

Biblioteca pentru toti

Sectia Juridica

C. HAMANGIU

NOUL CODICE

DE

Procedura Civila

ADNOTAT

Libraria Leon Alcalay

BUGURESCI

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

SECȚIA JURIDICĂ

Inv. A. 30.543

NOUL CODICE

DE

PROCEDURĂ CIVILĂ

PROMULGATĂ LA 14 MARTIE 1900

PUSĂ ÎN CONCORDANȚĂ CU VECHEA

PROCEDURA CIVILĂ

*Conținând întreaga jurisprudență Română până la 1898
asupra tuturor articolelor nemodificate și în legătură cu
articolele corespunzătoare din procedura geneveză și
franceză și adnotat cu jurisprudența Casafiei
române (1886—1897)*

PRECEDAT DE UN INDEX ALFABETIC

ȘI URMAT DE

LEGEA JUDECĂTORIILOR DE PACE

ȘI

LEGEA AUTENTIFICĂRILOR

DE ASEMENEA ADNOTATE

DE

CONST. HAMANGIU

JUDECĂTOR DE INSTRUCȚIE LA TRIBUNALUL ILFOV

Donația

Ing. GEORGE I. PĂ

BUCURESCI

LEON ALCALAY, ED

CALEA VICTORIEI No. 37

1900

PREFAȚA

Noua lege a procedurii civile, promulgată și publicată în Monitorul oficial No. 281 din 15 Martie anul corent, va fi pusă în aplicare la 1 Septembrie acest an, după cum se prevede în art. 738 din acea lege.

Așa fiind, am găsit util și practic pentru totă lumea juridică din țară, a introduce noul text al procedurii civile în același volum cu vechiul text, ca ast-fel avându-l fie-care la îndemână, să potă cu înlesnire a'și da sémă de deosebiri ce există între ambele aceste texte de legi. Tot de odată la fie-care articol din procedura cea nouă, care a rămas nemodificat, sau a fost modificat numai în ce privesce terminologia întrebuințată de vechiul legiuitor, am făcut trimiteri la jurisprudența ce s'a pronunțat de instanțele noastre judecătorești, și care se găsesce trecută până la finele anului 1897, sub fie-care articol corespunzător din vechia procedură, aflată în același volum.

Am căutat asemenea ca printr'un index alfabetic ce am anexat la noua procedură, pe lângă

*tabla generală de materie, să înlesnesc fie-căruia
găsirea articolului din textul legei procedurii,
de care va avea nevoie, scutind pe fie-care a foi-
leta întreaga procedură spre a găsi materia de
care are necesitate a se servi.*

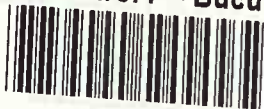
1900 Martie

Editorul.

Biblioteca Centrală Universitară
BUCUREȘTI

Cota ..... 55664 .....
Inventar .. 55099 .....

B.C.U. "Carol I" - Bucuresti

C55099

INDEX ALFABETIC

LA

PROCEDURA CODULUI CIVIL

A

	Articolul
<i>Abrogarea legilor</i> anterioare procedurii civile.	740—741
<i>Absență</i> , martori. condamnarea lor	188—189
<i>Absenți</i> , dispozițiuni relative la	621—623
<i>Absenți</i> , conclusiunile procurorului	621
<i>Absenți</i> , declararea absenței	622
<i>Absenți</i> , numirea curatorului	623
<i>Accesori</i> , acțiuni, competență	61
<i>Acte</i> , comunicarea și retragerea lor	97
<i>Acte de adjudecare</i> , recursul contra lor	558—564
<i>Acțiunea reconvențională</i> , accesorii	61
<i>Acțiuni accesorii</i> , competență	61
<i>Acțiuni comerciale</i> , competență, societăți comerciale	62
<i>Acțiuni în materie de faliment</i> , ...	64, 112-114
<i>Acțiuni în garanție</i> , competență	64, 112-114
<i>Acțiuni pentru bunuri nemișcătoare</i> , competență	59—60
<i>Acțiuni în materie de moșteniri</i>	63
<i>Acțiuni pentru bunuri mișcătoare</i> , competență.	58
<i>Acțiuni personale și în contra militarilor</i> , competență	58
<i>Adjudecațiune</i> , amânarea ei	530—535
<i>Adjudecațiune</i> , casurile în care se amână	534—535
<i>Adjudecațiune</i> , efectele ei	565—568
<i>Adjudecațiune</i> , efect retroactiv	567
<i>Adjudecațiune</i> , casurile casării ei	562

	Articolul
<i>Adjudecațiune, nemişcătoare urmărite</i>	536—550
<i>Adjudecațiune, în oportunitatea adjudecațiunei</i>	545
<i>Adjudecațiune, recursul contra ei</i>	558—564
<i>Adjudecațiune, supraînscutare</i>	547—550
<i>Adjudecațiune, suspendare</i>	560
<i>Adjudecațiune, succesiunii, vîndarea bunurilor nemişcătoare</i>	688—690
<i>Adjudecațiune, succesiunii, împărțiri și licitațiuni</i>	697—698
<i>Adjudecațiune definitivă</i>	549—550
<i>Administrațiunii, modul cum se citează</i>	75
<i>Afini, recuzațiune</i>	274—275
<i>Afini, strămutarea procesului</i>	266
<i>Afnitate, strămutarea judecăței la alt trib. din cauză de</i>	266—273
<i>Afipte, publicațiunii, sequestru</i>	481—484
<i>Afipte, separația patrimoniului</i>	629, 632-639
<i>Afișe, vîndarea sau licitarea obiectelor mișcătoare</i>	437—439
<i>Afișe, vîndarea nemişcătorului de succesiune</i>	681
<i>Afișe, urmărirea bunului nemişcător</i>	503, 513-546
<i>Alimente, urmărirea bunurilor mișcătoare executării silite</i>	409—410
<i>Amaneturi, transcrierea lor</i>	728 bis
<i>Amendă, experți</i>	216
<i>Amendă, martori, condamnarea lor</i>	188—189
<i>Arendă, urmărirea arendei</i>	477—478
<i>Amânarea adjudecațiunei</i>	530—535
<i>Amânarea judecăței cerută de părți</i>	93
<i>Amânarea judecăței, în cas de divergență de opinii</i>	116
<i>Amânarea pronunțării unei hotărîri</i>	103
<i>Anticipație, plata chiriei</i>	484

	Articolul
<i>Anticipație</i> , plata creanței cu termen	593
<i>Apel</i> , dreptul de	316—325
<i>Apel</i> , la Curte, suspendarea executiei provisorii	316—338
<i>Apel</i> , dobândi cereri noi în apel	327
<i>Apel</i> , împărțirea părerilor	330
<i>Apel</i> , cesiunii de incompetență	335
<i>Apel</i> , ce trebuie să cuprindă petiția de apel	326—327
<i>Apel</i> , formele și efectele lui	326—335
<i>Apel</i> , în cas de incompetență	335
<i>Apel</i> , termen de	318
<i>Apel</i> , hotăriri date în lipsă	318
<i>Apel</i> , hotăriri premergătoare	323
<i>Apel</i> , hotăriri în ultima instanță	324
<i>Apel</i> , minore interziși, termen	322
<i>Apel</i> , consiliu de familie	642
<i>Apel</i> , suspendarea termenului de apel	321
<i>Apel</i> , confirmarea sau reformarea hotăriri trib.	334
<i>Apel</i> , tribunalul ca instanță de apel	55
<i>Apel</i> , în materie de strămutarea proceselor	270—272
<i>Apel</i> , recuzațiune	283
<i>Apel</i> , renunțare la apel	317
<i>Apel</i> , termenul de apel	318—323
<i>Apel</i> , proceduri premergătoare, repetarea lor	332
<i>Apel</i> , arbitri	344, 362—364
<i>Arbitragiu</i> , casurile în care încetază	369
<i>Arbitri</i> , ...	339—370
<i>Arbitri</i> , apelul contra hot. lor	364
<i>Arbitri</i> , atacarea hot. lor	361—366
<i>Arbitri</i> , opozițiune neexistența ei	361
<i>Arbitri</i> , ce trebuie să cuprindă compromisul lor ?	342
<i>Arbitri</i> , cesiunile cari nu pot fi supuse lor	340
<i>Arbitri</i> , condamnarea lor la daune	370

	<u>Articolul</u>
<i>Arbitri</i> , efectele hotărîreilor lor	360
<i>Arbitri</i> , hotărîrea arbitrilor	352—360
<i>Arbitri</i> , instrucția înaintea lor	348—351
<i>Arbitri</i> , jurămînt	351
<i>Arbitri</i> , numirea de supra arbitru	347
<i>Arbitri</i> , numirea de arbitri	339—347
<i>Arbitri</i> , nulitatea hot. arbitrale	366
<i>Arbitri</i> , renunțarea la apel	344
<i>Arbitri</i> , recusarea lor	345
<i>Arbitri</i> , revizuire	365
<i>Arbitri</i> , revizuirea hot. lor	365
<i>Arbitri</i> , terminarea arbitragiului	368—370
<i>Arenți</i> , efectele adjudecățiunei	566
<i>Arenți</i> , urmărirea arendeii	477—478
<i>Arenți</i> , execuții 129, 477, 484, 516	
<i>Arenți</i> , sequestru	610—612
<i>Arenți neplătite</i> , sequestru asigurător	610—613
<i>Arestare</i> , poliția audiențelor; desordine	90
<i>Arestare</i> , opunere violentă la predarea silită a mob. și imob.	601
<i>Asigurător sequestru</i>	610—620
<i>Atribuțiunile Ministerului public</i>	80—85
<i>Audiențe</i> , poliția lor	86—90
<i>Audiențe</i> , publicitatea ședințelor	86
<i>Audiențe</i> , secrete	99
<i>Autorizarea</i> , femeii măritate de tribunal	624—627
<i>Autoritatea lucrului judecat</i> . . 183, 329, 375—377, 404	
<i>Avizul rudelor</i> , succesiunii, vîndarea bunurilor nemîșcătore ale nevêrstnicilor	681—690

B

<i>Beneficiu de cesiune</i> , cesiunea bunurilor	651, 653
<i>Beneficiu de cesiune</i> , stelionariu, bancruții frau-	

	<u>Articolul</u>
duloși, condamnații pentru furt sați înșelăciune	653
<i>Beneficiu de inventar</i> , acțiunile contra moștenirei	706
<i>Beneficiu de inventar</i> , comptul gestiunei sale	707
<i>Beneficiu de inventar</i> , succesiunii	702—707
<i>Beneficiu de inventar</i> , vânzarea mișcătorilor	702—704
<i>Bilanț</i> , depunerea lui, cesiunea bunurilor	648
<i>Bunuri</i> , cesiunea lor	648—654
<i>Bunuri</i> , cesiunea lor, debitorii, depunerea bilanțului și registrelor	648
<i>Bunuri</i> , cesiunea lor; hotărîrea tribunalului	652
<i>Bunuri</i> , nemîșcătoare succesiunii vânzarea lor.	681—690
<i>Bunuri</i> , în devălmășie	694
<i>Bunuri</i> , mișcătoare execuțiunea lor silită	406
<i>Bunuri</i> , mișcătoare care nu se pot urmări	406—410
<i>Bunuri</i> , mișcătoare care se urmăresc în anumite cazuri	407
<i>Bunuri</i> , mișcătoare, urmăriri pentru datorii de alimente și chirii	408—409
<i>Bunuri</i> , mișcătoare, succesiunii, vânzarea lor	677—680

C

<i>Capacitatea</i> , de a concura la licitațiuni	542
<i>Casa de depuneri și consemnații</i> , consemnarea preț. adjudecațiunei	551—553, 561
<i>Casa de depuneri și consemnații</i> , vânzare	585, 586
<i>Casa de depuneri și consemnații</i> , sequestru	483
<i>Casare</i> , ordonanța de adjudecare	562—564
<i>Cauțiune</i> , creanțe condiționale	590—592
<i>Cauțiune</i> , în materie de executări silită 129, 384, 392— 396, 401, 533, 590—592	
<i>Cauțiune</i> , comunicarea actelor	650

	<u>Articolul</u>
<i>Cauțiune, suspendarea execuției . . . . .</i>	650
<i>Cauțiune, vinderea bunurilor . . . . .</i>	652
<i>Căsătorie, convențiunii matrimoniale . . . . .</i>	708—720
<i>Căsătorie, transcrierea actului . . . . .</i>	720
<i>Ceata moșnenilor, modul cum se citează . . . . .</i>	al. 11—75
<i>Cereri, citațiuni și ordonanțe prezidențiale . . . . .</i>	66—79
<i>Cereri incidente, execuție silită . . . . .</i>	399—400 ; 525—529
<i>Cereri incidente, opozițiunii la urmări imobil. . . . .</i>	525—529
<i>Certă și liquidă, datoriă, executări silite . . . . .</i>	378
<i>Cercetări la fața locului . . . . .</i>	222—226
<i>Cercetări la fața locului, concluziunile pro- curorului . . . . .</i>	226
<i>Cercetări prin martori . . . . .</i>	185—210
<i>Cesiunea bunurilor . . . . .</i>	648—653
<i>Cesiunea bunurilor, debitorii; depunerea bi- lanțului. registrelor și titlurilor . . . . .</i>	648
<i>Cesiunea bunurilor, beneficiu de cesiune . . . . .</i>	651—652
<i>Cesiunea bunurilor, hotărârea tribunalului . . . . .</i>	652
<i>Cheltueli de judecată . . . . .</i>	138—147
<i>Cheltueli de judecată, din ce se compun . . . . .</i>	146
<i>Cheltueli de judecată, tutori, curatorii . . . . .</i>	145
<i>Cheltueli de judecată, distribuția lor . . . . .</i>	141
<i>Chemarea în garanție, exeepțiunii dilatoriilor . . . . .</i>	112—114
<i>Chemarea la interogator . . . . .</i>	227
<i>Chirie, urmărirea chiriei . . . . .</i>	477—478
<i>Chirii neplătite, sequestru asigurator . . . . .</i>	610—613
<i>Citațiuni și cereri . . . . .</i>	66—79
<i>Citațiuni, cuprinsul lor . . . . .</i>	69—72
<i>Citațiuni, modurile predărei lor . . . . .</i>	73—74
<i>Citațiuni, cum se citează Statul . . . . .</i>	75
<i>Citațiuni, cum se citează comunele . . . . .</i>	75
<i>Citațiuni, administratorii, stabilimente publice. . . . .</i>	75
<i>Citațiuni, societăți comerciale . . . . .</i>	75

	<u>Articolul</u>
<i>Citațiuni</i> , citarea acelor fără domiciliu	75
<i>Citațiuni</i> , citarea acelor aflați în țări străine.	75
<i>Citațiuni</i> , citarea cetei moșnenilor	75
<i>Citațiuni</i> , nulități	76, 121
<i>Citațiuni</i> , termenul lor	78—79
<i>Comadament prealabil</i> , executarea silită a imobilului	496—59
<i>Comandament prealabil</i> , cum se face comandamentul	497
<i>Comandament prealabil</i> , suspendarea urmăririi	502
<i>Comandament prealabil</i> , urmărirea în contra unui nevârstnic	499
<i>Comandament prealabil</i> , nulități	501
<i>Comerciale</i> , societăți, acțiuni, competență	62
<i>Comisie rogatorie</i> , ascultare de martori	210
<i>Comisie rogatorie</i> , interogatorul părților	236
<i>Comisie rogatorie</i> , jurământ judiciar	243
<i>Comisie rogatorie</i> , ordinea creditorilor	505
<i>Comparație de scripturi</i> , verificare, declarare în fals	162—182
<i>Conflicte de jurisdicție</i> , regularea lor	262—265
<i>Conflicte de jurisdicție</i> , instanțele care regulează conflictele	262—263, 265
<i>Competență</i> , cereri personale	58
<i>Competență</i> , cereri mobiliare	58
<i>Competență</i> , cereri relative la nemișcătoare	59—60
<i>Competență</i> , cereri accesorii	61
<i>Competență</i> , societăți comerciale	62
<i>Competență</i> , în materie de moșteniri	63
<i>Competență</i> , în materie de faliment	64
<i>Competență</i> , cereri în garanție	64
<i>Competență</i> , în cea din urmă instanță	56—57

	Articolul
<i>Competența tribunalelor</i> , ...	54—64
<i>Compromis</i> , ...	342—344, 348, 356, 363, 369
<i>Compromis</i> , actul numirei arbitrilor	342
<i>Comuna</i> , modul cum se citează	75
<i>Comunicare de acte</i> , retragerea lor	97
<i>Comunicare de acte</i> , minister public 80-85, 650, 639, 644, 703	
<i>Comunicare de acte</i> , cesiunea bunurilor	650
<i>Comunicare de acte</i> , consiliu de familie	639
<i>Comunicare de acte</i> , interdicție	644
<i>Comunicare de acte</i> , beneficiu de inventar	703
<i>Comunicarea copiilor</i>	237
<i>Concluziuni scrise</i>	98, 101
<i>Concluziuni scrise</i> , rezumat dat grefierilor	101
<i>Concluziunile procurorului</i>	120
<i>Concluziunile procurorului</i> , absență	621
<i>Concursul creditorilor</i> , urmărirea imobil.	523, 524
<i>Concursul creditorilor</i> , urmărirea imobil.	450—462
<i>Concursul</i> , mai multor urmăriri imobiliare.	524—524
<i>Conexitate</i> , a se vedea „incidente“	113
<i>Condiționale</i> , creanțe, ordinea creditorilor	589—595
<i>Condițiuni rezolutorii</i> , creanțe; ordinea credit.	590
<i>Condițiuni suspensivo</i> , creanțe; ordinea credit.	591
<i>Conflict de jurisdicție</i>	262—265
<i>Conflict de jurisdicție</i> , instanțele care regulază conflictul	262—263, 265
<i>Consemnarea prețului</i> , adjudecațiunii și vândări	551—557
<i>Consemnațiuni și oferte</i>	604—609
<i>Consemnațiuni</i> , refuzul credit. de a primi oferta	606—609
<i>Conservarea imobilelor urmărite</i>	517—522
<i>Conservator</i> , imobile urmărite, îndatoririle sale	518—522
<i>Consiliu de familie</i>	638—642, 693
<i>Consiliu de familie</i> , apel	642
<i>Consiliu de familie</i> , comunicarea actelor	639

	<u>Articolul</u>
<i>Consiliu de familie</i> , deliberările lui	638—642
<i>Consiliu de familie</i> , aprob. hotărârei de Trib.	639
<i>Consiliu de familie</i> , intervențiune	641
<i>Consiliu de familie</i> , opunerea a parte din membri, motivare	641
<i>Consiliu de familie</i> , urgență	638
<i>Contestațiuni</i> , tabloul de distribuirea prețului .	451, 452
<i>Contestațiuni</i> , urmărirea terților detentori . .	463
<i>Contestațiuni</i> , la tab. de ordinea credit. 506 bis,	580, 587
<i>Contestațiuni la executare</i> persoanele cari pot face contestație	399
<i>Contestațiuni la executare</i> chemarea părților în termen scurt	400
<i>Contestațiuni la executare</i> , suspendarea executărei	401
<i>Contestațiuni la executare</i> , timpul când se pot face	403
<i>Contestațiuni la executare</i> , când nu se mai pot face	403, 404
<i>Contestațiuni la executare</i> , daune interese . .	405
<i>Contract de căsătorie</i> , convențiuni matrimoniale	708—720
<i>Contract de căsătorie</i> , transcrierea lui	720
<i>Convențiuni matrimoniale</i>	708—720
<i>Convențiunii matrimoniale</i> , dotă mișcătoare . .	711
<i>Convențiuni matrimoniale</i> , dotă nemișcătoare .	712
<i>Convențiuni matrimoniale</i> , registre de transcripțiuni	712, 714, 717—729
<i>Copiile hotărârilor</i>	133—134, 137
<i>Copii după sentințe</i> , comunicarea lor	137
<i>Creanțe</i> , plata lor. ordinea creditorilor	578—587
<i>Creanțe condiționale</i> , tabloul de ordinea creditorilor	589—592

	Articolul
<i>Creanțe condiționale, rezolutorii</i>	590
<i>Creanțe exigibile</i>	613
<i>Creanțe neexigibile</i>	430, 438, 480—452
<i>Creanțe speciale, ordinea creditorilor</i>	589—593
<i>Creanțe cu termen, ordinea creditorilor</i>	593
<i>Creditori, concursul mai multor urmăririi imob.</i>	525-529
<i>Creditori, ordinea lor</i>	505-506 b.
<i>Creditori, tabloul de ordine</i>	506 bis
<i>Cuprinsul petițiilor</i>	69
<i>Curatori, condamnare la cheltueli de judecată</i>	129, 145
<i>Curatori, absență, numirea lor</i>	623
<i>Curțile de apel</i>	130, 316-338
<i>Curțile de apel, împărțirea părerilor</i>	330
<i>Curte de casație, acțiune recusorie civilă</i>	309
<i>Curte de casație, revizuire</i>	304
<i>Curte de casație, regulare de competență</i>	262, 263
<i>Custode, urmăririi imobiliare, condițiile cerute</i>	419—421
<i>Custode, responsabilitatea sa</i>	422
<i>Custode, remunerația sa</i>	421
<i>Custode, predarea silită a mob. și imob.</i>	600
<i>Custode, punerea pecetiiilor la succesiuni</i>	600, 663
<i>Custode, desdaunare</i>	422
<i>Custode, succesiune</i>	660, 663
<i>Custode, urmărire</i> . 418-422, 425, 426, 441, 465, 471, 595, 600	

D

<i>Datorie certă și liquidă, executării silite</i>	378
<i>Datorie neliquidă (nelămurită)</i>	378
<i>Daune interese, agenți judiciarî</i>	77, 427, 437
<i>Daune interese, arbitri</i>	370
<i>Daune interese, conservator</i>	520
<i>Daune interese, contestațiunii la urmărire</i>	405
<i>Daune interese, debitor urmărit</i>	517

	<u>Articolul</u>
<i>Datornic</i> , urmărirea bunurilor mobile aflate în posesia sa	411—430
<i>Datornic</i> , modul de urmărire în absența sa	412
<i>Datornic</i> , nu poate fi numit custode	419
<i>Datornic</i> , opunerea la urmărire, depunerea valorei	428
<i>Declarare în fals</i>	166, 168
<i>Declarare în fals</i> , verificare de scripte	162, 171, 174
<i>Declarare în fals</i> , determinarea autorului, fals criminal	170, 181
<i>Declarare în fals</i> , fals criminal	170, 181
<i>Declarare în fals</i> , fals civil	171
<i>Declarare în fals</i> , acte de comparație	176
<i>Declarare în fals</i> , concluz. Minister. public	184
<i>Declinatorii</i> , excepțiuni	108—110
<i>Declinatorii</i> , excepțiuni rațiune persone	108
<i>Declinatorii</i> , excepțiuni rațiune materiei	109
<i>Definitivă</i> , adjudecațiune	549—550
<i>Deliberările</i> consil.ului de familie	638 • 642
<i>Demistunna arbitralului</i>	369
<i>Denegare de dreptate</i> , acțiunea recursorie con- tra judecătorilor	305—315
<i>Denegare de dreptate</i> , diferite cazuri	305—307
<i>Deschiderea distribuției</i>	505, 506 b. 574
<i>Deschiderea succesiunilor</i>	654—707
<i>Deschiderea succesiunilor</i> , punerea pecetilor	654—665
<i>Deschiderea succesiunilor</i> , cine poate cere pu- nerea pecetilor	656—657
<i>Deschiderea succesiunilor</i> , punerea pecetilor din oficiu	657
<i>Deschiderea succesiunilor</i> , procesul verbal de punerea pecetilor	659
<i>Deschiderea succesiunilor</i> , punerea pecetilor, custode	660, 663

<i>Deschiderea succesiunilor, punerea p�ce�ilor, găsirea unui testament . . . . .</i>	662, 664
<i>Deschiderea succesiunilor, pecet�, opozi�iun� la punerea lor . . . . .</i>	666—667
<i>Deschiderea succesiunilor, pecet�, ridicarea lor</i>	668—676
<i>Deschiderea succesiunilor, facerea inventarului</i>	673—679
<i>Deschiderea succesiunilor, v�nzarea mobilelor</i>	677—680
<i>Deschiderea succesiunilor, �mp�r�iri �i licita�ii</i>	691—701
<i>Deschiderea succesiunilor, beneficiu de inventar</i>	702—707
<i>Desp�gubiri �i cheltueli . . . . .</i>	138—147
<i>Desp�gubiri . . . . .</i>	138—147
<i>Desp�gubiri, arbitrii . . . . .</i>	370
<i>Desp�gubiri, execu�iunii silite . . . . .</i>	405
<i>Desp�gubiri, custode . . . . .</i>	412
<i>Desp�gubiri, martori . . . . .</i>	203, 422
<i>Desistare de la proces . . . . .</i>	260, 261
<i>Desp�gubiri civile, martori . . . . .</i>	203
<i>Dilatorii, except�, chemarea garan�ilor �n cauz�</i>	112—114
<i>Dispens� de cheltueli . . . . .</i>	143
<i>Dispens� de a se �nf��i�a �n persoan� . . . . .</i>	163
<i>Distribu�ia prefului, tablou, v�nzarea obiectelor mobile . . . . .</i>	459, 454, 488, 490, 505, 506 b., 578-593
<i>Distribu�ia prefului, apel contra hot�r�rei . . . . .</i>	453
<i>Divergen� de opinii . . . . .</i>	116, 117, 330
<i>Diverse proceduri . . . . .</i>	604—728
<i>Divor�, �edin�e secrete . . . . .</i>	99—100
<i>Dob�n�i, cereri noi �n apel . . . . .</i>	327
<i>Dob�n�i, execu�ia silit� . . . . .</i>	581
<i>Dob�n�i, ordinea creditorilor . . . . .</i>	581
<i>Dosar, urm�rirea nemi�c�torului . . . . .</i>	513
<i>Dot� mi�c�toare, conven�iuni matrimoniale . . . . .</i>	711
<i>Dot� nemi�c�toare, conven�iuni matrimoniale . . . . .</i>	712
<i>Dot� nemi�c�toare, registre de transcript . . . . .</i>	712, 714, 717-720

	Articolul
<i>Dreptul de apel</i>	316—323
<i>Dreptul de proprietate, transmisiunea lui, ad- judecare</i>	567
<i>Dreptul proprietarului, închiriere</i>	610—620
<i>Duplica și replica</i>	95.

E

<i>Efect retroactiv, ordonanțe de adjudecare</i>	567
<i>Efectele adjudecării</i>	565—568
<i>Efectele apelului</i>	338
<i>Efectul apelului, suspendarea execuției</i>	338
<i>Efectele hot. arbitrilor</i>	360
<i>Efectele peremțiunii</i>	258—259, 329
<i>Efectele urmăririi bunurilor nemișcătoare</i>	514—516
<i>Epoca execuțiunii silite</i>	385—387
<i>Epoca urmăririi, fructe</i>	468
<i>Epoca vîndării, mobilelor</i>	514—526, 565—568
<i>Estimare, succesiunii, nevêrstnicii, bunuri ne- mișcătoare, vînzare</i>	684—685
<i>Excepțiuni</i>	108—114
<i>Excepțiuni, înainte apărării</i>	108
<i>Excepțiuni, la Curtea de apel</i>	332
<i>Excepțiuni declinatorii</i>	108—110
<i>Excepțiuni declinatorii, rațiune personæ</i>	108
<i>Excepțiuni declinatorii, rațiune materiæ</i>	109
<i>Excepțiuni dilatorii</i>	116—114
<i>Excepțiuni dilatorii, chem. garanților în cauză</i>	112—114
<i>Executarea hotărîrii arbitrilor</i>	358—360
<i>Execuție provisorie</i>	126—131
<i>Execuție provisorie, casurile în care pôte fi a- cordată</i>	129
<i>Execuție provizerie, custode, condiții, răspun- deri, onorariii</i>	419—422.

<i>Execuție provizorie, formele ei . . . . .</i>	129
<i>Execuție provizorie, suspendarea ei în apele . . . . .</i>	338
<i>Execuție silită, titlurile ce.ute de lege . . . . .</i>	371—378
<i>Execuție silită, formula executorie . . . . .</i>	135, 373, 375
<i>Execuție silită, hotărîri date în țară streină . . . . .</i>	374
<i>Execuție silită, lucru judecat . . . . .</i>	375—377
<i>Execuție silită, titlu executoriū . . . . .</i>	378
<i>Execuție silită, datorie certă și liquidă . . . . .</i>	378
<i>Execuție silită, debitorī, moștenitorī lor . . . . .</i>	379
<i>Execuție silită, când se pôte exercita . . . . .</i>	381—391
<i>Execuție silită, hotărîri provizoriī, executoriī. . . . .</i>	382—384
<i>Execuție silită, timpul până când se pôt. face. . . . .</i>	385
<i>Execuție silită, zile în care nu se pôte face . . . . .</i>	389
<i>Execuție silită, somațiune de executare . . . . .</i>	387, 388
<i>Execuție silită, primirea cauțiunei . . . . .</i>	392—396
<i>Execuție silită, contra moștenitorilo . . . . .</i>	397—398
<i>Execuție silită, contestațiunī contra ei . . . . .</i>	399—405
<i>Execuție silită, contest., suspend. executărilor . . . . .</i>	401
<i>Execuție silită, bunurī mișcătore . . . . .</i>	406—466
<i>Execuție silită, bunurī mișcătore carī nu se pot vinde . . . . .</i>	406—410
<i>Execuție silită, bunurī mișcătore aflate în posesiunea datornicului . . . . .</i>	411—430
<i>Execuție silită, peceți, sigilarea avereī urmărite . . . . .</i>	423—425
<i>Execuție silită, opunerea datornicului la plata datoriei . . . . .</i>	428
<i>Execuție silită, vîndarea sau liciația mișcătorelor urmărite . . . . .</i>	431—449
<i>Execuție silită, asupra venit. nemișcătorelor . . . . .</i>	477—491
<i>Execuție silită, urmărirea fructelor prinse de rădăcinī . . . . .</i>	467—476
<i>Execuție silită, timpul când se pôt urmări fruct. . . . .</i>	468
<i>Execuție silită, urmărirea fruct ; custode (jitay). . . . .</i>	471

	Articolul
<i>Execuție silită</i> , urmărirea fructelor : vîndarea	474—475
<i>Execuție silită</i> , asupra nemîșcătorelor	492—568
<i>Execuție silită</i> , comandament prealabil	496—502
<i>Experți</i> , declararea în fals	173
<i>Experți</i> , numirea lor	211—212
<i>Experți</i> , numărul lor	213
<i>Experți</i> , recuzarea lor	214—215
<i>Experți</i> , citarea lor	216
<i>Experți</i> , amendarea și aducerea lor	216
<i>Experți</i> , îndemuizarea lor	216
<i>Experți</i> , depunerea jurămîntului	218
<i>Experți</i> , forma jurămîntului	218
<i>Experți</i> , raportul de expertiză	219—221
<i>Expertiză</i> , succesiunii, împărțiri și licitațiuni 695, 699, 700	
<i>Expertiză</i> , vînzarea succesiunilor	648, 685

F

<i>Faliment</i> , acțiunii, competența	64
<i>Fals</i> , acte de comparație	176
<i>Fals</i> , concluziunile Ministerului Public	184
<i>Fals</i> , declararea autorului, fals criminal	170, 181
<i>Fals</i> , declararea în fals	166, 168
<i>Fals</i> , numire de experți	173
<i>Fals</i> , verificare de scripte	162, 171, 144
<i>Fals civil</i>	171
<i>Fals criminal</i>	170, 171
<i>Familie</i> , consiliu, deliberările lui	638—642
<i>Femeie măritată</i> , autorizația dată de tribunal	624—626
<i>Femeie măritată</i> , interdis ; autorizarea trib.	626
<i>Femeie măritată</i> , despărțirea averurilor	628—637
<i>Femeie măritată</i> , somație făcută bărbatului	624
<i>Foi dotale</i> , convențiuni matrimoniale	708—620
<i>Foi dotale</i> , registre de transcripțiuni 712, 714, 717—720	

	Articolul
<i>Forma petițiilor</i>	66—68
<i>Formele apelului</i>	326—339
<i>Formele comandamentului, executării silită</i>	487
<i>Formele revizuirii</i> , ...	294—304
<i>Formula executorie</i> , ...	135
<i>Formula jurământului, martori</i>	196
<i>Formula jurământului județiar</i> , ...	309
<i>Fructe, aparate de urmărire</i>	476, 522
<i>Fructe, execuțiune silită</i>	476, 522
<i>Fructe, urmărirea fructelor prinse de rădăcină</i>	466—476
<i>Fructe, timpul când se pot urmări</i> , ...	468
<i>Fructe, urmărirea lor; numirea custodelui</i>	471
<i>Fructe, urmărirea lor; vânzare</i>	474—457
G	
<i>Garanție, acțiuni în garanție, competență</i>	64
<i>Garanție în materie de executare silită</i>	392—396
<i>Garanție, creanțe condiționale</i>	590—592
<i>Garanție, ridicarea sequestrului asigurător</i>	617
<i>Garanți în cauză, chemarea lor; excepțiuni dilatorii</i>	112—114
<i>Gerant, sequestru numirea lor</i>	487—489
H	
<i>Hotărîrea arbitrilor, căile de atac; apel</i>	361—364
<i>Hotărîrea arbitrilor, depunerea ei la grefa trib.</i>	356
<i>Hotărîrea arbitrilor, efectul ei</i>	360
<i>Hotărîrea arbitrilor, executarea ei, ordonanțe executorii</i>	358—360
<i>Hotărîrea arbitrilor, nulitatea hotărîreii arbitrale</i>	366
<i>Hotărîrea arbitrilor, împărțirea părerilor</i>	353
<i>Hotărîrea arbitrilor, revizuirea ei</i>	365
<i>Hotărîrea arbitrilor, termenul pronunțării superarbitrului</i>	354

	<u>Articolul</u>
<i>Hotărîrea arbitrilor</i> , tribunal arbitral	352—360
<i>Hotărîre</i> , pronunţarea ei	103
<i>Hotărîri premergătoare</i>	159—161, 171, 174, 323
<i>Hotărîri</i> , împărţirea părerilor	116—118
<i>Hotărîri</i> , comunicarea copieii	137
<i>Hotărîri</i> , date în lipsă	148—158, 318, 319
<i>Hotărîri</i> ce trebuie să cuprindă o hotărîre	123
<i>Hotărîri</i> , desdaunări şi cheltueli	138—147
<i>Hotărîri</i> , eliberarea copiilor după ele	133—134
<i>Hotărîri</i> , execuţie provisorie	129
<i>Hotărîri</i> , fără drept de opoziţie	151
<i>Hotărîri</i> , formula executorie	135
<i>Hotărîri</i> , motivarea opiniei minorit.	118
<i>Hotărîri</i> , opinia şi concl. procurorului	120
<i>Hotărîri provizorii executorii</i>	382—384
<i>Hotărîri</i> , transcrierile lor în registre	122
<i>Hotărîri executorii</i>	373—374
<i>Hotărîri în genere</i>	115—137

I

<i>Imobile</i> , cari pot fi urmărite	492—495
<i>Imobile</i> , execuţiunea silită asupra lor	492—568
<i>Imobile</i> , exec. silită; comandament prealabil	496—502
<i>Imobile</i> , predarea lor silită	496—502
<i>Imobile</i> , sequestru venitului	479—491
<i>Imobile</i> , succesiuni vîndarea lor	681—691
<i>Imobile</i> , urmărirea părţii indivize	494
<i>Imobile</i> , urmărirea veniturilor	477—491
<i>Imobiliară</i> , dotă; convenţiuni matrimoniale	712
<i>Impărţiri şi licitaţiuni</i> , succesiuni	691—701
<i>Impărţiri şi licitaţiuni</i> , succesiuni; minori	693
<i>Incidente</i> , cereri incidente; opoz. la urmărire	525—520
<i>Inchiderea judecăţii</i>	260
<i>Inchiderea judecăţii</i> , forma în care se face	260
<i>Inchiderea distribuţiei şi plat. creanţelor</i>	578—588

	Articolul:
<i>Inchiderea procesul ui</i>	260
<i>Inchiriere, dreptul proprietarului</i>	610—622
<i>Inchiriere, efectul adjudecațiunei</i>	566
<i>Inchiriere, strămutarea proprietăței</i>	722
<i>Inchiriere, sequestru</i>	610—612
<i>Inchiriere, urmărire</i>	129, 477, 484, 516
<i>Incompetență, apel</i>	335
<i>Incompetență, de ordine publică</i>	109
<i>Indemnizare, martori</i>	203
<i>Indivizibilitate, bunuri</i>	494
<i>Inscripțiuni, privilegiu, ipotecă; registre</i>	721, 725—728
<i>Interdicți, minist. public ca parte alăturată</i>	81, 85
<i>Interdicțiune</i>	643—647
<i>Interdicțiune, concluziile Procurorului, opinia medicilor, părerea consiliului de familie</i>	614
<i>Interdicțiune, motivele: imbecilitate, smintelă, nebunie</i>	643
<i>Interdicțiune, punerea sub</i>	643
<i>Interrogatorul părților</i>	226—236
<i>Interrogatorul părților. chem. la interogator</i>	227
<i>Interrogatorul părților, comisiune rogatorie</i>	236
<i>Interrogatorul părților, în caz de bătă</i>	235
<i>Interrogatorul părților refuzul de a răspunde</i>	234
<i>Intervențiune,</i>	247—252
<i>Intervențiune, acte de procedură</i>	242
<i>Inventar, beneficiu de inventar, succesiuni.</i>	702—707
<i>Inventar, succesiuni; ridicarea pecetiiilor</i>	673—676, 679
<i>Ipoteci, inscripțiunea lor</i>	721, 725—728 728 bis
<i>Ipoteci, urmărirea imob.</i>	511, 505, 583
J	
<i>Judecări, revizuirea lor</i>	288—282
<i>Judecări, strămutarea lor; except. declinatorii</i>	108—110
<i>Judecători, răspunderea lor</i>	305—315
<i>Judecători, tagadă de dreptate</i>	306—307

	Articolul
<i>Judecători</i> , recuzarea lor	274 287
<i>Judecător Comisar</i> , ordinea debitorilor	506 bis
<i>Judecător Comisar</i> , închiderea tabloului de ordinea creditorilor	583—584
<i>Judecător Comisar</i> , împărțirea succesiunilor	700
<i>Judecător Comisar</i> , strămutarea proprietății	726
<i>Judecător raportor</i> 96, 115, 621, 626, 644, 694	
<i>Judecarea în lipsă</i>	93
<i>Jurământ</i> , arbitri	351
<i>Jurământ</i> , comisie rogatorie	243
<i>Jurământ</i> , experți 217, 685, 695	
<i>Jurământ</i> , martori	196
<i>Jurământ</i> , martori minori	197
<i>Jurământ judiciar</i>	237—246
<i>Jurământ judiciar</i> , formula lui	240
<i>Jurământ judiciar</i> , modificarea lui după religioni	241
<i>Jurământ judiciar</i> , refuzul de a-l presta	145
<i>Jurământul martorilor</i>	196

L

<i>Lefuri</i> , urmărirea lor	409
<i>Licitație</i> , adjudecarea definitivă	549—550
<i>Licitație</i> , imob. urmărite	535—550
<i>Licitație</i> , începerea strigărilor	539—545
<i>Licitație</i> , persoanele cari pot concura	542
<i>Licitație</i> , supralicitare	547—550
<i>Licitație</i> , afișe conținutul lor pentru nemisțătore	437—439
<i>Licitație</i> , epoca vândărei obiect. mobile	433—435
<i>Licitație</i> , locul unde trebuie să se facă	432
<i>Licitație</i> , vândarea mișcătoarelor urmărite	431—499
<i>Licitațiuni și împărțiri</i> , succesiuni	651—701
<i>Licitațiuni și împărțiri</i> , succesiuni, minori	633
<i>Lipsă</i> , hotărâri date în lipsa	148—158
<i>Litispundență</i> , a se vedea „incidente“	

<i>Locuitori împröprietăriți, modul cum se citéză.</i>	75
<i>Lucru judecut, formula executorie . . . . .</i>	375—377
<i>Lucru judecat, perempțiunea judecăței în apel.</i>	329
IV	
<i>Magistrați, răspunderea lor față de părți . . .</i>	305—315
<i>Magistrați, tăgadă de dreptate . . . . .</i>	306—307
<i>Magistrați, recuzarea lor . . . . .</i>	274—287
<i>Mandat de aducere, dat contra martorilor . . .</i>	189
<i>Martori, absență, condamnare la amendă. . . .</i>	188, 189
<i>Martori, cercetări prin martori . . . . .</i>	185—210
<i>Martori, depunerea listei la grefă . . . . .</i>	186
<i>Martori, formula jurămintului . . . . .</i>	196
<i>Martori, îndemnizarea lor . . . . .</i>	203
<i>Martori, comisie rogatorie . . . . .</i>	210
<i>Martori, mituire de martori . . . . .</i>	204
<i>Martori, mandat de aducere . . . . .</i>	189
<i>Martori, mărturie mincinosă . . . . .</i>	204
<i>Martori, nulități . . . . .</i>	208
<i>Martori, opunere la ascultare . . . . .</i>	186
<i>Martori, persoanele ee nu pot figura ca martori</i>	191, 197
<i>Martori, refuzul de a jura. . . . .</i>	207
<i>Martori, scutire de amendă . . . . .</i>	190
<i>Matrimoniale, convențiuni . . . . .</i>	708—720
<i>Minister public, absență, concluzii . . . . .</i>	621
<i>Minister public, atribuțiunile sale . . . . .</i>	80—85
<i>Minister public, ca parte alăturată . . . . .</i>	81, 85
<i>Minister public, ca parte principală . . . . .</i>	80—81
<i>Minister public, concluziunile sale în civil . .</i>	120
<i>Minister public, concluziuni în materie de fals</i>	184
<i>Minister public, interdicție, concluzii . . . .</i>	644
<i>Minori, ministerul public ca parte alăturată .</i>	81, 85
<i>Minori, vëndarea imobilelor unei succesiuni .</i>	681—692
<i>Minoritatea, opinia scrisă în caz de împărți- rea părerilor . . . . .</i>	118
<i>Mobile, bunuri mișcătore cari nu se pot urmări</i>	406 410

	Articolul
<i>Mobile</i> , bunuri mișcătoare care nu se urmăresc în anumite cazuri	477
<i>Mobile</i> , ce se află în posesia debit; urmărirea lor	411—430
<i>Mobile</i> ce se urmăresc pentru datorii de ali- mente și chirii	408—400
<i>Mobile</i> , execuțiunea lor silită	406—466
<i>Mobile</i> , predarea lor silită	594—604
<i>Mobile</i> , dotă, convențiunile matrimoniale . . .	711
<i>Mobile</i> . succesiuni, vânzarea lor	677—689
<i>Mobile</i> , urmărirea lor, conținutul proces.-verbal	416
<i>Mobiliare</i> , cereri, competență	58
<i>More judaico</i> , modific. jurământului judiciar .	241
<i>Moșteni</i> , modul cum se citează	75
<i>Moștenire</i> , a se vedea „succesiuni”	} 63
<i>Moșteniri</i> , acțiuni, competență	
<i>Moștenitori</i> , execuția silită	397—398
<i>Moștenitor beneficiar</i> , succesiuni	702—707
<i>Motivavea opiniei</i> , în cas de împărțirea părerilor	118
<i>Mutațiuni de proprietate</i> , transcrierea actelor	721—727
IV	
<i>Necompetență</i> , apel	335
<i>Necompetență</i> , excepțiuni declinatorii	108—110
<i>Necompetență rașione loci</i>	108
<i>Necompetență de ordine publică</i>	109
<i>Necompetență rașione personæ</i>	108
<i>Nulități</i> , . 69, 76, 111, 111 bis, 208, 342, 366, 391, 398, 410 412. 501, 503—512, 735—737	
<i>Nulități</i> , acte declarate nule de la legi . . .	735
<i>Nulități</i> , actele de unde începe anularea proced.	737
<i>Nulități</i> , casurile în cari un act este declarat nul	735
<i>Nulități</i> , călcare de forme	735
<i>Nulități</i> , când se pronunță ele	736
<i>Nulități</i> , când trebuiesc propuse	111, 111 b.
<i>Nulități</i> , acte de procedură, când trebuiesc pro- puse nulitățile și ordinea lor	111, 111 b.

<i>Nulităţi, magistrat incompetent . . . . .</i>	735
<i>Nulităţi, Minister public . . . . .</i>	738
<i>Nulităţi, afipte . . . . .</i>	03—511

O

<i>Oferte de plată şi consemnaţiuni . . . . .</i>	04—609
<i>Oferte reale . . . . .</i>	604
<i>Opinia minorităţii, motivarea ei . . . . .</i>	118
<i>Opoziţiuni, admiterea lor . . . . .</i>	157
<i>Opoziţiuni, ce trebuie să cuprindă ele . . . . .</i>	154
<i>Opoziţiuni, comunicarea hotărîrilor . . . . .</i>	137
<i>Opoziţiuni, hotărîri date în lipsă . . . . .</i>	145—158
<i>Opoziţiuni la opoziţiuni . . . . .</i>	158
<i>Opoziţiuni la o urmarire de bunuri nemişcate . . . . .</i>	525—529
<i>Opoziţiuni la punerea pecetilor cum trebuiesc făcute . . . . .</i>	666
<i>Opoziţiuni la punerea pecetilor în succesiuni . . . . .</i>	6 —667
<i>Opoziţiuni, suspendarea executărei . . . . .</i>	115
<i>Opoziţiuni, termenul când se pot face . . . . .</i>	154
<i>Ordinea creditorilor, comisiuni rogatori . . . . .</i>	505
<i>Ordinea creditorilor, contestaţiuni la tablo . . . . .</i>	506 b. 580, 587
<i>Ordinea creditorilor, creanţe condiţionale . . . . .</i>	589—593
<i>Ordinea creditorilor, creanţe speciale . . . . .</i>	589—593
<i>Ordinea creditorilor, deschiderea ordinei şi înfăţişarea titlurilor . . . . .</i>	505, 574 şi 506 bis
<i>Ordinea creditorilor, dobândi . . . . .</i>	581
<i>Ordinea creditorilor, închiderea ei . . . . .</i>	578—587
<i>Ordinea creditorilor, judecător comisar . . . . .</i>	506 bis
<i>Ordinea creditorilor, plata creanţelor . . . . .</i>	578—587
<i>Ordinea creditorilor, tablo de ordine . . . . .</i>	506 bis
<i>Ordinea judecării proceselor, amânare, suspendare . . . . .</i>	91
<i>Ordonanţa de adjudecare . . . . .</i>	558—559
<i>Ordonanţa de adjudecare, recurs contra ei . . . . .</i>	559—560

P

<i>Partagi . succesiuni şi licitaţiuni . . . . .</i>	691—701

	Articolul
<i>Partagiū</i> , succesiuni, minorī	693
<i>Patrimonii</i> , despărțirea lor dintre bărbat și femei	628—637
<i>Pecetii</i> , custode	660, 663
<i>Pecetii</i> , desfacerea lor, licitație, vîndare	441
<i>Pecetii</i> , găsierea unui testament	662, 664
<i>Pecetii</i> , opozițiunii la punerea lor	666—667
<i>Pecetii</i> , procesul-verbal de punerea lor	659
<i>Pecetii</i> , succesiuni; cine pot cere punerea lor	656—657
<i>Pecetii</i> , succesiuni; punerea lor	654—665
<i>Pecetii</i> , succesiuni; punerea lor din oficiu	657
<i>Pecetii</i> , ridicarea lor, facerea inventariului	637—676
<i>Pecetii</i> , ridicarea lor	668—676
<i>Pecetii</i> , sigilarea averii mobile urmărite	423
<i>Pecetii</i> , urmărirea mob. de cine trebuiesc puse	423
<i>Pecetii</i> , verificarea lor	441
<i>Pensiuni</i> , execuție provisorie	129
<i>Pensiuni</i> , urmărirea lor	409
<i>Perimare</i> , efectele ei	257—329
<i>Perimare</i> , perempțiune	257-259, 329
<i>Perimare</i> , timpul cerut pentru perimare	257
<i>Personale</i> , cereri, competență	58
<i>Petițiuni</i> , în câte exemplare trebuiesc făcute	70
<i>Petițiuni</i> , cuprinsul lor	69, 72
<i>Petițiuni</i> , forma lor	66-66 b.-68
<i>Plata creanțelor</i> . închiderea ordinei creditorilor	578—587
<i>Plată</i> , oferte și consemnațiuni	604—609
<i>Poliția audiențelor</i>	86—90
<i>Poliția audiențelor</i> , arestarea acelor ce provoacă desordinea	90
<i>Poprire</i> , depunerea banilor la Casa de Depun.	463
<i>Poprire</i> , mobile aflate în mâna celor de al 3-lea	455—466
<i>Poprire</i> , terți detentori; cererea creditorilor	456—457
<i>Poprire</i> , terți detentori; contestații	463
<i>Poprire</i> , terți detentori; (interveniri)	463
<i>Poprire</i> , terți detentori; încetarea urmării	466

	<u>Articolul</u>
<i>Poprire</i> , validarea ei	455—491
<i>Portărei</i> , oferte de plată; somațiunii	605
<i>Portărei</i> , predarea silită a mob. și imob.	594
<i>Portărei</i> , sequestru asigurător	594
<i>Prealabil</i> , comandament; executarea silită a imobilelor	496—502
<i>Predarea silită</i> a mișcăt. și nemișcătorelor	594—603
<i>Predarea silită</i> , custode	600
<i>Preș.</i> consemnarea prețului adjudecării	551—557
<i>Preș.</i> depunerea lui în cas de contest. la Trib.	451—452
<i>Preș.</i> distribuțiunea lui în vîndări silite	450—454
<i>Preș.</i> distribuția prețului; apel	453
<i>Primirea cauțiunei</i> în execuțiunii silite	392—396
<i>Privilegiu</i> , inscripțiunea lor; registre	721, 725—728
<i>Procedură</i> , suspendarea ei în cas de conflict de jurisdicție	264
<i>Proceduri diverse</i>	604—728
<i>Proceduri pregătitoare</i>	159—246
<i>Proceduri probatorii</i>	159—246
<i>Procese.</i> ordinea judecătorei lor	91
<i>Procuror</i> , a se vedea „Ministerul Public	80—65
<i>Procuror</i> , absența; conclusii	621
<i>Procuror</i> , conclusiunile sale	120
<i>Procuror</i> , interdicție conclusiunii	644
<i>Pronunțarea adjudecațiunei</i> , licitațiunea nemișcătorului urmărit	545
<i>Pronunțarea hotărîrei</i>	103
<i>Proprietate</i> , transmisiunea dreptului, adjudecare	567
<i>Provizoriu</i> . execuția provisorie	126—131
<i>Publicitate</i> , despărțirea averurilor	629—630
<i>Publicitate</i> , urmărirea nemișcătorelor	503—516, 554—555
<i>Publicitatea ședințelor</i>	86
<i>Publicitatea vîndărei</i> , obiecte mișcătore	442, 686, 690
<i>Punerea pecetilor</i> , succesiunii, a se vedea „Pecetii“	654—666

	<u>Articolul</u>
<i>Punerea sub interdicție</i>	643—647
<i>Punerea sub interdicție, conclus. Procurorului, opinia medicilor. părerea consil. de familie</i>	644
<i>Punerea sub interdicție, motivele</i>	643
R	
<i>Raport dat de judecătorii în pricinii complicate</i>	96
<i>Raportul de expertiză</i>	219—221
<i>Rațiune loci, excepțiuni declinatorii</i>	108
<i>Rațiune materiae incompetență de ordine publică</i>	61
<i>Rațiune personae, excepțiuni declinatorii</i>	108
<i>Reconvenționale, cereri accesorii</i>	61
<i>Recurs, în materie de strămutări de procese</i>	270, 272
<i>Recurs, contra actelor de adjudecare</i>	558—664
<i>Recursorii, răspunderea judecătorilor</i>	305—305
<i>Recuzarea experților, ...</i>	214, 215
<i>Recuzațiuni, acei cari nu pot fi recuzați</i>	266
<i>Recuzațiuni, cazurile de recuzarea judecătorilor</i>	273—287
<i>Recuzațiuni, când trebuesc făcute</i>	280
<i>Recuzațiuni, cum trebuesc propuse</i>	231
<i>Recuzațiuni, persoanele cărora se pot aplica</i>	286
<i>Refuzul de a jura, martori; jurământ judiciar</i>	207—245
<i>Registre, convenț. matrimoniale trecerea lor în;</i>	708—720
<i>Registre, depunerea lor; cesiunea bunurilor —</i>	648
<i>Registre de inscripțiuni, privil. și ipotecă—</i>	721, 725—728
<i>Registre de transcripțiuni, dota nemișcătoare</i>	712, 714—720
<i>Registre de transcripțiuni</i>	721—728 bis
<i>Regularea de competență</i>	262—264
<i>Regularea de competență instanțele care regu-</i>	262—264
<i>leză conflictul</i>	262—263, 265
<i>Renunțarea la apel</i>	317
<i>Replică</i>	95
<i>Resolutorii, creanțe condiționale</i>	590
<i>Retroactivitatea, ordonanțelor de adjudecare</i>	567
<i>Revendicare, sequestru</i>	615
<i>Revizuirea hotărârilor arbitrilor</i>	365, 367

	Articolul
<i>Revizuirea judecăților</i> , de către Stat, comună	291
<i>Revizuirea judecăților</i> , cazurile în care nu se poate primi	303
<i>Revizuirea judecăților</i> , cazurile în care se poate cere	288—292
<i>Revizuirea judecăților</i> , când nu se poate cere	292
<i>Revizuirea judecăților</i> , concl. Procurorului	294
<i>Revizuirea judecăților</i> , formele în care se face.	293—295
<i>Revizuirea judecăților</i> , mențiunile ce trebuiesc făcute pe hotărârile revizuite	302
<i>Revizuirea judecăților</i> , termenul în care se face	296—297
<i>Rezumat scris</i> , concl. scrise pentru grefier	101
<i>Ridicarea pecetilor</i> , cine o poate cere	670
<i>Ridicarea pecetilor</i> , deschiderea succesiunilor	668—676
<i>Ridicarea pecetilor</i> , facerea inventariului	673—675
<i>Ridicarea pecetilor</i> , succesiunii; când pot fi ri- dicate'	668
<i>Rudenie</i> , strămut. jud. în cas de rudenie	266, 274—275
<i>Ruperea pecetilor</i> , urmărirea bunur. mișcătoare	421
S	
<i>Salarii</i> , urmărirea lor	409
<i>Scripte</i> , verificarea lor	162—185
<i>Scrise</i> , concluziuni	98—101
<i>Sechestrul</i> , afiște publicațiuni	471—483
<i>Sechestrul</i> , urmărirea veniturilor, cazurile în care încetază	491
<i>Sechestrul</i> , urmărirea venit. unui nemișcător	479—491
<i>Sechestrul asigurător</i> , autorizația tribunalului	610—620
<i>Sechestrul asigurător</i> , chiriile arendei neplătite	614—616
<i>Sechestrul asigurător</i> , ridicarea lui	610—513
<i>Secrete</i> , ședințe secrete	617
<i>Sentințe</i> , ...	99—100
<i>Sentințe</i> , ce trebuie să cuprindă în o sentință.	115—137
<i>Sentințe</i> , comunicarea copieii	123
	137

	<u>Articolul</u>
<i>Sentințe</i> , date în lipsă	148—153
<i>Sentințe</i> , desdaunări și cheltueli	138—147
<i>Sentințe</i> , împărțirea părerilor	116—123
<i>Sentințe</i> , eliberarea copiilor după hotărîri	133—134
<i>Sentințe</i> , execuția provisorie	129
<i>Sentințe</i> , fără drept de opoziție	151
<i>Sentințe</i> , motivarea opin'unei minorități.	118
<i>Sentințe</i> , opinia și concluziile Procurorului	120
<i>Sentințe</i> , transcrierea lor în registre	121
<i>Separățiunea sau despărțirea averurilor</i> , afișarea extractului cererei	629—630
<i>Separățiunea averurilor</i> , afișarea hotărîrei	632
<i>Separățiunea averurilor</i> , dintre bărbat și femei	628—637
<i>Separățiunea averurilor</i> , încetarea ei; unirea patrimoniilor	634—637
<i>Separățiunea averurilor</i> , termenul pronunțării hotărîrei	631
<i>Sequestru</i> , a se vedea „sequestru“	
<i>Sigiliu</i> , ruperea lor, penalitatea	424
<i>Sigiliu</i> , urmărirea mișcătoarelor	423
<i>Sigiliu</i> , urmărirea mișcătoarelor de cine trebuie puse	423
<i>Silită</i> , predarea mișcătoarelor și nemișcătoarelor.	594—704
<i>Societăți comerciale</i> , cereri competență.	62
<i>Societăți comerciale</i> , citarea lor	75
<i>Somațiuni de executare</i> , executări silită — 378, 388, 416	
<i>Somațiune</i> , femeea măritată; autorizarea trib.	624
<i>Somațiune</i> , oferte de plată	605
<i>Somațiune</i> , predarea silită a mișcătoarelor și nemișcătoarelor.	594, 599
<i>Somațiune</i> , execuția silită	388—391
<i>Somațiune</i> , urmărirea fructelor	468
<i>Stabilimente publice</i> , modul cum se citează	75
<i>Statul</i> , modul cum se citează.	75
<i>Strămutarea judecătorei</i> , apel și recurs	270, 272

	Articolul
<i>Strămutarea judecăței, când trebuie propusă.</i>	267
<i>Strămutarea judecăței, excepțiunii declinatorii</i>	108—110
<i>Strămutarea judecăței, la alt tribunal, pentru rudenie, afinitate.</i>	266—273
<i>Strămutarea proprietăței, transcripțiunea actelor; registre</i>	721—728
<i>Succesiuni, împărțiri și licitațiuni</i>	691—701
<i>Succesiuni, beneficiu de inventar</i>	702—707
<i>Succesiuni, cine poate cere punerea pecetiiilor.</i>	656—657
<i>Succesiuni, deschiderea lor</i>	654—707
<i>Succesiuni facerea inventariului</i>	673—676
<i>Succesiuni, pecetii, opozițiuni la punerea lor—</i>	666—667
<i>Succesiuni, proces verbal de punerea pecetiiilor</i>	659
<i>Succesiuni, punerea pecetiiilor, a se vedea „Pecetii“</i>	654—665
<i>Succesiuni, punerea pecetiiilor; custode.</i>	660—663
<i>Succesiuni, punerea pecetiiilor din oficiu</i>	657
<i>Succesiuni, punerea pecetiiilor, găsirea unui testament</i>	662, 664
<i>Succesiuni, vândarea mișcătoarelor</i>	677—680
<i>Succesor, execuția silită.</i>	397—398
<i>Succesor beneficiar, beneficiu de inventar</i>	702—707
<i>Superarbitru, Tribunal arbitral</i>	347, 353, 354
<i>Supralicitare, adjud. definitivă</i>	549—550
<i>Supralicitare, adjud. mișcătoarelor urmărite.</i>	547—559
<i>Suspendarea executărei, în apel.</i>	337—338
<i>Suspendarea executărilor.</i>	401
<i>Suspendarea procedurii, în caz de conflict de jurisdicție.</i>	264
<i>Suspendarea termenului de apel</i>	321
<i>Suspendarea urmăririi, comandament prealabil</i>	502
<i>Suspensiunea judecăței, casurile când se pot suspenda</i>	253—254
<i>Suspensiunea judecăței, reîncep. judecăței.</i>	256

Articolul

§

Şedinţe, poliţia lor	86—90
Şedinţe, publicitatea lor	86
Şedinţe, şedinţe secrete	99—100

T

<i>Tabloă</i> de distribuirea preţului termen de apel	453
<i>Tabloă</i> de distribuţiunea preţului în vânzări	451, 452
<i>Tabloă de ordinea creditorilor</i>	506 bis
<i>Tabloă de ordinea creditorilor, contestaţiuni</i> contra lui	506 bis, 580, 587
<i>Tabloă de ordinea creditorilor, închiderea</i> tabloului	578, 583, 587
<i>Telal</i> , licitaţiuni, vânzări	443, 538
<i>Terminarea arbitragiului</i>	368—370
<i>Termen</i> , creanţă cu termen	593
<i>Termen de opoziţiune</i>	154
<i>Termenul de apel</i>	318—319
<i>Termenul de apel, în contra hotărîrilor pre-</i> <i>gătitoare</i>	323
<i>Termenul de apel, în contra nevîrstnicilor,</i> <i>interzişilor</i>	822
<i>Termenul de apel, în cazul respingerii opo-</i> <i>ziţiunei</i>	319
<i>Termenul de apel, hotărîrei contradictorii</i>	318
<i>Termenul de apel, hotărîri date în lipsă</i>	318
<i>Termenul de apel, pierderea dreptului de apel</i>	320
<i>Termenul de apel, reînceperea lui</i>	321
<i>Termenul de apel, suspendarea lui</i>	321
<i>Termenul citaţiunilor</i>	78—79
<i>Termene</i> , expirarea lor	733
<i>Termene</i> , luni, săptămâni	730
<i>Termene</i> , dispoziţii generale	729—734
<i>Termene</i> , suspendarea lor	734
<i>Termene</i> , zile libere	729

	<u>Articolul</u>
<i>Termene, zi de sărbătore . . . . .</i>	731
<i>Termenul de perimare . . . . .</i>	257
<i>Termenul de revizuire . . . . .</i>	296—297
<i>Termenul de revizuire, pentru Stat, comune, minori . . . . .</i>	297
<i>Terții detentorii urmărirea mișcătoarelor în mâna celor d'al treilea . . . . .</i>	455—466
<i>Testamente, acțiuni în validitate; competență.</i>	63
<i>Testamente, succes.; punerea de pecetii; gă- sirea lui . . . . .</i>	662—664
<i>Titluri active, depunerea lor; cesiunea bunu- rilor. . . . .</i>	648
<i>Titlu executor . . . . . 135, 375, 378, 395, 455, 480</i>	
<i>Titlu executor, cauciune . . . . .</i>	395
<i>Titlu executor, execuțiunii silite . . . . .</i>	378
<i>Titlu executor, odonante de adjudecare . . . . .</i>	567
<i>Titlu executor, predarea silită a mișcătoarelor nemışcătoarelor . . . . .</i>	598, 620
<i>Transacțiune, strămutarea proprietății. . . . .</i>	721—728
<i>Transcripțiune, registre; dotă nemışcătoare . . . . .</i>	708—720
<i>Transmisiunea dreptului de proprietate, ad- judecare . . . . .</i>	567
<i>Tribunal, autorizarea dată femeii măritate. . . . .</i>	624—627
<i>Tribunal, hotărîrea arbitrilor . . . . .</i>	252—366
<i>Tribunal, înaintea arbitrilor . . . . .</i>	348—357
<i>Tribunal, jurământ înaintea arbitrilor . . . . .</i>	352
<i>Tribunal arbitral, arbitri, super-arbitri . . . . .</i>	339, 342
<i>Tribunal arbitral, compromisul . . . . .</i>	342
<i>Trimeterea la alt tribunal, pentru cauză de rudenie, afinitate . . . . .</i>	226—273
<i>Tutori, condamnarea lor la cheltueli de judecată</i>	145
<i>Tutor, execuție . . . . .</i>	129
U	
<i>Ultima instanță. . . . .</i>	56, 75
<i>Urgență, diferite cazuri . . . . . 383, 394, 400, 428, 560, 63</i>	

	<u>Articolul</u>
<i>Urmărirea nemişcătorelor</i>	503—518
<i>Urmărirea nemişcătorelor</i> , imobile care se pot urmări	492—439
<i>Urmărirea nemişcătorelor</i> , concurs. mai multor	
<i>Urmărirea nemişcătorelor</i> , Dosarul grefeii	513
<i>Urmărirea nemişcătorelor</i> , efectele ei	514—516
<i>Urmărirea nemişcătorelor</i> , afişte, cuprinsul lor	504—509
<i>Urmărirea mişcătorelor</i> , închirieri, arendări	516
<i>Urmărire</i> , bunuri mişcătore care nu se pot urm.	406—410
<i>Urmărire</i> , bunuri mişcătore care se urmăresc în anumite cazuri	407
<i>Urmărire</i> , bunuri care se urmăresc pentru datorii de alimente şi chiri	408—409
<i>Urmărire</i> , procesul verbal de urmărirea mişcătorelor aflate în posesiunea datornicului	413
<i>Urmăririi</i>	523—624
<i>Urmărire</i> , contra terţiile detentorii, cererea creditorilor	462
<i>Urmărire</i> , custode condiţiunile cerute	419—421
<i>Urmărire</i> , custode, responsabilitatea sa	422
<i>Urmărirea</i> , fructelor prinse de rădăcinii	467—476
<i>Urmărire</i> , fructe prinse de rădăcinii; custode	471
<i>Urmărire</i> , fructe prinse de rădăcinii; vânzarea	474—475
<i>Urmărire</i> , mobile aflate în mâna celor d'al treilea	455—466
<i>Urmărire</i> , terţii detentorii; contestaţiunii	463
<i>Urmărire</i> , terţii detentorii; depunerea banilor la casa ee depunerii	466
<i>Urmărire</i> , terţii detentorii; încetarea urmăririi	466
<i>Urmărire</i> , terţii detentorii; intervenirii	462
<i>Urmărire</i> , timpul când se pot urmări fructele	468
<i>Urmărire</i> , veniturile unui imobil	477—491

▼

<i>Validare</i> , popririi	455—491
<i>Validitatea testamentelor</i> , acţiunii în compet.	63
<i>Venituri</i> , execuţie silită	477—491

	<u>Articolul</u>
<i>Venituri</i> , urmărirea venitur. nemișcătórelor	477—491
<i>Venituri</i> , urmărirea nemișcătórelor, sequestra- rea venitului	479—491
<i>Verificarea scriptelor</i>	162—184
<i>Verificarea scriptelor</i> , acte de comparație	176
<i>Verificarea scriptelor</i> . cazurile în cari are loc.	162
<i>Verificarea scriptelor</i> , conclusiunile Ministe- rului public	184
<i>Verificarea scriptelor</i> , declarare în falș	166—169
<i>Verificarea scriptelor</i> , experți, numirea lor	180
<i>Verificarea scriptelor</i> , falș civil	171
<i>Verificarea scriptelor</i> , falș criminal	170—171
<i>Vîndarea fructelor</i> , prinșe din rădăcină	467—476
<i>Vîndarea nemișcătórelor</i>	492—568
<i>Vîndarea nemișcătórelor</i> , unei succesiunii	681—691
<i>Vîndarea nemișcătórelor</i> , unei succes. minorî	681—690
<i>Vîndarea nemișcătórelor</i> urmărite	536—550
<i>Vîndarea mișcătórelor</i> unei moșteniri	677—680
<i>Vînzare</i> , licitațiune afișe conținutul lor	437, 439
<i>Vînzare</i> , licitațiune, cerere de nulitate	449
<i>Vînzare</i> , licitațiune, cum trebuie să se facă	432
<i>Vînzare</i> , licit., desfacerea și verific. obiectelor	441
<i>Vînzare</i> , licitațiune, depunerea prețului	448
<i>Vînzare</i> , licitațiune, epoca vîndărei	433—435
<i>Vînzare</i> , licit., obiecte mișcătóre urmărite—	431—449
<i>Vînzare</i> , licitațiune, publicitatea vîndărei	442
Z	
<i>Zapis netăgăduit</i> , sequestru	613—614
<i>Zile</i> , în care nu se póte face execuție silită	385—386
<i>Zile libere</i> , despre termene	729
<i>Zile qelibere</i> , despre termene	729

MODIFICAREA LEGEI DE PROCEDURA CIVILA

Promulgată la 14 Martie 1900

CARTEA II

TRIBUNALELE DE JUDEȚE

CAP. I

Competința

54. Tribunalele de județ judecă toate prigonirile dintre ori-ce împricinăți români sau străini, atât civile cât și cele ce le sunt date în cădere prin alte legi.

A se vedea jurisprudența asupra acestui articol sub articolul 54 din vechea procedură civilă, coprinsă în acest volum.

55. Tribunalele judecă în apel pricinile venite de la judecătorii de ocôle.

Cele-alte pricinile le vor judeca în ântetia instanță.

A se vedea jurisprudența sub articolul 55 din vechea procedură.

56. Pricinile cari au o valoare mai mare de 1.500 lei capital le vor judeca numai în ântetia instanță

afară de casurile unde legea prevede alt-fel.

Pricinile de o valoare mai mică de 1.500 lei, sau de 1.500 lei tocmai, rămân în căderea judecătoriiilor de ocôle.

A se vedea jurisprudența de sub art. 56 din vechea procedură, în cât privesce partea nemodificată a acestui articol.

57. Competința, în toate casurile, se va regula după valoarea arătată în cerere.

Acetă dispoziție nu schimbă rânduiala legii judecătoriiilor de pace privitoare la competență.

În cât privesce competența dupe valoarea arătată în cerere, a se citi jurisprudența de sub art. 57 din vechea procedură.

58. În materii personale și mobiliare, cererea se va face la tribunalul domiciliului pârîtului, sau la domiciliul ales.

Dacă pârîtul n'are domiciliu cunoscut, la tribunalul reședinței sale.

Cererile personale și mobiliare în contra militarilor din armata permanentă se vor face la tribunalul domiciliului locului unde 'și aș garnisona, cît timp sunt în serviciul activ.

Acțiunile născute dintr'un fapt ilicit se pot judeca sau de tribunalul unde faptul ilicit s'a săvîrșit, sau de tribunalul domiciliului pârîtului

Reclamantul are alegerea între mai multe tribunale competente.

A se vedea jurisprudența asupra primei părți nemodificată a acestui articol, sub art. 58 din vechea procedură.

59. Cererea pentru bunuri nemișcătoare se face la tribunalul în județul cărui se află nemișcătorul, afară de convenție contrarie.

A se vedea jurisprudența de sub art. 59 din vechea procedură, coprinsă în acest volum.

60. Când nemișcătorul este supus la mai multe jurisdicții, reclamantul are dreptul a face cererea la tribunalul domiciliului său reședinței

pârîtului, dacă domiciliul său reședința acestuia se află în unul din județele în cari se găsesc imobilul. Când pârîtul n'are nici domiciliul, nici reședința în unul din aceste județe, reclamantul pöte face cererea, dupe a sa alegere, la unul din tribunalele în cari se găsesc nemișcătorul.

61. Acțiunea accesorie trebuie să se facă înaintea judecătorilor competenți a judeca pe cea principală.

Cererea reconvențională se va face înaintea judecătorului cererii principale, când ea este în legătură cu această din urmă sau cu mijlocele de apărare ce i se opun.

A se vedea jurisprudența asupra primului aliniat al acestui articol, sub art. 61 din vechea procedură, coprinsă în acest volum.

62. În materie de societate, până la sfîrșitul lichidărei de fapt, cererea se face înaintea judecătorului locului în care societatea este stabilită, sau la sucursala ei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 62 din vechea procedură, coprinsă în acest volum.

63. În materie de moștenire, se îndreptează la tribunalul locului în care s'a deschis moștenirea:

1) Cererile privitoare la validitatea testamentului și la executarea dispozițiilor cuprinse într'ensul;

2) Deosebitele cereri și pretenții ce moștenitorii au unul contra altuia, până însă la desăvârșita împărțelă între dînșii;

3) Cererile făcute de creditorii mortului înainte de desăvârșita împărțeală a moștenirii.

A se vedea jurisprudența de sub art. 63 din vechia procedură, cuprinsă în acest volum.

64. Cererile se mai îndreptază:

a) În materie de faliment potrivit codului comercial;

b) În materie de garanție, la judecătoria uude se află pendinte cererea originală în contra datornicului;

c) În cazul când, pentru executarea unui act, s'a ales un domiciliu, cererea, fie privitoare la executarea actului, fie la anularea sa și desființarea lui, se face la tribunalul domiciliului ales, sau la tribunalul domiciliului pârītului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 64 din vechia procedură cuprinsă în acest volum.

65. Desființat.

CAP. II

Cererī, ordonanțe presidențiale și citații

66. Ori-cine pretinde un drept sau un lucru, spre a'l dobândi, în cas de împotrivire din partea datornicului său deținătorului, trebuie să facă uă cerere înaintea tribunalului competente.

Persónele morale pot sta în judecată, când au capacitate după legea română, chiar dacă legea țorei lor le declară incapabile

Dreptul de a sta în judecată nu coprinde însă în sine și capacitatea de a exercita și cele-alte drepturi.

Ori-cine are interes să constate declarația unui martor, părerea unui expert, uă stare de lucruri a unor bunuri mișcătoare sau nemișcătoare, a obține recunóscerea unui act scris sau unei obligații, validitatea unui titlu, va putea cere judecătorului competente, potrivit art. 58 și următorii din acest cod, che-

marea de urgență înaintea sa a părților interesate pentru stabilirea cererei sale.

Asemenea constatări pot sluji ca acte probatorii, potrivit deosebitelor rândueli ale legii.

A se vedea în privința primului aliniat al acestui articol jurisprudența de sub articol 66 din vechia procedură.

66 bis. Când legea dă în căderea presidentului tribunalului său al Curței încuviințarea unui act, cererea i se va înmîna în camera de chibzuire. Presidentul se va pronunța cel mult în trei zile, prin o încheiere în scris, motivată, datată și iscălită de dînsul și de greșier sau înlocuitorii lor.

Presidentul tribunalului său înlocuitorul său va putea asemenea să hotărască în același termen, în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept, care s'ar păgubi prin vre-o întârziere, precum și pentru înlăturarea pedicilor ce s'ar ivi cu prilejul aducerii la îndeplinire a unui titlu executoriu.

Presidentul n'are cădere de a face asemenea

încuviințări când însăși tribunalul său Curtea din care face parte n'ar fi competente.

Încuviințarea presidentului are un caracter vremelnic și este executorie prin sine însăși.

Aceste încuviințări prezidențiale se dau fără drept de opoziție, cu drept de apel la tribunalul său Curtea din care face parte presidentul, în termen de cinci zile de la data comunicării ordonanței.

Termenul de recurs va fi de cinci zile de la data comunicării ordonanței. Judecata se va face în termen scurt.

Atât apelul cât și recursul se vor judeca tot în camera de chibzuire, dupe citarea părților.

Acest articol coprinde dispozițiunii noi cari nu existau în vechia procedură.

67. Pentru ca cine-va să pótă face o cerere în judecată, sau pentru a se putea apăra în contra unei cereri, trebuie să aibă liberul exercițiu al drepturilor sale.

Persónele și corpurile, cari n'au liberul exercițiu al drepturilor lor, vor fi reprezentate, asistate sau autorizate în chipul

arătat de legile cari regulază starea saü organizarea lor.

Când se face o ccerere din partea saü contra unei părți incapabile de a sta în judecată, dacă această parte n'are mandatar legal, în cas de pericol în întârziere, presidentul tribunalului dă, după cererea ce i se face, un mandatar special însărcinat de a reprezenta pe incapabil până la mijlocirea mandatarului legal.

A se vedea, relativ la primul și al doilea aliniat al acestui articol, jurisprudența articolului 67 din vechia procedură.

68. Ori-ce cerere înaintea unui tribunal se va face printr'o petiție către presidentul tribunalului.

Mai multe persoane pot fi împreună reclamante saü împreună părîte, când este între ele o legătură de interes cu privire la pricină, și când dreptul saü obligația lor stă pe același temeiü juridic saü de fapt.

A se vedea, relativ la primul și al doilea aliniat al acestui articol, jurisprudența art. 68, vechia procedură.

69. Petiția va cuprinde:

a) Numele, pronumele, profesia, domiciliul saü reședința reclamantului și al părîtului;

b) Obiectul cererei și faptele pe cari ea se sprijină;

c) Arătarea actelor de cari partea se slujesce, precum și deosebitele sale mijloce pregătitoare și probatoare în dovedirea cererei;

d) Când este vorba de nemișcătoare: strada numărul imobilului, saü duoï vecinï în lipsă de număr, plasa, orașul saü comuna în care se află nemișcătorul.

Lipsa numelui, a pronumelui și nearătarea obiectului sunt prescrise sub pedepsă de nulitate. Neindicarea temeiurilor de fapt și de drept pe cari se sprijină cererea indrituesc pe partea interesată a cere amânarea și comunicarea lor, fără a se putea face o a doua amânare pe acest motiv.

Procedurile se vor îndeplini, în tötă curgerea pricineï la domiciliul fixat în ântêia citație. Schimbarea domiciliului nu va fi opozabilă părței potrivnice pentru proce-

durile următoare de cât dupe ce acéstă schimbare 'i va fi fost încunosciințată prin portăreii.

A se vedea în ce privesce partea nemodificată din acest articol, jurisprudența de sub articol. 69, vechia procedură.

70. Petiția se va face de reclamant în atâtea exemplare câte sunt părțile citate, mai mult un exemplar, semnat de dînsul, pentru tribunal.

Pe lângă petiție, reclamantul va alătura actele de cari se slujesce în copii. Aceste copii vor fi certificate de dînsul ca întocmai cu originalul.

Ele vor rămâne la dosar până la desăvîrșirea pricinei.

Dacă actele sunt scrise în limbă străină sau cu litere vechi, ele vor fi traduse și scrise cu litere latine.

In cas când cererea se face prin mandatar, se va alătura și copie de pe mandat, care va și rămâne la dosar. Schimbându-se mandatarul în curgerea pricinei, noul mandat se va pune de îndată la dosar.

Presidentul tribunalu-

lui nu va fixa termenul de înfățișare de cât dupe ce se vor plăti taxele portăreilor, sau se va alătura actul de sărăcie.

71. Presidentul, îndată ce primesce petiția reclamantului, chiamă pe părți la înfățișare. Totodată va ordona chemarea părților la interogatoriū, dacă se propune de reclamant prin cerere, rămîind ca judecata să se pronunțe la ziua înfățișărei asupra admisibilităței.

A se vedea jurisprudența asupra acestuî articol, sub articol. 71, din vechia procedură.

72. Citația va fi datată și va coprinde ora, ziua și anul în care sunt chemate părțile spre înfățișare, instanța înaintea căreia trebuie să se înfățișeze, numele, pronumele și domiciliul reclamantului și al pârîtului, precum și felul pricinei.

Se va trămite pârîtului, împreună cu citația, un exemplar de petiție.

Pârîtul va fi dator că, până în termen de 15 zile înainte de ziua fixată pentru înfățișare, să depună și dînsul, prin grefa tribunalului, la dosarul cauzei, copii de pe

actele cu cari se slujesc. certificate de dînsul ca intocmai cu originalul.

Părțile vor avea dreptul să ceră la înfățișare presintarea originalelor actelor depuse la dosar. Judecata va chibzui dacă trebuie dat un nou termen pentru ca cel interesat să facă cuvenita verificare.

Dacă părțile nu vor fi depus actele cu cari se servesc în pricină în termenul mai sus arătat, ele vor putea cere un nou termen pentru comunicarea actelor prin grefă; judecata însă nu va putea da acest termen, de cât dacă cel care 'l-a cerut va fi dovedit că împregiurări cari n'aũ fost în voința sa 'l-aũ împiedicat în adevăr să facă depunerea la timp.

În privința primului aliat al acestui articol, a se vedea jurisprudența art. 72, pag. 19 vechia procedură.

73. Nici o citație nu se pôte da părților în zilele de sărbători legiuite, afară de casuri grabnice, dupe încuviințarea preșidentului.

74. Citațiile se dau saũ persoanei, saũ la domiciliul ori reședința persoanei.

Dacă partea, așîndu-se la domiciliu, nu vrea să-

primescă citația saũ, primind'o, nu voesce ori nu pôte da adeverință, agentul judecătoresc însărcinat cu înmânarea va constata a c'esta printr'un proces-verbal încheiat față cu comisarul respectiv, saũ cu primarul în comunele rurale, saũ ajutórele lor.

Adeverința de primire va fi certificată de agentul judiciar.

Dacă agentul nu găsese pe cel chemat la domiciliul saũ, va da citația unei persoane din familia lui care locuesce cu dînsul; în lipsa acesteia, unui om de serviciu, cerînd adeverință; iar în lipsa lor a va lipi pe ușa citatului.

În cas când aceste persoane nu voesc să primescă citația, saũ nu vor voi ori nu vor putea da adeverință de primire, saũ, în lipsa lor, o va lipi pe ușă, agentul va constata împregiurările printr'un proces-verbal încheiat față cu comisarul respectiv, saũ primarul în comunele rurale, saũ ajutórele lor.

A se vedea jurisprudența asupra acestui articol, sub articolul 74, vechia procedură.

75. Vor fi citați:

1) Statul și, în genere, administrațiile și stabilimentele publice și de interes public, în persoană capului administrației, la scaunul administrației sau stabilimentului;

2) Societățile civile și comerciale până la lichidarea lor de fapt, prin reprezentantul lor, la scaunul societății sau la succursală;

3) Masa creditorilor unui faliment, prin sindic;

4) Pentru cei ce locuiesc în hoteluri, citația se va înmâna, în lipsa lor, hotelierului sau contabilului aceluși hotel;

5) Cei ce se află în închisore vor fi citați la direcția închisorei;

6) Cei ce se află bolnavi în spital și cărora nu li se cunoște altă locuință, prin economul spitalului;

7) Ostașii din armata activă, precum și cei din rezervă sau miliții, când se află în concentrare, se vor cita la comandamentul superior cel mai apropiat;

8) Persónele cari fac parte dintr'un corp de trupe cantonat în țară străină sau mobilizat, sau din echipagiul unui bas-

timent al flotei pus în armament de război, li se trâmite citația la autoritatea investită cu comandamentul;

9) Cei ce se află în țară străină, fără domiciliu sau reședință cunoscută, vor fi citați prin *Monitorul Oficial* și prin procuratorul lor din țară dacă au unul cunoscut.

Cei cu domiciliul sau reședința cunoscută în străinătate, se vor cita prin procuratorul lor din țară, dacă au unul cunoscut, iar lor, se va trimete o citație printr'o scrisore recomandată la adresa din străinătate; recepisa de predarea scrisorei va ține loc de dovadă.

Dacă ei n'au procurator cunoscut în țară, pe lângă citația trâmisa lor prin scrisore recomandată, citația se va publica și în *Monitorul Oficial*;

10) Membrii corpului consular străin în țară și personalul lor dependent, precum și membrii corpului diplomatic și consular român din străinătate, se citéză prin ministerul de externe;

11) Cetele de moșneni (obștea răzeșilor) și locuitorii improprietăriți, dar neîmpărțiți, se vor

chema printr'o citație colectivă, pe numele cetei, însoțită de o singură copie de pe cererea reclamantului.

Portărelul instanței la care este procesul va anunța prin scrisoare recomandată, pe primarul comunei de origină de care ține căta moșnenilor, ca să înștiințeze pe moșnenii săi locuitorii împroprietăriți să se adune în localul primăriei după ășirea din biserică, într'o zi de Duminică sau sărbătoare, ce va fixa el pentru sosire.

Portărelul va merge în persoană la localitate, fără a putea delega în locu'i pe verii un alt agent, și, după o bătae de tobă de 15 minute, va da citire, în fața moșnenilor sau împroprietăriților aflați față, atât citației cât și copiei de pe reclamație. În urmă le va lipi pe ușa primăriei, lăsând o copie de pe dăensele în mâna primarului său ajutorului.

De totă acăstă operație portărelul, împreună cu primarul, va încheia proces-verbal. În cas de nevoie din partea primarului de a instrumenta, sau a moșnenilor de a veni la primărie să as-

culte citația, portărelul va încheia singur proces-verbal, constatând citirea cetei și nevoința primarului său a cetei.

Acăst proces-verbal, împreună cu recipisa de trămiterea scrisoarei recomandată primarului, se va înainta instanței respective, care o va alătura la dosarul cauzei.

În cas de nevoie din partea primarului de a instrumenta, portărelul va înainta copie de pe procesul-verbal și parchetului pentru constatarea delictului de refuz de serviciu.

Faptul primarului de a nu convoca pe locuitorii potrivit invitației portărelului, precum și nevoirea de a fi față la încheierea procesului-verbal, se vor pedepsi potrivit art. 190 codul penal.

Tote acăstea fără împedicarea pedepselor disciplinare și despăgubirilor pentru portărelul din cauza căruia procedura nu a fost îndeplinită.

Pređarea citațiilor, în casurile arătate în alin. 1, 2, 3, 5, 6, 7 și 8 de mai sus, se va face în mâna funcționarului însăreinat cu primirea acțelor sau corespondenței.

care va da cuvenita dovadă.

Nevoința de a primi citația, se va constata de agentul judecătoresc printr'un proces-verbal încheiat față cu comisarul, sau primarul în comunele rurale, sau ajutoarele lor.

A se consulta relativ la acest articol jurisprudența de sub articolul 75, din vechia procedură.

76 Rînduелile articolelor 74 și 75 de mai sus sunt prescrise sub pedepsă de nulitate.

A se vedea jurisprudența de sub articolul 76, vechia procedură.

77. Dacă un act de procedură s'a declarat nul pentru fapta portărelului sau agentului, acesta va putea fi osîndit, pe lângă cheltuelile procedurii anulate, și la despăgubiri cuvenite părții după împregiurări, prin chiar hotărârea de amânare.

A se vedea jurisprudența de sub art. 77, vechia procedură.

78. Termenul obicinuit al întâielor citații pentru cei domiciliați în România va fi de 30 de zile de la data predării citației. In casuri de urgență,

presidentul va putea, după împrejurări, încuviința ca citația să se facă în termen mai scurt.

In acest caz pârîtul va putea depune actele sale înainte de ziua înfățișării, sau chiar în ziua înfățișării, după împrejurări.

Pentru cei ce se află afară din România, termenul va fi de 40 zile de la data publicației citației în *Monitorul Oficial*, sau de la data predării citației procuratorului cunoscut.

A se vedea jurisprudența de sub art. 78, vechia procedură.

79. Când citația, făcută unei părți domiciliată afară din România, va fi dată părții în România citația se va face cu termenele ordinare, avînd drept presidentul a le prelungi, de va găsi de cuviință.

A se vedea jurisprudența de sub articolul 79, vechia procedură.

CAP. III

Atribuțiile ministerului public

80. Ministerul public de pe lângă instanțele judecătorești are în atribuțiile sale :

a) A îndeplini sarcinile de parte principală în pricinile penale înaintea instanțelor de fond;

b) A sta, în calitate de parte principală, în pricinile în cari i se pune îndatorirea acésta prin lege;

c) A sluji de organ al legéi și al guvernului în casurile în cari legea îi dă acésta calitate.

A se vedea jurisprudența de sub articolul 80, vechia procedură.

81. Ministerul public va lua concluziuni ca parte alăturată înaintea deosebitelor instanțe, fie în ședință publică, fie în camera de chibzuire, ori de câte ori sunt interesați în cauză nevêrstnică, interziși sau cei puși sub consiliu judiciar.

A se vedea jurisprudența sub art. 81, vechia procedură.

82. Desființat.

83. În casurile în cari judecata face o cercetare la fața locului, sau un judecător însărcinat de tribunal sau Curte face un inventariu, sau un act în care prezența procurorului este ordonată, lucrarea se va face fără chemarea sau încunoștințarea acestuia, afară

de cazul în care singur ar lua inițiativa.

84. Ministerul public păstrează toate celelalte drepturi și îndatoriri ce nu s'au modificat prin legea de față.

85. În cazul în care procurorul are rolul de parte alăturată și nu este față, va putea fi înlocuit printr'un judecător, sau printr'un avocat din sală, după chemarea ce-i va face presidentul.

CAP. IV

Ședințele și poliția lor

86. Ședințele vor fi publice, afară de casurile când legea ordonă alt-fel, sau când discuția publică poate aduce vătămare liniștei publice sau prigonitórelor părți.

A se vedea jurisprudența de sub art. 86, vechia procedură.

87. Poliția ședințelor este încredințată presidentului.

Memținut ca și în vechia procedură.

88. Acei cari asistă la ședințe vor fi cu capul descoperit și vor sta cu respect.

Procurorii și avocații vor putea ține toca pe

cap când nu vor lua con-
cluziuni său când nu vor
vorbi.

Ca și vechiul art. 88.

89. Tot ce va ordona
presidentul în privința
ordinei va fi executat
îndată și întocmai.

Aceiași dispoziție se
va observa în locurile
unde saū judecătorul, saū
ministerul public, înde-
plinesc funcțiile ce le
sunt date.

Ca și vechiul art. 89.

90. Dacă una saū mai
multe persoane, ori-cari ar
fi, turbură liniscea și fac
desordine în ori-ce chip,
presidentul este în drept
a le face cuvenitele ob-
servații.

Dacă nelinistea con-
tinuă, presidentul va pu-
tea da afară din sala șe-
dințelor pe turburători.
În cas de împotrivire
din parte-le, ei vor fi
arestați și duși îndată
la casa de poprelă pen-
tru 24 ore, unde vor fi
primiti după arătarea or-
dinului presidentului. În
procesul-verbal al ședin-
ței se va face vorbire
de ordinul de arestare,

Menținut aprópe ca și ve-
chiul art. 90.

CAP. V

Chemarea și judecata pricinilor

91. La începutul fie-
cărei ședințe se face mai
întâi strigarea tuturor
pricinilor puse la ordi-
nea zilei. Se vor amâna
tóte cauzele în cari este
loc la aplicarea art. 151
din acest cod, saū acele
a căror amânare se cere
prin bună înțelegere.

Se vor suspenda pri-
cinile în cari una din
părți a încetat din viață
saū în cari părțile che-
mate nu răspund. În
urmă se va începe jude-
cata pricinilor declarate
urgente, apoi se va ju-
deca cele-alte pricinii
dupe ordinea intrării lor,
dându-se precădere ce-
lor rămase în divergință.

A se vedea jurisprudența
de sub art. 91, vechea pro-
cedură.

92. La începutul fie-
cărei săptămâni se vor
publica în sala ședințe-
lor pricinile cari au să
se judece după rândul
lor în cursul acestei șep-
tămâni.

A se vedea jurisprudența
de sub art. 92, vechea pro-
cedură.

93. Când numai una

din părți lipsesce, cauza se va judeca în lipsă, afară numai dacă partea care răspunde nu va voi însăși a o amâna pentru altă zi, sau a rămânea cea din urmă la rând.

Prigonitórele părți pot cere amânarea sau schimbarea rëndului fără însă a putea înlătura dreptul de înfățișare al împlicinaților sorociți înaintea.

Orî-ce pricină, care a fost amânată de trei ori de bună-voie, nu se va mai pune în stare de judecată, de cât dupe plata unei noi taxă de introducere în acea instanță.

94. Părțile se vor înfățișa în persoană, sau prin mandatarî cu procurî în regulă legalisate, asistați de advocați, sau prin advocați declarați la ședință orî avënd procurî legalisate.

Retragerea procurei mandatarului nu se pôte opune părței protivnice de cât de la data încunoscintărei prin portărei a retragerii procurei.

A se vedea jurisprudența asupra părței nemodificată din acest articol, sub art 94, vechia procedură.

95. Presidentul va da

cuvântul mai înteiu părței reclamante.

Fie-care parte va avea dreptul de a vorbi de douë ori, pîritul avënd cel din urmă cuvântul. Presidentul, la cas de trebuință, pôte acorda cuvântul și de mai multe ori.

Tribunalul va căuta ca prin întrebări puse părților, să deslușescă punctele nelămurite ale pricinei,

Va putea cere orî-ce lămuriri pentru deslegarea cestiunilor ce sunt a se ridica din oficiu.

Va putea asemenea ordona din oficiu, în marginile rânduvelilor legei pentru doveđi. tôte măsurile cari pot să 'l lumineze.

A se vedea jurisprudența sub art. 95, vechia procedură.

96. În pricinî complicate presidentul va putea însărcina pe unul din judecători să facă o dare de sémă asupra împrejurărilor pricinei, fără a arêta a sa părere.

Acéstă dare de sémă se va citi în ședință publică, înaintea începutului desbaterilor.

97. Actele depuse de părți sau comunicate în

instanță rămân dobândite cauzei și nu se mai pot retrage fără consimțământul părților protivnice.

Actele depuse în original nu se vor putea lua înapoi de partea care le-a depus de cât după ce se va lăsa copii legalizate de grefa instanței la care s'a făcut depunerea.

98. Părțile vor putea fi îndatorate, după închiderea desbaterilor, să dea și conclusiuni scrise.

A se vedea jurisprudența de sub art. 98, vechea procedură.

99. În toate pricinile de despărțenie ședința va fi secretă. Asemenea în toate cele-alte pricini dintre soți, dintre rudele de sus și de jos, se va putea ordona ședința secretă, după cererea uneia din părți.

Ședința secretă se va putea ordona și în pricinile dintre asociați, sau în oricare altele, în cari ordinea sau moralitatea publică sunt interesate, după cererea uneia din părți, sau a procurorului, sau din oficiu de tribunale.

Hotărîrea se va pro-

nunța tot-d'a-una în ședință publică.

A se vedea jurisprudența de sub art. 99, vechea procedură.

100. În ședințele secrete fie-care parte va putea fi însoțită, pe lângă avocați, de trei rude sau amici.

101. În toate oasurile avocații sau părțile, dacă nu au fost îndatorăți a da conclusiuni scrise, vor putea fi îndatorăți a da greferului o scurtare, iscălită de dînsii, de conclusiunile lor motivate.

Greferul va iscăli aceste prescurtări.

102. Când o pricină se va socoti destul de luminată, tribunalul va declara desbaterile închise.

103. Cercetarea pricinii fiind isprăvită, judecătorii vor pronunța hotărîrea lor sau îndată în ședință, sau dupe ce vor trece în camera de chibzuire.

Dacă pronunțarea hotărîrei se va amâna pentru o altă zi, se va arăta cauza acestei amânări.

A se vedea jurisprudența de sub art. 103, vechea procedură.

104. Când, pentru desnegarea unei cereri, este nevoie de mijlocirea judecăței, fără însă să se nrmărăscă stabilirea unui drept protivnic față cu părțile, potrivit alin. 1 de sub art. 66 din acest cod, hotărîrea se va da în camera de chibzuire, după cererile și scrisurile părților interesate.

Părțile vor fi citate când legea cere asemenea citări Judecătorul însă le va putea chema în camera de chibzuire de câte ori va crede de cuviință, pentru cuvenitele lămuriri.

Hotărîrea se dă fără drept de opoziție, însă cu drept de apel și de recurs.

Termenele de apel și de recurs vor fi de câte 15 zile de la comunicarea hotărîrilor.

Apelul și recursul se vor judeca de urgență tot în camera de chibzuire. Aceste hotărîri, cât timp nu vor fi anulate vor fi oposabile numai părților interesate cari au luat parte la dênsele și sunt executorii prin ele însăși.

105. Ori când se va depune acte la grefă, grefa va da imediat do-

vadă de primirea lor, pe care o va lua înapoi de o-dată cu întorcerea actelor.

CAP. VI

Excepțiunile ce se propun înaintea cercet. fondului

106. Desființat.

107. Desființat.

108. Partea care este chemată în judecată înaintea altui tribunal de cât acela care trebuie să judece pricina, va putea cere trâmîterea sa înaintea judecătorilor competenți.

Acéstă cerere o va face înaintea apărării asupra fondului.

Incompetința jurisdicției civile pentru cause comerciale, precum și a jurisdicției comerciale pentru cause civile, se acoperă, dacă nu s'a propus la ântéia instanță înaintea ori căreia apărări asupra fondului.

Partea care propune incompetința va fi datoră să declare care este instanța competente a judeca pricina.

In cas când judecata se declară competentă, va trece la cercetarea pricinei, cel nemulțumit rămânând în drept a face apel după sêvirșirea ei.

În cas când instanța se va declara incompetentă, ea este datoră să trimită pricina înaintea instanței pe care o va judeca competentă.

Instanța de trimitere va judeca pricina fără verii-o altă cerere introductivă și fără altă plată de taxe, de cât aceea a citațiilor.

Instanța de trimitere nu va fi investită cu judecata, de cât după ce hotărîrea care a încuviințat trimiterea va fi rămasă definitivă prin judecata în apel, prin neapelare, sau prin renunțare la dreptul de apel.

A se vedea jurisprudența de sub art. 108, vechea procedură.

109. Incompetința de ordine publică a instanței se va putea ridica chiar înaintea Curței de Casație, în orî-ce stare a pricinei și chiar din oficiu.

A se vedea jurisprudența de sub art. 109, vechia procedură.

110. Nimeni nu pôte fi chemat în judecată pentru aceeași cauză, același obiect și de aceeași parte, înaintea mai multor instanțe (Litispendența).

În asemenea cas, partea în drept va putea cere trimiterea pricinei la instanța care a fost mai întâiu investită cu cererea de judecată.

Părțile vor putea cere întrunirea mai multor pricini ce se află înaintea aceleiași instanțe, sau instanțe diferite de același grad, în cari sunt aceleiași părți sau chiar împreună cu alte părți și al căror obiect și cauză au între dênsele o strînsă legătură (Conexitatea).

111. Orî-ce cauză de nulitate în privința actelor de procedură privitoare la cererile de legarea instanței prin acțiunii, opoziții, contestații, apel, recurs în casație și cereri de revisuire, este stinsă, dacă nu se propune înaintea orî-cărei apărări asupra fondului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 111, vechia procedură.

111 bis. Tôte apărările enumerate în articolele de mai sus se vor propune, sub pedepsa de a nu mai putea fi ținute în sémă, în ordinea următoare:

a) Nulitatea actelor de procedură ;

- b) Incompetința ;
- c) Litispendența ;
- d) Conexitatea.

Chemarea în garanție

112. Dacă o parte chemată în judecată voesce a chema, la rëndul sãu, pe alt-cineva ca garant, judecata va cerceta temeinicia chemãrei în garanție și, dacã o va găsi fondatã, o va declara admisibilã, dând părților un termen spre a chema și pe aceia la judecatã.

În curgerea acestui termen se va suspenda ori-ce lucrare asupra cerereri originale.

Chemarea în garanție va coprinde tot ce se cere pentru acțiune, și cel ce face acẽstã chemare va trebui sã îndeplineascã dispozițiile art. 70 și urmãtorele ale acestui cod.

Chematul în garanție va trebui sã îndeplineascã și dẽnsul dispozițiile art. 72 din acest cod.

A se observa jurisprudența de sub art. 113, vechea procedurã, în privința părței nemodificatã.

113. Cererea originalã și cererea asupra garanțiilor se vor judeca printr'una și aceeași hotãrre.

114. Cu tôte acestea se va putea judeca mai întâiũ cererea principalã rãmãnând a se judeca mai în urmã cererea contra garanțiilor :

a) Dacã cererea în garanție s'a fãcut dupẽ apẽrarea asupra fondului ;

b) Dacã cererea principalã este în stare de a se judeca și cererea de garanție este de naturã a nu putea fi judecatã în grabã ;

c) Judecata va putea, chiar dupẽ declararea admisibilitãței chemãrei în garanție și întrunirea ei cu cererea principalã, sã încuviințeze desfacearea, rãmãnând a se judeca chemarea în garanție în urmã.

A se vedea jurisprudența de sub art. 114, vechea procedurã

CAP. VII

Despre sentințe

115. Dupẽ chibzuire, presidentul va aduna pãrerile fie-cãruĩ judecãtor, începând de la cel din urmã numit.

În pricinile pentru cari s'a fãcut verĩ-o dare de sãmã, judecãtorul care a fãcut o 'și va da cel d'ãntãiu pãrerea.

Presidentul 'și va da cel din urmă părerea.

A se vedea jurisprudența de sub art. 115, vechia procedură.

116. Dacă părerile se împart, pricina se va judeca din nou în aceeași zi saŭ în alta. Părerile împărțite se vor trece motivate în procesul-verbal al ședinței.

A se vedea jurisprudența de sub art. 116 vechea procedură.

117. Dacă la noua înfățișare vor fi mai mult de cât două păreri, judecătorii în număr mai mic, sunt datorii să se unescă cu una din părerile judecătorilor în număr mai mare.

Dacă însă părerile vor fi împărțite pe jumătate, se chiamă un alt judecător saŭ supleant spre hotărîrea cestiunei; în lipsă de judecător saŭ supleant se chiamă un avocat din cei prezenți.

În acest cas părțile vor pleda din nou cestiunea asupra căreia s'a ivit divergență.

Judecătorii vor putea reveni asupra părerilor lor de mai înainte.

După judecarea punctelor rămase în diver-

gență, complectul care a judecat înainte de ivirea divergenței, va putea continua cu cercetarea pricinei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 117, vechea procedură.

118. Îndată ce majoritatea s'a format, se va încheia un proces-verbal coprinzând dispozițiunea hotărîrei.

Acest proces-verbal, iscălit de judecătorii și greșier, se va citi îndată de president părților în ședință publică.

Dacă motivele hotărîrei nu s'aŭ redactat o dată cu dispozițiunea, ele se vor alcătui în termen de cel mult 15 zile de la pronunțarea hotărîrei, sub pedepsa disciplinară pentru judecătorii cari aŭ pricinuit întârzierea.

Minoritatea va fi datoră, sub aceeași pedepsă, a'și da părerea motivată în josul hotărîrei, tot în același timp când majoritatea 'și dă hotărîrea sa.

A se vedea jurisprudența de sub art. 118, vechia procedură.

119. O dată ce hotărîrea s'a iscălit și s'a pronunțat în public, ea 'și are totă puterea legiuită,

și nici un judecător nu 'și mai p^ote retrage iscălitura. Reformarea, revizuirea sau casarea ei nu se va putea face de cât în casurile și m^odurile prescrise de lege.

A se vedea jurisprudența de sub art. 119, din vechia procedură.

120. Părerea și concluziile procurorului, sau oral, sau în scris, de se vor fi făcut, se vor cuprinde în textul procesului-verbal.

121. Grefierul va îngriji ca hotărârile redactate și iscălite să se trecă într'un registru special, unde iarăși se vor iscăli de judecători.

A se vedea jurisprudența de sub art. 121, din vechia procedură.

122. Nimic pe margini, printre linii, prin adăugiri, prin scurtări sau cifre, nu se p^ote scri într'o hotărîre judecătorească, sub pedepsă de a nu se ține s^emă, și fără împedierea altor urmări penale și civile.

A se vedea jurisprudența de sub art. 122, vechia procedură.

123. Fie-care hotărîre va cuprinde, sub pedepsă

disciplinară pentru cel ce se va fi abătut:

1) Numele, pronumele, domiciliul ori reședința părților; calitatea în care se judecă; numele, pronumele advocaților;

2) Obiectul cererei și apărările părților în scurt;

3) Coprinsul pe scurt al actelor ce părțile au înfățișat spre a 'și susține fie-care cererea sau propunerile;

4) Arătarea că ministrul public 'și-a dat concluziile, dacă el s'a pronunțat;

5) Puncturile de fapt și de drept;

6) Motivele;

7) Dispositivul, adică aceea ce judecata hotărăște în virtutea legilor.

A se vedea jurisprudența de sub art. 123, din vechia procedură.

124. Hotărîrea mai cuprinde mărturisirile și declarațiile ce au putut face părțile la înfățișare.

Aceste mărturisiri sau declarații nu vor putea fi opuse celui ce le-ar fi făcut, de cât dacă vor fi semnate de d^ensul sau împuternicitul său la această, în procesul-verbal al ședinței.

In cas când cel ce a

făcut mărturisirea sa și declarația nu va voi și nu va putea să le iscălescă, judecătorul va face arătare de acest fapt tot în același proces verbal.

A se vedea jurisprudența de sub art. 124, vechia procedură.

125. Fie-care hotărîre va mai arăta termenul apelului, al opoziției, al revisuirii și al recursului în cauză.

A se vedea jurisprudența de sub art. 125, din vechia procedură.

126. În cazurile în care judecătorii pot da termene pentru executarea hotărîrilor lor, ei vor face acesta prin chiar hotărîrea care va deslega pricina, arătând și motivele pentru care s'a încuviințat termenul.

A se vedea jurisprudența de sub art. 126, din vechia procedură.

127. Desființat,

128. Datornicul nu va putea obține termen, nici va putea să se bucure de termenul ce i s'ar fi dat: dacă bunurile lui se vînd dupe cererea altui creditor; dacă este în stare de faliment și de insolvabilitate de

obște cunoscută. și de contumacie; și dacă fapta sa a micșorat siguranțele ce prin contract dedese creditorului său, și dacă nu a dat și garanțiile promise.

129. Execuția provizorie va putea fi încuviințată cu și fără cauție, după împregiurări, în cauzurile următoare:

1) Pentru punerea și ridicarea pecetiilor și facerea inventariului;

2) Pentru reparații grabnice;

3) Pentru desființarea contractului de închiriere și arendare, cu și fără termen;

4) Pentru sechestrări și paza lucrurilor;

5) Pentru dare de cauție;

6) Pentru numirea de tutori, curatorii și alți administratori, și pentru darea socotelilor;

7) Pentru pensiile și ajutoarele alimentare;

8) Când va fi un pericol vedit în întârziere.

Execuția provizorie poate fi încuviințată chiar când se dă termen de îngăduire,

În acest caz executarea nu se poate face înainte de sfârșitul termenului.

130. Dacă executarea

provisorie nu s'a încuviințat prin hotărîrea judecătorilor de ântâia instanță, ea nu se va putea pronunța de cît de către judecătorii în apel.

131. Execuția provisorie nu pôte fi încuviințată pentru cheltueli de judecată.

132. Procurorii vor cere să li se înfățișeze în tôte lunile originalul hotărîrilor, și vor verifica de s'aũ îndeplinit dispozițiunile prescise de legi.

În cas de abatere, ei vor încheia proces-verbal și vor raporta.

133. Grefierii nu vor putea da părților copie de pe o hotărîre judecătorească, de cît dupe ce ea se va fi iscălit de judecătorii, sub pedepsă de a fi urmăriți ca falsificatori.

134. Ori-cine va avea dreptul a scôte prin grefier, cu a sa cheltuială, copie de pe hotărîri iscălite de judecătorii, afără numai de hotărîrile cari s'aũ dat dupe debateri în ședință secretă.

Copie de pe aceste din urmă nu se vor da de cît părților sau celor ce le represintă.

Alții le pot căpêta nu-

mai cu încuviințarea preșidentului.

135. Expedițiile hotărîrilor ce aũ a se aduce la îndeplinire vor purta formula executorie, în chipul următor:

„Noi (numele Regelui), cu mila lui Dumnezeu și voința națională Rege al României, la toți de față și viitori sănătate“.

(Aci urmêză textul hotărîrei).

„Dăm putere și poruncim agenților administrativi să execute această (decisiune sau sentință); procurorilor să stăruiască pentru a ei aducere la îndeplinire. Spre credință, prezenta sentință sau decisiune s'a iscălit de.....“ (urmêză subscrierea judecătorilor și a grefierului).

136. Aceste copii, cari vor purtă formula executorie, se vor da numai părților cari aũ cîștigat, sau reprezentanților lor.

Grefierul va însemna atât pe această copie, cît și în originalul hotărîrei, persóna căreia s'a dat titlul executoriũ.

A se vedea jurisprudența de sub art. 136, vechia procedurã.

137. Dupã ce hotărîrea datã în lipsã, sau

față cu părțile, va fi redactată, ea se va putea trimite în copie fie căreii părți. Acastă copie se va lăsa la persóna, saú la domiciliul orí reședință, și agentul judecătoresc va procedea potri vit art. 74 saú 75 din acest cod.

A se vedea jurisprudența de sub art. 137, vechia procedură.

CAP. VIII

Despre despăgubiri și cheltueli

138. Orí-ce hotărîre judecătorească, care va condamna la despăgubiri, va arăta și cifra la care ele se urcă, saú dupe actele produse, saú după o cercetare a acestor cifre.

A se vedea jurisprudența de sub art. 138 vechia procedură.

139. Orí-ce hotărîre care va condamna la restituire de fructe, va dispune ca ea să se facă în natură pentru anul din urmă și în banii pentru anii de mai înainte, dupe prețuirea ce se va face.

Dacă restituirea în natură pentru cel din urmă an este cunepuțință, ea

se va face ca pentru anii de mai înainte.

140. Partea care perde, se va condamna la cheltuelile ce se vor fi pricinuit părței cistigătoare din cauza judecătorei, fără ca acésta să împiedice acordarea despăgubirilor cuvenite. Cheltuelile și despăgubirile nu se vor da de cât dupe cerere.

A se vedea jurisprudența de sub art. 140, vechia procedură.

141. Dacă sunt mai multe părți condamnate, cheltuelile se vor împărți între ele pe capete, saú dupe interesul ce fiecare din ele are în pricină.

142. Dacă mai multe părți vor fi condamnate pentru cauză de violență, viclesug, saú de obligație solidară, cheltuelile vor fi pronunțate asupra lor solidaricesce.

143. Condamnatul va putea fi scutit de cheltuelile personale ale impričinaților, în tot saú în parte, când pricina este între soți, între rude de sus, frați, surori saú aliați în același grad.

A se vedea jurisprudența de sub art. 143, vechia procedură.

144. Judecătorii pot compensa cheltuelile în tot sau în parte, dacă părțile sunt osândite respectiv asupra unor puncte.

145. Tutorii, curatorii, moștenitorii sub beneficiu de inventar, sau alți administratori, cari într'o pricină au vătămât, prin vina lor, interesurile administrației lor, vor putea fi osândiți personal, la cheltueli și chiar la despăgubiri, de se cuvine.

Grefierii tribunalului și portăreii, pot să fie chiar din oficiu condamnați, de judecata investită cu cercetarea pricinii, a plăti cheltuelile la cari au dat loc, printr'o greșelă vădită.

146. Cheltuelile de judecată vor cuprinde :

1) Taxele de judecăți;
2) Cheltueli făcute cu martori, experți, agenți sau cercetări la fața locului;

3) Cheltuelile de drum și de locuință, când partea ce a câștigat a călătorit numai în vederea procesului;

4) O plată a avocaților, dupe chibzuiala judecăței, se va ține seamă părții câștigătoare.

A se vedea jurisprudența de sub art. 143, vechia procedură.

147. Lista amănunțită a cheltuelilor de judecată se va putea da judecăței de fie-care parte cu alte acte probătoare, îndată dupe pledarea pricinii.

Fie-care va avea dreptul a discuta lista prezentată de partea protivnică.

Cifra a cheltuelilor de judecată și a plăței de avocat va fi motivată în coprinsul hotărîrei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 147, din vechia procedură în privința părții nemodificată a acestui articol.

CAP. IX

Hotărîrile date în lipsă și opoziția

148. Se dă hotărîre în lipsă contra acelei părți care, la ziua însemnată pentru înfățișare, n'a răspuns la strigarea pricinii sale.

A se vedea jurisprudența de sub art. 148, din vechia procedură.

149. Dacă reclamantul nu răspunde la strigarea pricinii sale, hotărîrea dată în lipsa sa

apără pe toți părții, chiar dacă s'ar înfățișa numai unui din ei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 149, din vechia procedură.

150. Când părutul nu vine la ziua înfățișării, hotărîrea dată în lipsă va încuviința cererile reclamantului, dacă judecata le va găsi bine întemeiate.

A se vedea jurisprudența de sub art. 149, vechia procedură.

151. Dacă din două sau mai mulți reclamanți sau părți lipsese unul, iar ceilalți se înfățișază, nu se va da hotărîre, ci părțile se vor cita de al doilea, arătându-se în citație că s'au îndeplinit dispozițiile acestui articol.

La a doua înfățișare se va da o singură hotărîre, fără drept de opoziție.

Când stă în judecată o persoană morală, un stabiliment public sau de utilitate publică, o cătă de moșneni sau locuitori împroprietăriți și neîmpărțiți, lipsa unuia sau mai multora dintre cei cari formeză persoana juridică, sau cari sunt în-

sărcinați cu reprezentarea stabilimentului, precum și lipsa unuia sau mai multora dintre moșneni, locuitori împroprietăriți și neîmpărțiți, nu dă loc la aplicarea dispozițiilor de mai sus.

A se vedea jurisprudența de sub art. 151, din vechia procedură.

152. Nu se va da hotărîre în lipsă dacă citația este nulă, sau dacă coprinde un termen mai scurt de cât cel însemnat de lege.

153. Desființat.

154. Partea condamnată în lipsă are dreptul a face opoziție în termen de opt zile libere de la primirea hotărîrei în persoană sau la domiciliu.

Cererea de opoziție va fi semnată de parte sau de un împuternicit al său cu procură legalizată, și va coprinde temeiurile pentru cari se cere schimbarea hotărîrei date în lipsă.

A se vedea jurisprudența de sub art. 154, din vechia procedură.

Se noteză că prin noul art. 154, s'a desființat justificarea opoziției din nautea tuturor instanțelor judecătorești.

155. În timpul termenului de opoziție și apel, precum și în timpul judecății opoziției și apelului, hotărîrea dată nu se poate executa, afară numai dacă e pronunțată cu execuție provizorie.

156. Desființat.

157. În judecata opoziției, procedura se va reîncepe din punctul în care se afla când a lipsit oponentul.

Judecătorii vor putea să lase sau să schimbe hotărîrea dată în lipsă în tot sau în parte.

A se vedea jurisprudența de sub art. 157, vechia procedură.

158. Nu se mai poate primi opoziție de la aceeași parte asupra unei hotărîri, care va fi respins înțîia opoziție făcută de dînsa.

A se vedea jurisprudența de sub art. 158, vechia procedură.

CAP. X

Procedurile pregătitoare și probatoare în general

159. În toate pricinile în cari fondul procesului nu se poate judeca îndată, judecătorii pot să încuviințeze, într'un mod pregătitor și probator, veri-

ficarea scripturilor, cercetări prin martori, mergeri la fața locului, expertise, interogatorul părților și ori-ce alte măsuri, dacă toate acestea sunt folosite pentru descoperirea adevărului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 159, din vechia procedură.

160. Judecătorii nu sunt legați prin aceste încuviințări pregătitoare sau urmările lor.

Judecătorii sunt însă legați de acele încuviințări premergătoare cari, fără a hotări în totul pricina, prepară deslegarea ei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 160, vechia procedură.

161. Măsura pregătitoare se va hotări prin încheiări luate de judecată după majoritatea voturilor, ca și hotărîrile judecătorești.

SECȚIA I

Verificarea scripturilor

162. Verificarea de scripturi se face când un act înfățișat și folositor pentru hotărîrea pricinei se va afla în una din împrejurările următoare :

1) Dacă una din părți

pretinde că actul este fals;

2) Dacă, fiind vorba de un act, atribuit uneia din părți, autorului său, sau unui al treilea, partea căreia se opune actul declară că nu cunoște scrierea sau iscălitura.

A se vedea jurisprudența de sub art. 162, vechia procedură.

163. În cazurile sus arătate, judecătorii vor ordona părților ca să se înfățișeze în persoană și să arate titlurile și mijlocele prin care susțin adevărul sau falsul actului, precum și să aducă scripturile ce vor servi la comparație.

Nu se vor scuti de înfățișare în persoană de cât părțile cari, din cauza unei împediciări bine-cuvîntate, vor fi în neputință ca să vină la ședință.

Aceștia se vor putea înfățișa printr'un procurator, avînd o procură specială pentru acésta.

A se vedea jurisprudența de sub art. 163, vechia procedură.

164. La ziua însemnată, presidentul va întreba pe partea care a

produs actul dacă înțelege a se sluji de dînsul.

A se vedea jurisprudența de sub art. 164, din vechia procedură.

165. Dacă acea parte lipsesce sau nu voesce a răspunde, sau declară că nu voesce a se sluji de act, acel act se va scóte din proces.

A se vedea jurisprudența de sub art. 165, din vechia procedură.

166. Dacă partea declară că voesce a se sluji de act, presidentul va întreba pe cea-l'altă parte dacă stăruesce în declarația că actul este fals, că nu 'l recunoște, sau că 'l tăgăduesce scrierea ori iscălitura.

A se vedea jurisprudența de sub art. 166 din vechia procedură.

167. Dacă acésta parte lipsesce, nu voesce a răspunde, sau nu stăruesce în întăia sa declarație, se va primi actul; iar scrierea și iscălitura se vor considera ca recunoscute.

168. Dacă partea stăruesce în declarația sa, presidentul 'i va cere să arate mijlocele și temeiurile pe cari 'și sprijină declarația sa.

Dacă actul este defăimat ca fals, partea va fi întrebată de a se explica :

- a) ea de ce fel de fals actul este defăimat;
b) dacă persoanele cari țin actul sunt autorii sau complicii aceluï fals.

A se vedea jurisprudența de sub art. 168, din vechia procedură.

169. In cazul articolelor de mai sus, actul produs se va depune îndată pe masa judecătii. El se va încredința grefierului, după ce i se va constata starea sa materială, ștergerile, adăugirile sau dresăturile ce va fi având și după ce se va iscăli atât de president cât și de părți. Dacă părțile nu vor sau nu pot iscăli, se va face vorbire despre acesta chiar pe act.

A se observa jurisprudența de sub art. 169, din vechia procedură.

170. Dacă partea care defăimă actul ca fals pretinde că acela care l'a produs este chiar autorul sau complicele falsului, sau dacă ea arată o altă persoană în viață ca fiind autorul sau complicele falsului, cestiunea se va putea suspenda în

instanța civilă spre a se judeca pe cale penală.

In cas de suspendare, se va trimite judecătorului competente, actul defăimat de fals, împreună cu procesul-verbal și alte lucrări ce s'a făcut cu acest privilegiu

A se vedea jurisprudența de sub art. 170, din vechia procedură.

171. Dacă nu este loc la judecata penală, judecătorii vor procedea la comparația scripturilor și vor hotărî asupra primirei sau respingerei actului, după ce vor asculta apărărilor părților.

A se vedea jurisprudența de sub art. 171, din vechia procedură.

172. Dacă însă una din părți o va cere, toate actele produse se vor depune la grefă.

Actele de comparație se vor iscăli de president și de către părți, iar înfățișarea următoare se va da în cunoscința părților.

Până în ziua fixată a ședinței fie-care parte va fi în drept a lua cunoscința de actele și mijlocele celei-l'alte.

173. Judecătorii vor putea de asemenea amâna cercetarea pricinii:

1) Dacă vor găsi că titlurile, mijlocele și actele arătate de părți nu sunt îndestulătoare pentru judecată;

2) Dacă găsesc de cuviință a se face expertisa asupra actului defăimat, numind de îndată experți;

3) Dacă părțile vor propune dovada cu martori ale unor fapte pe cari judecata le-ar găsi hotăritoare în privința adevărului său falsului actului.

174. Prin aceiași încheiere se vor hotări, în cazul prevăzut mai sus sub alin. II, ziua și ora la care va depune jurământ înaintea presidentului expertul său experții numiți.

175. Când părțile se învoesc, judecătorii vor primi ca acte de comparație numai scripturile arătate de părți.

176. Dacă părțile nu se învoesc, judecătorii vor primi ca acte de comparație numai pe cele următoare:

- a) Actele autentice;
- b) Scripturile private recunoscute de părți;
- c) Partea din act care nu este desfăimată sau tăgăduită, când numai o

parte s'a desfăimat sau s'a tăgăduit.

177. În cas de lipsă sau de neajungere a actelor de comparație, partea careea se atribute scrierea sau iscălitura va putea fi îndatorat de către president sa să scrie înaintea sa sau sub dictarea lui.

Nevoința de a scrie va putea, dupe casuri, să tragă cu sine recunoșterea actului defăimat.

178. Desființat.

179. Desființat.

180. Desființat.

181. Când din totă această instrucție se vor ivi indicii asupra autorului său complicelui falsului, și dacă aceștia sunt în viață, procedura în civil se va suspenda, și cesțiunea se va înainta, împreună cu actele privitoare, la instanța competentă.

182. Dupe ce instrucția civilă se va termina și nu va fi trebuință ca cesțiunea să se trimită la penal, judecătorii vor hotări asupra adevărului său falsului actului, asupra primirei sau respingerei sale, asupra desființării sau reformării actului desfăimat.

Se va hotări și înapo-

ierea tuturilor actelor depuse la grefă.

183. Hotărîrea însă asupra desființării sau reformării actului defăimat nu se va exacuta, de cât când a dobândit puterea lucrului judecat, prin respingerea recursului în casație sau nefacerea lui în termen.

184. Ministerul public și va da concluziile în toate casurile când actul produs va fi defăimat de fals.

SECȚIA II

Cercetarea prin martori

185. În încheierea prin care se încuviințază a se face cercetare cu martori, în casurile când legea nu se opune la asemenea cercetare, se va determina faptele cari trebuiesc ast-fel probate.

A se vedea jurisprudența de sub art. 185, din vechia procedură.

186. Când din desbateri se va ivi necesitatea de a se face vre-o dovadă cu martori, propunătorii vor trebui să depună la grefă, până în termen de cinci zile de la admiterea acestei probe, listă coprinzătoare de numele, pronumele, profesunea și locuința mar-

torilor ce fie-care parte va voi a se asculta, justificând și plata taxelor de citații, sub podepsă. În cas de neurmă, să nu se mai pótă folosi de această probă.

Fie-care parte va putea să se împotrivescă la ascultarea unui martor, care nu e înscris în acea listă, sau nu e arătat lămurit.

187. Martorii, după cererea părții care i-a propus, se pot înfățișa de bună-voe la judecată, sau se vor cita într-o zi fixă, fără a li se comunica copie despre ceea ce au a mărturisi.

188. Martorul citat, care nu vine înaintea judecătoarei, se va osîndi la o amendă care nu va fi mai mare de una sută lei și se va cita din nou.

189. Dacă și după această citare tot nu vine, se va osîndi la o amendă care nu va putea trece peste trei sute lei și se va putea da în contra lui un mandat de aducere.

190. Dacă martorul se justifică pentru ce n'a putut veni, se va putea scuti de amenda pronunțată în contra-i.

191. Nu vor putea fi ascultați ca martori:

Rudele de sus și de jos
ale uneia din părți;

Frații și surorile;

Unchi și nepoți;

Afinii (cuscrii) în ace-
lași grad:

Soțul chiar despărțit.

Persoanele declarate de
lege in c a b i l e de a
mărturisi.

192. Cu toate acestea,
părțile vor pute face ca
să se asculte rudele și
afinii menționați în arti-
colul de mai sus afară
de rudele de jos, în ces-
tiii de stat civil și de
despărțenie.

A se vedea jurisprudența
de sub art. 193, din vechia
procedură.

193. Orice alte per-
sone sunt primite ca
martori, rămânând nu-
mai ca părțile să arate,
și judecătorii să prețuias-
că, deosebitele împreju-
rări cari pot face ca mărtu-
ria lor să fie înlăturată
sau primită.

A se vedea jurisprudența
de sub art. 193, din vechia
procedură.

194. În ziua însemnată
pentru înfățișarea mar-
torilor, ei vor fi intro-
duși în sala ședințelor
pe rînd și deosebiți, în-
cepînd de la martorii
propuși de reclamant,

dacă vor fi asemenea
martori.

195. Fie-care martor
va fi mai întăi întreat
de president a declara:

Numele și pronumele,
profesia și domiciliul;

Dacă este rudă sau a
fin cu una din părți și
în ce grad;

Dacă se află în servi-
ciul său;

Dacă se află în orice
alte legături cu una din
părți.

A se vedea jurisprudența
de sub art. 195, din vechia
procedură.

196. Mai înainte de a și
face mărturia, va face un
jurământ precum urmă-
ză:

„Mă leg pe cinste și în
cuget curat; jur înaintea
lui Dumnezeu care scie
tote, că voi mărturisi
adevărul, nimic alt de
cât adevărul, fără ură sau
părtinire pentru veri-una
din părți“.

După ce martorul va
jura, presidentul îi va
dice aceste cuvinte:

„Dumnezeu, care scie
tote, martor de jurămîn-
tul ce ai făcut, să te pe-
depsescă dacă vei spune
neadevăr.“

„Asemenea vei sci că
legea pedepsește pe cel
ce este martor mincinos“.

Dacă martorul este de o altă religie, judecata va schimba jurământul potrivit religiunii martorului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 196, din vechia procedură.

197. Copiii mai mici de 16 ani impliniți vor putea fi ascultați fără a jura.

198. Martorul va mărturisi fără să aibă voie de a citi mărturia ce are de făcut înaintea judecăței.

A se vedea jurisprudența de sub art. 198, din vechia procedură.

199. Părțile, judecătorul, precum și procurorul, vor putea adresa martorului ori ce chestiuni prin mijlocirea presidentului, care este în drept de a autoriza pe parte a pune întrebări martorului și de-a dreptul.

200. După ascultarea martorilor se va face un proces-verbal, care va cuprinde, sub pedepsă de nulitate :

Numele, pronumele, profesia și domiciliul martorului;

Arătarea că martorul a jurat întocmai după dispozițiile art. 196;

Disele martorului;

Arătarea că i s'a citit din cuvînt în cuvînt și

declarația sa că stăruiesce într'însele, semnătura lui a presidentului și a greșierului.

Dacă matorul nu va putea sau nu va voi să iscăléscă, se va face vorbire despre acesta.

201. Fie-care martor, după ascultarea sa, va rămâne în sala ședințelor până la sfârșitul cercetărei afară numai dacă judecata va hotărî alt-fel.

202. Martorii vor putea fi din nou întrebați ori de câte ori acesta va fi de nevoie, în urma ascultărei altor martori.

Martorii, ale căror arătări nu se potrivesc, vor putea fi confrunțați.

203. Dacă un martor cere despăgubire pentru venirea sa, judecata va hotărî cifra acelei despăgubiri după starea și profesia martorului după depărtarea domiciliului său, și timpul ce a pus în astă cercetare, condamnând pe propunătorul martorului la plata acestei sume prin deosebită încheiere a ședinței, încheiere care va fi executorie și pe cale administrativă.

204. Dacă din instrucție ies bănueli grave de mărturie mincinosă sau

de mituire de martori, judecata civilă va trimite pe martor în cercetarea autorităților penale.

205. Dacă toți martorii citați nu pot să fie ascultați în aceeași ședință, cercetarea se va urma la o ședință fără alte citați.

206. Dacă una sau alta din părți va cere a se aduce și alți martori, judecata va putea prelungi cercetarea.

Nu se va putea însă da de cât o singură prelungire pentru fie-care parte.

207. Dacă martorul nu voesce, fără un just motiv, să jure sau mărturisă, se va condamna la cheltueli de despăgubire către părți, și la o amendă care nu va putea trece peste trei sute lei.

208. Nulitatea uneia sau mai multor mărturii nu va atrage nulitatea întregii cercetări prin martori.

209. Dacă un martor, din cauză de boală, sau altă împiedicare binecuvântată, nu va putea veni la ședință, presidentul va trimite pe unul din judecători la locuința sa, ca, împreună cu greșierul și față cu păr-

țile, sau după ce s'aș chemat formal, să'l asculte.

210. Dacă un martor se afiă cu șederea în preamare depătare, judecata, după ce va asculta pe părți, va putea trimite la tribunalul local o comisie rogatorie. ca acel tribunal, față cu părțile sau după ce s'aș chemat formal, să asculte pe martor asupra faptelor ce i se vor arăta.

A se vedea jurisprudența de sub art. 210, din vechia procedură.

SECȚIA III

Despre experți

211. Când judecătorii, spre a se lumina, vor găsi de cuviință a avea părerea unor experți, vor determina punctele asupra cărora experți au să se pronunțe.

A se vedea jurisprudența de sub art. 211 vechia procedură.

212. Experții se vor numi d'a dreptul de către judecată, afară numai dacă părțile nu se vor învoi, chiar la ședință, asupra numirei lor.

A se vedea jurisprudența de sub art. 212, din vechia procedură.

213. Expertisa se va face de unul sau trei experți, după împregiurări.

A se vedea jurisprudența de sub art. 213, vechia procedură.

214. Experții se pot recusa pentru aceleași cauze ca și judecătorii.

Ei se pot recusa pentru o cauză ivită în urma numirii lor, sau mai d'inainte.

În cazul acesta din urmă, recusarea nu e valabilă dacă nu s'a făcut în cele trei zile de la numirea experților.

215. Recusările se vor face și judeca la ședință față cu părțile sau după ce s'au citat.

216. Experții vor fi citați a veni la judecată ca și martorii.

Nevenirea sau nevointa lor de a-și da părerea, dă loc la aceleași pedepse ca și pentru martori.

Expertul numit va trebui să îndeplinească sarcina sa, neputând fi scutit de cât de însăși judecata care l-a numit, și pentru cauze cu adeverat bine-cuvântate.

Odată cu numirea experților, judecata va fixa plata cuvenită lor. Baniul de plată se vor depune pe

jumătate înainte de prestarea jurământului de către experți la grefă, care îi va libera experților. Jumătatea cea-altă se va plăti după înaintarea raportului.

Acastă plată va rămânea definitiv în sarcina părții care va perde pricina.

Expertul care va cere, sau primi, mai mult de cât i s'a fixat de judecată, se va pedepsi cu pedepșa prevădută în codul penal pentru judecătorul care ia mită.

217. Dacă obiectul cercetării este de natură așa că experții pot să 'și dea părerea îndată, ei se vor asculta chiar la ședință, separat, în ordinea și după modul arătat pentru martori prin art. 195, 196, 197, 200, 201 și 202.

218. Dacă însă experții, mai înainte de a se pronunța au trebuință de un deosebit studiu, sau să meargă la fața locului, atunci ei, sub pedepșa de nulitate, vor jura mai întâi înaintea judecăței, potrivit art. 196, că 'și vor împlini sarcina cu credință.

Expertul nu va putea face nici o lucrare la fața locului, de cât față

cu prigonitórele părți. său și în lipsa lor. după ce au fost chemate a-nume prin scrisóre recomandatã. Recipisa de predarea scrisorei la postã ține loc de dovadã,

A se vedea jurisprudența de sub art. 218, din vechia procedurã.

219. Expertii în acest cas și vor face un raport scris care va cuprinde părerea lor motivatã, după majoritatea voturilor.

Dacă sunt mai multe păreri, raportul va cuprinde pe a fie-cãruï expert.

Acest raport va fi iscãlit de experti, și depus la grãfã cu cel puțin decele înainte de ziua înfãțișãrei.

În cas când expertii nu vor putea depune raportul în termenul de mai sus. li se va putea da, după a lor cerere, un nou termen.

Dacă nici pentru noul termen nu vor depune lucrarea, faptul nederunerii raportului se va considera ca o nevoință de îndeplinire a sarcinei.

220. La ședința însemnatã pentru ascultarea raportului experti-

lor, grefierul va da citire acestui raport.

Judecãtorii vor putea sã încuviințeze înfãțișarea expertilor la judecatã pentru a da și alte lãmuriri.

221. Dacă judecãtorii nu sunt destul de luminați printr'un ântãiu raport de experti, ei pot ordona ca sã se facã un al doilea raport de cãtre aceiași experti, său de cãtre alții.

SECȚIA IV

Cercetãri la fața locului

222. În cas când judecata va socoti de trebuință, va putea încuviința ca unul din judecãtorii. său chiar compectul, sã mERGã la fața locului, spre a se lumina asupra unor cestiuni cari se vor determina prin încheierea care va hotãri cercetarea la fața locului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 222 din vechia procedurã.

223. Judecãtorul său judecãtorii cari vor merge la fața locului, vor fi în drept a asculta, în chipul arãtat mai sus, martorii său expertii.

Martorii și expertii se vor cita de judecãtor său

judcătorii aflați la fața locului, în prezența căroră ei vor face jurământul prescris de art. 196 și art. 218 al acestui cod și către cari și vor îndrepta raporturile sa ũ depunerile lor.

A se vedea jurisprudența de sub art. 223, vechia procedură.

224. Cercetarea la fața locului se va face față cu părțile, sau după ce se vor chema formal.

A se vedea jurisprudența de sub art. 224, vechia procedură.

225. Judecătorul sau judecătorii cari vor merge la fața locului vor face proces-verbal despre toate cele urmate. Acest proces-verbal îl vor pune în vederea completului.

226. Când tot completul merge la fața locului, el va fi însoțit și de procuror, care 'și va face concluziile sale asupra celor urmate, în ca surile în cari prezența sa este cerută de lege.

SECȚIA V

Interogatoriul părților

227. Se va putea încuviința chemarea la interogatoriũ, când partea

care 'l cere are un interes legitim și este priutor la fapte personale, cari, fiind în legătură cu pricina, pot duce la deslegarea ei.

Judecătorii sunt în drept ca să întrebe pe părți asupra tuturilor faptelor pricinei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 227, din vechia procedură.

228. Părțile vor fi întrebate personal, prin president, asupra fiecărui fapt în parte, precum și asupra oricăreia alte împregiurări care pôte lumina judecata.

Ele vor răspunde fără să pôtă citi un proiect de răspuns scris.

Partea va putea fi autorisată de president de a pune întrebările de-a dreptul părții chemată la interogatoriũ.

229. Părțile se vor întreba față una cu alta, sau și în lipsă una de alta; în acest cas ele vor putea fi confruntate.

230. Fie-care din judecători, cerând cuvântul de la president, va putea face părților orice fel de întrebări va găsi de cuviință.

Ministerul public va avea același drept, când

e chemat a lua parte la sedință.

231. Părțile și vor putea face una altelea întrebări și observații prin organul presidentului și fără a se întrerupe.

232. Grefierul va citi fie-cărei părți declarația sa, și presidentul o va întreba dacă stăruiesc într-însa, sau dacă are a mai adăuga ori a mai schimba ceva. Adăugirile sau schimbările se vor trece asemenea în josul său în marginea procesului-verbal. Totul va fi iscălit de president grefier și partea care s'a întrebat.

Dacă partea nu voește sau nu poate să iscălească, se va face vorbire despre acesta.

A se vedea jurisprudența de sub art. 232, din vechia procedură.

233. Administrațiile și stabilimentele publice sau de utilitate publică, precum și toate instituțiile cari se guvernază prin statute recunoscute potrivit legii, vor fi îndatorate a numi un agent sau administrator, care să aibă procură specială legalisată, spre a răspunde la cestiunile cari i se vor fi comunicat.

234. Dacă partea nu voește să răspundă la cestiunile ce i se vor pune de judecată, sau dacă, fără a arăta o împiedicare bine-cuvântată, nu vine la interogatoriū, judecata poate considera împregiurările de mai sus sau ca mărturisire completă, sau ca început de probă în favoarea aceluia care a propus interogatoriul.

În aces din urmă caz, atât proba testimonială, cât și jurământul supletoriū, sunt admisibile pentru complectarea probei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 234, din vechia procedură.

235. Dacă o parte arată că o întemeiată împiedicare o oprește de a veni în persoană la judecată spre a răspunde la întrebările ce i se vor face, judecata va putea trimite la domiciliul său pe unul din judecători, ca, împreună cu grefierul și față cu cea-altă parte, sau în lipsă dacă s'a chemat formal, să i ia cuvenitul interogatoriū.

236. Dacă aceea parte se află cu reședința în alt județ, judecata va pu-

tea trimite o comisie rogatorie tribunalului local, ca unul din membrii acestuia, față cu grefierul și cu cea-altă parte, să în lipsă dacă s'a chemat formal, să ia cuvenitul interogatoriu.

SECȚIA VI

Jurământul judiciar

237. Judecătorii vor putea, după cererea uneia din părți, să dea celei alte părți jurământul asupra unor fapte ce se vor determina prin încheierea care hotărăsește jurământul. Jurământul nu se poate da decât asupra unor fapte personale cari, fiind în legătură cu pricina, pot duce la deslegarea ei.

Judecătorul va putea respinge prestarea acestui jurământ, când va fi dat cu vedită rea credință.

238. Mai înainte de a se săvârși jurământul, presidentul, în ședință publică, va arăta părții faptele asupra cărora are să jure, și i va aduce aminte pedepsele în contra celor ce jură pe nedrept.

239. Jurământul se va face în audiența în care a fost admis.

240. Jurământul se va săvârși în chipul următor:

Cel ce are să jure va pune mâna pe cruce. presidentul va dice și el va spune după dânsul următoarele cuvinte:

„Jur pe sfânta cruce și înaintea lui Dumnezeu care scie toate, de a spune adevărul și nimic alt decât adevărul, asupra faptelor, auzite, asupra cărora partea protivnică 'mi cere mărturisirea“.

După ce partea va fi făcut acest jurământ, presidentul va adăuga:

„Dumnezeu, care scie toate, martor de jurământul ce ai făcut, să te pedepsască dacă nu vei spune adevărul.

„Vei scie că legea penală pedepsește pe cel ce jură pe nedrept.“

A se vedea jurisprudența de sub art. 240, vechea procedură.

241. Jurământul se va putea modifica de judecată potrivit religiei părții.

A se vedea jurisprudența de sub art. 241, din vechea procedură.

242. Jurământul se va săvârși față cu partea protivnică, sau și în lipsa

ei, dacă s'a chemat formal.

A se vedea jurisprudența de sub art. 242, vechea procedură.

243. Dispozițiile art. 235 și 236 se aplică și la jurământ.

244. După ce s'a săvârșit jurământul, judecata va primi declarația părții ce a jurat asupra cestiunilor ce i s'aŭ pus.

Aceste declarații, făcute sub puterea jurământului, se vor trece în procesul-verbal, iscălit de president, de grefier și de partea ce a jurat.

Dacă partea nu va putea să nu va voi să iscălească, se va face vorbire despre acesta în procesul verbal.

A se vedea jurisprudența de sub art. 244, vechea procedură.

245. Nevenirea părții căreia s'a dat jurământul la ziua și locul însemnat spre a'l săvârși, se va considera ca o nevoință din parte-i de a primi să jure.

A se vedea jurisprudența de sub art. 245, vechea procedură.

246. Se vor observa toate cele-alte rândueli

coprinse în codicele civil asupra jurământului.

CAP. XI

Intervenția

247. Acela care un interes legitim, născut și actual, într'o pricină ce se urmăzește între alte persoane, va putea cere să stea și dânsul în instanță.

Intervenția se va putea face, fie pentru recunoșcerea drepturilor intervenientului, fie pentru apărarea drepturilor uneia din prigonitórele părți.

A se vedea jurisprudența de sub art. 247, din vechea procedură.

248. Intervenția se va face prin petiție întocmai ca și cererile introductive de instanță. Petiția, împreună cu actele, se va putea da său înaintea dîlei de înfățișare a procesului principal, său chiar în acea dî.

Intervenția făcută de cel d'al treilea pentru apărarea drepturilor sale, nu se va primi de cât în timpul când pricina se găsește înaintea primei instanțe. Intervenția pentru apărarea drepturilor uneia din prigo-

nitórelor părți, se va putea face în orî-ce stare a procesului și la orî-ce instanță, chiar înaintea Curței de casație.

249. Judecătorii vor hotări dacă cererea de intervenție este admisibilă.

250. Desființat.

251. Dacă intervenția este admisă, prigonițórele părți vor avea dreptul să cêră o amânare spre a lua cunoștință de actele și mijlócele părților interveniente.

Cererea principală și cererea intervenientului vor face obiectul unei singure judecări.

A se vedea jurisprudența de sub art. 251, vechea procedură.

252. Intervenientul va lua procedura din punctul unde se g sesce. Actele de procedură îndeplinite până în momentul intervenției nu reîncep, considerându-se ca îndeplinite și față de densusul.

CAP. XII

Suspensiunea, perimarea și începerea judecăților

253. Judecata se suspendă prin învoirea pri-

gonitórelor părți, sau prin lipsa lor la strigarea pricinei.

254. Judecata se va mai suspenda :

a) Prin mórtea uneia din părți, afară numai dacă moștenitorii părții încetată din viață se găsesc puși în posesia succesiunii :

b) Prin interdicția sau punerea sub consiliu judiciar a unei părți, afară numai dacă autorul, curatorul sau consiliul judiciar se găsesc numit ;

c) Prin mórtea procuratorului uneia din părți, întâmplată în termen de 9 zile înainte de ziua înălț. șareii ;

d) Prin încetarea funcțiilor tutorelui, curatorului sau consiliului judiciar.

A se vedea jurisprudența de sub art. 254, din vechea procedură.

255. Impregiurările arătate însă în articolul de mai sus nu vor opri nici concluziile ministrului public, nici pronunțarea judecării, dacă ele s'aũ ivit după terminarea pledărilor.

A se vedea jurisprudența de sub art. 255, vechea procedură.

256. Judecata va reîn-
cepe :

Pentru cazul când păr-
țile au cerut suspenda-
rea saŭ au lipsit, după
o nouă cerere, cu noii
citații.

Pentru casurile însem-
nate la lit. *a, b, c* și *d*,
de sub art. 254, după o
cerere și noii citații ce
se vor face moștenitoril-
lor, curatorilor, tutorilor,
consiliilor judiciare, păr-
ților saŭ nouilor repre-
sentanți.

A se vedea jurisprudența
de sub art. 256, din vechea
procedură.

257. Orice acțiune,
oposiție contestatie, apel,
recurs în casație saŭ ce-
rere de revisuire se va
perima, după cererea
părții interesate, chiar
în privința nevêrstniciil-
lor, interdișilor saŭ celor
puși sub consiliu judiciar,
dacă partea va lăsa să
trécă două ani de la cel
din urmă act de proce-
dură,

Actul de procedură
este orice dispoziție, pe
care a încuviințat-o ju-
decătorul în cercetarea
pricinii.

Se privesce ea act în-
trerupător de perimare,
orice act de procedură
făcut de partea intere-

sată, cu caracter contra-
dictoriu.

Partea care voesce pe-
rimarea, va trebui săfacă
o cerere către instanța
respectivă, dovedind și
plata taxei citației saŭ
alăturând actul de să-
răcie.

Judecătorul, îndată ce
primesce cererea, va or-
dona de urgență consta-
tarea de fapt a tutulor
actelor de procedură a
pricinii a căreii perimare
se cere, dispunând tot-o-
dată citarea de urgență
a părților pentru o zi
cât se pôte mai apro-
piată.

La ziua înfățișării ju-
decata, după ce va as-
culta pe părți, se va pro-
nunța asupra cererei de
perimare.

Hotărîrea de primire
saŭ de respingere a ce-
rerei de perimare se va
da fără drept de oposiție
și fără drept de apel,
însă cu drept de recurs,
în termen de o lună de
la data pronunțării ho-
tărîrei.

Hotărîrea curței de ca-
sație se va da fără drept
de oposiție.

Prin noul articol s'a pre-
vădut că hotărîrile asupra
perimărilor se dau fără drept
de oposiție de către toate in-
stanțele judecătorești, tran-

sându-se ast-fel în mod definitiv controversa ce exista în această privință.

A se vedea jurisprudența de sub art. 257, din vechea procedură.

258. Perimarea are de efect ca toate actele de procedură și lucrările preparatorii să fie stinse; dreptul însă de a deschide o nouă acțiune nu este stins, dacă nu este prescris.

A se vedea jurisprudența de sub art. 258, din vechea procedură.

259. Chiar după perimarea judecăței, când acțiunea se deschide din nou, părțile se vor putea folosi de:

1) Mărturisirile, declarațiile și jurământul făcute de una din părți în timpul judecăței perimate;

2) Depunerile martorilor morți deja și cari se află constatate prin proces-verbal.

A se vedea jurisprudența de sub art. 259, din vechea procedură.

260. O pricină se stinge când prigonitórele părți, capabile de a dispune de drepturile lor, prin act scris, declară că nu mai au nici o pretențiune una în contra

alteia și cer stingerea pricinei.

Părțile vor putea asemenea cere ca judecata să trecă în dispozitivul hotărîrii, care dispune închiderea dosarului și stingerea procesului, cuprinsul învoelei lor.

Dacă reclamantul singur se înfățișează și declară că se lasă de proces, judecata va încuviința închiderea procesului, fără împedicarea despăgubirilor pentru pagubele ce va fi putut cauza pârîtului.

În acest caz reclamantul poate porni un nou proces dacă dreptul său nu s'a prescris.

A se vedea jurisprudența de sub art. 260, vechea procedură.

261. Desființat.

CAP. XIII

Regularea conflictelor de Jurisdicție

262. Dacă o pricină se află înaintea a două sau mai mulți judecători de ocol cari țin de același tribunal, competența lor se va regula de acest tribunal.

Dacă judecătorii de ocol țin de mai multe tri-

bunale, regularea competenței se va face de către Curt a de apel respectivă.

Dacă judecătorii de ocol nu țin de aceeași Curte, sau când cauza se află înaintea unei judecătorii de ocol și un tribunal, regularea competenței se va face de către Curtea de casație.

A se vedea jurisprudența de sub art. 262, vechea procedură.

263. Dacă aceeași cerere este îndreptată la două sau mai multe secții ale aceluiași tribunal, sau la mai multe tribunale județene cari țin de aceeași Curte, regularea competenței lor se va judeca de această Curte. Ea se va judeca de casație, dacă tribunalele nu țin de aceeași Curte, sau dacă conflictul s'a produs între mai multe secții ale aceleiași Curți, sau între mai multe Curți.

A se vedea jurisprudența de sub art. 263, din vechea procedură.

264. Indată ce judecata va constata conflictul de jurisdicție, de la sine sau după cererea părții interesate, se va suspenda ori-ce altă procedură până la regularea

conflictului, trimitându-se dosarele la instanța în drept de a'l judeca.

A se vedea jurisprudența de sub art. 264, din vechea procedură.

265. Tribunalul sau Curtea care va judeca conflictul, va regula competența față cu părțile, sau în lipsa lor, dacă ele n'a venit după citația ce li s'a făcut, fără opoziți., și numai cu drept de recurs în casație în termen de 15 zile de la data pronunțării.

Hotărîrea Curței de casație va fi fără drept de opoziție.

A se vedea jurisprudența de sub art. 265, din vechea procedură.

CAP. XIV

Strămutarea la un alt tribunal din cauza rudeniei sau afinităței

266. Când una din părți va avea două rude sau afini până la gradul al cincilea inclusiv între judecătorii tribunalului de județ, ori trei rude sau afini de același grad la o Curte de apel, celelalte părți vor putea cere strămutarea pricinei la un alt tribunal sau o altă Curte.

A se vedea jurisprudența de sub art. 266 din vechia procedură.

267. Strămutarea se va cere înainte de a se începe cercetarea pricinii.

268. Cererea de strămutare se va cerceta față cu cea-l'altă parte, saŭ și în lipsă'i, dacă n'a răspuns la chemare.

Se va încheia proces-verbal despre șisele, dovedile și mijlocele fie-că-rei părți. Hotărîrea prin care se va primi saŭ se va respinge strămutarea va fi motivată.

269. Dacă cererea de strămutare se face înaintea unui tribunal, și dacă ea se primesce, strămutarea se va face la unul din tribunalele cele mai apropiate, care ține de aceeași Curte; iar dacă ea se primesce de o Curte, strămutarea se va face la una din Curțile cele mai apropiate.

270. Cererea de strămutare se va judeca fără opoziție și apel, dar cu drept de recurs în casatie. Recursul va suspenda judecarea fondului.

Hotărîrea Curței de Casație va fi asemenea fără opoziție.

271. Acela căruia i se va respinge cererea de

strămutare se va condamna la despăgubiri către partea potrivnică și se va putea osîndi și la o amendă de la 100 500 lei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 271, din vechia procedură.

272. Recursul se va face fără taxă, în termen de trei zile de la pronunțare.

Recursul se va face printr'o cerere scrisă, dată la grefa instanței care a judecat cererea de strămutare; judecata va înainta d'a-dreptul cererea autorității competente.

273. Când hotărîrea prin care se respinge cererea de strămutare a rămas definitivă, procedura se va continua înaintea tribunalului saŭ Curței ce începuse cercetarea pricinii.

CAP. XV

Despre recusație

274. Orî-ce judecător va fi recusat:

1) Când el saŭ femeia sa este interesat personal în proces;

2) Când judecătorul va fi rudă orî afin al părților saŭ al uneia din-

bunale, regularea competenței se va face de către Curt a de apel respectivă.

Dacă judecătorii de ocol nu țin de aceeași Curte, sau când cauza se află înaintea unei judecătorii de ocol și un tribunal, regularea competenței se va face de către Curtea de casație.

A se vedea jurisprudența de sub art. 262, vechea procedură.

263. Dacă aceeași cerere este îndreptată la două sau mai multe secții ale aceluiași tribunal, sau la mai multe tribunale județene cari țin de aceeași Curte, regularea competenței lor se va judeca de această Curte. Ea se va judeca de casație, dacă tribunalele nu țin de aceeași Curte, sau dacă conflictul s'a produs între mai multe secții ale aceleiași Curți, sau între mai multe Curți.

A se vedea jurisprudența de sub art. 263, din vechea procedură.

264. Indată ce judecata va constata conflictul de jurisdicție, de la sine sau după cererea părții interesate, se va suspenda ori-ce altă procedură până la regularea

conflictului, trimitându-se dosarele la instanța în drept de a'l judeca.

A se vedea jurisprudența de sub art. 264, din vechea procedură.

265. Tribunalul sau Curtea care va judeca conflictul, va regula competența față cu părțile, sau în lipsa lor, dacă ele n'a venit după citația ce li s'a făcut, iără opoziți., și numai cu drept de recurs în casație în termen de 15 zile de la data pronunțării.

Hotărîrea Curței de casație va fi fără drept de opoziție.

A se vedea jurisprudența de sub art. 265, din vechea procedură.

CAP. XIV

Strămutarea la un alt tribunal din cauza rudeniei sau afinității

266. Când una din părți va avea două rude sau afini până la gradul al cincilea inclusiv între judecătorii tribunalului de județ, ori trei rude sau afini de același grad la o Curte de apel, celelalte părți vor putea cere strămutarea pricinii la un alt tribunal sau o altă Curte.

A se vedea jurisprudența de sub art. 266 din vechia procedură.

267. Strămutarea se va cere înainte de a se începe cercetarea pricinii.

268. Cererea de strămutare se va cerceta față cu cea-l'altă parte, saŭ și în lipsă'i, dacă n'a răspuns la chemare.

Se va încheia proces-verbal despre dișele, dovedile și mijlócele fie-că-rei părți. Hotărîrea prin care se va primi saŭ se va respinge strămutarea va fi motivată.

269. Dacă cererea de strămutare se face înaintea unui tribunal, și dacă ea se primesce, strămutarea se va face la unul din tribunalele cele mai apropiate, care ține de aceeași Curte; iar dacă ea se primesce de o Curte, strămutarea se va face la una din Curțile cele mai apropiate.

270. Cererea de strămutare se va judeca fără opoziție și apel, dar cu drept de recurs în casație. Recursul va suspenda judecarea fondului.

Hotărîrea Curței de Casație va fi asemenea fără opoziție.

271. Acela căruia i se va respinge cererea de

strămutare se va condamna la despăgubiri către partea potrivnică și se va putea osîndi și la o amendă de la 100 500 lei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 271, din vechia procedură.

272. Recursul se va face fără taxă, în termen de trei zile de la pronunțare.

Recursul se va face printr'o cerere scrisă, dată la grefa instanței care a judecat cererea de strămutare; judecata va înainta d'a-dreptul cererea autorității competente.

273. Când hotărîrea prin care se respinge cererea de strămutare a rămas definitivă, procedura se va continua înaintea tribunalului saŭ Curței ce începuse cercetarea pricinii.

CAP. XV

Despre recusație

274. Ori-ce judecător va fi recusat:

1) Când el saŭ femeia sa este interesat personal în proces;

2) Când judecătorul va fi rudă ori afin al părților saŭ al uneia din-

tr'insele până la al patrulea grad inclusiv;

3) Dacă femeia judecătorului este rudă ori afină a uneia din părți până la gradul mai sus arătat, în cas când femeia va fi în viață și nedespărțită, sau dacă, fiind încetată din viață ori despărțită, se află copii dintr'însa.

Dacă este încetată din viață sau despărțită și nu sunt copii dintr'însa, nu se vor recusa de cât soțul, ginerele și cumnatul.

A se vedea jurisprudența de sub art. 274, din vechia procedură.

275. Ori-ce judecător va mai fi recusat:

1) Dacă el, femeia sa, rudele lor, de sus sau de jos, au un proces asupra unei chestiuni asemănate în tocmai cu aceea care se judecă între părți:

2) Dacă aceste persoane au o judecată la tribunalul său Curtea unde una din părți este judecător;

3) Dacă între aceleași persoane și una din părți, ori soția și rudele sale de sus și de jos, a fost o judecată criminală în timp de 5 ani înaintea recusărei.

A se vedea jurisprudența

de sub art. 275, din vechia procedură.

276. Ori ce judecător se va mai recusa:

Dacă el, femeia sa sau copiii săi nevêrstnici sunt creditor, datornic ori garanți ai uneia din părți;

2) Dacă este moștenitor presupus sau donatar al uneia din părți, sau dacă una din părți este moștenitorul presupus;

3) Dacă el este stăpân sau tovarăș al unei părți;

4) Dacă judecătorul este tutor, curator sau consiliu judiciar al uneia din părți;

5) Dacă el este administrator al unui stabiliment sau societăți care se află interesate în proces;

6) Dacă a pledat sau și-a dat părerea în această pricină;

7) Dacă a mai luat parte la această pricină ca judecător, arbitru sau expert;

8) Dacă a fost martor în pricina;

9) Dacă a primit de la una din părți daruri sau făgădueli de daruri, ori alt-fel de îndatoriri;

10) Dacă este vrăjmașie mare între judecător și una din părți; dacă din partea judecătorului a urmat în contra uneia din părți, în cele șese

lunii d'innaintea recusărei, loviri, injurii sau amenințări prin scris, sau prin viu grai.

Dacă judecătorul este frate, cumnat, rudă de sus ori de jos, ginere sau socru cu avocatul uneia din părți.

A se vedea jurisprudența de sub art. 276, din vechia procedură.

277. Nu se pot recusa rudele sau afini acelora cari stau în proces ca tutori, curatori, directori ai unui stabiliment public sau de comerț, când acești tutori, curatori ori administratori nu vor avea un interes personal în proces.

278. Tot judecătorul care va ști că poate fi recusat, va declara însuși tribunalului sau Curței cauza recusărei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 278, din vechia procedură.

279. Judecătorul însă recusabil va putea lua parte în proces, dacă toate părțile cari stau în proces, și cari vor fi capabile a contracta prin ele însăși, vor declara direct, sau prin un împuternicit special pentru acesta, că primese a' avea de judecător.

Hotărîrea va face vorbire despre acesta.

280. Cel ce va voi să recuze va trebui să facă propunerea sa de recusare mai înainte de ceretarea pricinei.

Dacă cauzele de recusare s'au ivit după încetarea procesului, partea interesată le va propune îndată ce le va cunoște.

A se vedea jurisprudența de sub art. 280, din vechia procedură.

281. Recusarea va fi propusă printr'un act scris dat presidentului, sau, dacă recusarea este contra presidentului, dat judecătorului care îi va ține locul.

Acest act va fi înscălit de partea care propune recusarea sau de împuternicitul său.

A se vedea jurisprudența de sub art. 281, din vechia procedură.

282. Presidentul va comunica actul judecătorului recusat.

Acesta va răspunde în scris sau prin grai, în camera de chibzuire.

Nu se va face nici un alt act de procedură.

Nu se admite interogatoriul sau jurământul

ca mijloc de dovadă a cauzei de recusare.

A se vedea jurisprudența de sub art. 282, din vechia procedură.

283. Judecata, înaintea căreia s'a propus recusarea, va chibzui asupra-i după ce va asculta, în toate cazurile, și concluziile ministerului public.

Judecătorul recusat nu va putea lua parte la chibzuire.

Hotărîrea asupra recusării se va citi în ședință publică, și dreptul de apel sau recurs nu va împiedica pe tribunal sau Curte de a intra în cercetarea fondului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 283, vechia procedură.

284. Dacă recusarea s'a primit, judecătorul recusat se va retrage și nu va putea sub nici un fel de cuvînt, să stea față la chibzuirea judecătorilor asupra pricinii.

Recusarea făcută cu rea credință, în scop de a întârzia judecata, supune pe acela în numele căruia s'a făcut, la despăgubiri către partea vătămată.

Judecătorul chemat a judeca o recusare e com-

petinte a se pronunța asupra-i, de și este și dînsul recusat.

285. Numai respingerea recusării contra unuia din membrii curților apelative pîte de la loc la casarea deciziei Curței.

Recursul în contra hotărîrilor tribunalelor pentru acest motiv se va putea face numai atunci, când sentința pronunțată de tribunal este din acelea cari rămân definitive.

A se vedea jurisprudența de sub art. 285, vechia procedură

286. Rînduelile de mai sus asupra cauzelor de recusare și chipul de a le propune și judeca se vor aplica :

Procurorilor și substituțiilor lor, precum și grefierilor.

Procurorii și substituții nu se pot recusa când jîcă rolul de parte principală.

A se vedea jurisprudența de sub art. 286, vechia procedură.

287. Rînduelile de mai sus fiind aplicabile la materiile penale ca și la cele civile, art. 550 pînă la art. 572 din procedura codicelui penal rămân desființate.

CAP. XVI

Revisuirea hotărîrilor și
deslușirea lor

SECȚIA I

Casurile în cari se p^ote
cere revisuirea

288. Se va putea cere
revisuirea unei hotărîri
mijlocită pe cale de ju-
decată principală sau
dată cu privilegiul execu-
tărei judecăt^ei, rămasă
definitivă în instanța de
apel sau prin neapelare:

1) Dacă coprinde dis-
positive contrarii unul
altuia, sau așa în cât nu
se pot aduce la îndepli-
nire;

2) Dacă se pronunță
asupra unor lucruri cari
nu s'a^u cerut;

3) Dacă judecata a dat
mai mult de cât s'a ce-
rut;

4) Dacă s'a uitat a se
pronunța asupra unui
punct cerut;

5) Dacă obiectul pro-
cesului nu se află în
ființă.

A se vedea jurisprudența
de sub art. 288, din vechea
procedură.

289. Revisuirea se p^o-
te cere dacă este con-
trarietate de sentințe sau
decisiuni definitive, date
între aceleași părți, a-

supra aceluiași obiect și
cu aceleași mijloce, de
căt^{re} aceleași tribunale
sau Curți.

Aliniatul IV de sub art.
36 din legea Curței de
casatie se înlocuesce prin
art. 304 din acest codice.

A se vedea jurisprudența
de sub art. 289, vechia pro-
cedură.

290. Revisuirea va mai
cere:

1) Dacă de la pronun-
țarea hotărîrei s'a desco-
perit acte doveditoare,
cari s'a^u reținut până a-
tunci sau de către chiar
partea în folosul căreia
s'a pronunțat judecata,
sau prin o forță majoră;

2) Dacă judecata s'a
pronunțat întemeiându-
se pe nisce acte cari e-
rău deja declarate false,
pe când părțile se jude-
ca^u. sau cari s'a^u recu-
noscut și declarat false
în urma judecăt^ei;

3) Dacă martorii cari
a^u depus în acea jude-
cată, sau partea care a
jurat, s'a^u descoperit mai
în urmă că acei martori
a^u fost mincinoși, sau că
acea parte a jurat pe ne-
drept.

A se vedea jurisprudența
de sub art. 290, din vechia
procedură.

291. Statul, j u d e ț u l

comunele, stabilimentele publice sau de utilitate publică, nevêrstnicii, interdiși și cei puși sub consiliu judiciar, pot cere revisuirea, dacã cei în-sãrcinați a'i apăra i-au apărat cu viclenie, sau nu i-au apărat de loc asupra capëtului sau capetelor de cerere aduse în judecată.

A se vedea jurisprudenta de sub art. 291 din vechia procedură.

292. Revisuirea nu se pöte cere pentru o greșelă materială de redacție asupra numelor, calității și concludiilor părților, nici pentru o greșelă de socotelă în dispozitiv. Asemenea greșeli se pot îndrepta în urma unei simple cereri, în marginea sau în josul copiei și originalului hotărîrei.

A se vedea jurisprudenta de sub art. 292, din vechia procedură.

SECȚIA II

Formele și termenii cererilor de revisuire

293. Orice cerera de revisuire a unei hotărîri se va îndrepta de către partea interesată la instanța care a dat hotărîrea rămasă definitivă.

A se vedea jurisprudenta de sub art. 293 din vechia procedură.

294. Cererea de revisuire se va cerceta și judeca ca și ori-ce altă cerere principală. Ministerul public va fi ascultat în casurile arătate de lege.

A se vedea jurisprudenta de sub art. 294, din vechia procedură.

295. Cererea de revisuire nu va opri executarea hotărîrei a cărei revisuire se cere.

Cu toate acestea, judecata va putea, după împrejurări, sau să oprască executarea îndatorind pe partea care cere revisuirea a da cauție, sau să supună la cauție pe partea care voescă a executa.

296. Cererea de revisuire se va face :

a) În termen de o lună de la primirea copiei hotărîrei pentru cazul arătat în art. 288, §§ 1, 2, 3 și 4, și art. 289

Pentru cazul prevădută la art. 288, § 5, termenul va fi tot de o lună, însă va curge de la cel din urmă act de executare ;

b) În termen de două luni din ziua de când s'a descoperit actele cele

noui saŭ falsitea actelor înfățișate, jurămîntul pe nedrept, ori neadevărul arătării martorilor, după cum se țice în art. 290 al acestui cod.

A se vedea jurisprudența de sub art. 296, din vechia procedură.

297. În cazul arătat la art. 291 din acest cod, Statul, județul, comuna, stabilimentele publice saŭ de utilitate publică, nevôrstnicii, interdișii și cei puși sub consiliu judiciar, vor avea un termen de două luni de la primirea copieii de pe hotărîrea rămasă definitivă, spre a cere revisuirea ei.

Această dispoziție nu împiedică răspunderea civilă și penală a reprezentanților incapabililor mai sus arătați pentru cazul de viclenie.

A se vedea jurisprudența de sub art. 297, vechia procedură.

298. Dacă tribunalul saŭ Curtea, care judecă cererea de revisuire, o va încuviința. va schimba hotărîrea dată, în tot saŭ în parte, după cum s'a cerut revisuirea unor puncte numai, saŭ a întregii hotărîri.

A se vedea jurisprudența

de sub art. 298, vechia procedură.

299. Dacă cererea de revisuire a avut de obiect numai deslușirea unei dispoziții neînțelese, se va lămuri aceea dispoziție fără a se atinge fondul.

Judecătorul va putea în deslușirea dispozițivului să aibă în vedere și elementele de fapt cuprinse în considerantele hotărîrii.

A se vedea jurisprudența de sub art. 299 vechia procedură.

300. Desființat.

301. Dacă se primește cererea de revisuire formată pentru contrarietate între hotărîri definitive date de același tribunal saŭ Curte, se va desființa cea din urmă hotărîre și se va ordona executarea hotărîrii celei d'ântăci.

302. Se va face vorbire de hotărîrea dată în revisuire în josul originalului hotărîrii revizuite.

303. Nu se va putea primi cererea de revisuire pe aceleași motive:

1) A hotărîrii contra căreia s'a mai făcut o cerere de revisuire;

2) A hotărîrii prin care s'a judecat cererea de revisuire.

A se vedea jurisprudența de sub art. 303, din vechia procedură.

304. Cererile de revisuire a hotărîrilor definitive contrarii, date de două deosebite Curți, sau de un tribunal și Curte, ori de ducă deosebite tribunale, în una și aceeași cauză, între aceleași persoane, în aceleași calități și cu aceleași mijloce, se vor judeca de Curtea de casație, potrivit legii acestei Curți.

A se vedea jurisprudența de sub art. 304, din vechia procedură.

CAP. XVII

Răspunderea judecătorilor către prigonitórele părți

305. Judecătorii se pot urmări:

1) Dacă se pretinde că în timpul cercetării sau judecătorei pricinii a lucrat cu vicleșug sau a fost mituit;

2) În casurile în cari legea îi declară răspunzători;

3) În cas de tăgadă de dreptate.

A se vedea jurisprudența de sub art. 305, din vechia procedură.

306. Este tăgadă de dreptate, când judecătorii nu voesc a se pronunța asupra unei cereri sau a judeca pricinile cari sânt în stare sau la rënd a se judeca.

307. Tăgada de dreptate se constată când, după două cereri făcute de partea interesată, la câte trei zile cel puțin, judecătorii stăruesc în nevoința lor de a răspunde sau judeca.

În urma cererii a doua, judecătorul se poate urmări.

308. Urmărirea în contra judecătorilor de ocol și în contra judecătorilor tribunalelor de județe, se va face la Curtea de apel de care ei țin.

309. Urmărirea în contra judecătorilor de Curți se va face d'adrechtul la Curtea de casație.

A se vedea jurisprudența de sub art. 309, din vechia procedură.

310. Desființat.

311. În Cererea ce partea vătămata va face, nu va întrebuița nimic injurios în contra judecătorului ce voesc a

urmări, sub pedepsă de a i se înapoia cererea.

Instanța va încuviința după această cerere înfățișarea judecătorului urmărit înaintea sa.

312. Desființat.

313. Desființat.

314. Până ce se va da o hotărîre desăvîrșită asupra urmăririi, judecătorul urmărit nu va putea lua parte la judecata ce partea următoare, soțul său, sau rudele de sus sau de jos, vor avea la tribunalul său Curtea din care urmăritul face parte.

315. Dacă, după înfățișare, urmărirea nu se găsește întemeiată, partea ce a urmărit se va osândi la o amendă de la 300 la 600 lei și alte despăgubiri către urmărit.

CARTEA III

CURȚILE DE APEL

CAP. I

Dreptul de apel

316. Partea nemulțumită pe hotărîrea unui tribunal, dată față cu părțile sau în lipsă, într-o pricină pe care acel tribunal nu o putea judeca în cea din urmă

instanță, se va putea porni cu apel la Curtea apelativă.

Apelul va fi iscălit de apelant, sau de împuternicitul său cu procură ce se va alătura la dosar în copie.

Apelul iscălit de alta persoană va putea fi ratificat în termen.

A se vedea jurisprudența sub art. 316, vechea procedură.

317. Partea care a dat mulțumire în crisă pe o hotărîre, sau a executat-o de bună-voie, nu mai are dreptul de a o apela.

Partea care a executat hotărîrea tribunalului în parte va avea dreptul a o apela pentru cele-alte capete din dispozitivul hotărîrii neexecutate.

A se vedea jurisprudența de sub art. 317, din vechea procedură.

318. Termenul de apel va fi de două luni pentru hotărîri date, fie față cu părțile, fie în lipsă.

Acest termen va curge din ziua primirii hotărîrii, potrivit art. 74 și 75 ai acestui cod.

A se vedea jurisprudența de sub art. 318, din vechea procedură.

319. Dacă cererea de opoziție s'a respins, fie ca nesustănută, fie ca neintemeiată, termenul de apel va curge din ziua hotărârii prin care s'a respins opoziția

A se vedea jurisprudența de sub art. 319, din vechea procedură.

320. Acela care va lăsa să treacă acest termen fără a apela, va pierde dreptul de apel.

A se vedea jurisprudența de sub art. 320, din vechea procedură.

321. Termenul de apel se suspendă prin mărtea părții condamnate.

Se va face o nouă comunicare colectivă a hotărârii la domiciliul deschiderei succesiunii, pe numele moștenirei, fără a arăta numele și calitatea fie-cărui moștenitor.

O asemenea comunicare se va face și prin ziarul de publicații oficiale din localitatea domiciliului moștenirei și în *Monitorul Oficial*.

Termenul de apel va reîncepe a curge din ziua publicației hotărârii ei.

Dacă moștenitorii sunt încă în timp de a face inventariu și a delibera, reînceperea termenului

de apel va fi din ziua comunicării hotărârii către tutore, curatore sau consiliu judiciar.

Apelul prin sine însuși nu constituie un act de primirea moștenirei.

322. În contra nevêrstnicilor, interdicșilor și celor puși sub consiliu judiciar, termenul de apel va începe a curge din ziua comunicării hotărârii către tutore, curatore sau consiliu judiciar.

323. În contra hotărârilor premergătoare, date înainte de judecarea fondului, nu se va putea face apel de cât de odată cu hotărârea asupra fondului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 323, din vechea procedură.

324. Vor fi supuse apelului și hotărârile cari se dic să sunt date în cea din urmă instanță, când ele s'aũ dat de judecătorii cari nu puteau să judece de cât în ântea instanță.

Nu vor fi primite apelurile în contra hotărârilor cari sunt în cea din urmă instanță, de și judecătorii n'aũ dis acésta, sau aũ dis că sunt în ântoia instanță.

325. Desființat.

CAP. II

Formele și efectele
apelului

326. Apelul se va face prin petiție îndreptată către Curte, pe lângă care se va alătura copie de hotărîrea sa și dispoziția hotărîrei apelate.

Petiția va conține numele, pronumele, profesia și domiciliul apelantului și al pârîtului, precum și mijloacele de apel.

Dacă apelantul voescă a se sluji și de alte acte afară de cele depuse în dosarul tribunalului, va trebui să le depună la grefă odată cu apelul, potrivit art. 70 din acest cod, făcând vorbire despre acesta în apelul său.

Intimatul este și dînsul îndatorat ca, în termenul arătat de art. 72 din acest cod, să depună prin grefă actele dacă va voi a se folosi de acte noi în apel.

Președintele va primi și va ordona înregistrarea apelului, iar termenul de înfățișare părților îl va fixa după plata taxei citațiilor sau după ce se va alătura actul de sărăcie.

În condițiunile mai sus

arătate apelul se va face
tea da și președintele
tribunalului care la judec
decat pricina, cu înle-
cutorul său. Încă
apelul, împreună cu do-
sarul cauzei, se va în-
inta, cât mai în grabă,
primului preșident al
Curții respective.

A se vedea jurisprudența de sub art. 326, din vechia procedură.

327. În apel nu se va face nici o nouă cerere, care nu s'a făcut la instanța instanță, afară numai de compensație sau cereri care s'ar servească ca mijloace de apărare la acțiunea principală.

Nu se va putea schimba în apel nici cauza, nici obiectul pricinii și nici calitatea părților.

Se va putea însă cere în apel dobîndi, veniturii de orice fel și orice alte despăgubiri întemplate după judecata de la instanța instanță, sau din cauza judecătoarei în apel.

A se vedea jurisprudența de sub art. 327, vechia procedură.

328. Desființat.

329. Perimarea apelului are de efect a da hotărîrea apelate puterea lucrului judecat.

A se observa jurisprudența de sub art. 329, vechea procedură.

330. Când într'o Curte de apel se vor împărți părerile, se va chema un alt judecător și se va pleda pricina din nou.

În cas de lipsă de judecători, se va putea chema unul din avocații înscrși în tabloă, aflați în sala de ședință.

Dacă se vor ivi mai mult de două păreri, cei mai puțin la număr se vor uni cu părerile celor mai mulți.

Cele arătate în aliniatul 5 de sub art. 117. din acest cod se aplică și la curți.

A se vedea jurisprudența de sub art. 330, din vechea procedură.

331. Desființat.

332. Tóte procedurile doveditoare făcute la întâia instanță, se vor putea face din nou în apel, dacă judecătorii le găsesc greșite sau neîndeplătore.

Curtea va putea asemenea încuviința orice alte măsuri și probe cari ar putea lumina pe judecători.

A se vedea jurisprudența de sub art. 332, din vechea procedură.

333. Tóte cele-alte rândueli prescise pentru tribunalele de întâia instanță se vor aplica și la curți.

A se vedea jurisprudența de sub art. 333, vechea procedură.

334. Curtea va putea confirma sau schimba, în tot sau în parte, hotăririle apelate.

A se vedea jurisprudența de sub art. 334, din vechea procedură.

335. Când se face apel în contra hotărîrii prin care întâia instanță s'a declarat incompetentă, dacă instanța de apel găsește apelul întemeiat, va schimba hotărîrea apelată și, declarându-se competentă, va judeca pricina în fond.

Dacă însă întâia instanță se va fi declarat competentă, iar judecata în apel va găsi că era incompetentă, reformând hotărîrea apelată ea va arăta instanța competentă, căreia îi va trimite pricina spre cercetare.

A se vedea jurisprudența de sub art. 335, din vechea procedură.

336. Desființat.

337. Desființat.

338. Părțile vor putea obține înainte de judecata apelului, prin osebă cerere dată o dată cu apelul, suspendarea în tot sau în parte, după împregiurări, a execuției provisorie, sau supunerea părții protivnice la dare de cauză, când ea fusese scutită de asemenea cauză.

Asemenea partea care nu va fi obținut execuția provisorie, cerută la întâia instanță, o va putea cere în apel, tot înainte de judecata apelului.

Judecătorii, apretuind cazul, vor hotări după ascultarea părților, citate de urgență.

Hotărîrea va fi dată fără drept de opoziție, cu drept de recurs în cauză în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărîrei.

Hotărîrea Curței de cauză va fi asemenea fără opoziție.

A se vedea jurisprudența de sub art. 338, din vechia procedură, în cât privesc partea nemodificată a acestui articol.

CARTEA IV

DESPRE ARBITRI

CAP. I

Numirea arbitrilor

339. Persónele cari au liberul exercițiu al drepturilor lor vor putea să reguleze prin arbitri judecata pricinilor lor.

A se vedea jurisprudența de sub art. 339, din vechia procedură.

340. Nu vor putea fi supuse la arbitrii cestiile de stare civilă, despărțeniile și toate drepturile asupra cărora legea nu permite a se face tranșacție.

341. Arbitri se vor numi de către părți prin act înscris, autentificat de tribunal.

Pot fi arbitri orice persoane capabile de orice naționalitate.

A se vedea jurisprudența de sub art. 341, din vechia procedură.

342. Compromisul său actul prin care se numesc arbitri va arăta, sub pedepsă de nulitate, numele arbitrilor și contestațiile născute, sau ce s'ar putea nasce și pe cari arbitri au a le judeca

A se vedea jurisprudența de sub art. 342, din vechia procedură.

343. Judecata arbitrilor se va termina la epoca arătată în compromis; iar dacă acșta nu conține nici un termen său dacă termenul nu s'a prelungit printr'un act iscălit de părți și în-cunosciințat tribunalului, însărcinarea arbitrilor nu va ține mai mult de cinci luni de la data constituirei tribunalului de arbitri.

344. Părțile vor putea să renunțe la apel prin compromis.

Dacă însă arbitri sunt chemați a judeca o pricină care este în cercetarea unei Curți, judecata lor va fi tot-d'a-una definitivă.

345. Arbitri se pot recusa pentru cause ivite în urma numirei lor și atunci ei se pot recusa pentru aceleași cauze ca și judecătorii.

Recusarea se va judeca, în cas de neînțelegere, de tribunalul care a autentificat compromisul.

346. În timpul funcționării lor, arbitri nu se pot revoca de cât prin consimțământul tuturor părților.

347. Dacă numărul arbitrilor este cu soț și voturile se împart pentru darea hotărârei, ei vor numi un super-arbitru, dacă sunt îndreptățiți la acésta.

Dacă n'aũ dreptul de a numi un super-arbitru, său având acest drept nu se înțeleg asupra numirei lui, el se va numi de presidentul tribunalului care a autentificat compromisul, său de presidentul Curței de apel, dacă arbitri judecă o pricină ce era la acea Curte.

CAP. II

Cercetarea pricinei înaintea arbitrilor

348. Fie-care din părți va da arbitrilor actele, documentele și memoriile ce va fi având, în termenul arătat în compromis, său, în lipsa unei asemenea clause, în termenul însemnat de arbitri.

O-dată ce acest termen a expirat, arbitri vor judeca după actele și memoriile ce vor fi având.

349. Părțile vor avea dreptul a se apăra prin graiũ înaintea arbitrilor, prin ele înșle său prin

procuratori, în termenul însemnat de arbitri.

350. Arbitrii vor putea încuviința interoga-toriul părților și orice măsuri pregătitoare, cari se pot face și de judecătorești.

351. Jurământul înaintea arbitrilor se va săvârși potrivit art. 240 și următorii din acest cod.

CAP. III

Hotărîrea arbitrilor

352. Arbitri vor da hotărîrea cu majoritate de voturi.

353. În cas de împărțeală a părerilor, super-arbitrul se va pronunța după ce va fi ascultat pe părți, sau va fi citit numai actele lor, dacă nu s'a făcut și apărare prin grai. Super-arbitrul se va uni cu una din părerile arbitrilor, sau va putea face a se schimba în tot sau în parte părerea cu care se unesce.

Părțile vor putea, prin bună înțelegere, să îndrituiască pe super-arbitru să ia parte la cercetarea pricinii împreună cu arbitri și să dea hotărîrea o dată cu ei.

Acastă îndrituire va trebui să fie arătată în

chiar actul de compromis.

A se vedea jurisprudența de sub art. 353, din vechia procedură.

354. Super-arbitrul va avea tot-d'auna opt zile de la numirea sa spre a-și da hotărîrea, chiar dacă termenul compromisului s'a sfârșit.

355. Arbitri vor da hotărîrea lor întemeindu-se pe lege, afară numai când, prin actul de compromis, vor fi îndrituiți a judeca numai după cugetul și chibzuirea lor.

Acastă hotărîre se va alcătui ca și aceea a judecătorilor.

A se vedea jurisprudența de sub art. 355, din vechia procedură.

356. Hotărîrea arbitrilor, împreună cu actul de compromis și actele de cercetare, se vor înainta în trei zile de la data hotărîrei la grefa tribunalului care a autentificat actul de compromis.

Actele de cercetare se vor putea reproduce în practica hotărîrei, în care cas nu vor mai trebui fi alăturate la hotărîre.

357. Hotărîrea arbitrilor se va comunica pri-

gonitórelor părți, după cererea celui interesat, potrivit art. 137 din acest cod.

358. Hotărîre arbitrilor se va investi cu titlu executoriú, dacă părțile aú renunțat la dreptul de apel prin compromis, în virtutea unei încheieri a tribunalului la care s'a depus hotărîrea.

Incheierea se va trece în dosul originalului.

Titlul executoriú se va pune pe copia hotărîrei, arbitrilor și se va da părții câștigătoare.

A se vedea jurisprudența de sub art. 358, din vechia procedură.

359. Înaintarea hotărîrei arbitrilor (art. 356), comunicarea copiilor către părți (art. 357), investirea cu titlul executoriú (art. 358), se vor face la secția respectivă a Curței de apel, când pricina ce s'a judecat de arbitrii fusese înaintea Curței.

360. Hotărîrea arbitrilor investită cu titlul executoriú, are efectele hotărîrilor judecătorești și se execută în același chip.

A se vedea jurisprudența de sub art. 360, din vechia procedură.

361. Hotărîrile arbitrilor se dau fără drept de opoziție.

362. Ele nu sunt supuse la apel dacă pricina este de natură a fi judecată în cea din urmă instanță de către tribunal.

363. În cele-alte cazuri, hotărîrea arbitrilor este supusă la apel, dacă părțile n'aú renunțat la acest drept prin compromis sau prin act formal posterior.

A se vedea jurisprudența de sub art. 363, din vechia procedură.

364. Apelul în contra hotărîrilor arbitrilor se va da în forma și termenii hotărîți pentru hotărîrile tribunalelor.

365. Hotărîrea arbitrilor va fi supusă la contestație și revizuire în cazurile și modurile prevădute de lege.

Contestațiile și cererile de revizuire se vor judeca de instanța care a pus titlul executoriú, sau de Curtea la care fusese pendinte pricina supusă arbitrilor.

366. Se va putea cere nulitatea hotărîrei arbitrilor la instanța care a autentificat compromisul :

1) Dacă aceia ce aú

dat'o n'aũ primit o asemenea însãrcinare de la pãrți;

2) Dacă arbitrii s'aũ pronunțat după sfârșirea termenului arbitragiului;

3) Dacă hotãrirea s'a dat asupra unor cesiuni cari nu fuseserã supuse arbitrilor;

4) Dacă pretinsa hotãrire s'a dat de unii arbitri, neîndrituiți să judece în lipsa celor-alți;

5) Dacă este vorba de casuri pe cari legea opresce a se judeca de arbitri.

A se vedea jurisprudența de sub art. 366, din vechia procedurã.

367. Desființat.

368. Însãrcinarea arbitrilor încetãză prin pronunțarea hotãririi lor.

369. Arbitragiul mãi încetãză încã, afarã de altã învoire:

1) Prin sfârșirea termenului însemnat în compromis, sau prelungit de pãrți, ori prin sfârșirea termenului prevãdut la art. 343 din acest cod, când nu a fost alt termen învoit.

2) Prin revocarea arbitrilor cu consimțimântul tuturor pãrților;

3) Prin mórtea, recu-

sarea ori demisia unuia din arbitrii;

4) Prin mórtea uneia din pãrți. când moștenitorii sãi vêrtnici și capabili nu voesc să se mãi judece cu arbitrii.

A se vedea jurisprudența de sub art. 369, din vechia procedurã.

370. Arbitrii cari, după ce aũ primit, se lasã fãrã cauzã bine-cuvântatã, sau nu voesc să judece, pot fi dați judecãței pentru tãgadã de dreptate. potrivit art. 306 și urmãtorii din acest cod și condamnați la despãgubiri cãtre pãrți.

CARTEA V

DESPRE EXECUT. SILITã

CAP. I

Dispoziții generale

SECȚIA I

Titlurile cerute pentru executarea silitã

371. Execuția silitã se va urmãri;

a) În virtutea unei hotãriri judecãtoresci;

b) În virtutea unui titlu executoriũ.

A se vedea jurisprudența de sub art. 371, din vechia procedurã.

372. Hotãririle desõ

vârșite pronunțate de tribunale se vor executa prin mijlocirea lor.

Dacă hotărîrea deosebită este a unei Curți, cererea de executare se va îndrepta la acea Curte, care o va executa prin tribunalul care a judecat în întâia instanță.

Executarea atât la tribunale cât și la Curți se va face de către agenții de executare alăturați pe lângă tribunale și Curți, potrivit regulamentului lor și cu plata însemnată prin tarife.

A se vedea jurisprudența de sub art. 372, din vechia procedură.

373. Nici o hotărîre a tribunalelor sau a Curților nu se va putea executa de nu va fi investită cu titlul executoriū, prevădut de art. 135, afară de hotărîrile pregătitoare și de hotărîrile executorii provizoriū, cari se execută și fără titlul executoriū.

A se vedea jurisprudența de sub art. 373, din vechia procedură.

374. Hotărîrile judecătorești date în țări străine nu se vor putea executa în România decât după ce tribunalul, în al cărui ocol vor avea a se

executa, va încuviința printr'o sentință investirea lui cu titlul executoriū, în urma citării părților.

Acastă investire nu se va putea încuviința decât dacă aceste hotărîri sunt date de tribunalele competente și sunt rămase definitive, dacă nu se calcă legile de ordine publică ale României și dacă între amândouă Statele este reciprocitate de executare.

A se vedea jurisprudența de sub art. 374, din vechia procedură.

375. Titlul executoriū nu se pune de cât asupra hotărîrilor cari au rămas definitive și a actelor autentice, potrivit art. 20 din legea autentificării.

Actele autentificate de consulatele și legațiunile române din străinătate se vor putea investi cu titlul executoriū de tribunalul domiciliului uneia din părțile părtașe la actul autentic.

Dacă nici una din părți nu au domiciliū în țară, titlul executoriū se va putea încuviința de tribunalul Ilfov.

A se vedea jurisprudența asupra primei părți din acest

art. rămas nemodificat, sub art. 375, din vechia procedură.

376. Sunt hotăriri desvârșite ori-ce hotăriri date după chemarea părților:

- 1) De o Curte de apel;
- 2) De un tribunal când el judecă în cea din urmă instanță;
- 3) De un tribunal care a judecat în ântâia instanță, dacă părțile au lăsat să trecă termenul de apel, sau a lăsat să se perime judecata la Curte;
- 4) De asemenea hotăririle date în lipsă, dacă partea judecată în lipsă n'a făcut opoziție în termen, sau dacă i s'au perimat opoziția, și hotărîrea nu mai este supusă apelului.

377. Pe când o hotărîre definitivă se află în curs de a se judeca în contestație, sau în urma cererei de revisuire, ea are încă puterea lucrului judecat pînă ce se va înlocui prin o altă hotărîre.

A se vedea jurisprudența de sub art. 377, din vechia procedură.

378. Nicî o urmărîre asupra bunurilor mobili sau imobili nu pôte avea

loc de cât în virtutea unui titlu executoriū, sau a unei hotărîri date cu execuție provisorie și pentru o datorie certă și lichidă.

Dacă datoria consistă în sumă nelămurită, urmăririle se vor amâna pînă mai ântîi se va face lichidarea.

A se vedea jurisprudența de sub art. 378, din vechia procedură.

SECȚIA II

Persónele și bunurile supuse executărei silită

379. Execuția silită se întinde asupra tuturor bunurilor mișcătore și nemîșcătore ale datornicului, afară de excepțiile admise de lege.

A se vedea jurisprudența de sub art. 379, din vechia procedură.

380. Desființat.

SECȚIA III

Când se pote exercita execuția silită

381. Când printr'o hotărîre s'a dat un termen de plată, executarea nu se pôte face pînă la sosirea aceluî termen.

A se vedea jurisprudența de sub art. 381, din vechia procedură.

382. Cu toate acestea, partea care a câștigat va putea, și înaintea sosirii termenului, să ceară executarea hotărârii :

a) Dacă datornicul a fugit ;

b) Dacă datornicul risipește averea sa mișcătoare și nemiscătoare ;

c) Dacă alți creditori execută alte hotărâri asupra averii sale ;

d) Dacă prin fapta sa el a micșorat asigurările date creditorului său, sau n'a dat asigurările promise ori încuviințate, sau este în stare de insolabilitate de obște cunoscută.

383. În cazurile arătate în articolele de mai sus, instanța care a investit hotărârea cu formula executorie va hotărâ de urgență, după ce va cita pe părți în termen scurt.

În cazul când datornicul a fugit, citația i se va da la ultimul domiciliu.

384. Hotărârile ce au să se execute provisoriu cu dare de cauție, nu se vor executa mai înainte de a se da cauția.

385. Nici o executare nu se va putea face înainte de ora opt dimineața și după ora șese seara.

Executarea începută va putea continua în aceeași zi, sau în zilele următoare.

386. Execuția silită nu se va face Duminicile și sărbătorile legale sau naționale prevădute în legea vacanțelor, afară de cazuri urgente, după o anumită încuviințare a presidentului tribunalului său Curței care a dat ordinul de executare.

A se vedea jurisprudența de sub art. 386, din vechia procedură.

387. Nici o hotărâre sau titlu executoriu nu se va putea executa, de cât numai după ce se va fi încunosciințat datornicului o-dată cu somația sau comandamentul.

A se vedea jurisprudența de sub art. 387, din vechia procedură.

388. Cu cel puțin o zi înainte de orice execuție, agentul ce are să execute va face o somație datornicului, la care se va alătura și copia titlului ce se execută.

A se vedea jurisprudența de sub art. 387, din vechia procedură.

389. Dacă creditorul a lăsat să treacă un an de la somație fără a exe-

cuta, el nu mai p^ote ex-
cuta de c^oât dup^e o nou^a
somație de executare la
care nu mai trebuie al^ă-
turat titlul ce se exe-
cut^ă.

In cas de contestație
la executare, termenul
de un an va începe a
curge de la data hotărⁱ
rei prin care contestația
este definitiv judecat^ă.

390. Cele dou^e arti-
cole de mai sus nu se
aplic^ă în casurile când
legea încuviinț^ăz^ă exe-
cutarea f^ăr^ă somație.

Asemenea nu se va n^o-
tifica datornicului nici
somația, nici hotărⁱrea
sa^u titlu, când executa-
rea se face potrivit art.
382 din acest cod.

391. Călcarea art. 384,
385, 387, 388 și 389 aduc
anularea execuției.

SECȚIA IV

Pentru primirea cauției

392. Hotărⁱrea care o-
bligă pe o parte ca să
dea o cauție sa^u un ga-
rant, va ar^ăta și terme-
nul când să se aduc^ă a-
cea cauție, sa^u să se în-
fățișeze acel garant.

A se vedea jurisprudența
de sub art. 392, din vechea
procedur^ă.

393. Garantul se va
înfațișa înaintea judec^ă-

ței în ședință publică.
față cu t^ote părțile. sa^u
în lipsa lor, dac^ă a^u fost
chemate formal.

Judecata va primi pe
garant dac^ă solvabilita-
tea sa va fi de obște cu-
noscută, sa^u dac^ă se va
dovedi cu acte.

394. Partea protivnică
va putea să conteste sol-
vabilitatea garantului și
judecata va aprețui de
urg^{en}ță.

395. Dac^ă se primesce
cauția sa^u garantul, ac-
tul care le primesce va
fi executori^u cu tot drep-
tul de apel sa^u opoziție.

396. Garantul fiind
primit, va face înaintea
judec^ăței declarație că
primesce a garanta.

Ac^éstă declarație se va
trece în procesul-verbal
al ședinței.

Din momentul acestei
declarații, el va fi su-
pus la t^ote consecințele
ce aduce garanția sa.

A se vedea jurisprudența
de sub art. 396, din vechea
procedur^ă.

SECȚIA V

Execuția în contra moș- tenitorilor

397. Când datornicul a
murit, lăsând numai moș-
tenitori v^êrstnicⁱ, execu-
ția începută asupra bunu-

CAP. II

Executarea silită asupra bunurilor mișcătoare

SECȚIA I

Bunurile mișcătoare cari nu se pot urmări

406. Nu se vor putea urmări și vinde pentru orî-ce fel de datorie :

1) Lucrurile trebuincioase pentru culcatul datornicului și familiei sale care trăește cu dînsul în casă ;

2) Vestmintele cu cari sunt acoperiți sau cari le slujesc la trebuința de fie-care și ;

3) Armele, echipamentul și îmbrăcămintea militarilor ;

4) Icoanele și portretele de familie.

407. Nu se vor putea urmări și vinde, de cît numai în lipsă de alte bunuri și numai pentru datorii de alimente, de chirii, arendi sau alte creanțe privilegiate asupra mobilelor, următoarele obiecte :

1) Instrumentele de arat ;

2) Animalele, semințele și îngrășămîntul destinat pentru cultura pămîntului ;

3) Făina, mălaiul și alte mici produse tre-

buitore pentru hrana datornicului și a familiei sale în timp de o lună :

4) O vacă, sau două oi boi, sau cinci capre, sau patru rîmători, sau de ce oi, dușă cum va alege datornicul ;

5) Tot nutrețul trebuitor în timp de o lună pentru hrana animalelor ce nu s'a urmărit ;

6) Uneltele lucrătorilor și meșterilor ;

7) Mașinele în lucrare și instrumentele trebuincioase pentru explötarea unei fabrici sau industrii ;

8) Carul sau căruța, sacaua și alte asemenea unelte de muncă ;

9) Stupii cu miere, gîndaci de mătase, frunzele de duși, pe timpul creșterii lor ;

10) Instrumentele sau cărțile trebuincioase pentru știința, arta sau profesia ce practică sau exercită datornicul.

A se vedea jurisprudența de sub art. 407, din vechia procedură.

408. Nu se vor putea urmări și sechestra, de cît numai pentru datorii de alimente, de chirii sau alte creanțe privilegiate asupra mișcătoarelor următoarele :

1) Sumele sau pensiile cari s'au dat de judecată sau cari s'au dăruit, ori s'au legat datornicului sub titlu de pensie alimentară;

2) Rentele viagere cari s'au dăruit datornicului sub condiție de a nu se putea urmări.

Când acestea se vor urmări și sechestra, la casurile excepționale arătate mai sus, judecătorii pot să fixeze ce parte dintr'ânsele cată să se urmărească sau să se sechestreze.

409. Pensiile de retragere, recompensele naționale și lefile ecleziasticilor, militarilor și tuturilor funcționarilor plătiți de Stat, district sau comună, nu se pot ceda nici în total, nici în parte. Ele nu se pot urmări de cât până la o treime pentru datoriile către Stat, penalități prevădute de lege, precum și creanțele privilegiate prescrise de art. 1729 codul civil; până la jumătate în ce privește plata dotei legiuitei soții, precum și alimentele acordate de lege atât soției, cât și copiilor.

Cesionarii, de pensii, cu titluri anterioare legii de la 1. Martie 1881. pot

cere restituirea capitalului numărat, cu a lui legală dobândă, și obține despăgubirea lor prin urmărirea până la o treime a pensiei.

Pentru militari urmărirea se va putea face până la o pătrime pentru orice datorie.

A se vedea jurisprudența de sub art. 409, din vechia procedură.

410. Este nulă orice urmărire sau cesiune făcută în contra prescripțiilor de față.

SECȚIA II

Urmărirea bunurilor mișcătoare ce se află în posesia datornicului

411. Urmărirea bunurilor mișcătoare corporale sau necorporale, cari se află în posesia datornicului, se va face prin agenții ce sunt alipiți pe lângă autoritățile judecătorești, fie-care în ocolul său, și după rânduile stabilite pentru acesta de către president.

A se vedea jurisprudența de sub art. 411, din vechia procedură.

412. Prezența unui comisar de poliție sau ajutor al său, și, în lipsa

lor, a primarului său a ajutorului său, va fi necesară, sub pedepsă de nulitate:

1) Dacă ușile datoriului sunt închise și nu voesce a le deschide;

2) Dacă nu voesce a deschide camerele sau mobilele;

3) Dacă debitorii lipsesc și nu este, spre a-l reprezenta, nici o rudă locuind cu dânsul.

413. În aceste cazuri, odată ce casele sau mobilele s'au deschis de către debitor, sau, nevoind el, ori în lipsa lui, de către agent, prezența comisariatului, a judecătorului de plasă sau a primarului se va putea suplini prin doi martori majori.

414. Camerele și mobilele se vor deschide treptat, pe cât se va face și înscrierea lor în procesul-verbal.

415. Creditorele va putea să nu fie față la lucrarea urmăririi.

416. Agentul judecătoresc singur, sau față cu persoanele însemnate în art. 410 și 411, va forma îndată un proces-verbal care va cuprinde:

1) Enunțarea titlului executoriului în virtutea că-

ruia se face execuțiunea;

2) Arătarea creditorului pentru lucrurile ce a cerut a se urmări, dacă asemenea cerere s'a făcut:

3) Numele, pronumele și domiciliul părților, al agentului, precum și al altor persoane cari vor fi fost față la urmărire;

4) Somațiunea verbală făcută debitorului ca să plătească precum și răspunsul lui dacă a fost față;

5) Descrierea obiectelor urmărite și arătarea numărului și calității lor, pe cât se va putea;

6) Arătarea locului, zilei și orei când s'a făcut urmărirea.

417. Acest proces-verbal se va subscrie de agent și de toate persoanele ce au fost față la urmărire.

418. Indată ce procesul-verbal se va termina, obiectele descrise într'ânsul se vor pecetlui, sau se va pune un custode pentru paza lor, și se va face mențiune despre acesta în procesele verbale.

419. Custodele așezat pentru pază cată să fie vârs. nic; el nu va putea fi însuși datornicul, vre-

un servitor al său, sau rudă, sau cuscru al său până la a patra spiță inclusiv, de cât atunci când însuși creditorul va consimți la acesta.

420. Nu se vor putea așeza custodi de cât persoane solvabile, cari se vor putea supune și la dare de cauție, dându-se precădere tot-d'a-una acelorora cari se vor arăta de creditor.

Obiectele sechestrate nu se vor putea strămuta din locul unde s'a urmărit de cât cu voia judecătorului care a încuviințat urmărirea.

421. Custodele va avea drept la o plată ce se va fixa de autoritatea judecătorească.

Acastă plată se va lua cu precădere din prețul lucrurilor urmărite.

422. Custodele va fi răspunător de ori-ce pagubă se va aduce creditorului din cauza neglijenței sale. putând fi după împregiurări, supus și la pedepșa arătată de legea penală pentru abuz de încredere.

A se vedea jurisprudența de sub art. 422; din vechia procedură.

423. Când lucrurile urmărite au fost puse sub peceti, aceste peceti se

vor pune de agentul judecătoresc și de persoanele arătate în art. 412 din acest cod.

424. Acela care, fără drept, va rupe sau va strica aceste peceti, se va pedepsi potrivit legii penale, afară de alte despăgubiri la cari se poate condamna.

425. Indată după punerea pecetilor sau așezarea custodului, agentul judecătoresc va lăsa o copie de pe procesul său, în mâna datornicului sau la domiciliu precum și o listă de obiecte urmărite în mâna custodelui, dacă asemenea custode există. Custodele va iscăli de primirea listei.

Originalul se va depune la greșia autorității a căreia hotărîre se execută.

426. Agentul care, prezentându-se la locuința datornicului, va găsi o altă urmărire făcută, și averea mișcătoare sub peceti sau sub pază de custode, după ce va lua copie de de procesul-verbal aflat în mâna custodelui sau în mâna datornicului, ori la domiciliul său, va face un proces-verbal arătând toate aceste împregiurări,

precum și numele agentului care a urmărit, va declara urmărită această avere și de dânsul, și va putea urmări și altă avere care nu ar fi fost deja urmărită.

A se vedea jurisprudența de sub art. 426, din vechia procedură.

427. Orî-ce agent judecătoresc va fi dator, sub pedepsă disciplinară și de despăgubiri, ca, în 24 de ore după întorcere sa, să depună la grefă procesul-verbal încheiat de dânsul la fața locului.

428. Datornicul nu va putea să se împotrivescă la o urmărire ce i se face de cât depunând valoarea ce i se cere la casa de depuneri saŭ la administrația financiară a județului.

Tot de odată el va fi dator a da în mâna agentului judecătoresc, pe lângă recipisa de depunere, și petiția către autoritatea judecătorească respectivă, în care să arate cuvintele pentru cari ele cere încetarea saŭ suspendarea execuției.

Judecata va hotărî de urgență, potrivit cu cele dispoziții de art. 400 și următorii din acest cod.

A se vedea jurisprudența de sub art. 428, din vechia procedură.

429. În orî-ce alt cas, urmărirea se va termina, rămîind ca acela în contra căruia ea s'a făcut să reclame autorității competente, potrivit celor dispoziții la art. 399 până la 405.

430. Creditorii datornicului urmărit nu vor putea să se împotrivescă la executarea urmăririi, nici la vîndarea obiectelor. Ei vor fi numai în drept a se opune, până la regularea pretențiilor lor, la distribuirea sumelor provenite din vîndarea obiectelor.

Acastă opoziție a creditorilor se va face către autoritatea judecătorească prin care s'a operat vîndarea.

A se vedea jurisprudența de sub art. 430, din vechia procedură.

SECȚIA III

Vîndarea saŭ licitația bunurilor mișcătoare urmărite

431. În 36 ore cel mult după depunerea procesului-verbal al agentului la grefa respectivă, judecătorul, în camera de chibzuire, va însemna ziua

și locul unde are să se facă vânzarea obiectelor urmărite.

A se vedea jurisprudența de sub art. 431 din vechea procedură.

432. Acastă vânzare se va face înaintea tribunalului de întâia instanță, sau la fața locului, sau în locurile obicinuite pentru vânzări publice, după împrejurări.

433. Ziua vânzării se va încunosciița formal datornicului în persoană sau la domiciliu.

434. Vânzarea nu se va putea face în mai puțin de două săptămâni, nici în mai mult de o lună de la data procesului-verbal.

435. Când însă atât creditorul cât și datornicul vor cere, termenul vânzării se va putea scurta sau prelungi.

436. Asemenea când obiectele vor amenința stricăciune sau perire, autoritatea competentă va putea chiar din oficiu să scurteze termenul vânzării.

437. Vânzarea se va vesti cu trei zile cel puțin mai înainte, prin anunțuri lipite pe strade, la ușa judecătoriei, la porța primăriei sau la

locul unde se va face vânzarea, precum și la alte locuri publice.

În orașele unde sunt jurnale, această vestire se va face și prin jurnale.

Aceste anunțuri se vor face prin grija agentului ce a făcut urmărirea, subpedepsă în cas de neurmărire, de o amendă de la lei 50 la 2.000 și alte despăgubiri către părțile interesate.

438. Dacă din cauza unei contestații sau unei învoiri între părți, ziua vânzării s'a amânat de către autoritatea ce are a o efectua, se vor face alte anunțuri noi, potrivit articolului de mai sus, cu trei zile cel puțin înaintea vânzării.

439. Anunțurile vor cuprinde ziua, locul și ora vânzării, precum și natura obiectelor, fără alte amănunte.

Costul acestor anunțuri se vor înainta de către creditor în socotela lucrurilor urmărite.

440. În ziua publicată pentru vânzare, agentul însărcinat cu urmărirea va merge la locul unde se află obiectele, împreună cu grefierul tribunalului, sau ajutorul său; iar dacă aceste obiecte sunt în altă localitate,

cu comisarul său cu primarul local, sau cu un ajutor al lor.

441. Agentul va ridica pecețile, sau va primi obiectele din mâna custodelui, dacă a fost asemenea custode.

Va verifica starea și numărul obiectelor după procesul-verbal de urmărire și va da chitanță de liberare custodelui, iar acesta va prezenta toate obiectele ce i s'au încredințat și așa cum i s'au încredințat.

Dacă vânzarea se va face în alt loc de cât acela unde se găsesc obiectele, ele vor fi duse la acel loc.

Dacă obiectele au să se vîndă chiar în locul unde se află, se va face îndată vânzarea.

442. Vânzarea se va face publică, cu ușile deschise și cu toba sau în gura mare.

443. Agentul judecătoresc sau un telal, în localitatea unde se află telali vor propune fiecare obiect, arătând prețul, și'l vor judeca în aceiași di, aceluia care la a treia strigare va da cel mai mare preț, chiar, când în lipsă de alți concurenți acesta a fost singurul doritor.

444. Licitația se va face pe bani gata, și obiectul se va da aceluia care va și număra prețul cu care i s'a adjudecat.

Dacă acela cărui i s'a adjudecat obiectul nu va număra prețul de îndată, obiectul se va vinde imediat din nou, și întîiul adjudecatar va răspunde scăderea ce va eși la a doua vânzare, după constatarea făcută de agentul judecătoresc.

Numărarea prețului se va face în fața locului.

445. Agentul de urmărire va însemna pe o listă obiectele vîndute și prețul cu care s'a vîndut.

446. Indată ce din valoarea averii vîndute se vor acoperi creanțele reclamate și cele-l'alte cheltueli ale agentului, ale custodelui, ale publicațiilor și altele, se va curma licitația și datorn cul și va primi înapoi lucrurile rămase sau prisosul prețului de va fi asemenea prisos.

A se vedea jurisprudența de sub art. 446, din vechia procedură.

447. Agentul de urmărire va face în fiecare di de licitație, un proces-verbal de cele urmate,

și-l va iscăli atât el, cât și cei-l'alți reprezentanți ai autorității publice de cari a fost însoțit.

448. Prețul eșit din adjudecare se va incasa de agentul judecătoresc, care va îngriji cât mai neîntârziat să-l depue la casa de depuneri sau administrația financiară a județului, înaintând recipientisa îndată cu procesul-verbal de vânzare greșei respective.

449. Nici o cerere de nulitate sau de stricare a vânzării nu se va primi în contra celui asupra cărui s'a adjudecat lucrul și care a plătit prețul, afară numai de nu a fost viclesug din parte-i.

Cererea părții vătămate va fi numai în contra celui ce a urmărit sau a agentului de urmărire, ori a celor-l'alți oficiali publici ce au executat după împrejurări, în cas de rea credință sau neîndeplinirea formelor cerute de lege pentru executare.

A se vedea jurisprudența de sub art. 449, din vechia procedură.

SECȚIA IV

Distribuția prețului

450. Din sumele eșite din vânzare se vor scă-

dea mai întâiu cheltuielile de urmărire și de vânzare, și alte creanțe privilegiate ce s'ar arăta.

Restul se va da creditorului ce a urmărit.

Dacă însă au fost și alți creditori ce au făcut opunere la distribuirea prețului vânzării și titlul lor este recunoscut, prețul se va împărți între creditorul ce a urmărit și creditorii oponenți.

451. Dacă este contestație sau din partea datornicului, sau din partea unuia din creditori, sumele adunate se vor depune la tribunal, care potrivit titlurilor înfățișate, va face tabloul de distribuirea prețului.

452. Acest tablou se va comunica în persoană sau la domiciliul datornicului urmărit și creditorilor oponenți.

Dacă în timp de opt zile de la primirea acestei comunicări nu s'a făcut nici o opunere, tribunalul va distribui prețul. Dacă s'a făcut opuneri, tribunalul va judeca în termen scurt asupra opunerilor, fără drept de opoziție pentru cei judecați în lipsă.

A se vedea jurisprudența

de sub art. 452, din vechia procedură.

453. Termenul pentru apel în contra hotărîrei de opunere la distribuția prețului va fi de 15 zile de la data primirei ei sau lăsării la domiciliu.

Termenul de recurs va fi de o lună de la pronunțarea hotărîrei instanței de apel.

A se vedea jurisprudența de sub art. 453, din vechia procedură.

454. Când între lucrurile urmărite ale datornicului se vor fi găsit sume de bani, se va urma cu aceste sume întocmai ca cu cele eșite din vânzare; iar din celelalte obiecte se va urmări numai câte trebuesc, spre acoperirea creanțelor reclamate și cheltuelilor urmate.

SECȚIA V

Urmărirea și poprirea bunurilor mișcătoare ale datornicului, cari sunt în mâna celor de al treilea

455. Ori-ce creditor va putea pe basă de titluri executorii, să urmărească și să poprască, pentru sumele coprinse în titlul său, sumele sau efectele datorite datornicului său de către un al treilea.

a) Ori-ce alt creditor, a cărui creanță e constatată prin act scris neautentic, va putea, deodată cu intentarea acțiunii, să poprască sumele sau efectele datorite datornicului său de către un al treilea, putând fi supus, după aprecierea autorității judecătorești și la darea unei cauții fixată de dânsa;

b) Același drept îl vor avea și creditorii cari n'au act scris, fiind însă îndatorați ca, odată cu cererea de poprire și dovada de intentarea acțiunii, să dea și o cauție de jumătate din valoarea reclamației.

În casurile prevădute de alineatele a și b din acest articol, validarea se va face după ce reclamantul va fi obținut o sentință definitivă.

A se vedea jurisprudența de sub art. 455, din vechia procedură.

456. Acastă poprire se va face după o cerere ce creditorul va adresa la tribunalul domiciliului celui de al treilea sau al datornicului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 283 din vechia procedură.

457. În această

se va arăta cauza pe basa căreia se face poprirea și suma creanței.

458. Președintele, pe de o parte, va ordona facerea poprirei prin agentul judecătoresc, iar pe de altă parte va cita atât pe cel d'al treilea, cât și pe datornic, comunicându-li-se și copie de pe cererea de poprire o dată cu citația.

Ori-ce parte interesată va putea face contestație la poprirea încuviințată, judecându-se această contestație înainte de validare, potrivit art. 400 și următorii din acest cod.

A se vedea jurisprudența de sub art. 458, din vechea procedură.

459. La ziua însemnată, cel d'al treilea poprit va veni înaintea judecății în persoană sau prin procurator.

El va declara dacă dătoresce suma ce se poprește, cât este acea sumă, pe basă de ce titlu, dacă mai este poprită și de alții, și dacă acea datorie este exigibilă.

Iar dacă s'a poprit și alte efecte, el le va arăta starea, calitatea și cu ce titlu le ține.

În fine, el vă răspunde la ori-ce alte explicații ce 'i va cere președintele.

A se vedea jurisprudența de sub art. 459, din vechea procedură.

460. Dacă se dovedește că terțiul poprit este dator, instanța va valida poprirea, condamnând pe terțiul poprit să plătească suma poprită creditorului popritor.

A se vedea jurisprudența de sub art. 460, din vechea procedură.

461. Dacă sunt mai multe popriri, din partea mai multor creditori ai aceluiași datornic, și de aceeași valoare a celui de al treilea, la aceeași instanță, toate se vor judeca prin o singură hotărîre.

A se vedea jurisprudența de sub art. 461, din vechea procedură.

462. Ori-ce creditor al datornicului urmărit va putea interveni la judecata de poprire prin o simplă cerere, până ce nu s'a dat o sentință definitivă asupra validărei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 462, din vechea procedură.

463. Contestațiile de

orî-ce natură ce se vor face fie de cel d'al treilea poprit, fie de datornicii popriți, precum și de către creditorii ce urmăresc, sau între ei, sau între ei și datornici, se vor judeca de instanța investită cu cererea de poprire, potrivit regulilor ordinare.

a) Judecătorii vor putea ordona, după împrejurări, ca valorile poprite să se depună la casa de consemnație;

b) Hotărîrea dată asupra validărei este fără drept de opoziție, supusă însă apelului în termen de o lună de la comunicarea ei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 463, din vechea procedură.

464. Suma poprită, datorită de cel de al treilea, se va distribui, după scăderea cheltuelilor, de către tribunal între creditorii ce au urmărit, în proporție și după natura creanței lor.

Acea sumă li se va plăti în modul și termenii coprinși în titlul constitutiv al datoriei celui de al treilea.

A se vedea jurisprudența de sub art. 464, din vechea procedură.

465. Dacă valorile poprite sunt efecte mobile, judecata va ordona vânzarea lor și distribuția pretului lor, potrivit cu cele arătate la secțiunile III și IV ale acestui cap.

Cel de al treilea ce le ține va fi custodele lor, dacă judecata nu ordonă alt-fel.

466. Desființat.

CAP. III

Execuția silită asupra veniturilor nemișcătórelor

SECȚIA I

*Urmărirea fructelor
prinse de rădăcini*

467. Fructele și recoltele neculese și încă prinse de rădăcini, ce sunt ale datornicului, nu se pot urmări de cât pe basă de titluri executorii; ele se pot însă sechestra potrivit art. 610 și următorii din acest cod.

468 Urmărirea acestor fructe nu se va putea face de cât în șese săptămâni înaintea cucerii lor și va fi precedată de o somație de plată cu două zile înaintea urmăririi. Sechestrarea însă se va putea face în orî-ce timp.

469. Urmărirea acestor fructe se va face prin mijlocirea unui agent judecătoresc, față cu comisarul, primarul sau unul din ajutorii săi, sau, în lipsa lor, a două martori vârstnici.

470. Agentul va lucra potrivit cu cele prescrise la art. 415, 416 și 417.

471. El va așeza ca custode al fructelor pe un pîndar (jitar) de câmpuri al comunei, sau pe o altă persoană din comuna unde se află cele mai multe din fructele urmărite, cu precădere însă pe acela ce va fi arătat de creditor.

472. O copie a procesului-verbal al agentului se va lăsa la primarul comunei, sau la judecătorul de ocol acolo unde este.

Originalul se va depune la tribunal.

Copia se va înmâna și datornicului.

473. Autoritatea judecătorească va cita pe părți înaintea sa și va hotări sau respingerea urmăririi, sau vânzarea fructelor, așa cum sunt prinse de rădăcină, sau după ce se vor culege.

474. Vânzarea se va anunța înainte cu trei

zile cel puțin la comună, la domiciliul datornicului și la porța autorității judecătorești.

Ea se va face în zilele și la ceasurile hotărîte de judecător, preferîndu-se zilele de Duminică și bălciu (iarmaroc), la fața locului, în localul tribunalului, sau la bălciu ori târg.

475. Vânzarea se va face pe bani gata de către agentul judecătoresc, față cu primarul comunei ori ajutorul său și cu datornicul, sau și în lipsa lui dacă se va fi chemat formal.

476. Dacă datornicul urmărit nu va avea alte mijloace de viațuire, va putea căpăta de la autoritatea judecătorească a se scóte din vânzare :

a) Cătimea fructelor câte trebuiesc pentru hrana lui și a familiei lui în timp de o lună;

b) Cătătimea nutrețului trebuincios pe timp de o lună, pentru hrana vitelor ce nu se pot urmări, potrivit art. 407;

c) Semințele trebuincioase pentru semănătură.

A se vedea jurisprudența de sub art. 476, din vechia procedură.

SECȚIA II

Urmărirea veniturilor unei bun nemișcător

477. Acela care va voi să urmărească veniturile generale, precum: chiria, arenda sau alte venituri ale unui bun nemișcător al cărui proprietar sau usufructuar este datornicul său, va urma potrivit rânduinelor de mai jos.

A se vedea jurisprudența de sub art. 477, din vechia procedură.

478. Veniturile ce un datornic, arendaș sau chiriaș, are din moșia sau casa arendată sau închiriată lui, se vor putea asemenea urmări, respectându-se privilegiul ce legea acordă proprietarului.

479. Creditorul va face cerere la tribunalul local, afară de convenții contrarii, spre a obține sechestrarea veniturilor bunului nemișcător și a cita pe datornic în judecată.

A se vedea jurisprudența de sub art. 479, din vechia procedură.

480. Dacă el are titlul autentic neexecutoriu, sau și un act privat recunoscut al datornicului, tribunalul pe de o parte,

va încuviința sechestrul pentru suma coprinsă în titlu, putând supune pe creditor și la darea unei cauții pentru despăgubiri, iar pe de alta va cita pe datornic în judecată.

Pentru titlurile executorii nu se va cere cauție,

Când nu există act scris, sechestrul se va putea înființa prin o hotărâre dată în urma înfațișării, însă numai sub dare de cauție, echivalentă cu a treia parte din suma urmărită.

Dacă există act scris, însă nerecunoscut, cauția va putea fi de un sfert din suma urmărită.

A se vedea jurisprudența de sub art. 480, din vechia procedură.

481. Indată ce judecătorul încuviințează sechestrul, se va publica această prin afișe la poarta autorității și print'un jurnal din localitate, dacă va exista.

Un extract de pe acest ordin se a transcrie de îndată, prin mijlocirea greșei, în registrul respectiv de transcriptii.

482. Un agent judecătoresc va merge la fața locului și va face proces-verbal, potrivit art.

416, de diferitele venituri ce au a se aduna pe séma creditorului.

Chiriașii sau arendașii vor fi preveniți și îndatorăți a depune chiriile sau arende datorite, sau ce vor datori, la tribunalul local, potrivit hotărîrii de sechestrul a tribunalului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 482, din vechia procedură.

483. Tribunalul va putea rîndui, după împregiurări, ca tot venitul să se adune direct la casa de consemnație, sau va putea numi un gerant special, care să administreze bunul nemișcător și să încaseze veniturile sau chiriile, ori arendile, pe cari le va înainta casei de consemnație prin mijlocirea tribunalului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 483, din vechia procedură.

484. Indată ce ordinul de sechestrul s'a transcris, s'a afișat, s'a publicat și s'a făcut cunoscut la fața locului prin agentul judecătoresc, vor fi nule de drept, numai de la data transcrierii, ori-ce închirieri sau arendări ce se vor face de datornic, și ori-ce plăți de chirie sau de arendă

se va primi de dînsul în urma datei transcrierii.

Vor fi asemenea nule tot de la data transcrierii, ori-ce plăți făcute înainte de vreme în contra clauselor contractului de închiriere sau arendare.

A se vedea jurisprudența de sub art. 484, din vechia procedură

485. Dacă datornicul ocupă el însuși, în total sau în parte, imobilul al cărui venit e sechestrat, tribunalul va putea, după împregiurări, să ordone ca el să deșerte, în tot sau în parte, îndată sau la un termen fixat, imobilul sechestrat.

486. Dacă datornicul nu are alte mijloce de trai de cât veniturile sechestrate, tribunalul va putea fixa o parte din aceste venituri ca să servescă pentru întreținerea lui și a familiei lui în tot timpul cât va ține sechestrarea.

487. Dacă tribunalul va numi un administrator al bunului sechestrat, îl va supune la dare de cauție, și va fixa tot prin acea hotărîre salariul acestui administrator, precum și felul și limitele dreptului său de administrație.

Salariul gerantului nu va trece peste maximum de 100/0, după împregiurări, din veniturile neto ce va încasa.

488. La finele fie-cărui an, semestru sau trimestru, după cum judecata va hotări, administratorul va da socotélă tribunalului, față cu împrecinații, citați spre acest sfârșit, de veniturile și cheltuelile urmate.

489. Dacă gerantul administréază réu, sau nu dá socotelile la termenul fixat, sau trece peste atribuțiile ce i s'aú dat de tribunal, el va fi destituit și condamnat la despágubiri.

490. Impărțéla veniturilor între creditorii secheștrantți sau intervenienții se va face de către tribunal în proporție cu creanța fie-cărui.

Creditorii cu dreptul de preferință se vor plăti potrivit dreptului și rangului lor.

491. Secheștrarea veniturilor nu va înceta de cât în următóarele casuri:

a) Prin consimțiméntul creditorilor secheștrantți și intervenienții;

b) Prin plata creanțe-

lor lor: capital, dobânđi și cheltueli;

c) Prin adjudecarea silită a bunului nemișcătótor.

CAP. IV

Executarea silită asupra bunurilor nemișcătóre

SECȚIA I

Bunuri cari pot fi urmárite

492. Numái bunurile nemișcătóre prin natura lor pot fi obiectul unei urmáririi imobiliare.

A se vedea jurisprudența de sub art. 492, din vechia procedurá.

493. Urmárirea unui bun nemișcătótor prin natura sa va coprinde însá ca accesorii și tóte obiectele ce slujesc la exploatarea imobilului, sau cari sunt aședate în imobil pentru vecinicie.

494. Creditorii personali ai unui împreună moștenitor sau ai unui asociat nu vor putea să urmárescă și să pună în vîndare partea deválmașe a datornicului lor, în imobilele moștenirei sau societáței. Ei vor trebui mái întéiú să cérá împărțéla sau licitația imobilelor ce se aflá în deválmáșie.

Se pÓte însă vinde partea devălmașe (indivisă), dacă cătimea ei este neîndoelnic stabilită și lămurită (lichidă),

A se vedea jurisprudența de sub art. 494, din vechia procedură.

495. Vîndarea silită a bunurilor nemișcătóre se va urmări la tribunalul unde se află aședat imobilul, sau la alt tribunal ales de părți.

A se vedea jurisprudența de sub art. 495, din vechia procedură.

SECȚIA II

Urmărirea nemișcătórelor bunuri

496. Orí ce urmárire a unui imobil va începe printr'un comandament făcut de către creditor datornicului și deținătorului de va fi, prin mijlocirea unui agent judecătóresc.

În casurile în care legi speciale înlocuiesc comandamentul prin somațiunii sau notificațiunii pentru punerea în vîndare a imobilelor, aceste somațiunii trebuie, sub pedépsă de nulitate a urmáririi să fie reînóite în numérul și la termenele fixate de legile speciale respective, dacă debito-

rul somat a achitat ratele și dobêndile pentru care somațiunile sau notificațiunile fusese făcute, plus cheltuelile.

Dupé promulgarea procedurii civile, s'a propus din inițiativă parlamentară modificarea al. II al art. 496 în sensul următor :

Art. unic. — Alin. II al art. 496 din noua lege de procedură civilă se înlocuiesc cu urmátórela dispozițiunii :

„În casurile în care legi speciale înlocuiesc comandamentul prin somațiunii sau notificațiunii pentru punerea în vîndare a imobilelor, aceste somațiunii încetéză de a 'și mai avea efectul lor de îndată ce debitorul a achitat înainte de licitație tóte ratele cu dobêndile și cheltuelile de orí-ce natură, exigibile în momentul plăței“.

Acéstă modificare însă a rămas simplă propunere căci nu a fost votată în acéstă sesiune.

A se vedea jurisprudența de sub art. 496, din vechia procedură.

497. Acest comandament se va face în persoană sau la domiciliul datornicului și deținătorului.

El va cuprinde copie de pe titlul executoriū, somația de a plăti și însciințarea că, dacă nu va plăti, se va face vîndarea cutăror sau cutăror nemîșcătore. El va fi iscălit de agent.

Acest comandament se va transcrie de urgență în extract îndată dupe comunicare, dupe ordinea înregistrării, într'un registru special

A se vedea jurisprudența de sub art. 497, din vechia procedură.

498. Agentul va în-cunoscîința acest comandament, potrivit rînduelilor arătate la art. 74 și următorii din această legiuire.

A se vedea jurisprudența de sub art. 498, din vechia procedură.

499. Dacă urmărirea se face în potriva unui nevêrstniciei interdîs sau pus sub consiliu judiciar, afară de copia de comandament lăsată la tutor, curator ori consiliu judiciar, se va mai încunoscîința și procurorul tribunalului local, care va iscăli originalul comandamentului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 499, din vechia procedură.

500. Dacă aū trecut șese luni de la ziua comunicării comandamentului, fără ca alte acte de procedură să fi urmat, comandamentul se consideră de plin drept ca și cînd nu ar fi fost.

De și prin noul text, termenul perimării comandamentului s'a ridicat la 6 luni în loc de 3 luni cum era în vechiul text, totuși se pôte consulta jurisprudența de sub art. 500 în ce privesce modul perimării.

501. Rînduelile de la art. 497, 498 și 499 ale acestei legiuirii sunt sub pedepsă de nulitate.

502. Dacă după primirea comandamentului datornicul dovedesce înaintea tribunalului că venitul curat și liber al nemîșcătorelor sale pe timp de un an este de ajuns spre a plăti totă datoria, capete, dolândi și cheltueli și dacă el offeră sau delégă aceste venituri creditorului, judecătoria va putea suspenda urmărirea, rîmânând a o reîncepe dacă alte pedici sau oposiții s'ar ivi.

A se vedea jurisprudența de sub art. 502, din vechia procedură.

SECȚIA III

*Procesul-verbal de situație,
afiptele și publicațiile*

503. După 30 de zile de la comunicarea comandamentului, portărele se va transporta la locul situației imobilului a cărui urmărire se face, și acolo va încheia un proces-verbal de situație.

Acest proces-verbal va cuprinde reproducerea în extract a titlului ce se execută și o descriere pe cât se poate mai amănunțită a imobilului.

504. Afiptele și publicațiile vor cuprinde:

1) Numele, pronumele, profesia și domiciliul, ori reședința creditorului ce urmăresc și ale datornicului urmărit;

2) Titlul executoriū pe baza căruia se face urmărirea în extract;

3) Arătarea bunurilor nemîșcătoare cari se urmăresc adică:

Dacă este o casă: comuna, strada, numărul său localitatea unde se află acea casă;

Dacă este o moșie, un pământ, sau ori-ce avere rurală: arătarea județului, plășei sau plaiului, a comunei și a unora din vecinii acelui imobil, precum și descrierea amănun-

țită a imobilului din procesul-verbal de situație.

A se vedea jurisprudența de sub art. 504, din vechia procedură.

505. Grefierul va fi dator de la sine și prin îngrijirea presidentului să caute în registrul ipotecelor și să facă o listă specială de toate inscripțiile, transcriptiile de privilegii sau ipotecii ce există asupra nemîșcătorului urmărit.

Dacă urmărirea se face înaintea unui alt tribunal de cât acela al situației bunului nemîșcător, tribunalul de urmărire va cere această listă, prin o comisie rogatorie, de la tribunalul situației imobilului.

Grefierul va înscrie pe marginea acestei liste ori-ce cereri sau reclamații s'ar face, precum și suma fie-cărei creanțe.

Acest art. înlocuiește art. 570, 571 și 572 din vechia procedură.

506. Afiptele și publicațiile vor mai cuprinde:

1) Locul, ziua și ora când are să se facă vânzarea și adjuceca ea bunului nemîșcător;

2) Prețul ce creditorul urmăritor va arăta, în ce-

rerea ce va trebui să facă tribunalului, înainte de plata taxelor de afipte și publicații;

3) Condițiile ce va fi având vîndarea și diferitele sarcini sau alte împregiurări ale nemîșcătorului pînă atunci cunoscut;

4) Somația către toți acei cari ar pretinde verii un drept de chirie, privilegiu sau ipotecă, ca înaintea adjudecăției să arate tribunalului pretențiile lor, sub pedepsă de a nu li se mai ține în sémă.

A se vedea jurisprudența de sub art. 506 din vechea procedură.

506 bis. Un judecător-comisar, însărcinat de president, va face tabloul ordinei creditorilor după care ei au a se plăti potrivit cu titlurile lor de preferință.

Acest tabloù se va face patru săptămâni după cea d'ântéiù publicație a urmării.

Ori-cari din creditorii sau din persoanele interesate va avea dreptul să ia cunoscință sau copie după acest tabloù al ordinei, pînă în momentul adjudecării.

Contestația a supra

puncturilor coprinse în tabloù se va face mai întéù înaintea judecătorului-comisar.

Acesta va căuta să înpace pe părți. Dacă nu va putea, va trâmite contestația înaintea tribunalului spre a se judeca, potrivit art. 525 și următorii din acest cod,

Acest art. înlocuind art. 573, 575 și 576 din vechea procedură, se va observa prin urmare jurisprudența de sub aceste articole din aceea procedură.

507. Afiptele se vor lipi:

1) La ușa tribunalului;
2) La pórta sau pe pereții casei ce are să se adjucece;

3) În comuna unde este aședat bunul rural ce are să se vîndă.

A se vedea jurisprudența de sub art. 507, din vechea procedură.

508. Aceeași publicație se va face neapărat în *Monitorul Oficial* și în alt jurnal de publicații oficiale, acolo unde este.

A se vedea jurisprudența de sub art. 508, din vechea procedură.

509. Un exemplar de pe această publicație se va încunoscința în persoană sau la domiciliul

datornicului urmărit și deținătorului de va fi, precum și tutulor creditorilor cari au ipotecă sau privilegiu cunoscut, pînă la emiterea publicațiilor.

Acastă încunoscintare se va face creditorilor ipotecari sau privilegiati la domiciliul ales de ei cu ocazia luării inscripției, chiar dacă de fapt n'ar domicilia acolo.

A se vedea jurisprudența de sub art. 509, din vechea procedură.

510. Vîndarea nu se va face de cît după trei luni din ziua publicării în jurnale.

A se vedea jurisprudența de sub art. 510, din vechea procedură.

511. O copie după această publicație se va depune la procurorul tribunalului ori de câte ori se urmărește averea unui nevêrstnic, interzis sau pus sub consiliu judiciar.

A se vedea jurisprudența de sub art. 511, din vechea procedură.

512. Tóte formalitățile arătate la art. 503, 504, 506, 507, 508 în ceea ce privesc numai publicațiunea prin *Monitorul Oficial* și pînă la 511 inclusiv din acest cod, vor fi

observate sub pedépsă de nulitate a urmărirei, afară numai de greșelile parțiale în descrierea bunurilor urmărite.

A se vedea jurisprudența de sub art. 512, din vechea procedură.

513. Se va ține la grefă un dosar special pentru fie-care urmărire de bun nemișcător, în care se vor trece tóte actele și incidentele privitoare la urmărire și adjudecare.

SECȚIA IV

Efectele urmărirei bunurilor nemișcătore

514. Va fi nulă de drept ori-ce înstrăinare a nemișcătorului urmărit făcută de datornic în urma transcrierii comandamentului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 514, din vechea procedură.

515. Cu tóte acestea această înstrăinare și va avea tóta tária sa dacă înainte de adjudecare, cumpărătorul a dobândit ratificarea creditorului sau creditorilor ce urmăresc vîndarea, sau dacă a consemnat sumele trebuincioase spre a plăti în întregul lor tóte creanțele lor, capete, dobândă și cheltueli.

516. Inchirierile sa ū arendările făcute de datornic după data trancrierei comandamentului vor fi anulate, dacă creditorul sa ū creditorii ce urmăresc vor cere acésta.

Inchirierile sa ū arendările d'inainte nu vor putea fi anulate, în tot sa ū în parte, de cât când vor fi fost făcute în fraudă creditorilor. Nu se vor ține în sémă plățile făcute înainte de vreme împotriva tocmelelor cuprinse în contractul de închiriere sa ū de arendare.

SECȚIA V

Păstrarea bunurilor nemîșcătore urmărite

517. De la comandament până ce ordonanța de adjudecare va rămănea definitivă, păstrarea bunurilor urmărite va fi încredințată datornicului urmărit.

Prin urmare el nu va putea face nici o tăiere de lemne și nu va putea aduce nici o stricăciune imobilului, sub pedépsă de despăgubiri și chiar de urmărire criminală de va fi cazul.

518. Tribunalul însă va putea, după cererea unuia sa ū mai multor din creditorii, ca să în-

credințeze păstrarea nemîșcătorului bun unui alt conservator și după împregiurări, el va putea îndatora pe datornic să se strămute din imobilul în care va fi locuind.

519. Conservatorul va fi, pēnă ce ordonanța va rămănea definitivă, însărcinat :

Cu paza imobilului urmărit ;

Cu adunarea chirilor, arendelor și altor venituri ;

Cu recolta și cu vîndarea fructelor, care se va face potrivit art. 474.

520. Conservatorul va fi dator să dea socotélă tribunalului, față cu părțile chemate în regulă, despre venituri și cheltueli, în dece zile după adjudecație, sa ū la termenul fixat de tribunal, sub pedépsă, în cas de neurmărire, de a fi destituit, lipsit de salariul său și condamnat la despăgubiri.

521. Produsul administrației conservatorului, îndată după încasare, se va depune prin tribunal la casa de depuneri și consemnație, spre a fi împărțit creditorilor împreună cu prețul nemîșcătorului.

522. Dacă datornicul

nu are alt mijloc de viață de cât fructele saū veniturile bunurilor urmărite, tribunalul va putea, în timpul urmării, să i dea un ajutor din aceste venituri pentru viațuirea lui și a familiei lui.

SECȚIA VI

Concursul mai multor urmăriri imobiliare

523. Dacă mai mulți creditori au făcut comandament urmărind același imobil, toate urmăriirile lor se vor întruni ca să se facă una singură, pentru toți, după cererea lor saū chiar din oficiu.

Toți creditorii ce se vor întruni la o urmărire au un drept egal, afară numai dacă titlul saū calitatea lor le acordă un alt drept de prioritate saū precădere.

Când un imobil este urmărit înaintea mai multor tribunale, întrunirea se va face la tribunalul ales în prima ipotecă, iar în lipsa unei asemenea alegeri, la tribunalul situației imobilului.

Retragerea unui creditor pentru verice cauză nu pôte întrerupe cursul urmării, saū al

vinđării, întru cât ceilalți creditori courmăritori nu consimt la acésta.

A se vedea jurisprudența de sub art. 523, din vechia procedură.

524. Când se face mai multe cereri de urmărire asupra diferitelor bunuri nemișcătore ale aceluiași datornic, tribunalul va putea, după cererea datornicului, să amâne cererile de urmărire de mai în urmă, dacă se va crede că din vinđarea nemișcătorului saū nemișcătoarelor urmărite de mai înainte se vor putea despăgubi și creditorii ce au urmărit mai în urmă.

SECȚIA VII

Opoziții și cereri incidente la o urmărire de bunuri nemișcătore

525. Opozițiile ce se fac în contra unei urmăriri de nemișcătore, saū din partea datornicului ori a creditorilor săi, saū din partea altor al treilea cari intervin saū pentru a se anula urmărirea, saū pentru revindicarea ori păstrarea unui drept de proprietate, saū a oricărui alt drept asupra nemișcătore

relor urmărite, se vor face prin cerere în scris către tribunalul prin care s'a făcut urmărirea.

a) Ele nu vor putea fi făcute de cât cu cel puțin 20 zile înainte de ziua fixată pentru judecarea provisorie și nu vor fi primite de cât după ce taxele citațiilor vor fi plătite;

b) În ce privește nulitatea actelor de procedură, în tot timpul urmării, ea se va putea invoca chiar în ziua vânzării cu ocazia licitației, fără cerere în scris.

A se vedea jurisprudența de sub art. 525 din vechea procedură.

526. Aceste cereri de opoziții vor fi motivate, vor arăta actele și titlurile pe cari se întemeiază și cari vor trebui să fie depuse în copii, certificate pentru conformitate de reclamant, la grefa tribunalului, odată cu cererea, sub pedepsă de nulitate.

Ele vor fi iscălite de partea reclamantă sau de un împuternicit al său special cu procură legalizată.

Dacă în timpul judecăței partea va declara că se slujesce și de alte

acte, instanța va chibzui, putând acorda un nou termen de înfațișare.

Reclamantul va fi obligat ca, în cererea de opozițiune, să își alegă un domiciliu în orașul de reședință al tribunalului, sub pedepsă de nulitate.

527. Tribunalul de îndată va încuviința citarea atât a creditorului său creditorilor ce urmăresc, cât și a datornicului urmărit, comunicându-li-se și copie de pe cerere.

A se vedea jurisprudența de sub art. 527, din vechea procedură.

528. Desființat.

529. Tribunalul se va pronunța asupra tuturilor opozițiilor de orice natură înaintea zilei pentru adjudecare.

A se vedea jurisprudența de sub art. 529 și urm. din vechea procedură.

SECȚIA VIII

Amânarea adjudecăției

530. Dacă prin contestație se cere desființarea urmării pentru nulitatea titlului pe baza căruia se urmăresce, tribunalul va judeca temeinicia acestei contestații.

Dacă contestația este basată pe o cerere prin care însăși proprietatea

nemișcătorului urmărit e reclamată în total saŭ în parte, tribunalul apreciând seriositatea cererei va putea să amâne vîndarea pînă cînd cererea de revendicare se va judeca definitiv. Tribunalul, în cazul revendicării numai a unei părți din imobilul saŭ imobilele urmărite, va putea chiar să procedă la vîndare scoțând din licitație ceea ce este contestat, saŭ să amâne pentru tot. În aceste casuri, tribunalul va putea după împrejurări, să oblige pe contestator și la darea unei cauții ce o va fixa.

A se vedea jurisprudența de sub art. 530, din vechia procedură.

531. Desființat.

532. Desființat.

533. Cînd tribunalul va respinge contestația, va face de îndată vîndarea, hotărîrile date în aceste casuri nefiind supuse de cît recursului o-dată cu ordonanța de adjudecare

În cas cînd tribunalul admite contestația, aceste hotărîri vor fi supuse apelului, potrivit art. 402 din acest cod.

Dacă instanța de apel schimbă sentința tribu-

nalului, și recursul nu s'a făcut în termenul prevăzut de art. 402, ea va trîmite afacerea la același tribunal, care va face nouă publicații de vîndare în termenul arătat de art. 535 din acest cod, și va continua cu urmărirea.

534. Adjudecarea se va mai amîna :

1) Cînd acesta se va cere de creditorul ce urmărește și de datornic, și cînd creditorii cari au intervenit nu se împotrivesc ;

2) Cînd executarea hotărîrei saŭ a actului pe baza căruia se face urmărirea s'a suspendat.

A se vedea jurisprudența de sub art. 534, din vechia procedură.

535. În orî-ce cas amînarea adjudecației nu pôte fi mai scurtă de patru săptămîni.

Alte publicații și afișe noi se vor face în două săptămîni cel puțin înaintea zilei din nouă hotărîta pentru adjudecație.

Cu aceste noi publicații și afișe se va urma potrivit art 507, 508, 509 și 511 din acest cod.

A se vedea jurisprudența de sub art. 535, din vechia procedură.

SECȚIA IX

*Licitația și adjudecarea
bunurilor
nemîșcătore urmărite*

536. Vîndarea nemîșcătorelor urmărite se va face în ziua anunțată pentru licitare, și care va fi după expirarea celor trei luni ale publicărei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 536, din vechia procedură.

537. Licitația se va începe prin citirea a încunoscințărilor și publicațiilor, a condițiilor vîndărei, a sarcinilor ce există asupra nemîșcătorelui, a opozițiilor și a hotărîrilor care le-aș judecat.

A se vedea jurisprudența de sub art. 537, din vechia procedură.

538. Ședința va fi publică și telaliș vor anunța începutul licitărei.

A se vedea jurisprudența de sub art. 538, din vechia procedură.

539. Strigările se vor începe numai după ce creditorul ce a urmărit, ori unul din creditorii ce aș intervenit, va declara că voesce a se face vîndarea.

În cas contrariu, licitarea se încheie, și nu

se va putea deschide de căt după o nouă cerere a unuia din creditorii ce aș urmărit, saș cari aș intervenit, și după nouș publicații și nouș termene. Termenul cel nouș al adjudecării nu va putea fi mai scurt de 20 zile de la ziua publicării, ni i mai lung de 60 zile.

Cheltuelile făcute cu prima urmărire închisă vor fi în sarcina creditorului ce a urmărit.

A se vedea jurisprudența de sub art. 539, din vechia procedură.

540. În ziua adjudecării provisorie, strigările vor începe de la prețul indicat de creditor în așpte și publicații.

541. Desființat.

542. Ori-ce persoană solvabilă și capabilă de a contracta și a dobîndi bunurile ce se vînd va putea lua parte la licitare și da un preț mai mare.

Tribunalul va aprecia cari dintre concurenți vor trebui să depună o garanție de a doua-șceea parte a prețului fixat, potrivit art. 540 din acest cod.

Tribunalul, la începutul licitațiunei, va pune în vederea concurenților

ori-cari ar fi, rânduile art. 333 și 351 din codul penal.

Datornicul nu va putea concura nici personal și nici prin persoană interpusă.

Solvabilitatea, capacitatea și interpoziția sunt lăsate la aprecierea sumară și imediată a tribunalului.

Cei ce iaș parte la licitație ca mandatară vor trebui să prezinte o procură specială legalizată, care se va opri la dosarul vândărei.

543. Grefierul și agentul de urmărire vor ține liste de numele persoanelor ce au luat parte la licitație și de sumele cu cari au concurat.

544. Strigările se vor repeta de trei ori; între fie-care strigare va fi neapărat un interval de 5 minute cel puțin. Vorbire despre acesta se va face de către grefier.

Bunul se va adjudeca asupra aceluia care la cea din urmă strigare va fi dat prețul cel mai mare.

Dacă nimeni nu a dat un preț mai mare de cât acela care s'a pus de creditor și cu care s'a deschis licitația, bunul se va putea adjudeca asupra aceluia creditor.

În lipsă de mai mulți concurenți, se va putea adjudeca imobilul asupra aceluia ce va fi oferit un preț mai mare de cât cel oferit de creditor.

A se vedea jurisprudența de sub art. 544, din vechia procedură.

545. Adjudecatarul va iscăli lista cu prețul cu care s'a adjudecat bunul asupra-și, și nu se va mai putea retrage din momentul când s'a pronunțat de judecător cuvântul „adjudecat“.

546. Tribunalul va încheia îndată proces-verbal despre toate, și va anunța pe părțile prezente ca peste opt zile să vină iarăși la tribunal. Acest termen se va afige și la ușa judecătoriei.

A se observa jurisprudența de sub art. 546, din vechia procedură.

547. În timpul acestor opt zile și în ziua de supralicitare, ori-ce altă persoană capabilă va putea să supraliciteze adică să dea un preț cu a de- cea parte cel puțin mai mare peste prețul cu care s'a adjudecat bunul. Nu se va primi supralicitarea fără depunerea adausului de a de- cea parte.

A se observa jurisprudența de sub art. 547, din vechia procedură.

548. Supralicitatorul va arăta adausul prin o cerere scrisă și iscălită către tribunal.

549. În ziua fixată pentru supralicitare, tribunalul va pune din nou bunul în licitare, dacă creditorul următor sau intervenienții stăruesc în vîndare, începîndu-se de la prețul dat de supralicitator. Bunul se va adjudeca definitiv asupra aceluia care la a cîstă a doua licitare va de prețul cel mai mare. Se vor observa rînduile art. 539 din acest cod.

A se vedea jurisprudența de sub art. 549, din vechia procedură.

550. Dacă în timpul acelor opt zile nu s'a i-vit nici o propunere de supralicitare, și dacă la noua înfățișare din ziua a opta nu va da nimeni un preț mai mare, bunul va rămînea pe sîma primului adjudecator.

A se vedea jurisprudența de sub art. 550, din vechia procedură.

SECȚIA X

Consemnarea prețului ad-judecării

551. Adjudecatorul este obligat să depună la casa de consemnație, sau administrația financiară de județ, prețul în numerar, taxa portăreilor pentru emiterea ordonanței și taxa de înregistrare, în termen de o lună de la data adjudecării definitive.

Taxa portăreilor pentru emiterea ordonanței și taxa de înregistrare nu intră în prețul vîndării, ci sunt în sarcina adjudecatorului.

Prețul se va putea depune și în efecte de ale Statului sau garantate de Stat; în acest caz însă se va depune efecte cu cuponul curent și cu un adaus de zece la sută peste preț.

Efectele se vor socoti după cursul zilei de depunere.

Cînd prețul este depus în efecte, adjudecatorul va fi obligat ca, în termen de șapte zile, de cînd ordonanța de adjudecare va deveni executorie, să depue prețul în numerar în locul efectelor, cu dobînda legală

din ziua depunerii efectelor.

După expirarea acestui termen, efectele depuse se vor transforma în numerar din oficiu prin mijlocirea sindicului bursei, rămânând adjudecatarul răspundător de orice diferență ce s'ar ivi, precum și în drept a'și primi prisosul.

A se vedea jurisprudența de sub art. 551, din vechia procedură.

552. Dacă adjudecatarul creditor ipotecar a se legiat, în rang sub contestat, creanța sa se va putea de drept preț.

Tribunalul nu se va putea pronunța de cât după expirarea unui termen de cinci zile de la depunerea creanței asupra admisibilității ei drept preț.

Dacă în acest interval se ivesce veră-o contestație, tribunalul o va judeca de urgență, citându-se părțile, fără opoziție și apel în cas de admiterea creanței.

În cas de respingerea creanței, adjudecatarul va avea dreptul de apel în termen de zece zile de la data hotărârii prin care creanța s'a respins.

A se vedea jurisprudența de sub art. 552, din vechia procedură.

553. Dacă, la expirarea termenelor sus citate, adjudecatarul nu va aduce recepisa de depunerea prețului la casa de consemnație sau administrația financiară a județului, precum și recepisa de plata taxelor portăreilor și de înregistrare, tribunalul, sau de la sine. sau după cererea uneia din părțile interesate, va pune bûnul din nou în licitație în socotela adjudecatarului.

Garanția depusă de adjudecatar nu i se va libera, de cât după ce ordonanța de adjudecare a imobilului va fi rămasă definitivă și nu i va fi aplicabil art. 557 de mai jos.

A se vedea jurisprudența de sub art. 553, din vechia procedură.

554. Acastă nouă licitație se va încunosciița datornicului urmărit, adjudecatarului în socotela căruia se face vânzarea și creditorilor urmăritori și intervenienți, în persoană sau la domiciliu, și se va publica potrivit art. 507 și 508 din această lege.

Termenul adjudecării nu note fi mai scurt de 20 zile, nici mai lung de 60 zile din ziua publicațiilor.

A se vedea jurisprudența de sub art. 554, din vechia procedură.

555. În această nouă publicație se va coprinde, pe lângă cele arătate la art. 504 și 506, numele adjudecatarului care nu a depus prețul și sumă cu care se adjudecase asupra-î.

Acastă sumă va servi ca punct de plecare la noua adjudecare.

A se vedea jurisprudența de sub art. 555, din vechia procedură.

556. Dacă în ziua însemnată pentru adjudecare nimeni nu va da un preț mai mare peste vechiul adjudecatar și dacă acesta va depune în aceeași zi prețul adjudecării sale, cu dobânda legală din ziua când trebuia să depună prețul și cheltuelile ce au ocazionat noua adjudecare, el va fi menținut în calitatea sa de adjudecatar.

A se vedea jurisprudența de sub art. 556, din vechia procedură.

567. Dacă, din contra, el nu va depune acest

preț, bunul se va adjudeca pe sémă aceluia care va da un preț, fie și mai mic; iar fostul adjudecatar va fi condamnat a plăti diferența pênă la prețul primei adjudecări, cu dobânda legală și cheltuelile ocazionate cu noua adjudecare, prin sentința de adjudecare în compt.

Acastă sentință va fi fără opoziție și apel.

A se vedea jurisprudența de sub art. 557, din vechia procedură.

SECȚIA de Registrare
Actele de apelul vîncursul în contraroina

558. Indată după minarea adjudecării depunerea prețului, potrivit art. 551 sau 552 din acest cod, tribunalul va da adjudecatarului ordonanță de adjudecarea imobilului, în care se vor coprinde toate lucrările săvîrșite.

Complectul tribunalului va semna atât originalul ordonanței ce se va remite părții, cât și acel ce va rămânea la dosar.

Acastă ordonanță se va transcrie în registrele de mutație atât ale tribunalului care a efectuat urmărirea, cât și ale

tribunalului situației nemiscătorului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 558, din vechia procedură.

559. În termen de patru-zeci de zile de la data transcrierii ordonanței de adjudecare în registrele tribunalului de urmărire, datornicul urmărit, creditorii săi orice altă persoană interesată, vor avea dreptul să facă recurs în casație în contra ordonanței de adjudecare.

A se vedea jurisprudența sub art. 559, din vechia procedură.

560. Acest recurs se va judeca de urgență; el va fi suspensiv de executare.

561. În curgerea acestor patru-zeci zile prețul adjudecării se va păstra la casa de consemnație și nemiscătorul nu se va da în posesia adjudecatarului, urmând a fi conservat potrivit rânduelilor arătate în art. 517 până la 522 din această legiuire.

562. Ordonanța de adjudecare să va putea casa în casurile următoare:

1) Când s'a călcat vre-o rânduală a legii prescrisă sub pedepsă de nu-

litate, potrivit articolelor de mai sus și a articolelor 732 și 735 din acest cod;

2) Pentru cauză de incompetență, exces de putere și omisiune esențială.

A se vedea jurisprudența de sub art. 562, din vechia procedură.

563. Dacă ordonanța se casază, tribuualul care a făcut urmărirea va continua procedura și actele urmăririi de la actul casat.

Sumele consemnate se vor restitui adjudecatarului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 563, din vechia procedură.

564. Când cele patru-zeci de zile s'au sfârșit fără să se facă cerere în casație, sau când cererea acosta s'a respins, și s'a îndeplinit dispozițiile art. 551 din acest cod, ordonanța de adjudecare se va executa, de va fi loc, și prețul se va împărți între creditorii.

Nefacerea recursului se va dovedi de partea interesată printr'un certificat de la primul grefier al Cărții de casație.

SECȚIA XII

Efectele adjudecării

565. Ordonanța de adjudecare rămasă definitivă și executată, trece adjudecatarului dreptul ce avea și urmăritul asupra bunului vîndut; imobilul însă rămîne liber de orice privilegiu sau ipotecă la care era supus.

A se vedea jurisprudența de sub art. 565, din vechia procedură.

566. În privința contractelor de închiriere sau arendare ale bunului adjudecat, se va urma potrivit rînduelilor codicelui civil. Iar în privința plăților făcute înainte de vreme de către chiriaș sau arendaș se va urma potrivit art. 516, al. 2 din această legiuire.

A se vedea jurisprudența de sub art. 566, din vechia procedură.

567. Ordonanța de adjudecare are puterea unui titlu executoriu, observându-se însă dispozițiile art. 564 din acest cod.

În privința transmiterii dreptului de proprietate și folosință asupra persoanei adjudecatarului această ordonanță are efect retroactiv din momentul chiar al depunerii prețului,

A se vedea jurisprudența de sub art. 567, din vechia procedură.

568. Ori-ce cerere de evicțiune, totală sau parțială, a bunului adjudecat, se prescrie în termen de cinci ani din momentul executării ordonanței de adjudecare.

Acastă prescripție va curge și contra absenților, nevèrstnicilor, interdicților și celor puși sub consiliu judiciar.

Dacă cererea de evicțiune se va face înainte de împărțela prețului adjudecării tribunalul va putea după cererea adjudecatarului, găsind cererea de evicțiune serioasă să suspende, cu sau fără cauție, împărțela prețului până la judecata definitivă a cererei în revandicare.

Când cererea în revandicare va fi făcută după împărțela prețului adjudecării, se va urma după dreptul comun.

Prescripțiile începute la epoca publicării acestui codice se vor regula după legile cele vechi.

Cu toate acestea, prescripțiile începute mai înainte de punerea în aplicare a acestui cod, și pentru a căror împlinire ar trebui să trecă mai

mult de cinci ani, se vor împlini după trecere de cinci ani, cu începere de la data punerii în executare a legii de față.

CAP. V.

Tabloul de împărțela prețului nemișcătoarelor

SECȚIA I

Deschiderea distribuției și înfățișarea titlurilor

569. Desființat.

570. Inlocuit cu art. 505.

571. Inlocuit cu art. 505.

572. Inlocuit cu art. 505.

573. Inlocuit cu art. 506 bis.

574. Indată ce ordonanța de adjudecare a devenit executorie, creditorii vor depune titlurile creanței lor pentru facerea tabloului de împărțelă.

Acest tablou va conține:

1) Diferitele cheltueli ale urmăririi și plățile agenților urmăritorii;

2) Creanțele fie-cărui creditor privilegiat sau ipotecar după rangul privilegiului sau ipotecei sale.

3) Creanțele simple sau chirografare

A se vedea jurisprudența de sub art. 574, din vechia procedură.

575. Inlocuit cu art. 506 bis.

576. Inlocuit cu art. 506 bis.

577. Desființat.

SECȚIA II

Inchiderea distribuției și plata creanțelor

578. După ce ordonanța de adjudecare va deveni executorie judecătorească va încheia tabloul și va regula facerea plăților după citirea părților.

579. El va regula suma totală a cheltuelilor sau taxelor ce au a se opri cu precădere.

Va însemna plata ce se cuvine fie-cărui creditor, sau parte din această plată, dacă prețul nu va acoperi toate creanțele.

A se vedea jurisprudența de sub art. 579, din vechia procedură.

580. In cas de contestație, judecătorească va însemna numai partea creanțelor ce sunt necontestate și au să se plătescă înaintea celor contestate.

Partea celor -l' alte creanțe se va păstra și

se va împărți numai după ce s'a dat asupra contestației o hotărîre definitivă.

Hotărîrea tribunalului asupra contestațiilor se dă fără drept de opoziție cu drept de apel, recurs și revisuire.

Termenul de apel va fi de 15 zile de la pronunțare; termenul de recurs va fi de o lună din ziua hotărîrei instanței de apel.

581. Dobânșile creanțelor ce se plătesc integral nu vor mai fi în sarcina datornicului din momentul depunerii prețului adjudecației la casa de consemnație, afară numai de se va fi convenit alt-fel.

Creditorii au dreptul numai la dobânda ce plătesc casa de depuneri și consemnație, iar pentru restul dobânșii și pentru plata despăgubirilor pricinuite cu întârzierea de plată, va fi ținut contestatorul care a fost respins în cererea sa.

582. Dacă după plata tuturor cheltuelilor și creanțelor a mai rămas o parte din prețul adjudecației, acea parte se va da datornicului urmărit.

583. După închiderea tabloului de împărțelă,

judecătorul—comisar și grefierul vor îngriji a se șterge din registrul inscripțiilor privilegiile sau ipotecile ce existau asupra bunurilor nemișcătoare adjudecate.

A se vedea jurisprudența de sub art. 583, din vechia procedură.

584. Titlurile creanțelor ce s'au plătit integral se vor depune la grefă, spre a se da datornicului urmărit.

Dacă o creanță se va plăti numai în parte, judecătorul-comisar va însemna pe dânsa partea ce se plătescă și titlurile se înapoesc tot creditorului.

585. Tribunalul, primind tabloul de împărțelă creanțelor așa precum definitiv sunt înscrise în tablou va încheia proces-verbal despre creanțele ce au a se plăti îndată și va da fie-cărei părți un mandat de plata cuvenită, din prețul adjudecării, asupra casei de depuneri și consemnație.

Va mai trimite către această casă și un extract de pe tabloul de împărțelă.

586. Această casă va

plăți fie-cărei părți după mandatul său.

Fie-care parte va iscăli de primirea plăteii, atât pe mandatul de plată, cât și pe marginea extractului din tabloă.

Indată ce toate plățile s'a făcut, casa de consemnație va înapoia tribunalului extractul de tabloă care cuprinde chitanțele de plățile făcute.

Grefierul va așeza acest extract în dosarul adjucației.

587. O-dată ce tabloul de împărțelă s'a închis, prin încheierea procesului-verbal al tribunalului și trimiterea extractului de tabloă la casa de consemnație, nici un creditor nu se mai poate primi a produce titluri de creanțe, sau a contesta creanțe înscrise în tabloul de împărțelă.

Se va putea însă primi contestații asupra greșelilor de socotelă ce s'a putut face în tabloul de împărțelă.

A se vedea jurisprudența de sub art. 587, din vechia procedură.

588. Desființat.

SECȚIA III

Regularea unor creanțe speciale

589. Creanțele condiționale se vor așeza la rândul lor ca cum ar fi creanțe simple.

590. Dacă condiția va fi resolutorie, nu se va putea libera creditorului suma convenită, de cât dacă acel creditor va da cauție saă o ipotecă către aceia cari ar trebui să se folosească de aceea sumă, în cas de împlinirea condiției.

591. Când condiția va fi suspensivă, suma convenită creditorului condițional se va da creditorilor ce vin după dânsul, dacă însă aceștia vor da aceluși creditor condițional o cauție saă ipotecă că 'i vor întorce suma ce au primit în cas de împlinirea condiției.

592. Dacă, în casurile arătate prin cele două articole de mai sus, creditorii nu vor, ori nu pot să dea o cauție, ori ipotecă, suma va rămâne depusă în casa de consemnație până la împlinirea condiției resolutorie saă uspensivă.

593. Dacă creanța este cu termen, se va înscrie la rândul ei și se

scris la rîndul ei și se va plăti îndată, de și termenul nu e ajuns. Dacă însă acea creanță e fără dobîndă, plata înainte de vreme nu se va face de cât scădîndu-se dobînda cuvenită pînă la împlinirea termenului, Nevoind creditorul să facă scăderea, partea sa se va păstra la casa de consemnație spre a i se libera la termen.

CAP. VI

Predarea silită a mișcătoarelor și nemișcătoarelor

594. Dacă partea condamnată a restitui niște lucruri mișcătoare nu voește a le da în termenul prescris de judecată, nici a doua și după somația ce i se va face prin un agent judecătoresc, predarea acestor obiecte către proprietarul lor se va face prin puterea și autoritatea publică.

595. Se vor observa pentru predarea silită a acestor obiecte formalitățile prescrise pentru urmărirea mișcătoarelor de la art. 411 pînă la art. 430 din acest cod, afară de cele ce se orînduiesc de aceste articole în privința custodelui său punerii peceților.

596. Pe lângă procesul-verbal ce agentul judecătoresc va încheia pentru luarea obiectului din mîna datornicului, el va face un alt proces-verbal care va constata că ele s'aun predat proprietarului.

Acesta va iscăli acest din urmă proces-verbal, care se va depune la greșa tribunalului respectiv.

597. Dacă partea condamnată a eși dintr'un bun nemișcător, sau a lăsa posesia unui nemișcător, sau a 'l preda proprietarului, nu voește a lăsa imobilul în termenul însemnat de judecată, nici opt zile după somația ce i se va face, ea va fi gonită cu puterea și autoritatea publică, și nemișcătorul se va preda proprietarului său.

A se vedea jurisprudența de sub art. 597, din vechia procedură.

598. Spre acest sfîrșit, acela care ar avea titlul executoriū de punere în posesie, se va îndrepta la tribunalul locului unde este așezat imobilul, și tribunalul va însărcina pe un agent de urmărire ca singur, sau însoțit de un

judecător, să meargă în fața locului spre a executa predarea nemișcătorului.

Agentul va putea lua cu sine și agenți polițienesci după trebuință.

599. Agentul va soma pe parte a eși de îndată din imobil, și, nevoind, va încheia proces-verbal de împotrivirea sa, procedând în urmă cu ajutorul forței publice la depărtarea lui din imobil, și va declara pus în posesia bunului pe cel în drept.

Dacă partea lipsește de acasă, sau nu voește a deschide ușile, agentul judecătoresc se va însoți, în toate cazurile, de un comisar de poliție ori ajutor al său, acolo unde sunt: de primar sau ajutorul său, acolo unde nu sunt comisari de poliție.

600. Dacă mobilele persoanei condamnate nu sunt urmărite pentru datoriă, agentul va proceda la scoterea mobilelor pe stradă sau pe calea publică. Și dacă partea condamnată lipsește de acasă și nu e de nimeni reprezentată, se va pune un custode la aceste mobile cu plată de la proprietarul lor.

Numirea custodelui și predarea mobilelor în paza lui se va face potrivit art. 418 și următorii din acest cod.

601. Desființat.

602. Se va face un proces-verbal despre toate operațiile din fața locului, precum și despre predarea imobilului în posesia proprietarului său.

O copie de pe acest proces-verbal se va lăsa atât la partea isgonită din imobil. cât și la proprietarul pus în posesie.

El se va iscăli de toate persoanele ce au luat parte la executare, precum și de părți.

Dacă acestea nu vor voi, sau nu vor putea să iscălescă, se va face vorbire în procesul-verbal,

Originalul acestui proces-verbal se va depune la triunalul prin care s'a încuviința executarea, și care va trebui de îndată, la primirea procesului-verbal, să îndeplinească cele orânduite la art. 403 din acest cod.

603. Tote cheltuelile de executare arătate în acest titlu vor fi în sarcina deposedatului.

CARTEA VI

PROCEDURI DIVERSE

CAP. I

Despre oferte de plată și consemnații

604. Când datornicul va voi să plătească aceea ce e dator, și creditorul nu va voi să primască plata. datornicul e în drept a face ofertă reală și a consemna aceea ce e dator.

605. Spre acest sfârșit, el va face creditorului, prin mijlocirea unui agent de lângă tribunalul domiciliului acestuia, sau al domiciliului ales, o somație ca să primască valoarea datorită.

În acea somație se va arăta ziua, ora și locul, când și unde suma sau obiectul oferit are să fie predat.

606. Dacă creditorul nu voește să se prezinte sau să primască suma sau obiectul oferit, agentul judecătoresc va încheia proces-verbal și va arăta dacă creditorul a iscălit ori n'a putut, sau n'a voit să iscălească.

Datornicul în aces cas, va putea, spre a se libera, să consemneze suma sau lucrul oferit la

casa de depuneri sau administrația financiară a județului respectiv, iar recipisa se va depune la corpul portăreilor tribunalului domiciliului creditorului.

607. Cererea ce s'ar putea face înaintea tribunalului, sau pentru ca să se întărească, sau pentru ca să se anuleze aceste oferte și consemnații, se va face prin osebită petiție, după regulile stabilite pentru cererea principală.

608. Desființat.

609. Se vor aplica cele-alte rândueli ale codului civil, privitoare la ofertele de plată și la consemnații, coprinse în art. 1114 — 1121 inclusiv, afară de alin. 8 din art. 1115 și alin. 3 și 4 din art. 1116.

CAP. II

Sechestrul asigurător și judiciar

610. Proprietarii, principalii chiriași sau arendași vor putea, pentru arendile sau chirile neplătite și datorite, să sechestreze, printr'o simplă petiție dată către autoritatea judecătorească locală, lucrurile și fructele cari se vor afla în casă,

moșie sau pământul închiriat ori arendat.

Ei vor putea să sechestreze și averea mișcătoare care se află în casă sau pe moșia lor, dar care s'a transportat în alt loc fără consimțământul proprietarului, și proprietarul păstrează privilegiul său pe această avere, întru cât timp a revendicat'o, potrivit art. 1730 din codicele civil.

Același drept îl au proprietarii, principalii chiriași și arendași cari nu au contract scris; sunt însă îndatorați ca, odată cu cererea de sechestru, să presinte dovada de chemare în judecată, și să dea o cauție fixată de autoritatea judecătorească.

A se vedea jurisprudența de sub art. 610, din vechia procedură.

611. Lucrurile subchiriașilor și subarendașilor, cari se vor afla în locurile ocupate de dênșii, și fructele pământului ce li s'a subarendat, se vor putea sechestra pentru plata chiriei sau arendei ce dătoresce chiriașul sau arendașul principal. Li se vor ține însă în sémă chiriile sau arendile ce ei au plătit

de bună credință pentru termenii trecuți, nu însă și plățile ce vor fi făcut înainte de vreme.

612. Aceste sechestrări se vor face printr'un agent al tribunalului unde este așezat nemiscătorul, cu aceleași forme cu cari se fac și urmăriile pentru vinđarea silită a mișcătorilor.

613. Ori-ce alt creditor. a cărui creanță este constatată printr'un act scris și este ajunsă la termen, va putea, de o dată cu chemarea în judecată pentru plata creanței sale, să pună un sechestr, asigurător pe mobilele datornicului său.

Același drept 'l vor avea și creditorii cari n'au act scris; sunt însă îndatorați ca, odată cu cererea de sechestru, să dea o cauție de a treia parte din valoarea reclamată.

A se vedea jurisprudența de sub art. 613, din vechia procedură.

614. Acest sechestr se va pune cu incuviințarea tribunalului domiciliului datornicului, și creditorul va putea fi supus la o cauție.

615. Ori de câte ori

există un proces asupra proprietății sau posesiei unui lucru mișcător, sau nemicător, sau asupra administrației sau folosinței unui lucru comun, judecata va putea după cererea celui interesat și citarea părților, să încuviințeze sechestrul bunului său al lucrului comun, a cărui proprietate, posesie, administrație sau folosință se discută, putând să oblige pe reclamant a da o cauție, ce va fi fixată de judecată.

Paza bunului sechestrat poate fi incredințată sau deținătorului acelui bun, sau unei a treia persoane, numită de judecător, în cas de neînțelegere între părți. Sechestrul va putea face toate actele de conservare și administrație. Va putea sta în judecată în numele părților litigante cu privire la bunul pus sub sechestrul, numai cu o prealabilă îndrituire a autorității care 'l-a numit.

Sechestrul judiciar va încasa ori-ce venituri și sume datorite, va putea plăti datorii cu caracter curent, precum și cele constatate prin titlu executoriu.

Plata sechestrului se va fixa de judecata care 'l-a înființat. În nici un cas ea nu va putea depăși, pe fie-care an, de cece la sută din venitul net anual al bunului, apreciat de instanță.

616. Tribunalul va putea încă să încuviințeze a se sechestra în mâinile datornicului averea sa mișcătoare, pentru creanțele arătate la art. 613, chiar când nu sunt ajunse la termen, în cașurile următoare.

1) Când datornicul a micșorat, prin fapta sa, asigurările ce dedese, sau nu a dat asigurările promise;

2) Când e pericol ca datornicul să fugă, sau să'și ascundă, ori să'și risipescă averea sa.

În ambele aceste cașuri, sechestrul nu se va putea încuviința de cât cu dare de cauție, care va fixată de autoritatea judecătorească.

A se vedea jurisprudența de sub art. 616, din vechia procedură.

617. Dacă datornicul va da, în toate cașurile garanție îndestulătoare, judecătoria va putea ridica sechestrul de asigurare.

618. Sechestrul de asigurare se va pune prin agenții de urmărire, după aceleași forme ca și cele cerute pentru urmărirea mișcătoarelor și numai pe averea mișcătoare ce se poate urmări.

A se vedea jurisprudența de sub art. 618, din vechea procedură.

619. În toate cazurile arătate în acest cap., autoritatea judecătorească va putea, după trebuințe, și în cazurile urgente, să dea autorității locale ordin în scris ca, chiar înaintea mergerei agentului, să se opréscă dactornicul a scóte saú a da de oparte vre-un lucru din cele a căror sechestrare se cere.

620. În toate cazurile arătate în acest cap., vîndarea silită a mobilelor nu se va putea face, de cât după ce creditorul va fi dobîndit un titlu executor.

CAP. III

Dispoziții relative la absenți

621. În cazul arătat de art. 98 din codicele civil, se va da petiția de către partea interesată către presidentul tribunalului ultimului domiciliu

al celui presupus absent.

Acesta va înainta cererea cu autele procurorului local, care va face convenitele cercetări și va raporta. Tribunalul va hotări, după ce va asculta citirea acestui raport și concluziile procurorului.

622. Aceleași formalități se vor urma și când va fi vorba de declararea de absență de la cartea I, tit. 4, cap. 2 al codicelui civil.

623. Tribunalul, după cererea părții interesate, va însărcina pe unul sau mai mulți curatorii, după trebuință, pentru administrarea intereselor celor presupuși absenți.

CAP. IV

Autorisarea femeii măritate de către tribunal

624. În cazurile când femeia măritată va trebui a fi autorizată de justiție, ea va face mai înteiú o somație bărbatului său prin un agent al tribunalului și dacă bărbatul său tot nu va voi să dea autorisarea sa, femeia va face cerere către presidentul tribunalului domiciliului soțului, care va cita pe bărbat de urgență în ca-

mera de chibzuire, spre a arăta temeiurile nevoiței sale,

625. După ce se va asculta bărbatul, sau dacă el nu va veni la ziua însemnată, tribunalul va hotărî asupra cererii femeii, ascultându-se și concluziile ministerului public.

626. Dacă bărbatul va fi presupus sau declarat absente, sau interzis, și femeea va voi a dobândi autorisarea justiției, nu va mai fi nevoie de somație și citație, urmându-se potrivit celor de mai sus.

627. Desființat.

CAP. V

Despărțirea averurilor dintre bărbați și femei

628. Cererea pentru despărțirea averurilor nu se va putea face de cât după ce femeia va fi autorisată de presidentul tribunalului în acest scop.

Presidentul, mai înainte de a da autorisarea va putea face părței observațiile ce va crede de cuviință.

629. Imdată ce cererea pentru despărțirea averurilor se va face, grefierul va fi dator a

lipi în sala ședințelor un extract de pe cerere. Acel extract va cuprinde:

- 1) Data cererei;
- 2) Numele, pronumele și locuința soților;
- 3) Cantitatea și arătarea averii dotale după petiție, potrivit fței dotale.

A se vedea jurisprudența de sub art. 629, din vechia procedură.

630. Acest extract se va afișa la ușa tribunalului, la primărie și la camera de comerț și se va publica cu cheltuiala femeii în unul din jurn lele localității, sau, dacă acea localitate n'are jurnal, în unul din alte localități vecine.

A se vedea jurisprudența de sub art. 630, din vechia procedură.

631. O-dată cu cererea de despărțirea averurilor, femeea va putea cu autorisația tribunalului chemat a judeca cererea, să ia ori-ce măsură conservatoare și asigurătoare, pentru ceea ce i se cuvine în temeiul fței de zestre.

Hotărîrea asupra cererii de despărțirea averurilor nu se va pronunța, de cât o lună cel pu-

țin după afigerea și publicarea acelei cereri.

632. După hotărîrea asupra despărțirii averurilor dintre soți se va scote un extract care se va afige de patru ori, din trei în trei luni, în sala ședințelor tribunalului care a pronunțat-o, la tribunalul comercial, la camera de comerț, precum și în sala primăriei comune unde bărbatul și are domiciliul, făcându-se prima afișare pînă în termen de 25 de zile de la data pronunțării hotărîrei.

Femeea nu va putea să începă executarea hotărîrei de cît din ziua de cînd s'a împlinit formalitățile sus menționate, și potrivit art. 1262 cod. civil.

633. După expirarea termenului de trei luni al ultimei afișări, creditorii bărbatului nu vor mai putea interveni spre a ataca hotărîrea asupra despărțirii averurilor.

634. Despărțirea averurilor între bărbat și femeie poate înceta, și regimul creat prin contractul de căsătorie poate fi iarăși restabilit, prin consimțimentul ambilor soți.

635. Spre acest sfâr-

șit, bărbatul și femeea vor da o petiție la tribunalul care a pronunțat separația și vor cere unirea averurilor.

636. Părțile se vor prezenta în persoană la tribunal și declararea verbală a voinței lor se va constata în procesul-verbal al ședinței.

Tribunalul va pronunța apoi hotărîrea pentru unirea averurilor.

Acastă hotărîre se va publica în extract potrivit cu art. 630, ca și aceea pentru despărțirea averurilor.

637. Unirea averurilor nu va vătămă întru nimic drepturile dobândite de cei de al treilea în timpul despărțirii averurilor, potrivit art. 1265-1266 și 1267 din codicele civil.

CAP. VI

Deliberările consiliului de familie

638. În toate cazurile cînd se cere părerea consiliului de familie, dacă hotărîrea nu este dată cu înțelegerea tuturilor, fie-care membru și va arăta părerea sa în procesul-verbal.

Tutorul, curatorul sau orî care din membrii con-

deț. Președintele tribunalului va putea însă delega această însărcinare judecătorului de ocol local în cazuri de mare urgență.

655. Pecetea ce se va pune va fi aceea a tribunalului său a judecătorei de ocol.

656. Punerea pecetilor poate fi cerută :

1) De acei cari pretind drepturi în sau contra succesiunii;

2) De creditorii cari au un titlu scris în contra celui încetat din viață;

3) În cas de lipsă a moștenitorilor, ori a unuia din ei, de persoanele cari ședeau în casă cu încetatul din viață, de rudele sau amicii lui.

657. Pecetele se vor putea pune chiar din oficiu.

În comunele rurale primarul comunei va putea închide și pecetlui lucrurile defunctului, mai înainte chiar de a veni ordinea tribunalului, și de a sosi judecătorul ce are să pună pecetele sale, vestind însă îndată pe tribunal despre acesta.

658. Dacă pecetele nu vor fi puse înainte îngropării, judecătorul va constata printr'uu proces-verbal minutul când

a fost chemat să le pună și cauzele cari au întârziat punerea pecetilor.

659. Judecătorul însărcinat cu punerea pecetilor va încheia la fața locului un proces-verbal, care va cuprinde:

1) Anul, luna, ziua și ora;

2) Numele, pronumele, profesia și domiciliul persoanei ce a cerut punerea pecetilor, sau domiciliul ales de dînsa în acea comună, dacă locuiesc în altă parte;

3) Dacă nimeni n'a făcut asemenea cereri, procesul-verbal va spune că pecetele sunt puse de oficiu, după declarea procurorului, ori a primarului;

4) Arătările și dișele persoanelor cari au fost față la punerea pecetilor;

5) Arătarea locurilor, birourilor, lășilor, dulapurilor pe cari s'au pus pecetele;

6) O descriere pe scurt a obiectelor cari nu sunt puse sub pecetii.

660. Judecătorul, după trebuință, va da veduvei copiilor sau rudelor ce au locuit cu repausatul, cele trebuincioșe pentru traiu, precum și bani de vor fi. Baniii însă nu se vor da de cât potrivit

cu condiția socială, cu titlul de întreținere pe timp de o lună, și acesta sub luare de chitanță.

El va putea așeza și un custode pentru paza lucrurilor sub pecetii.

661. Tóte cheile de la lățile, dulapurile și locurile închise cu pecetii se vor lua de judecătorul care a pus pecetile, și se vor depune la tribunal.

Vorbire oespre luarea acestor chei se va face în procesul-verbal.

662. Dacă la punerea pecetilor se va găsi un testament sau alte hărții pecetluite, judecătorul va constata forma exterioră, pecetea și subscrierea de va fi, va parafa plicul, atât el, cât și părțile presente, dacă sciū sau pot iscăli, și va arăta ziua și ora când pachetul va fi de dēnsul presintat presidentului tribunalului județian. Tóte acestea se vor arăta în procesul lui verbal, care va fi iscălit de părți, sau se va face vorbire de nevoiea orī neputința de a iscăli.

663. Obiectele mișcătoare, cari nu se pot pune sub pecetii se vor încerdința unui custode; custodele se va plăti și lucrurile se vor întreține cu cheltuiala moștenirei.

664. Când testamentul se va fi depus la tribunal, presidentul tribunalului, după ce va chema pe persoanele ce au figurat ca părți interesate la punerea pecetilor îl va deschide, va constata starea sa materială, și'l va conserva la tribunal, constatând tóte acestea printr'un proces-verbal.

665. Dacă, la punerea pecetilor, porțile și ușile se află închise, sau se ivesce alt obstacol prin care se împedică punerea pecetilor, judecătorul le va deschide, ajutându-se la trebuință și cu agenții administrației locale.

SECȚIA II

Opoziții la punerea pecetilor

666. Opozițiile la punerea pecetilor pot fi făcute sau prin o declarație în procesul-verbal, sau prin o petiție dată presidentului tribunalului care a ordonat pecetluirea.

667. Judecătorul, apretuind, va judeca de urgență, și va menține sau va suspenda operația punerii pecetilor.

SECȚIA III

Ridicarea pecetilor și inventariu

668. Fecetele nu vor putea fi ridicate și inventariul făcut, de cât trei zile după îngropare, de vor fi puse înainte, și trei zile după punere, de vor fi puse de la îngropare, afară numai de casuri urgente.

669. Dacă moștenitorii săi căți-va din ei sunt nevêrstnicii n e e m a n c i p a ț i , nu se vor ridica pecetele mai înainte de a li se numi tutor, sau de a fi emancipați.

670. Ridicarea pecetilor se pôte cere de orice parte interesată,

671. Ridicarea pecetilor se va face în urma unui ordin al tribunalului.

Tot de o-dată tribunalul va anunța, pentru ca să asiste la ridicarea pecetilor, pe soțul ce va fi în viață, pe moștenitorii cunoscuți, sau presupuși, pe executorul testamentar, de va fi, pe legatarii ce se vor cunoșce, pe persoanele ce au făcut opoziție la punerea pecetilor, sau pe ministerul public, dacă moștenirea e vacantă.

Tôte aceste persoane se

pot presinta înși-le sau prin mandatarî.

În ziua însemnată se va procede la ridicarea pecetilor față cu părțile chemate, sau în lipsa lor. Se va face un proces-verbal despre ridicarea pecetilor.

672. Acest proces-verbal va cuprinde :

1) data ; 2) numele, profesia, locuința celor ce au cerut ridicarea pecetilor, dacă a fost asemenea cerere ; 3) ordinul tribunalului pentru ridicarea pecetilor ; 4) numele, pronumele, profesia persoanelor chemate și cari au asistat ; 5) di-sele și observările lor ; 6) arătarea stărei în care s'au găsit pecetele.

673. Pecetele vor fi ridicate una după alta pe cât se va face și inventariul.

674. Inventariul se va face față cu persoanele ce asistă la scóterea pecetilor.

675. Acest inventariu va fi o descriere fidelă a a tuturor obiectelor aflate sub peceti.

El va coprinde pe larg cele menționate în procesul-verbal de ridicarea pecetilor, descrierea cu amênuntul a obiectelor aflate, arătarea calității

și a cantității lor, pe cât se va putea.

676. Tóte pretențiile, câte se vor ivi în timpul facerei inventariului, se vor trece în procesul-verbal, spre a se aprețui și judeca de tribunal.

SECȚIA IV

Vîndarea mișcătorelor unei moșteniri

677. Când vîndarea mișcătórelor unei moșteniri se va face în baza art. 730, 10, din codul civil acéstă vîndare se va executa potrivit rînduelilor arătate pentru vîndarea silită a mișcătórelor prin art. 437, 438, 439, 440, 443, 444, 445 din acest cod.

678. Partea interesată se va adresa la presidentul tribunalului local, alegând și un domiciliu în acel loc, dacă locuesce în altă parte.

679. Se va face inventariul obiectelor de vîndut, după cese va chema atât cel ce a făcut cerearea, cât și alte persoane interesate cunoscute.

680. Vîndarea publică se va face la locul însemnat de tribunal, potrivit art. 430 din acéstă legiuire.

SECȚIA V

Vîndarea bunurilor nemișcătóre ale nevêrstnicilor

681. Vîndarea bunurilor nemișcătóre ale nevêrstnicilor nu va putea fi încuviințată de cât după un avis al rudelor, arătător de natura bunurilor și de valórea lor aproximativă

Acest avis nu va fi necesar, dacă bunurile vor fi tot de o-dată și ale vîrstnicilor, și dacă vîndarea este cerută de dîșii. Se va urma atunci potrivit rînduelilor din secția următóre,

A se vedea jurisprudența de sub art. 681, din vechea procedură.

682. Când tribunalul va întări acest avis, va declara, tot în hotărîrea sa, că vîndarea se va face în ființa tutorului, înaintea tribunalului.

683. Incheierea care va încuviința vîndarea, va însemna și prețul cu care are a se începe, și condițiile ei.

684. Acéstă prețuire va fi regulată :sau după avisul rudelor, sau după titlurile proprietăței, sau după contractele autentice sau iscălite cu data certă, și, de nu sunt

contracte, după rolul contribuției fonciare.

Cu toate acestea, tribunalul va putea, după împrejurări, să facă prețuirea totală sau parțială a nemișcătorilor.

Prețuirea a c e s t a se face, după importanța și natura bunurilor, prin unul sau trei experți, numiți de tribunal spre acest sfârșit.

685. Dacă prețuirea a fost ordonată, expertul sau experții după ce vor jura, sau înaintea presidentului tribunalului sau înaintea judecătorului numit de dânsul, vor face raportullor, care va arăta în scurt bazele prețuirii fără de a intra în amănunte de descriere a bunurilor de vânzare.

Acest raport se va depune la grefa tribunalului, și se va da copie de pe dânsul la cei ce o vor cere.

686. Se va forma apoi un act de publicație, care va cuprinde :

1) Arătarea hotărârii care incuviințează vânzarea ;

2) Numele, pronumele nevêrstnicului și al tutorului său ;

3) Arătarea nemișcătorilor ce se vînd și un extract din condițiile vînd-

derii, coprinse mai pe larg în hotărîrea vînderei ;

4) Prețul cu care are să începă licitația ;

5) Ziua, locul și ora când are să se facă vânzarea

A se vedea jurisprudența de sub art. 686, din vechea procedură.

687. Acest act se va afișe, în timp de 30 zile cel puțin, atât la ușa tribunalului sau la locul unde are să se facă vânzarea, cât și la ușa primăriei unde se află așezat nemișcătorul. Tot odată un extract se va publica într'un jurnal al localității sau, în lipsă, în unul din ale localității vecine.

A se vedea jurisprudența de sub art. 687, din vechea procedură.

688. Dacă în ziua însemnată pentru adjudecare nu ese un preț nici măcar egal cu prețul însemnat de tribunal și publicat, tribunalul va putea, după împrejurări, sau să aprobe prețul eșit, sau să amâne vânzarea pentru alt termen, care se va publica tot în chipul arătat în articolul de mai sus.

689. Sunt declarate co-

mune acestei secții articolele 537, 538, 542, 543, 544, 545, 546, 551, 552, 553, 554, 555, 556 și 557 din acest cod.

A se vedea jurisprudența de sub art. 689, din vechea procedură.

690. In cele opt zile cari vor urma după adjudicație, ori-cine va putea să supraliciteze cu o a de cea parte mai mult peste prețul eșit, conformându-se și cu cele arătate la art. 548, 549, 550 și 688 din acest cod.

SECȚIA VI

Impărțiri și licitații

691. Impărțirea de succesiuni între mai multe persoane se va face prin tribunal, dacă ele nu o pot face prin bună înțelegere.

A se vedea jurisprudența de sub art. 691, din vechea procedură.

692. In casurile arătate de art. 733 și 747 din codicele civil, împărțirea se va face după cererea părții celei mai stăruitoare.

693. Numirea de tutori pentru nevêrstnici, cari într'o împărțelă au interese contrarii, se va face de către tribunal.

după avisul consiliului de familie.

A se observa jurisprudența de sub art. 693, din vechea procedură.

694. In urma raportului judecătorului numit pentru operațiile împărțelei, potrivit art. 733 din codicele civil, tribunalul va hotări a se face împărțela în natură și, de va fi trebuință, va hotări vânzarea unora sau mai multor nemîșcătore.

Acastă vânzare se va face prin licitație, sau înainte a judecătorului sau înaintea tribunalului unde se află aședat nemîșcătorul, cu expertisă sau fără expertisă, după împregiurări.

A se vedea jurisprudența de sub art. 694, din vechea procedură.

695. Dacă tribunalul va hotări a se face expertisă, el va putea numi unul sau trei experți, cari, după ce vor jura, vor face la fața locului raportul lor după bazele prețuirei, fără să intre în amănunte de descriere a obiectelor de împărțit.

696. Vânzarea obiectelor se va face potrivit

cu cele ce s'a ȃis pentru vîndarea bunurilor nemișcătore ale nevêrstnicilor.

Până la vîndare, părțile vor putea împărți între ele veniturile bunului mișcător sau nemișcător, potrivit cu partea ce fie-care are stabilit judecătorește, sau recunoscut de toți în bunul ce se vinde.

A se vedea jurisprudența de sub art. 696, din vechia procedură.

697. Dacă în ȃiua însemnată pentru adjudecare prețul eșit nu va fi egal cu prețul pus de tribunal, se va urma cum s'a ȃis în art. 688 din acest cod.

698. În cele opt ȃile după adjudecare, orîicine va putea să supraliciteze cu o a ȃceea parte mai mult peste prețul adjudecărei, potrivit cu cele ȃise la art. 690 din acest cod.

699. Când situația nemișcătorului va cere mai multe expertise deosebite, și se va constata că fie-care bun nu se pôte împărți, vîndarea prin licitație nu se mai face dacă, din apropierea raporturilor, rezultă că totalitatea nemișcă-

tórelor pôte a se împărți în natură.

700. Dacă cererea este ca nemișcătorele să se împartă în mai multe părți în natură, după ce vor face prețuirea, vor însemna cum trebuie să se compună fie-care lot sau parte a se da.

Raportul experților fiind aprobat de tribunal, loturile sau părțile vor fi trase la sorți, față cu părțile, înaintea tribunalului sau a unui judecător-comisar numit de tribunal.

701. În cele-l'alte cazuri se va urma potrivit cu art. 737 până la 750 din codicele civil.

SECTIA VII

Beneficiul de inventariu

702. Dacă moștenitorul beneficiar voesce, înainte de a se declara moștenitor, ca, potrivit cu codicele civil, să se autorizeze a vinde bunurile mișcătore ale moștenirei, el va presenta, spre acest sfêrșit, o petiție la presidentul tribunalului locului unde s'a deschis moștenirea.

Vîndarea se va face înaintea unui agent judecătoreșc, conform art. 432, 437, 438, 439, 440, 442, 443, 444 și 445.

703. Dacă cererea este de a se vinde bunuri nemîșcătoare de ale succesiunii, moștenitorul beneficiar va prezenta preșidentului tribunalului locului unde e deschisă succesiunea o petiție, în care se arată necesitatea acestei vînderi și nemîșcătoarele de vîndut.

Președintele tribunalului va comunica cererea ministerului public, și va hotărî de trebue a se face vîndarea, și de trebue să nu a se face prețuirea de experți

704. Se va procedea la vîndare după formalitățile prescrise pentru vînderea nemîșcătoarelor unui nevêrstnic.

705. Moștenitorul beneficiar se va socoti moștenitor pur și simplu, dacă a vîndut nemîșcătoare, fără a urma potrivit rînduelilor prescrise mai sus.

A se vedea jurisprudența de sub art. 705, din vechea procedură.

706. Acțiunile ce moștenitorul beneficiar are a intenta în contra moștenirei, le va intenta în contra celor-alți moștenitori, dacă sunt; în cazul contrariu, el le va intenta în contra unui cu-

rator ce se va numi după formele cum se numesc curatorii la moștenirile vacante.

707. Moștenitorul beneficiar va fi obligat a da socotela despre administrația sa, și va fi răspunzător de actele gestiunii sale.

CAP. X

Convențiile matrimoniale

708. Tote convențiile matrimoniale, sau contractele de căsătorie și foile dotale, se vor trece din cuvînt în cuvînt într'un registru special ce se va ține la grefa fiecărui tribunal de județ.

A se vedea jurisprudența de sub art. 708, din vechea procedură.

709. Contractul de căsătorie se va iscăli atât de bărbat cât și de femeie, precum și de părinții lor, și de cei ce constituie dota; dacă dotă există.

A se vedea jurisprudența de sub art. 709, din vechea procedură.

710. Mai înainte de celebrarea căsătoriei, ambii soți, împreună cu cei ce au constituit dota, se vor prezenta în persoană sau

prin procuratorii speciali, înaintea tribunaiului domicilului bărbatului, cu petiție iscălită de dânsii, spre a cere autentificarea și transcrierea contractului în registrul tribunalului.

A se vedea jurisprudența de sub art. 710 din vechia procedură.

711. Președintele va opri originalul contractului, și dacă dota constă numai în mișcătoare, el va da ordin grefierului ca, după autentificare, să facă și transcrierea.

712. Dacă dota cuprinde nemișcătoare, actul se va transcrie și prin tribunalul locului unde ele sunt aședate.

713. După cerere, președintele tribunalului va da bărbatului un extract legalizat după contractul său de căsătorie, care va servi de dovadă pentru aședrea definitivă a convențiilor matrimoniale.

714. Procesul - verbal după încheierea transcrierii se va trece în josul contractului de căsătorie și în registrul de transcriere.

715. Luarea înapoi a contractului autentificat se va face de bărbat în prezența înzestrătorului, de va fi, cari amân-

două vor iscăli în registrul de primire.

716. Schimbările ce s'ar face la convențiile matrimoniale mai înainte de celebrarea căsătoriei, sunt supuse la aceleași formalități ca și convențiile matrimoniale.

Ele vor trebui a fi trecute în josul contractului de căsătorie, potrivit art. 1.230 din codicele civil.

717. Când dota se restituie în casurile prevădute de art. 1.271 din codicele civil, restituirea se va trece în registrul transcrierii pe marginea fôiei unde este trecut contractul de căsătorie, după cererea părții interesate.

718. Judecătorii de ocol au competența să autentifice foile dotale până la valoarea de 3.000 lei inclusiv. Chiar când fôia dotală conține bunuri nemișcătoare sau obiecte mobile altele de cât bani, părțile sunt ținute a face prețuirea acestora în însuși actul dotal.

Acastă prețuire obligatorie, însă, nu operază vânzarea mobilelor, afară numai dacă în fôia dotală nu se dice anume contrariul.

Când constituirea de dotă cuprinde bunuri ne-

mișcătoare, părțile sunt obligate a depune și o copie de pe actul dotal. Acastă copie va fi înaintată de judecătorul de ocol, îndată după autentificarea fôiei dotale, către grefierul tribunalului unde este aședat nemișcătorul, spre a transcrie acastă mutație a proprietății în registrul de transcripții.

Judecătorul de ocol și grefierul tribunalului sunt personal răspunzători, fie-care în ceea ce li privesce de neimplinirea obligației ce li se impune.

Grefa tribunalului unde s'a făcut transcrierea va răspunde judecătoriei respective în cel mai scurt timp că s'a făcut transcrierea.

719. Desființat.

720. Bărbatul, al căru act matrimonial este făcut în străinătate, va fi dator, trei luni după întorcerea sa în țară, să transcrie acest contract în registrul tribunalului domiciliului său.

Dacă sunt și nemișcătoare, actul se va transcrie și în registrul tribunalului situației bunului nemișcător.

CAP. XI

Transcrierea actelor de strămutarea și urmărirea proprietății și despre inscripția privilegiilor, ipotecelor și amanetelor

721. Se va ține la fiecare tribunal de județ un registru de transcrierea actelor de mutație sau strămutarea proprietăților, un alt registru de inscripția privilegiilor și ipotecelor, un alt registru pentru transcrierea actelor de amanet și unul pentru transcrierea comandamentelor.

722. Se va transcrie în registrul de transcriere al tribunalului unde este aședat bunul nemișcător.

1) Tôte actele de înstrăinare a proprietăților nemișcătoare, sau a drepturilor reale ce se pot ipoteca;

2) Tôte actele prin cari se renunță la aceste drepturi;

3) Tôte actele prin cari se constituie o antichresă, o servitute, un drept de uzufruct, de us sau de locuință;

4) Tôte actele prin cari se renunță la aceste drepturi;

5) Transacțiile asupra drepturilor reale;

6) Ordonanțele de ad-judecare;

7) Declarația relativă la drepturile copiilor asupra averii părinților, în cas de divorț cu consimțământ mutual, după ce sentința de divorț a rămas definitivă.

Tribunalul care încuviințează despărțenia va dispune în același timp transcrierea hotărârii în registrul de mutațiune, când este vorba de imobile.

Tribunalul care a pronunțat despărțenia va comunica această dispozițiune tribunalului situațiunei imobilului, care va opera transcrierea din oficiu cât mai în grabă. Ministerul public va supraveghia executarea acestei dispozițiuni;

8) Hotărârile date în materie de expropriere pentru utilitate publică;

9) Cesiunile de venituri pe un timp mai mare de două ani;

10) Extract de pe contractele de arendă sau închiriere pe un timp mai lung de trei ani.

La actele arătate în alin. 1, 2, 3 și 4, de vor fi autentificate tot la tribunalul situației nemiș-

cătorului, transcrierea se va face numai în extract.

A se vedea jurisprudența de sub art. 722, în ce privește dispozițiunile nemodificate ale acestui articol.

723. Până la transcriere, drepturile rezultând din actele menționate la articolul de mai sus nu se pot opune celor de al treilea, cari au drepturi asupra bunului nemișcător, chiar dacă au cunoștință de existența actelor de mai sus.

Se exceptează bine înțelese casurile de violenție.

A se vedea jurisprudența de sub art. 723, din vechia procedură.

724. Se vor transcrie în extract în registrul de urmăriri:

1) Comandamentele prealabile;

2) Urmăririle de venituri.

724 bis. Cererile de transcrieri se vor face la grefa tribunalului de partea interesată, chiar pe baza unor titluri sub semnătură privată.

725. Inscrierea privilegiilor și ipotecelor se va face în registrul tribunalului unde se află situat bunul nemișcător,

potrivit înduelilor arătate în codicele civil.

În cas când actul a cărui înscriere se cere este autentificat tot la tribunalul situației nemișcătorului, se va înscrie în registru numai ordonanța de înscriere.

726. Când se va încuviința înscrierea actului de privilegiu sau ipotecă, se va face cercetare în registrul de înscriere, transcriere și urmăriți de un judecător-comisar, asistat de greșier, spre a se vedea dacă există diferite alte sarcini sau drepturi asupra aceluși bun.

Vorbire despre aceste cercetări se va face în actul de înscrierea ipotecei sau privilegiului.

Părțile pot renunța la cercetarea în registre.

A se vedea jurisprudența de sub art. 726, din vechea procedură.

727. Pe actul original pe lângă certificarea datei și numărului de ordine cerută de art. 1782 din codicele civil, se va transcrie și ordonanța de înscriere așa cum s'a trecut în registrul de înscriere.

728. Aceleași formalități de înscriere se vor

urma când, pe baza art. 1814 din codicele civil, o ipotecă se va muta de pe un bun pe altul.

Vorbire despre această mutare se va face pe marginea primei inscripții.

728 bis. Se va transcrie în registrul de amaneturi toate actele prin care se constituie un amanet, potrivit art. 1685 și următorii din codul civil, după cererea părții interesate.

CARTEA VII

CAP. IX

Dispoziții generale

§ I. *Despre termene*

729. Termenele (sorocurile) coprinse în procedură se înțeleg pe zile libere, adică nu se socotesc nici ziua când s'a început, nici ziua când sfârșesc termenul.

A se vedea jurisprudența de sub art. 729, din vechea procedură.

730. Termenii însemnați cu anii, cu lunile sau săptămânile, se sfârșesc în ziua lunii sau a săptămânii corespunzătoare cu ziua punctului de plecare.

Termenul care, ple-

când de la 29, 30 sau 31 ale lunii, se împlinesc într'o lună care nu are acea și corespunzătoare, se va socoti ca sfârșit în ziua cea din urmă a lunii.

A se vedea jurisprudența de sub art. 730, din vechia procedură.

731. Orî-ce termen care se va sfârși într'o Duminică sau altă și de sărbătoare legală, se va prelungi pentru cea d'ântău și de lucru următoare.

A se vedea jurisprudența de sub art. 731, din vechia procedură.

732. Prelungirea sau scurtarea unui termen prevăzut de lege, nu se poate acorda de judecător, sub pedepsă de nulitate, de cât în casurile în cari legea le dă în mod formal această facultate.

733. Sfârșirea unui termen dat de lege pentru exercițiul unui drept, atrage cu sine căderea dreptului, afară de cașurile unde legea prevede alt-fel.

734. Cu toate acestea termenul se va suspenda prin mórtea părții.

El nu'și va începe cursul, în contra moștenitorilor săi, de cât de la sfârșirea termenului pen-

tru a face inventariu și a delibera, afară de cașurile unde legea prevede alt-fel.

§ II. Despre nulități

735. Se va declara nul sub condițiile arătate la vale, orî-ce act de procedură făcut cu călcarea acestei legi:

1) Dacă actul este făcut de un magistrat sau oficer judecătoresc ne-competente;

2) Dacă călcarea formei a pricinuit părții care o invocă o vătămăre, pe care nu o poate îndrepta de cât anulând actul;

3) Dacă nulitatea actului este formal pronunțată de lege.

A se vedea jurisprudența de sub art. 735 și urm. din vechia procedură.

736. Nulitatea se va pronunța numai după cererea părții în favórea căreia legea a admis'o, sau care va avea un interes a o opune.

Ministerul public va putea de la sine invoca o nulitate, în toate cașurile când este obligat de lege a lua conclusii, precum și în materii de ordine publică.

Nulitatea nepropusă la

instanța de fond, se va putea propune d'a-dreptul înaintea Curții de casație, de câte ori privesce ordinea publică legală, și nu cere o verificare a elementelor de fapt.

A se vedea jurisprudența de sub art. 736, din vechea procedură.

737. O procedură nu se va anula de cât de la actul care a dat naștere la cea nulitate.

Nimeni nu poate invoca o nulitate pricinuită prin propriul său fapt.

Când un act se va fi declarat nul pentru un viciu de formă, datorit faptului aceuia sau a celor care erau însărcinați cu facerea actului, acela sau aceia vor putea fi destituiți, conform legilor speciale.

A se vedea jurisprudența de sub art. 737, din vechea procedură.

CAP. II

Dispoziții transitorii

738. Aceste codice de procedură, ast-fel modificat, se va pune în aplicare la 1 Septembrie 1900.

739. Desființat.

740. Tóte legile, de-

cretele și regulamentele contrarii legii de față, afară de dispozițiunile de procedură coprinse în codul comercial, sunt desființate. Actuala lege a judecătoriilor de pace rămâne în vigoare până la noui dispoziții.

741. Dispozițiile legii Curței de casație, contrarii rânduelilor acestui cod, rămân desființate.

742. Tóte actele de procedură încuviințate și îndeplinite înainte de data punerii în aplicare a prezentului cod, își vor produce tot efectul lor.

Cele neîndeplinite încă la această dată, în oricare cauză sau instanță, se vor îndeplini după rânduelile și formele acestui cod de procedură.

Hotărârile, al căror termen de reformare nu s'a sfârșit încă la data punerii în aplicare a acestui cod, vor rămânea supuse căilor de reformare până la sfârșirea acestor termene.

Aceste dispozițiuni nu se aplică la nevêrstnicii în ce privesce dreptul de revizuire prevăduț la art. 291 al prezentului cod. Ei vor putea exercita acest drept în termen de două luni de la majoritate.

743. Desființat.

744. Desființat.

745. Regulile privitoare la facerea și executarea hotărnicilor se vor determina printr'ò lege specială; și încă atunci rămâne în ființă regulamentul astă-dî în vigoare.

746. Se vor regula, sub forma regulamentelor de administrație publică:

a) Formulare pentru actele de procedură cele mai întrebuintate;

b) Diferitele tarife de

plăți și cheltueli judecătorești pentru expertisă, martori, copii de acte, citații, somații, executări silite, urmăriri și licitații, transcrieri de mutații, înscrieri de ipotece și altele.

Acastă lege s'a votat de Adunarea deputaților în ședința de la 10 Martie 1900. Șear de Senat în ședința de la 13 Martie 1900.

S'a promulgat în ziua de 14 Martie 1900 și s'a publicat prin „Monitorul Oficial” No. 281 din 15 Martie 1900.

TABLA MATERIILOR

coprinse în

CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ

DIN 1900

CARTEA II

Tribunalele de județe

Cap.	Sect.	Pagina
I	Competința	5
II	Cereri, ordonanțe prezidențiale și citații . .	7
III	Atribuțiile ministerului public	14
IV	Ședințele și poliția lor	15
V	Chemarea și judecata pricinilor	16
VI	Excepțiunile ce se propun înaintea cerce- tării fondului	19
	Chemarea în garanție	21
VII	Despre sentințe	21
VIII	Despre despăgubiri și cheltueli	26
IX	Hotărârile date în lipsă și opoziție	27
X	Procedurile pregătitoare și probatoare în ge- neral	29
„	1 Verificarea scripturilor	29
„	2 Cercetarea prin martori	33
„	3 Despre experți	36
„	4 Cercetări la fața locului	38
„	5 Interogatoriul părților	39
„	6 Jurământul judiciar	41
XI	Intervenție	42
XII	Suspensiunea, perimarea și începerea jude- căților	43
XIII	Regularea conflictelor de jurisdicție	45
XIV	Strămutarea la un alt tribunal din cauza rudeniei sau afinității	46

Cap.	Sect.	Pagina
XV		Despre recusație 47
XVI		Revisuirea hotărîrilor și deslușirea lor . . . 51
"	1	Casurile în cari se pôte cere revisuirea . . . 51
"	2	Formele și termenii cererilor de revisuire . . . 52
XVII		Respunderea judecătorilor către prigonitóre rele părți 54

CARTEA III

Curțile de apel

I	Dreptul de apel 55
II	Formele și efectele apelului 57

CARTEA IV

Despre arbitrii

I	Numirea arbitrilor 59
II	Cercetarea pricinei înainte arbitrilor 60
III	Hotărîrea arbitrilor 61

CARTEA V

Despre executarea silită

I	Dispozițiuni generale 63
"	1 Titlurile cerute pentru executarea silită . . . 63
"	2 Persónele și bunurile supuse esecutării silité 65
"	3 Când se pôte exercita esecutarea silită . . . 65
"	4 Pentru primirea cauziei 67
"	5 Execuția în contra moștenitorilor 67
"	6 Contestații asupra execuției silité 68
II	Esecuția silită asupra bunurilor mișcátóre . . . 70
"	1 Bunurile mișcátóre cari nu se pot urmări . . . 70
"	2 Urmărirea bunurilor mișcátóre ce se află în posesia datornicului 71

Cap.	Secț.	<u>Pagina</u>	
"	3	Vendarea sau licitația bunurilor mișcătoare urmărite	74
"	4	Distribuția prețului	77
"	5	Urmărirea și poprirea bunurilor mișcătoare ale datornicului cărui sunt în mâna celor de al treilea	79
III		Esecuția silită asupra veniturilor nemişcătoarelor	80
"	1	Urmărirea fructelor prinse de rădăcină	80
"	2	Urmărirea veniturilor unui bun nemişcător. Esecutarea silită asupra bunurilor nemişcătoare	82
IV			84
"	1	Bunuri cărui pot fi urmărite	84
"	2	Urmărirea nemişcătoarelor bunuri	85
"	3	Procesul-verbal de situație, afișele și publicațiunile	87
"	4	Efectele urmăririi bunurilor nemişcătoare	89
"	5	Păstrarea bunurilor nemişcătoare urmărite	90
"	6	Concursul mai multor urmăririi imobiliare	91
"	7	Opoziții și cereri incidente la urmărire de bunuri nemişcătoare	91
"	8	Amânarea adjudecăției	92
"	9	Licitația și adjudecăția bunurilor nemişcătoare urmărite	94
"	10	Consemnarea prețului adjudecării	96
"	11	Actele de adjudecare și recursul în contra lor	98
"	12	Efectele adjudecării	100
V		Tabloul de înmărțeala prețului nemişcătoarelor	101
"	1	Deschide distribuției și înfățișarea titlurilor	101
"	2	Inchiderea distribuției și plata creanțelor	101
"	3	Regularea unor creanțe speciale	103
VI		Predarea silită a mișcătoarelor și nemişcătoarelor	104

CARTEA VI

Proceduri diverse

I	Despre ofertă de plată și consemnații . . .	106
II	Sequestrul asigurător și judiciar	106
III	Dispoziții relative la absenți	109
IV	Autorisarea femeii măritate de către tribunal	109
V	Despărțirea averilor dintre bărbați și femei	110
VI	Deliberările consiliului de familie.	111
VII	Despre interdicție	112
VIII	Cesiunea bunurilor	113
IX	Proceduri relative la deschiderea succesi- unilor	113
IX	1 Punerea pecetilor după moarte	113
"	2 Opoziții la punerea pecetilor	115
"	3 Ridicarea pecetiilor și inventariu	116
"	4 Vânzarea mișcătoarelor unei moșteniri . . .	117
"	5 Vânzarea bunurilor nemișcătoare ale nevirst- nicilor.	117
"	6 Impărțiri și licitație	119
"	7 Beneficiul de inventariu	120
X	Convențiile matrimoniale.	121
XI	Transcrierea actelor de strămutarea și ur- mărirea proprietății și despre inscripția privilegiilor, ipotecelor și amanetelor . .	123

CARTEA VII

I	Dispoziții generale	125
I	§ 1 Despre termene	125
"	§ 2 Despre nulități	126
II	Dispoziții transitorii	127
	Inde alfabetic al materiilor cuprinse în procedura civilă.	

PREFAȚA

Publicînd «Codul de procedură civilă, adnotat», în ediția populară a «Bibliotecei pentru toți» am urmărit acelaș scop pe care l'am avut la publicarea «Codului civil, adnotat»: de a pune la îndămina tuturor, pe un preț cât se poate de estin și într'un format cât se poate de practic și portativ, legile țerei noastre.

În principiu, legile o dată promulgate și publicate în gazeta oficială, se presupun a fi cunoscute de toți; această însă este numai o presupunere, de oare-ce în realitate cei mai mulți sunt aceia cari nu le cunosc, iar cauza, între alte cauze, n'o găsesc de cît în prețul exagerat al colecțiunilor noastre de legi publicate pînă acum. În Franța, în Germania, în Belgia, în Italia, colecțiunile de legi se vînd pe un preț minim de tot; la noi prețul exagerat al colecțiunilor, fac ca ele să nu poată fi accesibile marei mulțimi și ca ur-

mare, ignoranța acestei mulțimi în cunoașterea legilor care o guvernează și cărora trebuie să se conformeze. Și se știe de toți, câte inconveniente nu decurg din această pricină.

Am adnotat «Codul de procedură civilă» ca și «Codul civil» numai cu deciziunile Curței de Casație, pe de o parte pentru a nu mări prea mult numărul adnotațiunilor, iar pe de altă parte, aceste fiind deciziunile care fixează, ca să zic așa, cestiunile de drept; spre diferență însă de «Codul civil» care este adnotat numai cu principalele deciziuni ale Curței de Casație, «Codul de procedură civilă» cuprinde ca adnotațiuni, **toate** deciziunile Cassației de la 1886—1897, ultimul buletin apărut. Pentru a facilita și mai mult consultarea «Buletinelor Curței de Casație», sub fie-care deciziune, pe lângă No. ei și anul în care a fost pronunțată, am indicat anul și pagina buletinului în care poate fi găsită, silindu-mă ca trimiterile să fie în mod riguros exacte.

«Codul comercial» adnotat în acelaș mod și precedat de asemenea de un index alfabetic, este deja sub presă, iar «Codul penal» și «Procedura penală» vor apare succesiv în cursul acestui an.

C. H.

București, 1898 Ianuarie.

TABLA GENERALĂ DE MATERII

	<i>Pagina</i>
I.—Indexul alfabetic al «Procedurii civile»	IX—XL
II.—„Codul de procedură civilă“, adnotat	I—302
III.—Regulamentul de cheltueli pentru experti, martori și transporturi.	303—306
IV.—Regulamentul taxelor publicațiilor.	307—308
V.—Proc. civ.: Convenții diplomatice	315—318
VI.— <i>Indexul alfabetic al «Legei Judecătoriilor de pace»</i> (I—XVI)	319—320
VII.— <i>Legea Judecătoriilor de pace</i> , adnotată	321—406
VIII.—Regulamentul <i>Legei Judec. de pace</i>	407—414
IX.—Circulări ministeriale la <i>Legea Judec. de Pace</i>	415—422
X.— <i>Legea Tocmelelor agricole</i>	423—432
XI.— <i>Indexul alfabetic al «Legei Timbrului»</i>	433—462
XII.— <i>Legea Timbrului</i> , adnotată	463—532
XIII.— <i>Legea autentificării actelor</i> , adnotată	533—548
XIV.— <i>Legea și Regulamentul Portăreilor</i> (taxa actelor de procedură)	549—573

INDEX ALFABETIC

LA

PROCEDURA CODULUI CIVIL

A

	<i>Articolul</i>
Abrogarea legilor anterioare procedurii civile.	740—741
Absență , martori, condamnarea lor	188—189
Absenți , dispozițiuni relative la	621—623
Absenți , raportul judecătorului	623
Absenți , concludsiunile procurorului	621
Absenți , declararea absenței	622
Absenți , numirea curatorului	623
Accesorii , acțiuni, competență.	61
Acte , comunicarea lor.	97
Acte de adjudecare , recursul contra lor	558—562
Acțiunea reconvențională , accesorii.	61
Acțiunea recursorie civilă , în contra judecătorilor	305—315
Acțiunea recursorie civilă , casurile în care se pot urmări judecătorii	305
Acțiunea recursorie civilă , la ce tribunal se face?	308—309
Acțiunea recursorie civilă , admiterea ei	313
Acțiunea recursorie civilă , respingerea ei	312
Acțiuni accesorii , competență	61
Acțiuni comerciale , competență, societăți comerciale	62
Acțiuni în materie de faliment	64, 112—114
Acțiuni în garanție , competență	64, 112—114
Acțiuni imobiliare , competență	59—60
Acțiuni în materie de moșteniri	63
Acțiuni mobiliare , competență	58
Acțiuni personale , competență	58
Adjudecațiune , amânarea ei.	530—535
Adjudecațiune , casurile în care se amână	534—535

Adjudecațiune, efectele ei	565—568
Adjudecațiune, efect retroactiv	567
Adjudecațiune, casurile casărei ei	562—564
Adjudecațiune, imobile urmărite	536—550
Adjudecațiune, pronunțarea adjudecațiunii	545
Adjudecațiune, recursul contra ei	558—564
Adjudecațiune, supralicitare	547—550
Adjudecațiune, suspendare	560
Adjudecațiune, succesiunii, vîndarea bunurilor imobiliare	688—690
Adjudecațiune, succesiunii, împărțiri și licitațiuni	697—698
Adjudecațiune definitivă	549—550
Administrațiunii, modul cum se citează	75
Afini, recuzatiune	274, 275
Afini, strămutarea procesului	266
Afinitate, strămutarea judecătoarei la alt trib. din causă de	266—273
Afipse, publicațiuni, sequestru	481, 484
Afipse, separația patrimoniului	629—632, 636
Afișe, vîndarea sau licitarea objectelor mobile	437—439
Afișe, vîndarea imobilului de succesiune	687
Afișe, urmărirea imobilului	503—513, 546
Alimente, urmărirea bunurilor mobile, executări silită	409—410
Amendă, experți	216
Amendă, martorii, condamnarea lor	188, 189
Amendă, urmărirea arendeii	477—478
Aminarea adjudecațiunii	530—535
Aminarea judecătoarei oerută de părți	93
Aminarea judecătoarei, în cas de divergență de opinii	116
Aminarea pronunțării unei hotăriri	103
Anticipație, plata chiriei	484
Anticipație, plata creanței cu termen	593
Apel, dreptul de	316—325
Apel, la Curte	316—338

	<u>Articolul</u>
Apel, dobândi, cereri noi în apel	347
Apel, contrarietate de opiniuni	330
Apel, cestiuni de incompetență	335
Apel ce trebuie să cuprindă petiția de apel	326—328
Apel, formele și efectele lui	326—338
Apel, în cas de incompetență	325, 335
Apel, hotărâri contradictorii	318
Apel, hotărâri date în lipsă	318
Apel, hotărâri preparatorii	323
Apel, hotărâri în ultima instanță	324
Apel, minori interziși	322
Apel, consiliu de familie	642
Apel, suspendarea termenului de apel	321
Apel, excepțiunile ce se pot propune	331
Apel, confirmarea sau reformarea hotărârei trib.	334
Apel, contra hot. preparatorii	336
Apel, tribunalul ca instanță de apel	55
Apel, în materie de strămutarea proceselor	270, 272
Apel, recuzățiune	283
Apel, renunțarea la apel	317
Apel, termenul de apel	318—323
Apel, proceduri preparatorii, repetarea lor	332
Apel, arbitri	344, 352—364
Arbitragiu, casurile în care încetează	369
Arbitri, ...	339—360
Arbitri, apelul contra hot. lor	364
Arbitri, atacarea hot. lor	361—367
Arbitri, opozițiune	361
Arbitri, ce trebuie să cuprindă «compromisul» lor	342
Arbitri, cestiunile cari nu pot fi supuse lor	340
Arbitri, condamnarea lor la daune	370
Arbitri, efectele hotărârei lor	360
Arbitri, hotărârea arbitrilor	352—360
Arbitri, instruția înaintea lor	348—351
Arbitri, jurământ	351
Arbitri, nulități	367

	<i>Articolul</i>
Arbitri , numirea de supra-arbitru	347
Arbitri , numirea de arbitri	339-347
Arbitri , nulitatea hot. arbitrale	368
Arbitri , renunțare la apel	374
Arbitri , recusarea lor	345
Arbitri , revizuire	365, 367
Arbitri , revizuirea hot. lor	365, 367
Arbitri , terminarea arbitragiului	369-370
Arenđi , efectele adjudecațiunii	566
Arenđi , urmărirea arendeii	477-478
Arenđi , execuții	129, 477, 484, 516
Arenđi , sequestru	610-612
Arenđi neplătite , sequestru asigurător	610-613
Arestare , poliția audiențelor; desordine	90
Arestare , opunere violentă la predarea silită a mob. și imob.	601
Asigurător , sequestru	610-620
Atribuțiunile Ministerului public , ...	80-85
Audiențe , poliția lor	85-90
Audiențe , publicitatea ședințelor	86
Audiențe , secrete	99
Autorizarea , femeii măritate de tribunal	624-627
Autoritatea lucrului judecat	183, 329, 375-377, 404
Avizul rudelor , succesiunii, minorii, vânđarea imob.	681-690

B

Beneficiu de cesiune , cesiunea bunurilor	651, 653
Beneficiu de cesiune , stelionați, bancrutari, condamnați	653
Beneficiu de inventar , acțiunile contra moș- tenirei	706
Beneficiu de inventar , comptul gestiunii sale	707
Beneficiu de inventar , succesiunii	702-707
Beneficiu de inventar , vânđarea mișcătoarelor	702-704

	<i>Articolul</i>
Bilanț , depunerea lui, cesiunea bunurilor . . .	648
Bilet de ordin , sequestru	613—614
Bunuri , cesiunea lor	648—653
Bunuri , cesiunea lor, debitorii, depunerea bilanțu- lui și registrelor	648
Bunuri , cesiunea lor; hotărârea tribunalului . .	652
Bunuri imobile , succesiunii, vânzarea lor . .	681—690
Bunuri indivizibile	494
Bunuri mobile , execuțiunea lor silită	406—466
Bunuri mobile , care nu se pot urmări	406—410
Bunuri mobile , care se urmăresc în anumite cazuri	407
Bunuri mobile , urmărirea pentru datorii de ali- mente și chirii	408—409
Bunuri mobile , predarea lor silită	504—603
Bunuri mobile , succesiunii, vânzarea lor . . .	677—680

C

Capacitatea , de a concura la licitațiunii . . .	542
Casa de depunere și consemnații , consem- narea preț. adjudecațiunii.	551—553, 561
Casa de depuneri și consemnații , Vânzare . .	585, 586
Casa de depuneri și consemnații , sequestru . .	483
Casare , ordonanța de adjudecare	562—564
Cauțiune , creanțe condiționale	590—592
Cauțiune , în materie de executări silită 129, 384, 392—396, 401 533, 590—592	
Cauțiune , comunicarea actelor	650
Cauțiune , suspendarea execuției	650
Cauțiune , vinderea bunurilor	652
Cauțiunea judicatum solvi	106
Cauțiunea judicatum solvi , fixarea ei	107
Cauțiunea judicatum solvi , dispensare	107
Căsătorie , convențiuni matrimoniale	708—720
Căsătorie , transcrierea actului.	720

Ceata moşnenilor , modul cum se citează	75
Cereri şi citaţiuni	66—79
Cereri incidente , execuţie silită	393—400; 525—529
Cererei incidente , opoziţiuni la urmăriri imobil.	525—529
Certă şi liquidă , datorică, executări silita	378
Cercetări la faţa locului	222—226
Cercetări la faţa locului , concluziunile pro- curorului	226
Cercetări prin martori	185—210
Cesiunea banurilor	644—653
Cesiunea banurilor , debitorii; depunerea bi- lanţului, registrele şi titlurilor	648
Cesiunea bunurilor , beneficiu de cesiune	651—653
Cesiunea bunurilor , hotărîrea tribunalului	652
Cheltueli de judecată	138—147
Cheltueli de judecată , din ce se compun	146
Cheltueli de judecată , tutori, curatorii	145
Cheltueli de judecată , distribuţia lor	141
Chemarea în garanţie , excepţiuni dilatorii	112—114
Chemarea la interogator	227
Chirie , urmărirea chiriei	477—478
Chirii neplătite , sequestru asigurător	610—613
Citaţiuni şi cereri	66—79
Citaţiuni , cuprinsul lor	69—72
Citaţiuni , modurile predărei lor	73—74
Citaţiuni , cum se citează Statul	75
Citaţiuni , cum se citează comunele	75
Citaţiuni , administratorii, stabilimente publice	75
Citaţiuni , societăţi comerciale	75
Citaţiuni , citarea acelor fără domiciliu	75
Citaţiuni , citarea acelor aflători în ţări streine	75
Citaţiuni , citarea cetei moşnenilor	75
Citaţiuni , nulităţi	76, 111
Citaţiuni , termenul lor	78—79
Comandament prealabil , executarea silită a imobilelor	496—502

	<u>Articolul</u>
Comandament prealabil, cum se face comandamentul	497
Comandament prealabil, suspendarea urmării	302
Comandament prealabil, urmărirea în contra unui minor	499
Comandament prealabil, nulități	501
Comerciale, societăți, acțiuni, competență	62
Comisie rogatorie, ascultare de martori	210
Comisie rogatorie, interogatorul părților	236
Comisie rogatorie, jurământ judiciar	213
Comisie rogatorie, ordinea creditorilor	571
Comparație de scripturi, verificare, declarație în fals	174—180
Competența, regulare de competență	262—265
Competența, instanțele care regulază conflictul	262—263, 265
Competență, acțiuni personale	58
Competență, acțiuni mobiliare	58
Competență, acțiuni imobiliare	59—60
Competență, acțiuni accesorii	61
Competență, societăți comerciale	62
Competență în materie de moșteniri	63
Competență în materie de faliment	64
Competență, acțiuni în garanție	64
Competență în cea din urmă instanță	56—57
Competența tribunalelor	54—65
Compromis	342—344, 348, 356, 363, 369
Compromis, actul numirii arbitrilor	342
Comuna, modul cum se citează	75
Comunicare de acte	97
Comunicare de acte, minister public 80—85, 650, 639, 644	703
Comunicare de acte, cesiunea bunurilor	650
Comunicare de acte, consiliu de familie	639
Comunicare de acte, interdicție	641
Comunicare de acte, beneficiu de inventar	703

Comunicarea copiilor	137
Concluziuni scrise	98, 101
Concluziuni scrise, rezumat dat grefierilor	101
Concluziunile procurorului	120
Concluzunile procurorului, absență	621
Concursul creditorilor, urmărirea imobil.	523, 524
Concursul creditorilor, urmărirea mobil.	450—462
Concursul, mai multor urmăriri imobiliare.	523—524
Conexitate, a se vedea «incidente».	113
Condiționale, creanțe, ordinea creditorilor	589—592
Condițiuni rezolutorii, creanțe; ordinea creditorilor.	590
Condițiuni suspensive, creanțe; ordinea creditorilor.	591
Conflict de atribuțiuni	262—265
Conflict de atribuțiuni, instanțele care regulează conflictul	262—263, 265
Consemnarea prețului, adjudecațiunii și vândări	551—557
Consemnațiuni și oferte	604—609
Consemnațiuni, refuzul creditorilor de a primi oferta.	606—609
Conservarea imobilelor urmărite	511—522
Conservator, imobile urmărite, îndatoririle sale	518—522
Consiliu de familie.	638—642, 693
Consiliu de familie, apel.	642
Consiliu de familie, comunicarea actelor	639
Consiliu de familie, deliberările lui	638—642
Consiliu de familie, aprobarea hotărârei de Tribunal.	639
Consiliu de familie, intervențiune	641
Consiliu de familie, opunerea a parte din membri, motivare	641
Consiliu de familie, urgență	638
Contestațiuni, tabloul de distribuirea prețului	451, 452
Contestațiuni, urmărirea terților detentori	463
Contestațiuni, la tab. de ordinea creditorilor	576, 577, 580 587, 588

Articolul

Contestațiuni la executare persoanele cari pot face contestație	399
Contestațiuni la executare chemarea părților in termen scurt	400
Contestațiuni la executare , suspendarea executării	401
Contestațiuni la executare , timpul când se pot face	403
Contestațiuni la executare , când nu se mai pot face	403, 404
Contestațiuni la executare , daune interese	405
Contract de căsătorie , convențiuni matrimoniale	708—720
Contract de căsătorie , transcrierea lui	720
Convențiuni matrimoniale	708—720
Convențiuni matrimoniale , dotă mobilă	711
Convențiuni matrimoniale , dotă imobiliară	712
Convențiuni matrimoniale , registre de transcripțiuni	712, 714, 717—720
Copiile hotărârilor	133—134, 137
Copii dupe sentințe , comunicarea lor	137
Creanțe , plata lor, ordinea creditorilor	578—588
Creanțe condiționale , tabloul de ordinea creditorilor	589—592
Creanțe condiționale , rezolutori	590
Creanțe exigibile	613
Creanțe neexigibile	430, 438, 450—452
Creanțe speciale , ordinea creditorilor	589—593
Creanțe cu termen , ordinea creditorilor	593
Creditori , concursul mai multor urmăririi imobil.	525—529
Creditori , ordinea lor	569—589
Creditori , tabloul de ordine	573—576
Cuprinsul petițiilor , ...	69
Curatori , condamnare la cheltueli de judecată	129, 145
Curatori , absență, numirea lor	623
Curțile de Apel	130, 316—338

Curțile de apel, împărțirea opiniilor	330
Curte de casație, acțiune recusorie civilă	309, 310
Curte de casație, revizuire	304
Curte de casație, regulare de competență.	292, 263
Custode, urmăriri mobiliare; condițiile cerute	419—421
Custode, responsabilitatea sa	422
Custode, remunerația sa	421
Custode, predarea silită a mob. și imob.	600
Custode, punerea pecetiilor la succesiuni	660, 663
Custode, desdaunare	422
Custode, succesiune	660, 663
Custode, urmărire	418—422, 425, 426, 441, 465, 471, 595, 600

D

Datorie certă și liquidă, executări silită	378
Datorie neliquidă	378
Danne interese, agenți judicioari	77, 427, 437
Danne interese, arbitri	370
Danne interese, conservator	520
Danne interese, contestațiuni la urmărire	405
Danne interese, debitor urmărit	517
Danne interese, ordinea creditorilor	577
Debitor, urmărirea bunurilor mobile aflate în posesia sa	411—430
Debitor, modul de urmărire în absența sa	412
Debitor, debitorul nu poate fi numit custode	419
Debitor, opunerea la urmărire; depunerea valorii	428
Declarare în fals	166, 168
Declarare în fals, verificare de scripte	162, 171, 174
Declarare în fals, determinarea autorului; fals criminal	170, 181
Declarare în fals, fals criminal	170, 181
Declarare în fals, fals civil	171
Declarare în fals, acte de comparație	176
Declarare în fals, concluziunile Minister. public	184

	<i>Articolul</i>
Declinatorii, excepțiuni	108—110
Declinatorii, excepțiuni rațiune personae	108
Declinatorii, excepțiuni rațiune materiae	109
Definitivă, adjudecățiuine	549—550
Deliberările consiliului de familie.	638—642
Demisiunea arbitralui.	369
Denegare de dreptate, acțiunea recursorie contra judecătorilor.	305—315
Denegare de dreptate, diferite cazuri	305—307
Deschiderea ordinii creditorilor	559—577
Deschiderea succesiunilor	654—707
Deschiderea succesiunilor, punerea pecetilor	654—665
Deschiderea succesiunilor, cine poate cere punerea pecetilor.	656—657
Deschiderea succesiunilor, punerea pecetilor din oficiu.	657
Deschiderea succesiunilor, procesul-verbal de punerea pecetilor	659
Deschiderea succesiunilor, punerea pecetilor, custode.	660, 668
Deschiderea succesiunilor, punerea pecetilor; găsirea unui testament.	662, 664
Deschiderea succesiunilor, peceti, opozițiuni la punerea lor	666—667
Deschiderea succesiunilor, peceti; ridicarea lor	668—676
Deschiderea succesiunilor, facerea inventarului	673—676
Deschiderea succesiunilor, vândarea mobililor.	677—680
Deschiderea succesiunilor, împărțiri și licitațiuni.	691—701
Deschiderea succesiunilor. beneficiu de inventar	702—707
Desdaunări și cheltueli.	138—147
Desdaunări	138—147

Desdaunări, arbitri.	370
Desdaunări, execuțiuni silite	405
Desdaunări, custode	412
Desdaunări, martori	203, 422
Desistare de la proces.	260, 261
Despăgubiri civile, martori	203
Dilatori, excepțiuni	112—114
Dilatori, excepțiuni, chemarea garanților în cauză	112—114
Dispensă de cheltueli.	143
Dispensă de a se înfățișa în persoană.	163
Distribuția prețului, tablo, vânzarea obiectelor mobile	459, 454, 483, 490, 569—593
Distribuția prețului, apel contra hotărîrei	453
Divergență de opinii	116, 117, 330
Diverse proceduri.	601—728
Divorț, ședințe secrete	99—100
Dobândi, cereri noui în apel	327
Dobânzi, consemnația lor.	608
Dobânzi, execuția silită	581
Dobânzi, ordinea creditorilor	581
Dol, acțiune recursorie contra judecătorilor	305
Dosar, urmărirea imobilului.	513
Dotă mobilă, convențiuni matrimoniale	711
Dotă imobiliară, convențiuni matrimoniale	712
Dotă imobiliară, registre de transcripțiuni 712, 714, 717—720	
Dreptul de apel, ...	316—333
Dreptul de proprietate, transmisiunea lui, adjudecare	567
Dreptul proprietarului, închiriere	610—620
Duplica și replica.	102

E

Efect retroactiv, ordonanțe de adjudecare	567
Efectele adjudecățiunii	565—568
Efectele apelului	337

Articolul

Efectele apelului, suspendarea execuției	337—338
Efectele hot. arbitrilor	360
Efectele peremțiunei	258—259, 329
Efectele urmării imobiliare	514—516
Epoca execuțiunei silite	385—387
Epoca urmării, fructe	468
Epoca vinzării mobilelor	514—516, 565—568
Estimare, succesiuni, minori, bunuri imobile, vên- dare.	684—685
Excepțiuni.	106—114
Excepțiuni, înaintea apărării	106, 107, 391
Excepțiuni, la Curtea de apel.	331
Excepțiuni, cauză judicatum solvi	106—107
Excepțiuni declinatorii	108—110
Excepțiuni declinatorii, rațiune personae	108
Excepțiuni declinatorii, rațiune materiei	109
Excepțiuni dilatorii	112—114
Excepțiuni dilatorii, chemarea garanților în cauză	112—114
Executarea hotărârii arbitrilor	358—360
Execuție provizorie	126—131
Execuție provizorie, cazurile în care poate fi acordată	129
Execuție provizorie, custode, condiții, respun- deri, onorarii	419—422
Execuție provizorie, formele ei	135
Execuție provizorie, suspendarea ei în apel	337—338
Execuție silită, titlurile cerute de lege	371—378
Execuție silită, formula executorie	135, 373, 375
Execuție silită, hotărâri date în țară străină	374
Execuție silită, lucru judecat	375—377
Execuție silită, titlu executoriu	378
Execuție silită, datorie certă și liquidă	378
Execuție silită, debitorii, moștenitorii lor	379—380
Execuție silită, când se poate exercita	381—391
Execuție silită, hotărâri provizorii, executorii	392—384

Execuție silită , timpul pînă cînd se pôte face.	385
Execuție silită , zile în care nu se pôte face .	386
Execuție silită , somațiune de executare. . .	387, 388
Execuție silită , primirea cautiuneî	392-396
Execuție silită , contra moștenitorilor .	379-380, 397-398
Execuție silită , contestațiunî contra ei . . .	399-405
Execuție silită , contestațiunî, suspendarea executărilor	401
Execuție silită , bunurî mobile	406-466
Execuție silită , bunurî mobile cari nu se pot vinde	406-410
Execuție silită , bunurî mobile aflate în poses. debitorului	411-430
Execuție silită , peceî, sigilarea avereî urmărite.	423-425
Execuție silită , opunerea, debit, plata datoriei.	428
Execuție silită , vîndarea sau licitația mobil, urmărite	431-449
Execuție silită , asupra veniturilor imobilelor .	477-491
Execuție silită , urmărirea fructelor prinse de rădăcinî	467-476
Execuție silită , timpul cînd se pot urmări fruct.	468
Execuție silită , urmărirea fructelor; custode .	471
Execuție silită , urmărirea fructelor; vîndarea.	474-475
Execuție silită , asupra imobilelor.	492-568
Execuție silită , comandament prealabil . . .	496-502
Expertî , declararea în fals	180
Expertî , numirea lor	211, 212
Expertî , numărul lor	213
Expertî , recuzarea lor	214-215
Expertî , citarea lor	216
Expertî , amendarea șt traducerea lor	216
Expertî , indemnizarea lor	216
Expertî , depunerea jurămăntului	218
Expertî , forma jurămăntului	217
Expertî , raportul de expertiză	219-221
Expertiză , succesiunî, împărțirî șt licitațiunî. .	695, 699, 700

Expertiză, vânzarea succesiunilor 684, 685

F

Faliment, acțiuni, competență	64
Fals, acte de comparație	176
Fals, concluziunile Ministerului Public	184
Fals, declararea autorului, fals criminal	170, 181
Fals, declarare în fals	166, 168
Fals, numire de experți	180
Fals, verificare de scripte	162, 171, 174
Fals civil	171
Fals criminal	170, 181
Familie, consiliu, deliberările lui	638-642
Femea măritată, autorizația dată de tribunal	624-627
Femea măritată, interdicție; autorizarea tribunala- lului.	637
Femea măritată, separația patrimoniilor	623-637
Femea măritată, somație făcută bărbatului	624
Foi dotale, convențiunile matrimoniale	708-720
Foi dotale, registre de transcripțiuni	712, 714, 717-720
Forma petițiilor	66-68
Formele apelului	326-339
Formele comandamentului, executării silite.	497
Formele revizuirii, ...	293-304
Formula executorie	135
Formula jurământului, martori	196
Formula jurământului judiciar	240
Fructe, aparate de urmărire	476, 522
Fructe, execuțiunea silită	476, 522
Fructe, urmărirea fructelor prinse de rădăcini	467-476
Fructe, timpul când se pot urmări	468
Fructe, urmărirea lor; numirea custodelui	471
Fructe, urmărirea lor; vânzare	474-475

G

Garanție , acțiunii în garanție, competență . . .	64
Garanție , în materie de executare silită . . .	392—396
Garanție , creanțe condiționale	590—592
Garanție , ridicarea sequestrului asigurător . .	617
Garanți în cauză , chemarea lor; excepțiuni dilatatorii	112—114
Gerant , sequestru	487—489

H

Hotărîrea arbitrilor , căile de atac; apel . .	361—361
Hotărîrea arbitrilor , depunerea ei la grefa tribunalului	356
Hotărîrea arbitrilor , efectele ei	360
Hotărîrea arbitrilor , executarea ei, ordonan- țe executorii	358—360
Hotărîrea arbitrilor , nulitatea hotărîrei ar- bitrale	366
Hotărîrea arbitrilor , împărțirea opiniunilor .	353
Hotărîrea arbitrilor , revizuirea ei	365, 367
Hotărîrea arbitrilor , termenul pronunțării superarbitrului	354
Hotărîrea arbitrilor , tribunal arbitral . . .	352—360
Hotărîre , pronunțarea ei	103
Hotărîri preparatorii , . . . 159—161, 171, 174, 323, 336	
Hotărîri , divergență de opinii	116—118
Hotărîri , comunicarea copieii	137
Hotărîri , date în lipsă	148—158, 318, 319
Hotărîri ce trebuie să cuprindă o hotărîre . .	123
Hotărîri , desdaunări și cheltueli	138—147
Hotărîri , eliberarea copiilor dupe ele	133—134
Hotărîri , execuție provisorie	129
Hotărîri , fără drept de opoziție	151
Hotărîri , formula executorie	135

Articolul

Hotăriri , motivarea opiniei minorit.	118
Hotăriri , opinta și concl. Tribunalului	120
Hotăriri provisorii executorii	382—384
Hotăriri , transcrierile lor în registre	121
Hotăriri executorii , ...	156, 373, 374
Hotăriri in genere	115—137

I

Imobile , cari pot fi urmărite	492—495
Imobile , execuțiunea silită asupra lor	492—568
Imobile , execuțiunea silită; comandament prealabil.	496—502
Imobile , predarea lor silită.	594—603
Imobile , sequestru venitului	479—491
Imobile , succesiuni; vîndarea lor	681—691
Imobile , urmărirea părței indivize	494
Imobile , urmărirea veniturilor	477—491
Imobiliară , dotă; convențiunii matrimoniale	712
Impărțiri și licitațiuni , succesiuni	691—701
Impărțiri și licitațiuni , succesiuni; minori	693
Incidente , cereri incidente: opozițiunii la urmărirea imob.	525—529
Inchiderea judecătii	260—261
Inchiderea judecătii , forma în care se face.	260
Inchiderea ordinii creditorilor	578—588
Inchiderea procesului	260
Inchiriere , dreptul proprietarului	610—622
Inchiriere , efectul adjudecățiunei	566
Inchiriere , strămutarea proprietăței	724
Inchiriere , sequestru	610—612
Inchiriere , urmărire	139, 477, 484, 516
Incompetență , apel	325, 335
Incompetență , rațiune materiae	109
Indemnizare , martori	203
Indivizibilitate , bunuri	494

	<i>Articolul</i>
Inscripțiuni , privilegii, ipotecii; registre	721, 725—723
Interdicți , ministerul public ca parte alăturată	81, 85
Interdicțiune	643—647
Interdicțiune , concluziile Procurorului, opinia medicilor, părerea consiliului de familie	643
Interdicțiune , judecător raportor	644
Interdicțiune , motivele: imbecilitate, sminteală, nebunie	643
Interdicțiune , punerea sub	643
Interogatorul părților	227—236
Interogatorul părților , chemarea la interogator	227
Interogatorul părților , comisiune rogatorie	236
Interogatorul părților , în caz de boală	235
Interogatorul părților , refuzul de a răspunde	234
Intervențiune	247—252
Intervențiune , respingerea ei	252
Inventar , beneficiu de inventar, succesiuni	702—707
Inventar , succesiuni; ridicarea pecetilor	673—676, 679
Ipoteci , inscripțiunea lor	721, 725—728
Ipoteci , urmărirea imob	511, 569—572, 583

J

Judecăți , revizuirea lor	289—292
Judecăți , strămutarea lor; excepțiuni declinatorii	108—110
Judecători , acțiunea recursorie civilă contra lor	305—315
Judecători , denegare de dreptate	306—307
Judecători , recuzarea lor	274—287
Judecător Comisar , ordinea debitorilor	573
Judecător Comisar , închiderea tabloului de ordine a creditorilor	583—584
Judecător Comisar , împărțirea succesiunilor	700
Judecător Comisar , strămutarea proprietății	726
Judecător raportor	96, 115, 621, 626, 639, 644, 694
Judecarea în lipsă	93
Judicatum solvi , cauțiunea streinilor reclamantii	106

	<i>Articolul</i>
Judicatum solvi , dispensă de cauțiune	107
Judicatum solvi , fixarea cauțiunei	107
Jurământ , arbitri	351
Jurământ , comisie rogatorie	213
Jurământ , experți	217, 685, 695
Jurământ , martori	196
Jurământ , martori minori	197
Jurământ judiciar	160, 237—246
Jurământ judiciar , formula lui	240
Jurământ judiciar , modificarea lui după reli- giuni	241
Jurământ judiciar , refuzul de a-l presta	245
Jurământul martorilor	196

L

Lefuri , urmărirea lor.	409
Licitație , adjudecarea definitivă	549—550
Licitație , imob. urmărite.	536—550
Licitație , începerea strigărilor	539—545
Licitație , persoanele cari pot concura.	542
Licitație , supralicitare	547—550
Licitație , așse conținutul lor	437—439
Licitație , epoca vândărei obiect. mobile	433—435
Licitație , locul unde trebuie să se facă	432
Licitație , vândarea mobilelor urmărite	431—499
Licitațiuni și împărțiri , succesiunii	691—701
Licitațiuni și împărțiri , succesiunii, minori	693
Limine litis , excepțiuni	106, 107, 331
Lipsă , botăriri date în lipsă	148—158
Litispendență , a se vedea «incidente».	
Locitorii improprietăriți , modul cum se citeză	75
Lucru judecat , formula executorie	375—377
Lucru judecat , perempțiunea judecăței în apel	329

M

Magistrați , acțiunea recursorie contra lor	305—315

	<i>Articolul</i>
Magistrați, denegare de dreptate	306—307
Magistrați, r�cuzarea lor	274—287
Mandat de aducere, dat contra martorilor	189
Martori, absentă, condamnare la amendă	188, 189
Martori, cercetări prin martori	185—210
Martori, depunerea listei la Grefă	186
Martori, formula jur�m�ntului	196
Martori, indemnizarea lor	203
Martori, comisie rogatorie	210
Martori, corupere de martori	204
Martori, mandat de aducere	189
Martori, mărturie mincinosă	
Martori, nulit�ti	208
Martori, opunere la ascultare	186
Martori, persoanele ce nu pot figura ca martori	191, 197
Martori, refuzul de a jura	207
Martori, scutire de amendă	190
Matrimoniale, convențiunii	708—720
Minister public, absentă, concluzii	621
Minister public, atribuțiunile sale	80
Minister public, ca parte alăturată	81, 85
Minister public, cu parte principală	80—81
Minister public, concluziunile sale în civil	120
Minister public, concluziunii în materie de fals	184
Minister public, interdicție, concluzii	644
Minori, Ministerul public ca parte alăturată	81, 85
Minori, vânzarea imobilelor unei succesiuni	681—691
Minoritatea, opinia scrisă în caz de divergen�	118
Mobile, bunuri mobile cari nu se pot urmări	406—410
Mobile, bunuri mobile cari nu se urmăresc în anumite cazuri	477
Mobile, ce se află în posesia debit; urmărirea lor	411—430
Mobile, ce se urmăresc pentru datorii de alimente �i chirii	408—409
Mobile, execu�iunea lor silită	406—466
Mobile, predarea lor silită	594—603

	<i>Articolul</i>
Mobile , dotă, convențiunile matrimoniale	711
Mobile , succesiunii, vânzarea lor	677—680
Mobile , urmărirea lor, conținutul procesului verbal	416
Mobiliare , acțiunii, competență	58
More judaico , modificățiunile jurământului judi- ciar	241
Moșneni , modul cum se citează	75
Moștenire , a se vedea «succesiunii»	} 63
Moșteniri , acțiunii, competență	
Moștenitori , execuția silită	380, 397—398
Moștenitor beneficiar , succesiunii	702—707
Motivarea opiniei în cas de divergență	118
Mutațiunii de proprietate , transcrierea actelor în registre	721—727

N

Necompetență , apel	325, 335
Necompetență , excepțiuni declinatorii	103—110
Necompetență rațiune loci	108
Necompetență rațiune materie	109
Necompetență rațiune personæ	108
Notificare , adjudecațiunii	565
Nulități , 69, 76, 111, 208, 342, 366, 367, 391, 398, 410, 412, 501 503—512, 735—737	
Nulități , acte declarate nule de la legi	735
Nulități , actele de unde începe anularea procedurii .	737
Nulități , cazurile în care un act este declarat nul .	735
Nulități , călcare de forme	735
Nulități , când se pronunța ele	736
Nulități , când trebuiesc propuse	111
Nulități , acte de procedură, când trebuiesc pro- puse nulități	111
Nulități , magistrat incompetent	735
Nulități , Minister public	736
Nulități , așipte	503—511

O

Oferte de plată și consemnațiuni	604—609
Oferte reale.	604
Opinia minorității, motivarea ei.	118
Opozițiuni, amendarea oponentului.	533
Opozițiuni, admiterea lor	157
Opozițiuni, ce trebuie să cuprindă ele	154
Opozițiuni, comunicarea hotărârilor.	137, 133
Opozițiuni, hotărâri date în lipsă.	145—158
Opozițiuni la opozițiuni	158
Opozițiuni la o urmărire imobiliară	525—529
Opozițiuni la punerea pecetilor cum trebuie făcute	666
Opozițiuni la punerea pecetilor în succesiuni.	666—667
Opozițiuni, suspendarea executărei.	155
Opozițiuni, termenul când se pot face	154
Ordinea creditorilor, comisiuni rogatorii	571
Ordinea creditorilor, contestațiuni la tablou 576 -	577, 580,
	587—588
Ordinea creditorilor, creanțe condiționale.	589—592
Ordinea creditorilor, creanțe speciale	589—793
Ordinea creditorilor, deschiderea ordinii și infățișarea titlurilor.	569—577
Ordinea creditorilor, dobânzi.	581
Ordinea creditorilor, închiderea ei.	578—583
Ordinea creditorilor, judecător comisar.	573
Ordinea creditorilor, plata creanțelor	578—588
Ordinea creditorilor, tablou de ordine	573—576
Ordinea judecării proceselor	91
Ordonanța de adjudecare	558—559
Ordonanța de adjudecare, recurs contra ei	560
Ordonanța preparatorie	159—246

P

Partagiū, succesiunii și licitațiuni.	691—701
Partagiū, succesiuni, minori.	693

	<i>Articolul</i>
Patrimoniū , apărarea lor dintre bărbat și femeie	628—337
Peceti , custode	660, 663
Peceti , desfacerea lor, licitație, vânzare	441
Peceti , găsirea unui testament	662, 664
Peceti , opozițiunii la punerea lor	665—667
Peceti , procesul-verbal de punerea lor	659
Peceti , succesiunii; cine pot cere punerea lor	656—657
Peceti , succesiunii; punerea lor	654—665
Peceti , succesiunii; punerea lor din oficiu	657
Peceti , ridicarea lor, facerea inventariului	673—676
Peceti , ridicarea lor	668—676
Peceti , ruperea lor, penalitate	444
Peceti , sigilarea averei mobile urmărite	423
Peceti , urmărirea mob. de cine trebuiesc puse	423
Peceti , verificarea lor	441
Pensiuni , execuție provizorie	129
Pensiuni , urmărirea lor	409
Perimare , efectele ei	257—325, 329
Perimare , perempțiune	257—259, 329
Perimare , timpul cerut pentru perimare	257
Personale , acțiunii, competență	58
Petițiuni , în câte exemplare trebuiesc făcute	70
Petițiuni , cuprinsul lor	69, 72
Petițiuni , forma lor.	66—68
Plata creanțelor , închiderea ordinii creditorilor	578—587
Plată , oferte și consemnațiuni	604—609
Poliția audiențelor	86—90
Poliția audiențelor , arestarea acelor ce pro- voca desordinea	90
Poprire , depunerea banilor la Casa de Depuneri.	643
Poprire , mobile aflate în mâna celor de al treilea	455—466
Poprire , terți detentori; cererea creditorilor	456—457
Poprire , terți detentori; contestații.	463
Poprire , terți detentori; (interveniri).	463
Poprire , terți detentori; încetarea urmăririi	466
Poprire , validarea ei	455—491

Portărei , oferte de plată; somațiuni	605
Portărei , predarea silită a mob. și imob.	594
Portărei , sequestru asigurător	612, 618—619
Prealabil , comandament; executarea silită a imobilelor.	496—502
Predarea silită , a mob. și imobilelor	594—603
Predarea silită , custode.	600
Predarea silită , violență, opunere, arestare	601
Preț , consemnarea prețului adjudecărei.	551—557
Preț , depunerea lui în cas de contestație la Trib.	451—452
Preț , distribuțiunea lui în vânzări silită	450—454
Preț , distribuția prețului; apel	453
Primirea cauțiunii în execuțiuni silită	392—396
Privilegiu , inscripțiunea lor; registre	721, 725—728
Privilegiu , urmărirea imob.	563—572, 583, 610
Procedură , suspendarea ei în cas de conflict de atribuțiuni	264
Proceduri diverse	604—728
Proceduri preparatorii	159—246
Proceduri probatorii	159—246
Procese , ordinea judecăței lor	91
Procuror , a se vedea «Ministerul Public»	80—65
Procuror , absența; concluzii.	621
Procuror , concluziunile sale.	120
Procuror , interdicție concluziunii	644
Pronunțarea adjudecățiunii , licitațiunea imobilului urmărit	545
Pronunțarea hotărârii	10 ³
Proprietate , transmisiunea dreptului; adjudecare	567
Provisoriu , execuția provisorie	126—131
Publicitate , separația patrimoniului	629—630
Publicitate , urmărirea imob.	503—510, 554—555
Publicitatea ședințelor	86
Publicitatea vânzării , obiecte mobile.	442, 686, 690
Punerea pecetilor , succesiunii a se vedea «Pecetii»	654—666

Articolul

Punerea sub interdicție	613—617
Punerea sub interdicție , conclusiunile Procurorului, opinia medicilor, părerea consiliului de familie	614
Punerea sub interdicție , motivele	613

R

Raport dat de judecătorii în pricinii complicate	96
Raportul de expertiză	219—221
Rațiune loci , excepțiuni declinatorii	198
Rațiune materię , excepțiuni declinatorii	109
Rațiune personae , excepțiuni declinatorii	108
Reconvenționale , acțiuni accesorii	61
Recurs , în materie de strămutări de procese	270, 272
Recurs , contra actelor de adjudecare	558—664
Recursorii , acțiuni recursorii contra judecătorilor	305—315
Recuzarea experților	214, 215
Recuzațiuni , acei cari nu pot fi recuzați	277
Recuzațiuni , cazurile de recuzarea judecătorilor	274—287
Recuzațiuni , când trebuesc făcute	230
Recuzațiuni , cum trebuesc propuse	231
Recuzațiuni , persónel e cărora se pot aplica	286
Refuzul de a jura , martorii; jurământ judiciar	207, 215
Registre , convențiuni matrimoniale trecerea lor în;	708—720
Registre , depunerea lor; cesiunea bunurilor	643
Registre de inscripțiuni , privilegiu și ipotecă	721, 725—728
Registre de transcripțiuni , dota imobiliară	712, 714—720
Registre de transcripțiuni	721—728
Regularea de competență	262—264
Regularea de competență , instanțele care rezolvă conflictul	262—263, 265
Renunțarea la apel	317
Replică	102
Resolutorii , creanțe condiționale	590
Retroactivitatea , ordonanțelor de adjudecare	567

	<i>Articolul</i>
Revendicare, sequestru	615
Revizuirea hotărîrilor arbitrilor	355, 367
Revizuirea judecăților, de către Stat, comună	291
Revizuirea judecăților, cazurile în care nu se pôte priimi	303
Revizuirea judecăților, cazurile în care se pôte cere	288—292
Revizuirea judecăților, când nu se pôte cere	292
Revizuirea judecăților, concluziunile Procu- rorului	294
Revizuirea judecăților, formele în care se face.	293—295
Revizuirea judecăților, mențiunile ce trebu- esc făcute pe hotărîrile revizuite	302
Revizuirea judecăților, termenul în care se face	296—297
Rezumat scris, concluziuni scrise pentru grefier	101
Ridicarea pecetilor, cine o pôte cere	670
Ridicarea pecetilor, deschiderea succesiunilor	663—676
Ridicarea pecetilor, facerea inventariului	673—676
Ridicarea pecetilor, succesiuni; când pot fi ri- dicate	668
Rudenie, strămutarea judeoăței în cas de rudenie	266, 274—275
Ruperea pecetilor, urmărirea bunur. mobile	424
S	
Salarii, urmărirea lor	409
Scripte, verificarea lor	162—185
Scrise, concluziuni	98, 101
Sechestru, așteptarea publicațiunii	481, 484
Sechestru, urmărirea veniturilor, cazurile în care încetază	491
Sechestru, urmărirea veniturilor unui imobil	479—491
Sechestru asigurator	610—620
Sechestru asigurator, autorizația Tribunalului	614—615
Sechestru asigurator, chirii, arendi neplătite	610—613
Sechestru asigurator, ridicarea lui	617

	<u>Articolul</u>
Secrete , ședințe secrete	99—100
Sentințe , ...	115—137
Sentințe , ce trebuie să cuprindă în o sentință	123
Sentințe , comunicarea copieii	137
Sentințe , date în lipsă	148—158
Sentințe , desdaunări și cheltueli	138—147
Sentințe , divergență de opinii	116—118
Sentințe , eliberarea copiilor	133—134
Sentințe , execuția provisorie	129
Sentințe , fără drept de opoziție	151
Sentințe , formula executorie	135
Sentințe , motivarea opiniunii minorității	118
Sentințe , opinia și concluziile Procurorului	120
Sentințe , transcrierea lor în registre	121
Separatiunea patrimonilor , afișarea extrac- tului cererei	629—630
Separatiunea patrimonilor , afișarea hotărâ- rirei	632
Separatiunea patrimonilor , dintre barbat și femeie	628—637
Separatiunea patrimonilor , încetarea ei; unirea patrimonilor	634—637
Separatiunea patrimonilor , termenul pro- nunțării hotărârii	631
Sequestru , a se vedea «sequestru»	
Sigilii , ruperea lor, penalitatea	424
Sigilii , urmărirea mobilă	423
Sigilii , urmărirea mobilă, de cine trebuie puse	423
Silită , predarea mobilelor și imobilelor	594—603
Societăți comerciale , acțiuni, competență	62
Societăți comerciale , citarea lor	75
Somațiunii de executare , executări silite	378, 388, 416
Somațiune , femeia măritată; autorizarea trib.	624
Somațiune , oferte de plată	605
Somațiune , predarea silită a mobilor și imobilelor	594, 599
Somațiune , esecutiă silită	388—391

	<i>Articolul</i>
Somațiune, urmărirea fructelor	468
Stabilimente publice, modul cum se citează	75
Statul, modul cum se citează	75
Strămutarea judecătorei, apel și recurs	270, 272
Strămutarea judecătorei, când trebuie propusă.	267
Strămutarea judecătorei, excepțiuni declinatorii	103—110
Strămutarea judecătorei, la alt tribunal, pentru rudenie, afinitate	266—273
Strămutarea proprietății, transcripțiunea actelor; registre	721—728
Succesiuni, împărțiri și licitațiuni	691—701
Succesiuni, beneficiu de inventar.	702—707
Succesiuni, cine poate cere punerea pecetilor	654—657
Succesiuni, deschiderea lor	674—707
Succesiuni, facerea inventariului	673—676
Succesiuni, peceti, opozițiuni la punerea lor	666—667
Succesiuni, peceti, ridicarea lor	668—676
Succesiuni, proces verbal de punerea pecetilor	659
Succesiuni, punerea pecetilor, a se vedea «Peceti»	674—663
Succesiuni, punerea pecetilor; custode	660—663
Succesiuni, punerea pecetilor din oficiu	657
Succesiuni, punerea pecetilor, găsirea unui testament	662, 664
Succesiuni, vânzarea mobilelor	677—680
Succesor, execuția silită.	380, 397—398
Succesor beneficiar, beneficiu de inventar	702—707
Superarbitru, Tribunal arbitral	347, 353, 354
Supralicitare, adjud. definitivă	549—550
Supralicitare, adjud. imob. urmărite	547—550
Suspendarea executărei, în apel	337—338
Suspendarea executărilor.	401
Suspendarea procedurii, în caz de conflict de competență	264
Suspendarea termenului de apel	321
Suspendarea urmărireii, comandament prea-	

labil	502
Suspensiunea judecății, cazurile când se pot suspenda.	253—254
Suspensiunea judecății, respingerea judecății	256

S

Ședințe, poliția lor	86—90
Ședințe, publicitatea lor	86
Ședințe, ședințe secrete	99—100

T

Tabloă de distribuțiunea prețului în apel	453
Tabloă de distribuțiunea prețului în vînderi.	451, 452
Tabloă de ordinea creditorilor	573—576
Tabloă de ordinea creditorilor contestațiunii contra lui	576—577; 580, 587—588
Tabloă de ordinea creditorilor, închiderea tabloului	578, 583, 587
Telal, licitațiuni, vînderi.	443, 538
Terminarea arbitragiului.	368—370
Termen, creanță cu termen	593
Termen de opozițiune.	154
Termenul de apel, ...	318—319
Termenul de apel, în contra hotărîrilor prepa- ratorii.	323
Termenul de apel, în contra minorilor, inter- zișilor	323
Termenul de apel, în cazul respingerei opozi- țiunei.	319
Termenul de apel, hotărîrei contradictorii	318
Termenul de apel, hotărîrei date în lipsă	318
Termenul de apel, pierderea dreptului de apel.	320
Termenul de apel, reînceperea lui	321
Termenul de apel, suspendarea lui	321
Termenul citațiunilor, ...	78—79
Termene, expirarea lor	783

Termene, luni, săptămâni	730
Termene dispoziții generale	729—734
Termene , suspendarea lor.	734
Termene , zile libere.	729
Termene , zi de sărbătoare.	731
Termenul de perimare	257
Termenul de revizuire	296—297
Termenul de revizuire , pentru Stat, comune, minori.	297
Terții detentorii , urmărirea mobilă în mâna celor d'al treilea.	455—466
Testamente , acțiuni în validitate; competență	63
Testamente , succes.; punerea de pecetii; găsirea lui	662—664
Titluri active , depunerea lor; cesiunea bunurilor	648
Titlu executor 135, 375, 378, 395, 455, 457, 480	
Titlu executor , cauciune	395
Titlu executor , execuțiunii silite	378
Titlu executor , ordonanța de adjudecare	567
Titlu executor , predarea silită a mobilelor și imobilelor	598, 620
Transacțiune , strămutarea proprietății.	721—728
Transcripțiuni , registre; dotă imobiliară	71, 720
Transmisiunea dreptului de proprietate , adjudecare	567
Tribunal , autorizarea dată femeii măritate.	624—627
Tribunal , hotărârea arbitrilor	352—360
Tribunal , însințea arbitrilor	349—351
Tribunal , jurământ	351
Tribunal arbitral , arbitri, super-arbitri	339, 347
Tribunal arbitral , compromisul	342
Trimiterea la alt tribunal , pentru cauză de rudenie, afinitate.	266—273
Tutori , condamnarea lor la cheltueli de judecată.	145
Tutor , execuțiune	129

U

Ultima instanță	56, 57

Articolul

Urgență, diferite cazuri	383, 394, 400, 428, 560, 638
Urmărirea imobiliară	503—516
Urmărirea imobiliară, imobile care se pot urmări	492—439
Urmărirea imobiliară, concursul mai multor	
Urmărirea imobiliară, Dosarul greșei	513
Urmărirea imobiliară, efectele ei	514—516
Urmărirea imobiliară, așipte, cuprinsul lor	504—509
Urmărire mobiliară, închirieri, arendări	516
Urmărire, bunurilor mobile cari nu se pot urmări	406—410
Urmărire, bunurilor mobile cari se urmăresc în anumite cazuri	407
Urmărirea, bunuri care se urmăresc pentru datorii de alimente și ohirii	408—409
Urmărire, procesul-verbal de urmărirea mobilelor aflate în posesiunea debit.	416
Urmărire, urmăriri	523—524
Urmărire, contra terțiile detentorii; cererea creditorilor	462
Urmărire, custode, condițiunile cerute	419—421
Urmărire, custode, responsabilitatea sa	422
Urmărirea, fructelor prinse de rădăcinii	467—476
Urmărire, fructe prinse de rădăcinii; custode	471
Urmărire, fructe prinse de rădăcinii; vânzarea	474—475
Urmărire, mobile aflate în mâna celor de al treilea	455—466
Urmărire, terții detentorii; contestațiuni	463
Urmărire, terții detentorii; depunerea banilor la casa de depuneri	463
Urmărire, terții detentorii; încetarea urmăriri	466
Urmărire, terții detentorii; interveniri	462
Urmărire, timpul când se pot urmări fructele	468
Urmărire, veniturile unui imobil	477—491

V

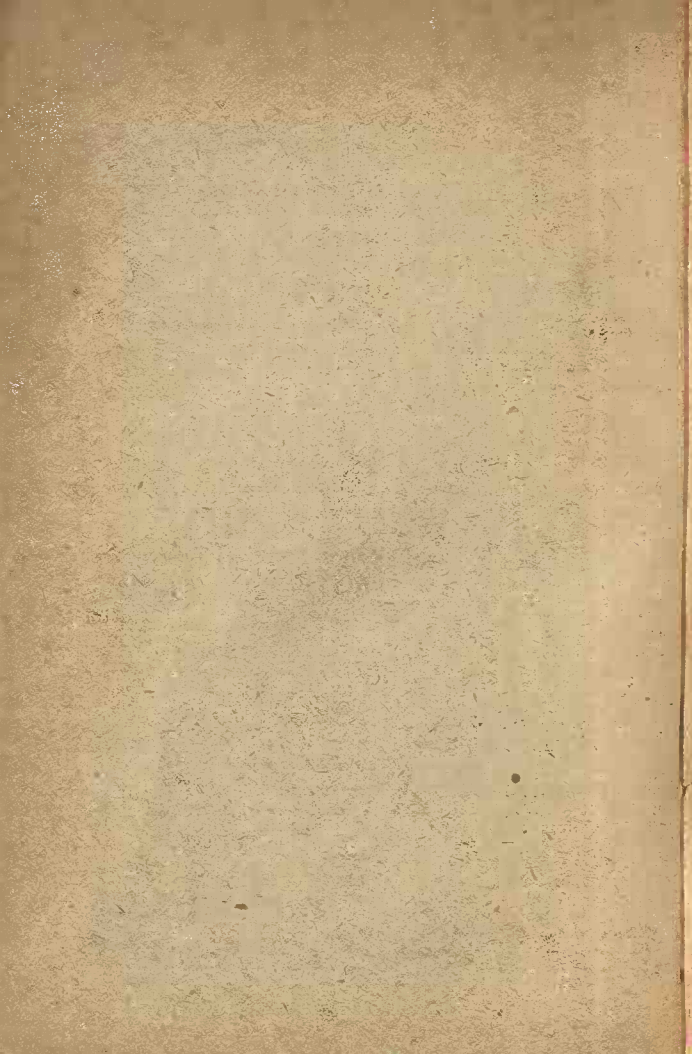
Validare, popririi	455—491

Validitatea testamentelor, acțiuni în competență	463
Venituri, execuție silită	477—491
Venituri, urmărirea veniturilor imobilelor	477—491
Venituri, urmărirea imobilelor; sequestrarea venitului.	479—491
Verificarea scriptelor	162—184
Verificarea scriptelor, acte de comparație	176
Verificarea scriptelor, cazurile în care are loc	162
Verificarea scriptelor, concluziunile Ministerului public.	184
Violență, predarea silită a mob. și imob.	601
Verificarea scriptelor, declarare în fals.	166—169
Verificarea scriptelor, experți numirea lor	180
Verificarea scriptelor, fals civil.	171
Verificarea scriptelor, fals criminal.	170, 171
Vîndarea fructelor, prinse din rîdăcină.	467—476
Vîndarea imobilelor;	492—568
Vîndarea imobilelor, unei succesiuni.	681—691
Vîndarea imobilelor, unei succesiuni, minorei.	681—690
Vîndarea imobilelor, urmărite.	536—550
Vîndarea mobilelor, unei moșteniri	677—680
Vîndare, licitațiune afișe conținutul lor	437, 439
Vîndare, licitațiune, cerere de nulitate.	449
Vîndare, licitațiune, cum trebuie să se facă	432
Vîndare, licitațiune, desfacerea și verific. părților	441
Vîndare, licitațiune, depunerea prețului	448
Vîndare, licitațiune, epoca vînderei	433—435
Vîndare, licitațiune, obiecte mobile urmărite	431—449
Vîndare, licitațiune, publicitatea vînderei	442

Z

Zapis netăgăduit, sequestru.	613, 614
Zile, în care nu se poate face execuție silită.	389
Zile libere, despre termene.	729
Zile nelibere, despre termene.	729

CODUL
DE
PROCEDURĂ CIVILĂ
ADNOTAT

C O D U L

DE

PROCEDURĂ CIVILĂ *)

ADNOTAT

CARTEA I.

(Abr. prin L. 9 Mart 1879 asupra judecătorielor comunale și de ocôle)

CARTEA II.

DESPRE TRIBUNALELE DE JUDEȚE.

TITLUI I.

Despre competență.

Art. 54. Tribunalele de

județe vor judeca toate afacerile civile, atât personale, cât și reale și mixte. (Pr. 55, ur. 58. — Civ. 13, 14.—L. Org. J. 6-21) (69 L. Gen. 15 Febr. 1816).¹⁾

55. Ele vor judeca în apel cauzele venite de la judecătorii de plăși sau ocôle.

*) Codul de procedură civilă a fost promulgat și publicat în «*Monitorul Oficial*» No. 200 din 11 Septembrie 1865. El a fost pus în aplicare o dată cu *Codul civil*, la 1 Decembrie 1865. În cursul timpului el a suferit mai multe modificări și anume: prin legea de la 29 Octombrie 1877 relativă la atribuțiunile Ministerului public; prin legea de la 1 Martie 1881 și de la 19 Iunie 1892, referitoare la interpretarea și modificarea art. 409 și 410 proc. civ.; prin legea de la 13 Aprilie 1885, cu privire la interpretarea art. 291. proc. civ.; prin legea de la 30 Ianuarie 1887, care a adăugat un al 9-lea alineat art. 75 proc. civ.; și în ultimul timp prin legea de la 19 Iunie 1892.

Codul de procedură civilă al nostru, a fost prelucrat după următoarele legi streine: Procedura civilă franceză din 8 Octombrie 1842; legea franceză de la 26

Martie 1855; Procedura civilă geneveză din 29 Septembrie 1819 și legea de organizare judecătorească geneveză din 15 Februarie 1816 cu modificările ce i s'a făcut la 5 Decembrie 1832. Din pricina multelor legi streine ce s'a avut în vedere la alcătuirea lui, Codul de procedură civilă, român, prezintă multe lacune și multe contradicții, pe care numai o reformă scrupuloasă le va putea înlătura. Și să sperăm că ea se va face cât mai neîntârziat.

¹⁾ a) Instanțele judecătorești ordinare sunt competente de a judeca cererile de pensiuine din partea ofițerilor răniți în campanie, când Ministerul de război le refuză acest drept. Cas I. 347/86. Bul. pag. 857.

b) Tribunalele ordinare, sunt competente, a se pronunța asupra cererilor de pensiuini făcute de foștii militari, iar nu ministerul de război este dator să verifice

Celelalte cauze le vor judeca în prima sau ultima instanță. (Pr. 54, 56 ur), (62 L. Gen. 15 Feb. 1816). ¹⁾

56. Tribunalele de județe vor judeca în ultima instanță, toate afacerile cari au o valoare de 1500 lei

capital și interese sau 100 lei venit.

Afacerile ce au o mai mare valoare le vor judeca numai în prima instanță. (Pr. 55, 57) (70 L. Gen. 15 Febr. 1816). ²⁾

57. Competința în cea

titlurile celor interesați, care, în cas de neînțelegere, pot face să se valoreze drepturile lor înaintea instanțelor judecătorești. Cas. I 53/88. Bul. pag. 141.

c) Instanțele judecătorești sunt competente de a judeca asupra cererilor de pensuni refuzate de comitetul pensiunilor. Cas. I 128/88. Bul. pag. 450.

d) Hotărîrea tribunalului de județ dată asupra acțiunii în anularea vînderei unui imobil de o valoare mai mică de 1500 lei și cu un venit ce nu depășește cifra de 100 lei anual, trebuie a fi primită ca pronunțată în prima și ultima instanță, fără să fie susceptibilă de apel la curtea respectivă. Cas. I 268/92. Bul. pag. 753; Cas. I 35/95. Bul. pag. 32.

¹⁾ a) Hotărîrea tribunalului de județ dată asupra acțiunii în anularea vînderei unui imobil de o valoare mai mică de 1500 lei și cu un venit ce nu depășește cifra de 100 lei anual, trebuie a fi primită ca pronunțată în prima și ultima instanță, fără să fie susceptibilă de apel la curtea respectivă. Cas. I 268/92. Bul. pag. 753.

²⁾ a) Delictelor silvice, se judecă de tribunal în prima instanță, când cererea de despăgubire trece peste 300 lei, chiar dacă este cerută de mai mulți delicuenți. Cas. II 2/87. Bul. pag. 163.

b) Instanțele judecătorești sînt

competente de a judeca asupra cererilor de pensune refuzate de comitetul pensiunilor. Cas. I 128/88. Bul. pag. 450.

c) Numai tribunalele de județ iar nu și judecătoriile de ocôle, sînt competente a judeca asemenea contestațiuni, fie că valoarea lor ar fi mai mică de 1500 lei. Cas. I. 52/89. Bul. pag. 143.

d) Competința unei instanțe judecătorești se regulează dupe legea în vîgöre în momentul introducerii acțiunii. Ast-fel, hotărîrea dată de tribunal asupra unei acțiuni, introdusă înainte de aplicarea legii noi a judecătorilor de ocôle, este susceptibilă de apel. În asemenea cas se aplică art. 56 din pr. civilă, iar nu art. 54 din legea judecătorilor de ocôle. Cas. I. 184/89. Bul. p. 526.

e) Incheierea tribunalului prin care se omolögă un partagiū și se fixază loturile părților este susceptibilă la apel. Cas. I. 419/91. Bul. pag. 1190.

f) Hotărîrea tribunalului de județ, dată asupra unei acțiuni în recunoscerea dreptului de proprietate a unui imobil a cărui venit anual nu trece de 100 lei, trebuie a fi primită ca pronunțată în prima și ultima instanță, fără să fie susceptibilă de apel la curtea respectivă. Cas. I 209/92. Bul. pag. 551.

g) Hotărîrea tribunalului de

din urmă instanță se va s'a adjudecat de tribunal
regula, nu după suma ce ci după suma cerută de

judet dată asupra acțiunii în anularea vinderei unui imobil de o valoare mai mică de 1500 lei și cu un venit ce nu depășește cifra de 100 lei anual, trebuie a fi primită ca pronunțată în prima și ultima instanță, fără să fie susceptibilă de apel la curtea respectivă. Cas. I 268/92. Bul. pag. 753; Cas. I 5/93. Bul. pag. 4.

h) Tribunalele de județ judecă în ultima instanță toate afacerile civile care au o valoare de 1500 lei capital și interese sau 100 lei venit. Ast-fel, de și dupe art. 80 din regulamentul portăreilor, cererile pentru plata taxelor datorite portăreilor, sunt date a se rezolva de către instanțele pe lângă care sunt alipiți portăreii cari au efectuat lucrările de procedură, a căror plată o cer, totuși ori-care ar fi interpretarea ce se poate da srs-șisului articol, într-un cât el nu derogă în nimic de la regulile ordinare de competență consacrate de procedura civilă, urmază de aci că, ori de câte ori asemenea cereri, n'au de obiect o sumă mai mare de 1500 lei, sentințele tribunalului cată a fi privite ca pronunțate în ultima instanță și fără drept de apel. Că dacă art. 80) din regulamentul portăreilor face mențiune de dreptul de apel, acesta se referă la ipotesa în care sumele reclamate ar depăși cifra de 1500 lei. Cas. I 333/93. Bul. pag. 949.

i) Judecătorul acțiunii posesorie are calitatea și competența să se ocupe de însăși titlu constitutiv al servitutei ce face obiectul acțiunii și să respingă ca atare acțiunea când constată

că termenul asupra căruia reclamantul cere să și exercite o servitute de trecere, este de domen public, care nu poate da loc la acțiunea posesorie, neputându-se dovedi prin prescripțiune. Cas. I 91/94. Bul. pag. 235

j) Este de principiu că ori-ce cerere în justiție trebuie să treacă prin cele două grade de jurisdicțiune, afară de câte-va excepțiuni anume prevăzute de lege; de unde urmază că apelul fiind de drept comun, el este admisibil în cazurile în care cererea trece peste valoarea ce judecătorul este competent a judeca în ultima instanță, fără a se distinge dacă hotărîrea este dată pe cale grațiosă sau pe cale contencioasă. Ast-fel, este susceptibilă de apel hotărîrea prin care tribunalul a respins cererea făcută de tutorele legal al unor copii de a li libera sumele de bani, proveniți dintr'un partagiu, pentru a face ca ele să-i producă un venit mai mare de cât cel dat de casa de consemnațiuni. Cas. I 22/95. Bul. pag. 18.

k) Acțiunile în revendicarea imobilelor de o valoare mai mică de 1500 lei sau care n'au un venit mai mare de 100 lei anual, cată să fie judecate de tribunalele de județ în ultima instanță, fără ca hotărîrile lor să fie susceptibile de apel. Cas. I 35/95. Bul. pag. 32.

l) Acțiunile ce au de obiect un nemiscător a cărui valoare nu trece de 1500 lei ca capital, nici peste 100 lei ca venit, se judecă de tribunal, când sunt lui adresate, în prima și ultima instanță. Așa dar, cu drept cuvânt curtea

părți. (Pr. 56). (63 L. Gen. 15. Febr. 1816).¹⁾

58. In materii personale și mobiliare acțiunea se va adresa la tribunalul

domiciliului părilului, sau, dacă n'are domiciliu cunoscut, la tribunalul reședinței sale.

Dacă sunt mai mulți pă-

de apel respinge ca neadmisibil apelul ce se face contra sentinței dată de tribunal într'o asemenea materie. Cas. I 53/96. Bul. pag. 178.

1) a) Competința în cea din urmă instanță se regulează nu dupe suma care se adjudecă de tribunal, ci dupe aceea cerută de părți. Cas. I 59/86. Bul. pag. 113.

b) Competința instanței se regulează dupe suma ce se cere, ne fiinduși permis de a se reduce din ceea-ce se coprinde în cerere. Cas. I 227/86. Bul. pag. 522.

c) Competința tribunalelor d'a judeca delictele silvice în prima sau în ultima instanță se regulează nu dupe sumele adjudecate ca despăgubiri civile, ci dupe cele care au fost c'rate. Cas. II 20/91. Bul. pag. 68; Cas. II 37/91. Bul. pag. 89.

d) Competința judecătorilor de ocóle de a judeca în prima sau ultima instanță se determină dupe suma reclamată iar nu dupe cea adjudecată.

Ast-fel, dacă se reclamă uneia sau mai multor persoane sume mai mici de trei sute lei, dar care sume provin din aceeași cauză și intrunite trec peste această cifră, judecătorul de ocol nu judecă de cât în prima instanță, ori-care ar fi suma pe care ar adjudecă-o dânsul. Cas. I 183/91. Bul. pag. 455.

e) Norma dupe care competența tribunalului, de a judeca în ultima instanță sau cu dreptul de apel în materie de delict

silvice, se regulează dupe suma pretinsă; așa dar, ori de câte ori amenda sau cererea de despăgubiri a Statului trece peste suma de 300 lei, hotărîrea tribunalului, conform art. 43 din codicile silvice, este supusă apelului. Cas. II 388/92 Bul. pag. 683; Cas. II 6/95 Bul. pag. 962.

f) Dacă după art. 57 din procedura civilă, combinat cu art. 57, din legea judecătorilor de ocóle, instanțele judecătorești au dreptul de a și determina competența prin stabilirea valorii obiectului procesului dupe actele ce pot avea, atunci când cererea de intentarea acțiunii nu arată acea valoare, totuși această stabilire nu se poate face pe baza chiar a actelor ce sunt atacate prin acțiune ca simulate sau făcute prin manopere dolóse.

In acest cas ele sunt datóre să admită cele alte mijlóce legale ce i se invocă de părți, în această privință; căci alt-fel, respigând acele mijlóce, comite un adevărat exces de putere care dă loc la casare. Cas. I 96/93. Bul. pag. 238.

g) Competința curților de apel, d'a judeca apelurile în materie de delictes silvice, se regulează dupe suma cerută, iar nu dupe cea adjudecată de tribunal. Așa dar, curtea de apel violéza art. 43 din Codul silvic, combinat cu art. 6 și 57 din procedura civilă, când declarând neadmisibil apelul pe motiv că suma adjudecată de tribunal este mai mică de 300

riți, acțiunea se va adresa la tribunalul domiciliului unuia din ei, după alege-

rea reclamantului. (Pr. 59, ur. — Civ. 87, ur. 456). — (Pr. Fr. 59, 1° și 2°).¹⁾

lei, dacă se constată că cea cerută ca amendă depășește această cifră. Cas. Sec. Vacanțelor 388/93. Bul. pag. 685; Cas. II 637/94 Bul. pag. 1310 Cas. II 32/95. Bul. pag. 63.

1) a) Acțiunea având de obiect degradările urmate la un imobil este personală și mobilă și ca atare de competența tribunalului domiciliului defendentului. Cas. I 28/87. Bul. pag. 35.

b) Acțiunile privitoare la daunele cauzate hâldelor dupe o proprietate sunt personale și ca atare de competența tribunalelor domiciliului pârâtului de a le judeca în prima instanță. Cas. I 87/87. Bul. pag. 142.

c) Când în cauză sunt mai mulți defendenți, reclamantul are alegea să intenteze acțiunile la ori cari tribunal al domiciliului lor, dacă are interes vedit în contra tuturor; competența în acest caz se regulază dupe starea în care se găsește afacerea în momentul pornirii acțiunii, iar nu dupe schimbările ce se produc în cursul procesului. Cas. I 350/89. Bul. pag. 925.

d) Prescripțiunile art. 65 din procedura civilă, dupe care părțile trebuie să facă o declarațiune înscrisă înaintea tribunalului ce 'și aleg, altul de cât cel arătat în articolele precedente pentru judecata diferendului dintre ele, nu 'și are loc când ele 'și au ales domiciliu prin convențiunea chiar care face obiectul acțiunii. Cas. I 441/90. Bul. pag. 1415.

e) Dupe art. 63 din legea judecătorilor de ocôle, cererea se adresează la judecătorul domiciliului pârâtului, fără să se facă

distincțiunile arătate în art. 58 și 59 din procedura civilă. Atunci însă când acțiunea este în legătură cu imobilul, ea se va adresa la judecătorul locului unde este imobilul. Așa acțiunea în daune pentru stricăciunile aduse unui imobil de către direcția căilor ferate urmăzează a se adresa la judecătorul locului unde este imobilul, iar nu la judecătorul domiciliului direcțiunei. Cas. I 101/94. Bul. pag. 242.

f) De și în materie personală și mobilă acțiunea cată a se intenta la domiciliul pârâtului, însă, prin art. 21 din legea din 28 Martie 1872 pentru administrațiunea domeniilor Statului, s'a făcut o derogatiune expresă, prescriindu-se că șa administrațiune să fie citată, pentru afaceri litigiose, de ori-ce natură, în persoana avocatului public respectiv, ceea-ce însemnează că avocatul public în fie-care județ pôte fi chemat pentru administrațiunea domeniilor Statului, în ce privește afacerile litigiose ale acelei administrațiuni, înaintea tribunalului județului respectiv; cu alte cuvinte că prin acesta se conferă tribunalului acelu județ chiar competența de a judeca. Cas. I 285/94. Bul. pag. 869.

g) Acțiunea ce proprietarul unui imobil pornește contra chiriașului pentru restituirea imobilului închiriat și repararea stricăciunilor cauzate, cată, dupe art. 28 din legea judecătorilor de ocôle, a fi intentată la judecătorul situațiunei imobilului, iar nu la acela al domiciliului pârâtului. Cas. I. 428/94. Bul. pag. 1248.

59. Acțiunea pentru imobile se intentă la tribunalul în județul cărui se află situat imobilul. (Pr. 58, 60, 495.), (Pr. Fr. 59, 3°). ¹⁾

60. Când imobilul este supus la mai multe jurisdicțiuni, reclamantul are dreptul a intenta acțiunea la tribunalul domiciliului său reședinței pârîtului, dacă domiciliul său reședința acestuia se află în unul din județele în care se găsește imobilul. Când pârîtul n'are nici domiciliul nici reședința în unul din aceste județe, reclamantul poate intenta acțiunea, după alegerea sa, la unul din tribunalele județelor în care se găsește imobilul. (Pr. 59. — Civ. 87, ur).

¹⁾ a) După art. 63 din legea judecătorilor de ocóle, cererea în judecată se adresază judecătorului domiciliului pârîtului, fără să se facă distincțiunile arătate de art. 58 și 59 din procedura civilă. Atunci însă când acțiunea este în legătură cu un imobil ea se va adresa la judecătorul locului unde este imobilul. Așa acțiunea în daune pentru stricăciunile aduse unui imobil de către direcțiunea căilor ferate urmăză a se adresa la judecătorul locului unde este imobilul, iar nu la judecătorul domiciliului direcțiunii. Cas. I

61. Acțiunea accesorie trebuie să fie intentată înaintea judecătorilor competentii a judeca pe cea principală. (Pr. 58-60, 62, ur. 112, ur). ²⁾

62. În materie de societate comercială, pe cât societatea există și până la săvârșirea partagiului, acțiunea se intentă înaintea judecătorului locului, în care societatea este stabilită. (Pr. 64. — Civ. 1491, ur.—Co. 77) Pr. Fr 59, 5°).

63. În materie de moștenire, se adresază la tribunalul locului în care s'a deschis moștenirea:

¹ Acțiunile relative la validitatea testamentului și la executarea dispozițiilor coprinse într'însul.

² Diferitele cereri și

101/94. Bul. pag. 242.

b) Acțiunea ce proprietarul unui imobil pornește contra chiriașului pentru restituirea imobilului închiriat și repararea stricăciunilor cauzate, dupe art. 28 din legea judecătorilor de ocóle, trebuie a fi intentată judecătorului situației imobilului, iar nu la acel al domiciliului. Cas. I 428/94. Bul. pag. 1248.

²⁾ a) Acțiunea accesorie se judecă de același tribunal care judecă și acțiunea principală, numai dacă s'a intentat de odată cu dânsa. Cas. I 43/91 Bul. pag. 127,

pretențiunii ce moștenitorii
aū ubul în contra altuia,
până însă se vor împărți
între dênșii;

3° Cererile făcute de cre-
ditorii mortului înainte de
împărțela moștenirei. Civ.
95, 728, ur. 856-919) (Pr.
Fr. 59, 6°). ¹⁾

64. Acțiunile se mai
intentază:

a) În materii de faliment,
la judecătorul domiciliului
falitului. (Co. 697) (Pr. Fr.
59, 7°);

b) În materii de garanție
la judecătoria unde se află
pendinte cererea originală
în contra debitorului. (Pr.

112, ur.—Civ. 1336, ur. 1351)
(Pr. Fr. 59, 8°);

c) În cazul, când pentru
esecutarea unui act s'a ales
un domiciliu, la tribunalul
domiciliului ales sau la tri-
bunalul domiciliului pâr-
tului. (Pr. 65.—Civ. 97) (Pr.
Fr. 59, 9°). ²⁾

65. Cu toate acestea, păr-
țile, învoindu-se, vor putea
să se judece înaintea orî-
cărui alt tribunal de cât
cele însemnate prin arti-
colii precedenți.

Pentru acesta, ele vor
trebui să depună, înaintea
tribunalului unde vor să
se judece, un act înscris

¹⁾ a) Minorii nu pot avea alt
domiciliu de cât acela al părinți-
lor lor. Cas. I, 149/86. Bul. pag. 404.

b) Cu drept cuvânt tribunalul
menține în posesiunea avereii ta-
tăului pe fiu, când epitrópa nu și
dovedește această calitate, nici pe
aceea de soție legitimă a pretin-
sului ei soț. Cas. I, 2/87. Bul.
pag. 4.

c) Tribunalele succesiunii este
competinte să judece cererile ce
moștenitorii ar avea unii în con-
tra altora pentru sume datorite
de ei succesiunii, chiar cuantum-
ul lor, neîntrecând peste 1500
lei, ar intra în competența jude-
cătorului de ocol. Cas. I, 95/90
Bul. pag. 272.

¹⁾ a) Când un comerciant se de-
clară falit în două districte, este
loc ca curtea de casațiune să
dea un regulament de compe-

tință indicând competența tribu-
nalului unde comerciantele și
are domiciliul. Cas. II, 112/86. Bul.
pag. 884.

b) Alegerea făcută de către
părți pentru executarea conven-
țiunii încheietă între ele a unui
alt domiciliu de cât cel real, face
ca orî-ce acțiune relativă nu nu-
mai la executarea convențiunii,
dar și aceea care are de obiect
anularea ei să se pótă intenta la
acel domiciliu ales. Cas. I 441/90.
Bul. pag. 1415

c) Excepțiunea de necompe-
tință, din cauza persoanei, pótă
fi propusă, după ce partea care
o invocă, ceruse și i se admisesse
comunicarea actelor cu care se
servă reclamantul, acesta necon-
stituind o apărare în fond. Cas.
II 149/93. Bul. pag. 807.

coprindător de a lor voință. Va trebui însă, ca tribunalul să fie competente a judeca materii de natura aceloră cari fac obiectul reclamațiunei părților. ¹⁾

TITLUL II.

Despre cereri și citațiuni

66. Orîcine pretinde un drept sau un lucru, spre a-l obține legal, în cas de refuz din partea debitorului său detentorului, trebuie să formeze o cerere înaintea tribunalului competent. (Pr. 67, ur.) (Pr. Gen. 1). ²⁾

¹⁾ a) Prescripțiunile art. 65 din procedura civilă, dupe care părțile trebuie să facă o declarațiune înscrisă înaintea tribunalului ce și aleg, altul de cât acela arătat în articolele precedente pentru judecata diferentului dintre ele, nu și are loc când ele și-au ales domiciliu prin convențiunea chiar care face obiectul acțiunei. Cas. I 441/90. Bul. pag. 1415.

²⁾ a) Instanțele judecătorești ordinare sunt competente de a judeca cererile de pensiuine din partea oficerilor poșai în campanie, când acesta le refuză acest drept. Cas. I 347/86. Bul. pag. 857.

b) Nu se poate contesta pentru prima oră înaintea curței de casațiune, validitatea unei probe pe care instanța de fond a admis-o fără nici o propunere a

67. Spre a forma cineva o cerere înaintea justiției, sau spre a se apăra în contra unei cereri, trebuie să aibă liberul exercițiu al drepturilor sale.

Personele și corpurile, cari n'au liberul exercițiu al drepturilor lor, cat să fie represintate, asistate sau autorisate în modul prevădut de legile cari regulază starea sau organizarea lor. (Pr. 66, 628 — Civ. 197, 204, 408-413, 427, 428, 448) (Pr. Gen. 2).

68. Orîce cerere sau reclamare înaintea unui tribunal se va face printr'o petițiune adresată preșe-

părților.

Comitetul casei pensiunilor este obligat a însorie între pensionari pe funcționarii Statului cari dovedesc că au avut dreptul după lege. Cas. I 28/87. Bul. pag. 679.

c) Tribunalele ordinare, sunt competente a se pronunța asupra cererilor de pensiuini făcute de foștii militari, iar ministerul de rășboi este dator să verifice titlurile celor interesați, care, în cas de neînțelegere, pot face să valoreze drepturile lor înaintea instanțelor judecătorești. Cas. I 53/88. Bul. pag. 141.

d) În materie comercială, apelul se poate adresa primului președinte, și secțiunea comercială e regulat sesisată prin acest apel. Cas. II 24/91. Bul. pag. 257.

dintelui tribunalului. (Pr. 69, ur.) (Pr. Gen. 4).¹⁾

69. Petițiunea va cuprinde:

- a) Dîoa, luna și anul;
- b) Numele, pronumele, profesiunea, domiciliul sau reședința reclamantului și pârîtului;
- c) Obiectul cererei și es-punerea pe scurt a mijlo-celor pe care se basază cererea;

¹⁾ a) La tribunalele compuse din mai multe secțiuni, aceste secțiuni nu formează de cât unul și același tribunal, de unde ur-meză că apelul dat printr'o pe-tițiune adresată primului preșe-dinte al unui asemenea tribunal, e un apel regulat introdus, și că dacă printr'o greșită repartisare acel apel a fost dat unei secțiuni ce nu avea competența de a-l ju-deca, această secțiune nu are să se pronunțe asupra competenței, ci pur și simplu să-l trimetă sec-țiunii respective, fiind în cestiune o eröre de repartisare, iar nu de competență. Cas. I 40/92. Bul. pag. 101 Cas. I 79/94. Bul. pag. 220.

b) Acțiunea ce proprietarul u-nui imobil pornesce contra chiria-șului pentru restituirea imobilu-lui închiriat și repararea strică-ciurilor cauzate, cată, după art. 28 din legea judecătoriorilor de ocóle, a fi intentată la judecăto-rul situațiunea imobilului, iar nu la acel al domiciliului pârîtului. Cas. I 428/94 Bul. pag. 1248.

¹⁾ a) Este nulă petițiunea de in-tentarea unei acțiuni când n-contains obiectul cererei, și ex-

d) Când este vorba de imobile, plasa saũ plaiul, orașul saũ comuna în care este situat imobilul.

Lipsa numelui, a pronu-melui și nearătarea obiec-tului cererei atrag nulita-tea petițiunei. (Pr. 68, 70. —L. Timb. 20, al. 2°) (Pr. Fr. 61).²⁾

70. Petițiunea se va face de reclamant în ată-tea esemplare câte sunt

cețiunea acestei nulități este propusă la timp când a fost in-vocată atunci când reclamantul a arătat în ce calitate a chemat pe pârît. Cas. I. 277/89. Bul. pag. 753.

b) Este nul recursul făcut în numele unei cete de moșneni care nu conține în locul iscălituride cât enunțațiunea numelui cetei, dacă în lăuntru termenului de recurs el nu este iscălit saũ însușit de un mandatar saũ un co-părtași al acelei cete. Cas. I 107/92. Bul. pag. 223.

c) Ori ce reclamațiune în jus-tiție trebuie să coprindă, sub pe-depsa de nulitate, numele, pro-numele, profesiunea și domiciliul saũ reședința reclamantului.

Ast-fel este nul recursul ne semnat de recurent. Cas. I 159/94. Bul. pag. 493.

d) Aseménat art. 69 din proce-dura civilă, este nul apelul făcut de cine-va, dacă subscrierea sa în petițiunea de apel nu s'a făcut de însași, ci de către o altă per-sonă, care nu avea un mandat în regulă de a semna în aseme-nez acte. Cas. I 449/95. Bul pag. 1289.

părțile citate, mai mult un exemplar pentru tribunal. (Pr. 68, 69, 72, ur.—L. T. 17, 1°).

71. Președintele, îndată ce primește petițiunea reclamantului, chiamă pe părți la înfățișare prin o singură citațiune. (Pr. 72, ur.—L. Timb. 19, 8°)¹⁾

72. Citațiunea va fi datată, și va cuprinde ora, ziua, luna și anul în care sunt chemate părțile spre înfățișare.

Cu citațiunea se va comunica părîtului și un exemplar de petițiune. (Pr.

70, 71).²⁾

73. Nici o citațiune nu se poate da părților în zile de sărbători legale, afară de casuri urgente. (Pr. 74, 385, 386.—L. Vac. 2) (Pr. Fr. 63).³⁾

74. Citațiunile se dau, sau persoanei, sau la domiciliul persoanei.

Dacă agentul judecătoresc nu găsește la domiciliu nici pe vre-una din rudele sale, nici cel puțin pe vr'un servitor, el va da îndată citațiunea unui vecin, care va subscrie de primire. In cas d'a nu voi

e) Este nulă cererea de opozițiune care nu îndeplinește cerințele art. 69 procedura civilă, adică care nu cuprinde numele, profesiunea și domiciliul persoanei de la care emană. Cas. I, 229|95 <Dreptul> 63/96.

¹⁾ a) Cererile de redeschiderea proceselor suspendate nu se comunică părților în copie. Cas. I 6|89. Bul. pag. 93.

b) Dupe art. 32 din legea curții de compturi citarea justițiabilor înaintea acelei curți, pentru lichidarea gestiunii lor, nu este obligatorie, ci numai facultativă pentru casurile în care se găsește necesitate de lămuriri din partea justițiabililor. Cas. II 318|94. Bul. pag. 627.

²⁾ a) Citațiunile ulterioare nu pot fi nule când este constat că toate citațiunile anterioare au fost adreseate părții la domiciliul ales și dânsa în tot-d'a-una a răspuns la

ele prin presintarea sa fără să ridice verii o obiecțiune. Cas. I 6|89. Bul. pag. 93.

b) Vinđarea de lucruri mobile nu capătă caracterul comercial, de cât numai atunci când se constată că cumpărătoarea s'a făcut cu intențiunea de revindere, sau că vinđătorul are calitatea de comerciant. Cas. I 139|90. Bul. pag. 425.

c) Când partea a fost citată pentru o zi ulterioară acelea care s'a judecat și pronunțat hotărîrea, această hotărîre e casabilă. Cas. I 278|90. Bul. Pag. 823.

³⁾ a) Citațiunile ulterioare nu pot fi nule când se constată că toate citațiunile anterioare, au fost adreseate părții la domiciliu ales și dânsa în tot-d'a-una a răspuns la ele prin presintarea sa fără să ridice verii o obiecțiune. Cas. I. 6|89. Bul. pag. 93.

vecinul s'o primescă, sau să sub-scrie de primirea ei, atunci agentul va lipi citațiunea pe ușa sau pe pörta părții citate și va încheia despre acésta un proces-verbal, față cu sub-comisarul în orașele unde

sunt comisarii sau cu ajutorul polițaiului în cele alte orașe, iară în comunele rurale față cu primarul. (Pr. 65, 73, 75, 137, 153, 498.—Civ. 87, ur. 97.—Co. 881.—L. Timb, 18, al. 12°)—Rg. Port. 18, ur.) (Pr. Fr. 68.)¹⁾

1) a) Se conformă cu legea agentul judecătoresc, care lasă copia de hotărîre în mâna agentului administrativ, când constată că partea e absentă de la domiciliu. Cas. I 26/86. Bul. pag. 28

b) Copia de hotărîre este regulat comunicată cetelor de moșneni când primarul constată prin procesul său verbal că a adunat pe toți moșnenii la casa primăriei și le-a pus în cunoștință copia decisiunii. Cas. I 218/86. Bul. pag. 520.

c) Legea neprevădînd curatele pentru cei condamnați la închisoare corecțională, cu drept cuvînt li se trimite citațiunile acolo unde se găsesc conform legii. Cas. II 4/86. Bul. pag. 59.

d) Primarul care primese o citațiune destinată unei case de moșneni, este dator a constata în procesul verbal încheiat de față cu consiliul comunal, că a pus-o în posesia moșnenilor prezenți. Cas. I 150/87. Bul. pag. 397.

e) Comunicarea hotărîrilor trebuiesc făcute conform dispozițiilor art. 137 din procedura civilă, fără să se distingă dacă ele sunt date contradictorii sau în lipsă. Cas. I 7/88. Bul. pag. 6; Cas. I, 21/91. Bul. pag. 27; Cas. I 84/92. Bul. pag. 199.

f) Notificarea orîcărui act de procedură, se face după art. 74 din procedura civilă care impune

în cas de a lipsi partea de la domiciliu, constatarea, că agentul s'a adresat la persoanele acolo specificate. Cas. I, 139/88. Bul. pag. 464.

g) Este nulă comunicarea hotărîrei prin Monitor, dacă ea n'a fost adresată părții la ultimul său domiciliu sau la reședința actuală. Cas. I, 262/88. Bul. 896.

h) Constatarea făcută de agenții portăreilor, că comandamentul și afptele de vîndare au fost lăsate în primirea fiului debitorului aflat present, dar în imposibilitate de a subseri dovada, este conform cu legea. Cas. II, 110/88. Bul. pag. 879.

i) Citațiunile ulterioare nu pot fi nule când se constată că toate citațiunile anterioare au fost adresate părții la domiciliul ales și dînsa în tot-d'a-una a respuns la ele prin presintarea sa fără să ridice ver-o obiecțiune. Cas. I, 6/89. Bul. pag. 93.

j) Citațiunea lăsată la locul indicat în petițiunea introductivă de instanță este regulată, chiar dacă partea ar avea alt domiciliu. Cas. I, 36/89. Bul. pag. 58.

k) Lipsa formalității de atestare de către portărel a semnăturii pusă de debitor pe comandament, prin care recunoșce primirea unui exemplar după el, este îndeplinită prin faptul că acel comandament a fost înaintat tribunalului prin adresă formală din

75. Vor fi citați:

1° Statul, când sunt în cestiune domenii sau prepturi domeniiale, prin

partea portărelului. Ast-fel îndeplinită procedura, debitorul nu pôte paralisa cursul urmării de cât declarând în fals semnătura sa și lucrarea portărelului. Cas. I, 27/89. Bul. pag. 233.

l) Este neadmisibilă opozițiunea făcută în casațiune după expirarea termenului de opt zile libere calculate de la comunicarea copieii dupe hotărîrea ce se atacă, și această comunicare este în regulă când se constată că agentul judecătoresc, prin procesul său verbal, că copia de hotărîre a fost lipită pe ușa casei opozițiunii, față cu primarul comunei, în lipsă de rude, vecini sau servitori. Cas. 132/90. Bul. pag. 416.

m) Nu se pôte invoca pentru prima oră în casație nulitatea rezultând din vicioasa comunicare a comandamentului prealabil întru cât ea n'a fost propusă la tribunalul de urmărire. Cas. II, 29/91. Bul. pag. 266.

n) Afiptele și publicațiunile unei vînderi silite urmедă să fie contrasemnate de agentul de urmărire (portărel). Cas. II, 36/91. Bul. pag. 278.

o) Când o parte primesce copia unei hotărîri și iscălesce adevărîta scrisă cu propriaî semnătură, agentul însărcinat cu comunicarea ei nu este obligat a încheia un proces-verbal despre acesta, și procesul-verbal încheiat nu atinge drepturile ce rezultă din iscălirea adevărîtei. Cas. I, 130/91. Bul. pag. 451.

p) Este nulă comunicarea unei citațiini persónei citate prin ali-

Ministerul însărcinat cu administrarea acestor bunuri.

2° Administrațiunile sau

pirea ei, în cas când acesta a lipsit de la domiciliu, pe ușa casei sale, dacă agentul judecătoresc nu constată că s'a adresat mai înteu, conform art. 74 procedura civilă, rudelor ori servitorilor și în lipsa și a acestora, vecinilor. Cas. I, 321/91. Bul. pag. 925; Cas. I, 221/92. Bul. pag. 566.

q) În materie de predare unei citațiuni, presența unui agent polițienesc, pe lingă aceea a agentului judecătoresc, nu este cerută de art. 74 din procedura civilă de cât în cazul când citațiunea este refusată, și în special numai atunci când se dresedă prescript-verbal constător că vecinii n'au voit a primi, iar nu și în cazul când citațiunea s'a dat la domiciliu și în primirea unui membru al familiei. Cas. II, 126/91. Bul. pag. 1037.

r) Pentru modul cum trebuie să se comunice acusatului lista juraților cată să se aplice regulile prevădute de art. 74 din procedura civilă, întru cât art. 284 din procedura penală nu prevede nici o dispozițiune în această privință. Așa dar, dacă aceea listă nu s'a comunicat în persónă sau la domiciliu stabil al acusatului, precum prescrie citatul art. 74. ci la reședința ce densus a putut avea accidental într'un loc óre care, precum este localitatea unde ocupă o funcțiune timporală, o asemenea comunicare este nulă și atrage casarea decisiunei. Cas. II, 456/91. Bul. pag. 1129.

s) Când agentul judecătoresc nu găsesce pe persóna în drept la domiciliu, densus pôte lăsa cita-

stabilimentele publice, prin biurofile lor la scaunul administrațiunei.

3° Comunele, prin persoana saŭ la domiciliul primarului.

țiunea rudelor saŭ servitorilor seŭi fără să ceră dovadă de primire de la aceștia, destul numai să se constate despre acesta printr'un proces verbal; o atare dovadă e necesară numai când în lipsa rudelor și servitorilor, lasă citațiunea la un vecin. Cas. II, 43/92. Bul. pag. 49.

1) Este valabilă comunicarea unei hotăriri privitoare pe ministerul de finance prin registratură acestui minister. Cas. II, 140/92. Bul. pag. 712.

2) Citațiunile colective ale unei obștii, pe care le admite procedura civilă, nu se pot întinde prin analogie locuitorilor unui oraș când din hrisóvele și actele de alcătuire nu se sancționează o asemenea analogie. Cas. I, 364/92. Bul. pag. 972.

3) Citațiunile sunt personale și individuale. Așa dar este nulă citațiunea făcută colectiv în persoana mandatarului unor persoane, când ele l' desemnase fie-care prin procuri speciale, fără să și fi ales domiciliu la acel al procuratorului lor. Cas. I, 17/93. Bul. pag. 14.

4) Judecătorul nu póte pronunța în lipsa părții hotărirea, când procedura în privința citațiunei făcută în persoana acestuia nu era îndeplinită saŭ citațiunea este nulă. Cas. I, 99/93. Bul. p. 241.

5) Nulitățile relative la modul predării comandamentului prealabil către debitorul urmărit, nu pot fi invocate pentru prima oră în casațiune, dacă n'aŭ fost propuse la tribunalul de urmărire. Cas. II, 163/93. Bul. pag. 887.

a) Persónele care fac parte dintr'o cetă de moșneni nu figurează în instanță ca individual citați, cetă de moșneni fiind o colectivitate căreia legiuitorul a voit pentru considerațiunii de utilitate, a i se recunoște o personalitate când a fost vorba de acțiunile în judecată. De aci reese că cetă de moșneni se citează ca cetă printr'o singură citațiune și în privința comunicării copiei după o hotărire tot numai o copie se comunică cetei, nu fie-căruia moșnean în parte câte o copie. Cas. I, 372/93. Bul. pag. 994.

b) De și într'un proces o persoană a dat mandat avocatului ca să primescă și citațiunile, nu perde, însă, prin acesta dreptul de a primi și denses acele citațiuni; așa că dacă ea a fost citată în persoană și a primit citațiunea, dând dovadă în regulă despre acesta, procedura urmează a fi considerată ca îndeplinită, fără a mai avea nevoie de a se cita și procuratorul seŭi. Cas. I, 150/94. Bul. pag. 489.

c) Comunicarea către debitorul urmărit a unui exemplar dupe publicațiunea de urmărire, asemănat art. 509 din procedura civilă, cață să se facă în condițiunile prevăzute de art. 74 din aceeași procedură, care prevede o gradațiune ce trebuie observată de agent pentru înmânarea actelor de procedură când partea lipsește de la domiciliu, fie vorba despre domiciliu real, fie despre un domiciliu de electiune, acestă sub pedepsă de nulitate. Așa dar, este nulă predarea unui asemenea e-

În cazurile de mai sus, persoana care primește citațiunea va da chitanțe de primirea ei.

semplă făcută în mâna antreprenorului hotelului, proprietate a debitorului, unde dănsul și a ales domiciliul, fără a se fi cercetat și constatat conform art. 74, cum că nu se găsea acolo nici rude, nici servitori ai debitorului, și această nulitate atrage pe cale de consecință, casarea ordonanței de adjudecare. Cas. II, 423/94. Bul. pag. 1179.

d) Recursul în casațiune, în materie de expropriațiune, trebuie să fie notificat părții adverse prin portărei, în termen de opt zile de la declararea lui la grefa tribunalului. Această formalitate este esențială, așa că îndeplinirea ei, nu prin oficiul portăreilor, ci prin agenți administrativi, este nulă și face ca recursul să fie neadmisibil. Cas. II, 14/95. Bul. pag. 78. Cas. II, 39/95. Bul. pag. 352.

e) Președintele secțiunii vacanțelor e în drept să preschimbe și să prescurteze termenul judecătoresc al unui proces, fixându-l în timpul sesiunii vacanțelor, dacă afacerea e de natură urgentă, fără să violeze veri un text de lege. Cas. I, 133/95. Bul. pag. 279.

f) Interpretarea unui mandat în sens ca din termen și copriusul său, precum și din alte împrejurări de fapt, rezultă cum că mandatarul avea drept să primescă citațiunile în proces în numele mandantului este de atributul suveran al judecătorului de fond, fără ca deciziunea sa în această privință să fie supusă censurii curții de casație. Cas. I, 147/95. Bul. pag. 309.

40 Societățile comerciale, pe cât aceste societăți există, prin casa socială; și dacă nu este casa so-

g) Art. 74 din procedura civilă prevede formalități și o gradăție ce trebuie observate, sub pedeapsă de nulitate, de către agentul însărcinat cu comunicarea actelor de procedură când partea lipsește de la domiciliu. Astfel, când partea nu se găsește la domiciliu agentul urmărește să dea citațiune unei rude a sa, care să subscrie de primire, și în cas de a nu scrie sau de a nu scrie subscrie, câtă să încheie un proces-verbal despre acesta. Prin urmare este nul procesul-verbal, care constată că partea negăsindu-se prezintă la domiciliu, citațiunea a fost dată în mina outărei rude a sa, fără ca agentul să fi luat dovadă scrisă de dănsa de primirea citațiunii, sau să facă mențiune în disul proces-verbal de ce nu a scris. Cas. II, 147/95. Bul. pag. 339.

h) Citarea părții conform art. 75 al. VII din procedura civilă are loc numai atunci când dănsa nu are un domiciliu cunoscut în țară, ci și are reședința obișnuită în străinătate, pentru un timp vremelnic și fără caracter de continuitate. În acest din urmă cas, citațiunea este regulat predată la domiciliul ce partea are în țară conform art. 74 din procedura civilă. Cas. I, 237/95. Bul. pag. 697.

i) Actele de procedură făcute pentru o urmărire de imobile cerută de creditul funciar urban, în virtutea unui act de ipotecă, sunt bine îndeplinite în persoana moștenitorilor debitorului la do-

cială, prin persóna saú la domiciliul unuia din asociați. (Co. 88-105).

5° Uniunile și direcțiunile de creditori, prin persóna saú la domiciliul unuia din sindici saú prin directori.

(Co. 205, 333, 400, 520, 712).

6° Aceia cari n'au domiciliu cunoscut în România, se vor cita la reședința lor actuală.

Dacă nici domiciliul, nici reședința nu le este cunos-

micilful ales de acestá prin disul act, iar nu la domiciliul lor. Cas. I, 119/95. Bul. pag. 968.

l') Alegerea de domiciliu ce parface la avocatul seú prin citațiunea de recurs în casațiune, nu póte fi considerată de cât ca specială numai pentru acest recurs, așa că, dacă în urma casăreii ce a avut loc, afacerea a fost trimisă spre a fi judecată din nou de către o altă curte de apel, citațiunea ce trebuie să i se facă pentru această instanță cată a'i fi adresată la domiciliul seú real. Cas. I, 406/95. Bul. pag. 1174.

k') Odată ce debitorul și a ales un domiciliu prin actul de ipotecă, toate citațiunile și actele de procedură relative la urmărirea ce are loc în virtutea aceluí act trebuie a'i fi adresată la acel domiciliu; în acest cas pentru alegerea domiciliului nu este nevoie a se determina și anume persóna căreia i se adresază actele de procedură, art. 97 din codul civil neprescriind acesta. Cas. II, 242/98. Bul. pag. 1373.

l') De și este adevărat că declarațiunile prevădute de art. 3 din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiunilor directe, urmază să se comunice contribuabililor nu conform art. 74 din procedura civilă, ci de către autoritățile administrative comunale, totuși aceste autorități sunt datore, în cascând declarațiunea

se predă altuia de cât contribuabilului, să se constate anume cui s'a făcut acea predare și dacă acela era arendașul saú chiriașul ori reprezentantul acestora saú al proprietarului. In cas contrariu, contribuabilul nu póte îndura decăderile prescise de citatul articol, dacă n'a inapoiat în termen declarațiunea complectă cu informațiunile cerute. Cas. II, 303/95. Bul. pag. 1411.

m') Nu se póte invoca pentru prima órá înaintea curței de casațiune nulitatea comunicărei comandamentului prealabil către debitorul urmărit.

Nulitatea comunicărei afptelor nu póte fi propusă pentru prima órá înaintea curței de casație. Cas. II, 57/96. Bul. pag. 614.

n') In lipsa unor dispozițiuni speciale în codul de procedură penală, în ce privește notificările și citațiunile ce se face părților în materie corecțională, cată să se aplice formalitățile prescise de dreptul comun, adică de procedura civilă. Cas. II, 224/96. Bul. pag. 757.

o') Citațiunile se dă la domiciliul persónei citată, și când tribunalul constată în fapt că citațiunea părței s'a lăsat la domiciliul seú, partea care constată că nu domiciliază, acolo unde i s'a lăsat citațiunea este datore să dovedescă acesta. Cas. I, 228/96. Bul. pag. 954.

cută, citațiunea se afige pe ușa tribunalului unde se face cererea și se publică în fôia de anunțuri oficiale.

7° Aceia cari se vor afla în țară streină se vor cita prin procuratorul lor, de aũ unul cunoscut, și în cas contrariũ, se vor cita la domiciliũ, publicându-se citațiunea și în Monitor. (Pr. 137) (Pr. Fr. 69).

8° Cetele moșnenilor (obștea rezeșilor), se vor chie-ma printr'o citațiune colectivă, însoțită de o singură copie după cererea reclamantului. Acastă citațiune va coprinde numele cetei de moșneni și se va adresa primarului respectiv care o va da în cunoștința tuturor moșnenilor, proce-

dând conform art. 74. Va încheia proces-verbal despre acêsta, sub scris de consiliul comunal, și-l va înainta în copie judecătoriei respective în termen cel mult de șapte zile de la primirea citațiunei în comună.

9° (*Ad. L. 30 Ian. 1887*). Locuitorii, improprietariți prin legea rurală pe aceia-moșie, se vor chie-ma hotărnicile vecinilor printr'o sigură citațiune colectivă, dacă nu vor fi eșit din individuiune prin hotăriri rêmase definitive. În acest din urmă cas, vor fi citați locuitorii proprietari ai pământului vecin cu hotarul. (Civ. 87, ur.—L. Adm. Dom. Stat. 21.—L. Timbr. 18 al. 12°.—L. Dom. Cor. 9) ¹⁾.

1) a) Cetele de moșneni sunt bine citate cu o singură citațiune prin primarul respectiv. Cas. I, 121/86. Bul. pag. 294.

b) Este valabilă notificarea unei citațiuni către o cêtă de moșneni, făcută de primar în fața consiliului comunal, dacă procesul verbal încheiat constată că a fost încunoșciintată tutulor moșnenilor în ființă, fără să fie nevoie pentru acêsta, de a se arăta mișlôcele de încunoșciintare către moșneni, destul numai că procesul-verbal să constate îndeplinirea acestei cerințe. Cas. I, 150/87. Bul. pag. 397; 279/89. Bul. pag. 755.

c) Cu drept cuvânt curtea cons-

tată că citațiunile și hotărirea aũ fost comunicate, considerând domiciliu ne cunoscut, pe când el era stabilit în țeră. Cas. II, 128/87. Bul. pag. 928.

d) Citațiunile sau hotăririle adresate unui minister sunt valabil primite de către registratorul ministerului, care este însărcinat anume cu primirea tutulor hârtiilor adresate ministerului. Cas. I, 224/88. Bul. pag. 730.

e) Locuitorii improprietariți dupe legea rurală pe aceiași moșie, se chiamă la hotărnicile vecinilor printr'o singură citațiune colectivă, dacă nu vor fi eșiti din indivisiune prin hotăriri rêm-

76. Prescripțiunile celor două articole precedente vor fi observate sub pedepsă de nulitate. (Pr.

masă definitivă. Cas. I, 274/88 Bul. pag. 910.

f) Notificarea unei cesiuni făcută numai unuia din sindicii falimentului debitorului este valabilă. Cas. I 43/90 Bul. pag. 131.

g) O cetă de moşneni nefind considerată dupe lege ca o persoană colectivă, persoanele fizice care o compun li se aplică în apel regula privitoare la mai mulți reclamantți sau pârîti; prin urmare, fie-care din ei şi deosebit, pot face apel contra hotărîreii primei instanțe. Cas. I, 212/91. Bul. pag. 597.

h) Persoanele care fac parte dintr'o ceată de moşneni fiind o colectivitate căreia legiuitorul 'i-a recunoscut o personalitate.

De aceea, mörtea unuia din cetaşi nu suspendă judecata afacerii. Cas. I, 4/91. Bul. pag. 1330.

i) Citațiunile colective ale unei obştii pe care le admite procedura civilă, nu se pot întinde prin analogie locuitorilor unui oraş, când din hrisóvele şi actele de alcătuire nu se sancționează o asemenea analogie. Cas. I, 364/92. Bul. pag. 972.

j) Comuna este reprezentată înaintea justiției prin primarul ei, sau în cas de disolvarea consiliului comunal, prin comisiunea interimară. Cas. I, 83/93. Bul. pag. 136.

k) Nulitatea unei citațiuni nu póte fi invocată de cât de persoană citată şi care a fost prejudiciată. Cas. II, 35/93. Bul. pag. 281.

l) Persoanele cari fac parte dintr'o ceată de moşneni nu figurează în instanță ca individuali citați, ceata de moşneni fiind o colectivitate căreia legiuitorul a voit, pentru considerațiuni de

utilitate publică, a'í recunoşce o personalitate când a fost vorba de acțiunile în judecată. De aci reese, că ceata de moşneni se citează ca ceată printr'o singură citațiune şi în privința comunicării copieii dupe hotărîre tot numai o copie se comunică cetei, nu fie-cărui moşnen în parte câte o copie. Cas. I, 331/93. Bul. pag. 994; Cas. I, 112/94. Bul. pag. 252.

m) Dispozițiunile art. 75 alin. g din procedura civilă, de a se publica citațiunea prin *Monitorul Oficial* pentru cei care se găsesec în străinătate are loc numai în cazul când persoana n'ar avea, un domiciliu propriu în țeră. Cas. I, 133/95 Bul. pag. 280.

n) Prescripțiunile art. 73 al. 7 din procedura codului civil, pentru citațiuni, 'şi au aplicațiunea numai când persoana citată n'are un domiciliu cunoscut în țeră şi are reşedința obicinuită în străinătate, iar nu şi în cazul când aceea persoană se găseşce plecată în străinătate, pentru un timp vermicnic şi fără caracter de continuitate, cum ar fi plecarea cui-va la băi. Cas. II, 203/95. Bul. pag. 1244; Cas. I, 237/95. Bul. pag. 697.

o) O dată ce debitorul 'şi a ales domiciliul prin actul de ipotecă, toate citațiunile şi actele de procedură relative la urmărirea ce are loc în virtutea acelu' act trebuie a'í fi adresate la acel domiciliu; în acest cas, pentru alegerea domiciliului nu este nevoie a se determina şi anume persoana căreia să i se adreseze actele de procedură, art. 97 din codul civil neprescriind acesta.

74, 75, 111, 152, 735) (Pr. Fr. 70) ¹⁾.

Cas. II, 242/95. Bul. pag. 1373.

p) Din termenii întrebunțați de legiuitor, prin art. 74, alin 7 litera g, din procedura civilă, aplicabil și în materie penală, rezultă că îndeplinirea procedurii prin publicarea în «Monitorul Oficial», are loc, numai atunci când persoana nu are domiciliu cunoscut în țară, ci și are reședința obișnuită în străinătate pentru un timp vermic și fără caracter de continuitate. Așa dar, este valabilă citarea prevenitului și notificarea în persoana sa a apelului făcut de către ministerul public de pe lângă curtea apelativă, când această citațiune și notificare au fost lăsate la domiciliul său din țară în primirea soției sale, densus fiind dus în străinătate vermicnesce, închindu-se pentru acesta procese verbale conform cu prescripțiunile art. 74 din procedura civilă și fără publicare prin «Monitorul Oficial». Cas. II, 224/96. Bul. pag. 757.

¹⁾ a) Micele erori strecurate în publicațiunii asupra numelui moșilor vecine cu imobilul urmărit nu constituie o cauză de nulitate. Cas. II, 29/91. Bul. pag. 266.

b) Judecătorul nu poate pronunța în lipsa părții, când procedura în privința citațiunii făcute în persoana acestuia nu era îndeplinită sau citațiunea este nulă. Cas. I, 99/93. Bul. pag. 241.

c) Nulitatea unei citațiunii nu poate fi invocată de cât de persoana citată și care a fost prejudiciată. Cas. II, 35/93. Bul. pag. 281.

d) Este neadmisibil recursul în materie de expropriațiunii, când

77. Dacă o citațiune s'a declarat nulă pentru fapla

notificarea lui în termen de opt zile, prevădută în lege, se face de un sub-comisar asistat de doi martori, iar nu de un portărel asistat de sub-comisar. Cas. II, 56/93. Bul. pag. 489.

e) Nulitățile relative la modul predării comandamentului prealabil de către debitorul urmărit, nu pot fi invocate pentru prima oră în casațiune, dacă n'au fost propuse la tribunalul de urmărire. Cas. II, 163/93. Bul. pag. 887.

f) Recursul în casațiune în materie de expropriațiunii, trebuie să fie notificat părții adverse prin portărei, în termen de opt zile de la declararea lui la grefa tribunalului. Această formalitate este esențială, așa că îndeplinirea ei nu prin oficiul portăreilor, ci prin agenții administrativi, este nulă și face ca recursul să fie neadmisibil. Cas. II, 14/95. Bul. pag. 78; Cas. II, 39/95. Bul. pag. 351.

g) Din termenii întrebunțați de legiuitor, prin art. 75 alin. 7. litera g, din procedura civilă, aplicabil și în materie penală, rezultă că îndeplinirea procedurii prin publicarea în «Monitorul Oficial», are loc nu mai atunci când persoana nu are domiciliu cunoscut în țară, ci și are reședința obișnuită în străinătate, iar nu și în cazul când densa se găsește în străinătate pentru un timp vermic și fără caracter de continuitate. Așa dar, este valabilă citarea prevenitului și notificarea în persoana sa a apelului făcut de către ministerul public de pe lângă curtea apelativă, când această notificare și citațiune, au fost lăsate la domi-

aprodului său agentului, acesta va fi osîndit la cheltuelile procedurii anulate, fără prejudiciu de daune-interese cuvenite părții după împrejurări. (Pr. 74-76.—Civ. 998, ur.—Rg. Port. 18) (Pr. Fr. 71).

78. Termenul obișnuit al citațiilor pentru cei domiciliati în România va fi de 40 zile de la data citației.

În casurile de urgență, președintele va putea după împrejurări, permite ca citația să se facă în termen mai scurt. (Pr. Fr. 72).

Pentru cei ce se află afară din România, termenul va fi de două luni cel

puțin. (Pr. 71-79, 152, 729.—Civ. 87.—Co. 893) (Pr. Fr. 73) ¹⁾.

79. Când citația adresată unei părți domiciliată afară din România, va fi dată părții în România, citația se va face cu termenile ordinare, avînd drept președintele a le prelungi de va găsi de cuviință. (Pr. 78) (Pr. Fr. 74) ²⁾.

TITLUL III.

Despre comunicația făcută ministerului public

80. (Mod. ast-fel prin art. 1 L. 29 Oct. 1877). Ministerul public de pe lângă

ciliul său din țară, în primirea soției sale, dînsul fiind dus în străinătate vermelnicește, închindu-se pentru acesta procese-verbale conform cu prescripțiile art. 74 din procedura civilă și fără altă publicare prin «Monitorul Oficial». Cas. II, 224/96. Rul. pag. 757.

¹⁾ a) Hotărîrile asupra cererilor de peremțiune fiind date pe cale grațiosă, ele nu trebuiesc pronunțate în ședință publică. Cas. I, 246/86. Bul. pag. 679.

b) Termenul de 40 zile al citației, se calculează de la data ei iar nu de la primire.

Se comite un exces de putere când curtea respinge opoziția ca nelegal justificată în persoana avocatului cu procură specială

anterioară facerii opoziției. Cas. I, 137/87. Bul. pag. 309.

c) Citațiile adresate unor persoane domiciliată în străinătate, prin procuratorul lor recunoscut în România, sunt valabile dacă sunt făcute cu termenul ordinar de patru-zeci zile. Cas. I, 66/89. Bul. pag. 172.

d) Termenile de înfățișare prevăzute de art. 78 din procedura civilă nu sunt aplicabile de cât cu ocaziunea primei citații, iar nu și când au avut loc mai multe amănări. Cas. I, 142/93. Bul. pag. 388.

²⁾ a) Termenul de patru-zeci zile pentru citații prevăzute de art. 78 din procedura civilă fiind destinate pentru pregătirea apărării, se poate invoca numai

instanțele judecătorești a-re în atribuțiunile sale :

a) A îndeplini sarcinile de parte principală, în procesele penale, înaintea instanțelor de fond ; (Pr. P. 24).

b) A figura, în calitate

de partea pârâtă. Reclamantul și apelantul nu pot cere nulitatea unei citațiuni pentru că nu ar avea acest termen. Cas. I, 66/89. Bul. pag. 172.

1) a) Este ne exact în fapt că curtea n'a ținut seamă de actele invocate, când se constată că ea în severitatea sa le-a respins ca unele ce nu erau de natură a o convinge despre faptul alegat. Cas. I, 200/86. Bul. pag. 404.

b) Este viciat constituit tribunalul fără prezența ministerului public, când sunt în joc interese de minorii. Cas. I, 233/87. Bul. pag. 751 ; Cas. II, 129/88. Bul. pag. 1091.

c) În materie de urmărire ca și în procese civile și comerciale când sunt în joc interese de minorii, tribunalul nu poate să fie legalmente constituit de cât cu asistența ministerului public. Cas. II, 91/87. Bul. pag. 706.

d) Prezența ministerului public este cerută de lege de câte ori sunt în joc interese de minorii sau de interdiși. Cas. I 43/88. Bul. pag. 483 ; Cas. II, 162/89. Bul. pag. 999.

e) Când sunt în joc interese de minorii, participarea ministerului public este indispensabilă, chiar într'o urmărire imobiliară. Această participare este cerută la toate actele care au a se îndeplini în tot cursul urmăririi, până la libe-

de parte principală, în procesele cari i se pune îndatorirea acesta prin lege ;

c) A servi de organ al legii și al guvernului în casurile în cari legea 'i dă această calitate ¹⁾.

81. (Mod. ast-fel prin

rarea ordonanței de adjudecare d'inaintea tribunalului său de către tribunal în comptul său. Cas. I, 49/89. Bul. pag. 36 ; Cas. II, 15/90. Bul. pag. 210.

f) Prezența ministerului public este neapărat cerută în cauzele în care sunt interese de minorii, precum este aceea de a se decide dacă educațiunea unei minore, trebuie să fie încredințată tatălui său buneii sale.

Prin urmare, lipsa procurorului la judecarea unei atari cauze viciază constituirea curții și face ca hotărîrea să fie casabilă. Cas. I, 67/90. Bul. pag. 172 ; Cas. II, 1/95. Bul. pag. 793.

g) Ministerul public nu este ținut ca, în cauzele în care participă fiind interese de minorii, să ia concluziuni desvoltate ; el poate să lase cestiunea la aprecierea judecătorilor. Cas. I 367/90 Bul. pag. 1149.

h) Asistența ministerului public ca parte alăturată, numai este obligatorie, în urma legii din 25 Octombrie 1877, de cât numai pentru ședințele diferitelor instanțe judeciare, la cari se discută și se rezolvă cestiuni cari interesază pe minorii și interdiși iar nu și la regularea altor lucrării care se efectuează în camera de consiliu, chiar când ele interesază pe asemenea persoane. Ast-fel fiind lipsa procurorului

art. 2 L. 29 Oct. 1877). În toate cazurile, în care Ministerul public nu are calitatea de parte principală, prezența sa la ședințele diferitelor instanțe încetăză, afară de cea ce privește pe minori și interdiși, în favoarea cărora se conservă existența procurorului ca parte alăturată.

(Civ. 100, 343, 420, 435, 460).

82. (Mod ast-fel prin art. 3 L. 29 Oct. 1877). În cazurile prevăzute de art. precedent, veri-ce comunicare sau notificare de acte încetăză, liber fiind însă procurorul să ia cunoștința el însu-și de orice act judecătoresc. ¹⁾

la încheierile tribunalului prin care se autoriză punerea în vânzare silită a unui imobil proprietatea minorului, sau la încheierea prin care se dispune eliberarea ordonanței de adjudecarea aceluși imobil, nu poate constitui o cauză de nulitate intru cât aceste hotărâri au fost date în camera de consiliu. Cas. II, 140/91 Bul. pag. 1141; Cas. Sect. Unite, 7/94. Bul. pag. 714.

i) Prezența ministerului public este necesară pentru regulata competență a tribunalului și a curții, când este vorba de interesele minorilor și interzișilor la toate actele care au să se îndeplinescă în cursul urmăririi imobiliare, până la liberarea ordonanței de adjudecare. Cas. II, 2/92. Bul. pag. 55.

j) Concluziunile ministerului public nu sunt cerute la încheierea tribunalului prin care admite cererea făcută de creditor de a se urmări imobilul de debitorul său, fie acesta chiar un minor. Cas. II, 124/92. Bul. pag. 684.

¹⁾ a) Când fotoliu ministerului public este înlocuit printr'un avocat este necesar ca absența titularului să fie justificată și avocatul să fie cel mai vechiu îns-

cris pe tabloū alt-felū constitui-rea tribunalului este viciată.

Cas. I 148/86. Bul. pag. 402. 225/89 Bul. pag. 612.

b) Este regulat înlocuit, procurorul absent, printr'un avocat, când el este luat dintre cei mai vechi după tabloū, și dintre cei prezenți.

Cas. II 17/86. Bul. pag. 159.

c) Lipsa ministerului public, a judecătorilor, precum și înlocuirea lui cu un avocat, cel mai vechiu înscris pe tabloū, din cei prezenți se presupune regulată până la proba contrarie.

Cas. II 47/86. Bul. pag. 415.

d) Constatarea cum că înlocuirea procurorului, care era ocupat cu alte lucrări, s'a făcut printr'un avocat, conform art. 82 din procedura codului civil presupune că acel avocat era cel mai vechiu trecut în tabloū. Cas. I. 153/89. Bul. pag. 974.

e) Fotoliul ministerului public poate fi, în lipsa procurorului titular, ocupat de un avocat, și simpla omisiune de a se arata și prenumele acestui avocat, nu vicietă constituirea tribunalului intru cât nu se constată că au fost mai mulți avocați înscrisi în tabloū cu același nume. Cas. II.

83. (Mod. ast-fel prin art. 4 L. 29 Oct. 1877). In casurile în cari veri-o judecătoreie face veri-o descindere locală (cercetarea la fața locului) sau veri-un judecător delegat de Tribunal face veri-un inventariu, sau veri-ce act în care prezența procurorului este ordonată, lucrarea se va face fără chemarea sau încunoscințarea acestuia, afară de cazul în care singur ar lua inițiativa. (Pr. 226).

84. (Mod. ast-fel prin art. 5 L. 29 Oct. 1877). Ministerul public conservă toate cele alte drepturi și îndatoriri ce nu s'au mo-

dificat prin legea de față.

85. (Mod. ast-fel prin art. 6 final, L. 29 Oct. 1877). In cazul în care procurorul are rolul de parte alăturată și nu funcționează, nu este trebuință a se menționa în act că procurorul a fost încunoscințat și nu a voit să figureze. (Pr. 120).

TITLUL IV.

Despre audiențe și poliția lor.

86. Ședințele vor fi publice, afară de casurile când legea ordonă alt-fel, sau când discuțiunea publică poate cauza scandal. (Pr. 99, ur.—Pr. P. 151, 168, 186, 206, 334.—J. Mil. 108.—C.

60/90. Bul. pag. 731.

f) Ori de câte ori un magistrat nu ia parte la judecată, sau când procurorul este înlocuit, fie printr'un judecător, fie printr'un avocat, și nu se arată în hotărîre cauza absenței și înlocuirea lor, presumpțiunea legală este că aceea lipsă a provenit dintr'o cauză legitimă; așa dar cei ce susțin că înlocuirea lor n'a fost legitimă prin absența lor, sunt ținuți să dovedescă acesta. Cas. II 137/90. Bul. pag. 1310, Cas. I 289/91. Bul. pag. 714.

g) Când ordonanța de adjudecațiune constată că fotoliul ministerului public, în lipsa procurorului și a substitutului său de la parchet, a fost ocupat de un avocat, presumpțiunea este că

art. 82 proc. civilă a fost bineînțeleasă, întru cât nu se dovedește contrariul. Cas. II 17/91. Bul. pag. 100.

h) Prezența ministerului public într'o afacere care nu există nici o parte minoră, nu constituie o cauză de nulitate de cât atunci când procurorul ar fi adus părții, care o invocă, un prejudiciu, luând concluziuni în contra sa, căci nu se înțelege ca această parte să ceară casarea hotărîreii dacă procurorul a luat concluziuni în favoarea sa sau dacă n'a luat nici o concluziune, prezența unui magistrat care face parte din tribunal. Așa dar, o dată stabilit că recurentul nu poate cere casarea unei lucrări pentru că a participat procurorul la ea, de cât do-

Cas. 56) (42 L. Gen. 15. Febr. 1816).¹⁾

87. Poliția ședințelor este incredințată președintelui. (Pr. 89, ur. — Pr. P. 300. 515-521.—J. Mil. 109. L. Org. J. 1890, art. 128) (38 L. Gen. 15 Febr. 1816).

88. Aceia cari asistă la audiențe vor fi cu capul descoperit și vor sta cu respect. (Pen. 183.—J. Mil. 110) (Pr. Fr. 88, 1°).

Procurorii și advocații vor fi liberi a-și conserva toca pe cap când nu vor lua concluziuni sau când nu vor pleda.

89. Tot ce va ordona președintele în privința ordinei va fi executat îndată și întocmai.

Aceiași dispozițiune se va observa în locurile unde sau judecătorul sau Ministerul public exercită funcțiunile ce le sunt atribuite. (Pen, 183. — Pr. Pen. 33, 177, 186, 301, ur. 515, ur.) (Pr. Fr. 88, 2°).

90. Dacă unul sau mai mulți indiviși, ori-care ar fi, întrerupt tăcerea, dau semne de aprobațiune, sau cauză în ori-ce alt chip turburare și desordine în sala audiențelor, vor fi invitați de președinte a se ținea în respectul cuvenit; și dacă după această prevenire desordinea se continuă, ei vor putea fi dați afară din sala ședințelor, érá dacă se vor opune vor

vedind că prin aceea participare densul a suferit un prejudiciu, rezultă de aci că acest motiv nu este de ordine publică și, ca atare, nu pôte fi invocată d'a dreptul înaintea curței de casație dacă n'a fost invocată la instanța de fond. Cas. Sect. Unite. 7/94. Bul. pag. 714.

¹⁾ a) Lipsa din ședință a unora din membrii curței de apel este presupusă că a avut loc dintr'o cauză legitimă și ea în acest cas, a putut să fie înlocuită cu supleanțul curței. Cas. 11 170/90. Bul. pag. 390.

b) După art. 86 combinat cu 99 din procedura civilă, fiind de principiu că ședințele în care cată a

se instrui și judeca procesele în materie civilă să fie publice și numai prin excepțiune secrete, urmăzând de aci, că ori de câte ori judecătorul decide ca desbaterile unei afaceri să aibă loc în ședință secretă, este dator, spre a putea fi controlat dacă legea 'l autorisă la acé-ta, să și exprime motivele cari'l au determinat să ia o asemenea măsură excepțională. Așa dar, când judecătorul n'a indicat în hotărîrea sa o asemenea măsură excepțională admisă de lege, care'l autorisă să ia șa măsură, violéază citatele texte de lege și pronunță o hotărîre nemotivată și ca atare casabilă. Cas. I 331/94, Bul. pag. 1022,

fi arestați și duși îndată la casa de poprélă pentru 24 ore. Ei vor fi primiți la casa de poprélă după arătarea ordinului președintelui, și acest ordin va fi menționat în procesul verbal al audienței. (Pr. Pen. 33. 515, ur. — J. Mil. 110. L. J. Oc. 71) (Pr. Fr. 89).

TITLUL V.

Despre introduținea și instrucținea cauzelor.

91. Procesele se vor înfățișa înaintea judecătorei după ordinea intrării lor, afară de cele declarate prin lege ca urgente. (Pr. 78, 92, ur., 383, 400, 452, 667. — L.C.Cas. 50) (Pr. Gen. 58)¹⁾.

92. La începutul fiecăreia săptămâni, se va afige, în sala audiențelor, cauzele puse în stare, ce au să se judece după rândul lor, în cu-

rentul acestei săptămâni.²⁾

93. Dacă la chemarea cauzei, părțile lipsesc, cauza va rămânea cea din urmă la rând în acea zi. Eară dacă părțile nu se vor arăta de loc în acea zi, judecata se va suspenda și nu se va redeschide de cât după cererea din nouă a reclamantului.

Când numai una din părți lipsește, cauza se va judeca în lipsă, afară dacă partea prezentă nu va voi însăși a o amâna pentru altă zi, sau a rămânea cea din urmă la rând.

Ambele părți pot cere amânarea sau schimbarea rândului, fără însă a putea înlătura dreptul de înfățișare al împričinaților sorociți înainte. (Pr. 92, 184, ur., 254, a).³⁾

94. Părțile se vor în-

¹⁾ a) Schimbarea ordinei în care procesele cată a fi judecate, nefind prescrise de art. 91 din procedura civilă, sub pedepsă de nulitate, nu pôte da loc la casarea decisiunei pronunțate. Cas. II 457/93. Bul. pag. 900.

²⁾ a) Conform procedurii civile, cauzele se judecă după ordinea lor, afară numai dacă părțile decid alt-fel. Dispozițiunile luate de consiliul de disciplină, că în cazul când unul din avocați e ocupat la altă secțiune să nu se

judece procesul în lipsă, nu pôte lega pe judecătorii de a da curs afacerii. Cas. I 437/90. Bul. pag. 140.

³⁾ a) De și apelul e devolutiv, cu tôte acestea, când părțile presente în instanță nu produc în apel probe și argumentațiunii pentru susținerea dreptăței lor, instanța de apel este în drept a se pronunța numai asupra cestiunilor desbătute. Cas. I 437/90. Bul. pag. 1405.

fățișă sau înșile, sau prin avocați declarați la audiență ori având procură legalisată, sau prin persoanele sub puterea sau autoritatea cărora se află. (Pr. 95, ur., 99, 100, 101.—Civ. 225.—Pr. P. 150, 181) (Pr. Gen. 59). ¹⁾

95. Președintele va da cuvântul mai întâi părții reclamante.

Fie-care parte va avea dreptul a vorbi de două ori, părțile având cel din

urmă cuvântul. Președintele, la cas de trebuință, poate acorda cuvântul și de mai multe ori. (Pr. 94, 102, 104) (Pr. Gen. 90). ²⁾

96. În pricină complicate, președintele va putea însărcina pe unul din judecători să facă un raport asupra împrejurărilor procesului, fără vre-o concludiune din parte-i.

Acest raport se va citi în audiență publică înaintea începutului dezbate-

¹⁾ a) Mandatarul unei societăți cu deplină putere, are dreptul de a primi citațiunii și a justifica absența în persoana lor când fac opozițiuni. Cas. II 30/8 i. Bul. pag. 243.

b) După art. 94 din procedura civilă, numai actele judecătorești și pledările la judecată nu pot fi îndeplinite de cât de părți personal sau de avocați declarați în audiență, ori autorizați cu procuri; dar faptul de a declara la audiență pe un avocat, ca reprezentant al unei părți sau de a da procură unui avocat se poate îndeplini și de către un mandatar care n'are calitatea de avocat. Cas. II 182/91. Bul. pag. 1362.

c) Nu este valabil apelul făcut printr'o persoană străină, în lipsă de mandat care să fi fost dat în termenul legal al apelului, și dacă nu se dovedește, în materie comercială, că acea persoană avea calitatea de prepus al aceluia în numele căruia a făcut apelul. Cas. II 99/92. Bul. pag. 615.

d) Opozițiunea pentru a fi vala-

bilă, trebuie să fie iscălită de oponent sau de mandatarul său.

Instanța de fond constată în fapt dacă opozițiunea a fost iscălită de oponent sau de mandatarul acestuia cu mandat expres, ori cel puțin tacit. Cas. I 291/96. Dreptul. 71/96.

²⁾ a) Cestiunile de fapt fiind lăsate la suverana apreciere a instanțelor de fond, scap de sub controlul curței de casațiune.

Nu mai poate fi vorba de autoritatea lucrului judecat când părțile sunt supuse într'o situațiune cu totul nouă și ne îndeplinită de motivele rezolvate prin decisiunile ce se invocă. Cas. I 2 8/88. Bul. pag. 8:8.

b) Nu se violază dreptul de apărare când partea intimată, într'o excepțiune, după ce a respuns odată la această excepțiune ridicată de adversar, n'a cerut cuvântul să răspundă din nou la replica luată de acesta, căci prin tăcerea sa se presupune că a renunțat la replică. Cas. 383/91. Bul. pag. 1072.

rilor. (L. C. Cas. 53, ur.).

97. Fie-care parte va avea dreptul a cere comunicare, în extract sau copie, după actele produse de cea-altă parte. Președintele va ordona comunicarea, care se va face la grefă, și judecătorii apretuind faptele, vor putea însemna, un alt termen, când părțile să se înfățișeze din nou. (Pr. 105) (Pr. Fr. 188, 189).¹⁾

1) a) Când nu se constată că s'ar fi și cerut comunicarea de acte și s'a refuzat de curte, mijlocul întemeiat pe neobservarea acestei formalități este neîntemeiat. Cas. I 122|86. Bul. p. 288.

b) Este în regulă curtea care de și declară admisibilă o opozițiune, o respinge însă în fond când o găsec ne fundată. Cas. I 149|86. Bul. pag. 401.

c) Hotărârile date în lipsă de curtea de casațiune în materie de contravențiune la legea pentru perceperea veniturilor comunale sunt supuse dreptului de opozițiune.

Legea proibă dreptul de opozițiune în această materie numai înaintea instanțelor de fond. Cas. I 297|89. Bul. pag. 818.

d) Termenele pentru comunicarea de acte, conform art. 97 proc. civilă, este lăsată la suverana apreciațiune a instanțelor de fond. Cas. I 158|90. Bul. pag. 457. Cas. I, 258|90. Bul. pag. 800.

e) Mandantele este responsabil de actele făcute de mandatarul său în limitele mandatului, și

98. Părțile vor fi îndatorate, când li se va cere, a-și depune în scris mijlocele lor de apărare. (Pr. 94, 101. — L. Timb. 19, al. 5°).

99. În toate cauzele de divorț ședința va fi secretă. Asemenea în toate cele-alle cauze dintre soți, dintre ascendenți și descendenți, se va putea ordona ședință secretă, după cererea uneia din părți.

principiul este aplicabil și pentru tulburările de posesiune ce s'ar comite de mandatar. Cas. I 109|91. Bul. pag. 283.

f) Acordarea comunicării actelor părții contra căreia ele sunt produse sunt lăstate la facultatea judecătorilor de fond. Cas. I. 141|91. Bul. pag. 321.

g) Amânarea înfățișării unei cauze pentru motiv de comunicare de acte este lăsată la suverana apreciere a instanțelor de fond. Cas. Sect. Unite 4|91. Bul. pag. 409.

h) Comunicarea actelor nu este prevădută de procedura civilă de cât pentru a protegea pe părți în contra suprinderilor și ale pune în situațiune a se apăra în deplină cunoștință de cauză a actelor ce li se opune. Cas. I. 83|95. Bul. pag. 146.

i) Dispozițiunile art. 97 din procedura civilă nu sunt imperative, așa că judecătorul fondului este suveran să aprecieze dacă trebuie să încuviințeze comunicarea de acte cerută de părți. Cas. I 456|95. Bul. pag. 1308.

Ședința secretă se va putea ordona și în cauzele dintre asociații sau în orice alte cauze în care ordinea sau moralitatea publică sunt interesate, după cererea uneia din părți, sau a procurorului, sau de oficiu de tribunale.

Hotărârea se va pronunța tot-d'auna în ședință publică. (Pr. 86, 100—Civ. 223, 236, 240) (Pr. Gen. 85) ¹⁾.

100. În audiențele secrete fie-care parte va putea fi însoțită pe lângă advocații de trei rude sau amici. (Pr. 99. — Civ. 236) (Pr. Gen. 86).

101. În toate cazurile advocații sau părțile, dacă nu au fost îndatorați a depune în scris mijloacele de apărare, vor fi datorii a da

grefierului o scurtare, subscrisă de dênșii, de concludsiunile lor motivate.

Grefierul va sub-scrie aceste prescurtări. (Pr. 98).

102. Când o cauză se va socoti că este destul de luminată, judecala va putea refuza părților *replica și duplica*. (Pr. 95, 103) (Pr. Gen. 90, 2° ²⁾).

103. Instrucțiunea fiind terminată și cauza ascultată, judecătorii își vor pronunța hotărîrea lor sau îndată în ședință, sau după ce se vor retrage în camera de consiliu.

Dacă pronunțarea hotărîrei se va amâna pentru o altă zi, se va specifica cauza acestei amânări. (Pr. 115, ur. — L. Org. J. 1890, art. 138, 139) (Pr. Fr. 116).

¹⁾ a) În materiile de adulteriu când ordinea și moralitatea publică sunt în joc, instanța este în drept, din oficiu, se declare ședință secretă. Cas. II 31|86. Bul. pag. 50,

b) Dupe art. 86 combinat cu 99 din procedura civilă, fiind de principiu ca ședințele în care cată a se instrui și judeca procesele în materie civilă să fie publice și numai prin excepțiune secretă, urmază de aci, că ori de câte ori judecătorul decide ca desbaterile unei afaceri să aibă loc în ședință secretă, este dator, spre a putea fi controlat

dacă legea 'l autorisă acesta, să și exprime motivele cari 'l au determinat să ia o asemenea măsură excepțională. Așa dar, când judecătorul n'a indicat în hotărîrea sa anume cazul excepțional admis de lege, care 'l autorisă să ia șașa măsură, violază citatele texte de lege și pronunță o hotărîre nemotivată și ca atare casabilă. Cas. I 331|94. Bul. pag. 1022.

²⁾ a) De și părțile au fie-care dreptul de a vorbi de câte două ori, totuși judecătorul poate închide desbaterile când este luminat Cas. I 258|88. Bul. pag. 358.

104. In causele simple, și când ambele părți vor cere, prin act scris și subscris, ele se pot judeca și fără înfățișare sau pledări.

Spre acest sfârșit, fie-care parte își va depune în scris mijlocele sale de apărare sub formă de memorii, împreună cu toate actele ce vor avea, în termenul ce li se va însemna de președinte.

Aceste acte și memoriile se vor depune la grefă, și fie-care parte va putea lua cunoștință după dânsule până în trei zile după depunerea lor.

Asupra acestor acte și memoriile, judecătorii își vor pronunța hotărârea, care se va citi în ședință publică.

Judecătorii însă vedând că este trebuință de mai multe explicațiuni, vor putea ordona înfățișarea părților. (Pr. 148, 225.—L. Org. J. 138, 139).

105. Ori când se va depune acte la grefă, greșea va da imediat dovadă de primirea lor pe care o va lua înapoi d'odată cu în-

torcerea actelor. (Pr. 97)

TITLUL VI.

Despre excepțiunile ce se propun înaintea apărării fondului

Secțiunea 1. — *Despre cauțiunea ce sunt datorii a da străinii.*

106. Ori-ce străin reclamant principal sau intervenient, care nu va fi domiciliat în România va fi dator dacă cel interesat a cerut înaintea oricărei alte apărări asupra fondului de a da cauțiune pentru plata cheltuelilor și daunelor interese la care ar putea fi condamnat pentru ori-ce materii afară de cele comerciale. (Pr. 107, 140, 247, ur.—Civ. 11, 13, 15, 1675) (Pr. Fr. 166) ¹⁾.

107. Sentința care va ordona darea cauțiunei, va hotări suma până la concurența căreia ea va trebui să fie dată. Reclamantul care va consemna această sumă, sau care va justifica că imobilele sale din România sunt îndestulătoare pentru acoperirea sumei menționate va fi dispensat de a da cauțiune.

¹⁾ a) Cauțiunea judecatum solvi nu poate fi cerută pentru prima

oră în apel. Cas. I 74|93. Bul. pag. 123.

(Pr. 106, 392-396.—Civ. 15, 1676) (Pr. Fr. 167).

Secțiunea 2. — *Despre strămutări
sau excepțiuni declinătore.*

108. Partea care este chieamată în judecată înaintea altui tribunal de cât acela care trebuie să judece contestațiunea, va putea cere trimiterea sa înaintea judecătorilor competenți.

Acastă cerere o va face

înaintea oricăreia alte excepțiuni și apărări. (Pr. 54, 63, 109, ur. 111, 266, 280, 331) (Pr. Gen. 65.—(Pr. Fr. 168, 169).¹⁾

109. Dară însă este vorba de o necompetință din cauza materiei, părțile vor putea cere strămutarea, și judecătorii o vor ordona chiar din oficiu, în orice stare s'ar afla procesul. (Pr. 54, 108, 110.—Co. 884, 887, 888) (Pr. Gen. 66²⁾).

110. Cererea pentru

propusă înainte de ori ce alte excepțiuni și apărări. Cas. I 217|95, Bul. pag. 598.

²⁾ a) Tribunalul civil, sesizat în apel de o afacere judecată comercială la judele de ocol nu este ținut a trimite afacerea la tribunalul comercial; prin urmare, nu violază legea când tribunalul civil, în asemenea împrejurare și declină pur și simplu competența. Cas. I 82|80, Bul. pag. 252.

b) Este regulată strămutarea ce face o secțiune a unui tribunal la o altă secțiune a aceluiași tribunal, a unui proces ce din cauză rațiune materie nu era competente a-l judeca. În asemenea casuri nu se poate obliga partea a-și face o nouă acțiune înaintea secțiunii competente. Cas. I 119|89, Bul. pag. 783.

c) În starea de organizațiune actuală a tribunalelor de județe, nu se mai poate invoca pentru prima dată în apel,—chiar în ce privește tribunalul Ilfov, care era o secțiune comercială — ex-

¹⁾ a) În starea de organizațiune actuală a tribunalelor de județ, nu se mai poate invoca pentru prima dată în apel chiar în ce privește tribunalul Ilfov, care are o secțiune comercială, excepțiunea de incompetență a jurisdicțiunii civile pentru cauzele comerciale, dacă ea n'a fost propusă la prima instanță și înaintea oricăreia alte excepțiuni și apărări, conform art. 108 din procedura civilă. Cas. I 68|92, Bul. pag. 134; Cas. II 105|93, Bul. pag. 633.

b) Ne competența din cauza persoanei nu se poate invoca pentru prima dată în casațiune. Cas. II 166|92, Bul. pag. 910.

c) Excepțiunea de necompetență, din cauza persoanei, poate fi propusă, după ce partea care o invocă, ceruse și i se admiseseră comunicarea actelor cu care se servă reclamantul, acăsta ne constituind o apărare de fond. Cas. II 149|93, Bul. pag. 807.

d) Excepțiunea de necompetență din cauza persoanei trebuie

strămutare se va judeca în mod sumar și se va regula mai înainte de ori-ce hotărîre asupra cestiunii principale. (Pr. 108, ur. 325, 335) (Pr. Fr. 172). ¹⁾

Secțiunea 3. — *Despre nulități.*

✦ **111.** Ori-ce cauză de nu-

cepțiunea de incompetență a jurisdicțiunii civile pentru cauzele comerciale, dacă ea n'a fost propusă la prima instanță și înaintea ori-căreia alte excepțiuni și apărări, conform art. 108 din procedura civilă. Cas. II 105|13. Bul. pag. 633; Cas. I. 68|92. Bul. pag. 134;

¹⁾ a) Procedura noastră nu cere ca să dea asupra incidentului de incompetență o hotărîre deosebită de aceea asupra fondului. Cas. I 83|95. Bul. pag. 146.

²⁾ a) Este nulă petițiunea de intentarea acțiunii când nu conține obiectul cererei, și excepțiunea acestei nulități este propusă la timp când ea a fost invocată atunci când reclamantul a arătat în ce calitate a chemat pe pârît. Cas. I 277|89. Bul. pag. 753.

b) Dispozițiunile art. 111 din procedura civilă, relativă la ordinea în care ar fi propusă nulitatea actelor de procedură, se aplică și în materie de hotărnicie. Prin urmare, este tardivă nulitatea propusă pentru prima oră în apel și dupe debateri contradictorii, basate pe neîndeplinirea art. 19 din regulamentul hotărnicilor, care dispune că o dată cu depunerea hotărniciei

litate în privința citațiunilor sau actelor de procedură este stinsă, dacă nu se propune înaintea ori-căreia apărări asupra fondului sau excepțiuni, afară de excepțiunile de necompetință. (Pr. 69, 74, 76, 77, 106, 108, 152, 208, 333, 735-737) (Pr. Fr. 173). ²⁾

să se formuleze și o cerere în revendicare a terenului pretins usurpat. Cas. I 36|90. Bul. pag. 48.

c) Dacă hotărîrea se susține pe un motiv legal, ea nu este casabilă din cauza motivelor eronate. Cas. I. 32|91. Bul. pag. 44.

d) Cererea făcută de cine-va sub formă de contestațiune tinzând a denega ori ce valoare juridică unei hotărîri pronunțate în lipsă'i, pe motiv că ea a fost dată în urma unei citațiuni nule, nu constituie o cerere propriu zisă de contestațiune la executare, ci o cerere de a se declara nul un act de procedură făcut cu călcarea legii, declarațiune care atrage ca consecință și anulara hotărîrei. De aci urmăză ca atare cerere exercitată înaintea instanței de la care emană acel act nu poate fi respinsă pe motiv că ea constituind o contestațiune la executare, nu e admisibilă de cât dupe ce hotărîrea s'ar pune în curs de executare. Cas. I 10|93. Bul. pag. 577.

e) Nulitățile relative la predarea citațiunilor nu pot fi invocate pentru prima oră în casațiune, dacă nu au fost propuse la instanța de fond. Cas. II 166|93. Bul. pag. 88); Cas. I 216|92. Bul. pag. 577.

Secțiunea 4. — *Despre chemarea garanților în cauză sau despre excepțiuni ditorii.*

112. Dacă o parte arată un just motiv de a chema în judecată pe un garant sau sub garant, i se va acorda un termen îndestulător, potrivit cu depărtarea locurilor spre a chema și pe aceia la judecată. (Pr. Gen. 69, 1°).

Dacă sunt mai mulți garanți interesați în aceeași garanță, se va da pentru toți un singur termen, care se va regula după distanța locuinței garantului celui,

f) Excepțiunea de nulitatea unei opozițiuni contra unei deciziuni dată în lipsă, basată pe motivul că ea este făcută de o persoană străină, care nu avea mandat din partea celui în drept, constituie o cestiune peremptorie de fond, iar nu o excepțiune de nulitatea actelor de procedură, și ca atare ea poate fi ridicată chiar dupe ce procesul s'a pledat în fond. Cas. II 199|93. Bul. pag. 1062.

g) Causele de nulitate în privința citațiunilor sau actelor de procedură, trebuie propusă sub pedepsă de nulitate înaintea oricărei apărări asupra fondului. Cas. I 124|94. Bul. pag. 266.

h) Orice cauză de nulitate în privința citațiunilor cată să fie propusă în limine litis, căci altfel este acoperită prin tăcerea părții. Cas. Sect. Unite. 5|94. Bul. pag. 417.

mai depărtat. (Pr. Fr. 175 2°).

În timpul acestui termen se va suspenda orice lucrare asupra cererei originale. (Pr. 64. b; 113, ur.—Civ. 787, ur. 823, 1240, 1336, ur. 1351, 1428, 1662, 1667, 1794.—L. Timb. 20, 2°) (Pr. Gen. 69, 2°).

113. Cererea originală și cererea asupra garanțiilor se vor hotărî printr'una și aceeași hotărîre. (Pr. 112, 114).

114. Cu toate acestea se va putea judeca mai întâiu cererea originală, rămând

i) Orice nulități de procedură trebuie propuse <în limine litis.> Așa dar, nulitatea unei ceretări locale, din cauză că partea nu a fost citată la fața locului este tardivă, dacă a fost invocată după ce debaterile s'au terminat și când, mai cu seamă, aceasta s'a făcut în mod subsidiar. Cas. I 537|94 Bul. pag. 1095.

j) Procedura noastră nu cere ca să se dea asupra incidentului de incompetență o hotărîre deosebită de aceea asupra fondului, Cas. I 83|95. Bul. pag. 146.

k) În materie de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică, orice vițiu de procedură în privința citațiunilor juraților este acoperit dacă nu se propune înaintea judecătorului director, și nu poate fi invocată pentru prima oră în casațiune. Cas. II 235|95. Bul. pag. 1361.

a se judeca mai în urmă cererea contra garanților:

a) Dacă cererea în garanță s'ă făcut după apărarea asupra fondului;

b) Dacă cererea originală este în stare de a se judeca, și cererea de garanță este de natură a nu putea fi judecată în grabă.

c) Dacă acel cărui s'a acordat termenul, nu a formulat în scris cererea sa în contra garanților sau sub-garanților, așa în cât aceștia să se pótă cita la termenul însemnat. (Pr. 113).—(Pr. Gen, 70).¹⁾

TITLUL VII.

Despre sentințe

115. Președintele va a-

¹⁾ a) De și cererea în garanție respinsă de prima instanță, ar putea fi reîncoită în apel, fără ca această din urmă instanță să o pótă declara inadmisibilă pe motiv că partea chemată în garanție ar fi privată de beneficiul acelor două grade de jurisdicțiune, cu toate acestea acest mod de a judeca, nu pótă da loc la casare întru cât judecătorul apelului avea facultatea, dupe art. 114 al. 3 din procedura civilă, a judeca mai întâi cererea originală, lăsând judecarea cererii în garanție în urmă. Cas. I 435|94. Bul. pag. 1264.

b) Cererea originală se pótă judeca, rămânând a se judeca în urmă cererea în contra garanți-

duna opiniunile fie-cărui judecător, începând de la cel mai tiner.

În cauzele pentru care s'a făcut raport, raportorul va opinia cele d'antéiu.

Președintele va opinia cel din urmă. (Pr. 96, 116, ur. L. C. Cas. 59) (46, L. Gen. 15 Febr. 1886).²⁾

116. Dacă opiniunile se împart, cauza se va amâna a se reînființa în altă di; însă opiniunile împărțite se vor formula și motiva în scris printr'un proces-verbal al audienței chiar în acea di. (Pr. 115, 117, ur.—L. Org. J. 1890, art. 137, 141.—L. C. Cas. 61).³⁾

117. Dacă la noua înfățișare vor fi mai mult de

lor, când prima e în stare a se judeca, iar cea din urmă de natură a nu putea fi judecată în grabă. Cas. II 78|96. Bul. pag. 715.

²⁾ a) Orî-ce nulități relative, la réua constituire a tribunalului de prima instanță sunt acoperite prin diferite afaceri și judecarea ei în apel, căci apelul este devolutiv. Și, în acest cas, toate aceste nulități, nu mai pót fi invocate înaintea curței de casațiune. Cas. II 360|95. Bul. pag. 8.6.

³⁾ a) Nemotivarea opiniunei judecătorilor căzuți în divergență, pe lângă aceea că nu privesce pe curți, ci numai pe tribunale, nu este nici prescrisă sub pedeapsă de nulitate. Cas. I 314|86. Bul. pag. 733.

cât două opinii, judecătorii în număr mai mic, sunt datorii să se unescă cu una din opiniunile primite de judecătorii în număr mai mare. (Pr. Fr. 117).

Dacă însă opiniunile vor fi împărțite pe jumătate, se chiamă un alt judecător sau supleant, spre hotărî-

rea cesiuneii; în lipsă de judecător sau supleant, se chiamă un avocat, după ordinea tabloului în care este înscris.

În acest cas părțile vor pleda din nou. (Pr. 116, 118, ur. 330. L. Org. J. 1890, art. 18-20.—L. C. Cas. 61) (Pr. Fr. 118).¹⁾

b) Din momentul ce a rezolvat în proces divergența de opinii, tribunalul numai putea judeca incidentele ivite în urmă în complet ordinar, ci trebuie să fie constituit în trei. Cas. I 79|89. Bul. pag. 249.

c) În urma unei divergențe de opinii ivite la tribunal între două judecători, tranșarea aface-reii nu se poate face de cât cu trei judecători; alt-fel hotărîrea este nulă și casabilă. Imprejurarea că, în frontispiciul hotărîrei se vede făcută mențiune că au luat parte la judecată trei judecători, fără însă ca hotărîrea și minuta ei să se vadă sub scrisă și de al treilea judecător, nu acoperă această nulitate. Cas. I 197|90. Bul. pag. 613.

d) Dacă în urma divergenței de opinii ivite între două judecători, tribunalul s'a compus la nouă înfățișare, cu trei, constituirea sa este legală, și hotărîrea este bine pronunțată cu majoritatea a două dintr'ênșii, iar oel de al treilea menținându-și prima sa opinie. Cas. I 50|91. Bul. pag. 138.

e) Când în sînul unei curți de apel s'a ivit o divergență de opinii asupra admisibilității probei cu martori propusă de una

din părți și cu ocasiunea vizărei acestei divergențe în plin complet de 5 judecători, minoritatea a persistat în opinia sa anterioară de a se respinge apelul în fond, în acest cas, adevărata neînțelegere fiind nu asupra punctului dacă în cazul ce se presintă era sau nu admisibilă proba cu martori, ci asupra completă-reii opiniei judecătorilor pentru admiterea sau respingerea apelului, urmază ca judecarea fondului procesului trebuie să continue tot cu întregul complet de 5 judecători. Decii, completarea curții cu acest număr de judecători trași la sort chiar în alte secțiuni este regulată și neviciată. Cas. I 190|93. Bul. pag. 1033.

1) a) Este viciat constituit tribunalul cu un avocat care nu se constată că era cel mai vechiu dupe tabloul de ordine, și fără să se arăte cauza absenței titularului.

Cas. I 208|86 Bul. pag. 504.

b) Nu s'a violat într'un nimic legea, când se constată că publicitatea ședințelor a fost observată.

Dupe o divergență de opinii, când judecătorul și supleantul sunt absenți motivat, tribunalul se completează cu unul din avo-

118. Indată ce majoritatea s'a format se va resuma opiniunea sa într'un proces-verbal, scris de judecători, pe care preșe-

dintele îl va citi îndată părților în audiență publică.

Desvoltarea motivelor hotărârii se va citi, sau în

cații cei mai vechi dupe ordinea tabloului.

Când tribunalul este complet dupe divergență, părțile sunt dator să stea în ședință pînă la terminarea cauzei, tribunalul ne fiind dator să se pronunțe asupra unei cereri de amânare ce se faceuse mai înainte de constituirea sa.

Nu este autoritatea lucrului judecat, când unul din elementele care o constituie lipsește.

Acțiunile posesorii sunt de competența judecătorilor de ocol de a le judeca în prima instanță și de tribunal în apel.

Indatorirea judecătorilor de ocol, de a propune părților, mai întâi, pace, nu este prescrisă sub pedepsă de nulitate. Cas. I 296|88 Bul. pag. 940.

c) Din momentul ce a rezolvat în proces divergența de opinii, tribunalul nu mai putea judeca incidentele ivite în urmă în complet ordinar, ci trebuie să fie constituit în număr de trei. Cas. I 110|89 Bul. pag. 249.

d) În urma unei divergențe de opinii ivite la tribunal între doi judecători, trângerea afacerii nu se poate face de cât cu trei judecători; ast-fel hotărârea este nulă și casabilă. Imprejurarea că, în frontispiciul hotărârii se vede făcută mențiune că au luat parte la judecată trei judecători, fără însă ca hotărârea și minuta ei să se vadă sub-scrisă și de al treilea judecător, nu acoperă această nulitate. Cas. I 197|90 Bul. pag. 613.

e) Numai în cas când hotărârea nuse poate redacta și pronunța de îndată, decisiunea justiției trebuie să se resume într'un proces-verbal (minuta); așa dar, când motivele hotărârii se pronunță de odată cu dispozitivul ei și în aceeași zi, nu e nevoie de încheierea unui asemenea proces-verbal. Cas. I 225|90 Bul. pag. 797.

f) Este neadmisibil motivul de casare basat pe reua constituire a tribunalului de prima instanță, odată ce afaceria a trecut prin judecata instanței apelului și contra constituirea acesteia nu se poate ridica nici un viciu. Cas. I 407|92. Bul. pag. 1092.

g) Când în sinul curței de apel s'a ivit o divergență de opinii asupra admisibilității probei cu martori, propusă de una din părți și cu ocaziunea vădării acestei divergențe în plin complet de 5 judecători, minoritatea a persistat în opiniunea sa anterioră de a se respinge apelul în fond, în acest cas adevărata neînțelegere fiind nu asupra punctului dacă în cazul ce se presintă era sau nu admisibilă proba cu martori, ci asupra complectării opiniei judecătorilor pentru admiterea sau respingerea apelului, urmând ca judecarea fondului procesului trebuie să continue tot cu întregul complet de 5 judecători. Decî complectarea curței cu acest număr de judecători trasi la sorți chiar din alte secțiuni este regulată și neviciată. Cas. I 190|93 Bul. pag. 1033.

acea di, și atunci nu se mai redacta resumatul de concludiuni sus menționat, sau va rămânea a se face mai târziu în redacțiunea hotărîrii.

Minoritatea va fi datore

a'și da opiniunea în josul hotărîrii tot în același timp când majoritatea își dă hotărîrea sa. (Pr. 115, ur. 119, ur. 333.—L. Org. J. 1890, art. 138-141. — L. C. Cas. 61). ¹⁾

1) a) Lipsa semnăturilor judecătorilor din copia de ordonanță aflată la dosar, nu constituie nulitatea ordonanței.

Cas. II 14|86 Bul. pag. 140.

b) Ordonanța de adjudecare fiind ansamblul tuturilor lucrărilor urmate cu ocasiunea unei vînderi silite, judecătorii care au subscris-o se presupune a fi fost cei competenți a participa la acea lucrare.

Cas. II. 50|86 Bul. pag. 451.

c) Principiul publicității desbaterilor și al pronunțării hotărîrilor, fiind de ordine publică, nementionarea lui în procesul-verbal care coprinde resumatul hotărîrii, atrage nulitatea ei.

Cas. I 100|87 Bul. pag. 200.

d) Este viciat constituit tribunalul fără prezența ministerului public, când sunt în joc interese de minori.

Cas. I 287|87 Bul. pag. 751.

e) Publicitatea audiențelor este o formalitate esențială a căreia neobservare atrage nulitatea hotărîrilor și tuturilor actelor de procedură ce au urmat. — Aceiași regulă se observă și pentru rezolvarea tuturilor incidentelor contencioase ridicate de părți înaintea curții cu jurați. Cas. II 271|87. Bul. pag. 487.

f) Este neexact motivul de casare, când din ordonanță și alte lucrări, se constată că ședințele tribunalului au fost publice.

Cas. II 113|87 Bul. pag. 807.

g) Se conformă cu legea instanța, când diferitele incidente ce se invocă le cercetază și rezultatul 'l pronunță în ședință publică. Cas. II 93|88 Bul. pag. 793.

h) Publicitatea pronunțării unei ordonanțe de adjudecare poate să rezulte din coprînsul aceluși act, fără a fi necesitate să se dică anume că a fost dată și citită în ședința publică Cas. II 5|89 Bul. pag. 91.

i) Neîndeplinirea formalităților într'o urmărire imobiliară cari nu sunt de ordine publică, nu poate fi invocate pentru prima dată înaintea curții de casațiune, dacă n'au fost propuse înaintea tribunalului prin care s'a făcut urmărirea. Cas. II 89|89 Bul. pag. 649.

j) Publicitatea unei ședințe în care se pronunță o hotărîre nu se prescrie prin lege prin nici o formulă sacramentală; așa dar, când din conținutul hotărîrii rezultă că ea a fost pronunțată în public, cerința legii este satisfăcută. Cas. II 143|89 Bul. pag. 891. Cas. I 114|90 Bul. pag. 1089.

k) Publicitatea ședințelor poate să rezulte din termenii hotărîrii, fără să fie constatată printr'o formulă sacramentală, ne fiind prescrisă o asemenea formulă de legiuitor. Cas. II. 154|89. Bul. pag. 977.

l) Constatarea publicității șe

119. Odată ce hotărîrea s'a sub-scris și s'a pronun-

țat în public, ea își are totă puterea legală, și nici

dințelor pôte să rezulte și din conținutul închierii, precum e de exemplu din mențiunea făcută, «că părțile au luat cunoștință de termen». Cas I 214/90 Bul. pag. 651.

m) Supleanții curței, și ai tribunalelor, au vot consultativ numai în cazul când asistă la judecarea proceselor peste complexul cerut de lege; când însă sunt chemați ca să formeze acest complex, dănsii au vot deliberativ. Cas. I 255/90 Bul. pag. 797.

n). Lipsa de mențiune în procesul-verbal al unei hotărîri, despre o închierie anterioară nu constituie nici o nulitate, când însăși hotărîrea menționează și motivează în de ajuns asupra acei închieri și recurenta nu probază cu nimic că această mențiune nu este basată pe cele ce s'au petrecut înaintea judecării. Cas. I 310/90. Bul. pag. 994.

o) Lipsa procesului-verbal de resumatul opiniunii majorității (minuta) presupune că hotărîrea a fost redactată și motivată chiar în ziua în care s'a pronunțat, în care cas nu era nevoie de închieria unui asemenea proces-verbal. Cas. II 433/90 Bul. pag. 1169; Cas. II 523/90 Bul. pag. 1447.

p) Nu e nevoie de nici un jurnal al tribunalului de urmărire pentru scoterea în vinzare a unui imobil urmărit; prin urmare, orî ce nulitate ar exista în privința unui asemenea jurnal închieat de tribunal, nu atrage nulitatea ordonanței de adjudecare. Cas. II 53/91 Bul. pag. 374.

q) Dacă, în urma divergenței de opinii ivite între doi judecători, tribunalul s'a compus la noua înfățișare, cu trei, con-

stituirea sa este legală, și hotărîrea este bine pronunțată cu majoritatea a două dintr'eușii, iar cel de al treilea menținându-și prima sa opinie. Cas. I 50/91 Bul. pag. 138.

r) Prescriptul-verbal (minuta) cerut de art. 118 alin. 2, din procedura civilă, prin care se constată opiniunea majorității judecătorilor, este cerut numai când desvoltarea motivelor hotărîrei nu s'a făcut și nu s'a citit părților chiar în ziua pronunțării ei. Cas. I 226/91 Bul. pag. 612.

s) O hotărîre este valabilă, cu toate că partea privitoare la compunerea curței și expunerea debaterilor este subsemnată numai de grefier, iar judecătorii au sub-scris numai motivele și dispoziți-vul ei. Cas. II 141/91 Bul. pag. 1145.

t) O hotărîre judecătorească trebuie dată și oțită în ședința publică; așa dar, când această publicitate nu rezultă nici din coprin-sul, nici din resumatul ei, hotărîrea este nulă. Cas. I 173/92 Bul. pag. 450.

u) Instanțele judecătorești pot să pronunțe și să redacteze hotărîrea lor cu desvoltarea tot de odată și a motivelor, imediat după formarea majorității, și, în acest cas, numai este necesitate de a se redacta un deosebit proces verbal pentru resumatul opiniunii judecătorești. Cas. II. 289/92 Bul. pag. 520.

v) Instanțele judecătorești nu sunt obligate de a închiea câte un jurnal deosebit pentru pronunțările ce ele pronunță asupra a diferite incidente și excepțiuni ce se discută în cursul debaterilor unui proces, ci este suficient

unui judecător nu'i este ertat a'și mai retrage sub-

scrierea. Reformarea, re-
visuirea sau casarea ei nu

ca asemenea hotăriri să fie coprinse în corpul întregii hotăriri prin care se resolvă procesul și în care hotărire să fie constatată îndeplinirea formalităților legale pentru validitatea ei. Cas. II 91|92 Bul. pag. 527.

y) Formalitatea prescrisă de art. 118 din procedura civilă, de a se citi în ședința publică procesul-verbal de audiență, ne fiind cerută prin nici un text de lege special în materie de expropriațiuni pentru cauze de utilitate publică, neîndeplinirea ei nu atrage nulitatea operațiunilor juriului. Cas. II 400/94 Bul. pag. 1005.

z) Publicitatea hotăririlor poate să rezulte din orî ce expresiuni coprinse în corpul lor. Ast-fel la începutul procesului-verbal de ședință, se constată că discuțiunile părților, și hotărirea s'a'au petrecut în ședință publică, din această rezultă proba suficientă ca să citirea acelei hotăriri a avut loc tot în ședința publică. Cas. I 419/94. Bul. pag. 1237, Cas. I 169/95. Bul. pag. 332.

a') Pentru publicitatea unei ședințe nu e prescrisă în lege nici o formulă sacramentală; legea cere numai ca hotărirea să fie citită în audiență publică. Așa dar, când din prescriptul-verbal (minuta) care constată în resumat opiniunea judecătorilor reese că hotărirea a fost pronunțată în public, cerința legii este îndeplinită. Ast-fel e cazul în care în frontispiciul aceluî proces-verbal sunt scrise cuvintele; «Ședința de la»; acesta învederează în lipsă de o probă contrarie, că hotărirea a avut loc în ședință publică. Cas. I 16|93. Bul. pag. 12.

b') Procesul-verbal (minuta) cerut de art. 118 din procedura civilă, prin care să constată opiniunea majorității judecătorilor, este cerută numai când desvoltarea motivelor hotăriri nu s'a făcut și nu s'a citit părților chiar în ziua pronunțării ei, de unde rezultă că, neexistând un asemenea proces-verbal, presupțiunea este că s'a citit hotărirea în întregul ei chiar în ziua când procesul a fost judecat. Cas. Sec. Vacanț. 126|93. Bul. pag. 673.

c') Hotărirea veri cărei instanțe judecătorești trebuie să se rezumeze într'un proces-verbal scris de judecător și pe care președintele îl va citi îndată părților în audiență publică; în cas când desvoltarea motivelor hotăriri, nu se va citi în aceeași zi, cas în care nu se mai face un asemenea resumat.

Publicitatea, adică pronunțarea hotăriri în audiență publică în auzul părților, este de ordine publică, și, prin urmare, este nulă hotărirea ce, nu a fost ast-fel pronunțată. De și pentru constatarea acestei publicități, legiuitorul nu a prescris nici o formalitate sacramentală, dânsa putându-se constata prin orî-ce fel de expresiuni întrebuintate, totuși publicitatea trebuie să rezulte în mod neînduios din coprinusul aceluî judecătoresc. Ast-fel, când din dosarul cauzei se constată că există un resumat al hotăriri, din al căreia termen reese că desvoltarea motivelor hotăriri nu s'a făcut în aceeași zi, și când acel resumat, nu numai că nu coprinde formula, că a fost «dată și pronunțată în audiența publi-

se va putea face de cât în

casurile și modurile pres-

că», apoi când nici din coprinsul său nu rezultă că s'ar fi citit în audiență publică, atunci publicitatea nu a existat și o asemenea hotărîre este nulă. Cas. 297/93. Bul. pag. 843.

d') Asemănat art. 118 din procedura civilă (aplicabil și în materie penală) minoritatea e datoră să și dea opiniunea în josul hotărîrei în același timp ca și majoritatea, fără însă ca acest text de lege să ceară ca președintele, la pronunțarea hotărîrei, să declare că există o majoritate și minoritate. Așa dar, este destul ca în josul hotărîrei majorității să fie trecut osebit părerea minorității, și dacă în dispozitivul hotărîrei nu s'a trecut că deciziunea a fost dată în majoritate, acesta nu poate atrage nulitatea ei. Cas. II 360/95 Bul. pag. 856.

e') Deși este adevărat că n'ar fi suficient numai contra semnarea de către grefer a minutei unei hotărîri și că dânsul trebuie să contrasemneze și hotărîrea ce se redactază în urmă și care conține motivele pe care se întemeiază, totuși, întru cât legea nu prevede pentru această contrasemnare un termen fatal în care ea să se facă, nu se poate sustine că hotărîrea este nulă când contrasemnarea greferului a avut loc în urma atacării ei în apel, această mai cu seamă atunci când apelul a fost făcut înainte ca hotărîrea să se fi comunicat părților. Cas. I 287/95 Bul. pag. 865.

f') În materie de urmărire de imobile, tribunalul este ținut, ca la judecățile propriu zise, să păstreze un original de ordonanță la dosar, afară de acela care se dă adjudecatarului și care constituie titlul său de proprietate. Așa

dar, când se constată că originalul ordonanței de adjudecare, subscris de judecător și grefer, a fost dat cumpărătorului, înprejurarea că la dosar nu se găsește un al doilea original, ci numai un concept ne subscris de judecător și grefer nu constituie nici un motiv de nulitatea urmăririi. Cas. II 119/95 Bul. pag. 968.

g') Pot fi urmărite de o dată ori câte imobile ar avea un debitor, destul numai ca ele să fie bine determinate și individualizate prin afișe și publicațiuni, în cât să nu mai rămână nici o îndoială, în spiritul concurenților despre identitatea imobililor urmărite; de unde urmează că nu constituie nici o violare de lege când afișele și publicațiunile nu s'a făcut separat pentru fie care imobil. Cas. II 29/93 Bul. pag. 160.

h') Deși pentru constatarea publicității unei hotărîri judecătorești legiuitorul nu a prescrip nici o formalitate sacramentală, a cărei ne observare să atragă nulitatea ei, așa că această constatare poate să rezulte din ori ce fel de expresiuni întrebuintate și coprinse în corpul hotărîrei, totuși și publicitate câtă să reiasă în mod neînduios din coprinsul ei. Așa dar, dacă resumatul hotărîrei subsemnată de judecător și făcută conform art. 118 din procedura civilă, nu coprinde formula că a fost «dată și pronunțată în ședința publică» și nici din coprinsul lui nu rezultă că s'ar fi citit în audiență publică, în acest cas hotărîrea este nulă și casabilă pentru lipsă de publicitate, acesta fiind o formalitate de ordine publică. Cas. I 133/96 bul. pag. 643.

crise de legi. (Pr. 118, 157, 298, 333). ¹⁾

120. Opiniunea și concludsiunile procurorului, saū oral, saū în scris de se vor fi făcut, se vor cuprinde

1) a) O hotărîre scrisă și pronunțată în public, fie chiar în materie de perimare, și are totă puterea legală, ne fiind permis nici unui judecător să mai revină asupra'i, calea legală de reformare fiind cea prevădută de lege.

Curtea de casațiune casează fără trimitere, când anulează o hotărîre pentru contestate cu alte hotărîri desăvșite. Cas. I 203/86. Bul. pag. 494.

b) Superarbitru are dreptul de a se uni cu opiniunea unuia din arbitri saū a o modifica în parte saū în total, iar împrejurarea că după ce el a vizat una din opiniuni, a făcut altă hotărîre, acesta nu constituie autoritatea lucrului judecat. Cas. I 64/87. Bul. pag. 114.

c) O hotărîre judecătorească nu are acest caracter, dacă nu este scrisă de cel puțin două judecători din cei care au luat parte la dēnsa. Cas. I 32/88. Bul. pag. 278.

d) Hotărîrile tribunalului ca instanță de apel, prin care și declină competența, nu constituie autoritatea lucrului judecat, întru cât afacerea nu a parcurs cele două grade de jurisdicțiune stabilite de lege. Cas. II 130/88. Bul. pag. 1097.

e) Publicitatea ședințelor pōte să rezulte din termenii hotărîrei fără să fie constatată printr'o formulă sacramentală, nefiind prescrișă o asemenea formulă de legiuitor. Cas. II 154/89. Bul. pag. 977; Cas. I 214 Bul. pag. 651; Cas. II 114/90. Bul. pag. 1059.

în textul procesului-verbal. (Pr. 84, 123). ²⁾

121. Grefierul va îngriji ca sentințele și decisiunile redactate și subscrise să se trecă într'un registru

f) Ștergerea semnătorei pusă din erōre în josul unei hotărîri de către un judecător care nu participase la ea nu constituie nici o cauză de nulitate. Cas. I 147/95. Bul. pag. 309.

g) De și este adevărat că n'ar fi suficient numai contrasemnarea de către grefier a minutei unei hotărîri și că trebuie ca dēnsul să contrasemneze și hotărîrea ce se redactase în urmă și care conține motivele pe care se întemeiază, totuși, întru cât legea nu prevede pentru această contrasemnare un termen fatal în care să se facă, nu se pōte susține că hotărîrea este nulă când contrasemnarea grefierului a avut în urma atacărei ei cu apel, acesta mai cu seamă atunci când apelul a fost făcut înainte ca hotărîrea să se fi comunicat părților. Cas. I 287/95. Bul. pag. 865.

h) Mandatul dat de cineva procuratorului său ca să îl reprezinte în urmărirea debitorilor săi nu pōte servi și pentru urmărirea dirigată de alți contra mandantului. Cas. II 81/96. Bul. pag. 722.

²⁾ a) Este viciat constituit tribunalul fără prezența ministerului public, când sunt în joc interese de minori. Cas. I 287/87. Bul. pag. 751.

b) Adăogirele făcute într'o hotărîre, printre rēnduri, nu pōte anula hotărîrea, ci urmază ca ele să nu fie ținute în seamă, adică, ca faptul constat printr'ensele

special, unde iarăși se vor sub-scrie de judecătorești. (Pr. 119, 122).¹⁾

122. Nimic pe margini, printre linii, prin adăogiri, prin scurtări, sau cifre, nu se poate scri într'o hotărâre judecătorească. (Pr. 119, 121, 2).

123. Fie-care decisiune sau sentință va cuprinde :

1° Numele, pronumele, domiciliul ori reședința părților ; calitatea în care proced ; numele, pronumele avocaților.

2° Obiectul cererii și concluziunile părților. (Pr. 98, 101).

3° Resumatul actelor ce părțile au înfățișat spre a'și susține fie-care cererea sau propunerile.

4° Mențiunea că Ministerul public și-a dat concluziunea, dacă el s'a pronunțat. (Pr. 82, 83).

5° Cestiunile de fapt și de drept.

6° Motivele. (L. C. Cas 37, 30).

7° Dispositivul, adică a-

să fie considerat ca neconstatat. Așa dar, când prin niște asemenea adăogiri se constată prezența ministerului public la vîndarea unui imobil urmărit, în care nu figura ca parte în această vîndare nici un minor, această constatare se poate suprima fără ca nici o nulitate să rezulte pentru vîndare. Cas. Sect. Unite 7/94 Bul. pag. 714.

¹⁾ a) Netrecerea hotărîreii în registrul respectiv, nu este prescrisă sub pedepsă de nulitate. Cas. I, 195/87. Bul. pag. 513.

b) O hotărîre judecătorească, nu are acest caracter, dacă nu este sub-scrisă de cel puțin două judecătorești din cei cari au luat parte la dînsa. Cas. II. 32/88 Bul. pag. 278.

c) În urma unei divergențe de opinii între tribunal între două judecătorești, trînzarea afacerii nu se poate face de cît cu trei judecătorești ; — alt-fel hotărîrea este nulă și casabilă. — Imprejurarea că, în frontispiciul hotărîreii

se vede făcută mențiune că au luat parte la judecată trei judecătorești, fără însă ca hotărîrea și minuta ei să se vadă sub-scrisă de trei judecătorești, nu acoperă această nulitate. Cas. I. 197/90. Bul. pag. 613.

d) O hotărîre este valabilă, cu toate că partea privitoare la compunerea curții și expunerea debaterilor este subsemnată numai de greșier, iar judecătorești au sub-scris numai motivele și dispozitivul ei. Cas. II. 141/91. Bul. pag. 1145.

²⁾ a) Adăogirile făcute într'o hotărîre, printre rînduri, nu poate anula hotărîrea, ci urmăzează numai ca ele să nu fie ținute în seamă, adică, că faptul constatat printre însele să fie considerat ca neconstatat. Așa dar, când prin niște asemenea adăogiri se constată prezența ministerului public la vîndarea unui imobil urmărit, în care nu figura ca parte în această vîndare nici un minor, această constatare se poate suprima

ceia ce judecata ordonă în virtutea legilor. (Pr. 124, ur.

333, 355.—L.C. Cas. 60) (Pr. Fr. 141.—Pr. Gen. 107) ¹⁾.

fără ca nici o nulitate să resulte pentru vânzare. Cas. Sect. Unite. 7/94 Bul. pag. 714.

b) Ștergerea semnăturii pusă din eroré în josul unei hotărâri de către un judecător care nu participase la ea nu constituie nici o cauză de nulitate. Cas. I. 147/95. Bul. pag. 309

¹⁾ a) Când partea și întemează apelul pe un singur titlu, instanța de fond este datoré să l examineze și să se pronunțe asupra'i.

Când hotărârile nu sunt pronunțate între aceleași părți, curtea nu este ținută să le examineze. Cas. I 122/83. Bul. par. 288.

b) Procesul-verbal și dispozițiul hotărârii, formând un singur corp, al decisiunei, este suficient ca ele să fie sub-semnate de către judecător și greșier pentru ca să nu constituie o nulitate din care să se formeze un motiv de casare. Cas. II 247/86. Bul. pag. 552.

c) Este nemotivată hotărârea, când curtea omite a se pronunța asupra a două puncte de drept invocate înaintea sa. Cas. II 73/87. Bul. pag. 609.

d) Nulitatea provenind din citareapărților în mod colectiv, se acoperă prin prezența lor în instanță.

Prin nici un text de lege judecătorul de apel nu este oprit de a adopta faptele și motivele cuprinse în sentința pronunțată de prima instanță. Cas. I 6/88. Bul. pag. 3.

e) Nearătarea motivelor pentru care nu se acordă privelegiul la o sumă, face ca hotărârea să fie nemotivată. Cas. II 117/88. Bul. pag. 987.

f) Nu este casabilă o hotărâre dată în civil pentru că nu arată textul de lege pe care se fundează. Este de ajuns ca să fie conform cu legea. Cas. I 133/89. Bul. pag. 415; Cas. I 26/90. Bul. pag. 38; Cas. I 439/90. Bul. pag. 1409.

g) Constituie o omisiune esențială, care dă loc la casare, când hotărârea nu se pronunță asupra unui mijloc de apărare decisiv în cauza ce se invocă de pârît, precum este mijlocul basat pe operațiunea unei novațiuni a obligațiunei în virtutea căruia reclamantul și susține pretențiunea sa. Cas. II 116/91. Bul. pag. 1009.

h) O hotărâre este valabilă, cu toate că partea privitoré la com-punerea curței și expunerea debaterilor este sub-semnată numai de greșier, iar judecătorii au subscris numai motivele și dispozițiul ei. Cas. II 141/91 Bul pag. 1145.

i) De și dupe art. 46 din codul comercial admiterea sa respingerea probei testimoniale este lăsată la aprecierea instanțelor de fond, totuși hotărârea cată să arate motivele pentru care admite sa respinge o atare probă, căoi lipsa unei asemenea moti-vări atrage casarea hotărârii. Cas. II 308/92 Bul. pag. 645.

j) Este casabilă, ca lipsită de motivare, o hotărâre care nu se pronunță asupra unor mijloce propuse de părți de o natură atât de importantă în cît stabili-rea și discutarea lor ar fi putut avea de rezultat ca să dea o altă soluțiune afacerii. Cas. II 276/94 Bul. pag. 385.

k) Adăogirile făcute într'o hotă-

124. Acastă redactare va mai cuprinde, după trebuință, mărturisirile, declarațiunile, primirile sau

rîre, printre rînduri, nu pot anula hotărîrea, ci urmază numai ca ele să nu fie ținute în seamă, adică, că faptul constatat printr'însele să fie considerat ca necontestat. Așa dar, când prin niște asemenea adăogiri se constată prezența ministerului public la vîndarea unui imobil urmărit, în care nu figura ca parte în această vîndare nici un minor, această constatare se poate suprima fără ca nici o nulitate să rezulte pentru vîndare. Cas. Sect. Unite 7/94 Bul. pag. 714.

l) Fie-care hotărîre cată să fie motivată asemănat art. 123 din procedura civilă și în lipsă de motive constituie o cauză de casare după art. 37 al. III din legea curții de casație. Ast-fel e casabilă hotărîrea care respinge un incident ridicat de una din părți, mîrginindu-se a adăoga că motivele se vor arăta, pe când în realitate, nici din decisiunea supusă recursului, nici din lucrările existente în dosarul afacerii, nu se constată motivarea respingerii aceluï incident. Cas. I 387/94 Bul. pag. 1098.

m) De și este adevărat că n'ar fi suficient numai contra semnarea de către greșier a minutei unei hotărîri și că trebuie ca din-sul să contrasemneze și hotărîrea ce se redactează în urmă și care conține motivele pe care ea se întemeiază, totuși, întru cât legea nu prevede pentru această contrasemnare un termen fatal în care ea să se facă, nu se poate susține că hotărîrea este nulă când contrasemnarea greșierului

lepădările ce au putut face părțile la înfățișare, verbal sau înscris. (Pr. 123, 125) (Pr. Gen. 108) l).

a avut loc în urma atacării ei cu apel, această mai cu seamă atunci când apelul a fost făcut înainte ca hotărîrea să se fi comunicat părților. Cas. I 287/95 Bul. pag. 865.

n) Direcțiunea generală a căilor ferate romîne respunde de daunele cauzate prin incedierea obiectelor aflate afară din raza prohibită prin art. 9 din legea din 26 Martie 1870 asupra poliției exploatărei căilor ferate române, incediere provenită din cauza scânteelor de la locomotivă și propagată prin pîșul și materiile aflate pe raza prohibită.

Că, afară de valoarea obiectelor arse, direcțiunea poate fi condamnată să plătească și daune, a căror apreciere este de atributul suveran al instanțelor de fond, fără ca prin această să violeze art. 123 și 138 din procedura civilă Cas. I 219/95 Bul. pag. 833.

1) a) Indeplinirea formalităților cerute de art. 232 din procedura civilă, se cere numai atunci când se face de către una din părțile litigante o cerere de a se supune cea-altă parte la interogatoriū, iar nu și în cazul când președintele de la sine pune o întrebare părții în interesul descoperirii adevărului; în acest cas; este destul, conform art. 124 din procedura civilă de a se trece întrebarea și răspunsul în procesul-verbal al ședinței. Cas. I 168/90. Bul. pag. 470.

b) O mărturisire de și nu e constatată printr'un proces-verbal dupe formele prescise pentru in-

125. Fie-care decisiune sau sentință va mai arăta termenul apelului, al opozițiunii, al revisuirii sau al recursului în casațiune. (Pr. 154, 296, 318, 324. — L. C. Cas. 44) ¹⁾.

126. În casurile în cari tribunalele pot acorda termene pentru executarea sentințelor lor, ele vor face acesta prin chiar sentința care va hotărî contestațiunea și care va enuncia motivele pentru care s'a încuviințat termenul. (Pr. 127, ur. — Civ. 1021 1025, 1101, 1582, 1831) (Pr. Fr. 122). ²⁾.

127. Termenul va curge din ziua dărei sentinței, când este contradictorie; și din ziua semnificării în persoană sau la domiciliu, când este dată în lipsă. (Pr. 126) (Pr. Fr. 123).

128. Debitorul nu va putea obține termen, nici

terogatorul părților, totuși ea trebuie să aibă consecințele legale ale mărturisirii făcute în justiție când este constatată în corpul hotărîrii. Cas. I 336/95. Bul. pag. 607.

¹⁾ a) Nu se poate formula un mijloc de casare din neobservarea unor articole de lege când ele nu sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate. Cas. I 1/85. Bul. pag. 1.

²⁾ a) Este admisibil recursul făcut

va putea să se bucure de termenul ce i s'ar fi acordat, dacă bunurile lui se vînd după cererea altui creditor, dacă este în stare de faliment sau de insolvabilitate notorie sau de contumacie, sau dacă este pus la închisoare, sau dacă prin fapta sa a micșorat siguranțele ce prin contract dedese creditorului său, sau dacă nu a dat și garanțiile promise. (P. 127, 381. — P. 470, 483. — Civ. 1025, 1323, 1582) (Pr. Fr. 124).

129. Execuțiunea provisorie va putea fi ordonată cu sau fără cauțiune, după împrejurări, în casurile următoare:

1° Pentru punerea și ridicarea pecetilor, sau facerea inventarului; (Pr. 657-676).

2° Pentru reparațiuni urgente; (Civ. 1425).

3° Pentru depărtarea chi-

contra unei închieri care, acordând un termen de grație, suspendă cercetarea fondului procesului până dupe îndeplinirea termenului acordat.

Termenul de grație trebuie chiar dat prin hotărîrea care decide executarea hotărîrii pronunțată. Prin urmare se violază art. 126 din pr. c. civil, când curtea de apel, dând un termen de grație printr'o închieră, reține judecata

riașului, sau arendașului, când nu au termen, sau când termenul a expirat. (Civ. 1436-1438).

4° Pentru sequestrări și paza lucrurilor. (Pr 418, ur.—Civ. 1626).

5° Pentru darea de cautiuni. (Pr. 395).

6° Pentru numirea de tutori, curatorii și alți administratori, și pentru darea socotelilor. (Civ. 380-454).

7° Pentru pensiunile sau ajutoarele alimentare. (Pr. 156, 337. — Civ. 187, 188 250) (Pr. Fr. 135) ¹⁾.

130. Dacă executarea provizorie nu s'a admis prin sentința judecătorilor de la prima instanță, ea nu se va putea pronunța de cât de către judecătorii în apel. (Pr. 129, 131, 338). Pr. Fr. 136.

131. Execuțiunea provisorie nu poate fi ordonată pentru cheltueli de judecată. (Pr. 130, 140, ur). (Pr. Fr. 137).

asupra fondului până dupe împlinirea termenului acordat. Cas. I 103/90. Bul. pag. 279.

¹⁾ a) Execuțiunea provisorie acordată unei hotăriri care admite resilierea unui contract de arendare, nu poate da drept proprietarului ca, înainte d'a se judeca

132. Procurorii vor cere a li se înfățișa în toate lunile originalul hotăririlor și vor verifica de s'au îndeplinit dispozițiunile prescrise de legi.

În cas de contravențiune, ei vor încheia proces-verbal, și vor raporta. (Pr. 121, 122. — Pr. P. 192. — L. Org. J. 1890, art. 41) (Pr. Fr. 140).

133. Greșierii nu vor putea da părților copie după o hotărîre judecătorească de cât după ce se va fi scris de judecătorii, sub pedepsa de a fi urmăriți ca falsificatori. (Pr. 119, 121, 134. — P. 123, ur.—Pr P. 182) (Pr. Fr. 139).

134. Ori-cine va avea dreptul a scote prin greșier, cu a sa cheltuială, copie după hotăriri subscrise de judecătorii, afară numai de hotăririle cari s'au dat în urmă de desbateri în ședință secretă. Copie după aceste din urmă nu se vor da de cât părților sau

apelul făcut contra ei de locatar, să intente contra acestuia acțiunea pentru predarea în bună stare a acaretelor după moșie, căci acest drept nu poate fi născut până ce contractul de arendare nu va fi definitiv resiliat. Cas. I 225/91. Bul. pag. 610.

celor ce le represintă. Alții le pot căpăta numai cu autorizarea specială a președintelui. (Pr. 133, 135, ur.—L. Timb. 18, 5°) (Pr. Gen. 109).

135. Expedițiunile executorii ale hotăririlor ce au să se aduce la îndeplinire vor purta formula executorie, în chipul următor:

«Noi (numele Domnitorului) cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domn al Principatelor-Unite-Române, la toți de față și viitor sănătate:

(Aici urmăzează textul hotărîrii).

«Dăm putere și ordonăm agenților administrativi să execute această (decisiune

saă sentință); procurorilor, să stăruiască pentru a ei aducere la îndeplinire. Spre credință presenta sentință saă decisiune s'a subsemnat de... (urmăzează subscrierea judecătorilor). (Pr. 136, 373, 375.—Const. 36) (Pr. Gen. 110, 1°).¹⁾

136. Aceste expedițiuni saă copii, cari vor purta formula executorie, se vor da numai părților ce au câștigat saă reprezentanților lor.

Grefierul va însemna atât pe această expedițiune, cât și în originalul hotărîrii persoana căreia s'a dat expedițiunea executorie. (Pr. 135) (Pr. Gen. 110, 2°; 111).²⁾

137. În timp de opt

¹⁾ a) Tribunalul chemat a investi cu titlu executoriu un act care fusese deja investit de un Tribunal incompetent, nu este ținut a reproduce din nou formula prevădută de art. 135 procedura civilă, ci pentru acesta este suficient ca expediția executorie să fie semnată numai de judecătorii Tribunalului. Cas. II 37/97 <Dreptul> 14/97.

²⁾ a) Formula executorie se poate cere în virtutea unui mandat tacit, fără să fie trebuință de o ratificare. Cas. I 218/89 Bul. pag. 60.

b) Ori-ce opozițiune care are de obiect nu anularea actelor de

procedură a urmăririi imobiliare și încetarea saă amânarea ei, trebuie adresată tribunalului respectiv prin suplică scrisă și cu plata taxei timbrului, cel puțin cu trei zile înainte de ziua fixată pentru adjudecare; prin urmare, cu drept cuvânt tribunalul de urmărire respinge, ca neregulată și tardivă, cererea făcută de debitor verbal și tocmai în ziua adjudecării de a se desființa urmărirea imobilului pe cuvânt că actul în virtutea căreia se face, n'ar constitui un titlu executoriu. Cas. II 174/91 Bul. pag. 1301.

dile cel mult de la pronunțarea unei hotărâri, ea se va trimite în copie fiecărei părți. Acastă copie se va lăsa la persoană sau la domiciliul orî reședință, și agentul judecătoresc va proceda conform art. 74 de la citațiunii, cu deosebire că în cas când partea nu va fi acasă, sau nu va voi a primi hotărîrea, ea se va lăsa în mîna func-

ționarilor administrativi a-rătați în art. 74, încheind proces-verbal despre cele urmate. Extract după acest proces-verbal se va lăsa în mîna unui servitor orî vecin, sau în cas de neîntîntă sau nevoîntă din partea acestora, se va lipi pe ușă sau la pîrtă. (Pr. 74, 75, 60, 70; 121, 153, 357, 387. — Rg. Port. 33. — L. Timb. 18, 30). 1)

1) a) Se conformă cu legea agentul judecătoresc, care lasă copia de hotărîre în mîna agentului administrativ, când constată că partea era absentă de la domiciliu.

— Cas. I 26|86 Bul. pag. 28.

b) Comunicarea hotărîrilor trebuiesc făcută conform dispozițiunilor art. 137 din procedura civilă fără să se distingă dacă ele sunt date contradictoriu sau în lipsă. Cas. I 3|88 Bul. pag. 6; Cas. I 21|91 Bul. pag. 27.

c) Este nulă comunicarea hotărîrilor prin Monitor, dacă ea n'a fost adresată părții la ultimul domiciliu sau la reședința actuală. Cas. I 262|88 Bul. pag. 896.

d) Este bine considerată opozițiunea ca făcută în termen, când se constată ca hotărîrea n'a fost comunicată în regulă. Cas. II 477|88 Bul. pag. 991.

e) Când partea primește copia unei hotărîri și iscălește adevărîța cu propria-i semnătură, agentul însărcinat cu comunicarea ei nu este obligat a închiea un proces-verbal despre acesta, și procesul-verbal închieat nu atînge drepturile ce rezultă din iscăli-

rea adevărîței. Cas. I 180|91 Bul. pag. 451.

f) Recursul nesemnat de recurent se pôte apropia și ratifica de acesta înăuntru termenului acordat pentru facerea lui. Cas. I 446|91 Bul. pag. 1229.

g) Hotărîrile date în lipsă în materie civilă, se comunică părții care a lipsit conform art. 137, iar nu art. 74 din procedura civilă, ca și cele pronunțate contradictoriu. Cas. I 84|92 Bul. pag. 198.

h) Este valabilă comunicarea unei hotărîri privitoare pe ministerul de finance, prin registratorul acestui minister. Cas. II 140|92 Bul. pag. 712.

i) Art. 137 din procedura civilă și are aplicațiunea numai atunci când partea refuză să primescă hotărîrea, iar nu și atunci cînd dînsa o priimește, dar refuză de a semna de priimire. Cas. Sect. Vacanț. 120|93 Bul. pag. 665.

j) Este de ajuns când primarul comunei trece în procesul-verbal că a comunicat citațiunea sau copia de pe hotărîre cetei moșnenilor, fără a-i enumera în parte pe fie-care. Cas. I 372|93 Bul. p. 994.

TITLUL VIII.

Despre desdaunări și cheltueli

138. Ori-ce hotărîre judecătorească care va condamna la daune interese, va arăta și cifra la care se urcă aceste despăgubiri, sau după actele existente, sau după o prealabilă cercetare ce s'a făcut asupra acestor țifre. (Pr. 140, ur. — Civ. 998, 1084, 1087, 1088). (Pr. Fr. 128).¹⁾

139. Ori-ce hotărîre care va condamna la restituțiune de fructe, va dispune ca restituțiunea să se facă în natură pentru anul din urmă, și în bani

pentru anii precedenți, după o estimățiune făcută de experți.

Dacă restituțiunea în natură pentru cel din urmă an este cu neputință, ea se va face ca pentru anii precedenți. (Civ. 112, 485, 762, 854, 899, 1280, 1324). (Pr. Fr. 129).

140. Partea care pierde se va condamna și la cheltuelile judecătorești, dacă sunt; cheltuelile cuvenite părții ce a câștigat nu i se vor adjudica de cât după cererea ei. (Pr. 138, 141, 144, 146, 147, 405.—Pr. P. 159, 187, 188, 391.—L. Timbr. 30' ur.) (Pr. Fr. 130).²⁾

¹⁾ Asemănat art. 137 din procedura civilă, comunicarea unei hotărîri este regulat tăcută, în ce privește persoanele domiciliat afară din țară prin publicarea ei în «Monitorul Oficial», de oare-ce în acest cas cată să se întrebuintze aceleași formalități ca și pentru citarea părților. Cas. II 258/94. Bul. pag. 367.

²⁾ Termenul de două luni, prevădut de art. 297 din procedura civilă pentru revisuire, curge de la primirea hotărîrei prin ministerul portăreilor. Simpla înpregiurare că partea a școs copie după hotărîrea atacată cu revisuire, fără a'i fi fost legalmente comunicată, nu'i răpește dreptul de a putea face revisuire, ca fiind încă în termen. Cas. I 176/95 Bul. pag. 543.

^{1) a)} Direcțiunea generală a căilor ferate române răspunde de daunele cauzate prin incedierea obiectelor aflate afară din raza prohibită prin art. 9 din legea din 26 Martie 1870 asupra proprietății exploatărei căilor ferate române, incediere provenită din cauza scînteelor de la locomotivă și propagată prin pășul și materiile aflate pe raza prohibită.

Că, afară de valoarea obiectelor arse, direcțiunea pôte fi condamnată să plătescă și daune, a căror apreciere este de atributul suveran al instanțelor de fond, fără ca prin acesta să se violéze art. 123 și 138 din procedura civilă. Cas. I 219/93 Bul. pag. 833.

^{2) a)} Cheltuelile de judecată se suportă de partea care a căzut în judecată.

141. Dacă sunt mai multe părți condamnate, cheltuelile se vor împărți între ele după capete, sau după interesul ce fie-care din ele are în contestațiune. (Pr. 140, 142) (Pr. Gen. 115).

142. Dacă mai multe părți vor fi condamnate pentru cauză de violență, de fraudă sau de obligațiune solidară, cheltuelile vor fi pronunțate asupra lor solidar. (Pr. 141.—Civ. 1003, 1034, ur.) (Pr. Gen. 116). ¹⁾

143. Condamnatul va putea fi dispensat de cheltuelile personale ale impricinaților, în tot sau în parte, când procesul este între soți, între ascendenți, frați și surori sau aliați în același grad. (Pr. 144,—

Civ. 660) (Pr. Fr. 131, 10°).²⁾

144. Judecătorii pot compensa chel'uelile în tot sau în parte, dacă părțile sunt osindite respectiv asupra unor puncturi. (Pr. 140, 143) (Pr. Fr. 131, 2°).

145. Tutorii, curatorii, moștenitorii sub beneficiu de inventar, sau alți administratori, cari într'un proces au compromis din culpa lor, interesele administrațiunei lor, vor putea fi condamnați la cheltueli în numele lor personal, și fără să aibă dreptul de repetițiune, și chiar la daune interese, de se cuvine. (Civ. 390, 454, 714, ur. 724, ur.). (Pr. Fr. 132).

146. Cheltuelile de judecată se vor compune:
1° Din taxele de judecări;

Cas. I. 204/86 Bul. pag. 500.

b) Judecătorul apelului este în drept să condamne pe apelant la cheltueli de judecată chiar în cazul când admite apelul în parte, când prin acest apel dânsul tindea la reformarea în total a sentinței apelate. Cas. I 317/91 Bul. pag. 919.

c) Instanțele judecătorești pot acorda cheltueli de judecată, chiar când judecata urmăzează între rude apropiate, căci scutirea prevăzută de art. 143 din procedura civilă nu este de cât facultativă. Cas. I. 365/92 Bul. pag. 974.

1) a) Judecătorul fondului este suveran să aprecieze utilitatea și oportunitatea ascultării marturilor ce i se propune în materie penală, destul numai că deciziunea sa să motiveze pentru ce respinge această propunere. Cas. II 475/94 Bul. pag. 914.

2) a) Instanțele judecătorești pot acorda cheltueli de judecată, chiar când judecata urmăzează între rude apropiate, căci scutirea prevăzută de art. 143 din procedura civilă nu este de cât facultativă. Cas. I 365/92 Bul. pag. 974; Cas. I 112/93 Bul. pag. 256.

2° Din cheltuelile făcute cu martori, experți, agenți sau cercetări la fața locului;

3° Din cheltueli de drum și de locuință, când partea ce a câștigat a călătorit numai în vederea procesului;

4° O plată a advocaților, apretuită de judecători, se va ține în séma părții ce a câștigat, numai când i se vor da daune interese. (Pr. 140, 147.—L Timbr. 41) (Pr. Gen. 121). ¹⁾

147. O listă de țifra și specificarea cheltuelilor de judecăți se va putea prezenta judecăței de fie-care parte cu alte acte probătoare, îndată după pledarea asupra fondului.

Fie-care parte va avea dreptul a discuta lista prezentată de partea adversă.

Judecătorii vor putea da un termen părții care va cere a aduce dovedii spre a combate cheltuelile arătate de cea-l'altă parte.

Copie după această listă se va anexa la finele hotărârii. (Pr. 140, 146). ²⁾

TITLUL IX.

Despre hotărârile date în lipsă și despre opozițiuni.

148. Se dă hotărâre în lipsă :

În contra acelei părți care în dioa însemnată pentru înfățișare, nu s'a arătat. În contra acelei părți care, într'o cauză ce era a se

¹⁾ a) Cheltuelile de judecată se suportă de partea care a căzut în judecată. Cas. I 204/86 Bul. pag. 100.

b) De și prin art. 2 și 3 din regulamentul cheltuelilor pentru experți se prevede modul și suma cât trebuie plătită unui expert, totuși acesta nu este de cât minimum ce urmează a se plăti, așa că instanțele de fond sunt suverane să acorde o sumă mai mare față cu importanța lucrării. Cas. I 355/90 Bul. pag. 1132.

c) Instanțele judecătorești pot acorda cheltueli de judecată, chiar când judecata urmează între rude apropiate, căci scutirea prevădută de art. 143 din procedura

civilă nu este de cât facultativă. Cas. I 365/92 Bul. pag. 974.

²⁾ a) Traducțiunea unei procuri scrise în limba străină, de către consulul general respectiv al țerei este valabilă și curtea de apel o poate admite ca atare când mai cu seamă constată în fapt că ea, fiind presintată și înaintea tribunalului de prima instanță, partea n'a contestat-o nici de cum.

Prescripțiunile art. 147 din procedura civilă, de a se depune lista și actele justificative pentru cheltuelile de judecată, nu sunt prescrise sub pedepsă de nulitate. Așa dar, judecătorii și în lipsa lor, pot să aprecieze și să fixeze cuantumul acelor cheltueli, fără ca a-

judeca fără pledări, nu 'și-a adus actele sau memoriile la ziua însemnată de judecată (Pr. 93, 104, 149 ur. 152, ur. — Pr. P. 147, 182 470), (Pr. Gen. 129). ¹⁾

ceasta să cadă în controlul curței de casațiune. Cas. II 80/89 Bul. pag. 572.

b) De și prin art. 2 și 3 din regulamentul cheltuelilor pentru experți se prevede modul și suma cât trebuie plătită unui expert, totuși acesta nu este de cât minimum ce urmează a i se plăti, așa că instanțele de fond sunt suverane să acorde o sumă mai mare față cu importanța lucrării. Cas. I 355/90, Bul. pag. 1132.

1) a) Nu este destul ca partea să se prezinte. ci trebuie să ea și ea conlusioni în instanță, la din contră are dreptul de opozițiune contra hotărîrii care se consideră ca dată în lipsă.

Aprecierea probelor este lăsată la suveranitatea instanțelor de fond. Cas. I 171/88 Bul. pag. 572 ; 176/88, Bul. pag. 588 ; Cas. I 109/90 Bul. pag. 293.

b) Justificarea absenței se poate primi în persóna avocatului numai în cazul când partea ar fi învocat un avocat angajat de mai înainte.

Pentru avocații asistenți, absența trebuie justificată în persóna chiar a părții înpricinate, iar nu a avocatului său. Cas. I 3/89 Bul. pag. 4.

c) Dupe art. 148 din procedura civilă, o hotărîre e susceptibilă de opozițiune nu numai când partea se prsintă în instanță, dar și atunci când, prezentându-se nu a luat conlusioni în fond.

Cu toate acestea, când în fapt

149. Dacă reclamantul nu se prezintă la ziua înfățișării, hotărîrea dată în lipsa sa, apără pe pârît. (Pr. 150) (Pr. Gen. 131). ²⁾

150. Când pârîtul nu

se constată că parte a luat conlusioni că se desistă de la acțiune, ea numai are drept de opozițiune. Cas I 51/91 Bul pag. 140.

2) a) Termenul de apel în contra hotărîrilor prin care se respinge opozițiunea ca ne susținută, se calculează din ziua hotărîrii prin care s'a respins acea opozițiune. Cas. I 98/87. Bul. pag. 187.

b) În materie de contestațiuni la executări silite, termenul de apel este de o lună de la data pronunțării hotărîrii, fără distincțiune, de cazul când ea a fost dată în lipsă sau contradictoriu, de unde rezultă că nu există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă în asemenea materie și prin urmare nici de recurs, dacă de la pronunțarea decisiunii până la facerea recursului a trecut trei luni. Cas. I 338/87. Bul. pag. 885.

c) Cu drept cuvânt curtea de apel respinge apelul ca ne susținut și fără drept de opozițiune pentru apelant, când în privința sa s'a aplicat dispozițiunile art. 151 din procedura civilă. Cas. I 100/89 Bul. pag. 280.

d) În materie penală, ca și în civilă, pretențiunile civile câtă a fi respinse când partea civilă, nu s'a prezentat la ziua judecării procesului ca să le susție, nefiind destul a fi cerute numai prin petițiunea introductivă de instanță. Cas. II 62/90. Bul. pag. 112.

e) Dreptul de opozițiune, apel

vine la dioa înfățișării hotărîrea dată în lipsă va admite conclusionile reclamantului, dacă se vor părea juste și bine întemeiate. (Pr. 149) (Pr. Gen. 130).¹⁾

151. Dacă din două sau mai mulți pârîți lipsesce unul, iar cel-alt se înfățișează, hotărîrea nu se pro-

nunță ci se citează de al doilea pârîtul său pârîții care a lipsit. La dioa arătată în citațiunea de a doua, tribunalul său curtea va da o singură hotărîre pentru toți, și această hotărîre nu va mai da drept de opozițiune. (Pr. 149, 150, 158) (Pr. Fr. 153).²⁾

și cele alte moduri de exercițiu al acțiunilor înaintea justiției sunt acordate părților interesate prin lege, iar nu prin hotărîrile judecătorești; de unde urmază că, dacă o hotărîre n'a menționat în dispozițivul ei că partea are drept de opozițiune, acesta n'are drept a cere casarea ei. Cas. I 369/92. Bul. pag. 979.

1) a) Perderea posesiunii în timp de mai bine de un an, întrerupe cursul prescripțiunii, de unde urmază că acțiunea posesorie nu poate fi întreruptă de cât în decursul unui an de la perderea acelei posesiuni, Cas. I 305/87. Bul. pag. 786.

2) a) Aplicațiunea unui art. de procedură chiar greșită de ar fi, nu constituie un mijloc de casare într-un cât prin acesta nu s'a adus nici o vătămare părței. Cas. I. 140/86. Bul. pag. 384.

b) Ceta de moșneni, constituind o singură persoană juridică, lipsa unora dintr'engși nu atrage aplicațiunea art. 151 pr. civilă. Cas. I. 225/87. Bul. pag. 397.

c) Dispozițiunile art. 151 din proc. civilă, se aplică numai atunci când lipsește unul din apelanți cari nu are interese identice cu cel-l'alt și iar când există diversitate de interese, procesul trebuie

să se judece. Cas. I. 302/97. Bul. pag. 779.

d) Dispozițiunile art. 151 proc. civilă, nefiind aplicabile de cât pentru partea care ar putea să aibă dreptul de opozițiune, acest drept de opozițiune nu se mai acordă când menționatul articol a fost odată aplicat. Cas. I. 840/87. Bul. pag. 982.

e) Când sunt mai mulți apelanți, cu interese deosebite, aplicațiunea art. 151 din pr. civilă nu-și mai are locul, trebuind a se acorda dreptul de opozițiune pentru apelantele judecat în lipsă. Cas. I. 64/88. Bul. pag. 206

d) Este neadmisibilă opozițiunea făcută la această curte, contra unei hotărîri dată în lipsă, când art. 151 din procedura civilă a fost aplicat față cu recurenții, chiar dacă procesul a avut de obiect o regulare de hotărîre. Cas. I. 268/88. Bul. pag. 331.

e) Art 151 din procedura civilă nu este aplicabil. chiar în recursul în casație, în contestațiunile ce se ridică în contra unui tablou de ordinea creditorilor. Cas. I. 52/89 Bul. pag. 133.

f) Deși art. 151 din procedura civilă, este aplicabil din cauza lipsei unul apelant, cu toate acestea nu se poate cere aplicarea lui

152. Nu se va da hotărîre în lipsă, dacă cita-

țiunea este nulă, sau dacă coprinde un termen mai

când toate părțile apelante sunt reprezentate de același avocat, în virtutea aceleiași procuri și când avocatul se prezintă în instanță. Declarațiunea avocatului că reprezintă numai una din părți, nu se poate lua în considerațiune în asemenea împrejurări. Cas. I. 66|89 Bul. pag. 172; Cas. I. 64|90. Bul. pag. 167; Cas. I. 205|90. Bul. pag. 543.

g) Cu drept cuvânt curtea de apel respinge apelul ca ne susținut și fără drept de opozițiune pentru apelant, când în privința sa s'a aplicat dispozițiunile art. 151 din procedura civilă. Cas. I. 109|89 Bul. pag. 280.

h) În materie de contestațiune nu se aplică art. 151 din procedura civilă. Cas. I. 205|89 Bul. pag. 183.

i) Nu e loc de aplicarea art. 151 din procedura civilă, când fiind în cauză ca părți intimăte atât sindicul unui faliment cât și personal unul din creditorii, aceasta din urmă lipsește, căci sindicul reprezintă atât interesele falitului cât și ale mesei creditorilor. Cas. I. 113|92 Bul. pag. 226

j) În materie de contestațiunii de orice natură făcute la executările silite nu există drept de opozițiune înaintea curții de casațiune ca și înaintea instanțelor de fond, și prin urmare, nu este loc la aplicarea art. 151 proced. civilă, în cas când fiind două sau mai mulți recurenți sau intimăți ar lipsi unul din ei. Cas. I. 273|93 Bul. pag. 766.

k) Apelul în contra unei închieri a tribunalului, ori-care ar fi calea pe care tribunalul s'a pronunțat, fie că s'a pronunțat

pe cale grațiosă în camera de consiliu, fie că s'a pronunțat în mod contradictoriu în audiență publică, nu poate fi judecat de cît pe calea și cu formele cerute pentru judecarea contenciosului judecătoresc, de ôre-ce apelul făcut de una din părți este dovada nașcerei unui litigiu între dên-selê, și această publicitate a debaterii și a decisiunei dată asupra acestui litigiu este o măsură de ordine publică și prin urmare, lipsa acestei formalități poate fi invocată pentru prima ôră în casațiune. Cu toate acestea, când chiar recurentul, care se plînge în casațiune în lipsă de publicitate, este acela, care a cerut ca curtea de apel să discute și să se pronunțe în camera de consiliu, și când obiectul litigiului este o chestiune de interes privat, asupra căruia părțile pot transige, recurentul nu mai poate invoca ca motiv de casare lipsa de publicitate. Cas. I. 285|93 Bul. pag. 830.

l) În casațiune, partea judecată în lipsă, are drept de opozițiune, afară de casurile unde printr'o lege specială se interzice acest drept. Ast-fel în materie de urmărire, făcută dupe legea de urmărire, de și această lege prevede că apelul înaintea tribunalului se va judeca fără drept de opozițiune și prin derogarea la art. 151 procedura civilă, în casațiune, însă, partea judecată în lipsă, în această materie are drept de opozițiune întru cât legea de urmărire a derogat de la dreptul comun numai în ceea ce privește judecarea apelului înaintea tribunalu-

scurt de cât cel însemnat de lege. (Pr. 78, 148.— Co. 893) (Pr. Gen. 133).¹⁾

153. Ori-ce hotărîre dată în lipsă se va comunica

părții ce a lipsit în persoană sau la domiciliu, conform art. 74. (Pr. 74, 137, 148, ur.—L. C. Cas. 73) (Pr. Fr. 156).²⁾

lui, nu și în ceea ce privește judecarea recursului în cașățiune. Cas. I 43|94 Bul. pag. 89.

m) Citațiunile făcute în urma aplicării art. 151 din procedura civilă nu sunt nule dacă nu s'a menționat într'ensă că s'a făcut aplicarea citatului articol. Cas. I 150|94 Bul. pag. 489.

n) Ori-ce acțiune relativă la averea dotală imobiliară a femeii nu poate fi intentată în timpul căsătoriei de cât de către bărbat și în contra sa. De aci urmază că dacă femeea a fost pusă în cauză într'o asemenea acțiune, lipsa ei la ziua înfățișării nu dă loc la aplicațiunea art. 151 din procedura civilă și hotărîrea ce s'ar pronunța față cu bărbatul ce s'ar fi apărat, nu este susceptibilă de opozițiune. Cas. I. 181|94 Bul. pag. 24.

o) Dacă mai multe apeluri făcute separat contra uneia și a celeiași hotărîri au fost conexe, aplicarea art. 151 din procedura civilă, din cauza lipsei unuia care a făcut un asemenea apel separat, închide acestuia dreptul de opoziție contra hotărîrei pronunțată în lipsă și la ziua fixată în urma aplicării disului articol. Cas. I. 330|95 Bul. pag. 906.

p) Aplicarea art. 151 procedura civilă, în cas de opozițiune, nu atrage casarea hotărîrei, întru cât această procedură nu tinde de cât la amânarea procesului și nu are nici o influență juridică asupra judecății. Cas. I 397|96 <Dreptul> 1|97.

q) Înaintea curții de casațiune nu este loc a se aplica art. 151 procedura civilă, nici a se acorda drept de opozițiune în materie de contestațiuni la execuțiuni silite de imobile. Cas. Sc. Unite 26|97 <Dreptul> 50|97.

¹⁾ a) Termenul de 40 zile, prevădut pentru citațiunile de art. 78 din procedura civilă, nu se cere de cât pentru prima înfățișare. Așa dar, citațiunile scoșe în urma unei cereri de opozițiune pot fi făcute cu un termen mai scurt. Cas. I 356|91. Bul. p. 981.

b) Judecătorul nu poate pronunța hotărîrea în lipsa părții, când procedura în privința citațiunii făcută în persoană acestuia nu era îndeplinită sau citațiunea era nulă. Cas. I 99|93. Bul. pag. 241.

²⁾ a) Despăgubirile civile, în materie de delikte se hotărăsc de aceleași instanțe care judecă acțiunea publică. Cas. II. 281|87 Bul. pag. 50?

b) Cu drept cuvînt se respinge opozițiunea ca tardivă, când este făcută după expirarea celor opt zile libere, calculate de la lăsarea copieii la domiciliu, termenul de 15 zile fiind o excepțiune la regula generală numai în favoarea celor condamnați de tribunal în ultima instanță. Cas. I. 7|88. Bul. pag. 6.

c) Copia unei hotărîri nu se comunică vecinului, de cât dacă nu s'a găsit nimeni la domiciliu căruia i se comunică hotărîrea. Cas. I 21|91. Bul. pag. 27.

154. Partea condamnată în lipsă are dreptul a face opozițiune în termen de opt zile libere de la primirea hotărîrii în persoană sau la domiciliu. Iară când partea va lipsi de la domiciliu și sentința va fi din acelea cari nu au drept de apel, atunci termenul pentru opozițiune va fi de 15 zile.

Cererea de opozițiune va cuprinde mijloace pe care se bazează opozițiunea.

d) Termenul care se împlinșce într'o zi de Duminică, vacanță sau ori-ce altă zi de sărbătoare legală, se prelungeșce pentru cea d'antey zi de lucrătoare. Cas. I 84|92. Bul. pag. 198.

e) Termenul de două luni, prevădut de art. 297 din procedura pentru revisuire, curge de la primirea hotărîrii prin ministerul portăreilor. Simpla împrejurare că partea a scos copie de pe hotărîrea atacată de revisuire, fără a fi fost legalmente comunicată, nu'y răpeșce dreptul de a putea face revisuire, ca fiind încă în termen. Cas. I 176|95. Bul. pag. 543.

1) a) Este tardiv apelul contra hotărîrilor date în lipsă, când este făcut peste termenul de două luni din ziua expirării termenului de opozițiune. Cas. I, 26|83 Bul. pag. 28.

b) Oponetele trebuie să justifice cauza absenței sale de la înfățișare sub pedepsă de a'y se declara neadmisibilă. Cas. I, 171|86, Bul. pag. 420.

Ele se vor discuta de cea-l'altă parte, și apretui de tribunal sau curte, la ziua ce se va însemna pentru înfățișare, când se va înscri, în josul hotărîrii, dată în lipsă. primirea sau respingerea opozițiunei. (Pr. 74, 153, 155, ur. 157, 321. 333, 361, 729, 731, 734. Pr. P. 149, 183, 203, 483.—Co. 894.—L. C. Cas. 73.—L. Timb. 18, 1°; 20, 3°; 21, 7°; 22 1°;) (Pr. Gen. 136-139).¹⁾

c) Este nemotivată hotărîrea care respinge opozițiunea făcută de avocat pe temeiul procurii clientului său, fără să motiveze că procura a fost posterioară respingerei apelului. Cas. I 178/83 Bul. pag. 425.

d) Se violază legea când curtea înlătură actele pentru justificarea opozițiunei și o admite nejustificată. Cas. I 217/86 Bul. pag. 518.

e) Opozițiunea se pôte justifica în persoană avocatului, reținut în alt proces și în imposibilitate de a se presenta la ziua defiptă pentru judecată, măcar că procura care constată calitatea avocatului de mandatar al părții este legalisată chiar în ziua procesului. Cas. I, 342/86 Bul. pag. 85².

f) Când partea promisce discuțiunea în fond fără să ceară ca adversarul să justifice opozițiunea, mijlocul întemeiat pe această se respinge ca produs pentru prima oră în casațiune. Cas. I 379/86 Bul. pag. 915.

g) Cererea de opozițiune trebuie să cuprinză mijloacele pe care se

155. În timpul termenului de opozițiune, pre-

cum și în timpul termenului de apel, se suspendă

intemeiază. Cas. I 249|87 Bul. pag. 676.

h) Mijlocele de justificare opozițiunii, scap de controlul curței de casațiune.

Când hotărîrea se menține pe o constatare de fapt, privitoare la comunicarea hotărîrei, mijlocul de casare întemeiat pe acesta este fără interes. Cas. I 298|87, Bul. pag. 768.

i) Dispozițiunile art. 151 pr. civilă, nefiind aplicabile de cât pentru partea care l'a putea să aibă dreptul de opozițiune, acest drept de opozițiune nu se mai acordă când menționatul articol a fost o dată aplicat. Cas. I 840|87 Bul. pag. 982.

j) Oponetele este ținut să justifice cauza care l'a împiedicat de a se presenta la judecată în ziua în care a fost citat. Cas. II 109|87 Bul. pag. 799; Sec. I 215|89 Bul. pag. 601.

k) Cu drept cuvânt se respinge opozițiunea ca tardivă, când este făcută după expirarea celor 8 zile libere, calculate de la lăsarea copieii de hotărîre la domiciliu, termenul de 15 zile, fiind o excepțiune la regula generală, numai în favoarea celor condamnați de tribunale în ultima instanță. Cas. I 7|88 Bul. pag. 6; Cas. I. 1 206|90 Bul. pag. 633.

l) Partea care compare în instanță fără să ia concluziuni în fond, are dreptul de opozițiune contra hotărîrilor care se consideră ca pronunțate în neștiința sa. Cas. I 176|88 Bul. pag. 588; Cas. I 109|90 Bul. pag. 293.

m) Oponetele este dator să justifice cauza care l'a împiedicat a se presenta la ziua când s'a pro-

nunțat hotărîrea în lipsă. Cas. I 229|88 Bul. pag. 735; Cas. II 106|88 Bul. pag. 873.

n) Partea care nu s'a prezentat la ziua înfățișării, este ținută la opozițiune să justifice cauza lipsei.

Mijlocele de justificarea opozițiunii, fiind lăsate la suverana apreciere a instanțelor de fond, scapă de controlul curței de casațiune.

Mijlocul tras din lipsă de autorizațiune a femeii, este neîntemeiat, când se constată că a avut o autorizațiune generală. Cas. I 294|88 Bul. pag. 934; Cas. I 87|90 Bul. pag. 249; Cas. I 38|94 Bul. pag. 50.

o) Justificarea absenței se poate primi în persoana avocatului numai în cazul când partea ar fi invocat un avocat angajat de mai înainte.

Pentru avocații asistenți absența trebuie justificată în persoană chiar a părții înpricinată, iar nu a avocatului său. Cas. I 3|89 Bul. pag. 4.

p) Nu este justificată opozițiunea când, din certificatul medical ce se presintă, nu rezultă că oponentul a fost bolnav și în imposibilitate materială d'a se prezenta în ziua pronunțării hotărîrii dată în lipsa sa. Cas. II 30|89. Bul. pag. 237.

q) Opozițiunea contra hotărîrei dată în lipsă de curtea de casație cată să se respingă, dacă nu se justifică cu cuvinte legale cauza care a oprit pe oponent d'a veni la înfățișare. Cas. II 44|89 Bul. pag. 356; Cas. II 6|93 Bul. pag. 52.

r) Opozițiunea înaintea tribunalului judecând ca instanță de

esecutarea unei hotăriri
dată în lipsă. (Pr. 156. —

Pr. P. 337) (Pr. Gen. 142).
156. Cu toate acestea,

apel, trebuie justificată conform art. 154 din procedura civilă. Art. 86 din legea judecătorilor de ocôle, după care nu se justifică opoziția, nu este aplicabilă de cât înaintea judecătorilor de ocôle. Cas. I 105/89 Bul. pag. 510.

s) Este neadmisibil recursul făcut fără plata de taxă când în ziua judecății, recurentul nu plătesce amenda prevădută de art. 41 din legea timbrului.

Este admisibil recursul făcut de un avocat poprit de a pleda contra hotărârii tribunalului dată în apel contra unei cărți de judecată. Cas. I 247/89 Bul. pag. 628.

g) Partea judecată în lipsă este datore, făcând opozițiune, să justifice cauza nevenirei. O dovadă dată de mahalagii prin care atestă cazul de bôlă, nu este admisibilă, ne fiind emanat de la persoane indrituite de lege d'a face asemenea atestațiuni. Cas II 141/89 Bul. pag. 890 Cas. I 383/90 Bul. pag. 1239.

t) Instanțele judecătorești sunt suverane să aprecieze și să respingă cererea de opozițiune pentru motiv că nu se justifică cauza lipsei. Cas. I 119/90 Bul. pag. 312; Cas. I 20/92 Bul. pag. 34.

u) Este inadmisibilă opozițiunea în casațiune, dacă nu se justifică cauzele nevenirei în ziua când s'a pronunțat hotărârea opoșată. Cas. II 34/90 Bul. pag. 522; Cas. S. Vacanț. 360/94 Bul. pag. 772. Cas. II 190/95 Bul. pag. 1223.

v) Când opozițiunea a fost respinsă de curtea de fond, ca nefiindu-și justificate cauzele nevenirei, această justificare nu se poate face înaintea curței de ca-

sațiune. Cas. I 290/90 Bul. p. 968.

y) Instanța de fond judecă în mod suveran dacă mijlocul invocat ca împedcare la înfățișare este serios și dacă are o valoare legală spre a justifica opozițiunea. Cas. I 394/90. Bul. pag. 1258.

z) Instanța de fond este suverană în aprecierile ce face asupra justificării opozițiunii la o hotărâre, fără ca hotărârea sa în această privință să cadă sub censura curței de casațiune. Cas. I 7/91 Bul. pag. 11; Cas. I 310/93 Bul. pag. 942.

a') Cererea de opozițiune nu este admisibilă dacă partea nu justifică cauzele nevenirei. Cas. I 60/91 Pag. 145.

b'). Tribunalele sunt în drept ca să cheme pe medicul care a liberat un certificat unei persoane spre a justifica cauza nevenirei într'o opozițiune, spre a depune sub prestare de jurământ; și apoi interpretând această depunere, se înlature actul medical și să respingă opozițiunea ca nejustificată. Cas. I 71/91 Bul. pag. 165.

c') Este neadmisibilă ca tardivă cererea de opozițiune făcută înaintea curței de casațiune peste termenul de opt zile libere calculat de la comunicarea hotărârei atacată. Cas. II 83/91 Bul. pag. 683.

d') Nu se poate invoca pentru prima oră în casație mijlocul de casare întemeiat pe faptul că instanța de fond a admis o cerere de opoziție fără ca în mod prealabil să se fi justificat cauzele nevenirei oponentului dacă nu s'a propus acest mijloc înaintea acelei instanțe. Cas. I 317/91 Bul. pag. 919.

judecătorii, în hotărîrea dată în lipsă, vor putea

e') Opozițiunea p $\acute{o}$ te fi justificată în pers $\acute{o}$ na părții litigante, cu t $\acute{o}$ te că d $\acute{a}$ nsa avusese autorizat un avocat pentru susținerea intereselor sale, avocat care nu s'a prezentat la ziua înfățișării. Cas. I 21|92. Bul. pag. 35.

f') Aprecierea instanței de fond în privința justificării opozițiunii constituind o decisiune de fapt, scapă de controlul curții de casațiune. Ast-fel, e hotărîrea care admite motivele ce se înv $\acute{o}$ că de parte în justificarea opozițiunii sale contra hotărîrei dată în lipsă, cu t $\acute{o}$ te că la început se prezentase, dar văd $\acute{e}$ nd că nu se admite cererea de amânare, s'a retras din ședință fără să ia concludiuni în fond.

Constitue o omisiune esențială faptul că hotărîrea nu r $\acute{e}$ spond $\acute{e}$ c $\acute{a}$ t $\acute{u}$ și de puțin la mijlocul de apărare ce se invocă de intimat în acțiunea de revendicare, basat pe titluri vechi de proprietate și proba cu martori ce propune, și acesta dă loc la casarea ei. Cas. I 72/92. Bul. pag. 141.

g') Cererea de opozițiune nu este admisibilă dac $\acute{a}$ nu se justifică cauzele lipsei de la înfățișare în ziua c $\acute{a}$ nd sa pronunțat hotărîrea opoșată. Cas. I 195/92. Bul. pag. 484.

h') Hotărîrile date în lipsă asupra cererilor de revisuire sunt susceptibile de opozițiune. Cas. I 267/92. Bul. pag. 757.

i') O opozițiune nu p $\acute{o}$ te fi admisă dac $\acute{a}$ oponentele nu justifică cauzele neprezentării sale; așa dar, hotărîrea care admite o asemenea opoziție fără o atare justificare este casabilă. Cas. I 339/92. Bul. pag. 895.

j') În materie de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică

nu există drept de opozițiune înaintea curții de casațiune pentru cel judecat în lipsă. Cas. II 155/92. Bul. pag. 907.

k') Dreptul de opozițiune, apel și cele alte moduri de exercițiu al acțiunilor înaintea justiției sunt acordate părților interesate prin lege, iar nu prin hotărîrile judecătorești, de unde urmeză că, dac $\acute{a}$ o hotărîre n'a menționat în dispozitivul ei că partea are drept de opozițiune, acesta n'are drept a cere casarea ei. Cas. I 369/92. Bul. pag. 979.

l') Casierul general de județ, este în drept a reprezenta pe ministerul de finace înaintea tribunalelor de județ în judecarea contravențiilor la legea băuturilor spirtoase; de unde urmeză că, în cas c $\acute{a}$ nd d $\acute{e}$ nsul a făcut opozițiune, justificarea nevenirei sau nest $\acute{a}$ ruința ea justificată trebuie să se facă în pers $\acute{o}$ na sa, iar nu a avocatului Statului, dac $\acute{a}$ nu a acesta fusese citat ci casierul general. Cas. I 32/93. Bul. pag. 27.

m') În materie de contestațiuni silite nu există dreptul de opoziție, c $\acute{a}$ nd partea a fost judecată în lipsă. Cas. I 60/93. Bul. pag. 110.

n') În materie de contestațiuni silite nu există drept de opozițiune înaintea instanțelor de fond contra hotărîrilor pronunțate în lipsă. Cas. I 215/93. Bul. pag. 571. Cas. I 215/94. Bul. pag. 655.

o') Cererea de opozițiune trebuie să coprindă mijlocele pe cari se basază opoziția, și aceste mijloce se vor discuta de cealaltă parte și aprecia de instanța judecătorească. Prin urmare, nu este admisibilă c $\acute{a}$ nd oponentul nu justifică cu nimic cauza nevenirei sale la ziua c $\acute{a}$ nd s'a dat

ordona executarea provisorie a hotărîreii, cu sau fără cautiune.

hotărîrea ce se ataca cu opoziție. Cas. I 284/93. Bul. pag. 839.

p') Există opozițiune contra hotărîrilor tribunalului în materie de divorț.

Cestiunea judecării imprejurărilor din care rezultă reconciliațiune este o cestiune de fapt. Cas. II 18/94. Bulg. pag. 75.

q') Dacă oponentul, înaintea curței de casațiune, nu presintă nici un mijloc legal prin care să convingă curtea că motivele de casare ale adversalului său admise prin hotărîrea opoșată, nu sunt fondate, curtea de casație cată a menține primitiva sa hotărîre. Cas. I 37/94. Bulg. pag. 79.

r') În casațiune, partea judecată în lipsă, are drept de opozițiune, afară de casurile unde printr'o lege specială se interzice acest drept. Ast-fel, în materie de urmărire făcută după legea de urmărire, de și această lege prevede că apelul înaintea tribunalului se va judeca fără drept de opoziție și prin derogare la art. 151 din procedura civilă, în casațiune, însă partea judecată în lipsă, în această materie are drept de opozițiune întru cât legea de urmărire a derogat de la dreptul comun numai în ceea-ce privește judecarea apelului înaintea tribunalului, nu și în ceea-ce privește judecarea recursului în casațiune. Cas. I 43/94 Bul. pag. 89.

s') Din preșcripțiunile art. 154 procedura civilă rezultă că legiuitorul a înțeles să lase instanțelor-judecătorești facultatea de a aprecia diferitele cauze care au împedit pe partea oponentă

Acastă esecutare provisorie nu se va putea ordona de cât în cas când

de a se presenta la judecată, așa că hotărîrea pronunțată în această privință nu poate fi censurată de curtea de casație. Cas. I 172/94 Bul. pag. 511.

t') Dacă partea n'a cerut înaintea instanței de fond ca oponentul să justifice opozițiunea, ci a priimit discuția asupra motivelor de fond, nu poate formula pentru prima oară înaintea curței de casațiune un mijloc de casare pentru nejustificarea opozițiunei, întru cât acesta nu constituie un motiv de ordine publică. Cas. I 219/94 Bul. pag. 660.

u') Opozițiunea trebuie justificată d'inaintea tribunalului care judecă în apel afacerile venite de la judecătorile de pace. Cas. I 332/94 Bul. pag. 1024.

v') Hotărîrile date în lipsă de curtea de casațiune asupra cererilor de strămutare sunt susceptibile de opozițiune. Cas. II 435/94 Bul. pag. 1287.

x') Cererea de opozițiune înaintea curței de casațiune contra unei hotărîri dată în lipsă, este neadmisibilă, dacă nu se justifică cauza absenței de la înfățișare în ziua când hotărîrea opoșată a fost pronunțată. Cas. II 3/95 Bul. pag. 45.

y') În materie de contestațiune la executarea sau la urmărire imobiliară, partea judecată în lipsă nu are drept de opozițiune. Așa dar comite un exces de putere curtea, care admite dreptul de opozițiune cu această cale excepțională, și în acest cas când se decidețiunea care pe cale de opozițiune, a reformat o altă decisiune, casarea se face fără

ar fi titlu autentic, o promisiune recunoscută, sau un pericol în întârziere.

(Pr. 129, ur. 155) (Pr. Gen. 143).¹⁾

157. Dacă opozițiunea

trimitere, rămânând bună deciziunea anterioară. Cas. I 45/95 Bul. pag. 101.

2) O hotărîre investită cu formula executorie p $\acute{o}$ te fi atacată pe cale de opozițiune dac $\acute{a}$ ea nu avea caracterul definitiv și judecătorul e dator să cerceteze dac $\acute{a}$ e sau nu susceptibilă de opozițiune, fără a putea respinge această opozițiune ca neadmisibilă pe simplu motiv c $\acute{a}$ ea se găsește investită cu formula executorie și c $\acute{a}$ retractarea ei nu p $\acute{o}$ te avea loc de c $\acute{a}$ t pe calea unei contestațiuni la executare. Cas. I 151/95 Bul. pag. 313.

a) Judecătorul este în drept să respingă cererea ce i se face de partea oponentă ca să i se acorde un termen pentru justificarea opozițiunii, fără ca deciziunea sa în această privință să p $\acute{o}$ tă fi supusă recursului ca conținând un exces de putere. Cas. I 214/95 Bul. pag. 593.

b) Cererea de opozițiune în materie civilă cată să fie justificată prin stabilirea cauzelor care au împedecat pe parte a se prezenta la ziua înfățișerei. Nepronunțarea instanței de fond asupra cererii părții intimat $\acute{e}$, ca oponentul să facă această justificare, atrage nulitatea și casarea hotărîrii sale. Cas. I 241/95 Bul. pag. 709.

c) Sentințele date în lipsă de tribunale, în materie de restituirea taxelor de timbru, nu sunt susceptibile de opozițiune. Cas. I 289/95 Bul. pag. 867.

d) Opozițiunea nu este admisibilă dac $\acute{a}$ partea judecată în lipsă în ziua cercetării opozițiunii, nu a

justificat cauza care a împedecat-o de a veni c $\acute{a}$ nd s'a pronunțat hotărîrea în lipsă. Cas. I 271/96 <Dreptul> 69/96.

e) Hotărîrile pronunțate în lipsă de c $\acute{a}$ tre instanțele de fond, în materie de contestațiuni la executare sau la urmărirea imobiliară, nu sunt susceptibile de opozițiune. Și în acest cas casarea unei hotărîri care a admis o asemenea opozițiune și a reformat prima hotărîre dată în lipsă cată să se pronunțe fără trimitere. Cas. II 60/96 Bul. pag. 623.

f) În materie de contestațiuni silite, partea judecată în lipsă, fie înaintea instanțelor de fond, fie înaintea curții de casație, nu are drept de opozițiune. Cas. I 155/96 Bul. pag. 669.

g) Este neadmisibilă opozițiunea dac $\acute{a}$ nu justifică cauzele cari au împedecat înfățișarea oponentului în ziua c $\acute{a}$ nd s'a pronunțat hotărîrea opoșată.

Casul c $\acute{a}$ nd avocatul procurator al oponentului a fost împedecat, plecând în altă instanță judecătorească, nu p $\acute{o}$ te fi o cauză pentru justificarea opozițiunii dac $\acute{a}$ procura dată avocatului nu este anterioară zilei c $\acute{a}$ nd s'a pronunțat hotărîrea opoșată. Cas. I 210/96 Bul. pag. 819.

h) Termenul de opozițiune în materie civilă este de opt zile libere de la comunicarea hotărîrii dată în lipsă. Cas. I 242/96 Bul. pag. 982.

¹⁾ a) Judecătorii au facultatea de a acorda termen de grație c $\acute{a}$ nd debitorul este urmărit fie în virtutea unui act sub-semnat $\acute{u}$ ră privată, fie în virtutea unui

se admite, procedura se va reincepe din punctul în care se află când a lipsit oponentul. (Pr. Gen. 146).

Judecătorii vor putea să

menție sau să schimbe hotărîrea dată în lipsă, în tot sau în parte (Pr. 154) (Pr. Gen. 147).¹⁾

158. Nu se mai pôte

act investit cu formula executorie sau chiar în virtutea unei sentințe.

Cas. II Sent. No. 8/86. Bul. pag. 83.

1) a) Oponentele trebuie să justifice cauza absenței sale de la înfățișare sub pedepsă de a se declara ne admisibilă. Cas. I 171/86. Bul. pag. 420, 444/87. Bul. pag. 799.

b) Se violază legea când curtea înlătură actele pentru justificarea opozițiunii și o admite nejustificată. Cas. I 217/86. Bul. pag. 518.

c) Odată admisă opozițiunea contra unei hotărîri date în lipsă, părțile se pun în stare dinaintea pronunțării hotărîrii în lipsă, așa că, partea interesată, a cărei opozițiune s'a admis este în drept a cere perimarea apelului părții celei alte. Cas. I 110/88. Bul. pag. 466.

d) Oponentul este dator să justifice cauza care l'a împedit a se prezenta la ziua când s'a pronunțat hotărîrea în lipsă. Cas. I 229/88. Bul. pag. 735.

e) Opozițiunea lăsată în neluorare în timp de doi ani, se pôte declara perimată, deosebit de instanța principală dacă n'a intervenit o hotărîre care să declare opozițiunea regulat făcută și admisibilă. Cas. I 247/88. Bul. pag. 839.

f) Opozițiunea nu pôte să fie admisă fără să fie justificată. Cas. I 215/89. Bul. pag. 601.

g) Partea oponentă este ținută

să justifice cauza care a împedit-o să se prezinte la înfățișare; și aprecierea instanței de fond asupra faptelor invocate în această justificare este suverană și scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 87/90. Bul. pag. 249, Cas. I 394/90. Bul. pag. 1258; Cas. I 339/92. Bul. pag. 895.

h) Opozițiunea odată declarată admisă, repune procesul în starea în care se afla în momentul când a lipsit oponentul.

Reclamantul nu este în drept să cêră perimarea opozițiunii făcută de partea pârâtă, judecată în lipsă, căci perimarea având de efect de a nimici întreaga instanță iar nu numai o parte din procedura urmată, și opozițiunea punând procesul în starea în care se afla în momentul când a lipsit oponentul, dacă s'ar admite peremțiunea contra opozițiunii, această perimare ar avea de efect chiar anularea acțiunii reclamantului. Cas. I 129/94 Bul. pag. 421.

i) Dacă partea n'a cerut înaintea instanței de fond ca oponentul să justifice opozițiunea, și a primit discuțiunea asupra motivelor de fond, nu pôte formula pentru prima oră înaintea curței de casațiune un mijloc de casare pentru ne justificarea opozițiunii, întru cât acesta nu constituie un motiv de ordine publică. Cas. I 219/94. Bul. pag. 660.

j) Cererea de opozițiune în materie civilă cată să fie justificată prin stabilirea cauzelor cari au

primi opozițiune formată de aceeași parte asupra unei hotărâri, care va fi respins întâia opozițiune făcută de dânsa. (Pr. 148, ur). (Pr. Fr. 165. — Pr. Gen. 149). ¹⁾

TITLUL X.

Despre procedurile preparatore și probatore în general.

159. În toate cauzele în care fondul procesului nu se poate judeca îndată, ju-

decătorii pot să ordone, într'un mod preparator și probator, verificarea scrip-turilor, cercetări prin mar-tori, mergeri la fața locu-lui, raporturi de experti, interogatorul părților, și orî-ce alte operațiuni pre-liminare, dacă toate acestea sunt folositoare pentru des-coperirea adevărului, și permise de lege. (Pr. 103, 160, ur. 162, ur. 185, 211, ur. 222, ur. 227, ur. 332, 350) (Pr. Gen. 150). ²⁾

împiedicat pe parte de a se pre-sinta la ziua înfățișării. Nepro-nunțarea instanței de fond asu-pra cererei părții intimat, ca oponentul să facă această justifi-care, atrage nulitatea și casarea hotărârii sale. Cas. I. 241/95. Bul. pag. 709.

¹⁾ a) Opozițiunea respinsă din cauza unor lipse de forme nu împiedică pe parte a face o nouă opozițiune regulată și în termen.

De aceea se violază art. 158 din procedura civilă când se de-clară neadmisibilitatea opozițiu-nei dată în termen pentru cu-vântul că partea a mai făcut o altă opozițiune care s'a respins ca neregulată. Cas. II 9/89. Bul. pag. 100.

b) Conexarea are de efect de a uni mai multe instanțe într'una singură, în ceea ce privește ju-decarea lor simultaneă; de aci însă nu rezultă că prin conexa-re, părțile ar putea câștiga drepturi mai întinse de cât ace-lea ce le putea avea dacă ea nu ar fi fost pronunțată. Așa dar,

când s'aŭ conexas două apeluri făcute de aceleași persoane, con-tra a două hotărâri, dintre care unul fusese respins ca nesusțî-nut, cu drept de opozițiune, și când această joncțiune a avut loc în urma facerii acestei oposi-țiuni, hotărârea ce s'ar mai da în urmă, în lipsa din nou a ape-lantului, prin care i se respinge ambele apeluri, nu mai este sus-ceptibilă de o nouă opozițiune din parte'i. Cas. I 143/92, Bul. pag. 348.

c) Opozițiunea formată de a- ceeași parte contra hotărârii prin care i s'a respins prima oposi-țiune făcută de dânsa, nu se mai poate primi. Cas. II 35/94, Bul. pag. 182.

²⁾ a) Judecătorii ne fiind legați prin ordonanțele lor preparatorii, ei pot să revie asupra unei în-cheerii prin care se încuviințase o cercetare locală. Cas. I 47/83. Bul. pag. 99.

b) În materie de evaluări de avere, unde se admite tot felul de probe și chiar presumpțiuni,

160. Judecătorii nu sunt legați prin aceste ordo-

judecătorul este în drept să refuze o cercetare locală, când se convinge că este inutilă. Cas. I 184/86. Bul. pag. 431.

c) Ceî cari comit un quasi-delicț saŭ prepușii lor, sunt răspunzători de prejudiciul ce cauzează. Cas. I 260/88. Bul. pag. 892.

d) Legea nu oprește pe instanța superioară de a'și însuși faptele și motivele din sentința inferioarei instanțe. Cas. I 94/83. Bul. pag. 272.

e) Judecătorii fondului sunt suverani să refuze ascultarea martorilor ce i se propune de o parte, atunci când și-a făcut convingerea din alte probe admise de lege, de utilitatea lor în cauză. Cas. I 118/89. Bul. pag. 307; Cas. I. 182/90. Bul. pag. 592; Cas. I 152/92. Bul. pag. 371.

f) Instanțele de fond sunt în drept de a admite saŭ a respinge cererea ce li se face d'a se ordona o cercetare locală, fără ca, prin refuzarea lor, să comită un exces de putere saŭ violare de lege. Cas. I. 169/89. Bul. pag. 513; Cas. I 254/90. Bul. pag. 794.

g) Incuviințarea unei cercetări locale este o măsură de convingere lăsată la facultatea judecătorilor de fond a ordona saŭ nu.

Prin urmare nu se poate trage un motiv de casare din refuzul ei, când se constată în fapt inutilitatea ei. Cas. I. 285/89. Bul. pag. 768.

h) Instanțele de fond sunt suverane de interpretarea și determinarea voinței părților contractante, fără ca acesta să cadă sub controlul curței de casațiune. Cas. I 293/89. Bul. pag. 817.

i) Instanțele de fond sunt suverane în interpretațiunea contractelor, și decisiunile lor în

acéstă privință scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 348/89. Bul. pag. 918; Cas. I 158/90. Bul. pag. 457.

j) Inchierea prin care instanța judecătorească declară că nu e loc d'a se trimite afacerea la criminal, de ore-ce autorul falsului a murit, și se ordonă o simplă verificare de semnături, este o hotărîre pregătitoare asupra căria ea poate reveni fără ca prin această să se atace autoritatea lucrului judecat. Cas. I. 90/90. Bul. pag. 254.

k) Cu drept cuvînt este respinsă pretențiunea proprietarului superior d'a nu fi împeditat în folosința mōrei sale de către proprietarul inferior, când se constată în fapt că înălțimea zăgazului și a înămolitorului mōrei proprietarului inferior, așa cum se găsește, nu'l aduce nici o vătămare; și nu se atacă autoritatea lucrului judecat rezultând dintr'o hotărîre care obligă pe proprietarul inferior la coborîrea zăgazului, odată ce proprietarul superior este restabilit în posesiune și se bucură de folosința mōrei sale. Cas. I 117/90. Bul. pag. 308.

l) Instanțele de fond sunt suverane să respingă proba cu martori când e vorba de combaterea unui act autentic. Cas. I 234/90. Bul. pag. 754.

m) De și chemarea la interogatoriŭ cerută de părți este lăsată la aprecierea instanțelor de fond, totuși ele trebuie să motiveze decisiunea pentru care nu admite acest mijloc de probațiune; simplul considerant că interogatoriul n'ar fi concludent, fără să se arate de ce, nu este o motivare, și acesta atrage casa-

nanțe preparatōre sau prin consecințele lor, afară de ceia-ce se dice pentru jurământul judiciar deferit

rea decisiunii. Cas. I 372/90 Bul. pag. 1156.

n) Nu se pōte invoca pentru prima ōră un mijloc de casare asupra unor puncte nepropuse și nediscutate la instanța de fond. Cas. I 436/90 Bul. pag. 1338.

o) Instanțele de fond sunt în drept să respingă ascultarea martorilor celi se propune de părți, când din alte probe și-au făcut convingerea că e inutilă în cauză ascultarea lor. Cas. I 141/91 Bul. pag. 321.

p) Se pōte ordona o expertisă relativă la cestiunile tehnice din contestațiunile proprietarilor pe ape curgătōre. Cas. I 239/91 Bul. pag. 627.

q) Judecătorul fondului este în drept să respingă interogatoriul ce se propune de o parte celeilalte când găsește că nu este util în cauză sau că nu se dă asupra unor fapte personale acesteia. Cas. I 255/91 Bul. pag. 708.

r) Art. 159 din procedura civilă lasă la facultatea instanțelor de fond de a admite sau nu facerea unei expertise. Cas. I 352/91 Bul. pag. 975.

s) Judecătorul fondului nu este legat, în materie de verificare de scripturi, de părerea expertilor. Cas. I 170/92 Bul. pag. 444.

t) Instanțele judecătorești au dreptul d'a aprecia utilitatea și oportunitatea ascultărei unor martori. Cas. II 91/92 Bul. pag. 527.

u) Cestiunea dacă punctele asupra cărora se propune un interogatoriū sunt concludente și serioase, este lăsată la aprecierea suverană a instanțelor de fond, care scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 48/93. Bul. p. 96.

v) O hotărâre pōte fi motivată și în mod implicit. Ast-fel hotărârea care punând temeiū pe documentele produse de una din părți în litigiū, dă acesteia câștig de cauză, înlăturând prin acesta virtualmente forța probantă a actelor produse de cea-altă parte, chiar dacă n'a făcut o mențiune expresă asupra lor.

Judecătorii fondului sunt suverani și în drept a aprecia și respinge ascultarea unor noui martori ce se invocă de părți când și-au format deplina lor convingere din depunerile celor ascultați deja. Cas. I 173/93. Bul. pag. 460.

w) Judecătorul fondului este suveran să admită sau nu proba cu martori, după cum apreciază că ea este sau nu necesarie pentru judecarea afacerilor în care legea permite admiterea ei fără ca decisiunea sa în această privință să cadă sub censura curței de casațiune. Cas. I. 3/95. Bul. pag. 3.

x) Judecătorul fondului este în drept a nu ține seamă de raportul expertului și să facă densusul o asemenea expertisă. Cas. II 185/95. Bul. pag. 1212.

y) Sentința prin care judecata suspendă judecarea unui delict silvic, până ce pe cale civilă se va statua cui aparține proprietatea terenului pe care s'a comis delictul, constituie un declinatoriu de competență cu caracterul unei sentințe definitive, care pōte fi atacată cu apel, independent de hotărârea ce este a se da asupra fondului. Cas. I 12/95. Bul. pag. 1438.

z) Hotărârea pronunțată de un alt

unei părți. (Pr. 159, 237, ur. Civ. 1213, ur.) (Pr. Gen. 151).¹⁾

complect de cît acela care în întregul lui a făcut o cercetare la fața locului nu este nulă atunci cînd actul dresat la localitate nu face de cît să constate starea de lucruri relativă la litigiul, fără nici o deducțiune sau apreciere, rezervîndu-se dreptul părților de a și desvolta probele lor complete înaintea tribunalului. Ast-fel, e cazul în care la fața locului complectul tribunalului n'a făcut alt nimic de cît să asculte martorii propuși de părți și să constate starea de fapt a lucrurilor, spre a se avea în vedere la judecarea procesului pentru termenul ce era fixat. Cas. I 27/96 Bul. pag. 32.

1) a) Judecătorii ne fiind legați prin ordonanțele lor preparatorii, ei pot să revie asupra unei închieri prin care se încuviințase o cercetare locală. Cas. I 47/86 Bul. pag. 99.

b) Dispozițiunile art. 160 din proc. civ. se aplică atât jurământului decesoriu cît și celui supletoriu.

Jurământul supletoriu prestat lăgă și pe judecător și pe partea cea altă, care a asistat la deferierea și prestarea lui fără să facă vre-o rezervă sau obligațiune. Cas. I 3/81. Bul. pag. 399.

c) Inchierile preparatorii nu împiedică perimarea unei instanțe.

Omisțiunea curței de a se pronunța asupra cererii părții de ne admisibilitatea peremțiunii din cauza ordonării unei cercetări locale, nu este esențială și prin urmare nu constituie un mijloc de casare.

Când obiectul judecăței este

161. Operațiunea preparatorie se va hotărî prin încheieri luate de judecă-

indivizibil, perimarea unui apel, dupe cererea unuia din defendori, profită tutulor codefendorilor sîi. Cas. I 310/86. Bul. pag. 778.

d) Mijlocele noi de apărare se pot invoca pentru prima oră înaintea curței de apel.

În sistemul procedurii noastre, instanțele judecătorești cu ocaziunea dăreii hotărîrilor definitive, pot reveni asupra încheierilor luate în scop de a se aduce oricărui probe pentru luminarea cauzei. Cas. I 34/37. Bul. pag. 40.

e) Instanța de fond este în drept să înlătore depozițiunile unor martori cînd motivedă că ele nu'i a inspirat încrederea, asemenea nu este legată de încheierile sale preparatorii. Cas. I 62/87. Bul. pag. 111.

f) Proba prin martori este admisibilă cînd există un început de dovadă scrisă.

Nemotivarea în jurnalul de ședință pentru admiterea probei testimoniale se poate suplini prin o motivare în corpul hotărîrii date. Cas. I 35/89. Bul. pag. 55.

g) Nedivisibilitatea mărturisirei făcută în sens cum că o obligațiune conține cutare cauză adevărată, nu se opune la probațiunea prin martori și presumpțiuni, că acea obligațiune a fost smulșă prin mijloce dolosive și că, în realitate, ascunde o cauză imorală și ilicită. Cas. I 83/89. Bul. pag. 253.

h) De și curtea de apel a numit experți pentru verificarea unei scripturi, prin acesta însă n'a renunțat la dreptul ce i se acordă de art. 160 și 179 din procedura civilă de a face ea însăși veri-

tori după majoritatea voturilor ca și hotărârile judecătorești. (Pr. 115, ur. 159, ur.) (Pr. Gen. 152).

Secțiunea 1.—*Despre verificarea scripturilor.*

162. Verificarea de scrip-

ficarea. Cas. I 207/89. Bul. pag. 589.

i) Instanțele de fond nu sunt legate de ordonanțele preparatorii ce dau, precum este o expertisă; ast-fel că poate în urmă să se în-lăture. Cas. I 296/89. Bul. pag. 817.

j) Incheierile prin care instanța judecătorească declară că nu e loc d'a se trimitte afacerea la criminal, de ore-ce autorul falsului a murit, și se ordonă o simplă verificare de scriptură este o hotărâre pregătitoare asupra căria ea poate reveni fără ca prin această să atace autoritatea lucrului judecat. Cas. I 136/90. Bul. pag. 254.

k) O hotărâre poate fi motivată și în mod implicit; ast-fel când judecătorul fondului și motivează deciziunea sa pe faptul verificățiunii de scriptură făcută de el însuși, răspunde prin acesta în mod implicit asupra avisului contrariu dat de experți numiți. Cas. I 170/92. Bul. pag. 444.

l) Dreptul judecătorului de a reveni asupra hotărârilor preparatorii ce pronunță, afară de aceea relativă la jurământul judiciar, (art. 160 din procedura civilă) constituie numai o facultate pentru dînsul, iar nu o obligațiune; de unde urmează că este lăsat la apreciațiunea sa, de a admite sau a respinge cererea

turii are loc, când un act prezentat și folositor pentru hotărârea cauzei, se va afla în una din împrejurările următoare:

- 1° Dacă una din părți susține că actul este fals;
- 2° Dacă, fiind vorba de

ce i se face de a revoca o asemenea hotărâre;

Secretarul ministerului de finance, nu are dreptul să facă în numele ministerului, opozițiune contra hotărârilor date în lipsă. Și nu se poate invoca art. 987 și 1533 din codul civil, în sens că dînsul a făcut o atare opozițiune în calitate de grant de afaceri, sau în puterea unui mandat tacit ce avea de la ministru, căci aceste dispozițiuni de lege nu se aplică de cât în lipsă de alte dispozițiuni speciale, și prin legile speciale de organizarea ministerului de finance și de administrațiunea domeniilor Statului, se prevăd atribuțiunile ministrului de finance și a celor alți funcționari ai acestei autorități publice. Cas. II 199/93 Bul. pag. 1063.

m) De și după art. 1219 din codul civil judecătorul nu poate da jurământul la una din părțile prigonitoare, însă, această regulă nu și are aplicațiunea când un text de lege arată expres, căreia din părți să i se defere jurământul. Cas. II 26/94 Bul. pag. 149.

n) Judecătorul este în drept a reveni asupra închierilor sale preparatorii dacă în urmă găsește ca măsurile ordonate prin ele numai sunt utile în judecarea fondului. Cas. I 214/94 Bul. pag. 929.

o) Judecătorul fondului are

un act privat, atribuit uneia din părți, acesta declară că nu cunoște scrierea sa și subscrierea;

3° Dacă, fiind vorba de un act privat, atribuit unui

al treilea sau autorul uneia din părți, acesta declară că nu cunoște scrierea sa și subscrierea. (Pr. 163, ur.— P. 127, ur.—Pr. P. 450. Civ. 1177, ur.) (Pr. Gen. 231). ¹⁾

drept să revină asupra hotărârilor preparatorii ce pronunță, afară de acelea relative la jurământul decesoriu. Cas. I 217/95 Bul. pag. 593.

1) a) In materie de verificări de scripturi, instanța de fond este în drept să citeze pe părți în persoană și să aprecieze în mod suveran motivele neputinței de a se prezenta în persoană.

Mijlocele noi sunt neadmisibile în casațiune. Cas. I 206/86 Bul. pag. 502.

b) Se violază legea când instanța refuză de a prevedea la verificarea scripturilor, fără să motiveze refuzul acestui mijloc de probă. Cas. I 287/88 Bul. pag. 923.

c) Nepronunțarea instanței de fond asupra unui mijloc de apărare, nu atrage casarea hotărârii sale de cât atunci când a fost propusă în mod serios. Cas. I 96/89 Bul. pag. 276.

d) Amânarea înfățișării unei cauze pentru motiv de comunicare de acte este lăsată la suverana apreciere a instanței înainte căreia se face. Cas. Sc. U. nite 4/94 Bul. pag. 40¹.

e) Dupe dispozițiunile art. 162 și următorii din procedura civilă, verificarea de scripte pe cale civilă având loc numai dupe cererea părților interesate, urmăzând de aci ca și seria diferitelor dispozițiuni ale legii pentru modul efectuării unei asemenea verificări, trebuie a se îndeplini de ju-

decătorii tot numai dupe cererea și stăruința acelor părți, iar nu din oficiu ca o procedură de ordine publică. Așa dar, când procuratorul unei părți litigante produce în judecată un act folosit pentru hotărârea cauzei și cea-altă parte, care este prezentă, declară că nu recunoaște acel act dar nu cere ca partea adversă să fie chemată în persoană spre a declara dacă înțelege de a se servi de act, ci din contra stăruie de a se proceda imediat la operațiunea verificării, în comun acord cu procuratorul părții absente, într'un asemenea caz chemarea în persoană a acestei părți, conform art. 163 din procedura civilă, nu este obligatorie pentru judecătorii, afară numai dacă dânsii ar crede această utilă pentru descoperirea adevărului. In acest caz și pentru aceleași motive, judecătorii nu au îndatorirea nici de a fixa termen în care părțile să producă titluri și mijloce pentru susținerea verității sa și falsului actului, conform art. 171 aceeași procedură, nici de a fixa un al doilea termen pentru a se proceda la verificare, prin comparațiune de scripte și de a se asculta martorii, asemănat art. 174 și următorii, dacă ambele părți stăruiesc ca, imediat dupe contestarea actului produs, să se facă verificarea prin comparațiunea scriptelor, pe care dânsese le au pregătit deja spre a

163. In casurile sus-menționate, judecătorii vor ordona părților ca să se înfățișeze în persoană chiar în acea zi sau într-o altă zi ce se va însemna.

Nu se vor dispensa de înfățișarea în persoană, de cât părțile, cari, din cauza

unei împiedicări grave, vor fi în neputință ca să vină la audiență, și cari se vor putea înfățișa printr'un procurator, având o procură specială pentru acesta. (Pr. 162, 164, ur.) (Pr. Gen. 232).¹⁾

164. La audiența în-

le produce chiar în acea ședință. Cas I 419/94 Bul. pag. 1237.

f) Partea căreia deferindu-i-se un jurământ decisoriu a lipsit de la ziua fixată pentru prestarea lui are drept ca, în urma opozițiunii ce face contra hotărârii de condamnare pronunțată în lipsă-y, să sevirșiească acest jurământ, dacă justifică existența unei cauze legitime, care l'a împiedicat de a se presenta la ziua ce se fixase pentru prestarea jurământului, fără ca să se pōtă susține că prin acesta s'ar ataca în ceva principiul autorității lucrului judecat. Cas. I 64/95 Bul. pag. 119.

1) a) In materie de verificări de scripturi, instanța de fond este în drept să citeze pe părți în persoană și să aprecieze în mod suveran motivele neputinței de a se presenta în persoană.

Mijlocele noi sunt neadmisibile în cașiune. Cas. I 206/86. Bul. pag. 502.

b) Se violază legea când instanța refuză de a proceda la verificarea scripturilor, fără să motiveze refuzul acestui mijloc de probă. Cas. I 287/88. Bul. pag. 923.

c) După dispozițiunile art. 162 și următorii din procedura civilă, verificarea de scripte pe cale civilă având loc numai după cererea părților interesate, urmază

de aci ca și seria diferitelor, dispozițiunii ale legii pentru modul efectuării unei asemenea verificări, trebuie a se îndeplini de judecătorii tot numai dupe cererea și stăruința acelor părți, iar nu din oficiu, ca o procedură de ordine publică. Așa dar, când procuratorul unei părți litigante produce în judecată un act folositor pentru hotărârea cauzei și cealaltă parte, care este prezentă, declară că nu recunoșce acel act, dar nu cere ca partea adversă să fie chemată în persoană spre a declara dacă înțelege de a se servi de act, ci din contră stăruie de a se proceda imediat la operațiunea verificării, în comun acord cu procuratorul părții absente, într'un asemenea cas chemarea în persoană a acestei părți, conform art. 163 din procedura civilă nu este obligatorie pentru judecătorii, afară numai, dacă dēnșii ar crede acesta util pentru descoperirea adevărului. In acest cas și pentru aceleași motive, judecătorii nu au îndatorirea nici de a fixa termen în care părțile se producă titluri și mijloce pentru susținerea verității sau falsului actului, conform art. 171 aceiași procedură, nici de a fixa al doilea termen pentru a se proceda la verificare, prin comparațiune de scripte, și de a se

semnată, președintele va soma pe partea care a produs actul, de a declara dacă înțelege a se servi cu dânsul. (Pr. 163, 165. ur.—Pr. P. 460) (P. Gen. 233).

165. Dacă acea parte lipsesce sau refuză de a răspunde, sau declară că nu voesce a se servi cu actul, acel act se va scóte din proces. (Pr. 164, 166 ur.) (Pr. Gen. 234).

166. Dacă partea declară că voesce a se servi cu actul, președintele va soma pe cea-l'altă parte de a declara, dacă stăru-esce a susține că actul este fals, că nu-l recunoșce sau că-î tăgădoiesce scrierea ori subscrierea. (Pr. 165.

167, ur.—P. 127, ur.—Pr. P. 450, ur.) (Pr. Gen. 235).¹⁾

167. Dacă această parte lipsesce, refuză de a răspunde, sau nu stăru-esce în prima sa declarare, se va admite *actul* și scrierea și subscrierea se vor considera ca recunoscute. (Pr. 166, 168, ur) (P. Gen. 236).²⁾

168. Dacă partea stăru-esce în declararea sa, președintele o va soma ca să arate mijlócele și argumentele pe cari 'și sprijină declararea sa.

Dacă actul este defăimat ca fals, partea va fi inter-pelată de a se explica: *a)* ca de ce specie de fals actul este defăimat; *b)* dacă persoanele cari țin actul

cieri a judecătorilor fondului. Cas. S. Vacanțelor. 164|96. Bul. pag. 1119.

²⁾ *a)* Ne pronunțarea instanței de fond asupra unui mijloc de apărare nu atrage casarea deciziunii de cât atunci când mijlocul de apărare a fost propus în mod serios.

Când înscrierea în fals, contra unui act, nu este invocată în condițiunile cerute de lege, curtea de fond este în drept să nu se ocupe de dânsa și prin această nu se póte dice că s'a comis o omisiune esențială.

Prin faptul că se închiriază cui-va un imobil, prin această nu se probază că a recunoscut și dreptul de proprietate asupra lui. Cas. I 378|47. Bul. pag. 993.

asculta martorii, asemănat art. 174 și următorii, dacă ambele părți stăru-esce ca, imediat dupe constatarea actului produs, să se facă verificarea prin comparațiunea scriptelor pe care dânslele-au pregătit deja spre a le produce chiar în acea ședință. Cas. I 419/94. Bul. pag. 1237.

¹⁾ *a)* Neconstatarea îndeplinirii dispozițiunilor din art. 166 și 168 din procedura civilă, când o parte nu recunoșce semnătura semnăturii dintr'un act sub-semnătură privată ce i se opune, nefind de ordine publică și nici prescrisă sub pedepsă de nulitate, nu póte forma un motiv de casare.

Ordonarea unei a doua expertise este lăsată la suverana apre-

sunt autorii sau complicitii aceluia fals. (Pr. 166, ur., 169, ur.,—P. 127, ur.—Pr. P. 450, ur.) (Pr. Gen. 237).

169. În cazul articolelor precedente, actul produs se va depune îndată pe birou. El se va încredința greșierului, după ce i se va constata starea sa materială, ștergerile, adaosele sau dresăturile ce va fi având, și după ce se va subscrie atât de presedinte cât și de părți. Dacă părțile nu vor sau nu pot subscrie, se va face mențiune despre acesta chiar pe act. (Pr. 162 ur.) (Pr. Gen. 238).

170. Dacă partea care

defaimă actul ca fals, susține că acela care l'a produs, este chiar autorul sau complicele falsului, sau dacă ea arată un alt individ în viață, ca fiind autorul sau complicele falsului, cestiunea se va suspenda de la civil spre a se judeca la criminal.

Spre acest sfârșit se va transmite magistratului competente actul defaimat de fals, împreună cu procesul verbal și alte lucrări ce s'aun făcut cu această ocaziune. (Pr. 162, ur., 166, ur., 168, ur.—Pr. P. 8, 12, 450, ur., 493) (Pr. Gen. 239).¹⁾

171. Dacă nu este loc

b) Neconstatarea îndeplinirii dispozițiilor din art. 166 și 168 din procedura civilă, când o parte nu recunoșce semnătura semnăturii dintr'un act sub-semnătură privată ce i se opune, ne fiind de ordine publică și nici prescrisă sub pedepsă de nulitate, nu poate forma un motiv de casare.

Ordonarea unei a doua expertise este lăsată la suverana apreciere a judecătorilor de fond. Cas. Sec. Vacanțelor. 164/96. Bul. pag. 1119.

¹⁾ a) De câte ori, cu ocaziunea cercetării unei afaceri civile, se defaimă un act ca fals și se desemnă autorul său, instanța civilă este datoră să suspende judecarea procesului și s'o trimetă înaintea jurisdicțiunii corecțio-

nală. Cas. I 113/89. Bul. pag. 301.

b) În cas de inscripțiune în fals, e loc de suspendarea în civil și la trimeterea afacerii în judecata criminalului, nu atunci când prin declarațiunea în fals a actului încriminat, se arată că acela care produce actul este chiar autorul sau complicele.

Simpla declarațiune a părții, cum că primarul n'a fost în sat în ziua când densus a constatat voința părților coprinse într'o procură ce a legalizat, nu implică necesarmente că el n'a putut lua cunoscință de acea voință mai înainte de a legalisa procura în cestiune. Așa dar, nu e loc, într'un atare cas, la trimiterea cestiunii la criminal. Cas. 88/93. Bul. pag. 217.

de a se trimite, cestiunea la criminal, judecătorii, într'un mod preparator, vor îndatora pe părți:

1° A produce titlurile și mijlocele prin care susțin veritatea sa sau falsul actului;

2° A arăta actele cari pot servi pentru comparațiunea scripturilor.

1) a) Judecătorii fondului sunt în drept a înlătura avisul dat de experți într'o verificare de scripte și, făcând înșile această verificare să se pronunțe contrariu părerii lor.

Nu se poate propune în casație un mijloc de casare asupra unui punct ne propus și ne discutat la instanța de fond Cas. I 225/90. Bul. pag. 671.

b) Refacerea probelor în apel nu este obligatorie; judecătorul are dreptul să refuze facerea unei noi verificări de scripte prin experți. Cas. I 161/93. Bul. pag. 10.

c) După dispozițiunile art. 162 și următorii din procedura civilă verificarea de scripte pe cale civilă având loc numai dupe cererea părților interesate, urmază de aci ca și seria diferitelor dispozițiuni ale legii pentru modul unei asemenea verificări, trebuie a se îndeplini de judecătorii tot numai dupe cererea și stăruința acelor părți, iar nu din oficiu, ca o procedură de ordine publică. Așa dar, când procuratorul unei părți litigante produce în judecată un act folositor pentru hotărîrea cauzei și cea-altă parte, care este prezentă, declară că nu recunoșce acel act, dar nu

Dacă actul contestat este produs numai în copie se va putea ordona ca să se aducă și originalul. (Pr. 162, ur., 170.—Pr. P. 454) Pr. Gen. 240). 1).

172. Tóte aceste acte se vor depune la grefă, împreună cu mijlocele în scris, prin cari se susține veritatea sa sau falsul actului.

cere ca partea adversă să fie ochemată în persoană spre a declara dacă înțelege a se servi de act, ci din contră stăruie de a se proceda imediat la operațiunea verificării, în comun acord cu procuratorul părții absente, într'un asemenea cas chemarea unei asemenea părți, conform art. 163 din procedura civilă nu este obligatorie pentru judecătorii, afară numai dacă dênșii ar crede această util pentru desoperirea adevărului. În acest caz și pentru aceleași motive, judecătorii nu au îndatorirea nici de a fixa termen în care părțile să producă titluri și mijloce pentru susținerea verității sa sau falsului actului, conform art. 171 din aceeași procedură, nici de a fixa un al doilea termen pentru a se proceda la verificare, prin comparațiune de scripte și de a se asculta martorii, asemănat art. 174 și următorii dacă ambele părți stăruiesc ca, imediat dupe contestarea actului produs, să se facă verificarea prin comparațiunea scriptelor prin care dênsele le-au pregătit deja spre a le produce chiar în aceea ședință. Cas. I 419/94. Bul. pag. 1237.

Până în ziua fixată a audienței fie-care parte va fi în drept a lua cunoștință de actele și mijlocele celei alte. (Pr. 171, 173, ur.) (Pr. Gen. 241).¹⁾

173. La ziua de audiență însemnată prin astfel de ordonanță preparatorie, dacă titlurile și mijlocele produse pentru susținerea verității sau falsului actului sunt indestulătoare și probatoare, se va hotărî de îndată asupra primirii sau respingerii actului. (Pr. 172, 174, ur.) (Pr. Gen. 244).²⁾

^{1) a)} Refacerea probelor în apel nu este obligatorie; judecătorul are dreptul să refuze facerea unei noi verificări de scripte prin experți. Cas. I 161/93. Bul. pag. 450.

^{2) a)} Închirierea prin care instanța judecătorească declară că nu e loc d'a se trimite afacerea la criminal, de orice autorul falsului a murit, și se ordonă o simplă verificare de semnături, este o hotărîre pregătitoare asupra căria ea poate reveni fără ca prin acesta să atace autoritatea lucrului judecat.

Verificarea de scripturi are loc numai când este vorba despre un act sub semnătură privată, iar nu un act autentic, căci aceste acte fac deplină credință, în privința ori-cărei persoane, despre tot ce ele constată, presupțiune care nu poate fi dematată pe calea inscripțiunii în fals.

174. În cazul contrar, prin o altă ordonanță preparatorie, se va admite verificarea actului prin comparația scripturilor.

Se vor hotărî scripturile sau aducerea scripturilor destinate a servi la această comparațiune.

Se va putea asemenea admite dovadă cu martori pentru faptele ce se învoca de părți. (Pr. 173, 175, ur—Civ. 1198.) (Pr. Gen. 245).³⁾

175. Când părțile se învoiesc, judecătorii vor admite ca acte de compara-

Cas. I 90/90. Bul. pag. 254.

^{b)} Refacerea probelor în apel nu este obligatorie; judecătorul are dreptul să refuze facerea unei noi verificări de scripte prin experți. Cas. I 161/93. Bul. pag. 450.

^{3) a)} Când actul de creanță nu se recunoșce, instanța are facultatea să admită pe lângă verificarea scriptelor și proba testimonială. Cas. I 161/86. Bul. pag. 416.

^{b)} Refacerea probelor în apel nu este obligatorie; judecătorul are dreptul să refuze facerea unei noi verificări de scripte prin experți. Cas. I 161/93. Bul. pag. 450.

^{c)} După dispozițiunile art. 162 și următorii din procedura civilă verificarea de scripte pe calea civilă având loc numai după cererea părților interesate, următoarea de aci ca și seria diferitelor dispozițiuni ale legii pentru modul

țiune numai scripturile a-
rătate de părți. (Pr. 174,
176, ur.) (Pr. Gen. 246).

176. Dacă părțile nu
se învoesc, judecătorii vor
primi ca acte de compa-
rațiune numai pe cele ur-
mătoare:

a) Actele autentice; (Civ.
1171).

b) Scripturile private re-
cunoscute de părți; (Civ.
1177.—Pr. P. 458).

c) Partea din act care
nu este defăimată sau tă-
găduită, când numai o par-
te s'a defaimat sau s'a tă-
găduit. (Pr. 175, 177, ur.—
Pr. P. 456.—Civ. 1171, 1176)
(Pr. Gen. 247).

efectuării unei asemenea veri-
ficări trebuie a se îndeplini de ju-
decători tot numai după cererea
și stăruința acelor părți, iar nu
din oficiu, ca o procedură de or-
dine publică. Așa dar, când pro-
curatorul unei părți litigante,
produce în judecată un act folo-
sitor pentru hotărârea cauzei și
cea-l'altă parte, care este prezentă
declară că nu recunoște acel act,
dar nu cere ca partea adversă
să fie chemată în persoană spre
a declara dacă înțelege a se servi
de act, ci din contră stăruie de a
se proceda imediat la operați-
unea verificării, în comun acord
cu procuratorul părții absente,
într'un asemenea cas chemarea
în persoană a acestei părți con-
form art. 163 din procedura ci-
vilă nu este obligatorie pentru

177 In cas de lipsă sa-
u de neajungere a actelor
de comparațiune, partea
căreia se atribue scrierea
sau subscrierea, va putea
fi îndatorată de către pre-
ședintele ca să scrie înain-
tea sa sau sub dictatura sa.

Refusul de a scrie, va
putea, după casuri, să tra-
gă cu sine recunoșcerea
actului contestat. (Pr. 175.
ur.—Pr. P. 464) (Pr. Gen.
248)

178. Tote actele de
comparațiune se vor de-
pune la grefă, după ce se
vor subscrie de către pre-
ședintele și de către părți.
(Pr. 174, ur., 179, ur.—Pr.

judecătorii, afară numai dacă
dânșii ar crede acesta util pentru
descoperirea adevărului. In acest
cas și pentru aceleași motive, ju-
decătorii nu au îndatorirea nici
de a fixa termen în care părțile
să producă titluri și mișloce pen-
tru susținerea verității sau falsul
actului, conform art. 171 aceiași
procedură, nici de a fixa un al
doilea termen pentru a se pro-
ceda la verificare, prin compa-
rațiune de scripte, și de a se as-
cultă martorii, asemănat art. 174
și următorii, dacă ambele părți
stăruiesc ca, imediat după con-
testarea actului produs, să se
facă verificarea prin comparați-
unea scriptelor pe care dânsese
le-au pregătit deja spre a le pro-
duce chiar în acea ședință. Cas.
I 419/94. Bul. pag. 1237.

P. 455) (Pr. Gen. 249).

179. Verificarea prin comparațiunea scripturilor, se va face de chiar judecătorii, după ce vor asculta observațiunile părților și ale ministerului public. (Pr. 174, ur., 180, ur.) (Pr. Gen. 250).¹⁾

180. Cutóte astea, daca judecătorii află de cuviință, se vor ajuta prin un avis

de experti.

Expertii se vor numi din oficiu de judecătorii, și își vor face raportul într'un termen mărginit. Ei vor putea fi ascultați și verbal în forma prescrisă pentru martorii. (Pr. 181, ur., 185, ur., 194, 211, ur.—L Timb. 18, 11°, lit. e) (Pr. Gen. 251).²⁾

181. Când din tóte a-

¹⁾ a) De și curtea de apel a numit experti pentru verificarea unei scripturi, însă prin acesta n'a renunțat la dreptul ce i se acordă de art. 160 și 179 din procedura civilă de a face ea însăși verificarea. Cas. I 207/89. Bul. pag. 589.

b) Instanțele de fond sunt suverane să respingă o cerere de amânare pentru producțiunea de noui titluri care să serve la verificarea de semnătură și pentru a lua cunoștință de acelea produse de adversar, când sunt convingse că această cerere nu este făcută de cât în spirit de șicană și fără nici o utilitate în cauză. Cas. I 60/90. Bul. pag. 157.

c) Judecătorii fondului sunt în drept să înlătore avizul dat de experti într'o verificare de scripte și, făcând înșile această verificare, să se pronunțe contrariu părerii lor. Cas. I 225/90. Bul. pag. 671. Cas. I 105/93. Bul. pag. 194.

d) Utilitatea și oportunitatea ascultării martorilor este lăsată cu totul la apreciațiunea suverană a instanțelor de fond, destul numai că decisiunea lor să fie motivată. Cas. I 170/92. Bul. pag. 444.

e) Neconstatarea îndeplinirii dispozițiilor din art. 166 și 168 din procedura civilă, când o parte nu recunoșce semnătura semnăturii dintr'un act sub-semnătură privată ce i se opune, nefiind de ordine publică și nici prescrisă sub pedepsă de nulitate, nu póte forma un motiv de casare.

Ordonarea unei a doua expertise este lăsată la suverana apreciere a judecătorilor fondului. Cas. S. Vacanțelor. No. 164/96. Bul. pag. 1119.

²⁾ a) Judecătorii fondului sunt în drept să înlătore avizul dat de experti într'o verificare de scripte și, făcând înșile această verificare, să se pronunțe contrariu părerii lor. Cas. I. 225/90. Bul. pag. 671.

b) Utilitatea și oportunitatea ascultării martorilor este lăsată cu totul la apreciațiunea suverană a instanțelor de fond, destul numai ca decisiunea lor să fie motivată. Cas. I 170/92. Bul. pag. 444.

c) Neconstatarea îndeplinirii dispozițiilor din art. 166 și 168 din procedura civilă, când o parte nu recunoșce semnătura semnăturii dintr'un act sub-semnătură

ceste instrucțiuni se vor ivi indicii (semne) asupra autorului său complicelui falsului, și dacă aceștia sunt în viață, procedura în civil se va suspenda, și cesțiunea se va înainta împreună cu actele relative, la magistratul competente pentru criminal. (Pr. 162, ur., 170, ur., 182, ur.) (Pr. Gen. 251).

182. După ce instrucțiunea civilă se va termina, și nu va fi trebuință ca cesțiunea să se trimetă la criminal, judecătorii vor hotărâ asupra verității sau falsului actului, asupra primirei sau respingerii sale, asupra suprimării sau reformării actului contestat.

Se va hotărâ și înapoierea tuturilor actelor depuse la greșă. (Pr. 183.—Pr. P. 465) Pr. Gen. 254).

183. Hotărîrea însă a-

supra suprimării sau reformării actului contestat, nu se va executa de cât când a dobândit puterea lucrului judecat. Pr. 182, 376.—Pr. P. 466) (Pr. Gen. 255).

184. Ministerul public își va da concluziunile în toate casurile când actul produs va fi defăimat de fals. Pr. 80, ur., 162, ur., 170, 181) (Pr. Gen. 256).

Secțiunea 2. — *Despre cercetarea prin martori.*

185. Incheierea care regulază a face cercetare prin martori, în casurile când legea nu se opune la asemenea cercetare, va specifica și enumera faptele cari trebuiesc astfel probate. (Pr. 159, 187, 198. Civ. 1170, 1191—1198. 1416, 1705.—Co. 46, 55. (Pr. Gen. 179).¹⁾

privată ce i se opune, nefiind de ordine publică și nici prescrisă sub pedepsă de nulitate, nu poate forma un motiv de casare.

Ordonarea unei a doua expertise este lăsată la suverana apreciere a judecătorilor fondului. Cas. S. Vacanțelor No. 164/96. Bul. pag. 1119.

¹⁾ a) Instanțele judecătorești au dreptul d'a aprecia utilitatea și oportunitatea ascultării unor martori. Cas. II 91/92. Bul. pag. 527.

b) Utilitatea și oportunitatea ascultării unor martori este lăsată la suverana apreciere a judecătorilor de fond, așa ca deșii sunt în drept a pronunța respingerea lor, destul numai că decisiunea în această privință să fie motivată. Cas. I 116/95. Bul. pag. 257.

c) Nemotivarea unei hotărîri asupra unui mijloc invocat dă loc la casare numai atunci când acel mijloc ar fi fost de o așa na-

186. Lista coprinde-tore de numele, pronumele, profesiunea, și locnița martorilor cefie-care parte va voi a se asculta, se va depune la grefă, cu trei zile cel puțin înaintea zilei însemnate, pentru cercetarea cu martori.

Fie-care parte va putea să se opună la ascultarea unui martor, care nu e înscris în acea listă, sau nu e arătat lămurit. (Pr. 187, ur., 191. ur.—Pr. P. 340.—L. Timb. 19,9^o) (Pr. Gen. 180).¹⁾

187. Martorii, după cererea părții care 'i-a produs, se pot presinta de bună voe la judecată sau se vor cita într'o di fixă, fără a li se comunica copie despre ceea-ce au a mărturisi. (Pr. 185, 188,

ur., 198. — L. Timbr. 19, 8°) (Pr. Gen. 181).²⁾

188. Martorul citat care nu vine înaintea judecătorei se va condamna la o amendă care nu va fi mai mare de una sută lei și se va cita din nou. (Pr. 187, 189, ur. — Pr. P. 77, 155, 329, 378) (Pr. Gen. 182).

189. Dacă nici după această citare tot nu vine, se va condamna la o amendă care nu va putea trece peste trei sute lei, și se va putea da în contra lui un mandat de aducere. (Pr. 188, 190.—Pr. P. 90, 94, 99, 101, 155, 378) (Pr. Gen. 183, 184).

190. Dacă martorul se justifică pentru ce n'a putut veni, se va putea scuti de amenda pronunțată în

pună cu trei zile mai înainte de facerea cercetării, cu drept cuvânt se respinge ascultarea lor. Cas. I 299|89. Bul. pag. 822; Cas. I. 365|94. Bul. pag. 1032.

1) a) Instanțele de fond sunt suverane aprecietore în privința utilității și oportunității ascultării martorilor ce se invocă, destul numai să motiveze decisiunea lor în această privință. Cas. II 451|87. Bul. pag. 800.

b) De și art. 187 din procedura civilă admite pe parte să și aducă martorii fără citații acesta însă nedispensând'o de a'i desemna, conform art. 186 aceeași procedură, în lista ce urmează să se de-

2) a) De și art. 187 din procedura civilă admite pe parte să și aducă martori fără citațiunii, această însă nedispensând'o de a'i desemna, conform art. 186 din aceeași procedură, în lista ce urmează să depună cu trei zile înainte de facerea cercetării, cu drept cuvânt se respinge ascultarea lor. Cas. I 299|89. Bul. pag. 822.

contră-î. (Pr. 188.—Pr. P. 156, 379) (Pr. Gen. 187).

191. Nu vor putea fi ascultați ca martori:

Rudele, în linie dreaptă ale uneia din părți;

Frații și surorile;

Unchi și nepoții;

Afinii (cuscrii) în același grad;

Soțul chiar divorțat;

Persoanele declarate de lege incapabile de a mărturisi. (Pr. 192, ur., 195, 197, 214, 274, ur. — Civ. 660, ur. — Pr. P. 76, 154, 347.— P. 7,5^o; 8,2^o; 22, 3°; 27, 309, 334) (Pr. Gen. 188).

192. Cu toate acestea, părțile vor putea face ca să se asculte părinții, și afinii menționați în articolele precedente, afară de descendenți, în cestiuni de stat civil și de divorț. (Pr. 191, 193.—Pr. P. 154, 347.—Civ. 234) (Pr. Gen. 189).

193. Orice alte persoane sunt primite ca martori, rămânând numai ca părțile să arate, și jude-

cătorii să apretuiască, deosebitele împrejurări care pot face ca mărturia lor să fie lepădată sau primită. (Pr. 191, ur. — Pr. P. 384) (Pr. Gen. 190). ¹⁾

194. În dioa însemnată pentru înfățișarea martorilor, ei vor fi introduși în sala audiențelor, perînd și deosebiți, începînd de la martorii produși de reclamant, dacă vor fi asemenea martori. (Pr. 185, 195.—Pr. P. 70.—(Pr. Gen. 192).

195. Fie-care martor va fi mai întîiu întrebat de președinte ași declara:

Numele, și pronumele, profesiunea și domiciliul;

Dacă este rudă sau afin cu una din părți și în ce grad;

Dacă se află în serviciul său;

Dacă se află în orice alte relațiuni cu una din părți. (Pr. 191, 196, 217.—Pr. P. 72. 342). (Pr. Gen. 193). ²⁾

196. Mai înainte de a

¹⁾ a) Instanțele de fond e în drept a admite sau a respinge ascultarea martorilor propuși de părți, chiar dacă acești martori nu sunt anume excluși de lege sau nu sunt părți în cauză. Cas.

I 339/95 Bul. pag. 1078.

²⁾ a) De și, în adevăr prescripțiunile art. 195 din procedura civilă, în ce privește ascultarea martorilor, sunt cerute de legiuitor ca garanție pentru gradul de

depune mărturia va face un jurământ precum urmază:

Va pune mâna pe cruce, președintele va pronunța și martorul va repeta următoarele:

«Mă leg pe onoare și pe conștiință; jur înaintea lui Dumnezeu că voi mărturisi adevărul, nimic de cât adevărul, fără ură, sau favoare, pentru veri una din părți.»

încredere ce trebuie să se dea declarațiilor lor, întru cât, însă, conform art. 735, al. II din aceeași procedură, partea care invocă neobservarea lor nu probază că a fost lezată în ceva, și că leziunile ce i s'au cauzat nu se pot repara de cât prin anularea procedurii ascultării martorilor, hotărârea întemeiată pe asemenea dispozițiuni nu se poate casa. Cas. I 231/92 Bul. pag. 591.

1) a) Formalitatea depunerii jurământului de către experți înaintea tribunalului fiind substanțială, îndeplinirea ei trebuie să fie constatată de către chiar autoritatea d'înaintea căreia a fost efectuată. Cas. I. 292/87 Bul. pag. 755.

b) Neconstatarea în hotărâre sau în proces verbal că martorii au prestat jurământul după ce s'au îndeplinit formalitățile cerute de art. 196 din procedura civilă, face ca depunerile lor să fie nule și nu puteau servi de basă în judecata procesului. Cas. II. 67/89 Bul. pag. 493.

c) Instanțele de fond sunt su-

După ce martorul va jura, președintele îi va adresa aceste cuvinte:

«Dumnezeu, martor de jurământul ce ai făcut, să te pedepsască, dacă vei fi sperjur.»

Dacă martorul este de o altă religie, această formulă se va modifica după cum prescrie religionea sa. (Pr. 197, 217, 218, 240.—Pr. P. 72, 153, 342) (Pr. Gen. 194).¹⁾

verane în interpretarea cedă actelor și depunerilor de martori, fără ca deciziunea lor în această privință să intre în controlul curții de casațiune. Cas. I. 340/90. Bul. pag. 1110.

d) Simpla mențiune în procesul-verbal de audiență că martorii au prestat jurământ, sau că l'au prestat conform legii, fără a se viza textul respectiv al legii, atrage casarea hotărârei. Cas. II; 127/90. Bul. pag. 1175.

e) Nu se poate invoca pentru prima dată în casațiune nulitatea rezultând din faptul că un expert n'a săvârșit jurământul prescris de lege, această nulitate nefiind de ordine publică. Cas. I. 52/94 Bul. pag. 103.

f) Când hotărârea constată că la judecarea procesului s'au citit toate lucrările făcute în cauză, și în dosarul format se vede că există raportul prevăzut de art. 204 din procedura penală, în acest cas presumpțiunea este că și acest raport a fost citit. Cas. Secț. Vacanțelor. 531/95 Bul. pag. 1047.

197. Copii mai mici de 16 ani împliniți vor putea fi ascultați fără a jura. Pr. 196, 217.—Pr. P. 76) (Pr. Gen. 195).

198. Martorul va depune fără să'i fie permis de a citi în scris depunerea sa. Dizele sale se vor trece de grefier în proces-verbal; 'i se vor citi, se va întreba dacă stăruiesc într'ânsele: acestea sub pedepsă de nulitate. (Pr. Fr. 271, 273, 2°)

Acest proces-verbal se va semna, tot sub pedepsă de nulitate, de martor, de președinte și de grefier.

g) Nu se p^ote invoca pentru prima o^ră în casațiune nulitatea întemeiată pe faptul că un martor, care era de rital israelit, n'a depus jurământul conform ritului mosaic. Cas. II. 170/95. Bul. pag. 1138.

¹⁾ a) Neconstatarea în hotărîre sau în procesul verbal că martorii au prestat jurământul după ce au îndeplinit formalitățile cerute de art. 196 din procedura civilă, face ca depunerile lor să fie nule și nu put^eu servi ca basă în judecata procesului. Cas. I 69/89 Bul. pag. 493.

b) Instanțele de fond sunt suverane în interpretarea ce dă actelor și depunerilor martorilor, fără ca decisiunea lor în această privință să intre în controlul curții de casațiune. Cas. I 340/90. Bul. pag. 1110.

c) Depunerea unui martor, în materie civilă, trebuie să fie sub-

Dacă martorul nu va putea sau nu va voi a sub-scrie se va face mențiune despre acesta. (Pr. 194, ur. 196, 199, ur. 228, 735.—Pr. P. 73) (Pr. Fr. 273, 2°; 275, 2°). ¹⁾

199. Părțile, judecătorul precum și procurorul vor putea adresa martorului orî-ce cestiuni, prin mijlocirea președintelui. (Pr. 200. Pr. P. 344) (Pr. Fr. 273, 1°).

200. In cursul depunerii nimeni nu va putea intrerupe pe martor (Pr. 199, 217.—Pr. P. 344) (Pr. Gen. 197).

scrisă de el sau constatarea făcută că d^ensul n'a putut sau n'a voit să o sub-scrie. Lipsa acestei formalități atrage casarea hotărîrii care se basază pe o asemenea depunere. Cas. II 124/90. Bul. pag. 1172.

d) In materie civilă, dacă procesul-verbal închieat pentru depunerile martorilor nu constată cum ele li s'au citit și că au fost întrebați dacă stăruiesc în declarațiunile lor, acesta constituie o cauză de nulitate care atrage casarea hotărîrii ce se întemeiază pe ele. Cas. I 94/96. Bul. pag. 218.

e) Asemănat art. 198 din procedura civilă, procesul-verbal în care se trece depunerile martorilor trebuie a fi semnat, sub pedepsă de nulitate, de martor, de președinte și de grefier, și dacă martorul nu va putea sau nu va voi a sub-scrie, se va face mențiune de aceasta. Cas. I 223/96. Bul. pag. 936.

201. Fie-care martor, după depunerea sa, va rămâne în sala audiențelor până la terminarea cercetării, afară numai dacă judecata va hotărî altfel. (Pr. 217. Pr. P. 345) Pr. Gen. 198).

202. Martorii vor putea din nou fi întrebați, ori de câte ori acesta se va părea necesar în urma ascultării altor martori.

Martorii ce se vor contradice vor putea fi confrunțați. (Pr. 199, ur. 217. Pr. P. 351) (Pr. Gen. 199).

203. Dacă un martor cere despăgubire pentru venirea sa, judecata va hotărî cifra acelei despăgubiri după starea și profesiunea martorului, după depărtarea domiciliului său și timpul ce a pus înastă cercetare.

Acastă indemnizare se va plăti îndată de partea care a citat pe martor. (Pr. 746, lit. b.—Pr. P. 79. Rg. 28 Martie 1868, art. 6)

¹⁾ a) Mijlocul întemeiat pe depunerea martorilor prin neobservarea formelor prescrise de lege, este neadmisibil dacă n'a fost propus la instanța de fond. Cas. II 281/88. Bul. pag. 502.

²⁾ a) Instanțele de fond sunt suverane să aprecieze valoarea de-

Pr. Gen. 200).

204. Dacă din instrucțiune es bănueli grave de mărturie mincinosă sau de conrupere de martori, judecătoria civilă va înainta cesțiunea încercetarea judecătorilor criminali competenți. (P. 287, ur. 292, ur.—Pr. P. 355. — J. Mil. 121) (Pr. Gen. 201). ¹⁾

205. Dacă toți martorii citați nu pot să fie ascultați în aceeași audiență, cercetarea se va urma la o altă audiență, fără alte citațiuni. (Pr. 194) (Pr. Gen. 202).

206. Dacă una sau alta din părți va cere a se aduce și alții martori, judecătoria va putea să acorde prelungirea cercetării.

Nu se va putea însă accorda de cât o singură prelungire pentru fie-care parte (Pr. Gen. 203). ²⁾

207 Dacă martorul present refușă, fără un just motiv, de a jura sau mărturisi, se va condamna la

punerilor unor martori, și în drept să respingă ascultarea altora, fără ca în această privință decisiunea lor să cadă sub controlul curței de casațiune. Cas. I 317/89. Bul. pag. 848, Cas. I 393/94. Bul. pag. 1191.

cheltueli de despăgubire către părți și la o amendă care nu va putea trece peste trei sute lei. Pr. Gen. 204)

208 Nulitatea uneia sau mai multor mărturii nu va atrage nulitatea întregii cercetări prin martori. (Pr. Fr. 294).

209. Dacă un martor, din cauză de bătă sau altă infirmitate gravă, nu va putea veni la audiență, președintele va trimite pe unul din judecători la locuința sa, ca, împreună cu grefierul și față cu părțile, sau după ce s'a chemat formal, să primescă depunerea sa. (Pr. 210, 235.—Pr. P. 80) (Pr. Gen. 209). ¹⁾

210. Dacă un martor se află cu șederea în prea

mare depărtare, judecătoria, după ce va asculta pe părți, va putea trimite la tribunal local o comisiune rogatorie, ca acel tribunal să primescă depunerea martorului asupra faptelor ce i se vor specifica. (Pr. 209, 236.—Pr. P. 81.—L. Timb. 18, 11° lit. e și 20°). ²⁾

Secțiunea 3.—*Despre experți.*

211. Când judecătorii, spre a se lumina, vor găsi de cuviință a avea părerea unor experți, vor însemna experții și obiectele asupra cărora au să și dea opiniunea. (Pr. 180, 212, ur, 223, 684, 694, 695.—Civ. 111, 397, 734, 1417.—Co. 46.—Pr. P. 42, 43) (Pr. Gen. 214) ³⁾

212. Experții se vor

¹⁾ a) Legea nu cere ca judecătorul delegat pentru autentificarea actelor, să fie însoțit de grefier, decât pentru actele emenate de la o curte sau tribunal, nu și pentru acelea grațioase făcute afară din aceste autorități de către un judecător delegat.

Legea din 27 Iulie 1886, pentru autentificarea actelor, la art. 31, cerând, sub pedepsă de nulitate asistența grefierului nu dispune de cât pentru viitor. Cas. I 227/87, Bul. pag. 557.

b) Este valabilă delegațiunea dată numai de președintele tribunalului unui judecător ca să ia

la domiciliu declarațiunea testatorului, care judecător n'are nevoie să fie asistat de grefier. Cas. I 91/90. Bul. pag. 259.

²⁾ a) Comite un exces de putere instanța judecătorească care respinge justificarea absenței de la interogatoriul, basat pe un certificat medical, pe motiv că medicul care a liberat certificatul, locuind în străinătate, nu poate fi ascultat ca martor în cazul când s'ar contesta sinceritatea certificatului său. Cas. II 10/92. Bul. pag. 85.

³⁾ a) În materie de delict silvic, evaluățiunea guardului ge-

numi d'a dreptul de cătră judecată, afară numai dacă părțile nu se vor invoii, chiar la audiență, asupra numirei lor. (Pr. 211, 213, ur.) (Pr. Gen. 215).¹⁾

213. Expertii vor fi în număr de trei.

neral silvic ține loc de act de expertisă pentru aprecierea despăgubirei, dacă mai ales părțile n'au cerut la instanța de fond numirea unui expert în regulă. Cas. II 1183. Bul. pag. 74.

b) Instanțele de fond sunt în drept să respingă o cerere de expertisă când nu este nevoie de opinia unor experți. Cas. I 438/90. Bul. pag. 1407.

c) O hotărîre pôte fi motivată și în mod implicit. Ast-fel, când judecătorul fondului se bazează pe raportul unor experți spre a stabili cuantumul unor daune interese, prin acesta se pronunță în mod implicit că refuză cererea făcută de una din părți de a se mai numi și un alt expert. Cas. I 343/91. Bul. pag. 9. 6.

d) De și admisibilitatea probei cu martori este lăsată la aprecierea judecătorului de fond, totuși această probă nu pôte fi respinsă de cât numai în cazul când judecătorii au alte elemente din care să și pôtă forma convingerea. Prin urmare, când judecătorul admite unuia din părți proba cu martori, și respinge celei alte aceeași probă ce o invocă în combatere, sub cuvânt că n'a precisat punctele ce voia să dovedescă cu ei, când din însuși hotărîrea sa rezultă că acele puncte erau destul de concludente și bine precisate, comite prin acesta un

Cu toate acestea dacă părțile consimt, sau dacă este vorba de obiecte ce au o mică valoare, un singur expert va fi destul. (Pr. 212, 214. — Civ. 111. 397, 411, 734. 743) (Pr. Gen. 216).²⁾

214. Expertii se pot re-

adeverat exces de putere și pronunță o hotărîre casabilă.

Când judecătorul dispune ca o expertiză să fie făcută de trei experți, o atare expertiză nu este valabilă dacă raportul depus este subscris numai de doi dintr'ênșii și hotărîrea care se întemeiază pe ea este casabilă. Cas. 102/93. Bul. pag. 244.

1) a) Când prin transacțiune părțile se învoiesc a plăti un inginer pentru așezarea hotarelor, inginerul trebuie să fie ales de ambele părți sau numit din oficiu de tribunal. Cas. I 212/91 Bul. pag. 5. 7.

b) O hotărîre pôte fi motivată și în mod implicit. Ast-fel când judecătorul fondului se bazează pe raportul unor experți spre a stabili cuantumul unor daune interese, prin acesta se pronunță în mod implicit că refuză cererea făcută de una din părți de a se mai numi și un alt expert. Cas. I 343/91 Bul. pag. 956.

c) Numirea experților se face de către judecată când nu sunt prezente toate părțile spre a se învoii asupra alegerii lor. Cas. I 436/95 Bul. pag. 120.

2) a) Proba unor cestiuni de fapt se pôte trage și din presumpțiuni. Cas. I 343/91 Bul. pag. 956.

b) Asemănat art. 213 din procedura civilă, aparține suveran judecătorului fondului ca, în ra-

cusă pentru aceleaşi cauze ca şi judecătorii. (Pr. Gen. 218.)

Ei se pot recusa pentru o cauză posterioară sau anterioară numirii lor,

În cazul acesta din urmă recusarea nu e valabilă dacă nu s'a făcut în cele trei zile de la numirea expertilor. (Pr. 225, 274, ur. 277, ur.) (Pr. Gen. 218). ¹⁾

215. Recusările se vor propune şi se vor judeca la audienţă, faţă cu părţile sau după ce sau citat. (Pr. 214) (Pr. Gen. 219).

216. Expertii vor fi citaţi a veni la judecată ca şi martorii.

Nevenirea lor sau refuzul de a-şi da părerea vor atrage aceleaşi pedepse ca şi pentru martorii. Ei vor avea acelaşi drept de în-

demnisare (Pr. 187, 188, 190, 203, 207.—Rg. 28 Martie 1868, art. 3) (Pr. Gen. 220).

217. Dacă obiectul cercetării este de natură în cât expertii să-şi potă da îndată opiniunea, ei se vor asculta chiar la audienţă, separat, în ordinea şi după modul cum s'a aşezat pentru martorii prin art. 195, 196, 197, 200, 201, şi 202. (Pr. 218, ur.) (Pr. Gen. 221). ²⁾

218. Dacă însă expertii, mai înainte de a se pronunţa au trebuinţă de un examen prealabil, sau să meargă la faţa locului, atunci ei vor jura mai întâi înaintea judecăţii, conform art. 196, că-şi vor împlini misiunea cu credinţă. (Pr. 217, 219, ur.) (Pr. Gen. 222). ³⁾

portul cu valoarea obiectelor de expertisat, să defigă numărul expertilor. Cas. I 41/94 Bul. pag. 84.

¹⁾ a) Un funcţionar al statului nu poate fi recusat ca expert într'un proces cu ministerul domeniilor. Cas. I 258/90 Bul. pag. 800.

b) Judecătorul fondului este suveran în aprecierile sale, asupra cestiunilor de fapt şi decisiunea sa, în această privinţă, scapă de censura curţii de casaţie. Cas. I 356/94 Bul. pag. 1052.

²⁾ a) Nu se poate invoca pentru prima oră în casaţiune nulita-

tea rezultând din faptul că martorii ascultaţi n'au săvîrşit jurământul cerut de lege, această nulitate nefiind de ordine publică. Cas. I 52/94 Bul. pag. 106.

³⁾ a) Este motivată decisiunea, când pentru a acorda daune interese, curtea, se întemeiază pe o expertiză pe care-şi o apropiază, reducând numai suma încuviinţată de expertii. Cas. I Sent. No. 32/86. Bul. pag. 34.

b) Formalitatea depunerii jurământului de către expertii înaintea tribunalului fiind substanţială, îndeplinirea ei trebuie să fie con-

219. Expertii, în acest cas, își vor face un raport scris care va cuprinde părerea lor motivată, după majoritatea voturilor.

Dacă sunt mai multe opinii, raportul va arăta opiniunea fie-cărui expert.

Acest raport va fi scris de expertii și depus la grefă. (Pr. 218, 220, ur. — L. Timb, 18 11°, lit. e și 20°) (Pr. Gen. 224). ¹⁾

220. La audiența însemnată pentru a asculta raportul experților, grefierul va da citire acestui raport

Judecătorii vor putea să ordone și înfățișarea experților la judecată, pentru ca să dea explicațiuni verbale care ar lămurii mai

bine raportul lor scris, (Pr. 194, 219, 221) (Pr. G. 227). ²⁾

221. Dacă judecătorii nu sunt destul de luminați printr'un întâi raport de expertii, ei pot ordona ca să se facă un al doilea raport de către aceiași experți sau de către alții. (Pr. 218, ur.) Pr. G. 228). ³⁾

Secțiunea 4. — *Despre cercetări în fața locului.*

222. În cas când se va socoti de trebuință, judecata va putea ordona ca unul din judecătorii tribunalului ori al curței, sau chiar complectul unui tribunal, să meargă la fața locului, spre a se lumina asupra unor chestiuni cari se vor specifica prin in-

statată de către chiar autoritatea d'înaintea căria a fost efectuată. Cas. I 292/87. Bul. pag. 755.

¹⁾ a) Nu se poate cere nulitatea unei expertize, pe temeiul că nu sa depus jurământul cerut de lege, când acesta nu s'a propus la prima instanță și la curtea de fond. Cas. I Sent. No. 32/86. Bul. pag. 34.

²⁾ a) Neconstatarea îndeplinirii dispozițiilor din art. 166 și 168 din procedura civilă, când o parte nu recunoște semnătura semnăturii dintr'un act sub-semnătură privată ce i se opune, nefiind de ordine publică și nici prescrisă sub pedepsă de nulitate, nu poate forma un motiv de casare.

Ordonarea unei a doua expertize este lăsată la suverana apreciere a judecătorilor fondului. Cas S. Vacanțelor 164/96. Bul. pag. 1119.

³⁾ a) Necontestarea îndeplinirii dispozițiilor din art. 166 și 168 din procedura civilă, când o parte nu recunoște semnătura semnăturii dintr'un act sub-semnătură privată ce i se opune, ne fiind de ordine publică și nici prescrisă sub pedepsă de nulitate, nu poate forma un motiv de casare.

Ordonarea unei a doua expertize este lăsată la suverana apreciere a judecătorilor fondului. Cas. S. Vacanțelor. 164/96. Bul. pag. 1119.

chiera care va hotări cercetarea la fața locului. (Pr. 159, 223, ur. 332.—Rg.

28 Martie 1868, art. 7) (Pr. Fr. 295). ¹⁾.

223. Judecătorul său

¹⁾ a) Judecătorii ne fiind legați prin ordonanțele lor preparatorii, ei pot să revie asupra unei închieri prin care se incuviințase o cercetare locală. Cas. I 47/86. Bul. pag. 99.

b) În materie de evaluări de avere, unde se admite tot felul de probe și chiar presupțiuni, judecătorul este în drept să refuze o cercetare locală, când se convinge că este inutilă. Cas. I 184/86. Bul. pag. 431.

c) Cercetarea locală fiind un mijloc de instrucțiune, pus de leguitor la dispozițiunea judecătorilor de fond, respingerea ei motivată nu poate constitui un exces de putere. Cas. 101/88. Bul. pag. 337.

d) Curtea de apel a fost suverană să vadă dacă era necesară în cauză facerea cercetării locale cerută de una din părți, mai cu seamă când se mai făcuse o asemenea cercetare și de tribunalul de prima instanță. Cas. I, 9./89. Bul. pag. 274.

e) Instanțele de fond sînt în drept d'a admite sau respinge cererea ce li s'a făcut d'a se ordona o cercetare locală, fără ca, prin refuzarea lor, să comită un exces de putere sau violare de lege. Cas. I 169/89. Bul. pag. 513, Cas. I. 158/90. Bul. pag. 4.7, Cas. I 182/90. Bul. pag. 592.

f) Incuviințarea unei cercetări locale este o măsură de convingere lăsată la facultatea judecătorilor de fond de a o ordona sau nu. Cas. I 285/89. Bul. pag. 768.

g) Incuviințarea unei expertize fiind facultativă, iar nu obligatorie pentru instanțele de fond,

nu constituie o omisiune esențială, când tribunalul luminat prin prima expertisă nu se pronunță asupra cererii de a se face o asemenea expertisă. Cas. I 117/90. Bul. pag. 308.

h) Instanțele de fond sunt suverane să respingă proba cu martori când e vorba de combaterea unui act autentic. Cas. I 234/90. Bul. pag. 754.

i) Instanțele de fond sunt în drept să respingă facerea unei cercetări locale, când și au format convingerea din actele produse că ea este inutilă. Cas. I 23/90. Bul. pag. 754.

j) O dată ce proprietarul unui nemiscător a instrăinat imobilul printr'un act autentic și transcris în registrele respective, urmărirea și vîndarea prin licitațiune publică, făcută ulterior față cu fostul proprietar pentru plata impositelor fonciare ce datora proprietatea, nu poate fi opoșibilă primului achisitor, chiar dacă acesta nu s'a prezentat cu contestație contra acei urmăriri. Cas. I 114/92. Bul. pag. 228.

k) Când o certare locală este ordonată și făcută de întregul complect al tribunalului, o asemenea cercetare constituie o parte chiar a judecăței cauzei, un început al deciderii litigiului, atunci când mai cu seamă tribunalul constată la localitate, pur și simplu, fără alte detalii, că a luat cunoștință de situația lucrurilor, rămîind a și da o hotărîre dupe desbaterile ce trebuiau să aibă loc în altă ședință; așa dar, într'un atare caz, această nouă ședință, urmînd a fi considerată

judcătorii cari vor merge la fața locului vor fi în drept a asculta în modul prescriș de secțiunile precedente martorii său esperti.

Martorii și esperti se vor cita de judecător său judecătorii aflați la fața locului, în prezența cărora ei vor face jurământ prescriș, și către cari 'și vor adresa raporturile său depunerile lor. (Pr. 185, ur. 211, tr. 222, 224, ur.) (Pr. Gen. 229).

224. Cercetarea la fața

ca o continuare a desbaterilor, ea trebuie ținută cu aceeași judecători. Ast-fel fiind, când la aceste desbateri n'au luat parte toți judecătorii cari au făcut cercetarea locală, și tribunalul, și pronunță hotărîrea sa, afirmând că a fost la fața locului și 'și-a format convingerea din situațiunile lucrurilor, comite un exces de putere și pronunță o hotărîre casabilă. Cas. I 126|92. Bul. pag. 323.

1) Hotărîrea pronunțată de un alt complet de cât acela care în întregul lui a făcut o cercetare la fața locului nu este nulă atunci când actul dresat la localitate nu face de cât să constate starea de lucruri relativă la litigiū, fără nici o deducțiune său apreciere, rezervându-se dreptul părților de a 'și desvolta probele lor complete înaintea tribunalului. Ast-fel e cazul în care la fața locului completul tribuna-

locului se va face față cu părțile, său după ce se vor cheama formal. (Pr. 222, 225).

225. Judecătorul său judecătorii cari vor merge la fața locului, vor face proces-verbal despre toate cele urmate, pe care 'l vor pune în vederea completului judecătoriei. (Pr. 222, ur. 226.—L. Timb, 18, 11° lit. a).¹)

226. Când tot completul unui tribunal merge la fața locului, el va fi însoțit

lului n'a făcut alt nimic de cât să asculte martorii propuși de părți și să constate starea de fapt a lucrurilor spre a se avea în vedere la judecarea procesului pentru termenul ce era fixat Cas. I 27/96. Bul. pag. 32.

1) a) Când o cercetare locală este ordonată și făcută în întregul complet al tribunalului, o asemenea cercetare constituie o parte chiar a judecăței cauzei, un început al deciderii litigiului, atunci mai cu semă când tribunalul constă la localitate, pur și simplu, fără alte detalii, că a luat cunoștință de situația lucrărilor, rămânând a 'și da o hotărîre dupe desbaterile ce trebuie să aibă loc în altă ședință, așa dar, într'un atare cas, această nouă ședință urmând a fi considerată ca o continuare a desbaterilor, ea trebuie ținută cu aceeași judecători. Ast-fel fiind, când la aceste desbateri n'au luat parte toți ju-

și de procuror care 'și va face concluziunile sale asupra celor urmate. (Pr. 83, 222, ur.)¹⁾

Secțiunea 5.—*Despre interogatorul părților.*

227. Judecătorii vor fi în drept ca să întrebe pe părți asupra tuturor ces-

tiunilor ce sunt în contestațiune.

Fie-care din părți va avea asemenea dreptul ca sa cêră a se întreba atât dēnsa cât și cea-l'altă parte asupra faptelor procesului. (Pr. 159, 228.—Civ. 1170, 1204-1206, 1260.—L. Timb. 29, ult. al.)²⁾

228. Părțile vor fi în-

decătorii care au făcut cercetarea locală, și tribunalul își pronunță hotărîrea sa, afirmând ca a fost la fața locului și 'și-a format convingerea din situațiunea lucrărilor, comite un exces de putere și pronunță o hotărîre casabilă. Cas. I 126|92. Bul. pag. 323.

b) Hotărîrea pronunțată de un alt complet de cât acela care în întregul lui a făcut o cercetare la fața locului nu este nulă, atunci când actul dresat la localitate nu face de cât să constate starea de lucruri relativ la litigiu, fără nici o deducațiune sau apreciere, rezervându-se dreptul părților a'și desvolta probele lor complete înaintea tribunalului. Ast-fel e cazul, în care la fața locului completul tribunalului n'a făcut alt nimic de cât să asculte martorii propuși de părți și să constate starea de fapt a lucrurilor spre a se avea în vedere la judecarea procesului pentru termenul ce era fixat. Cas. I 27|97. Bul. pag. 32.

¹⁾ a) Când o cercetare locală este ordonată și făcută în întregul complet al tribunalului, o asemenea cercetare constituie o parte chiar a judecăței causei, un început al deciderii litigiului,

atunci mai cu sēmă când tribunalul constată la localitate, pur și simplu, fără alte detalii, că a luat cunoștință de situațiunea lucrurilor, rămânând a'și da hotărîre dupe desbaterile ce trebuiau să aibă loc în altă ședință, așa dar, într'un atare cas, această nouă ședință, urmând a fi considerată ca continuare a desbaterilor, ea trebuie ținută cu aceiași judecători. Ast-fel fiind, când la aceste desbateri n'au luat parte toți judecătorii cari au făcut cercetarea locală, și tribunalul își pronunță hotărîrea sa, afirmând că a fost la fața locului și 'și-a format convingerea din situațiunea lucrurilor, comite un exces de putere și pronunță o hotărîre casabilă. Cas. I 126|92. Bul. pag. 323.

²⁾ a) Tribunalul are dreptul să adreseze părților întrebări și să se întemeieze pe răspunsurile ce se dă fără ca prin acesta să se înțeleagă că s'a convertit rolul părților. Cas. I 237|86. Bul. pag. 664.

b) Judecătorul nu este ținut să admită chemarea la interogatorii ori de câte ori se cere de părți ca sistem de probațiune, ci se apreciază dacă el este concludent în cauză. Cas. I 3.6|83. Bul. pag. 869

trebate personal, prin președinte, asupra fie-cărui

fapt în parte, precum și asupra orî-cărei alte îm-

c) Partea nu p $\acute{o}$ te s $\acute{a}$ fie supus $\acute{a}$ la interogatori $\acute{u}$ de c $\acute{a}$ t pentru fapte personale ale sale.

C $\acute{a}$ nd partea n ' a deferit jur $\acute{a}$ -m $\acute{a}$ nt inaintea instanței de fond, mijlocul de casare întemeiat pe neadmisibilitatea lui este neexact. Cas. I 515/86. Bul. pag. 948.

d) Este neadmisibil $\acute{a}$ chemarea la interogatori $\acute{u}$, care tinde a dovedi c $\acute{a}$ clausa dintr'un testament ar fi o substanțione fidei-comisar $\acute{a}$ c $\acute{a}$ nd curtea constată contrari $\acute{u}$. Cas. I 48/87. Bul. pag. 96.

e) Judec $\acute{a}$ tori $\acute{i}$ sunt în drept a întreba pe p $\acute{a}$ rț $\acute{i}$ asupra cestiuni-
lor în contestațiune, f $\acute{a}$ r $\acute{a}$ s $\acute{a}$ fie vorba de ver $\acute{i}$ un interogatori $\acute{u}$ luat unei p $\acute{a}$ rț $\acute{i}$ dup $\acute{e}$ cererea celei-p $\acute{a}$ lte' nici de indivisibilitatea m $\acute{a}$ rțurisirei, c $\acute{a}$ nd n ' a fost divi-
sat $\acute{a}$ întru nimic. Cas. I 193/88. Bul. pag. 600.

f) Instanța de fond este în drept a aprecia dac $\acute{a}$ chemarea la interogatori $\acute{u}$ a unei p $\acute{a}$ rț $\acute{i}$ este concludent $\acute{a}$ sau nu și ac $\acute{e}$ st $\acute{a}$ apreciere scap $\acute{a}$ de controlul curței de casațiune. Cas. I 271/88. Bul. pag. 904; Cas. I 221/91. Bul. pag. 605.

g) C $\acute{a}$ nd printr'o contestațiune la urm $\acute{a}$ rirea imobiliar $\acute{a}$ se cere chemarea la interogatori $\acute{u}$ a creditorului asupra faptelor c $\acute{a}$ cestiunea f $\acute{a}$ c $\acute{u}$ t $\acute{a}$ de d $\acute{e}$ nsul a titlu-
lui, în virtutea c $\acute{a}$ ruia se exercit $\acute{a}$ urm $\acute{a}$ rirea, este fictiv $\acute{a}$ și prețul nu s ' a inumerat, și c $\acute{a}$ d $\acute{e}$ nsul a acordat debitorului con-
testator un termen de prelungire de plat $\acute{a}$, mijloc de probațiune admis de lege și tribunalul respinge acest mijloc invocat, se comite un adev $\acute{e}$ rat exces de pu-

tere și ordonanța de adjudecare este casabil $\acute{a}$. Cas. II 75/90. Bul. pag. 853.

h) De și chemarea la interogatori $\acute{u}$ cerut $\acute{a}$ de p $\acute{a}$ rț $\acute{i}$ este l $\acute{a}$ -
sat $\acute{a}$ la aprecierea instanțelor de fond totuși ele trebuie s $\acute{a}$ moti-
veze decisiunea pentru care nu admite acest mijloc de probațiune; simplul considerant c $\acute{a}$ interogatoriul n ' ar fi concludent f $\acute{a}$ r $\acute{a}$ s $\acute{a}$ se arate de ce nu este, atrage casarea decisiunii. Cas. I 372/90. Bul. pag. 1156.

i) Instanța de fond apreciaz $\acute{a}$ în mod suveran dac $\acute{a}$ chemarea la interogatori $\acute{u}$ e decisiv $\acute{a}$ în cauz $\acute{a}$ și refuzarea motivat $\acute{a}$ a aceste $\acute{i}$ chem $\acute{a}$ ri scap $\acute{a}$ de controlul curței de casațiune. Cas. I 424/90. Bul. pag. 1379.

j) Interogatoriul p $\acute{a}$ rț $\acute{i}$ lor este neadmisibil c $\acute{a}$ nd partea tinde s $\acute{a}$ se dovedească prin el fapte cari sunt contra sau peste conținutul contractului, și, în tot cazul, instanța de fond este suveran $\acute{a}$ s $\acute{a}$ aprecieze pertin $\acute{e}$ nța și concludența faptelor pentru care se cere interogatori $\acute{u}$, f $\acute{a}$ r $\acute{a}$ ca hot $\acute{a}$ -
r $\acute{i}$ rea sa în ac $\acute{e}$ st $\acute{a}$ privință s $\acute{a}$ cad $\acute{a}$ sub censura curței de casațiune, Cas. II 119/91. Bul. pag. 1015.

k) Concludența și pertin $\acute{e}$ nța faptelor asupra c $\acute{a}$ ror se propune un interogatori $\acute{u}$ între p $\acute{a}$ rț $\acute{i}$ ca și cestiunea de a se sco $\acute{a}$ dac $\acute{a}$ ele constitue un fapt personal al aceluia c $\acute{a}$ ruia se defer $\acute{a}$ interogatoriul, este l $\acute{a}$ sat la aprecierea suveran $\acute{a}$ a instanțelor de fond. Cas. I 123/92. Bul. pag. 330.

l) Chemarea unei p $\acute{a}$ rț $\acute{i}$ la interogatori $\acute{u}$ este l $\acute{a}$ sat $\acute{a}$ cu totul la suverana apreciere a instanțe-

prejurări care poate lumina judecata.

Ele vor răspunde fără să pôtă citi un proiect de răspuns scris. (Pr. 198, 227, 229, ur.) (Pr. Gen. 162¹⁾).

229. Părțile se vor întreba față una cu alta, sau și în lipsă una de alta; în âst din urmă cas, ele vor fi apoi confruntate. (Pr. 228, 230, ur.) (Pr. Gen. 163).

230. Fie-care din judecători, cerând cuvântul de la președinte, va putea face

părților ori-ce fel de întrebări va găsi de cuviință.

Ministerul public va avea același drept. (Pr. 199, 227, ur. 231) (Pr. Gen. 164).

231. Părțile își vor putea face una alteia întrebări și observațiuni prin organul președintelui, și fără a se întrerupe. (Pr. 229, 232) (Pr. Gen. 155).

232. Grefierul va citi fie-căreia părți declarațiunea sa, și președintele o va întreba dacă stăruiesce

lor de fond. Cas. II 106/92. Bul. pag. 622.

m) Judecătorul fondului este în drept să nu admită chemarea la interogatoriū ce se propune de una din părți, când găsește că el nu presintă nici un interes în casă. Cas. I 240/94. Bul. pag. 694.

n) Când proprietarul unui imobil a vîndut acest imobil, rezervându-și dreptul de a urmări acțiunea posesorie ce avea deschisă contra unui terțiū pentru tulburarea ce 'i-a cauzat, dînsul nu pôte fi împedecat de la exercițiunea acestui drept pe motiv că a transmis altuia proprietatea imobilului. De aci urmază că este neadmisibil, ca fiind fără interes, interogatoriul ce turburătorul propune a i se face asupra cestiunei dacă dînsul a vîndut sau nu acel imobil. Cas. I 389/94. Bul. pag. 1103.

o) Asemănat art. 227 din procedura civilă, interogatoriul pôte fi propus asupra tutulor faptelor procesului, fără nici o deosebire în privința naturei acelor fapte,

cu condițiune numai de a fi concludente în resolvarea causei: de unde urmază că judecătorul fondului nu pôte respinge un asemenea interogatoriū sub cuvânt că era dat asupra unor fapte ce constituiau propria turpitudine a părții căreia i se deferă interogatoriul. Cas. I 434/94. Bul. pag. 1260.

p) Judecătorul fondului e în drept să respingă chemarea la interogatoriū între părți, când din împrejurările causei găsește că este inutilă. Cas. I 217/95. Bul. pag. 598.

^{1) a)} Ori-cum : r fi motivele pentru cari judecătoriū fondului anulază o expertiză, fie ele legale sau nu, întru cât dînsii au putere suverană de apreciere asupra sincerității sau meritului expertizei. sunt în drept s'o înlătore, fără ca prin acesta să se pôtă pretinde că s'a violat veri-un text de lege, precum e acela relativ la forma depunerii jurămîntului de către expert. Cas. I. 228/90. Bul. pag. 677.

intr'insa, sau dacă are a mai adăoga ori a mai schimba ceva. Adaoșele sau schimbările se vor trece asemenea în josul său în marginea procesului-verbal. Totul va fi sub-scris de președinte, grefier, și partea care s'a întrebat.

Dacă partea nu voeșce sau nu pôte sub-scrie, se va face mențiune despre

acésta. (Pr. 198, 228, ur.) (Pr. Gen. 166).¹⁾

233. Administrațiunile și stabilimentele publice vor fi îndatorate a numi un agent sau administrator care să aibă procură specială spre a răspunde la cestiunile cari i se vor fi comunicat. (Civ. 1206) Pr. Fr. 336).

234. Dacă partea re-

1) a) Judecătorii sunt în drept a întreba pe părți asupra cestiunilor în contestațiune fără să fie vorba de ver'un interogatoriu luat unei părți după cererea celei-l'alte, nici de indivisibilitatea mărturisirei, când n'a fost divizată întru nimic. Cas. I. 233/88. Bul. pag. 600.

b) Mărturisirea înaintea justiției este suficient constatată când este înscris făcută înaintea unui judecător competent de a primi declarațiunile sale. Cas. II. 338/88 Bul. pap. 1094.

c) Îndeplinirea formalității cerută de art. 232 din procedura civilă, se cere numai atunci când se face de către una din părțile litigante o cerere de a se supune cea-l'altă parte la interogatoriu, iar nu și în cazul când președintele de la sine pune o întrebare părții în interesul descoperirii adevărului; în acest cas, este destul, conform art. 194 din aceeași procedură de a se trece întrebarea și răspunsul în procesul-verbal al ședinței.

Nu se pôte propune pentru prima oră în casațiune miqlóce de casare asupra unor puncte care n'au fost invocate la instan-

țele de fond. Cas. I. 168/90 Bul. pag. 470.

d) Mărturisirea judiciară făcută de mandatar în prezența mandantului, fără ca acesta să-l'contrădică, este opozabilă mandantului. Cas. I. 236/94 Bul pag. 689.

e) Prescripțiunile art. 232 din procedura civilă, de a se închiea un proces-verbal care să consemne răspunsurile părților, au loc numai când e vorba de interogatorul propus de părți, iar nu și atunci când hotărîrea judecătorească constată răspunsurile făcute de o parte la întrebările ce magistratul este în drept a 'i face.

În acest din urmă cas magistratul nu are nici o formalitate de îndeplinit de cât a menționa declarațiunile părții în coprinsul hotărîreii sale, conform art. 124 din procedura civilă. Așa dar, face o greșită aplicațiune citatului articol 232 și violéază art. 1204 din codul civil tribunalul care nu ține séma de mărturisirea făcută de una din părți înaintea judecătorului de pace în condițiunile sus dișe, pe cuvînt că nu e constatată printr'un asemenea proces-verbal. Cas. I. 48/96 Bul pag. 165.

fuză de a răspunde la ces-tiunile ce i se vor pune de judecată, sau dacă, fără a justifica pedica legitimă nu vine la interogator ju-

decătorii vor putea con-sidera faptul ca mărturisit în contra sa. Pr. 228, ur. 230, ur. 245. — Civ. 1200. 1204) Pr. Gen. 167).¹⁾

1) a) Apelul fiind devolutiv se poate repeta la instanță probele administrate înaintea primilor judecători. Cas. I 55/86 Bul. pag. 108.

b) Aprecierea primei instanțe, luând neprezentarea părții che-mate să răspundă la un intero-gatoriū ca o mărturisire, fiind facultativă, nu lăgă instanța a-pelului, apelul fiind devolutiv. Cas. I 173/90 Bul. pag. 581.

c) Apelul fiind devolutiv, par-tea căreia i s'a propus la prima instanță un interogatoriū, și nu s'a prezentat să răspundă, este în drept ca în instanța apelului, să cêră a răspunde la acest in-terogatoriū. Curtea de apel res-pingând o asemenea cerere vio-lêză și interpretează rău art. 234 pr. civilă și pronunță o hotă-rire casabilă. Cas. I 150/91 Bul. pag. 328.

d) Comite un exces de putere instanța judecătorească care res-pingê justificarea absenței de la interogatoriū, bazată pe un cer-tificat medical, pe motiv că me-dicul care a liberat certificatul, locuind în străinătate, nu pôte fi ascultat ca martor în cazul cînd s'ar contesta sinceritatea certificatului. Cas. II 10/92 Bul. pag. 85.

e) De și este adevêrat că ne-presintarea părții spre a res-punde la interogatoriul propus de cea-l'altă parte se pôte lua de judecător ca o mărturisire (art. 234 proc. civilă); judecătorul a-pelului însă, sesizat în urma a-

pelului său, este ținut de a'i ad-mite cererea de a răspunde în-aimea sa la acel interogatoriū. Așa dar este casabilă, ca violînd dreptul de apêrare, decisiunea prin care instanța de apel res-pinge apelul făcut de acela că-ruia i se deferise interogatoriū la prima instanță, fără să țiesemă de cererea ce avocatul făcea ca să se amîne procesul spre a veni apelantul în persoană să rês-pundă la acel interogatoriū. Cas. I 433/94 Bul. pag. 1257.

f) Partea căreia deferindu-i-se un jurământ decesoriu a lipsit la ziua fixată pentru prestarea lui, are drept ca, în urma opozițiunei ce face contra hotărîrei de con-damnare pronunțată în lipsă'i, să săvîrșescă acest jurământ, dacă justifică existența unei cauze le-gitime, care'l-a împedicat de a se presenta la ziua ce se fixase pentru prestarea jurământului, fără ca să se pôtă sustine că prin acesta s'ar ataca în ceva prin-cipiul autorității lucrului jude-cat. Cas. I 64/95 Bul. pag. 119.

g) Neprezentarea părții spre a răspunde la interogatoriū prop-us de adversarul său, nu con-stitue o presumpțiune legală de mărturisire a faptului conținut în acel interogatoriū. Cas. I 211/95 Bul. pag. 588.

h) Instanța de fond este în drept să aprecieze conform art. 234 din procedura civilă, dacă pôte să considere refuzul Statu-lui de a se presenta să răspundă la interogatoriū ca o mărturisire

235. Dacă o parte arată că suferă de o boală sau infirmitate gravă, care o opresce de a veni în persoană la judecată, spre a răspunde la întrebările ce i se vor face, judecata va putea trimite la domiciliul

său pe unul din judecători ca împreună cu grefierul, și față cu cea-laltă parte sau în lipsă, dacă s'a chemat formal, să-i ia interogatorul cuvenit. Pr. 209, 236, 243) (Pr. Gen. 168). ¹⁾

236. Dacă acea parte

în contra sa, când dânsul și motivează refuzul său pe considerațiunea că nu recunoște unei comunități străine personalitatea sa juridică, și că această existență dânsa nu poate proba de cât conform dreptului public român. Aprecierea instanței de fond în această privință scapă de sub controlul casațiunii. Cas. S. Unite 8/95 Bul. pag. 1252.

i) De și este adevărat că, prin efectul devolutiv de instanță al apelului, cauza este repusă în stare primitivă, acest principiu însă nu poate avea altă consecința atunci când judecătorul primei instanțe, în virtutea art. 234 din procedura civilă, a primit un fapt ca mărturisit prin nepresintarea părții ca să răspundă la interogatoriul ce i s'a propus, de cât aceea de a îndreptăți pe partea ce nu se presintase la prima instanță, ca să cêră a răspunde înaintea instanței de apel la acel interogatoriū, iar în cas de deces al acestei părți, în urma apelului, de a îndreptăți pe reprezentanții săi ca să dovedescă că neînfrățirea de la prima instanță se justifică prin o piedică legitimă, ori să stabilească că acel interogatoriū nu era util în cauză sau că faptul asupra căruia el se propune nu era concludent și pertinent. Așa dar, dacă într'un asemenea cas, judecătorul ape-

lului înlătura dovada ce judecătorul primei instanțe dedusese din nepresintarea părții spre a răspunde la interogatoriul pe simplu motiv că apelul este devolutiv de instanță, dânsul aplică greșit acest principiu și violază citatul art. 234. Cas. I 465/95 Bul. pag. 1324.

¹⁾ a) Legea nu cere ca judecătorul delegat pentru autentificarea actelor, să fie însoțit de grefier, decât pentru actele judecătorești emanate de la o curt sau tribunal, nu și pentru acelea grațioase făcute în afară din aceste autorități de către un judecător delegat.

Legea din 27 Iulie 1886, pentru autentificarea actelor, la art. 31, cerând sub pedepsă de nulitate asistența grefierului, nu dispune de cât pentru viitor. Cas. I 227/87. Bulg. pag. 5 7.

b) Este valabilă delegațiunea dată numai de președintele tribunalului unui judecător ca să ia la domiciliului declarațiunea testatorului, care judecător n'are nevoie să fie asistat de grefier. Cas. I 91/90. Bul. pag. 259.

c) Comite un exces de putere instanța judecătorească care respinge justificarea absenței de la interogatoriū, basat pe un certificat medical, pe motiv că medicul care a liberat certificatul locuind în străinătate, nu poate fi

se află cu reședința în alt județ, judecata va putea trimite o comisiune rogătoare tribunalului local, ca unul din membrii acestuia, față cu grefierul, să la interogatoriu convenit. (Pr. 210, 235, 243) Pr. Gen. 170, 171).¹⁾

Secțiunea 6. *Despre jurământul judiciar deferit unei părți.*

237. Judecătorii vor putea, sau de la sine sau după cererea celei-l'alte părți, să defere uneia din părți jurământul asupra unor fapte ce se vor precisa prin încheierea care hotărăște jurământul. (Pr. 159, 238, ur. — Civ. 1297-1222, 1906.—Co. 46. — L. Timb. 18, 19°; 22, 2°) (Pr. Gen. 172).

ascultat ca martor în cazul când s'ar contesta sinceritatea certificatului său. Cas. II 10/92. Bul. pag 85.

d) Interogatoriul unei părți se face fără chemarea celei-l'alte părți ca să asiste la luarea lui, atunci când partea interogată aflându-se într'un alt județ sau în străinătate acest interogatoriul se ia printr'o comisiune rogatorie. Cas. II 59/95. Bul. pag. 785.

¹⁾ a) Interogatoriul unei părți se face fără chemarea celei-alte ca să asiste la luarea lui atunci când partea interogată aflându-se într'un alt județ sau în străinătate, acest interogatoriul se ia

238. Mai înainte de a se săvârși jurământul, președintele în audiență publică, va expune părții faptele asupra cărora are să jure: și-i va aduce aminte pedepsele în contra sperjurului. Pr. 237, 239, ur.—P. 293. — Civ. 1207. ur) Pr. Gen. 173, 1°).²⁾

239. Jurământul se va face în audiența următoare, afară numai dacă împrejurările cer ca să se săvârșescă îndată. Pr. 238, 240, ur) (Pr. Gen. 173, 2°).³⁾

240. Jurământul se va săvârși în modul următor:

Cel ce are să jure, va pune mâna pe cruce, președintele va pronunța și el va repeti următoarele cuvinte:

printr'o comisiune rogatorie. Cas. II 59/95. Bul. pag. 785.

²⁾ a) Când judecătorul fondului nu ține compt de jurământul decesoriu, acceptat și prestat de acela care i s'a deferit, afirmând că nu ar fi prestat, și introducând în cauză alte fapte, violază art. 238 din procedura civilă și comite un exces de putere, ceea ce dă loc la casarea sentinței ce pronunță. Cas. II 328/91. Bul. pag. 723.

³⁾ a) Acceptarea jurământului decesoriu fără a'l presta, echivală cu un refuz. Cas. I 379/86. Bul. pag. 915.

«Jur pe sânta cruce și înaintea lui Dumnezeu de a spune adevărul și nimic de cât adevărul asupra faptelor audite, și asupra cărorora partea adversă (dacă este vorba de jurământ deferit de dânsa) sau judecata (dacă este vorba de jurământ de oficiu) imi cere mărturisirea conștiinței.»

Dupe ce partea va fi

pronunțat acest jurământ, președintele va adăoga:

«Dumnezeu martor de jurământul ce ai făcut, să te pedepsască dacă vei fi sperjur. (Pr. 196. 237, ur. 241, ur.) Pr. Gen. 174.)¹⁾

241. Acastă formă a jurământului se va putea modifica de judecată dacă partea are o religione care o opresce de a face asemenea jurământ. Pr. 196,

1) a) Cerințele art. 240 și 241 din procedura civilă sunt bine îndeplinite când instanța de fond constată în fapt că jurământul s'a săvârșit în sinagogă dupe ritul mosaic și cu paza tuturilor formelor prescise de colecția Moldovei în acastă privință; iar recurentul nu dovedesce contrariu înaintea curței de casațiune. Cas. I 137/90. Bul. pag. 423.

b) Jurământul decesoriu poate fi dat în ori-ce fel de contestațiune și, prin urmare, chiar în contra actelor prezentate de părți. Cas. I 102/91. Bul. pag. 822.

c) Legea noastră de procedură civilă, prin art. 240, prescriind o formulă solemnă prin care are a se săvârși jurământul judiciar deferit uneia din părți, urmează de aci că necontestarea modului cum s'ar presta un asemenea jurământ atrage nulitatea lui. Așa dar, simpla mențiune făcută în procesul-verbal încheiat conform art. 244 din disa procedură, că partea a prestat jurământul conform legii, fără să se arate în ce mod a fost prestat, sau cel puțin să se indice articolul de lege

dupe care acest jurământ a fost prestat nu este suficientă pentru a se putea cunoșce dacă cerințele legii au fost îndeplinite și dacă acel jurământ a fost prestat în mod legal, și acosta atrage nulitatea și casarea hotărârii pronunțată. Cas. Sec. Unite 221/93. Bul. pag. 580.

d) Mențiunea în procesul-verbal de audiență că jurământul s'a prestat de o parte în conformitate cu art. 240 din procedura civilă, face să se presupună că acel jurământ s'a săvârșit întocmai dupe prescripțiunile aceluși articol, fără a mai fi nevoie să se reproducă în procesul-verbal și termenii sacramentali în care trebuie să se exprime cel ce jură. Cas. I 268/93. Bul. pag. 765.

e) Pentru ca jurământul prestat more-judaico de către un israelit să fie valabil, urmează ca declarațiunile aceluși care a jurat să fie coprinse în foia de jurământ subscrisă de rabin. Alt-fel el nu poate avea nici o forță probantă în justiție. Cas. II 157/95. Bul. pag. 1121.

240) Pr. Gen. 175) ¹⁾).

242. Jurământul se va săvârși tot-d'a-una față cu partea adversă, sau și în lipsa ei, dacă s'a chemat formal. (Pr. 224. 235, 240, ur.) ²⁾).

243. Dispozițiunile art. 235 și 236 se aplică și la jurământ.

244. După ce s'a săvârșit jurământul judecata va primi declarațiunea părții ce a jurat asupra

cestiunilor ce i s'a pus.

Aceste declarațiuni, făcute sub puterea jurământului, se vor trece în procesu-verbal, subscris de președinte, de grefier și de partea ce a jurat.

Dacă partea nu va putea sau nu va voi a subscrie, se va menționa despre acesta. (Pr. 239, ur.) (Pr. Gen. 176 ³⁾).

245. Dacă partea căreia s'a deferit jurământul,

¹⁾ a) Cerințele art. 240 și 241 din procedura civilă sunt bine îndeplinite când instanța de fond constată în fapt că jurământul s'a săvârșit în sinagogă, după ritul mosaic și cu paza tuturilor formelor prescise de colecția Moldovei în această privință; iar recurentul nu dovedește contrariul înaintea curții de casațiune. Cas. I 137/90. Bul. pag. 423.

b) Apelul fiind devolutiv, se poate produce și discuta din nou toate faptele și probele aduse înaintea primei instanțe și, prin urmare, chiar jurământul, căci este unul din elementele de probațiune; ast-fel fiind, în apel se poate pune din nou în discuțiune admisibilitatea jurământului deferit la prima instanță, și instanța apelului este competentă să judece și să decidă asupra'i fără a mai cere ca persoana căreia s'a deferit să justifice cauza pentru care nu'l prestase la prima instanță. Cas. I 102/91. Bul. pag. 822.

c) Pentru ca jurământul prestat more-judaico de către un israelit să fie valabil urmază ca declara-

țiunile aceuia care a jurat să fie coprinse în foia de jurământ subscrisă de rabin. Alt-fel el nu poate avea nici o forță probantă în justiție. Cas. II 157/95. Bul. pag. 1121.

²⁾ a) Nu este valabil jurământul prestat de parte în lipsa adversarului, dacă prestarea s'a făcut mai înainte de ora fixată prin citațiunea înmănată părților. Cas. I 139/90. Bul. pag. 425.

³⁾ a) Interpretarea răspunsurilor date de partea care a săvârșit jurământul decesoriu ce i s'a deferit este lăsată judecătorului de fond. Cas. II 182/93. Bul. pag. 1012.

b) Legea noastră de procedură civilă, prin art. 240, prescriind o formulă solemnă în care are a se săvârși jurământul judiciar deferit unei părți, urmază de aci că neconstatarea modului cum s'a prestat un asemenea jurământ atrage nulitatea lui. Așa dar, simpla mențiune făcută în procesul-verbal incheiat conform art. 244 din aceeași procedură, că partea a prestat jurământul conform legii, fără să se arate în

nu va veni la dîoa și locul însemnat spre a săvîrși jurămîntul, acêsta se va putea considera un refuz din parte-î de a primi să jure. (Pr. 234, 237. — Civ. 1200, 1215-1218) (Pr. Gen. 177).¹⁾

246. Se vor observa tôte cele-alte dispozițiuni coprinse în Codicele civil asupra jurămîntului. (Civ. 1207-1222, 1906).

TITLUL XI.

Despre intervențiune.

247. Acela care are in-

ce mod a fost prestat, saũ cel puțin să se indice articolul din lege după care acest jurămînt a fost prestat, nu este suficient pentru a se putea cunoșce dacă cerințele legii aũ fost îndeplinite și dacă acel jurămînt a fos prestat în mod legal, și acêsta atrage nulitatea și casarea hotărîreii pronunțată. Cas. Sect. Unite 221/93. Bul. pag. 580.

c) Mențiunea în procesul-verbal de audiență cã jurămîntul s'a prestat de o parte în conformitate cu art. 240 din procedura civilă face să se presupună că acel jurămînt s'a săvîrșit întocmai după prescripțiunile aceluî articol, fără a mai fi nevoie să se reproducă în procesul-verbal și termenii sacramentali în carî trebuie să se exprime cel ce jură. Cas. I 268/93. Bul. pag. 765.

d) Pentru ca jurămîntul prestat more-judaico de către un is-

terese într'o contestațiune ce se urmêză între alte persoane, va putea cere ca să intre și el în proces. (Pr. 248, ur., 328, 399, ur., 462, 525, ur., 633, 641. — Civ. 769, 785, 1261. — L. Timb. 20, 2°) (Pr. G. 267).²⁾

248. Acêstă intervențiune se va forma prin petițiune care va coprinde mijlocele și conclusiunile. Petițiunea se va putea da saũ înaintea dilei de înfățișare a procesului principal saũ chiar în acea di. (Pr. 106, 249, ur.) (Pr. Fr. 339.—Pr. Gen. 268, 1°).

raelit să fie valabil urmêză ca declarațiunile aceluia care a jurat să fie coprinse în fóia de jurămînt subscrisă de rabin. Altfel el nu póte avea nici o forță probantă în justiție. Cas. II 157/95. Bul. pag. 1121.

¹⁾ a) După art. 241 pr. civilă, modificarea formulei jurămîntului prescrisă de art. 241 este lăsată la facultatea judecătorului când partea căreia se deferă are o religiune deosebită de cea creștină, de unde resultă că jurămîntul admis a se săvîrși în pretoriul tribunalului de un israelit, iar nu în sinagogă, este valabil. Cas. II 102/91. Bul. pag. 822.

²⁾ a) Legatarul universal, față cu cererea ce tinde a'î diminua legatul, cerere ce se judecă între alte părți, avênd un interes vedit în cauză, este în drept să ceară intervenirea sa. Instanța de fond, respingênd o asemenea ce-

249 Judecătorii vor prețui dacă astă cerere incidentă va trebui să nu să amâne procesul principal, care va fi pus în stare. (Pr. 248, 850. ur.)

250. În orî-ce cas judecata va îndatora pe interveniente ca să producă toate actele și mijlocele ce va fi avînd spre a-și susține cererea sa.

Părțile vor putea lua în cunoștință despre toate aceste acte și mijloce. (Pr. 97, 249, 251, ur.) Pr. Gen. 268, 2°).

251. Dacă intervențiunea este admisă, intervenientele va avea dreptul să ia cunoștință despre actele și mijlocele părților principale.

Chestiunea principală, și cererea intervenientului vor face obiectul unei singure judecăți. (Pr. 113, 250, 252) (Pr. Gen. 269).

252. Dacă judecătorii vor apretui că intervențiunea este fără interes și nefondată, ei o vor respinge și vor urma judecarea cauzei. (Pr. 140, 251) Pr. Gen. 270).

TITLUL XII.

Despre suspensiunea, perempțiunea (închiderea) și începerea judecăților.

253. O judecată, care se află în cursul ei, se va suspenda, dacă toate părțile vor cere. (Pr. 254, ur., 256) (Pr. Gen. 272).¹⁾

254. Judecata se va suspenda încă :

a) Prin lipsa părților în ziua fixată pentru înfățișare.

b) Prin mórtea uneia din părți.

c) Prin interdicțiunea ei.

d) Prin mórtea, suspensiunea și exclusiunea pro-

---

rere violéză art. 247 din proc. civilă și pronunță o hotărîre casabilă, Cas. I 128/91. Bul. pag. 309.

¹⁾ a) Suspendarea cursului unei judecăți nu are loc de cât atunci când toate părțile o cere, afară de casurile prevădute de art. 254 procedura civilă. Ast-fel în acțiunile de divorț, când cererea de divorț a bărbatului este deja în apel, pe când cererea soției este

---

abia introdusă înaintea tribunalului, cererea făcută de soție înaintea curței de apel, de a suspenda acțiunea bărbatului până va veni și cererea sa în apel, nu este admisibilă, întru cât un asemenea cas nu intră în nici unul din casurile prevădute de art. 253 și 254 procedura civilă. Cas. 285/94. Bul. pag. 453.

curatorului uneia din părți.

e) Prin încetarea funcțiilor în virtutea cărora o parte se înfațea. (Pr. 93, 170, 181, 253, 255, 556. — Civ. 1552, ur.) (Pr. Gen. 273).¹⁾

255. Imprejurările însă arătate în articolul precedent nu vor opri nici concludsiunile ministerului pu-

blic, nici pronunțarea judecăței, dacă ele s'au ivit după terminarea pledărilor, sau după terminarea instrucțiunei scrise, când cauza era a se judeca fără pledare. (Pr. 103, 104, 253, ur.) (Pr. Gen. 274).

256. Judecata va reîn-
cepe:

Pentru cazul când păr-

1) a) Se comite un exces de putere când curtea fără a ține socoteala de formala notificare a avocatului uneia din părți, că clientele sau a încetat din viață, punând procesul în suspensie, îl judecă și respinge opozițiunea ca ne susținută. Cas. I 139/87. Bul. pag. 313.

b) Persónele care fac parte din tr'o ceta de moșneni nu figurază în instanță ca individual citate, ceta de moșneni fiind o colectivitate căreia legiutorul ia recunoscut o personalitate.

De aceea, mórtea unuia din cetași nu suspendă judecata afacerii.

Aceste reguli se aplică și locuitorilor împroprietăriți conform legei rurale care sunt încă în indivisiune, chiar dacă litigiul e relativ la o contestațiune asupra dreptului de proprietate a unei porțiuni din pământul pe care au fost împroprietăriți Cas. I 4/91. Bul. pag. 1330.

c) Suspendarea cursului unei judecăți nu are loc de cât atunci, când toate părțile o cere, afară de casurile prevădute de art. 254 procedura civilă. Ast-fel, în acțiunile de divorț, când cererea de divorț a barbatului este

deja în apel, pe când cererea soției este abia introdusă la tribunal, cererea făcută de soție înaintea curței de apel, de a se suspenda acțiunea barbatului până va veni și cererea sa în apel, nu este admisibilă, întru cât un asemenea cas nu intră în nici unul din casurile prevădute de art. 253 și 254 procedura civilă. Cas. II 285/94. Bul. pag. 453.

e) Nu e de loc de suspendarea cercetării unei afaceri pentru cas de mórte a uneia din părți, când se constată în fapt că toți moștenitorii săi au fost puși în posesiunea averei de moștenire. Cas. II 365/94. Bul. pag. 799.

f) Cursul perempțiunei unei judecăți nu póte fi întrerupt prin mórtea părței. Ceea ce art. 254 din procedura civilă admite este numai că judecata se suspendă printr'un asemenea eveniment, în vreme ce, dupe art. 257 din aceeași procedură, judecata se perimă, dupe cererea părței interesate, chiar în privința minorilor și interzișilor, întru cât de la cel din urmă act de procedură a trecut doi ani fără ca ea să fie reînceptută. Cas. I 431/94. Bul. pag. 1254.

tile aŭ cerut suspendarea saŭ aŭ lipsit, după o nouă cerere ce se va face și după noii citațiuni. (L. Timb. 18, 15°; 20, 23°).

Pentru casurile înseminate la lit. *b*, *c*, *d* și *e*, de

la art. 254, după noii citațiuni ce se vor face moștenitorilor, curatorilor, tutorilor, părților saŭ noilor reprezentanți. (Pr. 253-255) (Pr. Gen. 275).¹⁾

257. Judecata va fi pe-

1) *a)* Se perimă instanța numai în cas când nu se reîncepe judecata în termen de doi ani de la cel din urmă act de procedură, dupe o nouă cerere și după noii citațiuni făcute după stăruința părții. Cas. I 33/96. Bul. pag. 89.

b) Cererile de redeschiderea proceselor suspendate nu se comunică părților în copie. Cas. II 6/89. Bul. pag. 93.

c) Cererea de redeschiderea dosarului, fără scoterea de citațiuni nu întrerupe permptiunea. Cas. I 77/89. Bul. pag. 245, Cas. 159/91. Bul. pag. 429; Cas. I 117/92. Bul. pag. 236.

d) Simpla cerere de redeschidere a procesului, chiar urmată de ordonanța președintelui de a se cita părțile, nu constituie un act de procedură întreruptiv de permptiune, dacă nu saŭ scos și citațiunile. Cas. I 148/90. Bul. pag. 440. Cas. I 285/95. Bul. pag. 863.

e) Permptiunea nu se poate întrerupe printr'un act de procedură cunoscut de părțile litigante. Cas. I 325/90. Bul. pag. 1084.

f) Procesul se perimă când a trecut doi ani de la cel din urmă act de procedură fără să se fi început judecata. Cas. I 139/93. Bul. pag. 331.

g) Judecata se va perima, dupe cererea părții interesate, dacă a trecut doi ani de la cel din urmă act de procedură fără să se re-

începă judecata. Și simpla cerere de redeschiderea dosarului fără scoterea de citațiuni nu se poate socoti ca un act de procedură, și prin urmare, nu întrerupe permptiunea. Cas. I 144/94. Bul. pag. 487.

h) Cursul permptiunei unei judecăți nu poate fi întrerupt prin mórtea părții. Ceea ce art. 254 din procedura civilă admite este numai că judecata se suspendă printr'un asemenea eveniment, în vreme ce dupe art. 257 din aceeași procedură, judecata se perimă, dupe cererea părții interesate, chiar în privința minorilor și interdișilor, întru cât de la cel din urmă act de procedură aŭ trecut doi ani fără ca ea să fie reîncepută. Cas. I 431/94. Bul. pag. 1254.

i) Din combinațiunea art. 256 și 257 din procedura civilă rezultă că simpla cerere de redeschidere a unei acțiuni pusă în suspensie, urmată chiar de ordonanța președintelui, de a se cita părțile, nu constituie un act de procedură de natura a întrerupe permptiunea dacă nu s'aŭ scos convenitele citațiuni. Cas. I 87/95. Bul. pag. 156.

j) Permptiunea opozițiunei asupra căreia nu a intervenit nici o hotărîre care să recunoscă regularitatea ei, lasă hotărîrea pronunțată în lipsă autoritatea lucrului judecat. Cas. I 239/95. Bul.

rimată, după cererea părții interesate, chiar în privința minorilor și interdișilor, dacă partea va lăsa să treacă două ani de la cel din urmă act de pro-

cedură fără să reîncepă judecata. (Co. 895).

Peremțiunea se va declara prin o hotărâre dată fără vre-o chemare a părților. (Pr. 258, ur., 729-734.

pag. 706.

k) Dupe art. 257 procedura civilă, judecata se perimă dacă partea va lăsa să treacă doi ani de la cel din urmă act de procedură fără a mai face veri un altul spre a se putea pune procesul în stare de judecată. Și în înțelesul ăisului articol, combinat cu art. 256 din aceeași procedură, nu poate fi privit ca întreruptiv de peremțiune de cât actul de procedură făcut în urma diligenței părții interesate, și care a fost adusă la cunoștința adversarului său, precum este scoterea citațiunei și comunicărei ei în persóna acestuia. Așa dar, nu poate constitui ca act întreruptiv de peremțiune nici o ordonanță președentială prin care s'a fixat un termen pentru judecarea procesului, dacă pentru acest termen nu s'a scos citațiunii nici jurnalul încheiat de curte la acel termen, prin care nu face alt de cât să se constate că procedura, adică scoterea citațiunilor, nu a fost îndeplinită pentru acea și și că nu s'a prezentat atunci una din părți. Cas. I 371/95. Bul. pag. 1093.

l) Mișlocul că perimarea unei acțiuni trebuie a fi admisă cel puțin pentru părțile în privința cărora cursul ei nu fusese întrerupt, pe motiv că acțiunea nu ar fi fost admisibilă, nu poate fi invocată pentru prima oră în casatie, dacă n'a fost propus înaintea

instanței de fond. Cas. I 461/95. Bul. pag. 1319.

m) Cererile de redeschiderea unei acțiuni pusă în suspensiune neurmăte de scoterea citațiunilor și comunicarea lor, nu sunt de natură a întrerupe cursul peremțiunei. Cas. I 49/96. Bul. pag. 167.

n) Plata taxei citațiunei la portare nu este de cât o condițiune pentru a se putea face un act de procedură, iar nu act de procedură, care nu întrerupe peremțiunea, ast-fel că, dacă portăreii primesc plata citațiunei și din negligență nu mișlocesc facerea și scoterea citațiunilor, din care cauză se perimă cauza, pentru această, parte jignită poate cere a fi despăgubită de către portăreii negligenți, nu poate însă susține că ar fi făcut tot ce ar fi trebuit pentru a nu se perima. Cas. II 101/96. Bul. pag. 883.

o) Când contra aceleași hotăriri sau făcut mai multe apeluri de către persóne deosebite, apeluri care au fost declarate conexe, dar în urmă puse în suspensiune din cauza morței unuia din apelanți, cererea de redeschidere făcută de unul din apelanți, însoțită și de citarea părților, între care și reprezentantul celui mort, constitue un act întreruptiv de peremțiune, chiar în privința apelanților cari au rămas în acțiune. Cas. I 151/96. Bul. pag. 663.

—Civ. 303, 1869. 1872, 1891)
(Pr. Gen. 276).¹⁾

1) a) Se perimă instanța numai în cas când nu se reîncepe judecata în termen de doi ani de la cel din urmă act de procedură, după o nouă cerere și după noui citațiuni făcute după stăruința părții. Cas. I 33/86. Bul. pag. 89, 436. Bul. pag. 928.

b) Instanțele judecătorești care au fost sesizate de o cerere de perimare, nu pot fi împedicate de a se pronunța asupra ei, prin faptul că partea interesată, în urmă a cerut redeschiderea dosarului. Cas. I 82/86. Bul. pag. 179.

c) O hotărîre subscrișă și pronunțată în public fie chiar în materie de perimare, și are totă puterea legală, ne fiind permis nici unui judecător să mai revie asupra ei, calea legală de reformare fiind cea prevădută de lege. Cas. I 202/86. Bul. pag. 494.

d) Hotărîrile asupra cererilor de peremțiuine fiind date pe cale graciosă, ele nu trebuiesc pronunțate în ședința publică. Cas. I 246/86. Bul. pag. 679.

e) Conexarea având de efect unirea mai multor instanțe, nu împedică stingerea succesivă a fiecăreia din ele prin vre-un mijloc adus de lege, precum este peremțiuinea când este vorba de fondul dreptului și pretențiunile uneia din părți sunt distincte și contrarii de ale celei-alte. Cas. I 300/86. Bul. pag. 765.

f) Instanța se perimă dacă partea interesată a lăsat să treacă doi ani fără să plătească taxa portăreilor. Cas. II 114/86. Bul. pag. 894, 429/88. Bul. pag. 917.

g) Când instanța este sesisată de o cerere de perimare și alta de redeschiderea dosarului, am-

258. Efectul peremțiuinei unei judecăți este că

bele cereri trebuiesc cercetate și rezolvate. Ne pronunțarea curții asupra lor constituie o nemotivare a hotărîreii. Cas. I 55/87. Bul. pag. 109.

h) Cererea de redeschidere a dosarului, chiar însoțită de ordonanța președintelui de a se cita părțile, nu constituie un act de procedură de natură a întrerupe peremțiuinea, dacă nu s-au scos citațiunile. Cas. I 358/86. Bul. pag. 871. Cas. I 72/87. Bul. pag. 126, 77/89. Bul. pag. 245. Cas. I 159/91. Bul. pag. 427. Cas. I 117/92. Bul. pag. 236. Cas. I 285/95. Bul. pag. 933.

i) Hotărîrele care emană de la o jurisdicțiune graciosă, nu se pronunță în ședința publică, nici se cheamă părțile precum este de exemplu cazul de perimare al instanței. Cas. I 195/87. Bul. pag. 513.

j) Apelul este perimat, când partea care era datoră să stăruască pentru expedierea citațiunilor, a lasat să treacă doi ani de la cel din urmă act de procedură, măcar că se ordonase prestarea unui jurământ nesăvârșit din cauza ne plăței citațiunilor. Cas. I 283/87. Bul. pag. 750. Cas. I 396/94. Bul. pag. 119.

k) Se perimă instanța, când partea interesată căria încubă sarcina de a fi diligente, o lasă în părăsire în termen de doi ani, de la cel din urmă act de procedură. Cas. I 375/87. Bul. pag. 935.

l) Este admisibil recursul făcut d'a dreptul la casațiune contra unei încheieri dată de curtea de apel, pronunțând asupra unei cereri de perimare. Cas. I 140/88. Bul. pag. 466.

tote actele de procedură și ordonanțele preparatoriilor

m) Opozițiunile lăsate în nelucrare în timp de doi ani, se pot declara perimate, deosebit de instanța principală dacă n'a intervenit o hotărâre care să declare opozițiunea regulat făcută și admisibilă. Cas. I 247/88. Bul. pag. 839.

n) Se perimă instanța de recurs în casațiune dacă a trecut doi ani de la cel din urmă act de procedură (o închiere de amânare) până la data cererii de perimare fără să se mai fi făcut veriu un alt act de procedură. Cas. I 66/39. Bul. pag. 129; Cas. I 409/90. Bul. pag. 1283; Cas. I 416/90. Bul. pag. 1291; Cas. I 15/8J. Bul. pag. 23; Cas. I 3/90. Bul. pag. 2; Cas. II 29/90. Bul. pag. 373; Cas. II 45/90. Bul. pag. 577; Cas. I 44/91. Bul. pag. 123; Cas. I 226/91. Bul. pag. 612; Cas. I 37/92. Bul. pag. 97; Cas. Sec. Vacanțelor 131/93. Bul. pag. 692.

o) Inchierea prin care o instanță respinge cererea de perimare, o desesizează definitiv, și partea n'are alt mijloc de reformare a acelei încheierii de cât recursul în casațiune. Cas. I 148/96. Bul. pag. 440.

p) Inchierile prin care tribunalul statuază asupra unei cereri de perimare sunt supuse apelului, fără distincțiune dacă a respins sau a admis cererea de perimare. Cas. I 243/90. Bul. pag. 770.

q) Când tribunalul constată în fapt că au trecut doi ani de la cel din urmă act de procedură, și cu toate acestea respingerea cererii de perimare pe motiv că nu se putea imputa intimatului nici o culpă sau negligență, violează art. 257 din procedura civilă și hotărârea sa este casabilă. Cas. I 247/90. Bul. pag. 780.

r) Prescripțiunile art. 257 din procedura civilă, după care perimarea se pronunță fără chemarea părților, și au aplicațiune chiar înaintea curței de trimitere sesisată în urma casării deciziunii dată de altă curte. Cas. I 93/91. Bul. pag. 207.

s) Apelurile făcute la Divanul domnesc al Moldovei și cari, de la desființarea lui, au trecut la curtea da casațiune, se perimă dacă partea interesată a lăsat să treacă doi ani, de la cel din urmă act de procedură, fără să facă nici un alt act nou de procedură. Cas. I 161/91. Bul. pag. 431; Cas. I 325/91. Bul. pag. 930.

t) O sentință dată în lipsă cu dreptul de opoziție și apel, făcută contra ei a fost declarată perimată și n'a mai fost atacată pe nici o altă cale de reformare prevădută de lege; așa dar, creanța recunoscută printr'o atare sentință poate fi opusă în compensațiune. Cas. I 39/92. Bul. pag. 100.

u) Hotărârea curței de apel prin care un apel se declară perimat e susceptibilă de reformare numai pe calea recursului în casațiune, iar nu a opozițiunii înaintea aceleiași curți.

Suspendarea cursului preempțiunii unui apel pentru unul din apelanți, din cauza calității sale de militar aflat sub stég în timp de resbel, profită și are de efect a suspenda perempțiunea și pentru cei-alți apelanți care nu s'ar găsi în această categorie. Cas. I 251/92. Bul. pag. 597; Cas. I 420/91. Bul. pag. 1192.

v) Recursul în casațiune, în materie de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică, este perimat dacă partea interesată a lăsat să treacă doi ani de la cel

se află stinse.

din urmă act de procedură, fără a face să se dea curs procesului. Cas. II 200/92. Bul. pag. 1074.

w) Principiul juridic pe care este fondată peremțiuinea instanțelor este necesitatea socială de a nu se prelungi procesele la indefinit, după voința uneia din părți, de unde urmază că peremțiuinea se poate cere și dobândi în toate cazurile în cari urmărirea acțiunii a încetat, fără a fi necesitate de a se fi declarat această încetare printr'o prealabilă hotărîre de suspensiune. Cas. I 389/92. Bul. pag. 1079.

x) Peremțiuinea se întrerupe prin cererea de redeschiderea dosarului, cu condițiune ca această cerere să fie urmată de scoterea citațiunilor. Cas. I 325/90. Bul. pag. 1084. Cas. I 139/93. Bul. pag. 331.

y) Legea din 27 Aprilie 1877, pentru suspendarea prescripțiunilor și a termenelor unor acte judecătorești, are efectul de a suspenda cursul perimării unei judecăți nu numai în ce priveșce pe militarul aflat sub stég, dar și în privința tuturilor celor-alte persoane care fac parte în acel proces. Cas. I 23/94. Bul. pag. 24.

z) Judecata se va perima dupe cererea părții interesate, dacă a trecut doi ani de la cel din urmă act de procedură fără să se reîncepă judecata. Simpla cerere de redeschiderea dosarului fără scotere de citațiuni nu se poate socoti ca un act de procedură și prin urmare nu întrerupe peremțiuinea. Cas. I 149/94. Bul. pag. 487; Cas. I 197/94. Bul. pag. 641; Cas. I 245/95. Bul. pag. 714.

a') Dupe art. 257 din procedura civilă, combinat cu art. 895 din codul de comerț, judecata

Dreptul însă de a în

afacerilor comerciale se perimă când partea interesată lasă să treacă un an de la ultimul act de procedură, fără a o mai reîncepe. Cas. II. 413/94. Bul. pag. 1116.

b') Cursul peremțiuinei unei judecăți nu poate fi întrerupt prin mörtea părții. Ceea-ce art. 254 din procedura civilă admite este numai că judecata se suspendă printr'un asemenea eveniment, în vreme ce, dupe art. 257 din aceeași procedură judecata se perimă, dupe cererea părții interesate, chiar în privința minorilor și interzișilor întru cât de la cel din urmă act de procedură au trecut doi ani fără ca ea să se reîncepă. Cas. I 131/94. Bul. pag. 1254.

c') Hotărîrea dată asupra cererei de perimarea unui apel este susceptibilă de recurs în casatie deosebit și independent de hotărîrea dată asupra fondului. De unde urmază că, dacă partea căreia i s'a respins cererea de perimarea apelului adversarului său, a primit în urmă a se judeca în fondul procesului, fără a și face nici o rezervă în privința dreptului de a ataca hotărîrea de respingerea cererei de perimare, nu mai are dreptul ca în urmă să atace cu recurs această hotărîre dată asupra perimării și nici poate discuta cestiunea peremțiuinei cu ocașiunea recursului făcut contra hotărîrei dată asupra fondului. Cas. I 43/95. Bul. pag. 97.

d') Din combinațiunea art. 256 și 257 din procedura civilă rezultă ca simpla cerere de redeschidere a unei acțiuni pusă în suspensie, urmată de ordonanța președintelui, de a se cita părțile, nu constituie un act de pro-

tenta o acțiune nu este stins. (Pr. 257, 259, 329,

cedură de natură a întrerupe perempțiunea dacă nu s'au scos cuvenitele citațiuni. Cas. I 87/95. Bul. pag. 156.

e') Perempțiunea opozițiunei asupra căreia nu a intervenit o hotărîre care să recunoască regularitatea ei lasă hotărîrei pronunțată în lipsă autoritatea lucrului judecat. Cas. I 239/95. Bul. pag. 706. Cas. I 249/96. Bul. pag. 721.

f') Prin perimarea opozițiunei nu se perimă întreaga instanță, ci numai opozițiunea, dacă asupra acelei opozițiuni nu s'a pronunțat nici o hotărîre care să o declare cel puțin admisibilă, așa că hotărîrea opoșată cată să și producă toate efectele sale între părți. Cas. I 277/95. Bul. pag. 763. Cas. I 285/95. Bul. pag. 863.

g') Dupe art. 257 din procedura civilă, judecata se perimă dacă partea va lăsa să trecă doi ani de la cel din urmă act de procedură fără a mai face ver-un altul spre a se pune procesul în stare de judecată. Și, în înțelesul disului articol, combinat cu art. 256 din aceeași procedură, nu pôte fi privit ca întreruptiv de perempțiune de cât actul de procedură făcut în urma diligenței părții interesate, și care a fost adus la cunoștința adversalului său, precum este scôtirea citațiunei și comunicarea ei în persoana acestuia. Așa dar, nu pot constitui ca acte întreruptive de perempțiune nici ordonanța președentială prin care s'a fixat judecata procesului, dacă pentru acest termen, prin care nu face alt de cât să se constate că procedura, adică scôtirea citațiunilor, nu a fost îndeplinită pentru acea zi și că nu s'a presintat a-

tunci nici una din părți. Cas. I 249/95. Bul. pag. 271. Cas. I 371/95. Bul. pag. 1093.

h') Mișlocul că perimarea unei acțiuni trebuie a fi admisă cel puțin pentru părțile în privința căror cursul ei nu fusese întrerupt pe motiv că acțiunea nu ar fi fost admisibilă, dacă n'a fost propusă înaintea instanței de fond. Cas. I 461/95. Bul. pag. 1319.

i') Hotărîrele date de prima instanță asupra cererilor de perimare sunt susceptibile de apel, fie că s'a admis cererea, fie că s'a respins. Cas. I 24/96. Bul. pag. 27.

j') Cererile de redeschiderea unei acțiuni pusă în suspensie, nemată de scôtirea citațiunilor și comunicarea lor, nu sunt de natură a întrerupe cursul perempțiunei. Cas. I 49/96. Bul. pag. 167.

k') O judecată se pôte perima chiar când s'a ordonat facerea unei expertise dacă au trecut doi ani de la închierea care a ordonat expertisa, fără ca partea interesată să fie stăruiat ca expertisa să se facă și judecata să se reîncepă. Cas. I 72/96. Bul. pag. 194.

l') Când în contra aceleiași hotărîri sau făcut mai multe apeluri de către persoane deosebite, apeluri care au fost declarate conexe, dar în urmă puse în suspensie din cauza morței unuia din apelanți, însoțită și de citarea tuturilor părților, între care și reprezentantul celui mort, constituie un act întreruptiv de perempțiune, chiar în privința apelanților care au ramas în acțiune. Cas. I 15/96. Bul. pag. 663.

m') Pentru a cere perimarea, un procurator nu are nevoie de o procură specială, ci pôte face o asemenea cerere și în basa unei

376, 3°. — Civ. 1869) (Pr. Gen. 277). 1).

259. Chiar după perempțiunea judecătorei, când acțiunea se intentază din nou, părțile se vor putea folosi și vor putea invoca :

1° Mărturisirile, declarațiunile și jurământul, făcute de una din părți în timpul judecătorei perimate. (Pr. 124, 232, 244).

2° Depunerile martorilor morți deja și cari se află constatate prin proces verbal. (Pr. 198, 257, ur.) (Pr. Gen. 278). 2).

260. Un proces se închide când ambele părți,

prin act scris comunicat judecătorei cer închiderea.

1° Reciamantele singur se poate desista, fără prejudiciu de daune interese pentru pagubele ce va fi putut cauza pârâtului. (Pr. 128.—Civ. 998).

2° Numai părțile capabile de a contracta prin ele însăși se pot desista. (Civ. 949, ur.)

3° Același tribunal sau curte va statua asupra daunelor interese ce va putea pretinde pârâtului. (Pr. 261. — Civ. 1869) (Pr. Fr. 402, 403). 3).

261. După ce una din

procuri generale. Cas. II 101/93. Bul. pag. 886.

n' Actele de procedură efectuate afară de instanța sesizată, nu sunt întreruptive de perempțiune. Cas. I 35/97 «Dreptul» 21/97.

1) a) O sentință dată în lipsă, cu dreptul de opoziție în apel, capătă caracterul lucrului judecat, dacă opoziția făcută contra ei a fost declarată perimată și n'a mai fost atacată, pe nici o altă cale de reformare prevădută de lege; așa dar, creanța recunoscută printr'o atare sentință poate fi opusă în compensațiune. Cas. I 39/92. Bul. pag. 100.

b) Prin perimarea unei opozițiuni nu se perimă întregă instanță ci numai opozițiunea, dacă asupra acelei opozițiuni nu s'a pronunțat nicio hotărâre care să o declare cel puțin admisibilă, așa

că hotărârea opoasă cată să și producă toate efectele sale între părți. Cas. I 277/95. Bul. pag. 763.

2) a) Se violază legea, când tribunalul și fondază hotărârea pe probe instrumentate cu ocaziunea unui proces anterior, a cărui procedură a fost anulată, de ore ce instanțele judecătorești, nu pot să și bazeze deciziunile lor de cât pe dovezi adunate de dânsule și administrate în fața lor. Cas. I. 237/87. Bul. pag. 665.

3) a) Desistarea de la continuarea unei acțiuni pendinte făcută și acceptată în termeni condiționali, este asimilată cu o închidere provisorie a dosarului cu dreptul de a'l redeschide. Cas. I. 290/86 Bul. pag. 757.

b) Transacțiunile între părți au autoritatea lucrului judecat în cel din urmă resort, neputând

părți s'a desistat, și cealaltă a acceptat desistarea, acțiunea este stinsă definitiv. (Pr. 260) (Pr. Fr. 403, 1°.¹).

TITLUL XIII.

Despre regulare de competență.

262. Dacă o cauză se află înaintea a două sau mai mulți judecători de plasă cari țin de același tribunal, competența lor se

va regula de acest tribunal.

Dacă judecătorii de plasă depind de mai multe tribunale regularea competenței se va face de către curtea de apel respectivă.

Dacă judecătorii de plasă nu depind de aceeași curte, regularea competenței se va face de către Curtea de Casațiune. (Pr. 263, ur.—Pr. P. 522, ur.—L. C. Cas. 36) (Pr. Fr. 363, 1°, 2°, 3°).²)

263. Dacă aceeași ce-

să fie atacat pe cale principală. Cas. I. 314/88 Bul. pag. 1044.

c) Desistarea de la o căsătorie procedată, chiar dacă s'ar considera ca constituind o obligațiune de a nu se mai căsători cu acea persoană, nu poate totuși motiva prin sine însuși o cerere de nulitate din partea mamei, de oare-ce impedimentele la căsătorie sunt anume prescise de lege și părțile nu pot prin convențiuni particulare, nici să le creeze nici să le înlăture. Cas. I 203/90 Bul. pag. 626.

d) În materie penală, partea civilă care s'a desistat de la proces, rezervându-și dreptul de a urmări pe delincenții pe cale civilă, poate, înaintea aceleiași instanțe, înainte de a face procesul pe cale civilă și înainte de închiderea desbaterilor, să se constituie din nou ca parte civilă. Cas. II 195/94 Bul. pag. 560.

¹) a) Desistarea de la continuarea unei acțiuni pendinte, făcută și acceptată în termenii condiționali, este asimilată cu o închidere provisorie a dosarului,

cu dreptul de a-l redeschide. Cas. I 290/86 Bul. pag. 757.

b) Desistarea reclamantului de la o acțiune petitorie, cu reserva de a continua cu acțiunea posesorie ce mai avea intentată, nu poate avea de efect stingerea dreptului său de a urmări această acțiune posesorie. Cas. I 205/92 Bul. pag. 541.

c) Desistarea de la o acțiune nu poate fi opusă aceluia care a făcut-o de cât de partea față, de care el s'a desistat și numai dacă ea a fost făcută fără nici o restricțiune. Cas. II 69/95 Bul. pag. 824.

²) a) Când cursul justiției este întrerupt printr'un conflict negativ de competență, dreptul curții de casațiune este de a da un regulament de competență. Cas. I 331/87 Bul. pag. 874.

b) Când se ivesce un conflict de jurisdicțiune între două secțiuni ale aceluiași tribunal, numai curtea de casațiune are căderea să pronunțe un regulament de competență. Cas. I 171/90 Bul. pag. 579.

rere este adresată la două sau la mai multe tribunale județene, cari țin de aceeași curte, regularea competenței lor se va judeca de această curte. Ea se va judeca de către Curtea de Casație, dacă tribunalele nu țin toate de aceeași Curte, sau dacă conflictul există între una sau mai multe curți. (Pr. 262, 264, ur., 304.—Pr. P. 523.—L. C. Cas. 36) (Pr. Fr. 363, 4°) ¹⁾).

264. Indată ce se ivesce cazul de regularea competenței, se va suspenda verice altă procedură, până la regularea conflictului. (Pr. 262, ur., 265.—Pr. P. 530) ²⁾).

c) Nu poate fi vorba de regulare de competență când nu există conflict de jurisdicțiune.

Instanțele de fond sunt suverane în constatarea și aprecierea cestiuilor de fapt, și hotărârile lor, în astă privință scapă de sub censura curții de casație. Cas. I 374/93 Bul. pag. 1000.

¹⁾ a) Când cursul justiției este întrerupt printr'un conflict de competență, dreptul curții de casație este de a da un regulament de competență. Cas. 331/87 Bul. pag. 874.

b) Când se ivesce un conflict de jurisdicțiune între două secțiuni ale aceluiași tribunal, numai curtea de casație are căderea să pro-

265. Tribunalul său curtea care va judeca conflictul, va regula competența, față cu părțile, sau, în lipsa lor, dacă ele n'au venit după citațiunea ce li s'a făcut. (Pr. 262, ur.—Pr. P. 526) ³⁾).

TITLUL XIV.

Despre trimiterea la un alt tribunal pentru cauză de rudenie sau de afinitate.

266. Când una din părți va avea două rude sau afini până la gradul de văr al doilea, inclusiv, între judecătorii tribunalului de județ, ori trei rude sau afini, de același grad, la o curte de apel, sau când va avea o rudă, în gradul

nunțe un regulament de competență. Cas. I 171/90 Bul. pag. 580; Cas. II 330/91 Bul. pag. 812.

²⁾ a) Are loc de suspendarea judecării unui proces, până la pronunțarea unui regulament de competență, numai atunci când afacerea se găsește în același stare de procedură, înainte a două tribunale deosebite de același grad de jurisdicțiune. Cas. I 221/95 Bul. pag. 610.

³⁾ a) Cererea de redeschiderea dosarului, chiar însoțită de ordonanța președintelui de a se cita părțile, nu constituie un act de procedură de natură a întrerupe preempțiunea, dacă nu s'au scos citațiunile. Cas. I 72/87. Bul. p. 126.

arătă, între judecătorii tribunalului, ori două rude la curte și însăși partea aceea va fi membru la acel tribunal sau curte, cealaltă parte va putea cere strămutarea la un alt tribunal sau o altă curte. (Pr. 267, ur., 271, ur. 277.—Civ. 660, ur. Pr. P. 539, ur.) (Pr. Fr. 368).

267. Strămutarea se va cere înainte de a se începe pledarea părților. (Pr. 108, 266, 268, ur., 280.—Pr. P. 540) (Pr. Fr. 369, 1°).¹⁾

268. Cererea de strămutare se va desbata și se va pleda, față cu cealaltă parte, sau și în lipsă, dacă s'a chemat formal.

Se va încheia proces-verbal despre disele, dovedile și mijlocele fiecărei părți. Încheierea curței sau tribunalului, prin care se va primi sau se va respinge strămutarea, va fi motivată. (Pr. 266, ur., 269, ur.)

269. Dacă cererea de strămutare se pune înaintea unui tribunal, și dacă ea se primesce, strămu-

tarea se va face la unul din tribunalele cele mai apropiate care țin de aceeași curte; era dacă ea se primesce de o curte, strămutarea se va face la una din curțile cele mai apropiate. (Pr. 266, ur., 273) (Pr. Fr. 373).

270. Cererea de strămutare se va judeca cu apel și recurs. Apelul și recursul vor suspenda judecarea fondului. (Pr. 272, 283) (Pr. Fr. 376).

271. Acela care, în definitiv, va cădea asupra cererii sale de strămutare, se va condamna la o amendă de la 100 lei până la 500, și la alte daune interese în favoarea celei-alte părți. (Pr. 138, 273.—Civ. 998.—Pr. P. 538) (Pr. Fr. 374).

272. Apelul sau recursul se va forma fără taxă în termen de trei zile de la citirea încheierii în sala audiențelor. O dată ce acest termen a trecut, încheierea asupra strămutării va rămânea definitivă. Apelul sau recursul se

^{1) a)} Când instanța este sesizată de o cerere de redeschiderea dosarului și alta de perimare, ambele cereri trebuiesc cercetate și

resolvate. Ne pronunțarea curței asupra lor constituie o nemotivare a hotărârii. Cas. I 55/87. Bul. pag. 103.

va face printr'o declarațiune scrisă, chiar înaintea judecătoriei care a făcut încheierea ; judecătorii va înainta d'a dreptul cererea autorității competente. (Pr. 270. 318).

273. Când strămutarea nu s'a primit, procedura sa va continua înaintea tribunalului său curței ce începuse judecarea procesului. (Pr. 271).

TITLUL XV.

Despre recusațiune

274. Orice judecător va fi recusat :

1° Când judecătorul său femeea sa este, unul său altul, interesat personal în proces ;

2° Când judecătorul va

fi rudă ori afin al părților, sau al uneia dintr'insele până la al patrulea grad inclusiv ;

3° Dacă femeea judecătorului este rudă ori afin a uneia din părți, până la gradul mai sus arătat în cas când femeea va fi în viață și nedivorțată, sau dacă fiind mortă ori divorțată, se află copii dintr'insa. — Dacă este mortă ori divorțată și nu sunt copii dintr'insa, nu se vor recusa de cât soțul, ginerile și cumnatul. (Pr. 226, ur., 265, 276, ur., 313, 314 345. — J. Mil. 23) (99 L. Gen. 15 Fevr. 1816).¹⁾

275. Orice judecător va mai fi recusat :

1° Dacă judecătorul, fe-

^{1) a)} Din art. 274, 276, 280, 281 și 282 din procedura civilă, rezultă că : atunci când una din părțile litigante propun o recusare în persoana fie a unuia, fie a mai multor judecători, acești judecători nu pot ei însuși să discute propunerea de recusare, ci trebuie să o judece judecătorii rămași nerecușiți, dacă sunt în complectul prevăzut de lege ; iar în cas contrariu să se completeze tribunalul său curtea cu alți judecători și, în lipsă de judecători, cu avocați conform dreptului comun, și acesta chiar când motivele de recusare n'ar intra

în acele prevăzute de lege. Cas. II 171/93. Bul. pag. 910.

^{b)} În materie de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică, jurații se pot recusa și de la sine, conform dreptului comun relativ la recusarea judecătorilor, când în persoana lor există veră-un motiv legal de recusare. Ast-fel, un jurat a fost în drept a se recusa de la sine, pentru că e frate cu proprietarul expropriat, cas prevăzut de art. 274 alin. II din procedura civilă, și judecătorul director, primind această recusațiune, nu violază nici un text de lege. Cas. 8/95. Bul. pag. 56.

meia sa, descendenții ori ascendenții săi, sau afinii săi, de aceeași linie, a un proces asupra unei cestiuni asemănată întocmai cu aceea care se judecă între părți;

2° Dacă aceste persoane a un judecată la tribunalul său curtea unde una din părți este judecător;

3° Dacă între aceleași persoane și una din părți, ori soția și rudele sale în linie dreaptă, a fost o judecată criminală în decurs de cinci ani înaintea recusărei. (Pr. 274, 276. ur., 314.—J. Mil. 23) (103 L. G. 15 Febr. 1816, 1°, 2°, și 3°).

276. Ori-ce judecător va fi încă recusabil:

1° Dacă el, femeia sa, sau copiii săi minori sunt creditor, debitor ori garanți ai uneia din părți; (104 L. Gen. 15 Febr. 1816).

2° Dacă este moștenitor presumpțiv sau donator al uneia din părți, sau dacă una din părți este moștenitorul său presumpțiv. (104, 2° L. Gen. 15 Febr. 1816).

3° Dacă el este stăpân sau asociat al unei părți. (104, 4° L. Gen. 15 Febr. 1816).

4° Dacă judecătorul este

tutor, curator sau consiliu judiciar al uneia din părți. (104, 5° L. Gen. 15 Febr. 1816)

5° Dacă el este administrator al unui stabiliment sau societăți care se află interesată în proces. (104, 6° L. Gen. 15 Febr. 1816).

6° Dacă a pledat sau și a dat opiniunea în scris în acest proces, (105, 1° L. Gen. 15 Febr. 1816).

7° Dacă a mai luat parte la acest proces ca judecător, arbitru sau expert. (105, 3° L. Gen. 15 Febr. 1816).

8° Dacă a depus ca martor în astă cestiune. (105, 4° L. Gen. 15 Febr. 1816).

9° Dacă și-a manifestat public opiniunea sa mai înainte de a se pronunța hotărîrea. (105, 5° L. Gen. 15 Febr. 1816).

10° Dacă a primit de la una din părți daruri sau promisiuni de daruri ori de serviciu. (105, 7° L. Gen. 15 Febr. 1816).

11° Dacă este inimizie capitală între judecător și una din părți; dacă din partea judecătorului a urmat în contra uneia din părți, în cele șese luni din naintea recusațiunei, agreșiuni, injurii sau amenin-

țări verbale sau în scris. (105, 9° L. Gen. 15 Febr. 1816). ¹⁾

12° Dacă este frate, rudă de sus ori de jos cu avocatul uneia din părți. (Pr. 274, ur. 277, ur. — J. Mil. 23) (106 L. Gen. 15 Febr. 1816).

277. Nu vor fi recusabili rudele sau afiniile celor care figurează în pro-

ces în calitate de tutori, curatorii, directorii ai unui stabiliment public sau de comerț, cînd aceștii tutori, curatorii ori administratorii nu vor avea un interes personal în proces. (Pr. 274-276) (102 L. Gen. 15 Febr. 1816).

278. Tot judecătorul care va ști că există în persoana sa o cauză de re-

^{1) a)} Mijócele privitoare la recusarea unui judecător, sunt fără interes, cînd în ziua pronunțării el n'a mai luat parte în proces. Cas. I 149/36 Bul. pag. 404.

^{b)} Este viciat compusă curtea de apel în materie penală ca și în cea civilă, cu judecătorii din aceea care făcînd parte din camera de punere sub acusațiune sau pronunțat în cauză trimetînd procesul la tribunal. Cas. II 53/87 Bul. pag. 75.

^{c)} Un judecător nu póte participa la curtea cu jurați numai atunci cînd a dat un mandat de depunere, de arestare sau a scris o ordonanță de urmărire. Cas. II 190/89 Bul. pag. 369.

^{d)} Nu constituie o cauză de recusare cînd judecătorul sa pronunțat într'un alt proces și care avea alt obiect. Cas. I 350/89 Bul. pag. 925.

^{e)} Nu există cas de recusațiune în persoana unui judecător pentru rudenia sa cu un fost avocat al părții în proces. Cas. I 72/90. Bul. pag. 178.

^{f)} Nu se póte face un motiv de casare din faptul că un judecător care a participat la curtea cu jurați era recusabil, într'u cât

nu s'a produs recusarea la instanța de fond. Cas. II 367/90 Bul. pag. 92.

^{g)} Din art. 274, 276, 280, 281 și 282 din procedura civilă, rezultă că: atunoi cînd una din părțile în litigiu propune o recusare în persoana, fie a unuia, fie a mai multor judecătorii, aceștii judecătorii nu pot ei însăși să discute propunerea de recusare, ci trebuie să o judece judecătorii rămași nerecusati, dacă sunt în complectul prevăduț de lege; iar în cas contrariu să se completeze tribunalul sau curtea cu alți judecătorii și, în lipsă de judecătorii, cu avocații, conform dreptului comun, și acesta chiar cînd motivele de recusare n'ar intra în acelea prevăduțe de lege. Cas. II 171/93 Bul. pag. 910.

^{h)} Dacă judecătorii curței de apel, care au luat parte la camera de punere sub acusare pentru trîmiterea preventivului în judecată, se recusă de a judeca procesul și în fond, curtea este bine constituită prin judecătorii trași la sort de la o altă secțiune a aceleiași curți. Cas. II 166/86 Bul. pag. 636.

cusatiune o va declara însuși tribunalului său curteii, care va decide dacă trebuie să ia parte la judecată. (Pr. 274, ur, 283, ur.) (109 L. Gen. 15 Febr. 1816).¹⁾

279. Judecătorul însă recusabil va putea lua parte la proces, dacă toate părțile cari figurază în proces și cari vor fi capabile a contracta prin ele însăși, vor declara direct, sau prin un împuternicit special pentru acesta, că primesc a'l avea de judecător.

Sentința sau hotărîrea

va face mențiune despre acesta. (Pr. 274, ur.) (110 L. Gen. 15 Febr. 1816).²⁾

280. Cel ce va voi să recuse va trebui să facă propunerea sa de recusare mai înainte de începerea desbaterilor. (L. J. Oc. 34, 105-109).

Dacă cauzele de recusare, s'au ivit după începerea procesului, partea interesată le va propune îndată ce le va cunoște. (Pr. 214, 267, 278, 281, ur. 287, 345) (111, L. Gen. 15 Febr. 1816).³⁾

281. Recusațiunea va fi

¹⁾ a) Un judecător nu poate participa la curtea cu jurați numai atunci când a dat un mandat de depunere, de arestare sau a subscris o ordonanță de urmărire. Cas. II 190/89 Bul. pag. 369.

b) Nu se poate invoca pentru prima oară un mijloc de casare tras din împregiurarea că unii din judecătorii fondului erau recusabili, dacă această recusare n'a fost propusă înaintea instanței de fond. Cas. I 394/91 Bul. pag. 1094.

c) Nu poate da loc la casare lipsa declarațiunii ce art. 278 din procedura civilă prescrie judecătorului care va ști că există în persoana sa o cauză de recusațiune, dacă partea interesată n'a propus recusarea la timp oportun. Cas. II 81/93 Bul. pag. 509.

d) Neabținerea de la judecată a unui judecător care era recusabil, nu poate atrage casarea ho-

tărîrei pronunțată dacă partea interesată n'a propus cererea de recusare înaintea instanței de fond. Cas. II 470/93 Bul. pag. 919.

²⁾ a) Nu se poate invoca pentru prima oară un mijloc de casare tras din împrejurarea că unii din judecătorii fondului erau recusabili, dacă această recusare n'a fost propusă înaintea instanței de fond. Cas. I 394/91 Bul. pag. 1094.

b) Neabținerea de la judecată a unui judecător care era recusabil, nu poate atrage casarea hotărîrei, pronunțată dacă partea interesată n'a propus cererea de de recusare înaintea instanței de fond. Cas. II 470/93 Bul. pag. 919.

³⁾ a) Recusațiunea în persoana unui judecător trebuie să fie propusă înaintea începerei desbaterilor, de unde consecința că hotărîrea nu este nulă dacă judecătorul a luat parte, chiar dacă era recusabil, afară de cazul când

propusă printr'un act scris, dat președintelui, sau dacă recusațiunea este în contra președintelui, dat judecătorului care 'i va ținea locul. (L. Timbr. 20, 32°).

Acest act va fi scris de partea care propune recusarea sau de împuternicitul său. (Pr. 274., ur. 280, 282, ur. 287) (113, 1° și 2° L. G. 15 Febr. 1816).¹⁾

282. Președintele va comunica actul judecătorului recusat.

Acesta va răspunde, în scris sau verbal, în camera de consiliu.

Nu se va face nici un alt act de procedură. (Pr. 281, 283, ur. 287) 113. 3°, 4°, 5° L. Gen. 15 Febr. 1816).

283. Tribunalul său cur-

densul ar fi fost personal interesat în cauză. Cas. II 172/90 Bul. pag. 394.

¹⁾ a) Nu este ținut tribunalul să se pronunțe asupra recusațiunii ridicată în persoana unui judecător, când ea nu este formulată în scris. Cas. II 177/90 Bul. pag. 1439.

²⁾ a) Advocatul este în drept a face recusațiune în persoana unui judecător, în virtutea procurei clientului său. Cas. II 96/87 Bul. pag. 158.

b) Când asupra unei contestațiuni la o urmărire imobiliară,

tea înaintea căria s'a propus recusarea, va delibera asupra-î după ce va asculta și concludiunile ministerului public. (114, 1° L. Gen. 15 Febr. 1826).

Judecătorul recusat nu va putea lua parte la astă deliberare. (116, 1° L. Gen. 15 Febr. 1816).

Incheierea asupra recusațiunii se va putea cili în ședința publică, și dreptul de apel sau recurs nu va împedica pe tribunal sau curte de a intra în examinarea fondului. (Pr. 215, 280, ur. 284, ur. 287, 345.— L. J. Oc. 107) (114, 2° L. Gen. 15 Febr. 1816).²⁾

284. Dacă recusarea s'a primit, judecătorul recusat se va retrage, și nu va putea, sub nici un fel de cuvânt, asista în camera de

care debitorul cere amânarea ei, ca fiindu-i acordată de creditor, se propune o recusațiune și din cauza neputinței de a se completa tribunalul cu membrii necesari spre a rezolva, se amână atât cestiunea de recusațiune cât și contestațiunea, tribunalul nu poate să procedă la efectuarea vândărei în urma stăruinței unui alt creditor urmăritor, întru cât ambele urmăririi erau conexe, mai înainte de a se rezolva recusațiunea și cu participarea mai cu seamă a judecătorului recusat. Cas. II 39/83 Bul. pag. 332.

consiliu, la deliberările judecătorilor asupra procesului. (Pr. 280, ur. 283, 286, 287.—L. J. Oc. 109) (116. 2° L. Gen. 15 Febr. 1816).

285. Numai respingerea recusărei contra unuia din membrii curților apelative, poate provoca casarea sentinței curței. ¹⁾

Recusările contra hotărîrilor tribunalelor pentru acest motiv, va putea avea loc numai atunci când sentința pronunțată de tribunal este din acelea cari rămân definitive. Pr. 283, 284.—L. C. Cas. 38).

286. Dispozițiunile de

mai sus asupra cauzelor de recusare și modul de a le propune și judeca se vor aplica:

Procurorilor și substituțiilor lor, precum și grefierilor.

Procurorii și substituții nu se pot recusa când jăcă rol de părți principale. (Pr. 81, 274-276, 277-279, 280-284) (117 L. Gen. 15 Febr. 1816). ²⁾

287. Dispozițiunile de mai sus, fiind aplicabile la materiile penale ca și la cele civile, art. 550 până la art. 572 din procedura Codicelui penal rămân a-

¹⁾ a) Nu se poate face recurs în casațiune de cât numai în contra unei hotărîri care respinge o cerere de recuzare și o asemenea cerere nici a existat. Cas. I 19|87. Bul. pag. 19.

b) Neregularitățile de forme, nefiind de ordine publică, nu se poate propune pentru prima oră în casațiune, dacă n'a fost propus la instanța de fond. Cas. II 118/86. Bul. pag. 902.

c) Dacă recusarea în persóna unui judecător n'a fost propusă la instanța de fond, nu se poate face un motiv de casare pentru acesta. Cas. II 92|89. Bul. pag. 218; Cas. I 394|91. Bul. pag. 1094.

d) Nu poate da loc la casare lipsa de declarațiune ce art. 278 din procedura civilă prescrie judecătorului care va sci că există în persóna sa o cauză de recu-

sațiune, dacă partea interesată n'a propus recusarea la timp. Cas. II 81|93. Bul. pag. 109.

e) Neabținerea de la judecată a unui judecător care era recusabil, nu poate atrage casarea hotărîrei pronunțată, dacă partea interesată n'a propus cererea de recusare înaintea instanței de fond. Cas. II 470/93. Bul. pag. 919.

f) Pentru ca recusarea unui judecător să pótă fi invocată ca motiv de casare trebuie ca să fi fost propusă înaintea instanței ce a pronunțat hotărîrea definitivă. Cas. 394|95. Bul. pag. 1113.

²⁾ a) Participarea înaintea curței de trimitere a aceluiași procuror care a figurat și înaintea primei curți, nu constituie un mijloc de casare, el având rol de parte principală. Cas. II 65|89. Bul. pag. 117.

brogate. (108. L. Gen. 15 Febr. 1816). ¹⁾

TITLUL XVI.

Despre revisuirea judecăților.

Secțiunea 1. — *Casurile în care se poate cere recisuirea.*

288. Se va putea cere revisuirea unei sentințe sau decisiuni rămase definitive:

1° Dacă coprinde dispozițiunii contrarii unei alteia sau atât de obscure în cât nu li se poate înțelege sensul și nu se pot aplica.

2° Dacă se pronunță asupra unor lucruri cari nu s'a cerut.

3° Dacă judecata a dat mai mult de cât s'a cerut.

4° Dacă s'a uitat a se pro

nunța asupra unui punct cerut.

5° Dacă obiectul procesului nu se află în ființă sau nu se poate prețui.

6° Dacă condamnatul va dovedi că a îndeplinit deja parte din dispozițiunile hotărârii cu care cere a se scădea.

7° Dacă sentința, fiind pentru imobile, puncturile de hotare, fie și streine, pe care s'a întemiat hotărârea, sunt contestate în ființa lor.

8° Dacă asupra unei prețuirii ordonate prin definitivă sentință, se vor ivi contestațiuni bine-cuvântate. (Pr. 289, ur. 292, ur. 296, 365, 367. — L. T. 21, 7°) (Pr. Gen. 281). ²⁾

289. Revisuirea se poate

1) a) Participarea înaintea curței de trimetere a aceluiași procuror care a figurat și înaintea primei curți, nu constituie un mijloc de casare el având rol de parte principală. Cas. II 65|39 Bul. pag. 117.

2) Aliniatele 5, 6, 7 și 8 de la art. 288 lipsesc atât în art. și Pr. Genoveză cât și cea franceză; ele sunt inovațiuni ale Legiuitorului Român.

a) Este admisibilă cererea de revisuire, când se constată că s'a dat ceea ce nu s'a cerut și mai mult de cât s'a cerut.

Pe cale de revisuire, nu se

poate acorda dobândi care nu fusese cerute, fără să se violeze autoritatea lucrului judecat. Cas. I 257|86 Bul. pag. 760.

b) Neputința de a se executa o hotărâre constituie un cas de revisuire iar nu de casare. Cas. sec. I 385|83 Bul. pag. 922.

c) Cererea de revisuire în contra decisiunilor date contradictoriu, de curtea de casațiune este neadmisibilă. Cas I. 94|87 Bul. p. 134, Cas. I 133|91 Bul. pag. 312.

d) Admiterea cererii de revisuire sub raportul formei de revisuire nu leagă instanța și asupra capetelor de cerere pe care

cere dacă este contrarie-tate de sentințe sau decisiuni definitive, date între aceleași părți asupra aceluiași obiect și cu ace-

leași mijloce de către aceleași tribunale sau curți. (Pr. 288, 290, ur. 293, ur. 296, 304.—Pr. P 445, ur. —Civ. 1201) (Pr. Gen. 282).

este întemeiată revizuirea în fond Cas. I 144/87. Bul. pag. 317.

e) Ne statuarea asupra unui punct cerut de părți, constituie un motiv de revizuire Cas. I 267/87 Bul. pag. 691.

f) Ne pronunțarea instanței asupra unui punct cerut de părți constituie un motiv de revizuire, iar nu de casare. Cas. I. 269/87 Bul. pag. 694.

g) Mama legitimă a unui copil, are dreptul să ceară pe cale principală usufructul său legal din averea defunctului său soț afară numai dacă l'a cerut și curtea nu s'a pronunțat, pentru care i este rezervat dreptul de revizuire. Cas. I. 10/83. Bul. pag. 11.

h) Revisuirea unei hotărâri pe motiv de omisiune de a se fi pronunțat asupra unui punct cerut nu este admisibilă, dacă partea nu dovedește că punctul asupra căruia nu s'a pronunțat a fost în adevăr cerut. Cas. I 18/89 Bul. pag. 27.

i) Omisiunea de a se statua de către instanțele de fond asupra unui punct cerut, nu poate constitui un mijloc de casare, ci o cerere de revizuire. Cas I 120/90. Bul. pag. 314; Cas. I 1/93 Bul. pag. 1; Cas. I 176/93 Bul. pag. 482; Cas. II. 413/94 Bul. pag. 1117.

j) Este casabilă hotărârea care admite revizuirea unei hotărâri pe motiv că ea ar fi pronunțat condamnațiunii mai mari de cât s'a cerut, când se constată că prin ea nu s'a acordat de cât ceea ce s'a reclamat. Cas. I 440/90

Bul. pag. 1412.

k) Revisuirea unei hotărâri poate avea loc numai atunci, când judecătorul nu s'a pronunțat asupra unui cap de cerere, iar nu când el a omis a se pronunța asupra unui mijloc pe care se întemeia cererea, căci acesta dă loc numai la recurs în casațiune. Cas. I 204/91 Bul. pag. 582.

l) Revisuirea prevăzută de art. 288 al 7 din procedura civilă, are loc numai atunci când sunt constatate în însăși ființa lor punctele de hotare stabilite în prima hotărâre a cărei revizuire se cere, nu însă și atunci, când se cere ca linia ce pleacă de la un punct la altul, să fie o linie dreaptă, iar nu conform posesiunii actuale. Cas. I. 241/91 Bul. pag. 693.

m) Constatarea instanței de fond că o cerere nu s'a făcut de cât după închiderea debaterilor, în concluziuni scrise, este o cestiune de fapt care scapă de controlul curții de casațiune. Nu violază autoritatea lucrului judecat deciziunea care nu consideră că ast-fel o hotărâre, la care părțile s'a referit cu argumente de apărare, fără ca să formuleze precis că invocă autoritatea lucrului judecat. Cas. I 30/91 Bul. pag. 758.

n) Când hotărârea pronunțată condamnațiunii mai mari de cât cele cerute, reformarea ei nu se poate cere pe calea recursului în casațiune, ci numai pe aceea a revizuirii, conform art. 288, alin. III din proc. civilă. Cas. I 329/91

290. Revisuirea se va mai cere:

1° Dacă de la pronunțarea hotărîrii s'a descoperit acte probatorii, cari s'a ținut până atunci sau de către chiar partea în favoarea căria s'a pronunțat judecata, sau prin o forță majoră.

2° Dacă judecata s'a pronunțat întemeindu-se pe nise acte cari erau deja declarate false pe când a-

vea loc înfățișarea sa și cari s'a ținut și declarat false în urma judecății.

3° Dacă martorii cari au depus în acea judecată, sau partea care a jurat s'a descoperit mai în urmă că acei martori au fost mincinoși, sau că acea parte a comis un sperjur. (Pr. 288, ur. 291, 293, ur. 296, 365.—Pr. P. 445-449.—Civ. 1714, 1716) (Pr. Gen. 284).¹⁾

291. Statul, comunele,

Bul. pag. 935.

o) Numai hotărîrile instanțelor de fond sunt susceptibile de revisuire iar nu și ale curții de casație. Cas. I. 432/91 Bul. pag. 1253.

p) Art. 288, alin. I din procedura civilă, admite revisuirea unei hotărîri numai în cazul în care există contrarietate sau obscuritate între diferitele dispozițiuni ale însuși dispozitivului hotărîrii, iar nu și atunci când acest lucru ar exista între motivele hotărîrii și dispozitivul ei. Cas. I. 204/93. Bul. pag. 555.

q) Legiuitorul procedurii civile a avut în vedere, în materie de revisuire, nu numai procedurile civile franceze și genoveze ci și legiuirea română din 1852 asupra împedărilor. Cas. I. Unite 4/94. Bul. pag. 409.

r) Sunt susceptibile de revisuire nu numai hotărîrile pronunțate de ultima instanță, dar și acelea cari au fost pronunțate de prima jurisdicțiune și au rămas definitive prin neapelare. Cas. I 39/91. Bul. pag. 1107.

1) a) Cererile de revisuire se pot face în cas când de la pronunțarea hotărîrii s'a descoperit acte probatorii, care au fost reținute de partea adversă sau de forță majoră, iar nu și când s'a pierdut din neglijența lor. Cas. I 364/87 Bul. pag. 970; 77/37 Bul. pag. 630.

b) Tutorele pôte figura înaintea curții de casație fără autorizațiunea consiliului de familie, dacă a figurat în această calitate fără nici o contestațiune la instanțele de fond. Cas. I 13/18 Bul. pag. 19.

c) Este admisibilă cererea de revisuire făcută în virtutea art. 290 procedura civilă, pe motiv de descoperirea de noi acte, când aceste acte nu consistă dintr'o hotărîre judecătorească care e un act public și trecut în registrele tribunalului puse la dispozițiunea părții ca să fie putut lua cunoștința de ele, așa că nu se pôte dice că a fost reținute de partea adversă sau de o forță majoră. Cas. I 284/91 Bul. pag. 740.

d) Dreptul contabilului de a

stabilimentele publice și a cere revisuirea, dacă cel minorii pot fi încă admiși însărcinați a'i apăra nu'i

cere revisuirea unui compt, asupra căruia se va fi dat o hotărîre de curtea de compturi, nu se mărginesce numai la casurile de omisiuni, erori, etc. Acésta restricțiune este impusă de art. 19 din legea organică a dîsei curți numai în privința revisuirii ce s'ar face ex-officio de curte sau după rechișițiunea ministrului public. Comptabilul este în drept a cere revisuirea orî de câte orî și va sprijini cererea sa pe un act justificativ în regulă, dobândit în urma hotărîrii și asupra căruia curtea, neavîndu-l în vedere la cercetarea comptului, n'a putut a se pronunța. Și citatul art. 19, cu deosebire de dispozițiunile art. 290 al I din procedura civilă, nu pune ca condițiune a admiterei cererei de revisuire, întemeiată pe acte justificative noi, că acele acte să fi fost reținute prin o forță majoră. Așa dar, este casabilă hotărîrea prin care curtea de compturi respinge o asemenea cerere de revisuire pe motiv că ea n'a fost cerută pentru verio omisiune sau eróre strecurată în decisiunea sa, ei orî fapte puse pentru prima oră în judecata ei. Cas. II 132/93 Bul. pag. 783.

e) Statul este în drept a cere revisuirea unei hotărîri dată în prima instanță, când n'a fost apărât și ea rămas definitivă prin ne apelare. Cas. I 21/94 Bul. pag. 22.

f) Sub imperiul leguirei din anul 1852 asupra împiedicărilor, singura condițiune ce se cerea pentru ca o hotărîre să pótă fi atacată pe cale, de împiedicare, (revisuire), neapărat în casurile

ce legea prevedea, era ca acea hotărîre să fie executorie, și acésta fără a se distinge dacă instanța ce a dat'o avea sau nu dreptul de la lege a da aceea hotărîre într'un mod definitiv și irevocabil. Ast-fel, sub imperiul legilor în vigore în anul 1852, și anume al regulamentului organic și al legii din 1847, pentru o mai grabnică săvîrșire a pricinilor judecătorești, putéu fi atacate pe cale împiedicărei hotărîrilor desăvîrșite, executorii, adică când partea are drept a le ataca pe calea opozițiunei sau apelului; și acésta chiar în cazul când legea acordând părții aceste drepturi, dînsa a lăsat să trecă termenul fără a usa de aceste căi. Cas. sec. unite 4/94 Bul. pag. 499.

g) Cestiunea de a se sci cum că nisce acte n'a fost cunoscute părții dintr'o cauză de forță majoră, și că, prin urmare, dînsa e în drept, aseménat ar 290 al I din procedura civilă, a cere revisuirea hotărîrii pronunțată contra'i, constitué o cestiune de fapt lăsată cu totul la aprecierea judecătorului de fond, fără ca să se pótă susțină că n'ar putea exista o forță majoră atunci când actele se găseau într'o arhivă publică. Cas. I 67/95 Bul. pag. 124.

h) Cererea de revisuire a unei hotărîri nu este admisibilă de cât în cazul când s'ar constata că s'a descoperit acte noi care s'a reținut până atunci sa de către partea în favórea căria s'a pronunțat judecata, sau prin o forță majoră. Cestiunea de a se sci dacă un act ce se presintă de părți este sau nu, probatoriu, sau a fost sau nu deținut printr'o

aŭ apărat, ¹⁾ sau dacă, într'un mod fraudulos, aŭ omis a arăta justiției acte importante, sau a lăsat a se călca forme esențiale

causă de forță majoră, constituie o cestiune de fapt de arbitul suveran al instanțelor de fond. Cas. I 234/96 Bul. pag. 97².

¹⁾ Art. unic al L. din 13 Apr. 1885, dice: Prin cuvintele «dacă cei însărcinați a'i apăra nu'i aŭ apărat» din art. 291 din procedura Civilă se înțelege nu numai lipsa totală de apărare, dar și ori-ce apărare ne completă, care nu ar îmbrățișa toate punctele deduse în instanță.

²⁾ a) Statul, comunele și stabilimentele publice, pot cere revizuirea hotărârilor date contra lor, nu numai când ele n'aŭ fost de loc apărate, dar și când cei însărcinați de a le apăra, n'aŭ prezentat o apărare completă, cuprinzând toate punctele deduse în instanță. Cas. I 1/86. Bul. pag. 101.

b) Statul nu se poate prevala de dreptul de revizuire pentru lipsă de apărare în materie de delict silvice. Cas. II 190/83. Bul. pag. 376.

c) În materie de delict silvice nu este admisibilă cererea de revizuire. Cas. II 197/86. Bul. pag. 435.

d) Se dă drept numai minorilor de a cere revizuirea hotărârilor, în cazul când n'aŭ fost apărați în judecată, nu însă și tutorilor. Cas. I 440/87. Bul. pag. 793.

e) Advocatul este în drept a face recusațiune în persoana unui judecător, în virtutea procurei clientului său. Cas. II 12/87. Bul. pag. 159.

prescrise în favore-le de procedură și legi. (Pr. 288, ur. 292, ur. 297.—Civ. 390, 454) (Pr. Fr. 481).²⁾

292. Revisuirea nu se

f) Statul este în drept a cere revizuirea unei hotărâri, în care interesele sale n'aŭ fost corăplect apărate. Cas. I 66/93. Bul. pag. 115; Cas. I 21/94. Bul. pag. 22.

g) Un stabiliment public poate obține revizuirea nu numai în lipsa totală de apărare din partea celor însărcinați a'i apăra, dar încă și în cas de apărare incompletă. Cas. I 203/93. Bul. pag. 53.

h) Prin cuvintele: «dacă cei însărcinați cu apărarea nu'i aŭ apărat», din art. 291 din procedura civilă, se înțelege nu numai lipsa totală de apărare, dar și de ori-ce apărare incompletă, care nu ar îmbrățișa toate punctele deduse în instanță, de unde urmează că Statul e în drept a cere revizuirea unei hotărâri dată în lipsă'i, când opozițiunea făcută contra ei'i a fost respinsă pentru că n'a justificat cauza absent'i. Cas. I 480/94. Bul. pag. 917.

i) Este suverană și scapă de controlul curții de casațiune hotărârea care respinge o cerere de revizuire, formulată pe motiv că unul din martori, pe a căruia depunere se întemeia era incapabil de a depune ca atare, când ea constată că hotărârea a cărei revizuire se cere să susține pe celelalte mijloce de dovedire produse de partea în favoarea căreia s'a pronunțat. Cas. I 373/94. Bul. pag. 1081.

j) Statul e în drept a cere revizuirea unei hotărâri definitive prin care i s'a respins o opozi-

póte cere pentru o eróre materială de redacțiune asupra numelor, cualității și conclusiunilor părților, nici pentru o eróre de calcul în dispozitiv. Asemenea eróri se pot îndrepta, în urma unei simple cereri, în marginea saú în josul copiei și originalulul

hotărîrei. (Pr. 123. — Civ. 1717) (Pr. Gen. 287).¹⁾

Secțiunea 2.—*Formele și termenii cererilor de revisuire.*

293. Ori-ce cerere spre a revisui o sentință saú decisiune, se va adresa de către partea interesată, la tribunalul saú curtea care

ține ca ne justificată, fără să'i se póta opună că reprezentantul s'eú fiind presinte la judecata opozițiunii și susținend că cauza lipseí sale de la prima înfățișare când s'a pronunțat hotărîrea opoșată e pe deplin justificată prin acesta interesele Statului aú fost apărute și deci, n'ar mai avea dreptul de revisuire, căci în acest cas nu se póte dice că a existat o apărare în fond, cum înțelege articolul 291 din procedura civilă. Cas. I 63|95. Bul. pag. 117.

k) După art. 291 din procedura civilă, ast-fel cum a fost modificat și complectat prin legea interpretativă din 1885, Statul póte să ceră revisuirea unei hotărîri numai când apărarea sa a fost necomplectă, neîmbrățișand tóte punctele deduse în instanță. Așa dar, este neadmisibilă o cerere de revisuire făcută de Stat, când ea se întemeiađă pe aceleași motive de apărare pe cari le-a opus la judecarea fondului și pe care instanțele judecătoreșci le-a avut în vedere și le-a discutat cu ocasiunea primei judecări. Cas. I 36|90. Bul. pag. 108.

¹⁾ a) Rectificarea erorilor de calcul se face numai când există în dispozitivul hotărîrilor, iar nu și când ar exista în consideran-

tele ei. Cas. I 197|88 Bul. pag. 602.

b) Erorile de calcul nu se pot îndrepta de cât în modul arătat de art. 292 din procedura civilă, iar nu pe cale extraordinară a recursului în casațiune. Cas. I 33|89 Bul. pag. 48.

c) O eróre materială făcută în dispozitivul unei hotărîri asupra unei cifre nu se póte rectifica pe cale de acțiune principală ci numai pe acea prevăduță de art. 292 din procedura codului civil, de óre-ce se contravine autorității lucrului judecat. Cas. I 166|90 Bul. pag. 467.

d) În materie electorală, ca și în regula de drept comun, o eróre materială ce se comite asupra numelui părților în hotărîrile judecătoreșci, se póte îndrepta, conform art. 292 din procedura civilă, după o simplă cerere ce cată să se adreseze instanței care a pronunțat hotărîrea, iar nu pe calea apelului la instanța superióră. Cas. II 123|90 Bul. pag. 511.

e) Eróre de calcul în cifre, comisă într'o hotărîre judecătorească, nu póte forma obiectul unui recurs în casațiune; îndreptarea ei póte fi cerută conform art. 292 procedura civilă. Cas. I 208|91 Bul. pag. 538.

aŭ pronunțat, în ultima instanță, acea sentință saŭ decisiune. (Pr. 288, ur. 294, ur. 296. 367.—L. Timb. 18, 1°; 21, 7°) (Pr. Fr. 490).¹⁾

294. Cererea de revizuire se va instrui și judeca ca și ori-ce altă cerere principală. Ministerul public va fi tot-d'auna ascultat. (Pr. 80, ur. 293, 295, ur. 298) (Pr. Gen. 295).²⁾

295. Cererea de revizuire nu va opri esecutarea sentinței saŭ decisiu-

nei atacate.

Cu toate acestea tribunalul saŭ curtea va putea, după împrejurări, saŭ să oprască esecutarea îndatorind pe partea care cere revizuirea a da cauțiune, saŭ să se supună la cauțiune pe partea ce voesce a urma esecutarea. (Pr. 293, ur. 337) (Pr. Gen. 296).

296. Cererea de revizuire se va face :

a) În termen de o lună de la primirea copieii de

¹⁾ a) Cererea de revizuire în contra hotărârilor date contradictoriu, de curtea de casațiune este neadmisibilă. Cas. I 94|87. Bul. pag. 184.

b) Hotărârile curței de casațiune nu sunt susceptibile de revizuire. Cas. I 133/91. Bul. pag. 313, Cas. II 325/93. Bul. pag. 655.

c) Numai hotărârile instanțelor de fond sunt susceptibile de revizuire, iar nu și ale curței de casație. Cas. I 462/91. Bul. pag. 1253.

d) În procedura civilă actuală, legiuitorul român, în materie de revizuire, s'a depărtat atât de sistemul procedurii franceze care în materie de revizuire nu este deschisă în contra hotărârilor date în cel din urmă grad de jurisdicțiune, și dar partea nu poate usa de această cale când hotărârea s'a dat, fiind susceptibilă de opozițiune saŭ de apel, deșna n'a usat de aceste căi, cât și de sistemul procedurii genoveze, care acordă calea revizuirii chiar în contra

hotărârilor date în primul grad de jurisdicțiune și chiar când hotărârea se atacă pe calea revizuirii, era încă susceptibilă de apel. Ast-fel, legiuitorul român adoptând redacțiunea legiuirei din 1852 asupra împiedecărilor, prin introducerea art. 288 a cuvintelor «rămase definitive», este învederat că a acordat calea revizuirii în contra hotărârilor rămase definitive chiar când n'au fost date în ultima instanță adică când fiind susceptibile de opozițiune și apel, partea a perdut acest drept. Cas. Sect. Unite 4|94. Bul. pag. 409.

e) Sunt susceptibile de revizuire nu numai hotărârile pronunțate de ultima instanță, dar și acelea care au fost pronunțate de prima jurisdicțiune și au rămas definitive prin neapelare. Cas. I 39|94. Bul. pag. 1107.

²⁾ a) Hotărârile date în lipsă asupra cererilor de revizuire sunt susceptibile de opozițiune. Cas. I 267/92. Bul. pag. 751.

sentință sau decisiune, pentru casurile coprinse în art. 288, §§ 1°, 2°, 3°, 4° și 8°, și art. 289. Termenul de o lună va curge de la cel din urmă act de esecutare pentru casurile prevădute la art. 288, §§ 5°, 6° și 7°.

b) În termen de două luni din ziua de când s'a descoperit actele cele noi sau falșitatea actelor prezentate, sperjurul ori neadevărul arătării martoriilor, după cum se prevede

prin art. 290. (Pr. 293, ur. 297, ur. 729.— Pr. P. 445-447). (Pr. Gen. 288, 290).¹⁾

297. În cazul prevădut la art. 291, statul, comunele și stabilimentele publice vor avea un termen de două luni, de la primirea hotărârii spre a cere revisuirea ei.

Pentru minori, termenul va fi de patru luni de la majoritate. (Pr. 291, 296) (Pr. Fr. 484).²⁾

298. Dacă tribunalul sau curtea, care judecă ce-

1) a) Cestiunea dacă plata taxei prevăzută de art. 18 al. VIII al legii zimbrului, a fost achitată înăuntru termenului legal pentru facerea revisuirei, e o cestiune de fapt care nu se poate discuta pentru prima oară, în casațiune, dacă incidentul nu s'a ridicat nici de părți, nici din oficiu, înaintea instanței de fond. Cas. I 265/91. Bul. pag. 725.

b) În cas de revisuire cerută pe temeiul că, în urma pronunțării hotărârii, partea a descoperit acte noi, dânsa e dator să probeze când a luat cunoștință de acele acte, spre a se vedea dacă cererea a fost făcută în termenul de două luni de la acea epocă, conform art. 295 din procedura civilă. Cas. I 409/95. Bul. pag. 1177.

c) Termenul de revisuire contra unei hotărâri dată în materie comercială cată a se calcula asemănat prescripțiunilor codicelui de procedură civilă, și anume

art. 293 din această procedură, de la comunicarea hotărârii, fie că ea a fost pronunțată contradicțoriu, iar nu după regulile stabilite de art. 896 și 897 din Codul de Comerț, cari nu au în vedere de cât termenul de apel. Cas. II 7/96, Bul. pag. 93.

2) a) Se dă drept numai minorilor de a cere revisuirea hotărârilor, în cazul când n'a fost apărați în judecată, nu însă și tutorilor. Cas. I 308/87. Bul. pag. 739.

b) Termenul de două luni, prevădut de art. 297 din procedura civilă pentru revisuire, curge de la primirea hotărârii prin ministerul portăreilor. Simpla împrejurare că partea a scos copie dupe hotărârea atacată cu revisuire, fără a'î fi fost legalmente comunicată, nu'î răpește dreptul de a putea face revisuire, ca fiind încă în termen. Cas. I 176/95. Bul. pag. 543.

rerea de revisuire, o va admite, va reforma hotărîrea dată, în tot sau asupra totalităţii sau în parte, după cum revisuirea s'a cerut asupra unor puncte numai, sau asupra totalităţii hotărîrei. (Pr. 294, ur. 299, ur.) (Pr. G. 298).¹⁾

299. Dacă cererea de revisuire a avut de obiect numai interpretarea unei dispoziţiunii obscure, se va lămuri numai acea dispoziţiune fără a se atinge fondul. (Pr. 288, 1; 293, ur.) (Pr. Gen. 280).

300. Dacă s'a cerut revisuirea pentru oricare din cele-alte cazuri prevădute de astă lege, tribunalul său curtea va statua asupra fondului chiar, cuprins în puncturile contestaţiunii. (Pr. 288, 289, 293, ur.) (Pr. Gen. 299).

301. Dacă se admite cererea de revisuire formată

pentru contrarietate între hotărîri definitive, date de acelaşi tribunal sau curte, se va retracta cea din urmă hotărîre, şi se va ordona executarea hotărîrei celei d'ânteiu. (Pr. 289, 302, 304) (Pr. Gen. 300).

302. Se va face menţiune de judecata dată în revisiune în josul originalului primitiv al sentinţei ori decisiunii. (Pr. 294, ur. 298, ur.) (Pr. Gen. 301).

303. Nu se va primi cererea de revisuire :

a) In contra hotărîrei care a fost deja atacată în revisuire;

b) In contra hotărîrei prin care s'a judecat cererea în revisuire;

c) In contra hotărîrei care, după ce s'a admis cererea de revisuire, a statuat din nou asupra fondului contestaţiunii. (Pr. Gen. 302).²⁾

¹⁾ a) Nu este casabilă decisiunea care resolvă cererea de revisuire în fond, fără a se pronunţa mai înteiu expres asupra admisibilităţii cererei când discuţia asupra admisibilităţii se confundă cu desvoltarea cererei în fond, şi când părţile au produs în instanţă toate mijlocele lor. Cas. I 265/91. Bul. pag. 725.

²⁾ a) Se dă drept numai mino-

rilor de a cere revisuirea hotărîrilor, în cas când n'au fost apăraţi în judecată, nu însă şi tutorilor. Cas. I 308/87. Bul. pag. 793.

b) Nu este casabilă decisiunea care resolvă cererea de revisuire în fond, fără a se pronunţa mai înteiu expres asupra admisibilităţii cererei când discuţia asupra admisibilităţii se confundă, cu desvoltarea cererei în fond, şi

304. Cererile asupra hotărârilor definitive contrarii date de două diferite Curți, sau de un tribunal și curte, ori de două diferite tribunale, în una și aceeași cauză, între aceleași persoane, în aceleași calități și cu aceleași mijloce, se vor judeca de curtea de Casațiune, conform legii acestei curți. (Pr. 263, 289.—L. C. Cas. 36, 40) (Pr. Fr. 504).

TITLUL XVII

Despre acțiunea recorsorie civilă în contra judecătorilor

305. Judecătorii se pot urmări în următoarele cazuri :

1° Dacă a fost dol sau mituire, ce se pretinde că s'a comis, sau în cursul instrucțiunii sau în timpul judecății. (Civ. 960.—P. 144, ur.).

2° Dacă urmărirea este anume pronunțată de lege. (Pr. P. 74, 114, 163, 304, 381, 393, 491, ur.).

3° Dacă legea declară

pe judecătorii responsabili sub pedepsă de daune-interese. (P. 99, 100, 102).

4° Dacă este denegare de dreptate. (Pr. 306, ur. 309, ur.—Civ. 3.—P. 153) (Pr. Fr. 505).

306. Este denegare de dreptate când judecătorii nu voesc a se pronunța asupra unei cereri, sau neglije de a judeca cauzele cari sunt în stare sau la rând de a se judeca. (Pr. 305, 307.—Civ. 3.—P. 153) (Pr. Fr. 506).

307. Denegarea de dreptate se constată când, după două cereri făcute de partea interesată, în interval de câte trei zile cel puțin, judecătorii stăruesc în refuzul lor de a răspunde sau judeca.

În urma cererii a doua, judecătorul se poate urmări. (Pr. 306, 308, ur.—Pr. P. 491, ur.) (Pr. Fr. 507, 508).

308. Urmărirea în contra judecătorilor de plăși și în contra judecătorilor tribunalelor de județe, se va face la curtea de apel de care ei țin. (Pr. 305,

când părțile au produs în instanță toate mijlocele lor. Cas. I 265/91.

Bul. pag. 725.

ur. 309, ur. — Pr. P. 491, (Pr. Fr. 509, 1°).

309. Urmărirea în contra judecătorilor de curți se va face direct la curtea de Casațiune. (L. C. Cas. 36, 2°). (Pr. Fr. 509, 1°).

310. Cu toate acestea, urmărirea în contra judecătorilor nu se va începe de cât după ce mai întâiu partea va fi autorizată de către curtea respectivă, sau curtea de Casațiune, care se vor pronunța definitiv, după memoriul dat de parte, în camera consiliului, și fără nici o altă formă de procedură. (Pr. 305, ur. 308, ur. 311, ur). (Pr. Fr. 510). 1).

311. În cererea ce partea vătămăta va face, sau în memoriul ce va da, nu va întrebuinta nici o expresiune injurioasă în contra judecătorului ce voiesce a urmări, sub pedepsă de a i se înapoia cererea și memoriul. (Pr. 308, ur.) (Pr. Fr. 512).

312. Dacă cererea de urmărire este respinsă, partea ce a urmărit va fi

condamnată la o amendă de la 200 la 500 lei și la alte daune interese către partea urmărită. (Pr. 308, ur. 313, ur.) (Pr. Fr. 513).

313. Dacă cererea este admisă, se va cita judecătorul său judecătorii urmăriti spre a veni înaintea judecății. (Pr. 308, ur. 313). (Pr. Fr. 514, 1°).

314. Până ce se va da o hotărâre definitivă asupra urmăririi, judecătorul urmărit se va abține de a lua parte la vre-o judecată ce partea urmăritore, soțul său, sau rudele sale în linie dreaptă va avea la tribunalul său curtea din care urmăritul face parte. (Pr. 312, ur.) (Pr. Fr. 514).

315. Dacă după înfățișare, urmărirea nu se găsește fundată, partea ce a urmărit se va condamna la o amendă de la 300 la 600 lei, și la alte daune-interese către urmărit. Pr. 198, 271. 312, 313,— Civ. 998) (Pr. Fr. 516).

1) a) Hotărârile asupra cererilor de perempțiune fiind date pe cale graciosă, ele nu trebuie pronun-

tate în ședință publică. Cas. I 246/86. Bul. pap. 679.

CARTEA III.

Despre curțile de apel

TITLUL I.

Despre dreptul de apel

316. Partea nemulțumită pe sentința unui tribunal, într'o cauză pe care acel tribunal nu o putea

judeca în ultima instanță, se va putea porni cu apel la Curtea de apel respectivă. (Pr. 56, 270, 283, 317; 362, 642.—Civ. 40, 84, 159, 244, 270, 389, 446.—L. Tim. 20,50; 21, 50) (Pr. Gen. 303).¹⁾

317. Partea care a dat

¹⁾ a) Este valabil apelul semnat de o altă persoană de cât apelantul, dacă acesta, fiind împedat de o cauză de forță majoră a semna însuși apelul, a însărcinat pe un altul ca să îi semneze numele. Cas. I 93/87. Bul. pag. 181.

b) Este neadmisibil, recursul format în contra unei deciziuni care suspendă judecarea unui delict silvic până la rezolvarea prealabilă a unei cesiuni de proprietate. Cas. II 405/90. Bul. pag. 1023.

c) Recursul în casațiune nu este deschis de cât în contra hotăririlor definitive date asupra fondului procesului, așa dar, hotărîrea prin care curtea de apel amână judecarea acțiunii ce îi este deferită până la rezolvarea definitivă a unui proces pendinte înaintea altui tribunal, nefiind o hotărîre definitivă dată asupra fondului procesului chiar, ea nu este susceptibilă de recurs în casație de cât o dată cu hotărîrea ce se va pronunța în fond. Cas. I 193/92. Bul. pag. 476.

d) Nu este valabil apelul făcut printr'o persoană străină, în lipsă de mandat care să fi fost dat în termenul legal al apelului, și dacă nu se dovedește, în materie comercială, că acea persoană avea calitatea de prepus al aceluia în

numele căruia a făcut apel. Cas. II 99/92. Bul. pag. 615.

e) Inchiерile tribunalelor de prima instanță, date fie pe cale grațiosă, fie pe cale contenciosă, trebuie să fie atacate de cei vătămăți mai întâi cu apel. Prin urmare, este neadmisibil recursul făcut direct în casațiune, fără să se fi usat de calea apelului, contra unei inchiерi a tribunalului prin care s'a refusat d'a investi un titlu cu formula executorie. Cas. I 192/93. Bul. pag. 544.

f) Hotărîrea tribunalului prin care se respinge ca ne susținută o cerere de divorț este susceptibilă de apel. Curtea care respinge ca neadmisibil un asemenea apel violază art. 244 și 245 din codul civil și art. 316 din procedura civilă. Cas. II 96/93. Bul. pag. 612; Cas. I 30/90. Bul. pag. 40. Cas. I 251/90. Bul. pag. 786.

g) Hotărîrea dată de tribunal prin care confirmă sau nu arendarea averii mișcătoare succesorală făcută de bună voe, fiind în cauză minori, fiind un simplu act grațios, nu este susceptibilă de apel sau de recurs în casațiune.

Este neadmisibil recursul în casație făcut de niște persoane care n'au făcut apel la instanțele de fond. Cas. I 407/94. Bul. pag. 1222.

mulțumire înscrisă pe o sentință, nu mai are drep-

h) În sistemul legislațiunei române, dreptul de apel nu poate să existe contra hotărârii prin care tribunalul de prima instanță suspendă judecarea unui delict silvic, până ce Statul își va stabili, pe cale civilă, dreptul său de proprietate asupra pământului dupe care s'a făcut tăerea lemnelor, de ore ce o atare hotărâre constituie o hotărâre preparatorie, care nu poate fi atacată în apel de cât o dată cu hotărârea fondului. Cas. II 617/94. Bul. pag. 1303.

i) Este de principiu că ori ce cerere în justiție trebuie să treacă prin cele două grade de jurisdicțiune, afară de câteva excepțiuni anume prevăzute de lege; de unde urmază că apelul fiind de drept comun, el este admisibil în casurile în care cererea trece peste valoarea ce judecătorul este competente a judeca în ultima instanță, fără a se distinge dacă hotărârea este dată, pe cale graciosă sau pe cale contencioasă.

Ast-fel este susceptibilă de apel hotărârea prin care tribunalul a respins cererea făcută de tutorele legal al unor copii de a i se libera sumele de bani, provenite dintr'un partagiū, pentru a face ca ele să i producă un venit mai mare de cât cel dat de casa de consemnațiuni. Cas. I 22/95. Bul. pag. 89.

j) Hotărârea dată asupra cererii de perimarea unui apel este susceptibilă de recurs în cașiție oșebit și independent de hotărârea dată în urmă asupra fondului; de unde urmază că dacă partea căreia i s'a respins cererea de perimarea apelului adversarului său, a primit în urmă a se judeca în fondul procesului, fără

a-și face nici o rezervă în privința dreptului de a ataca hotărârea de respingerea cererii de perimare, nu mai are dreptul ca în urmă să atace cu recurs această hotărâre dată asupra perimării și nici poate discuta cestiunea perempțiunei cu ocașiunea recursului făcut contra hotărârii dată asupra fondului. Cas. I 243/90. Bul. pag. 770 Cas. I 43/95. Bul. pag. 97.

k) O hotărâre a instanței de fond, fie preparatorie, fie interlocutorie, nu se poate ataca în sistemul legislațiunei române, cu apel sau recurs în cașițiune de cât o dată cu hotărârea ce se va da asupra fondului. Cas. I 113/95. Bul. pag. 255.

l) Jurnalele tribunalelor de județ pentru confirmarea hotărânicilor, când n'a existat nici o nemulțumire sau plângere manifestă în curs de două luni de la depunerea lor în tribunal, nu sunt susceptibile de apel. Dacă s'ar revela, însă, că prin hotărânicie, așa cum s'a confirmat, se atinge proprietatea sau posesiunea actuală, este necontestabil că cel jignit, de și nu are dreptul de apel contra hotărâniciei confirmate poate să useze de căile judiciare pentru a paraliza executarea a celei hotărâri. Cas. I. 216/95. Bul. pag. 597.

m) Inchierea prin care tribunalul admite în principiu o cerere de eșire din indivisiune este susceptibilă de apel. Cas. I 332/95. Bul. pag. 910.

n) Sentința prin care tribunalul suspendă judecata unui delict silvic, până ce pe cale civilă se va statua cu privire proprietatea terenului pe care s'a comis delictul, constituie un de-

tul de a apela. (Pr. 316, 318, ur. 363). (Pr. Gen. 305).¹⁾

318. Termenul de apel va fi de două luni. Acest termen se va începe:

Pentru hotărârile date contradictoriu, din ziua primirei hotărârei în per-

sonă saŭ la domiciliu; (Pr. 74, 137).

Pentru hotărârile date în lipsă, din ziua expirării termenului de opozițiune, (Pr. 137, 153, 154, 272, 316, 319, ur. 364, 402, 453, 729, ur.—Co. 896) (Pr. Fr. 442).²⁾

elinatoriu de competență cu caracterul unei sentințe definitive, care pöte fi atacată cu apel, independent de hotărârea ce este a s'a da asupra fondului. Cas. I 12/95. Bul pag. 1437.

o) Hotărârile date de prima instanță asupra cererilor de perimare sunt susceptibile de apel, fie că s'a admis cererea fie că s'a respins. Cas. I 24/96. Bul. pag. 27.

p) Contra hotărârilor date de prima instanță asupra cesțiunei proprietăței cu ocaziunea unei contestațiuni la urmărirea imobiliară, există calea ordinară a apelului după dreptul comun. Cas. I 131/97 «Dreptul» 49/97

¹⁾ *a)* Hotărârea tribunalului dată în materie de divorț prin consimțământ mutual este supusă apelului fără distincțiune dacă prin ea se respinge saŭ se admite divorțul. Cas. I 30/90 Bul. pag. 40.

b) Hotărârile de divorț prin consimțământ mutual se pot ataca pe calea apelului, chiar dacă ele admit divorțul. Cas. I 251/90 Bul. pag. 736.

c) Partea care a executat de bună voia și fără nici o rezervă hotărârea numai are dreptul a o ataca cu recurs în casațiune. Cas. I 483/95 Bul. pag. 1345.

²⁾ *a)* Este tardiv apelul contra hotărârilor date în lipsă, când este

făcut peste termenul de două luni din ziua expirării termenului de opozițiune. Cas. I 26/86 Bul. pag. 28

b) În materie comercială termenul de apel este de trei luni, iar nu de două precum este în materie civilă. Cas. II 11/86. Bul. pag. 135.

c) În materie de contestațiune la executări silite, termenul de apel este de o lună de la data pronunțării hotărârei, fără distincțiune de cazul când ea a fost dată în lipsă saŭ contradictoriu, de unde rezultă că nu există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă în asemenea materie și prin urmare nici de recurs, dacă de la pronunțarea deciziunei până la facerea recursului a trecut trei luni. Cas. I 338/87. Bul. pag. 885.

d) Cel care face apel, știind cartea nu l' sub-semnează el însuși, nici ratifică semnătura în intrul termenului de apel, face ca apelul să devină neadmisibil. Cas. I 377/87. Bul. pag. 991.

e) Este în regulă apelul când se face în termen și este însoțit de dovada de paupertate făcută conform lezei. Cas. II 44/87. Bul. pag. 462.

f) Este admisibil recursul făcut d'a dreptul în casațiune, contra unei închierii dată de curtea de apel, pronunțând asupra unei

319. Dacă cererea de opozițiune s'a respins, termenul de apel va începe din ziua hotărârei, prin

cereri de perimare. Cas. I 140/88. Bul. pag. 466.

g) Când cererea de opozițiune este admisă, și procesul se judecă în mod contradictoriu, termenul de apel se calculează de la data comunicării sentinței. Cas. I 284/90. Bul. pag. 959.

h) Hotărârile date de tribunal asupra contestațiilor ridicate fie de debitor, fie de cel d'al treilea, contra urmăririi veniturilor unor imobile, pot fi atacate pe calea apelului numai în termen de una lună de la pronunțarea lor. Cas. I 448/90. Bul. pag. 1427.

i) Termenul de apel în materie de contestațiuni la tabloul format pentru distribuțiunea banilor proveniți din vânzarea unui imobil, este acela prevăzut de art. 402 din procedura civilă, iar nu de art. 318 aceeași procedură. Cas. I 90/91. Bul. pag. 201.

j) Când asupra opozițiunii procesul se judecă în fond, termenul de apel trebuie calculat din ziua primirii copieii în persoană sau la domiciliu. Cas. I 104/91. Bul. pag. 214.

k) Termenul de apel, în cazul prevăzut de art. 319 din procedura civilă, se calculează de la pronunțarea hotărârii primei instanțe, numai în cazul când cererea de opozițiune a fost respinsă ca neadmisibilă, iar nu și atunci când ea a fost admisă și procesul a fost judecat contradictoriu în fond; în acest din urmă cas, termenul apelului intră în regula generală prevăzută de art. 318 din disa procedură, dupe care el se calculează de la comunicarea

care s'a respins opozițiunea. (Pr. 154, 157, 318.—Co. S96).¹⁾

320. Acela care va lăsa

copieii. Cas. I 489/91. Bul. pag. 1324.

l) Termenul de apel se calculează dupe jurisdicțiunea care a judecat cauza, iar nu dupe natura afacerii. Cas. II 13/93. Bul. pag. 55.

1) a) Termenul de apel contra cărților de judecată, în materie civilă, curge de la data comunicării lor și această regulă se aplică ohiar când printr'ensele se respinge ca nesustinită sau ca tardivă opozițiunea uneia din părți. Cas. I 10/86. Bul. pag. 11.

b) Este tardiv apelul contra hotărârilor date în lipsă, când este făcut peste termenul de două luni din ziua expirării termenului de opozițiune. Cas. I 26/85. Bul. pag. 28.

c) Termenul de apel în contra hotărârilor prin care se respinge opozițiunea ca nesustinită, se calculează de la data hotărârii prin care s'a pronunțat acea respingere. Cas. I 281/83. Bul. pag. 715.

d) Termenul de apel se calculează din ziua respingerii opozițiunii când oponentul nu se presintă ca să o susțină, iar când se discută contradictoriu și se respinge în fond, se calculează din ziua comunicării hotărârii.

Este nulă formula executorie când se pune pe o hotărâre mai înainte ca ea să rămâe definitivă. Cas. I 61/87. Bul. pag. 110; 98/87. Bul. pag. 187; Cas. I 284/90. Bul. pag. 959.

e) Este în regulă apelul când se face în termen și este însoțit de dovada de paupertate făcută conform legii. Cas. II 4/87. Bul. pag. 462.

să treacă acest termen, fără de apel. (Pr. 318, ur. 321, a apela, va perde dreptul ur. 733). (Pr. Fr. 444, 1°).¹⁾

f) Termenul de apel în contra cărților de judecată, fie ele date contradictoriu sau în absență, este de o lună de la comunicare. Cas. I 51/88. Bul. pag. 138.

g) Partea care compare în instanță fără să ia concluziuni în fond, are dreptul de opozițiune contra hotărîrii care se consideră ca pronunțată în neînțelegere. Cas. I 176/88. Bul. pag. 588.

h) Termenul de apel la tribunale, contra cărților de judecată date de judecătorii de ocôle, este de o lună calculat de la primirea sau lăsarea cărții de judecată la domiciliu, fără a se distinge dacă e vorba de cartea de judecată pronunțată contradictoriu, sau de una care respinge opozițiunea ca tardivă sau nesustînută.

Art. 319 din procedura civilă se referă numai la apelurile făcute la curte contra sentințelor tribunalului. Cas. I 50/39. Bul. pag. 138.

i) Hotărîrile date de tribunal asupra contestațiunilor ridicate fie de debitor, fie de cel de al treilea, contra urmării veniturilor unui imobil, pot fi atacate pe calea apelului numai în termenul de una lună de la pronunțarea lor. Cas. I 447/90. Bul. pag. 1427.

j) Când cererea de opozițiune este admisă, și procesul se judecă în mod contradictoriu, termenul de apel se calculează de la data comunicării sentinței. Cas. I 248/90. Bul. pag. 959.

k) Când asupra cererii de opozițiune procesul se judecă în fond, termenul de apel, trebuie calculat din ziua primirii copieii

în persoană sau la domiciliu. Cas. I 104/91. Bul. pag. 214.

l) Termenul de apel, în casurile prevăzute de art. 319 din procedura civilă, se calculează de la pronunțarea hotărîrii primei instanțe, numai în cazul când cererea de opozițiune a fost respinsă ca neadmisibilă, iar nu și atunci când ea a fost admisă și procesul a fost judecat contradictoriu în fond; în acest din urmă cas, termenul apelului intră în regula generală prevăzută de art. 318 din dîsa procedură dupe care el se calculează de la comunicarea copieii. Cas. 489/91. Bul. pag. 1324.

m) Termenul de apel la tribunal contra cărților de judecată ale judecătoriiilor de ocôle este de o lună, calculat de la primirea sau lăsarea cărții de judecată la domiciliu, fără a se distinge dacă e vorba de o carte de judecată pronunțată contradictoriu sau de o carte de judecată prin care s'a respins cererea de opoziție.

Art. 319 din procedura civilă nu s'î are aplicațiunea de cât la sentințele date de tribunal. Cas. I 71/92. Bul. pag. 139; Cas. I 319/92. Bul. pag. 1000.

1) a) Cel care face apel, sciind carte și nu l sub-semnează el însuși, nici ratifică semnătura în întru termenului de apel, face ca apelul să devină neadmisibil. Cas. I 377/87. Bul. pag. 991.

b) Nu este valabil apelul făcut printr'o persoană străină, în lipsă de mandat care să fi fost dat în termenul legal al apelului și dacă nu se dovedește, în materie comercială, că acea persoană avea

321. Termenul de apel se va suspenda prin mărtea părții condamnate.

Se va face o nouă trimitere a sentinței la domiciliul mortului, sau dacă sunt moscenitori cunoscuți, în persoana sa sau la domiciliul acestor moscenitori.

Termenul de apel se va reîncepe din ziua acestei noi trimiteri la domiciliul moscenitorilor.

Dacă moscenitorii se află încă în termenul de a face inventariu și a delibera, reînceperea termenului de apel va fi din ziua expirării termenului

pentru inventariu și deliberare. (Pr. 256, 318, ur. 322, ur. 398, 737. — Civ. 706, ur.—Co. 898). (Pr. Fr. 447). ¹⁾.

322. In contra minorilor și interdișilor, termenul de apel nu va începe de cât din ziua semnificării hotărârei către tutore sau curatore. (Pr. 318, ur. Civ. 390, 428, 454). (Pr. Fr. 444, 20).

323. In contra hotărârilor preparatorii nu se va putea forma apel, de cât de o dată cu hotărârea asupra fondului. (Pr. 159, ur. 336). Pr. Fr. 451). ²⁾.

324. Vor fi supuse ape-

calitatea de prepus al aceluia în numele căruia a făcut apelul. Cas. II 99/92. Bul. pag. 615.

¹⁾ a) Sub imperiu legiuirei din anul 1852 asupra împiedicărilor, singura condițiune ce se cerea pentru ca o hotărâre să potă fi atacată pe calea împiedicării (revizuirii), neapărat în casurile ce legea prevede, era ca acea hotărâre să fie executorie, și acesta fără a se distinge dacă instanța ce a dat-o avea sau nu dreptul de la lege, de a da acea hotărâre într'un mod definitiv și irevocabil. Ast-fel sub imperiul legiuirilor în vîgore în anul 1852, și a-nume al regulamentului organic și al legii din 1847, «pentru o mai grabnică săvîrșire a pricinilor judecătorești», puteu fi atacate pe calea împiedicării hotărârile tri-

bunilor, ale curților apelative și ale înaltei curți, remase desevîrșite, executorii, adică când partea numai era în drept ale ataca pe calea opozițiunei sa apelului; și acesta chiar în cazul când legea acordând părții aceste drepturi, dînsa a lăsat să trecă termenul fără a usa de aceste căi. Cas. S. Unite 4/94. Bul. pag. 409.

²⁾ b) Autoritatea lucrului judecat acoperă ori ce vîțiū al hotărîrei date, chiar vîțiūl de necompetință. De aceea nu se pôte anula, pe cale de contestațiune, o hotărîre definitivă sub cuvînt că s'a judecat asemenea definitiv, că instanța nu era competente.

Și casarea dicisiunei curței, care anulează hotărîrea definitivă dată asupra fondului pe baza hotărîrei asupra necompetinței,

lului și hotărârile cari se dic că sunt date în cea din urmă instanță, când ele s'au dat de judecătorii

carî nu puteau să pronunțe de cât în prima instanță. Din contră, nu vor fi primite apelurile în contra

se face fără trimitere. Cas. I 387|89. Bul. pap. 1026.

b) Regulile stabilite de procedura civilă fiind niște dispozițiuni de drept comun, se aplică în materie penală de câte ori legea specială nu hotărășce nimic în această privință. Ast-fel este neadmisibil apelul făcut contra încheerii tribunalului care ordonă suspendarea judecăței unui proces corecțional de sustragere de bani publici, până ce pe cale administrativă se va constata dacă există sau nu sustragere. Cas. I. 7/90. Bul. pag. 357.

c) Regulele stabilite de procedura civilă fiind niște dispozițiuni de drept comun, se aplică în materie penală de câte ori legea specială nu prevede nimic în această privință. Ast-fel este neadmisibilitatea apelului făcut contra unei închieri a tribunalului care ordonă suspendarea unui delict silvic, până ce calea civilă se va hotări cuî aparține proprietatea pădurei unde s'a comis tăerea. Această hotărîre nu este susceptibilă de apel de cât o dată cu hotărîrea asupra fondului. Cas. Secțiunii-Unite 8/90. Bul. pag. 361.

d) În materie de eșire din divisiune, jurnalul tribunalului care incuviințcă vânzarea imobilului pentru că n'ar fi comod de împărțit în natură, constituie nu o hotărîre preparatorie, ci o adevărată hotărîre asupra acțiunii de divisiune, supusă căilor reformărei admise de procedura civilă. Cas. I 192|90. Bul. pag. 606.

e) Este neadmisibil recursul format contra unei decisiuni care suspendă judecarea unui delict silvic până la resolvarea prealabilă a unei cesțiuni de proprietate. Cas. I. 405/90. Bul. pag. 1023.

f) Recursul în casație nu este deschis de cât în contra hotărîrilor definitive date asupra fondului procesului; așa dar, hotărîrea prin care curtea de apel amână judecarea acțiunii ce ți este deferită, până la resolvarea definitivă a unui proces pendinte înaintea altui tribunal, nefiind o hotărîre definitivă dată asupra fondului procesului chiar, ea nu este susceptibilă de recurs în casație de cât o dată cu hotărîrea ce se va pronunța în fond. Cas. I 193|92. Bul. pag. 476.

g) Ordonanțele preparatorii date de președintele tribunalului nu sunt susceptibile de apel. Cas. I 343|94. Bul. pag. 1042.

h) În sistemul legislațiunei române, dreptul de apel nu pôte să existe contra hotărîrei prin care tribunalul de prima instanță suspendă judecarea unui delict silvic, până ce Statul ți va stabili pe cale civilă, dreptul său de proprietate asupra pământului după care s'a făcut tăerea lemnelor, de ôre-ce o atare hotărîre constituie o hotărîre preparatorie, care nu pôte fi atacată în apel de cât o dată cu hotărîrea asupra fondului. Cas. II 617/94. Bul. pag. 1303.

i) O hotărîre a instanței de fond, fie preparatorie fie interlocutorie, nu se pôte ataca, în

hotărârilor cari sunt în cea din urmă instanță, de și judecătorii n'au dis a căsta sau au dis că sunt în prima instanță. (Pr. 53, 57, 125). (Pr. Fr. 453) ¹⁾.

325. Când va fi vorba de incompetență, apelul se va primi chiar de va fi hotărârea în ultima instanță. (Pr. 108, 109, 335). (Pr. Fr. 454). ²⁾.

sistemul legislațiunei române, cu pel său cu recurs în casațiune de cât o dată cu hotărârea ce se va da asupra fondului. Cas. I 113/95. Bul. pag. 255.

j) Sentința prin care tribunalul suspendă judecata unui delict silvic, până ce pe cale civilă se va statua cui aparține proprietatea terenului pe care s'a comis delictul, constituie un declinatoriu de competență cu caracterul unei sentințe definitive, care poate fi atacată cu apel, independent de hotărârea ce este a se da asupra fondului. Cas. I 12,95. Bul. pag. 1437.

¹⁾ a) În materie de contestațiune la executări silite, termenul de apel este de o lună de la data pronunțării hotărârei, fără distincțiune, de casul când ea a fost dată în lipsă sau contradictoriu, de unde rezultă că nu există dreptul de opozițiune pentru partea judecată în lipsă în asemenea materie și prin urmare nici de recurs, dacă de la pronunțarea decisiunei până la facerea recursului a trecut trei luni. Cas. I 338/87. Bul. pag. 885.

b) Este de principiu că ori ce cerere în justiție trebuie să treacă

TITLUL II.

Formele și efectele apelului.

326. Apelul se va forma prin petițiunea adresată către curte; pe lângă această cerere se va alătura și copie de hotărârea apelată.

Petițiunea va coprinde în scurt mijlocele de apel.

prin cele două grade de jurisdicțiune, afară de câte-va excepțiuni anume prevădute de lege; de unde urmăz că apelul fiind de drept comun, el este admisibil în casurile în care cererea trece peste valoarea ce judecătorul este competent a judeca în ultima instanță, fără a se distinge dacă hotărârea este dată pe cale graciosă sau pe cale contenciosă. Ast-fel, este susceptibilă de apel hotărârea prin care tribunalul a respins cererea făcută de tutorele legal al unor copii de a ise libera sumele de banii, provenite dintr'un partagiu pentru a face ca ele să'i producă un venit mai mare de cât cel dat de casa de consemnațiuni. Cas. I 22/95. Bul. pag. 18.

²⁾ a) În materie de competență apelul este admisibil, chiar când hotărârea s'a dat în ultima instanță de ex: hotărârea dată într'o chestiune adusă de-adreptul la tribunal, de și el era competent de a o judeca numai ca instanță de apel, totuși hotărârea sa este susceptibilă de a fi atacată înaintea curței de apel iar nu cu recurs în casațiune. Cas. 173/87. Bul. pag. 430.

Președintele va primi și va face a se înregistra această petițiune, dând apelantului chitanță de formarea apelului. Această chitanță va constata dioga primirei apelului. (Pr. 316, ur. 327, ur. L. Timb. 20, 50; 21, 50).¹⁾

327. În apel nu se va face nici o nouă cerere, care nu s'a făcut în prima instanță, afară numai de cereri de compensațiune,

^{1) a)} Curțile de apel judecând în locul consiliului de stat, recursurile în materie de împroprietărire, nu sunt competente a rezolva chestiuni contencioase, cum ar fi recunoșterea unui drept de coproprietate; ele sunt în drept, ca comisiuni de plasă și comitete permanente, să constate numărul clăcașilor, deosebitele lor categorii și despăgubirea cuvenită proprietarului. Cas. II 58/37 Bul. pag. 581.

^{b)} Instanța de apel este în drept să refuze cererea de amânare făcută de partea intimată pentru a i se comunica mijlocele apelului, când apelantul nu are alte mijloce noi în apel de cât tot acelea pe care și-a întemeiat reclamațiunea înaintea primei instanțe. Cas. I 128/92. Bul. pag. 330.

^{c)} O cererea de apel sau de recurs în casație — ca și ori-ce altă cerere introductivă de instanță — nu e nulă când numele aceleia care o face a fost scris în josul ei nu de însăși dânsul, ci prin o altă persoană, cu toate că acesta n'avea din parte și un mandat.

sau de cereri cari servesc ca mijloc de apărare la acțiunea principală.

Se va putea însă cere în apel dobânzi, venituri și ori-ce alte despăgubiri sau daune-interese întâmpinate după judecată de la prima instanță sau din cauza judecării în apel. (Pr. 326, 328, ur. — Civ. 483, ur. 1143, ur. 1842). (Pr. Fr. 464).²⁾

328. Nici o interven-

Cas. II 3/96 Bul. pag. 62.

^{2) a)} Nu se poate susține că s'a intervertit rolul părților, nici în mod de a se da cuvântul, nici în mod de a se proba, când se constată că recurentul era apelant d'înaintea curții de fond.

Când partea și întemeiază apelul pe un singur titlu, instanța de fond este datoră să îl examineze și să se pronunțe asupra i. Cas. I 122/86 Bul. pag. 288.

^{b)} Clauza pusă într'un contract de arendare ca arendașul să nu fie admis a face acțiune până ce nu va achita sumele ce dătorază, nu este o condițiune ilicită contrarie bunelor moravuri, ci aplicațiunea principului general, dupe care, într'un contract sinalagmatic, nici una din părți nu poate cere executarea contractului pînă ce, prealabil, nu și va fi executat obligațiunea.

Mijlocele de apărare la o acțiune introdusă, se pot produce d'adreptul în apel, măcar că n'au fost propuse la prima instanță. Cas. I 187/6 Bul. pag. 478.

^{c)} Se pot face în apel, cereri

țiune nu se va primi la judecată în apel. (Pr. 247,

ur.—Civ. 785, 1261). (Pr. Fr. 466).

cari servesc ca mijloce de apărare la acțiunea principală, când tind să împutineze osînda la care era supusă partea. Cas. I 353/87 Bul. pag. 910.

d) Se poate face cererî noi în apel, când servesc ca mijloc de apărare la acțiunea principală. Cas. I 31/88 Bul. pag. 741; 207/89 Bul. pag. 589.

e) Partea care compare în instanță fără să ia conclusioni în fond, are dreptul de opozițiune contra hotărîrii care se consideră ca pronunțată în neînțința sa. Cas. I 175/88 Bul. pag. 53.

f) Judecătorii fondului sunt suverani a interpreta clausele conținute într'un contract.

Când nu s'a făcut discuțiune înaintea judecătorilor de fond asupra unor puncte, nu se poate invoca pentru prima oră în cașiune motive pentru erore de fapt sau omisiune esențială.

Nu este cerere nouă în apel cînd această instanță constată în fapt că reclamantul și-a modificat cererea încă d'inaintea primei instanțe. Cas. I 138/89 Bul. pag. 423.

g) Cînd o hotărîre care se pronunță asupra mijlocelor de apărare admitînd unul și respingînd pe cel alt, a fost casată asupra mijlocului admis, cauza se repune întregă înaintea curței de trimetere, și prin urmare mijlocul care a fost respins prin prima hotărîre poate să fie reprodus, fără ca să se potă opună un fine de neprimire luat din lucrul judecat. Cas. I 142/99 Bul. pag. 430.

h) Cererea făcută în apel în scop de a se atenua efectele con-

damnațiunei și avînd legătură cu acțiunea principală, nu este o cerere nouă, ci un mijloc de apărare, și ca atare se poate propune pentru prima oră în apel. Cas. I 146/90 Bul. pag. 434; Cas. II 116/90 Bul. pag. 1064; Cas. I 436/90 Bul. pag. 1398.

i) În instanța de apel se pot invoca mijloce de apărare care n'au fost propuse la prima instanță.

Interpretarea trasă de instanța de fond că din diferitele dispozițiuni ale unui testament, prin care testatorul a fondat o școlă, nu rezultă că primăria și consiliul comunal pot să represinte persoana morală a acelei școle, este lăsată la suveranitatea ei și scapă de controlul curței de cașiune.

În apel nu se poate schimba cauza și obiectul cauzei. Cas. I 89/91. Bul. pag. 198.

j) Nu se poate face pentru prima oră în apel cererî noi cari n'au fost făcute la prima instanță; simpla cerere făcută numai prin petițiunea de intentarea acțiunei, fără să fi fost desbătută prin conclusioni luate înaintea tribunalului, din care cauză nu s'a pronunțat și n'a putut să se pronunțe, nu poate fi considerată ca o cerere făcută înaintea acestei instanțe ca ast-fel să se potă admite judecarea ei și în apel. Cas. I 251/91. Bul. pag. 703; Cas. II 16/94. Bul. pag. 62.

k) Nu este o cerere nouă, ci un mijloc de apărare, cererea făcută de legatarul universal, că în cazul cînd s'ar reduce legatul în limitele cotității disponibile, rezervatarul să'i restituie veniturile

329. Perempțiunea judecătii, ce se află la apel,

are de efect a da hotărârea care s'a apelat pu-

ce a percept de pe partea ce se va recunoște că e a legatarului. Cas. I 426/91. Bul. pag. 1204.

l) Arenda nefind alt-ceva decât un venit periodic al imobilului, ea poate fi cerută în apel nu numai în cât privește rata exigibilă în momentul intentării acțiunii, ci și în ce se atinge toate ratele scădute până în momentul deciziunii date în apel; de unde consecință că dreptul proprietarului d'a cere condamnarea arendașului în momentul când e să se pronunțe deciziunea în apel la plata tuturilor acestor rate, implică virtual și necesarmente și dreptul d'a invoca neplata lor ca mijloc în sprijinul cererei sale de resiliere a contractului, fondată pe principiul formulat în art. 1020 din codul civil, dupe care condițiunea resolutorie e tot-d'a-una subînțeleasă în contractele sinalagmatiche. Cas. I 463/91. Bul. pag. 1257.

m) Este casabilă hotărârea instanței de fond care se întemeiază pe o eróre gravă de fapt. Cas. I 232/92. Bul. pag. 578.

n) Nu constituie o cerere nouă, ce nu s'ar putea face pentru prima oră în apel, mijlocul de apărare invocat de defendor, cum că reclamantul n'are calitatea de fiu legitim al aceluia în numele căruia pretinde, ca moștenitor, un drept óre-care. Cas. II 93/93. Bul. pag. 618.

o) Nu se poate face cereri noi în apel. Ast-fel, cererea de despăgubiri civile, făcute de Stat pentru prima oră în apel, în materie de delict silvic, este neadmisibilă, mai cu semnă când nu Statul a făcut apel ci numai de-

licientul în privința condamnățiunii sale la amendă. Cas. Sect. Vacanțelor 376/93. Bul. pag. 681.

p) Cerere nouă se înțelege aceea prin care se tinde a se obține condamnățiunii cari n'au fost solicitate la prima instanță. Ast-fel când o persoană, chemând în judecată pe un frate al său cere să i se recunoască dreptul la o parte din moștenirea rămasă pe urma unui alt frate decedat, și când, la finele de nepriimire ce i opune, cel ohemat în judecată, spre a deține întreaga avere rămasă, fine de nepriimire întemeiat pe un testament al decedatului prin care l institue legatarul său universal, reclamantul susține, între altele, în apel, că acel act ce i se opune nu ar fi un testament, ci un act de donațiune, «mortis causa», afectată de condițiunea suspensivă ce nu s'a îndeplinit, acesta nu constituie o cerere nouă făcută întâia oră în apel, ci un mijloc de apărare, întru cât, în definitiv, reclamantul și înaintea tribunalului, și înaintea curței de apel n'a cerut alt-ceva de cât să i se recunoască dreptul său de moștenire pe o parte din averea rămasă pe urma decedatului său frate.

Nu există omisiune când instanța judecătorească, discutând validitatea unui act, găsește că acel act nu a putut produce nici un efect, căci prin acesta răspunde implicit la mijlocul de apărare propus de partea ce se servea cu acel act și întemeiat pe aceea că persoana de la care emană actul l-a recunoscut, mijloc de apărare pe care instanța judecătorească nu l discuta direct prin hotărâre.

terea lucrului judecat. (Pr. 257, ur. 376— Civ. 1201,

Interpretarea actelor este de a-tributul suveran al instanțelor de fond, scăpând censurele curței de casație, când prin aceea interpretare nu s'a schimbat însăși natura actului. Cas. I 326/93. Bul. p. 936.

r) In apel nu se poate face nici o cerere nouă. Și o cauză nouă de nulitatea unui act, nu constituie un nou mijloc, ci o nouă cerere în nulitatea actului. Cas. I 83/94. Bul. pag. 225.

s) In apel se pot invoca mijloce noi de apărare și care nu au fost propuse la prima instanță. Ast-fel, în apel, intimatul poate cere ca reclamantul să-și dovedească calitatea în care reclamă, de și nu a cerut acesta la prima instanță, această cerere a sa fiind un mijloc de apărare, iar nu o excepțiune ce trebuie propusă înainte ori cărei apărări asupra fondului. Cas. I 124/94. Bul. pag. 266.

t) Intr'un partagiu judeciar, cererea de raport făcută de unul din coșonenitori numai înaintea judecătorului însărcinat cu operațiunile partagiului, fără ca să fie susținută înaintea tribunalului cu ocaziunea efectuării tragerii loturilor, nu mai poate fi reînviată în apel întru cât ea n'a fost regulat introdusă înaintea primei instanțe unde putea da loc la discuțiunii contradictorii. Cas. I 294/94. Bul. pag. 929.

u) Constituie un mijloc de apărare ce se poate invoca pentru prima oră în apel, iar nu o cerere nouă, combaterea unui act ca fiind simulat. Cas. I 116/95. Bul. pag. 257.

v) Apelul fiind devolutiv, urmează de aci că partea chemată de defendor în garanție la prima instanță, cată să figureze și în instanța apelului, cu toate că ape-

lul a fost făcut nu de către acela care formulase cererea de garanție, ci de reclamantul originar. Cas. I 183/95. Bul. pag. 553.

y) Prin cerere nouă, care nu poate fi făcută pentru prima oră în apel, nu se înțelege de către cererea care tinde la obținerea unei condamnățiuni ce n'a fost solicitată la prima instanță. Așa dar, nu poate fi considerată ca atare cererea, care nu este făcută de cât ca mijloc de susținere a acțiunii principale. Cas. II 62/95. Bul. pag. 799.

z) Conexarea a două acțiuni intentate separat, nefiind prevădută prin nici un text de lege, este lăsată la aprecierea judecătorilor de a o admite sau nu. Cas. I 377/95. Bul. pag. 1095.

a') Cererea ce un legatar universal face, pentru prima oră în apel, ca moștenitorul rezervatar să fie obligat a înapoia venitul ce 'și a însușit peste reserva sa, o asemenea cerere tinzând a reduce pretențiunea eredelui rezervatar, reclamant, nu este de cât o cerere ce se servă ca un mijloc de apărare la acțiunea principală intentată de rezervatar, și deci, poate fi propusă pentru prima oră în apel. Cas. I 230/96. Bul. pag. 960.

b') Nu constituie o cerere nouă care nu poate fi făcută pentru prima oră în apel, cererea ce partea face ca adversarul său să-și dovedească calitatea în temeiul căreia face acțiunea, chiar atunci când la prima instanță nu 'i-a contestat această calitate, căci această este un mijloc de apărare care, asemănat art. 327 din procedura civilă, poate fi propus pentru prima oră în apel. Cas. I 37/93. Bul. pag. 4'.

1869, 1871). (Pr. Fr. 469) ¹⁾.

330. Când într'o curte de apel se vor împărți opiniunile, se va chema un alt judecător sau suplininte, și se va pleda cauza din nou.

La cas de lipsă de judecători se va chema unul din avocații cu titluri, înscrși în tabloă, după ordinea tabloului.

Dacă se vor forma mai multe de cât două opi-

niuni, cei mai puținii la număr vor urma opiniunile celor mai mulți. (Pr. 117.—L. Org. J. 1890, art. 31, 33, 137-141) (Pr. Fr. 468). ²⁾.

331. La curte nu se vor putea produce excepțiunile esistente la prima instanță și care nu s'au invocat în acea instanță, afară de excepțiunile peremptorii. (Pr. 106-114, 332, ur.) Pr. Gen. 331). ³⁾.

^{1) a)} Hotărârile asupra cererilor de perempțiune fiind date pe cale grațiosă, ele nu trebuiesc pronunțate în ședință publică. Cas. I. 216/86 Bul. pag. 679.

^{b)} Complectul ordinar al unei curți de apel fiind de trei judecători, presumpțiunea este că ceilalți judecători avău cause legitime de a fi absenți. Cas. I 195/87. Bul. pag. 513.

^{c)} O carte de judecată, rămasă definitivă prin perimarea apelului introdus, numai poate fi atacată pe cale de contestațiune pe motiv că, cu ocasiunea pronunțării ei, s'au comis nulități de formă, asemenea nulități fiind acoperite prin faptul perimării apelului. Cas. I 67/90 Bul. pag. 164.

^{2) a)} Din momentul ce s'a resoltat în proces divergența de opiniuni, tribunalul numai poate judeca incidentele ivite în urmă în complect ordinar, ci trebuie să fie constituit în trei. Cas. I 79/89 Bul. pag. 249.

^{b)} Curțile de apel sunt datoré a judeca în complectul de cinci judecători incidentele asupra căroră s'a ivit divergența; după viza-

rea însă a divergenței, ele pot judeca fondul procesului său alte incidente, în complectul ordinar prevădut de procedura civilă. Cas I 237/90 Bul. pag. 758.

^{c)} Când în sinul unei curți de apel s'a ivit o divergență de opiniuni asupra admisibilităței probei cu martori propusă de una din părți și cu ocasiunea vidărei acestei divergențe în plin complect de cinci judecători, minoritatea a persistat în opiniunea sa anterioră de a se respinge apelul în fond, în acest cas, adevărate neînțelegere fiind nu asupra punctului dacă în cazul ce se presintă era sau nu admisibilă proba cu martori, ci asupra complectării opiniunii judecătorilor pentru admiterea sau respingerea apelului, urmăzând ca judecătorul fondului procesului trebuie să continue tot cu întregul complect de cinci judecători. Decî complectarea curței cu acest număr de judecători trași la sorț chiar din alte secțiuni este regulată și neviciată. Cas. I 190/93 Bul. pag. 1013

^{3) a)} Excepțiunea de necompetință, rațiune persone, nu poate

332. Tóte procedurile probatorii făcute la prima instanță se vor repeta în apel, dacă judecătorii le află defectuoase sau incomplete.

Curtea va putea ase-

și invocată pentru prima oră în instanțele de apel. Cas. I 71/89 Bul. pag. 511.

b) Cauțiunea judicatum solvi nu pòte fi cerută pentru prima oră în apel. Cas. I 74/93 Bul. pag. 123.

1) a) Singurul cas în care judecătorul e dator să ordòne repetarea procedurii probatorie de la prima instanță, este acela în care cea făcută aci este defectuoasă sau incompletă; așa dar, o cercetare locală nu se pòte repeta în apel, pe simplu motiv că, când ea a fost făcută la prima instanță, una din părți nu a fost față la ea.

Omisinea de a se pronunța judecătorul fondului asupra unui mijloc propus nu pòte da loc la casare dacă nu e substanțială în cauză. Cas. I 76/93 Bul. pag. 162.

b) De și este adevărat că ne-presentarea părții spre a răspunde la interogatoriul propus de cea l'altă parte se pòte lua de judecător ca o mărturisire (art. 231 proc. civilă); judecătorul apelului însă, sesizat în urma apelului său, este ținut să-i admită cererea de a răspunde înaintea sa la acel interogatoriū. Așa dar este casabilă, ca violind dreptul de apărare, decisiunea prin care instanța de apel respinge apelul făcut de acel căruia i s-a deferise interogatoriul la prima instanță, fără să ție sēmă de cererea ce avocatul ei făcea ca să amâne

menea ordona orî-ce alte instrucțiuni, sau admite produceri de probe noui, cari vor putea lumina pe judecători. (Pr. 159-246, 331. 334) (Pr. Gen. 323). 1).

333. Tóte cele-l'alte re-

procesul spre a veni apelantul în personă să răspundă la acel interogatoriū. Cas. I 432/94 Bul. pag. 1257.

c) Nu constitue o cerere nouă care nu pòte fi făcută pentru prima oră în apel, cererea ce partea face ca adversarul său să-și dovedească calitatea în temeiul căreia face acțiunea, chiar atunci când la prima instanță nu i-a contestat această calitate, căci acesta este un mijloc de apărare, care, asemănat art. 328 din procedura civilă, pòte fi propus pentru prima oră în apel. Cas. I 37/96 Bul. pag. 14.

d) Partea care a căzut în proces și a fost condamnată din oficiū de către tribunalul de prima instanță, conform art. 30, alin. V, și 31 din legea timbrului, la plata către fisc a indemnisațiunei timbrului ce ar fi trebuit să întrebuinteze în proces adversarul său care s'a servit cu act de paupertate, nu este în drept ca, făcând apel, să ceră a fi scutit de plata acestor taxe, căci o asemenea cerere de scutire nu se pòte judeca de cât față de fisc și după formele prevăzute în legea specială a timbrului. Cas. II 77/96 Bul. pag. 713.

e) Apelul fiind devolutiv de instanță, se pòte repeta înaintea instanței de apel tóte probele de la prima instanță. Ast-fel, partea care a lipsit la chemarea la interogatoriū în prima instanță

gule prescrise pentru tribunalele de prima instanță se vor aplica și la curți. (Pr. 71, 72, 86, ur. 91, ur. 115, ur. 138, ur. 148, ur. 159, 287) (Pr. Fr. 470). ¹⁾

334. Curtea va putea confirma sau reforma, în tot sau în parte, sentințele ce s'au atacat în apel.

(Pr. 167, 316, ur. 335, ur.) (Pr. Gen. 324). ²⁾

335. Când apelul a fost asupra cestiunei de incompetență, curtea se va pronunța numai asupra acestei cestiuni și fondul se va trimite a se judeca de tribunalul competent. (Pr. 325) Pr. Gen. 327). ³⁾

póte cere și răspunde în apel la acest interrogatoriu, fără a justifica cauza nevenirei sale la prima instanță. Cas. I 220/96 Bul. pag. 835.

f) Judecătorii instanței de apel sunt suverani să repete procedurile probatorii de la prima instanță când le găsește defectuase sau incomplete. Cas. II 322/96 Bul. pag. 869.

g) Când tribunalul cărui a s'a deferit judecarea unui delict silvic, în urma declinării de competență a judeului de ocol, constată că el nu este de cât o afacere civilă, de competența atît a judeului de ocol cât și a tribunalului, urmază a evoca fondul și a judeca acțiunea, atît în prima instanță cât și în ultima instanță dacă părțile nu se opun. Cas. I 250/96 <Dreptul> 58/96.

1) a) Supleantul are vot deliberativ de câte ori judecătorul titular lipsește și absența sa este presupusă motivată până la proba contrarie. Cas. I 2/86. Bul. pag. 1.

2) a) Când instanța de apel stabilește că judecătorul primei instanțe era competente a judeca acțiunea și rău 'și a declinat competența, e dator să rețină cauza și să o judece în fond, iar nu să

o retrimite aceluiași judecător. Cas. II 67/92. Bul. pag. 414, Cas. II 188/92. Bul. pag. 1030.

3) a) Hotărârile date asupra cestiunilor de competență, nu au caracterul de hotărîri pregătitoare, cu tóte că ele leagă instanța care le pronunță asupra competenței. Cas. I 75/34. Bul. pag. 227.

b) În sistemul procedurii române, hotărârile asupra competenței se atacă o dată cu hotărîrea asupra fondului. Cas. I 387/89. Bul. pag. 1026.

c) Este neadmisibil recursul format contra unei decisiuni care suspendă judecarea unui delict silvic până la resolvarea prealabilă a unei cestiuni de proprietate. Cas. II 405/90. Bul. pag. 1023.

d) Nu se violéză art. 335 procedura civilă când părțile ridică și discută de odată cestiunea de incompetență cu aceea asupra fondului, și tribunalul se pronunță tot ast-fel asupra ambelor cestiuni. Cas. I 164/91. Bul. pag. 434.

e) Când instanța de apel stabilește că judecătorul primei instanțe era competente a judeca acțiunea și rău 'și a declinat competența, e dator să rețină cauza și să o judece în fond, iar nu să

336. Când în apel se atacă o hotărîre preparatorie curtea va decide și asupra fondului prin una și aceeași hotărîre. (Pr. 159, ur. 323) (Pr. Gen. 328,

o retrimetă aceluiași judecător. Cas. II 67/92. Bul. pag. 414. Cas. II 188/92. Bul. pag. 1030.

f) Competința se regulează nu numai după valoarea indicată în cererea introductivă de instanță ci și dupe concludsiunile definitive ce ia partea, Ast-fel de și acțiunea personală și mobilă intentată înaintea unui judecător de pace, cererea avea de obiect o sumă mai mare de 1500 lei, dacă însă prin concludsiunile definitive luate în instanță, acea cerere a fost redusă la o sumă a căreia judecare era de competența disului judecător, dînsul nu putea să și decline competența de a o judeca, și în acest cas tribunalul sesizat cu apel a fost în drept să evöce fondul și să judece afacerea. Cas. I 393/94. Bul. pag. 1191.

g) În sistemul legislațiunei române, dreptul de apel nu pöte exista contra hotărîrei prin care tribunalul de prima instanță suspendă judecarea unui delict silvic, pînă ce Statul și va stabili, pe cale civilă, dreptul său de proprietate asupra pămîntului dupe care s'a făcut tăerea lemnelor, de öre ce o atare hotărîre constituie o hotărîre preparatorie, care nu pöte fi atacată în apel de cât o dată cu hotărîrea asupra fondului. Cas. II 617/94. Bul. pag. 1303.

h) Când tribunalul, căruia s'a deferit judecarea unui delict silvic în urma declinării de competență a judeului de ocol, constată că el

10, 30).¹⁾

337. Apelul dat în forme și termenile prescise mai sus, suspendă esecutarea hotărîrilor de la prima instanță, afară

nu este de cât o afacere civilă, de competența atât a judeului de ocol cât și a tribunalului, urmöză a evoca fondul și a judeca acțiunea, atât în prima instanță cât și în ultima instanță dacă părțile nu se opun. Cas. I 251/96. «Dreptul» 58/96.

i) Instanța de apel, recunoscînd că reü prima instanță și a declinat competența, este datöre ca, evocînd fondul, să judece afacerea în prima și ultima instanță. Cas. I 250/96. Bul. pag. 397.

1) a) Când instanța de apel stabilește că judecătorul primei instanțe era competente a judeca acțiunea și reü și-a declinat competența, e datöre să rețină cauza și să o judece în fond iar nu să o retrimetă aceluiași judecător. Cas. II 67/92. Bul. pag. 414. Cas. II 188/92. Bul. pag. 1030.

b) Când tribunalul, căruia s'a deferit judecarea unui delict silvic, în urma declinării de competență a judeului de ocol, constată că el nu este de cât o afacere civilă, de competența atât a judeului de ocol cât și a tribunalului, urmöză a evoca fondul și a judeca acțiunea, atât în prima instanță cât și în ultima instanță dacă părțile nu se opun. Cas. I 250/96. «Dreptul» 58/96.

c) Instanța de apel, recunoscînd că reü prima instanță și-a declinat competența este datöre ca, evocînd fondul, să judece afacerea în prima și ultima instanță. Cas. I 250/96. Bul. pag. 997.

numai dacă tribunalul n'a ordonat în sentință executarea provisorie, conform cu cele date la art. 129. (Pr. 129, ur. 155, 316, ur. 326, ur. 338) (Pr. Fr. 457, 1°).¹⁾

338. Apelantul va putea înaintea oricărei apărări asupra fondului, să ceară în apel suspendarea în tot sau în parte, după împrejurări, a executării provisorie, sau supunerea părții adverse, la dare de cauciune, când ea fusese dispensată de asemenea cauciune.

Judecătorii apretuind cazul vor decide. (Pr. 129; ur. 337) (Pr. Fr. 460).²⁾

CARTEA IV.

DESPRE ARBITRI

TITLUL I.

Despre numirea de arbitri

339. Persónele cari au liberul exercițiu al drepturilor lor, vor putea să

reguleze prin arbitri judecata contestațiilor lor. (Pr. 340, ur.—Civ. 113, 199, ur. 413, 430, 445, 448, 458, 950, 1537, 1706.—Co. 199-220) (Pr. Fr. 1003).

340. Nu vor putea fi supuse la arbitri cesiunile de starea civilă, cerețile de divorț și toate obiectele asupra cărora legea nu permite a se face transacțiune. (Pr. 339, 341, 366, 5°.—Civ. 216, 299, 438, 1258, 1270, 1706, ur.) (Pr. Gen. 337).

341. Arbitrise vor numi de către părți prin act înscris, legalizat de tribunal. (Pr. 342, ur. 366, 1°.—Civ. 1705.—L. Timbr. 20, 21°). (Pr. Fr. 1005).

342. Compromisul, sau actul prin care se numesc arbitrii, va cuprinde arătarea subiectului contestațiunii și numele arbitrilor sub pedepsă de nulitate. (Pr. 366, 1°, 3°). (Pr. Fr. 1006).³⁾

¹⁾ a) Apelul suspendă executarea hotărârii primilor judecători, numai dacă se dovedește că este dat în termenul prevădut de lege. Cas. II 74/86. Bul. pag. 173.

²⁾ a) Executarea unei hotărâri pronunțată de judecătorul primei instanțe cu dreptul de a fi executată provisoriu. poate fi sus-

pendată, în urma apelului părții condamnate, de judecătorul apelului, fără citarea prealabilă a părților. Cas. I 98/93. Bul. pag. 172.

³⁾ a) Constatarea instanței de fond cum că părțile prin actul de compromis ce au făcut, au determinat în destul obiectul

343. Judecata arbitrilor se va termina la epoca arătată în compromis; iară dacă acesta nu coprinde nici un termen, sau dacă termenul nu s'a prelungit printr'un act sub-scris de părți și încunosciițat tribunalului, misiunea arbitrilor nu va ținea mai mult de trei luni de la data compromisului. (Pr. 341, 346, 354, 366, 2°; 369, 1°; 730) (Pr. Fr. 1007).

344. Părțile vor putea să renunțe la apel, prin actul compromis.

Dacă însă arbitrii sunt chemați a se pronunța asupra unei contestațiuni care se află pendentă înaintea unei curți, judecata lor va fi tot-d'auna definitivă. (Pr. 363), (Pr. Fr. 1010).

345. Arbitrii se pot recusa pentru cauze ivite în urma numirei lor, și atunci ei se pot recusa pentru

aceleași cauze ca și judecătorii.

Recusarea se va judeca, în cas de neînțelegere, de tribunalul care a legalizat compromisul. (Pr. 214, 274, ur. 369, 3°). (Pr. Gen, 344, 345).

346. În timpul funcționării lor, arbitrii nu se pot revoca, de cât prin consimțământul tuturor părților. (Pr. 369, 2°). — Civ. 969). (Pr. Fr. 1008).

347. Dacă numărul arbitrilor este cu soț, și voturile se împart pentru pronunțarea hotărârei, ei vor numi un superarbitru, dacă sunt special autorizați pentru acesta, (Pr. Fr. 1017, 1°).

Dacă nu aștă autorizare, sau chiar având-o, dacă nu se înțeleg asupra numirei superarbitrului, acesta se va numi de președintele tribunalului care a legalizat compromisul.

contestațiunei și că cerințele legii pentru arătarea arbitrelor așt fost îndeplinite, constituie o cestiune de interpretare a învoiei și a intențiunei părților contractante, lăsate cu totul la aprecierea suverană a judecătorilor de fond. Cas. II 212/92 Bul. pag. 1161.

b) Clausa compromisorie prevădută într'o convențiune pentru a putea avea existența legală

trebuie să arate obiectul litigiului și numele arbitrilor, sub pedepsă de nulitate. O atare clausă, de și nu ar fi conform art. 342 din procedura civilă este totuși obligatorie pentru părți, când printr'o lege specială posterioară procedurii civile s'a introdus o derogatiune la regulile de drept comun ale arbitragiului. Cas. Sec. Vacanțelor. 156/95 Bul. pag. 1054.

saŭ de preşedintele curţii de apel, dacă arbitrii judecă o contestaţiune ce era pendinte la acea curte. (Pr. 353; ur.)

TITLUL II.

Despre instrucţiune înaintea arbitrilor.

348. Fie-care din părţi va da arbitrilor actele, documentele şi memoriile ce va fi având, în termenul prescris în compromis, saŭ în lipsă de asemenea clausă, în termenul însemnat de arbitri.

Odată ce acest termen a expirat, arbitrii vor judeca după actele şi memoriile ce vor fi având, (Pr. 349. ur.). (Pr. Gen. 346).

349. Părţile vor avea dreptul a se apăra verbal înaintea arbitrilor, prin ele înşile saŭ prin procuratori, în termenul însemnat de arbitrii. (Pr. 348, 350, ur.)

350. Arbitrii vor putea ordona interogatoriul părţilor şi orî-ce alte măsuri de instrucţiune preparatorie, cari se pot face şi de

judecătorii. (Pr. 159, ur. 227, ur. 348, ur.).

351. Jurământul înaintea arbitrilor se va săvârşi faţă cu un membru al tribunalului local, după formula ordinară. (Pr. 196, 237, ur.—L. Timbr. 18, 19°; 22, 2°). (Pr. Gen. 349).

TITLUL III.

Hotărîrea arbitrilor

352. Arbitrii îşi vor da hotărîrea după majoritatea voturilor. (Pr. 118, 353, ur.).

353. În cas de împărţirea opiniunilor, super-arbitrul numit spre a decide majoritatea, va fi dator, după ce a ascultat pe părţi saŭ a citit numai actele lor, a se uni cu opiniunea celor mai mulţi în număr.

Dacă fie-care opinie are un egal număr de voturi, super-arbitrul se va uni cu una din opiniuni.

El va putea însă, în orice cas, face a se modifica, în tot saŭ în parte, opiniunea cu care se unesc. (Pr. 347, 354, ur.).¹⁾

¹⁾ a) Superarbitru are dreptul de a se uni cu opiniunea unuia din arbitrii saŭ a o modifica în parte saŭ în total, iar împregiurarea că după ce el a vizat una

din opiniuni, a făcut altă hotărîre, acesta nu constituie autoritatea lucrului judecat. Cas. I 64|87. Bul. pag. 114.

354. Superarbitrul va avea tot-d'auna opt zile de la numirea sa spre a se pronunța, chiar dacă termenul compromisului a expirat. (Pr. 343, 353, 366, 729).

355. Arbitrii își vor pronunța hotărârea lor basându-se pe legi.

Acastă hotărâre va fi redactată ca și aceea a judecătorilor ordinari. (Pr. 118, ur. 123, ur. 356, ur.—L. Timb. 19, 1°). (Pr. Fr. 1019).

356. Hotărârea arbitrilor, împreună cu actul de compromis și actele de instrucțiune, se vor depune în trei zile de la data hotărârei la grefa tribunalului care a legalizat actul de compromis. (Pr. 341, 355, 357, ur.) (Pr. Fr. 1020, 1°).

357. Tribunalul va înainta părților copii după hotărârea arbitrilor, în formele ordinare ale sentințelor și conform art. 137. (Pr. 356, 359.—Rg. Port. 39.—L. Timb. 19, 2°).

358. Hotărârea arbitrilor va deveni executorie, în virtutea unei ordonanțe executorie dată de președintele tribunalului la care s'a depus hotărârea, și

scrisă în josul originalului și copiei hotărârei arbitrilor. (Pr. 135, 136, 356, 359, ur. 373) (Pr. Fr. 1020, 1°).

359. Depunerea hotărârei arbitrilor (art. 356), înaintarea copiilor către părți (art. 357), înscrierea formulei executorie (art. 358), se vor face de curtea de apel și de către președintele acestei curți, când contestațiunea ce s'a judecat de arbitri fusese pendinte la curte. (Pr. 344) (Pr. Fr. 1020, 2°).

360. Hotărârea arbitrilor, având formula de executare, se asemănă în efectele sale, cu cele-alte hotărâri judecătorești și se va executa pe aceiași cale. (Pr. 358, ur. 371, 375, ur. 379. — Civ. 1711) (Pr. Gen. 356).

TITLUL IV.

Despre mijlocele de a ataca hotărârea arbitrilor.

361. Hotărârea arbitrilor nu este supusă la opozițiune, din cauză de lipsă. (Pr. 148, ur. 362, ur.) (Pr. Gen. 357).

362. Ea nu este supusă la apel, dacă contestațiunea este de natură a fi ju-

decată în cea din urmă instanță de către tribunal. (Pr. 56, 57, 361, 363, ur.) (Pr. Gen. 361).

363. În cele-alte cazuri, hotărârea arbitrilor este supusă la apel, dacă părțile n'au renunțat la acest drept, prin compromis sau prin act formal posterior. (Pr. 317, 344, 362, 364) (Pr. Gen. 362).

364. Apelul în contra hotărârilor arbitrilor se va da în forma și termenii hotărârii pentru sentințele tribunalelor. (Pr. 318, 321, ur. 326, ur. 363—L. Timb. 21, 5°) (Pr. Gen. 364).

365. Hotărârea arbitrilor va fi supusă la revizuire în cazurile și modul prevădută la art. 288. până la art. 304. (Pr. 367) (Pr. Gen. 359).

366. Actul calificat de *hotărâre arbitrală*, se va putea ataca ca nul:

1° Dacă aceia ce au pronunțat n'au primit asemenea misiune de la părți;

2° Dacă arbitrii s'au pronunțat după ce a expirat termenul arbitragiului;

3° Dacă hotărârea s'a dat asupra unor cestiuni cari nu fusesse supuse arbitrilor;

4° Dacă pretinsa hotărâre s'a dat de nisce arbitri neautorizați să judece în lipsa celor-alți;

5° Dacă este vorba de cazuri pe cari legea oprește a se judeca cu arbitrii. (Pr. 339, ur. 340, 342, 354, 367, 368) (Pr. Gen. 358).¹⁾

367. Cererea în revizuire, precum și în nulitate, se vor adresa și judeca de tribunalul care a legalizat compromisul, sau de curtea la care fusesse pendinte cestiunea ce s'a judecat cu arbitrii. (Pr. 293, 341, 344, 365, 366) (Pr. G 360).

TITLUL V.

Terminarea arbitragiului.

368. Misiunea arbitrilor încetază prin pronun-

^{1) a)} De și art. 8) din legea creditului funciar prescrie că hotărârile arbitrilor pronunțate asupra contestațiilor ce se ivesc între societatea și debitorii săi nu sunt supuse la ver-o acțiune în nulitate, acesta însă are loc numai atunci când o aseme-

nea hotărâre a fost dată de arbitri constituiți în conformitate cu regulile stabilite de disa lege, iar nu și în cazul în care dênșii au fost numiți prin neobservarea și călcarea acelor regule. Cas. I 333|95. Bul. pag. 912.

țarea hotărârii lor. (Pr. 355, 369, ur.) (Pr. Gen. 365).

369. Arbitragiul mai încetază încă, afară când va fi învoire contrarie :

1° Prin expirarea termenului însemnat în compromis, sau prelungit de părți, ori prin expirarea celor trei luni de la data compromisului, când nu a fost alt termen învoit. (Pr. 343).

2° Prin revocarea arbitrilor cu consimțământul tuturilor părților. (Pr. 346).

3° Prin mărtea, recusarea ori demisiunea unui din arbitri. (Pr. 345, 370).

4° Prin mărtea uneia din părți, când moștenitorii săi majori și capabili nu voesc a se mai judeca cu arbitri. (Pr. 339, 368, 370) (Pr. Gen. 366).

¹⁾ a) Se nesocotește legea când curtea hotărășce că numai hotărârile judecătorești se pot investi cu formula executorie. Titlurile legalmente contractate și în care părțile au stipulat clauza de executare, se pot investi cu formula executorie. Cas. I. 388/96. Bul. pag. 929.

b) Instanța sesisată de o contestațiune, comite un exces de putere când refuză de a căroceta mijlocele de apărare în fond contra titlului pe care se fundează opozițiunea și rezervă părții de a face un proces pe cale

370. Arbitrii cari, după ce au acceptat, se lasă fără vre-un motiv valabil, sau nu voesc să judece, pot fi condamnați la daune-interese către părți. (Pr. 207, 216, 305, 369) (Pr. Gen. 367).

CARTEA V.

DESPRE EXECUȚIUNEA SILITĂ

TITLUL I.

Dispozițiuni generale

Secțiunea I.—*Titlurile cerute pentru executarea silită.*

371. Execuțiunea silită se va urmări :

a) În virtutea unei hotărâri judecătorești.

b) În virtutea unui titlu executoriu. (Pr. 135, 358, 360, 372, ur.—L. Auth. 20.—Civ. 1173) (Pr. Gen. 374).¹⁾

372. Hotărârile defi-

principală. Cas. I 102|87. Bul. pag. 194.

c) Când se respinge o contestațiune ce se ridică contra unei urmăriri imobiliare având de obiect cererea de a se anula urmărirea pe motiv că actul de ipotecă, în virtutea căruia ea se exercită, nu este executorie fără judecată și creanța este contestabilă, nu este nevoie de a se amâna urmărirea până ce expiră termenul de apel contra hotărârii dată asupra cereri contestații, căci contestațiunea nu intră în casurile prevădute de art. 530

nitiv, pronunțate de tribunale, se vor executa prin mijlocirea lor.

Daca hotărârea definitivă este a unei curți, cererea de executare se va adresa la acea curte, care o va executa prin tribunalul care a judecat în prima instanță.

Executarea atât la tribunale cât și la curți, se va face de către agenții de executare, alăturați pe lângă tribunale și curți, conform regulamentului

și următorii din procedura civilă¹ singurele dupe care se poate amâna adjudecațiunea. Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

d) Execuțiunea provizorie acordată unei hotărâri care admite resilierea unui contract de arendare, nu poate da dreptul proprietarului ca, înainte de a se judeca apelul făcut contra ei de locatar, să intenteze contra acestuia acțiunea pentru predarea în bună stare a ecarcelor dupe moșie, căci acest drept nu poate fi născut până ce contractul de arendare nu va fi definitiv resiliat. Cas. I 232/91. Bul. pag. 619.

e) Nulitatea întemeiată pe faptul că titlul în virtutea căruia s'a făcut urmărirea nu conține o creanță lichidă și exigibilă nu poate fi invocată pentru prima oră înaintea curții de casațiune. Cas. II 57/96. Bul. pag. 614.

1) a) Poprirea care are de obiect o sumă mai mică de 1500 lei, trebuie adresată la judecătoria de ocol, chiar dacă actul în virtutea

lor, și cu plata însemnală prin tarife. (Pr. 360, 371, 373.—Rg. Port 43)¹).

373. Nici o hotărâre a tribunalelor sau a curților nu se va putea executa, de nu va fi investită cu formula executorie, prevădută la art. 135, afară de hotărârile preparatorii și de hotărârile executorii provisorii, cari se execută și fără formula executorie. (Pr. 129, ur. 159, ur. 372, 374, ur.) (Pr. Gen. 375)²).

374. Hotărârile jude-

căruia se cere, ar emana de la tribunal. — Regula prescriasă de art. 372 pr. civilă se explică numai la hotărârile judecătorești, nu și la actele autentice. Cas. I 3|86. Bul. pag. 6.

b) Se satisface cerințele legii când operațiunile relative la vinderea unui imobil s'aau efectuat în audiență publică; asemenea când publicațiunile de vindere saau afișat atât la primărie cât și la imobil. Cas. II 90/88. Bul. pag. 773.

c) Violază legea instanța de fond care respinge o contestațiune la executare, când se constată că nu există o asemenea închiere prin care se admite executarea, cu toate că actele au fost depuse la grefă de către agentul însărcinat cu executarea. Cas. Secți. Unite 7/97 «Dreptul» 27/97.

2) a) Dacă este adevărat că proprietarul nu este dator când vede pe arendașul său că i ruinează ecarcele să aștepte expirarea contractului spre a-l trage la răs-

cătoresci, date în țară străină, nu se vor putea executa în România, de cât în modul și limitele, cum și hotărârile judecătorilor din România se execută în acea țară, și după ce vor fi declarate executorii de către judecătorii compeliți români. (Pr. 106, ur. 135, ur.—Civ. 11, 13, ur. 15, 1773, 1789) (Pr. Gen. 376).¹⁾

pundere, mai ales când este învedereat că dânsul le deteriorază cu rea voință și nu prezintă garanții de reparațiuni, instanțele de fond însă pot să aprecieze în asemenea cazuri dacă împrejurările de fapt sunt destul de grave în cât să-și dea dreptul a cere de la justiție ca să ia măsuri de asigurare inaintea expirării contractului. Cas. I 225/91, Bul. pag. 610.

¹⁾ a) După art. 374 din procedura civilă, hotărârile judecătorești date în țară străină, se pot executa în România, chiar dacă nu există convențiune relativă la asemenea executări între România și țara în care sunt pronunțate; acesta numai pe baza faptului de executare reciprocă a hotărârilor. Prin urmare stipulațiunea coprinsă în contractul părților pentru judecarea la Londra, putând să aibă un efect real, prin executarea în România, a hotărârii ce s'ar da acolo, chiar dacă nu există nici o convențiune în această privință între Anglita și România; cu drept cuvânt, tribunalele române au apreciat ca

375. Formula executorie nu se pune de cât asupra hotărârilor cari au puterea lucrului judecat. (Pr. 135, 370, 476, 657).²⁾

376. Are puterea lucrului judecat ori-ce hotărâre contradictore care s'a dat :

- 1° De o curte de apel;
- 2° De un tribunal, când el judecă în cea din urmă instanță;

valabilă acea stipulațiune, și au admis excepțiunea de necompetință ce li s'au ridicat. Cas. II 149/93 Bul. pag. 807.

²⁾ a) Se nesocotește legea când curtea hotărăsece că numai hotărârile judecătorești se pot investi cu formula executorie. — Titlurile legalmente contractate, și în care părțile au stipulat clauza de executare, se pot investi cu formula executorie. Cas. I 388/86 Bul. pag. 929.

b) Când se respinge o contestațiune ce se ridică contra unei urmăriți imobiliare, având de obiect cererea de a se anula urmărirea pe motiv că actul de ipotecă, în virtutea căruia ea se exercită, nu este executoriu fără judecată și creanța este contestabilă, nu este nevoie a se amâna urmărirea până ce expiră termenul de apel contra hotărârii dată asupra acelei contestațiuni, căci contestațiunea nu intră în casurile prevăzute de art. 530 și următorii din procedura civilă, singurele după care se poate amâna adjudecațiunea. Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

3° De un tribunal care a judecat în prima instanță, dacă părțile au lăsat să treacă termenul de apel, sau a lăsat să se perrine judecata la curte. (Pr. 257, ur. 318, 329, 344, 375. — Civ. 1201) (Pr. G. 379).¹⁾

377. Pe când o hotărâre definitivă se află în curs de a se judeca în opozițiune, sau în urma cererii de revisuire, ea are încă caracterul de lucru judecat până ce se va revoca prin o altă hotărâre. (Pr. 148, ur. 154, 288, ur. 295, 376) (Pr. G. 380, 381).²⁾

1) a) Se nesocotește legea când curtea hotărâșce că numai hotărârile judecătorești se pot investi cu formula executorie. Titlurile legalmente contractate, și în care părțile au stipulat clauza de executare, se pot investi cu formula executorie. Cas. I 338/36. Bul. pag. 929.

b) Când se respinge o contestațiune ce se ridică contra unei urmăriiri imobiliare, având de obiect cererea de a se anula urmărirea pe motiv că actul de ipotecă, în virtutea căruia ea se exercită, nu este executoriū fără judecată, și creanța este contestabilă, nu este nevoie a se amâna urmărirea până ce expiră termenul de apel contra hotărârii dată asupra acelei contestațiuni, căci contestațiunea nu intră în casurile prevădute de art. 530 și următorii din procedura civilă, singurile după care se poate amâna adjudecațiunea.

378. Nici o urmărire asupra bunurilor mobili sau imobili, nu poate avea loc de cât în virtutea unui titlu executor, și pentru o datorie certă și lichidă.

Dacă datoria consistă în sumă nelichidată, urmăriirile se vor amâna până mai întiiu se va face lichidarea datoriei. (Pr. 371, ur. 620.—Civ. 1171, 1832) (Pr. Fr. 551).³⁾

Secțiunea 2.— *Personele și bunurile supuse executărei silit.*

379 Execuțiunea silită se întinde asupra tuturilor.

Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

2) a) Hotărârile curților de apel sunt definitive și executarea lor nu se poate suspenda de cât prin recurs în casațiune și în casurile anume prevădute de lege. Cas. I 234/87. Bul. pag. 758.

3) a) Este casabilă hotărârea care respinge un mijloc de apărare peremptoriū fără să precizeze anume motivele sale de respingere, precum este cazul când nu se specifică în virtutea căruia anume titlu s'a făcut o urmărire. Cas. I 258/90. Bul. pag. 793.

b) Simpla stare de indivisiune nu face ca drepturile coproprietarilor asupra imobilului comun să nu fie certe și lichide. Așa dar, o hotărâre prin care se recunoșce unei persoane dreptul la o a treia parte într'un imobil, conține un dispoșitiv cert și lichid și, ca atare, ea poate fi executată. Cas. I 311/90. Bul. pag. 996.

bunurilor mobile și imobile ale debitorului, afară de excepțiunile admise de lege. (Pr. 380, ur. 406, ur. 492.—Civ. 1718) (Pr. Gen. 382).

380. Execuțiunea silită nu se va exercita asupra persoanei debitorului, de cât în casurile și modul prevădute de legea constrângerii corporale.

Ea nu se va putea nicădată exercita asupra persoanei moștenitorului. (Pr. 379, 397, 398). (Pr. Gen. 384).

Secțiunea 3.—Când se poate exercita execuțiunea silită.

381. Când într'o hotărâre se află un termen pentru plată, executarea nu se poate face până la ajungerea aceluși termen. (Pr. 126, 128, 382, ur.—Civ. 1022, 1101) (Pr. Gen. 385).

382. Cu toate acestea, partea care a câștigat va putea, și înaintea ajungerii termenului, să ceară

c) Urmărirea unui imobil nu poate fi amânată pe motiv că debitorul ar fi făcut plăți parțiale din sumele ce datoră, căci prin acesta o creanță nu încetază a fi certă și lichidă. Cas. II 348/94. Bul. pag. 749.

executarea hotărârii:

a) Dacă debitorul e bănuț că are să fugă.

b) Dacă sunt fapte de risipirea averii sale mișcătoare.

c) Dacă alți creditori execută alte hotărâri asupra averii sau persoanei sale.

d) Dacă prin fapta sa, el a micșorat asigurările date creditorului său, sau n'a dat asigurările promise ori ordonate. (Pr. 126, ur. 383, 616. — Civ. 1025) (Pr. Gen. 386).

383. În cazul articolului precedent tribunalul său curtea care a dat hotărârea executore, va hotărâre de urgență, după ce va cita pe părți în termen scurt. (Pr. 78, 382) (Pr. Gen. 387).

384. Hotărârile ce au a se executa provisoriu, sub dare de cautiune, nu se vor executa mai înainte de a se da cautiunea. (Pr. 129, ur. 156, 338, 391, 392. ur.) (Pr. Gen. 389, 1°).

d) Nulitatea întemeiată pe faptul că titlu în virtutea căruia s'a făcut urmărirea nu conține o creanță lichidă și exigibilă nu poate fi invocată pentru prima oră înaintea curței de casațiune. Cas. II 57/96. Bul. pag. 614.

385. Nici o executare nu se va putea face înainte de răsăritul și după apusul soarelui. (Pr. 73, 386, 391). (Pr. Gen. 390).

386. Execuțiunea silită nu se va face Duminecele și în sărbătorile legale sau naționale, afară numai în cas de urgență și cu ordinea expresă a președintelui

¹⁾ a) Urmărirea imobiliară, bazată pe legea de urmărire din anul 1862, urmând a se face pe temeiul unei încheieri a consiliului de miniștri, nu este nevoie să se aștepte intervenirea unei hotărâri cu formula executorie. Cas. II 46|86. Bul. pag. 441.

b) În materie de urmărire imobiliară, odată ce s'au împlinit art. 496 și 497 din proc. civilă, prin facerea către debitor a unui comandament prealabil în care s'a coprins titlul în virtutea căruia se va proceda la urmărire și somațiunea către debitor de a plăti, este inutilă și nejustificabilă îndeplinirea încă odată a formalităților prevăzute de art. 387 și 388 din aceeași proced. Cas. II 174|91. Bul. pag. 1301.

c) Termenul de o zi prevăzut de art. 338, din procedura civilă pentru somațiunea ce trebuie să procede executarea cată să fie calculat, conform art. 729 din aceeași procedură, pe zile libere adică să nu se socotască nici ziua când s'a început nici ziua când se împlinesce. Cas. I 69|29. Bul. pag. 136.

d) Poprirea în mâna celui al treilea neconstituind prin ea însăși de cât un act de conservațiune, iar nu de executare pro-

tribunalului său curței care a pronunțat hotărârea. (Pr. 73, 385.—L. Vac. 2). (Pr. Gen. 391).

387. Nici o hotărâre sau titlu executor nu se va putea executa, de cât numai după ce se va fi încunoștiințat debitorului conform art. 137. (Pr. 137, 388, ur. 391.—Rg. Port. 48). (Pr. G. 392).¹⁾

priu disă, creditorului nu e dator să comunice debitorului titlul în virtutea căruia o cere, nici să i adreseze o prealabilă somațiune conform art. 337 și 388 din procedura civilă, căci aceste articole, dupe cum chiar textul lor o arată, se referă numai la executare. Cas. I 219|92. Bul. pag. 533.

e) Este de ajuns când primarul comunei trece în procesul-verbal că a comunicat citațiunea sau copia de pe hotărârea cetei moștenilor fără a i enumăra în parte pe fie-care. Cas. I 372|93. Bul. pag. 991.

f) Dispozițiunile art. 387 din procedura civilă, dupe care nici o hotărâre nu se poate executa de cât numai dupe ce va fi încunoștiințat debitorul, sunt aplicabile și hotărârilor pronunțate de curtea de compturi. Cas. 367|94. Bul. pag. 1071.

g) După art. 397, combinat cu art. 391 din procedura civilă, executarea unei hotărâri sau titlu executoriu este nulă dacă s'a făcut, fără ca să fi fost notificată debitorului înaintea executărei; de unde urmăzează că o notificare făcută în urma unei executări nu e valabilă. Cas. I 401|94. Bul. pag. 1211.

388. Esecuțiunea cată să fie precedată de o somațiune de executare, făcută prin agentul ce are să execute, și cu o zi cel puțin mai înainte de executare. (Pr. 372, 387, 389, 389, ur. 468, 496. — Civ. 1836. — Rg. Port. 44. — L. Timb. 19,6^o) (Pr. Fr. 583. — Pr. Gen. 392, 393 1°). 1).

389. Dacă creditorul a

lăsat să treacă un an de la somațiune, fără a efectua, el nu mai poate efectua de cât după o nouă somațiune de executare. (Pr. 388, 390 404, 500. (Pr. (Pr. Gen. 393, 2°).

390. Cele două articole precedente nu se aplică în casurile când legea ordonă executarea fără somațiune. (Pr. 397, 456). (Pr. Gen.

1) a) Comandamentul fiind el însuși o somațiune cu drept cuvânt tribunalul a procedat la vindicarea imobilului, fără să violeze verî-un text de lege. Cas. II 4|86. Bul. pag. 59.

b) În materie de urmărire silită nu se cere ca afară de comandament să se facă osebitală somațiune. Cas. II 102|86. Bul. pag. 81.

c) În materie de urmărire imobiliară, odată ce s'aũ îndeplinit art. 496 și 497 din proc. civilă, prin facerea către debitor a unui comandament prealabil în care s'a cuprins titlu în virtutea căruia se va proceda la urmărire și somațiune către debitor de a plăti, este inutilă și nejustificabilă îndeplinirea încă odată a formalităților prevădute de art. 387 și 388 din aceeași proced. Cas. II 174|91. Bul. pag. 1301.

d) Poprirea în mâna celui al treilea neconstituind prin ea însăși de cât un act de conservațiune, iar nu de executare propriu zisă, creditorul nu e dator să comunice debitorului titlu în virtutea căruia o cere, nici să'i adreseze o prealabilă somațiune conform art. 387 și 388 din procedura civilă, căci aceste articole,

după cum chiar textul lor o arată, se referă numai la executare. Cas. I 219|92. Bul. pag. 563.

e) Termenul de o zi prevădut de art. 388, din procedura civilă, pentru somațiunea ce trebuie să precedă executarea, cată să fie calculat, conform art. 729 din aceeași procedură, pe zile libere; adică, să nu se socotescă nici ziua când s'a început, nici ziua când se împlinește. Cas. I 69|92. Bul. pag. 136.

f) Hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa contra moștenitorilor debitorului, dacă execuțiunea nu începuse încă de la morțea debitorului, de cât opt zile după ce li s'a încunoșcințat în persoană sau la domiciliu acele titluri sau hotărâri, și această formalitate este prevădută de nulitate. Ast-fel numai execuțiunea trebuie să fie precedată cu opt zile de la comunicarea titlului sau hotărârii ce se execută, însă nu și somațiunea, întru cat somațiunea nu este un act de executare, ci este o deșteptare ce se aduce debitorului că are să fie urmărit și executat dacă nu va plăti. Cas. I 108|94. Bul. pag. 249.

394).¹⁾

391. Violarea art. 384. 385 și 387 aduce anularea execuțiunii. (Pr. G. 395).²⁾

Secțiunea 4. — Pentru primirea cautiunii.

392. Când prin o hotărâre se va îndatora o parte ca să dea o cautiune, se va însemna și termenul când să aducă acea cautiune. (Pr. 106, 129, 156, 384, 393, 401, 455, 480, 590, 614.—Civ. 15, 106, 109, 541, 566, 682, 718, 1323, 1652, 1675, ur.—Pr. P. 117, 120, ur.) Pr. Fr. 517).

393. Cauțiunea se va prezenta înaintea judecății, în audiență publică, față cu toate părțile, sau în lipsa lor, dacă au fost chemate formal.

Judecata va admite cautiunea dacă solvabilitatea sa va fi de notorietate sau

dacă se va justifica prin titluri. (Pr. 392, 394, ur.—Civ. 1659, ur. 1675 (Pr. Gen. 396).

394. Partea adversă va avea dreptul să conteste solvabilitatea cautiunii și judecata va apretui de urgență. (Pr. 393, 395, ur.—Civ. 1660), (Pr. Fr. 520).

395. Dacă se admite cautiunea, actul care o admite va fi executoriu, cu tot dreptul de apel sau opozițiune. (Pr. 155, 394, 396). (Pr. Gen. 387).

396. Garantul fiind admis va face înaintea judecății declararea că primesc a garanta.

Acastă declarare se va trece în procesul-verbal al ședinței.

Din momentul acestei declarațiuni cautiunea va fi supusă la toate consecințele ce aduce garanția sa.

¹⁾ a) In materie de urmărire silită nu se cere ca afară de comandament să se facă osebită somațiune. Cas. II 10286. Bul. pag. 815.

²⁾ a) Termenul de o zi, prevădut de art. 388, din procedura civilă, pentru somațiunea ce trebuie să precedă executarea, câtă să fie calculat, conform art. 729 din aceeași procedură, pe zile libere; adică, să nu se socotescă nici ziua când s'a început, nici

ziua când se împlinește. Cas. I 6992. Bul. pag. 136.

b) Dupe art. 387 combinat cu art. 391 din procedura civilă, executarea unei hotărâri sau titlu executoriu este nulă dacă s'a făcut, fără ca ele să fi fost notificate debitorului înaintea executărei; de unde urmează că notificarea făcută în urma executărei nu e valabilă. Cas. I 40194. Bul. pag. 1211.

(Pr. 394, ur. — Civ. 718, 1652, 1658, 1661, 1675) (Pr. Gen. 398).

Secțiunea 5.—*Esecuțiunea în contra moșcenitorilor.*

397. Când debitorul a murit, esecutiunea, începută asupra bunurilor sale, se va continua în contra moșcenitorilor fără alte amânări. (Pr. 390, 398. — Civ. 659, ur.) (Pr. G. 399).¹⁾

1) a) Când debitorul móre, urmărirea începută asupra bunurilor sale se continuă în contra moșcenitorilor fără alte amânări. Cas. II 65|83. Bul. pag. 617.

b) Din prescripțiunile art. 397 din procedura civilă rezultă că nu trebuie a se reîncepe o nouă urmărire când aceea începută a fost întreruptă prin mórtea fie a debitorului, fie a creditorului, ci este destul ca ea să se continue prin îndeplinirea și pașă formelor prevădute de lege, fără a fi nevoie de un nou comandament și dresarea de un nou proces verbal de situațiunea imobilului. Cas. II 189|95. Bul. pag. 1221.

c) Asemănat art. 397 din procedura civilă, urmărirea, o dată începută, neputându-se suspenda prin mórtea debitorului, urmădă de aci că această suspendare cu atât mai mult nu póte avea loc din cauza morței sociului femeii debitoare urmărită. Cas. II 221|95. Bul. pag. 1265.

2) a) Când execuțiunea n'a fost începută la mórtea debitorului, hotăririle și titlurile executorii nu se vor putea executa în contra moșcenitorilor, sub pedepsă de

398. Dacă esecutiunea nu începuse încă la mórtea debitorului, hotăririle și titlurile executorii nu se vor putea esecuta în contra moșcenitorilor, sub pedepsă de nulitate, de cât opt zile după ce li s'a încunoștiintat în personă saú la domiciliu, acele titluri saú hotăriri. (Pr. 137, 387, 397. — Civ. 780). (Pr. Gen. 400)²⁾

nulitate, de cât 8 zile după ce li se vor încunosciița, în personă saú la domiciliu, acele titluri. Cas. II 31|87 Bul. pag. 337.

b) Este nulă executarea începută contra moșcenitorilor părței, condamnate, dacá nu s'a comunicat acestora hotăririle ce se aduc la îndeplinire. Cas. I 190|89 Bul. pag. 533.

c) Este de principiu că nimeni nu se póte prevala de o nulitate cauzată prin propriul său fapt, și nulitățile stabilite în favórea incapabililor, fiind relative, numai dênșii pot să le invóce; ast-fel fiind, actele de procedură într'o urmărire imobiliară, ca și comandamentul prealabil, îndeplinite în personă tutorului minorilor urmăriti, fiind făcute după stăruița creditorului urmăritor, nu acesta este în drept să invóce nulitățile relative la ele. Cas. II 90|11 Bul. pag. 788.

d) Prescripțiunile art. 393 din procedura civilă, după care o execuțiune nu se póte începe contra moșcenitorilor debitorului de cât 8 zile după ce li se vor comunica acestora titlurile ce se vor executa, se privesc îndepli-

Secțiunea 6. — *Contestațiuni asupra execuțiunii silite.*

399. O execuție se poate contesta sau de către

nite când moștenitorii au primit sub beneficiu de inventariu averea urmărită, și când creditorul a făcut în persoana lor comandamentul prealabil, după trecerea de opt zile de la acceptarea succesiunii. Cas. II 28/93 Bul. pag. 212.

e) Hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa contra moștenitorilor debitorului dacă execuțiunea nu începuse la morțea debitorului, de cât opt zile după ce li s'au încunoscințat în persoană sau la domiciliu aceste titluri sau hotărâri, și această formalitate este prevădută sub pedepsă de nulitate. Ast-fel, numai execuțiunea trebuie să fie precedată cu opt zile înainte de comunicarea titlului sau hotărârii ce se execută, însă nu și somațiunea, întru cât somațiunea nu este un act de executare, ci este o deșeptare ce se aduce debitorului că are să fie urmărit și executat dacă nu va plăti. Cas. I 108/94 Bul. pag. 249.

f) Necomunicarea titlului în virtutea căruia s'a cerut urmărirea, către moștenitorii debitorului, conform art. 398 din procedura civilă nu poate fi propusă pentru prima oră în casațiune. Cas. II 43/94 Bul. pag. 128).

g) Formalitatea notificărei către moștenitori a titlurilor sau hotărârilor ce se execută în contra lor, conform art 398 din procedura civilă, ne fiind de ordine publică, neîndeplinirea ei nu poate fi invocată pentru prima oră în

partea condamnată, sau de către cei de al treilea interesati. (Pr. 400, ur. 428, 430, 451, 525).¹⁾

casatiune. Cas. II 163/95 Bul. pag. 1137.

h) Dacă execuțiunea nu începuse încă la morțea debitorului, hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa contra moștenitorilor de cât opt zile după ce li s'au notificat, în persoană sau la domiciliu, acele titluri.

Acastă dispozițiune, prevădută de art. 398 din procedura civilă, se aplică și atunci când urmărirea se face după legea de urmărire, întru cât legea specială de urmărire nu prevede o dispozițiune contrarie. Cas. II 98/96 Bul. pag. 88).

¹⁾ a) În materie de contestațiune la executare, nu este admisibilă opozițiunea la hotărârea dată în lipsă. Cas. I 402/86 Bul. pag. 914; 81/38. Bul. pag. 231; 169/88 Bul. pag. 568.

b) Hotărârile date în lipsă, în materie de contestație la executare, nu sunt susceptibile de opozițiune. Casarea deciziunii, prin care se admite opozițiunea în asemenea cas, se pronunță fără trimitere. Cas. I 243/87 Bul. pag. 668; 87/33 Bul. pag. 244; Cas. II 30/9) Bul. pag. 193.

c) Nu există drept de opozițiune la executările silite și mijlocul întemeiat pe asemenea motiv, fiind de ordine publică se poate propune pentru prima oră în casațiune. Cas. I 4/8; Bul. pag. 92; Cas. I 180/90 Bul. pag. 589; Cas I 454/91 Bul. pag. 1241.

d) În materie de contestațiuni la executări silite, hotărârile date în lipsă chiar și de înalta curte

400. Cererile incidente, opozițiunile și toate celelalte contestațiuni caris'ar ridică asupra executiunii silite, sau între părți, sau de către cei de al treilea

intervenienței ori oponenți, se vor adresa la tribunalul său curtea care a pronunțat hotărîrea executore.

Părțile se vor chema în termen scurt și judecata

da casațiune, nu sunt susceptibile de opozițiune. Cas. I 144/83. Bul. pag. 472; 54/89 Bul. pag. 149; Cas. I 270/90 Bul. pag. 816.

e) Contestațiunile la tabloul de ordinea creditorilor se judecă de tribunale cu dreptul de apel. Prin urmare curtea sesisată de un asemenea apel, e în drept să modifice distribuirea ordonată de tribunal, fără ca, prin această să atace principiul autorității lucrului judecat. Cas. 52/89 Bul. pag. 143.

f) În principiu o hotărîre judecătorească nu poate fi retractată de cât pe calea opoziției, apelului și recursului în casațiune.

Așa dar nu se poate admite retractarea unei hotărîri care a căpătat autoritatea lucrului judecat pe calea contestațiunii la executarea ei pe motiv că partea contestată n'a fost bine citată pentru ziua când s'a pronunțat acea hotărîre. Cas. I 362/89 Bul. pag. 941.

g) Este neadmisibil recursul contra unei hotărîri cari, dupe admiterea opozițiunii făcută de contestator la executare, respinge contestațiunea în fond. Finele de neprimire se poate propune pentru prima oră în casațiune, măcar că partea interesată n'a ridicat nici o obiecțiune la admiterea opozițiunii de către instanța de fond. Cas. I 149/90 Bul. pag. 442.

h) În materie de contestațiuni la executări silite nu există drept

de opozițiune înaintea curței de casațiune, ca și înaintea instanțelor de fond, și această soluțiune nu poate fi schimbată chiar în cazul când partea și motivează cererea pe împregiurarea că dovedea de primirea citațiunii pentru termenul când s'a pronunțat hotărîrea în lipsă i era falsă și că dânsa a și atacat această dovedă în falș înaintea instanțelor competente. Cas. I 573/91 Bul. pag. 1106.

i) La executarea unei hotărîri se poate face contestație nu numai de părțile care au figurat în cauză, ci și de orî-ce altă persoană interesată. Cas. I 389/92 Bul. pag. 777.

j) Când o ipotecă constituită asupra unui imobil a fost, prin hotărîre judecătorească remasă definitivă, declarată ca bine constituită și valabilă față cu creditorii chirografari ai debitorului ipotecar, care ceruse anularea acelei ipotecii, neapărat că în tabloul de ordina creditorilor, format cu ocaziunea vînderii imobilului ipotecat, creditorul ipotecar trebuie trecut înaintea creditorilor chirografari, cărora le este opozabilă hotărîrea ce menține și declară valabilă acea ipotecă. Cas. 273/93 Bul. pag. 786.

k) Nu se poate ca, pe cale de contestațiune, la executare, să se pronunțe nulitatea unei hotărîri dată în lipsă și investită cu formula executorie pe motiv că nici citarea părții condamnate,

asupra contestațiunii se va urma de urgență cu precădere asupra tuturor celor lalte. (Pr. 78, 399,

401, ur. 428, 525 ur. — L. Timb. 18, 15°; 21 6°; 29, 21°; 30). (Pr. Gen. 408).¹⁾

401. Tribunalul său cur-

nicî comunicarea hotărîrei nu s'ar fi făcut conform regulilor de procedură stabilite de lege. Numai calea opozițiunii ordinare este admisă într'un atare cas. Cas. II 64|95 Bul. pag. 812.

l) In materie de contestațiuni la execuțiunii silită, partea judecată în lipsă, fie înaintea instanțelor de fond, fie înaintea curței de casație, nu are drept de opoziție. Cas. I 155|96 Bul. pag. 669.

m) In materie de contestațiune la executare silită, partea judecată în lipsă nu are drept de opozițiune. Așa dar, violăză legea curtea care admite dreptul de opozițiune în acestă cale excepțională, și, în acest cas, casându-se decisiunea care, pe cale de opozițiune, a reformat o altă decisiune, casarea se face fără trimitere, rămânend bună decisiunea anterioară. Cas. I 227|93 Bul. pag. 951.

n) După art. 19 ultimul aliniat din legea judecătoriorilor de pace din 1 Martie 1834, contestațiunile prin care se atacă însuși titlu executoriū, se adresăză la judecătoria care a dat autenticitatea.

Ast-fel fiind, se violăză menționatul text de lege și art. 399, 400 și 525 procedura civilă, când tribunalul confirmă cartea de judecată prin care judele de pace și-a declinat competența de a judeca o contestațiune privitoare la executarea actului autenticat de acea judecătorie. Cas. I 495|96 «Dreptul» 16/97.

1) a) Hotărîrile date asupra tabloului de ordine a creditorilor

sunt susceptibile de a fi atacate pe calea apelului. Cas. II 52|86. Bul. pag. 461.

b) Opozițiunile la executările mobiliare, făcute în basa unei hotărîri, se adresăză la tribunalul său curtea de la care emană aceea hotărîre, numai atunci când contestațiunea se întemează pe motive trase din însăși acea sentință; când însă plângerea este contra ordinului de executare, contestațiunea se adresăză la instanța de unde emană acel ordin. Cas. I 102|87. Bul. pag. 194.

c) Debitorul urmărit trebuie să fie chemat cu ocaziunea judecării unei contestațiunii priu care se discută proprietatea bunurilor urmărite.

Violăză dar legea instanțele de fond când refusă o asemenea cerere ridicată de partea urmăritore. Cas. I 9|89. Bul. pag. 13.

d) Nu este admisibilă opozițiunea chiar înaintea curței de casație în contra hotărîrilor date de ea, în lipsă, în materie de contestațiune la executare. Cas. I 54|89. Bul. pag. 149. Cas. I 270|90. Bul. pag. 816.

e) Hotărîrile date de tribunal asupra contestațiunilor ridicate fie de debitor fie de cel d'al treilea, contra urmăririi veniturilor unui imobil, pot fi atacate pe calea apelului numai în termen de una lună de la pronunțarea lor. Cas. I 418|90 Bul. pag. 1427.

f) Instanța competente nedeucându'si competența de a judeca litigiul ce i s'a trimis de căt din decisiunea de casare, urmăză

tea va putea după înfățișare să suspende sau să mențină executarea cu sau

fără cautiune. Esecutarea se va suspenda în cazuri urgente chiar și înainte de

că ea n'are competența de a judeca în acea calitate de cât cauza ce a fost coprinsă în acea decisiune, și că o dată ce dânsa și a dat hotărîrea, competența ei încetază. Ast-fel fiind, când executarea unei hotărîri a fost anulată de către curtea de trimitere, sesisată în urma unei casări, și în urmă avînd loc o nouă executare, s'a'u ridicat și în potriua acestei executări alte contestațiuni, competența de a judeca aceste contestațiuni revine judecătorilor naturali, adică curței care a pronunțat hotărîrea ce s'a executat; prin urmare, hotărîrea prin care această curte și declină competența de a judeca aceste noi contestațiuni pe motiv că ar fi de competența curței de trimitere, este nulă și casabilă și, în acest caz afacerea cată a se trimite tot în judecata ei, ca una ce singură e competente a o judeca, conform art. 400 din procedura civilă. Cas. I 19/92. Bul. pag. 30.

g) Instanțele judecătorești avînd dreptul de a pronunța o hotărîre prin care să înlătore împiedicările ivite la executarea hotărîrilor definitive, au prin această dreptul ca pentru executarea hotărîrilor date în materie de hotărnicie să ordone, în lipsă de indicări precise, căutarea și stabilirea hotarelor definitiv arătate prin hotărnicie prin alte mijloce permise de lege. Cas. I 295/92. Bul. pag. 777.

h) De și dupe art. 400 din procedura civilă, incidentele, opozițiunile și contestațiunile ce se fac contra execuțiunei silite tre-

bue adresate la însuși instanța care a pronunțat hotărîrea executorie, însă aceste dispozițiuni nu se pot aplica în cazul când acea instanță s'a pronunțat deja asupra lor, declarînd că hotărîrea sa a fost executată, căci, în acest caz, contestațiunea ce fostul debitor ridică asupra unei noi urmăriri cerută de creditor constituie un incident care, conform art. 525 din aceeași procedură, intră în competența tribunalului de urmărire de a'l cerceta și judeca. Cas. I 375/92. Bul. pag. 992.

i) Contestațiunea la executarea unei hotărîri, a putut fi judecată fără chemarea unora din personale cari au figurat în judecata fondului, când această persoană n'avea interes a sta în instanța contestațiunei. Cas. I 403/94. Bul. pag. 1213.

j) Contestațiunile la executarea hotărîrilor se adresază la instanța a cărei hotărîre se execută. Cas. I 314/95. Bul. pag. 891.

Dupe art. 19 ultimul aliniat din legea judecătorilor de pace din 1 Martie/94, contestațiunile prin care se atacă însuși și titlu executoriu, se adresază la judecătoria care a dat autenticitatea.

Ast-fel fiind, se violază menționatul text de lege și art. 399, 400 și 525 procedura civilă, când tribunalul confirmă cartea de judecată prin care judele de pace și-a declinat competența de a judeca contestațiunea privitoare la executarea actului autenticat de acea judecătorie. Cas. I 405/96. <Dreptul> 16/97.

orî-ce înfățişare. (Pr. 295, 392, ur. 400, 402, ur. 405, 530). ¹⁾

402. Apelul în contra hotărârilor date în cesiuni de asemenea contestaţiuni

sau opoziţiuni se va putea face în termen de o lună de la data pronunţării hotărârei. (Pr. 318, ur. 326, 400, ur. 405, 453) (Pr. Gen. 409). ²⁾

¹⁾ a) Nu este admisibilă opoziţiunea chiar înaintea curţii de casaţie în contra hotărârilor date de ea, în lipsă, în materie de contestaţiuni la executare. Cas. I. 54|89. Bul. pag. 149.

b) Executarea unei hotărâri pronunţată de judecătorul primei instanţe cu dreptul de a fi executată provisoriu poate fi suspendată în urma apelului părţii condamnate, de judecătorul apelului, fără citarea prealabilă a părţilor. Cas. I. 88|93. Bul. pag. 217.

²⁾ a) Opoziţiunile la executările mobiliare, făcute în baza unei hotărâri, se adresează la tribunal sau curtea de la care emană cea hotărâre, numai atunci când contestaţiunea se întemeiază pe motive trase din însăşi acea sentinţă, când însă plângerea este contra ordinului de executare, contestaţiunea se adresază la instanţa de unde emană acel ordin. Cas. I 102|87. Bul. pag. 194.

b) Ori-ce incidente ridicate cu ocaziunea unei urmăririi, fie ele de formă sau de fond, trebuie judecate de instanţa de urmărire cu formele sumarii şi în termenul prevăzut de legea de procedură, fără să fie în drept a suspenda vîndarea până la judecarea lor pe cale principală. Cas. I 205|87. Bul. pag. 523.

c) Osebitile hotărâri ce se dau în materie de contestaţiune la urmăririle silite, sunt susceptibile de apel, când n'a fost emisă

ordonanţa de adjudecare. Cas. I 213|87. Bul. pag. 537.

d) Partea care a făcut şi i s'a admis opoziţiunea, ca judecat în lipsă, în materie de contestaţiune la executare silită, este considerat că s'a desistat de la cererea de a se anula deciziunea dată pe motivul că s'a admis adversarului opoziţiunea în aceeaşi materie. Cas. I 298|87 Bul. pag. 768.

e) În materie de contestaţiuni la executare silită, termenul de apel este de o lună de la pronunţarea hotărârei, fără distincţiune, de cazul când ea a fost dată în lipsă sau contradictoriu, de unde rezultă că nu există dreptul de opoziţiune pentru partea judecată în lipsă în asemenea materie şi prin urmare nici de recurs, dacă de la pronunţarea deciziunii pînă la facearea recursului a trecut trei luni. Cas. I 338|87 Bul. pag. 885.

f) În materie de contestaţiuni la executări silite, opoziţiunile celor judecaţi în lipsă nu sunt admisibile. I 81|88 Bul. pag. 231; Cas. I 60|93 Bul. pag. 110.

g) În materie de contestaţiuni la executări silite, hotărârile date în lipsă chiar şi de înalta curte de casaţiune, nu sunt susceptibile de opoziţiune. Cas. I 144|88 Bul. pag. 472; 54|89 Bul. pag. 149; Cas. I 180|90 Bul. pag. 589; Cas. I 270|90 Bul. pag. 816; Cas. 454|91 Bul. pag. 1241.

403. Contestațiunile asupra hotărârilor esecutorii se vor putea face în

tot timpul cât va ținea esecutarea.

Odată ce cel din urmă

l) Contestatiunile la tabloul de ordinea creditorilor se judecă de tribunale, cu dreptul de apel. Prin urmare curtea sesisată de un asemenea apel, e în drept să modifice distribuerea ordonată de tribunal, fără ca, prin acesta să atace principiul autorității lucrului judecat. Cas. I 52/89 Bul. pag. 143.

i) În privința hotărârilor de poprire, termenul de apel curge de la comunicare; art. 402 din procedura civilă, nu este aplicabil în această materie. Cas. I 246/89 Bul. pag. 627.

j) Termenul de recurs contra deciziunilor date de curți ca instanță de apel în materie de contestațiune la executarea hotărârilor curge de la comunicarea copieii, iar nu de la pronunțarea deciziunii. Cas. I 289/89 Bul. pag. 885.

k) În contestațiune la urmărire nu există chiar în casațiune, drept de opozițiune și ca atare n'are loc nici aplicarea art. 151 proc. civilă. Cas. I 317/30 Bul. pag. 100; Cas. I 273/93 Bul. pag. 766.

l) Hotărârile date de tribunal asupra contestațiunilor ridicate fie de debitor fie de cel d'altreilea, contra urmăririi veniturilor unui imobil, pot fi atacate pe calea apelului numai în termen de una lună de la pronunțarea lor. Cas. I 448/90 Bul. pag. 1427; Cas. 319/94 Bul. pag. 963.

m) Hotărârile date în lipsă de instanța de apel, în contestațiunile la execuțiunii silite nu sunt susceptibile de opoziție; prin urmare, ele constituie autoritatea

lucrului judecat. Cas. II 31/90 Bul. pag. 375.

n) Termenul de apel în materie de contestațiuni la tabloul format pentru distribuțiunea banilor proveniți din vîndarea unui imobil, este acel prevădut de art. 402 din procedura civilă, iar nu de art. 318 din aceeași procedură. Cas. I 90/91 Bul. pag. 201.

o) În materie de contestațiuni la executării silite nu există drept de opozițiune înaintea curții de casațiune, ca și înaintea instanțelor de fond, și această soluțiune nu poate fi schimbată chiar în cazul când partea și motivează cererea pe împregiurarea că dovada de primirea citațiunii pentru termenul când s'a pronunțat hotărîrea în lipsă îi era falsă și că dînsa a și atacat această dovadă în fals înaintea instanțelor competente. Cas. I 401/91 Bul. pag. 1106; Cas. I 215/93 Bul. pag. 571.

p) Termenul de apel în materie de contestație în contra unei cărți de judecată este de o lună de la pronunțarea ei. Cas. I 14/92 Bul. pag. 25.

q) Cauțiunea prevădută de art. 533 din procedura civilă nu este cerută când contestațiunea se face de o terție persoană care este în posesiunea imobilului urmărit, și în acest cas hotărîrea dată de tribunal asupra ei este susceptibilă de apel conform art. 402 din procedura civilă, iar nu de recurs în casațiune de o dată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. I 42/93 Bul. pag. 39.

r) În materie de contestațiuni la executării silite dreptul de o-

act al executării s'a terminat, nu se va primi nici o opozițiune sau contes-

tare asupra executiunei. (Pr. 400, ur. 405, 587, 588, 602).¹⁾

pozițiune înaintea instanțelor de fond contra hotărîrilor date în lipsă nu există. Cas. I 236|93 Bul. pag. 596.

s) În materie de contestațiune la executare nu există dreptul de opozițiune contra hotărîrilor pronunțate în lipsă, chiar înaintea curții de casație. Cas. I 38|96 Bul. pag. 46.

t) Hotărîrile date în lipsă asupra contestațiilor la executare nu sunt susceptibile de opozițiune. De aci urmează că hotărîrea unei curți de apel care respinge o atare opozițiune nu e susceptibilă nici de recurs în casație, întru cât prima deciziune prin care s'a respins contestațiunea a rămas neatacată cu recurs. Cas. 44|96 Bul. pag. 25.

u) În materie de contestațiuni la executămîi silită, partea judecată în lipsă, fie înaintea instanțelor de fond, fie înaintea curții de casație, nu are drept de opozițiune. Cas. I 155|96 Bul. pag. 669.

v) Hotărîrile pronunțate în lipsă de către instanțele de fond, în materie de contestațiuni la executare s'a'u la urmăriți imobiliare, nu sunt susceptibile de opozițiune. Și în acest caz casarea unei hotărîri care a admis o asemenea opozițiune și a reformată prima hotărîre dată în lipsă cată să se pronunțe fără trimitere Cas. II 60|96 Bul. pag. 623.

z) Contra hotărîrilor date de prima instanță asupra cesțiunei proprietăței cu ocasiunea unei contestațiuni la o urmărire imobiliară există calea ordinară a apelului după dreptul comun. Cas. I 131|97

«Dreptul» 49|97.

1) a) Când o parte se presintă înaintea unei instanțe judecătorești ca proprietară a unor bunuri, fără ca adversarul să conteste această calitate numai are dreptul să se plângă în casație cu acest motiv. Cas. I 140|86. Bul. pag. 384.

b) Ultimul act de executare este încheierea curții sau a tribunalului a căruia hotărîre se execută, iar nici cum acel al portărilor doveditor punerii în posesiune. Cas. I 333|87. Bul. pag. 876.

c) În materie de contestațiune la o executare silită ultimul act vizat de art. 403 e încheierea curții sau a tribunalului a căruia hotărîre se execută și prin care se declară efectuată aducerea la îndeplinire. Cas. I 298|91. Bul. pag. 755.

d) O opozițiune la urmărire imobiliară ca și ori-ce altă acțiune are efect retroactiv din momentul în care ea a fost introdusă. Ast-fel fiind, când o asemenea opozițiune a fost făcută la tribunalul de urmărire mult mai înainte de a se fi efectuat vîndarea, înpregiurarea că până la judecarea ei în apel, de către curtea de apel, a avut loc sêvîrșirea vîndărei, nu pôte constitui o decădere în înțelesul art. 403 din pr. civilă, întru cât ea a fost introdusă în timp util, fiind destul numai ca hotărîrea dată de tribunal asupra acelei opozițiuni să fi fost din acelea care nu puteau fi atacate pe calea recursului în casație de o dată cu ordonanța de adjudecare, ci

404. O hotărâre judecătorească, care nu s'a executat în timp de 30 ani de la data sa, nu se va mai putea executa și va pierde puterea lucrului judecat. (Pr. 376. — Civ. 1890, 1891).¹⁾

405. Partea care va cădea în contestațiunea sa și opozițiunea sa asupra executărei, va fi supusă la daune interese ce va fi cauzat prin împiedicarea executărei. (Pr. 138, 146, 400, ur 533, 577).²⁾

TITLUL II.

Despre executiunea silită asupra bunurilor mobile

Secțiunea 1. — *Bunurile mobile cărî nu se pot urmări.*

406. Nu se vor putea urmări și vinde pentru

supuse căilor ordinare de reformare, precum ar fi o hotărîre care judecă însăși fondul dreptului de proprietate ce oponentul pretinde că are asupra imobilului urmărit, și nu s'a mărginit numai la suspendarea urmăririi până ce pe cale principală se judecă acest drept. Cas. I 350/91. Bul. pag. 970.

e) Pentru executările imobiliare, ultimul act de executare este jurnalul prin care instanța care a dat ordinul de executare constată că ordiul său s'a executat. Pînă nu s'a încheiat un asemenea jurnal, contestațiunea la executare este tot-d'a-una ad-

orî-ce fel de datorie :

1° Lucrurile trebuincioase pentru culcatul debitorului și familiei sale, care trăesece cu dînsul în casă.

2° Vestmintele cu care sunt acoperiți său cari le servesc pentru trebuința de fie-care di.

3° Armele, echipamentul și îmbrăcămintea indivișilor din armată, dorbantî și militiî. (Pr. 379, 407, ur. 493. — L. Urm. 9) (Pr. Gen. 411),

407. Nu se vor putea urmări și vinde, de cât numai în lipsă de alte bunuri și numai pentru datorii de alimente, de chirii, arende, saũ alte creanțe privilegiate asupra mobililor, următorelor obiecte:

misibilă din partea celui vêtémat. Cas. I 74/95. Bul. pag. 141.

f) Ultimul act de executare prevêdut de art. 403 din Codul de procedură civilă care închide ori ce drept de contestațiune, este închieria instanței judecătoreșci care recunoșce că executarea a fost făcută conform legei. Cas. S. Unite 7/97. «Dreptul» 27/97.

1) a) Hotărîrile obținute contra proprietarului anterior sunt opoșabile, în timp de trei decî ani, cumpêrătorului posterior, fie vorba de o vindare de bună voe, fie vorba de o vindare silită. Cas. I 81/94. Bul. pag. 223.

2) a) În materie de contestație

1° Instrumentele de arat.
2° Animalele, semințele și îngrășământul destinat pentru cultura pământului.

3° Faina, mălaiul și alte mici produse trebuitoare pentru hrana debitorului și a familiei sale în timp de o lună.

4° O vacă, sau doi boi, sau cinci capre, sau patru rîmători, sau dece oi, după cum va alege debitorul.

5° Tot nutrețul trebuitor în timp de o lună pentru hrana animalelor ce nu s'au urmărit.

6° Uneltele lucrătorilor și meșterilor.

7° Mașinile în lucrare și instrumentele trebuincioase pentru exploatarea unei fabrici sau manufacturi.

8° Carul sau căruța, sacaua și alte asemenea unelte de muncă.

9° Stupii cu miere, gândacii de mătase, frunzele de dudă, pe timpul creșterii lor.

10° Instrumentele sau

cărțile trebuincioase pentru știința, arta sau profesia ce practică sau exercită debitorul, până la valoarea de cincizeci galbeni după alegerea sa. (Pr. 378, 406, 408, 476.—Civ. 1728, ur. 1730, ur.—L. Urm. 9) (Pr. Gen. 412).¹⁾

408. Nu se vor putea urmări și sechestra, de cât numai pentru datorii de alimente, de chirii sau alte creanțe privilegiate asupra generalității mobilelor, următoarele:

1° Sumele sau pensiunile cari s'au judecat de justiție, sau care s'au dăruit, ori s'au legat debitorului sub titlu de pensiune alimentară.

2° Rentele viagere cari s'au dăruit debitorului sub condițiune de a nu se putea urmări.

Când acestea se vor urmări și sechestra, la cașurile excepționale menționate mai sus, judecătorii pot să ficeze ce parte

la executare nu este admisibilă opozițiunea la hotărîrea dată în lipsă. Cas. I 402|87. Bul. pag. 944

¹⁾ a) Mașinele de lucru precum sunt cele de tipografie, nu se pot urmări și vinde. Cas. I 282|87. Bul. pag. 729.

b) Creditorul urmăritor este

responsabil de daunele suferite de debitorul său din cauza urmării ce 'i-a făcut asupra lucrurilor apărute de lege, precum sunt instrumentele trebuincioase profesiei ce dănsul practică. Cas. I 78|92. Bul. pag. 192.

dintr'insele cată că se urmărescă sau să se secuestreze. (Pr. 406, ur. 409, 486. — Civ. 185, ur. 241, 250' 581, 1639, ur. 1650. 1729, ur.) (Pr. Gen. 413),¹⁾

409. (Mod. ast-fel L. 1 Mart. 1881). Pensiuile de retragere, recompensele naționale și lefile ecleziasticilor, militarilor și tutulor împiegaților plătiți din tesaurul public, sau din alte case publice, nu se pot ceda nici în total, nici în parte. — Ele nu se pot urmări de cât până la o treime pentru datorii către Stat, penalități prevădute de legi, precum și creanțele privilegiate prescrise de art. 1370, Codul Civil,

în ceia-ce privește pe împiegații civili și ecleziasticii; iar pentru militari până la o a patra parte pentru orî-ce datorie; până la jumătate, pentru toți, fără distincțiune, în ce privește plata dotei legiuitei soții precum și alimentele acordate de lege atât soției cât și copiilor.

Cesionarii de pensiuă, cu titluri anterioare legei de față, pot cere restituirea capitalului numărat, cu a lui dobândă legală și obține despăgubirea lor prin urmărirea până la o treime a pensiuinei. (Pr. 408, 410. — Civ. 241, 250, 281, 283, 1271, ur. 1730. — Co. 555, 556. — L. Urm. 9).²⁾

¹⁾ a) Cestiunea dacă un act a fost reținut sau prin o cauză de forță majoră, pentru a putea da loc la revisuirea hotărîrii, este o cestiune de fapt ce se sustrage de sub controlul curței de casațiune. Cas. I 13/89. Bul. pag. 19.

²⁾ a) Legea din 1881 care modifică art. 409 și 410 pr. civilă, declarând că cesionarii de pensiuă cu titluri anterioare aplicărei sale, pot cere restituirea capitalului numărat cu dobânda cuvenită, dispune prin aceasta chiar și pentru trecut. — Prin urmare se violază legea când se primește drept bune enunțările prevădute în actele de cesiune, anterioare acestei legi, fără a o-

bliga prealabil pe cesionar a face dovada sumei înnumărată. Cas. I 13/86. Bul. pag. 13.

b) Pensiuile și lefurile funcționarilor și a foștilor militari nu pot fi urmărite pentru datorii către particulari. Cas. I 361/87. Bul. pag. 965.

c) Dispozițiunile legei interpretative art. 409 din pr. civilă nu privește de cât pe militarii în activitate, iar nici cum pe pensionarii foști militari. Cas. I 45/88. Bul. pag. 127.

d) Mișlôcele noi în casațiune sunt neadmisibile.

Copia după comandament se încunoștiințează și procurorului numai în cas când sînt în joc în-

410. (Mod. ast-fel L. 1 Mart. 1881). Este nulă orice urmărire sau cesiune

făcută în contra prescripțiilor prezentei secțiunii. (Pr. 406-409.)¹⁾

erese de minoră sau interziși, iar nu și când debitorul este în stare de faliment.

Se satisface cerințele legii când publicațiunea, conținând profesiunea și domiciliul creditorului și debitorului urmărit, se afișează pe înșuși imobilul urmărit.

Termenul de grație este lasat la suverana apreciere a instanțelor de fond. Cas. sec. Văcante. 75/88. Bul. pag. 646.

e) Transacțiunea intervenită între un pensionar cu cesionarul său, anterior modificării aduse art. 409 procedura civilă prin legea de la 1 Martie 1881, prin care se recunoște capitalul numărat, este valabilă și creditorul numai are nevoie să se adreseze la justiție pentru restituirea acelui capital. În virtutea unei asemenea transacțiuni cesionarul era în drept să se adreseze direct la comitetul pensiunilor spre a încasa o treime din pensiunea debitorului său, fără să mai facă cererea de poprire în sensul art. 455 și următorii din procedura civilă destul numai ca să fi notificat cesiunea, conform art. 1393 din Codul Civil, căci dânsul, prin faptul cesiunii, a devenit proprietar al creanței. Cas. I 196/89. Bul. pag. 577.

f) Moștenitorii soției nu pot urmări pensiunea soțului pentru plata dotei, de orice art. 409 din pr. C. civil nu acordă acest drept de cât numai personal soției. Cas. I. 46/90. Bul. pag. 135.

g) Dreptul soției de a face poprire pe leașa bărbatului pentru restituirea dotei, nefiind un drept inerent persoanei sale, este trans-

misibil moștenitorilor săi. Cas. I 399/91. Bul. pag. 1207.

h) Remunerațiunea portăreilor poate fi urmărită sau poprită de creditorii, deși ne intrând în categoria funcționarilor prevăduți de art. 409 din procedura civilă. Cas. II 186/95. Bul. pag. 1217.

Notă. Art. 409 proc. civ. modificat prin legea din 1 Martie 1881, a fost din nou modificat prin legea de la 19 Iunie 1892 în modul următor: «Pensiunile de retragere, recompense naționale și lefale eclesiasticilor, militarilor și tuturor impiegaților plătiți din tezaurul public, sau din alte case publice, nu se pot ceda nici în totul, nici în parte. Ele nu se pot urmări de cât până la o treime pentru datorii către Stat, penalități prevăzute de lege, precum și creanțele privilegiate prescise de art. 1729 Codul civil; până la jumătate în ce privește plata dotei legiuitei soții precum și alimente acordate de lege atît soției cît și copiilor.

Aliniatul al doilea rămîne întocmai ca mai sus, adaugîndu-se și un al treilea aliniat cu următorul cuprîns:

«Drepturile dobîndite pentru a patra parte asupra lefurilor militarilor, pentru orice datorie, în temeiul legii de la 1 Martie 1881, până la data promulgării legii de față, rămîn neatînse».

¹⁾ a) Legea din 1881 care modifică art. 409 și 410 proc. civ., declarând că cesionarii de pensiuni cu titluri anterioare aplicărei sale, pot cere restituirea capitalului numărat cu dobînda cuvenită, dispune, prin acesta

Secțiunea 2.—*Despre urmărirea bunurilor mobile ce se află în posesiunea debitorului.*

411. Urmărirea obiectelor mobile, corporale sau incorporale, care se află în posesiunea debitorului, se va face prin agenții ce sunt alipiți pe lângă tribunale și curți, fie-care în circumscripțiunea sa, și după dispozițiunile luate pentru acesta de către președinte. (Pr. 372, 412, ur. 470, 618. — L. 9 Iul. 1865 art. 87, 93, 97, ur.) (Pr. Gen. 417).¹⁾

412. Prezența unui comisar de poliție sau ajutor al său, sau în lipsa lor, a judecătorului de plasă, ori, și în lipsa acestora, a primarului său a ajutorului său, va fi necesară, sub pedepsă de nulitate.

1° Dacă ușile debitorului sunt închise și nu voesce a deschide;

2° Dacă nu voesce a deschide camerile sau mo-

bilele;

3° Dacă debitorul lipsește și nu este spre a-l reprezenta, nici o rudă, locuind cu dînsul. (Pr. 411, 413, ur. 469) (Pr. Gen. 418).

413. În aceste cazuri, o dată ce casele sau mobilele s'au deschis, de către debitor, sau nevoind el, ori în lipsa lui, de către agent, prezența comisarului, a judecătorului de plasă sau a primarului, se va putea suplini prin doi martori majori. (Pr. 412, 414, ur.) (Pr. Gen. 419.)

414. Camerele și mobilele se vor deschide treptat, pe cât se va face și înscrierea lor în procesul-verbal. (Pr. 413, 415) (Pr. Fr. 587, 1°).

415. Creditorele va putea să nu fie față la lucrarea urmării. (Pr. 411, ur. 470) (Pr. Gen. 420).

416. Agentul judecătoresc singur, sau față cu persoanele însemnate în art. 411 și 412 va forma

chiar și pentru trecut. Prin urmare se violază legea când se primește drept bune enunțările prevădute în actele de cesiune anterioare acestei legi, fără a obliga prealabil pe cesionar a face dovada sumei înmărată. Cas. I

13/6. Bul. pag. 13.

¹⁾ a) Înființarea unui sechestrul pe produsele arendașului, nu constituie un obstacol pentru proprietarul neplătit de a cere și el un sechestrul deosebit. Cas. I 82/87. Bul. pag. 12J.

indată un proces-verbal care va cuprinde: (Pr. Gen. 421).

1° Enunțarea titlului executor în virtutea căruia se face execuțiunea.

2° Arătarea creditorului pentru lucrurile ce a cerut a se urmări, dacă asemenea cerere s'a făcut.

3° Numele, pronumele și domiciliul părților, al agentului precum și al altor persoane care vor fi fost față la urmărire.

4° Somațiunea formală făcută debitorului ca să plătească, precum și răspunsul lui dacă a fost față.

5° Descrierea obiectelor urmărite și arătarea numărului și calității lor, pe cât se va putea.

6° Arătarea locului, zilei și orei când s'a făcut urmărirea. (Pr. 411, ur. 417, 470. — L. Urm. 11) (Pr. Gen. 422). ¹⁾

417. Acest proces-verbal se va subscrie de a-

gent, și de toate persoanele ce au fost față la urmărire. (Pr. 416, 418, ur. 470. — Rg. Port. 49. — L. Urm. 11. — L. Timbr. 18, 12°) (Pr. Gen. 424).

418. Indată ce procesul-verbal se va termina, obiectele descrise într'ensul se vor pecetlui, sau se va pune un custode pentru paza lor, și se va face mențiune despre acesta în procesele verbale. (Pr. 416, ur. 419, ur. 423-471. — L. Urm. 11).

419. Custodele așezat pentru pază cată să fie major; el nu va putea fi însuși debitorul, ori vre-un servitor al său, sau rudă, sau cuscru al său până la al patrulea grad inclusiv, de cât atunci când însuși creditorul va consinți la acesta. (Pr. 418, 420, ur.) (Pr. Gen. 428).

420. Nu se vor putea așeza custodii de cât persoane solvabile care se vor

¹⁾ a) Creditorul personal poate cere urmărirea averii debitorului său înainte de eșirea din indiviziune, când prin împărțire sau în orice alt mod este bine și definitiv stabilit dreptul acestuia de comoscenitor sau coasociat, asupra porțiunii urmărite. Cas. I 206/91. Bul. pag. 584

b) Creditorul urmăritor este responsabil de daunele suferite de debitorul său din cauza urmării ce l'a făcut asupra unor lucruri apărute de lege, precum sunt instrumentele trebuincioase profesiei ce dănsul practică. Cas. I 78/92. Bul. pag. 192.

putea supune și la dare de cauciune, preferindu-se tot d'a-una acelea carise vor prezenta de creditor. (Pr. 393, ur. 418, ur. 421, ur. 487) (Or. Gen. 429).

421. Custodele va avea drept la o plată ce se va fișa de tribunal.

Acastă plată se va lua cu preferință din prețul lucrurilor urmărite. (Pr. 418, ur. 422, 446, 487.—Civ. 1633, 1729.—L. Urm. 11). (Pr. Gen. 435).

422. Custodele va fi răspundător de orice pagubă se va aduce creditorului, din cauza neglijenței sale, putînd fi, după împrejurări, supus la pedepșa prescrisă de legea penală pentru abus de încredere. (Pr. 418, ur. 421, 441. Civ. 1633. — P. 323, 330).¹⁾

423. Cînd lucrurile urmărite au fost puse sub pecetii, aceste pecetii se vor pune de agentul ju-

decătoresc, și de comisarul local, sau, în lipsa acestuia, de judecătorul de plasă, ori de primarul său de ajutorul său. (Pr. 418, 424, ur.)

424. Acela care, fără drept, va rupe sau va strica aceste pecetii, se va pedepsi conform legii penale, afară de alte daune-interese la cari se poate condamna. (Pr. 423, 425. P. 198, ur. 200, 202, 204).

425. Indată după punerea pecetilor sau așezarea custodelui, agentul judecătoresc va lăsa o copie după procesul său verbal în mîna debitorului său la domiciliul său, precum și o listă de obiectele urmărite în mîna custodelui, dacă asemenea custode există. Custodele va subscrie de primirea listei.

Originalul se va depune la grefa tribunalului, sau curței a căreia hotărîre se execută. (Pr. 418, ur. 422,

¹⁾ a) Faptul că un debitor căruia i s'a sechestrat și i s'a lăsat în păstrare mai multe lucruri, a înlocuit obiectele sechestrare cu altele de o calitate inferioară, constituie un delict de abus de încredere prevăzut și pedepsit de art 330 din codul penal. Cas. II 304/94. Bul. pag. 727.

b) Ultimul act de executare prevăzut de art. 403 din codul de procedură civilă care încheie orice drept de contestațiune, este închierarea instanței judecătorești care recunoște că executarea a fost făcută conform legii. Cas. S. Unite 7/97. < Dreptul 27/97.

ur. 472.—Rg. Port. 50.—L. Urm. 11.—L. Timbr. 18, 12°).

426. Agentul care, prezentându-se la locuința debitorului, va găsi o altă urmărire efectuată, și averea mișcătoare sub peceti și sub pață de custode, va lua copie după procesul verbal aflat în mâna custodelui său în mâna debitorului, ori la domiciliul său.

Va face un proces verbal arătând toate aceste împrejurări, precum și numele agentului care a urmărit, și va putea urmări și el numai lucrurile cari nu vor fi fost deja urmărite. (Pr. 411, ur. 418, ur. 427, 523.—R. Port. 51.—L. Timb. 18, 12°). (Pr. Gen. 427).¹⁾

427. Ori-ce agent judecătoresc va fi dator, sub

pedepsă de destituire și de daune-interese, ca în 24 ore după întorcerea sa, să depună la grefă procesul-verbal încheiat de dânsul la fața locului. (Pr. 411, 416, ur. 431, ur.) (Pr. Gen. 425).

428. Debitorul nu va putea să se opue la o urmărire ce i se face, de cât depunând valoarea ce i se cere în mâna judecătorului, comisarului său primarului localității.

Tot de o dată el va fi dator a da în mâna agentului judecătoresc, pelângă chitanța de depunere, și petiția către tribunal sau curtea respectivă, în care să arate cuvintele pentru cari el cere încetarea sau suspendarea execuțiunei.

Curtea sau tribunalul va judeca de urgență, conform cu cele șise la art. 400.

^{1) a)} În materie de urmărire mobilă, legiutorul prin art. 426 din procedura civilă, admite sistemul priorității urmăririi; de aci urmăză că atunci o urmărire când se găsește deja începută de Stat, cei-alți creditori, fie chirografari, fie privilegiați, care au în favoarea lor procedura dreptului comun, nu pot cere a se suspenda urmărirea începută deja de Stat, conform legii speciale de urmărire și a se

substitui procedura dreptului comun; precum de asemenea, când cei lalți creditori vor fi început urmărirea dupe procedura dreptului comun, Statul nu poate opri continuarea acelei urmăririi, ci trebuie să aștepte continuarea urmăririi începută deja și să intervină cu drepturile și calitatea sa de creditor la tabloul de ordine. Cas. 1 282/94. Bul. pag. 865. Cas. Sec. Vacanțelor 138/95. Bul. pag. 1010.

(Pr. 78, 401, ur. 411, ur. 429, ur. — Rg. Port. 51).

(Pr. Gen. 436, 1°).¹⁾

429. În orî-ce alt caz, urmărirea se va termina, rămîind ca acela în contra căruia ea s'a făcut, să reclame la tribunal sau curtea competentă, conform celor dîse la art. 399 pînă la 405. (Pr. 428, 430).

430. Creditorii debitorului urmărit nu vor putea să se opună la executarea urmăririi, nici la vinderea obiectelor. Ei vor fi numai în drept a popri, pînă la regularea pretențiunii lor, sumele prove-

nite din vîndarea obiectelor.

Acastă opozițiune a creditorilor se va face către tribunalul său curtea prin care s'a operat vîndarea. (Pr. 428, ur. 431, ur. 450, ur. 455). (Pr. Gen. 439).²⁾

Secțiunea 3. — Despre vîndarea saŭ licitațiunea obiectelor mobile urmărite.

431. În 36 ore cel mult după depunerea procesului-verbal al agentului la curtea saŭ la tribunalul respectiv, președintele, în camera de consiliu, va însemna ziua și locul unde are să se facă vîndarea

¹⁾ a) Instanța sesisată de o contestațiune, cîmite un exces de putere cînd refuză de a cerceta mijlocele de apărare în fond contra titlului pe care se fundează opozițiunea și rezervă părții de a face un proces pe cale principală. Cas. I 102/87. Bul. pag. 194.

b) Urmăritul, spre a popri efectele unei urmăririi, p_ote depune val_oreea ce i se cere, și, ac_astă val_oree nu este numai cauti_une, ci ca represint_ănd ins_ăși suma datorită, a_șa c_ă dac_ă opozițiunea urmăritului se respinge, ins_ăși val_oreea depus_ă are a servi spre achitarea creditorului urmăritor. Cas. I 103/89. Bul. pag. 283.

²⁾ a) În materie de urmărire mobiliară, leguitorul prin art. 426 din procedura civilă, admite sistemul priorității urmăririi; de

aci urm_ăz_ă c_ă atunc_ă c_ănd o urmărire se g_ăsește deja începută de Stat, cei lalt_ăi creditor_ăi, fie chirografari, fie privelegiați, care a_ŭ în fav_oreea lor procedura dreptului comun, nu p_ote cere a se suspenda urmărirea începută deja de Stat, conform legi sale speciale de urmărire și a se substitui procedura dreptului comun; precum de asemenea, c_ănd cei alt_ăi creditor_ăi vor fi început urmărirea dupe procedura dreptului comun, Statul nu p_ote opri continuarea acelei urmăririi, ci trebuie să aștepte continuarea urmăririi deja începută și să intervină cu drepturile și calitatea sa de creditor la tabloul de ordine. Cas. I 282/99. Bul. pag. 865. Cas. S. Vacanțelor 138/95. Bul. pag. 1010.

obiectelor urmărite. (Pr. 372, ur. 427, 430, 432, ur. L. Timbr. 21, 1°). (Pr. Gen. 440).

432. Acastă vîndare se va face înaintea tribunalului de prima instanță, sau la fața locului, sau în hotelul special pentru vîndări, după împrejurări. (Pr. 372, 431, 433, ur. 474).

433. Epoca vîndărei se va încunoscînta formal debitorului, în persoană sau la domiciliu. (Pr. 431 ur. 434, ur. 509.)

434. Epoca vîndărei nu se va putea face în mai puțin de două săptămîni, nici în mai mult de o lună de la data procesului-verbal. (Pr. 416, 431, 433, 435, ur. 510.—L. Urm. 11) (Pr. Gen. 442).

435. Când însă atât creditorul cât și debitorul o vor cere, epoca acestei vîndări se va putea scurta sau prelungi peste acest termen. (Pr. 434, 436, 534).

436. Asemenea când obiectele vor amenința stricăciune sau perire, judecătoria, însărcinată cu vîndarea, va putea chiar de oficiu să scurteze termenul vîndărei. (Pr. 434, ur. 437, ur.) (Pr. Gen. 447).

437. Vîndarea se va vesti cu trei zile cel puțin mai înainte, prin afișe lipite pe strade, la ușa judecătoriei, la pîrta primăriei sau la pîrta localității unde se face vîndarea, precum și la alte locuri publice.

În orașele unde sunt jurnale, această vestire se va face și prin jurnale.

Aceste anunțuri se vor executa prin grija agentului ce a făcut urmărirea, sub pedepsă, în cas de neurmărire, de o amendă de la lei 50 la 2000 lei, și alte daune interese, către părțile interesate. (Pr. 372, 434, ur. 438, ur. 474, 507) (Pr. Gen. 441, 443, 446).

438. Dacă din cauza unei opozițiuni, sau unei învoiri între părți, ziua vîndărei s'a amînat de către tribunalul ce are a o efectua, se vor face alte anunțuri noi, conform articolului precedent, cu trei zile cel puțin înaintea vîndărei. (Pr. 399, ur. 437, 439, ur. 535) (Pr. Gen. 444).

439. Anunțurile vor cuprinde ziua, locul și ora vîndărei, precum și natura obiectelor, fără alte amănunte.

Costul acestor anunțuri se va înainta de către creditor, în socotéla lucrurilor urmărite. (Pr. 437, 438, 450) (Pr. Gen. 441).

440. În dioa publicată pentru vîndare, agentul însărcinat cu urmărirea, va merge la locul unde se află obiectele, împreună cu greșierul tribunalului, sau ajutorul său, ori împreună cu membrii tribunalului, dacă obiectele se află în orașul reședinței tribunalului: érá dacă aceste obiecte sunt în altă localitate, față cu comisarul său cu primarul local sau cu un ajutor al lor, ori cu judecătorul de plasă. (Pr. 431, ur. 441, ur. 475.—L. Urm. 13).

441. Agentul va deschide pecetiile său va primi obiectele din mîna custodelui, dacă a fost asemenea custode.

Va verifica starea și numărul obiectelor, după procesul-verbal de urmărire, și va da chitanță de liberare custodelui: érá acesta va presenta toate obiectele ce i s'a încredințat și așa cum i s'a încredințat.

Se va procede la transportarea obiectelor în lo-

calul vîndărei, dacă această transportare este să se facă sau se va procede îndată la vindere, dacă obiectele aũ să se vîndă chiar în locul unde se află. (Pr. 411, ur. 416, 418, ur. 427, 431, ur.) (Pr. Gen. 451).

442. Vîndarea se va face public, cu ușile deschise și în sunetul unei trâmbițe, sau în gura mare. (Pr. 443, 538) (Fr Gen. 452).

443. Agentul judecătoresc său un telal, în localitățile unde se află telalii, vor propune fie-care obiect, vor formula prețul și 'l vor adjudeca, în aceeași di, aceluia care, la a treia strigare, va oferi cel mai mare preț, chiar când, în lipsa de alți concurenți, acesta a fost singurul doritor. (Pr. 372, 431, ur. 444, ur. 544.—L. Urm. 13).

444. Licitatiunea se va face pe banigata și obiectul se va preda aceluia care va și numera prețul cu care i s'a adjudecat.

Dacă aceluia cărui s'a adjudecat obiectul nu va numera prețul, el se va vinde din nou, și judecătorul d'ântéiu va răspunde scăderea ce va eși la o a doua vîndare.

Numărarea prețului se va face sau în fața locului, sau când obiectul se va transporta la casa adjudecătorului. (Pr. 442, ur. 445, 475, 551, 557) (Pr. Gen. 453).

445. Agentul de urmărire va însemna pe o listă obiectele vândute și prețul cu care s'au vândut. (Pr. 444, 447, ur. 543).

446. Îndată ce din valoarea efectelor vândute se vor acoperi creanțele reclamate și cele-alte cheltueli ale agentului, ale custodelui, ale publicațiunilor și altele, se va curma licitațiunea, și debitorul și va primi înapoi lucrurile rămase sau prisosul prețului, de va fi asemenea prisos. (Pr. 431, ur. 447 ur. 583.—Rg. Port. 55) (Pr. Gen. 454).

447. Agentul de urmărire va redacta în fie-care di de licitațiune, un proces-verbal de cele urmate, și îl va subscrie atât el cât și cei-alți reprezentanți ai autorității publice de care a fost însoțit. (Pr. 445, ur. 448.—L. Timbr. 18, 12°).

448. Prețul eșit din adjudecațiunea de fie-care di, se va depune îndată la

tribunalul local, sau când vinderea se va face în o localitate unde nu e tribunal, la casa primăriei, a judecătorului de plasă ori la comisiunea de poliție. (Pr. 444, ur. 447, 551) (Pr. Gen. 456).

449. Nici o cerere de nulitate sau de rezoluțiune a vînderei nu se va primi în contra celui asupra cărui s'a adjudecat lucrul, și care a plătit prețul, afară numai de nu a fost fraudă din parte-i.

Cererea părții vătămate va fi numai în contra celui ce a urmărit, sau a agentului de urmărire, ori a celor-alți ofiteri publici ce au executat, după împrejurări, (Pr. 565.—Cic. 1359, ur. 1368, 1909) Pr. Gen. 457).

Secțiunea 4.—Despre distribuțiunea prețului.

450. Din sumele eșite din vîndare se vor scădea mai înteu cheltuelile de urmărire și de vîndare.

Restul se va da creditorului ce a urmărit.

Dacă însă a fost și alți creditori ce au făcut o pozițiune asupra prețului vîndarei, și titlul lor

recunoscut, prețul se va împărți între creditorul ce a urmărit și creditorii oponenti. (Pr. 400, 430, 446, 451, 464, 490, 579.— Civ. 1719, 1731) (Pr. Gen. 458).

451. Dacă este contestațiune saū din partea debitorului saū din partea unuia din creditorī, sumele adunate se vor depune la tribunal, care asupra titlurilor înfățișate va forma tabloul de distribuțiunea prețului. (Pr. 400, 450, 452, ur. 559, ur. — L. Timbr. 20, 31°) Pr. Fr. 663, 1°)¹⁾.

452. Acest tablou se va comunica, în persōna saū la domiciliul debitorului urmărit și creditorilor oponenti.

Dacă în timp de opt zile de la primirea acesteia comunicării nu s'a făcut nici o opunere, tribunalul va proceda la dis-

tribuțiune. Dacă s'a format opunerī, tribunalul va judeca în termen scurt asupra opunerilor. (Pr. 74, 400, ur. 430, 450, ur. 454, ur. 575, ur.) (Pr. Fr. 663, 2°; 665, 666, 1°; 668).

453. Termenul pentru apel, în contra hotărîrei de opunere la distribuțiunea prețului, va fi de 15 zile de la data primirei ei saū lăsărei la domiciliu. Pr. 318, 402, 451, ur. 729-731) (Pr. Fr. 669)²⁾.

454. Când între lucrurile urmărite ale debitorului, se vor fi găsit sume de bani, se va urma asupra acestor sume întocmai ca asupra actelor provenite din vîndare; iară din cele-lalte obiecte se va urmări numai câte trebuiesc spre acoperirea creanțelor reclamate și cheltuelilor urmate. (Pr. 446, ur. 450, ur.) (Pr. Gen. 462).

¹⁾ a) Ne răspunderea prețului regulat la licitațiune, conform legei, nu este un motiv de casarea ordonanței când asemenea propunere nu a fost făcută la tribunal. Cas. II 39|86. Bul. pag. 376.

²⁾ a) Contestațiunile la tabloul de ordinea creditorilor se judecă

de tribunale cu dreptul de apel. Prin urmare, curtea sesisată de un asemenea apel, e în drept să modifice distribuirea ordonată de tribunal, fără ea, prin acēsta, să atace principiul autorității lucrului judecat. Cas. I 52|89. Bul. pag. 143.

Secțiunea 5.—*Despre urmărirea și poprirea obiectelor mobile ale debitorului, cari sunt în mâna celor de al treilea*

455. Orice creditor va putea, în virtute de titluri executorii, să urmărească și să poprască, pentru sumele coprinse în titlul său, sumele sau efectele datorite debitorului său

de către un al treilea.

Același drept vor avea și cei cu titluri private sau cu titluri autentice] executorii, dând sau nu cauțiune pentru daune interese după împrejurări. (Pr. 371, 392, 408-410, 456, ur.—Civ. 974, 1099, 1152, 1171, 1176, 1393.—Co. 899). (Pr. Fr. 557). ¹⁾

¹⁾ a) Poprirea cerută în virtutea unui act de ipotecă, tinzând la încasarea unei sume de bani, este o acțiune de competența judecătorilor de ocóle.

Poprirea se poate ordona cu sau fără cauțiune, după aprecierea instanței judecătorești. Cas. I 3|83. Bul. pag. 6.

b) Delegațiunea de plată făcută de un creditor în folosul avocatului însărcinat cu susținerea unui proces, comunicată debitorului, lăgă pe acesta și l obligă a plăti d'a dreptul avocatului, când existența creanței sale este constatată prin chiar împăcaciunea dintre creditor și debitor.

Motivul de casare privitor la incompetența instanțelor judecătorești de a cerceta pe cale de contestațiune validitatea actelor, nu se poate propune pentru prima oră inaintea curței de casațiune.

Nu există omisiune esențială, nepronunțarea asupra neregularității chemării unui martor, când instanța se fondcă și pe alte dovezi.

Constatările de fapt sunt lăstate la suverana apreciere a instanțelor de fond. Cas. I 126/88. Bul. pag. 446.

c) O poprire în mâna celui de

al treilea și are efectul său legal numai dacă în momentul făcerei ei, cel d'al treilea era dator debitorului. Cas. I 54|90. Bul. pag. 145.

d) Cel de-al treilea, în mâna căruia se face o poprire, poate depune în orice ce timp la casa de depunerii și consemnațiunii efectele sau sumele poprite. Cas. I 118/92. Bul. pag. 210.

e) Poprirea în mâna celui al treilea neconstituind prin ea însăși de cât un act de conservațiune, iar nu de executare propriu disă, creditorul nu e dator să comunice debitorului titlu în virtutea căruia o cere, nici să i adreseze o prealabilă somațiune conform art. 387 și 338 din procedura civilă, căci aceste articole după cum chiar textul lor o arată, se referă numai la executare. Cas. I 219|92. Bul. pag. 563.

f) Nu se poate face poprire în baza unei sentințe judecătorești care nu este încă definitivă. Cas. I 254/93. Bul. pag. 747.

g) O cerere de sechestru nu poate ține loc de poprire în mâna celui al treilea, când nu s'a făcut cu paza formelor anume prevădute de art. 455 și următorii din procedura civilă. Cas. I 98|94

456. Acésta poprire se va face după o cerere ce creditorul va adresa la tribunalul domiciliului celui de al treilea sau la al debitorului. (Pr. 58, 68, 455, 457. ur. — L. Timbr. 18, 2°) 21, 16°) (Pr. Gen. 472, 1°). 1).

457. In acésta cerere se va aréta titlul în virtutea cărui se face urmărirea și suma creanței. (Pr. 69, 456, 458, ur.) (Pr. Gen. 472, 2°).

Bul. pag. 238.

h) Din coprinsul art. 455, 459, 460, 461 și 462 din procedura civilă, reese că poprirea făcută în mâinile terțiului este numai un act de conversare; de unde urmază că până la facerea tabloului de distribuțiune, un creditor póte cere și poprirea sumelor deja poprite dupe cererea altor creditori ai aceluiași debitor, având cu toții drepturi asupra sumelor poprite în proporțiune cu creanțele fie-cărui și dupe natura acelor creanțe. Cas. I 391/91. Bul. pag. 1193.

i) Din combinațiunea art. 455 și 462 din procedura civilă cu art. 109) din codul civil rezultă că suma poprită în mâna terțiului dupe cererea unui său mai multor creditori urmăritori, în comptul și pentru achitarea debitorului lor urmărit, cată să plătescă în despăgubirea acelor creditori proporțional cu dreptul creanțelor ce dênșii posed. De aci urmază că dacă terțiul, în urma popririi, a făcut plata către cre-

458. Președintele pe de o parte, va face oprirea prin agentul judecătoresc, iară pe de alta, va cita atât pe cel d'al treilea spre a'si face declarațiunea sa, cât și pe debitor spre a răspunde la urmărirea.

Copie după cererea de poprire se va trimite celui d'al treilea și debitorului. (Pr. 70, 455, ur. 459, ur. 480.—Rg. Port. 57).

459. La đioa însemna-

ditorul său în primirea altor creditori ai acestuia, cari n'au intervenit la poprire, acésta plată nu e valabilă și dônslu rămene responsabil a plăti din nou suma poprită în primirea creditorilor popritori. Cas. I. 189/95. Bul. pag. 556.

j) Poprirea făcută pe o avere vîndută deja de terțiul popritor este valabilă când asupra ei sunt și alte popririi anterióre vîndărei. Cas. S. Vacanț. 147/95. Bul. p. 1300.

1) a) Hotărîrea dată de tribunal prin care se anulează o cerere de poprire făcută în mâna celui al treilea, din cauză că popritorul nu s'a prezentat pentru a stărui în validarea ei, nu este susceptibilă de apel. Cas. I 470/91 Bul. pag. 1311.

b) O cerere de sechestrul nu póte ține loc de poprire în mâna celui al treilea, când nu s'a făcut cu paza formelor anume prevăzute de art. 455 și următorii din procedura civilă. Cas. I 89/94 Bul. pag. 231.

tă, cel d'al treilea urmărit va veni înaintea judecătorei în persoană sau prin procurator.

El va declara dacă este debitor de suma ce se poprește, cât este acea sumă, în virtute de ce titlu dacă mai este poprită și de alții și dacă acea datorie este exigibilă.

Iară dacă valorile propriete constă și în alte efecte mobiliare îi va arăta starea lor, calitatea lor și cu ce titlu le ține.

În fine el va răspunde la oricare alte explicații

îi va cere președintele. Pr. 94, 228, 458, 460, ur. 460) (Pr. Gen. 475).¹⁾

460. Dacă cel d'al treilea nu voește a declara nimic, judecata îl va condamna ca un debitor pur și simplu, pentru valoarea creanței proprii, dacă aceea valoare s'a declarat de creditorul ce urmărește. (Pr. 234, 455, 459) (Pr. Gen. 476).²⁾

461. Dacă sunt mai multe popriri din partea mai multor creditori, ai aceluiași debitor, și pe aceeași valoare aceluiași d'al

¹⁾ a) Ceii de al treilea, în mâna cărora se face o poprire, pot depune în orice timp la casa de depuneri și consemnațiunii efectele sau sumele poprite. Cas. I 118/92 Bul. pag. 20.

b) Din cuprinsul art. 457, 459, 460, 461 și 464 din procedura civilă, reiese că poprirea făcută în mâinile terțiului este numai un act de conservare; de unde urmăzează că până la facerea tabloului de distribuție, un creditor poate cere poprirea sumelor poprite deja dupe cererea altor creditori ai aceluiași debitor, având cu toții drepturi asupra sumelor poprite în proporțiune cu creanțele fie căruia și dupe natura acelor creanțe. Cas. I 394/94 Bul. pag. 1193.

²⁾ a) Se comite un exces de putere, când se respinge o contestațiune întemeiată pe restorna-

rea dispozitivului unei sentințe pe cale de interpretațiune. Cas. I 474 Bul. pag. 868.

b) Ceii de al treilea, în mâna cărora se face o poprire, pot depune în orice timp la casa de depuneri și consemnațiunii efectele sau sumele poprite. Cas. I 118/92 Bul. pag. 240.

c) Din cuprinsul art. 455, 459, 460, 461 și 464 din procedura civilă, reiese că poprirea făcută în mâinile terțiului este numai un act de conservare; de unde urmăzează că până la facerea tabloului de distribuție, un creditor poate cere poprirea sumelor poprite deja dupe cererea altor creditori ai aceluiași debitor, având cu toții drepturi asupra sumelor poprite în proporțiune cu creanțele fie-căruia și dupe natura acelor creanțe. Cas. I 394/94 Bul. pag. 1193.

treilea, toate se vor judeca prin o singură hotărîre. (Pr. 455, ur. 463, 523) (Pr. Gen. 477).¹⁾

462. Orice creditor al debitorului urmărit, a cărui creanță este lichidă și esigibilă, va putea interveni la judecata de proprie, prin o simplă cerere în cursul instanței, conform regulilor de la art. 299 și următorii. (Pr. 455, ur. 463. — L. Timbr. 18, 2°; 21, 16°) (Pr. Gen. 478).

¹⁾ a) Ceii de al treilea, în mâna cărora se face o poprire, pot depune în orice timp la casa de depuneri și consemnațiunii efectele sau sumele poprite. Cas. I 118/92. Bul. pag. 240.

b) Din cuprinsul art. 455, 459, 460, 461 și 464 din procedura civilă, reiese că poprirea făcută în mâinile terțiului este numai un act de conservare; de unde urmează că până la facerea tabloului de distribuțiune, un creditor poate cere poprirea sumelor poprite deja dupe cererea altor creditori ai aceluiași debitor, având cu toți drepturi asupra sumelor poprite în proporțiune cu creanțele fiecărui și dupe natura acelor creanțe. Cas. I 391/94. Bul. pag. 1193.

²⁾ In privința hotărîrilor de poprire, termenul de apel curge de la comunicare; art. 402 din procedura civilă, nu este aplicabil în această materie. Cas. I 246/89 Bul. pag. 627.

b) Debitorul în mâna căruia s'a

463. In cas de contestare asupra declarațiunilor făcute de cel d'al treilea pentru cererea de urmărire, precum și între creditorii ce urmăresc sau între ei și debitor, se va procede conform regulilor ordinare.

Judecătorii vor putea ordona după împrejurări, ca valorile poprite să se depună la casa de consemnațiune. (Pr. 459, ur.) (Pr. Gen. 479).²⁾

464. Suma poprită, da-

făcut o poprire de către creditorul său, nu poate să plătească acestuia suma datorită, căci se expune a face o a doua plată creditorului sesizat, nioi este obligat a face contestațiune sau a sustine veri-o judecată pentru nevaliditatea poprirei; dănsul este în drept, în asemenea împrejurări, să depue sumele datorite la casa de consemnațiunii și prin această depunere cată a fi considerat ca achitat de obligațiunile sale către creditorul său. Cas. I 414/92 Bul. dag. 1103.

c) Odată ce o hotărîre de validarea unei popriri a rămas definitivă, terțiul în mâna căruia s'a făcut poprirea, nu mai poate, pe cale de contestațiune la executare, să invoce contra ei hotărîrile intervenite între dănsul și debitorul creditorilor urmăritori, aceste hotărîri neputînd modifica în nimic hotărîrea dată asupra validărei. Cas. I 402/94 Bul. pag. 1213.

torită de cel d'al treilea, se va distribui, după scăderea cheltuelilor, de către tribunal, între creditorii ce au urmărit, în proporțiune și după natura creanțelor lor.

Acea sumă li se va plăti în modul și termenii cuprinși în titlul constitutiv al datoriei celui d'al treilea. (Pr. 450, 455, ur. 459, ur. 465) (Pr. Gen. 480).¹⁾

465. Dacă valorile po-

prite sunt efecte mobile, tribunalul va ordona vânzarea lor și distribuțiunea prețului lor, conform cu cele prescise la secțiunea III și IV a acestui titlu.

Cel d'al treilea ce le ține va fi custodele lor, dacă judecata nu ordonă alt-fel. (Pr. 418, 431, ur. 450, ur.) (Pr. Gen. 481).

466. Poprirea în mâna celui d'al treilea va înceta,

¹⁾ a) Cel de al treilea, în mâna cărora se face o poprire, pot depune în orî ce timp la casa de depuneri și consemnațiunii efectele sau sumele poprite. Cas. I 118/92. Bul. pag. 240.

b) Din cuprinsul art. 455, 459, 461 și 464 din procedura civilă, reese că poprirea făcută în mâinele terțiului este numai un act de conservare; de unde urmază ca până la facerea tabloului de distribuțiune, un creditor pôte cere poprirea sumelor poprite deja după cererea altor creditorii ai aceluiași debitor, avînd cu toți drepturi asupra sumelor poprite în proporțiune cu creanțele fie-cărui și dupe natura acelor creanțe. Cas. I 394/94. Bul. pag. 1137.

c) Din combinațiunea art. 455 și 464 din procedura civilă cu art. 1099 din codul civil rezultă că suma poprită în mâna terțiului dupe cererea unuia sau mai multor creditorii urmăritorii, în com-putul și pentru achitarea debitorului lor urmărit, cată să se plătească în despăgubirea acelor cre-

ditori proporțional cu dreptul creanțelor ce dînsii posed. De aci urmază că dacă terțiul, în urma poprirei, a făcut plata către creditorul său sau în primirea altor creditorii ai acestuia, care n'au intervenit la poprire, această plată nu e valabilă și dînsul rămîne responsabil a plăti din nou suma poprită în primirea creditorilor popritorii. Cas. I 189/95. Bul. pag. 556.

d) Depunerea unei sume de bani făcută în urma unei popriri nu are alt efect de cît de a libera pe partea în mâna căreia s'afăcut poprirea de obligațiunea de a plăti aceeași sumă de bani creditorilor ce ar face popririi posterioare; dar nu este de natură a da creditorului popritor un drept exclusiv asupra banilor depuși. Așa dar, orî-ce altă poprire posterioară cată a fi admisă și validată, spre a se ține în seamă și această poprire la distribuțiunea banilor între toți creditorii popritorii în proporțiunii și dupe natura creanțelor lor. Cas. I 342/95. Bul. pag. 1082.

dacă creditorul ce a provocat'o, după citațiunea făcută în persoană sau la domiciliu, nu va veni la înfățișare nici în persoană, nici prin procurator. (Pr. 74, 94, 149, 234, 455, 458, ur.) (Pr. Gen. 482, 1°)¹⁾.

TITLUL III.

Despre esecutiunea silită asupra veniturilor imobilelor.

Secțiunea I. — *Urmărirea fructelor prinse de rădăcini.*

467. Fructele și recoltele neculesse și încă prinse de rădăcini, ce sunt ale debitorului, se pot urmări. (Pr. 379, 468, 476, 610. — Civ. 465) (Pr. Gen. 483).

468. Urmărirea acestor fructe nu se va putea face de cât în șese săptămâni înaintea cucerii lor, și va fi precedată de o somațiune de plată cu două zile înaintea urmării. Secuestrarea însă se va putea face la ori ce epocă. (Pr. 388, 467, 469, ur. 610, ur.—L. Timbr. 19, 6°) (Pr. Fr. 626).

469. Urmărirea acestor

fructe se va face prin mijlocirea unui agent judecătoresc, față cu primarul sau unul din ajutorii săi. (Pr. 372, 411, 416, 467, ur. 470, ur.) (Pr. Gen. 485).

470. Agentul va procede conform cu cele prescise la art. 411, 415, 416, și 417. (Pr. 469, 471, ur.—Rg. Port. 58.)

471. El va așeza ca custode al fructelor pe un pândar (jitar) de câmpuri al comunei, sau pe o altă persoană din comuna unde se află cele mai multe din fructele urmărite. (Pr. 418, 419, 469, 472). (Pr. Gen. 487).

472. O copie a procesului-verbal al agentului se va lăsa la primarul comunei, sau la judecătorul de plasă acolo unde sunt. Originalul se va depune la tribunal. (Pr. 415, ur. 470, 473, ur.—L. Timbr. 18, 12).

473. Tribunalul va cita pe părți înaintea sa, și va hotări sau respingerea urmării, sau vânzarea

1) a) Hotărîrea dată de tribunal prin care se anulează o cerere de poprire făcută în mâna celui al treilea, din cauză că poprito-

rul nu s'a prezentat pentru a stăruii în validarea ei, nu este susceptibilă de apel. Cas. I 470/91. Bul. pag. 1311.

fructelor, așa cum sunt pe picior său după ce se vor culege. Pr. 472, 474, ur.) (Pr. Gen. 490).

474. Vândarea se va anunța înainte cu treizele cel puțin la comună, la domiciliul debitorului și la poarta tribunalului.

Ea se va face în zilele și orele însemnate de tribunal, preferindu-se zilele de duminică și de bilciu (iarmaroc), la fața locului, în localul tribunalului, sau la bâlciu ori târg. (Pr. 432, 437, 473, 475.—Rg. Port. 59.

475. Vândarea se va face pe bani gata, de către agentul judecătoresc, față cu primarul comunei ori ajutorul său, și cu debitorul său și în lipsa lui, dacă se va fi chemat formal. (Pr. 444, 474). ¹⁾

476. Debitorul urmărit, dacă nu va avea alte mijloace de vițuire, va putea căpeta de la tribunal a se scote din vândare:

a) Cătimea fructelor cite trebuiesc pentru hrana lui și a familiei lui în timp de o lună.

b) Cătățimea nutrețului trebuincios pentru hrana vitelor ce nu se pot urmări, însemnate la art. 407, pentru o lună. (Pr. Gen. 495).

c) Semintele trebuincioase pentru semănătură. (Pr. 467, ur. 522) (Pr. Gen. 496, 1°). ¹⁾

SECȚIUNEA II. — *Despre urmărirea veniturilor unui imobil.*

477. Acela care va voi să urmărească veniturile generale, precum chiria, arenda sau alte venituri ale unui imobil al cărui proprietar sau usufructuar este debitorul său, se va conforma regulilor prescise la vale. (Pr. 379, ur. 478, ur. 502.—Civ. 474) (Pr. Gen. 499). ²⁾

478. Veniturile ce un debitor arendaș, sau chirieș, are din moșia sa

¹⁾ a) Sechestrarea veniturilor unui imobil obținută în contra vechiului proprietar încetază când imobilul e transmis prin cumpărătore unui alt proprietar. Cas. I 247/95. Bul. pag. 715.

²⁾ a) Hotărârile date de tribunal

asupra contestațiilor ridicate fie de debitor, fie de cel d'al treilea, contra urmăririi veniturilor unui imobil pot fi atacate pe calea apelului numai în termen de una lună de la pronunțarea lor. Cas. I 448/90. Bul. pag. 1437.

casa arendată orî închiriată lui, se vor putea asemenea urmări, respectîndu-se privilegiul ce legea acordă proprietarului. (Pr. 477, 479, ur. — Civ. 1730).

479. Creditorul se va adresa cu cerere la tribunalul local spre a obține sequestrarea imobilului și a cita pe debitor în judecată. (P. 478, 480, ur.) (Pr. Gen. 499).

480. Dacă el are titlu autentic neesecutor său și un act privat recunoscut al debitorului, tribunalul, pe de o parte, va înființa sequestru pentru suma cuprinsă în titlu sub darea de garanță pentru daune interese din partea creditorului, și pe de alta se va cita debitorul în judecată.

Pentru titlurile esecutorii nu se va cere garanță.

În cele-alte cazuri sequestrul se va putea înființa tot sub dare de garanță,

prin o hotărîre dată în urma înfățișărei. (Pr. 455, 458, 479, 481, ur. — Civ. 1171 ur. 1652, 1659, 1660).

481. Îndată ce tribunalul ordonă sequestru, el va publica acêsta prin afișe la pörta sa, și prin organul jurnalelor localității, de vor exista. (Pr. 480, 482, ur. 507, ur. — Rg. Port. 61¹⁾)

482 Un agent al tribunalului va merge la fața locului, și va forma proces-verbal, conform art. 416, de diferitele venituri ce au a se aduna pe sêma creditorului.

Chiriașii sau arendașii, vor fi preveniți și îndatoraiți a depune chiriile sau arende datorite sau ce va datori, la tribunalul local, conform hotărîrei de sequestru a tribunalului. (Pr. 478, ur. 481, 483, ur. — Rg. Port. 62. — L. Timbr. 18, 12°).²⁾

483. Tribunalul va pu-

¹⁾ a) Veniturile unui imobil fiind considerate de legiuitor ca fructe civile, ele se socotesc dobândite și cu și se cuvine de drept cumpărătorului din momentul în care dânsul a devenit proprietarul aceluși imobil. De aci urmază că, din momentul vînderei, fie silită, fie voluntară, a imobi-

lului, urmărirea acelor venituri cerută de creditorii vîndătorului încetază față cu cumpărătorul. Cas. I 308/94. Bul. pag. 951.

²⁾ a) Veniturile unui imobil fiind considerate de legiuitor ca fructe civile, ele se socotesc dobândite și cu și se cuvine de drept cumpărătorului din momen-

tea regula, după împrejurări, ca tot venitul să se adune direct la casa de consemnațiuni, sau să pulea numi un gerant special, care să administreze imobilul și să primescă veniturile sau chiriile, ori arendele pe care le va înainta casei de consemnațiuni, prin mijlocirea tribunalului. (Pr. 482, 487, ur. 518) (Pr. Gen. 501).

484. Îndată ce ordinea de sechestru s'a afișat sau s'a publicat sau s'a făcut cunoscută la fața locului, prin agentul judecătoresc, vor fi nule de drept, orice închirieri sau arendări se vor face de debitor, și ori-ce plăți de chirie sau de arendă se va primi de dânsul, în urma acelor publicări.

Vor fi asemenea nule ori-ce plăți prin anticipațiune, făcute în contra clauzelor contractului de închiriere sau arendare. (Pr. 482, ur. 516. — Civ. 1099). (Pr. Gen. 503).

485. Dacă debitorul ocupă el însuși, în total sau

în parte, imobilul al cărui venit e sequestrat, tribunalul va putea, după împrejurări, să ordone ca el să deșarte, în tot sau în parte, îndată sau la un termen fixat, imobilul sequestrat. (Pr. 479, ur. 518, 297) (Pr. Gen. 504).

486. Dacă debitorul nu are alte mijloace de viață de cât veniturile sequestrate, tribunalul va putea însemna o parte din aste venituri, ca să servescă pentru întreținerea lui și a familiei lui, în tot timpul cât va ținea sequestrarea. (Pr. 477, ur. 522). (Pr. Gen. 505).

487. Dacă tribunalul va numi un gerant de administrarea imobilului sequestrat, îl va supune la dare de cautiune solvabilă, și va regula tot prin acea hotărâre, salariul acestui gerant, precum și modul și limitele dreptului său de administrare.

Tribunalul va fixa salariul gerantului, care nu va trece peste maximum de 10%₀, după împrejurări,

tul în care dânsul a devenit proprietarul imobilului. De aci urmează că, din momentul vinderei, fie silită, fie voluntară, a imobi-

lului, urmărirea acelor venituri cerută de creditorii vindătorului încetează față cu cumpărătorul. Cas. I 308/91. Bul. pag. 951.

din veniturile ce va face a se încasa. (Pr. 420, 483, 488.—Civ. 1633) (Pr. Gen. 506, 507).

488. La finele fie-cărui an, semestru sau trimestru după cum judecata va hotărî, gerantul va da socotela tribunalului de venituri și cheltuelile urmate. (Pr. 483, 487, 488, 520) (Pr. Gen. 508).

489. Dacă gerantul administrează rău sau nu dă socotelile la epocile fixate, sau trece peste atribuțiunile însemnate de tribunal, se va destitui și se va condamna la daune-interese. (Pr. 483, 487, ur.—Civ. 998) (Pr. Gen. 511).

490. Distribuțiunea veniturilor între creditorii secuestranți sau intervenienți se va face de către tribunal în proporțiune cu creanța fie-căruia. (Pr. Gen. 508, *în fine*).

Creditorii cu dreptul de preferință se vor plăti conform dreptului și rangului

lor. (Pr. 450, 464, 481, ur.—Civ. 1729, 170, 1731) (Pr. Gen. 509, 1°).

491. Secuestrarea veniturilor va înceta:

a) Prin consimțământul creditorului sau creditorilor, secuestranți și intervenienți.

b) Prin plata creanțelor lor, capital și interese, și a cheltuelilor.

c) Prin adjudecarea silită a imobilului. (Pr. 477, ur. 492, ur.) (Pr. Gen. 513, 1°).

TITLUL IV

Despre executarea silită asupra imobilelor

Secțiunea 1.—*Imobile cărî pot fi urmărite.*

492. Numai bunurile imobile prin natura lor pot fi obiectul unei urmăriri imobiliare. (Pr. 379, 493, ur.—Civ. 463, 464, ur. 1824, ur.) (Pr. Gen. 514).

493. Urmărirea unui imobil prin natura sa va cuprinde însă ca accesorii, și toate obiectele ce ser-

¹⁾ a) Veniturile unui imobil fiind considerate de legiuitor ca fructe civile, ele se socotesc dobândite și cu și se cuvine de drept cumpărătorului din momentul în care densusul a devenit proprietarul imobilului. De aci ur-

mază că, din momentul vînderei, fie silită, fie voluntară, a imobilului urmărire a acelor venituri cerută de creditorii vîndătorului încetază față cu cumpărătorul. Cas. I 308/94. Bul. pag. 951.

vesc la exploatarea imobilului, sau cari sunt aședate în imobil pentru perpetuitate. (Pr. 492, 494, ur. — Civ. 467, 468, ur. 1824) (Pr. Gen. 515).

494. Creditorii personali ai unui moștenitor sau a unui asociat nu vor putea să urmărească și să pună în vânzare partea individă a debitorului lor, în imobilele moștenirii sau societății; ei vor trebui

mai întâiu să provoce împărțela sau licitațiunea imobilelor în comun. (Pr. 492, ur. 691. — Civ. 728, 1388, ur. 1530, 1825) (Pr. Gen. 516) ¹⁾.

495. Vânzarea silită a imobilelor se va urmări la tribunalul unde se află aședat imobilul, sau la alt tribuual arêtat de debitor în interval de 15 zile de la darea comandamentului conform art. 496. (Pr. 497,

^{1) a)} Bunurile indivize ne fiind considerate de cât ca litigioase, ele nu se pot urmări, de ôre ce creditorul pentru a ajunge la realizarea drepturilor sale trebuie să provoce o prealabilă împărțelă, ceea ce constituie un proces. Cas. I 345/86. Bul. pag. 853.

^{b)} Prohibițiunea art. 494 din procedura civilă nu 'și are locul când coproprietarul are în proprietatea unui imobil comun o parte ne contestată și sigură care, prin efectul unei împărțeli, nu 'și schimbă calitatea ei. Cas. II 60/90. Bul. pag. 731.

^{c)} Creditorul unui codevălmaș poate cere urmărirea averii imobiliară a debitorului său înainte de eșirea din indivisiune, dacă această indivisiune se referă la singurul imobil urmărit, și dacă partea codevălmașului este determinată. Cas. II 123/90. Bul. pag. 1161.

^{d)} Spre a se putea obține suspendarea urmăriri pentru cauza de eșire din indivisiune a unei averi, succesorul nu este destul ca terță personă contestătoare să

invôce un drept indivis de succesiune asupra imobilelor urmărite, ci trebuie încă să stabilească că posedă «pro indiviso» imobilele urmărite, sau, în lipsă de o asemenea posesiune, că a depus, conform art. 533 din proced. civilă, o cauziune până la resolvarea acțiunii în revendicare. Cas. II 138/90. Bul. pag. 1192.

^{e)} Creditorul personal poate cere urmărirea averii debitorului său înainte de eșirea din indivisiune, când prin împărțire sau în orice alt mod este bine și definitiv stabilit dreptul acestuia de comocenitor sau coasociat, asupra porțiunii urmărite. Cas. I 206/91 Bul. pag. 584; Cas. II 83/91. Bul. pag. 784.

^{f)} Prescripțiunile art. 44 din procedura civilă nu 'și au aplicațiunea când e vorba numai de o simplă poprire, de ôre-ce poprirea nu este o vânzare sau o urmărire propriu disă, ci o măsură de conservare. Cas Secția Vacanțelor 147/95. Bul. pag. 1029.

492, ur. 496, ur. — Civ. 1829) ¹⁾.

Secțiunea 2. — Comandamentul prealabil.

496. Orice urmărire asupra unui imobil va fi precedată de un comanda-

ment făcut de către creditorii debitorului, prin mijlocirea unui agent judecătoresc. (Pr. 388, 468, 497, ur.—Civ. 1836.—Rg. Port. 44.—L. Urm. 15.—L. Cred. Func.61.—L. Timbr. 1960²⁾).

497. Acest comanda-

¹⁾ a) Absența de la ședință a președintelui este bine justificată, când se constată că în acea zi, dânsul a presădit comisiunea de apel a județului. Cas. II Sent. No. 64/86. Bul. pag. 546.

²⁾ a) Când execuțiunea n'a fost începută la morțea debitorului, hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa în contra moștenitorilor, sub pedepsă de nulitate, de cât opt zile după ce li se vor încunoșciunța, în persoană saă la domiciliu, acele titluri. Cas. II 31/87 Bul. pag. 337.

b) Actele de urmărire a unui imobil, trebuie după lege să fie îndreptate în persoană debitorului, oră nu a detentorului imobilului urmărit, nepronunțarea instanței de fond, asupra acestui cap de cerere, nu constituie o omisiune esențială și prin urmare nu dă loc la casare. Cas. I 254/83 Bul. pag. 851.

c) Neîndeplinirea formalității prescise de legiuitor în interesul minorilor nu poate fi invocată de cât de dênșii. Cas. II 29/89 Bul. pag. 235.

d) Când concurg mai multe urmăriri asupra aceluiași imobil, regularitatea comandamentului prealabil făcut de unul din creditorii acoperă neregularitatea celor alte comandamente. Cas. II 19/91 Bul. pag. 111.

e) Dacă urmărire imobiliară

se încheie pentru nepresintarea părților interesate, la redeschiderea ei legea nu cere alte formalități prealabile de cât noui publicațiuni și noui termene, fără a fi nevoie de un nou comandament, căci licitațiunea închisă nu anulează urmărirea ca să fie nevoie de un nou comandament. Cas. II 54/91 Bul. pag. 463.

f) În materie de urmărire imobiliară o dată ce saă îndeplinit art. 496 și 497 din procedura civilă, prin facerea către debitor a unui comandament prealabil în care s'a coprins titlu în virtutea căruia se va proceda la urmărire și somațiunea către debitor de a plăti, este inutilă și nejustificabilă îndeplinirea încă o dată a formalităților prevăzute de art. 387 și 388 din aceeași procedură. Cas. II 174/91 Bul. pag. 1301.

g) Nulitatea întemeiată pe faptul că comandamentul prealabil ar fi fost perimat nu poate fi invocată pentru prima oră în casațiune, dacă n'a fost propus înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 348/94. Bul. pag. 749.

h) Nefacerea comandamentului prealabil într'o urmărire imobiliară nu poate fi propusă pentru prima oră în casațiune. Cas. II 346/94 Bul. pag. 1239.

i) Tutorele datif nu intră în administrațiune și nu represintă

ment se va face în persoană sau la domiciliul debitorului prin act scris și subscris de creditor și agent, în care se va conține copie după titlul executoriu, somațiunea de a plăti, și avisul că, dacă

nu va plăti, se va urmări vânzarea cutărilor sau cutărilor imobile. (Pr. 74, 498, ur.—L. Timbr. 19 60) ¹⁾

498. Agentul va procedea pentru încunoscințarea acestui comandament precum se proce-

legalmente pe pupil de cât după ce a depus garanția fixată de consiliul de familie și după ce averea minorului catagrifisită conform legii, 'i a fost încredințată. Așa dar, dacă într'o urmărire imobiliară, cerută contra minorului, comandamentul prealabil a fost înmănat tutorului său înainte și fără ca dânsul să fie depus garanția și să fi primit averea, din care cauză în urmă a și fost înlocuit, acel comandament este nul, și acést, în lipsă de un alt comandament regulat făcut, atrage nulitatea urmării și casarea ordonanței de adjudecare. Cas. II 65/95 Bul. pag. 812.

¹⁾ a) «Gazeta Craiovei» fiind un jurnal de publicațiuni oficiale în acel oraș, inserarea în ea a unei publicațiuni de urmărire imobiliară intrunesc condițiunile cerute de art. 508 din proc. civilă. Cas. I 69/89. Bul. pag. 495.

b) Nu se poate invoca pentru prima oră în casație nulitatea rezultând din vicioasă comunicare a comandamentului prealabil, întru cât ea n'a fost propusă la tribunalul de urmărire. Cas. II 29/91. Bul. pag. 266.

c) Comandamentul prealabil este regulat comunicat debitorului prin alipirea lui la porța domiciliului său, când este constat că dânsul lipsea de acolo, iar rudele sau servitorii săi au refu-

sat primirea, fără ca în acest caz să fie nevoie a se adresa agentul la vecini. Cas. II 36/91. Bul. pag. 278.

d) Este de principiu că nimeni nu se poate prevala de o nulitate cauzată prin propriul său fapt, și nulitățile stabilite în favoarea incapabililor, fiind relative, numai dânsii pot să le învoce, astfel fiind, actele de procedură dintr'o urmărire imobiliară, ca și comandamentul prealabil, îndeplinit în persoana tutorului minorilor urmăriți, fiind făcute dupe stăruința creditorului urmăritor, nu acesta este în drept să invoce nulitățile relative la ele. Cas. II 90/91. Bul. pag. 788.

e) În materie de urmărire imobiliară, odată ce s'au îndeplinit art. 496 și 497 din proc. civilă, prin facerea către debitor a unui comandament prealabil, în care s'a coprins titlu în virtutea căruia se va proceda la urmărire și somațiunea către debitor de a plăti, este inutilă și nejustificabilă încă o dată îndeplinirea formalităților prevăzute de art. 387 și 388 din aceeași procedură. Cas. II 174/91. Bul. pag. 1301.

f) Nefacerea comandamentului prealabil într'o urmărire imobiliară nu poate fi propusă pentru prima oră în Casație. Cas. II 136/94. Bul. pag. 1289.

dază pentru citațiunii după art. 74, (Pr. 497, 499) ¹⁾.

499. Dacă urmărirea se face în contra unui minor sau interzis, afară de copia de comandament lăsată la tutor ori cura-

tor, se va mai încunosciița și procurorului tribunalului local, care va subscri originalul comandamentului. (Pr. 497, ur. 501) (Pr. Gen. 518) ²⁾.

500. Urmărirea asupra

¹⁾ a) Lipsa formalității de atestare de către portărel a semnătorei puse de debitor pe comandament prin care recunoșce primirea unui exemplar după el, este îndeplinită prin faptul că a ocel comandament a fost înaintat tribunalului prin adresa formală a portărelului. Ast-fel îndeplinită procedura, debitorul nu pôte paralisa cursul urmărirei de cât declarând de falșă semnatura sa și lucrarea portărelului. Cas. II 27/89. Bul. pag. 233.

b) Nu se pôte invoca pentru prima oră în casațiune neîndeplinirea unor formalități de procedură care nu sunt de ordine publică. Cas. I 69/89. Bul. pag. 493.

c) Micile erori strecurate în publicațiunii asupra numelui moșilor vecine cu imobilul urmărit nu constituie o cauză de nulitate. Cas. II 29/91. Bul. pag. 236.

d) Comandamentul prealabil este regulat comunicat debitorului prin alipirea lui la pörta domiciliului său, când este constat că dânsul lipsea de acolo, iar rudele sau servitorii săi au refusat primirea, fără ca în acest cas să fie nevoie a se adresa agentul la vecini. Cas. II 36/91. Bul. pag. 278.

e) Nulitățile relative la modul predărei comandamentului prealabil către debitorul urmărit, nu pot fi invocate pentru prima oră în casațiune dacă n'au fost propuse la tribunalul de urmărire.

Cas. II 163/93. Bul pag. 887.

²⁾ a) Tutricea legală a minorilor săi fi, nu are nevoie de nici o autorisațiune a tribunalului său a consiliului de familie, pentru ca să urmărescă un imobil în comptul minorilor, sau ca să apere interesele lor ca defendöre.

Când din lucrările din dosar se constată că comandamentul prealabil a fost comunicat și vizat de primul procuror, mijlocele întemeiate pe neobservarea acestei formalități sunt neîntemeiate. Cas. II 17/86 Bul. pag. 159.

b) Când comandamentul a fost făcut în persöna debitorului și el încetază din viață numai este nevoie ca el să se mai comunice procurorului, nici chiar tutorului minorului. Cas. II 65/88 Bul. pag. 617.

c) Intr'o urmărire imobiliară de avere de minori, viđa procurorului pusă pe originalul comandament aflat în dosar este suficient spre a constata că acel comandament, i s'a încunosciițat cum cere art. 499 proc. civilă, și în acest cas, faptul că nu s'a constatat în ordonanța de adjudecare îndeplinirea acestei formalități nu atrage nulitatea adjudecațiunei. Cas. II 104/90 Bul. pag. 1032.

d) Este de principii că nimeni nu se pôte prevala de o nulitate cauzată din propriul său fapt, și nulitățile stabilite în favörea in-

imobilului nu se va putea face înainte de 30 zile după comandament. Dacă însă a trecut trei luni de la ziua comandamentului, ur-

mărirea nu se va putea face de cât după un nou comandament. (Pr. 389, 496, ur. 501, ur.—L. Cred. Func. 61) (Pr. Gen. 520).¹⁾

capabililor, fiind relative, numai d'însăși pot să le invoce; ast-fel fiind, actele de procedură într'o urmărire imobiliară, ca și comandamentul prealabil, îndeplinite în persoana tutorului minorilor urmăriți fiind făcute după stăruința creditorului urmăritor, nu acesta este în drept să invoce nulități relative la ele. Cas. II 90/91 Bul. pag. 788.

e) Formalitatea prescrisă de art 499 din proc. civilă, de a se comunica ministerului public comandamentul prealabil în cas când urmărirea se face contra unui minor sau interzis, fiind creată de legiuitor numai în interesul acestora, neîndeplinirea ei nu poate fi invocată de cât de reprezentanții lor. Cas. Secs. Vancățelor. 125/93. Bul. pag. 671.

f) În materie de urmărire imobiliară, ori de câte ori este vorba de urmărirea averii imobile a unor minori sau interziși, trebuie a se încunoștința și procurorul tribunalului, care trebuie să subserie originalul comandamentului. Lipsa acestei formalități atinge nulitatea ordonanței de adjudecare și, fiind de ordine publică, se poate propune și pentru prima oră în casație. Cas. II 145/96 Bul. pag. 1039.

¹⁾ a) Când recurența n'are calitate, nici de tutore, nici de minore, nu se poate prevala, de mijlocele care aparțin exclusiv minorilor.

Este neadmisibilă urmărirea dacă se face după trei luni, tre-

buind neapărat un nou comandament; asemenea nulități fiind de ordine publică se pot invoca d'adriepul în casație.

Mijlocele ne propuse la instanța de fond sunt neadmisibile d'adriepul în casație. Cas. II 65/86. Bul. pag. 549.

b) Nu se poate susține că s'a violat veri-un text de lege, când urmărirea imobilului a fost încuviințată de tribunal în termen legal, și adjudecațiunea s'a făcut în întru termenului de trei luni. Cas. II 62/38. Bul. pag. 607.

c) Nu se poate invoca pentru prima oră în casație lipsa face-rei unui nou comandament într'o urmărire, dacă în această privință nu s'a ridicat nici o obiecțiune înaintea tribunalului de urmărire, aceste formalități ne fiind de ordine publică. Cas. II 29/89. Bul. pag. 235.

d) Faptul că adjudecatarul a depus prețul întreg în timpul celor două săptămâni, iar nu numai pe jumătate, nu constituie nici o nulitate. Cas. II 103/90. Bul. pag. 1030.

e) Efectele comandamentului sunt subordonate condițiunei de a se fi început urmărirea prin afișe și publicațiuni în termenul fixat de lege. Cas. Secțiunii Unite 21/90. Bul. pag. 1431.

f) Când concurg mai multe urmăriri asupra aceluiași imobil, regularitatea comandamentului prealabil făcut de unul din creditorii acoperă neregularitatea celor-alte comandamente. Cas. I

501. Dispozițiile celor două articole precedente sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate. (Pr.

19/91. Bul. pag. 111.

g) Simpla eroré făcută în procesul-verbal de descrierea situației imobilului urmărit, cum că urmărirea s'a făcut în urma unui comandament declarat nul, nu atrage nulitatea urmăririi când se constată că ea a avut loc în urma unui nou comandament. Cas. II 75/91. Bul. pag. 48.

h) Este de principiu că nimeni nu se poate prevala de o nulitate cauzată prin propriul său fapt, și nulitățile stabilite în favoarea incapabililor, fiind relative, numai dênșii pot să le invoce; astfel actele de procedură într-o urmărire imobiliară, ca și comandamentul prealabil, îndeplinit în persoana tutorului minorilor urmăriți, fiind făcute după stăruinta creditorului urmăritor, nu acesta este în drept să invoce nulități relative la ele. Cas. II 90/91. Bul. pag. 788.

i) Nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune nulitatea rezultând din efectuarea unei vânzări imobiliare fără să se facă un nou comandament, cel d'entâiu fiind perimat, întru cât această formalitate nu este de ordine publică și în privința ei nu s'a ridicat nici o obiecțiune înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 130/91. Bul. pag. 1039; Cas. II 348/94. Bul. pag. 749.

j) Nu e loc la facerea unui nou comandament, în sensul art. 500 din procedura civilă, când urmărirea deja se făcuse în termen de trei luni de la primul comandament, și că s'a suspendat numai din cauză că creditorul acordase debitorului un termen de plată. Cas. II 152/91. Bul. pag. 1167.

k) Actele de urmărire contra unui minor pot fi îndeplinite față cu tutorea legală, fără ca dênșa să fi fost recunoscută de consiliul de familie.

Intr-o urmărire nu este nevoie să se facă un nou comandament, când vânzarea a fost suspendată. Cas. II 152/92. Bul. pag. 825.

l) Nulitatea rezultând din nepaza art. 500 din proced. civilă, care prescrie ca cel mai târziu după trei luni de la data comandamentului să se facă urmărirea, nu poate fi invocată de cât de debitorul urmărit. Cas. II 35/93. Bul. pag. 281.

m) În cas de suspendarea sau amânarea urmăririi survenite din ori care cause legale, precum e vizarea unei acțiuni prin care se atacă titlu în virtutea căruia se face urmărirea, nu e necesară facerea noului comandament prevădut de art. 500 din procedura civilă. Cas. II 191/93. Bul. pag. 1036.

n) Nulitatea întemeiată pe faptul că comandamentul prealabil ar fi fost perimat nu poate fi invocat pentru prima oră în casațiune, dacă ea n'a fost propusă înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 180/95. Bul. pag. 1154.

o) Ori-ce nulități relative la afipte și publicațiunii nu pot fi invocate pentru prima oră în casație. Cas. II 242/95. Bul. pag. 1373.

p) Nu este nevoie de facerea unui nou comandament de cât atunci când efectele celui d'ânteu au fost perimate prin trecere de trei luni, fără să fi făcut publicațiunile prescrise de lege. Așa dar, în cas când urmărirea a fost închisă, conform art. 539 din procedura civilă, ca și atunci când

735, ur.) (Pr. Gen. 521) 1).

502. Dacă după primirea comandamentului, debitorul probază înaintea tribunalului, prin contracte autentice, că venitul curat și liber al imobilelor sale, în timp de un an, este de

ajuns spre a plăti totă datoria, capete, interese și cheltueli, și dacă el oferă sau delegă aceste venituri creditorului, judecătoria va putea suspenda urmărirea, rămânând a o reîncepe dacă alte pedici sau opozițiuni

ea a fost suspendată, asemenea art. 53¹ și 535 din aceeași procedură, facerea unui nou comandament nu mai este necesară ori cât de lung timp ar fi trecut până la cererea de redeschidere a ei. Cas. II 4/96 Bul. pag. 74.

g) Asemănat art. 500 și 510 din procedura civilă, urmărirea imobilului trebuie să se facă în trei luni de la comandament; iar vindarea se face după trei luni de la apariția afștelor și publicațiilor prin «Monitor Oficial». Cas. II 160/9. Bul. pag. 1063.

1) a) Când din lucrările din dosar se constată că comandamentul prealabil a fost comunicat și vizat de primul-procuror, mijlocele întemeiate pe neobservarea acestei formalități sunt neîntemeiate.

Mijlocele de casare întemeiate pe motive care n'a fost propuse la instanța de fond sunt neadmisibile în casație. Cas. II 17/86 Bul. pag. 159.

b) Simpla eróre făcută în procesul-verbal de descrierea situațiunii imobilului urmărit, cum că urmărirea s'a făcut în urma unui comandament declarat nul, nu atrage nulitatea urmăririi când se constată că ea a avut loc în urma unui nou comandament. Cas. II 75/91 Bul. pag. 648.

c) Nu e loc la facerea unui nou comandament, în sensul art. 50)

din procedura civilă, când urmărirea se făcuse deja în termenul de trei luni de la primul comandament, și că s'a suspendat numai din cauză că creditorul acordase debitorului un termen de plată. Cas. II 152/91 Bul. pag. 1167.

d) Nulitatea întemeiată pe faptul că comandamentul prealabil ar fi fost perimat nu poate fi invocată pentru prima oră în casație, dacă n'a fost propusă înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 348/94 Bul. pag. 749.

e) În materie de urmărire imobiliară, ori de câte ori este vorba de urmărirea averii imobile a unor minori sau interdiși trebuie a se încunoștința și procurorul tribunalului, care trebuie să subscrie originalul comandamentului. Lipsa acestei formalități atinge nulitatea ordonanței de adjudecare și, fiind de ordine publică, se poate propune pentru prima oră în Casație. Cas. II 145/96 Bul. pag. 1039.

f) Asemănat art. 500 și 510 din procedura civilă, urmărirea imobilului trebuie să se facă în trei luni de la comandament; iar vindarea se face după trei luni de la apariția afștelor și publicațiilor prin «Monitorul Oficial». Cas. II 16/96 Bul. pag. 1063.

s'ar ivi. (Pr. 496, ur.—Civ. 1831) (Pr. Gen. 522).¹⁾

Secțiunea 3. — *Urmărirea imobiliară.*

503. Se va proceda la

¹⁾ a) Proprietarul urmărit, poate să suspende vânzarea imobilului cerut de creditul funciar, dacă răspunde ratele și cheltuelile datorate și acelea care saū adăogat în cursul urmăririi. Cas. II 77/86. Bul. pag. 584.

b) Oferta debitorului că delegeă toate veniturile imobililor sale creditorului urmăritor, nu obligă pe tribunal ca să suspende urmărirea, acēsta fiind lăsată cu totul la aprecierea sa suverană. Cas. II 23/91. Bul. pag. 266.

c) Este tardivă cererea de a se suspenda vânzarea pe motiv că venitul pe un alt imobil urmărit e suficient pentru plata datoriei creditorului urmăritor, dacă acēstă cerere este făcută dupe adjuđcațiunea provisorie a imobilului urmărit. Cas. II 168/91. Bul. pag. 1269.

²⁾ a) Nedeterminarea exactă a întinderii imobilului urmărit, nu constituie un mijloc de casare, dacă sunt îndeplinite cerințele art. 503, 504 și 505 din procedura civilă. Cas. II 74/86. Bul. pag. 573.

b) Este ne exact a se zice că curtea, în contra și peste cuprinderea actului de ipotecă, a determinat întinderea imobilului afectat ipotecă, când ea constată din act chiar că nu un număr de pogone fusese ipotecat, ci întreaga moșie. Cas. I 379/7. Bul. pag. 995.

c) Când execuțiunea n'a fost începută la mórtea debitorului, hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa în con-

urmărire asupra imobilelor prin afpte și publicațiuni făcute în modul următor. (Pr. 496, ur. 504, ur.) (Pr. Gen. 523).²⁾

504. Afptele și publi-

tra moșcenitorilor, sub pedepsă de nulitate, de cât 8 zile dupe ce li se vor incunoșciința, în persoană saū la domiciliu, acele titluri. Cas. II 31/87. Bul. pag. 437.

d) Cu drept cuvânt tribunalul, în fața debitorului urmărit, ia ca începutul urmăririi, procesul-verbal la fața locului, unde se află imobilul, fără de care afptele și publicațiunile nu se pot redacta. Cas. II 69/87. Bul. pag. 602.

e) Procesul-verbal dresat de către judecător la localitate și dupe care se redactază afptele și publicațiunile, constituie față cu debitorul, începutul urmăririi imobiliare, așa că afptele și publicațiunile făcute în termen de trei luni de la data, acestui proces-verbal sunt valabile. Cas. II 30/88. Bul. pag. 274.

f) Când termenul de opt zile al supralicitării a fost afșat pe ușa tribunalului, părțile nu au dreptul să se plîngă că n'aū avut cunoscința de dânsul. Cas. II 41/88. Bul. pag. 481.

g) Când se respinge o contestațiune ce se ridică contra unei urmăririi imobiliare, având de obiect cererea de a se anula urmărirea pe motiv că actul de ipotecă, în virtutea căruia ea se exercită, nu este executorie fără judecată și creanța este contestabilă, nu este nevoie a se amîna urmărirea până ce expiră termenul de apel contra hotărîrii dată asupra acelei contestațiuni, că contestațiunea nu intră în casu-

cațiunile vor cuprinde:

1° Numele, pronumele, profesiunea și domiciliul ori reședința creditorului ce urmărește și ale debitorului urmărit.

2° Titlul executor în virtutea căruia se face urmărirea. (Pr. 371).

3° Arătarea imobilelor cari se urmăresc, adică:
Dacă este o casă: co-

muna, strada, numărul său localitatea unde se află acea casă.

Dacă este o moșie, un pământ, sau ori-ce avere rurală: arătarea județului, plășei sau plaiului, a comunei și a unor din vecinii aceluși imobil. (Pr. 503, 505, ur. 555.—L. Cred. Func. 63) (Pr. Gen. 524).¹⁾

505. Aceste afipte și

rile prevădu'te de art. 530 și următorii din procedura civilă, singurile dupe care se poate amâna adjudecațiunea. Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

h) Efectele comandamentului sunt subordonate condițiunei de a se fi început urmărirea prin afipte și publicațiuni în termenul prevădu't de lege. Cas. Sec. Unite 21/90. Bul. pag. 1461.

i) În sistemul adoptat de legiuitorul român, numai afiptele și publicațiunile constituie începutul unei urmăriri imobiliare, iar nu comandamentul prealabil. Cas. II 119/92. Bul. pag. 668.

j) Nu se poate invoca pentru prima-ora în casațiune mijlocul întemeiat pe faptul că la o urmăriri imobiliară situațiunea imobilului urmărit a fost descrisă greșit de către agentul de urmărire. Cas. II 221/93. Bul. pag. 1157.

k) Motivul de casare întemeiat pe faptul că în publicațiunile de urmărire nu s'au arătat toate sarcinile imobilului urmărit nu poate fi propus pentru prima-ora înaintea curței de casație dacă n'a format obiectul unei contestațiuni în regulă înaintea tribunalului de

urmărire. Cas. II 160/96. Bul. pag. 1063.

*) a) Nedeterminarea exactă a întinderii imobilului urmărit, nu constituie un mijloc de casare, dacă sunt îndeplinite cerințele art. 503, 504 și 505 din procedura civilă. Cas. II 74/85 Bul. pag. 573.

b) Imprejurarea că, un heleşteu este sau nu accesoriu al palatului, sau al fabricii dupe moșie, nu e decisivă în cauză, pentru că erorea asupra întinderii sau depărtării lui să potă schimba decisiunea ce trebuie să fie dată. Cas. I 379/87 Bul. pag. 995.

c) Este suficient să reiasă din conținutul proceselor verbale, publicitatea încheierilor și a debaterilor, legea necerind altă formulă sacramentală. Cas. II 69/87 Bul. pag. 602.

d) Când termenul de opt zile al supra-licitărei a fost așigat pe ușa tribunalului, părțile nu au dreptul să se plingă că n'au avut cunoștință de dânsul. Cas. II 41/88 Bul. pag. 431.

e) Publicitatea pronunțării unei ordonanțe de adjudecare poate resulta din cuprinsul aceluși act,

publicațiunii se vor redacta conform procesului-verbal

care se va încheia la fața locului, de către agentul

fără a fi necesitate să se dică a-nume că a fost dată și citită în ședința publică. Cas. II 5/89 Bul. pag. 91.

f) Când se ridică o contestațiune contra unei urmăriri imobiliare având de obiect cerea de a se anula urmărirea pe motiv că actul de ipotecă, în virtutea căruia ea se exercită, nu este executoriu fără judecată și creanța este contestabilă, nu este nevoie a se amâna urmărirea până ce expiră termenul de apel contra hotărârii dată asupra acelei contestațiuni, căci contestațiunea nu intră în casurile prevăzute de art. 530 și următorii din procedura civilă, singurile dupe care se poate amâna adjudecațiunea. Cas. II 112/90 Bul. pag. 1049.

g) Efectele comandamentului sunt subordonate condițiunei de a se fi început urmărirea prin afișe și publicațiuni în termenul fixat de lege. Cas. Sec. unite 21/90 Bul. pag. 1461.

h) Necuprinderea în afișe și publicațiuni a titlului executor în virtutea căruia se face urmărirea nu pot fi invocate pentru prima oră în casațiune. Cas. II 19/91 Bul. pag. 111.

i) Este destul ca comandamentul făcut debitorului și afișele și publicațiunile unei urmăriri imobiliare să conție numai titlu ce se execută și actul de cesiunea lui, fără notificația acestei cesiuni, când este necontestat că i s'a făcut o-dată acea notificațiune. Cas. I 91/91 Bul. pag. 796.

j) Devine fără interes și, ca atare, neadmisibil mijlocul de ca-

sare ce se invocă contra unei ordonanțe de adjudecațiune de către creditorul ipotecar al imobilului urmărit, pe motiv că pe nedrept i-a fost respinsă contestațiunea sa cum că creanța creditorului urmăritor era stinsă, când este constatată că suma eșită la licitațiune este suficientă ca dânsul să fie despăgubit întregal de creanța sa ipotecară. Cas. II 184/91 Bul. pag. 1369.

l) Afișele și publicațiunile nu trebuie să coprindă în tocmai titlu executoriu, ci e destul să lenunțe. Cas. II 35/93 Bul. pag. 281.

l) Nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune mijlocul întemeiat pe faptul că la o urmărire imobiliară situațiunea imobilului urmărit a fost descrisă greșit de către agentul de urmărire. Cas. II 221/93 Bul. pag. 1157; Cas. II 256/94 Bul. pag. 614.

m) În materie de urmărire imobiliară nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune nulitățile asupra actelor de procedură cari n'au fost propuse înaintea tribunalului de urmărire, cum ar fi neimănarea unui exemplar de afișe și publicațiuni debitorului urmărit, neafișarea lor la ușa primării unde se află situat imobilul, și nearătarea într'insele a plășei comunelor, și a vecinilor, pentru determinarea imobilului. Cas. II 122/94 Bul. pag. 319.

n) Necomunicarea publicațiunilor și afișelor către debitorul urmărit, nu poate fi propusă pentru prima oră în casațiune. Cas. II 436/94 Bul. pag. 1289.

tribunalului locului unde se află imobilul. (Pr. 416, 504, 506, ur.)¹⁾

506. Afiptele și publicațiunile vor mai cuprinde:

1° Locul, ziua și ora când are să se facă vinderea și adjudecațiunea imobilului.

2° Condițiunile ce va fi având vîndarea, și diferitele sarcini sau alte împrejurări ale imobilului

până atunci cunoscut.

3° Somațiunea către toți acei cari ar pretinde vreun drept de proprietate, usufruct, servitute chirie, privilegiu, ipotecă sau orice alt drept asupra bunurilor urmărite, ca înaintea adjudecațiunei să se arăte la tribunal, spre a-și arăta pretențiunile lor, sub pédepsa de a nu li se mai ține în sémă. (Pr. 439,

1) a) Nedeterminarea exactă a a întinderii imobilului urmărit, nu constituie un mijloc de casare, dacă sunt îndeplinite cerințele art. 503, 504 și 505 din procedura civilă. Cas. II 74/86. Bul. pag. 571.

b) Se urmăzează conform legii, când în afipste și publicațiuni se arată titlu executoriu. Cas. II 63/87. Bul. pag. 602.

c) Procesul-verbal dresat de către judecător la localitate și dupe care se redactéază afiptele și publicațiunile, constituie, față cu debitorul, începutul urmăririi imobiliare, așa că afiptele și publicațiunile făcute în termen de trei luni de la data acestui proces-verbal sunt valabile. Cas. II 30/88. Bul. pag. 274.

d) Dacă, urmărite fiind imobile, publicațiunile din eróre cuprind numai parte din ele, tribunalul póte, față cu cererea creditorului urmăritor, să efectueze numai vinderea imobililor pentru care publicațiunile erau în regulă, și s'o amâne pentru cele alte. Cas. II 17/89. Bul. pag. 201.

e) Când se respinge o contestațiune ce se ridică contra unei urmăririi imobiliare, avînd de obiect cererea de a se anula urmărirea pe motiv că actul de ipotecă, în virtutea căruia ia se exercită, nu este executoriu fără judecată și creanța este contestabilă, nu este nevoie a se amâna urmărirea până ce expiră termenul de apel contra hotărîrii dată asupra acelei contestațiuni, căci contestațiunea nu intră în casurile prevédute de art. 530 și următorii din procedura civilă singurile dupe cari se póte amâna adjudecațiunea. Cas. II 112/90. Bul. pag. 1019.

f) Afiptele și publicațiunile unei vîndéři silite urmăzează să fie contrasemnate de agentul de urmărire. (portărel). Cas. II 33/91. Bul. pag. 273.

g) Termenul unei adjudecațiuni amânate póte fi dat în zile, dacă se respectă intervalul de patru săptămâni prevédut în lege și se însereză la timp publicațiunile și afiptele. Cas. II 20/92. Bul. pag. 1143.

504, ur. 507, ur. 514, ur. 555, 565) (Pr. Gen. 525).¹⁾

507. Afiptele se vor lipi:

1° La ușa tribunalului.

2° La localitatea unde

are să se facă adjudecațiunea.

3° La poartă sau pe porțile casei ce are să se adjudece.

4° În comuna unde este

1) a) Aprecierea instanței de fond că un heleșteu face sau nu parte din imobilul ipotecat, scapă de controlul curții de casațiune; asemenea și deducerile ce pot să rezulte din modul cum au fost făcute afiptele și publicațiunile. Cas. I 379|87. Bul. pag. 995.

b) Nulitățile în materia formelor de procedură, sunt relative, în acest sens, că ele nu pot fi pronunțate de judecător, de cât în favoarea părții pentru care legea a admis nulitatea. Cas. II 8/87. Bul. pag. 83.

c) Când se revindică o porțiune din imobilul urmărit, tribunalul are facultatea d'a vinde restul dacă crede că ast-fel este mai avantajos pentru creditor. Cas. II 36/89. Bul. pag. 96.

d) Orice contestațiunii la urmărirea silite trebuie să fie adreseate tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie;

Este tarzivă dacă este făcută în timpul pe când tribunalul puse din nou imobilul în vânzare pe comptul primului adjudecatar;

Când ordonanța de adjudecare și cele alte lucrări constată că operațiunile vânzării, sau efectuat în ședința publică și nu se vedește că ele au fost făcute cu ușile închise acesta stabilește suficient că ușile au fost deschise. Cas. II 12|89. Bul. pag. 108.

e) Dreptul celor d'al treilea asupra unui imobil urmărit, nu se stinge prin aceea că înainte de

adjudecare nu s'au prezentat la tribunal spre a și le valorifica. Ei pot încă pe cale principală să se prevaleze de acele drepturi față cu adjudecatarul. Cas. I 9/90. Bul. pag. 46.

f) Adjudecatarul care nu a depus prețul nu poate fi apărat de plata diferenței pe motiv că a avut justa temere de evicțiune. În asemenea cas, el era dator să depună prețul, dar să ceară cautiune de la creditorul urmăritor, conform art. 1264 din codul civil, aplicabil și la vânzările silite. Cas. I 125|90. Bul. pag. 327.

g) Nu se poate propune pentru prima oră în casațiune un mijloc nou de casare.

Adjudecatarul unui imobil este dator să respecte închierea făcută anterioramente adjudecațiunii asupra imobilului cumparat. Cas. I 213|90. Bul. pag. 649.

h) Creditorul urmăritor este obligat a stăruii să se publice o listă deslușită despre sarcinile existente în momentul urmăririi.

El nu mai are nici o îndatorire pentru modificările ulterioare, și care nu sunt de natură a influența asupra prețului.

Ast-fel nu se poate ataca o vânzare, pentru că în cele din urmă publicațiunii nu s'au trecut modificările sarcinilor existente în momentul urmăririi. Cas. II 84|90. Bul. pag. 872.

i) Când se respinge o contestațiune ce se ridică contra unei urmăriți imobiliare, având de obiect

aședat bunul rural ce are să se vîndă (Pr. 437, 474, 506, 508, ur. 512, 514, ur. 554. — Rg. Port. 31. — L.

cererea de a se anula urmărirea pe motiv că actul de ipotecă în virtutea căruia ea se exercită, nu este executorie fără judecată și creanța este contestabilă, nu este nevoie a se amâna urmărirea până ce expiră termenul de apel contra hotărîreii dată asupra acelei contestațiuni, căci contestațiunea nu intră în casurile prevădute de art. 530 și următorii din procedura civilă, singurile după care se poate amâna adjudecațiunea. Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

j) Când publicațiunea unei urmăriți arată că ceea-ce se vinde consistă dintr'o anume sumă de stânjeni de moșie, împrejurarea că în ea s'a trecut o vîndare a unei alte porțiuni din acea moșie, făcîndă anterioară de către debitorul urmărit, neconstituind o sarcină grevantă asupra părții ce se urmărirea, nu face ca acea publicațiune să fie nulă. Cas. II 177/90. Bul. pag. 1469.

k) Nulitatea afiștelor și publicațiunilor nu poate fi invocată pentru prima oră în casațiune. Cas. II 19/91. Bul. pag. 111.

l) Afiștele și publicațiunile unei urmăriți imobiliare cată să coprindă sarcinile și împrejurările ce grevăză imobilul urmărit, cunoscute până la facerea listei cerută pentru aceste sarcini; astfel fiind, necoprinderea în ele a unei ipotecă constituite în urma facerii urmărirei nu atrage nulitatea. Cas. II. 77/91. Bul. pag. 667.

m) Când se constată că debitorul și-a părăsit vechiul său domiciliu și nu se cunoșce unde și stabilise domiciliu, e bine îndeplinită în privința sa procedura de urmărirea, prin publicarea ac-

telor ce trebuie să i se comunice într'un jurnal local de anunțuri oficiale, precum este «Gazeta Craiovei». Cas. II 118/91. Bul. pag. 1012

n) De și este adevărat că după art. 565 din procedură civilă adjudecațiunea nu transferă adjudecatarului de cât aceleași drepturi ce le avea și urmăritul asupra imobilului vîndut, totuși terțiul care pretinde un drept de proprietate asupra lucrului nu se poate ridica cu contestațiune la executarea ordonanței de adjudecare dacă acesta n'a făcut-o în termenul util prevădut de art. 506 din aceeași procedură; căci, în acest cas, prin negligența sa și a expus drepturile sale la o decădere provisorie, drepturi pe cari nu și le mai pot valorifica de cât pe calea unei acțiuni principale, iar nu pe aceea a contestațiunii la executarea ordonanței de adjudecațiune. Cas. I 185/93. Bul. pag. 469.

o) În materie de urmărirea imobiliară nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune nulitatea asupra actelor de procedură cari n'au fost propuse înainte tribunalului de urmărirea, cum ar fi; neînmanarea unui exemplar de afișe și publicațiunii debitorului urmărit, neafișarea lor la ușa primării unde se află situat imobilul, și ne arătarea într'ênsele a plașei, comunei și a vecinilor, pentru determinarea imobilului. Cas. II 122/94. Bul. pag. 319.

p) În sistemul legii de procedură civilă română, asupra unei urmăriți imobiliare cerută de unul din creditorii, nu se cere a fi încunoștințată personal despre această ur-

Cred. Func. 63) (Pr. Gen. 527). ¹⁾

508. Aceeași publica

mărire ceilalți creditorii cari ar fi posedând creanțe înscrise asupra imobilului urmărit. Cas. II 2/96. Bul. pag. 175.

1) a) Adjudecătorul este dator să plătească diferența prețului eșit la licitație în comptul său, când el n'a depus prețul cu care s'a adjudecat asupra. Cas. II 118/86. Bul. pag. 902.

b) Se satisface cerințele legii când operațiunile relative la vânzarea unui imobil s'a efectuat în audiență publică, asemenea când publicațiunile de vânzare s'a așșat atât la primărie cât și la imobil. Cas. II 90/88. Bul. pag. 773.

c) Neîndeplinirea unor formalități într'o urmărire imobiliară, cari nu sunt de ordine publică, nu pot fi invocate pentru prima oră înaintea curții de casațiune, dacă n'a fost propuse înaintea tribunalului prin care s'a făcut urmărirea. Cas. II 89/89. Bul. pag. 649.

d) Micele erori strecurate în prescriptul verbal dresat de agentul judecătoresc pentru constatarea afișerei publicațiunilor, în desemnarea numelui debitorului urmărit, nu atrage nulitatea afștelor și publicațiunilor, când ele conțin adevăratul nume al aceluși debitor. Cas. II 75/91. Bul. pag. 649.

e) De și persóna care se servese de un act de paupertate este înscrisă cu plată de imposit fonciar, când este constatat că averea cu care era înscrisă i s'a urmărit, luându-se chiar din administrația sa și dându-se unui conservator, și că dânsa numai

ține se va face neapărat în «Monitorul Oficial», sau în alt jurnal de publica-

posedă nici o altă avere, actul de paupertate este valabil. Cas. II 122/91. Bul. pag. 1029.

f) Termenele prescise de lege pentru fixarea zilei de vânzarea imobililor se calculează din ziua publicațiunilor făcute în jurnale; în tot cazul, nulitatea rezultând din neobservarea acestor termene nu pôte fi propusă pentru prima oră în casațiune. Cas. II 14/91. Bul. pag. 1153.

g) Devine fără interes și, ca atare, neadmisibil mișlocul de casare, ce se invocă contra unei ordonanțe de adjudecare de către creditorul ipotecar al imobilului urmărit, pe motiv că pe nedrept i'a fost respinsă contestațiunea sa cum că creanța creditorului urmărit era stinsă, când este constatat că suma eșită la licitațiune este suficientă ca dânsul să fie despăgubit integral de creanța sa ipotecară. Cas. II 184/91. Bul. pag. 1339.

h) Nulitatea rezultând din neafșarea afștelor la pörta sau pe päreții casei urmărite, precum și a afștelui de supra-licitare în termenul prevăđut de art. 546 din procedura civilă, neconstituind o nulitate de ordine publică, nu se pôte invoca pentru prima oră în casațiune, dacă n'a fost propusă la instanța de fond. Cas. II 91/93. Bul. pag. 528.

i) În materie de urmărire imobiliară nu se pôte invoca pentru prima oră în casație nulități asupra actelor de procedură cari n'a fost propuse înaintea tribunalului de urmărire cum ar fi: neînmanarea unei publicațiuni de afște și publicațiunii debitorului

țiunii oficiale. (Pr. 437, 481, 507, 510, 512, 554) (Pr. Gen. 535). ¹⁾

509. Un exemplar după această publicațiune se va

incunoscința, în persoană sa sau la domiciliul debitorului urmărit. (Pr. 74, 433, 474, 504, 507, 510, ur. — Rg. Port. 64) (Pr. Gen. 530). ²⁾

urmărit, neafișarea lor pe ușa primăriei unde se află situat imobilul, și ne arătarea într'ensele a plășei, comunei și a vecinilor pentru determinarea imobilului. Cas. II 122/94. Bul. pag. 319.

¹⁾ a) După adjudecare nu se mai poate acorda termene de grație, căci s'ar ataca drepturile câștigate ale adjudecatorului. Cas. 64/86. Bul. pag. 546.

b) Numai când se propune recusarea în contra unui judecător la instanța de fond și se respinge, se poate provoca casarea ordonanței de adjudecare. Cas. II 118/86. Bul. pag. 902.

c) «Gazeta Craiovei» fiind un jurnal de publicațiunii oficiale în acel oraș, înserarea în ea a unei publicațiuni de urmărire imobiliară întrunește condițiunile cerute de art. 108 din procedură. Cas. II 69/89. Bul. pag. 495.

d) Concluziunile ministerului public nu sunt cerute la încheierea tribunalului prin care admite cererea făcută de creditor de a se urmări imobilul de debitorul său, fie acesta chiar minor. Cas. II 124/92. Bul. pag. 684.

e) În materie de urmărire imobiliară nu se pot invoca pentru prima dată în cauză născută asupra actelor de procedură cari n'au fost propuse înaintea tribunalului de urmărire, cum ar fi: ne însemnarea unui exemplar de afișe și publicațiunii debitorului urmărit, neafișarea lor la ușa primăriei unde se află situat imo-

bilul, și nearătarea într'ensele a plășei, comunei și a vecinilor, pentru determinarea imobilului. Cas. II 122/94. Bul. pag. 319.

²⁾ a) Cerințele legii sunt pe deplin justificate, când se constată că publicațiunile relative la încunoștințarea debitorului, i-a fost pusă în vedere pentru ziua fixată de vânzare. Cas. II 64/86 Bul. pag. 546.

b) Publicațiunea făcând are să fie vânzarea, este considerată ca și o citațiune, când se lasă la domiciliul debitorului. Cas. II 110/88 Bul. pag. 379.

c) În materie de urmărire imobiliară, se comite un exces de putere, când tribunalul citează pe toți coproprietarii majori ai imobilului care se urmărește. Cas. II 120/88 Bul. pag. 1006.

d) Este nulă urmărirea imobiliară efectuată fără ca să fi fost citat debitorul urmărit. Această nulitate există și atunci când debitorul fiind fost minor la începutul urmăririi, a continuat a fi citat tot prin tutorele său, chiar după ce în cursul ei a devenit major. Cas. II 140/89 Bul. pag. 889.

e) Este nulă urmărirea și vânzarea imobiliară făcută dacă nu sa comunicat un exemplar de afișe și publicațiunii debitorului urmărit. Cas. II 2/90 Bul. pag. 244.

f) Când în tabloul de ordinea creditorilor nu este trecut un alt creditor, și când contestațiunea ridicată în privința creanței

510. Vândarea se va face după trei luni din

diua publicărei în jurnale.
(Pr. 437, 474, 508, 512, 536,

creditorului urmărit a fost respinsă, dînsul ca adjudecator al imobilului, pôte depune creanța sa drept preț. Cas. II 111|90. Bul. pag. 1046.

g) Necomunicarea către debitorul urmărit a unui exemplar de publicațiunii atrage nulitatea urmăririi; ast-fel fiind, constatarea făcută în procesul-verbal a agentului judecătoresc că a comunicat acel exemplar, în mâna unui frate al debitorului, fără să se arate dacă a găsit pe acel frate la domiciliu debitorului, atrage nulitatea comunicărei și pe cale de consecință și pe aceea a urmăririi. Cas. II 86|91 Bul. pag. 691.

h) Este de principiu că nimeni nu se pôte prevala de o nulitate cauzată prin propriul său fapt, și nulitățile stabilite în favoarea incapacibililor, fiind relative, numai dênșii pot să le învoce; ast-fel fiind, actele de procedură într'o urmărire imobiliară, ca și comandamentul prealabil, îndeplinite în persóna tutorului minorilor urmăriți, fiind făcute dupe stăruința creditorului urmăritor, nu acesta este în drept să învoce nulității relative la ele. Cas. II 90|91 Bul. pag. 783.

i) Când se constată că debitorul și-a părăsit vechiul său domiciliu, e bine îndeplinită în privința sa procedura de urmărire, prin publicarea actelor ce trebuia să i se comunice într'un jurnal local de anunțuri oficiale, precum este «Gazeta Craiovei» Cas. II 113|91 Bul. pag. 1012.

j) De și persóna care se servese de un act de paupertate este înscrisă cu plata de impozit

fonciar, când însă se constată că averea cu care era înscrisă i s'a urmărit, luându-i-se chiar din administrația sa și dîndu-se unui conservator, și că dênșa numai posedă o altă avere, actul de paupertate este valabil. Cas. II 122|91 Bul. pag. 1029.

k) Este nulă și casabilă ordonanța de adjudecarea unui imobil când debitorul urmărit fiind încetat din viață cu mult timp înainte de urmărire, publicațiunile n'aũ fost comunicate succesorilor. Cas. II 135|91 Bul. pag. 1043.

l) În materie de urmărire imobiliară nu se pot invoca pentru prima oară în casațiune nulități asupra actelor de procedură cari n'aũ fost propuse înaintea tribunalului de urmărire, cum ar fi: neînmanarea unui exemplar de afițe și publicațiunii debitorului urmărit, neafișarea lor la ușa primăriei unde se află situat imobilul, și nearătarea într'insele a plășei, comunei și a vecinilor, pentru determinarea imobilului, Cas. II 122|94 Bul. pag. 319.

m) Comunicarea către debitorul urmărit a unui exemplar după publicațiunea de urmărire, asemănat art. 209 diu procedura civilă, cată să se facă în condițiunile preserise de art. 74 din aceeași procedură, care prevede o gradațiune ce trebuie observată de agent pentru înmanarea actelor de procedură când partea lipsește de la domiciliu, fie vorba despre domiciliu real, fie despre un domiciliu de electiune, acesta sub pedépsa de nulitate. Așa dar, este nulă predarea unui aseme-

ur.—L. Urm. 16.—L. Cred. Func. 62). (Pr. Gen. 533). ¹⁾

511. O copie după această publicațiune se va depune la procurorul tribunalului, și la impiega-

mul însărcinat cu ținerea registrelor de ipotecă. Acest impieगत va trece în marginea orî în josul registrului urmărirea și vinderea imobilelor ipotecate.

nea exemplar, făcut în mâna antreprenorului hotelului, proprietate a debitorului, unde dînsul și a ales domiciliul fără a se fi cercetat și constatat, conform citatului art. 74, cum că nu se găsea acolo nici rude, nici servitori ai debitorului, și această nulitate atrage, pe cale de consecință, casarea ordonanței de adjudecare. Cas. II 423/94. Bul. pag. 1179.

n) Actele de procedură făcute pentru o urmărire imobiliară cerută de creditul funciar urban, în virtutea unui act de ipotecă, sunt bine îndeplinite în persoana moștenitorilor debitorului la domiciliul ales de acest în ășul act, iar nu la domiciliul lor. Cas. II 119/95. Bnl. pag. 968.

o) În materie de urmărire imobiliară, nu se pöte invoca pentru prima oră în casațiune nulitatea repausănd pe lipsa de încunoșcințare a debitorului în privința punerii din nou în vîndare a imobilului pentru nedepunerea prețului de către primul adjudecator. Cas. II 242/95. Bul. pag. 1373.

p) În sistemul legii de procedură civilă română, asupra unei urmăriri imobiliare cerută de unul din creditori, nu se cere a fi încunoșcințată personal despre această urmărire cei-alți creditori cari ar fi posedănd creanțe înscrise asupra imobilului urmărit. Cas. II 2/96. Bul. pag. 135.

q) Un exemplar de publicațiunii de vîndare trebuie să se înmăneze și debitorului urmărit, și lipsa

acestei formalități atrage nulitatea adjudecațiunei. Cas. II 98/96. Bul. pag. 879.

1) a) Termenul de trei luni e minimum în lăuntru căruiu nu pöte fi efectuată vîndarea silită a unui imobil, putănd ea să facă câte-va zile dupe expirarea acestui termen. Cas. II 14/86. Bul. pag. 140.

b) Efectele comandamentului sunt subordonate condițiunei de a se fi început urmărirea prin așpte și publicațiunii în termenul fixat de lege.

Pronunțarea anulărei acestor așpte și publicațiunii se restrănge asupra comandamentului, dacă anularea este totală, sau dacă, de și parțială, este însă pronunțată asupra lipsei de formă de natură a face ca debitorul să numai pötă recunoșce că așptele și publicațiunile au fost consecința comandamentului ce a primit. Cas. Sec. Unite 21/90. Bul. pag. 1461.

c) Termenele prescrite de lege pentru fixarea zilei de vîndare imobilelor se calculează din ziua publicațiunilor făcute în jurnale; în tot casul, nulitatea rezultănd din neobservarea acestor termene nu pöte fi propusă pentru prima oră în casațiune. Cas. II 114/91. Bul. pag. 1152.

d) Termenul de trei luni, în care trebuie să se facă vînzarea unui imobil cerut chiar de creditul funciar rural, trebuie calculat de la data publicațiunei așptului prin Monitor, fără ca acest ter-

(Pr. 504, ur. 508, 512, ur. 712, ur.—Civ. 1820) (Pr. Gen. 529. ¹⁾).

512. Tote aceste formalități vor fi observate

men să fie cerut și pentru cele alte afipte. Cas. II 148/91. Bul. pag. 1170.

e) Termenul unei adjudicațiuni amânate poate fi dat în zile, dacă se respectă intervalul de patru săptămâni prevăzut în lege și se înserează la timp publicațiunile și afiptele cerute. Cas. II 205/92. Bul. pag. 1143.

f) În cas de amânarea unei vânzări silite, nu se cere nouile afipte și publicațiuni să cuprindă din nou termenul de trei luni prevăzut de art. 510 din procedura civilă, ci acela de patru săptămâni arătat de art. 535 din aceeași procedură. Cas. II 177/92. Bul. pag. 1005.

g) În urma suspendării unei urmăriri imobiliare provocate de rezolvarea unei acțiuni, prin care se atacă titlu în virtutea căruia ea era cerută, nouile afipte și publicațiuni făcute după deschiderea ei nu trebuie să conțină termenul de trei luni prevăzut de art. 510 din procedura civilă; este suficient termenul de patru săptămâni arătat în art. 535 din aceeași procedură. Cas. II 111/93. Bul. pag. 1036.

h) Termenul de trei luni, prevăzut de art. 510 din procedura civilă, este cerut numai pentru publicarea vânzării în jurnale, iar nu și pentru notificarea afiptelor și publicațiunilor către debitorul urmărit. Cas. II 423/94. Bul. pag. 1177. Cas. II 219/95. Bul. pag. 1273.

i) Când o urmărire imobiliară a fost redeschisă dupe ce ea fu-

sub pedepsă de nulitate a urmăririi, afară numai de greșelile parțiale în descrierea obiectelor urmărite. (Pr. 503-511, 735,

sese închisă pentru neprezentarea părților, nu e nevoie ca noile afipte și publicațiuni să conțină termenul de 3 luni prevăzut de art. 510 din procedura civilă. Cas. II 212/93. Bul. pag. 1250.

j) Asemănat art. 500 și 510 din procedura civilă, urmărirea imobilului trebuie să se facă în trei luni de la comandament, iar vânzarea se face dupe trei luni de la apariția afiptelor și publicațiunilor prin «Monitorul Oficial». Cas. II 160/96. Bul. pag. 1163.

¹⁾ a) Este fără interes mijlocul de casare, întemeat pe neparticiparea ministerului public într-o chestiune de minori, când este invocat de către o altă persoană de cât minori, cari singuri au asemenea drept. Cas. II 113/83. Bul. pag. 902.

b) Mijlocele noi în casațiune nu sunt admisibile de cât în cazul când sunt de ordine publică. Cas. II. 59/88. Bul. pag. 537.

c) «Gazeta Craiovei» fiind un jurnal de publicațiuni oficiale în acel oraș, inserarea în ea a unei publicațiuni de urmărire imobiliară întrunește condițiunile cerute de art. 508 din procedura civilă. Cas. II 69/89. Bul. pag. 435.

d) Art. 511 din procedura civilă ne prescriind un termen fatal în care să se comunice publicațiunea vânzării ministerului public și impiegatului însărcinat cu ținerea registrelor de ipotecă, spre a se adnota urmărirea în ele, faptul că aceea comunicare,

ur.) (Pr. Gen. 538, 539) ¹⁾.

513. Se va ține la greșă

un dosar special pentru
fie-care urmărire imobi-

s'a făcut chiar în ziua vîndărei nu atrage nici o nulitate. Cas. II 177/90. Bul. pag. 1469.

e) Nu se pòte invoca pentru prima óră în casațiune mijlóce asupra unor cestiuni cari nu sunt de ordină publică, precum sunt acelea că într'o urmărire cerută de creditul funciar rural, nu sa trimis tribunalului caetul de sarcine conform art. 63 din legea instituirii lui, cu opt zile înaintea adjudecățiunei, și nu s'a u comunicat conservatorului registrelor de ipotecă un exemplar din afipte și publicațiunii. Cas. II 148/91. Bul. pag. 1160,

f) Dacă din dosarul de urmărire a verei unui minor se vede că s'a trāmis procurorului un afipt de publicațiunii, conform art. 511 din procedura civilă, presumpțiunea este că procurorul a primit acel afipt, chiar dacă nu există o dovadă însorisa pentru acesta; căci este de regulă că asemenenea comunicațiunii se fac prin subscrieri în condica agentului respectiv. Așa dar în lipsă de o probă contrarie care să dērime această presumpțiune, alegățiunea ce se face cum că nu s'a comunicat acele afipte, rămāne neîntemeiată, mai cu sēmă când se constată că procurorul a luat în tot-d'a-una parte în cursul urmăririi. Cas. II 157/91. Bul. pag. 1179.

¹⁾ a) Comandamentele prealabile, relative la vîndēri, se fac înainte de a se cere punerea imobilului în vîndare. Cas. II 64/83. Bul. pag. 546.

b) Publicitatea pronunțārei u neîordonante de adjudecare pòte să resulte din cuprinsul acelu

act fără a fi necesitate să se dică anume că a fost dată și cetită în gedința publică. Cas. II. 7/89. Bul. pag. 91.

c) Când se revendică o porțiune din imobilul urmărit, tribunalul are facultatea d'a vinde restul dacă crede că ast-fel este mai avantajos pentru creditor. Cas. II 7/89. Bul. pag. 96.

d) Dacă urmărite fiind mai multe imobile, publicațiunile din eróre copriind numai parte din ele, tribunalul pòte, față cu cererea creditorului urmăritor, să efectueze vîndarea numai a imobilelor pentru care publicațiunile erau în regulă, și s'o amāne pentru celelalte. Cas. II 17/89. Bul. pag. 204.

e) Este nulă urmărirea și vîndarea imobiliară făcută dacă nu s'a comunicat un exemplar de afipte și publicațiunii și debitorului urmărit. Cas. II 22/90. Bul. pag. 244.

f) Micele erori strecurate în publicațiunii asupra numelui moșilor vecine cu imobilul urmărit nu constituie o cauză de nulitate. Cas. II 29/91. Bul. pag. 266.

g) Ne comunicarea către debitorul urmărit a unui exemplar de publicațiunea atrage nulitatea urmăririi; ast-fel fiind, constatarea făcută în procesul verbal al agentului judecătoresc că a comunicat acel exemplar în mână unui frate al debitorului, fără să arate dacă a găsit pe acel frate la domiciliul debitorului, atrage nulitatea comunicărei. și pe cale de consecință și acea a urmăririi. Cas. II 86/91. Bul. pag. 631.

h) Arătarea greșită a numărului casei urmărite în afipte și în publicațiunii nu atrage nulitatea

liară, în care se vor trece toate actele și incidentele privitoare la urmărire și adjudecare. (Civ. 1820) (Pr. Gen. 543, 1°).

urmăririi, când ea a fost desemnată prin arătarea comunei, străzii, localității și vecinătăților ei. Cas. II 91/91. Bul. pag. 796.

i) Nulitatea rezultând din neasistența ministerului public la facerea unei urmăriri imobiliare, când în cauză erau interese de minori, este o nulitate relativă care nu poate fi invocată de cât de aceștia. Cas. II 118/91. Bul. pag. 1012.

j) Nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune nulitatea rezultând din efectuarea unei vânzări imobiliare fără să se facă un nou comandament, cel d'antâi fiind perimat, întru cât această formalitate nu este de ordine publică și în privința ei nu s'a ridicat nici o obiecțiune înaintea tribunalului de urmărire. Cas. I 130/91. Bul. pag. 1070.

k) Dacă din dosarul de urmărire a averii unor minori se vede că s'a trimis și procurorului un afiș de publicațiune, conform art. 511 din procedura civilă, presumpțiunea este că procurorul a primit acel afiș, chiar dacă nu există o dovadă înscrisă pentru acesta; căci este de regulă că asemenea comunicațiuni se fac prin subscrierii în condica agentului respectiv. Așa dar, în lipsă de o probă contrarie care să dărime această presumpțiune, alegațiunea ce se face cum că nu s'a comunicat acele afișe rămâne neîntemeiată, mai cu seamă când se constată că procurorul a luat în tot-d'auna parte în cursul urmăririi. Cas. II 157/91. Bul. pag. 1179.

Secțiunea IV. — *Despre efectele urmăririi imobiliare.*

514. Va fi nulă de drept ori-ce înstrăinare a imobilului urmărit, făcută de

l) În materie de urmărire imobiliară nu se pot invoca pentru prima oră în casațiune nulități asupra actelor de procedură cari n'au fost propuse înaintea tribunalului de urmărire, cum ar fi: neînținerea unui exemplar de afișe și publicațiunii debitorului urmărit, neafășarea lor la ușa primăriei unde se află situat imobilul, și nearătarea într'insele a plășei, comunei și a vecinilor, pentru determinarea imobilului. Cas. II 122/91. Bul. pag. 319.

m) O mică eroré în denumirea imobilului urmărit, strecurat în afișe și publicațiunii nu poate fi invocată, ca constituind o cauză de nulitate pentru prima oră în casațiune.

n) Comunicarea către debitorul urmărit a unui exemplar după publicațiunile de urmărire, asemănat art. 599 din procedura civilă, cată să se facă în condițiunile prescise de art. 74 din aceeaș procedură care prevede o gradațiune ce trebuie observată de agent pentru înmânarea actelor de procedură când partea lipsesce de la domiciliu, fie vorba de domiciliu real, fie despre un domiciliu de electiune, acesta sub pedepsă de nulitate. Așa dar este nulă predarea unui asemenea exemplar făcut în mâna antreprenorului hotelului, proprietate a debitorului, unde densusul și a ales domiciliul, fără a se fi cercetat și constat, conform citatului art. 74, cum că nu se mai găseau acolo nici rude, nici servitori de ai debitorului, și această nulitate atrage,

debitor de la cea d'antăiū 507, 515, ur.) (Pr. Gen. afşare de urmărire. (Pr. 545). 1).

pe cale de consecinţă, casarea ordonanţei de adjudecare. Cas. II 423/94. Bul. pag. 1173.

o) Actele de procedură făcute pentru o urmărire de imobile cerută de creditul funciar urban, în virtutea unui act de ipotecă, sunt bine îndeplinite în persoana moştenitorilor debitorului la domiciliul ales de acesta prin zisul act, iar nu la domiciliul lor. Cas. II 119/95. Bul. pag. 968.

p) Nu se pot invoca pentru prima oră în casaţiune de către debitorul urmărit, nulităţi asupra defigerei şi publicării termenului de supra-licitare, când el, fiind presinte la facerea supra-licitării, n'a relevat aceste nulităţi înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 219/95. Bul. pag. 1263.

q) Nu se poate invoca pentru prima oră în casaţiune mijlocul întemeiat pe faptul că afştele şi publicaţiunile, nu coprindéu tóte sarcinile de care imobilul urmărit era grevat, dacă acest mijloc n'a fost propus înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 221/95. Bul. pag. 1265. Cas. II 242/94. Bul. pag. 1373.

1) a) Este nulă ipoteca făcută dupe scóterea afştelor şi publicaţiunilor pentru vëndărea silită a imobilului. Cas. I 14/86. Bul. pag. 14.

b) Nulitatea înstreinărilor, făcute de debitor imobilului urmărit, în urma celei d'antăiū afşări este a favóre a creditorilor urmăritori. Cas. II 172/87. Bul. pag. 351.

c) Procesul-verbal dresat de către judecător la localitate şi dupe oare se redactéază afştele şi publicaţiunile, constituie faţă cu debitorul, începutul urmăririi imobi-

liare, aşa că afştele şi publicaţiunile făcute în trei luni de la data acestui proces-verbal sunt valabile. Cas. II 30/88. Bul. pag. 274.

d) Când concurg mai multe urmăriri asupra aceluiaşi imobil, ele trebuiesc conexate.

Când concurg mai multe urmăriri asupra aceluiaşi imobil pendinte înaintea diferitelor secţiuni ale aceluiaşi tribunal, ele, conexându-se, se efectuează la secţiunea cea antăiū sesizată.

Debitorul urmărit nu este în drept a cere anularea unei vîndări sub cuvënt că ea nu s'a făcut conform legei creditului urban. Un asemenea motiv se póte invoca numai de creditul urban. Cas. II 86/90, Bul. pag. 883.

e) Asemănat art. 514 din proc. civilă, un imobil urmărit este isbit de indisponibilitate de la data publicării primilor afşte şi ori ce înstreinare e considerată de leguitor ca fraudulosă şi nulă. Cas. I 148/94. Bul. pag. 483.

f) Veniturile unui imobil fiind considerate de leguitor ca fructe civile, ele se socotesc dobândite şi cu şi se cuvine de drept cumpărătorului din momentul ce densus a devenit proprietarul aceluşi imobil. De aci urmăzá că, din momentul vîndărei, fie-silită, fie voluntară a imobilului, urmărirea a celor veniturí cerute de creditorii vëndătorului încetéază faţă cu cumpărătorul. Cas. I 308/92. Bul. pag. 951.

g) Nulitatea înstreinărei imobilului urmărit efectuată de către debitor dupe cea d'entăiū afşare a urmăririi, nulitate preserisă de art. 514 din procedura civilă,

515. Cu toate acestea, această înstrăinare și va avea efectul său, dacă, înainte de adjudecare, cumpărătorul a dobândit ratificarea creditorului sau creditorilor ce urmăresc vinderea, sau dacă a consimțat sumele necesare spre a plăti integral toate creanțele lor, capital, dobândă și cheltuieli. (Pr. 514.—Civ. 1190) (Pr. Gen. 546).¹⁾

516. Inchirierile sau

subsistă chiar atunci când înstreținerea a avut loc după ce urmărirea, din oare care împrejurări, a fost suspendată în urma unei afșări, căci suspendarea unei urmăriri nu are rezultat de a șterge înseși efectele urmărirei. Și această nulitate poate fi invocată de creditorul urmăritor chiar pe cale de contestațiune, ca mijloc de apărare, contra acțiunilor îndreptate înotriva sa. Cas. I 490|95. Bul. pag. 1337.

h) Dacă însă și creditorul urmăritor a cerut închiderea urmărirei, înstreținerea ce debitorul a făcut-o în urmă, imobilului urmărit, numai este isbită de nulitatea prevădută de art. 514 din proc. civilă. Cas. I 25|96. Bul. pag. 29.

i) Veri ce înstreținare a imobilului urmărit făcută de debitor de la cea d'ânteiu afșare de urmărire este nulă de drept, și prin cuvântul «înstreținare» trebuie înțeles o înstreținare de natură a fi opozabilă tutulor părților și celor de al treilea, adică ca actul de înstrăinare să fie transcris. Cas. I 263|96 Bul. pag. 1178.

arendările făcute de debitor, după publicațiunii, vor fi anulate, dacă creditorul sau creditorii ce urmăresc vor cere această.

Inchirierile sau arendările din nainte, nu vor putea fi anulate, în tot sau în parte, de cât când vor fi fost făcute în fraudă creditorilor. Nu se vor ține în seamă plățile prin anticipațiune, făcute în contra clauselor coprinse în contractul de închiriere sau

j) Înstreținerea unui imobil, făcută în urma afșării urmărirei lui de către creditor, este nulă de drept după art. 514 din procedura civilă, și această nulitate se poate declara de însăși tribunalul de urmărire, fără a fi nevoie, dacă se ridică contestațiunii de cutare achisitor, de a suspenda urmărirea spre a se rezolva cesțiunea pe cale de acțiune principală. Cas. I 63|93. Bul. pag. 186.

k) Este nulă înstrăinarea imobilului urmărit făcută de debitor după prima afșare de urmărire. Cas. I 263|96. «Dreptul» No. 58|96.

1) a) Este nulă ipoteca făcută după scoterea afșetelor și publicațiunilor pentru vânzarea silită a imobilului. Cas. I 14|86. Bul. pag. 14.

b) Este inutil de a se mai cerceta dacă persoanele prezentate au sau nu calitatea, precum și dacă comandamentul este făcut în regulă când unul din acești creditorii urmăritori avea și calitatea de creditor. Cas. II 69|87. Bul. pag. 602.

de arendare. (Pr. 484, 566, 724.—Civ. 975, 1182) (Pr. Gen. 547).

Secțiunea 5.—*Conservarea imobilelor urmărite.*

517. De la cea d'ânteiu afișare până la adjudecare, conservarea bunurilor urmărite va fi încredințată debitorului urmărit.

Prin urmare el nu va putea face nici o tăere de lemne, și nu va putea aduce nici o stricăciune imobilului, sub pedepsă de daune întereșe și chiar de urmărire criminală, de va cere casul. (Pr. 507, 518, ur. 536, ur. 561.—Civ. 998. P. 330, 352) (Pr. Gen. 548).

518. Tribunalul însă va putea, după cererea unuia sau mai multor din creditori, ca să încredințeze conservarea imobilului unui alt conservator, și după împrejurări, el va putea îndatora pe debitor să se strămute din imobilul în care va fi locuind. (Pr. 485, 517, 519, ur. 597) (Pr. Gen. 549).

519. Conservatorul va

fi, până la adjudecare, însărcinat:

Cu paza imobilului urmărit.

Cu adunarea chiriilor, arendelor și altor venituri.

Cu recolta și cu vânzarea fructelor, care se va face conform art. 474. (Pr. 483, 518, 520, ur. 561) (Pr. 550).¹⁾

520. Conservatorul va fi dator să dea socotela tribunalului, despre venituri și cheltueli în decedile după adjudecațiune, sau la altă epocă fixată, dacă adjudecarea se va prelungi, sub pedepsă, în cas de neurmărire, de a fi destituit, lipsit de salariul său, și condamnat la daune întereșe. (Pr. 488, 519, 521, 536) (Pr. Gen. 551).

521. Productul gestiunii conservatorului, îndată după percepere, se va depune, prin tribunal, la casa de depuneri și consemnațiuni, spre a fi distribuit creditorului împreună cu prețul imobilului. (Pr. 483, 519, ur. 569, ur. 578). (Pr. Gen. 553).

^{1) a)} Când sechestrul aplicat asupra unei vii prevede că s'a aplicat și asupra rodului făcut

de debitorul urmărit, în urma sechestrului, nu este valabilă. Cas. I 399/93. Bul. pag. 1115.

522. Dacă debitorul nu are alt mijloc de viețuire de cât fructele saū veniturile imobilelor urmărite, tribunalul va putea, pentru timpul urmăririi, să-i acorde un ajutor din aste venituri, pentru viețuirea lui și a familiei lui. (Pr. 486) (Pr. Gen. 554). ¹⁾

Secțiunea 6.—*Concursul mai multor urmăririi imobiliare.*

523. Dacă mai mulți

creditori urmăresc același imobil, toate cererile lor se vor întruni ca să se facă o singură urmărire pentru toți.

Toți creditorii ce se vor întruni la o urmărire au un drept egal, afară numai dacă titlul saū calitatea lor le acordă un alt drept de prioritate saū preferință. (Pr. 426, 461, 524. — Civ. 1719) (Pr. Gen. 555). ²⁾

524. Când se fac mai

1) a) Creanța adjudecatorului este admisibilă drept preț numai atunci când este în rang util și necontestată. Cas. II 130/87. Bul. pag. 932.

2) a) Când concurg mai multe urmăririi asupra unui imobil conexarea lor se poate face fără a se mai amâna vîndarea. Cas. II 17/91. Bul. pag. 103.

b) Când concurg mai multe urmăririi asupra aceluiași imobil, regularitatea comandamentului prealabil făcută de unii din creditori acoperă neregularitatea celor lalte comandamente. Cas. II 19/91. Bul. pag. 111.

c) De și când asupra aceluiași imobil concurg mai multe urmăririi, e loc la joncțiunea lor, totuși această joncțiune numai este necesară când unul din creditori și abandona urmărire sa Cas. II 148/91. Bul. pag. 1160.

d) Nu se violază art. 523 din procedura civilă, când tribunalul nu admite conexarea a două urmăririi făcute de diferiți creditori asupra aceluiași imobil, când se constată că pentru una din ele

nu se făcuse nici un comandament prealabil, nici procesul-verbal de situațiunea imobilului. Cas. II 349/94. Bul. pag. 755.

e) Nu se poate invoca pentru prima oră în casație neîndeplinirea art. 523 din procedura civilă, de a se declara adică de conexa urmăririle exercitate asupra aceluiași imobil când ele sunt mai multe, dacă nici una din părțile interesate n'a făcut această cerere înaintea tribunalului de urmărire. Și în acest cas, dacă vîndarea s'a făcut deosebit și succesiv, pe numele a două cumpărători, tribunalul cu drept cuvînt a liberat ordonanța pe numele aceluia care a depus mai întîiu și în termen prețul adjudecățiunii, de și adjudecarea în persoana acestuia a fost ulterioară și prețul mai mic de cât al primului adjudecatar n'a ridicat nici o contestațiune. Cas. II 196/95. Bul. pag. 1229.

f) În materie de urmărire imobiliară cerută de un creditor, o dată ce tribunalul de urmărire a admis intervenirea unui alt

multe cereri de urmăriri asupra diferitelor imobile ale aceluiași debitor, tribunalul va putea, după cererea debitorului, să amâne cererile posterioare de urmăriri, dacă se va crede că, din vëndarea imobilului sau imobilelor urmăriri de mai 'nainte, se vor putea despăgubi și creditorii ce au urmărit mai în urmă. (Pr. 446, 523). (Pr. Gen. 558, 559).

Secțiunea 7. — *Despre opozițiuni și cereri incidente la o urmăriri imobiliară.*

525. Opozițiunile ce se

creditor, acesta are aceleași drepturi ca și creditorul urmărit, cu toate că dëndsul n'a făcut nici un comandament prealabil, nici veri ce alt act de urmăriri, de unde urmără că creditorul intervenient are dreptul să persiste în efectuarea vënderei, cu totă cererea de amânare făcută de creditorul urmărit. Cas. II 251/95. Bul. pag. 1387.

¹⁾ a) Suspendarea vënderei silită, se pöce încuviiața numai când prin incidentul ridicat, se invocă nulitatea actului, în virtutea cărnă se face urmăriri. Cas. I 283/86. Bul. pag. 748.

b) Contestația la urmăriri trebuie să fie făcută mai 'nainte de ziua adjudecării provisorie. Cas. I 314/86. Bul. pag. 783.

c) Adjudecațiunea se amână numai în cazul când se face contes-

tațiune de natură a putea să influențeze asupra prețului imobilului urmărit. Cas. II 52/85. Bul. pag. 461.

d) În materie de vënderi silită când este vorba de neregularitatea procedurii, precum este cazul ne citării proprietarului imobilului pus în vëndare, tribunalul numai prin violarea legei pöte respinge o propunere de natura acésta, pe temeiü că trebuie făcută contestațiune. Cas. II 79/86. Bul. pag. 601.

e) Ori-ce incidente ridicate cu ocaziunea unei urmăriri, fie ele de formă sau de fond, trebuie judecate de instanța de urmăriri cu formele sumarii și în termenele prevădute de legea de procedură, fără să fie în drept de a suspenda vëndarea până la judecarea lor pe cale principală. Cas.

526. Aceste cereri de

tațiune de natură a putea să influențeze asupra prețului imobilului urmărit. Cas. II 52/85. Bul. pag. 461.

d) În materie de vënderi silită când este vorba de neregularitatea procedurii, precum este cazul ne citării proprietarului imobilului pus în vëndare, tribunalul numai prin violarea legei pöte respinge o propunere de natura acésta, pe temeiü că trebuie făcută contestațiune. Cas. II 79/86. Bul. pag. 601.

e) Ori-ce incidente ridicate cu ocaziunea unei urmăriri, fie ele de formă sau de fond, trebuie judecate de instanța de urmăriri cu formele sumarii și în termenele prevădute de legea de procedură, fără să fie în drept de a suspenda vëndarea până la judecarea lor pe cale principală. Cas.

oposițiuni vor fi motivate, vor menționa actele și tit-

lurile pe care se bazează, și vor fi subscribe de par-

I 205/87. Bul. pag. 523.

f) Este neadmisibilă contestațiunea la executarea unei ordonanțe de adjudecare, fie chiar întemeiată pe pretențiuni care dau drepturi asupra imobilului vândut, când, ea este făcută după adjudecarea definitivă. Cas. I 468/87. Bul. pag. 853.

g) Rectificarea asptelilor nu se poate face de cât formal și judecată de tribunal pe cale de contestație, mijlocită între părți ca se potă fi oposabilă părților interesate. Cas. I 481/87. Bul. pag. 997.

h) Contestațiunile care tind la scoterea din vîndare a proprietăței pusă în vîndare, trebuiesc făcute și judecate înaintea zilei pentru adjudecarea imobilului pus în urmărire. Cas. II 24/89. Bul. pag. 2: 4.

i) Când incidentul nu se rapoartă la nulitatea veri-unui act de procedură al vînderei, ci la însuși dreptul de proprietate, cu drept cuvînt se respinge de tribunal, trebuind a fi făcut pe cale principală. Cas. II 65/88. Bul. pag. 617.

j) Orice contestațiune la urmărirea silită trebuie să fie adresată tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie;

Ea este tardivă dacă este făcută în timpul pe căud imobilul se pușese din nou în vîndare pe compul primului adjudecator;

Când ordonanța de adjudecare și cele-lalte lucrări constată că operațiunile vînderei s'au efectuat în ședință publică și nu se vedeșce că ele saū făcut cu ușile închise, acesta stabileșce suficient că ușile aū fost deschise. Cas. II 12/83. Bul. pag. 108.

k) Nu se potă propune pentru prima oră în casațiune un mijloc nou de casare.

Adjudecatarul unui imobil este dator să respecte închirierea făcută anterioramente adjudecațiunei asupra imobilului cumpărat. Cas. I 213/90. Bul. pag. 649.

l) Când printr'o contestațiune la urmărirea mobiliară se cere chemarea la interogatoriū a creditorului asupra faptelor că cesiunea făcută de dînsul a titlului, în virtutea căruia se exercită urmărirea, este fictivă și prețul nu s'a înnumărat, și că dînsul a acordat debitorului contestator un termen de prelungire de plată, — mijloc de probațiune admis de lege — și tribunalul respinge acest mijloc invocat, se comite un adevărat exces de putere și ordonanța de adjudecare este casabilă. Cas. II 75/90. Bul. pag. 853.

m) Termenul de apel în materie de contestațiuni la tabloul format pentru distribuțiunea banilor proveniți din vîndarea unui imobil, este acela prevădūt de art. 402 din procedura civilă, iar nu de art. 318 din aceeași procedură. Cas. I 90/91. Bul. pag. 201.

n) O oposițiunea la urmărire imobiliară — ca și orice altă acțiune — are efect retroactiv din momentul în care ea a fost introdusă. Ast-fel fiind, când o asemenea oposițiune, a fost făcută la tribunalul de urmărire mult mai înainte de a se fi efectuat vîndarea, împrejurarea că până la judecarea ei în apel, de către curtea de apel, a avut loc săvîrșirea vînderei, nu potă constitui o decădere în înțelesul art. 403 din pr. civilă, întru cât ea nu a fost în-

lea reclamanță, sau de un imputernicit al său spe-

trodusă în timp util, fiind destul numai ca hotărîrea dată de tribunal asupra acei opozițiuni să fi fost din acelea cari nu puteau fi atacate pe calea recursului în casație deodată cu ordonanța de adjudecare, ci supuse căilor ordinare de reformare, precum ar fi o hotărîre care judecă însăși fondul dreptului de proprietate ce oponentul pretindea că are asupra imobilului urmărit, și nu s'a mărginit numai la suspendarea urmăririi până ce pe cale principală se judecă acest drept. Cas. I 350/91. Bul. pag. 970.

o) Cel d'al treilea care pretinde că a dobîndit imobilul urmărit anteriormente de la debitor, nu poate învoca direct la curtea de casație un mijloc de casare contra ordonanței de adjudecare, tras din faptul că actele de urmărire trebuie a fi îndreptate contra sa, iar nu contra debitorului fost proprietar, intru cât el n'a făcut opozițiune la tribunalul de urmărire conform art. 506 și 525 din procedura civilă; într'un asemenea cas i rămîne facultatea de a își susține pretinsul său drept de proprietate pe altă cale. Cas. II 118/91. Bul. pag. 1012.

p) Ori ce opozițiune care are de obiect nu anularea actelor de procedură a urmăririi imobiliare, ci încetarea sau amânarea ei, trebuie adresată tribunalului respectiv prin o suplică scrisă și cu plata taxei timbrului, cel puțin cu trei zile înainte de ziua fixată pentru adjudecare; prin urmare, cu drept cuvînt tribunalul de urmărire respinge, ca neregulată și tardivă, cererea făcută de debitor verbal și tocmai în ziua adjudecării de a se desființa urmărirea

imobilului pe cuvînt că actul în virtutea căreia ea se face n'ar constitui un titlu executor. Cas. II 174/91. Bul. pag. 1301.

q) De și după art. 400 din procedura civilă, incidentele opozițiunile și contestațiunile ce se fac contra execuțiunii silite trebuie adresate la însăși instanța care a pronunțat hotărîrea executorie însă aceste dispozițiuni nu se pot aplica în cazul când acea instanță s'a pronunțat deja asupra lor, declarând că hotărîrea sa a fost executată, căci în acest cas, contestațiunea ce fostul debitor ridicase asupra unei urmăririi cerută de creditor constituie un incident care, conform art. 525 din aceeași procedură, intră în competența tribunalului de urmărire de a l cerceta și judeca Cas. I 375/92. Bul. pag. 923.

r) Cauțiunea prevăzută de art. 533 din procedura civilă nu este cerută când contestația se face de o terție persoană care este în posesiunea imobilului urmărit, și în acest cas hotărîrea dată de tribunal asupra ei, este susceptibilă de apel, conform art. 402 din procedura civilă, iar nu de recurs în casație de odată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. I 42/93. Bul. pag. 39.

s) Instanțele judecătorești sunt în drept ca, pe cale de contestațiune sau opozițiune la o urmărire, să se pronunțe asupra validității actelor care formează baza urmăririlor sau a ordinii la tabloul de ordine al creditorilor; de unde urmază că omisiunea din partea lor de a se pronunța asupra alegațiunii de necompetința ce i se ridică în această privință, nu constituie o omisiune

cial. (Pr. 525, 527, ur.) (Pr. Gen. 561).¹⁾

527. Tribunalul, în termen de trei zile de la primirea opozițiunii, o va

comunica atât creditorului său creditorilor ce urmăresc, cât și debitorului urmărit, dacă nu este el care se opune. (Pr. 525, 528,

esențială care să dea loc la casare. Cas. I 300/94. Bul. pag. 938.

t) În materie de urmărire imobiliară ori-ce incidente cari nu se raportează la nulitatea actelor de procedură ale vânzării trebuie, conform art. 525 și următorii din procedura civilă să facă obiectul unei contestațiuni dupe formele prescrise la acele articole, iar nu ridicate în mod incidental. Astfel cererea făcută de debitorul urmărit de a suspenda vânzarea pe motiv că creditorul, conform cu stipulațiunea din actul de ipotecă, a urmărit mai întâiu pentru despăgubirea sa veniturile unui alt imobil al debitorului și că, prin urmare, nu putea părăsi și cea urmărire procedând la vânzarea imobilului ipotecat, neconstituind o cerere de anularea actelor de procedură nu poate fi admisibilă dacă n'a fost făcută, conform citatelor texte de lege, pe cale de contestațiune regulată. Cas. II 49/95. Bul. pag. 509.

u) Contestațiunile relative la nulitatea titlului ce se execută, care nu a fost formulat în scris și în termenul stabilit de procedură civilă este tardivă și prin urmare nu se mai poate propune după ce s'a făcut mai multe revinderi în contul adjudecatorilor care nu au depus prețul. Cas. II 37/97. <Dreptul> 14/97.

v) După art. 19 ultimul alineat din legea judecătorilor de pace din 1 Martie 1894, contestațiunile prin care se atacă însuși titlu

executoriul, se adresează la judecătoria care a dat autenticitatea.

Ast-fel fiind, se violază menționatul text de lege și art. 399, 400 și 525 procedura civilă, când tribunalul confirmă cartea de judecată prin care judele de pace și-a declinat competența de a judeca o contestațiune privitoare la executarea actului autenticat de aceea judecătoria. Cas. I 405/96. <Dreptul> 16/97.

1) a) Contestațiunea la urmărire trebuie să fie făcută mai înainte de ziua adjudecării provisorie. Cas. I 314/89. Bul. pag. 783.

b) Contestațiunile la urmărire care tind la scoterea din vânzare a proprietății pusă în vânzare, trebuiesc făcute și judecate înaintea zilei pentru adjudecarea imobilului pus în urmărire. Cas. II 24/88. Bul. pag. 254.

c) Ori ce contestațiune la urmărirea silită trebuie să fie adresată tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie.

Ea este tardivă dacă este făcută în timpul pe când imobilul fusese pus din nou în vânzare pe comptul primului adjudecatar.

Când ordonanța de adjudecare și cele-lalte lucrări constată că operațiunile vânzării s'a efectuat în ședința publică și nu se dovedește că ele s'a făcut cu ușile închise, aceasta stabilește suficient că ușile au fost deschise. Cas. II 12/89. Bul. pag. 108.

ur.) (Pr. Gen. 562).¹⁾

528. Aceste formalități se vor observa pentru orice alte cereri incidente,

care se ivesc în cursul urmării. (Pr. 525, ur. 529) (Pr. Gen. 563).²⁾

529. Tribunalul va cita

1) a) Contestațiunile la urmări- rile imobiliare, trebuiesc îndrep- tate, cel puțin cu trei zile în- ante de ziua fixată pentru vânzare, alt-fel ele se consideră ca tardive. Cas. II 98/86. Bul. pag. 737.

b) Este neadmisibilă contesta- țiunea la executarea unei ordo- nanțe de adjudecare, fie chiar în- temeiată pe pretențiuni cari dau drepturi asupra imobilului vin- dut, când, ea este făcută dupe ad- judecarea definitivă. Cas. I 313/87. Bul. pag. 853.

c) Opozițiunile la urmări- rile de imobile trebuiesc făcute cu trei zile înainte de vânzare și comunicate părților interesate. Cas. II 60/87. Bul. pag. 536.

d) Contestațiunile la urmări- re care tind la scoterea din vânzare a proprietății pusă în vânzare, trebuiesc făcute și judecate în- intea zilei pentru adjudecarea i- mobilului pus în vânzare. Cas. II 24/88. Bul. pag. 254.

e) Ori-ce contestațiune la ur- mărirea silită trebuie să fie adre- sată tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie;

Ea este tardivă dacă este fă- cută în timpul pe când imobilul se pusese din nou în vânzare pe comptul primului adjudecatar;

Când ordonanța de adjudecare și cele-alte lucrări constată că operațiunile vânzării s'au efec- tuat în ședință publică și nu se dovedesce că ele s'au făcut cu ușle închise, acesta stabilește suficient că ușle au fost deschise. Cas. II 12/89. Bul. pag. 108.

f) Ori-ce opozițiune care are de

obiect nu anularea actelor de procedură a urmării imobiliare, ci încetarea sau amânarea ei, tre- bue adresată tribunalului respec- tiv prin o suplică scrisă și cu plata taxei timbrului, cel puțin cu trei zile înainte de ziua fixată pentru adjudecare; prin urmare, cu drept cuvânt tribunalul de urmărire respinge, ca neregulată și ca tardivă, cererea făcută de debitor verbal și tocmai în ziua adjudecării de a se desființa ur- mărirea imobilului pe cuvânt că actul în virtutea căreia ea se face n'ar constitui un titlu executoriu. Cas. II 174/91. Bul. pag. 1301.

g) Ori-ce contestațiuni și o- pozițiuni contra urmărilor imobi- liare, nu mai sunt admise cu o- casia punerii imobilului în re- vîndere în comptul primului ad- judecatar, ele fiind tardive. Cas. II 24/92. Bul. pag. 163.

h) Contestațiunea la executarea unei hotărîri a putut fi judecată fără chemarea unora din persó- nele care au figurat în judecata fondului când aceste persóne nu aveaú interes a sta în instanța contestațiunei. Cas. I 402/94. Bul. pag. 1213.

i) Contestațiunea relativă la nulitatea titlului ce se execută, care nu a fost formulată în scris și în termen stabilit de proce- dura civilă, este tardivă și prin urmare nu se mai poate propune dupe ce s'au făcut mai multe re- vînderi în contul adjudecatarilor cari nu au depus prețul. Cas. II 37/97. Bul. pag. 14.

2) a) Contestațiunea la urmări- re trebuie să fie făcută mai în- a-

pe părți, în persoană sau la domiciliu, și se va pronunța asupra tuturilor opozițiilor și cererilor in-

cidente, înaintea dălei pentru adjudecare. (Pr. 74, ur. 525, ur.) ¹⁾

inte de ziua adjudecării provisorie. Cas. I. 314/86 Bul. pag. 783.

b) Rectificarea anștelor nu se poate face de cât formal și judecată de tribunal pe cale de contestațiune, mijlocită între părți ca să potă fi oposabilă părților interesate. Cas. I 379/87. Bul. pag. 995.

c) Contestațiunile la urmărire care tind la scoterea din vîndare, trebuiesc făcute și judecate înaintea dălei pentru adjudecarea imobilului pus în urmărire. Cas. II 24/88 Bul. pag. 254.

d) Ori ce contestațiune la urmărirea silită trebuie să fie adresată tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie;

Ea este tardivă dacă este făcută în timpul pe când imobilul se pusese din nou în vîndare pe comptul primului adjudecatar;

Când ordonanța de adjudecare și cele-alte lucrări constată că operațiunile vîndărei s'au efectuat în ședință publică și nu se dovedesc că ele s'au făcut cu ușile închise, acesta stabilesc suficient că ușile au fost deschise. Cas. II 12/89 Bul. pag. 108.

e) Cauțiunea prevădută de art. 533 din procedura civilă nu este cerută când contestațiunea se face de o terție persoană care este în posesiunea imobilului urmărit, și în acest cas hotărîrea dată de tribunal asupra ei este susceptibilă de apel, conform art. 402 din procedura civilă, iar nu de recurs în casațiune de o dată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas.

I 42/93 Bul. pag. 39.

¹⁾ a) Contestațiunea la urmărire trebuiesc să fie făcută mai înainte de ziua adjudecării provisorie. Cas. I 314,86 Bul. pag. 783.

b) Când instanța de fond se mărginesce a respinge apelul, fără să examineze și să se pronunțe asupra unui mijloc de apărare face o omisiune esențială și dă o hotărîre nemotivată. Cas. I. 379/87 Bul. pag. 995.

c) Este neadmisibilă contestațiunea la executarea unei ordonanțe de adjudecare, fie chiar întemeiată pe pretențiuni care dau drepturi asupra imobilului vîndut, când, ea este făcută după adjudecarea definitivă. Cas. I 313/87 Bul. pag. 8:3.

d) Efectuarea vîndărei mai înainte de a se pronunța asupra opozițiunei, basată pe lipsa de legalitate a lucrărilor de urmărire, se consideră ca o violare alegei. Cas. II 122/87 Bul. pag. 916.

e) Se comite exces de putere din partea tribunalului care refuză de a judeca o contestațiune la urmărire regulat introdusă, pe temeiul că președintele singur, a refuzat de a da curs actului de paupertate ca nefind în regulă. Cas. II 140/87 Bul. pag. 1044.

f) Se satisface cerințele legiuitorului, când contestațiunea se judecă înainte de adjudecațiune. Cas. II 59/88 Bul. pag. 538.

g) Ori-ce contestație la urmărirea silită trebuie să fie adresată tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie ;

Secțiunea 8. — *Despre amânarea adjudecațiunii.*

530. Dacă prin opozițiuni și cereri incidente,

Ea este tardivă dacă este făcută în timpul pe când imobilul se pusese din nou în vânzare pe comptul primului adjudecatar;

Când ordonanța de adjudecare și cele alte lucrări constată că operațiunile vânzării s'au efectuat în ședința publică și nu se dovedesc că ele s'au făcut cu ușile închise, acesta stabilește suficient că ușile au fost deschise. Cas. II 12/89 Bul. pag 108; Cas. II 24/92 Bul. pag. 163.

h) Contestațiunile la tabloă din partea creditorilor interesați se pot ridica în momentul când este închisă ordinea creditorilor conform art. 578 din procedura civilă. Cas. I 232/90 Bul. pag. 749.

i) Opozițiunea la urmărirea făcută de însuși debitorul urmărit, pe motiv că dînsul înstreținând deja altuia imobilul urmărit, nu se putea îndrepta contra sa actele de urmărire, cu drept cuvânt a fost respinsă de tribunal fie din lipsă de calitate și interes în cas când instrîinarea ar fi avut loc în realitate, fie că urmărirea a fost bine îndreptată în contra sa, dacă instrîinarea n'a existat, și, în acest cas, tribunalul a fost în drept să respingă și cererea de amânarea urmării până la judecarea în apela menționată, opozițiuni, căci ea fiind relativă nu la revendicarea întregului sau unei porțiuni din imobilul urmărit, nici din acelea cari ar putea influența asupra prețului său, ci numai la o pretinsă eróre în îndeplinirea formalităților legale pentru urmărirea hotărîrea tribunalului pro-

insă-și proprietatea imobilului urmărit este revendicată, adjudecarea lui se va amâna până când, prin

nunțată asupra ei, nu era susceptibilă de apel, ci numai de recurs în casație, conform art. 562 proc. civilă, de odată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. II 122/91 Bul. pag. 1029.

j) Ori-ce opozițiune care are de obiect nu anularea actelor de procedură a urmării imobiliare ci încetarea sau amânarea ei, trebuie adresată tribunalului respectiv printr'o suplică scrisă și cu plata taxei timbrului, cel puțin cu trei zile înainte de ziua fixată pentru adjudecare; prin urmare, cu drept cuvânt tribunalul de urmărire respinge, ca neregulată și tardivă, cererea făcută de debitor verbal și tocmai în ziua adjudecării de a se desființa urmărirea imobilului pe cuvânt că actul în virtutea căruia ea se face n'ar constitui un titlu executoriu. Cas. II 174/91 Bul. pag. 1301.

k) În materie de urmărire imobiliară, nu se poate invoca pentru prima oară în casație nulități care nu sunt de ordine și de interes public, cum sunt acele: că nu s'a comunicat debitorului la domiciliul său real, ci numai la domiciliul de origină, comandamentul prealabil și un exemplar de publicațiunea vânzării și nici s'au afișat acele publicațiuni la toate locurile indicate de lege, și că nu s'a judecat conform art. 529 din procedura civilă, înaintea zilei de licitațiune. ci chiar în aceea zi, opozițiunea ce dînsul a făcut contra vânzării. Cas. II 74/94 Bul. pag. 287.

l) Instanțele judecătorești sunt

o hotărîre definitivă, se va hotărî asupra revendicării

(Pr. 525, ur. 531, ur.) (Pr. Gen. 572).¹⁾

în drept ca, pe cale de contestațiune sau opozițiune la o urmărire, să se pronunțe asupra validității actelor care formează baza urmăririlor sau a ordinii la tabloul de ordinea creditorilor; de unde urmează că omisiunea din partea lor de a se pronunța asupra alegațiunii de necompetință ce li se ridică în această privință nu constituie o omisiune esențială, care să dea loc la casare. Cas. I 300|94 Bul. pag. 938.

m) Asemănat art. 529 din procedura civilă, contestațiunile și opozițiunile ce se ridică în contra urmăririlor imobiliare cată a fi judecate prin citarea părților. Așa dar, dacă o asemenea contestațiune a fost fixată pentru o anumite și ca să fie judecată, tribunalul violază citatul articol când o judecă fără consimțământul părților într-o și mai apropiată, și pentru care părțile nu fuseseră citate, și acesta atrage nulitatea și casarea ordonanței de adjudecare. Cas. II 257|95 Bul. pag. 1451.

n) În materie de urmărire silită, tribunalele sunt ținute, mai înainte de a proceda la vinderea și adjudecarea imobilului urmărit să se pronunțe asupra tuturor opozițiilor și cererilor incidente. Ast-fel este nulă ordonanța de adjudecare când tribunalul procedeză la vindere și adjudecare fără a se pronunța asupra unei contestațiuni ce avea de scop scoterea de sub urmărire a aceluși imobil, pe motiv că contestatorul nu a plătit taxele pentru a se scote citatiunile și a se publica prin gazeta oficială. Cas. II 134|96 Bul. pag. 1022.

¹⁾ a) Se consideră ca pronun-

țată în ședință publică, respingerea unei cereri de amânare întru cât nu se dovedește cu nimic că s'a urmat în secret. Cas. II 14|86. Bul. pag. 140.

b) În materie de urmărire silită, când se ridică veri-o opozițiune sau veri un incident în scop de a revendica imobilul urmărit, tribunalul este dator să suspende urmărirea cu sau fără cautiune. Cas. II 190|86. Bul. pag. 374; 74|88. Bul. pag. 638.

c) Contestațiunea la urmărire, care are de obiect revendicarea imobilului urmărit, suspendă executarea până la o hotărîre definitivă care va decide asupra revendicării, sub îndatorirea oponentului de a da cautiunea prevădută de lege. Cas. II 67|87. Bul. pag. 596.

d) În materie de urmărire silită, când se face opozițiune de către un al treilea, în scop de a revendica imobilul urmărit, tribunalul este dator să suspende vinderea cu sau fără cautiune, până ce prino hotărîre definitivă, dată pe cale principală, se va decide asupra incidentului. Cas. II 13|88. Bul. pag. 160; 14|88. Bul. pag. 181.

e) Termenul de grație nu se poate acorda de tribunalul de urmărire, căci el nu poate amâna urmărirea de cât în casurile terminate de art. 530 și următorii din procedura civilă. Un asemenea termen se poate acorda numai de tribunalul de fond cu ocaziunea obținerii titlului ce se execută. Cas. II 147|90. Bul. pag. 1310.

f) O opozițiune la urmărire imobiliară, ca și ori ce altă acțiune are efect retroactiv din momentul în care ea a fost introdusă.

531. Dacă însă se revendică numai o parte din imobilele urmărite, se va procedea la adjudecarea res-

tului, sau se va amâna adjudecarea pentru tot, după cum tribunalul va afla mai avantajos pentru

Ast-fel fiind, când o asemenea opozițiune a fost făcută la tribunalul de urmărire mult mai înainte de a se fi efectuat vânzarea, împrejurarea că până la judecarea ei în apel, de către curtea de apel, a avut loc săvârșirea vânzării nu poate constitui o decădere în înțelesul art. 403 din pr. civilă, întru cât ea a fost introdusă în timp util, fiind destul numai ca hotărîrea dată de tribunal asupra acelei opozițiuni să fi fost din acelea care nu puteau fi atacate pe calea recursului în casație de odată cu ordonanța de adjudecare, ci supuse căilor ordinare de reformare, precum ar fi o hotărîre care judecă însăși fondul dreptului de proprietate ce oponentul pretinde că are asupra imobilului urmărit, și nu s'a mărginit numai la suspendarea urmăririi până ce pe cale principală se judecă acest drept. Cas. I 350/91. Bul. pag. 970.

g) Din combinația art 530 cu 533 din procedura civilă rezultă că chiar în cas când opozițiunea contra urmăririi unui imobil are de obiect însăși revendicarea lui, totuși adjudecarea nu se poate amâna până la darea unei hotărîri definitive asupra revendicării, de cât atunci când oponentul depune cautiune pentru plata daunelor la care ar putea să fie condamnat când cererea sa s'ar găsi nedreptă. Cas. II 140/91. Bul. pag. 1158.

h) Nu se pot invoca în casație mijloce de casare trase din respingerea unei contestațiuni la urmărire imobiliară făcută de

alte persoane de cât aceea care face recursul. Cas. II 143/92. Bul. pag. 793.

i) Cauțiunea prevădută de art. 523 din procedura civilă nu este cerută când contestația se face de o terție persoană care este în posesiunea imobilului urmărit, și în acest cas hotărîrea dată de tribunal asupra ei este susceptibilă de apel, conform art. 402 din procedura civilă, iar nu de recurs în casație de odată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. I 42/93. Bul. pag. 39.

j) Odată ce tribunalul de urmărire recunoșce că contestațiunea ridicată de cine-va contra unei urmăririi imobiliare n'a fost introdusă în conformitate cu legea, apoi, nu mai poate fi loc la suspendarea urmăririi conform art. 530 și următorii din procedura civilă. Cas. II 418/94. Bul. pag. 1129.

k) Tribunalul de urmărire e competente a judeca în fond contestațiunile și incidentele ce au de obiect revendicarea imobilului urmărit, atunci când mai cu seamă părțile au primit a se judeca înaintea lui, fără ca în acest cas să se potă invoca pentru prima oară înaintea curței de casație necompetința sa. Cas. I 271/95. Bul. pag. 753.

l) Toți cei cari pretind un drept de proprietate asupra imobilului urmărit sunt ținuți a se ridica cu contestațiuni și a cere suspendarea urmăririi, asemănat art. 530 din procedura civilă, sub sancțiunea că, în lipsă de o asemenea contestațiune, urmărire remâne

creditori. (Pr. 530, 532).
(Pr. Gen. 573)¹⁾

532. Se va putea amâna asemenea adjudecarea, până se va da o hotărîre definitivă, asupra orî-cărei

alte opozițiuni și contestațiuni, care ar fi de natură a putea să influențeze asupra prețului imobilelor urmărite. (Pr. 530, 533, ur. (Pr. Gen. 574).²⁾

în sine validă și ordonanța de adjudecare nesupusă casațiunei în acest punct de vedere, cu rezerva numai pentru dînsii ca să și valorifice dreptul asupra imobilului adjudecat prin o acțiune specială. Cas. II 221/95. Bul. pag. 1265,

m) Instrîinarea unui imobil, făcut în urma afîșării urmăririi lui de către creditorî este nulă de drept după art. 514 din pr. civ., și această nulitate nu se pôte declara de însăși tribunalul de urmărire, fără a mai fi nevoie, dacã se ridicã contestațiune de către achisitor, de a suspenda urmărirea spre a se rezolva cestiunea pe cale de acțiune principală. Cas. I 63/96. Bul. pag. 185.

n) Contra hotărîrilor date de prima instanță asupra cestiunei proprietăței, cu ocasiunea unei contestațiuni la o urmărire imobiliară, există calea ordinară a apelului după dreptul comun. Cas. I 131/97. «Dreptul» 49/97.

1) a) Urmărirea se pôte suspenda pe baza unei contestațiuni întemeiată pe revendicarea imobilului, numai atunci când se depune cațiune. Cas. II 74/88. Bul. pag. 638.

b) Când se revendică o porțiune din imobilul urmărit, tribunalul are facultatea d'a vinde restul dacã crede că ast-fel este mai avantajos pentru creditor. Cas. II 7/89. Bul. pag. 96.

c) Cauțiunea prevădută de art. 533 din procedura civilă nu este cerută când contestația se face

de o terție persoană care este în posesiunea imobilului urmărit, și în acest cas hotărîrea dată de tribunal asupra ei este susceptibilă de apel, conform art. 412 din procedura civilă, iar nu de recurs în casațiune de odată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. I 42/93. Bul. pag. 39.

2) a) Legea declarând aplicabilă revinderii, formele licitațiunei, exclude implicit supra-licitarea pe care nici un text nu o face să reinvie. Cas. II 52/86. Bul. pag. 461.

b) Este neadmisibilă contestațiunea la executarea unei ordonanțe de adjudecare, fie chiar întemeiată pe pretențiuni cari dau drepturi asupra imobilului vîndut, când, este făcut dupe adjudecarea definitivă. Cas. I 313/87. Bul. pag. 853.

c) Se satisface cerințele legiu-torului, când contestațiunea se judecă înainte de adjudecațiune. Cas. II 79/88. Bul. pag. 538.

d) Urmărirea se pôte suspenda pe baza unei contestațiuni întemeiată pe revendicarea imobilului, numai atunci când se depune o cautiune. Cas. II 74/88. Bul. pag. 638.

e) Art. 532 procedura civilă dă facultatea tribunalului de a amâna adjudecarea până se va da o hotărîre definitivă asupra orî-cărei opozițiuni și contestațiuni ce ar fi de natură să influențeze asupra prețului imobilului urmărit, Așa dar, când tribunalul con-

533. Oponentul va da o cautiune ecuivalentă cu o a treia parte a valorii presumate a imobilului pentru daunele interese la cari p^ote fi condamnat în cas când cererea sa s'ar găsi nedreptă. Oponentul va putea fi condam-

nat și la o amendă de la 100 până la 10,000, lei când cererea sa va fi fost făcută cu rea credință. (Pr. 405, 530, ur. 534, ur. 577.—Civ. 998) (Pr. Gen. 575).¹⁾

534. Adjudecarea se va amâna :

1° Când acesta se va

stată ca atare opozițiunea sa^u contestațiunea nu p^ote influența asupra prețului, are dreptul să respingă cererea de amânare. Cas. II 54/91. Bul. pag. 463.

f) Opozițiunile la urmărirea făcută de însuși debitorul urmărit pe motiv că densul înstrăinând deja altuia imobilul urmărit nu se putea îndrepta contra sa actele de urmărire, cu drept curent a fost respinsă de tribunal fie din lipsă de calitate și interes în cas când înstrăinarea ar fi avut loc în realitate, fie că urmărirea a fost bine îndreptată contra sa, dacă înstrăinarea n'a existat și în acest cas, tribunalul a fost în drept să-i respingă și cererea de amânarea urmării până la judecarea în apel a menționatei opozițiuni, căci ea fiind relativă, nu la revendicarea întregului sau unei părți din imobilul urmărit, nici din acelea care ar putea influența asupra prețului său, ci numai la o pretinsă erore în îndeplinirea formalităților legale pentru urmărirea, hotărârea tribunalului pronunțată asupra ei, nu era susceptibilă de apel, ci numai de recurs în cașție, conform art. 562 proc. civilă, de odată cu ordonanța de adjudecățiune. Cas. II 122/91. Bul. pag. 1029.

1) a) Suspendarea urmării

imobiliare, în regulă, nu se p^ote acorda fără depunere de cautiune. Cas. I 283/80 Bul. pag. 748.

b) Contestațiunea la urmărirea care are de obiect revandicarea imobilului urmărit, suspendă executarea până ce o hotărâre definitivă va decide asupra revandicării, sub îndatorirea oponentului de a da cautiunea prevăzută de lege. Cas. II 67/87 Bul. pag. 596; 74/88 Bul. pag. 638.

c) Cererea de amânarea vîndărei, întemeiată pe revendicare, este neadmisibilă când nu este însoțită de cautiune. Cas. II 113/87 Bul. pag. 807.

d) Spre a se putea obține suspendarea urmării pentru cauza de eşire din indivisiune a unei averi, succesorul nu este destul ca terță persoană contestătoare să invoce un drept indivis de succesiune asupra imobilelor urmărite, ci trebuie încă să se stabilească că posedă «pro indiviso» imobile urmărite, sau în lipsă de o asemenea posesiune, că a de-pus conform art. 533 din proc. civilă, o cautiune până la resolvarea acțiunii în revendicare. Cas. II 415/90 Bul. pag. 1193.

e) Opozițiunea la urmărirea imobiliară -- cași ori-ce altă acțiune -- are efect retroactiv din momentul în care ea a fost introdusă. Ast-fel fiind, când o asemenea o-

cere de creditorul ce ur- măresce și de debitor, și

pozițiune a fost făcută la tribunalul de urmărire mult mai înainte de a se fi efectuat vîndarea, impregiurarea că pînă la judecarea ei în apel, de către curtea de apel, a avut loc săvîrșirea vîndărei, nu pôte constitui o decădere în înțelesul art. 403 din pr. civilă, întru cât ea a fost introdusă în timp util, fiind destul numai că hotărîrea dată de tribunal asupra acei opozițiuni, să fi fost din acelea cari nu puteau fi atacate pe calea recursului în casație de o dată cu ordonanța de adjudecare, ci supusă căilor ordinare de reformare, precum ar fi o hotărîre care judecă însăși fondul dreptului de proprietate ce oponentul pretinde că are asupra imobilului urmărit, și nu s'a mîrginit numai la suspendarea urmăririi pîna ce pe cale principală se judecă acest drept. Cas. I 350/91 Bul. pag. 970.

l) Opozițiunea la urmărirea făcută de însuși debitorul urmărit pe motiv că dînsul înstreinînd deja altuia imobilul urmărit, nu se putea îndrepta în contra sa actele de urmărire, cu drept cuvînt a fost respinsă de tribunal fie din lipsă de calitate și interes în cas când înstreinarea ar fi avut loc în realitate, fie că urmărirea a fost bine îndreptată contra sa, dacă înstreinarea n'a existat, și, în acestcas, tribunalul a fost în drept să 'i respingă și cererea de amânarea urmăririi pînă la judecarea în apel a menționatei opozițiuni, căci ea fiind relativă, nu la revendicarea întregului sau unei părți din imobilul urmărit, nici din acelea care ar putea influența asupra prețului său, ci numai la o pretinsă e-

róre în îndeplinirea formalităților legale pentru urmărire, hotărîrea tribunalului pronunțată asupra ei nu era susceptibilă de apel ci numai de recurs în casație, conform art. 592 proc. civilă, de o dată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. II 122/91. Bul. pag. 1029.

g) Din combinațiunea art. 530 și 533 din procedura civilă rezultă că chiar când opozițiunea contra urmăririi unui imobil are de obiect însăși revendicarea lui totuși adjudecarea nu se pôte da pînă la darea unei hotărîri definitive asupra revendicării, de cât atunci când oponentele depune cauțiune pentru plata daunelor la care ar putea să fie condamnat în cas când cererea sa s'ar găsi nedreptă. Cas. II 146/91. Bul. pag. 1158.

h) Cauțiunea prevădută de art. 533 din procedura civilă nu este cerută când contestațiunea se face de o terție persoană care este în posesiunea imobilului urmărit, și în acest cas hotărîrea dată de tribunal asupra ei este susceptibilă de apel, conform art. 402 din procedura civilă, iar nu de recurs în casațiune de o dată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. I 42/93 Bul. pag. 39.

i) Nu pôte fi invocat pentru prima oară în casațiune mijlocul întemeiat pe faptul că o urmărire făcută în virtutea legii de urmărire n'ar fi fost săvîrșită, asemănat art. 378 din procedura civilă, în virtutea unui titlu executoriu și pentru o datorie certă și lichidă asupra debitorului urmărit. Cas. I 148/94. Bul. pag. 483.

fără opunere din partea creditorilor ce au intervenit.

2° Când esecutarea hotărârii sale a actului în virtutea căruia se face ur-

mărirea, s'a suspendat. (Pr. 295, 338, 530. ur. 533, 535) (Pr. Gen. 576, 1°, 6°) ¹⁾

535. În ori-ce cas amânarea adjucecațiunei nu poate fi mai scurtă de patru

1) a) Creditorul care n'a intervenit la o urmărire cerută de alt creditor în averea debitorului său, nu se poate opune la cererea făcută de acesta de a se închide urmărirea, fiind achitat. Cas. II 25/89 Bul. pag. 229.

b) Cu drept cuvânt tribunalul respinge o contestațiune la urmărirea imobiliară, având de obiect amânarea ei până se va judeca acțiunea pornită pentru anularea titlului în virtutea căruia se exercită, când nu se dovedește că executarea aceluși titlu a fost suspendată. Dacă nu există nici o propunere de supralicitare și nici la ziua de supralicitare nu s'a prezentat verii-un alt amator, tribunalul cu drept cuvânt a adjucecat imobilul asupra primului cumpărător.

Când mai multe urmăriri concure asupra aceluiași imobil, ele cată a se conexe; și când între diferiți creditori urmăritori este și creditul funciar urban, numai acesta, dar nu și debitorul urmărit, este în drept să ridice nemulțumire dacă urmărirea nu s'a făcut conform legii sale speciale. Cas. II 41/90 Bul pag. 562.

c) Creditorul care intervine într-o urmărire deja începută, nu se poate considera ca creditor urmăritor, căci cererea lui de a interveni nu este de cât o simplă înlocușire făcută tribunalului că și dînsul e creditor. Și această calitate nu și-o schimbă

creditorul intervenient, chiar dacă el a cerut punerea în vânzare din nou a imobilului urmărit pe motiv că adjucecatarul nu a depus prețul. Nu comite dar nici un exces de putere tribunalul care trece peste cererea de amânarea vânzării făcută de un asemenea creditor. Cas. II 184/93 Bul. pag. 1019.

d) În materie de urmărire imobiliară cerută de un creditor, odată ce tribunalul de urmărire a admis intervenirea altui creditor, acesta are aceleași drepturi ca și creditorul urmăritor, cu tôte că dînsul n'a făcut nici un comandament prealabil, nici verii-un alt act de urmărire; de unde urmează că creditorul intervenient are dreptul să persiste în efectuarea vânzării, cu tótă cererea de amânare făcută de creditorul urmăritor. Cas. II 251/95 Bul. pag. 1387.

e) Nu este nevoie de facerea unui nou comandament de cât atunci când efectele celui d'antelu au fost perimate prin trecerea de trei luni, fără să se fi făcut publicațiile prescrise de lege. Așa dar, când urmărirea a fost închisă, conform art. 539 din pr. civilă, ca și atunci când ea a fost suspendată, asemănat art. 534 și 535 din aceeași procedură, facerea unui nou comandament numai este necesară ori cât de lung timp ar fi trecut până la cererea de redeschiderea ei. Cas. II 4/96 Bul. pag. 74.

săptămâni.

Alte publicațiuni și afișe noi se vor face în două săptămâni cel puțin înaintea zilei din nou hotărâtă pentru adjudecațiune.

Aceste noi publicațiuni se vor da în cunoștința debitorului urmărit, conform art. 509. (Pr. 504, ur. 530, ur.—Rg. Port. 65) (Pr. Gen. 578, 579).¹⁾

Secțiunea 9. — *Licitațiunea și adjudecațiunea imobilelor urmărite.*

536. Vîndarea imobi-

1) a) Termenul unei adjudecațiuni amânate pöte fi dat în zile, dacă se respectă intervalul de patru săptămâni prevăduț în lege și se înserează la timp publicațiunile și afișele cerute. Cas. II 205/92. Bul. pag. 1143.

b) În cas de amânarea unei vîndări silite, nu se cere ca noile afișe și publicațiuni să coprindă din nou termenul de 3 luni prevăduț de art. 510 din procedura civilă, ci acel de patru săptămânarătat de art. 535 din aceeași procedură. Cas. II 177/93. Bul. pag. 1005.

c) În urma suspendărei unei urmăririi imobiliare provocată de resolvarea unei acțiuni, prin care se atacă titlu în virtutea căruia ea era cerută, noile afișe și publicațiuni făcute după redeschiderea ei nu trebuie să conțină termenul de trei luni, prevăduț de art. 510 din procedura civilă;

lelor urmărite se va face în ziua anunțată pentru licitare, și care va fi îndată după expirarea celor trei luni ale publicărei. (Pr. 506, 510, 537, ur.)

537. Licitațiunea se va începe prin citirea de către agentul ce a urmărit, a încunoscințărilor și publicațiunilor, a condițiunilor vîndărei, a sarcinilor ce pöte avea imobilul, a opozițiunilor și a hotărîrilor cari le-au regulat. (Pr. 504, 525, 536, 538, ur.) (Pr. Gen. 585).²⁾

538. Ușile vor fi des-

este suficient termenul de patru săptămâni aratat de art. 535 din aceeași procedură. Cas. II 191/93. Bul. pag. 1036.

d) Nu este nevoie de facerea unui nou comandament de căt atunci când efectele celui d'ânteu au fost perimate prin trecerea de trei luni, fără să fi făcut publicațiunile prescrite de lege. Așa dar, în cas când urmărire a fost închisă, conform art. 539 din proc. civilă, ca și atunci când ea a fost suspendată, asemănat art. 534 și 535 din aceeași procedură, facerea unui nou comandament nu mai este necesară ori căt de lung timp ar fi trecut până la cererea de redeschiderea ei Cas. II 4/96. Bul. pag. 74.

2) a) Vîndările de bună voe pentru eşirea din indiviziune nu se pot anula pe calea recursului în casațiune, care este neadmisibil, de căt pe cale principală. Cas. II

chise și telalii, acolo unde sunt, vor putea a se ajuta și cu sunetul de tobă sau

trîmbiță, spre a anunța începutul licitației. (Pr. 442, 537, 539, ur. 542).¹⁾

125/83. Bul. pag. 910.

b) În materie de licitațiune publică pentru eșirea din indiviziune recursul în casațiune, contra ordonanței de adjudecare este neadmisibil; o eróre de nulitatea actelor de procedură, nu se poate face de cât pe cale de acțiune principală. Cas. II 61/83. Bul. pag. 605.

c) Creditorul care n'a intervenit la o urmărire cerută de creditor în averea debitorului s'ei, nu se poate opune la cererea făcută de acesta de a se închide urmărirea, fiind achitat. Cas. II 25/89. Bul. pag. 229.

d) Constatarea în ordonanța de adjudecare că s'au îndeplinit formalitățile prescrise de lege, indică un suficientă că și formalitatea prescrisă de art. 538 din procedura civilă a fost îndeplinită. Cas. II 69/89. Bul. pag. 495. Cas. II 380/91. Bul. pag. 667.

e) În materie de licitațiune publică pentru eșire din indiviziune, recursul în casațiune contra ordonanței de adjudecare este neadmisibil. Cererea de nulitatea actelor de procedură nu se poate face de cât pe cale ordinară. Cas. II 123/89. Bul. pag. 873.

1) a) În materie de vinđeri silită când telalul lipsește, se pot face strigările convenite și de ușierul tribunalului. Cas. II 11/88. Bul. pag. 155.

b) Orice contestație la urmărirea silită trebuie să fie adresată tribunalului mai înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provisorie;

Ea este tardivă dacă este făcută în timpul pe când imobilul

se pușese din nou în vinđare pe comptul primului adjudecatar;

Când ordonanța de adjudecare și cele-alte lucrări constată că operațiunile vinđării s'au efectuat în ședință publică și nu se dovedește că ele s'au făcut cu ușile închise, acesta stabilește suficient că ușile au fost deschise. Cas. II 12/89. Bul. pag. 108; 69/89. Bul. pag. 495.

c) Cerințele art. 538 din procedura civilă, care dispune ca vinđarea să se facă cu ușile deschise, se găsesc îndeplinite prin constatarea făcută în ordonanța de adjudecare, că comunicațiunea publicului în sala unde s'a făcut licitațiunea a fost liberă și că ședința a fost publică. Cas. II 60/90. Bul. pag. 731; Cas. II 77/91. Bul. pag. 667.

d) Publicitatea începutului licitațiunei prin tobă sau trîmbiță, prevădută de art. 533 din procedura codului civil, fiind facultativă, neobservarea acestei formalități nu atrage casarea ordonanței de adjudecare. Cas. II 47/92. Bul. pag. 282.

e) Când prin ordonanța de adjudecațiune se constată că adjudecarea s'a făcut în ședință publică, din acesta se învederează în de ajuns că cerințele legii în privința publicității licitațiunei (că adică strigările s'au făcut cu ușile deschise, conform art. 533 din procedura civilă), au fost îndeplinite, și întru cât această formalitate nu este prescrisă de lege sub pedepsă de nulitate, nu se poate face din neobservarea ei un motiv de casare. Cas. II 217/93. Bul. pag. 1146.

539. Strigările se vor începe numai după ce creditorul ce a urmărit, ori unul din creditorii ce au intervenit, vor declara că voesce a se face adjudecarea (Pr. Gen. 582).

Dacă această declarare nu se va face, sau dacă nici debitorul urmărit nu stăruesce a se face vândarea, licitarea se închide și nu se va putea deschide de cât după o nouă cerere a unuia din creditorii ce

au urmărit sau care au intervenit, și după nouă publicațiuni și nouă termeni. Termenul cel nou al adjudecării nu va putea fi mai scurt de 20 zile de la ziua publicării, nici mai lung de 60 zile.

Cheltuelile făcute cuprîmă urmărire închisă, vor fi în sarcina creditorului ce a urmărit. (Pr. 492, ur. 536, ur. 540, ur.—Rg. Port. 65.—L. Cred. Func. 65) (Pr. Gen. 583).¹⁾

f) In materie de urmărire imobiliară, împrejurarea că afșarea zilei fixate pentru supralicitare a fost făcută nu de portărel, ci de grefierul tribunalului, nu poate fi propusă pentru prima dată în casațiune, nefiind o nulitate de ordine publică. Cas. II 98/95. Bul. pag. 937.

1) a) Când la ziua termenului pentru licitarea unui imobil urmărit, nu stăruesce pentru vîndare, nici creditorul urmăritor, nici debitorul licitațiunei și urmăririi, nu se anulează, ci se închide numai, putînd a se redeschide fără alte formalități, de cât noi publicațiuni și noi termene. Cas. II 61/86 Bul. pag. 542.

b) Termenul cel nou al unei adjudecațiunei, nu va putea fi nici mai scurt de 20 zile din ziua publicațiunei nici mai lung de 60 zile. Cas. II 24/87 Bul. pag. 238.

c) Dacă în termenul de supralicitare nu se oferteză peste prețul eșit la prima licitațiune, vîndarea se confirmă pe persoana a-celuia care a licitat, chiar dacă

nu s'ar presenta la ziua supralicitării. Cas. II 5/83 Bul. pag. 91.

d) Lipsa creditorului urmăritor nu poate împiedica pe creditorul intervenient ca să stăruască în efectuarea vîndării. Cas. II 7/89 Bul. pag. 96.

e) Creditorul care n'a intervenit la o urmărire cerută de alt creditor în averea debitorului său, nu se poate opune la cererea făcută de acesta de a se închide urmărirea, fiind achitat. Cas. II 25/89 Bul. pag. 289.

f) Dacă o urmărire imobiliară se închide pentru nepresinterea părților interesate, la redeschiderea ei legală nu cere alte formalități prealabile de cât noi publicațiuni și noi termene, fără să fie nevoie și de un nou comandament, căci licitațiunea închisă nu anulează urmărirea ca să fie nevoie de nou comandament. Cas. II 54/91 Bul. pag. 463.

g) In cas când urmărirea a fost închisă, conform art. 533 din pr. civ., redeschiderea ei, după stăruința creditorului care a ce-

540. În ziua adjudecațiunii creditorul care a urmărit sau unul sau mai mulți din creditorii ce a urmărit ori au intervenit, vor declara cel d'întăiu preț al imobilului.

Strigările se vor începe de la acest preț pus de creditorii. (Pr. 536, 539, 541, ur.)¹⁾

541. Dacă nici unul din creditorii nu va pune prețul, tribunalul va însemna un preț de la sine după valoarea presumată a lu-

crului pus în vânzare. (Pr. 443, 540, 554).

542. Ori-ce persoană capabilă de a contracta, și a dobîndi bunurile ce se vind, va putea concura la licitare și da un preț mai mare. (Pr. Gen. 586, 1°).

Vor fi admiși între concurenți:

a) Toți aceia cari sunt solvabili.

b) Toți aceia cari vor depune o garanță personală sau reală de o a 20-a parte a prețului fixat con-

rut'o sau care a fost intervenit, nu se face de cât prin scoterea nouilor publicațiuni prevădute de citatul articol, fără să se mai începă procedura de la somațiuni și comandamente, căci în acest cas prin închiderea licitațiunii, legiuitorul nu declară cu totul stinsă întréga procedură anterioară. Cas. II 180/95 Bul. pag. 115.

b) În materie de urmărire imobiliară cerată de un creditor, odată ce tribunalul de urmărire a admis intervenirea altui creditor, acesta are aceleași drepturi ca și creditorul urmăritor, cu toate că densusul n'a făcut nici comandamentul prealabil, nici verice alt act de urmărire; de unde urmază că creditorul intervenient are dreptul să persiste în efectuarea vînderei, cu totă cererea de amânare făcută de creditorul urmăritor. Cas. II 251/95 Bul. pag. 1387.

i) Nu este nevoie de facerea unui nou comandament de cât a-

tunci când efectele celui d'ântéiu au fost perimate printrécerea de trei luni, fără să fi făcut publicațiile prescrise de lege. Așa dar, în cas când urmărirea a fost închisă, conform art. 539 din procedura civilă, ca și atunci când ea a fost suspendată, asemănat art 534 și 535 din aceeași procedură, facerea unui nou comandament nu mai este necesară ori cât de lung timp ar fi trecut până la cererea de redeschidere. Cas. II 4/96 Bul. pag. 74.

¹⁾ a) Art. 681, 683 și 684 pr. civilă se referă numai la vîndările voluntariî pentru eșirea din indivisiune, când sunt minori în cauză, iar nu și la vîndările silite de creditorii; așa dar în acest din urmă cas, nu e nevoie de facerea unei expertise de la care să se începă licitațiunea, ea urmînd de a se începe de la prețul ce, conform art. 540 proc. civilă, creditorul urmăritor este ținut să'l fixeze. Cas. II 101/91. Bul. pag. 820.

form art. 540 (Pr. 540, ur. 543, ur.—Civ. 950, 1306-1308. L. Cred. Func. 66.—L. Urm. 16).¹⁾

543. Grefierul și agen-

1) a) Cererea de amânarea vân-
dărei, întemeiată pe revendicare,
este neadmisibilă când nu este
însoțită de cauțiune. Cas. II 113|87
Bul. pag. 807.

b) Nu se poate invoca pentru
prima dată în casațiune ne depu-
nerea garanției de către un con-
curent când partea n'a făcut nici
o contestațiune în această privință
înaintea tribunalului de urmărire
cu toate că era prezente și mai cu
sămă când tribunalul a constatat
în fapt că acel concurent era cre-
ditor cu o creanță în rang util
și necontestat. Cas. 89|89. Bul.
pag. 649.

c) Debitorul urmărit poate fi res-
pins de la concurență fiind pre-
supus ca insolubil. Cas. 125|89.
Bul. pag. 800.

d) Nedepunerea adaosului de
10% de către un supra-licitator
nu antrenează nulitatea adjudeca-
țiunei, de ôre-ce solvabilitatea con-
curentului este o chestiune de fapt
lăsată la aprecierea judecătorului
de fond, și mai cu sămă atunci
când imobilul nu s'a adjudecat
definitiv asupra unui asemenea
supralicitator. Cas. II 53|91. Bul.
pag. 374.

e) Garanția cerută de art. 542
din pr. civilă se referă numai la
persoanele solvabile, iar nu și la
acelea pe care tribunalul le con-
sideră ca insolubile. Cas. II 181|92
Bul. pag. 1007.

f) Când un imobil urmărit este
pus din nou în vânzare pentru
nedepunerea prețului, la noua
licitațiune, concurenții sunt ținuți

de urmărire vor ține
liste de numele persoanelor
ce au concurat și de
sumele cu cari au concurat.
(Pr. 542, 544, ur.)²⁾

a) Dacă garanția a donădecea parte
din prețul eșit. Cas. II 207|92.
Bul. pag. 1151.

g) Tribunalul de urmărire este
suveran să aprecieze și să res-
pingă pe un concurent de la lici-
tațiune, ca ne prezintănd garanții
de solvabilitate, fără ca decisiu-
nea sa în această privință să cadă
sub censura curței de casațiune,
fie acela chiar un creditor ipote-
car, dacă rangul ipotecei sale ve-
nea în urma altor ipotecă înscrise
asupra imobilului urmărit. Cas.
II 424|95. Bul. pag. 1373.

h) În materie de urmărire imo-
biliară, tribunalul poate respinge
de la licitațiune pe un concurent,
dacă este nesolvabil, cu toate că
a depus garanție personală sau
reală a 20-a parte prevădută de
art. 542 din procedura civilă. Cas.
II 81|96. Bul. pag. 721.

i) De și este adevărat că art.
542, alin. a, din procedura civilă,
dispune că la licitație vor fi ad-
miși între concurenți toți acei
cari sunt solvabili, totuși tribu-
nalele sunt suverane să aprecieze
dacă chiar concurenții cari depun
garanții pentru a licita sunt sol-
vabili și serioși. Cas. II 97|96. Bul.
pag. 875; Cas. II 160|96. Bul.
pag. 1063.

2) a) Odată ce imobilul a fost
adjudecat provisoriu vânzarea
este perfectă pentru cumpără-
tor, care devine proprietar sub
condițiunea resolutorie, dacă nu
se va oferi mai mult la supra-
licitațiune. Cas. II 74|88. Bul.
pag. 638.

544. Strigarile se vor repeta de trei ori; între fie-care strigare va fi un interval de cinci minute cel puțin sau de 15 minute cel mult. Mențiune despre acesta se va face de către greșier.

Lucrul se va adjudeca asupra aceluia care la cea din urmă strigare va fi dat prețul cel mai mare. (Pr. Gen. 591 1°).

Dacă nimeni nu a dat preț mai mare de cât acela care s'a pus de creditor, și cu care s'a deschis licitațiunea, bunul se va adjudeca asupra aceluși creditor. (Pr. Gen. 591, 2°).

În lipsă de mai mulți concurenți se va putea adjudeca imobilul asupra celui ce va fi oferit un preț. (Pr. 542, ur. 545, ur. 547, ur.—L. Cred. Func. 66) 1).

1) a) Când din lucrări, se constată că vânzarea și ședința au fost publice, presumpțiunea este că ușile au fost deschise și că dacă n'au fost concurenți să dea un preț mai mare, nu mai era loc să se repete strigarile din 5 în 5 minute. Cas. II 120/87. Bul. pag. 835.

b) Lipsa unui număr mai mare de concurenți nu este de natură a împedica adjudecarea unui imobil pus în vânzare. Cas. II 1.88. Bul. pag. 52.

c) Când la o adjudecațiune imobiliară nu se prezintă concurenți spre a da o sumă mai mare de cât prețul oferit de creditor, nu mai e loc la repetirea strigarilor din 5 în 5 minute, prescise de art. 544 din procedura civilă. Cas. II 41/89. Bul. pag. 337.

d) Constatarea făcută de tribunal că «strigarile s'au repetat de trei ori în termenile și condițiunile art. 544 din procedura civilă» indică cu suficiența că prescripțiunile aceluși text de lege au fost cu strictețe păzite. Cas. II 57/89. Bul. pag. 474; 69/89. Bul. pag. 495.

e) La o supralicitare e ținut tribunalul să facă strigarile prevăzute de art. 544 proc. civilă, numai atunci când este veri un supralicitator și este loc de concurență iar nu și atunci când nu se prezintă de cât creditorul. Cas. II 76/90. Bul. pag. 856.

f) Tribunalul are facultatea să amâne licitațiunea pentru un nou termen când vede că nu sunt destui concurenți și n'a eșit un preț avantajos. Cas. II 54/91. Bul. pag. 463.

g) Tribunalul de urmărire nu are facultatea de a amâna o urmărire cerută de creditul funciar rural, sub cuvânt că a eșit un preț prea mic, chiar în cas când n'au fost mai mulți concurenți, căci art. 65 din legea creditului derogă la ultimele dispozițiuni din art. 544 din pr. civilă, după care, în regulă de drept comun, ar avea într'un atare cas această facultate. Cas. II 54/91. Bul. pag. 1160.

h) Art. 544 din proc. civilă nu este aplicabil în cas de supralicitare. Cas. II 205/92. Bul. pag. 1143.

545. Adjudecătorul va subscrie de prețul cu care s'a adjudecat lucrul asupra 'i, și nu-și va mai putea retracta obligațiunea sa din momentul când s'a pronunțat de judecător cuvîntul «adjudecat». (Pr. 544 546. ur. 551, ur.) ¹⁾

546. Tribunalul va în-

cheia îndată proces-verbal despre toate și va anunța pe părțile presinte că peste opt zile să vină iarăși la tribunal. Acest termen se va afige și la ușa judecătorei. (Pr. 447, 545, 547, ur. 551' ur.—L. Cred. Func. 67.—L. Urm. 16, 30) ²⁾.

547. In timpul acestor

i) Subscrierea adjudecătorului de prețul cu care i s'a adjudecat lucrul, poate stabili proba că densusul este cel ce a oferit cel mai mare preț și că asupra lui s'a adjudecat lucrul, când în jurnalul tribunalului, din eróre se trece alt nume. Cas. II 28/94. Bul. pag. 159.

j) Tribunalul de urmărire este suveran să aprecieze și să respingă pe un concurent de la licitațiune, ca nepresintând garanții de solvabilitate, fără ca decisiunea sa în această privință să cadă sub censura curței de casație, fie acela chiar un creditor ipotecar, dacă rangul ipotecei sale venea în urma altor ipotec înscrise asupra imobilului urmărit. Cas. II 242/95. Bul. pag. 1373.

¹⁾ a) Propunerea de supra-licitare nu este admisibilă decât dacă se oferă un adaus de a de cea parte cel puțin peste prețul primei adjudecațiuni, și acest adaus trebuie a fi oferit în decursul celor opt zile ale supra-licitărei, fie în ziua fixată pentru acesta; așa dar când tribunalul admite la ziua supra-licitărei pe o persoană ca să concureze cu un adaos mai mic de aceea a de cea parte, ordonanța de adjudecațiune este casabilă. Cas. II 28/92. Bul. pag. 174

²⁾ a) Afigerea afștelor de către greșierul tribunalului, iar nu de către portărel, este bine făcută. Întru cît prin acesta nu s'a adus vre-un prejudețiu părților. Cas. II 64/86 Bul. pag. 516.

b) Este în termen legal supra-licitarea, când este pusă în a 8-a și liberă din ziua licitărei provisorie. Cas. II 113/87 Bul. pag. 807.

c) Caetele de sarcina imobilului, trebuie să fie depuse înaintea tribunalului cu opt zile înainte de ziua primei adjudecațiuni. Cas. II 120/87 Bul. pag. 835.

d) S'a observat dispozițiunile legii de procedură, când termenul de opt zile al supra-licitărei a fost dat în cunoștința părților. Cas. II 11/88 Bul. pag. 155.

e) Cu drept cuvânt să excludă de la supra-licitare concurentul care nu depune garanție de a 10 parte din valoarea prețului eșit la adjudecarea provisorie a imobilului urmărit. Cas. II 24/88 Bul. pag. 251.

f) Când termenul de opt zile al supra-licitărei a fost afșat pe ușa tribunalului, părțile nu au dreptul să se plângă că nu au avut cunoștință de densus. Cas. II 41/88 Bul. pag. 481.

g) Termenul de supra-licitare este de opt zile, și dacă cea din

opt zile, ori-ce altă persoană capabilă va putea

să supraliciteze, adică să dea un preț cu a ceea

urmă și cade într-o zi de serbătoare legală, Duminică, supralicitarea se amână pe a doua zi de lucrătoare. Cas. II. 69/89. Bul. pag. 495. Cas. II 69/89 Bul. pag. 495.

h) Publicitatea licitațiunei este suficient constatată prin constatarea făcută că ușile tribunalului au fost deschise și telalul a anunțat începutul licitațiunei Cas. II 57/89 Bul. pag. 474.

i) Afșearea termenului pentru supralicitare la o urmărire imobiliară este suficient a se face în năuntru termenului de opt zile prescriș de art 545 din procedură civilă Cas. II 89/39 Bul. pag. 649.

j) Când asupra cereri făcută de creditor pentru înlăturarea unui concurent din cauză că nu dă cauțiune, debitorul n'a făcut nici o opunere înainte tribunalului, un mai pôte face un motiv de casare pentru acesta. Cas. II 74/90 Bul. pag. 851.

k) Faptul că un adjudecator declară în urmă că a licitat pentru altul și liberarea ordonanței de adjudecare pe numele acestuia neputând aduce nici un prejudiciu debitorilor urmăriți, nu pôte da loc la casare. Cas. II 80/90 Bul. pag. 867.

l) Într'o urmărire imobiliară nu se pot invoca pentru prima oră în casațiune mijloce noi de casare asupra unor punote cari nu sunt de ordine publică și care nu s'au invocat la tribunalul de urmărire.

Este fără interes și, ca atare, neadmisibil mijlocul de casare invocat de debitorul urmărit că tribunalul n'a amănat vîndarea până se va tranșa în mod definitiv o contestațiune făcută de

un al treilea.

De și nefacerea afștului de supralicitare se pôte propune direct la curtea de casațiune, cu tôte acestea, când este constat că el s'a făcut, simplele neregularități relative la afșarea lui în tribunal nu pot fi invocate d'a dreptul în casațiune dacă n'au fost ridicate la tribunalul de urmărire. Cas. 128/90 Bul. pag. 1176.

m) Admiterea depunerii prețului adjudecațiunei imobiliare după trecerea termenului de patru săptămîni, nu constituie o nulitate, dacă ea a avut loc înainte de a fi încuviințat punerea din nou în vîndare a imobilului urmărit. Cas. II 154/80 Bul. pag. 1236.

n) Nu se pôte invoca pentru prima oră în casațiune, mijlocul de nulitate rezultând din faptul că tribunalul n'a precisat anume în închierea sa ziua de supralicitare, dacă acesta n'a fost propusă înainte sa. Cas. II 54/91 Bul. pag. 463.

o) Faptul că după ce s'a încheiat de tribunal precesul verbal cerut de art. 546 din procedură civilă, prin care constată efectuarea adjudecațiunei provisorie, a mai dresat încă un deosebit prescript-verbal relativ la un incident ce se ridicase, nu atrage nici o nulitate, când este constat, că acesta a avut loc tot în acea ședință, nu pôte da loc la nici o nulitate. Cas. II 75/91 Bul. pag. 648.

p) Afșarea supralicitărei cerută de art. 546 din procedura civilă, nefiind prescrișă de leguitor într'un interes de ordine publică, ci numai în interes privat al părților, dênsele nu se pôte prevala de lipsa acelei afșări pentru

parte cel puțin mai mare peste prețul ca care s'a

adjudecat lucrul. Nu se va primi supralicitarea fără

prima oră în casațiune. Cas. II 90/91 Bul. pag. 788.

g) Intr'o urmărire imobiliară, dreptul de supra-licitare prevădută de art. 546 și 547 din procedura civilă, există numai la prima vânzare iar nu și atunci când imobilul este pus în revindere în calculul primului adjudecatar din cauza nedepunerii prețului. Cas. II 138/91 Bul. pag. 1134.

r) Propunerea de supra-licitare nu este admisibilă de cât dacă se oferă un adaus de a decea parte cel puțin peste prețul primei adjudecațiuni, și acest adaus trebuie să fie oferit în decursul celor opt zile ale supra-licitării, fie în decursul celor opt zile, fie în ziua fixată pentru acesta; așa dar, când tribunalul admite la ziua supra-licitării pe o persoană ca să concureze cu un adaus mai mic de aceea a decea parte, ordonanța de adjudecațiune este casabilă. Cas. II 28/92 Bul. pag. 174

s) Nulitatea rezultând din neafișarea afișelor la poartă sau pe pereții casei urmărite, precum și a afișului de supra-licitare în termenul prevădută de art. 546 din procedura civilă, neconstituind o nulitate de ordine publică, nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune, dacă n'a fost propusă la instanța de fond. Cas. II 91/93 Bul. pag. 528; Cas. II 219/95 Bul. pag. 1263.

t) Afișarea termenului de supra-licitare, cerut de art. 540 din procedura civilă, nu este cerut de legiutor a se face în tot timpul de 8 zile, așa că este suficient ca să aibă loc în năuntrul aceluși termen. Cas. II 17/93 Bul. pag. 1146.

u) Nu se poate invoca pentru

prima oră în casațiune mijlocul de casare întemeiat pe împrejurarea că adjudecarea definitivă a unui imobil a avut loc în a noua, iar nu în a opta zi, acesta neconstituind o nulitate de ordine publică. Cas. II 368/91. Bul. p. 101.

v) Când publicitatea unei adjudecațiuni și constituirea tribunalului care a făcut-o sunt constatate în minutele proceselor-verbale aflate la dosar, împrejurarea că acesta nu s'a trecut în ordonanța de adjudecare întocmită în urmă, nu atrage nici o nulitate. Cas. II 98/95. Bul. p. 937.

x) În materie de urmărire imobiliară, constatarea făcută în ordonanța de adjudecare, cum că termenul de supra-licitare a fost afișat la ușa tribunalului, este suficient spre a proba îndeplinirea dispozițiilor art. 546 din procedura civilă. Cas. II 169/95. Bul. pag. 1137.

y) Asemănat art. 731 din proc. civilă, combinat cu art. 1 din legea asupra vacanțelor, termenul care se împlinește în timpul vacanțelor mică câtă să fie prelungită până la prima zi după expirarea lor. Așa dar, cu drept cuvânt a fost fixată supra-licitarea unui imobil a căruia vânzare provisorie a avut loc la 17 Decembre pe ziua de 2 Ianuarie viitor, acesta fiind prima zi de lucru după vacanța Crăciunului. Cas. II 196/95 Bul. pag. 1229.

z) În materie de urmărire imobiliară partea care pretinde că afișul nu a fost lipit pe ușa tribunalului, trebuie să dovedească acesta când portărelul constată prin procesul său verbal că afișul a fost lipit pe ușa tribunalului. Cas. II 160/96. Bul. pag. 1063.

depunerea adaosului de a
decea parte. (Pr. 546, 548,
ur. 690, 698. — L. Cred.
Func. 68. — L. Urm. 16)

(Pr. Gen. 592) ¹⁾.

548. Supralicitatorul va
declara adaosul de preț,
prin o cerere scrisă și sub-

1) a) Este neadmisibilă cererea de
suspendarea urmăririi, când nu
există cerere de revandicare. Cas.
II 111/87 Bul. pag. 805.

b) Este în termen legal supra-
licitarea, când este pusă în a 8-a
zi liberă din ziua licitărei provi-
sorie. Cas. II 113/87 Bul. pag. 809.

c) Cu drept cuvânt se esclude
de la supralicitare concurentul
care nu depune garanție de a 10
parte din valoarea prețului șit la
adjudecarea provisorie a imobi-
lului urmărit. Cas. II 24/88 Bul.
pag. 254.

d) O dată ce imobilul a fost
adjudecat provisoriu, vânzarea
este perfectă pentru cumpărător,
care devine proprietar sub con-
dițiunea resolutorie, dacă nu se
va oferi mai mult la supralicitare.
Cas. II 74/88 Bul. pag. 638.

e) Nu se cere supralicitare când
imobilul este supus din nou în
vânzare în socotela primului ad-
judecatar din cauza de nedepu-
nerea prețului. Cas. II 74/90 Bul.
pag. 851.

f) În lipsa de cerere de revin-
dere pentru nedepunerea prețului
adjudecațiunei în termen de 4
săptămâni, făcute din partea păr-
ților interesate, tribunalul poate
libera ordonanța de adjudeca-
țiune chiar dacă acel preț a fost
depus după trecerea aceluși ter-
men. Cas. II 53/91 Bul. pag.
374.

g) Într'o urmărire imobiliară,
dreptul de supralicitare prevădut
de art. 546 și 547 din procedura
civilă, există numai la prima vin-
zare, iar nu și atunci când imo-

bilul este pus în revindere în
comptul primului adjudecatar,
din cauza nedepunerii prețului.
Cas. II 188/91 Bul. pag. 1134.

h) Propunerea de supra-licitare
nu est admisibilă de cât dacă se
oferă un adaus de a decea parte
cel puțin peste prețul primei ad-
judecațiuni, și acest adaus trebuie
să fie oferit în decursul celor opt
zile ale supra-licitărei, fie chiar în
ziua fixată pentru acesta; așa dar,
când tribunalul admite la ziua su-
pralicitărei pe o personă ca să con-
cureze cu un adaus mai mic de
a decea parte, ordonanța de ad-
judecațiune este casabilă. Cas.
II 23/92 Bul pag. 174.

i) Femeia dotată este în drept
să depună creanța sa dotală ca
a decea parte, conform art. 547
din procedura civilă, spre a putea
supra-licita la vânzarea imobilu-
lui, în care aceea creanță era ga-
rantată cu ipotecă, când nimeni nu
se opune la admiterea ei cu a-
ceastă creanță ca concurență la
licitațiune. Inalienabilitatea do-
teii n'are nici un amestec cu sol-
vabilitatea cerută de legea de pro-
cedură civilă pentru admiterea
unui concurent la licitațiune. Cas.
II 150/93 Bul. pag. 811.

j) Nu se poate invoca pentru
prima oră în casațiune mijlocul
de casare întemeiat pe împreju-
rarea că adjudecarea definitivă a
unui imobil a avut loc în a noua,
iar nu în a opta zi, acesta necon-
stituind o nulitate de ordine pu-
blică. Cas. II 368/94 Bul. pag.
801.

scrisă adresată tribunalei. (Pr. 547,549, ur.) ¹⁾).

549. În ziua a opta după adjudecare, tribunalul va pune din nou imobilul în licitare începându-se de la prețul dat de supralicitator. Lucru se va

adjudeca definitiv asupra celui care la această a doua licitare va da prețul cel mai mare. Se vor observa dispozițiile art. 539. (Pr. 546, ur. 550) (Pr. Gen. 594. 595) ²⁾.

550. Dacă în decursul

1) a) Propunerea de supra-licitare nu este admisibilă de cât dacă se oferă un adaus de a deca parte cel puțin peste prețul primei adjudecațiuni, și acest adaus trebuie a fi oferit fie în decursul celor opt zile ale supra-licitărei, fie în ziua fixată pentru acesta; așa dar, când tribunalul admite la ziua supra-licitărei pe o persoană ca să concureze cu un adaus mai mic de acea a deca parte, ordonanța de adjudecațiune este casabilă. Cas. II 28/92. Bul. pag. 174.

b) Nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune mijlocul de casare întemeiat pe împregiurarea că adjudecarea definitivă a unui imobil a avut loc a noua, iar nu a opta zi, acesta ne constituind o nulitate de ordine publică. Cas. II 368/94. Bul. pag. 801.

2) a) Lipsa unui număr mai mare de concurenți nu este de natură a împiedeca adjudecarea unui imobil pus în vânzare. Cas. II 23/88. Bul. pag. 52.

b) Dacă în termenul de supra-licitare nu se ofertază peste prețul eșit la prima licitațiune, vânzarea se confirmă pe persoana a-celuia care a licitat, chiar dacă nu sa prezentat la supra-licitare. Cas. II 5/89. Bul. pag. 91. Cas. II 180/90. Bul. pag. 1476.

c) Supra-licitarea ținută mai

târziu de cele opt zile prevădute de art. 549 din procedura civilă, nu atrage nulitatea urmăririi, acest termen nefiind prescris întru interes de ordine publică; și, în tot cazul, această nulitate, nu poate fi invocată chiar de creditorul urmăritor când însuși a cerut amânarea supra-licitărei pentru ziua în care s'a efectuat. Cas. II 90/91. Bul. pag. 788.

d) Propunerea de supra-licitare nu este admisibilă de cât dacă se oferă un adaus de a deca parte cel puțin peste prețul primei adjudecațiuni, și acest adaus trebuie a fi oferit fie în decursul celor opt zile ale supra-licitărei, fie în ziua fixată pentru acesta, așa dar, când tribunalul admite la ziua supra-licitărei pe o persoană ca să concureze cu un adaus mai mic de acea a deca parte, ordonanța de adjudecațiune este casabilă. Cas. II 28/92. Bul. pag. 174.

e) Dacă nici în termenul fixat pentru o supra-licitare, nici în ziua fixată pentru această supra-licitare, nu s'a presintat verii o ofertă, cu depunerea adaosului de a deca parte din prețul adjudecațiunei provisorie, tribunalul de urmărire numai poate deschide o nouă licitațiune, și este dator să adjudecce lucrul în mod definitiv asupra celui care a dat cel mai mare preț la adjudecarea

acelor opt zile, nu s'a ivit
nici o propunere de supra-
licitare, și dacă la noua
înfățișare din ziua a opta,
nu va da nimeni un preț

mai mare, lucrul va rămă-
nea pe sēma primului ad-
judecatar. (Pr. 545, 546,
ur.) ¹⁾.

precedentă. Cas. II 177/93. Bul.
pag. 1005.

f) Supra-licitare nu are loc decât
atunci când va fi ofertată de supra-
licitare: Iar în cazul când la
ziua deșptă pentru supra-licitare
nu se presintă nimeni spre a da
un preț mai mare, lucrul se adju-
decă definitiv adjudecatorului pro-
visoriu fără să mai fie necesare
alte strigări. Cas. II 274/94. Bul.
pag. 380.

g) Nu se pōte invoca pentru
prima oră în casațiune mijlocul
de casare întemeiat pe împregiu-
rarea că adjudecarea definitivă
a unui imobil a avut loc în a
noua, iar nu în a opta zi, acesta
neconstituind o nulitate de ordine
publică. Cas. II 286/94. Bul. pag.
801.

h) Dacă termenul de opt zile
pentru supra-licitare se împlinēșe
în cursul unei vacanțe mici, cum
este cea a Crăciunului el cată
a fi prelungit până la prima zi
lucrătoare, adică la 2 Ianuarie.
Cas. II 159/95. Bul. pag. 1123.

1) a) Faptul că ordonanța de ad-
judecare nu ar coprinde tōte ac-
tele de urmărire nu dă loc la ca-
sare când recurentul nu probēză
că din acesta 'i s'a causat veri-un
prejudiciu. Cas. II 76/90. Bul.
pag. 856.

b) Dacă pentru ziua de supra-
licitare nu s'a ivit nici un supra-
licitator și nici a dat nimeni un
preț mai mare chiar în aceea zi,
imobilul urmărit bine este adju-
decat asupra primului adju-
decat. Cas. II 180/90 Bul. pag. 1176.

c) Când instanța de fond con-
stată că cumpărarea de către o
persoană a unui imobil de la o
licitațiune publică, s'a făcut în
numele și pe comptul unui al
treilea, după convențiunea fă-
cută între ei, cu drept cuvint este
condamnat acest al treilea ca a-
devărat adjudecatar la plata di-
ferenței de preț ce a rezultat la
noua vîndare efectuată din cauza
nedepunerii prețului. Cas. I 73/91
Bul. pag. 168.

d) Primul adjudecatar, în comp-
tul căruia s'a pus imobilul în re-
vîndere pentru nedepunerea pre-
țului, nu pōte face un motiv de
casare contra ordonanței noi
de adjudecațiune, pentru că tri-
bunalul nu 'i-a admis creanța
drept preț, când este constatat
că dēnsul n'a cerut acesta la tri-
bunal. Cas. II 27/92 Bul. pag. 162.

e) Propunerea de supra-licitare
nu este admisibilă de cât dacă
se oferă un adaus de a decea
parte cel puțin peste prețul pri-
mei adjudecațiuni, și acest adaus
trebuie a fi oferit fie în decursul
celor opt zile ale supra-licitărei,
fie în ziua fixată pentru acesta;
așa dar, când tribunalul admite
la ziua supra-licitărei pe o per-
sonă ca să concureze cu un adaus
mai mic de ceea a decea parte,
ordonanța de adjudecațiune este
casabilă. Cas. II 28/92 Bul. pag. 174

f) Cestiunea de a se scoi dacă o
garanție depusă de un concurent
la o licitațiune întrunescce cerin-
țele legii și dacă concurentul e
solvabil, e o cestiune de fapt care

Secțiunea 10. — *Despre consemnarea prețului adjudecațiunii și vindurerea obiectului adjudecat.*

551. Adjudecatarul este obligat să depună la casa de consemnațiunii, jumătate prețul, două săptă-

scapă censurei casațiunii.

Nu este o omisiune esențială când instanța de fond nu se pronunță asupra delegațiunii concurrentului că este creditor ipotecar, când din nimic nu se dovedește această calitate. Cas. II 5/32 Bul. pag. 1007.

g) Constatarea instanței că prețul creanței depus împreună cu dobânzile întrunesc prețul adjudecațiunii, este o constatare care scapă de sub controlul curții de casațiune. Cas. II 195/92 Bul. pag. 1143.

h) Dacă nici în termenul fixat pentru supra-licitare, nici în ziua fixată pentru supra-licitare, nu s'a prezentat ver-o ofertă cu depunerea adaosului de a de cea parte din prețul adjudecațiunii provisorie, tribunalul de urmărire nu mai poate deschide o nouă licitațiune, și este dator să adjudece lucrul în mod definitiv asupra aceluia care a dat cel mai mare preț la adjudecare precedentă. Cas. II 493/93 Bul. pag. 1509.

1) a) Când adjudecatarul depune prețul, un an după adjudecare și partea interesată nu protestă la tribunal în contra acestei întârzieri, presumpțiunea este că ea a consimțit a se scote ordonanța de adjudecare pe numele adjudecatarului. Cas. II 45/86 Bul. pag. 441.

b) Emiterea ordonanței de adjudecare, pe numele adjudecatarului, este bine făcută, măcar că

mâni după adjudecare, și cea-l'altă jumătate, în celelalte săptămâni următoare cel mai târziu. (Pr. 545, 549, 552, ur — L. Urm. 16. — L. Cred. Func. 70) (Pr. Gen. 600). 1)

prețul a fost răspuns peste o lună de la adjudecare, întru cât, cererea de revindere pe comptul său n'a existat. II 47/86 Bul. pag. 145.

c) Este neîntemeiat mijlocul basat pe necomunicarea comandamentului procurorului general când din dosar se constată contrariu. Cas. II 102/86 Bul. pag. 811.

d) Termenul în care cumpărătorul de imobile de la vinderea silită este dator să depună și prețul, este de două și de patru săptămâni cel mult. Cas. II 27/87 Bul. pag. 249.

e) Este neadmisibilă supra-licitarea, când vinderea se face în comptul primului adjudecatar definitiv, pentru nerespunderea prețului. Cas. II 24/88 Bul. pag. 234.

f) Termenul de opt zile pentru depunerea prețului fiind un termen fatal pentru particulari, nu este și pentru însăși societatea când adjudecațiunea se face asupra-i. Cas. II 99/83 Bul. pag. 819; 100/83 Bul. pag. 822.

g) Se poate libera ordonanța de adjudecarea unui imobil, de și prețul a fost depus de cumpărător peste termenul de patru săptămâni, dacă părțile interesate n'au făcut nici o reclamațiune în această privință la tribunalul de urmărire. Cas. II 17/90 Bul. pag. 215

h) Când prin casarea ordonanței de adjudecare, s'a declarat nulă procedura urmată numai de procesul-verbal care admite depune-

552. Dacă adjudecatorul este creditor, în rang utilși necontestat, creanța

sa se va putea depune drept bani.

Acastă creanță se va

rea unei creanțe drept preț termenul de patru săptămâni prescris de art. 551 din procedura civilă, în care adjudecatorul era dator să facă din nou depunerea prețului, nu se poate calcula de cât din momentul în care i s'a comunicat în mod prealabil cum că tribunalul chemat să procedă din nou în afacere, prin primirea lucrurilor de la curtea de casație. Cas. II 42/90 Bul. pag. 565.

i) Creditorul privilegiat sau ipotecar care depune drept preț al adjudecației unui imobil, al falitului, creanța sa, deducând ceea-ce a primit la masa chirografară, este în rang util și necontestat, conform art. 551 și 552 din procedura civilă;

Dacă la ziua hotărîită pentru licitație nu se oferă un preț mai mare de cât cel fixat de tribunal, pentru vîndarea unui imobil al falitului, tribunalul e în drept a aproba prețul oferit chiar când ar fi mai mic,

Regulile relative la constituirea tribunalului cu asistența ministerului public, nu sunt aplicabile la vîndările de imobile ale falitului. Cas. II 93/90 Bul. pag. 908.

j) Faptul că adjudecatorul a depus prețul întreg în timpul celor d'entău două săptămâni, iar nu numai pe jumătate, nu constituie nici o nulitate. Cas. II 103/90. Bul. pag. 1030.

k) Este admisibilă depunerea creanței drept preț adjudecației, când se constată că ea este în rang util. Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

l) Depunerea prețului adjudecației peste termenul de patru

săptămâni prevădut de art. 551 din pr. civilă nu constituie o cauză de nulitate a ordonanței dacă partea interesată n'a făcut la tribunal cerere de revindere în compusul adjudecatorului. Cas. II 29/91. Bul. pag. 266.

m) Depunerea creanței drept preț al adjudecației este bine admisă de tribunal când nu s'a constatat în fapt existența verii unei judecări legalmente pornită pentru contestarea ei. Cas. II 174/91. Bul. pag. 1301.

n) O creanță nu poate fi depusă drept prețul adjudecării de cât atunci când este recunoscută în rang util și necontestat prin tabloul de ordinea creditorilor, alcătuit conform art. 573 din procedura civilă. Admiterea unei creanțe ce nu însușea aceste condiții atrage nulitatea și casarea întregii urmăriri, iar nu numai de la actul de depunerea creanței. Cas. II 110/92. Bul. pag. 637.

o) Creanțele depuse drept preț în termen util, de și contestate în urmă, însă, dacă contestațiile au fost respinse, depunerea se consideră ca valabilă făcută. Cas. II 181/93. Bul. pag. 1019.

p) În materie de vîndare silită, taxa de transmitere trebuie să se rețină din prețul cu care s'a adjudecat imobilul, fără să fie obligat adjudecatorul de a o depune deosebit. Cas. II 81/96. Bul. pag. 721.

q) Din momentul ce prețul adjudecației a fost depus în termen, faptul că tribunalul a întrîdiat cu liberarea ordonanței din cauza calculelor ce a avut a face nu poate constitui un motiv de

primi de casa de consemnațiunii, după o specială notificare a tribunalului.

(Pr. 551, 553, ur.) (Pr. Gen, 602).¹⁾

553. Dacă la expirarea

casare, și mai cu seamă când debitorul urmărit nu a cerut scoterea din nou în vânzare a imobilului. Cas. II 160/96. Bul. pag. 1062.

r) Intr'o urmărire imobiliară silită, adjudecatorul nu poate pune drept preț creanța creditorului urmăritor pe simpla autorizarea acestuia, fie ea chiar autentică, dacă n'a fost transmisă în persoana sa printr'un act de cesiune făcut în regulă, prin îndeplinirea formelor cerute pentru asemenea acte. Așa dar, este casabilă ordonanța de adjudecare când tribunalul de urmărire a admis ast-fel o atare creanță, rămânând ca adjudecatorul să depună prețul din nou regulat. Cas. S. Unite 50/96. Bul. pag. 584.

s) În materie de vânzare silită, adjudecatorul trebuie să depună în termenul prescripționat de lege, prețul adjudecațiunii, sub pedeapsă de nedepunere a se scote din nou imobilul în vânzare în comptul său, și această depunere nu poate fi condițională, căci depunerea prețului sub o condițiune oarecare este nulă. Cas. II 108/96. Bul. pag. 931.

1) a) Creanța creditorului urmăritor se poate depune drept preț, cind este în rang util și necontestat. Cas. II 14/86. Bul. pag. 140; 59/88. Bul. pag. 539; Cas. II 153/89. Bul. pag. 974.

b) Când adjudecatorul depune prețul, un an dupe adjudecare și partea interesată nu protestă la tribunal, în contra acestei înterrieri, presumpțiunea este că ea a consimțit a se scote ordonanța de adjudecare pe numele adju-

decatarului. Cas. II 46/86. Bul. pag. 441. Cas. II 52/86. Bul. pag. 461.

c) În materie de adjudecațiune silită, creanța nu poate fi primită drept preț al imobilului vândut, de cât numai după ce, formându-se tabloū de ordine, ea a fost colocată în rang util și necontestat. Cas. II 49/88. Bul. pag. 493.

d) O creanță nu poate fi depusă drept prețul unei adjudecări de cât atunci când este în rang util și necontestat, recunoscându-se această calitatea prin tabloul de ordine al creditorilor, alcătuit conform art. 573 din proc. civilă. Cas. II 50/89. Bul. pag. 367.

e) Nu poate fi admisă depunerea creanței drept preț, de către un adjudecator, de cât dacă s'a făcut un tabloū de ordinea creditorilor în care acea creanță să fi fost trecută cu drept de precădere asupra celor alți creditori ai debitorului urmărit. Cas. II 115/89. Bul. pag. 778.

f) O creanță se poate admite ca fiind în rang util și necontestat numai sub condițiunea ca, făcându-se cerere de colocare în timp util, judecătorul-comisar s'o fi înscris în tabloul de ordine dupe rangul respectiv de privilegiu său de ipotecă și dupe ce termenul pentru constatarea colocatiunii a expirat. Prin urmare, se comite un exces de putere și o violare a regulilor sus citate, când tribunalul admite drept prețul adjudecațiunii, o creanță care n'are un rang recunoscut de privilegiu său de ipotecă și nu se găsește înscrisă în tabloul de ordine. Cas. II 133/89. Bul. pag. 879.

termenelor sus citate, adjudecatorul nu va aduce

recipisă de depunerea prețului în casa de consen-

g) Drept preț al imobilelor vândute la licitațiune nu se pot depune de cât creanțele în rang util și necontestat adică cele privilegiate sau ipotecare, ori acele constatate printr'un tablou definitiv. Cas. I 338/89. Bul. pag. 993.

h) Contestațiunile la tablou din partea creditorilor interesați se poate ridica până în momentul în care este închisă ordinea creditorilor, conform art. 578 din procedura civilă.

Inchierile cari admit creanța unui creditor drept preț, nu pot servi acestuia ca lucru judecat contra contestațiunilor ridicate de alți creditori. Cas. I 232/90. Bul. pag. 749.

i) Creditorul privilegiat sau ipotecar care depune drept preț al adjudecațiunei un imobil al falitului, creanța sa deducând ceea ce a primit la masa chirografară, este în rang util și necontestat conform art. 551 și 552 din procedura civilă.

Dacă la ziua hotărîtă pentru licitațiune nu se oferă un preț mai mare de cât cel fixat de tribunal pentru vânzarea unui imobil al falitului, tribunalul e în drept a aproba prețul oferit, chiar când ar fi mai mic. Cas. II 93/90. Bul. pag. 908.

j) Când în tabloul de ordinea creditorilor nu este trecut un alt creditor, și când contestațiunea ridicată în privința creanței creditorului urmăritor a fost respinsă, dânsul, ca adjudecatar al imobilului, poate depune creanța sa drept preț. Cas. II 111/90. Bul. pag. 1046, Cas. II 112/90. Bul. pag. 1049.

k) Admiterea depunerii prețu-

lui adjudecațiunei imobiliare după trecerea termenului de patru săptămâni, nu constituie o nulitate, dacă ea avut loc înainte de a se fi încuviințat punerea în vânzare a imobilului urmărit.

O creanță ipotecară poate fi admisă ca preț al adjudecațiunei, ou toate că a fost în rangul al II-lea oând se constată că creditorul în rangul I a fost desinteresat.

Nu se poate admite depunerea unei creanțe chirografare drept preț al imobilului vândut, când există creditor ipotecar asupra aceluși imobil. Cas. II 154/90. Bul. pag. 1326.

l) Depunerea prețului adjudecațiunei este regulat făcută prin aceea că cumpărătorul s'a substituit ca debitor către societatea creditului funciar în locul urmăritului pentru ipoteca făcută de acesta cu consimțământul acelei societăți și prin depunerea pentru rest a actului său deosebit de creanță și banii săi în numerar; și neîndeplinirea de către tribunal a formalității de a trimete actul de creanță casei de depuneri nu poate vicia ordonanța de adjudecare. Cas. II 29/91. Bul. pag. 266.

m) Ori-ce contestațiune în privința colocațiunei creanțelor nu poate fi ridicată și nu se poate judeca de cât cu ocazia formării tabloului de ordine și pe calea indicată de art. 576 și urmăritorii din procedura civilă; prin urmare, o dată ce o creanță este înscrisă în tablou și tabloul rămas necontestat, înscrierea chiar pe nedrept a acelei creanțe nu poate servi ca motiv de casare

națiuni, tribunalul, sau de la sine, sau după cererea uneia din părțile interesate va pune lucrul din nou în licitațiune, în socotéla ad-

contra unei ordonanțe de adjudecațiune, chiar când această creanță a fost, conform art. 552 din procedura civilă admisă ca preț al adjudecațiunei. Cas. II 90/91. Bul. pag. 748.

n) Când asupra depunerii unei creanțe drept preț al adjudecațiunei se ridică contestațiunii, aceste contestațiunii câtă a fi judecate în prezența părților și dupe chemarea lor formală; judecarea lor fără citarea părților și în camera de consiliu atrage casarea ordonanței de adjudecare, însă nu numai de la actul declarat nul care, în acest cas este procesul-verbal prin care s'a admis creanța drept preț. Cas. II 132/91. Bul. pag. 1041.

o) Depunerea creanței drept prețul adjudecațiunei este admisă de tribunal când nu s'a constatat în fapt existența veri unei judecăți legalmente pornită pentru contestarea ei. Cas. II 174/91 Bul. pag. 1301.

p) O creanță nu poate fi admisă drept prețul adjudecațiunei de cât atunci când a fost recunoscută ca fiind în rang util și necontestat prin tabloul de ordinea creditorilor alcătuit conform art. 573 din procedura codului civil; prin urmare, admiterea ei, fără ca să fi fost acel tablou, atrage casarea ordonanței de adjudecațiune. Cas. II 25/92 Bul. pag. 165 Cas. II 110/92 Bul. pag. 637.

q) O creanță urmăzătoare a fi considerată în rang util și necontestat, când contestațiunea ridicată asupra validității ei, se constată

judecătorului. (Ur. 444. 551, ur. 554, ur.—L. Urn. 16.—L. Cred. Func. 70) (Pr. Gen. 606) 1).

că a fost respinsă în mod judecătoresc și definitiv. Tribunalul nu comite exces de putere și nu violéză art. 552 din procedura civilă când primește drept preț o asemenea creanță. Cas. II. 184/93. Bul. pag. 1019.

r) Adjudecatorul creditor este în drept a depune drept preț creanța sa chiar dacă este cesionar al acelei creanțe, destul numai ca ea să fie în rang util și necontestat. Cas. II. 49/95. Bul. pag. 509.

s) În materie de urmărire imobiliară, judecătorul-comisar trebuie să facă două tablouri unul de ordinea creditorilor, după patru săptămîni de la prima publicațiune, și altul de distribuțiunea prețului, care are loc după depunerea prețului și expirarea celor 40 zile pentru recurs în cașăție sau după respingerea recursului Cas. II. 111/96. Bul. pag. 906.

t) Într'o urmărire imobiliară silită, adjudecatorul nu poate depune drept preț creanța creditorului urmăritor, pe simplă autorizare a acestuia, fie ea chiar autentică, dacă n'a fost transmisă în persóna sa printr'un act de cesiune făcut în regulă, prin îndeplinirea formelor cerute pentru asemenea acte. Așa dar, este casabilă ordonanța de adjudecare prin care tribunalul de urmărire a admis ast-fel o atară creanță, rămânând ca adjudecatorul să depună prețul din nou și regulat. Cas. S. Unite 50/93. Bul. pag. 584.

1) a) Ne răspunderea prețului

554. Acastă nouă licitare se va încunoscianța debitorului urmărit, în persoană

saū la domiciliu, și se va publica conform cu art. 507 și 508.

regulat la licitațiune, conform legii, nu este un motiv de casarea ordonanței când asemenea propunere nu a fost făcută la tribunal. Cas. II 39/86 Bul. pag. 356.

b) Când din corpul ordonanței de adjudecare regulată reese că licitarea s'a făcut de intimată în calitate de tutrice a minorilor, împrejurarea că acesta calitate nu s'a repetat și în dispozitivul ordonanței, nu invalidează vânđarea. Cas. II 47/86 Bul. pag. 415.

c) Creditorele în rang util și ne contestat, are dreptul să depună creanța sa drept preț, în termen legal. Cas. II. 522/86 Bul. pag. 461; Cas. II 137/86 Bul. pag. 997; Cas. II 112/90 Bul. pag. 1049/90.

d) Termenul în care cumpărătorul de imobile de la vânzarea silită este dator să depună și prețul este de două și patru săptămâni cel mult. Cas. II 27/87 Bul. pag. 249.

e) Este neadmisibilă supra-litarea cînd vânđarea se face în comptul primului adjudecatar definitiv, pentru nerespunderea prețului. Cas. II 24/88 Bul. pag. 254.

f) Nu se cere facerea de supra-licitare la o urmărire imobiliară, în casul când imobilul s'a vânđat din nou pe comptul primului adjudecatar, care n'a depus prețul. Cas. II 154/90 Bul. pag. 1326; Cas. II 74/90 Bul. pag. 851.

g) Din constatarea făcută de tribunal, cu ocaziunea unei noi adjudecațiuni imobiliare în comptul primului cumpărător, că n'a

fost alt concurent de cât acela care a dat un preț mai mic, rezultă evident că n'a fost nimeni care să mențină prețul dat de primul adjudecatar.

Ne-participarea ministerului public la o afacere care interesază pe minori nu pöte fi invocată de cât de aceștia. Cas. II 17/90 Bul. pag. 215.

h) Odată ce tribunalul de urmărire a admis termenul de patru săptămâni, prevăđut de art. 551 din procedura civilă, fie chiar în mod provisoriu depunerea creanței drept preț, dănsul a putut valabilmente să dispue liberarea ordonanței de adjudecare și mai târđiū, fără ca să se resolve mai înteiū contestațiunea ce se făcuse în această privință, întru cât contestatorii nici nu s'aū opus la liberarea ordonanței, nici aū stăruit în contestațiunea făcută și nici, în fine, n'aū făcut cerere pentru revinderea imobilului în comptul adjudecatarului. Cas. II 19/91 Bul. pag. 111.

i) În lipsă de cerere de revindere pentru nedepunerea prețului adjudecațiunei în termen de 4 săptămâni, făcută din partea părților interesate, tribunalul pöte libera ordonanța de adjudecațiune chiar dacă acel preț a fost depus dupe trecerea aceluī termen. Cas. II 53/91 Bul. pag. 374.

j) Într'o urmărire imobiliară, dreptul de supralicitare prevăđut de art. 546 și 547 din proc. civilă există numai la prima vânđare, iar nu și atunci când imobilul este pus în revindere în

Termenul adjudecării nu nu poate fi mai scurt de 20 zile, nici mai lung de 60 zile din ziua publicațiilor. (Pr. 74. 509, 553, 555, ur.—Rg. Port. 67, — L. Cred. Func. 70) (Pr. Gen. 608) ¹⁾.

comptul primului adjudecatar din cauza nedepunerii prețului. Cas. II 138/91. Bul. pag. 1131.

k) In materie de adjudecațiune, vîndarea se poate desființa pentru nerăspunderea prețului și pe căile ordinare acordate de art. 1020 și 1365 din codul civil. Cas. I 374/92. Bul. pag. 989.

l) De și art. 553 din codul procedurii civile cere ca creanța depusă drept preț se va primi la casa de consemnațiune dupe o specială notificare a tribunalului, însă această formalitate nu este de ordine publică și lipsa ei nu constituie un motiv de casare. Cas. II 184/93. Bul. pag. 1019.

m) Dupe art. 553 din procedura civilă când adjudecatarul nu depune prețul în termenul de patru săptămâni, tribunalul e dator, sau din oficiu, ori dupe cererea uneia din părțile interesate să ordone punerea în revîndere a imobilului adjudecat. Așa dar, este casabilă ordonanța de adjudecațiune eliberată de tribunal, cu toate că creditorul ceruse scoterea imobilului în revîndere pe motiv că cumpărătorul nu depuse prețul în șisul termen. Cas. II 222/93. Bul. pag. 1159.

n) In materie de vîndare silită, adjudecatarul trebuie să depună în termenul prescris de lege prețul adjudecațiunei, sub pedeapsă de nedepunerea se scote din nou

555. In această nouă publicațiune se va coprinde, pe lângă cele arătate la art. 504 și 506, numele adjudecatorului ce nu a depus prețul și prețul adjudecațiunei sale.

Acest preț va servi ca

imobilul în vîndare în comptul său, și această depunere nu poate fi condițională, căci depunerea prețului sub o condițiune óre-care este nulă. Cas. II. 108/95. Bul. pag. 902.

1) a) Se comite un exces de putere când se vinde un imobil în indivisiune, fără să se citeze la vîndare unul dintre coproprietarii lui. Cas. II 73/86. Bul. pag. 572.

b) Când imobilul se pune din nou în vîndare, în comptul adjudecatorului care n'a depus prețul cu care a fost adjudecat asupra'i, se citează numai debitorul urmărit, iar nu și acela în comptul căruia se vinde. Cas. II 99/87. Bul. pag. 735.

c) Termenele prescise de lege pentru fixarea zilei de vîndarea imobilelor se calculează din ziua publicațiilor în jurnale, în tot casul, nulitatea resultând din neobservarea acestor termene nu poate fi propusă pentru prima óră în casațiune. Cas. II 144/91. Bul. pag. 1152.

d) In materie de urmărire imobiliară, nu se poate invoca pentru prima óră în casațiune nulitatea repausând pe lipsa de încunoșoițare a debitorului în privința punerii din nou în vînzare a imobilului pentru nedepunerea prețului de către primul adjudecatar. Cas II 242/95. Bul. pag. 1373.

punt de plecare la noua adjudecare. (Pr. 540, 541, 554, 556, ur.) (Pr. Gen 60) ¹⁾.

556. Dacă în ziua însemnată pentru adjudecare nimeni nu va da un preț mai mare peste vechiul adjudecator, și dacă acesta

va depune în acea zi prețul adjudecării sale, împreună cu cheltuelile ce au fost occasionat noua adjudecare, el va fi menținut în calitatea sa de adjudecător. (Pr. 553. ur. 557) (Pr. Gen. 613) ²⁾.

¹⁾ a) Creditorul urmăritor este obligat a stăruii să se publice o listă deslușită de sarcinele existente în momentul urmăririi;

El numai are nici o îndatorire pentru modificarea ulterioară și care nu e de natură a influența asupra prețului.

Ast-fel nu se poate ataca o vânzare, pentru că în cele din urmă publicațiunii nu s'au trecut modificările sarcinelor existente în momentul urmăririi. Cas. II 84/90 Bul. pag. 872.

b) Nearătarea, în aștept și publicațiunii ce se scoate cu ocaziunea punerii din nou în vânzare a imobilului urmărit în comptul primului cumpărător, a prețului cu care se adjudecase în persoana sa nefiind prevădit de art. 555 din procedura civilă sub pedepsă de nulitate, nu atrage casarea ordonanței de adjudecare. Cas. II 114/92 Bul. pag. 652.

c) Faptul că, la ziua fixată pentru revinderea imobilului în comptul primului adjudecator, nu s'a început licitațiunea de la ultimul preț dat de acesta, ci de la suma fixată de creditor, nu constituie o cauză de nulitate care să atragă casarea ordonanței de adjudecare, și, în tot cazul, acest mijloc nu se poate propune pentru primă oră în casațiune. Cas. II 302/94 Bul. pag. 567.

d) Dacă la ziua desfiptă pentru revinderea imobilului, din cauza nedepunerii prețului nu se prezintă nici un alt concurent care să dea un preț mai mare de cât cel oferit de primul adjudecator, și dacă acesta depune acel preț, urmând ca imobilul să rămâe adjudecat în persoana sa. Cas. II 242/95 Bul. pag. 1373.

e) Nu se poate invoca pentru prima oră în casație mijlocul întemeiat pe faptul că la noua licitațiune nu s'a arătat numele adjudecatarului ce n'a depus și prețul adjudecațiunii, întru cât o asemenea formalitate prescrisă de art 555 din procedura civilă nu este de ordine publică. Cas. II 97/93 Bul. pag. 874.

²⁾ a) Este admisibilă declarațiunea adjudecatarului ca ordonanța de adjudecare să se facă pe numele celui pentru care a concurat, ast-fel că dacă acesta nu respunde prețul, revinderea se face în comptul său. Cas. II 102/85. Bul. pag. 815.

b) Din constatarea făcută de tribunal, cu ocaziunea unei noi adjudecațiunii imobiliare în comptul primului adjudecator, că n'a fost alt concurent de cât acela care a dat un preț mai mic, rezultă evident că n'a fost nimeni care să mențină prețul dat de primul adjudecator. Cas. II 17/91 Bul. pag. 215.

557. Dacă din contra, el nu va depune acest preț lucrul se va adjudeca pe sîma aceluia care va da un preț fie și mai mic; iar fostul adjudecator va fi îndatorat a plăti dife-

rența pînă la prețul ad-judecării sale, precum și cheltuelile ocașionate cu noua adjudecare. (Pr. 444, 556.—L. Cred. Func. 70) (Pr. Gen. 614) ¹⁾.

c) Nu se pôte invoca pentru prima oară în casațiune mijlocul de nulitate rezultînd din faptul că tribunalul n'a precisat anume în închierea sa ziua de supra-licitare, dacă acêsta n'a fost propusă înainte sa. Cas. II 54/91. Bul. pag. 483.

d) Intr'o urmărire imobiliară, dreptul de supra-licitare prevădut de art. 546 și 547 din proc. civilă, există numai la prima vîndare, iar nu și atunci cînd imobilul este pus în revîndere în comptul primului adjudecator din cauza ne depunerii prețului. Cas. II. 138/91. Bul. pag. 1134.

e) Primul adjudecator, în comptul căruia s'a pus în revîndere imobilul pentru nedepunerea prețului, nu pôte face un motiv de casare contra ordonanței noui de adjudecațiunii, pentru că tribunalul nu l'a admis creanța drept preț, cînd se constată că dînsul n'a cerut acêsta la tribunal. Cas. II 24/92. Bul. pag. 163.

f) Vechiul adjudecator al unui imobil urmărît, în comptul căruia s'a scos imobilul din nou în vîndare, pôte, în ziua fixată pentru noua licitare, să se presințe, și de nu va fi dat un preț mai mare pentru cel dat de dînsul, să depune prețul cu care se adjudecase asupra lui imobilul urmărît. Acêstă facultate este acordată vechiului adjudecator numai în cazul cînd urmărirea continuă,

căci numai în acest cas dînsul are interes, acela de a nu se adjudeca imobilul pe preț inferior prețului ce dase el, fiind în asemenea cas dînsul răspunător de diferența prețului. De aci însă nu reese că vechiul adjudecator trebuie citat și la contestațiunile făcute contra urmăririi posterior adjudecațiunii, cînd aceste contestațiuni au de scop tocmai scoterea imobilelor de sub urmărire. Ast-fel nu violază legea și nu comite un'exces de putere instanța judecătorească cînd nu citează pe vechiul adjudecator la asemenea contestațiuni. Cas. I 317/93. Bul. pag. 877.

g) Dacă la ziua desiftă pentru revînderea imobilului, din cauză nedepunerii prețului, nu se presintă nici un alt concurrent care să dea un preț mai mare de cît acel oferit de primul adjudecator, și dacă acesta depune acel preț, urmază ca imobilul să rămîună adjudecat în persóna sa. Cas. II 242/95. Bul. pag. 1373.

¹⁾ a) Succesorul unui creditor, este îndrept de a cere să se aducă la masă, sumele cuvenite autorului său, spre a se împărți între creditorii. Cas. I. 299/88. Bul. pag. 950.

b) În materie de licitațiune publică pentru esirea din indivisiune, recursul în casațiune contra ordonanței de adjudecare este neadmisibil; cererea de nulitatea

Secțiunea 11. — *Despre actele de adjudecare și recursul în contra lor.*

558. Indată după terminarea adjudecării, depunerea prețului, plata cheltuielilor și răspunderea tacșelor, tribunalul va da ad-

judcătorului ordonanță de adjudecarea imobilului, în care se vor coprinde toate lucrările săvârșite. (Pr. 536, ur. 544, ur. 549, 551 ur. 559. — Rg. Port. 66. — L. Timbr. 21, 4°; 33, 3°) (Pr. Gen. 616, 617) ¹⁾.

actelor de procedură, nu se poate face de cât pe cale de acțiune principală. Cas. II. 61/88 Bul. pag. 605.

c) Adjudecatarul care nu a depus prețul nu poate fi apărât de plata diferenței pe motiv că a avut justă temere de evicțiune. În asemenea cas, el era dator să depună prețul, dar să ceară cautiune de la creditorul urmăritor conform art. 1364 din Cod. Civil, aplicabil la vânzările silite.

Diferența de preț nu se poate reclama de la adjudecatar pe cale principală, ci d'inaintea instanței competente. Cas. I 125/90 Bul. pag. 327.

d) Într-o urmărire imobiliară, dreptul de supralicitare prevăzut de art 546 și 547 din proc. civilă, există numai la prima vânzare, iar nu și atunci când imobilul este pus în revindere în comptul primului adjudecatar din cauza nedepunerii prețului. Cas. II 138/91 Bul. pag. 1134.

e) Ordonanțele de adjudecațiune, date în materie de vânzări de bună voe, prin licitațiune publică, a averilor nemișcătoare de minori, nu sunt susceptibile de recurs în casațiune ca în materie de vânzări silite. Cas. II 66/92 Bul pag. 413.

f) Taxa de înregistrare pentru vânzările silite imobiliare nu cade în sarcina adjudecatarului așa că

densul nu poate fi obligat a o depune deosebit de prețul adjudecațiunii, ci cată să fie oprită din acest preț. Cas. I 294/92 Bul. pag. 775.

g) În materie de urmărire imobiliară, tribunalul nefiind ținut, ca la judecățile propriu zise, de a păstra originalul ordonanței de adjudecațiune la dosar, nu poate să dea loc la nici o nulitate lipsa unui asemenea original subscris de judecătorii, fiind destul că ea a fost expediată părților. Cas. II 143/92 Bul. pag. 793.

h) Faptul că, la ziua fixată pentru revinderea imobilului în comptul primului adjudecatar, nu s'a început licitațiunea de la ultimul preț dat de acesta, ci de la suma fixată de creditor, nu constituie o nulitate care să atragă casarea ordonanței de adjudecare, și, în tot cazul, acest mijloc nu se poate propune pentru prima oră în casațiune. Cas. II 302/94 Bul. pag. 567.

¹⁾ a) În materie de licitațiune publică pentru eșirea din indiviziune, recursul în casațiune, contra ordonanțelor de adjudecare este neadmisibil; cererea de nulitate a actelor de procedură, nu se poate face de cât pe cale de acțiune principală. Cas. II 61/88 Bul. pag. 605.

b) Nu se poate invoca pentru oră în casațiune nedepunerea garanției de către un concurent când

559. In termen de 40 zile de la data ordonanței de adjudecare, debitorul

urmărit, creditorii săi ori-ce altă persoană interesată va avea drept să facă re-

partea n'a făcut nici o contestațiune în această privință înaintea tribunalului de urmărire, cu toate că era prezente și mai cu seamă când tribunalul a constatat în fapt că acel concurrent era creditor cu o creanță în rang util și necontestat. Cas. II 89/89 Bul. pag. 649.

c) Faptul că ordonanța de adjudecare nu ar cuprinde toate actele de urmărire nu dă loc la casare când recurrentul nu probază că din acesta i s'a cauzat veri-un prejudiciu. Cas. II 76/90. Bul. pag. 856.

d) Dispozițiunile art. 558 din procedura civilă, după care ordonanța de adjudecare trebuie să cuprindă toate lucrările săvârșite, nu sunt prescrise sub pedepsă de nulitate. Cas. II 103/90 Bul. pag. 1030.

e) O-dată ce tribunalul de urmărire a admis în termenul de 4 săptămâni, prevădută de art. 551 din procedura civilă, fie chiar în mod provizoriu, depunerea creanței drept preț, dându-se a putut valabilmente să dispue de liberarea ordonanței de adjudecațiune și mai târziu, fără să re-solve mai întâiu contestațiunea ce se făcuse în această privință întru cât contestatorii nici s'au opus la liberarea ordonanței, nici au stăruit în contestațiunea făcută și nici, în fine, n'au făcut cerere pentru revinderea imobilului în comptul adjudecatorului. Cas. II 19/91 Bul. pag. 111.

f) Lipsa de semnătură a judecatorului și greșierului a unei copii-concept aflată în dosarul de adjudecațiune, nu constituie o nulitate a ordonanței interve-

nite, dacă ordonanța iscălită de judecător a fost expediată părții interesate cu paza tuturilor formelor prescrise de lege. Cas. II 52/93 Bul. pag. 45.

g) O-dată adjudecațiunea definitivă făcută, și după ce creditorul, în termenul legal a depus prețul și a presintat recipisa de depunere, tribunalul, după această justificare, e dator să dea ordonanță în care să se cuprindă lucrările săvârșite, fără nici o altă lucrare pregătitoare. Cas. II 28/94 Bul. pag. 159.

h) Nu este drept de recurs în contra unor procese verbale constatatoare de adjudecarea unor vase, adică a unor bunuri mobile, atât pentru că în contra ultimului act constatator de vîndare a unor bunuri mobile procedura civilă nu admite recurs, cât și pentru considerațiunea că în această procedură specială, cum o regulează codul de comerț, dreptul de recurs nu este admis. Cas. II 288/94 Bul. pag. 461.

i) În materie de vîndare silită taxa de înregistrare trebuie să se plătească din prețul cu care s'a adjudecat imobilul, iar nu în deosebi de către cumpărător. Cas. II 49/95 Bul. pag. 509, Cas. II 238/95 Bul. pag. 1368.

j) Ordonanța de adjudecare eliberată asupra unei urmăririi imobiliare este valabilă dată în camera de consiliu a tribunalului, fără a se pronunța în ședința publică. Cas. II 81/96 Bul. pag. 721.

k) Din momentul ce prețul adjudecațiunii a fost depus în termen, faptul că tribunalul a întirziat cu liberarea ordonanței din

curs în casațiune în contra actului de adjudecare. (Pr. 558, 560, 729, 731. — L. C. Cas. 5.—L. Urm. 16. —L. Timbr. 22, 1°) (Pr. Gen. 619, 1°; 620, 1°, 3°) ¹⁾.

560. Acest recurs se va

causa calculelor ce a avut a face nu poate constitui un motiv de casare, și mai cu seamă când debitorul urmărit nu a cerut scoaterea din noț în vîndare a imobilului urmărit. Cas. II 160/96 Bul. pag. 1063.

¹⁾ a) Copia ordonanței de adjudecare nu se crece să fie anexată la recurs sub pedepsă de nulitate, întru cât ea nu se comunică părților ca celelalte hotărîri judecătorești. Cas. II 23/86. Bul. pag. 212.

b) Termenul de recurs în casațiune contra ordonanței de adjudecare este de 40 zile libere, socotite de la data ordonanței. Cas. II 101/85. Bul. pag. 741; 403/88 Bul. pag. 872.

c) În materie de licitațiune publică pentru eşirea din indivisiune, recursul în casațiune, contra ordonanței de adjudecare este neadmisibil; cererea de nulitatea actelor de procedură, nu se poate face de cât pe cale de acțiune principală. Cas. II 61/88 Bul. pag. 605. Cas. II 99/95. Bul. pag. 939.

d) Este neadmisibil ca tardiv recursul făcut contra unei ordonanțe de adjudecațiune imobiliară peste termenul de 40 zile libere calculate de la pronunțarea ei. Cas. II 82/91. Bul. pag. 382.

e) Ordonanțele de adjudecațiune date în materie de vîndări de bună voe, prin licitațiune publică a averilor nemisicătore de minori,

judeca de urgență; el va fi supensiv de executare. (Pr. 559, 561, 567, 578.—L. C. Cas. 77) (Pr. Gen. 620, 4°).

561. În decursul acestor 40 de zile, prețul adju-

nu sunt susceptibile de recurs în casațiune ca în materie de vîndări silită. Cas. II 132/92. Bul. pag. 413.

f) Termenul de recurs în casațiune contra ordonanțelor de adjudecare, în materie de vîndare silită, este de 40 zile, calculat de la pronunțarea ordonanței. Cas. I 42/93. Bul. pag. 349.

g) În contra ordonanței de adjudecare dată asupra vîndărei prin licitațiune publică, a unui imobil pentru eşirea din indivisiune, nu este deschisă calea recursului, ci numai aceea a unei acțiuni pe cale principală. Cas. 82/93. Bul. pag. 511.

h) Este neadmisibil recursul în casațiune contra ordonanței de adjudecare din partea unui persónce care n'a figurat cătuși de puțin înaintea tribunalului de urmărire. Cas. II 210/93. Bul. pag. 1134.

i) În materie de urmărire silită calea recursului în casație este deschisă numai debitorului expropriat, creditorilor și persónelor cari au intervenit la tribunal în cursul urmăririi. Ast-fel este neadmisibil, recursul în casație făcut de un creditor al debitorului expropriat, avînd chiar ipotecă în imobilul urmărit, dacă nu a figurat în nici un mod la tribunal în cursul urmăririi. Cas. II 149/96. Bul. pag. 1046.

decăre se va păstra la casa de consemnațiune, și imobilul nu se va da în posesiunea adjudecătorului, urmând a fi conservat conform regulilor coprinse în art. 517 până la 522. (Pr. 551, ur. 559, ur. 562).

562. Actul de adjudecațiune se va putea casa numai în casurile următoare:

1° Când nu s'a făcut publicațiunile prescise. (Pr. 503, ur.)

2° Când nu s'a observat

termenii adjudecării. (Pr. 510, 535, 536, 539, 546, 549, 554).

3° Când s'a violat vr'o formă pronunțată sub pedepsă de nulitate. (Pr. 501, 512, 735, ur.)

4° Dacă nu s'a făcut amănările în casurile când trebuia a se face conform cu art. 530 și 534. (Pr. 531, ur. 535).

5° Pentru cauză de necompetință saă esces de de putere. (L. C. Cas. 36, 2°) (Pr. Gen. 619).¹⁾

1) a) Lipsa de publicitate, nu se pôte propune pentru prima oră în casațiune, dacă n'a fost propusă la instanța de fond, afară de cazurile anume arătate de lege. Cas. II 52/86 Bul. pag. 461.

b) Persónele interesate, afară de debitor, nu se citéză în materie de urmărire, fiind presupuse că cunosc termenul adjudecațiunei, nici aű dreptul să-și formuleze mijloce de casare, omisomedio, când n'aű făcut contestațiune la tribunal. Cas. II 118/86 Bul. pag. 902.

c) Creanța creditorului urmărit se pôte depune drept preț, când este în rang util și necontestat. Cas. 14/86 Bul. pag. 140.

d) Osebitele hotăriri ce se daű în materie de contestațiune la urmăriri silite, sunt susceptibile de apel, când a fost emisă ordonanța de adjudecare. Cas. I 213/87 Bul. pag. 537.

e) Advocatul este în drept a face recusațiune în persóna unui judecător în virtutea procuriei

clientului saű. Cas. II 12/87 Bul. pag. 159.

f) Când asupra unei contestațiunii în o urmărire imobiliară, prin care debitorul cere amânarea ei ca fiindu-și acordată de creditor, se propune o recusațiune în persóna unui membru al tribunalului, și din cauza neputinței de a se complecta tribunalul cu membrii necesari spre a rezolva, se amână atât cestiunea recusațiunei cât și contestațiunea, tribunalul nu pôte să proceda la efectuarea vîndării în urma stăruinței unui alt creditor urmărit, întru cât ambele urmăriri erau conexe, mai înainte de a se rezolva recusațiunea, și cu participarea mai cu seamă a judecătorului recusat. Cas. II 39/89 Bul. pag. 332.

g) Este nulă urmărirea și vîndarea imobiliară făcută dacă nu s'a comunicat un exemplar de a fipte și publicațiunii și debitorului urmărit. Cas II 22/90 Bul. pag. 244.

h) Pentru ziua supralicitărei,

563. Dacă actul de ad-judecare se casază, curtea de Casațiune va obliga pe

același tribunal care a fă-cut urmărirea ca să pro-cedă la o nouă adjudecare,

părțile nu trebuiesc citate; e des-tul să se lipescă numai un anunț pe ușa tribunalului. Cas. II 86/90 Bul. pag. 867.

i) Este fără interes de a se mai examina dacă o persoană avea mandat de a concura la licita-țiune pentru alta, când acesta a primit adjudecarea ce s'a făcut pe numele său și a achitat prețul adjudecării. Cas. II 29/91 Bul. pag. 266.

j) Nu se poate invoca pentru prima oră în casațiune nulitatea rezultând din necomunicarea și neafișarea afiștelor și publicațiunilor la adevăratul domiciliu al debitorului urmărit, dacă densus n'a propus această nulitate la tribu-nalul de urmărire. Cas. II 122/91 Bul. pag. 1029.

k) Cauțiunea prevădută de art. 533 din procedura civilă nu este ce-rută când contestațiunea ce se face de o terție persoană care este în posesiunea imobilului urmărit, și in acest cas hotărîrea dată de tri-bunal asupra ei, este susceptibilă de apel, conform art. 402 din pro-cedura civilă, iar nu de recurs în casațiune de odată cu ordonanța de adjudecațiune. Cas. I 42/93. Bul. pag. 39.

l) In materie de urmărire imo-biliară nu se pot invoca pentru prima oră în casațiune nulități asupra actelor de procedură cari n'au fost propuse înaintea tribu-nalului de urmărire, cum ar fi: neînmanarea unui exemplar de afișe și publicațiunii debitorului urmărit, neafișarea la ușa primă-riei unde se află situat imobilul, și nearătarea într'ensele a plășei, comunei și a vecinilor, pentru

determinarea imobilului. Cas. II 122/91. Bul. pag. 319.

m) La o urmărire imobiliară, dacă o persoană interesată cum e un creditor ipotecar, n'a făcut contestație și nici n'a cerut in-tervenirea sa înaintea tribu-nalului de urmărire, nu e în drept să ceară nulitatea ordonanței de ad-judecare înaintea curței de casa-ție, pe motiv că n'a fost citată și densus la vîndarea imobilului; căci legea nu prevede ca, cu ocași-nea unei asemenea vîndări, să se citeze și persoanele cari, avînd un interes nu au intervenit înaintea tribunalului. Cas. II 368/94. Bul. pag. 801.

n) Nu se pot pentru prima oră invoca în casațiune de către de-bitorul urmărit nulități asupra de-figerei și publicării termenului de supra-licitare, când el, fiind presente la facerea supra-licitării, n'a relevat aceste nulități înain-tea tribunalului de urmărire. Cas. II 219/95. Bul. pag. 1263.

o) Orice nulități relative la a-fișe și publicațiuni nu pot fi in-vocate pentru prima oră în casa-ție. Cas. II 242/95. Bul. pag. 137.

p) Un exemplar de pe publica-țiunile de vîndare trebuie să se înmăneze și debitorului urmărit, și lipsa acestei formalități a-trage nulitatea adjudecațiunei. Cas. II 98/86. Bul. pag. 879.

q) Contra hotărîrilor date de pri-ma instanță asupra cestiunei pro-prietății cu ocașiunea unei con-testațiuni la o urmărire imobi-liară, există calea ordinară a ape-lului după dreptul comun. Cas. 131/97. «Dreptul» 49/97.

cu observarea formelor legiuite, și sumele consemnate se vor restitui adjudecătorului. (Pr. 551, ur. 562, 564.—L. C. Cas. 39.—L. Timbr. 46)(Pr.Gen. 622).

564. Când cele 40 zile au expirat, fără să se facă cerere în Casațiune, sau când cererea acesta s'a respins, ordonanța de adjudecare se va eșecuta și prețul adjudecării se va distribui între creditorii.

Spre constatarea neformării recursului, partea interesată va prezenta tribunalului o cedulă, de la primul grețier al curții de Casațiune, doveditore despre acesta. (Pr. 559, ur. 563, 578.—L. Timbr. 18, 60).¹⁾

Secțiunea 12. — *Despre efectele adjudecării.*

565. Adjudecațiunea

¹⁾ a) Efectele unei inscripțiuni ipotecare încetază dacă ipoteca n'a fost reînviată la timp și cu îndeplinirea formelor solemne cerute de lege.

Regula fiind generală, creditorul urmăritor care voește a-și conserva dreptul de preferență e ținut a-și reînvi inscripțiunea chiar în timpul urmăririi și în termenul fixat de lege. Cas. I 392/90. Bul. pag. 1252.

²⁾ a) Dispozițiunile legii de procedură, dupe care adjudecatorul

transmite adjudecătorului numai drepturile ce avea și urmăritul asupra lucrului vândut. (Pr. Fr. 7 17, 10).

Cu toate acestea, adjudecătorul nu va putea fi turburat în proprietatea sa prin nici o cerere de rezoluțiunea vânderei, fondată pe lipsa de plată a prețului înstrăinărilor anterioare, afară numai dacă această cerere nu se va fi notificat tribunalului când s'a făcut vânderea, înaintea adjudecării. (Pr. Fr. 717, 20).²⁾

Dacă cererea acesta se va fi notificat înaintea adjudecării, ea se va judeca conform art. 525 și următorii. (Pr. 449, 506, 30; 514, ur. 539, ur.—Civ. 1368) (Pr. Fr. 717, 30, 40, 50, 60).

566. In privința con-

nu dobândește de cât drepturile ce debitorul urmărit avea asupra imobilului vândut, se referă numai la cazul unui conflict de drepturi, ivit în urma adjudecării între cumpărător și terția persoană. Cas. I 254/88. Bul. pag. 851.

b) Dreptul celor de al treilea asupra unui imobil urmărit nu se stinge prin aceea că înainte de adjudecare nu s'a prezentat la tribunal spre a-și le valorifica. Ei pot încă pe cale principală să

tractelor de închiriere sau arendare asupra lucrului adjudecat, se va urma conform dispozițiilor Codicelui Civil. Iar în privința plăților făcute cu anticipațiune de către chiriaș sau arendaș se va urma conform art. 516, 2°. Pr. 516, 722, 724.— Civ. 1394, 1441, ur) (Pr. Gen. 626).

567. Ordonanța de adjudecațiune are puterea

se prevaleze de acele drepturi față cu adjudecatarul. Cas. I 9/90. Bul. pag. 16.

c) De și este adevărat că după art. 565 din procedura civilă adjudecațiunea nu transferă adjudecatarului de cât aceleași drepturi ce le avea și urmăriții asupra lucrului vîndut, totuși terțiul care pretinde un drept de proprietate asupra lucrului, nu se poate ridica cu contestațiune la executarea ordonanței dacă acesta n'a făcut-o în termenul prevădut de art. 506 din aceeași procedură; căci, în acest caz, prin negligența sa și-a expus drepturile sale la o decădere provisorie, drepturi pe care nu și le mai pot valorifica de cât pe calea unei acțiuni principale, iar nu pe aceea a contestațiunii la executarea ordonanței de adjudecare. Cas. I 185/93. Bul. pag. 469.

d) Hotărârile obținute în contra proprietarului anterior sunt opozabile, în timp de 30 ani, cum-părătorului posterior, fie vorba de o vîndare de bună voe, fie vorba de o vîndare silită. Cas. I 81/94. Bul. pag. 223.

unui titlu esecutor, observându-se însă dispozițiunile art. 564.

În privința transmisiunii dreptului de proprietate asupra persoanei adjudecătorului, această ordonanță are efect retroactiv din momentul chiar al adjudecațiunii. (Pr. 371, 545, 558, ur. 568, 722, 723. Civ. 971, 1295, 1801.)¹⁾

568. Odată ce actul ad-

e) Adjudecatarul unui imobil este dator să despăgubescă pe constructorul de bună credință de valoarea construcțiilor făcute pe pămîntul debitorului urmărit, dacă acele construcțiuni nu au fost coprinse în publicațiunile de urmărire și nici nu s'au adjudecat asupra lui. Cas. I 52/96. Bul. dag. 107.

¹⁾ a) Femeia măritată care a lăsat să se perimeze ipoteca sa, poate lua o nouă inscripțiune, fie în timpul căsătoriei, fie după dissolvarea ei, însă rangul acestei ipotecii va fi numai de la data inscripțiunii. Cas. I 392/90. Bul. pag. 1252.

b) Conform prescripțiilor art. 567 alin. II din procedura civilă veniturile imobilului adjudecat aparțin adjudecatarului din momentul adjudecării. Cas. I 189/95. Bul. pag. 540.

c) Adjudecatarul devine proprietar, asupra imobilului adjudecat asupra sa, din momentul adjudecațiunii, de când este în drept a percepe și veniturile imobilului. Ast-fel chirile, fiind fructe civile, ce se percep și cu di, adjudecatarul unor case este

juđecațiunei s'a dat nou-lui proprietar, imobilele sunt libere de orice privilegii sau ipotecii consimțite de debitorul urmărit sau de autorii săi. (Pr. 506, 525, ur. 564, 567, 583. Civ. 1720, 1722, ur. 1746. ur. 1814, 1818. — L. Cred. Func. 70). (Pr. Gen. 627).¹⁾

TITLUL V.

Ordinea creditorilor și distribuțiunei prețului imobilelor.

Secțiunea 1. — Deschiderea ordi-nei și înfățișarea titlurilor.

569. De la cel întâi

în drept a încasa chiria acelor case din ziua adjudecațiunei. Cas. I 387/93. Bul. pag. 1100.

¹⁾ a) Din prețul regulat al vin-dărei la un imobil urmărit, tre-bue să se despăgubescă mai în-tâi creanța dotală.

Imobilul urmărit trece la noul cumpărător liber de orice ipo-tecă sau privilegiu. Cas. II 57/86. Bul. pag. 473.

b) În sistemul legislațiunei nós-tre, vinderea silită nu purgază imobilul vîndut la licitațiune de dreptul de proprietate și servi-tute, dar îl purgază de orice pri-velegiu și ipotecă, chiar în cazul când greșierul a omis a trece ase-menea sarcine înscrise în publi-cațiunea făcută conform art. 503 din procedura civilă. Cas. I 243/99. Bul. pag. 624.

c) Femeia măritată care a lăsat să se perimeze ipoteca sa, pôte lua o nouă inscripțiune, fie în timpul căsătoriei, fie după disol-

act de urmărire asupra u-nui imobil, și până în mo-mentul adjudecării, orice creditor care va avea un drept de privilegiu sau ipo-tecă asupra imobilului ur-mărit, va fi dator să se arate la tribunal, în personă sau prin procurator, și să în-fățișeze titlurile creanței sale. (Pr. 503, ur. 570, ur.) (Pr. Gen. 634).²⁾

570. Greșierul va fi da-tor asemenea, de la sine, și prin îngrijirea președin-telui, a căuta în registrul ipotecilor și a-i forma o

varea ei, însă rangul acestei ipo-teci, va fi numai la data inscripțiunei. Cas. I 392/90. Bul. pag. 1252.

d) Adjudecatorul unui imobil este dator ca să despăgubescă pe constructorul de bună credință de valoarea construcțiunilor fă-cute pe pămîntul debitorului ur-mărit, dacă acele construcțiuni nu au fost coprinse în publica-țiunile de urmărire și nici s'au adjudecat asupra lui. Cas. I 52/95. Bul. pag. 107.

²⁾ a) Perderea rîndului unei i-potecii, prin neînscirerea ei în ter-menul prescripției de lege, profită celor alți creditorii ipotecari. Cas. I. 135/86. Bul. pag. 379.

b) În materie de adjudecațiuni silită, creanța nu pôte fi primită drept preț al imobilului vîndut, de cât numai după ce, formân-du-se tablou de ordine, ea a fost colocată în rang util și necon-testat. Cas. II. 49/88. Bul. pag. 493.

listă specială despre toate inscripțiunile de privilegiu sau ipotecă ce pot exista asupra imobilului urmărit. Pr. 569, 571, ur. 721, 725, ur. — Civ. 1780, ur. 1817, 1818).

571. Dacă urmărirea se face înaintea unui alt tribunal de cât acela al situațiunei imobilului, tribunalul de urmărire va cere această listă, prin o comisiune rogatorie de la tribunalul situațiunei imobilului. (Pr. 495, 570, 572, ur.)

572. Grefierul va înscri pe marginea acesteia

c) Inchierea care admite creanța unui creditor drept preț poate servi acestuia ca lucrul judecat contra constatațiunilor ridicade de alți creditori. Cas. I. 232/90. Bul. pag. 749.

d) Conform prescripțiunilor art. 597 al. II din procedura civilă, veniturile imobilului adjudecat aparține adjudecatarului din momentul adjudecării. Cas. I 189/93. Bul. pag. 540.

e) În materie de urmărire imobiliară, judecătorul comisar trebuie să facă două tablouri: unul de ordinea creditorilor, după patru săptămâni de la prima publicațiune și altul de distribuirea prețului, care are loc după depunerea prețului și expirarea celor 40 zile pentru recurs în casă sau după respingerea recursului. Cas. II 111/96. Bul. pag. 906.

liste ori-ce cereri sau reclamațiuni s'ar face, precum și suma fie-cărei creanțe. (Pr. 513, 571, 573, ur.)

573. Un judecător comisar, însărcinat de președinte, va forma tabloul ordinea creditorilor, adică al rândului după care ei au a se plăti, în conformitate cu titlurile lor de preferință.

Acest tablou se va forma patru săptămâni după cea d'ânteu publicațiune a urmărireii. (Pr. 569, ur. 574, ur.—L. Timbr. 20,31^o). (Pr. Gen. 635, 636).i)

574. Pentru ordinea

1) a) Diferența de preț la care se condamnă adjudecatarul care n'a depus prețul adjudecării, se împarte între creditorii după rândul înscrierii creanței. Astfel creditorul ipotecar neachitat este în drept a trece înaintea creditorilor chirografari. Cas. I 116/89. Bul. pag. 304.

b) O creanță nu poate fi depusă drept prețul unei adjudecări de cât atunci când este în rang util și ne contestat, recunoscându-se această calitate prin tabloul de ordine al creditorilor, alcătuit conform art. 573 din procedura civilă. Cas. II 50/89. Bul. pag. 367.

c) Nu poate fi admisă depunerea creanței drept preț, de către un adjudecatar, de cât dacă s'a făcut un tablou de ordinea creditorilor în care cea creanța să fi fost trecută cu drept de preferință asupra celor alți creditor

după care aș să se facă plățile, acest tablou va conține:

1° Diferitele cheltuieli

ale urmăririi și remunerările agenților urmăritorii. (Civ. 1727).

2° Creanțele fie-căruia

al debitorului urmărit. Cas. II 115/89. Bul. pag. 778.

d) O creanță se poate admite ca fiind în rang util și necontestat numai sub condițiune ca, făcându-se cerere de colocare în timp util, judecătorul-comisar s'o fi înscris în tabloul de ordine dupe rangul respectiv de privilegiu de ipotecă și dupe ce termenul pentru contestarea cologațiunii a expirat. Prin urmare, se comite exces de putere și o violare a regulilor sus citate, când tribunalul admite drept prețul adjudegațiunii o creanță care n'are un rang recunoscut de privilegiu sau ipotecă și nu se găsește înscrisă în tabloul de ordine. Cas II 134/89. Bul. pag. 879.

e) Inchierea care admite creanța unui creditor drept preț, nu poate servi acestuia ca lucru judecat contra contestațiunilor ridicate de cei alți creditori. Cas. I 232/90. Bul. pag. 749.

f) Când în tabloul de ordinea creditorilor, nu este trecut un alt creditor, și când contestațiunea ridicată în privința creanței creditorului urmăritor a fost respinsă, dânsul ca adjuccatar al imobilului, poate depune creanța sa drept preț. Cas. 111/90. Bul. pag. 1046.

g) Nefacerea tabloului de ordinea creditorilor în termenile prescise de lege nu poate fi invocată ca motiv de anularea urmăririi de către debitorii, formarea acestor tablouri fiind cerute numai în interesul creditorilor și pentru regularea creanțelor între dênșii.

Cas. II 177/90. Bul. pag. 1469.

h) Nefacerea tabloului de ordinea creditorilor în cele patru săptămâni dupe cea d'ânteiu publicatiune nu poate fi invocată de debitorul urmărit ca constituind o cauză de anularea ordonaței de adjudegațiune. Cas. II 18/91. Bul. pag. 107.

i) O creanță nu poate fi admisă drept prețul adjudegațiunii decât atunci când a fost recunoscută ca fiind în rang util și necontestat prin tabloul de ordinea creditorilor alcătuit conform art. 573 din procedura codului civil; prin urmare admiterea ei, fără ca să fi fost făcut acel tablou, atrage casarea ordonaței de adjudegațiune. Cas. 25/92. Bul. pag. 165. Cas. II 314/94. Bul. pag. 612.

j) O creanță nu poate fi depusă drept prețul adjudecării de cât atunci când este recunoscută în rang util și necontestat prin tabloul de ordinea creditorilor, alcătuit conform art. 573 din procedura civilă. Admiterea unei creanțe ce nu însușea aceste condițiuni atrage nulitatea și casarea întregii urmăririi, iar nu numai de la actul de depunerea creanței. Cas. II 110/92. Bul. pag. 637.

k) Formarea tabloului de ordinea creditorilor prevădută de art. 573 din procedura civilă, fiind prescisa de leguitor numai în interesul creditorilor, debitorul urmărit nu poate cere anularea ordonaței de adjudecare pentru lipsa dîsului tablou. Cas. II 54/93. Bul. pag. 482.

l) O creanță nu poate fi admisă.

creditor privilegiat sau ipotecar, după rangul privilegiului sau ipotecei sale. (Civ. 1722, 1787).

3° Creanțele simple sau chirografarii. (Pr. 450, 573, 575, ur.) (Pr. Gen. 637. 638).¹⁾

575. Orî-care din creditorî, sau din persoanele interesate, va avea dreptul să ia cunoștință sau copie după acest tablou al ordinei până în momentul adjudecațiunei. (Pr. 452, 574, 576, ur.) (Pr. Gen. 640).²⁾

și primită drept preț decât dacă i s'a recunoscut în tabloul de ordinea creditorilor că este în rang util și necontestat și dacă acel tablou a rămas definitiv.

Ast-fel când tribunalul admite creanța adjudecatarului drept preț fără ca tabloul de ordinea creditorilor să fi fost făcut, violază legea, și ordonanța este casabilă în totul, iar nu numai de la tablou, căci astfel nu s'ar sci cum trebuie să se observe diferitele termene prescise de art. 573 și următorii din procedura civilă. Cas. II 111/96. Bul. pag. 906.

1) a) Diferența de preț la care se condamnă adjudecatarul, care n'a depus prețul adjudecățiunei, se împarte între creditorî dupe rëndul înscrierei creanței. Ast-fel creditorul ipotecar neachitat este în drept a trece înaintea creditorilor chirografarii. Cas. I 116/89. Bul. pag. 304.

b) Închierile care admit creanța unui creditor drept preț, nu

576. Contestațiunea asupra puncturilor coprinse în tablou se va face mai întâiu înaintea judecatorului-comisar.

Acesta va căuta a împăca pe părți. Dacă nu va putea, va trimite contestațiunea înaintea tribunalului, spre a se judeca conform celor prescise la art. 525, și următorii. (Pr. 452, ur. 573, ur. 577. —L. Timbr. 20, 25°) (Pr. Gen. 643).³⁾

577. Dacă din o con-

pot servi acestuia ca lucru judecat contra contestațiunilor ridicate de alți creditorî. Cas I. 231/90. Bul. pag. 749.

c) Taxa de înregistrare pentru vânările silite imobiliare nu cade în sarcina adjudecatarului, așa că dânsul nu pôte fi obligat a o depune deosebit de prețul adjudecățiunei, ci cată să fie oprită din acest preț. Cas. I 291/92. Bul. pag. 775; Cas. II 122/94. Bul. pag. 319; Cas. II 49/95. Bul. pag. 509.

d) În materie de vânzare silită, taxa de transmitere trebuie să se rețină din prețul cu care s'a adjudecat imobilul fără să fie obligat adjudecatarul de a o depune deosebit. Cas. II 81/96. Bul. pag. 721.

2) a) Închierile care admit creanța unui creditor drept preț, nu pot servi acestuia ca lucru judecat contra contestațiunilor ridicate de alți creditorî. Cas. II 232/90. Bul. pag. 749.

3) a) Contestațiunile de orî-ce

testare nefondată se va aduce întârziere în plata unei creanțe, reclamantul care e cădută în cererea sa, va fi supus la plată de daune către creditorul a cărui plată s'a întârziat. (Pr. 138, 405, 533, 575, ur. 531.) (Pr. Gen. 646).

SECȚIUNEA 2. *Inchiderea ordinii și plata creanțelor.*

578 După depunerea

natură s'ar ridica de părți, contra formării tabloului de ordinea creditorilor, se judecă cu dreptul de apel. Cas. I. Sent. No. 86/86. Bul. pag. 180.

b) Hotărârile date asupra tabloului de ordine al creditorilor sunt susceptibile de a fi atacate pe calea apelului. Cas. II, Sent. No. 52/86. Bul. pag. 461.

c) Incheierile care admit creanța unui creditor drept preț, nu pot servi acestuia ca lucru judecat contra contestațiilor ridicate de alți creditori. Cas. I. 232/90. Bul. pag. 749.

d) Termenul de apel în materie de contestații la tabloul format pentru distribuțiunea banilor proveniți din vânzarea unui imobil, este acela prevădută de art. 402 din procedura civilă iar nu de art. 318 din aceeași procedură. Cas. I 90/91. Bul. pag. 201.

e) Ori-ce contestațiune în privința cologațiunii creanțelor nu poate fi ridicată și nu se poate judeca de cât cu ocași formării tabloului de ordine și pe calea indicată de art. 576 și următorii din procedura civilă; prin urmare, odată ce o creanță este înscrisă în tablou și tabloul a ră-

prețului adjudecațiunii, și expirarea celor 40 zile pentru recurs la casațiune, sau după respingerea recursului, judecătorul comisar va încheia tabloul și va regula efectuarea plăților. (Pr. 551, ur. 559, ur. 564, 573, ur. 579, ur.) (Pr. Gen. 647).¹⁾

579. Spre acest sfârșit, el va regula suma totală a

mas necontestat, înscrierea chiar pe nedrept a acelei creanțe nu poate servi ca motiv de casațiune contra unei ordonanțe de adjudecațiune, chiar când această creanță a fost, conform art. 552 din procedura civilă admisă ca preț al adjudecațiunii. Cas. II 90/91. Bul. pag. 788.

f) Instanțele judecătorești sunt în drept ca, pe cale de contestațiune sau opozițiune la urmărirea, să se pronunțe asupra validității actelor care formază baza urmării sau ordinii la tabloul de ordinea creditorilor; de unde urmază că omisiunea din partea lor de a se pronunța asupra alegerii de ne competență ce li se ridică în această privință, nu constituie o omisiune esențială care să dea loc la casare. Cas. I 300/94. Bul. pag. 939.

¹⁾ a) Perderea rîndului unei ipoteci, prin nereînscirarea ei în termenul prescripționat de lege, profită celor-lalți creditori ipotecari. Cas. I. Sent. No. 135/86. Bul. pag. 379.

b) Contestațiunile la tabloul de ordine din partea creditorilor interesați se pot ridica până în momentul în care e încheiată ordinea

cheltuelilor său taxelor ce
aș a se opri cu preferință.
(Pr. 574).

Va însemna plata ce se
cuvine fie-cărui creditor,
său parte din astă plată,
daca prețul nu va acoperi
tote creanțele. (Pr. 578,
580, ur. (Pr. Gen. 648). 1).

580. In cas de contesta-
tațiune, judecătorul comi-

creditorilor, conform art. 578 din
procedura civilă. Cas. 232/99. Bul.
pag. 748.

c) O creanță nu poate fi admisă
drept prețul adjudecațiunei, de
cât atunci când a fost recunos-
cută ca fiind în rang util și ne-
contestat prin tabloul de ordinea
creditorilor alcătuit conform art.
573 din procedura codului civil;
prin urmare admiterea ei, fără
ca să fi fost făcut acel tablou,
atrage casarea ordonanței de ad-
judecațiune. Cas. II 25/92. Bul.
pag. 165; Cas. II 314/94. Bul.
pag. 612.

d) In materie de urmărire imobi-
liară, judecătorul-comisar trebuie
să facă două tablouri: unul de
ordinea creditorilor, după patru
septămâni de la prima publica-
țiune, și altul de distribuțiunea
prețului, care are loc după de-
punerea prețului și expirarea cel-
or 40 zile pentru recurs în ca-
sație, sau după respingerea re-
cursului. Cas. II 111/96. Bul. pag.
906.

1) a) O creanță nu poate fi ad-
misă drept prețul adjudecațiune-
nei de cât atunci când a fost re-
cunoscută ca fiind în rang util
și necontestat prin tabloul de
ordinea creditorilor alcătuit con-
form art. 573 din procedura co-

sar va însemna numai
partea creanțelor ce sunt
necontestate și aș să se
plătască înainte a celor con-
testate.

Partea celor-alte crean-
țe se va conserva și se
va împărți numai după ce
s'a dat asupra contesta-
țiunei o hotărîre definitivă.
(Pr. 451, 573, ur. 576, 579

dului civil; prin urmare, admi-
tarea ei, fără ca să fi fost făcut
acel tablou, atrage casarea ordi-
nanței de adjudecațiune. Cas. II
88/92. Bul. pag. 165; Cas. II 314/94.
Bul. pag. 612.

b) Taxa de înregistrare pentru
vinđerile silitे imobiliare nu cade
în sarcina adjudecatarului, așa
că densusul nu poate fi obligat a
o depune deosebit de prețul adju-
decațiunei, ci cată să fie oprită
din acest preț. Cas. II 160/94.
Bul. pag. 319; Cas. II 49/95. Bul.
pag. 509; Cas. II 238/95. Bul.
pag. 1368.

c) In materie de vândare silită,
taxa de transmitere trebuie să se
rețină din prețul cu care s'a ad-
judecat imobilul, fără să fie obligat
adjudecatarul de a o depune
deosebit. Cas. II 81/96. Bul. pag.
721.

d) In materie de urmărire imo-
biliară, judecătorul-comisar, tre-
buie să facă două tablouri: unul
de ordinea creditorilor, după
patru septămâni de la prima pu-
blicațiune și altul de distribu-
biunea prețului, care are loc dupe
depunerea prețului și expirarea
celor 40 zile pentru recurs în
casație, sau dupe respingerea re-
cursului. Cas. II 111/96. Bul.
pag. 906.

581, ur.) (Pr. Gen. 649).¹⁾

581. Dobândile creanțelor ce au a se plăti integral nu vor mai fi în sarcina debitorului din momentul depunerii prețului adjudecațiunii la casa de consemnațiuni.

Creditorii au drept numai la dobânda ce plătește casa de depuneri și consemnațiuni, era pentru restul dobânzii ei 'l pot reclama de la cei ce au contestat, conform art. 577. (Pr. 551, ur. 580, 58°, ur.) (Pr. Gen. 650.)²⁾.

582. Dacă după plata tuturilor cheltuelilor și creanțelor a mai rămas o

parte din prețul adjudecațiunii, acea parte se va da debitorului urmărit. (Pr. 446, 578, ur.) (Pr. Gen. 651)

583. După închiderea tabloului de ordine, judecătorul-comisar și grefierul vor îngriji a se șterge din registrul inscripțiunilor privilegiile sau ipotecile ce esistau asupra imobilelor adjudecate. (Pr. 568, 578, ur.—Civ. 1788). (Pr. Gen. 65°).

584. Titlurile creanțelor ce s'au plătit integral se vor depune la grefă, spre a se da debitorului urmărit. (Pr. Gen. 653).

Dacă o creanță se va

¹⁾ a) Contestațiunile de ori ce natură s'ar ridica de părți, contra formării tabloului de ordinea creditorilor, se judecă cu dreptul de apel. Cas. I 86|86. Bul. pag. 180.

b) Hotăririle date asupra tabloului de ordine al creditorilor sunt susceptibile de a fi atacate pe calea apelului. Cas. II 52|86. Bul. pag. 461.

c) Asemănat art. 580 din procedura civilă contestațiunile făcute la tabloul de ordinea creditorilor cată a fi judecate în fond de către instanțele desemnate de lege pentru acesta. Așa dar, se violază citatul articol când judecătorul fondului refuză de a judeca o atare contestațiune trămițând pe părți pentru a'și valida creanțele și rangul lor pe

cale principală și încuviințând ca, până la pronunțarea unei hotăriri definitive pe acea cale, sumele de bani ce făceau obiectul contestațiunii să fie conservate la casa de depuneri. Cas. I 168|95. Bul. pag. 329.

²⁾ a) Când într'un contract de împrumut s'astipulat ca plata să se facă în aur iar prețul rezultat din vânzarea averii debitorului se află în altă monedă, creditorul este în drept a cere ca în tabloul de distribuțiune, oșebit de capital, să-'i se aloce și o sumă reprezentând valoarea agiului. Acesta are a se calcula, nu dupe cursul din ziua efectuării reale a plăței ci dupe cursul din ziua depunerii prețului la casa de consemnațiuni. Cas. I 248/89. Bul. pag. 630.

plăți numai în parte, judecătorul-comisar va însemna pe dinsa partea ce se plătesce, și titlurile se înapoiesc tot creditorului. (Pr. 585, ur.) (Pr. Gen. 654).

585. Tribunalul, primind ordinea creanțelor așa precum definitiv sunt înscrise în tablou, va încheia proces-verbal despre creanțele ce au a se plăti îndată, și va da fie-cărei părți un mandat de plata convenită din prețul adjudecării, asupra casei de depuneri și consemnațiuni.

Va mai trimete către această casă și un extract după tabloul ordinei. (Pr. 573, ur. 578, ur. 586. ur.) (Pr. Gen. 655).

586. Această casă va plăti fie-căreia părți, după mandatul său.

Fie-care parte va subscrie de primirea plăței, atât pe mandatul de plată, cât și pe marginea extractului din tablou.

Îndată ce toate plățile s'au efectuat, sau fondul s'a absorbit, casa de consemnațiuni va înapoia tribunalului extractul de tabloă care coprinde chitanțele de efectuarea plăței.

Grefierul va așeza acest extract în dosarul adjudecațiunei. (Pr. 585, 587) (Pr. Gen. 656).

587. Odată ce ordinea s'a închis, prin încheierea procesului-verbal al tribunalului și trimiterea extractului de tabloă la casa de consemnațiuni, nici un creditor nu se mai poate primi a produce titluri de creanțe sau a contesta creanțe înscrise în tabloul ordinei.

Se va putea însă primi contestațiuni asupra erorilor de calcul ce s'au putut comite în tabloul ordinei. (Pr. 573, ur. 575, 578, ur. 585, ur. 588) (Pr. Gen. 658).¹⁾

588. Odată plata efec-

1) a) Drept preț al imobililor vindute la licitațiune nu se pot depune de cât creanțele în rang util și incontestat, adică cele privilegiate sau ipotecare, ori acelea constatate printr'un tabloă definitiv. Ast-fel creanțele chirografare, cari pot fi contestate până la închiderea tabloului de ordine

nu se pot primi drept preț, al adjudecațiunei. Cas. I, 338/59. Bul. pag. 903.

b) Închierea care admite creanța unui creditor drept preț, nu poate servi acestuia ca lucru judecat contra contestațiunilor ridicate de alți creditorî. Cas. I, 232/90, Bul. pag. 749.

tuată, creditorul plătit rămâne apărat în contra oricăror contestațiuni s'ar mai putea ivi. (Pr. 576, ur. 580, 587).¹⁾

Secțiunea 3. — *Despre regularea unor creanțe speciale.*

589. Creanțele condiționale se vor așeza la rîndul lor ca cum ar fi creanțe simple. (Pr. 590, ur.—Civ. 1004) (Pr. Gen. 659).

590. Dacă condițiunea va fi resolutorie nu se va putea libera creditorului suma convenită, de cât dacă acel creditor va da cauțiune saŭ o ipotecă, către aceia cari ar trebui să se folosescă de acea sumă, în cas de împlinirea condițiunei. (Pr. 392, ur. 589, 591, ur. — Civ. 1019, ur. 1675) (Pr. Gen. 660.)

591. Când condițiunea va fi suspensivă, suma convenită creditorului condi-

țional, se va da creditorilor ce vin după dînsul saŭ cu dînsul, dacă însă aceștia vor da aceluï creditor condițional o cauțiune saŭ ipotecă spre a'î întorce suma ce a primit în cas de împlinirea condițiunei. (Pr. 392, ur. 590, 592, ur. Civ. 1017, ur. 1675). (Pr. Pen. 661).

592. Dacă, în casurile prevădute prin cele două articole precedente, creditorii nu vor, ori nu pot a da o cauțiune ori ipotecă, suma va rămănea depusă în casa de consemnațiuni până la împlinirea condițiunei resolutorie saŭ suspensivă. (Pr. 590, ur. 593. Civ. 1016) (Pr. Gen. 662).

593. Dacă creanța este cu termen, se va înscrie la rîndul ei, și se va plăti îndată, de și termenul nu e ajuns. Dacă însă acea creanță e fără dobîndă, plata prin anticipațiune

c) Asemănat art. 587 din procedura civilă, dreptul creditorilor de a face contestațiune la tabloul de ordine nu se încheie de cât atunci când ordinea creditorilor s'a închis prin închierarea unui proces-verbal al tribunalului și trimiterea extractului de tablou la casa de consemnațiuni. Cas. I 102/94. Bul. pag. 244.

¹⁾ a) De și după art. 11 și 13 al. II din legea urmărireii, Statul în calitate sa de creditor, nu pôte fi obligat personal la plata onorariului de custode, totuși din aceste articole rezultă că creditorul urmază să sufere ca plata de custode să se rețină cu precădere din prețul eșit la vîndare. Cas. I 277/93. Bul. pag. 772.

nu se va face de cât scontându-se dobânda convenită până la împlinirea termenului. Nevoind creditorul a face scontul, partea sa se va conserva la casa de consemnațiuni spre a i se libera la termen. (Pr. 590. ur. — Civ. 1022, ur.) (Pr. Pen. 663).

TITLUL VI.

Despre predarea silită a mobililor și imobilelor.

594. Dacă partea condamnată a restitui niște lucruri mobile, nu voesce a le da în termenul prescris de judecată nici a doua și după somațiunea ce i se va face prin un agent judecătoresc, va fi supusă la predarea acestor obiecte către proprietarul lor, prin puterea și autoritatea publică. (Pr. 126, 595, ur. 597, ur.) (Pr. Gen. 726).

595. Se vor observa pentru predarea silită a acestor obiecte formalitățile prescrise pentru urmărirea mobililor, de la art. 411 până la art. 430, afară de cele ce se regulează de aceste articole în privința custodelui său punerea pecetilor. (Pr. 594, 596, ur.) (Pr. Gen. 727).

596. În josul procesului-verbal ce agentul judecătoresc va încheia pentru luarea obiectului din mâna debitorului, el va forma un alt proces-verbal, care va constata că ele s'au predat proprietarului.

Acesta va subscrie acest din urmă proces-verbal, care se va depune la grefa tribunalului respectiv. (Pr. 427, 595, 597, ur. — L. Timbr. 18, 129) (Pr. Gen. 728).

597. Dacă partea condamnată a eși dintr'un imobil său a lăsa posesiunea unui imobil, sau a lăsa preda proprietarului, nu voesce a lăsa imobilul în termenul însemnat de judecată, nici opt zile după somațiunea ce i se va face, va fi gonită cu puterea și autoritatea publică, și imobilul se va preda proprietarului său. (Pr. 594, ur. 598 ur.) (Pr. Gen. 729).

598. Spre acest sfârșit, acela care va avea titlu executoriu de punere în posesiune, se va adresa la tribunalul locului unde este așezat imobilul, și tribunalul va însărcina pe un agent de urmărire ca

singur sau însoțit de un judecător, să meargă în fața locului spre a executa predarea imobilului.

Agentul va putea lua cu sine și agenții polițienesci după trebuință. (Pr. 372, 597, 599, ur. — L. Timbr. 18, 15°; 21, 17°) (Pr. Gen. 730).¹⁾

599. Agentul va soma pe parte a eși îndată din imobil, și nevoind va încheia proces-verbal de opunerea sa.

Dacă partea lipsește de a casă, sau nu voește a deschide ușile, agentul judecătoresc se va însoți, în toate cazurile, de un comisar de poliție ori ajutor al său, acolo unde sunt; sau de primarul, ajutorul său ori judecătorul de plasă, acolo unde nu sunt comisari de poliție. (Pr. 412, 597, ur. 600. ur.) (Pr. Gen. 731.)

600. Dacă mobilele persoanei condamnate nu sunt

urmărite pentru datorii, agentul va proceda la scoterea mobilelor pe stradă sau pe calea publică. Și dacă partea condamnată lipsește d'a casă, și nu e de nimeni reprezentată, se va pune un custode la aceste mobile, cu plată de la proprietarul lor. (Pr. 419, 599, 601, ur.) (Pr. Gen. 732).

601. În cas de rezistență ori violență din partea condamnatului, agentul va forma proces-verbal, subscris de toți cei prezenți, și va proceda îndată la arestarea lui, spre a se judeca după regulile Codicelui Penal. (Pr. 600, 602. — P. 170, ur. 182-184, ur.) (Pr. Gen. 733).

602. Se va face un proces-verbal despre toate operațiunile din fața locului, precum și despre predarea imobilului în posesiunea proprietarului său. (Pr. Gen. 734).

¹⁾ a) Asistența unui inginer se cere numai atunci când se execută hotărîrea definitivă dată asupra hotărînciei, iar nu și la reînnoirea semnelor de hotare făcute cu ocaziunea menținerii în posesiune a părții îndreptățite, care se face conform art. 598 din procedura civilă.

Pentru înoclcările făcute în urmă peste hotarele unei moșii stabilite printr'o hotărîre definitivă și deja executată, ori-ce pretențiuni nu se pot face de cât pe cale de revendicare, iar nu prin rectificarea executărei definitiv efectuată. Cas. I 317/92. Bul. pag. 870,

O copie după acest proces-verbal se va lăsa atât la partea isgonită din imobil cât și la proprietarul pus în posesiune. (Pr. Gen. 735.)

El se va subscrie de toate persoanele ce au luat parte la esecutare, precum și de părți.

Dacă acestea nu vor voi să nu vor putea să subscrie se va face mențiune în procesul-verbal.

Originalul acestui proces-verbal se va depune la greșă tribunalului prin care s'a acordat esecutarea. (Fr. 416, ur. 425, 427, 597, ur. 603) (Pr. Gen. 736.)

603. Toate cheltuelile de esecutare prevădută în acest titlu, vor fi în sarcina deposedatului. (Pr. 594, 597, ur.—Rg. Port. 68 ur.)

CARTEA VI PROCEDURÎ DIVERSE

TITLUL I

Despre oferte de plată și consemnațiuni

604. Când debitorul va voi să plătească acea ce e dator și creditorul nu va voi să primască plata, debitorul e în drept a face oferte reale și a consemna

acea ce e dator. (Pr. 605, ur.—Civ. 1114, ur.)

605. Spre acest sfârșit, el va face creditorului, prin mijlocirea unui agent de lângă tribunalul domiciliului acestuia, o somațiune ca să primască valoarea datorită.

În acea somațiune se va arăta ziua, ora și locul când suma oferită are să fie depusă. (Pr. 604, 606, ur.—Civ. 1114, ur. 1126.—Rg. Port. 47.—L. Timb. 19, 6°) (Pr. Fr. 812.)

606. Dacă creditorul refuză primirea sumei, agentul judecătoresc va încheia proces-verbal de răspunsul său; și va menționa dacă creditorul a subscris ori n'a putut, s'a n'a voit a subscrie.

Debitorul în acest cas, va putea, spre a se libera, să consemneze suma sau lucrul oferit, observându-se cele prescise în art. 1116 din Codicele Civil. (Pr. 604, 607, ur.—Civ. 1114, ur.—Rg. Port. 18, 12°) (Pr. Fr. 813, 814.)

607. Cererea ce s'ar putea intenta înaintea tribunalului, sau pentru ca să se întărească, sau pentru ca să se anuleze a

ceste oferte și consemnațiunii, se va forma prin osebită petițiune, după regulile stabilite pentru cererea principală. (Pr. 66, ur. 608.—Civ. 1116, 1121) (Pr. Fr. 815).

608. Judecata care va recunoște că bine s'a făcut ofertele, va ordona în cas când consemnarea nu s'ar fi făcut, că dacă creditorul nu voesce a primi suma sau lucrul oferit, să se consemneze și orice dobândă va înceta de la ziua realizării acestei consemnări. (Pr. 604, ur.—Civ. 1114, 1116, ur.) (Pr. Fr. 816).

609. Se vor aplica celealte dispozițiuni ale Codicelui Civil relative la ofertele de plată și la consemnațiunii. (Civ. 1114-1121) (Pr. Fr. 818.)

TITLUL II

Despre dreptul proprietarilor asupra mobilelor, efectelor și fructelor chiriașilor și arendașilor, și despre sechestrul asigurator

610. Proprietarii, prin-

cipalii locatarii sau arendași, vor putea pentru arendile sau chiriile neplătite și datorite, se secuestrare, printr'o simplă petițiune dată către judecătoria locală, lucrurile și fructele cari se vor afla în casă, moșie sau pământul închiriat ori arendat.

Ei vor putea să secuestreze și mobilele cari se află în casă sau pe moșia lor, dar cari s'a transportat în alt loc fără consimțimentul proprietarului; și proprietarul conservă privilegiul său pe aceste mobile, întru cât timp le-a revendicat, conform art. 1730 din Codicele Civil. (Pr. 467, 477, 611, ur. 617, ur.—Civ. 1429, ur. 1455. — L. Timbr. 18, 2°; 21, 17°) (Pr. Fr. 819).¹⁾

611. Lucrurile sublocatarilor și subarendașilor, care se vor afla în locurile ocupate de dênșii, și fructele pământului ce li s'a subarendat, se vor putea secuestra pentru plata chiriei sau arendeii ce dătoresce chiriașul sau aren-

¹⁾ a) Pentru înființarea unui sechestru, după art. 610 din procedura civilă, se cere, să fie vorba de arendi sau chirii neplătite și

datorite, nu însă și pentru nesiguranța arendașului. Cas. I 82/87. Bul. pag. 129.

b) Privilegiul vânzătorului unor

dașul principal. Li se vor ține însă în seamă chiriile sau arendile ce ei au plătit, de bună credință, pentru termenii trecuți, nu însă și plățile ce vor fi făcut cu anticipare. (Pr. 610, 612, ur. 617. — Civ. 1730) Pr. F. 820).

612. Aceste sequestrări se vor face prin un agent al tribunalului unde este așezat imobilul, cu aceleași forme cu cari se fac și urmăriirile pentru vinderea silită a mobilelor. (Pr. 411, ur. 469, 613, ur.

617, ur. — Rg. Port. 73. — (Pr. Fr. 851, 1°).¹⁾

613. Orice alt creditor, a cărui creanță este constatată printr'o poliță, bilet la ordine, sau zapis netăgăduit, și este exigibilă, va putea, de odată cu intentarea acțiuneispre a ajunge la plata creanței sale, să pună un sequestru asigurator pe mobileledebitorului său. (Pr. 614, ur. 618, ur.—Co, 899, ur.—L. Timbr. 18, 2°, 21, 17°) (Pr. Fr. 822).²⁾

614. Acest sequestru se

lucruri, transportate în locuri închiriate de cumpărător, priméză pe acela al proprietarului locului închiriat, dacă el a făcut proprietarului, la transportarea lor, cunoscut că prețul încă nu i s'a plătit. O asemenea încunoșcințare trebuie făcută chiar locatarului principal, în cas când cumpărătorul este un sub locatar. Nu este suficientă, în acest cas; numai încunoșcințarea făcută proprietarului. Cas. I 181/89. Bul. pag. 521.

¹⁾ a) Pentru înființarea unui sequestru, după art. 610 din procedura civilă, se cere să fie vorba de arendă sau chirie neplătite și datorite, nu însă și pentru nesiguranța arendașului. Cas. I 82/87. Bul. pag. 129.

²⁾ a) Pentru înființarea unui sequestru, dupe art. 610 din procedura civilă, se cere să fie vorba de arende sau chirie neplătite și datorite, nu însă și pentru ne-

siguranța arendașului. Cas. I 82/87. Bul. pag. 129.

b) Separațiunea averei defunctului de a eredului se poate cere de creditorul său în termen de trei ani, chiar dacă eredele a făcut un act de instreinare, când această instreinare se constată că a fost simulată. Cas. I 377/90. Bul. pag. 1229.

c) Asemănat art. 613 din procedura civilă, un sequestru asigurator sau poprire pe averea cui-va, nu poate fi admisă, dacă cel care o cere nu posedă un titlu care să consiste cel puțin dintr'un act sub semnătură privată emanat de la debitor. Cas. I 42/94. Bul. pag. 86.

d) Legiuitorul comercial, prin art. 899, permite creditorului ca, odată cu intentarea acțiuneispre a se pune și sequestru asigurator pe averea mobilă a debitorului, conform art. 614 și următorii din procedura civilă, fără

va pune cu autorisarea tribunalului debitorului, și subîndatorirea pentru creditor a da cauțiune de daune interese (Pr. 199,

392, ur. 455, 613, 615. ur. —Co. 900)(Pr. Gen. 21).¹⁾

615. Tribunalul va putea asemenea să autorise a se sechestra în mâinile

ca creditorul să fie obligat a avea și a produce un titlu în virtutea căruia cere înființarea sechestrului în condițiile art. 613 din procedura civilă, destul numai ca să dea o cauțiune, care se va determina de tribunal, dacă nu e vorba de o cambie sau un efect comercial la ordin sau la purtător protestat de neplată. Cas. Sect. Vacanțelor. 361|94. Bul. pag. 773.

e) În materie de sechestrul asigurător judecătorul chemat a se pronunța asupra cererii înființării lui nu poate pe această cale să se pronunțe asupra cesțiunii ridicate de debitor că există lucrul judecat între dânsul și creditor când o nouă acțiune este intentată de creditor, acțiune ce se găsește pendinte înaintea instanțelor de fond, această cesțiune urmând a fi rezervată numai acestor instanțe cu ocaziunea unei acțiuni. Cas. I. 57|95. Bul. pag. 781.

¹⁾ a) Un sechestrul convențional poate fi cerut de un coproprietar în indivisiune. La asemenea sechestrul nu se cere dare de cauțiune. Cas. I 279|89. Bul. pag. 755.

b) Creditorul ipotecar este în drept să ia măsură de conservare și de urmărirea asupra averii mobile a debitorului său și mai înainte de urmărirea ipotecei.

Lipsa de cauțiune nu atrage nulitatea sechestrului asigurător, judecătorul fiind în drept să apre-

cieze solvabilitatea creditorului sechestrant. Cas. II 69|90. Bul. pag. 833.

c) Prin aplicarea unui sechestrul judiciar asupra unor bunuri în litigiu, instanțele judecătorești nu prejudică cesțiunea de a sci căruia din litiganți se cuvine a cele bunuri, ci ia pur și simplu o măsură legală de conservarea averii în litigiu. Cas. I 257|93. Bul. pag. 750.

d) Legiuitorul comercial, prin art. 899 permite creditorului ca, odată cu intentarea acțiunii să ceară a se pune și sechestrul asigurător asupra averii mobile a debitorului, conform art. 614 și următorii din procedura civilă, fără ca debitorul să fie obligat a avea și produce un titlu în virtutea căruia cere înființarea sechestrului în condițiile art. 613 din procedura civilă, destul numai ca să dea o cauțiune, care se va determina de tribunal, dacă nu e vorba de o cambie sau un efect comercial la ordin sau la purtător protestat de neplată. Cas. Sec. Vacan. 361|94. Bul. pag. 773.

e) În materie de sechestrul asigurător judecătorul chemat a se pronunța asupra cererii înființării lui nu poate pe această cale să se pronunțe asupra cesțiunii ridicate de debitor că există lucrul judecat între dânsul și creditor când o nouă acțiune este intentată de creditor, acțiune ce se găsește pendinte înaintea instan-

ori-cărui detentor lucrurile mișcătoare a căror proprietate se revendică prin osebuită acțiune. (Pr. 617, ur. 619.—Co. 899) Pr. Gen. 9).

616. El va putea încă să ordone a se secuestra, în mâinile debitorului, efectele sale mobile, pentru creanțele prevădute la art. 613, chiar când nu sunt esigibile, în casurile următoare:

1° Când debitorul a micșorat, prin fapta sa, asigurările ce dedese, sau nu a dat asigurările promise.

2° Când e pericol ca debitorul să fugă sau să-și ascundă ori să-și risipescă averea sa. (Pr. 128, 382, 615, 617 ur. 619.—Co. 899) (Pr. Gen. 10).

617. Dacă debitorul va da, în toate casurile, garanție de ajuns, judecătoria va putea ardica secuestrul de asigurare. (Pr. 610, ur. 613.—Co. 900) (Pr. Gen. 12). 1).

618. Secuestrul de asi-

gurare se va pune prin agenții de urmărire, după aceleași forme ca și cele cerute pentru urmărirea mobilelor, și numai pe mobilele ce se pot urmări. (Pr. 406, 411, ur. 612, 613, ur. 619, ur.—Rg. Port. 73) (Pr. Fr. 821).

619. În toate casurile prevădute prin acest titlu, tribunalul va putea, după trebuințe, și în casurile urgente, să transmită autorității locale ordin înscris că, chiar înaintea mergerei agentului, să se oprască debitorul a scôte sau a da de o parte vreun lucru din cele a căror secuestrare se cere. (Pr. 610, ur. 612, ur, 618).

620. În toate casurile prevădute prin acest titlu, vinderea silită a mobilelor nu se va putea face de cât după ce creditorul va fi dobândit un titlu esecutor. (Pr. 371, 378, 610, ur.) (Pr. Fr. 824, 1°).

țelor de fond, această cestiune urmând a fi rezervată numai acestor instanțe cu ocaziunea judecării noiei acțiuni. Cas. I 57/95. Bul. pag. 781,

1) a) Partea contra căreia se face o cerere de sechestrul ju-

deciar nu pôte să se opună la admiterea lui prin oferirea unei cauțiuni. Dreptul acesta este acordat de lege numai în materie de sechestrul asigurator. Cas. I 66/95. pul. pag. 814.

TITLUL III.

Dispozițiunii relative la
absență.

621. În cazul prevădută de art. 98 a Codicelui Civil, se va prezenta petițiunea de către partea interesată către președintele tribunalului. Asupra acestei petițiuni, și a actelor ce vor alătura, președintele va însărcina pe unul din judecătorii să facă raport, Tribunalul va hotărî, după ce va asculta citirea acestui raport, și concluziunile procurorului (Pr. 622.—Civ. 100) (Pr. Fr. 859).

622. Aceleași formalități se vor urma și când va fi vorba de declararea de absență de la Cartea I, Tit. 4, Cap. 2, al Codicelui Civil. (Pr. 621, 623.—Civ. 101-105) Pr. Fr. 860).

623. Tribunalul, după cererea părții celei mai diligente, va însărcina pe unul sau mai mulți curatori, după trebuință, pentru administrarea intereselor celor presupuși absenți. (Pr. 621, ur.—Civ. 98, ur).

TITLUL IV.

Despre autorizarea femeiei
măritate de către
tribunal.

624. În casurile când femeia măritată va trebui a fi autorizată de justiție, ea va face mai întâi o somațiune bărbatului său, prin un agent al tribunalului, și dacă bărbatul tot va refusa autorizarea sa, femeia va forma cererea către președintele tribunalului, care va cita pe bărbat în camera de consiliu, spre a arăta motivele refuzului său. Pr. 625, ur.—Civ. 197, ur. 200, ur. 1251, 1285.—Reg. Port. 47.—L. Timbr. 19. 6°) 20, 14°) (Pr. Fr. 861).

625. După ce se va asculta bărbatul, sau dacă el nu va veni la dia însemnată, tribunalul va hotărî, asupra cererii femeiei, după ce mai întâi va asculta concluziunile ministerului public. Pr. 624, 626, ur.—Civ. 201) (Pr. Fr. 862).

626. Dacă bărbatul va fi presupus sau declarat absente, și femeia va voi a dobândi autorizarea justiției, ea va adresa cererea la președinte, care va

numi un judecător rapo-
lor și tribunalul va hotărî
asupra raportului său, as-
cultând și conclusiunile
ministerului public. (Pr.
624, ur. 627.—Civ. 98, 101
204) Fr. Fr. 863).

627. Femeia unui in-
terdis se va autorisa con-
form articolelor preceden-
te; ea va alătura pe lângă
petițiunea sa copie lega-
lisată a hotărîrii de in-
terdicțiune. (Pr. 624, ur.
Civ. 204, 205, 435). (Pr.
Fr. 864).

TITLUL V.

Despre separațiunea pa- trimoniilor dintre bar- bați și femei.

628. Cererea pentru se-
parațiunea patrimonilor
nu se va putea forma de
cât după autorizarea ce
președintele tribunalului

1) a) Ou drept cuvânt curtea de
apel declară că hotărîrea care
pronunță separarea patrimoniilor
dintre soți este opozabilă credi-
torilor, când aceștia nu probază
alegațiunea lor că domiciliul so-
ților, atunci când s'a obținut sen-
tința, nu era în județul tribuna-
lului care a pronunțat-o și dinșii
n'au atacat-o în termen de un an.

Numai o omisiune esențială
pöte să provöce casarea hotărîrii.
Cas. I 2/89. Bul. pag. 508.

2) a) Acțiunea în separațiunea
patrimoniilor pornită de femei

va da asupra unei peti-
țiuni ce i se va presenta
spre acest scop.

Președintele, mai inain-
te de a da autorizarea, va
putea face părții observa-
țiunile ce va crede de cu-
viință. (Pr. 629, ur.—Civ.
1256, 1258.—L. Timbr. 20,
2°) (Pr. Fr. 865). 1).

629. Indată ce cererea
pentru separațiunea pa-
trimoniilor se va forma,
grefierul va fi dator a lipi
în sala audiențelor un es-
tract după cerere. Acel
extract va cuprinde:

1° Data cererei;

2° Numele, pronumele,
profesiunea și locuința so-
ților;

3° Cantitatea și arăta-
rea averii dotale după pe-
tițiune și conform foei do-
tale. (Pr. 628, 630, ur.—
Civ. 1259) (Pr. Fr. 866). 2).

contra bărbatului este distinctă
de aceea a lichidării drepturilor
sale dotale și judecata asupra
uneia dintr'insele nu pöte avea
autoritatea lucrului judecat asu-
pra celei-alte; așa dar, nedove-
direa de către creditorii a frau-
dei în cererea de separație de
patrimonii, nu pot să le ridice
dreptul d'a stabili fraudă, dove-
dind inexistența creanței femeii
său că adevăratul quantum al ei
nu este acela ce i s'a recunoscut.
Cas. I 166/92. Bul. pag. 434.

630. Acest extract se va afișa și se va publica cu cheltuiala femeiei în unul din jurnalele localității, sau, dacă acea localitate n'are jurnal, în unul din ale localității vecine. (Pr. 629, 631, ur.) (Pr. Fr. 868).

631. Afară de actele curat conservatoare, tribunalul nu va putea pronunța hotărîrea sa asupra cererii de separațiune, de cât o lună cel puțin după afigerea și publicarea acesteia cereri.) (Pr. 628, ur. 632, ur.—Civ. 1264). (Pr. Fr. 869).

632. După hotărîrea asupra separațiunii bunurilor dintre soți se va scote un extract, care se va afișa în timp de un an în sala audiențelor tribunalului care a pronunțat'o și la tribunalul comercial, precum și în sala primă-

riei comune unde bărbatul își are domiciliul. (Pr. Fr. 872, 1°).

Femeia nu va putea să începă esecutarea hotărîrei, de cât din ziua de când s'a împlinit formalitățile sus-menționate, fără însă să aibă trebuința a accepta expirarea termenului de un an cât ține publicarea. (Pr. 631, 633.—Civ. 1259, 1262, 1263). (Pr. Fr. 872, 2°).

633. După expirarea termenului de un an al publicărilor, creditorii bărbatului nu vor mai putea interveni spre a ataca hotărîrea asupra separațiunii patrimoniilor. (Pr. 631 ur.—Civ. 1261, 1264). (Pr. Fr. 873).¹⁾

634. Separațiunea de patrimonii între bărbat și femeie pôte înceta, și regimul creat prin contractul de căsătorie pôte fi ia-

¹⁾ a) Cu drept cuvînt curtea de apel declara că hotărîrea care pronunță separarea patrimoniilor dintre soți este opozabilă creditorilor, când aceștia nu probează alegațiunea lor că domiciliu soților, atunci când s'a obținut sentința, nu era în județul tribunalului care a pronunțat'o și dînșii n'aû atacat'o în termen de un an.

Numai o omisiune esențială

pôte să provóce casarea hotărîrei. Cas. I 2/89. Bul. pag. 508.

b) Principiul stabilit de art. 633 din procedura civilă are efect numai atunci când hotărîrea de separațiunea patrimoniilor a fost supusă publicității, conform art. 1259 din codul civil. În lipsă de îndeplinirea acestei formalități o atare hotărîre nu pôte fi opozabilă terților persoane. Cas. I 250/95. Bul. pag. 723.

răși restabilit prin consimțimentul ambilor soți. (Pr. 628, ur. 635, ur.—Civ. 1270). (Civ. Fr. 1451, 1°).

635. Spre acest sfârșit, bărbatul și femeia vor da o petițiune la tribunalul care a pronunțat separațiunea patrimoniilor, și vor cere unirea patrimoniilor lor. (Pr. 634, 636, ur.—Civ. 1270).

636. Părțile se vor prezenta în persoană la tribunal, și declararea verbală a voinței lor se va constata în procesul-verbal al audienței.

Tribunalul va pronunța apoi hotărîrea pentru unirea patrimoniilor.

Acastă hotărîre se va publica în extract, conform cu art. 630, ca și aceea pentru separațiunea patrimoniilor. (Pr. 634, ur. 638.—Civ. 1270).

637. Unirea patrimoniilor nu va vătămă întru nimic drepturile dobândite de cei de al treilea, în timpul separațiunii patrimoniilor, conform art. 1265, 1266 și 1267 din Codicele Civil. (Pr. 634, ur.—Civ. 1270) (Civ. Fr. 1451, 3°).

TITLUL VI.

Despre deliberările consiliului de familie

638. În toate cazurile când se cere deliberarea consiliului de familie, dacă hotărîrea nu este dată în unanimitate, fie-care membru și va arăta părerea sa în procesul-verbal.

Tutorul, curatorul, sau orî-care din membrii consiliului de familie, au dreptul a ataca această hotărîre la tribunal, care se va pronunța de urgență. (Pr. 639, ur.—Civ. 365, ur. 401) (Pr. Fr. 883, 884).

639. Când hotărîrea consiliului de familie trebuie să fie supusă aprobării tribunalului, tutorul sau un altul însărcinat în locu'i va prezenta o copie după dînsa președintelui tribunalului, care o va comunica procurorului, și va numi un judecător să facă raport. (Pr. 638, 640, ur.—Civ. 402, 413, 418). (Pr. Fr. 885).

640. Dacă în timp de 15 zile de la data sa, această hotărîre nu s'a prezentat tribunalului, orî-care din membrii consiliului de familie are drept

a cere aprobarea convenită. Pr. 639, 641, ur.) Pr. 887).

641. Orî-care din membrii consiliului de familie are dreptul a interveni la tribunal, și a se opune prin motivele ce va espune înscris, a nu se aproba hotărîrea consiliului. (Pr. 639, ur. 642) (Pr. Fr. 888).¹⁾

642. Hotărîrile tribunalului, ce se vor încheia asupra deliberărilor consiliului de familie, vor fi supuse la apel. (Pr. 316, ur. 639, ur.—Civ. 389.—L. Tim. 29, 8°) (Pr. Fr. 889).²⁾

TITLUL VII.

Despre interdicțiune.

643. In petițiunea care se va da pentru punerea sub interdicțiune a unei persoane, se va enunța imbecilitatea, sminteala, nebunia sau furia; se vor alătura actele justificative

și se vor însemna martorii ce vor fi a se asculta. (Pr. 644, ur.—Civ. 435-440—L. Timbr. 20, 9°) (Pr. Fr. 890).

644. Președintele va comunica petițiunea și toate actele procurorului și va numi un judecător spre a face raport pentru o di hotărîță. El va cere părerea consiliului de familie și opiniunea medicilor competenți, conform art. 422 din codicile civile. Pr. (643, 645, ur.—Civ. 440, ur. 460) (Pr. Fr. 891, 892).

645. Copie după petițiune, după părerea consiliului de familie și aceia a medicilor, se va da în cunoștința pârîtului mai înainte de a se procede la interogatorul său. (Pr. 644, 646 Civ. 442, ur.) (Pr. Fr. 893, 1°)

646. Dacă interogatorul și actele propuse nu sunt îndestulătoare, și dacă

¹⁾ a) Numai tutorul este în drept să atace cu apel hotărîrile pronunțate contra minorului. Prin urmare, este neadmisibil apelul declarat de unul din membrii consiliului de familie. Cas. I 157/90 Bul. pag. 455.

²⁾ a) Sunt supuse apelului toate închierile tribunalului date asupra cererilor de distituire sau excludere din tutelă fără distinc-

țiune între acelea cari au încuviințat sau cari au refuzat asemenea cerere. Cas. Secț. Unite 7/90. Bul. pap, 11.

b) Numai tutorele este în drept să atace cu apel hotărîrile pronunțate contra minorului. Prin urmare, este neadmisibil apelul declarat de unul din membrii consiliului de familie. Cas. I 157/90. Bul. pag, 455.

faptele se pot justifica prin martori, tribunalul va ordona și ascultarea de martori în forma ordinară.

Martorii se vor asculta sau în prezența părîtului, sau afară din prezența sa, după împrejurări; în acest din urmă cas, consiliul părîtului îl va putea reprezenta. (Pr. 645, 647.—Civ. 442, ur.) (Pr. Fr. 893, 2°, 3°).

647. Se vor urma toate celelalte reguli prescrise în codicele civile la capitolul «Despre interdicțiune». (Pr. 643, ur.) — Civ. 435-457).

TITLUL VIII.

Despre cesiunea bunurilor.

648. Debitorii cari vor fi în pozițiune de a reclama cesiunea judiciară acordată de art. 1126 al Codicelui civil vor fi ținuți a depune la grefa tribunalului unde această cerere va fi făcută, bilanțul lor, registrele lor, dacă au, și titlurile lor active. (Pr. 649, ur. — Civ. 1122, ur.) (Pr. Fr. 898).

649. Cererea debitorului se va adresa la tribunalul domiciliului său. Pr.

58, 648, 650, ur. — Civ. 87) (Pr. Fr. 899).

650. Această cerere va fi comunicată ministerului public. Ea nu va suspenda efectul nici unei urmăriri, afară numai dacă judecătorii, chemând și pe părți, vor ordona ca să se suspende această esecutiune, provisoriu. (Pr. 648, ur. 651, ur.) (Pr. Fr. 900).

651. Debitorul admis la beneficiul de cesiune va fi dator să declare în persoană, chemându-se creditorii, în audiența publică a tribunalului, că voește a ceda bunurile sale.

Tribunalul va încheia proces-verbal după această declarare. (Pr. Fr. 901).

Dacă debitorul va fi închis, el va fi adus înaintea judecăței, spre a face această declarațiune. (Pr. 648 ur. 652, ur. — Civ. 1127) (Pr. Fr. 902).

652. Hotărîrea care va admite cesiunea bunurilor dă putere creditorilor a vinde bunurile mobile sau imobile ale debitorului, și se va procede la această vindere în formele prescrise pentru moscenitorii sub beneficiu de inventar. (Pr. 684, ur. 653. — Civ.

1126) (Pr. Fr. 904).

653. Nu pot fi admiși la beneficiu de cesiune, stelionarii, bancruții frauduloși, persoanele condamnate pentru furt sau înșelăciune (escrocherie); nici comptabilii, tutorii, administratorii sau depositarii. (Pr. 648, ur. Civ. 390, 1125. Co. 695, ur.—P. 306, 332, ur.) (Pr. Fr. 905).

TITLUL IX.

Proceduri relative la deschiderea unei succesiuni.

Secțiunea 1.—*Despre punerea pecetilor după morțe.*

654. În toate cazurile când legea ordonă punerea de peceti după morțe a unei persoane, aceste peceti se vor pune de către unul din judecătorii tribunalului de județ. Președintele tribunalului va putea însă delega această misiune judecătorului de plasă local. (Pr. 391, 655, ur. 659, ur.—Civ. 391, 681, 723, 730, 731, 916-919.—Co. 703, 704, ur.—P. 198, ur.) (Pr. Fr. 907).

655. Pecetea ce se va pune va fi aceea a tribunalului său a judecătoriei de plasă. (Pr. 654) (Pr. Fr. 908).

656. Punerea pecetilor pôte fi cerută:

1° De toți acei cari pretind drepturi în succesiune saũ. în comunitate.

2° De toți creditorii cari aũ un titlu esecutor asupra bunurilor ce trebuiesc puse sub peceti.

3° În cas de absență a moscenitorilor ori a unuia din ei, de persoanele cari se deaũ în casă cu defunctul, de rudele saũ amicii lui. (Pr. 654, 657, ur.—Civ. 730, 731.—Co. 703, 704, 746-757) (Pr. Fr. 909).

657. Pecetele se vor putea pune, chiar de oficiu, după declarațiunea procurorului ori primarului local către tribunal, când e vorba de minori ce nu aũ încă tutor, ori de mosceniri vacante, saũ când defunctul a fost depositar public spre a se pecetlui lucrurile publice depuse la densusul. (Pr. Fr. 911).

În comunele rurale, pentru cazurile prevădute de acest articol, primarul comunei va putea închide și pecetlui lucrurile defunctului, mai înainte chiar de a veni ordinea tribunalului și de a sosi judecătorul ce are să pună pecetele

sale, vestind însă îndată pe tribunal despre acesta. (Pr. 654, ur. 658, ur.—Civ. 395, 730. L. Timbr. 18, 11°).

658. Dacă pecetele nu vor fi puse înaintea îngropării, judecătorul va constata printr'un proces-verbal minutul când a fost chemat să le pună, și causele care au întârziat punerea pecetilor. (Pr. 659, ur.) (Pr. Fr. 913).

659. Judecătorul însărcinat cu punerea pecetilor, va încheia la fața locului un proces-verbal care va cuprinde :

1° Anul, luna, ziua și ora;

2° Motivul punerii pecetilor;

3° Numele, pronumele, profesiunea, domiciliul persoanei ce a cerut punerea pecetilor, sau domiciliul ales de dânsa în acea comună dacă locuiește în altă parte;

4° Dacă nimeni n'a făcut asemenea cereri, procesul-verbal va spune că pecetele sunt puse de oficiu, după declararea procurorului ori a primarului;

5° Arătările și disepersonnelor, cari au fost față la punerea pecetilor;

6° Arătarea locurilor,

biurourilor, lădilor, dulapurilor pe cari s'au pus pecetele;

7° O descriere pe scurt a obiectelor cari nu sunt puse sub peceti. (Pr. 654, ur. 657, ur. 660, ur.—L. Timbr. 18, 12°) (Pr. Fr. 914, 10-8°).

660. Judecătorul, după trebuință, va putea așeza și un custode pentru paza lucrurilor de sub peceti. (Pr. 418-420, 659) (Pr. Fr. 914, 10°).

661. Tote cheile de la lădile, dulapurile și locurile închise cu peceti, se vor lua de judecătorul care a pus pecetele, și se vor depune la tribunal.

Mențiune despre luarea acestor chei se va face în procesul verbal. (Pr. 659) (Pr. Fr. 915).

662. Dacă la punerea pecetilor se va găsi un testament sau alte hirtii pecetluite, judecătorul va constata forma exterioră, pecetea și subscrierea de va fi, va parafa plicul atit el cât și părțile presente, dacă știu sau pot subscrie, și va arata ziua și ora când pachetul va fi de dânsul prezentat președintelui tribunalului județian. Tote

acestea se vor menționa în procesul lui verbal care va fi scris de părți, sau se va face mențiune de refuzul ori neputința de a subscrie. (Pr. 659, ur. 664, ur. — Civ. 859, 864, 892) (Pr. Fr. 916).

663. Obiectele mobile, care nu se pot pune sub pecetii, se vor încredința unui custode; custodele se va plăti, și lucrurile se vor întreține cu cheltuiala moștenirei, (Pr. 418-420, 659, 669).

664. Când testamentul se va fi depus la tribunal, președintele tribunalului, după ce va chema pe persoanele ce au figurat ca părți interesate la punerea pecetilor, îl va deschide, va constata starea sa materială, și-l va conserva în tribunal, constatând toate acestea printr'un proces-verbal. (Pr. 662.—L. Timbr. 20, 16°) (Pr. Fr. 918).

665. Dacă la punerea pecetilor, porțile și ușile se află închise, sau se ivesce alt obstacol prin care se împiedică punerea pecetilor, judecătorul le va deschide, ajutându-se la trebuință, și cu agenții ad-

ministrațiunii locale. (Pr. 412, ur. 654, ur.) (Pr. Fr. 921).

Secțiunea 2. — Despre opozițiuni la punerea pecetilor.

666. Opozițiunile la punerea pecetilor pot fi făcute sau prin o declarațiune în procesul verbal, sau prin o petițiune dată președintelui tribunalului care a ordonat pecetluirea. (Pr. 654, 659, 667. — Civ. 732.—L. Timbr. 20, 7°) (Pr. Fr. 926).

667. Judecătoria, apretuind, va judeca de urgență, și va menține sau va suspenda operațiunea punerii pecetilor. (Pr. 666).

Secțiunea 3. — Despre ridicarea pecetilor și inventariu.

668. Pecetile nu vor putea fi ridicate și inventariul făcut, de cât trei zile după îngropare, de vor fi puse înainte, și trei zile după punere, de vor fi puse, de la îngropare, afară numai de casuri urgente. (Pr. 654, ur. 658, 669, ur.—L. Timbr. 18, 11°) (Pr. Fr. 928).

669. Dacă moștenitorii sau câți-va din ei, sunt minori neemancipați, nu

se vor ridica peceteile mai înainte d'a li se numi tu-
tor, sau de a fi emanci-
pați. (Pr. 667. — Civ. 355,
394, 421, ur.) (Pr. Fr. 929).

670. Toți acei cari sunt
în drept de a cere pune-
rea pecetilor, pot cere ri-
dicarea lor, afară numai
de aceia cari au cerut pu-
nerea pecetilor în virtutea
art. 656, 3°. (Pr. 656, 1°, 2°, 3°.
657. Co. 753) (Pr. Fr. 930).

671. Ridicarea peceti-
lor se va face în urma
unei ordini a tribunalului.

Tot de o dată tribunalul
va anunța, pentru ca să a-
siste la ridicarea pecetilor,
pe soțul ce va fi în viață,
pe moștenitorii cunoscuți
sau presupuși, pe execu-
torul testamentar, de va
fi, pe legatarii ce se vor
cunoște, pe persoanele ce
au făcut opozițiune la pu-
nerea pecetilor, sau pe
ministerul public, dacă
moștenirea e vacantă.

Tote aceste persoane se
pot presenta înși-le sau
prin mandatarî.

În diua însemnată, se va
procede la ridicarea pe-
cetilor față cu părțile che-
mate, sau în lipsa lor. Se
va forma un proces-verbal
despre ridicarea pecetilor.

(Pr. 654, ur. 666, 672, ur.
—Civ. 393, 681.—L. Timbr.
18, 11°).

672. Acest proces-ver-
bal va coprinde: 1° data;
2° numele, profesiunea, lo-
cuința celor ce au cerut
ridicarea pecetilor, dacă a
fost asemenea cerere; 3°
ordinul tribunalului pen-
tru ridicarea pecetilor; 4°
numele, pronumele, pro-
fesia persoanelor chemate
și cari au asistat; 5° di-
sele și observările lor;
6° arătarea stărei în care
s'au găsit peceteile. (Pr.
659. 671, 673, ur.—P. 198,
ur.) (Pr. Fr. 936).

673. Peceteile vor fi ri-
dicate una după alta pe cât
se va face și inventariul.
(Pr. 668, ur. 672, 674, ur.—
Co. 753) (Pr. Fr. 937).

674. Inventariul se va
face față cu persoanele ce
asistă la scoterea peceti-
lor. (Pr. 671, 673, 675, ur.—
Co. 754) (Pr. Fr. 942).

675. Acest inventariu
va fi o descriere fidelă a
tuturilor obiectelor aflate
sub peceti.

El va coprinde pe larg
cele menționate în pro-
cesul-verbal de ridicarea
pecetilor, descrierea cu a-
mănuntul a obiectelor a-

flute, arătarea calității și a cantității lor, pe cât se va putea. (Pr. 672-ur. 376.—Co. 754) (Pr. Fr. 943).

676. Tóte pretențiunile câte se vor ivi în timpul formării inventariului se vor trece în procesul-verbal, spre a se apretui și judeca de tribunal, (Pr. 674, ur.) (Pr. Fr. 936, 8° în fine.)

Secțiunea 4. — *Despre vîndarea mobilelor unei moșteniri.*

677. Când vîndarea mobilelor unei moșteniri se va face în virtutea art. 730, 1°, din Cod. Civ., această vîndare se va executa, conform regulilor prescise pentru vîndarea silită a mobilelor prin art. 437, 438, 439, 440, 443, 444, 445. (Pr. 678, ur.—Civ. 396, 707, 716, 916.—L. Timbr. 33, 3°) (Pr. Fr. 945).

678. Partea interesată se va adresa la președintele tribunalului local, alegînd și un domiciliu în acel loc, dacă locuiesc în altă parte. (Pr. 677, 679, ur.) (Pr. Fr. 946).

679. Se va procedea la

1) a) O împărțeală nevalabilă nu pòte fi opusă de coeređiil creditorului ipotecar urmăritor, cari pot combate natura și legalita-

facerea inventariului obiectelor de vîndut, după ce se va chema atît cel ce a făcut cererea, cât și alte persoane interesate cunoscuta. (Pr. 670, 680) (Pr. Fr. 947).

680. Vîndarea publică se va face la locul însemnat de tribunal, conform art. 430. (Pr. 432, 677, ur.—Rg. Port. 77) (Pr. Fr. 949).

Secțiunea 5.— *Despre vîndarea bunurilor imobile ale minorilor.*

681. Vîndarea imobilelor minorilor nu va putea fi ordonată de cât după un avis al rudelor, arătător de natura bunurilor și de valoarea lor aproximativă.

Acest avis nu va fi necesar, dacă bunurile vor fi tot de odată și ale majorilor, și dacă vîndarea este cerută de dênșii. Se va urma atunci conform cu regulile din secțiunea următoare. (Pr. 682, ur. 691, ur.—Civ. 355, ur. 401-404, 409, 717, 728, 736.—L. Tim. 33, 2°, 3°) (Pr. Fr. 953).¹⁾

tea actelor cel'i se opun spre a'î impiedica de a împărți imobilul ipotecat chiar dacă a probat veri-o fraudă din partea coeređilor.

682. Când tribunalul va întări acest avis, va declara tot în hotărîrea sa, că vinderea se va face în ființa tutorului, înaintea tribunalului: sau dacă vinderea nu se poate face înaintea tribunalului, el va orândui pe un judecător, sau pe subprefectul respectiv cu judecătorul de plasă, spre a o săvârși la fața locului, conform art. 403 din Codicele civile. (Pr. 681, 683, ur.) (Pr. Fr. 954).

683. Incheierea care va ordona vinderea va însemna și prețul cu care are a se începe și condițiunile ei. (Pr. 682, 684, ur.—Civ.

401) (Pr. Fr. 955, 1°).¹⁾

684. Astă prețuire va fi regulată sau după avizul rudelor, sau după titlurile proprietății, sau după contractele autentice sau iscălite cu dată certă, și de nu sunt contracte, după rolul contribuțiunei fonciare.

Cu toate acestea, tribunalul va putea, după împrejurări, să procedă la estimarea totală sau parțială a imobilelor.

Estimarea acésta se face după importanța și natura bunurilor, prin unul sau trei experți, numiți de tribunal spre acest sfârșit. (Pr. 213, 683, 685, ur.—

Cas. I 389/90. Bul. pag. 1248.

b) Art. 681, 683 și 684 din procedura civilă se referă numai la vânzările voluntariii pentru eșirea din indivisiune, când sunt minorii în cauză, iar nu și la vânzările silite cerute de creditorii; așa dar, în acest din urmă cas, nu e nevoie facerea unei expertise de la care să se începă licitațiunea ca urmând a începe de la prețul ce, conform art. 540 proc. civilă, creditorul urmăritor este ținut să'l fixeze. Cas. II 101/91. Bul. pag. 820.

¹⁾ a) Dacă la ziua hotărîită pentru licitațiune nu se oferă un preț mai mare de cât cel fixat de tribunal pentru vânzarea unui imobil al falitului, tribunalul e în

drept a aproba prețul oferit, chiar când ar fi mai mic.

Regulile relative la constituirea tribunalului cu asistența ministerului public, nu sunt aplicabile la vânzările de imobile ale falitului. Cas. II 93/90. Bul. pag. 908.

b) Art. 681, 683 și 684 pr. civ. se referă numai la vânzările voluntariii pentru eșirea din indivisiune, când sunt minorii în cauză, iar nu și la vânzările silite cerute de creditorii; așa dar, în acest din urmă cas, nu e nevoie de facerea unei expertise de la care să se începă licitațiunea, ca urmând a începe de la prețui ce, conform art. 540 pr. civilă, creditorul urmăritor este ținut să'l fixeze. Cas. II 101/91. Bul. pag. 820.

Civ. 401, 1171, 1176, 1182) (Pr. Fr. 955, 2°, 3°, 4°).¹⁾

685. Dacă estimarea a fost ordonată, expertul său expertii, după ce vor jura, sau înaintea președintelui tribunalului său înaintea judecătorului numit de dânsul, vor face raportul lor, care va arăta în scurt bazele estimărei, fără de a intra în amănunte de descriere a bunurilor de vândare.

Acest raport se va depune la grefa tribunalului, și se va da copie după dânsul la cei ce o vor cere. (Pr. 218, ur. 684, 686, ur.—Civ. 734.—L. Timbr. 18, 20°; 21, 18°) (Pr. Fr. 956).

686. Se va forma apoi un act de publicațiune, care va cuprinde:

1° Arătarea hotărîrii care autorisază vândarea;

2° Numele, pronumele

minorului și al tutorului său;

3° Arătarea imobilelor ce se vînd, și un extract din condițiunile vînderei, coprinse mai pe larg în hotărîrea vînderei;

4° Prețul cu care are să se începă licitațiunea;

5° Zioa, locul și ora când are să se facă vîndarea. (Pr. 683. ur. 687, ur.—Civ. 403) (Pr. Fr. 958).

687. Acest act se va afișe, în timp de 30 zile cel puțin, atât la ușa tribunalului, sau la locul unde are să se facă vîndarea, cât și la ușa primăriei unde se află aședat imobilul.—Tot de odată, un extract se va publica într'un jurnal al localității, sau în lipsă, în unul din ale localității vecine. (Pr. 507, 508, 686, 688, ur.) (Pr. Fr. 959).²⁾

688. Dacă în ziua in-

1) a) Art. 681, 683 și 684 pr. civilă se referă numai la vîndările voluntarii pentru eșirea din divisiune, când sunt minori în cauză, iar nu și la vîndările silite de creditorii; așa dar, în acest din urmă cas, nu e nevoie de facerea unei expertise de la care să se începă licitațiunea, ea urmînd a începe de la prețul ce, conform art. 540 pr. civilă, cre-

ditorul următor este ținut să'l fixeze. Cas. II 101/91. Bul. pag. 820.

2) a) Formalitatea publicării cerută de art. 687 din procedura civilă este substanțială și lipsa ei atrage nulitatea ordonanței de adjudecare. Cas. II 3/92. Bul. pag. 57.

b) Afșarea la ușa tribunalului sau la aceea a primăriei în timp de mai puțin de 30 zile, a afș-

semnată pentru adjudecațiune, nu este un preț nici măcar egal cu prețul însemnat de tribunal și publicat, Tribunalul va putea, după împrejurări, să-l să aprobe prețul eșit, să-l să anăne vândarea pentru alt termen care se va publica tot cu modul prevădută în articolul precedent. (Pr. 687, 689, ur.) (Pr. Fr. 963).¹⁾

689. Sunt declarate co-

mune, acestuși titlu articolele 537, 538, 542, 543, 544, 1°; 545, 546, 551, 552, 553, 556, 557. (Pr. Fr. 964, 1°).²⁾

690. În cele opt dile cari, vor urma după adjudecațiune, ori cine va putea să supraliciteze cu o a zecea parte mai mult peste prețul eșit, conformându-se și cu cele cuprinse la art. 548, 549. (Pr. 550, 688, ur.) Pr. Fr. 965, 1°).

telor și publicațiunilor, prevădute de art. 687 din pr. civilă, atrage nulitatea vânderei. Cas. I 177/93. Bul. pag. 464.

¹⁾ a) Dacă la ziua hotărâtă pentru licitațiune nu se oferă un preț mai mare de cât cel fixat de tribunal pentru vândarea unui imobil al falitului, tribunalul e în drept a aproba prețul oferit, chiar când ar fi mai mic.

Regulele relative la constituirea tribunalului cu asistența ministerului public nu sunt aplicabile la vândările de imobile ale falitului. Cas. II 93/90. Bul. pag. 908.

²⁾ a) În materie de licitațiune publică, pentru eșirea din indivisiune, recursul în casațiune, contra ordonanței de adjudecare este neadmisibil; cererea de nulitate actelor de procedură, nu se poate face de cât pe cale de acțiune principală. Cas. II 61/88. Bul. pag. 605; 130/89. Bul. pag. 873; Cas. II 99/95. Bul. pag. 939.

b) Ordonanțele de adjudecare date de tribunal în materie de vândare voluntară nu sunt susceptibile de apel și recurs. Cas.

Secț. Unite No. 18/90. Bul. pag. 1217.

c) În materie de vândare pentru eșirea din indivisiune, ordonanța de adjudecare nu este susceptibilă de recurs în casațiune; numai calea acțiunii principale e acordată contra ei. Cas. II 13/91. Bul. pag. 90; Cas. II 82/93. Bul. pag. 511. Cas. II 101/93. Bul. pag. 628.

d) Ordonanțele de adjudecațiune, date în materie de vândări de bună voe, prin licitațiune publică, a averilor nemișcătoare de minori, nu sunt susceptibile de recurs în casațiune ca în materie de vândări silite. Cas. II 106/92. Bul. pag. 413.

e) În materie de adjudecațiune, vândarea se poate desființa pentru nerespunderea prețului și pe căile ordinare acordate de art. 1029 și 1365 din codul civil.

Aprecierile de fapt scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 274/92. Bul. pag. 989.

f) Ordonanța de adjudecațiune a unui imobil al falitului, efectuată după cererea sindicului, pen-

Secțiunea 6. — *Despre împărțiri și licitațiuni.*

691. Impărțirea de succesiuni între mai multe persoane se va face prin tribunal, dacă ele nu o pot face prin bună înțelegere. (Pr. 63, 692, ur.—Civ. 728-750.— L. Timbr. 33, 2°, 3°).¹⁾

692. In casurile prevădute de art. 733 și 747, din Codicele Civil, împărțirea se va face după cererea părții celei mai diligente. (Pr. 691, 693, ur.—Civ. 95, 409, 728, 785, 1388, ur. 1530, 1825.— L. Timbr. 21, 13°) (Pr. Fr. 966).

693. Numirea de tutori pentru minori, cari, într'o împărțelă, au interese contrarii, se va face de către tribunal, după avisul consiliului de familie. (Pr. 638, 691.—Civ. 99, 356, ur.

tru lichidarea activului, nu este susceptibil de recurs în casațiune. Cas. II 175|93 Bul, pag. 925.

g) Ordonanța de adjudecațiune pentru vîndarea voluntară a unui imobil, făcută prin licitațiune publică, nu este susceptibilă de recurs în casațiune. Calea ce par- tea vătămata ar putea avea contra unor asemenea ordonanțe este numai aceea a acțiunei principale. Cas. II 122|95 Bul. pag. 974.

409, 747) (Pr. Fr. 968).

694. Asupra raportului judecătorului numit pentru operațiunile împărțelei conform art. 733 din codicele civil, tribunalul va hotări a se face împărțela în natură, și de va fi trebuință, va hotări vinderea unora sau mai multor imobile.

Acastă vindere se va face prin licitațiune, sau înaintea judecătorului sau înaintea tribunalului unde se află așezat imobilul, cu espertiză sau fără espertiză, după împrejurări. (Pr. 691, 694.—Civ. 734, 1388) (Pr. Fr. 970).

695. Dacă tribunalul va hotări a se face espertiză, el va putea numi unul sau trei esperți cari, după ce vor jura, vor face la fața locului raportul lor după bazele estimărei, fără să

^{1) a)} Până la terminarea partagiului unui imobil ce aparține mai multor coproprietari în indivisiune, justiția este în drept să încuviințeze, după cererea unuia dintr'ênșii, încheerea lui prin licitațiune publică, dacă nu se învoesc asupra modului cum trebuie să'l administreze, fără ca această decisiune să cadă sub controlul curței de casațiune. Cas. I 319|91 Bul. pag. 923.

intre în amănunte de descriere a obiectelor de împărțit. (Pr. 212, ur. 694, 696, ur.—Civ. 734, ur.—L. Timbr. 18, 20°, 21, 18°) (Pr. Fr. 971, 1°, 3°).

696. Vândarea obiectelor se va face conform cu cele ce s'a dis pentru vândarea bunurilor imobile ale minorilor. (Pr. 683-690, 695, 697, ur.—Civ. 748) (Pr. Fr. 972).¹⁾

697. Dacă în ziua însemnată pentru adjudicațiune prețul eșit nu va fi egal cu prețul pus de tribunal, se va proceda cum s'a dis în art. 688. (Pr. 696, 698) (Pr. Fr. 973, 5°).

698. În cele opt zile după adjudicațiune, oricine va putea să supraliciteze cu o a decea parte mai mult peste prețul adjudicațiunii, conform cu cele disese la art. 690. (Pr.

546, ur. 696, ur.) (Pr. Fr. 973, 6°).

699. Când situațiunea imobilului va cere mai multe expertise deosebite și se va constata că fiecare imobil nu se poate împărți, vinderea prin licitațiune nu se mai face, dacă, din apropierea raporturilor, rezultă că totalitatea imobilelor poate a se împărți în natură. (Pr. 691, 700, ur.—Civ. 741, 742, 744). Pr. Fr. 974).

700. Dacă cererea este, ca imobilul său imobilele să se împartă în mai multe părți, în natură, expertii, după ce vor face estimarea, vor însemna cum trebuie să se compună fiecare lot sau parte a se da.

Raportul expertilor, fiind aprobat de tribunal, loturile sau părțile vor fi trase la sorti, față cu părțile, înaintea tribuna-

¹⁾ a) Ordonanțele pe adjudicare date de tribunal în materie de vîndare voluntară nu sunt susceptibile de apel și recurs.

Asemenea ordonanță avînd caracterul unei convențiuni încheiate de părți sub prevegherea justiției, nu pot fi atacate, în lipsă verii unei dispozițiuni exprese a legei, de cît printr'o acțiune prin-

cipală în nulitatea vînderei. Cas. Sec.-Unite 18/90 Bul. pag. 1217.

b) În materie de adjudicațiune, vîndarea se poate desființa pentru nerespunderea prețului și pe căile ordinare acordate de art. 1020 și 1365 din codul civil.

Aprecierile de fapt scapă de controlul curții de casațiune. Cas. I 374/92 Bul. pag. 989.

lului său a unui judecător-comisar numit de tribunal. (Pr. 212, ur. 691, 699, 701.—Civ. 737, ur. 743, ur.) (Pr. Fr. 995).

701. În cele alte cazuri se va urma conform cu art. 737 până la art. 750 din Codicele Civil. (Pr. 700).

Secțiunea 7.— Despre beneficiul de inventariu

702. Dacă moștenitorul beneficiar voiesc, înainte d'a se declara moștenitor, ca, conform cu Codicele civile, să se autorizeze a vinde bunurile mișcătoare ale moștenirei, el va prezenta, spre acest sfârșit, o petițiune la președintele tribunalului locului, unde s'a deschis moștenirea.

Vinderea se va face înaintea unui agent judecătoresc, conform art. 432, 437, 438, 439, 440, 442, 443, 444 și 445. (Pr. 677, 703, ur.—Civ. 95, 405, 704, ur. 713, ur. 716) (Pr. Fr. 986).

703. Dacă cererea este de a se vinde imobile de ale succesiunii, moștenitorul beneficiar va prezenta președintelui tribunalului locului unde e des-

chisă succesiunea, o petițiune în care se arată necesitatea acestei vânderi și imobilele de vândut.

Președintele tribunalului va comunica cererea ministerului public, și va hotărâ de trebue a se face vândarea, și de trebue să nu a se face aprețuirea de experti. (Pr. 702, 704, ur.—Civ. 95, 704, 717) (Pr. Fr. 987).

704. Se va procede la vindere, după formalitățile prescise pentru vinderea imobilelor unui minor. (Pr. 681-690, 702, ur. 705, ur.) (Pr. Fr. 988, 1°).

705. Moștenitorul beneficiar se va socoti moștenitor pur și simplu, dacă a vândut imobile fără a se conforma regulilor prescise mai sus. (Pr. 702, ur.—Civ. 689, 711, ur. 717) (Pr. Fr. 988, 3°).

706. Acțiunile ce moștenitorul beneficiar are a intenta în contra moștenirei, le va intenta în contra celor alți moștenitori, dacă sunt; în cazul contrariu, el le va intenta în contra unui curator ce se va numi după formele cum se numesc curatorii la moștenirile vacante. Civ.

13, 725, 1882, 1883) (Pr. Pr. 996).

707. Moștenitorul beneficitar va fi obligat a da socotelă despre administrarea sa, și va fi responsabil de actele gestiunii sale. (Civ. 713, 714, ur.) (Pr. Pr. 995).

TITLUL X.

Despre convențiunile matrimoniale.

708. Tóte convențiu-

1) a) Regimul dotal nu se presupune, ci trebuie stabilit cu acte făcute conform legii.

De aceea ori-cari ar fi declarațiunile schimbate între o femeie măritată și un al treilea pentru a stabili dotalitatea unor bani datorii femeii, creditorii acestea pot popri sumele datorite și cere plata lor la terțiul deținător. Cas. I 27/89 Bul. pag. 39.

b) Contractul de căsătorie este solemn și, ca atare, trebuie făcut în formă autentică. Neîndeplinirea formalităților solemne atrage după sine neexistența contractului. Cas. I 38/89 Bul. pag. 121.

c) Schimbul dotal, autorizat, în condițiunile prevăzute de art. 1254 din Codul Civil, este supus la formalitățile transcripției stabilite pentru convențiunile matrimoniale. Numai sub această condițiune, imobilul pus în loc devine dotal și numai ast-fel este valabilă instrăinarea imobilului dotal, în locul căruia s'a făcut schimbul. Cas. I 354/89 Bul. pag. 932.

d) Lipsa de transcripțiune nu ridică unui act dotal caracterul

nile matrimoniale, sau contractele de căsătorie și foile dotale, se vor trece din cuvânt în cuvânt într'un registru special ce se va ține la grefa fiecărui tribunal de județ. (Pr. 709, ur.—Civ. 1228, ur.)¹⁾.

709. Contractul de căsătorie, se va subscrie atât de bărbat cât și de femeie, precum și de părinții lor, și de cei ce constituie dota, dacă dotă exis-

său între părți, dacă ela a fost depus la tribunal mai înainte de celebrarea căsătoriei. Un asemenea efect nu se produce de cât numai față cu cei d'al treilea. Cas. I 174/90 Bul. pag. 584.

e) Nu se poate invoca pentru prima oară în casațiune un motiv de casare asupra unui punct nepropus la instanțele de fond.

Un act dotal transcris în registrele de acte autentice este opozabil terțiilor persoane când instanța de fond constată în fapt că în acel timp nu se ținea la tribunal registrele speciale pentru asemenea acte. Cas. I 235/90 Bul. pag. 755.

f) Este valabilă convențiunea matrimonială depusă la tribunal spre legalizare, înaintea celebrării căsătoriei, și transcrisă în registre în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce ea trebuie să provóce diferitele cercetări ce cată să se facă în privința posesiunii inzestrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinilor ce ar fi existat asupra lui. Cas. I 124/91 Bul, pag. 300.

tă. (Pr. 708, 710, ur.—Civ. 1333, ur. 1228, ur. 1235, ur.—L. Timbr. 2¹, 8⁰).¹⁾

710. Mai înainte de celebrarea căsătoriei ambii soți, împreună cu cei ce au constituit dota, se vor prezenta, în persoană sau prin procuratori speciali

înaintea tribunalului domiciliului bărbatului cu petițiune subscrisă de dânsii spre a cere transcripțiunea contractului în registrul tribunalului. (Pr. 709, 711, ur.—Civ. 1228, ur.—Co. 19 2⁰).²⁾

711. Președintele va

a) Convențiunile matrimoniale fiind acte solemne, ca atare trebuie făcute în formă autentică înainte de celebrarea căsătoriei și trecute într'un registru special la tribunalul domiciliului bărbatului. Cas. I 218/93 Bul. pag. 741.

b) Un act dotal transcris, nu în registrul special prevădut de lege pentru asemenea acte, ci în registrul general al tribunalului în care se trece și cele-alte acte, este valabil și opozabil terților persoane. Cas. I 218/95 Bul. pag. 604.

¹⁾ a) Mandatul dat unei persoane pentru a consimți la un act pentru care forma autentică este prescrisă de lege sub pedeapsă de nulitate trebuie să fie dat tot în formă autentică. Cas. I 215/88 Bul. pag. 721.

b) Contractul de căsătorie este solemn și, ca atare, trebuie făcut în formă autentică. Neindeplinirea formalităților solemne atrage neexistența contractului.

Autenticarea unui act nu se poate face de alți judecători de cât de aceea cari au luat consimțământul părților.

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal ci numai un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/89 Bul. pag. 121.

c) Este valabilă convențiunea matrimonială depusă la tribunal

spre legalizare, înainte de celebrarea căsătoriei, și transcrisă în registru în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce a trebuit să provoce diferitelor cercetări ce cată să se facă în privința posesiunii înzestrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinile ce ar fi existat asupra lui. Cas. I 124/91 Bul. pag. 300.

²⁾ a) Mandatul dat unei persoane spre a consimți la un act pentru care forma autentică este prescrisă de lege sub pedeapsă de nulitate trebuie să fie dat tot în formă autentică. Cas. I 215/88. Bul. pag. 721.

b) Contractul de căsătorie este solemn și ca atare, trebuie făcut în formă autentică. Neindeplinirea formalităților solemne atrage dupe sine neexistența contractului.

Autenticarea unui act nu se poate face de alți judecători de cât de aceea cari au luat consimțământul părților.

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal ci numai un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/89. Bul. pag. 121.

c) Femeia poate să se prezinte cu creanța sa dotală la masa familiei și la deliberațiunile relative la concordatul bărbatului său, când acea creanță nu e

opri originalul contractului, și dacă dota constă numai în mișcătoare, el va da ordin greșierului ca, în termen de trei zile de la primirea petițiunii, să facă transcripțiunea. (Pr. 710, 712, ur.)¹⁾

712. Dacă dota coprinde imobile, se va face cercetare prin tribunalul locului unde ele sunt așe-

zate, despre posesiunea înzestrătorului, și ipotecile sau alte drepturi reale ce pot fi puse asupra lor.

Mențiune despre această cercetare se va face în procesul-verbal, înscris pe marginea orî în josul registrului de transcripțiune. Pr. 711, 713, ur.—Civ. 1235 ur. 1240.)²⁾

713. Dacă din toate aceste

garantată printr'o ipotecă legală, fără ca prin acceptarea dividendului să piardă în contra barbatului și a bunurilor ceî vor a deveni în urma drepturilor și acțiunile sale personale și ipotecare pentru acoperirea integrală a dotei sale. Cas. II 278/90. Bul. pag. 743.

d) Este valabilă convențiunea matrimonială depusă la tribunal spre legalizare înaintea celebrării căsătoriei și transcrisă în registre în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce a trebuit să provoce diferitele cercetări ce cată să se facă în privința posesiunii înzestrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinilor ce ar fi existat asupra lui. Cas. I 124/91. Bul. pag. 300.

1) a) Contractul de căsătorie este solemn și, ca atare, trebuie făcut în formă autentică. Neîndeplinirea formalităților solemnne atrage după sine neexistența contractului.

Autenticarea unui act nu se poate face de alți judecători de cât de aceia cari au luat consimțământul părților.

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal ci numai

un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/83. Bul. pag. 121.

b) Este valabilă convențiunea matrimonială depusă la tribunal spre legalizare înaintea celebrării căsătoriei, și transcrisă în registre în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce a trebuit să provoce diferitele cercetări ce cată să se facă în privința posesiunii înzestrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinilor ce ar fi existat asupra lui. Cas. I 124/91. Bul. pag. 300.

2) a) Contractul de căsătorie este solemn și, ca atare, trebuie făcut în formă autentică. Neîndeplinirea formalităților solemnne atrage după sine neexistența contractului.

Autenticarea unui act nu se poate face de alți judecători de cât de aceea cari au luat consimțământul părților.

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal ci numai un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/89. Bul. pag. 121.

b) Este valabilă convențiunea matrimonială depusă la tribunal spre legalizare înaintea celebrării

cercetării va rezulta întârziere, și căsătoria va trebui să fie celebrată îndată, președintele tribunalului va da bărbatului un extract legalizat, după contractul său de căsătorie, care va servi de dovadă pentru așezarea definitivă a convențiilor matrimoniale. (Pr. 711, ur. 714. ur.—Civ. 61, 62).¹⁾

714. Procesul-verbal du-

rei căsătoriei, și transcrisă în registre în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce a trebuit să provoace diferitele cercetări ce cată să se facă în privința posesiunii înzeștrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinilor ce ar fi putut exista asupra lui. Cas. I 124/91. Bul. pag. 300.

1) a) Contractul de căsătorie este solemn și ca atare, trebuie făcut în forma autentică. Neîndeplinirea formalităților solemne atrage dupe sine neexistența contractului.

Autentificarea unui act nu se poate face de alți judecători de cât de aceea cari au luat consimțământul părților.

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal ci numai un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/83. Bul. pag. 121.

b) Este valabilă convențiunea matrimonială depusă la tribunal spre legalizare înaintea celebrării căsătoriei, și transcrisă în registre în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce a trebuit să provoace diferitele cercetări ce

pă încheierea transcripțiunii se va trece în josul contractului de căsătorie, și în registrul transcripțiunii. Pr. 710, ur. 715, ur.)

715. Luarea înapoi a contractului legalizat se va face de bărbat, în prezența înzeștrătorului, de va fi, cari amândouă vor subscrie în registrul de primire. (Pr. 711.—Civ. 1237, ur.)²⁾

cată să se facă în privința posesiunii înzeștrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinilor ce ar fi existat asupra lui. Cas. I 124/91. Bul. pag. 300.

c) Trecerea convențiilor matrimoniale în registrul destinat pentru acestea se poate face și dupe celebrarea căsătoriei destul numai că autenticitatea acestor convențiilor să precădă aceea celebrare. Cas. I 248/93. Bul. pag. 741.

2) a) Pentru autentificarea unui act de donațiune nu se cere îndeplinirea unor formalități, prin urmare este îndestulător ca procesul-verbal de autentificare încheiat de tribunal să constate că părțile s'au prezentat în persoană și au declarat voința lor. Cas. I 91/87. Bul. pag. 178.

b) Contractul de căsătorie este solemn și, ca atare, trebuie făcut în formă autentică. Neîndeplinirea formalităților solemne atrage dupe sine neexistența contractului.

Autentificarea unui act nu se poate face de alți judecători de cât de aceea cari au luat consimțământul părților.

716. Schimbările ces'ar face la convențiunile matrimoniale, mai înainte de celebrarea căsătoriei, sunt supuse la aceleași formalități, ca și convențiunile matrimoniale.

Ele vor trebui a fi trecute în josul contractului de căsătorie, conform art. 1230 din Codicele civil. (Pr. 708, ur.—Civ. 1229, 1236).¹⁾

717. Când dota se restitue în casurile prevădute de art. 1271 din Codicele civil, restituirea se va trece în registrul transcripțiunii pe marginea fôei unde este trecut contractul de căsătorie, după cererea părții interesate. (Pr. 715.—Civ. 1272, ur.—Co. 19, 20).

718. Locuitorii așezați în comunele rurale vor înregistra contractele ce

vor face la a' lor căsătorie, sau la tribunalul local, sau la judecătoria de plasă a domiciliului bărbatului, la care se va ținea asemenea un registru special pentru transcrierea contractelor de căsătorie. (Pr. 708, 719).

719. Transcrierea la judecătoria de plasă se va face după formele cerute la tribunalele de județ.

Un extract după aceste registre se va trimite, la fie-care șese luni, la tribunalul local, care îl va trece în registrul special de transcripțiunii. (Pr. 709, ur. 718.—Civ. 1228.)

720. Bărbatul al cărui contract de căsătorie este format în străinătate, va fi dator, trei luni după întoarcere sa în țară, să transcrie acest cōtract în registrul tribunalului do-

---

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal ci numai un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/89. Bul. pag. 121.

¹⁾ a) Femeia este în drept a cere restituirea imobilului dotal, înstrăinat afară din condițiunile legii. Acțiunea ei nu se poate respinge chiar dacă i s'ar putea imputa neglijența sau réua credință. Cas. I 354/89. Bul. pag. 932.

b) Femeia poate să se prezinte

---

cu creanța sa dotală la masa falimentului și la deliberațiunile relative la concordatul bărbatului său, când acea creanță nu e garantată printr'o ipotecă legală, fără ca prin acceptarea dividendului să piardă în contra bărbatului și a bunurilor ce'i vor adeveni în urmă drepturile și acțiunile sale personale și ipotecare pentru acoperirea întregală a dotei sale. Cas. II 278/90. Bul. pag. 713.

cercetări va resulta întârziere, și căsătoria va trebui să fie celebrată îndată, președintele tribunalului va da bărbatului un extract legalizat, după contractul său de căsătorie, care va servi de dovadă pentru aședarea definitivă a convențiilor matrimoniale. (Pr. 711, ur. 714. ur.—Civ. 61, 62).¹⁾

714. Procesul-verbal du-

rei căsătoriei, și transcrisă în registre în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce a trebuit să provoce diferitele cercetări ce cată să se facă în privința posesiunii înzestrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinilor ce ar fi putut exista asupra lui. Cas. I 124/91. Bul. pag. 300.

1) a) Contractul de căsătorie este solemn și ca atare, trebuie făcut în forma autentică. Neindeplinirea formalităților solemne atrage dupe sine neexistența contractului.

Autentificarea unui act nu se poate face de alți judecători de cât de aceea cari au luat consimțământul părților.

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal cinu mai un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/89. Bul. pag. 121.

b) Este valabilă convențiunea matrimonială depusă la tribunal spre legalizare înaintea celebrării căsătoriei, și transcrisă în registre în urma căsătoriei, din cauza întârzierii ce a trebuit să provoce diferitele cercetări ce

pă încheierea transcripțiunei se va trece în josul contractului de căsătorie, și în registrul transcripțiunei. Pr. 710, ur. 715, ur.)

715. Luarea înapoi a contractului legalizat se va face de bărbat, în prezența înzestrătorului, de va fi, cari amândouă vor subscri în registru de primire. (Pr. 711.—Civ. 1237, ur.)²⁾

cată să se facă în privința posesiunii înzestrătorului asupra imobilului constituit dotă și sarcinilor ce ar fi existat asupra lui. Cas. I 124/91. Bul. pag. 300.

c) Trecerea convențiilor matrimoniale în registru destinat pentru acestea se poate face și dupe celebrarea căsătoriei desul numai că autenticitatea acestor convențiuni să precadă aceea celebrare. Cas. I 248/93. Bul. pag. 741.

2) a) Pentru autentificarea unui act de donațiune nu se cere îndeplinirea unor formalități, prin urmare este îndestulător ca procesul-verbal de autentificare încheiat de tribunal să constate că părțile s'au prezentat în persoană și au declarat voința lor. Cas. I 91/87. Bul. pag. 178.

b) Contractul de căsătorie este solemn și, ca atare, trebuie făcut în formă autentică. Neindeplinirea formalităților solemne atrage dupe sine neexistența contractului.

Autentificarea unui act nu se poate face de alți judecători de cât de aceea cari au luat consimțământul părților.

716. Schimbările ces'ar face la convențiunile matrimoniale, mai înainte de celebrarea căsătoriei, sunt supuse la aceleași formalități, ca și convențiunile matrimoniale.

Ele vor trebui a fi trecute în josul contractului de căsătorie, conform art. 1230 din Codicele civil. (Pr. 708, ur.—Civ. 1229, 1236).¹⁾

717. Când dota se restituie în casurile prevădute de art. 1271 din Codicele civil, restituirea se va trece în registrul transcripțiunii pe marginea fôei unde este trecut contractul de căsătorie, după cererea părții interesate. (Pr. 715.—Civ. 1272, ur.—Co. 19, 20).

718. Locuitorii așezați în comunele rurale vor înregistra contractele ce

vor face la a lor căsătorie, sau la tribunalul local, sau la judecătoria de plasă a domiciliului bărbatului, la care se va ținea asemenea un registru special pentru transcrierea contractelor de căsătorie. (Pr. 708, 719).

719. Transcrierea la judecătoria de plasă se va face după formele cerute la tribunalele de județ.

Un extract după aceste registre se va trimite, la fie-care șese luni, la tribunalul local, care îl va trece în registrul special de transcripțiunii. (Pr. 709, ur. 718.—Civ. 1228.)

720. Bărbatul al cărui contract de căsătorie este format în străinătate, va fi dator, trei luni după întoarcere sa în țară, să transcrie acest cōtract în registrul tribunalului do-

Constatarea curței de fond că n'a existat un act dotal ci numai un simplu proiect, scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 38/89. Bul. pag. 121.

¹⁾ a) Femeia este în drept a cere restituirea imobilului dotal, înstreinat afară din condițiunile legii. Acțiunea ei nu se poate respinge chiar dacă i s'ar putea imputa neglijența sau réua credință. Cas. I 354/89. Bul. pag. 932.

b) Femeia poate să se presinte

cu creanța sa dotală la masa falimentului și la deliberațiunile relative la concordatul barbatului său, când acea creanță nu e garantată printr'o ipotecă legală, fără ca prin acceptarea dividendului să piardă în contra bărbatului și a bunurilor ce'i vor adeveni în urmă drepturile și acțiunile sale personale și ipotecare pentru acoperirea întregală a dotei sale. Cas. II 278/90. Bul. pag. 713.

miciliului său. (Pr. 711.—
Civ. 1228.—Co.—19, 20).

TITLUL XI.

**Despre transcripțiunea
actelor de strămuta-
rea proprietății, și
despre inscripțiu-
nea privilegiilor
și ipotecilor.**

721. Se vor ține la fie-
care tribunal de județ un
registru de transcripțiunea
actelor de mutațiunea sau
strămutarea proprietăților
și un alt registru de in-
scripțiunea privilegiilor și
ipotecilor. (Pr. 722, ur. 725,
ur.—Civ. 1780, ur. 1801,
1821).¹⁾

722. Se va transcrie în
registru de transcripțiune
al tribunalului unde este
așezat imobilul: (Art. 1,

L. Fr. 26 Mart. 1855).

1° Tóte actele de in-
străinare a proprietăților
imobile, sau a drepturilor
reale ce se pot ipoteca:
(Art. 1, 1°, L. Fr. 26. Mart.
1855).

2° Tóte actele prin care
se renunță la aceste drep-
turi; (Art. 1 2°, L. Fr. 26
Mart. 1855).

3° Tóte actele prin care
se constituie o antichresă,
o servitute, un drept de
usufruct, de us sau de
abitațiune; (Civ. 517, ur.
565, ur. 1698, 1801, 1832)
(Art. 2, 1°, L. Fr. 26 Mart.
1855).

4° Tóte actele prin care
se renunță la aceste drep-
turi. (Pr. 721, 723, ur. 726)
(Art. 2, 2°, L. Fr. 26 Mart.
1855).²⁾

723. Până la transcrip-

¹⁾ a) Femeia poate cere revocarea
vînderei imobilului dotal, când
imobilul dat în schimb n'a fost
transcris în registrele respective,
fără ca cumpărătorul, căruia îi
incumba sarcina de a veghia ca
această transcriere să se facă se
póată opune femeii înzestrate réua
credință a ei sau neglijență. Cas.
I 422/90. Bul. pag. 1371.

²⁾ a) Formalitățile inscripțiunii
nu se cere decât pentru înstrăi-
nările ce se fac prin convențiuni;
când însă devoluțiunea bunurilor
se produce în puterea legii, nu
este nevoie de nici o transcrip-

țiune. Ast-fel dreptul copiilor a-
supra unor jumătăți din averea
părinților divorțați prin consim-
țământ mutual este oposabil
celor de al treilea, fără să fie nevoie
de veri o transcripțiune. Cas. I
30/90. Bul. pag. 40.

b) Femeia poate cere revocarea
vînderei imobilului dotal, când
imobilul dat în schimb n'a fost
transcris în registrele respective,
fără ca cumpărătorul, căruia îi
incumba sarcina de a veghia ca
această transcriere să se facă, se
póată opune femeii înzestrate réua
ei credință sau neglijență. Cas.

țiune, drepturile rezultând din actele menționate la art. precedent nu se pot opune celor de al treilea cari au drepturi asupra

imobilului. (Pr. 722, 724. — Civ 1295, 1802) (Art. 3, 1°, L. Fr. 26 Mart. 1855).
724. Contractele de arende sau închiriere, pe

I 422/90. Bul pag. 1371.

c) Chiar dacă s'ar admite ca chrisul femeii, recunoscut de legea Caragea, e un drept real și că acest drept curge de la lege, n'ar fi supus transcripțiunii cerută de art. 722 procedura civilă, pentru conservarea lui, totuși consecința recunoșterii unui asemenea drept n'ar putea fi alta de cât aceea de a face să treacă imobilul succesiunii în mână ori cărui achisitor cu sarcina respectărei din partei a acestui drept numai pentru viitor, iar nu și pentru veniturile percepute în trecut și însușite în întregul lor de fostul proprietar, din care n'a plătit consufruituarului (chrisitul) partea cuvenită lui. Cas. I. 474/91. Bul. pag. 1313.

d) Tote drepturile cari au o influență asupra unor bunuri și care decurg dintr'o hotărîre judecătorească subsistă și pot fi o-puse celor de al treilea, fără ca acele hotărîri să fi fost transcrise în registrele de transcripțiunii, de ore-ce art. 722 din procedura civilă nu prevede transcrierea unor asemenea hotărîri. Așa dar, o ipotecă nu poate fi oposabilă cui-va dacă între acesta și cel care a constituit ipoteca intervenise deja anterior facerei ipotecei o hotărîre judecătorească, prin care constată judecătorește că densusul, iar nu constituitorul ipotecei, avea dreptul de proprietate asupra imobilului ipotecat, cu tôte că acea hotărîre n'a fost transcrisă în registrele de transcripțiunii.

Cas. I 335/94. Bul. pag. 1030.

e) Actul prin care se constituie un drept de uzufruct asupra unui nemisător, nu poate fi oposabil terțiului detentor al acestui nemisător, dacă n'a fost transcris în registrele respective. Cas. I 397/94. Bul. pag. 1200.

1) a) Vîndarea spre tăiere a unei păduri făcută cu scopul de exploatare a moșiei pe care ea este sădită, nu poate fi oposabilă cumpărătorului moșiei, cu act autentic și transcris în regulă, chiar dacă acea vîndare ar fi anterioară și constatată printr'un act cu dată certă netranscris. Cas. I 61/91. Bul. pag. 145.

b) De și este adevărat că drepturile care rezultă din vîndarea perfectă între părți nu se pot opune celor de al treilea când e vorba de un lucru nemisător de cât prin transcrierea actului de vîndare, de unde rezultă consecința că dacă imobilul s'ar vinde de proprietar la mai multe persoane, mai întîiu prin act netranscris și în urmă prin act în regulă transcris, cumpărătorul din urmă care a transcris actul său, l'poate opune cu succes celor alții; acest principiu însă nu și are aplicațiunea și în cazul în care se stabilește că o a doua vîndare a fost rezultatul unei simulațiuni sau al unei fraude concertată între vînzător și cumpărătorul ulterior contra primului achisitor. Cas. I 200/95. Bul. pag. 574.

un timp mai lung de trei ani, nu se pot opune celor de al treilea, de cât atunci când ele se trec prin extract în registrul de transcripție. (Pr. 723.—Civ. 1394) (Art. 3, 2°, L. Fr. 26 Mart. 1855).¹⁾

725. Inscripțiunea privilegiilor și ipotecilor se va face în registrul tribu-

nalului unde se află situat imobilul, conform regulilor prevădute prin Codicele civil. (Pr. 726, ur.—Civ. 1780, ur. 1823).²⁾

726. Spre a se ordona inscripțiunea actului de privilegiu sau ipotecă, se va face cercetare în registrul de inscripțiuni și transcripțiuni, de un jude-

^{1) a)} Un act de renunțare la dreptul ce ar putea cine-va, din cauza unor nulități ce afectă în privință o ordonanță de judecațiune, ca să ceară anularea acelei ordonanțe și revendicarea imobilului, nu este prevădut de art. 721 proc. civilă între actele ce au a fi transcrise. De almintrelea, fiind vorba de un act nul, ratificarea n'are trebuință a fi transcrisă.

Omisuniunea nu poate da loc la casare de cât când este esențială.

Când punctele omisiunii n'ar fi putut avea nici o influență asupra judecării cauzei, nu este omisiune esențială. Cas. I 107/89 Bul. pag. 294.

^{b)} Omisiunea de a se pronunța asupra unui punct cerut nu constituie un motiv de casare, dacă nu este esențială. Ast-fel ar fi cazul când s'ar invoca ratificarea unui contract de către o parte care n'a participat la el. Cas. I 112/89 Bul. pag. 307.

^{c)} Contractele de locațiune făcute pe un termen mai lung de trei ani, dar netrecute în registrele de transcripțiuni, conform art. 724 din procedura civilă, nu sunt nule în ce privește pe cei

al treilea pentru întreg termenul locațiunii, ci numai reducibile la trei ani. Cas. I 270/94 Bul. pag. 859.

^{d)} Tote drepturile care au o influență asupra unor bunuri și cari decurg din hotăriri judecătorești subsistă și pot fi opuse celor de al treilea, fără ca acele hotăriri să fi fost transcrise în registrele de transcripțiuni, de oare-ce art. 722 din procedura civilă nu prevede și transcrierea unor asemenea hotăriri. Așadar, o ipotecă nu poate fi opozabilă cuiva, dacă între acesta și cel care a constituit ipoteca intervenise deja anterior facerii ipotecei o hotărire judecătorească, prin care se constata judecătorește că dănsul, iar nu constitutorul ipotecei, avea dreptul de proprietate asupra imobilului ipotecat, cu toate că acea hotărire n'a fost transcrisă în registrele de transcripțiuni. Cas. I 335/91. Bul. pag. 1030.

^{2) a)} Imprejurarea că ordonanța de inscripțiune a unei ipotecei a fost sub-scrisă nu numai de președinte, ci de întreg comitetul tribunalului nu anulază inscripțiunea. Cas. II 72/90 Bul. pag. 848.

cător comisar asistat de greșier, spre a se vedea dacă există diferite alte sarcini sau drepturi asupra aceluși imobil.

Se va prezenta tot dată și titlurile, dacă există, despre proprietatea obiectului supus la privilegiu sau ipotecă.

Mențiune despre aceste cercetări și aceste titluri, sau despre constatarea liniștitei posesiuni, se va face în actul de inscripțiunea ipotecei sau privilegiului. (Pr. 712, 725, 727, ur.—Civ. 1780, ur.)

727. Pe actul original, pe lângă certificarea datei și numărului de ordine, cerută de art. 1782 din Codicele civil, se va transcrie și actul de inscripțiune, așa cum s'a trecut în registrul de inscrip-

țiune. (Pr. 725, ur. 728. Civ. 1780 ur.)¹⁾

728. Aceleași formalități de inscripțiune se vor urma, când în virtutea art. 1814 din Codicele civile, o ipotecă se va muta de pe un imobil pe altul.

Mențiunea despre această mutare se va face pe marginea primirei inscripțiunii. (Pr. 725, ur.)

CARTEA VII

TITLUL IX.

Dispozițiuni generale.

§ 1.—Despre termene

729. Termenele (sorocurile) cuprinse în procedură se înțeleg pe zile libere, adică nu se socotesc nici ziua când s'a început, nici ziua când se împlinesc termenul. (Pr. 730, ur.) (Pr. Gen. 737).²⁾

Sub-directorul căilor ferate, poate face recurs în casațiune în limitele puterii ce i sunt acordate de către directorul-general. Cas. II 80|86. Bul. pag. 619.

b) Este în termen legal supra-licitarea, când este pusă în așdă liberă din ziua licitației provisorie. Cas. II 113|87. Bul. pag. 807¹⁾

c) Termenul de zece zile prevăzut de art. 20 din legea de urmărire în care trebuie să se facă contestațiunile la urmărire, câtă să fie calculate pe zile libere, conform art. 729 din pro-

¹⁾ a) Pentru autentificarea unui act de donațiune nu se cere îndeplinirea unor anume formalități, prin urmare este îndestulător ca procesul-verbal de autentificare încheiat de tribunal să constate că părțile sau prezentat în persoană și au declarat voința lor. Cas. I 91|87 Bul. pag. 178.

²⁾ a) În materie de exproprieri, termenul de recurs fiind de opt zile din ziua pronunțării juriului, ele trebuie calculate pe zile libere.

730. Termenii însemnați cu lunile sau săptămânile, se împlinesc în ziua lunii sau a săptămânii, corespunzătoare cu ziua punctului de plecare.

Termenul care, plecând de la 29, 30 sau 31 ale

lunii, se împlinesc într-o lună care nu are acea zi corespunzătoare, se va socoti împlinit în ziua cea din urmă a lunii. (Pr. 729, 731.—Co. 307) (Pr. Gen. 738).¹⁾

731. Ori-ce termen care

cedura codului civil. Cas. I 57/90. Bul. pag. 154.

d) Termenul de o zi prevădută de art. 388, din procedura civilă, pentru somațiunea ce trebuie să precedă executarea, câtă să fie calculat, conform art. 729 din aceeași procedură, pe zile libere; adică, să nu se socotească nici ziua când s'a început nici ziua când se împlinesc. Cas. I 69/92. Cas. I 69/92. Bul. pag. 136.

e) Dupe art. 896 al. IV din codul de comerț, termenul de apel în contra sentințelor date în materie de faliment este de 15 zile, care asemănat art. 729 din procedura civilă, câtă a se calcula pe zile libere, adică fără a se socoti nici ziua de când a început a curge termenul, nici aceea în care el se împlinesc. Cas. II 424/94. Bul. pag. 1181.

f) Termenul de 30 zile al apelului contra hotărârilor date contradictorii, prevădută de art. 896 din codul de comerț, câtă a se calcula, în virtutea art. 881 din același cod, conform prescripțiilor art. 729 din procedura civilă, întru cât codul de comerț nu conține nici o dispozițiune specială în această privință. Așa dar, asemănat art. 729, la calcularea acelor 3) zile nu trebuie a se computa nici ziua întâi de la începerea termenului,

nici cea din urmă. Cas. II 253/95. Bul. pag. 1405.

g) Dupe art. 57 din legea timbrului, termenul de apel contra proceselor-verbale încheiate de către agenți fiscali, prin care constată contravențiunile la această lege și se pronunță condamnățiunea, este de zece zile, și el trebuie, asemănat art. 729 din procedura civilă, a fi calculat pe zile libere, nescotindu-se adică nici ziua de când a început, nici aceea în care se împlinesc termenul. Cas. I 162/96. Bul. pag. 676.

¹⁾ a) Termenile însemnați cu lunile se îndeplinesc în ziua corespunzătoare cu punctul de plecare. În caz când se împlinesc, într-o Duminică, zi de sărbătoare sau vacanță, se va prelungi pentru cea întâi zi de lucru. Cas. I 31/86. Bul. pag. 31.

b) Termenile cu lunile, dupe procedura civilă, se împlinesc în ziua corespunzătoare cu punctul de plecare, dispozițiunea legii speciale a curții de casațiune, că nu se ține în seamă, ziua în care începe și în care se sfârșesc, fiind abrogată. Cas. I 218 86. Bul. pag. 520.

c) Termenul de recurs în casațiune în materii civile este de trei luni, socotite de la comunicarea hotărârii, împlinindu-se

se va împlini într'o duminică, și de vacanță sau altă și de sărbătoare legală, se va prelungi pentru cea d'întăiu și de lucru următoare. (Pr. 730, 732. ur.— L. Vac. 1) (Pr. Gen. 739).¹⁾

732. Termenii regulați de legiuitor nu se pot scurta nici prelungi de cât în casurile când legea le dă această facultate. (Pr. 733, ur.) (Pr. Gen. 741).²⁾

733. Expirarea unui ter-

în ziua corespunzătoare cu punctul de plecare. Cas. I 101/87. Bul. pag. 190, 430/88. Bul. pag. 919.

d) Este în termenul legal supra-licitarea, când este pusă în a 8 și liberă din ziua licitărei provisorie. Cas. II 113/87. Bul. pag. 807.

e) Termenele însemnate cu lunile sau cu săptămânele în procedură să împlinesc în ziua, luna sau săptămâna corespunzătoare cu ziua punctului de plecare. Este, prin urmare, tardiv recursul făcut a doua și dacă ziua în care trebuia făcut nu este nici Duminică nici sărbătoare legală. Cas. I 324/92. Bul. pag. 876.

f) Termenul de apel la tribunal contra cărților de judecată date de judecătorii de pace în materie civilă este de o lună, care, asemănat art. 730 din procedura civilă, se împlinesc în ziua lunii corespunzătoare cu punctul de plecare. Cas. I 488/95. Bul. pag. 1421.

1) a) Grefa curței de casațiune nefiind obligată, prin lege, să lucreze în timpul vacanțelor mici, părțile nu sunt datore să depună recursurile lor la grefă de cât în cea d'întăiu și de lucru următoare, când ele s'ar împlini într'una din zilele acestor vacanțe. Cas. I 4/86. Bul. Pag. 523.

b) Termenele care se împlinesc într'o vacanță mare nu se prelungesc până la expirarea ei.

Legiuitorul prin art. 731 din procedura codului civil, înțelege vacanțele de scurtă durată. Cas. II 165/89. Bul. pag. 1054.

c) Termenele care se împlinesc într'o și de Duminică, vacanță sau de ori-ce altă și de sărbătoare legală, se prelungesc pentru cea d'ântăi și de lucru următoare. Cas. I 84/92. Bul. pag. 198.

d) Termenele însemnate cu lunile sau săptămânile în procedură se împlinesc în ziua lunii sau săptămânei corespunzătoare cu ziua punctului de plecare.

Este, prin urmare, tardiv recursul făcut a doua și dacă ziua în care trebuia făcut nu este nici Duminică nici sărbătoare legală. Cas. I 324/92. Bul. pag. 876.

e) Asemănat art. 731 din procedura civilă, combinat cu art. 1 din legea asupra vacanțelor, termenele care se împlinesc în timpul vacanțelor mici câtă să fie prelungite până la prima și dupe expirarea lor. Așa dar, cu drept cuvânt a fost fixată supra-licitarea unui imobil a căruia vindare provisorie a avut loc la 17 Decembre, pe ziua de 2 Ianuarie viitor, acesta fiind prima și de lucru dupe vacanța Crăciunului. Cas. II 196/95. Bul. pag. 1229; Cas. II 159/95. Bul. pag. 1122.

2) a) Termenele care se împlinesc într'o și de Duminică, vacanță sau ori-ce altă și de sărbătoare

men acordat de lege pentru exercițiul unui drept, atrage cu sine căderea dreptului. (Pr. 320, 732, 734.) (Pr. Gen. 742)¹⁾.

734. Cu toate acestea, termenul se va suspenda prin mărtașia părții.

Elnu își va începe cursul, în contra moștenitorilor săi, de cât de la expirarea termenului pentru a face inventar și a delibera. (Pr. 321, 733. — Civ. 706). (Pr. Gen. 743).

§ 2. — *Despre nulități.*

735. Se va declara nul,

legală, se prelungesc pentru cea d'ânteu și de lucru următoare. Cas. I 84/92. Bul. pag. 193.

b) Când o urmărire imobiliară a fost redeschisă după ce ea fusese închisă pentru nepresintarea părților, nu e nevoie ca nouile afpte și publicațiuni să conțină termenul de 3 luni prevădut de art. 510 din procedura civilă. Cas. II 212/95. Bul. pag. 1370.

c) Instanța de trimitere ne având alte drepturi și atribuțiuni de cât acelea cu care e investită prin decisiunea de casare, urmază că, ordonanța de adjudecare casată cu efect de la data depunerii prețului, pune cauza și părțile în aceeași stare în care se aflau când s'a eliberat ordonanța, în cât adjudecatorul, depune în urmă valórea creanței care a dat loc la casarea ordonanței, înainte ca tribunalul de trimitere să fi fost sesizat cu judecarea din nou a

sub condițiunile prescise la vale, ori-ce act de procedură făcut cu călcarea acestei legi:

1° Dacă actul este făcut de un magistrat sau oficer judecătoresc necompetente

2° Dacă călcarea formelor a cauzat părții care o invocă o vătămare, pe care nu o pôte repara de cât anulând actul.

3° Dacă nulitatea actului este formal pronunțată de lege. (Pr. 736, ur.) (Pr. Gen. 745).²⁾

736. Nulitatea se va pronunța numai după ce-

diferendului, o asemenea depunere este făcută în termen util și tribunalul, liberând o nouă ordonanță de adjudecare, nu se pôte pretinde că a prelungit de la sine termenul prevădut de lege și că a violat art. 372 din procedura civilă. Cas. II 49/97 <Dreptul> 18/97.

1) a) Excepțiunea de nulitatea unei opozițiuni contra unei decisiuni dată în lipsă, basată pe motivul că ea este făcută de o persoană streină, care nu avea mandat din partea celui în drept, constituie o cestiune peremptorie de fond, ear nu o excepțiune de nulitatea actelor de procedură și ca atare ea pôte fi ridicată chiar dupe ce procesul s'a ple-dat în fond. Cas. II 138/92. Bul. pag. 1062.

2) a) Nulitatea unui act de procedură făcut cu călcarea formelor prescise de lege cu ocași-

rerea părții în favoarea că-
ria legea a admis-o, sau
care va avea un interes a
o opune.

nea judecătoarei urmate la instanța
de apel se poate invoca fie pe cale
de recurs în cașiune fie pe cale
de contestațiune la executare.

O dată însă ce partea a usat de
una din aceste căi, nu i mai este
permis a se folosi și de cea d'a
doua, chiar dacă a renunțat la
cea d'antâiu. Cas. I 34|89 Bul.
pag. 53.

b) Citațiunea ulterioară nu poate
fi nulă când este constatată că
tote citațiunile anterioare au fost
adresate părții la domiciliul ales
și dânsa în tot-d'a-una a răspuns
la ele prin presintarea sa fără să
ridice veri-o obiecțiune. Cas. II
6|89 Bul. pag. 93.

c) Termenul de 40 zile, prevă-
dat pentru citațiuni de art. 73
din procedura civilă, nu se cere
de cât pentru prima înfățișare.
Așa dar, citațiunile scose în urma
unei cereri de opozițiune pot fi
făcute cu un termen mai scurt.
Cas. I 356/91 Bul. pag. 981.

d) Este admisibilă contestațiune
având de obiect anularea
executării unei hotărâri pe mo-
tiv că citațiunea făcută părții
pentru ziua în care s'a pronun-
țat nu i s'a predat în conformi-
tate cu legea de procedură ci-
vilă, din care cauză dânsa nu s'a
presentat la înfățișare. Cas. I
221|92 Bul. pag. 566.

e) Cererea făcută de cine-va sub
formă de contestațiune, tinzând
a denega ori ce valoare juridică
unei hotărâri pronunțată în lip-
să-i, pe motiv că ea a fost dată
în urma unei citațiuni nule, nu
constitue o cerere propriu disă
de contestațiune la executare, ci

Ministerul public va pu-
tea de la sine invoca o nu-
litate, în toate casurile când
este obligat de lege a lua

o cerere de a se declara nul un
act de procedură făcut cu căl-
careea legii, declarațiune care a-
trage ca consecință și anularea
hotărârei. De aci urmează că o a-
tare cerere exercitată înaintea
instanței de la care emană acel
act nu poate fi respinsă pe motiv
că ea constituind o contestațiune
la executare, nu e admisibilă de
cât dupe ce hotărârea s'ar pune
în curs de executare. Cas. I 10/93
Bul. pag. 577.

f) De și, în adevăr prescripți-
unile art. 195 din procedura ci-
vilă în ce privesce ascultarea
martorilor, sunt cerute de le-
giuitor ca garanție pentru gra-
dul de încredere ce trebuie să
se dea declarațiunilor lor, întru
cât însă conform art. 735, al II
din aceeași procedură, partea
care invocă neobservarea lor nu
probază că a fost lezată în ceva,
și că leziunea ce i s'au cauzat
nu se poate repara de cât prin a-
nularea procedurii ascultării
martorilor, hotărârea întemeiată
pe asemenea dispozițiuni nu se
poate casa. Cas. I 231|93 Bul. pag.
591.

g) De și după art. 8 din regu-
lamentul hotărnicilor se prevede
că termenul însemnat pentru
venirea la fața locului să nu fie
mai mic de trei luni, întru cât
această dispozițiune nu are nici o
sancțiune și partea nu dove-
dește că i s'ar fi cauzat veri un
prejudiciu înreparabil, prin faptul
că a fost citat într'un termen mai
scurt, nu poate să invoce nulita-
tea citațiunei. Cas. I 297|94 Bul.
pag. 934.

conclușiunii, precum și în materii de ordine publică. (Pr. 80, 735, 737). (Pr. Gen. 746) ¹⁾.

737. O procedură nu

h) De și art. 80 din legea creditului financiar prescrie ca hotărârile arbitrilor pronunțate asupra contestațiunilor ce se ivesc între societate și debitorii săi nu sunt supuse la veri o acțiune în nulitate, această însă are loc numai atunci când o asemenea hotărâre a fost dată de arbitri constituiți în conformitate cu regulile stabilite de zisa lege, iar nu și în cazul în care dârșii au fost numiți prin neobservarea și calcarea acelor reguli. Cas I 333/95. Bul. pag. 912.

i) În lipsa unor dispozițiuni speciale în codul de procedură penală, în ce privește notificarea citațiunilor ce se fac părților în în materie corecțională, cată să se aplice formalitățile prescise de dreptul comun, adică procedura civilă. Cas. II 224/96. Bul. pag. 757.

j) Nulitatea prevădută de art. 720 Codul comercial nu se pôte invoca de cât de către creditorii falitului. Cas. II 155/96 «Dreptul» 67/96.

1) a) Pentru înmânarea citațiunei, dacă persóna lipsesce de la domiciliu, agentul judecătoresc trebuie să constate într'un mod clar și neîndoios că s'a îndeplinit cerințele legii și s'a păstrat građațiunea prescisa de art. 74 din procedura civilă; prin urmare, când citațiunea se dă unui servitor, fără să se constate prin proces verbal în mod expres și precis că, în lipsa adresantului, n'a găsit nici o rudă la domici-

se va anula de cât de la actul care a dat nascere la acea nulitate. (Pr. 735. ur.) (Pr. Gen. 748) ²⁾.

liul acestuia, citațiunea este nulă. Cas. I 231/92 Bul. pag. 566.

b) Cererea făcută de cine-va sub formă de contestațiune, tindând a denega ori-ce valoare juridică unei hotărâri pronunțată în lipsă-'i pe motiv că ea a fost dată în urma unei citațiuni nule, nu constituie o cerere propriu dîsă de contestațiune la executare, ci o cerere de a se declara nul un act de procedură făcut cu călcarea legii, declarațiune care atrage ca consecință și anularea hotărârei. De aci urmează că o atare cerere exercitată înainte instanței de la care emană acel act nu pôte fi respinsă pe motiv că ea constituind o contestațiune la executare nu e admisibilă de cât după ce hotărârea s'ar pune în curs de executare. Cas. I 10/93 Bul. pag. 577.

c) Toate actele făcute de falit în ziua pronunțării sentinței declarative de faliment sunt nule; însă această nulitate nu este creată în favórea falitului, ci în favórea creditorilor săi, și, deci, numai dârșii o pot invoca. Cas. II 155/96 Bul. pag. 1057.

2) a) Când se casează o ordonanță de adjudecare, competența tribunalului de trimitere este limita de a începe de la actele de procedură anulate.

Este suficient ca afiptele să fie comunicate parchetului, pentru ca ori care procuror să pótă lua cunoscință de ele, parchetul fiind indivisibil.

Opozițiunea la urmărare, înte-

TITLUL II.

Dispozițiuni transitorii.

738. Acest codice de procedură se va aplica de odată cu punerea în lucrare a Codicelui civil. (Civ. 1913).

739. Procesele cari, la promulgarea acestei legi, se vor afla judecându-se în drit, la tribunalele și curțile de peste Milcov,

sau la curtea de Casațiune, după legea din 1847, se vor reîncepe la tribunalele de județe competinți, pentru a se judeca din nou după acest codice.¹⁾

740. Tote legile, decretetele, regulamentele, instrucțiunile sau deslegările ministeriale, relative la procedură, sunt și rămân desființate de la aplicarea acestei legi, afară

meiată pe indivisiunea imobilului este tardivă, când se face chiar în ziua adjudecării.

Din aște se constată că titlu executoriu era menționat în ele, așa că mijlocul este nexact.

Erorile neînsemnate care privesc la descrierea imobilului, sunt neadmisibile, neavând nici un interes pentru parte. Cas. II 140/86. Bul. pag. 983.

b) Când procedura în materie de vinzare silită va fi casată, se va începe de la lucrarea recunoscută ca abătută de la forme. Cas. II 139/87. Bul. pag. 1030.

c) Când procedura este casată ea se va reîncepe de la lucrarea recunoscută ca abătută. Ast-fel când într'un recurs contra unei ordonanțe de adjudecațiune procedura declarată nulă și care a atras casarea, este cea urmată în cauză cu ocazia depunerii prețului de către adjudecator, de la acest act urmează să se reîncepă lucrarea. Cas. II 134/89. Bul. pag. 879.

d) Termenul de 40 zile prevădut pentru citațiuni de art. 78 din procedura civilă, nu se cere

de cât pentru prima înfățișare. Așa dar, citațiunile scose în urma unei cereri de opozițiune pot fi făcute cu un termen mai scurt. Cas. I 356/91. Bul. pag. 981.

e) Când asupra depunerii unei creanțe drept preț al adjudecațiunei se ridică contestațiuni, aceste contestațiuni cată a fi judecate în prezența părților și după chemarea lor formală; judecarea lor fără citarea părților și în camera de consiliu atrage casarea ordonanței de adjudecațiune, însă numai de la actul declarat nul care, în acest cas, este procesul-verbal prin care s'a admis creanța drept preț. Cas. II 132/91. Bul. pag. 1041.

¹⁾ a) O lege nouă de competență mai nefavorabilă de cât cea veche nu are putere retroactivă. Ast-fel fiind, curtea cu jurați este competente a judeca crimele prevădute de art. 124 Codul penal, chiar în urma legii din 29 Maiu 1893 care au deferit aceste cause tribunalelor corecționale, când legea nouă de competență le-a găsit pendinte înaintea juriului. Cas. II 275/97 < Dreptul > 43/97.

de dispozițiunile de procedură cuprinse în Codicele comercial.¹⁾

741. Dispozițiunile legii Curții de Casațiune, contrarii dispozițiilor acestui codice, rămân abrogate.²⁾

¹⁾ a) Noua lege de procedură civilă se aplică în ce privește condițiunile și formalitățile ascultării martorilor, chiar pentru fapte petrecute sub vechile legiuri, fără ca prin acesta să se atace principiul neretroactivității legii. Ast-fel femeile cari erau incapabile dupe vechea leguirea Caragea a fi ascultate ca martore, pot fi primite astăzi în acea calitate de ôre ce capacitatea martorului se regulează dupe noua lege de procedură civilă, Cas. I 130/93. Bul. pag. 319.

²⁾ a) Termenele cu lunile, după procedura civilă, se împlinesc în ziua corespunzătoare cu punctul de plecare, dispozițiunea legii specială a curții de casațiune, că nu se ține în seamă, ziua în care începe și în care se sfîrșesce, fiind abrogată. Cas. I 218/86 Bul. pag. 520

b) În materie de contestațiuni la executări silite, hotărârile date în lipsă chiar și de înalta curte de casațiune, nu sunt susceptibile de opozițiune. Cas. I 144/88 Bul. pag. 472; 81/88 Bul. pag. 211.

c) Nu este admisibilă opozițiunea chiar înaintea curții de casație în contra hotărârilor date de ea, în lipsă. în materie de contestațiuni la executare. Cas. I 180/90 Bul. pag. 589; Cas. I 270/90 Bul. pag. 81.

d) Este neadmisibil recursul format contra unei decisiuni care

742. Tôte procesele și actele judecătorești, câte se vor afla pendinte la curți și tribunale, în momentul aplicării acestei legi, se vor regula și judeca după formele prescri-se de această procedură.³⁾

suspendă judecarea unui delict silvic până la rezolvarea prealabilă a unei cesțiuni de proprietate. Cas. II 405/90 Bul. pag. 1023.

e) În materie de contestațiuni la executare silită nu există drept de opozițiune înaintea curții de casațiune, ca și înaintea instanțelor de fond, și această soluțiune nu poate fi schimbată chiar în cazul când partea și motivează cererea pe împregiurarea că dovada de primirea citațiunei pentru termenul când s'a pronunțat hotărârea în lipsă-i era falsă și că dânsa a și atacat această dovadă în fals înaintea instanțelor competente. Cas. I 401/91 Bul. pag. 1106; Cas. I 451/91 Bul. pag. 1241.

f) Recursul în casație nu este deschis în contra hotărârilor definitive date asupra fondului procesului; așa dar, hotărârea prin care curtea de apel amână judecarea acțiunei ce-i este diferită, până la rezolvarea definitivă a unui proces pendinte înaintea altui tribunal, nefind o hotărâre definitivă dată asupra fondului procesului chiar, ea nu este susceptibilă de recurs în casațiune de cât o dată cu hotărârea ce se va pronunța în fond. Cas. I 193/92 Bul. pag. 476.

³⁾ a) Contestațiunile făcute la o urmărire imobiliară, în virtutea hotărârei curții de apel, nu poate fi judecate de cât tot decă-

743. Procesele pendinte la consistorii sau la mitropolie ori episcopii în momentul punerii în lucrare a aceluși codice și codicelui civil, vor trece, cele de la consistorii la tribunalele de întâia instanță, și cele de la mitropolie sau episcopii la curțile apelative respective. ¹⁾

744. Publicațiunile făcute pentru vîndarea silită a imobilelor, conform legiurilor vechi, nu se vor mai înnoi, ci adjudecațiunea numai, la termenul publicat, se va urma conform acestei proceduri. (Pr. 536).

745. Regulile privitoare la facerea și executarea hotărnicilor se vor determi-

na printr'un regulament de administrațiune publică : până atunci vor rămânea în ființă regulile speciale astă-dî în vigore. (Rg. Hot. din 6 Martie 1868). ²⁾

746. Se vor regula, sub forma regulamentelor de administrațiune publică :

a) Formulare pentru actele de procedură cele mai usuale ;

b) Diferitele tarife de plăți și cheltueli judecătorești pentru esportisă, martori, copii de acte, citațiuni, somațiuni, execuțiuni silită, urmăriri și licitațiuni transcripțiuni de mutațiuni inscripțiuni de ipotece, și altele. (Reg. 31 Martie 1866. Reg. 28 Martie 1868).

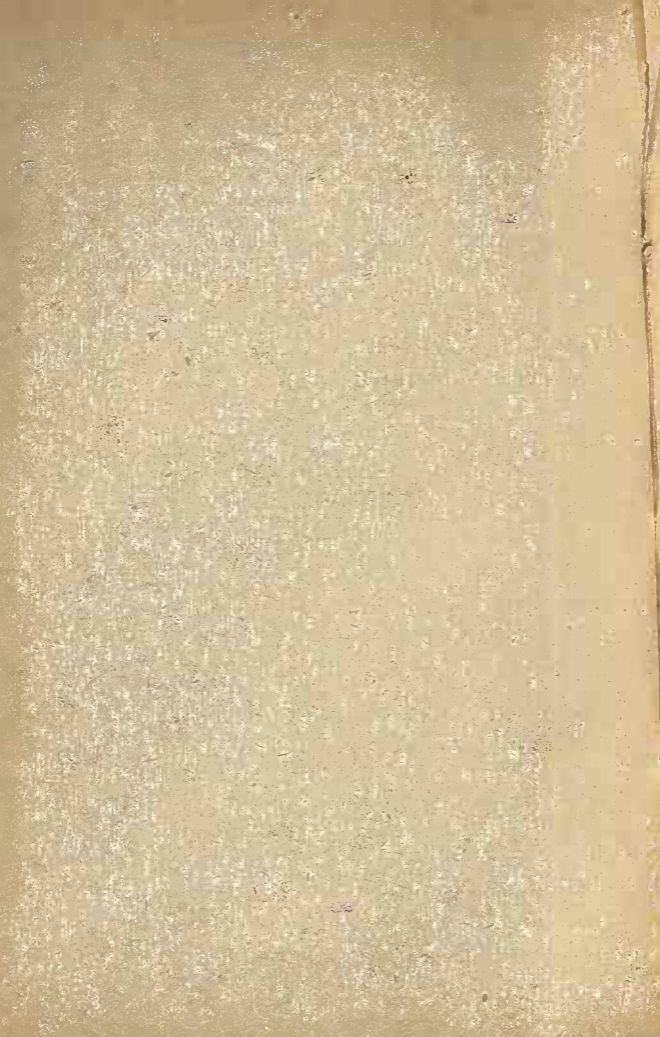
tre această instanță care a pronunțat hotărîrea investită cu formula executorie. Cas. I Sent No. 313/86. Bul. pag. 781.

¹⁾ a) O lege nouă de competență mai nefavorabilă de cît cea veche nu are putere retróctivă. Ast-fel fiind curtea cu jurați este competentă a judeca crimele prevăzute de art. 124 Codul pen. chiar în urma legii din 29 Maiu 1863 care au defertit aceste cauze tribunalelor corecționale, când legea nouă de competență, le-a găsit pendinte înaintea jurului. Cas. II 275/97.

«Dreptul» 43/97.

²⁾ a) Executarea hotărîrei dată asupra unei hotărnicii se face fără nici o somațiune prealabilă.

O hotărîre care a ramas definitivă, prin nefacerea de opoziție, apel și recurs în casație, singurile căi de retractarea ei, nu mai pôte fi revocată pe cale de contestațiune la executarea ei pentru că n'ar fi fost citată partea, căci prin acesta s'ar ataca principiul autorității lucrului judecat. Cas. I 386/89. Bul. pag. 1023.

REGULAMENT ¹⁾

de

Cheltueli pentru experți, martori și cercetări la fața
locului, prin judecători misionați de Tribunale
și Curți în materii civile.

Prom. și Publ. în M. Of. No. 73 din 28 Martie 1868.

CAPITOLUL I.

Justiția de pace.

Tarifa martorilor și experților.

Art. 1. Se va taxa mar-
torului, ce are o profesiune
ore care și care va fi as-
cultat de către judecătorul
de pace, o sumă echiva-
lentă cu o zi de muncă,
și dacă martorul a fost si-
lit pentru a veni să mărtu-
risască, să se înlocuască
în profesiunea sa prin un
altul, rămâne la înțelep-
ciunea judecătorului a ho-

tări sporul ce s'ar putea
acorda martorului, peste
taxa legală.

Se va taxa martorului
fără de profesiune un leu.

Nu se vor da cheltueli
de călătorie dacă martorul
e domiciliat în plasa în
care este ascultat.

Dacă martorul e domi-
ciliat afară din plasă și la
o depărtare de jumătate
miriametru ($\frac{1}{4}$ de poștă)
de locul unde va face de-
pozițiunea i se va acorda
prețul unei zile de muncă

¹⁾ Acest Regulament este de-
cretat în baza art. 746 din pro-
cedura Codului Civil. — A se ve-

dea cuprinsul acestui articol, pre-
cum și Regulamentul Judecăto-
riilor de pace.

de fie-care miriametru de-părtare, ce va cădea între domiciliul său și locul unde a mers a face depozițiunea ¹⁾).

2. Taxa expertilor în justiția de pace va fi aceeași care e și a martorilor și nu îi se va acorda cheltueli de călătorie de cât în aceleși cazuri ²⁾).

CAPITOLUL II.

Tribunalele de prima instanță și curțile.

Experți.

3. Se va taxa experților de ori-ce natură pentru fie-care vacațiune de trei ore când vor opera în locul în care domiciliază sau în depărtare de două miriametre și anume în București, Iași, Galați, Craiova, Focșani, Brăila, Severin, Ploiești și Botoșani.

Pentru meseriași sau muncitori, 2 lei.

Pentru arhitecți și ori-ce fel de artiști, pentru verificatori de scripturi sau oameni de știință de ori-ce fel, 4 lei.

În cele alte județe:
Meseriașilor și muncitorilor, 1 leu și 50 bani.

4. Deosebit de acesta, când vor merge peste jumătate miriametru se vor acorda de fie-care miriametru pentru cheltueli de călătorie atât la dus cât și la întors, și pentru nutrimenul arhitecților și altor artiști sau oameni de știință de tot felul:

Acelor din București, Iași, Galați, Craiova, Focșani, Botoșaoi, Brăila, Severin și Ploiești, lei nouă 4.

Celor de prin cele-alte județe, lei 2 b. 50.

5. De va cere trebuința a se transporta un muncitor peste o depărtare de jumătate miriametru i se va acorda 1 leu, 50 bani de miriametru, atât pentru mergere cât și pentru întorcere.

Martori.

6. Se va taxa martorul după trepta și profesiunea sa, o și pentru depozițiunea sa, și dacă nu va fi fost ascultat în cea dintâi și, pentru care va fi fost ci-

¹⁾ A se vedea art. 14-18 din Regulamentul Judecătoriei de pace din 23 Iulie 1894.

²⁾ A se vedea art. 10-14 din același regulament.

tat, i se vor socoti pe di-
lele ce va sta față, afară
de cheltuelile de călătorie,
dacă martorul va domici-
lia la o depărtare mai mare
de jumătate miriametru de
la locul în care se face
cercetarea.

Maximum taxei martor-
rilor pe fie-care di va fi
de 5 lei și minimum de
2 lei.

Cheltuelile de călătorie
sunt fixate la 3 lei de mi-
riametru, pentru dus și
întors.

CAPITOLUL III.

Cercetări în fața locului prin judecatori misio- nați de tribunale și curți.

7. Veri de câte ori va
urma a se face o cerce-
tare sau anchetă în fața
locului (afară de orașul de
reședință al tribunalului
sau curții), cheltuelile de
transport vor privi în
comptul părții care a pro-
vocat sau cerut facerea u-
nei asemenea cercetări,
sau în lipsă de o aseme-
nea provocare sau cerere,
cheltuelile de transport se
vor purta de către partea
reclamată sau acea parte
care urmărește executarea

resoluțiunei ce ordonă cer-
cetarea în fața locului.

Aceste cheltueli, aseme-
nate după depărtare și loc,
atât pentru dus cât și pen-
tru întorsul judecătorului,
vor fi depuse la grefă de
către partea interesată mai
înainte de a se procede
la cercetare.

8. Când cercetarea lo-
cală va fi ordonată din o-
ficiu și nici una din părți
nu se va interesa a înlesni
transportarea în fața lo-
cului și întorcerea îndărăt
a judecătorului misionat,
cheltuelile vor privi pe
partea ce a perdut jude-
cata.

Echivalentul esact și pre-
cis al cheltuelei de tran-
sport pentru dus și întors
în cazul articolului prece-
dent, rămâne în facultatea
judecătorului a-l fixa, de-
l va cere, bine înțeles fiind
că el în totul va observa
cea mai strictă economie.

9. În cas de a se re-
clama cheltueli de tran-
sport neefectuate încă, de
către foștii judecatori sau
herezii lor, aceste cheltu-
eli nu vor putea fi soco-
tite de cât pe suma de
dece lei pe di, dacă s'a
transportat la o depărtare

mai mare de cât cinci chilometri, de la reședința lor, și de 15 lei pe zi, dacă s'aun dus la o depărtare mai mare de două miriametri.

Veri de câte ori statul avansază de la sine cheltuelile de transport, are preferința de îndestulare înaintea ori cui, din averea perdebtorului judecăteli, când acesta are avere, și

în cas contrariu, se îndestulează de la câștigătorul judecăteli.

10. Implinirea banilor avansați în casul articolului precedent se va urmări prin toate mijlocele de drept.

11. Tote ofisele, ordi-
nele și instrucțiunile câte vor fi date de mai înainte în această materie, sunt și rămân abrogate.

REGULAMENT

pentru

Taxele publicațiunilor judecătorești în Monitorul Oficial.

Prom. și publ. în M. Of. No. 4 din 5 Ianuarie 1880.

Art. 1. Pentru inserarea actelor judecătorești, ce legile prevăd a se publica în Monitorul Oficial, se va plăti, de partea în favoarea căreia se face inserarea, următoarele taxe:

Lei cinci pentru o publicațiune, care nu va trece peste 50 linii;

Lei dece pentru o publicațiune, care va trece peste 50 linii.

Orî-ce alt act, fie jude-

ciar, administrativ sau particular, care s'ar introduce în publicațiunile judecătorești, s'a'ă s'ar alătura pe lângă dênsele, precum acte de ipotecă, sentințe, extracte de sentințe, comandamente, petițiuni, interogătoare, jurăminte, înscrise și alte asemenea, se va considera o publicațiune separată, plătindu-se lei cinci pentru fie-care act, când el n'ar trece peste

50 linii, și lei de ce când
ar trece peste 50 linii. sau interliniile, se consi-
deră linii întregi.

Linia sau randul se va
calcula de 30 litere.

Fracțiunile unei linii,

2. Dispozițiunile con-
trarii acestui regulament
se abrogă.

PROCEDURA CIVILĂ

CONVENȚIUNI DIPLOMATICE

Declarațiunea Ministrului afacerilor străine al României în privința reciprocității executării sentințelor.

Sub-semnatul, Ministru secretar de Stat la Departamentul afacerilor străine al României, declară, în urma unei înțelegeri stabilite cu guvernul Majestății Sale Imperiale și Regale Apostolice, că s'a constatat că conform legilor în vigoare în țările respective, *sentințele și decisiunile pronunțate în materie civilă, comercială, maritimă și de schimb, de către autoritățile judiciare competente ale uneia din aceste țări, și care au trecut în forță de lucru judecat, sunt executorii în cea-altă, sub condițiunea reciprocității.*

Presenta declarațiune va fi schimbată contra unei declarațiuni analoge a Esc. Cancelarului Imperiului Austro-Ungar, Ministru al Casei Imperiale și al afacerilor străine și coprinderea sa va fi comunicată fără întârziere autorităților judiciare respective, pentru ca principiul reciprocității mai sus enunțiat, să-și găsească aplicațiunea în toate cazurile când sentințe sau decisiuni de această natură vor parveni din autorități prin calea diplomatică a agentului român din Viena.

Spre încredințare sub-semnatul a investit prezenta declarațiune cu semnătura sa și i-a pus sigiliul Ministerului Princiular al afacerilor străine.

Bucuresc 1 Septembrie 1871.
Cu reserva în ceea ce privesce

titlul întrebuintat în declarațiunea schimbată contra prezentei, pentru desemnarea țării.

Semnat: **G. Costa-Foru.**

La aceasta urmează respunsul Ministrului afacerilor străine al Austro-Ungariei care confirmă prezenta declarațiune.

Din Regulamentul consular prom. la 20 Iunie 1880.

(Fragment)

Art. 78. Consuli generalii, consuli sau vice-consuli din întâia categorie, îndeplinesc funcțiunea de oficiali ai stării civile, în circumscripțiunea lor, pentru actele de naștere, de moarte și de căsătorie. Pentru a exercita aceste atribuțiuni, fie-care din acestea are facultatea d'a delega când lipsește pe un-alt oficial al consulatului.

89. Pe baza art. 38, 39 și 40 din legea pentru organizarea Ministerului afacerilor străine, și a art. 20 din legea suplimentară din Februarie 1879, relativ la legățiunile și consulatele române din străinătate, se specifică în modul următor *jurisdicțiunea civilă și criminală a consulilor:*

A. Jurisdicțiunea civilă

90. Consuli generalii, consuli și vice-consuli din întâia catego-

rie, au drept de a exercita, în circumscripțiunea lor, toate atribuțiunile câte le au tribunalele de notariat din țară.

Atribuțiunile agenților diplomatici și consulari.

(Fragment)

Art. 23. Afară de atribuțiunile lor politice și administrative, agenții diplomatiei și consulari au calitatea de oficiali ai stării civile, observând dispozițiunile Codului civil de la cartea I-a (despre persoane). Ei exercită funcțiunile de judecători în materie civilă și comercială pentru neînțelegerile ce se ivesc între români și funcțiunile de notari și de posibilitari, conform dispozițiunilor legilor țerei. Îndeplinesc în limitele usurilor și convențiunilor diplomatice, toate actele conservatorii, în cas de deces sau de absență a unui român în străinătate. Legalizează, percepend taxele legale, actele și documentele destinate a fi produse în România. Liberizează pasporturi, conformându-se regulamentelor asupra materiei, patente de sănătate, acte de viață, proteje și asistă pe naționali lor pentru afaceri de interes privat.

Agenții consulari români, stabiliți în posturile străine, au dreptul de poliție și de inspecțiune asupra navelor și omenii de echipagi și execută, în cea-

ce privesce dispozițiunile din Codul de comerțiu maritim și despre navigațiune (cartea II).

Jurisdicțiunea civilă și criminală a consulilor se exercită conform drepturilor rezultând din dreptul ginților, din stipulațiunile convenționale sau din usual consacrat.

In materie civilă și comercială, consulul, asistat de două asesori alege dintre conaționali notabili judecă toate contestațiunile între români. Apelurile contra sentințelor consulare sunt făcute înaintea Curții de apel din București.

In materie de simplă contravențiune, consulul judecă singur și fără apel; în materie de delict consulul judecă asistat de două asesori cu rezerva dreptului de apel la curtea din București. In materie de crimă, consulul este însărcinat cu instrucțiunea și prevenitul este trimis, cu procedura și piesele de convicțiune, la parchetul procurorului general pe lângă curtea din București.

Apelul contra tuturilor acestor acte se va face în termenul prevăzut de legile țării.

Aceste termene vor fi sporite cu două luni când actele emană de la consulate aședate în țările limitrofe, și cu șese luni când emană de la consulate aședate în toate cele-alte țări.

24. Secretarii, atașatii și cancelarii pot exercita, prin delegațiune, tot sau parte din atribuțiunile prevăzute în art. precedent.

25. Agenții consulari de categoria a 2-a, cari, conform art. 19

ar fi recrutați printre străini, nu pot avea de cât atribuțiuni administrative și comerciale.

Tractatul Consular cu Italia

Incheiat la 5/17 August 1880

(Fragment)

21. Consulii generali, consulii sau agenții consulari ai celor două țări, sau cancelarii lor, vor avea dreptul de a primi în cancelariile lor, la domiciliul părților și pe bordul navelor națiunei lor, declarațiunile ce vor avea să le facă căpitanii, omenii echipajului și pasagerii, neguțătorii și ori ce alți supuși ai țării lor.

Ei vor fi asemenea autorizați a face și primi ca notari, dispozițiunile testamentarii ale naționalilor lor și ori-ce alte acte notariate, chiar când aceste acte vor avea de obiect de a conferi ipotecă, în care cas li se vor aplica dispozițiunile speciale în vigore în cele două țări. Numiții agenți vor mai avea dreptul de a primi în cancelaria lor ori-ce acte convenționale făcute între unul sau mai mulți naționali ai lor și alte persoane din țara unde și au reședința, și chiar ori-ce act convențional privitor numai la cetățenii acesteia din urmă țări, cu condițiune însă bine înțeleas ca aceste acte să se refere la bunuri situate, sau la afaceri ce sunt a se trata pe teritoriul națiunei din

care face parte consulul său agentul dinaintea căruia se vor face. Copiele sau extractele de pe aceste acte legalizate în regulă de numiții agenți, și sigilate cu sigiliul oficial al Consulatelor, vice-consulatelor sau agențiilor consulare, vor fi cređute, atât în justiție, cât și afară din justiție, fie în Italia fie în România, cu același titlu ca și originalele, și vor avea aceeași putere și valoare, ca și când ar fi fost făcute d'ina-ntea unui notar sau a unui ofițer public dintr'o țară sau din alta, *numai ca aceste acte să fie redigiate în formele cerute de legile Statului din care fac parte consuli și vice-consuli sau agenții consulari, și ca să fi fost, în urmă, supuse timbrului și înregistrării și tuturilor celor-alte formalități ce-rute în țara unde actul va trebui să și primescă execuțiunea.*

In cas cînd s'ar nasce o indo-ială asupra autenticității expedi-țiunei unui act public inregistrat la cancelaria urnia din consula-tele respective, confruntarea cu originalul nu se va putea refusa celui interesat, care va face ce-rerea și care va putea să asiste la această colațiune, dacă va găsi de cuviință.

Consuli generalii, consuli și vice-consuli sau agenții consu-lari respectivii vor putea să tra-ducă și să legalizeze ori-ce fel de documente emanate de la auto-ritățile sau de la funcționarii ță-rii lor, și aceste traducțiuni vor avea în țara unde-și au reședința aceeași putere și valoare, ca și cînd ar fi fost făcute de către inter-preții jurați ai țarei.

TABELA MATERIILOR PROCEDUREI COD. CIVIL

CARTEA I

Abrogată prin legea din 9 Martie 1879, și înlocuită
prin legea de la 1 Iulie 1896, asupra ju-
decătoriilor de pace.

CARTEA II

Despre tribunalele de județe.

		<i>Articolul</i>
Tit.	I. —Despre competență	54— 65
Tit.	II. —Despre cereri și citațiuni	66— 79
Tit.	III. —Despre comunicarea făcută ministerului public	80— 85
Tit.	IV. —Despre audiențe și poliția lor	86— 90
Tit.	V. —Despre introducțiunea și instrucțiunea causelor	91—105
Tit.	VI. —Despre excepțiunile ce se propun înain- tea apărării fondului	106—115
Sect.	1.—Despre cauțiunea ce sunt datorii a da streinii	106—107
Sect.	2.—Despre strămutări sau excepțiuni decli- natore	108—110
Sect.	3.—Despre nulități	111
Sect.	4.—Despre chemarea garanților în cauză sau despre excepțiuni dilatorii	112—114

	<i>Articolul</i>
Tit. VII. —Despre sentințe	115—137
Tit. VIII. —Despre desdaunări și cheltueli.	138—147
Tit. IX. —Despre hotărârile date în lipsă și despre opozițiuni	143—158
Tit. X. —Despre procedurile preparatoare și probatoare în general	159—161
Sect. 1.—Despre verificarea scripturilor	162—184
Sect. 2.—Despre cercetarea prin martori	185—210
Sect. 3.—Despre experți	211—221
Sect. 4.—Despre cercetări în fața locului	222—226
Sect. 5.—Despre interogatoriul părților	227—236
Sect. 6.—Despre jurământul judiciar deferit unei părți	237—246
Tit. XI. —Despre intervențiune	247—252
Tit. XII. —Despre suspensiunea, perempțiunea (închiderea) și începerea judecăților	253—261
Tit. XIII. —Despre regulare de competență	262—265
Tit. XIV. —Despre trimiterea la un alt Trib. pentru cauză de rudenie sau afinitate	266—273
Tit. XV. —Despre recusațiune	274—287
Tit. XVI. —Despre revisuirea judecăților	288—304
Sect. 1.—Casurile în care se poate cere revisuirea	288—292
Sect. 2.—Formele și termenii cererilor de revisiune	293—304
Tit. XVII. —Despre acțiunea recursorie civilă în contra judecătorilor	305—315

CARTEA III

Despre curțile de apel.

Tit. I. —Despre dreptul de apel	316—325
Tit. II. —Formele și efectele apelului	326—338

CARTEA IV

Despre arbitri.

Tit. I. —Despre numirea de arbitri	339—347
Tit. II. —Despre instrucțiunea înaintea arbitrilor	348—351

		<u>Articolul</u>
Tit.	III. —Hotărîrea arbitrilor	352—360
Tit.	IV. —Despre mijlocele de a ataca hotărîrea arbitrilor	361—367
Tit.	V. —Terminarea arbitragiului	368—370

CARTEA V

Despre esecutiunea silită.

Tit.	I. —Dispozițiuni generale	371—405
Sect.	1.—Titlurile cerute pentru executarea silită	371—378
Sect.	2.—Persónele și bunurile supuse esecutării silită	379—380
Sect.	3.—Când se póte esercita esecutiunea silită	381—391
Sect.	4.—Pentru primirea cautiunii	392—396
Sect.	5.—Esecutiunea în contra moscenitorilor	397—398
Sect.	6.—Contestațiuni asupra esecutiunii silită	399—405
Tit.	II. —Despre esecutiunea silită asupra bunurilor mobile	406—466
Sect.	1.—Bunurile mobile cari nu se pot urmări	406—410
Sect.	2.—Despre urmărirea bunurilor mobile ce se află în posesiunea debitorului	411—430
Sect.	3.—Despre vîndarea saú licitațiunea obiectelor mobile urmărite	431—449
Sect.	4.—Despre distribuțiunea prețului	450—454
Sect.	5.—Despre urmărirea și poprirea obiectelor mobile ale debitorului, cari sunt în mâna celor de al treilea	455—466
Tit.	III. —Despre esecutiunea silită asupra veniturilor imobilelor	467—491
Sect.	1.—Urmărirea fructelor prinse de rădăcină	467—476
Sect.	2.—Despre urmărirea veniturilor unui imobil	477—491
Tit.	IV. —Despre executarea silită asupra imobilelor	492—568
Sect.	1.—Imobilele cari pot fi urmărite	492—495
Sect.	2.—Comandamentul prealabil	496—502
Sect.	3.—Urmărirea imobiliară	503—513
Sect.	4.—Despre efectele urmăriri imobiliare	514—516
Sect.	5.—Conservarea imobilelor urmărite	517—522
Sect.	6.—Concursul mai multor urmăriri imobiliare	523—524
Sect.	7.—Despre opozițiuni și cereri incidente la o urmărirea imobiliară	525—529

		<u>Articolul</u>
Sect.	8.—Despre amânarea adjudecățiunei . . .	580—535
Sect.	9.—Licitațiunea și adjudecățiunea imobilelor urmărite	536—550
Sect.	10.—Despre consemnarea prețului adjudecățiunei și vîndarea obiectului adjudecat .	551—557
Sect.	11.—Despre actele de adjudecare și recursul în contra lor	558—564
Sect.	12.—Despre efectele adjudecățiunei.	565—568
Tit.	V.—Ordinea creditorilor și distribuțiunei prețului imobilelor	569—594
Sect.	1.—Deschiderea ordinei și înfățișarea titlurilor	569—577
Sect.	2.—Inchiderea ordinei și plata creanțelor .	578—588
Sect.	3.—Despre regularea unor creanțe speciale .	589—593
Tit.	VI.—Despre predarea silită a mobilelor și imobilelor	594—603

CARTEA VI

Proceduri diverse

Tit.	I.—Despre oferte de plată și consemnațiuni .	604—609
Tit.	II.—Despre dreptul proprietarilor asupra mobilelor, efectelor și tractelor chiriașilor și despre sequestrul asigurator . . .	610—620
Tit.	III.—Dispozițiuni relative la absenți . . .	621—623
Tit.	IV.—Despre autorizarea femeiei măritate de către tribunal	624—627
Tit.	V.—Despre separățiunea patrimoniilor dintre bărbați și femei	628—637
Tit.	VI.—Despre deliberările consiliului de familie.	638—642
Tit.	VII.—Despre interdicțiune	643—647
Tit.	VIII.—Despre cesiunea bunurilor	648—653
Tit.	IX.—Proceduri relative la deschiderea unei succesiuni	654—707
Sect.	1.—Despre punerea pecetilor după morțe .	654—665
Sect.	2.—Despre opozițiuni la punerea pecetilor.	666—667
Sect.	3.—Despre ridicarea pecetilor și inventariu.	668—676
Sect.	4.—Despre vîndarea mobilelor unei moșteniri.	677—683
Sect.	5.—Despre vîndarea bunurilor imobile ale minorilor	681—690

		<u>Articolul</u>
Sect.	6.—Despre împărțiri și licitațiuni	691—701
Sect.	7.—Despre beneficiul de inventariu	702—707
Tit.	X.—Despre convențiunile matrimoniale	708—720
Tit.	XI.—Despre transcripțiunea actelor de strămutarea proprietății, și despre inscripțiunea privilegiilor și ipotecilor	721—728

CARTEA VII

Tit.	I.—Dispozițiuni generale	729—737
§	1 ^o .—Despre termeni	729—734
§	2 ^o .—Despre nulități	735—737
Tit.	II.—Dispozițiuni transitorii	738—746

LEGEA

PENTRU

JUDECĂTORIILE DE PACE

ADNOTATĂ

INDEX ALFABETIC
LA
LEGEA JUDECĂTORIILOR DE PACE

INDEX ALFABETIC

LA

LEGEA PENTRU JUDECĂTORIILE DE PACE

(comunale și de ocoale)

A

	<i>Articolul</i>
Acceptațiune, succesiunii; beneficiu de inventar.	63
Act dotal, transcrierea copieii	66
Acte denaturare de; recurs	98
Acte autentice, partaj	99
Acte de adopțiune	67
Acțiune publică, stingerea ei	76
Acțiuni posesorii	60
Adopțiune, acte de	67
Adopțiune, confirmarea ei	67
Advocați	87, 123
Afaceri civile, amânarea pronunțării	89

	<u>Articolul</u>
Agent , condamnare la amendă	82
Aminarea pronunțării , afaceri civile	89
Amendă , agent; neîndeplinirea procedurii	82
Amendare , lipsă de respect față de judecător	88
Ape curgătoare , lucrări făcute	61
Apel , Judecătorii comunale	15, 19, 36
Apel , Judecătorii de ocoale	54 70 73, 75, 92
Apel , contestațiune la executare	92
Apel , contravenții	69
Apel făcut de Procuror	73, 75
Apel făcută de partea civilă	73, 75
Apel , judecare contradictorie	92
Apel , judecare în lipsă	92
Apel în materie civilă, comercială	92
Apel în materie penală	73, 75
Apel , termen de apel	36, 75, 92
Arbitragiu , ...	117 — 119
Arbitragiu , hotărîrea	118 — 119
Arbitragiu , executarea hotărîrei	119
Asigurare , măsuri de; sequestru	97
Audiențe , Judecătorii de ocol	86
Autentice , acte; partaj	99
Autentificare , oompromis, arbitragiu	117
Autentificare , foii dotale	66
Autorizare , femeia măritată	67
Avocați , ...	87, 123

B

Bătăi simple , competența corecțională	71
Beneficiu de inventar , acceptațiune	63
Bunuri nemiscătoare , acțiunii posesorii	16, 60

C

Carte de judecată, Judecătorii comunale . . .	31
Carte de judecată, jud. com. executarea ei . . .	38—47
Carte de judecată, jud. com. formula executorie . . .	40
Carte de judecată, jud. com. executarea prin portărei	47
Carte de judecată, judecătorii de ocoale . . .	91
Carte de judecată, jud. oc., redactarea ei . . .	91
Carte de judecată, judec. oc., ce trebuie să cu- prindă	91
Carte de judecată, jud. oc., comunicarea ei . . .	93
Carte de judecată, jud. oc., executarea ei . . .	95
Carte de judecată, jud. oc., execuția provizorie . . .	96
Cauțiune, executarea cărților de judecată . . .	96
Cauțiune, sequestru	97
Cercetare locală, ...	103, 104, 109
Cercetarea pricinelor, judecătorii comunale . . .	27—30
Cereră reconvențională	57
Cereră verbale	83
Cereră în judecată, judecătorii comunale . . .	22—26
Cereră în judecată, judecătorii de ocoale . . .	77—80
Civilă, competența judecătoriilor de ocoale . . .	54—68
Comerciale, acțiuni	55—56
Competența civilă, judecătorii comunale . . .	14—21
Competența civilă, judecătorii de ocol . . .	54—68
Competența civilă, acțiuni personale, mobili- are și comerciale	55—56
Competența civilă, cereri reconvenționale . . .	57
Competența corecțională, judec. de ocoale . . .	69—76
Compromis, arbitragiu	117—119
Comunale, judecătorii	2—13
Comunale, întocmirea judecătoriilor	2—13
Comunale, competența judecătoriilor	14—21

	<i>Articolul</i>
Comunicare, cărți de judecată civile	93
Comunicare, cărți de judecată corecționale	94
Contestațiuni la executare	68, 92
Consiliu de familie, succesiuni	65
Contracte, desființarea lor	59
Contracte de închiriere	18
Contravenții cu drept de apel	69
Contravenții fără drept de apel	69
Corecțională, competența judecătorilor	69--76

D

Declarare în fals	90
Delicte silvice	71
Denaturare de acte, recurs	98
Desființare, contracte	59
Despăgubiri civile	58
Despre chemare, înaintea jud. oc.	77--85
Dispositivul hotărârii	89
Distrugere, competența corecțională	71
Domiciliu, reședința pîritului	77
Dotale, foi; autentificare	63
Drept de apel, contravenții	69
Drept de apel, a se vedea <apel>	
Drept de recurs	98
Drept de trecere	17

E

Erarchie, judecătorul de ocol și ajutori	51
Ereditate, petițiunii de;	53
Estimațiune, averea succesiunii	65
Esire din indiviziune, ...	63

	<i>Articolul</i>
Estate , acte de legalizarea ei	67
Excepțiuni	103—112
Excepțiuni , chemarea în garanție	110
Exces de putere , recurs	98
Executare , cărți de judecată comunale	38—47
Executare , formula executorie	40
Executare , obiectele ce nu pot fi urmărite	42
Executare , oprirea ei	45
Executare , prin portărei	47
Executare , contestațiunii la;	68, 92
Executare , cărți de judecată ale Jud. de Ocoale.	95
Executare , hotărîrea arbitrilor	119
Execuție , suspendare; recurs	98
Execuție provizorie	96
Experți	103—106
Extract , comunicarea cărților de jud. corecționale.	94

F

Fals , defaimarea unui act în fals	90
Familie , consiliu de; succesiunii	65
Femei măritate , autorisația soțului	67
Foii dotale , autentificarea lor	66
Formula executorie , carte de judecată.	40
Forță , deposedare prin; acțiunii posesorii	60
Furturi simple , competența corecțională	71, 76
Furt de paseri	71
Furt de lemne	71

G

Garant , chemare în garanție: excepțiuni	110—111
Garanție , chemarea în	110—111

Garanție , a se vedea <cauțiune>	
Gard , acțiunii posesorii	17, 60
Gradul , Judecătorilor de Ocol	51
Gradul , Ajutorilor de judecător	51

H

Hotare , strămutare de; acțiunii posesorii	60—61
Hotărîre , dispozitivul ei	89
Hotărîre , pronunțarea ei la fața locului	109
Hotărîri , pronunțate contradictorii	92
Hotărîri , pronunțate în lipsă	92
Hotărîri , comunicarea lor	93—94
Hotărîri , executarea lor	95
Hotărîri , execuția provizorie	96
Hotărîrea arbitrilor	118—119
Hotărîrea arbitrilor , termenul când trebuie să se dea	118
Hotărîrea arbitrilor , executarea ei	119

I

Imobile , vânzare, partaj	99
Imprudență , loviri; competența corecțională	71, 76
Impăcarea părților , stingerea acțiunii publice	76, 89
Incompetență , recurs	98
Indemnizație , martori	105
Indiviziune , eșire din;	63
Infățișare , termen de, ... la jud. oc.	84—85
Infățișare , prin cine se pot infățișa părțile în sedință	87
Injurii , competența corecțională	71, 76
Inregistrare , taxa de	63

Articolul

Insulte , competența corecțională	71, 76
Intocmirea judecătorilor comunale	2—13
Intocmirea judecătorilor de ocol	48—53
Inventar , beneficiu de:	63
Inventar , succesiuni, tutelă	65
Irigațiuni , canale	61

J

Judecătorii comunale	2—47
Judecătorii comunale , întocmirea lor	2—13
Judecătorii comunale , competența lor	14—21
Judecătorii de ocoale , organizarea lor	48—53
Judecătorii de ocoale , competența civilă	54—68
Judecătorii de ocoale , competența corecțională	69—76
Judecătorii de ocoale , procedura înaintea lor	77—116
Judecată în lipsă , judecătorii comunale	34
Judecată în lipsă , judecătorii de ocoale	100
Jurați comunali , alegerea lor	3—5, 10—12
Jurați comunali , condițiunile spre a fi aleși	6
Jurați comunali , incapacitatea de a fi	7
Jurați comunali , jurământul lor	11
Jurați comunali , recuzarea lor	37

L

Legalizare , acte de etate	67
Legalizare , compromis, arbitragiu	119
Lege , violare de; recurs	98
Licitație , partaj	99
Lipsă , judecată în; drept de opoziție la jud. com.	34, 35
Lipsă , judecată în; drept de opoziție la jud. oc.	100
Locală , cercetare	103, 104, 109

	<u>Articolul</u>
Loviri simple , competența corecțională	71, 76
Loviri prin imprudență , competența corecțională	71, 76
Lucrări , făcute de ape	61

M

Martori	103—108
Martori , jurământ	106
Martori , indemnizația lor	105
Măsuri de asigurare , sequestru	97
Mijloace de apărare , ...	89
Minister public , drept de apel	73
Minister public , apel părții civile	73
Minister public , termenul de apel	75
Mobile , licitație, vânzare, partaj	99
Mobiliare , acțiuni	55—56

N

Natură , partaj în natură	99
Neindeplinirea procedurii , amend. agentului	82

O

Obiecte ce nu pot fi urmărite	42
Ocol , organizarea judecătorilor de ocol	48—53
Omissionne esențială , recurs	98
Onorar , experți	105
Opoziție , judecătorii comunale	35
Opoziție , jud. com. termenul de	35
Opoziție în materie penală	74

	<i>Articolul</i>
Opoziție , judecătorii de ocóle	100
Opoziție , jud. oc. termenul de	101
Opoziție la opoziție	102
Oprirea executărei , judecătorii comunale	45
Organizare , judecătorii comunale	2-13
Organizare , judecătorii de ocol	48-53

P

Partaj , executarea în natură	99
Partaj , când nu se poate executa în natură	99
Penală , competența penală a jud. ocol	69-76
Personale , acțiuni	55-56
Personalul judecătoriei , tratamentul său	126
Petițiuni de ereditate , ...	63
Politie rurală , ...	19
Poprirea executărei , cărți de judecată com.	45
Portărei , executarea cărților de judecată comunale	47
Portărei , executarea cărților de judecată ale jud. oc.	95
Posesorii , acțiuni	60
Prepuși	87
Procedură , neindeplinirea ei; condamnarea agen- tului	82
Proceduri preparatorii , judecătorii de ocoale	103-112
Procuratori	87, 123
Procuror , apel	73
Procuror , apelul părții civile	73
Procuror , termenul de apel	73
Pronunțarea hotărîrii , amânarea ei	89
Pronunțarea hotărîrii , la fața locului	109
Provizorie , execuția provizorie	96
Publicațiuni , vindare, partaj	99

R

Reconvenționale, cereri personale, mobiliare, comerciale	57
Recurs, atacarea cărților de judecată	98
Recurs, unde se declară	98
Recurs, termenul de recurs	98
Recuzare, jurați comunalii	37
Recuzare, judecători de ocol	113 - 114
Recuzare, respingerea ei	115
Recuzare, admiterea ei	116
Registre, succesiuni	63
Reședință, domiciliul pîrîtului	77
Revendicare, acțiuni în	63

S

Sequestru	97
Servitori, contestațiuni civile	58
Servituți, exercițiul lor	61
Sigiliu, succesiuni	65
Silvice, delictes	71
Socofeli, tutelă	65
Somațiune, autorizarea femeii	67
Stăpîni, contestațiuni civile	53
Stingerea acțiunii publice prin împăcarea părților	76
Strămutare de hotare	61
Subprefect, succesiuni, delegare	65
Succesiuni, regularea lor; partaj; renunțare	63
Succesiuni, beneficiu de inventar	63
Suspendare, declarare în fals	90
Suspendarea execuției, recurs	93

Ședințe, ținerea lor	86—89
Ședințe, prin cine se pot înfățișa părțile	87

T

Taxe de înregistrare	63
Tentative de furt, competența corecțională	71
Termen de apel, judecătorii comunale	36
Termen de apel, judecătorii de ocoale	92
Termen de apel, în materie penală	75
Termen de apel al procurorului	75
Termen de grație, ...	33
Termen de înfățișare la judecătorii de ocol	84—85
Termen de opoziție în materie civilă	92
Termen de opoziție în materie penală	74
Termen de plată	33
Termen de recurs	98
Timbru, scutire de taxă	46—62
Toamelă agricole, ...	21
Turburare de posesie anul de la; acțiuni posesorii	60 65
Tutele	65
Tutori, gestiunea lor	65
Tutori, luarea socotelor	65

U

Uluci, acțiuni posesorii	17, 60, 61
Urmărire, obiectele ce nu pot fi urmărite	42
Urmărire, bunuri imobile	43
Urmărire, zilele când se poate face	44
Urmărire, portărei	47

V

Vecini , distanță de observat între;	17—61
Verbale , cereri verbale la judecătoriile de ocol .	83
Verificare de scripte , declarare în fals	50
Vinzare , executarea cărților de judec. comunală	44
Vinzare , partaj	99
Violare de lege , recurs	98
Violență , deposedare; acțiunii posesorii	60

Z

Zăgazuri , acțiunii posesorii	17, 58, 60
Ziduri , acțiunii posesorii	17—61
Zile libere , partaj; vânzarea imobilelor	99

LEGE

PENTRU

JUDECĂTORIILE DE PACE*)

Dispozițiuni generale

Art. 1. Judecătoriile de pace sunt de două trepte: judecătoriile comunale și judecătoriile de ocol.

Cele d'ânteiū se constituiesc și funcționează sub controlul și supraveghierea judecătorilor de ocol respectivī; cele de al duoi-lea își exercită atribuțiu-

nile lor sub controlul și supraveghierea președinților tribunalelor de județ.

CARTEA I

JUDECĂTORIILE COMUNALE

TITLUL I

Intocmirea judecătoriiilor comunale

2. In fie-care comună

*) Această lege a fost votată la 6 Aprilie 1893, decretată și promulgată la 31 Mai, publicată în «Monitorul Oficial» No. 47 din 1 Iunie și pusă în aplicare la 1 Iulie 1896. Prin ea s'a reînființat din nou judecătoriile comunale desființate prin legea precedentă

a judecătoriiilor de pace. Legile anterioare actualei legi a judecătorielor de pace sunt: legea pentru judecătoriele comunale și de ocoale din 6 Martie 1879, și legea pentru judecătoriiilor de pace, din 4 Martie 1894.

rurală sau urbană, care nu va fi reședință de judecătorie de ocol, se înființează câte o judecătorie comunală, compusă din primarul acelei comune, ca președinte, și din doi jurați aleși, cari, împreună cu primarul, vor avea a împăca și a judeca toate prigonirile întemplate între locuitorii acelei comune, dupe regulele arătate mai jos.

Notarul sau secretarul comunei va servi de greșier și scriitor al acelei judecătorii și va îngriji să

se îndeplinescă toate formele prescrise de această lege, pentru judecarea afacerilor de competența acelei judecătorii. (Art. 1. Leg. Jud. Oc. 1879) ¹⁾.

3. În fie-care sat sau cătun, având o populațiune de 50 familii cel puțin, se va alege la începutul fie-cărui an, prin îngrijirea sub-prefectului și a autorității administrative superioare, câte un jurat dintre locuitorii cei mai de frunte și cu cunoscință de carte ai aceluși sat.

¹⁾ a) Judecătoriile comunale desființate prin precedentă lege a judecătoriilor de pace din 4 Martie 1894, funcționase în mod regulat de la 1879 data promulgării vechei legi a judecătoriilor comunale și de ocoale, și până la 1894, când au fost desființate și înlocuite prin judecătoriile de pace, al căror număr se mărise prin legea de la 4 Martie 1894. De alt-fel ele nu sunt o instituțiune nouă în țara noastră; încă de sub regulamentul organic, fie-care sat și avea jurații săi aleși cari împreună cu preotul cercetau prigonirile dintre săteni. Iată ce zice în această privință *Regulamentul organic* în art. 264: «Spre a nu fi siliți locuitorii satelor, a se duce pe la orașele scaunelor ocîrmuirilor de prin județe, pentru jeluiri de prea puțin preț care mai multe ori se întâmplă între dânșii, și spre a nu se chel-

«tui pentru acest fel de lucruri, se va așeza în fie-care sat o judecătorie de împăciuire întocmită de preotul și de trei jurați ce se vor alege de locuitorii satului».

Această instituțiune a juraților săteni a fost în vigoare până la 1865, anul când sa promulgat noua organizare judecătorească sub domnia lui Cuza-Vodă. Toc-mai în 1879, prin legea judecătoriilor comunale și de ocale, ele au fost reînființate pentru a fi desființate în 1894 și din nou reînființate astăzi prin actuala lege a judecătoriilor de pace.

Până la promulgarea legii pentru judecătoriile comunale și de ocoale din 1879, a fost în vigoare Cartea I din Codul de procedură din 1865, care de atunci a fost abrogată și înlocuită prin legile judecătoriilor de pace ce s'au succedat.

Satele sau cătunele cari n'au o populațiune de 50 familii cel puțin vor alege pe juratul lor împreună cu satul sau cătunul cel mai apropiat din acea comună cu care împreună ar însuși această condițiune. (art. 2. Leg. Jud. Oc. 1879).

4. In satul de reședință al primăriei și in celelalte sate dependente de acea comună, având o populațiune de 100 familii cel puțin, se vor alege câte două jurați și câte unul suplimentar, care, la caz de lipsă sau hólă a vreunuia din cei d'ântéiu, să l' pótă înlocui.

Dacă comuna este compusă dintr'un singur sat sau târg, se va alege patru jurați, din cari două suplimentari.

Listă de numele juraților aleși in fie-care sat se va comunica, îndată după alegere, judecătoriei de ocol prin organul sub-prefectului respectiv. (Art. 3 Leg. Jud. Oc. 1879).

5. Jurații se vor alege in cele d'ântéiu 8 zile ale lunii lui Ianuarie, pe rând in fie-care sat sau cătun,

incepând cu satul de reședință al comunei.

Alegerea se va face de obștea satului cu vot unimominal, prin stăruința primarului, însoțit de notar, și sub alui președinție.

Un proces-verbal va constatata, pentru fie-care sat sau cătun, ziua când s'a făcut alegerea, numărul locuitorilor cari au luat parte la vot, voința obștei și numele juraților aleși. Acest proces-verbal va fi scris de primar împreună cu notarul, de preotul sau parochul satului și de locuitorii cu știință de carte cari vor fi luat parte la alegere. El se va comunica de urgență in copie sub-prefecturii respective. (Art. 4 și 6 Leg. Jud. Oc. 1879).

6. Ca să pótă fi ales cine-va jurat trebuie să fie român de nascere sau împământenit, domiciliat și ședător in acea comună, să scie citi și scrie și să aibă etatea de 30 ani impliniți.

Dacă in veri-an sat sau cătun nu se găsesc locuitori cu cunoștință de carte, vrednic de a fi jurat, a-

tunci obștea aceluî sat va putea alege pe jurați și dintre locuitorii de frunte cari n'ar însuși această condițiune, dar cari ar avea încrederea ei.

Preoții și învățătorii satului pot fi aleși jurați.

Faptul că un locuitor este deja ales consilier comunal nu este o pedică ca să fie ales și jurat, dacă îndeplinesce condițiunile acestei legi. (Art. 5 Leg. Jud. Oc. 1879).

7. Nu pot fi aleși jurați:

1) Arendașii, intendenții sau îngrijitorii de moșii sub orî-ce titlu sau denumire ar fi ei, debitanții de băuturi spirituoase și servitorii;

2) Sunt incapabili de a fi aleși: Falitiți nereabilitați, cei osândiți pentru crime sau pentru veri-unul din delictele următoare: furt, înșelăciune, abus de încredere, mituire, fals, delapidare, atentat la bunele moravuri, mărturie mincinosă și sustragere de acte. (Art. 5 al. 1 și 2 Leg. Jud. Oc. 1879).

S. Orî-ce contestație contra alegerii sau a procesului-verbal se va îndrepta în termen de cinci zile de

la data lor, la judecătoria de ocol respectivă, care o va judeca de urgență, cerînd actele de la primar.

Alegerea se socotese definitivă dacă, pînă la 15 Ianuarie inclusiv, judele de ocol nu a primit nici o contestație împotriva ei, sau dacă judecînd contestația, o va fi respins ca nefondată. (Art. 7 Leg. Jud. Oc. 1879).

9. La cas când s'ar constata că procesul-verbal coprinde arătări neadeverate și că obștea satului nu a fost consultată, atunci judecătorul de ocol, pe de o parte, va ordona o nouă alegere, dînd de scire și sub-prefectului respectiv; iar pe de alta, de va fi loc, va constata falsificarea și va face să se urmărească făptuitorii conform legii penale.

La cas când contestația s'ar întemeia pe faptul că veri-unul din jurații aleși nu întrunesc condițiunile art. 7, alegerea nu va fi anulată de cât în ce se atinge de alegerea aceluî jurat. (Art. 8 Leg. Jud. Oc. 1879).

10. Jurații aleși pentru un an pot fi realeși în anii

viitorii dacă vor fi dat dovedii de destoinicie și bune purtări. Până ce alegerea cea nouă va rămânea definitivă, jurații anului trecut vor urma cu îndeplinirea funcțiunei lor.

Pe tot timpul funcționării lor, jurații vor fi scutiți de dările de prestație județiane și comunale, fie în bani, fie în natură, cum și de serviciul de caraulă sau pază de noapte în comună. (Art. 9 Leg. Jud. Oc. 1879).

11. Jurații, înainte de a intra în funcțiune, vor fi datori a depune înaintea primarului, asistat de preotul satului de reședință, jurământul următor:

«Jur că mi voi îndeplini datoria cu sfințenie și că nu voi judeca de cât pe ființă de adevăr și pe dreptate, ori de câte ori voi fi chemat.

«Așa să mi ajute Dumnezeu».

Acest jurământ va fi scris de primar, de notar și de preot, cum și de acela care a jurat, dacă va sci să subscrie, iar la din contra prin punere de deget.

Dacă locuitorul ales ju-

rat este însuși preotul, el poate îndeplini funcțiunile de jurat și fără a face acest jurământ. (Art. 10. Leg. Jud. Oc. 1879).

12. Dacă prigonirea este între două sau mai mulți locuitori din același sat, judecata se va face de primar împreună cu jurații aceluși sat; iar dacă satul acela n'are de cât un jurat, cel d'al doilea jurat se va lua din satul de reședință, preferindu-se tot-d'a-una cel cu cunoscință de carte.

Dacă prigonirea este între două sau mai mulți locuitori din sate diferite, judecata se va face tot-d'a-una cu jurații satului de reședință; iar în cas de lipsă a veri-unuia dintre'nsii, el se va înlocui cu alt jurat din satul piritului.

În asemenea cas jurații suplimentari nu vor lua parte la judecată de cât dacă jurații din satul piritului lipsesc. (Art. 11. Leg. Jud. Oc. 1879).

13. Ori de câte ori primarul nu va putea lua parte în persoană la cercetarea sau judecarea unei prigoniri, sau va fi lipsă, el va fi înlocuit prin ajutorul său, arătându-se a-

căstă impregiurare în cartea de judecată sau de împăciuire.

În cas de disolvare a consiliului comunal, atribuțiunile primarului se vor exercita de președintele comisiei interimare. (Art. 11. Leg. Jud. Oc. 1879).

TITLUL II

Despre căderile judecătoriilor comunale

14. Datoria de căpetenie a judecătoriei este să împace pe părți. Dacă împăciuirea isbutesce, judecătoria dă la mână părților o carte de împăciuire în modul arătat mai jos. La cas contrariu, ea procedeză la cercetarea și judecarea pricinei, constatând în cartea de judecată că împăciuirea n'a isbutit.

15. Judecătoriile comunale vor judeca, fără apel până la valoarea de cinci lei inclusiv, și cu drept de apel la judecătoria de ocol respectivă până la suma de 50 lei inclusiv căpete și dobândi, ori-ce prigonire de ori-ce natură între locuitorii acelei comune pentru pretențiuni de avere mișcătoare, sau

pentru datorie sau pentru despăgubiri de ori-ce fel și din ori-ce cauză ar isvorii ele.

Aceeași competență o vor avea judecătoriile și dacă reclamantul este din altă comună, destul ca piritul să fie domiciliat sau sedător în acea comună. (Art. 13. Leg. Jud. Oc. 1879).

16. Dacă prigonirea este privitoare la stăpânirea bunurilor nemișcătoare, sau la hotare între vecini pentru locurile, țarinele sau egrățile lor, judecătoria se va mărgini a ține de fapt în stăpânire pe acela care a stăpânit locul mai mult timp în cursul aceluia an pe față și fără împotrivire din partea celui-alt, și pe acolo pe unde s'a urmat stăpânirea între dinșii, până ce părțile se vor judeca la judecătoria competentă, pentru stabilirea dreptului de posesiune sau de proprietate asupra locului sau hotarului de prigonire.

Dacă cel ce a stăpânit mai mult timp în cursul aceluia an locul sau hotarul de prigonire a fost numai turburat, dar și scos cu violență din stăpânirea

aceluï loc sau hotar de par-tea cea-altă, atunci judecătoria îl va reintegra în stăpânirea sa de mai înainte și îl va menține de fapt în acea stăpânire până ce instanța compe-tinte se va pronunța asu-pra dreptului de posesiune sau de proprietate între părți. (Art. 14 și 15. Leg. Jud. Oc. 1879).

17. Se va urma aseme-nea conform articolului de mai sus și când prigonirea va fi pentru pacinica stă-pânire a veri-unui drept de trecere, de vedere sau de alt-fel de robire asupra proprietăților învecinate sau pentru stăpânirea gar-durilor, șanțurilor, ulucilor sau zidurilor despărțitoare între vecini, sau pentru ză-gazuri și ori-ce lucrări fă-cute pe iazuri, canaluri sau ape curgătoare, spre u-darea țărinelor, faceri de mori și altele. (Art. 16. Leg. Jud. Oc. 1879).¹⁾

18. Când se cere des-

¹⁾ a) Judecătoria comunală este neîndoielnic o instanță judecătorească în materie de posesiune când prigonirea este între săteni. Cas. I 128/87. Bul. pag. 301.

b) Tribunalele au competența de a judeca procesele pentru dis-trugerea de bucate, când însăși

ființarea veri-unui contract de închiriere sau de aren-dare și scôtirea afară a chiriașului sau arendașu-lui din localul său din casa închiriată, judecăto-ria comunală nu va putea judeca de cât dacă chiria sau arenda anuală nu trece peste 50 lei, și atunci nu-mai cu drept de apel. (art. 17. Leg. Jud. Oc. 1879).

19. Judecătoriile comu-nale vor judeca, asemenea cu drept de apel, toate a-baterile și contravențiile prevădute de legea poli-ției rurale, conformându-se formelor prescrise de acea lege și fără ca a-mendile ce ar pronunța să fie mai mari de cât cele prevădute de dânsa, nici despăgubirea părții vătămata să treacă peste 50 lei.

Ori-ce solidaritate între locuitorii în această privință este desființată. (art. 18. Leg. Jud. Oc. 1879)²⁾.

20. Judecătoriile comu-

dreptul de proprietate este pus în contestație. Cas. II 8/87. Bul. pag. 57.

²⁾ a) Faptul că locuitorii unei comune rurale n'au sărit să dea ajutor pentru prinderea făcător-ilor de rele ce au spart și je-fuit casa unui consătean, cons-

nale vor avea asemenea a judeca abaterile de simplă poliție, prevădute în art. 164 din codul de procedură penală și întemplate în coprinsul acelei comune, când făptuitorul se prinde asupra faptului, sau când atât el cât și martorii se găsesc în acea comună.

În amândouă casurile a acestor două articole (19 și 20), dacă pedepșa pronunțată nu este închisoarea, sau dacă amenda și despăgubirea nu trece fiecare peste 5 lei, judecătoria comunală judecă în prima și ultima instanță, iar la cas contrariu cu drept de apel.

În toate casurile, împăcarea părților pune capăt judecăței. (Art. 19. Legea Jud. Oc. 1879) ¹⁾.

21. Tote contestațiile isvorind din tocmelele agricole se vor judeca de judecătoria comunală, și

nând sémă de dispozițiunile speciale ale legii acestor tocmeți, și cu drept de apel la judecătoria de ocol dacă reclamațiunea este mai mare de cât 5 lei.

Prin acesta însă nu se va suspenda executarea prevădută de art. 27 și 28 din disa lege.

TITLUL III

Despre cererea în judecată, cercetarea pricinilor, hotărîre și apel.

22. Orice cerere în judecată, pentru prigoniri de căderea judecătoriilor comunale, se va face în scris către primarul comunei printr'o petiție în indoit exemplar, din care unul se va păstra la dosar, iar cel-alt se va înapoia reclamantului, spre a-l pune în vederea pîritului împreună cu termenul de înfățișare. (Art. 21. Leg. Jud. Oc. 1879).

titue o contravențiune, la legea poliției rurale, de competența judecătorului de ocol, dacă despăgubirile cerute de partea vătămată trec peste suma de 10 lei. Cas. II 536/92. Bul. pag. 935.

¹⁾ a) Abaterile prevădute de legea polițienescă rurală sunt de competența tribunalelor ordinare

incetând toate airibuțiunile judecătorești ce se acordase primarilor. Cas. I 152/86. Bul. pag. 412.

b) Când cursul justiției este întrerupt printr'un conflict negativ de competență, curtea de casațiune este în drept a da un regulament de competență. Cas. II 418/97. Bul. pag. 719.

23. Petiția va cuprinde numele și locuința atât a pîritului cât și a reclamantului, va arăta deslușit ce se cere și pe ce teineiu, și va fi subscrisă de reclamant dacă el va sci să subserie.

Dacă acesta nu scie să serie, petiția va fi subscrisă de scriitorul care a făcut-o și de reclamant prin punere de deget. În asemenea cas, primarul este dator, atunci când i se va da petițiunea, să o citescă reclamantului din cuvînt în cuvînt și să'l întrebe dacă acesta este ceea ce a voit să reclame. (Art. 21. Leg. Jud. Oc. 1879).

24. Dacă reclamantul nu scie să serie și nu găsesce cine să'i scrie petiția, el pôte să'și facă reclamațiunea și prin graiū.

Atunci primarul său notarul, ascultând plîngerea, este dator să o așternă într'un proces verbal în în-doit exemplar, constatînd cele reclamate, și acest act va ține loc de petițiune.

25. Îndată ce primarul va primi o reclamație, el va însemna pe dînsa diua primirei și va face să se trecă în scurt coprinsul

ei în registrul de intrare al primăriei.

El va cita tot-odată părțile pentru Duminica sau sîrbătorea viitoare spre înfățișare, însemnând acest termen pe petițiune. (Art. 22. Leg. Jud. Oc. 1879).

26. După înregistrarea petițiunei, primarul său notarul va merge împreună cu reclamantul la casa pîritului spre a'i pune în vedere reclamațiunea, pe care 'i-o va citi din cuvînt în cuvînt, și spre a'i comunica termenul.

În lipsa pîritului de la domiciliū, reclamațiunea și termenul se vor pune în vedere juratului respectiv, sau a unei rude sau vecin care ar fi mai la îndemână, spre a vesti pe pîrit.

Despre toate acestea se va face mențiune pe ambele exemplare ale petițiunei. (Art. 23, Leg. Jud. Oc. 1879).

27. Judecata se va face obișnuit în localul primăriei, unde atât jurații cât și părțile prigonitoare vor fi datori să se adune, împreună cu primarul și cu notarul, în diua sorocită, îndată după eșirea de la biserică.

În cas când judecata s'ar putea face mai cu înlesnire la fața locului, primarul și notarul se vor transporta în satul unde se află prigonirea, și acolo, adunându-se împreună cu jurații și cu părțile, vor ține ședință la casa preotului său a juratului. (Art. 24. Leg. Jud. Oc. 1879).

28. Părțile nu se vor putea înfățișa de cât în persoană. Dreptățile și le vor sprijini singure. Nimeni, afară de tată, soț, fiu, frate, unchiu sau nepot, nu se va putea înfățișa în numele altuia sub titlul de procurator, avocat, vechil sau cumpărător de drepturi.

Cu toate acestea, proprietarii și arendașii se pot înfățișa prin îngrijitorii lor de moșie sau alți însărcinați de afaceri. (Art. 25. Leg. Jud. Oc. 1879).

29. Cea d'ânteu datorie a judecătoriei este d'acăuta să împace pe părți. Pentru acésta, dupe ce se va convinge ea mai anteu de adevăr, va pune verbal în vederea prigonitorilor părți cum ar fi mai drept să se împace și le va îndemna la acésta.

Dacă părțile primesc, atunci primarul împreună cu jurații vor încheia un proces-verbal constatând acésta, și în care se va arăta deslușit chipul cum părțile s'au împăciuit.

Acest proces-verbal va ține loc de carte de împăciuire și va fi scris atât de primar, de jurați și de notar, cât și de părțile prigonitoare dacă știu să subscie.

La din contra, cei ce nu vor sci să subscie vor iscăli prin punere de deget în dreptul numelui lor, făcându-se despre acésta vorbire în procesul-verbal.

Fie-care parte are dreptul să cêră copie de pe acest proces-verbal: iar originalul va sta la dosar, însemnându-se și în registru, unde s'a înscris reclamațiunea, că părțile s'au împăcat. (Art. 26 Leg. Jud. Oc. 1879)

30. Dacă judecătoriu nu va isbuti să împace pe părți, atunci ea va judeca pricina și și va da hotărîrea sa chiar în acea zi, sau cel mai târziu Duminica sau sêrbătorea viitoare, tinând socotelă de dreptățile fie-cărui și de do

vedile ce vor fi având, precum: înscrisuri, marlori, jurământ.

Legea lasă la sufletul și cugetul primarului și juraților ca să nu judece și să nu hotărască de cât pe ființă de adevăr, și să nu dea dreptate de cât numai celui ce o are.

Dacă procesul este pentru fapte prevădute de legea poliției rurale sau a tocnelilor agricole, ei vor hotări, ținând seamă de dispozițiunile acelor legi, dar în marginile competenței determinate prin legea de față. (Art. 27 Leg. Jud. Oc. 1879).

31. Hotărîrea judecătorei comonale se numește «*carte de judecată*». Ea se va scrie pe o cîlă de hîrtie osebită, dupe formularele tipărite ce se vor trimite de minister, și se va păstra la dosar împreună cu petițiunea prin care s'a pornit judecata. Ea va fi datată, scrisă de primar, de notar și de jurații cari au luat parte și va

arăta deslușit aceea ce a hotărît judecata, și se va citi în auzul părților de către primar sau notar, îndată ce s'a redactat și subscris de ei.

Dacă veri-un jurat nu știe carte, el va subscrie prin punere de deget în dreptul numelui lui.

Mențiune despre chipul cum s'a terminat judecata se va face și în registrul de intrare al primăriei unde s'a înregistrat reclamațiunea. (Art. 28. Leg. Jud. Oc. 1879) ¹⁾.

32. Îndată după scrierea și subscrierea hotărîrei, sau a procesului-verbal de împăciuire, primarul va da la mîna fie-cărei părți câte un extract de pe acea hotărîre, scris pe formularele tipărite ce se vor trimite de minister spre acest sfîrșit, și mențiune despre acesta se va face din josul originalului hotărîrei păstrat la dosar.

Dacă partea condamnată nu voese să primescă extractul hotărîrei sau lip-

¹⁾ a) Acțiunea ce proprietarul unui imobil pornește contra chirașului pentru restituirea imobilului închiriat și repararea stricăciunilor cauzate, cată, dupe art.

28 din legea judecătorilor de ocóle, a fi intentată la judecătorul situațiunei imobilului, iar nu la acela al domiciliului pârîtului. Cas. I 428/94. Bul. pag. 1248.

sesce de acasă, primarul va lipi extractul pe ușa casei și va lăsa o copie de pe dânsul în primirea unei rude sau vecin sau a juratului respectiv ca să'l dea pîritului, încheiând despre toate acestea cuvenitul proces-verbal, care se va păstra la dosar. (Art. 29 și 30. Leg. Jud. Oc. 1879).

33. Când datornicul nu este de rea credință și nu tăgăduiesce datoria, dar dice că nu poate acum să plătească, judecătoria îi va putea da un termen de plată; și, dacă nici atunci nu va plăti, ea'l va condamna la plată și va implini banii, conform regulilor de mai jos, spre a'i da creditorului. (Art. 31. Leg. Jud. Oc. 1879).

34. Dacă pîritul lipsesece de la înfățișare, și dacă se constată că primarul sau notarul 'i-a fost pus în vedere reclamațiunea și termenul de înfățișare, atunci judecata se va urma și în lipsa pîritului, și hotărîrea ce se va da i se va lipi pe ușa casei, cum s'a dis mai sus, dacă el nu va voi să o primescă.

Iar dacă pîritul lipsesece și se găsește că termenul

nu i s'a fost pus în vedere conform acestei legi atunci judecata se va amâna pentru Duminica sau sîrbătoarea următoare, citându-se negreșit pîritul pentru acest nou termen, cum s'a dis mai sus. (Art. 32. Leg. Jud. Oc. 1879).

35. Partea condamnată în lipsă nu are drept de opoziție de cât dacă condamnarea nu trece peste cinci lei. Dacă condamnarea trece peste această sumă, atunci cel judecat în lipsă n'are de cât drept de apel la judecătoria de ocol respectivă.

Opoziția se va face în termen de cinci zile libere de la primirea hotărîrei dată în lipsă sau lipirea ei pe ușa și se va judeca în același chip și cu aceleași forme ca și reclamațiunea. (Art. 33. Leg. Jud. Oc. 1879).

36. Apelul se va face în termen de o lună din ziua când s'a dat hotărîrea la mîna părții, sau de când i s'a lipit pe ușa casei conform art. 31, fie că hotărîrea a fost dată în lipsă, fie că a fost dată în mod contradictoriu.

Termenul de apel în cas

de condamnare la amendă este de cinci zile, și începe după ziua în care cartea de judecată a fost comunicată. (Art. 33. Leg. Jud. Oc. 1879).

37. Dacă între cei doi jurați, desemnați a lua parte la judecarea procesului, sunt rude sau afin până la al patrulea grad inclusiv, unul din ei se va exclude prin tragere la sortii, operată de primar în ședință publică, și se va suplini prin altul conform art. 12, alin. 2.

Jurații pot fi recusați pentru motive de rudenie cu veri-una din părțile prigonitoare sau cu primarul până la al patrulea grad inclusiv, și pentru cauză de dușmănie cunoscută în potrivă reclamantului sau a piritului.

Recusația se va face în scris sau verbal înainte de judecată, și, în acest cas, primarul sau notarul trebuie să o însemneze din josul reclamațiunii păstrată la dosar.

Juratul recusat se va suplini prin altul, conform alin. 2 al art. 12 din această lege. (Art. 34. Leg. Jud. Oc. 1879).

TITLUL IV

Despre executarea cărților de judecată

38. Nici o carte de judecată a judecătorilor comunale supusă apelului nu se va putea executa de cât din ziua când ea va fi rămas definitivă și după ce se va fi autorizat executarea ei de judecătorul de ocol respectiv.

Cartea de judecată se socotesce remasă definitivă când nu s'a făcut apel contra ei în termenul de o lună sau de 5 zile, arătat mai sus; sau când, fiind apelată, ea a fost întărită și prin hotărîrea judecătoriei de ocol.

Dacă condamnarea nu trece peste cinci lei, cartea de judecată, când piritul a fost față, este definitivă din ziua pronunțării ei; iar dacă judecata s'a făcut în lipsă, din ziua expirării termenului de opozițiune sau a respingerii acelei opozițiuni.

În ambele cazuri, primarul va declara cartea executorie scriind pe dânsa: «se va executa» și investind-o cu sigiliul primăriei și cu propria lui

semnătură. (Art. 35. Leg. Jud. Oc. 1879).

39. Ori-cine va voi să execute o carte de judecată condamnând la o sumă mai mare de cinci lei, se va înfățișa cu dânsa la judecătoria de ocol respectivă, după ce va face să se ateste în josul ei, de către primar și notar, sub a lor iscălitură și cu sigiliul primăriei, și va da aceea carte s'a dat în primirea părții condamnate, sau s'a lipit pe ușa casei sale, conform legii de față.

Judecătorul va verifica de urgență și din oficiu dacă notificarea cărții de judecată s'a făcut conform legii, dacă termenul de o lună de la data notificării a expirat, fără să se fi făcut apel din partea celor interesați; și, în cazul acesta, el va ordona executarea, punând din josul cărții de judecată formula executorie prescrisă de lege. (Art. 36. Leg. Jud. Oc. 1879).

40. Ori-ce carte de judecată investită cu formula executorie, conform articolelor de mai sus, se va executa, după stăruința părții care a câștigat, de

primarul comunei și de percepterul local, după aceleași reguli și conform legii de urmărire cu care se implinesc și dările către Slat și comună.

Banii ce se vor prinde din vânzarea lucrurilor urmărite se vor da în primirea creditorului sub luare de cuvenită dovadă, care va sta la dosar; iar debitorului urmărit i se va da chitanță de descărcare scrisă de primar și de perceptor, și arătând suma ce s'a împlinit de la dânsul în socotela condamnățiunii.

Amendile împlinite se vor vîrsa în casa comunală. (Art. 37. Leg. Jud. Oc. 1879).

41. Dacă cartea de judecată atribue reclamanțului proprietatea unui lucru mișcător de prigonire, executarea ei se va face de primar, luându-se lucrul din stăpânirea piritului și dându-se în primirea celui ce l'a câștigat; iar dacă hotărîrea este privitoare la stăpînirea lucrurilor nemîșcătoare, atunci executarea se va face dându-se afară piritul din locul său imobilul ce stăpâ-

nesce pe nedrept, și punându-se de fapt cel ce a câștigat în posesia aceluși loc său imobil.

Despre toate acestea se va încheia cuvenitul proces-verbal, care se va atașa la dosar.

42. Nu pot fi urmărite și sechestrate:

1) Locurile de muncă, casele și ogrăzile date locuitorilor săteni prin legile de improprietărire, cari le declară inalienabile;

2) Lucrurile trebuincioase pentru culcatul datornicului și familiei sale care trăesc cu dânsul în aceeași casă;

3) Vestmintele sau stralele lui și ale familiei lui necesarii pentru trebuința zilnică și obiectele de bucatărie indispensabile;

4) Instrumentele de arat și uneltele cari slujesc la munca câmpului, cum: arat, semănat, secerat, grăpat, cosit, cărat sau treerat;

5) Semințele și îngrășămintele pentru cultura pământului datornicului;

6) Făina, mălaiul și alte mici merinde trebuincioase pentru hrana datornicului

și familiei sale pe timp de o lună;

7) O vacă și 2 boi sau cai și, în lipsă de vacă, 5 capre sau 10 oi și 1 rîmător. Asemenea și nutrețul acestor vite pe timp de o lună;

8) Uneltele lucrătorilor și meșterilor trebuincioase la exercițiul meseriei lor;

9) Carul, căruța sau sacaua, pentru cărauși, căruțași sau sacagi, împreună cu vitele neapărate pentru trasul lor;

10) Stupii de miere, gândaci de mătase și frunzele de dud pe timpul creșterii lor;

11) Icoanele și alte lucruri de asemenea natură trebuincioase cultului său religiei datornicului. (Art. 38. Leg. Jud. Oc. 1879).

43. Bunurile imobile ale datornicului nu pot fi urmărite dacă legile popresc înstrăinarea lor; iar dacă datornicul are și alte imobile, urmărirea lor nu se va putea face de cât prin organul judecătoriei de ocol respective și conform regulilor de procedură prescise prin legea de urmărire pentru împlinirea datoriilor către Stat și comună.

44. Atât urmărirea cât și vîndarea nu se vor putea face de cât în zilele de Duminică sau sîrbătoare, după eșirea de la biserică și după ce primarul va fi înștiințat pe jurați și pe obștea satului unde se face vîndarea despre acesta. (Art. 39. Leg. Jud. Oc. 1879).

45. Dacă, cu privilegiul executării unei cărți de judecată, datornicul se va împotrivi pe temeiul că el a fost lipsă și n'a avut cunoștință de termen sau de hotărîrea ce s'a dat ca să se pîdă apîra sau face apel, și dacă primarul cu jurații, cari au luat parte la judecată, vor găsi împotrivirea lui întemeiată și spusele lui adevărate, atunci ei vor popri executarea și vor judeca pricina din nou față cu amîndouă părțile, imediat și conform regulilor de mai sus. (Art. 40. Leg. Jud. Oc. 1879) ¹⁾.

46. Tote actele privitoare la cercetarea și judecarea pricinilor acestor judecătoria, de la cererea de

judecată pînă la definitivă executare a hotărîrii, se vor face pe hîrtie liberă și vor fi scutite de orice taxe de timbru sau altele. (Art. 41. Leg. Jud. Oc. 1879).

47. Dacă partea care a câștigat voesce să execute cartea de judecată prin organul portăreilor este liberă să o facă; însă în acest cas, orice cheltueli de executare rîmân în sarcina sa. (Art. 42. Leg. Jud. Oc. 1897).

CARTEA II

PARTEA I

TITLUL I

Organisarea judecătoriilor de ocol

48. Se înființază pe tot teritoriul regatului un număr de 130 judecătoria de ocol, repărțite între diferitele județe, proporțional și cu suprafața teritoriului.

Aceste judecătoria vor avea aceleași circumscripțiuni și reședințe cari erau în ființă la punerea în a-

¹⁾ a) Neobservarea dispozițiilor art. 40 din legea judecătoriilor de ocole din 1879 de a se propune în prealabil părților împă-

carei lor, nu pîde fi invocată pentru prima oră în casație. Cas. II 503/94. Bul. pag. 1111.

plicare a legii din 4 Martie 1894.

Nici o modificare nu se va putea face la aceste circumscripțiuni și reședințe de cât prin decret regal și în urma avisului consiliului de miniștri. (Art. 43. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 1 Leg. Jud. Pace. 1894).

49. Nici o nouă judecătorie de ocol nu se va putea înființa în viitor de cât printr'o anume lege.

În primul an însă al punerii în aplicare a acestei legi, ministerul de justiție este autorizat a adăuga încă câte o judecătorie în județele în cari ar fi absolută necesitate, fără însă ca numărul total al acestor judecătorii să treacă peste dece.

Înființarea acestor noi judecătorii se va face prin decret regal, în urma în-cuviințării consiliului de miniștri. (Art. 44. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 2 Leg. Jud. Pace 1894).

50. Fie-care judecătorie de ocol se compune dintr'un judecător, un ajutor și două copiști, cari vor îndeplini tot-d'o-dată și funcțiunile de greșier și archivar, după trebuințele

serviciului. (Art. 46. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 3 Leg. Jud. Pace 1894).

51. Judecătorii de ocol vor avea același grad erarhic și același onorariu cu judecătorii de tribunal și vor fi supuși la aceleași condițiuni de admisibilitate și înaintare.

Prin excepțiune, însă, și acesta numai în interval de un an de la punerea în aplicare a acestei legi, judecătorii de ocol vor putea fi numiți și dintre judecătorii de pace, supleantii săi substituții de tribunal titrați, cari vor avea mai puțin de două ani de grad în una din aceste funcțiuni.

În cas, însă, de lipsă de candidați titrați, se vor putea numi și dintre președinții și judecătorii de tribunale, procurorii și judecătorii de pace netitrați cari vor avea cel puțin 4 ani în diferitele aceste funcțiuni.

Ajutóarele judecătorilor de ocol au același grad erarhic cu supleantii de tribunal.

Condițiunile de admisibilitate și drepturile lor la înaintare sunt aceleași.

În timp de două ani însă de la punerea în aplicare a acestei legi, și numai în lipsă de candidați titrați, vor putea fi numiți ca ajutoare la judecătoriile de ocol: procurorii, substituiți, supleanții de tribunal și judecătorii de pace netrați.

52. Ajutorul judecătorului de ocol îndeplinește toate funcțiunile judecătorului în cas de lipsă sau împedicare a acestuia.

El poate fi delegat în cercetări la fața locului, îngrijește de regulata expedițiune a lucrărilor judecătorei și contra-semnează procesele-verbale de autentificare în cas de lipsă a copistului-grefier.

Judecătorul de ocol și în lipsă sau prin delegație, ajutorul, vor păstra, sub a lor răspundere, actele de valoare și recepsele depuse la acea judecătorie. (Art. 4 Leg. Jud. Pace 1894).

53. Statul plătesce personalul judecătoriilor de ocol și procură materialul de cancelarie și registrele necesarii.

Județele pentru judecătoriile cu reședințele în

comunele rurale, și comunele urbane pentru cele cu reședința în aceste comune, sunt ținute să dea localul, mobilierul necesar și combustibilul.

Atât județele, cât și comunele urbane mai au în sarcina lor plata unuia din cei două copii ai judecătorei.

Toate cheltuelile puse prin această lege în sarcina județelor sau comunelor urbane sunt obligatorii și se vor înscri din oficiu, de autoritatea administrativă superioară, în bugetele lor respective, în cas când dăsele nu vor fi satisfăcut pe deplin îndatorirea lor. (Art. 49. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 6 Leg. Jud. Pace 1894).

TITLUL II

Competința civilă a judecătoriilor de ocol

54. Judecătoriile de ocol judecă toate apelurile primite contra cârților de judecată pronunțate de judecătoriile comunale în prima instanță și de orice alte autorități administrative sau fiscale, al căror apel le-ar fi deferit prin

legi speciale. (Art. 50. Leg. Jud. Oc. 1879).

55. Judecătoriile de ocol sunt compătente a judeca toate cererile în materie personală și mobilă de ori-ce natură ar fi ele, chiar și comerciale, în cea din urmă instanță, de la valoarea de 50 lei până la 200 lei inclusiv capital și

interese, iar cu apel până la valoarea de 1.500 lei inclusiv capital și interese.

Se înțelege că, în comunele reședințe de judecătorii de ocol, acestea însușesc și competența dată prin lege judecătoriilor comunale. (Art. 51. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 8. Leg. Jud. Pace 1894) ¹⁾.

1) a) Poprirea care are de obiect o sumă mai mică de 1500 lei, trebuie adresată la judecătoriile de ocóle, chiar dacă actul în virtutea căruia se cere, ar emana de la tribunal. Regula prescrișă de art. 372 din procedura civilă se aplică numai la hotărârile judecătorești, nu și la actele autentice.

Poprirea cerută în virtutea unui act ipotecar, tinzând la încasarea unei sume de bani, este o acțiune de competența judecătoriilor de ocóle. Cas. I 3/86. Bul. pag. 6.

b) Judecătoriile de ocóle sunt compătente de a judeca în ultima instanță cererile până la suma de 30) lei, și acesta dupe legea nouă care esta aplicabilă întru cât la promulgarea ei procesul era pendent. Cas. I 31/86. Bul. pag. 31.

c) Acțiunile personale și mobiliare pentru o valoare ce nu trece de 1500, sunt de competența judecătoriilor de ocóle. Cas. I 67/39. Bul. pag. 182.

d) Competința se regulează dupe suma coprinșă în cerere și pentru determinarea ei se ia în considerație capitalul și dobânzile expirate până în momentul in-

tențării acțiunii, ast-fel că dobânzile posterioare cererii nu intră în calculul competenței. Cas. I 288/89. Bul. pag. 803.

e) Judecătorii de ocol de și au dreptul de a autentifica contracte pentru sume mai mari de 1500 lei, nu sunt însă compătinti a judeca contestațiunile ridicate cu ocaziunea executării acelor acte dacă pretențiunea părților exced suma de 1500 lei, până unde merge competența lor. Cas. I 318/89. Bul. pag. 850.

f) Judecătorii de ocol și tribunalele de județ, în apel sunt compătinti a judeca acțiunile, având de obiect plata de chirie, ce se fac de unii din coproprietarii imobilului închiriat în raport cu dreptul lor de proprietate, când acest drept nu e contestat.

Nu există lucrul judecat când hotărârea anterioră nu a avut același obiect.

Constituie o omisiune esențială care atrage casarea hotărârei, când ea nu se pronunță asupra unui mijloc de apărare invocat, care era de natură să schimbe soluțiunea dată procesului. Cas. I 153/90 Bul. pag. 449.

g) Când hotărârea primitivă a fost pronunțată în prima și ulti-

56. Când într'o acțiune personală și mobilă, ce derivă din același fapt ju-

ridic, năgurează mai mulți reclamantși sau mai mulți piriți, chiar dacă între

ma instanță, hotărîrea dată asupra cererii de revisuire nu pôte fi susceptibilă de apel. Cas. 200/90 Bul. pag. 616.

h) Competința se regulează dupe suma cerută de prima instanță înainte de pronunțarea hotărîrei sale; prin urmare judecătorul de ocol este competente a judeca o acțiune personală și mobilă dacă ea a fost redusă la limitele competenței sale prin conclusiunile luate de reclamant înainte de începerea desbaterilor. Cas. I 312/90.

i) Numai o omisiune esențială pôte da loc la casare. Hotărîrea este suficient motivată și nu constitue o omisiune esențială când mijlocul invocat de parte este respins în mod implicit. Cas. II 119,90 Bul. pag. 1071.

j) Cererile personale și mobiliare până la valoare de 1:00 lei sunt de competența judecătorilor de ocol. Cas. I 164/91 Bul. pag. 435.

k) Competința judecătorilor de ocol de a judeca în prima sau ultima instanță se determină după suma reclamată, iar nu dupe cea adjudecată.

Ast-fel dacă se reclamă uncia sau mai multor persoane sume mai mici de 300 lei, dar care sume provin din aceeași cauză și într-unite trec peste această cifră, judecătorul de ocol nu judecă de cât în prima instanță, ori-cari ar fi suma pe care ar adjudeca-o densusl. Cas. I 183/91 Bul. pag. 455.

l) Competința se regulează după suma reclamată, iar nu dupe aceea coprinsă în actul ce se presintă spre a stabili faptul juridic din care ea decurge. Cas. I 125/92

Bul. pag. 320.

m) Acțiunile având de obiect cereri de daune în valoare mai mică de 200 lei, se judecă de judecătorii de ocol în ultima instanță, fără drept de apel la tribunal. Cas. I 132/93 Bul. pag. 325.

n) De și dupe art. 51 din legea judecătorilor de ocol, acești judecători sunt competenți a judeca, cu apel, cererile în materie personală și mobilă cari nu trec de 1:00 lei capital și interese, întru cât însă jurisdicțiunea judecătorilor de pace a fost creată în favoarea părților, prin faptul că o atare acțiune a fost introdusă direct înaintea tribunalului de județ, nu se turbură ordinea publică dacă ele n'au fost lipsite de beneficiul a două grade de jurisdicțiune, când adică acțiunea a fost judecată și în apel de către curtea de apel, și dar, într'un atare cas, nu pôte să se invoce o cauză de nulitate contra deciziunei curței de apel, atunci mai cu seamă când părțile n'au ridicat nici o excepțiune de ne-competință înaintea instanțelor de fond. Cas. I 89/94 Bul. pag. 233.

o) Judecătorii de pace fiind competenți să judece în prima instanță cererile în materie imobiliară până la concurența de cincă hectare inclusiv pentru locurile cu clădiri situate în comunele rurale, densusl sunt în drept în prima instanță și tribunalul în apel, când obiectul litigiului ar fi rodul unei vii de exemplu, să judece și să stabilească a cui este proprietatea viei. Cas. I 263/96 Bul. pag. 1178.

densii n'ar exista veră solidaritate, competența se determină dupe ceea ce se cere de toți reclamantii sau se pretinde de la toți piriții.

Când obligațiunea nu derivă din același fapt juridic, reclamantul nu poate chema în judecată prin aceeași cerere pe mai mulți debitorii, chiar dacă obligațiunea este constatată prin unul și același act. (Art. 9. Leg. Jud. Pace 1894).

57. Judecătorii de ocol sunt competenți a judeca cererile reconvenționale ce se fac cu ocaziunea unei acțiuni în aceleași limite de valoare și de întindere ca și acțiunea principală¹⁾.

58. Judecătorii de ocol sunt competenți a judeca, în cea din urmă instanță, de la valoarea de 50 lei până la cea de 200 lei inclusiv, și cu apel până la orice valoare :

1) Cererile pentru vătămare aduse de către ó-

meni sau dobitoce țérinelor, holdelor, fructelor și recoltelor;

2) Cererile pentru curățirea șanțurilor, canalurilor de irigațiune, iazurilor, gârlelor, zăgazurilor (iezeturilor);

3) Cererile pentru usurpare sau stricăciuni de locuri, copaci, garduri, șanțuri sau alte îngrădiri;

4) Cererile pentru reparațiunile locurilor sau clădirilor închiriate impuse prin contract sau de către lege în sarcina locatarului (chiriașului);

5) Contestațiunile dintre stăpâni și servitori, meseriași și calfe sau ucenici, comercianți și băeți de prăvălie, patron și lucrători cu ziua, cu luna sau cu anul, pentru plata simbriei sau salariului lor, ori executarea contractului;

6) Cererile pentru despăgubiri civile provenite din delictele și contravențiunile pentru cari judecătorii de ocol sunt competenți, când însă părțile

^{1) a)} Judele de ocol e competente de a judeca cererile pentru usurpări sau stricăciuni, sau cele relative la exercițiul de servitute. Competința sa încețeză dacă

la ziua înfățișării reclamațiunea se transformă într'o acțiune mobilă de daune interese, pentru o sumă care trece de 1500 lei. Cas. I 281/91 Bul. pag. 727.

instanță și cu drept de apel, ori-care ar fi valoarea lucrului;

1) Plângerile relative la strămutare de hotare;

2) Pretențiuni privitoare la lucrări făcute pe ape curgătoare pentru irigațiune sau pentru punere în mișcare de mori, fabrici, etc.

3) Reclamațiunile pentru exercițiul servituților, pentru zidurile și șanțurile comune, pentru distanțele de observat între vecini, la construcțiuni sau plantațiuni.

1) a) Judecătoriile de ocóle, și în apel tribunalele judecă, ori-care ar fi valoarea lucrului, reclamațiunile pentru exercițiul servituților. Cas. I 88|83. Bul. pag. 181.

b) Acțiunea prin care o parte reclamă restabilirea exercițiului servituței sale de vedere, este de competența judecătoriilor de ocóle și prin urmare de a tribunalelor, ca instanță de apel. Cas. I 3|87. Bul. pag. 108.

c) În privința servituților impuse de lege vecinilor pentru clădiri și plantațiuni, judecătorul de pace, ca prima instanță, și tribunalul ca instanță de apel, sunt competenți a judeca numai în posesorii. Acțiunea posesorie durând numai un an, partea vătămată se poate plânge numai prin acțiune petitorie, contra construcțiunilor și plantațiunilor vecinului, ridicate de mai mult de un an. Cas. I 175|87. Bul. pag. 434.

În toate cazurile prevădute de acest articol, dacă se va contesta vre-uneea din părți însăși dreptul de proprietate sau titlul constitutiv al servituței, judecătorul de ocol nu va statua de cât asupra acțiunii de posesiune, fără ca acesta să prejudice fondul chiar al dreptului, care rămâne a se judeca pe cale principală, după regulile generale de competență. (Art. 56 Leg. Jud. Oc 1879; art. 13 Leg. J. Pace 1894)¹⁾.

62. În materie imobi-

d) Ca instanță de apel, tribunalele judecă numai acțiunile posesorii, iar nu și chiar fondul dreptului. Cas. 2|83. Bul. pag. 1.

e) Exercițiul posesiunii servituței de vedere mai bine de un an constituie o acțiune de competență judecătoriilor de ocóle și a tribunalelor în apel. Cas. I 311|88. Bul. pag. 1038.

f) Plata de chirie reclamată de la posesorul unui imobil constituie o adevărată turburare de posesiune.

Prin urmare, instanțele de fond sunt competente ca pe cale de acțiune posesorie să judece acest punct, dacă se datorește ori nu verii o chirie, fără ca prin acesta să se dică că au comis un exces de putere sau s'a prejudecat într-una ceva petitoriul. Cas. I 5|89. Bul. pag. 5.

g) Nu se violază art. 61 din legea judecătoriilor de ocóle când acțiunea este intentată ca pose-

liară judecătorii de ocol sunt competenți a judeca în prima instanță acțiunile în revendicare și, în

sorie, de arendași. Cas. I 70/89. Bul. pag. 185.

h) Nu există nici incompetență, nici exces de putere, când tribunalul sesizat asupra unei acțiuni posesorii, ca instanță de apel, nu statuază de cât în posesoriu, iar nu și asupra fondului dreptului. În asemenea acțiuni instanțele judecătorești sunt în drept să se întemeeze pe depunerii de martori și cercetări locale efectuate, spre a-și forma convingerea asupra posesiunii. Cas. I 128/89. Bul. pag. 318.

i) Instanțele chemate a judeca o acțiune posesorie sunt competente a statua asupra reclamațiilor cari au de obiect a restabili lucrurile în starea în care se aflau înainte de turburarea posesiunii. Intră, dar, în căderile lor de a ordona desființarea unor lucrări făcute, căci prin această nu se pronunță de cât în posesoriu, fără să prejudice fondul dreptului. Cas. I 189/89. Bul. pag. 531.

j) Judecătorul posesorului poate consulta titlurile de proprietate spre a se convinge de existența turburării posesiunii. Cas. I 8/91. Bul. pag. 10.

k) Judecătorul acțiunii posesorii poate să discute și să aprecieze titlurile de proprietate spre a se lumina asupra posesiunii destul numai ca prin dispoziivul hotărârii ce pronunță să nu atingă în ceva dreptul de proprietate al părților. Cas. I 42/91. Bul. pag. 124.

l) Ori-ce fapți abuziv și vătămător asupra cursului unei ape

genere, ori-ce acțiune imobiliară până la valoarea de 1.500 lei capital inclusiv, sau 150 lei venit.

curgătoare, aduse în turburarea folosinței unui proprietar riveran poate da loc la o acțiune posesorie, de competența judecătorilor de ocol. Ast-fel fiind, când judecătorul de ocol și declină competența de a judeca asemenea acțiune, basată pe simpla excepțiune propusă de partea defendore că prin lucrările sale n'a adus veri o vătămăare reclamanțului, violază și interpretează rău art. 56 din legea judecătorilor de ocol, căci aceea excepțiune nu constituie de cât o cestiune de fond, a căreia soluțiune putea conduce la respingerea pretențiunii în fond, iar nu la respingerea ei ca rău introdusă înaintea aceluși judecător. Cas. I 152/31. Bul. pag. 323.

m) Judele de ocol nu este competent a se pronunța asupra unei acțiuni posesorii exercitate pentru o servitute necontinuată, dobândită prin prescripțiune înainte de promulgarea codului civil, căci prin acesta ar prejudica cestiunea petitorului. Cas. I 246/91. Bul. pag. 697.

n) Judele de ocol e competente de a judeca cererile pentru usurpări sau stricăciuni sau cele relative la exercițiul de servitute. Cas. I 271/91. Bul. pag. 727.

o) Lucrurile de domen public fiind în afară de comerț, nu sunt susceptibile de apropiatiune sau de posesiune privată și, ca atare, nu pot da loc în nici un cas la acțiunea posesorie față de administrație. Ast-fel fiind, judecătorul acțiunii posesorii spre a putea judeca dacă o aseme-

Acțiunea însă în reven-dicare, care ar decurge dintr'o hotărnicie în curs de judecată sau care ar

schimba o linie de des-părțire fixată printr'o ho-tărnicie depusă la tribunal, va rămânea de competența

nea acțiune e admisibilă, are calitatea și competența, ori de câte ori se ridică excepțiunea trasă din faptul că lucrul ce face obiectul acțiunii este de domen public, să cerceteze dacă acel lu-cru este sau nu în comerț, căci aci nu e în joc o cestiune peti-torie, ci e vorba de a se deter-mina numai natura terenului său a lucrului litigios din punct de vedere al posesiunii și d'a se examina dacă această posesiune este revestită sau nu de condi-țiunile fundamentale cărora ea e subordonată, dacă adică este o posesiune juridică. Cas. I 322/91 Bul. pag. 926.

p) În acțiunile cari au de obiect depărtarea cui-va din posesiunea unui imobil, intentate înaintea judecătorilor de ocol, nu se poate examina de cât faptul po-sesiunii și nu se poate admite ce-rerea reclamantilor de cât dacă dênșii dovedesc că au posedat imobilul și că au pierdut pose-siunea în mai puțin de un an; așa dar, este casabilă hotărnicia care, într'un atare cas, admite pretențiunea reclamantului spri-jinită numai pe un act de cum-părătoare, înlăturând contestațiunea ce se face de piritul dețină-tor al imobilului pe simplul motiv că nu și sprijină această contesta-țiune pe nici o probă și fără nici o privire la faptul posesiunii. Cas. I 436/91. Bul. pag. 1216.

q) Judecătorul de ocol nu e competentă a judeca o acțiune posesorie exercitată pentru o ser-vitute necontinuuă—cum e servi-tutea de trecere—dacă nu se pre-

sintă un titlu pentru dovedirea ei, ci se invocă, în dobândirea ei, numai prescripțiunea căști-gată conform vechei legiuri, căci prin acesta ar prejudeca cestiu-nea petitorului. Cas. I 3/92, Bul. pag. 5.

r) Cererea în desființarea unui zid, întemeiată pe motiv că, prin construirea lui către vecin, s'a usurpat din proprietatea recla-mantului o porțiune de teren, constituie o adevărată acțiune po-sesorie, de competența judecăto-rului de ocol. Cas. I 7/92 Bul. pag. 12.

s) Când asupra unei acțiuni posesorie, intimatul deținător al lucrului pretinde că'l stăpinesc fiind pus în posesiune chiar de reclamant, care'l vinduse, și este constant că de la data vi dăcei până la intentarea acțiunii nu trecuse un an, în acest cas jude-cătorul unei asemenea acțiuni are de examinat nu cestiunea de a se ști dacă deținătorul are sau nu posesiunea anală, ci cea dacă dênșul fusese în adevăr, pus în posesiune de către însuși recla-mantul și dacă termenul era chiar acela pe care fusese pus în pose-siune; comite dar un exces de putere tribunalul care, într'un asemenea cas, obliga pe dețină-tor de a delăsa imobilul pe mo-tiv că n'a dovedit că'l posedă de un an, și hotărnicia sa este casa-bilă. Cas. I 48/92. Bul. pag. 111.

t) Tribunalul de județ, jude-când ca instanță de apel—ca și judecătorul de ocol—nu sunt com-petente a se pronunța de cât a-supra posesiunii de fapt, far nu

tribunalelor de prima instanță și curților de apel, ori cari ar fi valoarea sa și întinderea locului revendicat.

Sunt scutite de taxa timbrului și de ori-ce alte

cheltueli de procedură toate acțiunile imobiliare privitoare la pământurile date locuitorilor săteni și dețiarate inalienabile prin legile de improprietărire. (Art. 57. L. Jud. Oc. 1879) 1).

și asupra dreptului de proprietate imobiliară. Așa fiind, excede limitele competenței sale tribunalul care, sesizat în apel asupra unei acțiuni care are de obiect plata unei chiri de imobil, se pronunță asupra excepțiunii ridicată de pârît, cum că reclamantul nu este proprietar al acelui imobil, și judecă întemeindu-se pe titluri produse de acesta recunoscând dreptul său de proprietate, fără nici o privire la faptul posesiunii. Cas. I 157|92. Bul. pag. 4 0.

u) De și dupe art. 56 din legea judecătorilor de ocote, judecătorul trebuie să se pronunțe asupra cesiunii de posesiune chiar atunci când se constată dreptul de proprietate al reclamantului, totuși o hotărîre a tribunalului care confirmă cartea de judecată a judecătorului de ocol, prin care acesta își declinase competența, nu se poate cași când, din considerantele sale rezultă că a discutat posesiunea și a stabilit că din titlurile ce i s'au presintat de părți, reclamantul n'a putut poseda locul litigiului cu titlu de proprietar, așa că n'are asupra acelui loc nici un drept de acțiune posesorie, căci prin această tribunalul a discutat virtualmente și cesiunea posesorului. Cas. I. 108|93. Bul. pag. 251.

v) Judecătorul acțiunii posesorie poate să discute și să apereze titlurile de proprietate spre

a se convinge de existența turburării posesiunii, destul numai ca prin dispozitivul hotărîrii ce pronunță să nu atingă în ceva dreptul de proprietate al părților.

Când posesiunea de fapt a dreptului de vedere este precară, nu cu titlu de proprietar, persoana turburată în exercițiul acestui drept de vedere nu se poate plînge că a fost deposedată de un drept ce nu avea.

Nu există omisiune când instanța judecătorească nu discută mijlocul de apărare invocat de o parte, când această parte a propus acel mijloc numai în mod incidental, fără însă a insista asupra lui. Cas. I 327|93. Bul. pag. 940.

x) Judecătorul acțiunii posesorie este în drept și competentă ca să examineze actul prin care defendorul a înstrăinat altuia imobilul ce face obiectul litigiului, și stabilind această, să'l scotă din proces și să respingă ca rău acțiunea îndreptată contra lui, ne mai fiind detentorul imobilului, fără să se potă susține că prin acesta a prejudecat petitorul. Cas. I 273|94. Bul. pag. 861.

1) a) Judecata urmată în posesorii nu se poate invoca ca autoritatea lucrului judecat într'un proces nou, prin care se face o cerere de revendicare a aceluiași lucru. Cas. I 97|88 Bul. pag. 329.

b) Acțiunile ce au de obiect un nemisător a cărui valoare nu

63. Petițiunile de ereditate, toate cererile privitoare la punerea în posesiune și regularea succesiunilor, eșirile din indivisiune și împărțirea succesiunilor, chiar imobiliare de ar fi, sunt asemenea de competența judecătorilor de ocol ca primă instanță, dacă valoarea succesiunii de revendicat sau care este de regulat ori împărțit nu trece peste suma de 3.000 lei.

Taxele de înregistrare se vor putea asemenea răspunde la percepția comunei de reședință a judecătoriei.

Declarațiunea de accepțiune sub beneficiu de inventar a acestor succesiuni, sau renunțarea de la dăsele, se va putea face și la judecătoria de ocol în coprinsul căreia s'a deschis succesiunea.

În acest cas, judecătorul de ocol este obligat ca,

la finele fie-cărei luni, să transmită copie de pe aceste declarațiuni la grefa tribunalului de județ, pentru a se înscrie în registrul prevădut de art. 695 din codul civil.¹⁾

64. În cas când competența judecătorului se regulează după valoarea obiectului în contestațiune, valoarea se va determina și justifica prin însăși petițiunea de intentare a acțiunii.

Dacă cererea nu coprinde valoarea, sau dacă se ridică contestațiunii asupra ei, judecătorul va rezolva contestațiunea înainte de judecata fondului, după actele ce i se vor prezenta de părți, sau prin cercetare la fața locului, făcută, fie în persoană, fie prin delegațiune, de judecătoria comunală respectivă.

Actele prin cari se poate dovedi valoarea sau venitul

trece de 1500 lei capital, nici peste 100 lei ca venit, se judecă de tribunal, când sunt lui adreseate, în prima și ultima instanță. Așa dar, cu drept cuvânt curtea de apel respinge ca neadmisibil apelul ce se face contra sentinței dată de tribunal într'o asemenea materie. Cas. I 58|96. Bul. pag. 179.

¹⁾ a) Legea judecătorilor de

pace, care a dat în competența acestor judecătorii moștenirile ce nu trec peste 5000 lei, neaducând nici o modificare art. 19 din legea timbrului, tribunalele sunt competente a judeca în prima și ultima instanță contestațiunile la evaluările făcute de părți pentru perceperea taxei de înregistrare. Cas. I 275|96 «Dreptul» 64.

imobilului sunt: rolurile de contribuțiuni, recepsele de impozite, contractele de vîndare sau închiriere și ori-ce acte de evaluare sau expertisă emanate de la ver-o autoritate judecătorească sau de la autoritatea comunală respectivă.

Partea nemulțunită pe evaluățiunea judecătorului nu o va putea ataca cu apel de cît odată cu apelul asupra fondului.

În cas cînd tribunalul ar judeca cît evaluățiunea era greșită și cît ast-fel litigiul întrecea competența judecătorului, va evoca fondul și va judeca aface-rea în prima instanță, obligînd pe reclamant a completa timbrul legal.¹⁾

65. Judecătorii de ocol sunt competente ca primă instanță a regula tu-

telele cînd patrimoniul de administrat nu trece peste valoarea de 5,000 lei.

Judecătorii de ocol vor avea în acéstă privință toate drepturile și îndatoririle tribunalelor de județ pentru numirea tutorilor, întocmirea consiliilor de familie, luarea socotelilor și supraveghierea gestiunii tutorilor.

Ele vor da autorisațiunea cerută de art. 408 din codul civil, ori de cîte ori va fi vorba de o acțiune în partagiū între moștenitori sau de o acțiune imobiliară al căror obiect nu trece peste competența lor.

Estimațiunea patrimoniului se va face prin însuși inventariul ce se va încheia de judecătorul de ocol sau ajutorul său.

Pentru comunele neresedinte de judecătorie, ju-

¹⁾ a) Judecătorii de ocol sunt competente de a judeca în ultima instanță cererile pînă la suma de 300 lei, și acésta dupe legea nouă care este aplicabilă întru cît la promulgarea ei procesul era pendinte. Cas. I 31|86. Bul. pag. 31.

b) Competința se reguléază dupe suma coprinsă în cerere și pentru determinarea ei să ia în considerațiune capitalul și dobîndile exprimate pînă în momentul in-

tențării acțiunii, ast-fel cît dobîndile posteroare cererei nu intră în calculul competenței. Cas. I 288|89 Bul. pag. 803.

c) Judecătorii fondului au o putere suverană în constatarea intențiunei părților și interpretarea convențiilor lor fără ca decisiunea lor în acéastă privință să cadă sub censura curței de casațiune, întru cît nu se alterează însăși natura convențiunei. Cas. I 125|92 Bul. pag. 320.

decătorul de ocol p^ote delega p^ontu punerea sigiliilor, facerea inventariului și estimățiunea averei, pe sub-prefectul său ajutorul acestuia său chiar pe primarul comunei respective.

Odată cu procesul-verbal de inventoriere se va comunica judecătorului lista rudelor celor mai apropiate din comună sau județ său, în lipsa acestora, lista prietenilor defunctului. (Art. 15, Leg. Jud. Pace. 1894).¹⁾

66. Judecătorii de ocol au competența să autentifice foile dotale până la valoarea de 3.000 lei inclusiv.

Chiar când f^oia dotală conține imobile sau obiecte mobile altele de cât bani, părțile sunt ținute a face prețuirea acestora în însuși actul dotal.

Acastă prețuire obligatorie însă nu operază vinzarea mobilelor, afară numai dacă în f^oia dotală nu

se dice expres contrariul.

Când constituțiunea de dotă coprinde imobile, părțile sunt obligate a depune și o copie de pe actul dotal. Acastă copie va fi expediată de judecătorul de ocol îndată dupe autentificarea foiei dotale către greșierul tribunalului unde este situat imobilul, spre a transcrie această mutațiune a proprietății în registrul de transcripțiuni.

Judecătorul de ocol și greșierul tribunalului sunt personal răspundători, fiecare în ceea ce îi privește, de neîmplinirea obligațiunei ce li se impune.

Dispozițiunile art. 718 și 719 din codul de procedură civilă se abrogă. (Art. 62. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 17. Leg. Jud. Pace 1894).

67. Judecătorii de ocol sunt competenți a se pronunța asupra actelor de adopțiune ale locuitorilor

¹⁾ a) Competența judecătorilor de ocole de a regula tutelele deschise în circumscripția lor este limitată numai la tutelele locuitorilor sătenj. Cas. I 387/91. Bul. pag. 1679.

b) Legatarul universal trebuie să ceră punerea în posesiunea bunurilor coprinse în testament de la ereșii rezervatarj în cas cind există asemenea moștenitorj. Cas I 237/96. Bul. pag. 974.

din comunele rurale și celor din comunele urbane cari nu sunt reședințe de județ.

Cartea de judecată, încuviințind o adopțiune, va fi supusă tribunalului de județ respectiv spre confirmare în modul și termenul prevăduți în art. 321 din codul civil și înscrise în registrul oficiului stărei civile, conform art. 323 din același cod.

Judecătorii de ocol sunt în drept a legalisa actele de constatarea etății servind pentru adopțiune și pentru căsătorii, conformându-se, în acest din urmă cas, art. 56 și 57 cod. civil și legei din 8 Martie 1875.

Ei mai sunt încă competenți a da femeilor măritate autorizațiunea de a sta în judecată în procesele ce sunt de competența lor, observând formele prevădute de art. 624 și următorii din codul de procedură civilă.

Somațiunea și citațiunea soțului însă se vor face conform art. 80 și următorii din prezenta lege. (art. 18 Leg. Jud. Pace. 1894.)

68 Judecătorii de ocol sunt competenți a statua asupra tuturilor contestațiunilor ivite la execuțiunea actelor autentificate de densesi în virtutea legei de față, sau a legei din 1 Septembrie 1886 pentru autentificări, întru cât nu este vorba de o contestațiune contra unei proceduri de expropriare (vîndare silită imobiliară) urmărită înaintea tribunalului.

Contestațiunile se adresează la judecătoria de ocol în circumscripțiunea căreia se face urmărirea, afară numai dacă se atacă însuși titlul executoriu, în care cas contestațiunea trebuie îndreptată judecătorului care a autentificat actul. (art. 19 Leg. Jud. Pace. 1894).

TITLUL III

Competința corecțională a judecătorilor de ocol

69. Judecătoriile de ocol sunt tribunale polițienești și judecă în prima instanță contravențiunile de simplă poliție de orî-ce natură și din orî-ce lege ar decurge, cu restricțiunea însă prevădută de art. 19 și 20

din legea judecătoriilor comunale.

Cu toate acestea, o carte de judecată, dată asupra contravențiilor de competența judecătoriilor de ocol, nu este primitoare de apel când amenda, restituțiunile sau reparațiunile civile ce ar pronunța nu trec fie-care în parte peste suma de 25 lei, osebit cheltuelile.

Atribuțiunile date prin art. 141 și 142 din procedura codului penal sub-

prefecților și polițailor se vor exercita numai de judecătorii de ocol. (art. 59. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 20. Leg. Jud. Pace 1894¹⁾.)

70. Judecătoriile de ocol, ca tribunale polițienestii, judecă în ultima instanță apelurile contra cărților de judecată pronunțate de judecătoriile comunale în cazul prevădut de art. 19 și 20 din această lege. (art. 60 Leg. Jud. Oc. 1879. art. 22 Leg. Jud. Pace 1894²⁾.)

1) a) Când cursul justiției este întrerupt printr'un conflict negativ de competență, curtea de casatie este în drept să dea un regulament de competență. Cas. II 404/87. Bul. pag. 702.

b) Inmormântarea făcută la biserică iar nu la cimitir, constituie contravențiunea prevăzută de art. 1 și 2 din regulamentul pentru înmormintări din anul 1864, combinat cu art. 385 alin. 9 din Codul penal, de competența judecătoriilor de ocoale. Cas. S. Unite 327/92. Bul. pag. 627.

c) În materie penală competența instanțelor judecătorești se determină, în principiu, dupe natura faptului inculpat, iar nu dupe quantumul despăgubirilor civile ce partea leșată poate cere. Așa dar, faptul de injuri, prevăzut de art. 30) din codul penal, constituind o simplă contravențiune polițienescă, intră în competența judecătorilor de ocole, ori-cari ar fi quantumul despă-

gubirilor pretinse de reclamant. Cas. II 505/92. Bul. pag. 846.

d) În regulă generală delictele corecționale se judecă de tribunale de județ, iar contravențiile de judecătoriile de ocole, afară de delictele prevăzute de art. 238 și 249 al. I din codul penal, precum și furturile simple, când valoarea obiectelor furate nu trece peste 100 lei, cari sunt date prin legea judecătoriilor de ocole, în competența acelor judecătorii. Cas. II 12/94. Bul. pag. 43.

2) a) După art. 299, aliniatul al II-lea din codul penal, numai injuriile sau expresiunile ocărătoare săvârșite în persoana membrilor clerului constituie un delict corecțional de competența tribunalului de județ. Așa dar, insultele aduse în persoana unui particular în timpul serviciului divin care nu face parte din membrii clerului, fie că ar constitui delict corecțional prevădut de art. 299, aliniatul I din codul penal, fie că

71. Judecătoriile de ocol sunt tribunale corecționale și judecă în prima instanță și cu drept de apel:

1) Faptele prevădute și pedepsite de art. 238, 249, 299, alin. I, 352, 353 și 356 din codul penal:

2) Furturile simple, precum și tentativele de asemenea furturi, prevăzute și pedepsite de art. 308 din codul penal, când valoarea obiectului furat nu trece peste 100 lei.

3) Furturile de paseri domestice, sau alte mici animale, precum și tentativele de asemenea furturi, comise în curți, în câmp, în cotețe sau aiurea. fie noaptea, fie ziua, fără întrebuintărea mijloacelor agra-

vante prevădute de art. 310 din codul penal, când valoarea nu trece peste 100 lei;

4) Furturile precum și tentativele de furturi, prevădute și pedepsite de art. 309, § 2, când valoarea nu trece peste 100 lei.

În câte patru aceste cazuri partea civilă sau reclamantul este ținut a arăta însuși, în reclamațiunea sa, valoarea pagubei cauzate;

5) Tăinuirea obiectelor sau banilor provenind din delictele de mai sus;

6) Delictele silvice, când delictul nu atrage după sine o amendă mai mare de 300 lei, (art. 60. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 22 leg. Jud. Pace 1894)¹⁾.

ar constitui simplă contravenție polițienească prevădută de art. 300 din același codice, ele în orice caz, după art. 59 și 60 din legea judecătorilor de ocóle, intra în competența acestor judecători de a le judeca. Cas. II 288/91 Bul. pag. 806.

¹⁾ a) Furtul simplu fără efracțiune, și lovirile care n'au cauzat incapacitate de lucru, sunt de competența judecătorilor de ocóle de a le judeca întru cât valoarea obiectelor furate nu trece peste una sută lei. Cas. II 71/86 Bul. pag. 131.

b) Insulta simplă fiind un fapt

de simplă poliție, cade în competența judecătorilor de ocóle. Cas. II 95/86 Bul. pag. 154.

c) Recursul în casațiune, în materie de contravențiuni, este scutit de taxa timbrului. Cas. II 23/83 Bul. pag. 559.

d) Curtea de apel este în drept să aprecieze actele, să califice natura delictelor și să hotărască competența instanței de a judeca. Cas. S. Vacanț. 319/86 Bul. pag. 593.

e) Facerea de raport se cere numai pentru procesele pendinte înaintea curței de apel, iar nu și pentru acelea date judecătorilor de ocóle cu dreptul de apel la

72. Pentru diferitele delictive din articolul prece-

tribunale. Cas. II 57/86 Bul. pag. 75.

f) Furtul simplu de obiecte, a căror valoare nu trece peste 100 lei, este de competența judecătorilor de ocôle. Cas. II 17/86 Bul. pag. 42.

g) Competința se determină nu dupe cum constată instanța, ci după cererea părților; așa că ul-tragiul de care este vorba privind la competența tribunalului, iar nu a jud. de ocol, are a se judeca de tribunal. Cas. II 519/86 Bul. pag. 991.

h) Acțiunea publică se pôte stinge prin împăciuirea părților în casurile prevădute de art. 238 și 239 al I din codul penal. Cas. II 361/87 Bul. pag. 240.

i) Se conformă cu legea judecătorul de ocol care judecă delictul de bătae comis contra reclamantului, când se constată că tentativa de omor imputată acestuia, camera de punere sub acuzațiune, declarase că nu era cas de urmărire. Cas. II 281/87 Bul. pag. 502.

j) Termenul de apel contra cărților de judecată, pronunțate asupra furturilor, este de de-ce zile și se calcoulă de la notificarea sentinței. Cas. II. 471/87 Bul. pag. 828.

k) Când cursul justiției este intrerupt printr'un conflict negativ de competență, curtea de casațiune este în drept a da un regulament de competență. Cas. II 409/88 Bul. pag. 801; Cas. II 459/88 Bul. pag. 970; Cas. II 175/90 Bul. pag. 1467.

l) Delicturile care întruneso elementele constitutive acelor prevădute de art. 238 din codul penal sunt de competența judecătorilor de ocôle, de a le judeca. Cas. II 536/88 Bul. pag. 1089.

m) În materie de delictive când pretențiunile părței civile se ridică la suma de 120 lei, tribunalul este competent să judece procesul. Cas. II 33/1888 Bul. pag. 73.

n) Când cursul justiției este intrerupt printr'un conflict negativ de competență ivit între o judecătorie de ocol și un tribunal de județ supus la jurisdicțiunea a două instanțe diferite, curtea de casație este în drept să dea un regulament de competență. Cas. II 26/89 Bul. pag. 85; Cas. II 50/89 Bul. pag. 110.

o) Cantonierii liniei ferate nefiind nisce funcționari, ci numai servitorii, sunt justițiabili de judecătorul de ocol pentru delicturile de loviri ce comit. Aceste loviri neputând constitui delictul prevădut de art. 148 din codul penal. Cas. II 493/89 Bul. pag. 791.

p) Delicturile de loviri simple prevădute de art. 238 cu circumstanța agravată din art. 165 din codul penal, sunt de competența judecătorilor de ocôle, de ôre-ce circumstanța agravantă din art. 165 din codul penal, din cauza calității delicientului, nu schimbă în nimic natura delictului de lovire și nu'l scôte de sub previnile pedepsite de art. 238 Cod. Penal.

Tribunalele de județ pot judeca delicturile de loviri simple în prima și ultima instanță, dacă nu li se declină competența. Cas. II 507/89 Bul. pag. 883.

q) În materie de delictive silvice, când făptuitorii nu sunt prinși asupra faptului, actul de constatare nu face credință contra lor dacă agentul silvic nu este asistat de veri-un agent administra-

dent, judecătorul de ocol va putea pronunța pedepsa

tiv; în acest caz curtea, pronunțând achitarea delicuenților nu violază nici un text de lege. Cas. II 147/89 Bul. pag. 329.

r) Delictul de lovire săvârșit de fiu contra părintelui este de competența judecătorilor de ocol.

În cas de conflict negativ ivit între un judecător de ocol și un tribunal, curtea de casație regulează competența instanței în drept a judeca delictul. Cas. II 152/89 Bul. pag. 330.

s) Delictele de loviri simple săvârșite de fiu în persoana părintelui sunt de competența judecătorilor de ocol. Cas. II 304/89 Bul. pag. 570; Cas. II 366/89 Bul. pag. 656; Cas. II 406/89 Bul. pag. 683; Cas. II 438/90 Bul. pag. 1184; Cas. II 93/90 Bul. pag. 196; Cas. II 125/91 Bul. pag. 345; Cas. II 207/92 Bul. pag. 408.

t) Caporalii și soldații dorobanți cu schimbul sunt justițiabili de tribunalele ordinare civile pentru delictele de loviri și maltratări săvârșite în timpul pe când se aflau în activitate. Cas. II 367/89 Bul. pag. 658.

u) Judecarea furtului unui curcan, a cărui valoare nu trece de una sută lei, cade în competența judecătorilor de ocol. Cas. II 539/89 Bul. pag. 968.

v) Lovirile fără voință prevădute de art. 249 din codul penal sunt de competența judecătorilor de ocol, de a fi judecate. Cas. II 56/90 Bul. pag. 108.

x) Când cursul justiției este întrerupt printr'un conflict negativ de competență declarat prin hotărâri rămase definitive curtea de casație este chemată a da un regulament de competență. Cas. II 308/90 Bul. pag. 874; Cas. II 414/90 Bul. pag. 1034.

y) Articolul 309 alin. I din codul penal, pedepsește furturile dupe câmp a animalelor care se întrebuințază în agricultură, sau acelora aflate pe locuri de pășunat. Cas. II 342/90 Bul. pag. 911.

z) Tribunalele sunt în drept a judeca în ultima instanță lovirile comise prin imprudență. Cas. II 347/90 Bul. pag. 912.

a') Delictul de lovire săvârșit de ginere în persoana soacului său intră în preversiunile art. 233 iar nu 243 din Codul penal și este de competența judecătorului de ocol. Cas. I 356/90 Bul. pag. 913.

b') Simplele lovirii cari n'au cauzat pacienților incapacitate de lucru sunt de competența judecătorilor de ocol. Cas. II 453/96 Bul. pag. 1202.

c') Când se ivește un conflict negativ de competență, declarat prin hotărâri rămase definitive curtea de casație este chemată să pronunțe un regulament de competență.

Delictele de simple lovirii, cari n'au cauzat incapacitate de lucru sunt de competența judecătorilor de ocol. Cas. II. 525/90 Bul. pag. 1450.

d') Delictele de loviri simple săvârșite de fiu și nepot sunt de competența judecătorilor de ocol. Cas. II 77/90 Bul. pag. 120.

e') Delictele de loviri simple, săvârșite de fiu contra mamei sale vitregi sunt de competența judecătorilor de ocol. Cas. S. Unite 161/90. Bul. pag. 365.

f') Judecătorii de ocol sunt competenți să judece atât pe autorul principal al furtului cât și pe tănuitor, când valoarea lucrurilor furate este mai mică de 100 lei, și atât unul cât și altul

închisorei în limitele pre-

scrise de acele articole, ca

a fost de o dată dată judecării. Cas. II 203/91 Bul. pag. 542.

g') Când cursul justiției este întrerupt printr'un conflict negativ de competență, curtea de casațiune este chemată a pronunța un regulament de competență. Cas. II 227/90 Bul. pag. 687.

h') Simpla insultă de și rostită în public, nu constituie un delict de calomnie prevăduț de art. 294 din codul penal, întru cât nu s'a imputat o faptă determinată, ci delictul de injurie prevăduț de art. 299, alin. I din același cod.

Delictul de injurie simplă este de competența judecătorilor de ocóle. Cas. II 49/91 Bul. pag. 103.

i') Este culpabil de calomnie acela care prin cuvinte rostite în public, prin strigări sau prin ori-cari mijloce enunțate în art. 294 din codul penal, va propune în persóna cui-va fapte cari de ar fi adevărate ar supune pe prepus la pedepsă, sau măcar la ură sau disprețul cetățenilor; prin urmare elementul esențial al delictului de calomnie este că să se propună asupra unei persóne fapte determinate, cari ar supune pe prepus la consecințele arătate de citatul articol. Simplele cuvinte vădite «hoț și pungaș» fără a se articula anume fapte, nu constituie delictul de calomnie, ci acela de injurie prevăduț de art. 299 din Codul penal, de competența judecătorului de ocol. Cas. II 126/91 Bul. pag. 317.

j') Delictul de loviri simple săvârșite de fiú în persóna părintelui este de competența judecătorului de ocol, și în cas de conflict negativ ivit între acest judecător și tribunalul de județ,

curtea de casațiune este în drept să pronunțe un regulament de competență. Cas. II 203/91 Bul. pag. 631.

k') Faptul de lovire simplă săvârșit, de un sergent de oraș pe când nu se găsea în calitate și exercițiul funcțiunei sale, nu constituie delict de abus de putere prevăduț de art. 118 din codul penal, ci acela prevăduț de art. 238, de competența judecătorului de ocol. Cas. II 248/91 Bul. pag. 685.

l') După art. 299, aliniatul al II-lea din codul penal, numai injuriile sau expresiunile ocărătoare săvârșite în persóna membrilor clerului constituie un delict corecțional de competența tribunalului de județ. Așa dar, insultele aluse în persóna unui particular, în timpul serviciului divin cari nu face parte din membrii clerului, fie că ar constitui delictul corecțional prevăduț de art. 299, aliniatul I din codul penal, fie că ar constitui simplă contravențiune polițienească prevăduț de art. 300 din același codice, ele, în ori-ce cas, după art. 59 și 60 din legea judecătorilor de ocóle intră în competența acestor judecători de a le judeca. Cas. II 288/91 Bul. pag. 806.

m') În materia delictelor de simple loviri cari, după art. 60 din legea judecătorilor de ocóle, pot fi stinse prin împăcarea părților, când judecătorul de ocol a constatat printr'un jurnal de ședință declarațiunea părților că s'aú împăcat și a declarat acțiunea stinsă, acea împăcare e suficient stabilită, fără să fi fost nevoie de pronunțarea unei hotăriri regulate, și într'un ase-

ori-ce tribunal de prima instanță. (art. 23. L. Jud.

menea cas, densusul numai pôte redeschide acțiunea și să pronunțe în urmă ver'o condamnatiune în persóna inculpaților. Așa fiind, tribunalul sesizat ca instanță de apel de către inculpații condamnați într'un atare mod, cu drept cuvânt a reformat hotărîrea condamnatore și a dispus închiderea dosarului. Cas. II 491/91 Bul. pag. 1237.

n') Faptul de bătae simplă, de și deferit judecătorilor de ocóle, constitue un delict și apelul este admisibil, atât din partea ministerului public, cât și din aceea a părților, în contra cărților de judecată date în această materie. Cas. II 58/91 Bul. pag. 1357.

o') Cuvintele de «pungaș ordinar», adresate în persóna cui-va nu constitue delictul de calomnie, de oare-ce prin ele nu se impută reclamantului un fapt determinat care, de ar fi adevărat, l'ar supune la pedepse sau la ura și disprețul concetățenilor săi, ci o simplă insultă, de competența judecătorului de ocol a o judeca. Cas II 8/92 Bul. pag. 59.

p') Tribunalul constatând că un delict de lovire ce i s'a deferit al judeca constitue un delict de lovire simple prevădute de art. 238 din codul penal, a fost în drept ca, în fața declarațiunei părților că s'a împăcat, să declare acțiunea stinsă, conform art. 60 din legea judecătorilor de ocóle Cas. II 17/92 Bul. pag. 74.

q') Se pôte propune pentru prima óră în casațiune miđlocul că părțile s'a împăcat într'un delict de lovire simplă, pentru a se cere stingerea acțiunei. Cas. II 250/92 Bul. pag. 498.

r') Delictele de răniri fără voință prevădute de art. 249 din codul penal, sunt de competența judecătorului de ocol. Cas. II 504/92 Bul. pag. 845.

s') În materie penală, competența instanțelor judecătorești se determină, în principiu, dupe natura faptului incriminat iar nu dupe cuantumul despăgubirilor civile ce partea leasă pôte cere. Așa dar, faptul de injuriu prevădut de art. 300 din Codul penal, constituind o simplă contravențiune polițienească, intră în competența judecătorilor de ocóle, ori-cari ar fi cuantumul despăgubirilor civile pretinse de reclamant. Cas. II. 505/92 Bul. pag. 846.

t') Se pôte propune pentru prima óră în casațiune miđlocul că părțile s'a împăcat într'un delict de lovire simplă, pentru a se cere stingerea acțiunei publice. Cas. II 544/92 Bul. pag. 1016.

u') În corecțional, ori-ce excepțiune la regula generală nu pôte fi întinsă peste limita în care ea este circumserisă de legiuitoi.

As'-fel legea judecătorilor de ocóle conținând o dispozițiune limitativă și determinana în mod clar și precis delictele cari, prin excepțiune, nu pot fi judecate de acele judecătorii și neindicând în articolele ce anume specifică și delictul prevădut de art. 243 din codul penal, urméză neapărat că acest delict se judecă în tóte casurile de tribunal. Cas. II 12/94. Bul. pag. 43.

v') Se pôte propune pentru prima óră în casațiune miđlocul că părțile s'a împăcat într'un

Pace. 1894) *).

73. Procurorul tribuna-

delict de simplă lovire, pentru a se cere stingerea acțiunii publice, conform art. 60 din legea judecătorilor de ocóle Cas. II 342/94 Bul. pag. 745.

y) Asemănat art. 43 din Codicile silvice, combinat cu art. 22 alin. V din noua lege a judecătorilor de pace de la 1 Martie 1894, judecătorii de pace judecă delictele silvice fără drept de apel numai atunci când delictul nu atrage după sine o amendă mai mare de 300 lei iar după art. 6 din procedura civilă, competența se regulază, într'un asemenea caz după suma de intentarea acțiunii. Prin urmare, violază citatele texte de lege tribunalul care declară neadmisibil apelul făcut înaintea sa contra unei cărți de judecată pronunțată de judecătorul de pace, asupra unui delict silvic imputat mai multor inculpați ca rezultând dintr'o singură faptă, și în care pretențiunile Statului se precisau la o sumă care depășea cifra de 300 lei, căci în acest caz cartea de judecată era susceptibilă de apel la tribunal. Cas. II 545/94 Bul. pag. 1171; Cas. II 547/94 Bul. pag. 1175.

z) Asemănat art. 71 din legea judecătorilor de pace, faptele prevădute și pedepsite de art. 238 din codul penal sunt de competența acelor judecători, fără a se face verii distincțiuni între diferitele aliniate ale aceluși articol. Cas. II 45/95 Bul. pag. 77.

a") Delictul de lovire simplă, prevădut de art. 238 din Codul penal, rămâne tot în competența judecătorului de pace de a l' judeca chiar dacă, din cauza cali-

lului poate face tot-d'auna apel contra cărților de ju-

tăței de funcționar a agentului care l-a săvârșit, ar intra în pre-visionile art. 165 din același co-dice, căoi prin aplicarea acestui articol nu și schimba natura. Cas. II 205/95 Bul. pag. 522.

b") Judecătorii de pace sunt competenți a judeca delictele silvice, dacă amenda cerută nu depășește cifra de 300 lei, chiar atunci când, în cauză fiind mai mulți delincuenți, amenda adunată pentru toți ar întrece și-a sumă. Cas. II 247/95. Bul. pag. 662.

c") Delictele de răni prin im-pudentă prevădute și pedepsite de art. 249 din Codul penal in-tră în competența judecătorilor de pace de a le judeca. Cas. II 247/9. Bul. pag. 711.

d") Delictele silvice, cari nu a-trag după sine amendă mai mare de 300 lei, nu pot fi judecate de judecătorul de pace de cât în pri-ma instanță și cu drept de apel la tribunalul de județ. Cas. II 312/95 Bul. pag. 811; Cas. II 642/95 Bul. pag. 1277.

e") Lovirile, din care cauză pa-cientul a fost incapabil de a lu-cra timp de patru zile, constitue delictul prevădut de art. 239 din codul penal, de competența tri-bunalului de județ de a l' judeca, iar nu a judecătorului de pace. Cas. II 426/95 Bul. pag. 953.

f") Simplele injurii orale sau expresiuni ocăritore, fie rostite chiar în public, în persóna cui-va, constitue numai o contravențiune polițienească, de competența ju-decătorilor de pace de a o ju-deca, dacă prin ele nu se aduc o imputare pentru un fapt anu-me determinat. Cas. S. Vacan-

decată pronunțate în prima instanță în materie corecțională, fără obligațiune de

a notifica apelul său părții interesate.

Apelul părții civile, în

telor 551/95 Bul. pag. 1051.

g") În caz de conflict negativ ivit între un tribunal și o judecătorie de pace, curtea de casație este chemată a pronunța un regulament de competență.

Judecătorii de pace, după art. 22 din legea judecătorilor de pace din 1 Martie 1894, au căderea a judeca furturile simple, când suma pretinsă de reclamanți pentru obiectul furat nu trece peste 100 lei. Cas. II 324/96 Bul. pag. 873; Cas. II 350/96 Bul. pag. 1079.

i") Faptul de a maltrata pe părintii săi, constituie delictul prevăzut și pedepsit de art. 243 din codul penal, și acest delict nu este de competența judecătorilor de pace a l' judeca. Cas. S. Vacanțelor 443/96 Bul. pag. 1149.

*) a) Asemănat art. 23 din legea judecătorilor de pace, acești judecători neputând pronunța o pedepsă mai mare de 6 luni și o zi pentru delictele date în competența lor, urmăzând de aci că pentru delictul de bătaie, maximum închisorei prevăzute de art. 238 din codul penal fiind de un an, judecătorul de pace nu e competent a judeca pe un funcționar care s'a făcut culpabil de un delict, căruia, prin aplicarea art. 165 același cod, cată să i se dea maximum pedepsei de un an. În acest caz numai tribunalul de județ este competent a judeca delictul. Cas. II 105/95 Bul. pag. 215.

b) Delictul de lovire săvârșit de fiu în persoana părintelui este de competența tribunalelor de județ de a l' judeca, iar nu de

a judecătorilor de pace. Cas. II 118/95 Bul. pag. 233.

c) Delictul de lovire simplă, prevăzut de art. 238 din obdul penal, delict care, din cauza preveniturii (cum e aceea de ajutor de primar), cade sub previsionsile art. 165 din același cod, este de competența tribunalului de județ de a fi judecat, iar nu a judecătorului de pace. Cas. II 206/95 Bul. pag. 540; Cas. II 232/95 Bul. pag. 665.

d) Lovirile și răniurile săvârșite de fiu asupra părinților sunt de competența tribunalului de județ de a fi judecate în prima instanță. Cas. S. Vacanțelor. 498/95 Bul. pag. 1027.

e) În materie penală, competența se regulează după legea în vigoare în momentul judecării delictului, iar nu după aceea în care s'a comis faptul. Ast-fel fiind, delictul de lovire comis de un funcționar public căruia este dată privigherea și înfrinarea unor asemenea delictes fiind supus închisorei corecționale de un an, astădi numai cade în competența judecătorilor de pace, căci nu pot, după art 23 din noua lege a acestor judecătorii, a pronunța o pedepsă mai mare de 6 luni și o zi. Prin urmare, e casabilă decisiunea curței de apel care declară neadmisibil apelul ce i s'a adresat hotărîrii unui tribunal de județ dată într'un atare caz. Cas. II 576/95 Bul. pag. 1150.

f) Faptul prevăzut de art. 28 din legea servitorilor, că un particular ține birou de servitorii, nu constituie o simplă contravențiune

materie de delict, contra cărței de judecată achitătoare, pune în mișcare acțiunea publică și investesce pe tribunal cu dreptul de a se pronunța și asupra pedepsei. Reîtragerea apelului nu 'l poate devesti de cât numai în casurile prevăzute de art. 76 din această lege, (art. 24. Leg. Jud. Pace. 1894) ¹⁾.

74. Termenul de opoziție contra cărților de judecată în materie penală este de 5 zile.

Acest termen începe du-

ei un delict, care fiind pedepsit cu închisoarea pe timp mai lung de șase luni și o zi, nu poate fi judecat, chiar după noua lege a judecătorilor de pace din Iunie 1894, de cât de tribunalul corecțional. Cas. II 8/96 Bul. pag. 57.

¹⁾ a) Dupe legea judecătorilor de ocol din 6 Martie 1879, apelul făcut de partea civilă nu investea pe tribunal de cât cu dreptul d'a examina hotărîrea asupra cuantumului despăgubirilor civile, neputîndu se ocupa și reveni asupra pedepsei cuvenită de către procuror. Citata lege nu recunoscea ministerului public dreptul d'a conchide înaintea tribunalului, la agravarea pedepsei hotărîrită de prima instanță printr'o simplă declarațiune verbală făcută la ziua înfățișării că face apel contra hotărîrii judelei de ocol.

Legea judecătorilor de pace din 1 Martie 1894, prin ultimul alineat al art. 24, investesce pe

pă ziua în care cartea de judecată a fost comunicată. (art. 25. Leg. Jud. Pace. 1894).

75. Termenul de apel contra cărților de judecată pronunțate atât în materie de delict, cât și de contravențiunii, este de șase zile.

Acest termen curge de la data cărței de judecată când părțile au fost prezente, și de la comunicare când ele au fost absente.

Diua în care cartea de judecată s'a pronunțat, sa'u

tribunal în materie de delict corecționale, cu dreptul de a se pronunța asupra pedepsei chiar numai în urma apelului părții civile. Acastă însă numai în privința apelurilor introduse după 1 Iunie 1894, când s'a pus în aplicare această lege, nu și în privința apelurilor introduse înainte de această dată, care rămîne a se judeca după legea din 1879. Cas. II 28/95 Bul. pag. 59.

b) Asemănat art. 24 alin. II din noua lege a judecătorilor de pace, apelul părții civile, în materie de delict corecționale, de competența acelor judecători, investește pe tribunal cu drept de a se pronunța și asupra pedepsei, așa că tribunalul e în drept chiar dacă apelul ce ministerul public a făcut era târziu, să se pronunțe asupra pedepsei și să o agraveze. Intr'un atare caz prezența ministerului public este obligatorie. Cas. II 35/95 Bul. pag. 848.

aceea în care copia s'a comunicat, nu se socotesc în calculul dîlelor de mai sus.

Pentru ministerul public termenul de apel curge în tot-d'auna de la pronunțare.

Declarațiunea de apel se pôte face atât de ministerul public, cât și de părți fie la Judecătoria, fie la Tribunal. (art. 25 leg. Jud. Pace. 1894).

76. În delictele prevădute de art. 238, 249 și 299, alin. I din codul penal, și contravențiunea prevădută de art. 300 și pedepsită de art. 396 din același cod, acțiunea publică se pôte stinge prin împă-

c) Acțiunile personale și mobiliare urmând a fi adresate către judecătorul domiciliului său reședința pârîtului, și administrațiunea sau stabilimentele publice trebuind a fi citate prin bioururile lor la scaunul administrațiunei, urmând că direcțiunea generală a căilor ferate române, care și are sediul la București, acțiunile personale și imobiliare contra acestei direcțiuni, cum ar fi de exemplu, cererile de daune pentru pagubele cauzate prin incendierea provenită de la scânteele locomotivelor, urmând a fi îndreptate înaintea instanțelor judecătorești din București. Cas. I 195|96 Bul. pag. 795.

1) a) Acțiunea publică pentru delictul de loviri și răniri grave

căciunea părților. (art. 27, Leg. Jud. Pace. 1894) ¹⁾.

PARTEA II

DESPRE PROCEDURA ÎNAINTEA JUDECĂTORILOR DE OCOL

TITLUL IV

Despre chemare

77. Cererea în judecată se va adresa la judecătorul domiciliului său reședinței pârîtului. Dacă cererea este relativă la un imobil, ea se va adresa la judecătorul locului unde este așezat imobilul, (art. 63. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 28 Leg. Jud. Pace 1894) ²⁾.

78. Cererea se va face

din cari s'a cauzat pacientului o incapacitate de lucru, delict prevădut de art. 239 din codul penal, nu pôte fi stinsă prin împăcarea părților. Cas. II 615|95 Bul. pag. 1232.

²⁾ a) Acțiunile personale și mobiliare se fac la judecătoriile domiciliului, sau reședința pârîtului. Cas. I 281 88 Bul. pag. 922.

b) După art. 63 din legea judecătorilor de ocole, cerea în judecată se adresază la judecătorul domiciliului pârîtului, fără să se facă distincțiunile arătate în art. 58 și 59 din procedura civilă. Atunci însă când acțiunea este în legătură cu un imobil ea se va adresa la judecătorul locului unde este imobilul. Așa acțiunea în daune pentru stricăciunile aduse

în scris. Originalul cererei va fi însoțit de atâtea exemplare copii câte părți sunt. Ea va cuprinde numele, profesiunea și domiciliul părților, obiectul prigonirii și temeiurile reclamantului, va fi subscrisă de dînsul și datată. (art. 64. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 29. Leg. Jud. Pace, 1894).

79. Judecătorul, îndată ce va primi cererea, va însemna pe toate exemplarele termenul de înfățișare,

va pune data și va semna, va trece termenul în registrul de ședință, va opri în cancelarie originalul cererei; iar copia sau copiile le va remite reclamantului, împreună cu atâtea țidule câte sunt exemplarele, pentru ca reclamantul să îndeplinească procedura. (art. 65. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 30. Leg. Jud. Pace. 1894.)¹⁾

80. Procedura pentru chemare se poate împlini, dupe alegerea părții, fie de reclamant în persoană,

unui imobil de către direcțiunea căilor ferate urmăzând a se adresa la judecătorul locului unde este imobilul, iar nu la judecătorul domiciliului direcțiunei. Cas. I 101/94 Bul. pag. 242.

¹⁾ a) Procedura înaintea judecătoriei de ocol se îndeplinește după dreptul comun, când oponentul nu se prezintă în persoană spre a primi copia opozițiunei sale și a o da adversarului cu termenul desfipt.

Nu se poate respinge ca nesustențată o opozițiune, când oponentul nu a putut avea cunoștință de termenul fixat pentru judecarea ei. Cas. II 44/93 Bul. pag. 351.

b) În afacerile civile de competența judecătorilor de pace, legea, punând îndatorirea reclamantului sau oponentului ca să îndeplinească înși-le procedura de chemare în judecată și de comunicarea cărților de judecată, fără intervenirea oficiului portăreilor, chiar atunci când partea e do-

miciliată în altă localitate de cât reședința judecătoriei, urmăzând de aci că, în cât privește pe reclamant sau oponent, să se presume, o dată ce procedura se vede îndeplinită pentru partea intimată că dînsii au cunoștință de termenul înfățișării și că judecătorul trebuie să procedă la judecarea afacerii în lipsa lor, dacă nu se prezintă, fără ca hotărîrea dată ast-fel să potă fi atacată de ei, pe cale de contestațiune pe motiv că n'ar fi avut cunoștință de termenul fixat pentru judecată. Cas. II 315/91 Bul. pag. 615.

c) Dacă partea oponentă înaintea judecătorului de pace și-a ales un domiciliu prin petițiunea sa de opozițiune și judecătorul a dispus să fie citat la acel domiciliu, reclamantul original și dator să îndeplinească procedura la țidul domiciliu, sub pedepsă de nulitate a hotărîrei pronunțată în lipsa oponentului, în cas când citațiunea a fost aiurea. Cas. I 120/96 Bul. pag. 524.

fie prin comisarii și sub-comisarul de poliție sau primarii comunelor rurale, fie prin corpul de portare; în acest din urmă cas, însă, cheltuelile privesc numai pe cei cari au recurs la această procedură specială.

Procedura se va îndeplini în același mod și la tribunalele de județ, ori de câte ori vor judeca afacerile venite în apel de la judecătorul de ocol. (art. 65. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 31 Leg. Jud. Pace. 1894.)

81. Copia se va lăsa în mâna pîritului, care va iscăli țidula de primire.

În cas când pîritul nu va voi să primescă copia

saŭ să iscălescă țidula, ori nu va fi acasă, primarul, comisarul sau sub-comisaral va lăsa copia la domiciliul ori reședința pîritului, în mâna unei rude, ori unui servitor, ori unui vecin apropiat, care va iscăli țidula de primire; iar dacă nu sunt rude, servitori sau vecini, sau dacă aceștia refuză, copia se va lipi pe ușa și se va încheia proces-verbal de acesta; procesul-verbal se va da pe urmă reclamantului spre justificare că s'a îndeplinit chemarea. (art. 65 Leg. Jud. O. 1879; art. 32. Leg. Jud. Pace. 1894) ¹⁾

1) a) Notificarea cărților de judecată, se face după formele prevădute de legea specială pentru citațiuni. Cas. I 39/88 Bul. pag. 111.

b) Lăsarea unei cărți de judecată în mâinile contabilului părții, constatându-se acesta cu procesul-verbal, constituie o comunicare valabilă și face să curgă termenul de apel. Cas. I 194/89 Bul. pag. 531.

c) Procesul-verbal prin care se constată de agentul polițienesc că s'a lăsat la domiciliul persoanei condamnate, extractul de pe o carte de judecată în primirea unui servitor al său, nu trebuie să arate numărul casei, căci nicăieri nu se prevede o asemenea formalitate sub pedepsă de nulitate. Cas. II 150/93 Bul. pag. 278.

d) În afacerile civile de competența judecătorilor de pace, legea, punând îndatorirea reclamantului sau oponentului ca să îndeplinească înși-le procedura de chemare în judecată și de comunicarea cărților de judecată, fără intervenirea oficiului portăreilor, chiar atunci când partea e domiciliată în altă localitate de cât reședința judecătoriei, urmează de aci că, în cât privesce pe reclamant sau oponent, trebuie să se presume, o dată ce procedura se vede îndeplinită pentru partea intimată, că dînsii au cunoștință de termenul înfățișării și că judecătorul trebuie să proceda la judecarea afacerii în lipsa lor, dacă nu se presintă, fără ca hotărîrea dată ast-fel să pôte fi a-

82. În toate aceste cazuri, dacă judecătorul său tribunalul va fi nevoit să amâne procesul din cauza neîndeplinirii procedurii conform legii, el va putea condamna, prin aceeași încheiere, pe agentul culpabil de neglijență sau recredință, la o amendă de la 10 lei la 100 lei și la o despăgubire egală către partea vătămată, cu sau fără execuție provizorie.

83. Cererile în scris pot fi înlocuite prin cereri verbale pentru reclamanții fără știință de carte.

Spre acest sfârșit se va fixa printr'un regulament, într'un mod uniform pentru toate judecătoriile de ocol, o zi în care împričinații, dând timbrul legal, vor putea face plingerile lor.

Judecătorul său ajutorul său va încheia proces-verbal de cele reclamate și acesta va ține loc de petiție.

tacată de ei, pe cale de contestațiune, pe motiv că n'ar fi avut cunoștință de termenul fixat pentru judecată. Cas. II 315/94 Bul. pag. 615.

e) Nu se poate declara nulă procedura prevădută de art. 73 din legea judecătorilor de ocol de

84. Termenul de înfațișare va fi de la 3-15 zile cel mult și va fi pus în vedere pîritului cel mai târziu cu două zile înainte de înfațișare.

În cazuri urgente, însă judecătorul va putea da termen de înfațișare pentru aceeași zi.

Urgențele și motivele ei de admitere vor fi consemnate și iscălite de judecător atât pe originalul cererii, cât și pe copie. (art. 65. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 35. Leg. Jud. Pace. 1894.)

85. Părțile se pot înfațișa înaintea orî-cărui judecător de ocol, fără nici o chemare și fără nici o cerere în scris, îndestul ca procesul să fie de natură a se judeca de un judecător de ocol și îndestul ca voința părților, obiectul și valoarea contestațiunii lor să fie constatate în scris înaintea judecătorului printr'un act format

la 1879 pe motiv că nu se mai găsește în dosar originalul de primirea cărții de judecată. În contra constatării făcută de judecătorul competent nu este admisă altă probă de cât înscrierea în falș. Cas. II 182/95 Bul. pag 551.

de judecător, sub-scris de el și de părțile imprișinate.

Judecătorul va judeca cauza sa în acea zi sa în altă zi însemnată de el. Părțile vor subscrie spre știință și, la ziua însemnată, cauza se va judeca întocmai ca și cele ce sunt în chemări. (art. 69. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 36 Leg. Jud. Pace. 1894.)

TITLUL V

Despre hotăriri, judecată, măsuri asigurătoare și execuțiuni

86. Judecătorii de ocol vor ține audiențe în toate zilele de lucru; iar Duminicile și sărbătorile numai în cas de urgență și când ar fi pericol în întârziare.

Sedința va începe la orele 10 dimineața și va putea dura până la orele 6 seara. (Art. 70 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 37 Leg. Jud. Pace 1894).

87. Părțile se vor înfățișa în persoană, prin advocat, printr'unul din apărătorii sa sau procuratorii preveduți la art. 123, sa prin oricare rudă sa afîn până la al patrulea grad inclu-

siv. Nici o altă persoană, sub titlul de cumpărător de drepturi, nu va putea figura în numele vre-uneea din părți.

Cu toate acestea, proprietarii sa arendașii, întru cât privesc afacerile proprietății ce exploatează, se pot înfățișa prin prepuși și însărcinați lor de afaceri, dacă aceștia vor avea o procură. (Art. 71 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 38 Leg. Jud. Pace 1894).

88. Părțile vor fi ascultate perënd. Ele vor vorbi cu cuviință și respect; la cas contrariu, judecătorul le va face observațiuni și, neîndreptându-se, le va da afară sa va pronunța contra lor amenda de la 5 până la 20 lei. (Art. 71 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 39 Leg. Jud. Pace 1894).

89. Judecătorul, după ce va asculta pe părți și va da citire actelor înfățișate de dânsese, va cerca a le împăca și, dacă împăcaciunea nu este posibilă, va pronunța hotărârea, fără a se ridica de pe loc. Va putea, cu toate acestea, de va avea trebuință de o mai lungă cugetare, să se retragă, luând și actele

infățișate, spre a se chibzui în neștiința părților.

În afacerile civile judecătorești, dacă va avea nevoie de o mai îndelungată chibzuință, va putea chiar amâna pronunțarea judecătorești pentru un termen cel mult de trei zile.

Dispozițiunea hotărîrii va fi scrisă de judecător și contrasemnat de copistul-grefier de o dată cu pronunțarea.

Judecătorul este dator să se pronunțe asupra tuturor mijloacelor de apărare ce ar putea rezulta din dezbateri, din actele părților sau din împrejurările cauzei, chiar dacă aceste mijloace n'au fost invocate de părți.

În cazul acesta, însă, numai după ce le va fi pus în dezbaterile părților. (Art. 72 Leg. Jud. Oc. 1879; art.

¹⁾ a) Cu drept cuvânt tribunalul încuviințează restituirea unor obiecte, când acesta a fost obiectul acțiunii, iar nu o cerere de daune interese. Cas. I 21/86 Bul. pag. 22.

b) Dispozițiunea art. 72 din legea judecătorilor de pace, care obligă pe judecătorii de pace să împace părțile, nefiind prevădută sub pedeapsă de nulitate, lipsa sa de a îndeplini această îndatorire

40 Leg. Jud. Pace. 1894) ¹⁾.

90. Când una din părți va denega scrierea sau subscrisura dintr'un act sau va defăima un act în fals, fără însă a indica pe autorul falșului, judecătorul de ocol va face el însuși verificarea scripturilor, procedând conform art. 162 și următorii din codul de procedură civilă, și hotărîrea lui asupra acestui incident va fi supusă apelului numai o dată cu hotărîrea asupra fondului, întru cât acesta este susceptibil de apel.

În cazul când se va indica autorul falșului, judecătorul va urma conform art. 170 din codul de procedură civilă, suspendând afacerea și înaintând de îndată actele ministerului public. (Art. 73 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 41 Leg. Jud.

nu poate da loc la casarea hotărîrii, mai cu seamă când nu s'a făcut nici o propunere în această privință la instanța de fond. Cas. II 19/91 Bul. pag. 67.

c) Neîndeplinirea formalităților prevăzute de art. 72 din legea judecătorilor de pace, ca judecătorul să propună împăcarea părților, nu atrage nici o nulitate. Cas. II 115/92 Bul. pag. 177.

Pace 1894) ¹⁾.

91. Cartea de judecată se va redacta pe scurt, va arăta că s'a propus împăciuirea, va cuprinde mijlocele de apărare ale părților, textul de lege pe care s'a întemeiat judecata și va face mențiune dacă este pronunțată cu apel sau în ultima instanță.

Tóte acestea sub pedeapsa prevădută de art. 191 din procedura penală, în cas de omisiune, pentru judecătorul său ajutorul care a dat hotărîrea.

Ea va fi redactată cel mai târziu în termen de cinci zile de la pronunțare subscrisă de judecător și contrasemnată de copistul-grefier, și va fi trecută în

extract într'un registru special. (Art. 75 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 42 Leg. Jud.) ²⁾

92. Termenul de apel contra cărților de judecată pronunțată în materie civilă și comercială este de o lună.

Acest termen începe, pentru cărțile de judecată pronunțate contradictoriu, din ziua pronunțării lor; pentru cele date în lipsă, din ziua comunicării.

Dacă cartea de judecată s'a dat asupra unei contestări la executare sau în urma unei opozițiuni, termenul de apel va curge de la pronunțarea hotărîrii asupra contestațiunii sau opozițiunii, chiar dacă cartea de judecată s'a pro-

¹⁾ a) Legile de procedură se aplică la actele petrecute sub legea veche de câte ori se prezintă înaintea instanțelor judecătorești. Cas. I 158/87 Bul. pag. 410.

²⁾ a) Când un proces a fost judecat de către judecătorul de ocol ca afacere civilă, iar nu ca afacere comercială, tribunalul, sesizat de apel, urmăzează în ce privește termenul de apel, să o considere așa cum fusese judecată la prima instanță adică ca civilă, fără să se preocupe dacă în fond ea era comercială sau civilă, și astfel să calculeze termenul de apel, conform art. 75 din legea judecătorilor de ocol, iar nu a-

semnat art. 896 din Codul Commercial. Cas. I 48/91 Bul. pag. 361.

b) Termenul de apel la tribunal contra cărților de judecată date de judecătorii de ocol este de o lună, calculat de la primirea sau lăsarea cărții de judecată la domiciliul lui, fără a se distinge dacă e vorba de o carte de judecată dată contradictoriu sau de una care respinge opozițiunea ca tardivă sau ca nesustenută.

Art. 319 din procedura civilă se referă numai la apelurile făcute la curte contra sentințelor tribunalului. Cas. I 379/93 Bul. pag. 1000.

nunțat în lipsa oponentului său contestatorului. (art. 43, Leg. Jud. Pace 1894).¹⁾

1) a) Termenul de apel contra cărților de judecată, în materie civilă, curge de la data comunicării lor și această regulă se aplică când printr'ensele se respinge ca nesustenută sau ca tardivă opozițiunea uneia din părți. Cas. I 10/86 Bul. pag. 11.

b) Termenul de apel în contra cărței de judecată pentru cel cădut în instanță curge de la data comunicării acelei cărți de judecată de către partea câștigătoare, iar nici cum de când singură partea și procură asemenea copie. Cas. I 250/87 Bul. pag. 634.

c) Termenul de apel în contra cărților de judecată, curge de la comunicarea acelei cărți. Cas. I 320/87 Bul. pag. 857.

d) Apelul contra cărței de judecată, se poate face și mai înainte de comunicarea ei, fără să se pǎtă considera ca fără interes și prematur. Cas. I 350/87 pag. 819.

e) Termenul de apel în contra cărților de judecată, fie ele date contradictoriu, sau în absență e de o lună de la comunicare. Cas. I 51/83 Bul. pag. 138.

f) Termenul de apel la tribunale, contra cărților de judecată date de judecătorii de ocóle, este de o lună, calculat de la primirea sau lăsarea cărței de judecată la domiciliu, fără a se distinge dacă e vorba de ocarte de judecată pronunțată contradictoriu sau de una care se respinge opoziția ca tardivă sau ne susținută.

Art. 319 din procedura civilă se referă numai la apelul făcut la curte contra sentințelor tribu-

nalului. Cas. I 50/89 Bul. pag. 135.

g) Este tardiv apelul făcut în contra cărței de judecată pronunțată de judecătorul de ocol peste termenul de la comunicarea ei. Cas. I 368/90 Bul. pag. 1152.

h) Termenul de apel este de două luni în contra cărților de judecată, când partea lipsește de la domiciliu, fără a se distinge dacă partea nu se găsește acasă sau nu se află în localitate. Cas. 146/91 Bul. pag. 327.

i) Când un proces a fost judecat de către judecătorul de ocol ca afacere civilă, iar nu ca afacere comercială, tribunalul sesizat de apel, urmăzează, în ce privește termenul de apel, să o considere așa cum fusese judecată la prima instanță, adică ca civilă, fără să se preocupe în fond dacă ea era civilă, sau comercială, și astfel să calculeze termenul de apel, conform art. 74 din legea judecătorilor de pace, iar nu asemănat art. 897 din Codul Comercial. Cas. II 48/91 Bul. pag. 361.

j) Aplicațiunea art. 75 din legea judecătorilor de ocóle, după care termenul de apel contra cărților de judecată este de două luni, și are loc numai atunci când comunicarea cărței de judecată s'a făcut la domiciliul condamnatului în lipsa sa din oraș iar nu și atunci când densusul lipsea numai de acasă, dar se găsea în orașul domiciliului său, căci în acest caz termenul apelului este de o lună prevădut de art. 7: din disa lege. Cas. I 483/91 Bul. pag. 1254.

k) Regularea termenului de apel, după procedura civilă sau

93. Pentru comunicarea cărților de judecată civile sau comerciale se va urma conform art. 80 și urm. din prezenta lege. Dovada de predare dată de partea condamnată, sau procesul-verbal încheiat de primarul ori comisarul sau sub-comisarul de poliție, se va remite judecătorului de partea câștigătoare.

Originalul dovedei sau procesul-verbal se va po-pri de judecător, spre a

se alipi la dosar; iar pe copia cărței de judecată, ce se află în mâna părții se va transcri în copie chitanța sau procesul-verbal, semnându-se de judecător.

Asemenea se va urma și pentru comunicarea hotăririlor date de tribunale asupra apelurilor venite de la judecătoriile de ocol contra cărților pe judecată date în materie civilă sau corecțională. (art. 77 Leg.

codicele de comerț, se determină după însușirea instanței civile, sau comercială, care a judecat procesul în prima instanță. Ast-fel dacă o carte de judecată, cu apel înaintea tribunalului, nu constată în nimic că judecătorul a considerat și judecat afacerea, ce a fost dedusă înaintea lui, ca comercială și nici din cererea reclamantului nu reese această, în acest cas tribunalul, sesizat cu apel, cu drept cuvânt a considerat-o, în ce privește termenul de apel, ca afacere civilă, și a calculat termenul de apel conform art. 74 din legea judecătoriilor de ocol, fără să se preocupe dacă în fond ea era de natură comercială sau civilă. Cas. II 88/95 Bul. pag. 925.

7) Termenul de apel la tribunal contra cărților de judecată date de judecătoriile de pace în materie civilă este de o lună, care, asemănat art. 730 din procedura civilă, se împlinesce în ziua lunii corespunzătoare cu ziua punctului de plecare. Cas. I 483/95.

Bul. pag. 1421.

m) Termenul de 30 zile al apelului contra cărței de judecată dată asupra unei opozițiuni la judecătoriile de pace, curge de la comunicarea hotăriri pentru partea intimată în opozițiune.

Acest termen curge de la pronunțare numai pentru partea care a usat pe calea opozițiunii, iar nu și pentru acela care n'a usat de această cale. Cas. I 15/96. Bul. pag. 13.

n) Termenul de apel, în materie civilă, în contra cărților de judecată a judecătoriilor de pace este de o lună, și acest termen curge de la comunicarea cărței de judecată când ea a fost pronunțată contradictoriu, sau de la pronunțarea hotăriri, când a fost dată asupra opozițiunii, și în acest din urmă cas, se înțelege că termenul curge de la pronunțare pentru partea care a usat de calea opozițiunii, iar nu pentru partea care a usat de o asemenea cale. Cas. I 256/96 Bul. pag. 1011; Cas. I 256/96 «Dreptul» 56/96.

Jud. Oc. 1879 ; art. 44 Leg. Jud. Pace 1894.)¹⁾

94. Cărțile de judecată corecționale sau polițienești se vor comunica, în extract, prin administrațiune, cu aceleași sancțiuni prevăzute în art. 80 contra agentului abătut în cas de neîndeplinire a procedurii. Dovada sa și procesul-verbal se va trimite direct de administrațiune judecătorului de ocol.

Executarea acestor cărți de judecată, pronunțate în ultima instanță de judecătorul de ocol, sa va face

de însuși judecătorul. (art. 45 și 46. leg. Jud. Pace. 1894).

95. Executarea cărților de judecată civile sau comerciale se va face în virtutea unei formule executorii date de judecătorul de ocol, conform art. 373 și 375 din procedura civilă.

Executarea se va putea face, după alegerea părții fie prin administrațiune, fie prin agenții de urmărire ai tribunalului. În acest din urmă caz, însă, cheltuelile portăreilor sunt

1) a) Lăsarea unei cărți de judecată în mâinile comptabilului părții, constatându-se acesta cu procesul-verbal, constituie o comunicare valabilă și face să curgă termenul de apel. Cas. I 194/89 Bul. pag. 531.

b) Termenul de apel este de două luni în contra cărții de judecată, când partea lipsește de la domiciliu, fără a se distinge dacă partea nu se găsește acasă sau nu se află în localitate. Cas. 146/91 Bul. pag. 327.

c) Când partea condamnată nu este acasă sau nu voesce a iscăli de primirea copii după cartea de judecată, atunci agentul se va adresa servitorului mai întâiu și apoi la rude sau la vecini spre a se lăsa copia după această carte de judecată. Cas. II 57/91 Bul. pag. 480.

d) Aplicațiunea art. 76 din legea judecătorilor de ocole, dupe

care termenul de apel contra cărților de judecată este de două luni, și are loc numai atunci când comunicarea cărții de judecată s'a făcut la domiciliul condamnatului în lipsa sa din oraș, iar nu și atunci când dânsul lipsește numai de acasă, dar se găsește în orașul domiciliului său, căci în acest cas termenul de apel este de o lună prevădută de art. 74 din legea judecătorilor de ocole. Cas. I 463/91 Bul. pag. 1254.

e) Când persoana căreia i se comunică o carte de judecată nu voesce să dea dovadă de primire, este suficientă constatarea făcută în prescriptul verbal încheiat de primar sau comisarii poliției că dânsa a primit copia acelei hotărâri și a refuzat să semneze chitanța de primire. Cas. I 270/93 Bul. pag. 758.

în sarcina părții care a recurs la ministerul lor.

Se exceptează executarea asupra imobilelor, care nu se poate face decât prin agenții de urmărire ai tribunalului și în sarcina părții condamnate. (art. 78 și 79. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 47. Leg. Jud. Pace 1894).

96. Judecătorul de ocol va putea ordona executarea provisorie a hotărîrilor sale date cu drept de apel, când este urgență sau pericol a se mai întârzia executarea.

Acastă executare se va face cu sau fără cauțiune, după împrejurări. Când însă valoarea obiectului, trece peste 500 lei, cel ce cere executarea va fi dator a da cauțiune. (art. 80. Leg. Jud. Oc. 1879; și 48. Leg. Jud. Pace. 1894).

97. Judecătorii de ocol sunt încă în drept, observând formalitățile prevăzute de procedura codului civil, ca, în limitele competenței lor, să ia orice măsuri de asigurare (art. 371—491 și 610—620 din procedura codului civil), cu sau fără cauțiune.

Cauțiunea ce s'ar cere în asemenea cazuri se va putea depune și la percepția respectivă de la reședința acelei judecătoriai. (art. 81. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 49 Leg. Jud. Pace 1894). ¹⁾

98. Cărțile de judecată fie civile sau comerciale, fie penale, pronunțate de judecătorul de ocol în ultima instanță, vor putea fi atacate cu recurs înaintea tribunalului de județ respectiv pentru exces de putere, incompetență sau

¹⁾ a) Termenul de apel la tribunal contra cărților de judecată ale judecătorilor de ocol este de o lună, calculat de la primirea sau lăsarea cărții de judecată la domiciliu, fără a se distinge dacă e vorba de o carte de judecată pronunțată contradictoriu sau de o carte de judecată prin care s'a respins cererea de opoziție.

Art. 319 din procedura civilă nu 'și are aplicațiunea de cât la

sentințele date de tribunal. Cas. I 71|92. Bul. pag. 139.

b) Termenul de apel în materie de contestațiune în contra unei cărți de judecată este de o lună de la pronunțarea ei. Cas. I 14|92. Bul. pag. 25.

c) Termenul de apel în contra cărții de judecată, în materie de contestațiune, începe a curge de la pronunțarea ei, iar nu de la data comunicării. Cas. I 319|94. Bul. pag. 933.

violare de lege, omisiune esențială și denaturarea actelor.

Recursul se declară fie la judecătorie, fie la tribunal. El este suspensiv de executare.

Termenul de recurs va fi de cinci zile libere în materie penală, și de o lună în materie civilă sau comercială. Acest termen va curge de la pronunțarea cărții de judecată când partea a fost prezentă și de la comunicarea ei când partea a fost absentă, și aceasta chiar în

casul când cartea de judecată s'a pronunțat asupra unei opozițiuni.

Atât recursurile, cât și apelurile contra cărților de judecată se vor judeca de tribunal în complet de trei judecători. Dacă tribunalul găsește recursul fundat, casază cartea de judecată, însă nu trimite afacerea în cercetarea altei judecătorii, ci, evocând fondul, o judecă în prima sau ultima instanță, dupe regulile de competență proprii ale tribunalelor, (Art. 50 Leg. Jud. Pace 1894) ¹⁾.

¹⁾ a) Hotărârile judecătorilor de ocóle pronunțate în ultima instanță conținând o pedepsă care nu trece de zece lei, sunt susceptibile de recurs la tribunal, iar nu la curtea de casație. Cas. II 493/88. Bul. pag. 1009.

b) Hotărârile judecătorilor de ocóle pronunțate în ultima instanță conținând o pedepsă care nu trece peste zece lei sunt susceptibile de recurs numai înaintea tribunalelor respective. Cas. II 415/86. Bul. pag. 883.

c) Hotărârile judecătorilor de ocóle date în ultima instanță sunt susceptibile de recurs la tribunal iar nu la curtea de casație. Cas. S. Vacanț. 389/87. Bul. pag. 647.

d) Judecătorile de ocóle sunt competente să judece în ultima instanță, faptele a căror pedepsă nu trece peste zece lei amendă, cu drept de recurs numai la tri-

bunalul respectiv. Cas. II 68/38. Bul. pag. 154.

e) Hotărârile pronunțate, în prima și ultima instanță, de judecătorile de ocóle, în materie de contravențiuni de poliție sunt supuse recursului la tribunalul județean iar nu la curtea de casație. Cas. II 384/88. Bul. pag. 779.

f) O carte de judecată pronunțată de judecătorii de ocol, în materie de contravenție polițienescă, cu o pedepsă care nu trece peste zece lei amendă, nu este susceptibilă de recurs în casație ci înaintea tribunalului respectiv. Cas. II 357/89. Bul. pag. 665.

g) Termenul de recurs la tribunal contra cărților de judecată, pronunțate de judecătorile de ocóle în ultima instanță, este de o lună de la comunicare; fie acestea date în materie civilă sau

99. In executarea par-tagelor de competența judecătorilor de ocol, când împărțela se poate face în natură, judecătorul va căuta să invoiască pe părți între ele, dacă sunt majore și capabile. In cas de a isbuti, el va adeveri această invoială, care va dobandi ast-fel caracterul unui act autentic.

Dacă părțile nu se invoesc sau împărțela în natură este imposibilă, se va procede la vîndare.

Vîndarea obiectelor mobile se va face cu licitațiune publică într'o di de sîrbătoare sau de bîlciu,

fie la fața locului, fie la reședința judecătoriei, dupe alegerea judecătorului.

Vîndarea va fi precedată de publicațiunii la judecătoria de ocol și la primăria locală, făcute cel puțin cu trei zile libere înainte de vîndare.

Vîndarea imobilelor se va face la tribunalul districtului, conform regulilor ordinare. Spre acest scop, judecătorul de ocol va transmite dosarul partagiului președintelui tribunalului. (Art. 83 Leg. Jud. Oc. 1879).

penală. Cas. II 224/90 Bul. pag. 685.

h) Hotărîrea tribunalului de județ, care și declină competența de a judeca recursul ce i se adresează contra unei cărți de judecată pronunțată de judecătorul de ocol în ultima instanță pe motiv că un asemenea recurs, trebuie adresat la curtea de casație, nu poate fi atacată pe cale de regulare de competență înaintea curții de casație. Cas. II 394/91 Bul. pag. 989.

i) Cărțile de judecată pronunțate de judecătorii de ocóle în ultima instanță, în materie penală, condamnând la o pedepsă ce nu trece peste suma de 5 lei amendă, sunt susceptibile de recurs înaintea tribunalului de județ, respectiv, iar nu la curtea de casație. Cas. II 406/91 Bul.

pag. 937.

j) Cărțile de judecată (pronunțate de judecătorii de ocóle în ultima instanță, fie asupra apelurilor venite de la judecătorii comunale sau a consiliilor comunale, fie asupra acțiunilor intentate d'a dreptul, se pot ataca pe calea recursului numai înainte de tribunalului respectiv când pedepsa nu trece peste 5 lei amendă iar nu înainte curții de casație. Cas. II 473/92 Bul. pag. 796.

k) Cărțile de judecată pronunțate de judecătorii de ocóle în ultima instanță în materie penală, condamnând la o pedepsă ce nu trece de 10 lei, sunt susceptibile de recurs înaintea tribunalului de județ, iar nu la curtea de casație. Cas. II 516/92 Bul. pag. 913. Cas. II 631/92 Bul. pag. 118

TITLUL VI

Despre judecata în lipsă
și despre opozițiuni

100. Dacă la ziua însemnată pentru înfățișare partea pîrită lipsesc, judecătorul de ocol va da hotărîrea în lipsă, admitînd cererea reclamantului numai dacă i se va părea justă și dovedită.

Dacă partea care lipsește este însuși reclamantul, atunci hotărîrea, ce se va da în lipsă, va apăra pe pîrit de pretențiuni. (Art. 83 Leg. Oc. 1879).

101. Partea judecată în lipsă va putea face opozițiune în termen de cinci zile de la comunicare.

Originalul petițiunei de opozițiune va fi însoțit de atâtea exemplare copii cîte părți sunt. Judecătorul, primind opozițiunea, va urma conform art. 79.

Partea oponentă nu este ținută a justifica cauzele de nevenire la prima înfățișare, nici înaintea judecătorului de ocol, nici în apel sau recurs înaintea tribunalului.

Judecătorul va avea numai să verifice dacă opozițiunea este în termen. (Art. 84 și 86 Leg. Jud. Oc. 1879 ; art. 53 și 54 Leg. Jud. Pace 1894) ¹⁾.

102. Oponentul, care va lipsi și la înfățișarea urmată după opozițiunea sa,

¹⁾ a) Opozițiunea înaintea tribunalului judecând ca instanță de apel, trebuie justificată conform art. 154 din procedura civilă. Art. 88 din legea judecătorilor de ocóle, după care nu se justifică opozițiunea, nu este aplicabil de cît înaintea judecătorilor de ocóle. Cas. S. Vacanț. 155/89 Bul. pag. 510.

b) După art. 83 din legea judecătorilor de ocóle, termenul de opozițiune este de cinci zile libere de la primirea sa și lăsarea cărței de judecată la domiciliu, și acest termen este aplicabil și la afacerile civile și la cele comerciale.

Este casabilă hotărîrea care admite termenul de opt zile pentru

opozițiune înaintea judecătorilor de pace în afacerile comerciale. Cas. II 218/93 Bul. pag. 1148.

c) Procedura înaintea judecătoriei de ocol se îndeplinește după dreptul comun, când oponentul nu se prezintă în persoană spre a primi copia opozițiunei sale și a o da adversarului cu termen desft.

Nu se pôte respinge ca nesustinută o opozițiune, când oponentul nu a putut avea cunoștință de termenul fixat pentru judecarea ei. Cas. II 44/93 Bul. pag. 31.

d) Termenul de 30 zile al apelului contra cărței de judecată dată asupra unei opozițiuni la judecătorii de pace, curge de

nu va mai fi admis a face o a doua opozițiune. (Art. 87 Leg. Jud. Oc. 1879 ; art. 55 Leg. Jud. Pace 1894).

TITLUL VII

Despre diferitele proceduri preparatorii și despre excepțiuni înaintea judecătorilor de ocol

103. Judecătorii de ocol sunt în drept, dupe imprevjurări, ca mai înainte de a pronunța hotărârea, să facă mai multe lucrări preparatorii pentru luminarea lor, prin cercetări la fața locului, prin ascultare de experți, de martori, etc., dacă aceste diferite probe sunt admisibile.

Ei vor putea asemenea, de odată cu primirea reclamațiunei și înainte de ori-ce înfățișare, proceda fie în persoană, fie prin delegarea ajutorului judecătoriei sau primarului respectiv, la ori-ce fel de constatări de fapt ar fi necesarii pentru stabilirea stărei imobilelor sau a lucrurilor mobile cari fac

la comunicarea hotărîrii pentru partea intimată în opozițiune. Acest termen curge de la pro

obiectul litigiului. (Art. 88 Leg. Jud. Oc. 1879 ; 56 Leg. Jud. Pace. 1894.

104. Dacă judecătorul hotărâsce a merge la fața locului și dacă această hotărîre s'a pronunțat în prezența ambelor părți, acestea vor subscrie spre știință, și la ziua și ora fixată se vor afla prezente la fața locului.

Dacă această hotărîre pregătitoare s'a pronunțat în lipsa uneia din părți, judecătorul va da o citațiune părții prezente, pentru a încunosciița pe cea-ală de ziua termenului, conform art. 80 și urm. pentru chemări în judecată. (art. 89. Leg. Jud. Oc. 1879. art. 57. Leg. Jud. Pace 1894.)

105. Experții și martorii vor fi chemați prin mijlocirea părții interesate și după formele chemărei în judecată.

Incheierea judecătorului care va admite expertisa va fixa și onorariul expertului. Acest onorariu va fi depus la grefa judecătoriei de partea cea mai diligentă

nunțare numai pentru aceia care n'au usat de această cale. Cas. I 15/96 Bul. pag. 13.

și va rămânea definitiv în sarcina părții condamnate.

Martorii vor avea drept la o indemnisație, dacă o cer în instanță. Judecătorul este ținut să ia act de această cerere și să acorde o justă indemnitate prin însăși cartea de judecată care se va pronunța asupra litigiului principal.

Un regulament va desvolta aceste diferite puncte. (art. 90 și 91. Leg. Jud. Oc. 1879. art. 58. Leg. Jud. Pace 1894.)

106. La ziua hotărîtă martorii vor arăta numele, profesiunea, etatea și locuința lor, vor jura înaintea judecătorului de a spune adevărul; vor declara dacă sunt rude sau afini (cuscri) cu părțile și în ce grad, dacă le sunt servitori, ómenii de serviciu, și dacă nu sunt în prigonire cu una din părți.

Martorii vor fi ascultați câte unul în parte, față cu părțile, dacă acestea sunt prezente la înfățișare. (art. 95 și 96 Leg. Jud. Oc.

1879, art. 59 Leg. Jud. Pace 1894) ¹⁾.

107. Părțile nu vor întrerupe pe martorii.

Judecătorul va putea, ori dupe cererea părților sau de la sine, să facă martorilor verice întrebări va găsi cu cale pentru a sa lumina.

Fie-care din părți are dreptul a contesta pe martorii propuși de cea-altă parte și judecătorul va aprecia. Dupe depunerea mărturieii nici o imputare adusă martorului nu va fi ținută în seamă afară numai dacă va fi dovadă în scris. (art. 97 și 98 Leg. Jud. Oc. 1879; art 60 Leg. Jud. Pace 1894).

108. În toate casurile se va încheia proces-verbal coprinzător de arătările martorilor.

Fie-care martor va subscrie arătarea sa, sau se va face mențiune de neputința sa de a subscrie. Procesul-verbal va fi scris de judecător și de copistul-grefier. (art. 99, Leg. Jud. Oc. 1879; art.

¹⁾ a) Este bine luat jurământul martorilor ast-fel precum s'a urmat, întru cât legea judecăto-

riilor de ocóle nu prescrie o formulă de jurământ. Cas. I 311/88 Bul. pag. 1038.

61 Leg. Jud. Pace 1894).

109. La fața locului judecătorul va putea examina prin el însuși starea locurilor; va putea asculta martorii, experții sau orice alte persoane competente pentru a-l lumina; va putea chiar, dacă procesul este în stare de a fi judecat, să și dea hotărîrea sa asupra fondului. (art. 90 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 62 Leg. Jud. Pace 1894).

110. Dacă la înfățișarea înaintea judecătorului o parte arată un just motiv de a chema în judecată pe un garant sau sub-garant, și produce cerere înscrisă pentru acesta, judecătorul va acorda un termen îndestulător, potrivit cu distanța, spre a chema și pe acela în judecată.

Pentru chemarea garantului se va procede conform art. 80 și urm. din această lege. (art. 92 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 63 Leg. Jud. Pace 1894).

111. Dacă această cerere nu s'a făcut înainte de apărare asupra fondului, sau dacă garantul nu vine la ziua înfățișării, judecătorul va putea hotărî asu-

pra cererei principale, rămânând, de va fi trebuința, a se pronunța mai târziu și asupra garanției. (art. 93 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 64 Leg. Jud. Pace 1894.)

112. Tote încheierile ce judecătorul de ocol va face cu ocaziunea procedurilor preparatorii nu vor fi supuse apelului de căt odată cu hotărîrea asupra fondului. (art. 104 Leg. Jud. Oc. 1879; art. 65 Leg. Jud. Pace 1894.)

TITLUL VIII

Despre recusațiune

113. Judecătorii de ocol pot fi recușați:

1) Când vor avea un interese personal în proces;

2) Când vor fi rude sau afini cu una din părți, până la gradul de văr primar inclusiv;

3) Când s'a urmat proces criminal între dînsul și una din părți sau soțul ei, ori rudele sau afinii ei în linie dreaptă;

4) Dacă există proces civil între dînsul și una din părți sau soțul ei;

5) Dacă va fi dat o părere în scris asupra procesului. (art. 105. Leg. Jud.

Oc. 1879; art. 66. Leg. Jud. Pace. 1894.)

114. Recusațiunea se va propune mai înainte de ori-ce apărare asupra fondului. (art. 106. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 67. Leg. Jud. Pace. 1894.)

115. Dacă judecătorul respinge recusarea, el va intra în cercetarea fondului și apelul său recursul asupra recusării se va face o dată cu apelul său recursul asupra fondului.

Dacă tribunalul recunoște că recusațiunea a fost pe nedrept respinsă de judecător, evoacă fondul și, dacă partea care a propus recusațiunea, cere, el reîncepe toate actele preparatorii făcute înaintea judecătorului.

Președintele tribunalului va comunica ministerului casul spre a lua măsuri disciplinare în contra judecătorului, de va fi loc. (art. 107. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 68. Leg. Jud. Pace. 1894.)

116. Dacă judecătorul admite recusațiunea, trimite pe părți a se judeca la judecătorul de ocol cel mai apropiat, dacă ele nu se înțeleg a merge la un alt judecător.¹⁾

TITLUL IX

Despre arbitragiū

117. Judecătorii de ocol sunt ținuți să autentifice compromisele prin cari părțile ar voi să supună judecăteii unui arbitru diferendul lor, sub condițiunea ca:

1) Litigiul să fie de competența unui judecător de ocol și să aibă loc între persoane cari au liberul exercițiū al dreptului lor;

2) Litigiul să nu poarte asupra unei cestiuni de stare civilă, unui divorț sau unui obiect asupra căruia legea nu permite să se facă transacțiune. art. 70. Leg. Jud. Pace. 1894.)

118. Procedura înaintea

^{1) a)} In cas când o recusațiune este admisă de judecătorul de ocol el trimite părțile de a se judeca la judecătorul de ocol cel mai apropiat, dacă ele nu se înțeleg a merge la un altul. Judecătorul de trimiteră nu este competent să examineze cestiu-

nea recusațiunei, o dată ce hotărîrea prin care ea a fost admisă n'a fost apelată și ea a căpătat autoritatea lucrului judecat, ci este ținut să cerceteze cauza în fond și să evoce fondul. Cas. II 201/89 Bnl. pag. 386.

arbitrului va fi sumară și expeditivă. Hotărîrea lui se va da în termen cel mult de una lună, de la data compromisului, sub pedepsă de nulitate; ea va fi definitivă și executorie. (art. 71. Leg. Jud. Pace. 1894.)

119. Hotărîrea arbitrului se va executa prin o ordonanță a judecătorului de ocol, care a legalizat compromisul.

TITLUL X

Dispozițiuni transitorii

120. Acastă lege se va pune în aplicare dupe o lună de zile de la promulgare.

Până la această dată ministerul justiției va lua toate măsurile necesare, atât pentru fixarea definitivă a circumscripțiunilor și reședințelor judecătoriilor de ocol, cât și pentru întocmirea judecătoriilor comunale și alegerea juraților, prin înțelegere cu ministerul de interne, în ceea ce se atinge de atribuțiunile aceluși minister. (art. 110. Leg. Jud. Pace. 1879 și 74. Leg. Jud. Pace. 1894.)

121. Jurații ce se vor alege la punerea în aplicare a acestei legi vor rămănea în ființă și pentru anul viitor; iar contestațiunile prevădute de art. 8 se vor judeca pentru această singură dată de către tribunalele de județ respective. (art. 111. Leg. Jud. Oc. 1879; art. 74. Leg. Jud. Pace. 1894.)

122. Ministerul justiției este în drept a complectă orî-ce lipsă prin instrucțiuni circulare și a rezolva orî-ce dificultăți s'ar ivi în cursul aplicațiunei acestei legi regulata funcționare a judecătoriilor comunale și de ocol. (art. 112. Leg. Jud. Oc. 1879.)

123. Acei cari vor fi funcționat, în timp de două ani cel puțin, ca judecător sau ajutor de judecător de pace, ca grefieri de curți sau tribunale, vor putea exercita profesiunea de apărător sau procurator pe lângă judecăroriile de ocol, chiar dacă nu ar fi titrați, dacă însă nu vor fi fost destituiți din acele funcțiuni pentru vre-o abatere gravă de la datorie.

Președinții tribunalelor de județ, după cererea

celor interesați, și pe baza actelor justificative ce așteptă le vor prezenta, vor alcătui pentru fie-care judecătoreie lista apărătorilor sau procuratorilor admisi a'și exercita profesiunea pe lângă acea judecătoreie, și o va comunica judecătorilor de ocol respectiv.

În cas de abateri grave de la datoriile profesionale, tribunalul va putea, după plângerea părții vătămăte, retrage apărătorului sau procuratorului abătut autorizarea de a'și exercita profesiunea pe termen de o lună până la un an de zile, condamându'l tot de odată și la despăgubire către partea vătămătată. Deciziunea sa se va da în camera de consiliu, după ce va asculta și pe apărătorul sau procuratorul inculpat.

124. Toate acțiunile adi pendinte înaintea judecătorilor de pace și acelea cari se vor mai introduce până la promulgarea acestei legi, și cari

sunt de competența judecătorilor comunale, se vor trimite de judecătoria de pace primăriilor respective, spre a se cerceta și judeca de judecătorii comunale conform legii de față, îndată ce ele se vor constitui.

Cât pentru dosarele celor-alte afaceri, de competența judecătorilor de ocóle sau a tribunalelor de județ, cari vor fi pendinte în ziua promulgării acestei legi, înaintea judecătorilor de pace ce sunt a se desființa, ele se vor trimite, prin organul subprefecturilor respective, la judecătoria de ocol sau la tribunalul respectiv, în competența cărora trec după prezenta lege. (art. 113. Leg. Jud. Oc. 1879).

De la promulgarea legii de față și până la punerea ei în aplicare, noile acțiuni ce s'ar mai introduce se vor adresa la judecătoria comunală, la judecătoria de ocol, sau la tribunalul de județ respectiv după competența fie-cărui. ¹⁾

¹⁾ a) Judecătorii de ocóle sunt competente de a judeca în ultima instanță cererile până la suma de 300 lei, și acesta după legea nouă

care este aplicabilă întru cât la promulgarea ei procesul era pendente. Cas. 31/86 Bui. pag. 31.

125. Sunt abrogate :
 legea din 4 Martie 1894
 pentru judecătoriile de
 pace, precum și toate legile
 și regulamentele anteri-
 oare care vor fi contrarii
 legii de față.

126. Tratatamentul per-
 sonalului judecătoriilor de
 ocol este cel prevădut prin
 statul de mai jos. El face
 parte din lege.

Judecător, pe lună. . . .	lei 500
Ajutor, > >	> 300

Copist-grefier pe lună. . .	> 120
> arhivar (plătit de jud. sau comuna) pe lună . . .	lei 100
Camerier, pe lună	> 40

Total pe lună lei	1.060

Economiile ce se vor
 realiza în budgetul acestui
 an, al ministerului justi-
 ției, prin aplicarea acestei
 legi, nu vor trece la casa
 pensiilor, ci vor rămânea,
 ca economii în budgetul
 general al Statului.

TABLŌU

da determinarea circumscripțiunilor și de fixarea reședințelor judecătōriilor de ocōle din :

No. curent	Numirea ocōlelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
Argeș			
1	Piteșci . .	Orașul Piteșci și plasa Piteșci .	Piteșci
2	C.-de-Argeș.	Plasa Argeș și plaiul Loviștea .	C.-de-Argeș
3	Topologu .	Plasa Oltu-Topologu	Bălcesci.
4	Cotmeana .	Plasa Cotmeana-Găleşesci. . . .	Costesci
Bacău			
1	Oc. Bacău .	Orașul Bacău	Bacău
2	> Bistrița.	Plășile Bistrița-de-Sus și Bistrița-de-Jos, fără comunele alipite la ocolul Siretu	Bacău
3	> Siretu .	Comunele Berbicești, Bogdănesci, Buhociu, Filipeni, Glodurile-Têrg, Mărășci, Obârșia, Odobesci, Oțesci, Prăjesci și Secueni din Plasa Bistrița-de-Sus, Botesci, Leca, Gioseni, Milesci, Nănesci, Pâncesci, Petresci, Parincea, Răcătău și Tamași din plasa Bistrița-de-Jos.	Parincea
4	> Moinesci	Plasa Tazlăul-de-Sus fără comuna Doftana și comunele Ardăoni, Scorțeni Tețcani, Nadișa, Boșoteni, Beresci, Sănduleni și Berzunțu din plasa Tazlăul-de-Jos-Trotoșu	Moinesci
5	> Trotoșu	Comuna Doftana din plasa Tazlăul-de-Sus și plasa Tazlăul-de-Jos-Trotoșu, fără comunele alipite la ocolul Moinesci . . .	Têrgu-Ocna

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
Botoșani			
1	Oc. I Botoșani .	Quartalul I, II și III din orașul Botoșani; comunele Cristesci, Slobozia Secătura din plasa Coșula; Drăceșani, Sulița, Șoldănesci și Gorbănesci din plasa Meletinu-Têrgu și comuna Ungureni din plasa Jijia-Stefănesci	Botoșani
2	> II Botoșani .	Quartalul IV din oraș și comunele Bălușeni, Costesci, Costinesci, Cucorâni, Curtesci, Mănăstireni, Popăuți și Zlătunóia din plasa Meletinu-Têrg	Botoșani
3	> Jijia .	Plasa Jijia-Stefănesci, afară de comuna Ungureni	T-Stefănesci
4	> Coșula .	Plasa Coșula, afară de comunele Christesci și Slobozia-Secătura	
5	> Bucecea	Plasa Siretu	Hârlău
Brăila			
1	> I Brăila	Colorile de Albastru și de Roșu din oraș	T.-Bucecea
2	> II Brăila	Colorile de Galben și de Verde din oraș și portul; comunele Cazasu, Chișcani, Cotu-Lung, Islazu, Nazâru, Tichilesci, Vădeni și Tudor-Vladimirescu din plasa Vădeni	Brăila
3	Balta . . .	Comunele: Bordeiu-Verde, Bertesci-de-Sus, Bertesci-de-Jos, Ceacâru, Cióra-Doicesci, Cióra-Radu-Vodă, Colțea, Chichinețu, Ciocile, Dudescu, Filii, Fleașca, Gropeni, Insurăței, Lacu-Rezi, Mihaiu-Bravul; Pârlita, Roșiori, Slujitori, Albotesci, Stăncuța, Tătaru și Viziru, din plasa Balta; Osmanu și Valea-Cănepei, din plasa Vădeni	Viziru
4	Ianca . . .	Comunele: Dedulesci, Filipesci,	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
		Gurgueți, Ianca, Latinu, Movila-Miresei, Perișoru, Romanul, Scorțaru-Noú, Scorțaru-Vechiú, Silistraru, Surdila-Găiseanca, Surdila-Greci, Suțesci și Urleasca, din plasa Vădeni, Batogu, Ionesci-Berlesci, Jugureanu, Rușetu, Slobozia-Cireșu, Strâmbu și Ulmu, din plasa Balta	Ianca
		Buzău	
1	Oc. I Buzău	Despărțirile Roșu și Negru din Buzău; comunele: Gândesci, Grăjdana, Mărăcineni, Șarânga, Valea-Teancului, Vernesci, Cochirleanca și Scurtesci	Buzău
2	II Buzău	Despărțirile Galben și Albastru din orașul Buzău și comunele Gura-Nișcovului, Gura-Sărați, Lipia, Merei, Monteoru, Simileasca, Stâlpu, Săgeata și Găvănesci	Buzău
3	Mizil.	Orașul Mizil, comunele: Amaru, Baba-Ana, Boldesci, Breaza, Clondiru, Dara, Fițești, Găgeni-Vintileanca, Jugureni, Mihăilești, Năeni, Petrosa de Jos, Petrosa de Sus, Tislaú, Tohani, Vispesci, Glodeanu Sărat, din plasa Sărata-Tohani, și comuna Lapoșu, din Plaiul Buzău.	Mizil
4	Pătărlagele.	Comunele: Calvinii, Chiojdu, Cățina, Cislău, Colți, Gura-Teghi, Măruntșu, Mlăjețu, Nehoiașu, Păltinenii, Panatău, Pătărlagele, Rușavățu, Sibiciu Valea-Muscelului și Vipăresci din plaiul Buzău	Pătărlagele
5	Câmpu	Comunele: Cotorca, Glodeanu-Cărlig, Glodeanu-Silișteea, din plasa Sărata-Tohani, și comu-	

No. curent	Numirea ocolelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
6	Oc. Pârscovu	nele: Albesci, Brădeanu, Caragelele, Căldăresci, Cilibia, Cioranca, Costesci, Cotul-Ciôreii, Gherășeni, Largu, Luciu, Maxenu, Meteleu, Padina, Pogónele, Smeeni, Tăbăresci și Țintesci, din plasa Câmpu . . . Comunele: Aldeni, Băesci, Bălănesci, Beceni, Beciu, Blăjani, Bozioru, Brăesci, Cărpiniștea, Cernătesci, Cănesci, Fundeni, Goldesci, Grabicina; Gura-Aninósei, Gura-Dimieni, Lopătóii, Măgura, Mănesci, Mânzelesci, Niculesci, Odăile, Păcele, Pârscov, Pleșcoiu, Policióri, Robesci, Sărulesci, Târcovu, Trestia, Trestióra, Vadu-Soresci, Vintilă-Vodă, Zărnesci și Zilișteanca, din plasa Pârscovu-Slănic	Pogónele Pleșcoiu
Constanța			
1	Constanța .	Orașul Constanța, plasa Constanța afară de comunele Cobadinu și Murfatlar, și plasa Mangalia afară de comunele date la ocolul Medgidia	Constanța
2	Hârșova .	Plasa Hârșova	Hârșova
3	Medgidia .	Plasa Medgidia, comunele: Copadin și Murfatlar, din plasa Constanța și comunele: Caraomer, Cavacliar, Oazil-Murat, Edilchioi Enghes și Osmancea, din plasa Mangalia	Medgidia
4	Silișt.-Nouă.	Plasa Siliștira-Nouă	Ostrov
Covurluiu			
1	Oc. I Galați	Despărțirea I și II din oraș . .	Galați
2	> II Galați	Despărțirea III, IV și V din oraș și comunele: Tulucesci, Filesci	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
3	Oc. Horincea	și Braniștea . . . . . Comunele Beresci, Slivna, Lupesci, Mălușteni, Tuțcani Prodănesci, Gănesci, Cavadinesci, Rogojeni, Oncea, Vlădesci, Bujor, Orăesci, Drăgușeni, Bursucani, Jorăsci, Băneasa, Balintesci și Vârlezi	Galați
4	» Pechea.	Comunele : Pechea, Cuca, Mânjina, Cudalbi, Măcișeni, Smulți, Băleni, Fărțănesci, Mastacani, Foltesci, Frumușița, Sivița, Independența, Piscu și Slobozia-Conachi	Beresci Pechea
Dâmbovița			
1	Oc. Têrgoviște .	Orașul Têrgoviște și plasa Dealu-Dâmbovița, afară de comunele alipite la ocolul Găesci	Têrgoviște
2	Oc. Dâmbovița . .	Plaiurile Ialomița-Dâmbovița	Șerbănesci-Podurile (cătunul Șerbănesci)
3	» Bolintinu	Plasa Bolintinu	Titu
4	» Găesci .	Plasa Cobia și comunele: Bogați, Botesci, Butoiu, Glâmbocata, Hulubesci, Ludesci și Valea-Caselor din plasa Dealu-Dâmbovița	Găesci
5	» Ialomița	Plasa Ialomița	Bilciuresci
Dolj			
1	Oc. I Craiova	Jumătatea orașului Craiova despre miază-zi, având linie despărțitoare de la bariera Bucurescilor, pe strada Bucuresci, Pelicari, Lipscani, Madona-Dudu și Bucovetu, până la barieră, precum și comunele din plasa Ocolu: Balta-Verde, Bucovet, Podari, Livezile, Glodu,	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
2	Oc. II Craiova . .	Malu-Mare, Secuiu, Ghindenii, Coșoveni-de-Sus, Coșoveni-de-Jos, și Preajba . . . . . Cea-altă parte a orașului, precum și comunele Breasta, Cernelele, Igalnița, Siminicu, Isvoru, Mălăești, Motoci, Mîșchi, Ghercesci și Pielești	Craiova Craiova
3	Amaradia .	Comunele: Almajiu, Argetoia, Braloștița, Brădesci, Coțofeni-din-Dos, Coțofeni-din-Făță, Filiași, Floresci, Fratostița, Mihăița, Poiana-de-Sus, Răcari, Salcia, Scăești, Tatomiresci, Țântăreni, Adâncata, Amărășci, Balota, Bodăești, Bulzești, Căpreni, Godeni, Goesci, Melinesci, Mierea-Birnici, Murgășiu Negoesci, Slăvuța, Stoiana, Tălpășiu, Valea-Boului, Velesci, Zeicoiu, Cernătesci, Răsnicu, Țiu	Craiova Filiași
4	Bârca	Comunele: Afumați, Băilești, Bârca, Bistrețu, Boureni, Calopăr, Catanele, Cârna, Cerățu, Cioroiașu, Coveiu, Gighera, Giorgița, Gaicea-Mare, Gaicea, Mică, Intorsătura, Lipovu, Măceșu-de-Sas, Măceșu-de-Jos, Nedea, Negoiu, Plosca, Rastu, Segarcea, Siliștea-Crucei și Urzicuța	Filiași Bârca
5	Calafat . . .	Comunele: Basarabi, Calafat, Cetatea, Ciuperceni, Desa, Dobridoru, Fântâna-Banului, Galicia, Mare, Galicinica, Giubega, Hunia, Maglavitu, Moțăței, Piscu, Poiana-Mare, Risipiți, Rudari, Tunari, Smârdan și Ghidicu	Bârca Calafat
6	Vela	Comunele: Beloțu, Brabova, Carpenu, Căciulatu, Călugărei, Ciutura, Cornu, Gogoșiu, Gubancea, Mosna, Perșoru, Petróia,	Calafat

No. curent	Numbrele ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
7	Bechetu . .	Pleșoiu, Predesci, Răchita, Seaca, Șopotu, Tencănu, Terpezița, Vela, Vârbița, Vârvoru, Vârtopu, Poiana-Plenița, Plenița, Caraula, Orodelu și Corlatele . . . . . Comunele: Adunați-de-Giormane, Bechetu, Bârza, Căciulătesci, Călărașu, Comoșteni, Damianu, Drănicu, Foișoru, Gângiova, Giorocu-Mare, Grecesci, Grindeni, Horeșu-Poenari, Locusteni, Mârșani, Murta, Padea, Piscu, Rojiștea, Sadova, Valea-Stanciului și Zavalu.	Vela
Dorohoiu			
1	Dorohoiu . .	Orașul Dorohoiu și comunele: Broscăuți, Brăesci, Văculesci, Corlăteni, Dimăcheni, Șendriceni și Hilișeu	Dorohoiu
2	Mihăileni . .	Plasa Berhometele	Mihăileni
3	Herța	Plasa Herța-Prutu-de-Sus. . . .	Herța
4	Săveni	Plasa Bașeu-Prutu-de-Jos. . . .	Săveni
Fălcu			
1	Huși	Orașul Huși și comunele: Albesci, Crețesci, Tătăreni, Oltenesci, din plasa Crasna; Deleni, Epurenii, Grumezoiia, Hoceni, Schiopeni și Stălinesci, din plasa Mișlocu-Prutu	Huși
2	Fălcu	Comunele Berezeni, Băsesci, Fălcu, Găgesci, Hurdugi, Țifu, Vutcani, din plasa Mișlocu-Prutu și comuna Roștesci, din plasa Crasna	Târg-Fălcu
3	Podoleni . .	Plasa Podoleni și comunele: Averesci, Bunesci, Boțesci și Dolhesci din plasa Crasna	Târgu-Răducăneni

No. curent	Numele locurilor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
Gorj			
1	Târgu-Jiu .	Orașul Târgu-Jiu și comunele: Bubesci-de-Jiu, Drăgoesci, Mușetesci, Gruiu, Tetila, Voitesci, Căneni, Curtișoara, Bălănesci, Budieni, Șasa, Cartiu, Brătuia, Schela, Dănesci, Hurezu, Urechesci, Rugi, Cărbesci, Petresci, Petresci-Vărsături, Copăcișoara, Iași, Romanesci, Bălesci, Ciuru, Bălăcesci, Slobozia, Vădeni, Lelesci și Stănesci . . .	Târgu-Jiu
2	Vulcan . . .	Comunele: Brădiceni, Telesci, Șomănesci, Cornesci, Stolojani, Stroesci, Arcani, Runcu, Dobrița, Vălari, Bălta, Frăncesci, Peștișani, Topesci, Tismana, Pocrui, Costeni, Godinesci, Călcesci, Părău, Pesceana, Vărtopu, Ciupereni, Hodoreasca și Călnicu	Brădiceni
3	Novaci . . .	Comunele: Petresci-de-Sus, Crasna, Cărpinișu, Aninișu, Novaci, Turbați, Șurupați, Focivaliștea, Cernădia Baia-de-Fer, Polovragi, Poenari, Ohaba, Ciocadia, Cărligei, Bumbesci-Pițicu, Glodeni, Săcelu, Bengesci, Zorlesci, Sărbesci, Alimpesci, Corșoru, Prigoria, Magheresci, Bobu, Albeni, Negoesci, Poiana-Iscuiri, Roșia, Bărzăi-de-Gilort, Pojogeni, Scărța, Cărbunesci, Pojaru-de-Sus, Pojaru-de-Jos, Bărzăi-de-Pădure, Părău-Baia Licuriciu, Ștefănesci, Rădoși, Jupănesci	Petresci-de-Sus
4	Jiu	Comunele: Pesceana-de-Sus, Rovinari, Roșia, Moi, Fărcășesci, Vlădueni, Valea-cu-Apă, Bălteni, Urdari-de-Sus, Urdari-de-Jos, Ploșoru, Strâmba, Piscu-	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
5	Gilort . . .	rile, Gârbovu, Raci, Bolboși, Ohaba, Borăscu, Murgesci, Calapăru-de-Sus, Calapăru-de-Jos, Stolojani, Turceni-de-Sus, Turceni-de-Jos, Ionesci, Brănesci, Broșteni, Isvórele, Țicleni, Rășina, Stejerei și Timișani . . . Comunele: Bărbătesci, Vierșani, Petresci-de-Jos, Rogojina, Vladimiru, Musculesci, Săulesci, Andreesci, Aninósa, Bibesci, Costesci-Daia, Groșere, Valea-lui-Câne, Șipotu, Turburea, Frumușei, Negreni, Scrada, Logresci-Moșneni, Logresci-Birnici, Tândălesci, Colțesci, Seaca, Obârșia, Rădinesci, Piscoiu, Cordesci, Băcesci, Pegeni, Hurezani-de-Jos, Hurezani-de-Sus și Busuioci	Pesceana de-Sus.
		Ialomita	
1	Ocolul Călărași . . .	Orașul Călărași, plasa Borcea și comunele: Dudesci, Fetesci, Stelnica, Cegani și Burdușani, din plasa Balta-Ialomita . . .	Călărași.
2	Ocolul Urziceni . . .	Plasa Câmpu și comunele Balaciu, Bordușelu, Căzănesci, Coletia, Copuzu, Cocpra, Fundu-Crășani, Munteni-Buzău, Rași și Sărățeni din plasa Balta-Ialomita	Urziceni.
3	Ocolul Ialomita . . .	Plasa Balta-Ialomita, afară de comunele alipite la ocólele Călărași și Urziceni	Slobozia
		Iași	
1	Ocol. I Iași	Despărțirea I și II din oraș . .	Iași.
2	> II >	Despărțirea III din oraș . . .	>
3	> III >	Despărțirea IV și V din oraș . .	>
4	Stavnicu. .	Plășile Stavnicu și Codru; co-	

No. curent	Numea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
5	Copou . .	munele: Costuleni, Prisacani, Bosia și Tuțora din plasa Branîștea . . . . . Plasa Copou-Turia: comunele: Sculeni, Stânca și Golăesci din plasa Branîștea	
6	Bahlui . .	Plasa Bahlui Cărligătura . .	Căminăresci Tergu-Frumos
Ifov			
1	Ocol. I București .	Culórea de Roșu din oraș, fără partea coprinsă în circumscripțiunile judecătoriilor ocolului IV și VI București	București.
2	Ocol. II București .	Culórea de Galben din oraș, fără partea coprinsă în circumscripțiunea ocolului VI București.	
3	Ocol. III București .	Culórea de Verde din oraș, fără partea coprinsă în circumscripțiunea ocolului VI București.	București.
4	Ocol. IV București .	Culórea de Albastru din oraș și următoarele strade din culórea de Roșu, și anume: Șelari, Găbroveni, Pânzari, Patria, S-tu Ioan-Noș, Negru-Vodă, Covaci, Sórelui, Șepcari, Piața S-tu Anton, Căldărari, strada Haielor cu halele Bulevardul Municipalității, Spaniolă și Bulevardul S-tu Ioan-Noș	București.
5	Ocol. V București .	Culórea de Negru din oraș . .	
6	Ocol. VI București .	Din calea Victoriei, de la Teatru, în dreptul stradei Regale, până la Barieră; totă partea orașului coprinsă între calea Victoriei și calea Dorobanților, intrând în această împărțire și calea Dorobanților de la bariera Herăstrău până la Biserica Albă; strada Buzesci, care începe de la capul podului (Victoriei); calea Griviței, strada Berzei, din calea Griviței până se ter-	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
7 Oltenița . .	Plășile Oltenița și Negoesci afară de comunele: Călăreți-Șeinoiu, Frumușani-Custureni, Gurbănesci-Cotofanca, Lămotesci-Gălbinași, Pârlita-Sărulesci, Preasna-Nouă și Sohatu din plasa Negoesci	mină în Cișmegiū, în tótă întinderea ei, coprinđându-se și partea orașului cu tóte stradele cari sunt între strada Berzei, strada Buzesci și calea Victoriei; strada Francmasona, Virgiliu, Valeria, Venerea, Crepusculuī, Ceair, Belisariu, Atelieruluī, Cameliei, Bulevardul Norduluī cu gara și ateliererele, Basarab, Dreptuluī, Polizuluī, Spitaluluī, Eminescu, Dulgherilor, Turculuī cu fundătura, Maltopolo și Tudorache Mitu; de la Teatru tótă strada Cămpineanu, strada Brezoianu, începēnd de la bulevardul Independenței până se termină la intrarea Schalter; strada S-tu Ionică, strada Luterană, strada Știrbeiu-Vodă, din calea Victoriei până la întâlnirea ei cu strada Berzei, strada Posta-Vechiă, strada Clementei, din calea Victoriei până în strada Colței, strada Episcopiei, strada Corabia, strada Regală și din strada Regală, strada Colței până în strada Clementei	Bucuresci
8 Mostiștea .	Comunele Călăreți-Șeinoiu, Frumușani-Custureni, Gurbănesci-Cotofanca, Lămotesci-Gălbinași Pârlita-Sărulesci, Preasna-Nouă și Sohatu, din plasa Negoesci, și plasa Dâmbovița-Mostiștea, fără comunele: Băneasa-Herăstrău,		Oltenița

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
9	Sabaru . .	Dascălu-Creața, Otopeni, Ștefănesci-Lipovățu și Tunari Dimieni . . . . . Plasa Sabaru	Brănesci Domnesci-Căltuna (căt. Domnesci-de-Jos).
10	Snagovu. .	Plasa Snagovu și comunele: Băneșa-Herestrau, Dascălu-Creața, Otopeni, Ștefănesci, Lipovățu și Tunari-Dămieni din plasa Dâmbovița-Mostiștea. .	Buftea
Mehedinți			
1	Turnu-Severin . . .	Orașul Turnu-Severin și comunele: Balotesci, Bălăvănesci, Băsesci, Bistrița, Bobaița, Bresnița, Colibașu, Dedovița, Fântâna-Domnescă, Ghelmeșioara, Hinova, Husniciora, Igiroșa Isvorul-Anescilor, Isvorul-Bârđi, Jidoscița, Malovățu, Pitulașiu, Prunișoru, Schela-Clađovică, Silistenă, Șimianu, Valea-Boerescă, Valea-Petri, Verciorova, Zegaia.	T.-Severin
2	Blahnița .	Comunele: Almăjelu, Balta-Verde, Broscari, Bațoți, Branăștea, Bucura, Burila-Mare, Burila-Mică, Cleanovu, Corlățelu, Cioroborenii, Cujmiru, Crivina, Danceu, Darvari-de-Jos, Deveselu, Dobra, Drincea, Fântănele-Negre, Flămânda, Gârla-Mare, Gemenii, Gogoșiu, Gruia, Isvórele, Izimșea, Jiana-Mare, Obârșia, Oprișoru, Orevița, Pătulele, Poroișana-Mare, Prisăceanu, Pristolu, Punghina, Recea, Rogova, Salcia, Siasoma, Scăpău, Țigănașu, Vânjulețu, Valea-Anilor, Vânju-Mare, Vlădaia, Vrata, Vânători.	Pătulele
3	Motru . .	Comunele: Brădețu, Brosceni, Ciovărnășani, Căzănesci, Cătuțele, Cosmănesci, Corcova, Corobăile, Covrigi, Crăguesci, Dră-	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
4 Cloșani . .		gotesci, Ercea, Floresci, Gârbovêtu, Govodarva, Herășci, Ilovățu, Imósa, Leurda, Lupcia, Lupșea, Mătăsari, Miculesci, Ne, gomiru, Pescenuța, Peri, Ploștina, Ratezu, Roșiuta, Runcurelu, Samarinesci, Severinesci-Șișesci-de-Jos, Șișesci-de-Sus, Slivilesci, Strâmpțu, Sura, Tehomiru, Țiroiu, Zegujani . . Comunele : Baia-de-Aramă, Bala-de-Sus, Bala-de-Jos, Balta, Busesci, Cerna-Vêrfu, Cireșu, Cloșani, Comănesci, Costesci, Crai-nici, Dălbocița, Dălma, Godeanu Gornenți, Gornovița, Glogova, Iupca, Isverna, Marga, Mărășesci, Negoesci, Obârșia, Orzesci, Șovarna-de-Sus, Șovarna-de-Jos Podeni, Ponórele, Prejna, Rudina, Siltștea, Vidimiresci . .	Brosceni .
5 Strehaia . .		Comunele: Adunați-Teuluț, Albulesci, Bacleşu, Bălțați-de-Jos, Bălțați-de-Sus, Băltanele, Bălăcița, Bărboiu, Botoșesci, Bresnița, Busu, Butoesci, Cacoți, Cărceni, Cernaia, Corzu, Cosovêtu-de-Motru, Coșovêtu-de-Dumbravă, Cremenea, Degerați, Greci, Gârbovêtu-de-Dumbravă Grecesci, Grozesci, Gura-Motru-luț, Gvardinița, Iablanița, Isvorașu, Jirovu, Lumnicu, Menți-din-Dos, Menți-din-Față, Miluta, Pavêtu, Padina-Mare, Padina-Mică, Plopi, Pluta, Peria, Podu-Grosuluț, Roșorenii, Ruptura, Sălătrucu, Socolesci, Secu, Sma-dovița, Șiușița, Stăncesci, Stângăcéua, Strehaia, Stignița, Tămna, Văgiulesci, Valea-Marculuț, Valea-Ursuluț, Vololacu . .	Baia-de-Aramă
			Strehaia

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIȚIUNEA	Reședința
Mascel			
1	C.-Lung . .	Orașul Câmpu-Lung, plaiul Nucșóra-Dâmbovița, fără comunele Petroșani și Bodesci, comuna Poenari din plasa Rîurile-Argeșel	C.-Lung
2	Podgoria .	Plasa Podgoria și comunele Colibași și Mărăcineni din plasa Rîurile-Argeșel	Ștefănesci
3	Argeșel . .	Plasa Rîurile Argeșel, afară de comunele alipite la ocoalele Câmpu-Lung și Podgoria; comunele Petroșani și Bodesci din plaiul Nucșóra-Dâmbovița .	Stălpeni
Neamțu			
1	Piatra . . .	Orașul Piatra și comunele : Bicăz, Bistricióra, Budesci-Precestei, Buhalnița, Călugăreni, Cărligi, Căciulesci, Dobreni, Doamua, Galu, Gărcina, Girovul, Hangu, Pângărați, Șerbesci, Vadurile, Vânători-Dumbrava-Roșie din plasa Piatra-Muntele, Bozieni și Budesci-Ghicăi din plasa De-Sus-Miđlocu	Piatra
2	T.-Neamțu.	Comunele : Bălțătesci, Bargaoni, Dragomiresci, Filióra, Grumăzesci, Têrgu-Neamțu, Păstrăveni, Petricani, Pipirig, Răucesci, Timișesci, Talpa, Uricheni, Uscați, Vânători-Neamțului din plasa De-Sus-Miđloc și Crăcșoani, din plasa Piatra-Muntele	T.-Neamțu
3	Buhuși . .	Comunele : Buhuși, Bârlesci, Costișa, Măstacău, Podoleni, Rêdiu, Rosnovu, Silișteea, Socia-Cândesci, Tazlău, Zănesci din plasa Bistrița; Mărgineni din plasa De-Sus-Miđlocu și Dochia din plasa Piatra-Muntele . . .	Buhuși

No. ourent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
Olt			
1	Slatina . . .	Orașul Slatina, plasa Mijlocu și comunele : Mogogesci, Constantinesci, Corbu, Negreni, Scornicesci, Optași, Oporelu, Deleni, Cucueteși și Comănița din plasa Oltu-Vedea	Slatina.
2	Oltu . . .	Plasa Oltu-Vedea, afară de comunele date judecătoriai Slatina	Urș.
3	Șerbănesci	Plasa Șerbănesci	Drăgănesci.
Prahova			
1	Ocolul I Ploesci	Culorile Galben și Albastru din Orașul Ploesci, și comunele : Haimanalele, Mărgineni-de-Sus, Mărgineni-de-Jos, Nedelea, Dărmănesci, Aricesci, Păulesci, Têrgușoru-Nou, Têrgușoru-Vechi, Strejnicu, Vlădeni, Mănesci, Negoesci, Popesci, Cocorăscii, Brazi, Tinosul, Hăbudu, Șirna, Poenari-Burchi, Poenari-Rali, Tăriceni și Bleajoi.	Ploesci.
2	Ocolul II Ploesci	Culorile Roșu și Verde, din orașul Ploesci și comunele : Corlătesci, Boldesci, Scăeni, Pleașea-Bucov, Valea-Călugărescă, Ploesciori, Berceni, Bărcănesci Rumanesci, Pietroșani, Puchenii-Mari, Puchenii-Mici, Puchenii-Moșneni, Puchenii-Miroslăvesci, Crivina, Gorgota, Poenari-Apostoli, Balta-Doamnei, Răfovl, Buda-Palanca, Gherghița, Ciurmatii, Tătărăni și Bătesci . . .	Ploesci.
3	Câmpina . . .	Comunele: Bănesci, Brebu, Breaza-de-Jos, Breaza-de-Sus, Poiana, Câmpina, Comarnicu, Sinaia, Predeal, Provița-de-Jos, Provița-de-Sus, Șotrile, Ocina,	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
4	Urlați . . .	Talea, Telega, Tesila, Valea-Lungă, Cornu Dițesci, Filipesci-de-Têrg, Filipesci-de-Pădure, Măgureni, Călinesci, Floresci, Moreni, Edera, Băicoi, Țintea, Cocorășci-Misli, Scorțeni, Bordeni și Ghisdăveni . . . . . Comunele: Hârșsa, Podeni-Nouă, Podeni-Vechi, Coslegi, Netoți, Ciupelnița, Lenta, Cornurile, Drăgănesci, Hâtcărâu, Adâncata, Sălciile, Ciorani-de-Sus, Ciorani-de-Jos, Fulga, Parepa-Tomșani, Conduratu, Inotesci, Colceag, Albesci-Mur, Albesci-Paleolog, Urlați, Fântânelele, Ceptura, Vadu-Săpat, Călugăreni, Iordăcheni, Gornetu-Cricov, Tătaru, Sângeru, Apostolache, Chiojdeanca, Salcia și Udresci.	Câmpina . .
5	Văleni . . .	Gornetu-Cuib, Păcureți, Măgurele, Scăloși, Mălăesci, Vălcănesci, Trestioara, Cosminele, Vărbilău, Poiana-Vărbilău, Strâmbeni, Bertea, Livădea, Ștefesci, Slănic, Gura-Vitioarei, Bughele, Predeal, Aricesci, Surani, Șoimari, Cărbunesci, Târlescii, Bêtrâni, Star-Chiojd, Posesci, Cerașu, Rânoești, Ogretinu, Cățunu, Drajna-de-Sus, Drajna-de-Jos, Teișani, Homorâci, Ișvoarele, Măneciu-Ungureni, Măneciu-Pământeni, Văleni, Olteni și Opăriți	Urlați . . .
Putna			
1	Ocolul Focșani . . .	Orașul Focșani și comunele: Biliesci, Călieni, Ciuslea, Costieni, Făurei, Jorășci, Marășesci, Mircesci, Nănesci, Nămolosa, Răs-	Văleni-de-Munte .

No. curent	Numea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
2	Ocolul Odobesci . . .	tóca, Suróia, Tergu-Nămăloșa, Vulturul din plasa Biliesci-Gârlele . . . . . Plasa Biliesci-Gârlele, fără comunele alipite la ocólele Focșani și Vrancea, comunele : Herestrău, Năruja, Nereju, Nistoresci, Paltinu și Spulberu din plasa Vrancea.	Focșani.
3	Ocolul Vrancea	Plasa Vrancea, fără comunele alipite la ocolul Odobesci; comuna Iresci din plasa Biliesci-Gârlele, și comunele Soveja, Câmpurile și Vizantia din plasa Zăbrăuți	Odobesci.
4	Ocolul Zăbrăuți . . .	Plasa Zăbrăuți, fără comunele date ocolului Vrancea	Vidra
5	Ocol. Adjud.	Plasa Răcăciuni.	Panciu. Tergu-Adjud.
Râmnicu-Sărat			
1	Râmnicu-Sărat. . . .	Orașul Râmnicu-Sărat; comunele: Bălăcianu, Bălțați, Ghergheasa, Costieni-de-Jos, Costieni-Mari, Măcrina, Nicolesci, Obidiți, Puesci, Sălcióra, Ștubeiș, Câmpulungeanca, Buda, Dănulesci, Valea-Sălciei, (Modreni), Voetinu, Băbeni, Dediulesci, Grebănu, Mărgăritesci, Pardoși, Putreda, Racovițeni, Sgârțiți, Jideni, Valea-Raței și Slobozia	Râmnicu-Sărat.
2	Marginea	Comunele: Bisoca, Chiojdeni, Dumitresci, Jitia, Bontesci, Broscenii, Blidarile, Budesci, Câmpineanca, Cărligele, Cotesci, Faraónele, Golesci, Gologanu, Mândresci, Rtsipiți, Slobozia-Ciorăscii, Vêrteșcoiu, Hângulesc-Râmniceni, Malurile, Obilesci, Mărtinesci, Andreășii, Bordesci, Bagza, Dealu-Lung, Dragoslo-	

No. curent	Numele ocólelor	CIRCUMSCRIȚIUNEA	Reședința
3	Balta-Albă .	veni, Lacu-Baban, Odobasca, Plaginesci, Popesci, Sihlea, Tâmboesci și Urchesci. Comunele: Boldu, Amara, Căineni, Domnița, Drogu, Galbenu, Grădiștea-de-Sus, Grădiștea-de-Jos, Jirlău, Nisipurile, Racovița, Slobozia - Galbenu, Vâlcelele, Vișani, Bălesci, Ciorăsci, Corbu, Gulianca, Măxineni, Măicănesci, Slobozia - Mihălceni și Balta-Albă	Plăinesci Balta-Albă
Roman			
1	Oc I Roman	Orașul Roman	Roman
2	> II Roman	Plasa Moldova-Siretu-de-Jos	Roman
3	> Bâra .	Plasa Siretu-de-Sus	Bâra
4	> Dămienesci .	Plasa Fundu	Dămienesci
Romanați			
1	Oc. I Caracal	Plasa Ocolu și comunele: Apele VII, Ghisdăvesci, Celaru și Sorrenidin plasa Oltu-de-Jos Balta.	Caracal
2	> II Caracal	Orașul Caracal și comunele: Amărășci de-Sus, Amărășci-de-Jos, Dobrotesci, Svorsca, Marotinu-de-Jos, Marotinu-de-Sus, din plasa Oltu-de-Jos-Balta .	Caracal
3	Balș	Plasa Oltețu-Oltu-de-Sus	Caracal Balș
4	Corabia . . .	Plasa Oltu-de-Jos-Balta, fără comunele alipite la ocolul I și II Caracal	Corabia
Suceava			
1	Fălticeni .	Orașul Fălticeni, comunele: Baia Bogănesci, Boroia, Brădățelul, Ciumulesci, Dolhesci, Drăgușeni, Preutesci, Rădășeni, Sasca, Siliștea, Șoldănesci, Mălini, Uidesci, Valea-Glodului, Drăgă-	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
2	Pașcani . .	nesci, Fântâna-Mare, Giurgesci, Liteni, Opriseni, Pleșesci . . Comunele : Pașcani, Ruginósa, Stolniceni, Vascani, Cristesci, Dolhasca, Lespeșile, Mirosilăvesci, Tătăruși	Fălticeni Pașcani
3	Brosceni . .	Comunele : Borca, Brosceni, Dor-na, Farcașa, Mădeiu, Neagra-Șarului, Sabasa, Șarul-Dornei.	Brosceni
Tecuciu			
1	Tecuciú . .	Orașul Tecuciú și plasa Bêlad-Nicoresci	Tecuciú
2	Zeletin . .	Plășile Berheciu și Zeletin . .	Podul-Tur-cului
Teleorman			
1	Furnu-Mă-gurele . .	Orașul Turnu-Măgurele, comu-nele : Măgurelele, Flămânda-Traian, Odaia, Lița, Șegarcea, din-Deal, Șegarcea-din-Vale, Ri-iósa, Pleașovu, Saelele, Uda-Pa-ciurea, Uda-Clocociovu, Mândra, Elisabeta, Popi-Slăvitesci, Ologi, Dracea, Putineiu, Băneasa, Sal-cia, Caravaneți, Vodă-Carol, Câr-ligați, Dorobanțu, Bănesci, Orân-geni, Furculesci și Spătărei . .	Turnu-Mă-gurele
2	Zimnicea . .	Orașul Zimnicea, Comunele : Fôn-tănelele, Suhaia, Vișóra, Piatra, Lisa, Vênători, Cióra, Seaca, Năstureliul, Bragadiru, Conțesci, Frumósa, Găuriciu, Smărdiósá, Cervenía și Voivoda	Zimnicea
3	Alexandria .	Orașul Alexandria; comunele : Poroschta, Țigănesci, Brânceni, Bein, Ștorobăneasa, Atârnați, Pelea, Lăceni, Orbésca-de-Sus, Orbésca-de-Jos, Oiteni, Peri-Răioși, Netoti, Depărați-Hâr-lesci, Lada, Slăvesci, Zlotesci, Tătăresci-de-Jos, Udupu, Tătă-	

Nc. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
4	Roșiori-de-Vede . . .	resci-de-Sus, Popesci, Slobozia-Trășnitu, Nanovu, Adamesci, Buzescu, Plosca, Nenciuiesci, Mavrodinu, Călinesci, Bivolita, Vértópele-de-Jos, Vértópele-de-Sus, Cărăgău, Licuriciu, Antonesci, Boldana și Pârlita . . . Orașul Roșiori-de-Vede; comunele: Belitori, Peretu, Merigóla, Măldăeni, Măgureni, Scrioștea, Bălțați, Socetu, Ghimpățeni, Stoboresci, Tufeni, Măldăeni, Bârla, Ciocesci-Mândra, Malu, Urleni, Cucueți, Didesci-Merișani, Dobrotesci, Tecuciú-Calenderu, Papa, Albesci, Dulceanca, Drăgșenei, Drăgănesci, Beuca, Balaciu, Surdulesci, Miroși, Rădoesci, Sfintesci, Butculesci, Săceni, Ciurari, Zămbreasca, Necșesci, Gărdesci, Ciolănesci-din-Vale, Ciolănesci-din-Deal, Gumesci, Râca, Bucovu și Strâmbeni	Alexandria
		Tulcea	
1	Tulcea . . .	Orașul și plasa Tulcea	Tulcea
2	Babadag . . .	Plasa Babadag	Babadag
3	Măcin . . .	Plasa Măcin	Măcin
4	Sulina . . .	Plasa Sulina cu insula Șerpilor	Sulina
		Tutova	
1	Ocol. I Bêrlad . . .	Orașul Bêrlad, fără partea cuprinsă în circumscripția ocoului II Bêrlad	Bêrlad
2	Ocol. II Bêrlad . . .	Despărțirea I și parte din despărțirea V (partea despre apus de calea națională) a orașului Bêrlad; comunele: Adam, Bălăbănesci, Băloșeni, Căbesci, Cărăpesci, Cărlomănesci, Cer-	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
3 Simila . .	. .	tesci, Ciocani, Ciuresci, Coro- esci, Cotoróia, Fundénu, Ghidi- geni, Ivesci, Liesci, Lungesci, Pochidea, Pagonesci, Pripone- sci-de-Sus, Priponesci-de-Jos, Prisacani, Rădesci, Sălceni, Vi- zurenii din plasa Corod-Peres- chiv . . . . . Comunele: Bacani, Costesci, Gura- Simila, Puntîșeni, Rădăesci, Sârbi, Bogdana, Bogdănița, Or- goesci, Bogdănesci, Vlădesci, Unțesci, Banca, Blăgesci, Bră- desci, Cârja, Docani, Epurenii, Frunțișeni, Murgeni, Obârșeni, Olăia-Bursucani, Popeni, Rin- zesci, Schinenii. Slobozia-Zor- lenii și Vindireii din plasa Têrgu- Simila	Bêrlad
4 Tutova . .	. .	Comunele: Avrămesci, Corodesci, Bogesci, Dragomiresci, Hălă- resci-Lălesci, Măscureii, Micesci, Plopana, Puesci, Tulesci, Voi- nesci din plasa Tutova; Buda, Floresci, Ibănesci, Mânzații din plasa Têrgu-Simila; Chilieni, Mireni, Praja, Șendrescii și Stă- nulescii din plasa Corod-Peres- chiv	Slobozia- Zorlenii.
Vasluiu			
1 Vasluiu . .	. .	Orașul Vasluiu și comunele: Băr- zesci, Brodoc, Chetrescii, De- lenii, Laza, Lipovêț, Mânjesci, Munteni-de-Sus, Munteni-de- Jos, Rădiu, Tanacu, Valea-Rea.	Vasluiu.
2 Stemnic . .	. .	Comunele: Borăscii, Buhăesci, Drăgușeni, Dumescii, Gărbescii, Ipate, Negrescii, Osăscii, Parpa- nița, Scheia, Suhuleț, Tansa, Țibănescii, Todirescii, Tingujeii și Valea-Satului	Negrescii.

No. curent	Numirea ocórelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
3	Crasna . .	Comunele: Beresa, Bodesci, Cior-tesci, Codăesci, Dănesci, Dobrovăț, Feresci, Miclesci, Mircesci, Poiana-Cârnuț, Solesci, Șurănesci, Știoborani, Tăcuta, Telejna și Zăpodeni.	Codăesci
4	Racova . .	Comunele: Armășoia, Buda-Rafaila, Coșesci, Cosmești, Curesci, Dógele, Gârceni, Hârșova, Ivănesci, Lipova, Poenesci, și Pungesci	Pungesci
Vâlcea			
1	R.-Vâlcea .	Orașul R.-Vâlcea; comunele: Căzănesci, Băresci, Mihăesci, Govora, Surpatele, Mănăstireni, Frâncesci, Bujoreni, Bogdănesci, Vlădesci, Genuneni, Ocna, Titireciu, Șirineasa, Băbeni, Dăesci din plasa Ocolu-Otăsău; Căineni, Robesci, Călinesci Brezoiu, Mălaia, Călimănesci, Mueresca-de-Jos, Mueresca-de-Sus, Olănesci, Șerbănesci, Sărăci-nesci, Păușesci-Măglași, Stoenesci, Căcova, Smeuretu, Bârlogu, Cheia, Dobriceni, Bunesci din plaiul Cozia	R.-Vâlcea
2	Horezu . .	Comunele Horezu, Romani, Rămesci, Vaideeni, Recea, Fome-tesci, Racovița, Milostea, Greci, Slătioara, Pojogi, Stroesci, Mateesci, Berbesci, Turcesci, Cărstănesci, Oteșani, Mădulari, Tomșani, Măldăresci, Folesci-de-Sus, Folesci-de-Jos, Alunu, Armășesci, Bălțeni, Ciregu din plaiul Horezu, Costesci, Bărzesci, Bodesci, Păușesci-Otăsău, Pietrari-de-Sus, Pietrari-de-Jos, Bărbătesci din plaiul Cozia; Urși, Popesci, Lăpușata, Roes-	

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
3	Oltețu . . .	ci, Modola din plasa Ocolu-Otăsău ; Brosceni, Copăceni Ulmetu din plasa Oltețu-de-Sus. Comunele Roșiile, Românesci, Sgubea, Nenciulesci, Crăpăturile, Sascióra, Ciortesci, Văleni, Părăieni-de-Sus, Părăieni-de-Jos, Părăieni-de-Mijloc, Veaca, Pleșoiu, Părăușani, Tina, Giădiștea, Băesci, Obislavu, Tereuja, Sinesci, Slăvesci, Colțesci, Dozesci, Giulesci, Nisipi, Dojoiu, Găgeni, Drăganu din plasa Oltețu-de-Sus ; Șerbănesci, Tetoiu, Zătreni, Gănesci, Cârlogani, Lăcusteni, Benesci, Vasilați, Otetelișu, Băbeni, Petrósa, Mărgineni, Bătășani, Rusănesci, Măciuca, Laloșu, Făuresci, Diculesci, Frățila, Poenari, Ghioroiful, Știrbesci, Prejoiu, Goruncesci, Bălcesci din plasa Oltu-Oltețu-de-Jos	Horezu
4	Drăgășani .	Comunele Orlesci, Auresci, Zăvideni, Prudeni, Călina, Voicesci, Ștefănesci, Zlătereii, Lungesci, Fumurenii, Rămesci, Șușani-de-Jos, Șușani-de-Sus, Ușureii, Mădularii, Amărăscii, Nemoiui, Isvoru, Gușoenii, Crețeni, Sutescii, Mitrofanii, Stănescii, Drăgășanii din plasa Oltu-Oltețu-de-Jos ; Marcea Ionesci-Mincului, Fișcălia, Scundu, Glăvile, Zăvoenii, Vărlenii, Stănescii, Ciomagi, Măldărescii, Cermegescii, Coeni din plasa Ocolu-Otăsău	Zătreni
Vlașca			
1	Giurgiu . . .	Orașul Giurgiu, plasa Marginea și comunele ; Comana, Brăniș-	Drăgășani

No. curent	Numirea ocólelor	CIRCUMSCRIPTIUNEA	Reședința
2	Neajlovu .	tari, Grădiștea și Dadilovu din plasa Călniștea . . . . . Plasa Călniștea fără comunele a- lipite la ocolul Giurgiu; comu- nele Letea-Nouă, Rușii-lui-Asan, Nebuna-Velea, Bulbucata, Cle- jani, Babele, Gâstesci-Români, Obedeni, Bucșani, Crevedia, Ză- dăriciu, Uesci-Moșteni, Vână- torii-Mari, Vânători-Mici și Căs- cióarele din plasa Glavaciocu- Neajlovu	Giurgiu
3	Vida	Plasa Glavaciocu-Neajlov, afară de comunele alipite la ocolul Neajlov.	Clejani Vida

REGULAMENT

pentru

Punerea în aplicațiune a legii Judecătoriilor de Pace ¹⁾

*Prom. și publ. în Monit. Oficial No. 93 din 23
Iulie 1894.*

Dispozițiuni generale

Art. 1. Judecătoriile de pace vor ține audiență în toate zilele, fără deosebire de sărbători.

Judecătoriile din comunele rurale vor reserva, însă, Sâmbăta și Dumineca pentru cercetări locale. (*Art. 17 legea 1894 ; art. 63 legea 1896*).

2. Când judecătorul de pace este în cercetare locală și nu are un ajutor, sau când în genere judecătoria este lipsită de titularul ei și de ajutorul acestuia, acolo unde există un ajutor, co-

pistul-archivar al judecătoriei va primi toate petițiunile ce se vor prezenta la judecătorie, le va înregistra și va da părții recepisă de primire, tăiată din un registru cu matcă. În recepisă și pe matcă se vor indica data primirei și numărul de înregistrare.

3. În cazul de mai sus, îndată ce judecătorul, sau ajutorul, se prezintă sau se întorce la post, el va da fie-cărei cereri cursul ei legal și va fixa termenele.

Dacă partea este încă prezentă, judecătorul va proceda, conform art. 30, înmânându-i copia sau

(¹) Acest regulament se referă la legea pentru judecătoriile de Pace din 1894; el însă este aplicabil și actualei legi întru cât el

nu este abrogat și nu conține dispozițiuni contrare legii din 1896.

copiile și țidulele. (Art. 17, 28, 29, 30 și 31 legea 1894; art. 63, 77, 78, 79, și 80 legea 1896).

Dacă, însă, cel care a prezentat petițiunea în lipsa judecătorului n'a putut aștepta întorcerrea lui și a făcut cerere specială, ca procedura să se împlinescă prin administrație, judecătorul va îngriji ca copiile și țidulele să fie direct înaintate agentului administrativ (primarul, comisarul sau sub-comisarul) al domiciliului părților sau păriților pentru ca ei să împlinescă formele cerute de art. 31 și următorii din lege.

În acelaș mod se va pune termenul și în cunoștința celui care a prezentat petiția. Se va scote, bine înțeles, o țidulă suplimentară pentru dânsul.

Aceiași procedură se va urma pentru cererile primite prin poștă sau prin persoane streine, neîmpuțernicite prin procură.

4. În cazul celor două articole precedente, agentul administrativ, care a împlinit procedura, înapoiază, direct și de urgență, dovezile la judecătorie, spre justificare că s'a împlinit chemarea. (Art. 32 legea 1894; art. 81 legea 1896).

5. Ziua de Vineri este uniform lăsată la toate judecătoriile de pace din țară pentru primirea și protocolarea cererilor verbale, conform art. 34 din lege. Bine înțeles că partea, care formulează o cerere verbală, trebuie să dea timbrul legal. (Art. 34 legea 1894; art. 83, legea 1896.)

În acea zi ședința nu va începe de cât după primirea acestor cereri.

6. Aceste cereri vor fi formulate lămurit și în scurt, arătându-se numele, pronumele (numele de familie) și domiciliul său re-

ședința părților, obiectul cererii titlul pe care se fondează pretențiunea sau faptul din care dânsa decurge.

În materie imobiliară se va indica, conform art. 14, valoarea sau întinderea imobilului.

Ținerea ședințelor

7. La ziua înfățișării, judecătorul, după ce a ascultat pe părți și a cercat, fără succes, să le împace, întru cât împăciuirea este permisă de lege, se va rosti după elementele ce s'au adus în debateri. (Art. 40 legea 1894; art. 89 legea 1896.)

În materie penală judecătorul este ținut să se pronunțe, de îndată, fără de a putea amâna rostirea hotărârii pe a doua zi. Acesta nu împiedică pe judecător de a se retrage, dacă voesce, în camera de chibzuire pentru a consulta textele și a examina actele înainte de a se pronunța.

În materie civilă, judecătorul poate amâna pronunțarea hotărârii pentru un termen de cel mult trei zile. În cazul acesta, dacă pronunțarea hotărârii nu s'a putut face în termenul maximum de trei zile, fie din cauză de boală, ori de concediu, demorțe sau de schimbare a judecătorului, afacerea se pledază din nou, conform art. 139 din legea de organizare judecătorească.

8. Dispositivul cărței de judecată va fi mai întâiu formulat întreg, înscris, fără ștersături, adăose sau abreviațiuni; va fi semnat de judecător și numai pe urmă citit cu glas tare în ședința publică.

9. Când cartea de judecată se fondează pe mărturisirea unei din părți, fie spontanee, fie ră-

cută în urma unui interogatoriu, sau când părțile convin să stingă procesul prin bună înțelegere, se va încheia proces-verbal de mărturisirea părții sau de învoiala părților; acest proces-verbal se va semna de părți, dacă știu carte, și de judecător și se va citi în fața și auzul părților.

Nu mai după împlinirea acestei formalități, judecătorul va pronunța cartea lui de judecată (art. 227 și următorii din procedura civilă).

10. Când judecătorul are nevoie de o descindere locală sau de o expertisă, el va consemna prin proces-verbal puntele asupra căroră urmăză a se face cercetarea pregătitoare și va da termenul în cunoștința părților prezente. Pentru partea care nu este prezentă, se va procede conform art. 30 al legii. (*Art. 56 și 57 din legea 1884; art. 103 și 104, legea 1896*).

Expertul se va numi de judecător, în momentul când ordonă expertisa, după ce va fi consultat pe părți dacă ele nu convin asupra alegerii lui.

11. Partea cea mai diligentă este dator să depună, la cancelaria judecătorească, cheltuelile de transport ale judecătorului și onorariul expertului, calculat după cum mai jos se arată. (*Art. 58 din legea 1894; art. 105, legea 1896*).

12. Expertul, meseriaș sau muncitor, are dreptul la un onorariu de trei lei pentru fie-care vacanțione de patru ore și la cheltuelile de transport, apreciate de judecător, când expertul este silit să meargă la o depărtare ore care din locul unde este domiciliat.

Expertul architect, inginer, medic, om de artă sau de știință, are dreptul, în aceleași condițiuni și pentru același timp, la un onorariu de zece lei.

Judecătorul tarifează, în ultim resort, vacanțiunile.

Dacă nu se poate precisa d'înainte timpul necesar pentru facerea expertisei și redactarea raportului, judecătorul fixează o sumă aproximativă, care se va depune cu anticipație pentru acoperirea vacanțiunelor eventuale.

13. După terminarea expertisei, judecătorul, calculând indemnitatea de transport și onorariul convenit expertului și va plăti din suma depusă de partea stăruitoare, constatând quantumul prin proces-verbal și plata prin recipisa expertului.

Aceste acte justificative se vor anexa la dosar, spre a servi la fixarea cheltuelilor de judecată, la care va fi condamnată partea care pierde.

14. Martorul propus de către una din părți, a cărei deposițiune va fi luată de către judecător chiar în teritoriul comunei unde el domiciliază, sau la o distanță mai mică de 10 km., ducere și întoarcere, va avea, dacă cere, dreptul la o indemnitate echivalentă cu costul zilelor de lucru ce a pierdut, luându-se de judecător, drept normă profesiunea martorului și prețul curent al muncii.

15. Dacă martorul va fi fost chemat a face deposițiunea sa la o depărtare mai mare de 10 km. ducere și întoarcere de la domiciliul său, pe lângă indemnitatea recunoscută prin art. 14 i se va aloca echivalentul unei zile de lucru pentru fie-care 10 km. distanță.

16. Judecătorul, după ce l va lua deposițiunea, va întreba pe martor dacă pretinde verul o indemnitate și răspunsul îl va consemna în procesul său verbal.

17. În ziua pronunțării cărții de judecată, judecătorul, ținând

sémă de cererea făcută de martor, va condamna din oficiu, chiar în lipsa martorului, pe partea care cade în pretențiune, la plata indemnitației martorului.

18. Cartea de judecată în privința indemnitației martorului se va pronunța cu execuțiune provizorie, ori-care ar fi căile ce ar rămânea deschise părții condamnate, neputând fi reformată sau retractată de cât în casurile când judecătorul ar fi violat dispozițiunile art. 14 și 15 din acest regulament (art. 129. alin. VII din procedura civilă și 203 din procedura civilă).

Drepturile și obligațiunile judecătorilor în materie de tutelă.

19. Tóte măsurile privitoare la regularea tutelelor se vor dirige personal de judecător, chiar dacă are un ajutor.

20. Judecătorii de pace pot delega pe sub-prefect, pe ajutorul acestuia, sau pe primar, în cazul când partea nu procură mijloace de transport, și după distincțiunile stabilite în art. 15, alin. IV nu numai pentru inventorierea averei la deschiderea tutelei, dar și pentru predarea ei în mâna tutorului, după ce acesta a fost numit. (Art. 15 din legea 1894; art. 65, legea 1896).

21. Indată după ce o tutelă s'a deschis priu mórtea unuia din părinții unor copii minori, primarul comunei este dator să aplice imediat sigiliile pe averea mișcătoare a minorilor, să ia măsurile de conservare până la înființarea tutelei și inventorierea averei și să comunice cazul judecătorului de pace respectiv (art. 657 din procedura civilă), arătând

numele părintelui rămas în viață, dacă este unul, numărul, numele și vârsta minorilor și numele, profesiunea și domiciliul persoanelor cari, conform art. 15 din lege, ar putea fi chemate în consiliu de familie.

22. O dată tutela organizată conform art. 15 din lege, consiliul de familie sau judecătorul, în cazul aliniat VI de sub articol, va avea imobilul tutorelui și va dege suma, până la concurența căreia se va lua inscripțiune ipotecară, pentru garantarea pagubelor unei eventuale rele administrațiuni, și va cere din oficiul tribunalului să se îndeplinească formalitățile cerute de art. 1762 din codul civil.

23. Până la luarea inscripțiunii ipotecare sau până la judecarea definitivă a motivelor de scutire, sau de apărare, ce tutorul va invoca conform art. 379 și următorii din codul civil, tutorul va fi dator a administra tutela și a îngriji de persoana minorilor, sub pedepsă de daune-interese și de destituire (370-382 din codul civil).

24. Când veniturile averei minorilor sunt de puțină însemnătate și persoanele, ce după lege sunt datoré să primescă tutela, nu pot oferi garanțiile pretinse de art. 1762 din codul civil, consiliul de familie, sub a sa răspundere, va putea scuti pe tutor de cautiune.

25. Cu începere de la 1-15 Ianuarie al fie-cărui an, tutorii, afară de cei dispensați prin art. 416 din codul civil și art. 16 din legea judecătorilor de pace, sunt datorii a da sémă către judecătorul de pace de starea averei minorilor și de administrațiunea lor. În cas de întârziare judecătorul îi va averțisa formal spre

a depune socotelile în termenele ce va fixa art. 415 și 416 din codul civil.

26. În acest scop, judecătorul va ține un registru în care va nota epoca înființării tutelei, numărul și numele copiilor minori, vârsta lor, numele tutorului, mențiunea că tutorul este legal, dativ sau numit de tată, conform art. 349 din codul civil, data inventoriării averii și numărul dosarului, data depunerii socotelilor, dacă au fost aprobate sau nu, data excluderii, dispensării sau destituirei tutorului, data încetării tutelei și arătarea evenimentului din care tutela a încetat.

27. Fie-care tutor va depune socotelile de venituri și cheltuieli în câte două exemplare, dintre acestea unul, după ce va fi aprobat de către consiliul de familie și de judecător, se va păstra la dosarul tutelei, iar cel-alt legalizat, ca conform cu cel aprobat, se va remite tutorelui, spre a-i servi la depunerea socotelilor generale, ce au loc la finele tutelei.

28. În termen de 15 zile de la depunerea lor, judecătorul va convoca consiliul de familie pentru o zi anume determinată, spre a-și face observațiunile ce va găsi de cuviință asupra situațiunei generale a tutelei și a justificărilor făcute de tutor.

29. Dacă după o primă convocare consiliul de familie nu se întrunește în numărul prescris de art. 365 din codul civil, judecătorul va putea proceda, din oficiu, potrivit cu art. 367 din codul civil, ori de câte ori va socoti că din cauza întârzierii s'ar compromite interesele minorilor.

În asemenea caz va aproba sau refusa socotelile după aprecierea ce va da actelor justificative, primite de la tutor. (Art. 15, alin.

VI din legea 1894; art. 65 legea 1896).

30. Când tutorul are o rea purtare în de obște cunoscută, sau când dă dovezi de rea credință, sau necapacitate în îndeplinirea sarcinei sale, destituirea lui se va face de către consiliul de familie, convocat fiind pentru această de către judecătorul de pace, fie după plângerea rudelor sau afinelor, până la al patrulea grad inclusiv, fie după o constatare făcută de către primarul sau sub-prefectul respectiv, fie chiar din oficiu de către judecător.

31. Destituirea nu poate în nici un caz scuti pe tutore de răspunderea penală a faptelor administrațiunei sale, ce cad sub prevesiunile art. 330 din codul penal.

32. Atât în timpul administrațiunei, cât și în urma destituirei, judecătorul de pace și cei-alți ofițeri de poliție judiciară, au dreptul și chiar datoria de a constata abuzurile tutorilor și a trimite procesele verbale dresate de către ministerul public, spre a supune pe culpabilii judecăței. (Art. 15 din legea 1894; art. 65 legea 1896)

În special judecătorul de pace va da în judecata tribunalului corecțional, conform art. 330 § 1 din codul penal, pe tutorul care va refusa să depună conturile anuale, sau care, ne scuzat fiind, refuză să primescă persoana și averea minorului.

33. După scutirea, excluderea, destituirea sau încetarea din viață a unui tutor, tutorul ce se va numi în locu'i va fi dator a cere și obține predarea averii minorilor de la predecesorul său, sau de la moștenitorii lui, când tutorul anterior a încetat din viață. În caz contrariu va răspunde către minorii de daune interese,

Opozițiune, apel și executare în materie penală.

34. Termenul de opoziție, fie pentru delict, fie pentru contravențiunii, fiind fixat la 5 zile de art. 54 al legii, să se observe că art. 149 și 183 din codul de procedură penală sunt modificate în acest sens. (*Art. 54 din legea 1894 art. 101 din legea 1896*)

35. Pentru a înlesni exercițiul dreptului de apel al procurorului tribunalului, judecătorul va trimite la parchet, în termen cel mult de 3 zile, extract de pe toate cărțile de judecată corecționale pronunțate de dânsul. (*Art. 24 și 45 din legea 1894; art. 73 și 94. legea din 1896*.)

Sunt scutite de această comunicare cărțile de judecată în materie de contravenție polițienescă.

36. Judecătorii sunt însărcinați cu executarea cărților de judecată corecțională, nu numai când aceste sunt pronunțate fără apel, dar și când, date fiind în prima instanță, ele au rămas definitive prin neapelare. (*Art. 46 din legea 1894; art. 94. al. II legea 1896*)

Despre cazurile de împedecare bruscă de concediū a judecătorului său de vacanță a postului.

37. La cas de împedecare bruscă sau de concediū, judecătorul, ce nu are un ajutor, este îndatorat să încunoscințeze imediat pe președintele tribunalului, spre a delega pe un ajutor de la altă judecătorie sau pe grefierul tribunalului ca să ȳ țină locul. Până la sosirea delegatului, judecăto-

rul nu va putea părăsi postul' (*Art. 5 din legea 1894; abrogat prin legea de la 1896.*)

38. Dacă-judecătorul este în imposibilitate de a comunica președintelui tribunalului motivul de împedecare, sau dacă, retrăgându-se din funcțiune, sau nepresintându-se la post, judecătorul este fără titular precum și în toate cazurile similare, copistul-archivar este obligat a încunoscința imediat pe președintele tribunalului, conform art. 5.

39. În acest din urmă cas copistul-archivar va urma conform art. 2 din acest regulament, în ce privește petițiunile ce se vor prezenta, iar pentru procesele înscrise la ordinea zilei, va pune în vederea părților că vor fi citate pentru o altă zi ce se va deșige ulterior de către judecător; despre toate aceste va dresa un proces-verbal, care se va depune în arhiva judecătoriei.

40. Delegatul președintelui tribunalului, prezentându-se la judecătorie, va da curs tutului lucrărilor curente și va fixa nouă termene pentru procesele amânate, procedând, pentru îndeplinirea procedurii, în conformitate cu art. 3 din prezentul regulament.

41. Delegatul trimis în afară de reședința lui, va avea dreptul la o diurnă de 7 lei pe zi, pe tot timpul cât va dura delegațiunea și la o indemnitate de transport, care se va lichida și alocă de președintele tribunalului.

Și unele și altele se vor plăti de ministerul justiției o dată cu statul lunar al tribunalului.

42. Spesele delegațiunilor, cauzate prin absențele nejustificate ale judecătorilor, sunt în sarcina acestora și se vor reține de minister, din onorariul lor.

Incasarea amendilor judecătorești

43. Judecătorii sunt obligați să dirige ei personal toate lucrările privitoare la executare.

44. La finele fie-cărei luni, judecătorul va întocmi câte un tablou, în dublu exemplar, cuprinzător de amendile pronunțate definitiv în materie penală în favoarea Statului său a comunelor. Unul din exemplare, constatător de amendile convenite fiscului, va fi înaintat casierului general, cu cerere de încasare; iar cel-lalt ministerului de finance, spre a încărca partida casierului general respectiv.

Cât pentru amendile comunale unul din exemplare va fi trimis primarului comunei respective pentru a încasa amendile indicate într-ênsul, iar cel-lalt prefectului județului, spre a priveghia regulata încasare.

45. Casierul general, sau primarul comunei căruia 'i s'a cerut încasarea amendilor, este obligat a comunica, în termen de două luni, dacă amendile s'au încasat, s'au dacă condamnații sunt insolubili.

46. După primirea acestor comunicări, judecătorul va face mențiune în registrul de amendi despre încasare, sau va transforma amenda în închisore și va lua măsurii de încarcerare.

47. La cas de întârziare sau de neglijență din partea agenților însărcinați cu incasarea amendilor, judecătorul este ținut să repeteze cererile sale și să aducă la cunoștința autorităților, de care depind acei agenți, neajunsurile ce încercă în executarea hotăririlor sale.

Inspeccțiunea judecătorilor

48. De două ori pe an, președintele tribunalului, este obligat să inspecteze cu amănuntul lucrările fie-cărei judecătorii din resortul său, să controleze raporturile judecătorilor cu publicul și să aducă la cunoștința ministerului justiției tot ce este de natură a compromite caracterul magistratului, indicând neregularitățile descoperite, lipsurile observate și îmbunătățirile de introdus.

Cancelaria judecătoriei

49. Dacă judecătoria are mai mulți copisti, unul dintr-ênsii va fi numit prin decisiune ministerială copist-archivar. La judecătoriile cu un singur copist, acest copist este de drept și archivar.

50. Copistul-archivar este depositearul dosarelor, registrelor trebuincioase serviciului judecătoreiei și tutulor actelor ce 'i sunt încredințate în a sa calitate.

51. Afară de atribuțiunile ce 'i sunt date prin legi speciale, copistul este însărcinat cu ținerea registrelor de intrare și eșire, cu trecerea hotăririlor în condicele anume înființate, cu formarea dosarelor, opisului general și alfabetice, cu ținerea registrului memoriu, cu condicele de amendi și de executarea mandatelor de arestare, și, în fine, cu toate lucrările cancelariei, conformându-se dispozițiunilor art. 22--24 din regulamentul grefelor tribunalelor de județ de la 9 August 1880.

52. Copiștii vor fi numiți dintre candidații ce vor îndeplini condițiunile din art. 8 și 9 al re-

gulamentului grefelor tribunalelor de județe mai sus menționat, cari vor dovedi că posed cel puțin cunoscințele claselor primare, și cu deosebire dintre cei cari au practicat în cancelaria unei judecătoriai, sau în grefa unui tribunal, unul sau mai mulți ani, și au dat dovezi de aptitudine, activitate și probitate.

53. Numirea lor se face prin decisiune ministerială, după o

listă de minimum trei candidați, presintată de președintele tribunalului. Președintele tribunalului va putea autorisa pe judecător a presinta el însuși lista candidaților.

54. La intrarea lor în funcțiune copiii vor depune jurământul înaintea judecătorului respectiv după formula art. 80 din legea organizării judecătorești, cu data de 1 Septembrie 1899.

CIRCULĂRI MINISTERIALE

LA

LEGEA PENTRU JUDECĂTORIILE DE PACE

---

*Circulara Ministerului de justiție No. 13.671
de la 1 Septembrie 1894*

Dupe dispozițiunile Codului silvic, delictele ce se comit în păduri, cum tăierile de lemne fără drept, furtul lemnelor tăiate și a arborilor căzuți, introducerea de vite în păduri, săpăturile, etc., prevăzute anume în art. 19—27, se pedepsesc cu amendă dupe distincțiunile indicate în lege, și recidiviștii, pe lângă amendă și cu închisoare, conform art. 29, deosebit de despăgubirile civile ale părții vătămate, prevăzute de art. 28 din Codul silvic.

Judecarea acestor delictes, dupe art. 22, al. V, din legea judecătoriilor de pace (art. 71 al. VI din noua lege din 1896) precum știți, este de competența judecătoriilor de pace când delictul nu atrage dupe sine o amendă mai mare de 300 lei, și judecătorul trebuie să se pronunțe atât asupra amendei, cât și asupra despăgubirei celui vătămat, în deosebi, prin cartea ce pronunță.

Fiind-că am avut ocasiunea să constatăm că unii din d-nii judecători în hotărârile ce pronunță, confundă amenda cu despăgubirea prevăzută în actul estimativ, adică condamnă pe delinquent la o sumă totală, în care intră atât amenda cât și despăgubirea civilă, am creșut necesar să vă atrag atențiunea pentru

ca în hotărârile ce veți pronunța în asemenea materie să distingeți cifra amendei de aceea a despăgubirei civile pentru înlăturarea inconvenientelor ce pot decurge; căci, nearătându-se în hotărîre anume cifra amendei, la executare nu se poate ști ce sumă să se implinască pentru despăgubirea părții vătămăte și câtă ca amendă.

*Circulara Ministerului de justiție No. 17.782
de la 21 Octombrie 1894.*

D-l ministru al agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, prin adresa cu No. 67.995, mă încunoscîntează că cele mai multe din judecătorii de pace trimît direct aceluî departament cărțile de judecată pronunțate în procesele de delict silvice, așa că, prin această procedare, lucrările nu se pot urmări, de ôre-ce nu se arată dupe carî acte s'a deschis acțiunea, și se dă ast-fel nascere la corespondențe inutile.

Spre a nu se mai continua pe viitor acest mod de procedare, d-l ministru al domeniilor intervine a se lua măsuri ca cărțile de judecată ce pronunțate în materie de delict silvice, să le înaintați șefilor Ocólelor Silvice carî au intentat și susținut acțiunea, cu referire la nota cu care s'a înaintat judecătoriei actele de constatarea delictului, și dênșii în urmă, le vor înainta șefului departament, iar în cărțile de judecată să se indice tot-d'a-una numirea pădurii în care s'a comis delictul.

Vă recomand această mijlocire, și vă invit ca, pe viitor, să vă conformați ei, adică să trimiteți șefilor de ocóle silvice respective cărțile de judecată ce pronunțate în materie de delict silvice, cu referire la nota cu care v'a înaintat actele de constatarea delictului; iar în cărțile de judecată să nu omiteți nici odată de a arăta numirea pădurii unde s'a comis delictul.

*Circulara Ministerului de justiție No. 18.336
de la 1 Noembrie 1894.*

Art. 35 din regulamentul pentru punerea în aplicare a legii judecătorilor de pace vă obligă să trimiteți parchetului, în termen cel mult de 3 zile, extract de pe cărțile de judecată pronunțate în materie corecțională.

Din practica zilnică s'a constatat că numai din extractul cărții de judecată membrii ministerului public adesea nu pot fi în poziție să cunoscă pe deplin afacerea, pentru a putea usa de drep-

tul de apel ce le acordă legea prin art. 25, de óre-ce le lipsesc elementele necesare pe cari sã-și pótã întemeia apelul.

Pentru înlesnirea exercítiului dreptului de apel al parchetului contra cãrþilor de judecatã în materie corecþionalã, ministerul a creðut necesar sã ia urmãtorele dispoziþiuni:

I. Judecãtoriiile din oraþele de reþedinþã ale tribunalelor sã trimitã parchetului în cele 3 zile, odatã cu extractul cãrþii de judecatã, și însuși dosarul afacerii, spre a se putea examina de parchet, și

II. Cele-lalte judecãtorii din localitãþile nereþedinþe de tribunal sã trimitã parchetului, în locul extractului cerut de art. 35 din regulament, copie dupe fie-care carte de judecatã datã în materie corecþionalã.

Vã recomand aceastã dispoziþiune pentru a vã conforma în tocmai.

*Circulara Ministeriului de justiþie No. 19.234
de la 15 Noembre 1894.*

Art. 15, al. III, din legea judecãtoriiilor de pace, (art. 65 al. V. din noua lege din 1893) dã facultatea d-ilor judecãtorii ca, pentru comunele nereþedinþe de judecãtorii, dacã pãrþile nu procurã mijlóccele de transport, sã delege pe sub-prefect sau ajutorul acestuia sau chiar pe primarul comunei respective (pentru averile de minimã importanþã) spre a inventaria averea în casurile de tutelã, pãnã la valoarea de 5.000 lei inclusiv, ce cad în competenþa judecãtoriiilor de pace; și al. IV prevede cã tot ast-fel sã se procedã pentru aplicarea sigiliilor, când ele nu sunt aplicate din oficiu de cãtre primar.

Asupra aplicaþiunii acestui text de lege se primesc raporturi din partea unora din d-nii sub-prefecþii cã judecãtorii de pace, în tóte casurile de înfiinþãri de tutelã, însãrcineazã numai pe sub-prefecþii a face inventariile, iar nu cautã a le face singuri, când pãrþile aũ și le pot procura mijloce de transport.

În vedere cã, dupã legea de organizare administrativã, sub-prefecþii aũ multe însãrcinãri și, dacã s'ar delega tot dãnþii în tóte casurile de tutele cu inventarierea averilor, n'ar putea corespunde în totul îndatoririlor ce le sunt impuse prin legi, vã învit d-le judecãtor, sã nu usați de cât cu extremã rezervã de facultatea datã prin art. 15 în privinþa d-ilor sub-prefecþii.

Pentru ușurare puteți, în asemenea casuri, mãi lesne delega pe ajutóarele sub-prefecturilor.

*Circulara Ministeriului de finanțe No. 42.186
din 1895.*

Prin art. 15 din legea judecătoriilor de pace, stabilindu-se că judecătorii sunt obligați ca în materie de tutelă să procedeze din oficiu la inventarierea și estimarea averilor rămase în succesiuni precum și la încheierea tuturor celorlalte acte pentru numirea tutorului, vă facem cunoscut că, în înțelegere cu ministerul justiției, s'a stabilit că, din cauza imposibilității de a se pune la dispoziție obligațiune cuiva a procura timbrul necesar pentru formarea diferitelor acte ce se dresază cu această ocaziune, judecătorii sau delegații lor vor putea forma toate acele acte pe hârtie simplă, rămânând ca, după constituirea tutelei, să se ceară tutorului a depune cotele timbrate necesare cari se vor atașa la dosarul respectiv și anula de judecător.

Comunicându-vă această dispozițiune, vă rugăm a o aduce la cunoștința d-lor controlori, spre a o avea în vedere și a se obține de a constata contravențiunea când, înainte de constituirea tutelelor, vor găsi netimbrate actele relative.

Se observă în același timp că, dacă în urmă tutorele se opune la plata taxelor de timbre cuvenite, casieria, după înștiințarea judecătorului, va aplica legea de urmărire pentru împlinirea lor.

*Circulara Ministeriului de justiție No. 4.499
de la 1 Martie 1896.*

La punerea în aplicare a legii judecătoriilor de pace, ministerul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, în conformitate cu art. 42 din Codul silvic, a luat măsură ca șefii ocólelor silvice să înainteze actele de constatarea delictelor silvice, când delictul nu atrage după sine o amendă mai mare de 300 lei (art. 22, alin. V, legea judecătoriilor de pace din 1894, art. 71 al. VI din noua lege din 1896), la judecătoriile de pace, să ceară judecarea proceselor și să susțină interesele Statului.

Printr'o măsură luată prin circulara No. 9.61 din 14 Iunie 1894, citațiunile pentru chemarea la înfățișare, în ce privește pe Stat, se trimit de judecătorii avocaților publici din localitate, și aceștia le înaintează șefilor de ocóle silvice cari au deschis acțiunea sau ministerului domeniilor spre a însărcina pe șefii de ocóle silvice cu susținerea acțiunii.

Acastă măsură s'a constatat că dă loc la multe inconveniente de óre-ce se perde timp și de multe ori expiră și termenul ju-

decării procesului până ce citațiunea să ajungă la șeful ocolului silvic respectiv.

Același inconvenient există și în cazul când este vorba de a se face opozițiune sau apel, ale oăror termene expiră până ce dreptul de opozițiune sau apel să se pótă exercita de avocații publici.

Pentru înlăturarea acestor inconveniente, ministerul domeniilor, conform și cu avisul consiliului de avocați, a luat măsura de a autorisa pe agenții silvici ca să facă opozițiune, apel, și să primescă citațiunile în toate procesele de delict silvice de competența judecătorilor de pace.

Aducând la cunoștința d-vóstră această dispozițiune, după cererea șefului minister, vă invit, d-le judecător, ca, pe viitor în procesele de delict silvice cu cari veți fi sesizați, toate citațiunile privitoare pe Stat să le trimiteți șefilor de ocole silvice respective cari au deschis acțiunea și să primiți ca acești agenți silvici să facă opoziție și apel în asemenea procese, conform autorizațiunii ce li s'a dat de minister.

Circulara Ministerului de justiție către Președintele tribunalelor No. 16.140 din 1896

Noua lege a judecătorilor de pace, promulgată la 1 Iunie și pusă în aplicare la 1 Iulie anul curent, prin art. 16, abrogă dispozițiunile art. 35 din legea organizării autorităților administrative.

După art. 35, legea organizării administrative, sub-prefecții aveaŭ obligațiunea față de reclamațiunile pentru violarea dreptului de posesiune imobiliară, să constate la localitate faptele și să ordone menținerea statului quo ante până ce justiția, sesizată de partea interesată, se va pronunța asupra diferendului.

Prin art. 16 din legea judecătorilor de pace, s'a luat această îndatorire de la sub-prefecți și s'a dat judecătorilor comunale, înființate prin această lege. Aceasta se constată și din textul art. 125 legea judecătorilor de pace.

Fiind-că s'au ivit nedumeriri în această privință, vă rog d-le președinte, ca printr'o circulară, să aduceți la cunoștința judecătorilor comunale din județul d-vóstră, îndatorirea ce o au după art. 16, adică în prigonirile privitoare la stăpânirea bunurilor nemiscătoare sau la hotare între vecini pentru locurile, țările sau ogrăzile lor, ele sunt acum în drept și datore a ține de fapt în stăpânire și a reintegra, în cas de scótere cu violență, pe acela care a stăpânit locul mai mult timp, în cursul acelu

an, pe față și fără împotrivire din partea celui-l'alt, și pe acolo pe unde s'a urmat stăpînirea între dînsii pînă ce părțile se vor judeca la judecătoria competentă pentru stabilirea dreptului de posesiune sau de proprietate asupra locului său hotarului de prigonire.

Tot de odată veți atrage atențiunea d-lor președinți ai judecătoriilor comunale, că în casuri de asemenea natură, după ce judecătoria va face cercetare la fața locului, va stabili și menține *statu-quo* al posesiunii în persóna îndreptățitului prin încheiere de proces-verbal, fără a fi trebuință de a da carte de judecată în această privință.

Rămâne însă bine înțeles, că cercetarea și procesul-verbal menționate se vor face de complectul judecătoriei comunale, adică de primar ca președinte, împreună cu jurații și cu notarul ca grefier.

Circulara Ministerului de justiție No. 4.769 de la 29 Martie 1897

Vă comunic textul următoarei circulări, ce am adresat d-lor președinți și procurori de tribunale sub No. 4.769, și vă invit să vă conformați instrucțiunilor cuprinse într'ênsa.

S'a constatat că de multe ori încetază din viață, la domiciliul lor sau prin spitale, în comunele de reședință ale județelor sau în comune urbane ori rurale, indiviđi pe urma cărora rămâne ôre-care avere mobilă și chiar imobilă, și, cu tôte acestea, nici tribunalele, nici parchetele, nici judecătoriile de ocóle, nici primarii comunelor rurale nu iaú măsuri pentru aplicarea sigiliilor și conservarea averii defunctului, conform cerințelor legii de Procedură civilă, art. 654, 657 și următorii, ceea-ce face ca averea să se risipească sau să se însușească de persóne fără drept, în detrimentul minorilor, adevăraților moștenitori și chiar al fiseului, care, în casurile anume prevăđute de lege, are dreptul la perceperea de taxe succesoriale.

Casul este și mai grav când persoana încetată din viață este supus străin și când, neluându-se nici o măsură pentru sigilarea și conservarea averii, ea se însușește de rude sau amici ai defunctului fără drept, ori alte persóne cari nu presintă nici o garanție, sau li se dă în primire de către primarul comunei ori alți agenți administrativi, cum s'a întâmplat de mai multe ori, în loc de a se numi un custode de judecător, conform art. 660 din procedura civilă, și când se cere averea de către legațiunea

respectivă, spre a fi înaintată rudelor în drept nu se mai dă de urma ei, ceea-ce provocă reclamațiuni întemeiate din partea legațiunilor.

Pentru înlăturarea unor asemenea inconveniente, urmăză ca în tot-deauna tribunalul său judecătorul de ocol, în circumscripțiunea cărui s'a întâmplat decesul, să fie încunoștiințat pe dată, spre a lua măsurii pentru punerea peceților și conservarea averii defunctului, conform cerințelor legii. Pentru acesta este necesar ca primarii comunelor rurale și agenții administrativi, polițaii și comisarii din orașe să încunoștiințe imediat tribunalul, parchetul său judecătoria de ocol respectivă, atât despre deces, cât și despre naționalitatea defunctului.

De altă parte, art. 22 din tractatul consular ce avem cu Italia din anul 1880, tractat ce se aplică și celor-lalte State cu cari nu avem asemenea convențiuni, pune îndatorire autorităților noastre ca să înștiințeze îndată autoritățile consulare despre încetarea din viață a supușilor lor. Pentru îndeplinirea acestei dispozițiuni este neapărat necesar să se cunoscă de autoritățile noastre judiciare atât toate decesele cât și naționalitatea defuncțiilor, pentru ca și aceste autorități, la rîndul lor, să potă încunoștiința autoritățile consulare, fie direct, fie prin ministeriū, despre deschiderea succesiunii supusului străin încetat din viață în țară la noi.

Dar, pentru ca primarii comunelor rurale și cei-lalți agenți administrativi din comunele urbane să potă îndeplini imediat și în toate cazurile îndatorirea de a încunoștiința autoritățile judecătorești despre orii ce deces și naționalitatea defunctului, trebuie să primescă instrucțiuni în această privință.

De aceea, vă rog, d-le președinte ca în înțelegere cu parchetul să dați cuvenitele instrucțiuni, în acest sens și după cum veți mai orde necesar, tuturor agenților administrativi din județut d-vastră, prin prefectura locală.

Din parte-ne am comunicat și d-lor judecătoři de ocole această circulară cu invitațiune de a se conforma instrucțiunilor cuprinse întrânsa.

Despre măsurile ce veți lua în conformitate cu presenta invitațiune, veți bine-voi a ne încunoștiința imediat.

*Circulara Ministrului de Justiție No. 10.561
din 24 Iulie 1894,*

D-l Ministru de finance, prin adresa cu No. 41316, mă încunoștiințoză că persoanele ce fac împrumuturi la Creditele funciare

din țară depun la administrațiile respective toate actele ce au relative la stabilirea drepturilor de proprietate, și când, mai târziu, au nevoie de copii de pe asemenea acte nu se adresează pentru a le cere de la autoritatea de la care emană actul, ci le obțin de la Societățile de credit, cari, fiind considerate ca societăți particulare, legalizează asemenea copii pe hârtie netimbrată.

Aceste Societăți fiind institute de Stat, puse sub controlul său, legalizările ce dau actelor fac credință în Justiție.

Cum însă autoritățile judeciare ne fiind ținute să dea credință unor asemenea copii de acte de cât atunci când ele emană de la autoritatea ce a format actul, D-l Ministru de finance cere a se lua dispozițiuni ca în cazul când vi se vor prezenta asemenea copii, să nu țineți seamă de legalizările lor, întru cât nu sunt date pe timuru legal cerut pentru copiile ce emană de la autoritățile publice.

Am onoare a vă comunica această cerere spre a o avea în vedere la ocaziune.

LEGEA
TOCMELILOR AGRICOLE

LEGEA¹⁾

TOCMELILOR AGRICOLE

din

23 MAIŪ 1893

CAPITOLUL I.

Despre tocmelile de lucrări agricole supuse legii de faşă.

Art. 1. Tocmelile de lucrări agricole supuse legii de faşă sunt:

a) Invoelile în bani prin cari cultivatorul se obligă a lucra, cu şioa saşă cu mēşura, la următorele muncī agricole: arat, semānat, grāpat dat cu tăvālugul, prāşitul, săpatul, seceratul, cositul, culesul, adunatul, treeratul şi că-

ratul la fēnārie, la arie şi la magazii de pe moşie;

b) Invoelile pentru închirierea pāmēnturilor de păşune (islaz saşă imaş) pentru care cultivatorul se obligă ca drept chirie să răspundă, pe lângă o plată în bani şi muncă;

c) Invoelile prin care se dă cultivatorului o întindere de pāmēnt pentru fēneţe, saşă arătură spre a'1 întrebuiņa pe séma lui, în schimbul căreia el se obligă a răspunde, drept chirie, o plată în bani orī în muncă, orī în parte

¹⁾ Acēştă lege este promulgată şi publicată în *Monitorul Oficial* No. 11 din 28 MaiŪ 1893. Ea modifică în mod radical vechea lege

a tocmelilor de lucrări agricole din 14 MaiŪ 1832. Aci o dăm ast-fel cum este astă-zī în vigóre.

din recoltă (dijmă). Aceste trei forme se vor putea combina cu condiție de a se determina prin contract partea de loc dată în dijmă, partea de loc dată pe muncă și partea de loc dată pe bani:

d) Invoelile pentru închirierea locurilor de pășune, de fânețe sau de arătură, pentru cari cultivatorul se obligă a răspunde plata în bani; transporturile de cereale la schele și gară, lucrul viilor și al grădinilor.

2. Clausele penale și actele de solidaritate în contractele de lucrări agricole sunt prohibite.

3. Contractele pentru pășciune (islaz) nu se vor putea încheia pe cap de vită, de cât cu indicațiunea întinderii de pământ pentru care se face închirierea.

4. Nici un contract agricol nu va putea stipula, în afară de muncă, dijmă și bani, o plată în natură ce nu ar fi produsul pământului închiriat.

5. Contractele pentru lucrări agricole nu se pot încheia de cât între cultivatorii agricoli, în persoană și între acei ce exploatează moșii, ori împuterniciții acestor din urmă.

Aceste contracte trebuie să cuprindă obiectul invoelii, prețul, natura și felul lucrării, precum și epoca la care să se execute.

CAPITOLUL II.

Despre formele la cari sunt supuse tocmelile agricole și despre termene.

6. Tote tocmelile pentru lucrări agricole, cuprinse în această lege, trebuie să fie autentificate de către consiliul comunal, prin îndeplinirea formelor prevădute la Cap. III de mai jos.

Autentificarea dată în asemenea condițiuni dă actului ordinea și puterea unui act autentic.

7. Numai autoritatea comunală a domiciliului muncitorului contractant este competentă a legalisa și înregistra contracte de lucrări agricole.

Muncitorul agricol, însă, poate încheia contracte agricole și în altă comună, sub condițiunea de a prezenta un certificat de la primarul domiciliului său, că nu are contractată o asemenea lucrare în comuna sa, sau că s'a angajat numai pentru o parte din munca ce poate executa.

Acest certificat vedit de primar, rămâne anexat la registrul tocmelilor, unde s'a înregistrat actul.

Refusul primarului de a libera un asemenea certificat constituie delictul de refuz de serviciu, legalmente datorit, și se pedepsește conform art. 190 din codul penal. Liberarea unui certificat fals se pedepsește conform art. 333 din codul penal.

Primarul care a legalizat contractul unui agricultor din altă comună, este obligat a comunica, cel mult în termen de trei zile, primarului comunei unde domiciliază agricultorul, copie legalizată după acest contract, sub luare de dovadă.

Primarul care va contraveni acestei dispozițiuni va fi, în cas de reclamațiune, pasibil de o amendă de la 50 la 100 lei.

8. Primarii și scriitorii comunei cari vor legalisa tocmeli de lucrări agricole a unor locuitori din altă comună, fără certificatul prevădit la art. 5, vor fi supuși la o amendă de 50-100 lei, în tolosul comunei, și persoană vătămătă rămâne în drept a cere

despăgubire pe calea ordinară pentru prejudiciul ce ar suferi din faptul primarului și al scriitorului.

9. Sunt de drept nule, îndată ce ar aduce vătămare unei a treia persoane, învoelele ce s'au făcut cu locuitorii din altă comună, fără să fi înfățișat certificatul prevăzut la art. 7.

10. Tocmelile pentru muncă nu pot fi îndeplinite de cât în localitatea pentru cari au fost contractate și numai la lucrarea cuprinsă în contract.

Ele nu pot fi cedate în nici un cas de cât de la agricultorul actual către cel ce l'ar succeda în exploatarea aceleiași moșii.

11. Tóte tocmelile de lucrări agricole prevădute la art. 1, al. a, nu se pot încheia de cât pe termen de un an; iar acelea prevădute la art. 1, al. b și c, se vor putea încheia pe termene până la cinci ani.

12. Anul agricol determinat prin prezenta lege începe la 1 ale lunii Martie și se termină la sfârșitul lunii Februarie care urmează.

13. Tocmelile agricole se vor putea încheia ori când în cursul anului, pentru anii următori imediați, pe termenele prevădute la art. 11.

Contractele de tocmeli agricole, însă, nu au puterea legală de cât din momentul ce au fost legalisate și înregistrate de autoritatea comunală.

Ori-ce tocmelă încheiată pentru alți ani de cât aceia ce urmează imediat, nu póte fi nici legalisată, nici înregistrată de autoritatea comunală.

CAPITOLUL III.

Despre înregistrarea și îndeplinirea tocmelilor agricole.

14. Fie-care consiliu comunal rural va avea un registru parafat și legalisat de comitetul permanent, în care se vor transcrie pe rând, după data prezentării lor, și se vor numerota, tóte tocmelile pentru lucrări agricole în întregul lor.

La sfârșitul fie-cărui act de tocmelă va urma subscrierea ambelor părți contractante și legalisarea consiliului comunal, contractasemnată de scriitorul comunei.

Persoanele cari nu știu carte pun degetul pe semnul crucei.

15. Contractele agricole nu vor putea fi legalisate de autoritatea comunală și trecute în registrul prevăzut la art. 14, de cât după ce se vor citi în fața și auzul părților contractante.

Părțile contractante vor declara prin graiú că cele cuprinse în contract sunt conform cu libera lor voință și că nu au să opună nici o contestațiune.

Dacă primarul sau ni-í unul din consilieri nu vor sci a scrie și a citi, formalitățile prevădute mai sus se vor îndeplini în prezența a două martori, cu știință de carte, propuși de locuitorii contractanți, cari vor fi cu preferință din localitate. Acești martori vor subsemna în josul actului, după semnăturile părților, că au fost față.

Îndeplinirea tuturor formalităților cuprinse în acest articol se va constata prin actul de legalisare sub pedepsă de nulitate a contractului.

16. Fie-care registru va cuprinde actele încheiate și legalisate de autoritatea comunală în

cursul unui an agricol.

Ele vor purta următorul titlu:

«Registru pentru tocmeli agricole.

«Judetul . . . . .

«Plasa sau Plaiul . . . . .

«Comuna . . . . .

«Anul agricol . . . . .»

Veri-ce răsătură, vearsare de cerneală, rupere sau schimbare de rind și de număr în aceste registre, va aduce primarului și scriitorului comunei, câte o amendă până la 50 lei.

La cas de faptă înadins și cu rea credință, pentru schimbarea numărului, modificarea, denaturarea cu violență, dregerea sau falsificarea actelor de tocmeli, primarul și scriitorul comunei, pe lângă amenzile de mai sus, se vor supune pedepselor prescise în codul penal.

17. În fie-care an agricol la finitul lunii Februarie, registrele tocmelilor de lucrări agricole se vor încheia de primar și consiliul comunal, se vor verifica printr'un membru delegat al comitetului permanent și se vor păstra în cancelaria comunei.

Părțile contractante pot cere ori-când să li se comunice copii legalizate după actele lor respective, din aceste registre și autoritățile comunale sunt datorate a le îndeplini cererea.

18. Consiliile județiane au dreptul de a revisui, printr'un delegat special, registrele de tocmeli agricole și a culege suințele de care vor avea necesitate. Ele sunt obligate să trimită comunelor, cel mult până la 1 Ianuarie al fie-cărui an, registrele formate conform art. 14 și 16.

19. Acei carei exploatăză moșii, fie proprietari, fie arendași, sunt datorii a socoti pe agricultori

la finitul fie-cărui campanii anuale, și a depune până la 1 Martie următor, la cancelaria comunei, listele de rămășițele de muncă și de bani rezultând din tocmeli agricole ce ar mai avea pe la locuitorii.

Mași sunt îndatorii a libera fie-cărui muncitor în parte chitanțe tipărite dintr'un registru cu matcă, pentru toate lucrările ce li s'au făcut după contracte, în cari se va arăta rămășițele sau lichidarea.

20. Sumele datorite pentru muncă nu pot fi reținute pentru vre-o altă datorie.

Nu intră în această restricțiune sumele împrumutate muncitorului spre a'și cumpăra instrumente și vite de muncă, întru cât aceste sume vor fi lichide și esigibile.

21. Nu se poate preface în contractări de muncă agricolă nici o datorie care provine din daraveri streine de lucrări agricole prevădute în această lege.

Sumele date muncitorului spre a'și cumpăra instrumente și vite de muncă, nu sunt cupriuse în restricțiunile de mai sus.

22. În cas când din cauza cultivatorului moșiei sau din nevoița muncitorului, socotelile nu sunt încheiate conform dispozițiilor art. 19, nevoița unuia sau a altuia se constată prin proces verbal încheiat de primar în urma prevestirei formale a părții îndărătnice, făcută prin autoritatea comunală, după cererea părții stăruitoare. În acest cas, socotela se va face în fața primarului asistat de un consilier și un scriitor. Ea devine îndatoritoare pentru amândouă părțile, cu drept de apel la judecătorul de plasă în termen de 15 zile de la comunicare.

23. Pentru rămășițele de muncă, muncitorii agricultorii se pot în-

voi a le executa în anul viitor, sau ale plăti în bani.

Plata se va regula după prețul muncii prevădută în contract, iar în lipsă de acesta după prețul curent în timpul când era să se facă munca.

Inscrisul prin care muncitorul se constituie dator pentru prețul rămășițelor de muncă, legalizat de autoritatea comunală, după formele prevăzute la art. 15, face credință înaintea justiției ca act autentic.

24. Nu se pot stipula dobândi la sumele rezultând din rămășițe de muncă, din oricare avansuri bănești sau din tocmeli agricole prevădute de prezenta lege.

25. Consiliile județene, în fiecare an, în cele dintâi ședințe din sesiunea lor ordinară, luând și avisul comițiilor agricole și consiliilor comunale rurale, vor constata prin tarife prețul muncii agricole anuale.

Aceste tarife vor fi întocmite în deosebi pentru fie-care regiune a județului (plaiuri, podgorii sau câmp), și pe diferitele epoci ale anului precum și pe natura și felul muncii, cu ziua sau cu măsura.

Ele vor servi ca norme de prețuri curente la lichidarea tocmelilor dintre părți când contractul n'ar fi stipulat prețul.

Tarifele ast-fel întocmite se vor publica prin Monitorul Oficial, și prin oricare alte mijloace locale, și vor sta afișate în cancelariile comunale respective, în tot cursul anului următor.

CAPITOLUL IV.

Despre jurisdicțiune și execuțiune.

26. Actele de tocmeli agricole, pentru lucrări agricole, făcute în

termenii prevăduți de această lege, sunt executorii. Ele se vor investi cu formula executorie de către consiliul comunal, după cererea părții interesate.

27. Execuțiunea contractelor se face de către primarul local și ajutătoarele sale, sau, în cas de dizolvare, de comisiunile interimare. Aceștia vor chema pe datorișii la lucrul pentru care s'au, tocmii cu contract. Când muncitorul se va împotrivi, cultivatorul are drept, prin concursul primarului și în prezența unui consilier comunal, să tocmescă alți muncitori pentru săvârșirea lucrului, după prețurile curente în localitate și la momentul lucrului, în socotela muncitorului ne-supus. Acest preț se va constata prin procesul-verbal de autoritatea comunală și se va îndeplini de primar, din averea debitorului, cu formele și sub rezervele articolului următor. Procesul-verbal de constatare al prețului nu este susceptibil de opoziție sau recurs.

În cas când nu s'ar găsi alți muncitori în locul celor cari nu s'au supus a executa muncile pentru cari fusese angajați, autoritatea comunală după cererea cultivatorului, va constata paguba ca 'i-a rezultat din această cauză. Acest proces-verbal se va înainta de îndată judecătorului de ocol, care va cita pe părți în termenul maximum de cinci zile de la cererea ce i s'ar face de partea stăruitoare.

Judecătorul se va pronunța, dacă se găsește estimățiune ajustă sau dacă voește a o completa prin noi dovezi sau cercetare la fața locului. În cazul acesta, el trebuie să se pronunțe în termenul maximum de zece zile.

Sentința judecătorului este fără opoziție pentru cei absenți și cu

apel numai întru cât condemnațiunile individuale ar întrece fiecare suma de trei sute lei. Apelurile se vor judeca asemenea de urgență, precădere și fără opozițiune.

28. Urmărirea și vîndarea averei debitorului, în ambele cazuri prevădute la articolul precedent, se face de către primar. Vîndarea se face în termen pe cinci zile libere de la înregistrarea procesului verbal de constatare al prețului, sau de la înregistrarea ordinului de execuțiune, dat de judecătorul de ocol. Termenul va fi de zece zile pentru cei absenți.

Vîndarea se va publica printr'un afiș alipit pe ușa primăriei. Afișul va coprinde și o vîndere, suma pentru care se face urmărirea și averea urmărită a debitorului. Oritorul fixază prețul de la care începe licitațiunea. Termenul vînderei se va face cunoscut debitorului, de către primar, de odată cu lipirea afișului pe ușa primăriei.

Contestațiunile de vîndare se vor adresa numai judecătorului de ocol și numai pînă în ajunul zilei fixate pentru vîndare. Ele se vor judeca fără apel. Judecătorul va putea suspenda vîndarea numai depunându-se suma pentru care se face urmărirea.

Hotărîrile date în urma vînderei nu vor avea nici un efect în privința cumpărătorului.

29. Se va putea urmări ori care avere a debitorului, afară de casa și pămîntul dobîndite prin legea rurală sau dobîndite în loturi mici în baza legii speciale pentru înstrăinarea bunurilor Statului și a legii pentru regularea proprietății imobiliare din Dobrogea, precum și averea pe care o scutesce legea de ur-

mărire. Vîndarea averei scutite este nulă deplin drept. Primarul care va săvîrși o asemenea vîndare se va pedepsi cu închisoare corecțională de la 15 zile pînă la două luni.

30. Ori care ar fi învoiala încheiată între cultivatorul de moșie și lucrătorul agricol, acesta nu va putea fi executat nici urmărit, conform legii de față, pentru două din zilele lucrătoare ale săptămînei, Vinerea și Sămbăta, cari sunt lăsate pentru propriile sale lucrări agricole cînd le va avea de făcut.

31. Cînd cultivatorul nu va plăti muncitorului la termenul stipulat prețul muncii făcute, sau în cas cînd termenul nu va fi stipulat îndată după efectuarea muncii, autoritatea comunală, în urma unei somațiuni formale făcute datornicului, după reclamațiunea muncitorului și în termen de cinci zile libere, va proceda la esecutarea debitorului pentru împlinirea prețului datorit, prin aceeași procedură prevădută la art. 25 de mai sus.

32. Contractele prin cari același muncitor se angajiază la mai multe persoane, se vor esecuta după ordinea în cari acele contracte vor fi fost trecute în registrul toamelelor agricole.

33. Cînd munca nu se pôte face din cauze independente de voința părților, locuitorul va fi obligat a face în același an alte munci agricole echivalente, dacã nu va fi angajat aiurea, sau va restitui banii dați pentru acea muncă fără dobîndă, fiind datorica considerată ca personală.

34. Ori cari ar fi obligațiunile isvorăse pentru sãten din faptul unui contract agricol, legea de față nu se aplică, în ceea ce privesce executarea, de cãt pãnã

la concurența de 10 hectare. Invoelile ce trec peste această li. mită se pot autentifica conform legii de față; executarea lor, însă, rămâne supusă dreptului comun.

35. Dispozițiunile articolului precedent nu infirmă prescripțiunile art. 23 privitoare la rămășițele de muncă.

36. După ce s'a terminat seceratul grânelor, culesul porumbului sau a altor plante, dijmuitul trebuie să se începă și să continue fără întrerupere, afară de cazul de forță majoră, cel mai târziu după zece zile, pentru fiecare categorie de recolte.

In cas de întârziere, fie din partea cultivatorului, fie din partea muncitorilor, dijmuirea se va face din oficiu de către primar asistat de către două consilieri, după care partea prezentă va fi liberă a 'și ridica partea ei de recoltă, îndeplinind mai întâi condițiile tocmelii privitoare la operația dijmuitului.

Primarul și consilierii vor constata această operațiune prin proces verbal, după care se va comunica copie legalisată părții absente, în termen cel mult de 24 ore.

Nu se va putea însă proceda la această operațiune, de cât numai în urma unei somațiuni formale din partea autorității comunale, în care se va arăta și dioa hotărîită pentru dijmuit.

37. Primarul sau loco-țiitorul lui care nu va fi executat dijmuirea în termenii prevăduți și nu va putea proba cazul de forță majoră, va fi supus la o amendă de două lei de fie-care hectar nedijmuit. In cas de insolvabilitate, amenda se va preface în închisóre, socotindu-se o di drept 10 lei, fără ca această închisóre

să pótă trece peste 30 zile.

38. In cas de contestațiune la măsurătórea pogónelor sau fălcilor date în lucru sau în chirie, primarul comunei este dator a verifica măsurătórea și a o constata prin proces-verbal.

CAPITOLUL V.

Sanctiuni și penalități.

39. Tóte plângerile provenite din tocmeli agricole se vor judeca de către instanțele judiciare ordinare ale locului unde tocmela trebuie să se esecute, după legile în vigóre relative la competență.

Prin acesta însă nu se va suspenda esecutarea prevăduită la art. 27 și 28.

Judecata se va face de urgență și fără plată de timbru.

40. Ori-ce pretențiuni, rezultând din tocmeli agricole, din veri-ce parte, se prescriu în termen de două ani de la espirarea termenului de răfuială prevăduț în legea de față, dacă în acest interval nu a urmat reclamațiune.

41. Primarul și ajutórele sale oa-i, cu rea crednță, va refusa să procedă la esecutarea contractelor de munci agricole, conform art. 27, 28, 36 și 33 din legea de față, se vor pedepsi cu închisóre de la 15 zile la două luni, sodatorându-se a plăti și dannele isvorite din acest delict.

Iar dacă din parte-le nu va fi fost de cât o simplă negligență, atunci vor rămânea răspundători de daune către partea vătămată.

42. Primarul și ajutórele sale, cari, fie prin înțelegere cu una din părți, în vedere de vre-un folos, fie prin alte manopere frauduloșe, vor trece peste atribuțiunile lor determinate prin presenta lege,

înregistrând sau executând acte abătute de la dispozițiile legii, ori executându-le prin călcarea legii, sau săvârșind și alte abateri prevăzute în legea penală, se vor face culpabili de delictul de abus de putere și se vor pedepsi ca atari, conform art. 17 și 18 din codul penal.

43. Primarul și scriitorul comunei, cari nu se vor conforma prescripțiilor art. 14, 15 și 17 din prezenta lege, făcând ceia ce legea interzice de a face sau nefăcând ceia ce legea ordonă de a face, se vor pedepsi conform codului penal ca falsificatori de acte publice.

Nu se pot sustrage de la penalitatea prevăzută mai sus primarii și consilierii respectivi, sub cuvânt că ar fi primit ordinele scrise sau verbale de la autorități superioare pentru legalizarea sau nelegalizarea, pentru executarea sau neexecutarea, unui act de tocmelă agricolă.

44. Cultivatorul care va fimo-mit lucrătorii altuia, sau care va

fi angajat sătenii fără a le cere un certificat de la primăria de unde sunt localnici, prin care să ateste că ei nu sunt datori, sau că și au îndeplinit deja datoriile de muncă contractate cu alții, vor fi pasibili de daune-interese către persoana lezată, după ce vor fi puși în întârziere prin primarul local.

Primarul care nu va notifica somațiunea în termen cel mult de 24 ore de la primire va fi pasibil de închisoare de la 5 până la 30 zile.

45. Părțile cari nu vor să beneficieze de dispozițiunile legii de față sunt în drept de a contracta tocmeli agricole sub imperiul dreptului comun.

46. Contractele agricole încheiate sub regimul legii din 1892 rămân lucrătoare până la expirarea termenului stipulat în ele.

47. Tote legile și dispozițiunile atingătoare de tocmeli agricole și executarea lor, contrarii legii de față, sunt și rămân desființate.

INDEX ALFABETIC
LA
LEGEA TIMBRULUI

INDEX ALFABETIC

— LEGEA TIMBRULUI —

A

	<i>Articolul</i>
Acceptațiunile de donațiuni, făcute prin act separat, timbru fix, lei 10	21 § 9
Actele de adopțiune , timbru fix, lei 2	19 § 4
Actele de orî-ce fel, precum citațiunile ce se transmit de portărei, timbru fix, lei 1	18 § 17
Actele prin care se deferă sau se referă jurământ la judecătoriile de pace, timbru fix, lei 1	18 § 19
Actele prin care se deferă și se referă jurământ decizoriu la tribunale și curți, timbru fix, lei 5. Când valoarea litigiului trece de 300 lei, timbru fix, de lei 25	22 § 2 22 § 2
Actele de evaluare și expertiză când valoarea trece de 1000 lei, timbru fix, lei 10	21 § 20
Actele , corespondența și actele de procedură făcute după cererea creditelor agricole, scutite	29 § 26
Actele de administr. publică ale Statului, județe-	

	<i>Articolul</i>
lor și comunelor, scutite	29 § 1
Actele de adopțiune, timbru fix, lei 2	19 § 4
Actele de comptabilitate ale stabilim. de bine-facere, scutite	29 § 12
Actele de procedură în casurile prevădute de art. 57, scutite.	59
Actele de procedură, de la cererea în judecată până la definitiva executare a hotărârii, la judecătoriile comunale, scutite	29 § 19
Actele de procedură în materie penală, scutite	29 § 11
Actele de procedură la judele de ocol când face oficiu de judec. comunale, scutite	29 § 19
Actele de procedură urmate după contestațiile făcute de administr. timbrului, conform art. 48, scutite	29 § 20
Actele diplomatice și actele făcute după comisiuni rogatorii din străinătate, scutite	29 § 2
Actele justificative, anexate la mandatele de plată, emanate de la funcționarii publici, scutite	29 § 7
Actele prevădute prin art. 171 legea poliției veterinare, scutite	29 § 25
Actele stării civile, și copiile lor legalisate din comunele rurale, scutite	29 § 6
Actele transmise de portărei, de funcționari sau, agenți administrativi, timbru fix, lei 2	19 § 8
Acțiuni, petițiunile de intentarea unei acțiuni la judele de ocol, timbru fix, lei 1	18 § 1
Acțiuni, petițiunile de intentarea unei acțiuni la tribunal, timbru fix lei 10; plus taxa spec., lei 20.	20 § 2
Acțiuni, transmisiunile de acțiuni, obligațiuni și cupóne ale societăților civile și comerciale, și girarea efectelor la ordin, timbru proporțional, scutite	25 § 2
Acțiunile și obligațiunile societăților în nume colectiv, anonime sau în comandită și cupónele lor, prop., lei 0,10%	25 § 3

Acțiunile și obligațiunile societ. străine; titlurile împrumuturilor statelor și comunelor străine negociate în țară, timbru proporțional lei 0,10‰.	25 § 4
Adeverințele de predare, plată sau descărcare când nu sunt scrise pe actul supus deja timbrului, timbru fix, lei 0.10	15 § 2
Adeverințele pentru ajutoare la neputincioși de stabilim. publice sau comitete de bine-facere, scutite	29 § 17
Adeverințele și chitanțele date de societăți și antreprenori pentru operațiunile ce fac, timbru fix, lei 0.10	15 § 5
Adopțiuni, actele de—, timbru fix, lei 2	19 § 4
Adopțiuni, petițiunile ce se dau curții de apel în cazul art. 321 c. civ., timbru fix, lei 0.25; scutite de taxa specială de 100 lei	16 § 5; 29 § 8
Advocat, cărțile de advocatură timbru fix, lei 25.	22 § 6
Amanet, creanțele de împrumut cu—, t. proporțional lei 0.10‰	25 § 1
Anulare de concordat: cererile de—, timbru fix, lei 10; plus taxa specială, lei 20	20 § 2
Apelurile contra hotăririlor judec. comunale și de ocóle, când cele din urmă judecă ca judec. comunale, scutite	29 § 21
Apelurile contra hotăririlor tribunalelor, arbitrilor, contra încheerilor consiliilor de recrutație pentru starea civilă, afară de contestațiunile la stabilirea etății, timbru fix, lei 20; plus taxa specială, lei 100	21 § 5
Apelurile contra sentințelor de adopțiuni, timbru fix, lei 0,25; taxă specială scutite	16 § 5; 29 § 8
Apelurile la curtea de compturi contra încheerilor comitetelor permanente, timbru fix, lei 0.25.	16 § 6
Apelurile la tribunal contra cărților de judecată, timbru fix, lei 5	20 § 6
Apelurile tătorilor sau consilierilor de familie con-	

tra hotăririlor trib. relative la încheerile cons. de familie, scutite	29 § 8
Arbitri , sentințele arbitrilor, super-arbitr., și copile lor, timbru fix, lei 2	19 § 1
Arendări , contractele de—, scrise sau verbale, pe mai mult de 1 an, timbru propor., lei 0.50%	26 § 1
Arendări , contr. de—, scrise sau verbale, pe 1 an sau mai puțin, timbru proporțional, 0.25%	26 § 1
Arendări , contr. de—, scrise sau verbale, pe mai puțin de 3 luni, propor., scutite	26 § 1
Arendări de păduri, taxa de înregistrare, lei 2%	33 § 1
Asigurări , contractele sau polițele de—, proporțional, lei 0.50%	26 § 2
Autorisarea inginerilor hotarnici de a procedea la hotărnicii, timbru fix, lei 10	21 § 22
Autorisare , cereri de—, pentru complectarea capacității femeii măritate, și pentru a înstrăina și ipoteca imobilul dotal, timbru fix, lei 5	20 § 15
Autorisare , cereri de—, pentru părăsirea domiciliului conjugal, timbru fix, lei 10	21 § 24
Autorisarea femeilor măritate și a minorului emancipat de a putea face comerț, t. fix, lei 5	20 § 31
Autorisațiuni , încheerile de—, date de trib. în casurile prevăzute de cod. civ., afară de cele date în cestiuni de administr. averii minor. și interdișilor, timbru fix, lei 5	29 § 23
Avisurile de ridicarea mărfurilor, t. fix, lei 0.10	15 § 4

B

Banca Națională , creanțe de împrumuturi pe depozite, timbru proporțional, lei 0,10 30%	25 § 1
Baleiuri , bilete de vite, timbru fix, 0,10 bani	15 § 7
Bastimente , actele de romanisațiunea bastimentelor, timbru fix, lei 25	22 § 5
Bilanțul comercianților de încetarea plăților, timbru fix, lei 5	20 § 30

Bilete de trecere peste hotare pentru 48 ore, bilete de identitate (legitimațiune pentru călătorii său șederi în țară) timbru fix, lei 0.25	16 § 4
Bilete pentru vândări de vite. timbru fix, lei 0.10.	15 § 7
Biletele la ordin, polițele și efectele comerciale, făcute în țară sau trase asupra străinătății, și vice-versa, timbru proporțional, lei 0.10 ⁰ / ₀	25 § 5
Bisericile de mir, corespondența epitropiilor lor cu primăria de care depind, scutite	29 § 24
Biuroū vamal , declarațiunile, t. fix, 0,25 bani .	16 § 3
Borderouri și copiile lor. timbru fix, lei 0.10. .	15 § 3
Buletinuri date de antreprenorii de transport și căile ferate comisionarilor sau conductorilor drept cărți de carat, timbru fix, lei 0.50	17 § 2

C

Capacitatea femeii măritate , autorizarea dată de bărbat, timbru fix, lei 5	20 § 15
Casa de depuneri , actele de creanțe pentru efectuarea depozitului, timbru propor., 0,10 ⁰ / ₀ .	25 § 1
Cărți de carat , buletine date de antreprenorii de transport, comisionarilor, t. fix, 0,50 bani .	17 § 2
Cărțile de advocatură, timbru fix, lei 25	22 § 6
Cărțuții de încărcare, timbru fix, lei 0.50	17 § 2
Cauțiune , actele de constituirea ei, t. fix, lei 5 .	20 § 13
Cecuri , librete de —, fila: timbru fix, lei 0.10	15 § 1 lit. c
Cercetări locale , procesele-verbale de —, în materie civilă, timbru fix, lei 1	18 § 11
Cererile de autorizarea femeii măritate și a minorului emancipat de a putea face comerț, timbru fix, lei 5	20 § 31
Cererile de autorizare pentru completarea capacității femeii măritate, și pentru a înstrăina și ipoteca imobilul dotal, timbru fix, lei 5	20 § 15
Cererile de autorizare pentru părăsirea domiciliu-	

	<i>Articolul</i>
lui conjugal, timbru fix, lei 10	21 § 21
Cererile de interdicțiune, afară de cele făcute de procuror care sunt scutite, timbru fix, lei 5	20 § 10
Cererile de redeschiderea proceselor la judec. de ocole; timbru fix, lei 1	18 § 15
Cererile de redeschiderea proceselor la tribunale, apel, casație, timbru fix, lei 5	20 § 21
Cererile de separațiune de patrimonii făcute de soție, timbru fix, lei 10; plus taxa specială lei 20	20 § 2
Cererile de vânzarea bunurilor în baza unui titlu executoriū, timbru fix, lei 10	21 § 1
Cererile de vânzarea bunurilor în baza unui titlu executoriū emanat de la judec. de ocole, timbru fix, lei 1	21 § 1
Cererile formate de soții reclamantii în cazul art. 222 c. civ. timbru fix, lei 10	21 § 23
Cererile în judecată a creditelor agricole și actele de procedură scutite	29 § 26
Cererile în materie electorală, scutite	29 § 13
Cererile pentru anularea concordatelor. timbru fix, lei 10; plus taxa specială de lei 20	20 § 2
Cererile reconvenționale la judec. de ocole, timbru fix, lei 1	18 § 1
Cererile reconvenționale la tribunale, timbru fix, lei 10; plus taxa specială de lei 20	20 § 2
Cererile de revizuire precum și recursurile ve- nite de la Curtea de Compturi, timbru fix, 0,25.	16 § 7
CertIFICATELE constatătoare că nu s'a făcut opos., apel, recurs contra cărților de judecată ale ju- dec. comunale și de ocole, când aceste din urmă judecă ca judec. comun., scutite	29 § 23
CertIFICATELE date de autorit. publice, judiciare sau adminis., afară de certificatele cerute de au- torit. penale și cele de liberare de serviciu date militarilor, timbru fix, lei 1	18 § 6
CertIFICATELE date de primării și alte autorități	

militarilor activi, până la sub-locot., pentru serviciu, scutite	29 § 10
CertIFICATELE date particularilor de starea sanitară a unei localități, scutite	29 § 16
CertIFICATELE de sărăcie, scutite	29 § 16
CertIFICATELE (garanțiile) formate conform art. 108 legea poliției rurale, și cele ce se cer pentru darea permisiunii de trecere peste fruntari, timbru fix, lei 1	18 § 22
CertIFICATELE medicale, afară de cele cerute de procuror, timbru fix, lei 1	18 § 7
CertIFICATELE medicale date soldaților, până la sub-locot. exclusiv, relative la serviciul lor, scut.	29 § 10
CertIFICATELE veterinarilor oficiali și primarilor de proveniența și sănătatea vitelor și a produselor lor brute; extractele după cadastrul vitelor din zona preventivă, scutite	29 § 25
CertIFICATELE veterinarilor sau medicilor pentru tăerii de vite, timbru fix, lei 1	18 § 8
CESIUNI de acțiuni, obligațiuni și cupoane a societăților civ. și com. proporț., scutite	25 § 2
CESIUNI de creanțe și alte drepturi incorporale, timbru proporțional, lei 0.10%	25 § 2
CESIUNI de drepturi succesoriale, taxa de înregistrare, lei 2%	33 § 6
CHEMĂRILE în garanție la judele de ocol, timbru fix, lei 1	18 § 1
CHEMĂRILE în garanție la tribunal, când nu sunt făcute odată cu acțiunea principală, timbru fix, lei 10; plus taxa specială, lei 20.	20 § 2
CHITANȚELE de ajutorul dat săracilor de stabilimentele publice și comitetile de bine-facere, scutite	29 § 17
CHITANȚELE de plata impozitelor și cele liberate de antreprenorii veniturilor publice, scutite	29 § 5
CHITANȚELE funcționarilor publici de primirea sa-	

lariului de la administr. respective, scutite . . .	29 § 27
Chitanțele sau procesele-verbale de predarea către părți, prin portărei, a hotărîrilor judecătorești, timbru fix, lei 1	18 § 3
Chitanțele sau procesele-verbale de predarea sentințelor arbitrale, timbru fix, lei 2	19 § 2
Chitanțele și adevărțile date de societăți și antreprenori pentru operațiunile lor, t. fix, lei 0.10	15 § 5
Chitanțele și adevărțile de plată, descărcare și predare, când nu sunt scrise chiar pe actul supus deja timbrului, timbru fix, lei 0.10	15 § 2
Cidule făcute de agenții polițienesci, conform legii judec. de ocóle, precum și în alte cazuri, timbru fix. lei 0.10	15 § 6
Cițaiunile în materie electorală, scutite	29 § 13
Cițaiunile și ori ce acte predate părților de portărei și alți agenți, nesupuse la taxe mai mari, timbru fix, lei 2	19 § 8
Comandamentele transmise de portărei sau alți agenți, timbru fix, lei 2	19 § 6
Comisiuni-rogatorii , actele făcute dupe comis, rogat. din străinătate, scutite	29 § 2
Comodat , contractele de—, timbru fix, lei 1	18 § 9
Compromis , actele de compromis, pentru numirea arbitrilor, timbru fix, lei 5	20 § 21
Compturile și copiile lor, timbru fix. lei 0.10	15 § 3
Compturile tutorilor, scutite	29 § 8
Compunerea listei juraților: reclamațiunile la care pöte da loc, scutite	29 § 14
Concediile și patentele de sănătate, date vaselor plutitoare, timbru fix, lei 10	21 § 14
Concluziunile scrise și memoriile date judecătörilor în procese, timbru fix, lei 2	19 § 5
Concordat , actele de—, timbru fix, lei 10.	21 § 12
Concordat , cererile de anularea lui, timbru fix. lei 10; plus taxa specială de lei 20	20 § 2

Concordat , opozițiunile la omologarea lui, timbru fix, lei 5	20 § 27
Constatare ile ordonate de autorit. adminis. în cas de contestațiuni, în interesul unei părți, timbru fix, lei 1	18 § 4
Construcțiuni , permisiunea de a construi în comune urbane, timbru fix, lei 5	20 § 18
Contestațiunile contra hotărârilor judec. comunale și de ocóle când judecă ca judec. comunale, scutite	29 § 21
Contestațiunile la hotărnicii, timbru fix, lei 20; plus taxa specială de lei 50	21 § 6
Contestațiunile la popriri în mâna terțiilor, timbru fix, lei 10	21 § 18
Contestațiunile la tabloul de ordineă creditorilor, timbru fix, lei 5	20 § 27
Contestațiunile sau opozițiunile contra execuțiunei silite bäsată pe titlu executoriu, timbru fix, lei 20: plus taxa specială de lei 50	21 § 6
Contestațiunile sau opozițiunile contra seq.-asigurător, conform art. 610 urm. pr. civ., timbru fix, lei 10	21 § 17
Contestațiunile sau opozițiunile contra seq.-asigurător și popririlor la judele de ocol, t. fix, l. 1	18 § 2
Contestațiunile sau opozițiunile la punerea sigilielor, afară de casul când sunt puse din oficiu, timbru fix, lei 5	20 § 8
Contractele de arendare sau închiriere scrise sau verbale, cu durata de la 1 an în sus, timbru proporțional, lei 0.50%	26 § 1
Contractele de arendare sau închiriere, scrise sau verbale, cu durata de 1 an sau mai puțin, timbru proporțional, lei 0.25%	26 § 1
Contractele de arendare sau închiriere pe mai puțin de 3 luni, timbru proporțional, scutite	26 § 1
Contractele de căsătorie când trec de 100 lei,	

timbru fix, lei 5	20 § 9
Contractele de căsătorie mai mici de 1500 lei, scutite de ori ce taxă	20 § 9
Contractele de comision și mandat, când onorariul e de 100 lei sau mai mare, taxa de înregistrare, lei 0.50%	32 § 3
Contractele de comodat, timbru fix, lei 1.	18 § 9
Contractele de cumpărare și vânzare de produse timbru fix, lei 1; taxa de înreg. scutite	18 § 10, 33 § 5
Contractele de deposit timbru fix, lei 1	18 § 9
Contractele de exploatare de cariere, puțuri de păcură și petrol, când prețul va fi în bani timbru prop., lei 2%	33 § 1
Contractele de sequestru convențional timbru fix lei 1	18 § 9
Contractele de societăți civile sau comerciale timbru fix, lei 10	21 § 2
Contractele pentru lucrări, transporturi, furnituri, etc. încheiate chiar cu autorit. publice, când prețul trece de 500 lei timbru fix, lei 10	21 § 3
Contractele pentru lucrări, transporturi, furnituri, etc., când prețul nu trece de 500 lei timbru fix, lei 2	19 § 7
Contractele sau actele pentru darea în întreprindere a perceperii veniturilor comunale, județene sau ale statului timbru proporțional lei 0,50%	26 § 3
Contractele sau învoelile, chiar verbale, pentru lucrări cu stat, județe, comune, stabilim. publice, de la 500 lei în sus; precum și cele între particulari dacă vor fi constatate prin acte scrise taxa de înreg. lei 0,50%	32 § 2, 4
Contractele sau polițele de asigurare proporț., lei 0,10%	23 § 2
Copile actelor de împărțire voluntară timbru fix, lei 10.	21 § 16
Copile actelor de vânzare mobilă și imob. peste	

	<i>Articolul</i>
1000 lei timbru fix, lei 10.	21 § 4
Copiile actelor judecătorești legalizate pentru conformitate, timbru fix, lei 1.	18 § 18
Copiile constatărilor ordonate de autorit. adminis. timbru fix, lei 1.	18 § 4
Copiile de compturi, borderouri, facturi, timbru fix, lei 0,10.	15 § 3
Copiile de tot felul, ce se predau părților uă dată cu citațiunea timbru fix, lei 0,50	17 § 1
Copiile dupe protestele polițelor și biletelor la ordin timbru fix, lei 1.	18 § 18
Copiile legalizate dupe actele stării civile din com. rurale scutite.	20 § 6
Copiile legalizate dupe hotărârile jud. de ocôle, tribunal., apel, casație, timbru fix, lei 1.	18 § 5
Copiile ordonanțelor de adjudecare la vëndări, timbru fix lei 10.	21 § 4
Copiile petițiunilor de intentarea unei acțiuni la prima instanță, sau de apel, recurs timbru fix lei 0,50.	17 § 1
Copiile proceselor-verbale dresate de portărei sau alți agenți adminis. în beneficiul unei părți, afară de cele la darea citațiilor care sunt gratuite, timbru fix, lei 1.	18 § 12
Copiile sentințelor arbitrale, tim. fix lei 2	19 § 1
Copiile și extractele încheerilor inginerilor hotarnici, timbru fix, lei 1.	18 § 13
Copiile testamentelor, timbru fix, lei 5	20 § 16, 17
Corespondența epitropiilor bisericelor de mir cu primăriile de care depind, scutite	21 § 24
Corespondența , actele și cele de procedură ale creditelor agricole, scutite	29 § 26
Creanțe , actele de creanță și zapisele de împrumuturi chirografare sau cu amanet, afară de ale sătenilor pentru sume mai mici de 100 lei care sunt scutite, timbru prop. lei 0,10 %	25 § 1

Creanțele și zapisele de împrumuturi pe depozite la banca națională sau la casa de depuneri, pe termen maxim. de 120 zile, propor. lei 0.10³‰.	25 § 1
Creditul agricol, cererile în judecată corespunzătoare și actele de procedură, scutite.	29 § 26
Cupónele societăților, la acțiuni și obligațiuni, și la titlurile împrumut. statelor străine, proporț. lei 0,10 ‰.	25 § 3, 4
Curtea de compturi, decisiunile ei, adeverințele și procesele-verbale de predarea lor, scutite.	29 § 18

D

Data certă, legalizarea datei sau a semnăturii la o autoritate publică, timbru fix, lei 1.	18 § 21
Data certă, legalizarea datei sau semnăturii de autorități judiciare sau legațiuni, t. fix, lei 5.	20 § 19
Decisiunile curții de compturi, adeverințele și procesele-verbale de predarea lor scutite.	29 § 18
Declarațiunile comercianților de încetarea plăților și bilanțul ce depun la tribunal t. fix, lei 5	20 § 30
Declarațiunile de emancipare tim. fix, lei 5.	20 § 1
Declarațiunile de obiecte și bani ce se trimit prin poștă timbru fix, lei 0,10.	15 § 4
Declarațiunile la biourile vamale și cele de vîrsări de bani la casele publice tim. fix lei 0,25.	16 § 3
Decorațiuni străine, cererile de exequator tim. fix, lei 50—200	23
Decorațiuni străine, cererile de exequator de către militarii activ. pînă la căpit. inol. scutite.	23 § 2
Deferirea și referirea jurămîntului la judele de ocol timbru fix, lei 1	18 § 19
Deferirea și referirea jurămîntului la curți și tri-	

bunale când valoarea litigiului e mai mică de 300 lei timbru fix, lei 5	22 § 2
Deferirea jurământului la curți și tribunale când valoarea litigiului e de la 300 lei în sus timbru fix, lei 25; iar referirea lui tim. fix, lei 5	22 § 2
Deposit, contractele de—timbru fix, lei 1.	18 § 9
Diplomele de liberă practică a medicilor, veterinarilor, chirurg., dentist., și farmacist. t. fix lei 10	21 § 21
Divorț cererea de—timbru fix, lei 5; plus taxa specială de l. 200; iar pentru sătenii taxa sp. este l. 20.	20 §-25
Divorț, cererea soțului reclamant în cazul art. 222 c. civ. timbru fix, lei 10.	21 § 23
Donațiunile și acceptațiunile lor făcute prin act separat, timbru fix, lei 10	21 § 8, 9
Donațiunile date colateralilor până la gradul 4 inclusiv taxa de înreg. lei 3 %	34
Donațiunile date colateralilor de la gradul 5 în sus, înreg. l. 6 %	34
Donațiunile date străinilor și persoanelor morale afară de cele de la art. 30, taxa de înreg. lei 9 %	34
Donațiuni, întoarcerile de—în cazul art. 825 cod civ. a bunurilor dăruite colateralilor până la gradul 4 inclusiv lei 3 %	34
Donațiuni, întoarcerile de—în cazul art. 825 c. civ. a bunurilor dăruite colateralilor de la gradul 5 în sus, înreg., lei 6 %	34
Donațiuni, întoarcerile de—, în cazul art. 825 c. civil, a bunurilor dăruite străinilor și persoanelor morale, afară de cele de la art. 30, taxa de înregistrare, lei 9 %	34
Donațiunile și legatele date comunelor, județ., stabilim. publice de bine-facere și instrucțiune din țară, taxa de înreg., scutite.	34
Dotă, donațiunile cu titlu de dotă, înreg., scutite.	34
Dovezile de primirea citațiilor și procesele-verbale de înmânarea lor, scutite	19 § 8

Doveđile luate de inginerii hotarniciei pentru predarea citațiilor și hotărnicicilor, scutite . . .	19 § 8

E

Efecte de comerț, timbru prop., lei 0,10% . . .	25 § 5
Emanăpire , declarațiunii de—timbru fix, lei 5 . . .	20 § 1
Esecuțiuni silite , vânzarea mobil. și imobil., t. fix, 10 lei c6la	21 § 1
Eșire din indivisiune, cererile de—timbru fix, lei 10 . . .	21 § 15
Estracte după cadastrul vitelor din zona preventivă, scutite	29 § 25
Estracte după încheerile inginerilor hotarniciei, t. fix, lei 1	18 § 13
Evaluare și expertiză (actele de) mobile și imobile de la 1,000 lei în sus, (timbrul se plătește pentru fie-care imobil), timbru fix, lei 10 . . .	21 § 20
Evaluare și expertisă (actele de) mobile și imobile până la 1,000 lei inclusiv, timbru fix, lei 1 . . .	18 § 20
Evaluare imobiliară care nu trece de 1000 lei, timbru fix, 10 lei c6la	21 § 20
Expertiză , evaluarea mobil. și imobil. care trec peste 1000 lei, timbru fix, 10 lei c6la	21 § 20

F

Facturile originale și copii, timbru fix, lei 0,10 . . .	15 § 3
Fidejusiune , actele de—când nu se fac chiar pe actul original, timbru fix, lei 5	20 § 12
Firme , cererile pentru înscrierea lor în comunele rurale, timbru fix, lei 2	19 § 10
Firme , cererile pentru înscrierea lor în comunele urbane, timbru fix, lei 5	20 § 29

Articolul

Foile dotale, vezi contractele de căsătorie.

Furnituri, contracte de învoeli, timb. înreg. 1.00% 32 § 2

G

Gagiū, actele de constituirea lui, timbru fix, lei 5 27 § 13

Garanție, chemare în — la judele de ocol, timbru fix, lei 1 . . . . . 18 § 1

Garanție, chemare în — la tribunal, când nu este făcută odată cu acțiunea principală, timbru fix, lei 10; plus taxa specială, lei 20 . . . . . 20 § 2

Garanție personală, actele de — când nu se fac pe chiar actul original, timbru fix, lei 5 . . . . . 20 § 12

Garanțiile, certificatele formate conform art. 103 legea poliției rurale, și cele ce se cer pentru liberarea pașaportelor, timbru fix, lei 1 . . . . . 18 § 22

Glirarea efectelor la ordin, timbru prop., scutite . 25 § 2

H

Hotărârile judec. de ocóle, trib., curț. și casației; încheerile preparatorii, scutite . . . . . 18 § 5

Hotărnicii, încheerile inginerilor hotarnicii, copile și extractele lor, timbru fix, lei 1 . . . . . 18 § 13

Hotărnicii, ordonanțele de autorisarea inginerilor a face hotărnicii, timbru fix, lei 10 . . . . . 21 § 22

Hotărnicii, executarea lor, timbru fix : 1 leū oála 18 § 11

I

Identitate, bilete de identitate, t. fix, 0,25 banī . 16 § 4

Impărțiri voluntare : actele de — și copile lor, t.

fix, lei 10	21 § 16
Imprumuturi chirografare sau cu amanet (actele de—), afară de ale sătenilor pentru sume mai mici de 100 lei, timbru propor., lei 0,10%	25 § 1
Imprumuturi pe depozite la Banca națională și Casa de depuneri pe termen cel mult 120 zile, t. propor., lei 0,10 30%	25 § 1
Incetarea plăților comerc. (declarațiunile—), timbru fix, lei 5	20 § 30
Incheerile inginerilor hotarnici, timbru fix, lei 1	18 § 13
Incheerile pentru autorizațiunile ce, conform cod. civil, trebuie date de trib., afară de cele de la art. 29 § 8, timbru fix, lei 5	20 § 23
Incheerile preparatorii ale judec. de ocóle, trib., apel, casație, scutite	18 § 5
Incheerile trib. și consil. de familie relative la administrarea averei minor. și interdișiilor, scutite	29 § 8
Inchirieri , contractele de—, scrise sau verbale, de la 1 an în sus, timbru propor., lei 0,50%	26 § 1
Inchirieri , contractele de—scrise sau verbale, pe 1 an sau mai puțin, proporțional, lei 0,25%	26 § 1
Inchirieri , contractele de—scrise sau verbale, pe mai puțin de trei luni, timbru propor., scutite	26 § 1
Indigenate , cererile de—, timbru fix, lei 25	22 § 4
Indivisiune , cererile pentru eşire din—, timbru fix, lei 10	21 § 15
Inginer hotarnic , încheerile lor, t. fix, lei 1	18 § 13
Inscrierea firmelor comerciale din com. rurale, cererile de—, timbru fix, lei 2	19 § 10
Inscrierea firmelor comerciale din com. urbane, cererile de—, timbru fix, lei 5	20 § 29
Inscripțiunii , cererile de — pentru privilegiu și ipotecă, și reînnoirea lor, timbru fix, lei 5	20 § 14
Inscripțiunile ipotecilor legale, timbru fix, și taxa de înregistrare, scutite	29 § 9; 32 § 1
Interdicțiunii , cererile de — afară de cele urmă-	

	<i>Articolul</i>
rite de procuror, timbru fix, lei 5	20 § 10
Intervențiunile la judele de ocol, t. fix, lei 1	18 § 1
Intervențiunile la tribunal, timbru fix, lei 10; plus taxa specială, lei 20	20 § 2
Intörcerile de bunuri dăruite, în cazul art. 825 c. civ., conform distincțiunilor stabilite la suc- cesiuni	33 § 3
Intreprinderi , contractele de—lucrări, transpor- turi, furnituri, etc., până la 500 lei inclusiv, tim- bru fix, lei 2	19 § 7
Intreprinderi , contractele de—lucrări, transpor- turi, furnituri, etc., peste 500 lei, t. fix, lei 10	21 § 3
Intreprinderi , contractele de — pentru percepe- rea veniturilor comunale, județ, saū ale statului, proporțional, lei 0, 50%	26 § 3; 27
Ipoteci , actele de—, fără să mai fie supuse la tim- bru propor., când creanța se constată prin în- suși actul de ipotecă, taxa de înreg., lei 0, 50%	32 § 1
Inventariile făcute de judele de ocol și tribunal în materie de succesiuni și falimente, t. fix, lei 1	18 § 14
Invoelile agricole, scutite de taxa de legalizare și de timbru	29 § 15

J

Jurământ , actele de deferirea și referirea lui la judele de ocol, timbru fix, lei 1	18 § 19
Jurământ , actele de deferirea și referirea lui la curți și tribunale când valoarea litigiului e mai mică de 300 lei, timbru fix, lei 5	22 § 2
Jurământ , actele de deferirea lui la curți și trib. când valoarea litig. e de la 300 lei în sus timbru fix, lei 25	22 § 2
Jurământ , actele de referirea lui la curți și trib. când valoarea litig. e de la 300 lei în sus timbru	

fix, lei 5	23 § 2
Jurii , reclamațiunile la care pot da loc compunerea listei juriului, scutite	29 § 14
Jurnalele , trib. și ale consil. de familie relative la administr. averii minor. și interdis. scutite	29 § 8

L

Legalizare , actele pentru care se cere de la nă autorit. publică legalizarea datei, semnăturii sau certificarea pentru conformitate, când nu sunt supuse la o taxă mai mare, timbru fix, lei 1	18 § 21
Legalizare , actele pentru care se cere, de la autorit. judecătorești, legațiuni, agenții, consulat române, legalizarea datei sau a semnăturii, dacă nu sunt supuse la o taxă mai mare, timbru fix, lei 5	20 § 19
Legalizarea , învoielor agricole, scutită	29 § 15
Legalizarea , petițiunilor și actelor sătenilor, de autoritățile comunale și administrative, timbru fix, lei 0,25	16 § 2
Legalizările sau autentificările făcute de judec. comunale, timbru fix, lei 0,25	34
Legalizările sau autentificările făcute de judec. de ocóle, timbru fix, lei 1.	34
Legatele deferite ascendenților, descendenților și soților, înreg., scutite.	34
Legatele deferite colateralilor pêne la gradul 4 inclusiv, înreg., lei 3 0/0.	34
Legatele deferite colateralilor de la gradul 5 în sus, înreg., lei 6 0/0.	34
Legatele deferite străinilor și persónelor morale, afară de cele prevădute la art. 30, înreg. lei 9 0/0.	34
Legatele făcute stabilim. publice de bine-facere	

și instruct. din țară, județelor și comunelor, înreg., scutite.	34
Legitimațiune , biletele pentru călătorii său șederi în țară, timbru fix, lei 0,25	16 § 4
Listele de martori la trib. și curți, timbru fix, lei 2	19 § 9
Livretele de cecuri, mandate saũ chitanțe; fie care filă timbru fix, lei 0,10	15 § 1
Locațiune , contractele de —, scrise saũ verbale, de la 1 an în sus, proporțional, lei 0,50 %	26 § 1
Locațiune , contractele de —, scrise saũ verbale, de la 3 luni la 1 an inclusiv, proporțional, lei 0,25 %.	
Locațiune , contractele de —, scrise saũ verbale pe mai puțin de 3 luni, t. proporțional, scutite.	

M

Mandat , contractele de —, când onorariul e de lei 100 saũ mai mult, taxa de înreg., lei 0,50 %	32 § 3
Mandatele Eforiei spitalelor și Epitropiei Sf. Spiridon din Iași și a stabilim. de bine-facere scut.	29 § 12
Manifestele generale de încărcarea bastimentelor timbru fix, lei 5	20 § 28
Manifestele parțiale de încărcarea bastimentelor timbru fix, lei 0,50	17 § 2
Martori , listele de — ce se depun la trib. și curți, timbru fix, lei 2	19 § 9
Memoriile scrise date autorit. judecătoreșei în procese, timbru fix, lei 2	19 § 5
Moșteniri , a se vedea succesiuni.	

N

Notificările transmise de portărei saũ alți agenți

unei părți, timbru fix, lei 2	19 § 6
Novățiunile , timbru proporțional, lei 0,10%	23 § 2

Obligațiunile societăților indigene și străine, timbru proporțional, lei 0,10%	25 § 3, 4
Onorarii , contract de mandat, taxa înreg., 0,50%	32 § 3
Opozițiunile contra hotărârilor judec. de ocol timbru fix, l. 1	18 § 1
Opozițiunile contra hotăr. trib. timb. fix, lei 5	20 § 3
Opozițiunile > > date în apel, timbru fix, lei 5	20 § 6
Opozițiunile în apel contra hotărârilor judec. comunale și de ocôle, când cele din urmă judecă ca judec. comun., scutite	29 § 21
Opozițiunile la curtea de apel, timbru fix, lei 20; plus taxa specială de lei 25	21 § 7
Opozițiunile contra decis. curții de cas. date în recurs contra sent. trib. care au statuat în apel asupra cărților de judecată, timbru fix, lei 25; plus taxa spec. de lei 50	22 § 1
Opozițiunile la curtea de casație, timbru fix lei 25; plus taxa specială de lei 100 în materie corecțională, și de lei 200 în materie civilă sau com.	22 § 1
Opozițiunile la sequestrul asigurător și la popririi la judele de ocol, timbru fix, lei 1	18 § 2
Opozițiunile la sequestru asigur. făcut conform art. 610 urm. pr. civ., timbru fix, lei 10	21 § 17
Opozițiunile la popririi, timbru fix, lei 10.	21 § 18
Opozițiunile contra execut. silite basate pe titlu execut. de la judele de ocol, timbru fix, lei 1	18 § 15
Opozițiunile contra execut. silite basate pe titlu execut. de la trib. și curți, timbru fix, lei 20;	

Articolul

plus taxa specială de lei 50	21 § 6
Opozițiunile la omologarea concordatelor, timbru fix, lei 5	20 § 27
Opozițiunile la punerea sigiliilor, afară de cazul când sunt puse din oficiu, timbru fix, lei 5	20 § 8
Ordinea creditorilor , tabloul de, timbru fix, lei 5	20 § 33
Ordonanțele de adjudecare, timbru fix, lei 10; plus taxa de înregistr.	21 § 4, 33 § 1, 4, 5
Ordonanțele de autorizarea inginerilor hotarnici a procede la hotărnicii, timbru fix, lei 10	21 § 22
Originalele hotărârilor judec. de ocôle, trib., apel casaș., scutite	18 § 5

P

Păduri , vinđări de păduri, taxa înreg., 2 ^o / _o	33 § 1
Părăsirea domicili. conjugal (cererea de autori- sare), timbru fix lei 10.	21 § 24
Partagiu (actul de) voluntar și copia lui, timbru fix, lei 10	21 § 16
Pașapörtele timbru fix lei 10	21 § 13
Patentele de sănătate date vaselor plutit. timbr. fix lei 10	21 § 14
Penal , actele de procedură în materie penală, scut.	29 § 3, 11
Perimarea , instanței la judele de ocol (cererile de—), timbru fix lei 5	20 § 7
Perimarea instanței la trib. și curții (cererile de—) timbru fix lei 25	22 § 3
Permisuniile date de primariii urbanii pentru clădiri, timbru fix, lei 5	20 § 18
Permisuniile date de primariii urbanii pentru re- parațiunii, timbru fix, lei 1	18 § 16
Petițiunile către autoritățile publice, t. fix, l. 0,25	16 § 1

	Articolul
Petițiunile către Rege, Corpurile legiuitoare, cele în materie electorală și penală, scutite	29 § 3
Petițiunile din străinătate, afară de cele de la art. 23 și de cele adresate autorităților judecătorești, scutite	29 § 4
Polیțele , biletele de ordin și efectele comerciale, timbru proporțional, lei 0,10%	25 § 5; 28
Polیțele de asigurare, timbru proporțional, lei 0,50%	26 § 2
Popriri , cererile de — la judele de ocol, timb. fix lei 1	18 § 2
Popriri , cererile de — la trib., timb. fix, lei 10	21 § 18
Posesiune , cererile de punerea în posesiune a unui imobil la jud. de ocóle, timb. fix, lei 1	18 § 15
Posesiune , cererile de punere în posesiune pe basă de titluri executorii emanate de la trib. și curți, timbru fix, lei 10	21 § 19
Posesiune , cererile de punere în poses., în materie de succesiuni și legate, și actele prin care se constată predarea legatelor, când valoarea legatului său a succesiunii e mai mică de 5000 lei timbru fix, lei 2	20 § 24
Posesiune , cererile de punere în poses., în materie de succesiuni și legate, și actele prin care se constată predarea legatelor, când valoarea legatului său a succesiunii e de la 5000 — 15000 lei timbru fix, lei 10	20 § 24
Posesiune , cererile de punere în poses., în materie de succesiuni și legate, și actele prin care se constată predarea legatelor, când valoarea legatului său a succesiunii e mai mare de 15000 lei, timbru fix, lei 20	20 § 24
Privilegii , cererile de inscripțiuni și reînnoiri pentru conservarea privileg., timbru fix, lei 5	20 § 14
Procedura relativă la contravențiunile la legea timbrului, scutit	57 și 59

Articolul

Procesele-verbale ale portăreilor de predarea hotărîrilor, timbru fix, lei 1	18 § 3
Procesele-verbale ale portăreilor de predarea sentințelor arbitrale, timbru fix, lei 2.	19 § 2
Procesele-verbale ale portăreilor sau agenților adminis. încheiate în folosul unei părți și copiile lor, timbru fix, lei 1	18 § 12
Procesele-verbale ale portăreilor sau agenț. administr. pentru dările de citațiuni, scutite	19 § 8
Procesele-verbale de cercetările locale în materie civilă. timbru fix, lei 1.	18 § 11
Procesele-verbale de executarea hotărnicțiilor sau hotărîrilor pentru călcare de pământ, timb. fix, lei 1.	18 § 11
Procesele-verbale de constatarea stării materiale a testamentelor olografe și mistice, și copiile testamentelor, timbru fix, lei 5	20 § 17
Procesele-verbale de numirea sindicilor și cele relative la predarea compturilor, t. fix, lei 2	19 § 3
Procesele-verbale de predarea decis. curții de compturi. scutite	29 § 18
Procesele-verbale de punerea și ridicarea sigiliilor, nu din oficiu, timbru fix, lei 1	18 § 11
Procesele-verbale de verificarea creanțelor în materie de faliment, timbru fix, lei 1.	18 § 11
Procesele-verbale de verificarea scripturilor de experti, timbru fix, lei 1	18 § 11
Protestele polițelor și biletelor de ordin, timbru fix, lei 5	20 § 22
Punere în vinzare (cererea de), făcută în baza unui titlu executoriū. timbru fix, lei 10	21 § 1
Punere în vinzare (cererea de), făcută în baza unui titlu executoriū emanat de la judec. de ocóle, timbru fix, lei 1	21 § 1

Q

Quitanțe, a se vedea «chitanțe».

R

Reclamațiunile la care pot da loc compunerea juriului, scutite	29 § 14
Reclamațiunile și procedura relative la contrav. la legea timbr., scutite	57, 59
Reconvenționale , cereri la jud. de pace, timbru fix, lei 1	18 § 1
Reconvenționale , cereri, la tribunale, timbru fix, lei 10, plus taxa lei 20	20 § 2
Recursurile contra hotăririlor judec. comunale și de ocóle, când cele din urmă fac oficiu de judec. comunale, scutite.	29 § 21
Recursurile contra hotăririlor judec. de ocóle, timbru fix, lei 5	20 § 5
Recursurile contra hotăr. trib. date în apel timbru fix, lei 25; plus taxa specială de lei 50	22 § 1
Recursurile în casație, timbru fix, lei 25; plus taxa specială de lei 100 în corecțional și de lei 200 în civil sau comercial	22 § 1
Recursurile în casație contra decis. curții de compt. timbru fix, lei 0.25	16 § 7
Recusațiunile judecătorilor la trib. și curți, propuse de părți, timbru fix, lei 5	20 § 34
Redeschiderea (cererile de) proceselor la judec. de ocol, timbru fix, lei 1	18 § 15
Redeschiderea (cererile de) proceselor la trib. și curți, timbru fix, lei 5	20 § 24
Referirea jurământului, v. jurământ.	
Registrelor comercianților, hotelier., farmacist.,	

Articolul

fabricant., samsar., comision., întreprindător de lucrări, aprovizionări, furnituri, de poște și transport, fie-care filă, timbru fix, lei 0.10	15 § 1
Registrelle comercianților — încheierea, parafarea și vizarea lor scutite.	
Registrelle comercianților pentru copiarea scrisorilor, scutite	29 § 22
Registrelle de administr. publică ale statului, județelor și comun. scutite	29 § 1
Reinoire (cererile de) ipotecelor și privilegiilor, timbru fix, lei 5	20 § 14
Relațiunile sindicilor, timbru fix, lei 5	20 § 32
Reparațiuni : permisiunile de reparații în com. urbane, timbru fix, lei 1	18 § 16
Revisuire (cererile de) la curtea de compturi, timbru fix, lei 0,25	16 § 7
Revisuire (cererile de) la jud. de ocol, t. fix, lei 1.	18 § 1
Revisuire (cererile de) la trib. și curții, timbru fix, lei 20, plus taxa specială, lei 25	21 § 7
Romanisațiunea (actele de bastimentelor, timbru fix, lei 25	22 § 5

S

Schimb , actele de—când valoarea lucrului cel mai scump e de 1000 lei sau mai mult, t. fix, lei 10.	21 § 4
Schimb , actele de—, când valoarea lucrului cel mai scump e mai mică de 1000 lei, timbru fix, lei 5.	20 § 11
Schimbul de bunuri imobilare și mobilare, când pentru cele din urmă se va dresa un act, taxa de înreg. lei 2%	33 § 7
Scrisorile de cărat, cărțile de încărcare, timbru fix, lei 0,50	17 § 2
Sentințele arbitrilor și copile lor, t. fix, lei 2	19 § 1

	<i>Articolul</i>
Sentințele în materie electorală, scutite . . .	29 § 13
Separații de patrimoniu cerute de soți timbru fix lei 10; plus taxă specială de lei 20	20 § 2
Sechestrul asigurator cerut conform 610 urm. pr. civ., timbru fix, lei 10	21 § 17
Sechestrul asigurator cerut la judele de ocol, tim- bru fix, lei 1	18 § 2
Sechestrul convențional (contractele), t. fix, lei 1	18 § 9
Sigilare , proces verbal de punerea sigiliilor, tim- bru fix, lei 1	18 § 11
Societăți , contractele, timbru fix, lei 10	21 § 2
Somațiuni transmise de portărei sau alți funcți- onari unei părți, timbru fix, lei 2	19 § 6
Subrogațiunile convenționale, t. prop. lei 0,10%	25 § 2
Sucesiunile legitime, testamentare, legatele di- ferite ascendenților, descend., și soților înreg, scutite	34
Sucesiunile legitime, testamentare, legatele di- ferite colateralilor până la gradul 4 inclusiv, taxa de înregistrare lei 3%	34
Sucesiunile legitime, testamentare, legatele di- ferite celorl-alti colateralii, înreg. lei 6%	34
Sucesiunile legitime, testamentare, legatele di- ferite străinilor și persoanelor morale, [afară de cele de la art. 30 taxa de înreg., lei 9%	34
Superarbitri , sentințele și copiile lor, timbru fix, lei 2	19 § 1

T

Tabloul de ordinea creditorilor, timbru fix, lei 5.	20 § 33
Testamentele autentice și copiile tuturor testam. timbru fix, lei 5	20 § 16, 17
Testamentele olografe și mistice, scutite	20 § 16

Testamentele v. succesiunile.

Titlurile împrumuturilor statelor și comun străine timbru proporțional, lei 0,10%	25 § 4
Toamelile agricole, scutite de timbru și de taxa de legalizare	29 § 15
Transacțiunile asupra contest. de competența ju- dec. comunale, scutite	20 § 15
Transacțiunile asupra contest. de competența judec. de ocóle, timbru fix, lei 1	20 § 20
Transacțiunile asupra contest. pendinte la curți și trib. saú încă neintentate, timbru fix, lei 5	20 § 20
Transmisiunile de acțiuni, cupóne, obligaț. ale societăților civ. și com. și girarea efectelor la ordin, timbru proporțional scutite	25 § 2

U

Unire, v. concordat, acte de unire
Urmărire, v. puneri în vândare.

V

Vamă , biuroură vamale, declarațiună, timbru fix, bană, 0,25	16 § 3
Vase plutitoare , concedii, patente de sănătate, timbru fix, lei 10	21 § 14
Venzarea (cererea de) bunurilor pe basă de titlului executor, timbru fix, lei 10	21 § 1
Vendarea (cererea de) bunurilor pe basă de titlu executor emanat de la judele de ocol, timbru fix, lei 1	21 § 1
Vendări (contractele) de produse, timbru fix, lei 1; taxa de înreg. scutite	18 § 10; 33 § 5

Vendări (actele de—) mobiliare și imobil. pênă la 1000 lei exclusiv, timbrul fix, lei 5	20 § 11
Vendări (caetele de—) mobiliare și imobilare de la 1000 lei în sus, timbru fix, lei 10	21 § 4
Vendări voluntare sau silite de păduri, înreg. l. 2‰.	33 § 1
Vendări voluntare sau silite de imobile, venituri și usufruct, taxa de înreg. lei 2‰	33 § 4
Vendări voluntare sau silite de bunuri mobiliare, când pentru cele voluntare se va dresa un contract legalizat înreg., lei 2‰	33 § 5
Vendări înaintea tribunalului pentru eşire din divisiune	33 § 5
Venit comunal , contracte de întreprinderi, timbru fix, lei 10	21 § 11
Verificarea creanțelor în materie de faliment, t. fix, lei 1	18 § 11
Verificarea de scripturi, timbru fix, lei 1	18 § 11
Vite , biletele pentru vendări de vite, t. fix, lei 0,10.	15 § 7

Z

Zapise de împrumuturi, t. proporțional, lei 0,10‰	25 § 1
Zapise de datorii ale sătenilor pentru sume mai mici de 1000 lei, t. proporțional, scutite	25 § 1
Zălog , acte de creanță, t. proporțional, lei 0,10‰.	25 § 1

LEGEA
TIMBRULUI
ADNOTATĂ

LEGE *)

asupra

TIMBRULUI ȘI ÎNREGISTRĂREI

Prom. și publ. în M. Of. No. 97 din
31 Iulie 1881.

CAPITOLUL I

Dispozițiuni preliminare

Art. 1. Tóte actele judecătorești și civile în ge-

nere, precum: convențiunile, contractele, mutațiunile de proprietăți și altele, sunt supuse la un imposit numit «taxă de

*) Acastă lege a abrogat în total pe cea din 1 Martie 1872 (M. Of. No. 48) care, pentru prima óră, a introdus acest imposit în țară, cu modificările făcute ei prin *L. 6 Iunie 1874*, *1 Iunie 1877* și *Reg. ei din 26 Aug. 1872*.

Ea însă a fost modificată în parte: *1º* Prin *L. 23 Dec. 1881* (M. Of. No. 214) care i-a amendat art. 22 § 2, lege trecută de noi în ultimul alin. al art. 29 § 27; *2º* Prin *L. 20 Martie 1884* (M. Of. No. 277), care i-a adăogat art. 19 bis și ultimele două alineate ale art. 20 și 21 și a timbrat cu câte un leu procesele-verbale ale complector Tribunalelor și Curților, dispozițiune abrogată în urmă prin art. 40 al legel din *21 Martie*

1886; — *4º* Prin *L. 21 Martie 1886* (M. Of. No. 279), care i-a modificat art. 15, 18 19, 19 bis, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 32, 33, 40, 46, 47, 53, 57, 64, a adăogat ultimele patru alin. de la art. 21 § 24, art. 57 bis și ultimele 4 alineate ale art. 80, și a abrogat art. 24 și art. 34 pe care l'a înlocuit cu trei art. noul, 30, 31 și 32, puse de noi imediat după art. 34. — *5º* Prin *L. 1 Ian. 1888* (M. Of. No. 217), care a adăogat un ultim alin. la art. 30 (de sub art. 31 al legel) din legea modificătoare precedentă — și *6º* Prin legea din *30 Martie 1895* (M. Of. No. 286) prin care s'a adaos două aliniate art. 11, puse de noi imediat după acest articol.

timbru și înregistrare», care se va percepe în modul și după distincțiunile arătate în legea de față.

2. Taxele de timbru se percep prin mărci cari se aplică pe hârtia pe care se scrie actele supuse taxei timbrului.

Aceste mărci sunt mobile sau incrustate.

Mărcile mobile sunt făcute ast-fel ca să pótă fi lipite pe actele supuse la plata taxei.

Mărcile incrustate sunt întipărite chiar pe hârtia pe care au să se scrie actele supuse la taxa timbrului.

Fie-care colă de hârtie cu marca incrustată este însemnată cu două timbre: unul umed, cu negrelă, și altul uscat și întipărit în hârtie.

3. Pe mărcile mobile se află în partea de sus, cuvântul «*România*» în partea de jos cuvântul «*Timbru*», la mijloc armele țării; în cele patru colțuri valoarea mărcii în țifre, și în partea inferioară, sub cuvântul «*timbru*», valoarea timbrului în litere.

Pe măreile incrustate se află, pentru timbrul us-

cat, în partea de sus cuvântul «*România*»; în partea de jos cuvântul «*Timbru*»; la mijloc armele țării; iar pe timbrul umed se află emblema justiției, împrejurul căreia este însemnată specia timbrului, adică de este fix sau proporțional. Taxa este însemnată în dreapta sub balanță.

4. Hârtia pe care se incrusteză timbrul se procură de guvern, fără să fie datorii particularii a plăti pentru acesta ceva peste taxa timbrului.

Ea va avea un filigran cuprindând în partea de sus cuvântul «*România*», în partea de jos cuvântul «*Timbru*» și în mijloc armele țării.

Particularii au facultatea de a cere să se aplice timbrul incrustat pe hârtia procurată de densii, plătiind însă taxa timbrului după distincțiunile prezentei legi, fără a li se face vre-o deducție.

5. Numaî Ministerul de Finance are dreptul de a fabrica timbrele mobile și a aplica pe cele incrustate pe hârtie.

Fie-care marcă a tim-

brului mobil nu va putea reprezenta o valoare mai mare de 25 bani, afară de mărcile pentru efectele de comerț create în străinătate și puse în circulațiune sau plătibile în țară, precum și mărcile destinate a se aplica asupra actelor de operațiuni vamale.

Pe mărcile mobile de efecte străine și operațiuni vamale se află, în partea de sus, cuvintele «*România, Timbru*»; în partea de jos cuvintele «*efecte străine*»; la mijloc armele țării, având dedesupt valoarea în litere și țifre, iar între laturi valoarea în țifre.

6. Timbrele, atât mobile, cât și încrustate, se vor depune spre vânzare la toate casieriiile din țară, la toți agenții fiscali, numiți cu garanție, la grefierii de tribunale și curți, la portărei, la primari, la judecătorii de ocóle, și la orî-ce funcționari cari vor fi însărcinați de Ministerul de Finance.

Debitanții de tutunuri, debitanții cu licență ai băuturilor spirtose, sau orî-cari alte persoane, pot obține autorizațiunea de

a vinde timbre, achitând valoarea lor.

Aceste autorizațiuni se pot retrage orî-când se va crede de cuviință. Timbrele în stare bună, pe cari le-ar avea debitantul în momentul retragerii autorizațiunei, se vor primi pe valoarea lor nominală, ținându-se în seamă remisa ce a primit.

Ministerul finanelor este autorizat a acorda casierilor generali o remisă maximum de două la sută din valoarea timbrelor vândute direct publicului; iar celor-l'alți funcționari, precum și particularilor debitanți, o remisă care se va putea rădica până la trei la sută în comunele urbane și până la deuce la sută în comunele rurale.

7. Când este cu neputință a se face actul pe hârtie timbrată, primarul comunei locale constată acesta chiar pe act, și partea interesată este obligată, în termen de 15 zile de la data actului, a-l supune casierului general spre viză pentru timbru după cum se specifică la Capitolul VII din lege.

8. În toate casurile în

cară se va întrebuița timbrul mobil, semnătura se va scrie chiar pe timbrul mobil. La cas când asemenea timbre se vor găsi neanulate prin semnătură, actul se va considera ca netimbrat. Se exceptează actele prevădute la art. 16, pentru cari timbrul mobil se va anula de către autoritatea care le liberază, în momentul liberării, sau la care se vor adresa, în momentul primirii lor. ¹⁾

9. Taxele de înregistrare se percep prin viza pusă de autoritățile indi-

cate în această lege asupra actului supus taxei de înregistrare.

Viza va arăta neapărat suma percepută, articolul din lege pe care se bazează și numărul recepsei de încasarea taxei.

10. Taxele de timbru și celelalte taxe speciale prevădute de această lege, legal percepute, nu se restituiesc în nici un cas.

Taxele de înregistrare se pot restitui numai în casurile prevădute prin legea de față. ²⁾

¹⁾ a) Anularea timbrului mobil întrebuițat la confecționarea unui act se poate face nu numai prin semnătura părții scrisă de mână, ci și prin alte mijloace mecanice, cum ar fi printr'o stampilă Cas. I 60/94. Bul. pag. 115.

b) Legea nu cere a se aplica pe acte timbru mobil în valoare mai mare de 25 bani, totuși o atare aplicare nu poate fi considerată ca o contravențiune, întru cât legea nu prevede nici o penalitate. Prin urmare, portărele care dă curs unei dovezi de predarea unei sentințe, pe care erau aplicate patru timbre mobile a câte 25 bani, anulate cu sigiliu corpului de portărei, nu poate fi supus la nici o amendă, întru cât nu comite nici o contravențiune, și posibilitatea oricărei fraude e înlăturată. Cas. I 222/95. Bul. pag. 631.

²⁾ a) Taxele de timbru legal

percept, nu se restituiesc în nici un cas. Cas. I 133/87 Bul. pag. 308.

b) Taxele de transmitere se restituiesc când nu sunt legalmente percepute, precum este în specia de față, unde un coproprietar al unui imobil în indiviziune, a fost silit să plătească taxa de transmitere și pentru prețul aferent la porțiunea cuvenită lui. Cas. I 293/87 Bul. pag. 756.

c) Statul este dator a restitui taxele de mutațiune plătite de legatarul universal pentru porțiunea din averea prin care a plătit taxa și legatarul particular, cui se conferă acea avere. Legatarul universal este în drept a face o asemenea cerere în virtutea art. 947 C. Civil, și fără a i se opune regula cuprinsă în art. 10 din legea timbrului. Cas. I 360/89 Bul. pag. 937.

d) Taxele de înregistrare nu se restituiesc de cât în cele trei ca-

CAPITOLUL II.

Despre diferitele taxe de
timbru și înregistrare

11. Taxele timbrului
sunt fixe sau proporțio-
nale.

Taxele timbrului fix se
împart în opt clase:

1-a clasă este de 10 bani
2-a » » » 25 «
3-a » » » 50 «
4-a » » » 1 leu
5-a » » » 2 lei
6-a » » » 5 «
7-a » » » 10 »
8-a » » » 25 «

Taxele timbrului propor-

surii anume arătate de art. 46 din
legea timbrului.

Prin urmare, când un contract
de întreprindere încheiat pe mai
mulți ani, s'a resiliat de comun
acord, cererea de restituirea taxei
este neadmisibilă. Cas. I 99|90
Bul. pag. 277.

e) Are loc restituirea taxelor de
înregistrare numai în casurile
prevăzute de art. 46 din legea
timbrului, când, adică, actele și
convențiunile ce părțile au pro-
iectat de a face nu s'a făcut
în mod definitiv, fie prin voința
lor, fie din circumstanțe inde-
pendente de voința lor, iar nu și
când actul se anulează în urmă
pentru veri-un motiv óre-care.
Cas. 5|91 Bul. pag. 7; Cas. I 75|92
Bul. pag. 187.

f) Taxele de înregistrare legal
percepute nu se restituiesc de cât
în cele trei cazuri anume arătate
de art. 46 din legea timbrului.

Prin urmare, este casabilă ho-
tărârea tribunalului care, în mod
sumar, ordonă restituirea unei
taxe, sub cuvânt că împrumutul
cu ipotecă, pentru care s'a plătit
acea taxă, nu s'a realizat, căci o
asemenea restituire nu se poate
pronunța de cât pe calea unei ju-
decăți contradictorii. Cas. I 138|91
Bul. pag. 318.

g) Restituirea taxelor de înre-
gistrare n'are loc de cât în ca-

surile prevăzute de art. 46 din
legea timbrului, când adică con-
vențiunile și actele ce părțile au
proiectat a face nu s'a făcut
în mod definitiv, fie prin voința
lor, fie prin circumstanțe inde-
pendente de voința lor; așa dar,
când o vânzare a fost perfectă
între părțile contractante și actul
a fost legalizat de tribunal și când
cumpărătorul s'a servit chiar de
acest act, împregiurarea că aceea
vânzare s'a declarat nulă de in-
stanțele judecătorești nu auto-
rizează restituirea taxelor de înre-
gistrare plătite pentru ea. Cas.
I 318|91 Bul. pag. 921; Cas. I
75|92 Bul. pag. 187; Cas. I 217|96
Bul. pag. 813

h) Părțile sunt în drept a cere
restituirea taxelor de înregistrare
percepute, atunci când conven-
țiunile și actele ce dânsese au
proiectat de a face nu s'a fă-
cut în mod definitiv, fie prin
voința lor, fie prin circumstanțe
independente de voința lor, pre-
cum este un contract de împru-
mut ipotecar de la creditul fun-
ciar, care împrumut nu s'a rea-
lizat. Cas. I 466|91. Bul. pag. 1243.

i) Moștenitorul sau legatarul
care a plătit taxa pentru moște-
nirea sau legatul său fără să i se
deducă pasivul, are dreptul la
restituire. Cas. 143|93 Bul. pag. 347.

j) Părțile sunt în drept a cere

țional se împart în trei clase :

1-a cl. 5 b. la suta de lei

2-a » 10 » » » » »

3-a » 50 » » » » » »

(Adaos prin legea din 30 Martie 1895.)

Orî și ce polițe și hârtii timbrate, destinate a servi pentru facerea de orî și ce acte, ce cad sub dispozițiunea legii timbrului și înregistrării, vor putea fi preschimbate de cei interesați în alte polițe și hârtii timbrate de aceeași valoare și natură, fără a plăti o nouă taxă, dacă acele polițe și hârtii timbrate nu vor fi fost subscrise de părți.

Acastă preschimbare se va putea efectua pe la toți debitantii de hârtie timbrată, fără altă plată de cât aceea a sumei de 10 bani, orî și care ar fi

restituirea taxelor de înregistrare prevădute atunci când convențiunile și actele ce dăsele au proiectat a face nu s'au operat în mod definitiv, fie prin voința lor, fie prin circumstanțe independente de voința lor, precum este un contract de locațiune care nu s'a pus în lucrare și nu mai are nici o existență. Cas. I 174|94 Bul. pag. 515.

valoarea hârtiei timbrate ce se presintă la preschimbare.

Dispozițiunea de mai sus nu modifică întru nimic dispozițiunile conținute la art. 46 din legea actuală a timbrului și înregistrării.

12. Hârtia de timbru fix încrustat să pôtă înlocui prin hârtia de timbru proporțional și vice-versa.

13. Taxele de înregistrare sunt proporționale. Ele se împart în patru clase:

1-a cl. 25 b. la suta de lei

2-a » 50 » » » » »

3-a » 2 l. » » » » »

4-a » 3 » » » » »

CAPITOLUL III.

Despre actele supuse la taxa timbrului fix.

14. Timbrul fix se va aplica asupra fie-cărei côle

b) Nu e loc la restituirea taxei de înregistrare legal percepută pentru vânzarea voluntariă a unui imobil, pe motiv că părțile au convenit în urmă la resilierea ei, dacă fusese săvârșită prin facerea unui act în regulă, act care se legalisase și transcrisese în registrele tribunalului. Cas. I 414|95 Bul. pag. 1183.

de hârtie, socotindu-se c^ola din două foⁱ.

Num^{er}ul liniilor manuscrise sau imprimate nu va putea fi mai mare de 144 pentru o c^ola.

C^{and} num^{er}ul liniilor va trece peste 144, atunci se va pl^{ati} taxa *in*doit^a.

15. Sunt supuse taxei timbrului fix de *de*ce bani urm^{ato}rele acte :

1° Fie-care fil^a :

a) Din registrele ce comercian^{ti} sunt obliga^{ti} a *ti*ne conform codului de comer^{ci}u :

b) Din registrul hotelierilor, farmacistilor, fabrican^{ti}lor, samsarilor, comisionarilor, *int*reprin^{de}torilor de lucr^{ari}, de aprovizion^{ari} sau furnituri, de po^{ste} si de transport.

Taxa acestor registre se va percepe prin vize pentru timbru ;

c) Din libretele de c^uri, mandate sau chitan^{te}.

Taxa timbrului se p^ote pl^{ati} si prin vize aplicate asupra livretului,

2° T^ote chitan^{te}le si adev^{er}in^{te}le de predare, plat^a sau desc^{ar}care af^{ar}a de casurile c^{and} aceste chitan^{te} sau adev^{er}in^{te} vor fi scrise pe *insu*si ac-

tul ce a fost supus timbrului ;

3° T^ote compturile, borderourile si facturile fie originale sau copiⁱ.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 1.—In cas c^{and} comptul, borderoul sau factura, original sau copie, nu va fi semnat, timbrul se va anula prin dat^a.

Sub denumirea general^a de factur^a sau compt se consider^a orⁱ-ce specificare a unei opera^{ti}uni comerciale sau de banc^a, sub orⁱ-ce form^a ar fi dat^a ea, fie borderou^l, scris^ore, de compt ;

4° Avisurile ce se dau destinatarilor de m^{ar}furi spre a le ridica, precum si declara^{ti}unile ce *in*so^{tesc} obiectele si banii ce se tr^{as}mit prin posta ;

5° Chitan^{te}le si adev^{er}in^{te}le ce se dau de c^{atre} societ^{ati} si diferi^{ti} *int*reprin^{de}torⁱ, pentru opera^{ti}unile ce fac ;

6° Cidulele ce agentⁱ poli^{ti}enescⁱ sunt datorⁱ a face, conform legeⁱ judec^{atori}ilor de oc^ole, precum si cele ce se vor mai face de d^{en}siⁱ *in* orⁱ-ce alte casuri ;

7° (Mod. ast-fel L. 21

Mart 1886). Art. 2.—Biletele pentru vîndări de vite, ¹⁾

1) a) Refusul unui comerciant de a prezenta registrele controlului fiscal, se pedepsește cu amendă de o valoare egală cu plata patentei pe un an. Cas. I 65/87. Bul. pag. 116.

b) Neguțătorul care și-a timbrat registrul său conform legii în vigoare când a început să se servescă de dînsul, nu poate să fie supus la o nouă taxă pentru foile rămase neîntrebuințate la punerea în vigoare a unei noi legi. Cas. I 90/87. Bul. pag. 177.

c) Legea timbrului cere ca registrele comercianților să poarte pe fie-care filă timbru de 10 b. Nu este dar contravenient comerciantul care se servește de registrul timbrat, chiar dacă nu poartă data anului în care face operațiunile. Cas. I 268/89. Bul. pag. 743.

d) Se consideră ca contravenient comerciantul care nu ține registrele cerute de codul comercial timbrate în regulă, sau care nu le prezintă agentului fiscal când ȳ sunt cerute, afară numai dacă tribunalul constată în fapt că intră în categoria celor scutiți de a ține registre. Cas. I 109/90. Bul. pag. 278; Cas. I 343/93. Bul. pag. 962.

e) Dupa art. 15, alin. b din legea timbrului din 1881, sunt supuse la taxa timbrului fix de 10 banii fie-care filă din registrele hotelierilor, iar nu fie-care chitanță ce se liberăză pasagerilor. Cas. I 437/91. Bul. pag. 1220; Cas. I 238/92. Bul. pag. 753.

f) Din combinațiunea art. 15 și 63 din legea timbrului rezultă că sunt contravenienți la această lege

16. Sunt supuse la taxa timbrului fix de 25 banii cîla următoarele acte:

numai comercianții cari nu vor timbra și viza registrele prevăzute de art. 22 și următoarele din Codul Comercial, iar pentru cele alte registre ce comercianții țin pentru diferitele lor afaceri, dar cari nu sunt obligatorii dupe codul comercial, dînsii nu sunt datorii a le avea timbrate, afară numai când vor libera din asemenea registre chitanțe și adeverințe de predare, plată sau descărcare, sau când s'ar servi cu ele în justiție. Cas. I 246/92 Bul. pag. 593.

g) Taxa timbrului de 10 banii fie-care filă, prevăzută de art. 15 din legea timbrului, este prescrisă numai pentru registrele ce comercianții sunt obligați a ține conform legii comerciale, iar nu și ori-ce alte registre ținute de dînsii în afară de cele prevăzute de disa lege. Cas. I 341/92. Bul. pag. 898.

h) Chitanțele liberate de casierul societății israelite din Iași, prin care se permite purtătorilor lor să fie primite de păzitorii cimitirului israelit ca să pue petre pe mormintele celor îngropați, în urma depunerii prealabile a unei sume de banii trecută în contul de care ele erau detașate, constituie nișce adevărate chitanțe supuse la plata taxei de 10 banii prevăzută de art. 15 din legea timbrului, și nu intră în casurile de scutire arătate de § 5 și 17 de sub art. 29 din aceeași lege. Cas. I 39/93. Bul. pag. 35.

i) Faptul că o chitanță ori adeverință de predare, plata sau descărcare, nu a fost timbrată cu timbrul fix de 10 banii, con-

1° Tote petițiunile adresate oricărei autorități publice, afară de excepțiunile prevădute prin art. 29;

2° Legalisările petițiunilor și actelor locuitorilor

sătenii, făcute de autoritățile comunale sau administrative;

3° Declarațiunile particularilor de vîrsări de bani către casele publice

form art. 15, alin. 2 din legea timbrului, nu pôte să resulte ca constatat de cât din producerea chitanței. Așa dar, cu drept cuvînt tribunalul nu ia ca constituind o atare probă un registru găsit la comerciant, când constată în fapt că el nu conține matca verii unei asemenea chitanțe, ci era destinată pentru ținerea comptabilităței. Cas. I 75/93. Bul. pag. 125. Cas. I 948/95. Bul. pag. 1422.

j) Chitanțele sau adeverințele liberate de un comitet de binefacere nu intră în prevederile al. V, art. 15 din legea timbrului; căci acest aliniat nu supune la taxa de 10 banii, de cât actele de comptabilitate ale societăților și diferiților întreprindători pentru operațiunile ce le produc câștig, iar nu și actele cu scop de binefaceri publice. Acest comitet de binefacere nefiind recunoscut în mod legal, actele sale nu pot fi asimilate cu cele coprinse în art. 29, alin. XII din legea timbrului, de oare ce analogiile nu sunt permise în materie fiscală. Cas. I 140/93. Bul. pag. 332.

k) Numai registrele ce comercianții sunt obligați de codul comercial să țină, trebuie să fie timbrate, precum și facturile și avisurile date cumpărătorilor de mărfuri spre a le ridica. Astfel comerciantul care are un registru cu matcă din care detașează avise către omenii săi de servi-

ciū d'a libera marfa vîndută, nu este ținut să timbreze un asemenea registru. Cas. I 299/93. Bul. pag. 816. Cas. I 351/93. Bul. pag. 971.

l) Asemănat art. 15, alin. a, și 62 din legea timbrului, sunt considerați ca contravanienți nu numai comercianții cari nu au registrele timbrate în regulă sau cari refuză de a le prezenta la cererea agenților fiscali, dar și aceea cari nu posedă toate registrele prevădute de art. 22 și 23 din codul de comerț. Cas. I 481/95. Bul. pag. 1313.

m) Registrul în care farmaciștii copiază ordonanțele medicale nu trebuie să fie timbrate, neintrînd în registrele prevădute de art. 22 din codul de comerț, singurile care, conform art. 15 din legea timbrului, sunt supuse la taxa timbrului de 10 banii fiecare filă. Prin urmare ținerea unui asemenea registru fără să pörte ăisul timbru nu constituie nici o contravențiune la legea timbrului. Cas. I 104/96. Bul. pag. 509.

n) Morarul care primește o plată, în natură sau în bani, pentru serviciul ce'l face de a transporta grânele în făină, nu săvîrșesce prin acesta chiar un fapt care să pötă socoti de comercial și prin urmare, nu pôte fi obligat a ține registre comerciale. Cas. I 352/96. Bul. pag. 1369.

și toate cele adresate birourilor vamale;

4° Biletele ce se dau locuitorilor pentru trecerea peste frontieră pe timp de 48 ore, precum și cele de identitate (legitimațiune) pentru călătorii său ședere în țară;

5° Petițiunile ce se dau curților de apel, în casurile prevădute de art. 321 din codul civil;

6° Apelurile făcute la Curtea de Compturi în contra încheierilor comitetelor permanente;

7° Cererile de revisuire precum și recursurile în casație făcute în contra decisiunilor Curței de Compturi.¹⁾

17. Sunt supuse la taxa timbrului fix de 50 bani căla următoarele acte:

1° Copiile după petițiunile de intentarea unei acțiuni la prima instanță, său de apel, său de recurs, și ori-ce alte copii, ce se anexază pe lângă original spre a se înmăna părților de o dată cu citațiunea;

2° Scrisorile de cărat, căr-

țuliile de încărcare (connaissement, frachtbrief) și manifestele parțiale de încărcământ în bastimente; buletinele ce întreprindătorii de transporturi și administrațiile de căi ferate dau comisionarilor său conducătorilor de mărfuri spre a le servi ca cărți de carat.

18. Sunt supuse la plata timbrului fix de un leu căla următoarele acte:

1° Petițiunea de intentarea proceselor, cererile de intervenire, de chemare în garanție, cererile reconvenționale, de revisuire și de opozițiune la judele de ocol;

2° Cererile de sechestrul asigurător și de popriri făcute la judecătorii de ocăle, precum și opozițiunile și contestațiunile făcute la aceste cereri;

3° Chitanțele său procesele verbale prin cari se constată predarea prin portărei în primirea părților a hotăririlor pronunțate de instanțele judiciare de ori-ce treptă;

4° Constatările ordonate

1) a) Condițiunile în care o industrie funcționează, spre a se scif dacă prin estensiunea sa are un caracter comercial, este o ces-

tiune de pură apreciere a instanței de fond. Cas. I 352/96. Bul. pag. 1369.

de autoritățile administra-tive în materie de contesta-tiunii și făcute în inte-resul unei părți, precum și copiile acestor cons-tatări;

5° Tote copiile legali-sate ce se vor da după ho-tăririle pronunțate de ju-decătoriile de ocóle, de tri-bunale, curți și Curtea de Casațiune; iar originalele hotărîreii, precum și închie-rile preparatorii, fie pen-tru amênare, fie pentru ori-ce lucrări pregătitoare, se vor face prin hârtie li-beră.

6° Diversele testimonii și certificate cari se dau de autoritățile publice, ju-diciare sau administrative, afară de cazul când ele se cer de ministrul public sau de autoritățile penale în interes public, și de cer-tIFICATELE de liberarea din serviciu date militarilor de consiliile de administra-tiune ale corpurilor;

7° Certificatele medicale, afară de cazul când sunt cerute de ministerul pu-blic;

8° Certificatele veteri-narilor sau medicilor, ce se dau pentru tăiere de vite;

9° Contractele de como-dat, de deposit și de se-chestru convențional;

10° Contractele de vên-dare și cumpărare de pro-ducte;

11° Tote procesele ver-bale:

a) Incheiate cu oca-siunea cercetărilor locale, în materie civilă;

b) Pentru punerea și ră-dicarea sigiliilor, afară de cazul când această proce-dură se face din oficiu;

c) Incheiate cu oca-siunea executăreii hotărnicii-lor sau hotărîrilor pentru călcare de pământ;

d) Pentru verificarea creanțelor în materie de faliment;

e) Incheiate de experții însărcinați cu verificări de scripturi;

12° Ori-ce procese ver-bale dresate de portăreii, sau de către funcționarii și agenții administrativi, în beneficiul vre-unei părți, precum și copiile lor, a-fară de cele relative la dă-rile de citațiunii cari sunt gratuite;

13° Incheierile ingineri-lor hotarnici relative la hotărnicia unei moși, pre-cum și copiile și estrac-

tele liberate după asemeni
încheierii ;

14° Inventariile ce se
fac de către judecătorii de
ocole și de tribunale pen-
tru constatarea averilor
rămase prin succesiune,
și cele în materii de falim-
ent ;

15° Cererile pentru re-
deschiderea proceselor în-
naintea judecătorilor de
ocole, cererile de punere
în posesiunea unui imobil,
precum opozițiunile ce s'ar
ridica contra unei esecu-
țiunii silite basate pe titlu
esecutoriū, fie ridicate a-
ceste opozițiuni din partea
litiganților, fie din partea
altor intervenienți sau o-
ponenți ;

16° Permisuniile date de
primari pentru executare
de reparațiuni în comu-
nele urbane ;

17° (Abr. 21 L. Mart.
1886. Art. 3).

18° Copiile după or-ce
acte judecătorești legali-
sate pentru conformitate,
precum și copiile după
protestele polițelor și bi-
letelor la ordin ;

19° Actele prin cari se
deferă sau referă jurământ
în procesele de compe-
tința judecătorilor de ocole ;

20° Actele de evaluare
și expertisă a averilor mo-
biliare și imobiliare, când
valórea lor nu trece peste
o mie lei ;

21° Or-ice acte pentru
care se va cere de la o
autoritate publică legali-
sarea, fie a semnătorei,
fie a datei, fie a certifica-
rei pentru conformitate și
care nu vor fi supus la o
altă taxă de timbru mai
mare ;

22° (Ad. L. 21 Mart.
1886). Art. 4. — Certifica-
tele (așa numite garanțiile)
formate pentru indeplini-
rea dispozițiunilor art. 108
din legea poliției rurale,
și cele ce se cer cu oca-
siunea liberării permisiu-
nilor de treceră peste fron-
tieră.

19. Sunt supuse la taxa
timbrului fix de doi lei
cóla următoarele acte :

1° (Mod. ast-fel. L. 21
Mart. 1886). Art. 5. — Sen-
tințele pronunțate de ar-
bitri, superarbitri, și co-
piile lor ;

2° Chitanțele sau pro-
cesele verbale prin cari se
constată predarea prin por-
tării la fie-care din părți
a sentințelor arbitrale ;

3° Procesele verbale pen-

tru numirea de sindici și cele relative la regularea compturilor;

4° Actele de adopțiune;

5° Memoriile și conclusiunile scrise date autorităților judecătorești în materii de litigiu;

6° Somațiunile, comandamentele și notificările ce se transmit de portărei, sau de către orî cari alți funcționari, uneia din părți

7° Contractele încheiate între particulari, sau între particulari și vre-o autoritate publică pentru întreprinderi și executări de lucrări, reparațiuni întretineri, transporturi și orî ce furniturî sau aprovisionări, al căror preț total nu va trece peste 500 lei;

8° (Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 6.—Citațiunile și orice alte acte ce se transmit de portărei orî de către funcționari sau agenții administrativi uneia din părți, și cari nu vor fi supuse altei taxe de timbru mai mare; iar dovedile de primirea citațiunilor sau procesele-verbale de în-

mânarea lor vor fi gratuite.

Asemenea vor fi gratuite și încredințările luate de inginerii hotarnici pentru înmânarea citațiunilor și a hotărnicilor;

9° (Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 6.—Listele de martorii propuși la tribunale și curți, cari liste urmază a se depune la grefă, conform dispozițiunilor procedurii civile;

10° (Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 6.—Cererile pentru înscrierea firmelor comerciale din comunele rurale.

19 bis. (L. 20 Mart. 1884).

Art. 1.—O taxă de 3 lei se va percepe și pentru fiecare pereche de cărți de joc fabricate în țară sau importate.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 7.—Se vor considera ca netimbrate perechile (jocurile) de cărți asortate din cărți luate din două sau mai multe perechi (jocuri) chiar cînd s'ar găsi timbrul imprimat pe una din cărți. ¹⁾

20. Sunt supuse la taxa

¹⁾ a) Contravențiunile la legea pentru constatarea, perceperea și urmărirea veniturilor comunale, constituiesc afaceri civile la

care asistența ministrului public nu este cerută. Cas. I 214/89. Bul. pag. 598.

de cinci lei cla urmto-
rele acte:

1° Declarațiunile de e-
mancipare:

2° (Mod. ast-fel. L. 21
Mart. 1886). *Art. 8.*—Pe-
tiiunile de intentare a
unei acțiuni la tribunalul
civil sau comercial, cere-
rile de intervențiune la
aceleai tribunale, chem-
rile in garanție, cererea
de separațiunea patrimo-
niilor fcuta de soie, ce-
rerile reconvenționale i
cererile pentru anularea
concordatelor.

Cererea in garanție cnd
este fcuta de odata cu ac-
iunea principala nu este
supusa la alta taxa.

Nici una din petițiunile
i cererile enumerate mai
sus nu va putea fi primita,
daca de odata cu dnsa nu
se va prezenta recipisa ca-
sierului general consta-
tnd plata unei taxe spe-
ciale de 20 lei.

Recipisa casierului va
putea fi inlocuita cu hrtie
timbrata de 20 lei, care se
va anula de președinte,
fcnd meniune de acsta
pe originalul cererei. Pe
linga acsta, hrtia se va
perfora in mijlocul ei prin
anume maina sau cu mna;

(Ad. L. 24 Mart. 1884).
Art. 1. — Pe linga taxele
prevădute de legea tim-
brului se va mai mai per-
cepe inca:

a) Cinci lei pentru ae-
tele prevăzute la art. 20,
No. 2....

3° Petițiunile de oposi-
iuni in contra sentințelor
pronunțate in lipsa de tri-
bunale.

4° (Abr. L. 21 Mart. 1886.)
Art. 9.

5° Petițiunile de recurs
la tribunale contra crilor
de judecata, pronunțate in
ultima instana de către
judecătorii de ocle;

6° Apelurile in contra
crilor de judecata i pe-
tiiunile de opozițiune in
contra sentințelor pronun-
ate in lipsa de tribunal
asupra acelor apeluri;

7° Cererile de perimarea
instanțelor inaintea jude-
ctoriiilor de ocle.

8° Contestațiunile i o-
pozițiunile la punerea si-
giliilor, afara de casul cnd
sigiliile sunt puse din ofi-
ci;

9° (Mod. ast-fel. L. 21
Mart. 1886). *Art. 9.*—Con-
tractele de căsătorie sau
convențiunile matrimo-
niale, cnd valoarea lor va

fi mai mare de 1.500 lei; iar cînd valoarea va fi mai mică de 1500 lei, sunt scutite de orî-ce taxă;

10° Cererile de interdicțiune, afară de cele urmărite de ministerul public;

11° (Mod. ast-fel. L. 21 Mart. 1886). Art. 10.—Actele de vîndări mobiliare și imobiliare pînă la prețul de 1000 lei exclusiv, afară de vîndările de produse; actele de schimb cînd valoarea lucrului celui mai scump este mai mică de 1000 lei;

12° Actele de garanție personală (fidejusiune) afară numai cînd ele se vor face chiar pe actul original;

13° Actele prin cari se constituiesc un gagiū sau o cautiune;

14° Cererea de inscripțiune pentru conservarea privilegiilor și ipotecilor, precum și cererile pentru reînnoiri de inscripțiuni;

15° Cererile de autorizare făcute la tribunal pentru a completa capacitatea femeiei măritate, precum și cele de autorizare pentru înstreinarea și ipotecarea imobilelor dotale;

16° Testamentele auten-

tice și copiile lor. Testamentele olografe și cele mistice se vor putea scrie pe hîrtie liberă;

17° Procesele verbale încheiate pentru constatarea stăreii materiale a testamentelor olografe și mistice, precum și copiile acestor testeamente.

18° Permisuniile date de primari pentru facerea de clădiri în comunele urbane;

19° Orî-ce act pentru care se va cere, de la o autoritate judecătorească și de la legațiunile, agențiile ori consulatele romine, legalisarea fie a datei, fie a semnăturii, dacā nu este supus la o taxă de timbru egală sau mai mare;

20° Tote actele de invoie prin cari se stinge o contestațiune pendentă înaintea tribunalelor și curților, precum și tote actele de invoie prin cari se evită o contestațiune neintentată încă.

Sunt scutite însă de plată de timbru tote aceste acte cari ar fi de competența judecătoriilor comunale. Iar cele de competența judecătoriilor de ocōle sunt supuse taxei de un leū.

21° Actele de compromis prin cari se numesc judecatori arbitri;

22° Protestele polițelor și biletelor la ordin;

23° Tote încheierile relative la autorisațiunile ce în cașurile prevăzute de codul civil trebuiesc date de tribunal, afară de cele date în cestiuni relative la administrarea averii minorilor și interdișilor;

24° Cererile pentru redeschiderea proceselor înaintea tribunalelor, curțiilor de apel și Curtea de Casațiune;

25° Cererile de divorț.

Nici o cerere de divorț nu se va primi de tribunal, dacă pe lângă dânsa nu se va alătura recipisa casierului general constatănd plata unei taxe speciale de 200 lei. Pentru sătenii taxa va fi de 20 lei.

Recipisa casierului va putea fi înlocuită cu hârtie timbrată de aceeași valoare care se va anula de președinte, conform art. 20 § 2;

26° (Abr. L. 21 Mart 1886. Art. 9).

27° Contestațiunile la ta-

bloul de ordine al creditorilor și opozițiunile la omologarea concordatului

28° Manifestele generale de încărcare ale bastimentelor;

29° (Ad. L. 21 Mart. 1886) Art. 11. — Cererile pentru înscrierea firmelor comerciale în comunele urbane;

30° (Ad. L. 21 Martie 1886). Art. 11. — Declarațiunea comerciantului de încetarea plăților și bilanțul ce urmează a se depune la tribunal în cas de încetare de plăți;

31° (Ad. L. 21 Martie 1886). Art. 11. — Cererile de autorizarea femeiei măritate și a minorului emancipat pentru a putea face comerț;

32° (Ad. L. 21 Martie 1886). Art. 11. — Dările de sémă ce sindicii falimentelor sunt datorii să facă în casurile prevădute de art. 226 și 250 din codicele comercial;

33° (Ad. L. 21 Martie 1886). Art. 11. — Tablourile de ordinea creditorilor;

34° (Ad. L. 21 Martie 1886). Art. 11. — Recusațiunile judecătorilor la tribu-

nale și curți, când ele vor fi propuse de părți. 4)

21. Sunt supuse la taxa timbrului fix de zece lei căla următoarele acte:

1° Cererea de punere în vânzare a mobilelor și imobilelor când se face în baza unui titlu esecutoriū, afară de casurile când cererea se face în baza unui titlu esecutoriū emanat de la judecătoria de ocóle; în acest cas se va pune timbru un leu, ca pentru petițiunile de intentare de proces dinaintea acelor judecătoria;

2° Contractele de societăți civile și comerciale.

3° Contractele încheiate între particulari, sau între particulari și vre-o autoritate publică, pentru în-

treprinderi și esecutări de lucrări, reparațiuni, întrețineri, transporturi și orice furnituri sau aprovizionări al căror preț total va trece peste 500 lei;

4° (Mod. ast-fel. L. 21 Mart. 1886.) Art. 12.—Actele de vânderi mobiliare și imobiliare al căror preț este de la o mie lei în sus, precum și ordonanțele de adjudecare în vânderi voluntare sau silită, deosebit de taxa de înregistrare precum și copiile lor; actele de schimb când valoarea lucrului celui mai scump este de 1000 lei, sau mai mare.

5° Cererile de apel contra sentințelor pronunțate de tribunale sau de arbitri, precum și cererile de

1) a) Actul de cumpărătorea unei mașini de cusut este un act de vânzare supus la plata timbrului prescriș de lege și curtea oare îl califică alt-fel îl denaturază. Cas. I 16/87. Bul. pag. 22.

b) Apelurile făcute în contra închierilor date de autoritățile financiare nu sunt supuse la nici o taxă de timbru, intru cît legea timbrului supune la taxa de 5 lei apelurile în contra cărților de judecată date de judecătoriile de ocóle, iar nu și apelurile contra închierilor date de autoritățile financiare. Cas. I 298/93 Bul. pag. 845.

c) Apelurile făcute în materie de contestațiuni la legea licențelor nu sunt supuse la plata taxei de timbru prevădută de art. 20 din legea timbrului. Cas. II 13/94. Bul. pag. 15.

d) Dupe art. 20 al. II din legea timbrului chemările în garanție ca să se facă pe hârtie timbrată de cinci lei căla, plus o taxă specială de 20 lei, și prin excepțiune, numai în cas când o asemenea chemare în garanție este făcută de-o dată cu acțiunea principală nu este supusă la această taxă. Cas. I 230/94. Bul. pag. 680.

apel făcute la tribunale în contra încheierilor consiliilor de recrutațiune, în ceia ce privesce statul civil; afară de contestațiuni relative la stabilirea etăței.

Se va considera ca nulă și neavenită cererea de apel, dacă o dată cu dânsa nu se va prezenta, în termenul prevădută de procedura civilă pentru apel, și recipisa casierului general constatând plata unei taxe speciale de una sută lei.

Recepisa casierului va putea fi înlocuită cu hârtie timbrată de o sută lei, care se va anula de președinte, conform art. 20 § 2.

6° (Mod. ast-fel L. 21 Mart. 1886). Art. 12. — Contestațiunile și opozițiunile ce s'ar ridica contra unei execuțiuni silite basate pe titlu esecutoriū, fie ridicate aceste contestațiuni și opozițiuni din partea litigantilor, sau din partea altor interveniți sau opoziționi; contestațiile la hotărnicii.

Va fi nulă și neavenită ori-ce cerere în asemenea materie, dacă de o dată cu dânsa, în termenul prevădută de lege pentru contes-

tațiuni și opozițiuni, nu se va prezenta recipisa casierului general pentru plata taxei de 50 de lei.

Recepisa casierului va putea fi înlocuită cu hârtie timbrată de 50 lei, care se va anula de președinte, conform art. 20, § 2.

7° Cererile de revisuire la tribunale și curți, opozițiunile făcute în apel contra decisiunilor date în lipsă.

Va fi nulă și neavenită ori-ce cerere în asemenea materie, dacă de o dată cu dânsa, în termenul prevădută de lege nu se va prezenta recipisa casierului general pentru plata taxei de 25 lei.

Recepisa casierului va putea fi înlocuită cu hârtie timbrată de 25 lei, care se va anula de președinte conform art. 20, § 2.

(Ad, L. 24 Mart. 1884). Art. 1. — Pe lângă taxele prevădute de legea timbrului se va mai percepe încă:

... b) Dece lei pentru cele prevădute la art. 21 No. 5, 6 și 7.

8° Actele de donațiuni între vii, deosebit de taxa de înregistrare:

9° Accepțiunile de do-

națiunii între vii, când ele sunt făcute prin act separat:

10° (Abr. L. 21 Mart. 1886. *Art. 14*).

11° (Abr. L. 21 Mart. 1886. *Art. 14*).

12° Actele de concordat și de uniune în materie de faliment;

13° Pașpórtele;

14° Congediile și patentele de sănătate, cari se dau vaselor plutitoare;

15° Cererile pentru eșire din indivisiune;

16° Actele de împărțire voluntară și copiile lor;

17° Cererile de sechestrul asigurător, făcute conform art. 610 și următorii din codicele de procedură civilă, precum și opozițiunile sau contestațiunile ridicate contra acestor sechestre;

18° Cererile de poprire în mâna celor de al treilea, în casurile determinate de codul de procedură civilă și contestațiunile sau opozițiunile la aceste popriri;

19° Cererile de punere în posesiune, întemeiate pe titluri esecutoriile eminate de la tribunale și curți;

20° Actele de evaluare și espertisă pentru averea mobilă a căreia valoare trece peste 1.000 lei; iar când vor fi mai mult imobile, se va aplica asemenea timbru pentru fiecare imobil;

21° Diplomele de liberă practică a medicilor, veterinarilor, chirurgilor, dentiștilor și farmaciștilor;

22° (Ad. L. 21 Mart. 1886). *Art. 15*.—Ordonanțele pentru autorizarea inginerilor hotarnici de a proceda la hotărnicii;

23° (Ad. L. 21 Mart. 1886). *Art. 15*.—Cererea formată de soțul reclamant în cazul prevădută de art. 222 din codul civil;

24° (Ad. L. 21 Mart. 1886). *Art. 15*.—Cererea de autorizare pentru părăsirea domiciliului conjugal.

(Ab. L. 21 Mart. 1886.) *Art. 17*. Cererile de punere în posesiune în materie de succesiuni și de legate și actele prin cari se constată predarea legatelor sunt supuse la următoarele taxe de timbru fix:

a). Când valoarea legatului sau succesiunii va fi

mai mică de 5000 lei, taxa va fi de doi lei;

b). Când valoarea legatului său succesiunii va fi de 5000—15000 lei, taxa va fi de dece lei;

c). Când valoarea legatului său succesiunii va fi mai mare de 15000 lei, taxa va fi de 20 lei.¹⁾

22. Sunt supuse la taxa timbrului fix de 25 lei căla următoarele:

1° Tote cererile de recurs în casație; opozițiunile făcute în contra de-

cisiunilor pronunțate în lipsă de Curtea de Casație.

Va fi nulă și neavenită ori-ce cerere în asemenea materie, dacă de o dată cu dânsa, în termenul prevădut de lege pentru recurs și opozițiune, nu se va prezenta recipisa casierului general constatând plata unei taxe speciale de o sută lei în materie corecțională, și de două sute lei în materie comercială.

Recipisa casierului ge-

1) a) Contractele de întreprinderi și executări de lucrări, reparațiuni etc., a căror valoare trece peste 500 lei, sunt supuse pe lângă taxa timbrului fix de 10 lei și la taxa de înregistrare de 50 bani la suta de lei, îndată ce s'a dresat un act scris, chiar dacă asemenea contracte nu s'a făcut prin adjudecațiune sau comandă. Cas. I 256|83. Bul. pag. 857.

b) Sub imperiul legii din 1881, un apel nu putea fi considerat ca valabil, de cât numai dacă era însoțit de taxa timbrului legal sau de un act de paupertate format în regulă și alăturat pe lângă apel, sau cel puțin în lăuntru termenului de apel. Cas. I. 77|90. Bul. pag. 186.

c) Un apel făcut fără plata de taxă nu este nul dacă partea justifică în urmă plata unei amendi egale cu de trei valorea acelei taxe. Cas. I 106|93. Bul. pag. 249.

d) Este neadmisibil apelul fă-

cut în virtutea unui act de paupertate depus dupe expirarea termenului util al apelului. Cas. II 129|95. Bul. pag. 991.

e) Vânzările de lucruri mișcătoare și nemișcătoare al căror preț este de 1000 lei în sus, sunt supuse atât la taxa timbrului fix, cât și la aceea a timbrului proporțional, fără a se distinge dacă ele au fost făcute prin acte scrise sau verbale, Cas. I 477|95. Bul. pag. 1335.

f) Constatarea instanței de fond cum că din niște chitanțe de primire de bani rezultă că între părți a intervenit un contract de vânzare, iar nu de arendare, și că, prin urmare, au comis o contravențiune la legea timbrului prin neplata taxelor ovenite, constituie o cestiune de fapt lăsată la aprecierea suverană a judecătorului de fond, așa că decisiunea sa în această privință scapă de censura curții de casație. Cas. I 26|96. Bul. pag. 30.

neral va putea fi înlocuită cu hârtie timbrată de aceeași valoare, care se va anula de președinte, conform art. 20 § 2.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 16. Recursurile contra sentințelor tribunalelor cari statuază în apel asupra cărților date de judecătorii de pace sunt supuse la taxa de 50 lei. Asemenea sunt supuse la taxa de 50 lei și opozițiunile ce se fac contra decisiunilor Curței de Casație pronunțate în asemenea afaceri.

2° Actele prin cari se deferă jurământul decisoriu la tribunale și curți când valoarea litigiului este de la trei sute lei în sus. Pentru referirea jurământului propus, taxa va fi de cinci lei.

Când valoarea litigiului este mai mică de trei sute lei, deferirea și referirea jurământului la tribunale și curți, precum și interogatoriile sunt supuse taxei de cinci lei.

3° Tote cererile de perimarea judecăților înaintea or-cărei instanțe, fie la tribunal fie la curțile de apel; fie la Curtea de Casație;

4° Cererile de indigenat. Pentru cererile făcute în momentul punerii în aplicație a legii de față, taxa de 25 lei se va percepe cu ocazia liberării diplomei de indigenat.

5° Actele de romanisațiunea bastimentelor;

6° Cărțile sau certificatele ce se liberază de consiliile de disciplină pentru exercitarea profesiunii de avocat. 1).

1) a) Recursul în casație contra sentinței tribunalului dată în apel, fie în materie civilă, fie în materie penală, trebuie făcut pe o hârtie timbrată de 25 lei și cu o taxă de 50 lei, alt-fel este neadmisibil. Cas. II 137|87 Bul. pag. 219; Cas. II 531|87 Bul. pag. 1018; Cas. II 75|87 Bul. pag. 149; Cas. II 424|87 Bul. pag. 725; Cas. II 408|88 Bul. pag. 800; Cas. II 1|90 Bul. pag. 65.

b) Recursul în casație, în materie corecțională, se face pe

hârtie cu timbru 25 leiși însoțit de o taxă de una sută lei și în lipsă de avere cu o dovadă de paupertate. Cas. II 240|87 Bul. pag. 464; Cas. Sec. Vacanțelor, 3|0|87 Bul. pag. 627; Cas. II 540|87 Bul. pag. 1023.

c) Dovada de paupertate însoțită la recurs, care nu poartă viza casierului general în termen legiuit, sau copia după dânsa cu viza casierului, peste termen, face ca recursul să fie neadmisibil; dispozițiunile art. 40 din legea

23. (Mod. ast-fel. L. 21 Mart. 1886). Art. 18. Sunt supuse la taxa timbrului fix de la 50 lei până la 200 lei, după clasificătiunea ce se va face de Ministerul de Externe, cere-

rile pentru permisiunea de a purta decorațiunile streine.

Militarii în activitate, până la gradul de căpitan inclusiv, sunt scutiți de această taxă.

timbrului, neavându'si aplicațiunea în specie. Cas. S. Vacanțelor, 78/87 Bul. pag. 631.

d) Recursul în casațiune, în materie civilă și comercială, trebuie, să fie însoțit, sub pedepsă de nulitate de o taxă de 200 lei, sau în cas de neavere, de un certificat de paupertate revestit cu visa casierului. Cas. I 236/87 Bul. pag. 567; Cas. II 5/95. Bul. pag. 46.

e) Taxele de timbru legal percepute, nu se restituiesc în nici un cas. Cas. I 133/87. Bul. pag. 308.

f) Este neadmisibil recursul în casațiune când este făcut fără taxa legală, pe temeiul unui act de paupertate în copie și nu special pentru recurs. Cas. I 267/87. Bul. pag. 690; Cas. I 355/87. Bul. pag. 959; Cas. II 155/89. Bul. pag. 981. Cas. I 453/88. Bul. pag. 962.

g) Recursurile în casațiune în materie orimănală, sunt dispensate de taxă și de timbru. Cas. 6/88. Bul. pag. 43.

h) Pentru recursurile contra sentințelor date în materie penală de tribunal ca instanță de apel, se plătește o taxă de 50 lei, iar nu de 100 lei. Cas. II 141/88. Bul. pag. 368.

i) Delictele de presă, prin natura lor deferite curților cu jurată de a le judeca, nu încetază un minut de a fi delictate și ca atare, recursul în casațiune în asemenea materie trebuiesc să fie făcut pe 25 lei și taxa 100 lei. Cas. II 477/88. Bul. pag. 991.

j) Recursul în casațiune în materie corecțională făcut fără taxa de 100 lei, în basa unui act de paupertate nevisat de casierul general este neadmisibil. Cas. II 514/88. Bul. pag. 1073; Cas. II 400/89. Bul. pag. 676; Cas. II 586/89. Bul. pag. 1053; Cas. II 36/90. Bul. pag. 95; Cas. II 380/90. Bul. pag. 934; Cas. II 532/90. Bul. pag. 1459.

k) Este neadmisibil recursul în contra ordonanței de adjudecare fără plata de taxă și în lipsă de act de paupertate. Cas. II 8/89. Bul. pag. 98.

l) Este valabil recursul făcut de mai multe persoane cu o singură plată de taxă, când toate au același interes comun și tind la același scop. Cas. I 52/89. Bul. pag. 143.

m) Cererile de recurs în casațiune, în materie corecțională, trebuie să fie însoțite, sub pedepsă de nulitate, de o taxă de una sută lei, sau în cas de scăpătațiune de un certificat de paupertate din partea primarului comunei unde persoana care se servesc cu el și are domiciliul și vizat de casierul general al locului aceluși domiciliu. Cas. II 85/89. Bul. pag. 215; Cas. II 401/89. Bul. pag. 677. Cas. II 273/90. Bul. pag. 740. Cas. II 29/91. Bul. pag. 83. Cas. II 96/91. Bul. pag. 231. Cas. II 314/91. Bul. pag. 819. Cas. II 367/91. Bul. pag. 859, Cas. II 436/92. Bul. pag. 821.

CAPITOLUL IV.

Despre actele supuse la plata timbrului proporțional.

24. (Abr. L. 21 Mart. 1886. Art. 19).

25. Sunt supuse la taxa timbrului proporțional de

n) Este neadmisibil recursul făcut fără plata taxei, când curtea constată în fapt că recurentul posedă avere nemişcătoare, măcar că pentru acea avere nu plătesce nici o foncieră, fiind scutit în calitate de reservist. Cas. I 221|89. Bul. pag. 608.

o) Recursurile în materie de presă, judecate de curtea cu jurați, sunt dispensate de taxa timbrului. Cas. II 437|89. Bul. pag. 787.

p) Insuficiența taxei fixă pe care trebuie făcut recursul, poate fi complinită, ca și aceea a taxelor speciale, cu amendă de trei ori prevăzută de art. 41 din legea timbrului. Cas. I 222|90. Bul. pag. 664.

q) Un act de paupertate care poartă în viză pusă asupra-i de casier că persoana căreia i se dă, plătesce darea de licență și patentă, nu poate fi admisibil, aceasta presupunând că dânsa are avere. Cas. S. Unite. 458|90. Bul. pag. 1303.

r) Recursul în casațiune contra sentinței dată de tribunal ca instanță de apel asupra încheierii consiliului de recrutare nu poate fi supusă la nici o taxă, de ôre ce prin art. 22 din legea timbrului sunt supuse la taxa prevăzută într'ânsul recursurile făcute contra sentințelor tribunalului numai când aceste sentințe sunt

dece banii la suta de lei următoarele acte:

1° Tôteactele de créanță și zapisele de împrumuturi chirografare sau cu amanet. Vor fi scutite de această taxă zapisele de datorie ale locuitorilor să-

date în apel asupra cărților de judecată pronunțate de judecătoriile de ocol. Și dacă recurentul a depus și taxa cu ocazia facerii unei asemenea recurs, cererea sa de a-i restitui taxa cată să fie admisă. Cas. I 244|94. Bul. pag. 700.

s) Este neadmisibil recursul în casație fără plata taxelor de timbru, dacă actul de paupertate pentru scutirea lor s'a depus dupe trecerea termenului util de recurs. Cas. I 306|91. Bul. pag. 769.

t) Recursul în casațiune contra sentințelor date de tribunal în apel asupra cărților de judecată ale judecătoriilor de ocôle, atât în materie penală, cât și în materie civilă, sunt supuse unei taxe de lei 50, plus 25 lei cõla timbrată pe care urmază să se facă declarațiunea de recurs. Cas. II 300|91. Bul. pag. 814; Cas. II 65|93. Bul. pag. 87; Cas. II 193|94. Bul. pag. 559; Cas. II 389|94. Bul. pag. 791; Cas. II 49|95. Bul. pag. 82; Cas. II 152|95. Bul. pag. 392; Cas. II 213|95. Bul. pag. 613.

u) Actul de paupertate ca să fie valabil urmază să fie relativ la instanța d'înaintea căreia e pendinte procesul; ast-fel fiind, un act de paupertate liberat numai pentru facerea apelului nu poate servi și pentru recursul în casațiune. Cas. II 63|89. Bul. pag. 485; Cas. I 323|91. Bul. pag. 929.

tenii pentru sume mai mici de o sută lei. Pentru împrumuturile pe depozite făcute de Banca națională sau de Casa de Depuneri și Consemnațiuni pe termene cel mult de 120 zile, se va plăti numai a treia parte din taxa prevădută în acest articol. Casierii acestor instituții sunt autorizați a percepe taxele prin vize puse pe actele de împrumut.

2° (Mod. ast-fel. L. 21 Mart. 1886). Art. 21. — Cesiunile de creanțe și de alte drepturi încorporale

după prețul cesiunii; subrogațiunile convenționale și novațiunile.

Când cesiunea se face pe însuși actul de creanță, taxa se va plăti prin viza aplicată de casierul general asupra actului, cel mult în termen de două zile de la data cesiunii.

Nu sunt supuse la această taxă transmisiunile de acțiuni, obligațiuni și cupoane a societăților civile și comerciale, precum nici girarea efectelor la ordine:

3° Tote acțiunile sau

Cas. I 148/92. Bul. pag. 352; Cas. I 28/94. Bul. pag. 32; Cas. II 338/91. Bul. pag. 922; Cas. I 326/94. Bul. pag. 96.

v) În materie corecțională, depunerea actului de paupertate, în locul tax-ii, dupe trecerea termenului util al recursului, nu atrage nulitatea declarațiunei de recurs. Cas. II 526/91. Bul. pag. 1296.

x) Cererile de recurs în casațiune, în materie corecțională, contra decisiunei curței de apel, trebuiesc să fie însoțite, sub pedepsă de nulitate, de o taxă de 100 lei, sau, în cas de scăpătăciune, de un certificat de paupertate. Cas. II 597/92. Bul. pag. 1069; Cas. II 265/96. Bul. pag. 812; Cas. Sec. Vacanțelor 403/96. Bul. pag. 1121.

y) Certificatul de paupertate, ca să fie valabil, trebuie să fie relativ la instanța d'înaintea căreia e pendinte procesul și să se refere

la acel proces. Cas. II 214/93. Bul. pag. 428; Cas. II 86/93. Bul. pag. 514; Cas. II 92/93. Bul. pag. 536.

z) Cererile de recurs în casațiune în contra sentințelor tribunalelor, date în materie corecțională, trebuiesc să fie însoțite, sub pedepsă de nulitate, de o taxă de 50 lei, plus 25 lei cota timbrată pe care urmează să se facă declarația de recurs, sau, în cas de scăpătăciune, de un certificat care să constate starea de paupertate a recurentului. Bul. pag. 1291; Cas. II 2/89. Bul. pag. 62; Cas. Secțiun. Unite 104/89. Bul. pag. 289; Cas. II 146/89. Bul. pag. 328; Cas. II 284/89. Bul. pag. 561; Cas. II 511/89. Bul. pag. 109; Cas. II 138/90. Bul. pag. 243; Cas. II 148/90. Bul. pag. 319; Cas. II 281/90. Bul. pag. 832; Cas. II 30/91. Bul. pag. 84; Cas. II 102/91. Bul. pag. 273. Cas. II 190/96.

obligațiunile societăților în nume colectiv, anonime sau în comandită, precum și cupónele lor. Taxa pentru cupóne se va putea percepe prin abonamente făcute între administrație și societate, calculându-se după suma totală a cupónelor.

4° Tóte acțiunile și obligațiunile societăților streine, precum și titlurile împrumuturilor statelor și comunelor streine cari se vor negoția în România.

Taxa se va plăti înainte de negociare.

Plata taxei timbrului pentru cupóne se va face succesiv și în proporțiune cu suma cupónelor devenite esigibile însă mai înainte de plata cupoanelor; sub pedépsa prevădută de art. 65.

5° (Ad. L. 21 Mart. 1886), Art. 20. — Polițele, biletele la ordine și tóte efectele de comerț făcute în România, precum și cele trase în țară asupra streinătăței și vice-versa

saú negociate numai în țară.

Pentru polițele și biletele la ordine, pentru efectele de comerț, formate în streinătate și negociate sau plătile în România, taxa timbrului proporțional se va putea achita prin aplicarea asupra acestor polițe, bilete și efecte, a unui timbru mobil mai mare chiar de 25 banți.

Timbrul mobil se va aplica pe act înainte de a se plăti, gira, accepta sau protesta în România, sub pedépsă, la cas de contravențiune, a amendei fixată în art. 65 din această lege.

Timbrul mobil se va anula prin scrierea pe timbru a semnăturii.

În cas când unul din actele enumerate prin alineatele de mai sus nu ar purta timbrul cerut de lege, toți semnatarii actului, precum și deținătorul, sunt responsabili solidar pentru taxă și amendă.¹⁾

1) a) Sunt pasibile de penalitate amendei prescristă de legea timbrului, părțile cari n'aú pus timbru legal la o creanță chiro-

grafară. Cas. II 414/88. Bul. pag. 807.

b) Când tribunalul declară că un act încheiat între două părți

26. Sunt supuse la taxa timbrului proporțional de 50 bani la suta de lei:

1° (Mod. ast-fe'. L. 21 Mart. 1886). Art. 22.— Contractele de închiriere și arendare, fie scrise, fie verbale.

Taxa se va calcula asupra prețului pentru un an de locațiune, închiriere sau arendare, ori-care ar fi termenul pentru care contractarea se va face. Când termenul va fi mai mic de un an, taxa se va calcula asupra prețului din contract.

Se va ține seamă și se vor considera ca parte din preț toate sarcinile puse prin contract arendașilor și chiriașilor.

Prelungirile de termene se consideră ca noi contracte și sunt supuse din nou la taxe.

Acastă taxă se va plăti numai pentru un singur exemplar, ori-care ar fi numărul părților.

Esemplarul timbrat se va deține de arendator sau închirietor. Casierii generali sunt datorii să vizeze exemplarele netimbrate, când li se va prezenta originalul timbrat în regulă. Viza va purta data zilei și numărul registrului de eșire. Acastă formalitate este gratuită.

Pentru contractele cu o durată de un an sau mai puțin, taxa va fi de 25 bani la sută.

Nu se va plăti nici o taxă pentru locațiunile mai mici de trei luni.

2° Contractele sau polițele de asigurare, fie ale societăților indigene sau streine.

Taxa se va calcula asu-

---

constitue numai un proiect, iar nu o convențiune definitivă și le apără de contravențiune la legea timbrului ce li se impută, fără să motiveze cătuși de puțin pentru ce acel act constituie numai un proiect, pronunță o hotărîre nemotivată care atrage casarea ei. Cas. I 151/92. Bul. pag. 359.

c) Contractele de furnituri făcute nu înseris ei verbal nu sunt supuse la nici o taxă de timbru.

Cas. II 197/92. Bul. pag. 1059.

d) Constatatarea în fapt făcută de tribunal, cum că un act constituie un act de creanță, iar nu un act prin care se constituiesc un gagiu, este suverană; în acest caz cu drept cuvânt a declarat că acest act trebuie supus la plata taxei prevăzută de art. 25 din legea timbrului. Cas. I 334/92. Bul. pag. 884.

pra sumei primelor pentru tot termenul contractului său poliței de asigurare.

3° (Ad. L. 21 Mart. 1886).

1) a) Contractele de închirieri sau arendări, scrise sau verbale sunt supuse la taxa timbrului proporțional de 50 bani la suta de lei, calculat asupra prețului pe un an, ori care ar fi termenul închirierii sau arendărei. Cas. I 273/88. Bul. pag. 908. Cas. I 46/88. Bul. pag. 123.

b) Contractele de întreprinderi și executări de lucrări, reparațiuni, etc., a căror valoare trece de 500 lei, sunt supuse pe lângă taxa timbrului de 10 lei cota și la taxa de înregistrare de 50 bani la suta de lei, îndată ce s'a dressat un act scris, chiar dacă asemenea contracte nu s'a făcut prin adjudecațiune sau comandă. Cas. I 256/88. Bul. pag. 857.

c) Faptul că locatarul nu a făcut să i se vîdeze de casier exemplarul contractului de locațiune rămas în mîna sa, nu constituie o contravențiune la legea timbrului, când se constată că originalul contract poartă timbru legal, și nu se pune în îndoială nici plata timbrei, nici epoca efectuării ei. Cas. I 141/89. Bul. pag. 427.

d) Taxa de 50 bani la suta de lei, prevădută de art. 26 § 2 din legea timbrului, nu se aplică și la vîrsămintele ce se fac de persoanele cari participă la asigurări mutuale de supraviețuire. Cas. I 23/90. Bul. pag. 34.

e) Ori ce persoană care face un contract de locațiune chiar verbală fără plata taxelor prevădute de legea timbrului, se pedepsește

Art. 23.— Contractele sau actele prin cari se dă în întreprindere perceperea unui venit comunal, județen, sau al Statului. 1).

cu o amendă compusă din cifra înzecită a valorii timbrului legal. Cas. I 497/90. Bul. pag. 1279.

f) Contractele de sub închirieri sau sub-arendări nu sunt supuse la taxa timbrului de 50 bani la suta de lei prevădută de art. 26 din legea timbrului. Cas. I 29/91. Bul. pag. 39.

g) Taxa de timbru pentru contractele dintre Stat, județ sau comună cu particularii, cădînd în sarcina acestora, numai, dînsii sunt răspunzători de plata amendelor în cas când sunt făcute fără timbru legal sau pe timbru insuficient, iar nu și cei d'ântîi; legea neprescriind nici o pedepsă pentru aceștia, nu se poate aplica principiul solidarității într'un atare cas. Cas. I 166/91. Bul. pag. 439.

h) Taxa timbrului proporțional pentru contractele de arendare sau închiriere, fie chiar verbale, urmează să fie plătite din momentul când părțile au convenit verbal asupra prețului și obiectului închiriat sau arendat; alt-fel dînsese sunt supuse la amendă prevădută de art. 63 din legea timbrului. Cas. I 337/91. Bul. pag. 9.9.

i) Taxa timbrului proporțional asupra contractelor de locațiune merge crescînd din sută în sută, iar de la mie în sus, din miș în miș, prin urmare, amenda, în cas de contravențiune, trebuie să albe de normă acest calcul. Cas. I 344/91 Bul. pag. 961.

j) Tote închirierile, fie scrise

27. Taxele timbrului proporțional vor merge crescând din sută în sută până la mie; iar de la mie în sus, din mie în mie, fără a se fracționa. ¹⁾

28. Când o poliță este trasă în mai multe exemplare, atunci este destul ca numai exemplarul ce este destinat a se pune în circulație, sau pe care are a se face plata, să poarte timbru.

CAPITOLUL V.

Despre scutiri

29. Sunt scutite de taxa timbrului următoarele acte:

1° Registrul și actele de admidistrațiune publi-

că, ale Statului, județelor și comunelor;

2° Actele diplomatice, actele făcute după comisiunii rogatorii din țară streină;

3° Petițiunile către Rege către Corpurile Legiuitoare petițiunile în materii electorale și cele în materii penale;

4° Petițiunile trimise din streinătate, afară de cele prevădute la art. 23 și de cele adresate autorităților judecătorești;

5° Chitanțele pentru plata impositelor fiscale, comunale și județene, precum și cele care se liberează de antreprenorii cărora ar fi arendat un venit al Sta-

fie verbale, făcute pe un termen de trei luni în sus, sunt supuse la plata taxei timbrului proporțional, cu toate că s'a convenit ca plata chiriei să se facă în rate lunare. Cas. 476/91. Bul. pag. 1315.

¹⁾ Dupe art. 26 din legea timbrului, sunt supuse la taxa timbrului, proporțional de cinci deei bani la suta de lei, contractele de închiriere și arendare, scrise sau verbale, plățindu-se această taxă pentru un singur exemplar, ori-cari ar fi numărul părților. Așa dar, violăză citatul text de lege judecătorul fondului, când condamnă pe cine-va la plata uneii noi taxă pentru unul și același contract de locațiune al ace-

luiași imobil și pe același termen, sub cuvânt că s'a găsit două chiriashi care ocupă imobilul ca asociați, cu toate că unul dintr'inșii a constat că plătișe odată disa taxă pentru acea închiriere prin prezentarea unui contract timbrat în regulă. Cas. I 309/95. Bul. pag. 834.

^{1) a)} Taxa timbrului proporțional asupra contractelor de locațiune merge crescând din sută în sută, iar de la una mie în sus, din mie în mie: prin urmare, amenda în cas de contravențiune, trebuie să aibă de normă acest calcul. Cas. I 108/90. Bul. pag. 289. Cas. I 344/91. Bul. pag. 961.

lului, comunei sau județului :

6° Actele stărei civile. Copiile legalisate după actele stărei civile din comunele rurale sunt gratuite ;

7° Actele justificative care se anexază la ordonanțe și mandate de plată pentru justificarea sumelor ce conțin, intru cât ele sunt eminate de la un funcționar public ;

8° Incheierile tribunalelor și ale consiliilor de familie, relative la administrarea averilor minorilor și interdicțiilor, compturile predate de tutor pentru administrarea lor ; apelurile făcute de tutor sau membrii consiliului de familie în contra hotărârilor tribunalelor relative la incheierile consiliului de familie, precum și apelurile la sentințele de adopțiune :

9° Inscricțiunea ipotecilor legale :

10° Certificatele medicale date soldaților, până la gradul de sub-locotenent exclusiv, pentru treburile relative serviciului lor.

Asemenea sunt apărute de timbru, certificatele sau dovedile liberate de pri-

mării și alte autorități ori-cărui ostaș în serviciul activ, până la gradul de sub-locotenent, atingătoare de serviciul lor.

11° Tóte actele de procedură în materie penală ;

12° Actele de comptabilitate și mandate eminate de la Eforia Spitalelor din Bucuresci și Epitropia Sântului Spiridon din Iași, și de la alte stabilimente de bine-facere.

13° Tóte cererile, sentințele și citațiunile în materie electorală ;

14° Reclamațiunile la cari pot da loc compozițiunea listei juriului compozițiunea listei tribunalului de comerciú, recrutăția gardei civice și milițiile ;

15° Invoelile agricole. Ele vor fi scutite și de taxa de legalisare ;

16° Certificatele de sărăcie și cele liberate particularilor pentru constatarea stărei sanitare a unei localități ;

17° Adeverințele pentru ajutóre plătite neputincioșilor de ori-ce stabiliment public sau de comitetele de bine-facere ;

18° Decisiunile Curței

de Compturi, precum și adevărurile sau procesele-verbale de predarea acestor deciziuni comptabililor sau garanților lor :

19° Tóte actele de procedură prevădute la art. 41 al legii judecătoriilor comunale. Sunt asemenea scutite : actele de procedură înaintea judecătoriilor de ocóle, însă numai când acestea fac oficiul judecătoriilor comunale, în virtutea al. 2, art. 51 din legea respectivă ;

20° Tóte actele de procedură, urmate după contestațiunile făcute de administrațiunea timbrului, în casurile prevădute de art. 48 al acestei legi :

21° (Ad. L. 21 Mart. 1886).
Art. 24. — Apelurile, opozițiunile în apel, recursurile și contestațiunile contra cărților de judecată pronunțate de judecătoriile comunale și de cele de ocóle ; pentru aceste din urmă numai în casurile când, după legea lor organică, funcționează ca judecătorii comunale ;

22° (Ad. L. 21 Mart 1886).

Art. 24. — Registrele cărți servesc comercianților pentru copierea scrisorilor ;
 23° (Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 24. — Certificatele constatătoare că în contra cărților de judecată, enunțate în § precedent (21), nu s'a făcut apel, opozițiune, recurs ;

24° Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 24. — Corespondența episcopilor bisericilor de mir cu primăria de care depind.

25° (Ad. L. 21 Mart. 1886.)

Art. 24. — Actele prevădute prin art. 171 din legea poliției sanitare veterinare.

26° (Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 24. — Tótă corespondența, actele și cererile în judecată, cum și tóte actele de procedură făcute după cererea creditelor agricole.

27° (Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 24. — Chitanțele funcționarilor publici de primireasalarului lor de la administrațiunile respective.

(Ad. L. 23 Dec. 1881).

Art unic. — Sunt scutite de orice taxă de timbru interogatoriile în justiție. 1)

1) a) Chitanțele sau adevărurile liberate de un comitet de bine-facere nu intră în predeve-

rile alin. V, art. 15 din legea timbrului ; căci acest aliniat nu supune la taxa de 10 bani de cât

30. Când statul său o persoană ce posedă probe legale de sărăcie sunt par-te reclamantă în vre-un proces, toate actele se fac fără timbru sau fără hâr-tie timbrată, și fără plată de taxă.

Scăpătăciunea se va do-vedi printr'un certificat li-berat de autoritatea co-munală a locului unde per-sóna care o invocă și va avea domiciliul. Acest cer-tificat va fi făcut pe hâr-tie liberă. Nici un act de paupertate nu pôte fi ad-mis de autoritățile publice dacă nu va fi revestit de viza casierului general, confirmând că purtătorul actului nu plătesce vr'o altă dare de cât imposi-tul pentru căile de comu-nicație.

Primarul sau ajutorul său legal, care se va do-

vedi că a liberat un act de scăpătăciune unei per-sóne în stare de a plăti tacsele, sau casierul care va visa un asemenea act, se vor pedepsi fie-care cu o amendă de o sută lei.

La cas de a se condam-na partea pârâtă, atunci ea va fi, prin aceiași ho-tărîre, condamnată din o-ficiu de judecătorie a plăti către fise și îndemnisația timbrului ce ar fi trebuit să useze în proces recla-mantul, dacă acesta n'ar fi fost Statul sau persóna săracă.

(Ad. L. 21 Mart, 1886).

Art. 25.

In-stanțele judecătorești de ori-ce treptă au drept să refuze actul de pau-pertate, când se conving că înfățișătorul lui nu se află în stare de scăpătă-ciuine prevădută de lege.)

actele de comptabilitate ale so-cietăților și diferiților întreprin-dători pentru operațiunile ce le produc câștig, iar nu și actele săvârșite cu scop de bine-facerei publice. Acest comitet de bine-facere nefiind recunoscut în mod legal, actele sale nu pot fi asimil-ate cu cele coprinse în art. 29 alin. XII din legea timbrului, de óre-ce analogile nu sunt permise în materie fiscală. Cas. I 140/93.

Bul. pag. 332, Cas. I 39/93. Bul. pag. 35.

¹⁾ a) Instanțele judecătorești de ori-ce treptă au dreptul să re-fuze actul de paupertate, când se convinge că înfățișătorul ei nu se află în stare de scăpătăciune. Cas. II. 35/87 Bul. pag. 380. Cas. I. 255/83 Bul. pag. 834; Cas. II 95/89 Bul. pag. 607; Cas. I 287/89 Bul. pag. 770; Cas. I 328/92. Bul. pag. 877; Cas. I 14/93. Bul. pag.

31. Dacă statul său persoană săracă ar figura în-

tr'un proces numai ca parte pârâtă sau ca inter-

91; Cas. I 217/93. Bul. pag. 573; Cas. II 23/95. Bul. pag. 193. Cas. I. 212/96. Bul. pag. 82).

b) Dovada de paupertate care emană de la autoritatea comunală a locului unde domiciliează recurențele, este conform prescripțiilor legii. Cas. II 44/87. Bul. pag. 462; Cas. II 81/92. Bul. pag. 499.

c) Este neadmisibil recursul în materie corecțională când recurențele drept taxa de 100 lei și timbru de 25 lei, anexază o dovadă de paupertate în copie, purtând o dată mult anterioară procesului pentru care se judecă. Cas. S. Vacanțelor. 340/87. Bul. pag. 627; Cas. II 85/89. Bul. pag. 215.

d) Din actul de paupertate prezentat în instanță de recurență ca mamă și tutore legală a minorilor săi fi, rezultă că tutela este în stare de scăpătăciune, iar nu mama. Cas. II 116/87. Bul. pag. 819.

e) Nu este nevoie pentru validitatea unui act de paupertate, ca el să cuprindă afirmarea casierului că partea nu plătește altă dare de cât căile de comunicare; Este suficient ca în certificarea sa, casierul să vizeze art. 30 din legea timbrului. Cas. I 38/87. Bul. pag. 52; Cas. I 114/88. Bul. pag. 434; Cas. I 185/89. Bul. pag. 528.

f) Este în regulă dovada de paupertate care constată că partea care se servă cu dânsa este domiciliată chiar în orașul autorității de unde emană.

Este admisibil certificatul de paupertate în copie, dacă partea adversă nu constată că de la epoca prezentării originalului la

curtea de apel, recurentul n'a dobândit ver-o avere. Cas. I 177/87. Bul. pag. 324; Cas. I 236/87. Bul. pag. 567.

g) Instanțele judecătorești apreciind asupra mijloacelor de care dispun părțile, pot anula actele de paupertate liberate lor, pentru a fi scutite de taxe percepute de mamă, în calitatea ei de usufructuară legală sunt considerate ca ale ei proprii. Cas. I 266/87. Bul. pag. 689.

h) Este neadmisibil recursul în casațiune când este făcut fără taxa legală, pe temeiul unui act de paupertate în copie și nu special pentru recurs. Cas. I 267/87. Bul. pag. 690.

i) Când femeia măritată figurează personal în judecată, ea nu se poate folosi de actul de paupertate liberat soțului chemat în instanță numai pentru a-i da autorizațiunea maritală. Cas. I 112/88. Bul. pag. 431.

g) Este valabilă dovada de paupertate, când emană de la autoritatea competente a domiciliului celui care o invocă și dovedește starea sa de neavere. Cas. II 1/88. Bul. pag. 52. Cas. II 21/90. Bul. pag. 236.

h) Recursul în casațiune în materie corecțională făcut fără taxa de 100 lei, în baza unui act de paupertate nevizat de casierul general este neadmisibil. Cas. II 514/88. Bul. pag. 1073. Cas. II 6/89. Bul. pag. 67; Cas. II 586/89. Bul. pag. 1053; Cas. II 36/90. Bul. pag. 95; Cas. II 273/90. Bul. pag. 740; Cas. II 330/90. Bul. pag. 934; Cas. II 532/90. Bul. pag. 1459; Cas. II 496/92. Bul. pag. 824; Cas. II 131/88. Bul. pag. 1099; Cas. I

venient, atunci reclaman-
tul, de va fi condamnat,

11|95. Bul. pag. 12.

i) Este neadmisibil recursul în casațiune făcut fără taxă cu o copie de dovadă de paupertate pentru un alt proces și altă dovadă depusă peste termenul recursului. Cas. II 129|88. Bul. pag. 1091.

j) Este neadmisibil recursul în contra ordonanței de adjudecatiune fără plata de taxă și în lipsă de act de paupertate. Cas. 8|89. Bul. pag. 98.

k) Când recursul este făcut de un tutore, actul de paupertate merită a scuti de plata taxelor legale de timbru, trebuie făcut pe numele minorilor pe cari el îi reprezintă, iar nu pe al său propriu și personal. Cas. II 54|89. Bul. pag. 32; Cas. II 62|92. Bul. pag. 400.

l) Un act de paupertate, ca să fie valabil, câtă să fie relativ la instanța dinaintea căreia este pendinte procesul. Ast-fel, nu e valabil actul de paupertate emanat pentru curtea de apel, înaintea curții de casațiune. Cas. II 63|89. Bul. pag. 485. Cas. I 323|91. Bul. pag. 92; Cas. II 214|92. Bul. pag. 423; Cas. II 86|93. Bul. pag. 524; Cas. II 92|93. Bul. pag. 536; Cas. 28|94. Bul. pag. 32; Cas. II 190|95. Bul. pag. 1223.

m) Este neadmisibil recursul făcut fără plata de taxă, când curtea constată în fapt că recurentul posedă avere nemișcătoare măcar ca pentru acea avere nu plătesce nici o foncieră, fiind scutit în calitate de rezervist. Cas. I 221|89. Bul. pag. 608.

n) Nu este valabil actul de paupertate liberat de o altă autoritate comunală de cât aceea a domiciliului persoanei ce se servește de el. Cas. I 257|89. Bul. pag. 729.

o) Este neadmisibil actul de paupertate pentru facerea recursului când este constatat că recurentul se află încă în posesiunea imobilului ce i s'a urmărit, și prin urmare dispune de venit. Cas. II 127|86. Bul. pag. 869.

p) Un act de paupertate liberat în regulă pe numele tutorului unui interzis, spre a se servi în interesele acestuia, nu se poate combate de cât pe terenul de a se dovedi că interzisul posedă avere, iar nu tutorele. Cas. I 343|81. Bul. pag. 914.

q) Autoritățile judecătorești pot admite ca valabil un act de paupertate nevidat de casierul general, dacă autoritatea comunală și perceptorul respectiv încredințază că purtătorul lui nu posedă nici o avere. Cas. II 150|89. Bul. pag. 969.

r) Este neadmisibil recursul în casațiune dacă nu se depune în lăuntru termenului său taxa de timbru cerută de lege sau actul de paupertate. Cas. II 155|89. Bul. pag. 931; Cas. I 316|91. Bul. pag. 769; Cas. I 148|92. Bul. pag. 352; Cas. II 155|95. Bul. pag. 395.

s) Este neadmisibil recursul făcut cu un act de paupertate în care casierul constată prin viza pusă asupra-i că recurentul este impus la un impozit funciar. Cas. II 122|90. Bul. pag. 1080; Cas. S. Unite 453|90. Bul. pag. 1303; Cas. II 158|90. Bul. pag. 136; Cas. II 178|90. Bul. pag. 1473; Cas. I 207|92. Bul. pag. 517.

t) Nu se poate împedica executarea unei hotărâri de divorț care condamnă la plata taxelor de timbru, conform art. 30 din legea timbrului, chiar dacă acea hotărâre n'a fost înscrisă la oficiul stărei civile și n'a putut

va trebui să plătească către fisc și indemnisați-
 u-

produce nici un efect în privința disolvării căsătoriei. Cas. I 348/90. Bul. pag. 1124; Cas. I 348/91. Bul. pag. 966.

u) Este scutită de taxa de înregistrare nu numai înzestrarea propriu zisă, dar și asigurarea zestreii printr-o ipotecă în averea constituentului. Cas. I 209/90. Bul. pag. 631.

v) Sub imperiul legii timbrului din 1831, un apel nu putea fi considerat ca valabil, de cât numai dacă era însoțit de taxa timbrului legal, sau de un act de paupertate format în regulă și alăturat pe lângă apel, sau cel puțin deus în lăuntru termenului de apel. Cas. I 77/90. Bul. pag. 186.

w) Cererile de recurs în casațiune, în materie corecțională, trebuie să fie însoțite sub pedepsă de nulitate, de o taxă de 100 lei, sau, în cas de scăpătăciune de un certificat de paupertate. Cas. II 29/91. Bul. pag. 83; Cas. II 93/91. Bul. pag. 261; Cas. II 314/91. Bul. pag. 819; Cas. II 367/91. Bul. pag. 859; Cas. II 27/93. Bul. pag. 61; Cas. II 217/94. Bul. pag. 578; Cas. II 398/94. Bul. pag. 735; Cas. II 265/96. Bul. pag. 842.

x) Primarul domiciliului părții este competente să libereze actul de paupertate. Cas. I 64/91. Bul. pag. 153.

y) Persoana care se găsește înscrisă în rolurile generale cu plata de imposit funciar nu se poate servi de actele de paupertate, înaintea autorităților publice, spre a fi scutită de plata timbrelor. Cas. I 213/91. Bul. pag. 599; Cas. I 32/95. Bul. pag. 31; Cas. I 283/96. Bul. pag. 1205.

z) Este neadmisibil actul de paupertate ce se produce în scutirea plății taxelor de timbru,

când chiar prin viză pusă asupra 'i de casierul general se constată că persoana care voește a se servi de el plătește un imposit funciar către Stat. Cas. I 45/37. Bul. pag. 91; Cas. II 50/91. Bul. pag. 368. Cas. II 92/91. Bul. pag. 798; Cas. II 183/91. Bul. pag. 1366; Cas. I 60/96. Bul. pag. 183.

a') De și persoana care se servese de un act de paupertate este înscrisă cu plata de imposit funciar, când însă se constată că averea cu care era înscrisă 'i s'a urmărit, luându-se chiar din administrația sa și dându-se unui conservator, și că dēnsa nu mai posedă nici o altă avere, actul de paupertate este valabil. Cas. II 122/91. Bul. pag. 1029. Cas. II 130/91. Bul. pag. 1039.

b') În materie corecțională, depunerea actului de paupertate, în locul taxei, dupe trecerea termenului util al recursului, nu atrage nulitatea declarațiunei de recurs. Cas. II 526/91. Bul. pag. 1236.

c') Nu se poate admite ca o persoană care plătește imposit funciar, de unde rezultă că ea are avere, să se servescă cu act de paupertate, chiar când averea pentru care plătește impositul funciar i s'a urmărit, însă n'a fost deposedată încă din acea avere, și chiar când acea avere este înscrisă în rolurile de contribuțiuni tot pe numele vechiului proprietar de la care persoana ce se servă cu actul de paupertate 'i are; destul este să se dovedescă că de fapt această persoană posedă aceea avere. Cas. II 50/93. Bul. pag. 424.

d') Incidentul de neadmisibilitatea recursului făcut în baza unui act de paupertate pe motiv

nea timbrului ce ar fi trebuit să useze pârâtul său

că partea ar fi posedând avere numai poate fi ridicată dupe ce recursul s'a declarat admisibil în virtutea aceluï act și s'a ascultat partea recurentă în desvoltarea mijloacelor sale de casare. Cas. II 96/93. Bul pag. 612.

e) Când reclamantul, care s'a servit în justiție cu act de paupertate, are câștig de cauză, intimatul trebuie, conform art. 30, ultimul aliniat din legea timbrului, să fie supus la plata taxelor de timbru către Stat și portărei. Impregiurarea că și dânsul posedă un asemenea act de paupertate nu'l scutesce de această îndatorire. Cas. I 260/93. Bul. pag. 758.

f) Cestiunea de a se ști dacă pârâtul care a perdut cauza trebuie a fi obligat, asemenea art. 30 din legea timbrului, la plata către fisco taxelor ce trebuiau răspunse de reclamantul care s'a servit cu un act de paupertate, chiar în cas când și dânsul se găsește în aceeași stare de sărăcie, constituie o cestiune lăsată de lege la aprecierea instanțelor de fond. Cas. II 139/93. Bul. pag. 1031.

g) Asemănat art. 30 din legea timbrului instanțele judecătorești sunt în drept să aprecieze asupra existenței scăpătăciunii persoanei care se servă cu act de paupertate, și prin urmare, să admită un asemenea act, cu toate că dânsa este un pensionar, dacă numai posedă altă avere. Cas. I 41/94. Bul. pag. 81.

h) Interpretarea și clasificarea actelor, din punctul de vedere al timbrului la care trebuie să fie supuse, aparține apreciațiunii superane a instanțelor de fond, și această apreciațiune scapă de con-

trolul curței de casațiune. Cas. I 45/94. Bul. pag. 83.

i) Actul de paupertate câtă să fie special și relativ la instanța d'înaintea căreia e pendinte procesul. Așa dar, este neadmisibil recursul făcut în casație în temeiul unui act de paupertate eliberat pentru un proces ce partea voeșce să intenteze la tribunalul de județ. Cas. II 388/94. Bul. pag. 922; Cas. I 326/94. Bul. pag. 967.

j) În materie comercială cererea de recurs în casațiune este nulă și neavenită dacă nu este însoțită de plata unei taxe speciale, sau, în cas de scăpătăciune, de un certificat de sărăcie învestit cu viza oasierului general și depus în lăuntru termenului de recurs. Cas. II 5/95. Bul. pag. 46.

k) Recursul în casațiune contra sentințelor date de tribunalele de județ asupra apelurilor făcute în potriua cărților de judecată, pronunțate de judecătoriile de pace atât în materie civilă, cât și în materie penală, trebuie însoțite de o taxă de 50 lei, plus 25 lei cota timbrată pe care urmează să se facă declarațiunea de recurs, sau, în cas de scăpătăciune, de un act de paupertate. Cas. II 49/95. Bul. pag. 82; Cas. II 152/95. Bul. pag. 392; Cas. II 213/95. Bul. pag. 613.

l) Condamnațiunea la plata taxelor, de timbru, prevădută de art. 30 din legea timbrului, nu poate fi pronunțată în persona părții care perde cauza atunci când dânsa se găsește în cas de scăpătăciune. Ast-fel când partea intimată la prima instanță a făcut apel în virtutea unui act de paupertate, act care a fost admis pentru acesta, dânsa, de

intervenientul, dacă acesta n'ar fi fost Statul sau persoană săracă. Condamnarea se va face din oficiu, ca și în cazul articolului precedent.¹⁾

și perde cauza în apel, nu poate fi condamnată la plata taxelor de timbru și portărei nici pentru apelul ce ea a făcut cu act de paupertate, nici pentru acțiunea făcută de soțul său tot cu un asemenea act. Cas. II 125/95. Bul. pag. 984.

m) Partea care a căzut în proces și a fost condamnată din oficiu de către tribunalul de prima instanță, conform art. 30, alin. V, și 31 din legea timbrului, la plata către fisc a indemnizațiunii timbrului ce ar fi trebuit să întrebuințeze în proces adversarul său care s'a servit cu act de paupertate, nu este în drept ca, făcând apel, să ceară a fi scutit de plata acestor taxe, căci o asemenea cerere de scutire nu se poate judeca de cât față de fisc și dupe formele prevădute în legea specială a timbrului. Cas. II 77/96. Bul. pag. 713.

n) Este neadmisibil actul de paupertate când chiar prin vița pusă asupra'i de casierul general se constată că persoana care voește a se servi de el plătește un impozit către Stat. Când Statul recurent obține câștig de cauză, intimatul trebuie a fi condamnat la plata către fisc a taxelor de timbru cari ar fi trebuit plătite pentru recurs dacă n'ar fi fost Statul recurent. Cas. I 307/96. Bul. pag. 1223.

o) Cererile de recurs în ca-

CAPITOLUL VI

Despre taxele de înregistrare

32. Sunt supuse la taxa de înregistrare de 50 bani la suta de lei :

sațiune în contra sentințelor tribunalului, date în materie corecțională, trebuiesc să fie însoțite, sub pedepsă de nulitate, de o taxă de 50 lei, plus 25 lei cota timbrată pe care urmează să se facă declarațiunea de recurs, sau, în cas de scăpătaciune, de un certificat care să constate starea de paupertate a recurentului. Cas. II 490/96. Bul. pag. 1291.

p) Cererile de recurs în casațiune, în materie corecțională, în contra deciziunilor curților de apel, trebuie să fie însoțite, sub pedepsă de nulitate, de o taxă de 100 lei, plus 25 lei cota timbrată pe care urmează să se facă declarațiunea de recurs sau în cas de scăpătaciune, de un certificat prin care să se constate starea de paupertate a recurentului. Cas. Vacanțelor 406/96. Bul. pag. 1121.

¹⁾ a) Partea care a căzut în proces și a fost condamnată din oficiu de către tribunalul de prima instanță, conform art. 30, alin. V, și 31 din legea timbrului, la plata către fisc, a indemnizațiunii timbrului ce ar fi trebuit să întrebuințeze în proces adversarul său care s'a servit cu act de paupertate, nu este în drept ca, făcând apel, să ceară a fi scutită de plata acelor taxe, căci o asemenea cerere de scutire nu se poate judeca de cât față de fisc și dupe formele prevădute în legea specială a timbrului. Cas. II 77/96. Bul. pag. 713.

1° Actele de ipotecă, fără să mai fie supuse la taxa timbrului proporțional, când creanța pentru care se constituie ipoteca se constată prin însuși actul de ipotecă.

Dreptul fiscului se va percepe în proporțiune cu suma creanței ce se asigură.

Ipotecile legale sunt apărute de taxa de înregistrare.

2° Contractările sau învoelile făcute în baza unei adjudecațiuni sau unei comande scrise sau verbală, relative la construcțiuni, reparațiuni, întrețineri și aprovizionări de ori-ce furnituri de la 500 lei în sus, fie plătite de Stat, consiliuri județene sau municipalități, fie de ori-ce alte stabilimente publice.

Dreptul fiscului se va plăti de către particulari în proporțiune cu prețul total, sau se va reține din plată și se va vîrsa la te-saur.

¹⁾ a) Dovada de paupertate însoțită la recurs, care poartă viza casierului general în termenul legiut, sau copie dupe dînsa cu viza casierului, peste termen, face ca recursul să fie neadmi-

siibil; dispozițiunile art. 40 din legea timbrului neavîndu'si aplicațiunea în specie. Cas. S. V. 73187 Bul. pag. 631.

In ordonanțele de plată se va face mențiune dacă taxa este plătită, sau urmează a se reține din suma ordonanței.

Cînd însă plata prețului s'ar fi stipulat a se efectua în mai multe anuități de cît pe cinci ani, atunci plata înregistrării se va împărți asemenea în proporție cu fie-care anuitate cu deosebire că, pentru anuitățile relative la cei d'ântăiu cinci ani, plata taxei de înregistrare se va face prin anticipațiune și d'o dată cu face-rea actului.

3° (Mod. ast-fel. L. 21 Mart 1886). Art. 26.—Contractele de mandat și comisiune, cînd suma onorariilor este de o sută lei sau mai mare.

4° (Ad. L. 21 Mart. 1886). Art. 27.—Tôte contractele enumerate la § 2 de mai sus, făcute între particulari, intru cît vor fi constatate prin acte scrise.¹⁾

33. Sunt supuse la pla-

b) Sunt supuse la plata taxei de 50 bani aprovizionările de

ta taxei de înregistrare de două lei la suta de lei.

1° (Mod. ast-fel. L. 21 Mart 1886). *Art. 28.*—Vendările de bună-voe sau silite de păduri, fie considerate ca vânzări sau arendări, cum și contractele pentru exploatare de cariere, puțuri de păcură și petroleu, când prețul va fi în bani.

Când plata prețului s'ar fi stipulat a se efectua în mai multe anuități de cât pe cinci ani, atunci plata înregistrării se va împărți

asemenea în proporțiune cu fie-care anuitate, cu deosebire că, pentru anuitățile relative la cei d'înteu cinci ani, plata taxei de înregistrare se va face prin anticipațiune și d'odată cu facerea actului:

2° (Abr. L. 21 Mart, 1886. *Art. 29.*)

3° (Abr. L. 21 Mart. 1886. *Art. 29.*)

4° Vendările de bună-voe sau silite de bunuri imobiliare, de venituri și de usufruct.

5° Vendările silite de

furnitură făcute unei comune cari trec de suma de 500 lei, chiar dacă sunt făcute în virtutea unei comande verbale. Cas. I 11/92. Bul. pag. 22.

c) Contractele de furnitură făcute nu în scris, ci verbal nu sunt supuse la nici o taxă de timbru. Cas. II 197/92. Bul. pag. 1059.

d) Simplele cumpărături ordinare săvârșite dintr'un magazin pentru care comerciantul eliberează o factură nu constituiesc acte de aprovizionări de furnitură supuse la taxa de înregistrare prevăzută de art. 32 din legea timbrului. Cas. I 98/93. Bul. pag. 240.

e) De și un contract de mandat, cu emolument de atât la sută din sumele ce se vor câștiga pentru mandante, nu era opozabil de a fi de la început supus la timbru de înregistrare cerut de lege din cauza incerti-

tudinei sumei, atunci însă, când, dupe terminarea afacerii mandatarul acționează în judecată pe mandante, pretinzând de la acesta o sumă determinată ca onorariu, din acest moment, dispărând cauza care justifică netimbrarea actului, densus devine pasibil de amenda la care 'l supune legea timbrului, dacă se servă și produce disul contract în justiție, fără a plăti în prealabil taxa de înregistrare prevăzută de art. 32 din citata lege. Cas. I 327/94. Bul. pag. 968.

f) Contractarea cui-va prin care se obligă a furnisa altuia o cantitate de cărămidă, pentru o valoare ce trece de suma de lei 500, este supusă la taxa proporțională de 50 bani la suta de lei, prevăzută de art. 32, alin. 4 din legea timbrului, dacă ea este constatată prin act scris. Cas. I 324/95 Bul. pag. 898.

bunuri mobiliare precum și cele de bună-voe, când însă pentru aceste din urmă se va dresa un contract legalizat de tribunal sau de altă autoritate.

Sunt scutite vînderile de produse.

Vîndarea făcută înaintea tribunalului pentru cșire din diviziune nu este supusă la altă taxă de transmisiune, când vîndarea se face asupra unuia

din coproprietari, de cāt pentru prețul aferent la partea ce aveau în imobil cei-alți coproprietari.

6° Cesiunile de drepturi succesoriale;

7° Schimbul de bunuri imobiliare, precum și cele de bunuri mobiliare, însă cāt pentru aceste din urmă se va dresa un act. ¹⁾

34. (Abr. 21 L. Mart. 1886. Art. 29.

(Ad. L. 21 Mart. 1886.

¹⁾ a) Taxele de transmitere se restituie cātnd nu sunt legalmente percepute, precum este în specia de față, unde un coproprietar al unei imobil în diviziune, a fost silit să plătescă taxa de transmitere și pentru prețul aferent la porțiunea cvenită lui. Cas. I 293/87. Bul. pag. 756.

b) Vîndarea care are de obiect un bun mobiliar sau imobiliar este supusă la plata taxei de înregistrare, dupe prețul vînderei ori-cari ar fi prestațiunea care formeză prețul vînderei, pentru care tribunalul are dreptul a face o estimatiune osebită. Cas. I 82/88. Bul. pag. 233.

c) Legea timbrului neavînd putere retroactivă, taxele prevădute în această lege se percep numai asupra actelor cari au luat nascere numai de la promulgarea ei.

Ast-fel dreptul de succesor fiind născut încă din momentul deschiderii sucesiunii, nu se pōte percepe taxele prevădute în legea timbrului, dacā această

sucesiune s'a deschis înainte de promulgarea legei. Cas. I 362/90. Bul. pag. 1141.

d) Vînderile de vinuri, produs al viei vîndătorului, sunt scutite de taxa de înregistrare. Cas. I 410/90. Bul. pag. 1284.

e) Cestiunea averei ce soțul face femeii sale drept plata dotei, în cas de separatiune de patrimoni, constituie o adevărată transmitere de proprietate, iar nici de cum actul de constatarea plăței reale prevădut de art. 1262 din Codul Civil, și este supusă la taxa de înregistrare conform art. 33 din legea timbrului. Cas. I 174/92. Bul. pag. 452; Cas. I 116/93. Bul. pag. 301.

f) Asemănat art. 33, alin V din legea timbrului, vînderile silitate și cele de bună-voie de lucruri mobiliare sunt supuse la plata taxei de înregistrare de 2 % cātnd pentru acestea din urmă se va închiea un contract legalizat de tribunal sau de altă autoritate. De aci urmēză cā vîndarea făcută prin licitatiune publică de către primarul comunei a averei m

Art. 30.— Sunt scutite de orî-ce taxă de înregistrare: donațiunile, legaturile, precum și orî-ce fel de liberalități, făcute stabili-

billare rămasă de la un defunct, dupe cererea tutorului minorilor sîi copii, este supusă dîseî taxă, intru cît ea a fost constatată prin procesele verbale închieate de autoritatea comunală, și faptul că o atare vîndare nu a fost supusă la plata acelei taxă constituie o contravențiune la legea timbrului. Cas. I 411/95. Bul. pag. 1179.

g) Cesiunea averei sale mișcătoare făcută de falit în persoana unui terțiu prin care concordatul închiat cu creditorii sîi, cu obligațiune din partea aceluia de a plăti cota concordatară, constituind o adevărată vîndare de bună-voie de lucruri mișcătoare, constatată printr'un contract legalizat de tribunal, este supusă la plata taxei de înregistrare de 2% prevădută de art. 33 din legea timbrului. Cas. I 460/95 Bul. pag. 1318. Cas. I 28/96. Bul. pag. 33.

h) Din art. 33 din legea timbrului rezultă că vînderile de păduri al căror preț s'a stipulat a se plăti prin mai multe anuități taxa de înregistrare cată a fi plătită prin anticipațiune și o dată cu facerea actului numai pentru cei d'ânteiu cinci ani. De unde urmază că, în ce priveșce cele alte anuități ce urmază dupe expirarea primilor cinci ani, legea necreînd plată prin anticipațiune, taxa de înregistrare pentru ele se pôte face în tot cursul periodului pentru care se plătesce o anuitate. Așa dar, dacă exploatorul unei asemenea păduri a fost condamnat și urmărit la

mentelor publice de binefacere și instrucțiune din țară.

(Ad. L. 1 Ian. 1888).—

Art unic. Sînt asemenea

plata unei amende pentru că n'a plătit prin anticipațiune dîsele taxe pentru anuități ulterioare, dînsul este în drept a cere de la fisc restituirea ei. Cas. I 59/96. Bul. pag. 201.

i) Declarațiunea făcută de proprietarul unei păduri că a primit de la cine-va suma coprînsă intr'o recipisă de banî pentru un parchet de pădure ce l'a arendat constituie o vîndare de pădure supusă la plata taxei de înregistrare de 2%₀, prevădută de art. 33, alin. I din legea timbrului, așa că, dacă, nu s'a respuns dîsa taxă, părțile contractante cată a fi supuse la amenda prevădută de dîsa lege. Cas. I 85/96. Bul. pag. 299.

j) Instanța judecătorească sesată prin contestațiunea părților, nu pôte judeca de cît în conformitatea legii ce cărmueșce materia supusă judecăței, chiar când aplicațiunea acelei legi nu se va fi cerut în mod formal de părți.

Ast-fel, când Statul cere ca un moștenitor să plătescă taxă de înregistrare pentru succesiunea ce primeșce conform legii timbrului din 1886, și tribunalul apără pe moștenitor de plata acelei taxă pe motiv că succesiunea s'a deschis înainte de legea timbrului din 1836, fără a supune pe moștenitor la plata taxei legii timbrului din 1881, anterioră legii din 1886, legea în vigore la deschiderea acelei succesiuni, prin această comite un adevărat exces de putere și violare a legii timbrului. Cas. 317/96. Bul. pag. 1361.

scutite de ori-ce taxă de înregistrare și donațiile, legatele sau ori-ce alt-fel de liberalități, făcute județelor și comunelor, cu destinațiune de bine-facere sau de instrucțiune.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 31. — Sunt supuse la următoarele taxe de înregistrare: succesiunile legitime (ab intestat), testamentare, legatele, donațiunile de ori-ce bunuri mobile sau imobile și ori-ce alte liberalități între vii;

1° La trei lei la suta de lei, acele deferite rudelor colaterale până la al patrulea grad inclusiv;

2° La șese lei la suta de lei, acele deferite tuturor celor-l'alte rude colaterale în grad succesibil;

3° La nouă lei la suta de lei, acele deferite persoanelor streine de ori-ce rudenie cu defunctul sau donatorul, precum și persoanelor morale, afară de

cele prevădute la art. 30.

4° Sunt scutite de ori-ce taxe de înregistrare: succesiunile legitime (ab intestat), testamentare, legatele, înzestrările și donațiunile cu titlu de dotă, de ori-ce bunuri mobile sau imobile, precum și ori-ce fel de donațiuni sau liberalități între vii, deferite în linie ascendentă sau descendentă și soțului sau soției,

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 32. — Sunt supuse la taxa de înregistrare indicată în această lege, și după distincțiunile stabilite mai sus, și întorcerile de bunuri dăruite, în cazul prevădut de art. 825 din codul civil. ¹⁾

CAPITOLUL VII.

Despre modul perceperei taxelor de timbru și înregistrare.

35. Taxele de timbru și cele de înregistrare se

a) ¹⁾ Asemănat art. 31, alin. 4 din legea timbrului, sunt scutite de plata taxelor de înregistrare atât înzestrările copiilor de către părinții sau ascendenții lor, cât și asigurările prin ipotecă a acăstor înzestrări când ele sunt făcute prin același contract de

căsătorie. Cas. I 258|95. Bul. pag. 737.

b) În materie de succesiune și pentru determinarea cuantumului taxei de înregistrare ce trebuie să plătească persoana care cere trămiterea în posesiunea ei, acesta e datore nu numai să enunțe în

plătesc de către părțile interesate.

Pentru toate actele pentru cari legea cere plata taxei timbrului și înregistrării, părțile vor plăti această taxă încă de la formarea lor, sub pedepsa prevădută de lege.¹⁾

36. Autoritățile publice nu vor da nici un fel de curs actelor ce nu vor fi timbrate, sau cari vor purta un timbru mai scăzut de cât cel stabilit prin prezenta lege.

Acastă lipsă nu atrage

trécet, dar chiar să'și dovedescă gradul său de rudenie cu defunctul. Cas. I. 291/95. Bul. pag. 839.

1) a) Este contravenient la legea timbrului comerciantul care la cererea agentului însărcinat, nu prezintă registrele sale, și dă ca motiv instalațiunea sa de curând în comerciū. Cas. I 222/91. Bul. pag. 607.

b) Taxa timbrului proporțional pentru contractele de arendare sau închiriere, fie chiar verbale, urmедă să fie plătită din momentul când părțile au convenit verbal asupra prețului și obiectului închiriat sau arendat; alt-feldênsele sunt supuse la amenda prevădută de art. 63 din legea timbrului. Cas. I 337/91. Bul. pag. 949.

c) Arendașii și cumpărătorii de păduri prin licitațiune publică de la Stat sunt datorii să răspundă taxele de timbru și înregistrare în momentul când arendarea sau

nulitatea actelor cari n'au fost investite cu timbru, ci supune pe părți la penalitatea prevădută în această lege.

Actele nu vor putea fi produse înaintea autorităților și nu vor fi ținute în seamă de cât după achitarea impositului și a amendei.

Toate actele de procedură cari nu vor purta timbrul și taxele speciale cerute de lege, vor fi considerate ca fără ființă.

37. Pentru actele su-

vindarea a devenit perfectă, atunci, adică, când ea s'a aprobat definitiv de către consiliul de miniștrii. — Intârzierea de a plăti acele taxe peste disul termen constituie o contravențiune la legea timbrului care'i face pasibili de plata amendelor prevădute de lege. Cas. I 369/91. Bul. pag. 1059.

d) Sunt pasibili de plata amendei prevădută de legea timbrului, în cas când un act n'a fost făcut pe timbru legal, numai părțile interesate, și prin părți interesate legea nu are în vedere pe toți acei cari figurează cu iscălitura lor în josul actului, ci numai pe aceia în privința cărora actul constată o relațiune de drept. Cas. I 186/95. Bul. pag. 554.

1) a) Judecătorul chemat cu ocaziunea unei afaceri să interpreteze legea timbrului, nu poate fi supus la amendă ca contravenient la acea lege, sub cuvânt că a dat o interpretare greșită. Cas. I

puse timbrului fix sau proporțional, părțile se vor servi, sau de hârtie cu timbru încrustat, sau de orice altă hârtie pe care se va aplica timbrul mobil în cazul când valoarea impozitului nu va trece peste suma de 25 bani.

Pe actele făcute afară din țară se va aplica viza pentru timbru, sau în cas când impozitul nu trece peste 25 bani, se va aplica o marcă mobilă, afară de excepțiunile prevăzute prin lege. ¹⁾

335/90. Bul. pag. 1096.

b) Recursul este în termen, ca și cum nu s'ar fi comunicat copia deciziunii, când dovada dată de primirea deciziunii este făcută fără timbru. Cas. 406/91. bis. Bul. pag. 1112.

c) Instanța de apel nu poate cerceta apelul, decât dacă apelanții sau conformat regulilor și formelor cerute de legea timbrului. Cas. I 100/94. Bul. pag. 241.

d) Este neadmisibil apelul făcut în virtutea unui act de paupertate deus dupe expirarea termenului util al apelului. Cas. II 129/95. Bul. pag. 991.

¹⁾ a) Legea timbrului neavând putere retroactivă, taxele prevăzute în această lege se percep numai asupra actelor care au luat naștere de la promulgarea ei.

Ast-fel dreptul de succes fiind născut încă din momentul deschiderii succesiunii, nu se poate percepe taxele prevăzute în le-

38. Transmisiunile de proprietate, de usufruct, vânzările de păduri, închirierile și arendările, se pot dovedi în cazul când părțile s'au sustras de la plata taxei, prin rolurile de contribuțiune, prin posesiunea de fapt a imobilului, prin folosința și perceperea veniturilor. În asemenea cas, constatarea se va face de agenții fiscali prin încheierea de procese verbale care vor fi comunicate părților în modul prevăzut prin art. 56. ²⁾

gea timbrului, dacă această succesiune s'a deschis înainte de promulgarea legii. Cas. I 362/90. Bul. pag. 1141.

b) Legea cere a nu se aplica pe acte, timbrul mobil în valoare mai mare de 25 bani, totuși o atare aplicare nu poate fi considerată ca o contravențiune, întru cât legea nu prevede nici o penalitate. Prin urmare, portărelul care va da curs unei dovezi de predarea unei sentințe, pe care erau aplicate patru timbre mobile a câte 25 bani, anulate cu sigiliul corpului de portărei, nu poate fi supusă la nici o amendă, întru cât nu comite nici o contravențiune și posibilitatea oricărei fraude e înlăturată. Cas. I 223/94 Bul. pag. 681.

²⁾ a) Cu drept cuvânt tribunalul anulează un proces verbal de contravențiune la legea timbrului și ordonă restituirea amendelor percepute, când nici acel prescript

39. Pentru toate actele încheiate între Stat, județe sau comune cu particularii, și pe care legea le supune la taxa de timbru sau înregistrare, taxa cade în sarcina particularilor. 1)

40. Pentru actele formate de autoritățile judeciare sau administrative, și cari sunt supuse la taxa timbrului, părțile interesate vor fi datorice a procura timbrul necesar.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).
Art. 33.—Când mai multe persoane au același interes decurgând din același fapt generator de drepturi sau obligațiuni, va fi unică taxa de acțiune, opozițiune, apel, recurs, contestațiune și revisuire, când vor fi făcute printr'una și aceeași cerere. 2)

41. Valoarea timbrului întrebuițat de fie-care parte în cursul vre-unui

verbal nici reprezentantul ministerului, nu dovedește prin mijlocele prevădute de art. 38 din dispoziția legei, existența pretenției arendării. Cas. I 98/91. Bul. pag. 211.

1) a) Taxa de timbru pentru contractele dintre Stat, județe sau comune cu particularii, cădând în sarcina acestora, numai dânzii sunt răspunzători de plata amendelor în cas când sunt făcute fără timbrul legal sau pe timbrul insuficient, iar nu și cei d'antău: legea neprescriind nici o pedepsă pentru aceștia, nu se poate aplica principiul solidarității într'un atare cas. Cas. I 166/91. Bul. pag. 493.

b) Arendașii și cumpărătorii de păduri prin licitațiune publică de la stat, sunt datorici să răspundă taxele de timbru și înregistrare în momentul când arendarea sau vânzarea a devenit perfectă, având, adică, când ea s'a aprobat definitiv de către consiliul de miniștri. Întârzierea de a plăti acele taxe peste disul termen constituit o contravențiune la legea timbrului care'i face pasibili de

plata amendelor prevădute de această lege. Cas. I 369/91. Bul. pag. 1059.

2) a) Dupe legea timbrului din 1886, partea care n'a plătit taxele cerute pentru formarea unui recurs, este primită a depune la ziua înfățișării, valoarea întreită a taxei ce lipsea, chiar la instanța unde este pendinte chestiunea. Cas. II 51/87. Bul. pag. 495.

b) Dovada de paupertate însoțită la recurs, care poartă viza casierului general în termenul legiuit, sau copie dupe dânsa cu viza casierului peste termen, face ca recursul să fie neadmisibil; dispozițiunile art. 40 din legea timbrului neavându-și aplicațiunea în specie. Cas. S. V. 78/87. Bul. pag. 631.

c) Dupe art. 33 al legii timbrului din anul 1886, când mai multe persoane au același interes, decurgând din același fapt generator de drepturi sau obligațiuni, urmează să fie unică taxa de acțiune, opoziție, apel etc., când sunt făcute printr'una și aceeași cerere. Cas. I 15/91. Bul. pag. 17.

proces se va cuprinde în cheltuelile de instanță și va putea figura în lista de cheltueli, conform art. 146 și 147 din procedura civilă.

Partea care s'a condam-

d) Arendașii și cumpărătorii de păduri prin licitațiune publică de la Stat, sunt datorii să răspundă taxele de timbru și înregistrare în momentul când arendarea sau vânzarea a devenit perfectă, atunci, adică, când ea s'a aprobat definitiv de către consiliul de ministrii. Întârzierea de a plăti acele taxe peste ăisul termen constituie o contravențiune la legea timbrului cari 'i face pasibili de plata amendelor prevădute de această lege. Cas. 369/91. Bul. pag. 1059.

e) Dupe art. 40 din legea timbrului, când mai multe persoane au același interes, decurgând din același fapt generator de drepturi sau obligațiuni, taxa de acțiune, opozițiune, apel etc., va fi unică, dacă vor fi făcute printr'una și aceeași cerere. Ast-fel e cazul în care mai mulți proprietari reclamă pe direcțiunea generală a căilor ferate printr'o singură acțiune colectivă, pentru pagubele suferite prin incendierea grânelor din cauza unei locomotive. Cas. I 341/95. Bul. pag. 1080.

1) a) Neachitarea taxelor speciale prevădute de legea timbrului, nu are de efect anularea cererii, ci numai ținerea cursului ei în suspensiune până când partea justifică că a plătit taxa împreună cu amenda egală cu de trei ori taxele datorite. Cas. II 121/87. Bul. pag. 842.

b) Recursul în casațiune sem-

nat va fi obligată a plăti toate aceste cheltueli, conform și cu cele stabilite prin art. 30 și 31 din prezenta lege. 1)

42. Registrele comer-

nat de două persoane, având interese distincte cu o singură taxă, este neadmisibil, trebuind ca una din părți să plătească taxa recursului întreită. Cas. II 129/87 Bul. pag. 931

c) Regula stabilită de legea timbrului, dupe care actul judecătoresc, nefăcut încă de la început cu taxa legală, nu este nul, ci supus la plata unei taxe sau diferențe de taxă întreită, este o regulă generală și absolut aplicabilă la toate actele, fie ele făcute, cu plata de taxă, fie cu act de paupertate. Cas. I 275/88. Bul. pag. 912.

d) Este neadmisibil recursul făcut fără plata de taxă când, în ziua judecătoresc, recurrentul nu plătește amenda prevădută de art. 41 din legea timbrului. Cas. I 247/89. Bul. pag. 628.

e) Este neadmisibil un singur recurs contra mai multor ordonanțe de adjudecare date separat. El urmează a fi însoțit de atâtea taxe câte ordonanțe sunt. Cas. II 145/89. Bul. pag. 956.

f) Sub imperiul legii timbrului din 1881, un apel nu putea fi considerat ca valabil, de cât numai dacă era însoțit de taxa timbrului legal sau de un act de paupertate format în regulă și alăturat pe lângă apel, sau cel puțin depus în lăuntru termenului de apel. Cas. I 77/90. Bul. pag. 186.

g) Apelul făcut sub imperiul legii timbrului din 1884 era ne

cianților, și în general toate regisitrele supuse de prezența lege la taxă, nu se vor putea viza nici parafa de tribunale, dacă nu vor purta viza pentru timbrul stabilit de lege.

43. Taxele de înregistrare se plătesc tot-d'a-una la casieriile generale în momentul formării actului, sau la termenele fixate de legea de față. ¹⁾

44. Clasificarea actelor, în ceia ce privesc taxele de înregistrare la care trebuie să fie supuse, se face de casierii generalii, sau de președintele tribunalului, când actele se prezintă,

mai întâiu, la tribunal pentru legalizare sau îndeplinirea unei alte formalități.

Tribunalele nu vor putea libera părților actele ce li s'au prezentat spre legalizare sau pentru îndeplinirea unei alte forme, nici certificate că aceste lucrări s'au operat, până ce mai întâiu părțile nu vor produce recepsele casierului general probătoare de plata efectuată a taxei de înregistrare.

Recepsele casierului relative la plata taxei de înregistrare se va opri totdeauna la tribunale, spre a putea servi ca acte justifi-

admisibil dacă nu era însoțit de taxa prevăzută de lege. Faptul că apelantul a depus, conform și în timpul legii noi, amenda întreită, nu'l face admisibil, dacă această depunere a avut loc în urma expirării termenului util al apelului, căci prin acesta s'ar da un efect retroactiv noiei legi. Cas. I 211/90. Bul. pag. 645.

h) Insuficiența taxei fixe pe care trebuie făcut recursul poate fi complinită, ca și aceea a taxelor speciale, cu amendă de trei ori prevăzută de art. 41 din legea timbrului. Cas. I 222/90. Bul. pag. 664.

i) Un apel făcut fără plata de taxă nu este nul dacă partea justifică în urmă plata unei amenzi egale cu de trei ori valoarea acelei taxe. Cas. I 106/93. Bul.

pag. 249.

¹⁾ a) Mutațiunile de proprietăți imobiliare, sunt supuse la taxa timbrului de înregistrare în momentul formării actului, eră nu când se face tocmela oral. Cas. I 282/89. Bul. pag. 920.

b) Arendașii și cumpărătorii de păduri prin licitațiune publică de la Stat sunt datorii să răspundă taxele de timbru și înregistrare în momentul când arendarea sau vânzarea a devenit perfectă, atunci, adică când ea s'a aprobat definitiv de către consiliul de miniștri. Intârzierea de a plăti acele taxe peste ăisul termen constituie o contravențiune la legea timbrului care 'i face pasibili de plata amendelor prevăzute de această lege. Cas. I 369/91. Bul. pag. 1069.

cative pentru plata taxei.)

45. Plata taxei pretinsă de către agentul fiscal sau însemnată de către tribunal, în nici un cas, nu se va suspenda, ci se va efectua îndată, rămânind ca ca fiscul să restituie ceea ce va fi perceput mai mult sau fără drept, când judecata va decide alt-fel.

46. Când, după plata taxei de înregistrare, actul nu se va legalisa din cauză că părțile au renunțat a-l mai face, sau că tribunalul a refuzat legalizarea, sau în cazul când o ordonanță de adjudecare s'a casat, atunci tribunalul va ordona restituirea taxei percepute.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).
Art. 34. — Tóte cererile de restituiri de taxe se vor adrese tribunalului civil în

resortul căruia s'a efectuat plata. La cerere se vor alătura orî-ce acte pe cari se întemeiază. Tribunalul va statua în camera de consiliu, printr'un jurnal motivat, dacă cererea este sau nu admisibilă, față cu dispozițiunile legii în materie de restituiri. Tribunalul judecă în ultima instanță până la o mie cinci sute de lei.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 34. — Partea nemulțămîtă pe dispozițiunile tribunalului va putea face apel în termen de o lună.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 34. — Termenul de apel va curge de la notificarea jurnalului.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 34. — Procedura va gratuită.²⁾

47. Taxele de înregis-

¹⁾ a) Sunt pasibili de plata amendei prevădută de legea timbrului, în cas când un act nu a fost făcut pe timbru legal, numai părțile interesate, și prin părți interesate legiuitorul nu are în vedere pe toți aceia care figurează cu iscăliturile lor în josul actului, ci numai pe aceia în privința cărora actul constată o relațiune de drept. Cas. I 186/95. Bul. pag. 524.

²⁾ a) Nu se pòte cere restituirea taxelor plătite de cât în casurile anume prevădute de le-

gea timbrului. Cas. I 127/87. Bul. pag. 303.

b) Mutațiunile de proprietăți, sunt supuse la taxa timbrului de înregistrare în momentul formării actului, érá nu când se face tocméla oral. Cas. I 282/88. Bul. pag. 920.

c) Restituirea unei taxe de înregistrare nu se pòte încuviința de tribunal pe cale sumară arătată în art. 46 din legea timbrului de cât numai pentru cele trei casuri anume prevădute de lege.

trare se vor calcula în modul următor:

a) Pentru vînderile si-
lite sau voluntare, făcute

În orî-ce alt cas, partea nu pôte obține restituirea taxei de cât pe cale de proces regulat îndreptat contra Statului. Cas. I 32/89. Bul. pag. 47.

d) Competința excepțională a tribunalului a statua prin o încheiere dată în camera de consiliu, fără citarea părților, asupra cererilor de restituirea de taxă, se aplică numai la cele trei cazuri limitativ presorise de art. 46 din legea timbrului. Pentru orî-ce altă restituire, partea interesată trebuie să facă proces pe cale principală. Cas. I 219/89 Bul. pag. #04.

e) Taxele de înregistrare legal percepute nu se restituiesc de cât în cele trei cazuri anume arătate de art. 46 din legea timbrului. Prin urmare, când un contract de întreprindere încheiat pe mai mulți ani s'a resiliat de comun acord, cererea de restituirea taxei este nêadmisibilă. Cas. I 99/90. Bul. pag. 277.

f) Cererea de restituirea unei taxe de recurs, depusă într-o materie în care legea nu prevede vre-o taxă, nu se pôte face direct la curtea de casațiune, ci numai la tribunalul oivil în resortul căruia s'a făcut plata. Cas. 155/90. Bul. pag. 453.

g) Tribunalele sunt în drept a dispune orî când restituirea unei taxe ilegale perceptă, de ôre-ce dispozițiunile art. 10 și 46 nu se pot aplica de cât atunci când e vorba de o taxă legalmente perceptă. Cas. I 279/90. Bul. pag. 824.

h) Are loc restituirea taxelor

prin licitație, de orî-ce fel de bunuri sau drepturi, după prețul eșit la ultima licitație;

de înregistrare numai în casurile prevădute de art. 46 din legea timbrului, când, adică, actele și convențiunile ce părțile au proiectat de a face nu s'au operat în mod definitiv, fie prin voința lor, fie prin circumstanțe independente de voința lor, iar nu și când actul se anulează în urmă pentru verî-un motiv ôre-care. Cas. I 5/91. Bul. pag. 7; Cas. I 318/91. Bul. pag. 921; Cas. I 456/91. Bul. pag. 1243; Cas. I 207/96. Bul. pag. 813; 174/94. Bul. pag. 515.

i) Taxele de înregistrare legal percepute nu se restituiesc de cât în cele trei cazuri anume arătate de art. 46 din legea timbrului.

Prin urmare, este casibilă hotărîrea tribunalului care, în mod sumar, ordonă restituirea unei taxe, sub cuvînt că împrumutul cu ipotecă, pentru care s'a plătit acea taxă, nu s'a realizat, căci o asemenea restituire nu se pôte pronunța de cât pe calea unei judecări contradictorii. Cas. I 133/61. Bul. pag. 318,

j) Violază legea timbrului instanța de fond care admite o cerere de restituire a taxei, fără a cerceta mai întîi dacă ea este făcută în termen. Cas. I 50/92. Bul. pag. 114.

k) Cererile de restituirea taxelor de timbru și înregistrare nu pot fi judecate de tribunale de cât dupe citarea prealabilă a părților. Cas. I 175/92. Bul. pag. 454; Cas. I 416/92. Bul. pag. 1107; Cas. I 95/92. Bul. pag. 206; Cas. I 283/92 Bul. pag. 765; Cas. I 53/92 Bul. pag. 99; Cas. I 191/93 Bul. pag. 543, Cas. I 124/93 Bul.

b) Pentru vânzările de bună voe constatate prin act, de ori-ce fel de bunuri sau drepturi, după prețul cuprins în actul de vânzare; iar în lipsă de act, după valoarea declarată de părți;

c) Pentru donațiunile între vii de bunuri mobiliare sau imobiliare, după valoarea sau estimatiunea ce

părțile sunt datore a de-clară prin act;

d) Pentru transmiterea de uzufruct, după evaluarea ce se va face venitului multiplicat cu 10;

e) Pentru schimbul bunurilor imobiliare, după valoarea cea mai mare a unuia din ele;

f) Pentru transmisiunea succesiunilor, după való-

pag. 309; Cas I 316/95 Bul. p. 893.

l) Părțile sunt în drept a cere restituirea taxelor de înregistrare percepute, atunci când convențiunile și actele ce dâensele au proiectat a face nu s'au operat în mod definitiv, fie prin voința lor, fie prin circumstanțe independente de voința lor, precum este un contract de împrumut ipotecar de la creditul funciar, care nu s'a realizat. Cas. I 75/92. Bul. pag. 187.

m) Cesiunea averii imobiliare ce soțul face soției sale drept plată dotei, în urma intervenției unei hotărâri de divorț, constituie o adevărată transmitere de proprietate supusă la taxa de înregistrare prevădută de art. 33 din legea timbrului. Cas. I 116/93 Bul. pag. 301.

n) Moștenitorul sau legatarul care a plătit taxa pentru moștenirea sau legatul său fără să i se deducă pasivul, are drept la restituire. Cas. I 148/93. Bul. pag. 347.

o) Nu sunt supuse la plata taxei de timbru cererile făcute înaintea instanțelor judecătorești pentru restituirea taxelor de înregistrare. Cas. II 37/94. Bul.

pag. 188.

p) Taxele de timbru nu se pot cere de cât pentru actele perfecte, de unde urmează că dacă o vânzare e numai în stare de proiect ea nu poate fi impusă la plata taxelor prevădute de legea timbrului. Cas. I 409/94. Bul. pag. 1223.

q) Sentințele date în lipsă de tribunale, în materie de restituirea taxelor de timbru, nu sunt susceptibile de opozițiune. Cas. I 289/95. Bul. pag. 867.

r) O dată ce o vânzare a fost perfectă, părțile sunt obligate a plăti taxa de înregistrare, prevădută de legea timbrului și dacă ele renunță în urmă la un asemenea contract, sau nu mai voesc, din ori-ce împrejurări, ca el să și mai aibă urmare, acesta nu le dispensează de a plăti disa taxă, nici nu le îndrituesce de a cere restituirea ei, în cas când o plătesc, căci scopul legei timbrului este de a se plăti taxa de înregistrare, când e vorba de vânzarea unui imobil, îndată ce există un contract perfect. Cas. I 331/95. Bul. pag. 908; Cas. I 414/95 Bul. pag. 1184.

rea declarată de moștenitori:

g) (Mod. ast-fel L. 21 Mart. 1886). *Art. 36.*—Pentru transmisiunile de nudă proprietate, însă numai atunci când titularul va exercita vre-un drept real său va face act de posesiune, după evaluarea ce se va face venitul imobilului transmis, înmulțindu-se cu dece;

h) (Ad. L. 21 Mart. 1886). *Art. 36.*—Pentru constituirile de rente, după suma ce va rezulta din înmulțirea rentei anuale cu dece;

i) (Ad. L. 21 Mart. 1886).

1) a) Mutațiunile de proprietăți imobiliare, sunt supuse la taxa timbrului de înregistrare în momentul formării actului, érá nu când se face tocmeía orală. Cas. I 282/83. Bul. pag. 920.

b) Vîndarea care are de obiect un bun mobil sau imobil este supusă la plata taxei de înregistrare, dupe prețul vîndérei, oricari ar fi prestațiunea care formézá prețul vîndérei, pentru care tribunalul are dreptul a face o estimățiune osebită. Cas. I 82/88. Bul. pag. 233.

c) Când donatorul și a rezervat usufructul asupra lucrului dăruit, revenirea acestui usufruct la mórtea sa în patrimoniul donatorului nu este o transmisiune, ci numai o stingere de usufruct. Prin urmare, donatorul ed póte fi supus la nici o taxă un înregistrare, pe cât timp legea timbrului prin art. 47, al. 3, nu

Art. 36.—Pentru contractele de exploatare de cariere, puțuri de pécură și petroleu, la suma ce va rezulta din înmulțirea venitului anual cu 20.

Când venitul stipulat anual va diferi de la un an la altul, se va face mijlocia între toți anii, și acésta se va înmulți cu 20¹⁾.

48. Fie-care moștenitor său legatar va plăti taxa înregistrării numai în raport cu partea sa de moștenire sau de legat, după ce se vor deduce toate datoriile succesiunii.²⁾

49. Administrațiunea

supune la acésta taxă de cât transmiserile de usufruct. Cas. I 207/93. Bul. pag. 559.

d) Dupe art. 47 alin f, din legea timbrului, taxele de înregistrare pentru transmiterea succesiunilor urméză a se calcula dupe valórea declarată de moștenitori, iar dupe art. 49 din aceeași lege, administrațiunea timbrului póte contesta suma evaluărilor făcute de părți. De aci urméză, că evaluările imobilelor unei succesiuni nu se face înmulțindu-se venitul cu 10 sau 20 la sută—calcul ce are loc numai în cas când legatarul a moștenit numai usufructul său numai nuda proprietate,—ci după cea declarată de părți, său, în cas de contestațiune din partea Statului, prin o expertiză ordonată de judecată. Cas. I 16/96. Bul. pag. 15.

²⁾ a) Moștenitorul său legatar

timbrului, prin funcționarii delegați de dânsa, va putea contesta suma evaluărilor făcute de părți, conform prevederilor din cele două articole precedente. Contestațiunea se va judeca de urgență de tribunal în prima și ultima instanță. Procedura în această materie este gratuită. ¹⁾

50. Pentru toate muta-

rul care a plătit taxa pentru moștenirea sau legatul său fără să i deducă pasivul, are drept la restituire. Cas. I 148/93. Bul. pag. 347.

¹⁾ a) Pentru plata unei taxe de înregistrare asupra succesiunilor, de și este adevărat că, dupe art. 49 din legea timbrului, evaluările se fac de părți și că agenților administrațiunei timbrului rămâne numai dreptul de contestațiune, atunci însă când evaluarea s'a făcut de casieria generală și partea, ridicând contestațiune contra ei, nu s'a pus pe acest teren de apărare înaintea tribunalului, și a cerut însăși o nouă evaluare, în acest cas nu mai poate invoca un mijloc de casare în această privință, de ore ce a renunțat la dreptul ce l'ar fi putut avea. Cas. I 291/95. Bul. pag. 868.

b) Dupe art. 47 alin. f, din legea timbrului, taxele de înregistrare pentru transmiterea succesiunilor urmăză a se calcula dupe valoarea declarată de moștenitorii, iar după art. 49 din aceeași lege, administrațiunea timbrului poate

ționile de bunuri mobiliare sau imobiliare, vândările prevădute la alin. 5 de sub art. 33 precum și arendările de păduri făcute prin acte sub semnătură privată, părțile sunt datore a plăti taxele de înregistrare în termen de o lună cel mult de la formarea actului, sub pedepșa prevădută de art. 68. ²⁾

51. Moștenitorii sau le-

contesta suma evaluărilor făcute de părți. De aci urmăză, că evaluarea imobilelor unei succesiuni nu se face înmulțindu-se venitul cu 10 sau 20 la sută—calcul ce are loc numai în cazul când legatarul a moștenit numai usufructul sau numai nuda proprietate,—ci dupe aceea declarată de părți, sau, în cas de contestațiune din partea Statului, prin o expertisă ordonată de judecată. Cas. I 16/96. Bul. pag. 15.

c) Asemănat art. 49 din legea timbrului, contestațiunile îndreptate de administrațiunea timbrului la evaluările făcute de părți averii succesoriale, se judecă de urgență de tribunal în prima și ultima instanță, chiar când moștenirea nu trece peste 5,000 lei, cas în care moștenirea este de competența judecătorilor de pace. Cas. I 275/96. Bul. pag. 1195.

²⁾ a) Mutațiunile de proprietăți imobiliare, sunt supuse la taxa timbrului de înregistrare în momentul formării actului, eră nu când se face tocmela oral. Cas. I 282/98. Bul. pag. 920.

b) Arendași și cumpărătorii de

gătarii vor putea plăti taxa saŭ după deschiderea testamentului, saŭ la punerea lor în posesiunea succesiunii de către tribunal, conform art. 653 din codul civil. În toț cazul însă, punerea în posesiune nu se va putea efectua de cât după plata taxei cuvenite.

Moștenitorii legitimi, legatarii universalii și legatarii cu titlu universal, sunt ținutii, pe lângă taxele aferente părților, să facă și plata taxelor datorate de legatarii particulari. Toții acei ce au făcut asemeni plății, sunt în drept a le reține din legatură. ¹⁾

52. Plata taxei efectuată de succesori saŭ legatarii se va constata prin mențiunea făcută de tribunal în actul prin care

păduri prin licitațiune publică de la Stat sunt datorii să răspundă taxele de timbru și înregistrare în momentul când arendarea saŭ vândarea a devenit perfectă, atunci, adică, când ea s'a aprobat definitiv de către consiliul de miniștri. Intârzierea de a plăti acele taxe peste ăisul termen constituie o contravențiune la legea timbrului, care îi face pasibili de plata amendelor prevădute de această lege. Cas. I 369/91. Bul. pag. 1059.

¹⁾ a) Legea timbrului neavând putere retroactivă, taxele prevădute în această lege se percep a-

se declară punerea în posesiune.

53. (Mod. ast-fel L. 21 Mart. 1886). — Moștenitorii saŭ legatarii sunt datorii să se presinte în termen de șese luni, calculat de la încetarea din viață a defunctului, saŭ din epoca în care au cunoscut că succesiunea s'a deschis, dacă acesta a murit în România, și de opt luni dacă a murit în străinătate, înainte a tribunalului succesoral, și să declare averea rămasă, valoarea ei și partea ce li se cuvine, după care, indicându-se taxa ce au a plăti, să efectueze plata.

Tribunalul, după cerearea ce i se va face, pôte acorda moștenitorilor un termen pentru plata taxei de înregistrare, care nu va

supra actelor cari au luat nascerere de la promulgarea ei.

Ast-fel dreptul de succesori fiind născut încă din momentul deschiderii succesiunii, nu se pôte percepe taxele prevădute în legea timbrului dacă această succesiune s'a deschis înainte de promulgarea legii. Cas. I 362/90. Bul. pag. 1141.

b) Taxele de înregistrare datorite de moștenitorii saŭ legatarii cată a fi răspunse numai dupe deschiderea testamentului saŭ la punerea reală în posesiunea averii. Cas. I 134/95. Bul. pag. 282.

trece peste un an de la punerea în posesiunea bunurilor, în care cas se va lua măsură de asigurarea drepturilor fiscului.

Amenda prevădută de art. 68 din lege nu se va putea cere de cât de la tutorul care a neglijat de a face plata în termenul legal.¹⁾

54. Nică a-estă declarațiune, nică plata taxei de înregistrare, înainte de punerea reală în posesiune, nu prejudică dreptul moștenitorilor său legatarilor de a accepta său renunța la succesiune în condițiunile și termenele prescise de codul civil.

In cas de renunțare, fiscul va înapoia taxa ce a primit.²⁾

55. Când un moștenitor

¹⁾ a) Legea timbrului neavând puterea retroactivă, taxele prevădute în această lege se percep numai asupra actelor cari au luat naștere de la pronunțarea ei.

Astfel dreptul de succesori fiind născut încă din momentul deschiderii succesiunii nu se pot percepe taxele prevădute în legea timbrului, dacă această succesiune s'a deschis înainte de promulgarea legii. Cas. 362/90. Bul. pag. 1141.

²⁾ a) Legea timbrului neavând putere retroactivă, taxele prevădute în această lege se percep nu-

său legatar nu va face declarațiunea prescisa de art. 53 și va poseda moștenirea său legatului cuvenit lui fără a plăti taxa legală, Ministerul Financelor său agenții săi, aflând faptul, va urmări, prin casierul respectiv, plata taxei cuvenite și a amendei prevădute de art. 68, rămânând însă părții nemulțumite dreptul de a face contestațiune la tribunal, după ce însă va achita plata taxei cerute.

CAPITOLUL VIII

Despre contravențiunii și Penalități

§ 1.— *Constatarea contravențiunilor*

56. Constatarea contravențiunilor la această lege

mai asupra actelor cari au luat naștere de la promulgarea ei.

Ast-fel dreptul de succesori fiind născut încă din momentul deschiderii succesiunii, nu se pot percepe taxele prevădute în legea timbrului, dacă această succesiune s'a deschis înaintea de promulgarea legii. Cas. I 362/90, Bul. pag. 1141.

b) Taxele de înregistrare datorite de moștenitorii său legatari cată a fi răspunse numai dupe deschiderea testamentului său la punerea reală în posesiunea averei. Cas. I 134/95. Bul. pag. 282.

se va face, prin încheiere de proces-verbal, de către inspectorii financiară și casierii generali, șefii perceptori ai biourilor vamale și de controlori, precum și de orî-ce alți funcționari publici ai Statului, județului său comunei, însărcinați de Ministerul Financelor.

Copii după procesele verbale, aprobate de Minister, se vor notifica contravenientului în persoană sau la domiciliul său, prin mijlocul administrațiunei. ¹⁾

57. Dacă contravenientul n'a reclamat la justiție în termen de dece zile de la data notificărei procesului-verbal aprobat de Minister, procesul-verbal rămâne esecutoriū.

Dacă a reclamat în acest interval, justiția se va pronunța în termenul cel mai

scurt și de urgență.

Reclamantul este ținut a face, prin petițiunea de recurs, alegere de domiciliū în orașul de reședință al tribunalului, în resortul căreia s'a constatat contravențiunea.

Orî-ce reclamație înjustiție, în care nu s'a făcut alegere de domiciliū, și care nu va fi însoțită de recepisa Casei de Deputeri prin care să se constatare că s'a consemnat amenda și tacsele, va fi nulă de drept.

Reclamația se va face la tribunalul de prima instanță, care va judeca în prima și ultima instanță.

Reclamațiunile făcute de judecătoria de tribunale se vor judeca de Curtea de Apel, iar cele făcute de către judecătoria unei curți de apel, se vor ju-

^{1) a)} Procesul-verbal de constatarea unei contravențiuni la legea timbrului este valabil aprobat de un șef de birou al ministerului de finance, întru cât legea nu prescrie că asemenea aprobări trebuie să fie date numai de ministru și partea nu probază că funcționarul care a subscris aprobarea n'avea autorizațiunea a face acesta.

Condițiunile de arendare a moșilor Statului obligând pe aren-

dași să plătescă taxele cuvenite înainte de intrarea lor în exploatare, aceștia sunt pasibili de amenda prevăzută de legea timbrului când n'au respuns acele taxe sub cuvânt că nu li s'au dat contractele de stat, dar au intrat în exploatare. Cas. I 321/90. Bul. pag. 1011.

^{b)} Controlorii fiscali au competența d'a constata contravențiunile la legea timbrului. Cas. I 63/91. Bul. pag. 151.

deca de Curtea de Casație. ¹⁾

^{1) a)} Prin alegerea de domiciliu în orașul de reședință al tribunalului, conform art. 57 din legea timbrului, nu se înțelege simpla denumire a orașului în care e tribunalul, ci o desemnare clară și precisă a locuinței din acel oraș la care urmărește să se facă acea alegere.—Așa dar e nulă pretențiunea aceluia care face o asemenea alegere de domiciliu. Cas. I 383/91. Bul. pag. 1072.

b) În materie de contravențiune la legea timbrului, ori-ce reclamațiune în justiție este nulă de drept, dacă contravenientul nu face alegere de domiciliu în orașul de reședință al tribunalului în resortul căruia s'a constatat contravențiunea. Cas. I 83/91. Bul. pag. 186.

c) În materie de contravențiune la legea timbrului, opozițiunea nu este admisibilă. Cas. I. 100/91. Bul. pag. 212.

d) Recursul în casațiune asupra cererilor de restituirea taxelor de timbru se face în termen de 3 luni de la comunicarea hotărârii. Cas. I 75/92. Bul. pag. 187.

e) Prescripțiunile art. 57 din legea timbrului, ca apelantul să își aleagă domiciliul în orașul de reședință al tribunalului, sunt pe deplin îndeplinite prin alegerea ce își face a domiciliului său personal mandatarului său, mai cu seamă atunci când mandantele îl autoriză ca să facă, între cele-alte, și această alegere de domiciliu. Așa dar tribunalul care anulează petițiunea de apel pe motiv că procuratorul nu a făcut și alegerea domiciliului mandantului, deraogă la dispozițiunile citatului art. 57 și pro-

57. bis (Ad. L. 21 Mart. 1886). Art. 38.—Termenul

nunță o hotărâre casabilă. Cas. I 147/92. Bul. pag. 350.

f) Cel care atacă un act de constatarea unei contravențiuni la legea timbrului trebuie ca în reclamațiunea adresată tribunalului să arate în mod clar și precis, orașul unde domiciliază, precum și locuința, adică strada și numărul casei. Ast-fel, este nulă petițiunea de apel contra procesului-verbal dresat de agenții fiscali, dacă se indică numai orașul unde domiciliază apelantul, fără a se preciza și locuința din acel oraș. Cas. I 153/94. Bul. pag. 493.

g) Modul cum, în materie de contravenție la legea timbrului, reclamantele trebuie să își facă prin petițiunea de apel alegerea de domiciliu în orașul de reședință al tribunalului în resortul căruia s'a constatat contravențiunea, asemănat art. 57, alin. II din disa lege, este lăsat la aprecierea suverană a judecătorului de fond, fără ca decisiunea sa să cadă sub censura curții de casațiune. Ast-fel judecătorul fondului a putut decide suveran cum că alegerea unui asemenea domiciliu în orașul respectiv, fără a se arăta strada și numărul casei, este suficientă. Cas. I 451/95. Bul. pag. 1343.

h) Tribunalul competente a judeca reclamațiunile ce se ridică contra proceselor verbale de constatarea contravențiunilor la legea timbrului, este acela în resortul căruia s'a constatat contravențiunea. Cas. I 508/95. Bul. pag. 1423.

i) În materie de contravențiune la legea timbrului, consemnarea

de recurs este de o lună de la data sentinței tribunalului. ¹⁾

58. Ministerul Finanelor este autorizat a acorda, denunțătorilor și agenților cari au constatat contravențiunea, o primă egală cu a treia parte din suma amendei la care contravenientul este condamnat.

Denunțătorii și agenții pot interveni în procesele dintre fisc și contravenienți.

59. Procedura în ca-

surile prevădute de art. 57 va fi gratuită.

60. Pentru perceperea taxei timbrului fix sau proporțional, taxei de înregistrare și amendilor, se va aplica legea de urmărire contra acelor cari vor datora fiscului aceste taxe și amendi. Statul are privilegiu pentru sumele datorite din timbru, înregistrare și amendi asupra întregii averi mobilă și imobiliară, a debitorului, fără ca în privința imobilelor să fie su-

amendei și a taxelor la care contravenientul a fost condamnat, consemnare cerută de art. 57 din disa lege, spre a-i putea fi admisă orice reclamațiune în justiție, este valabil făcută și de către un al treilea, iar nu numai de dânsul personal. Așa dar, este casabilă hotărîrea tribunalului care declară nul și neadmisibil apelul făcut de cine-va contra procesului-verbal al casierului general, aprobat de minister, prin care e declarat că a contravenit la legea timbrului pe motiv că sumele la cari a fost condamnat n'au fost depuse de dânsul personal, ci de nisce terți persoane. Cas. I 89/96. Bul. pag. 214; Cas. I 202/96. Bul. pag. 808.

¹⁾ Termenul de 10 zile, prevădute de art. 57 din legea timbrului, în care se pot ataca cu apel procesele-verbale încheiate de agenții fiscali în materie de con-

travențiunii la disa lege, cată a fi calculat pe zile libere, fără să se socotescă adică nici ziua de când s'a început, nici aceea în care se împlinesce. Cas. II 98/96. Bul. pag. 504; Cas. I 162/96. Bul. pag. 676.

¹⁾ a) Cererea de recurs în cașiune trebuie să fie însoțită de copia hotărîrei atacate, sau să fie depusă la grefa ouței în termenul util al recursului. Este dar neadmisibil recursul făcut fără depunerea acelei hotărîri, sau dacă ea s'a făcut dupe expirarea aceluși termen. Cas. I 77/93. Bul. pag. 129.

b) Termenul de recurs în cașiune contra hotărîrilor pronunțate asupra cererilor de revisuirea sentințelor date în materie de contravenție la legea timbrului este de o lună, calculat de la data acelor hotărîri. Cas. I 415.95. Bul. pag. 1186.

pus la formalitatea inscripțiunei¹⁾.

§ 2. Sancțiuni și penalități

61. Orice funcționar public, de orice categorie, care va da curs unui act netimbrat, sau cu timbru insuficient, sau lipsit de viza de înregistrare, sau pentru care s'ar fi plătit o taxă de înregistrare mai mică de cât cea legiuită, sau care va adevăra, va transcrie sau înscrie un asemenea act, or va face asupra lui or ce fel de lucrare, se va pedepsi, pentru prima oră, dacă va-

lorea taxei de timbru și înregistrare nu trece peste două sute lei, cu amendă de o sută lei, și în caz de recidivă, cu amendă îndoită; iar dacă valoarea taxei ce ar fi trebuit să se plătească fiscului va fi mai mare de două sute lei, atunci amenda va fi, în toate cazurile, cât cifra îndoită a acestei valori.

Ministerul financelor va putea aprecia faptele, să reducă sau să facă remisa integrală a amendelor, în cât privesce pe primarii și consilierii comunelor rurale.²⁾

¹⁾ a) Taxa timbrului proporțional asupra contractelor de locațiune merge crescând din sută în sută, iar de la una mie în sus, din mie în mie, prin armare, amenda, în cas de contravențiune, trebuie să aibă de normă acest calcul. Cas. I 106,90. Bul. pag. 289.

²⁾ a) Pedepsa care contravine legii timbrului nu apără, de penalitatea prescrisă de lege, pe funcționarul care a dat curs actului fără timbru. Cas. I 130/88. Bul. pag. 452.

b) Judecătorul chemat cu ocaziunea judecării unei afaceri să interpreteze legea timbrului, nu poate fi supus la amendă ca contraveninnt la acea lege, sub cuvânt că i a dat o interpretare greșită. Cas. I 335/90. Bul. pag. 1096

c) Taxa de timbru pentru contractele dintre Stat, județ, sau

comună cu particularii, cădând în sarcina acestora, numai dênșii sunt răspunzători de plata amendelor în cas când sunt făcute fără timbru legal sau pe timbru insuficient, iar nu și cei d'ânteiu; legea neprescriind nici o pedepă pentru aceștia, nu se poate aplica principiul solidarității într'un atare cas. Cas. I 166,91. Bul. pag. 439.

d) Art. 61 din legea timbrului aplică funcționarilor contravenienții o amendă specială și separată de aceea aplicată contravenienților principali, adică particularilor cari nu se conformă legii timbrului în privința actelor lor. De unde urmează că regula coprinsă în art. 71 din aceeași lege are în vedere numai pe particularii ce contravin la legea timbrului, independent de amendă la care funcționarul este su-

62. Administrațiunea timbrului, prin agenții delegați cu constatarea contravențiilor, are dreptul a cere, de la fie-care din cei obligați a ține registre, presintarea acestor registre. 1)

pus când a primit actul fără a observa cerinței legii timbrului. Cas. I 367/95. Bul. pag. 1091.

1) a) Comercianții cari nu prezintă registrele la cererea agenților fiscali sunt pedepsiți cu amendă. Acastă regulă se aplică nu numai comercianților cari țin registre netimbrate, dar și aceora cari nu țin de loc sau refuză d'a le presenta. Cas. I 65/87. Bul. pag. 116. Cas. I 314/89. Bul. pag. 847; Cas. I 106/92. Bul. pag. 221.

b) Se considera ca contravenient comerciantul care nu ține registrele cerute de codul comercial timbrate în regulă, sau cari nu le prezintă agentului fiscal când ți sunt cerute, afară numai dacă tribunalul constată în fapt că intră în categoria celor scutiți de a ține registre. Cas. I 100/90. Bul. pag. 278.

c) Comerciantul care nu ține registrele prevădute de art. 22 și 23 din Codul de comerț, cu excepțiunea prevădută de art. 34 același codice, este pasibil de amendă prevădută de art. 62 din legea timbrului. Cas. I 207/90. Bul. pag. 634; Cas. I 113/91. Bul. pag. 288.

d) Taxa de timbru pentru contractele dintre Stat, județ sau comună cu particularii, cădând în sarcina acestora, numai dênșii sunt răspunzători de plata amen-

delor în cas de refuz, vor fi supuși, osebit de penalitățile prevădute de codul comercial, la o amendă în folosul Statului, egală cu taxa patentei pe un an.

63. Ori-ce persoană care, în transacțiunile indicate

delor în cas când sunt făcute fără timbru legal sau pe timbru insuficient, iar nu și cei d'ântâiu; legea neprescriind nici o pedepsă pentru aceștia, nu se poate aplica principiul solidarității într'un atare cas. Cas. I 166/91. Bul. pag. 439.

e) Un comerciant este supus la amenda prevădută de legea timbrului nu numai când ține registrele netimbrate, dar și atunci când refuză de a le presenta agentului fiscal spre a le controla dacă sunt sau nu timbrate. Cas. I 129/91. Bul. pag. 310; Cas. I 291/91. Bul. pag. 746.

f) Nu constitue un refuz în sensul legii timbrului din partea comerciantului de ași prezenta registrele sale agentului fiscal spre control, când tribunalul constată în fapt că dânsul în momentul în care ți le-a cerut se găsea încheiând inventariul și era tocmai în operațiunile necesarii pentru constituirea unei noi firme, și acesta nu poate atrage condamnățiunea sa la amenda prevădută de art. 62 din dîsa lege. Cas. I 186/91. Bul. pag. 564.

g) Persónele care fac micul comerț de bragă, ca ambulanz, nefiind obligate să țină registrele prevădute de legea comercială, nu pot fi condamnate la amenda prevădută de art. 62 din legea timbrului pentru neținerea ace-

în prezenta lege, fie civile, fie comerciale, sau pentru confecționarea actelor cuprinse într'însa nu se va servi cu hârtie purtând timbrul legal încă de la formarea actului, sau se va servi cu un timbru inferior ca acel stabilit de lege, în cas de descoperire, se va pedepsi cu o amendă compusă din cifra îndecită a valorii timbrului legal, sau a diferenței ce ar exista între timbrul usat și valoarea timbrului legal.

Comercianții și în genere toți acei cari vor usa de registre, sau vor libera facturi, compturi sau chitanțe supuse la timbru, fără ca dișele registre,

facturi, compturi sau chitanțe să poarte timbrul convenit, se vor pedepsi, oșebit de amenda prevăduță la alineatul precedent, cu o amendă specială de 50 lei.

(Ad. L. 30 Mart. 1884).

Art. 1. — Orice persoană care va pune în comerț sau care va întrebuința cărți de joc pentru care nu s'a perceput taxa prevăduță la art. 19 de mai sus, este supusă, pe lângă confiscarea cărților, și la o amendă egală cu deșee ori taxele datorite.

(Ad. L. 30 Mart. 1884).

Art. 1. — Amenda în nici un cas nu va fi mai mică de lei 200.¹⁾

64. Se va pedepsi cu

lor registre. Cas. I 172/92. Bul. pag. 449.

h) Asemănat art. 62 din legea timbrului, refusul comercianților de a presinta registrele ce sunt obligați de codul comercial a ține, când li se vor cere de către agenții fiscali, atrage condamnățiunea lor, oșebit de penalitatea prevăduță de codul comercial, și plata unei amende în folosul fiscului egală cu taxa patentei pe un an, fără a se distinge între casul când comercianții au acele registre și când nu le au de loc. Cas. 22/91. Bul. pag. 29; Cas. I 190/91. Bul. pag. 579. Cas. I 453/95. Bul. pag. 1301. Cas. I

103/96. Bul. pag. 507.

1) Asemănat art. 15, alin. a, și 63 din legea timbrului, sunt considerati ca contravenienți nu numai comercianții cari nu au registrele timbrate în regulă sau cari refușă de a le presinta la cererea agenților fiscali, dar și aceia cari nu posedă toate registrele prevăduțute de art. 22 și 23 din codul de comerț. Cas. I 481/95. Bul. pag. 1343.

1) a) Scrisoarea netimbrată, constatând plata unei sume și emanând de la o persoană care nu usază de registre, facturi, etc., nu este supusă la plata amendei, ci la valoarea îndecită a timbrului

amenda de lei 500 până la 2000 lei, sau cu închisoare de la trei luni până

la un an, acela care cu bună-voiență se va servi cu un timbru sau cu o

legal. Cas. I 38/88. Bul. pag. 109.

b) Ori-ce persoană care face un contract de locațiune chiar verbală, fără plata taxelor prevăzute de legea timbrului, se pedepsește cu o amendă compusă din cifra îndecită a valorii timbrului legal. Cas. I 407/90. Bul. pag. 1279.

c) Taxa de timbru pentru contractele dintre Stat, județ sau comuna cu particularii, cădând în sarcina acestora, numai dânsii sunt răspunzători de plata amendelor în cas când sunt făcute fără timbru legal sau pe timbru insuficient, iar nu și de cei d'ântăiu; legea neprescriind nici o pedepsă pentru aceștia, nu se poate aplica principiul solidarității într'un atare cas. Cas. I 163/91. Bul. pag. 439.

d) Taxa timbrului proporțional pentru contractele de arendare sau de închiriere, fie-chiar verbale, urmăz să fie plătite din momentul când părțile au convenit verbal asupra prețului și obiectului închiriat sau arendat; alt-fel dânsese sunt supuse la amenda prevăzută de art. 63 din legea timbrului. Cas. I 337/91. Bul. pag. 949.

e) Taxa timbrului proporțional asupra contractelor de locațiune merge crescând din sută în sută, iar de la una mie în sus, din miă în miă; prin urmare, amenda, în cas de contravențiune trebuie să aibă de normă acest calcul. Cas. I 344/91. Bul. pag. 961.

f) Din combinațiunea art. 15 și 63 din legea timbrului rezultă că sunt contravenienți la această lege numai comercianții care nu vor timbra și viđa registrele pre-

văzute de art. 22 și următorii din codul comercial, iar pentru cele alte registre ce comercianții țin pentru diferitele lor afaceri dar care nu sunt obligatorii dupe codul comercial, dînsii nu sunt datorii ale avea timbrate, afară numai când vor libera din asemenea registre chitanțe și adevărinite de predare, plată sau scădere, sau când s'ar servi cu ele în justiție. Cas. I 246/92. Bul. pag. 593.

g) Interpretarea și clasificarea actelor, din punctul de vedere al timbrului la care trebuia a fi supuse, aparține apreciațiunei suverane a instanțelor de fond, și această apreciațiune scapă de controlul curței de casațiune. Cas. I 45/94. Bul. pag. 83.

h) Ținerea și întrebuințarea de către un comerciant a unui singur registru, vizat de casierul general, și de către tribunal, atât ca registrul jurnal cât și ca registrul inventar, constituie contravențiunea prevăzută de art. 63 alin. II din legea timbrului, iar nu acea prevăzută de art. 62 din lege. Într'un atare cas, prezentarea numai a disului registru nu poate fi privită ca un refuz din partea comerciantului de a înfățișa agenților fiscali și registrul inventar, spre a'și se putea aplica amenda prevăzută de art. 62, oică o ținere în mod neregulat și netimbrat a registrului inventar, cas care intră în previsionsile art. 63 alin. II. Cas. I 338/94. Bul. pag. 1033.

i) Când la formarea unui contract, supus la o taxă de timbru ôre-care, dar care nu s'a plătit

hârtie timbrată care a mai fost odată întrebuințată; se va aplica aceiași pedepsă vîndătorului unei asemenea hârtii.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 39.—Contravențiunea prevădută și pedepsită printr'acest articol se va putea constata atît de agenții enumerați prin art. 56, cît și de ori-ce alt ofițer al poliției judecătorești. Pedepsa însă se va pronunța de tribunalele corecționale, cari vor

judeca conform regulilor procedurii penale în materie de delictе.

65. Ori-ce persoană sau ori-ce stabiliment civil sau comercial va face, va încasa, va scompta, va negocia sau va pune în circulațiune ori-ce efect, precum: zapise, polițe, bilete la ordine, acțiuni, obligațiuni, cupone cari nu vor purta timbrul de deces la sută din valoarea acestor acte. 1)

66. Acei cari vor vinde

aŭ cooperat mai multe persoane, agentul chemat a constata contravențiunea e dator să pronunțe condamnatiunea în contra tuturilor acelor persoane, sub pedepsă de nulitate a procesului-verbal ce încheie dacă această constatare și condamnatiune este pronunțată numai în persoana unuia din contravenienții. Cas. I 232/95. Bul. pag. 691.

j) Art. 61 din legea timbrului aplică funcționarilor contravenienții o amendă specială și separată de aceea aplicată contravenienților principali, adică particularilor cari nu se conformă legii timbrului în privința actelor lor. De unde urmază că regula coprinsă în art. 71 din aceeași lege are în vedere numai pe particularii ce contravin la legea timbrului, independent de amenda la care funcționarul este supus când a primit actul fără a observa cerințele legii timbrului. Cas. I. 357/95. Bul. pag. 1091.

1) a) Interpretarea și clasificarea

actelor din punctul de vedere al timbrului la care trebuie a fi supuse, aparține apreciațiunii suverane a instanțelor de fond, și acesta apreciațiune scapă de controlul curții de casațiune. Cas. I 45/94. Bul. pag. 88.

b) Bonurile de casă întrebuințate de bancherii pentru regularea de compturi între dênșii, nefiind efecte obligatorii sau valori susceptibile de circulațiune, nu sunt supuse la nici o taxă de timbru. Cas. I 260/94. Bul. pag. 88.

c) Partea care a dat mulțumire pe o hotărîre, nu mai poate să o atace cu recurs în casație și această mulțumire poate fi nu numai expresă dar și tacită. Astfel, dacă proprietarul unui lucru contra căruia s'a pronunțat resilierea contractului de locatiune prin o hotărîre judecătorească, dupe cererea locatarului, a închiriat acel lucru altuia în urma pronunțării dișei hotărîri, acesta constituind o mulțumire din parte-le pe acea hotărîre, dênșul nu

mărcile timbrului mobil sau hârtie cu timbru incrustat fără a poseda vr'o autorizație specială, și acei cari s'ar descoperi că vînd timbre pe un preț mai mare de cît valoarea lor nominală, chiar cînd acele persoane vor fi avînd autorizațiune de a vinde timbre, vor fi supuși, pentru prima-ora, la plata unei amende de 100 lei și confiscarea timbrelor și hârtiei timbrate găsite la ei, și în cas de recidivă, la o amendă de 500 lei și confiscarea timbrelor.

67. Acei cari vor incerca sau vor contraface sau vor falsifica timbrele Statului, precum și acei cari vor participa la contrafacere, ori vor introduce în țară timbre falsificate, ori le vor pune în circulațiune, se vor pedepsi cu închisore corec-

țională de la două până la cinci ani.

68. Cei cari nu vor plăti tacsele dreptului de înregistrare în modul și în termenele prescise prin prezenta lege, vor plăti ca amendă taxa îndoită, fără ca amenda să pótă fi mai mică de 100 lei.

69. Cînd, pentru actele supuse timbrului proporțional sau taxei de înregistrare, vor esista contra înscrisuri cari vor coprinde un preț mai mare de cît cel coprins în actul timbrat sau înregistrat, sau s'ar descoperi fraudă prin alt chip, autorii contra înscrisurilor se vor supune la plata unei amende de o valoare întreită a taxei ce ar fi trebuit să plătescă pentru suma coprinsă în contra-înscris, fără ca amenda să pótă fi mai mică de 100 lei. 1)

mai pótă să o atace cu recurs în casație. Cas. I. 115|96. Bul. pag. 517.

d) Dupe art. 65 din legea timbrului, acei care fac operațiuni de soompt, încasări sau negociuri cu efecte susceptibile de a fi puse în circulațiune, sunt supuși la o amendă de 10 la sută din valoarea acelor efecte, întru cît se constata că nu pörtă timbru legal, fără a distinge dacă au sau nu

timbru suficient. Cas. I 328|96. Bul. pag. 1326.

1) a) Vîndarea care are de obiect un bîn mobiliar sau imobiliar este supusă la plata taxei de înregistrare, dupe prețul vîndărei, ori-cari ar fi prestațiunea care formeză prețul vîndărei, pentru care tribunalul are dreptula face o estimațiune deosebită. Cas. I 82|88. Bul. pag. 233.

70. Orî-ce plată de amendă nu dispensează pe contravenient de plata taxelor de timbru sau înregistrare, stabilite prin legea de față.

71. În toate cazurile de contravențiuni la legea timbrului, nu se va percepe de cât o singură amendă orî-care ar fi numărul contravenienților. Acastă amendă însă se va putea urmări într'un mod solidar de la fie-care contravenient, rămânând celui urmărit dreptul de recurs în contra codelicuenților săi. 1).

72. Orî-ce agent fiscal, orî-ce funcționar public are datoria de a denunța Ministerului Financelor, casierului general sau agenților însărcinați cu constatarea contravențiunilor, pe acei cari se servesc cu acte netimbrate sau lipsite de viza pentru taxele de înregistrare.

73. Numai inspectorii financiarî au facultatea de a face inspecțiuni și a constata contravențiunile făcute la tribunale și curți.

Aceste inspecțiuni nu se vor face de cât cu în cunoștințarea făcută președintelui.

CAPITOLUL IX

Despre prescripțiuni.

74. Contravențiunile în materie de timbru și înregistrare sunt prescrise după trecere de trei ani. Acest termen va curge:

1°) Pentru actele de subsemnătură privată, din momentul ce au dobândit dată certă în modul prevădut de codul civil, sau de la expirarea termenelor acordate de lege pentru plata taxelor;

2°) Pentru contractele de vîndere de păduri și de închirieri sau arendări, de la data expirării termenului contractului;

3°) Când vre-o vîndare de pădure, vre-o arendare sau închiriere s'a făcut numai verbal, prescripțiunea va curge din momentul încetărei posesiunii sau folosinței;

4°) Pentru succesiuni și legături, din momentul pu-

1) a) Pedepsa celui care contravine legii timbrului nu apără de enalitatea prescrisă de lege, pe

funcționarul care a dat curs actului fără timbru. Cas. I 130/89. Bul pag. 42.

nerii în posesiune de tribunal;

5° Pentru contravențiunile comise de funcționarii publici și de debitanții de timbre, din momentul comiterii contravențiunii. 1)

75. Ori-ce pretențiuni ale particularilor pentru taxe sau adaose rău percepute de fisc, se prescriu prin trecere de trei ani

din ziua când s'a efectuat perceperea. 2)

CAPITOLUL X.

Dispozițiuni generale

76. După toate actele cari se vor viza pentru timbru și după acele supuse la taxele de înregistrare, se va lăsa de părți, în casierie, o prescurtare după condițiunile princi-

1) a) Mutațiunile de proprietăți imobiliare, sunt supuse la taxa timbrului de înregistrare în momentul formării actului, érá nu când se face tocméla oral. Cas. I 282/88. Bul. pag. 920.

b) Prescripțiunea coprinsă în art. 74 din legea timbrului se referă la contravențiunile anume arătate într'ensul, iar nu și la contestațiunile ce se ridică în privința evaluărei. Cas. I 299/91. Bul. pag. 936.

c) Constatarea instanței de fond cum că din nisce chitanțe de primire de bani rezultă că între părți a intervenit un contract de vânzare iar nu de arendare, și că, prin urmare aú comis o contravenție la legea timbrului prin neplata taxelor cuvenite, constituie o cesțiune de fapt lăsată la aprecierea suverană a judecătorului de fond, așa că decisiunea sa în această privință scapă de censura curței de casațiune. Cas 26/96. Bul. p. 30.

2) a) Taxele în timbru chiar rău percepute de Stat, se prescriu dacă n'a fost făcută cerere în termen de trei ani de la percepere. Cas. I 218/87. Bul. pag. 514.

b) Restituirea unei taxe de înregistrare plătită pentru un împrumut nerealisat, este supusă prescripțiunei de trei ani prevădută de art. 75 din legea timbrului, care este general și se aplică la toate cererile de restituire. Cas. I 130/90. Bul. pag. 413.

c) Violéză legea timbrului instanța de fond care admite o cerere de restituire a taxei, fără a cerceta mai întâi dacă ea este făcută în termen. Cas. I 50/92. Bul. pag. 114.

d) Dispozițiunile art. 75 din legea timbrului, relative la prescripțiunea cererilor de restituiri de taxe, prin trecerea termenului de trei ani din ziua când s'a efectuat perceperea, se aplică și în privința restituirei taxei de 20 galbeni, ce se depune pentru un recurs, conform legei organice a curței de casație, înainte de promulgarea legei timbrului, astfel că cererile de restituire a unor asemenea taxe sunt prescrise dacă s'aú făcut peste trei ani de la 1 Martie 1872, data când s'a pus în aplicare legea timbrului. Cas. I 61/96. Bul. pag. 185.

pale ale actului.

Aceste prescurtări sunt scutite de orî-ce taxe.

77. Orî-ce act făcut în țară streină, care după acéslă lege ar fi supus taxei de timbru saũ înregistrare, nu va fi presintat înaintea autorităților din România, nici se va putea întrebuița în țară, în orî-ce mod, mai înainte de a fi investit cu timbrul legal, saũ cu viza casierului general, pentru percepere taxelor la cari este supus prin legea de față.

CAPITOLUL XI

Dispozițiuni transitorii.

78. Acéastă lege se va pune în aplicațiune o lună după promulgarea ei.

Tóte legile asupra timbrului și înregistrării, anterióre legei de față, sunt și rămân abrogate.

79. Legea presentă nu are putere retroactivă.

Taxele prevăđute în ea se vor percepe numai de la actele ce vor lua născere din đioa aplicării sale. ¹⁾

CAPITOLUL XII.

Dispozițiuni finale

80. Personalul serviciului timbrului și înregistrării se va hotărâ prin legea organică a administrațiunei centrale a finanelor.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 40.—Art. 2 din legea de la 24 Martie 1884 se abrogă.

(Ad. L. 21 Mart. 1886).

Art. 41.—Dacă din eróre vre-una din cererile prevăđute prin art. 20, §§ 2 și 25; art. 21, §§ 5, 6 și 7 și art. 22, § 1, se vá fi făcut, fără a se achita în

1) a) Neguțătorul care 'și-a timbrat registrul seũ conform legei în vigóre când a început să se servescă de dănsul, nu póte să fie supus la o nouă taxă pentru foile rămase neîntrebuițate la punerea în vigóre a unei noi legi. Cas. I 90/87. Bul. pag. 177.

b) Legea timbrului neavând putere retroactivă, taxele prevăđute în acéastă lege se percep

numai asupra actelor cari aũ luat născere de la promulgarea ei.

Ast-fel dreptul de succesor fiind născut încă din momentul deschiderii succesiunei, nu se pot percepe taxele prevăđute în legea timbrului, dacă acéastă succesiune s'a deschis înainte de promulgarea legei. Cas. I 362/90 Bul. pag. 1141.

același timp și taxele speciale așa cum se statuază prin dișele articole, acea cerere nu va fi nulă de drept. La dișoa înfățișării, dacă partea care a făcut' o va voi să se dea curs cererei sale, va trebui să justifice plata unei amende egale cu de trei ori taxele datorite.

În cas contrar judecata va pronunța nulitatea cererei și va hotărâ asupra cheltuelilor de judecată.

(Ad. I. 21 Mart. 1886).

Art. 42. — Ori-ce dispozițiunii anteriore, contrarii legii de față, sunt și rămân abrogate. ¹⁾

¹⁾ a) Facultatea acordată părții care a făcut cerere în judecată fără să se supună taxelor legale de a plăti o amendă egală cu de trei ori taxele datorite, când ar voi să se dea curs cererei sale, nu se acordă și aceluși care s'a servit cu un act de paupertate recunoscut neadevărat. Cas. I 255|88 Bul. pag. 854.

b) Dacă partea recurentă, în materie de expropiatiunii n'a depus în termenul util taxa de timbru a recursului, cererea sa de recurs nu este nulă de drept fiind în drept, conform art. 41 din legea timbrului de la 21 Martie 1886, să depue o amendă egală cu de trei ori taxele datorite, și în acest cas, judecata pôte să i acorde un termen scurt pentru a face această depunere. Cas. II 174|92 Bul. pag. 928.

c) Un recurs făcut anteriormente legii timbrului și judecat dupe punerea în aplicațiune a acestei legi este neadmisibil dacă a fost făcut cu act de paupertate și se dovedește că recurentul avea avere în momentul facerei recursului, și recurentul numai este primit a depune conform art. 41 din legea timbrului din 19 Martie 1886, taxa întreită

pentru a se da curs recursului său, de oare ce legea organică a curții de casațiune, sub imperiul căreia s'a făcut recursul, nu prevede o asemenea dispozițiune și partea intimată avea un drept câștigat înainte de punerea în aplicare a legii timbrului de a cere respingerea unui asemenea recurs ca neadmisibil. Cas. I 3|14 Bul. pag. 5.

d) De și este adevărat că după art. 80 din legea timbrului, o chemare în garanție, care nu este făcută pe timbrul legal, nu e nulă de drept și 'i se pôte da curs dacă partea justifică că a plătit o amendă egală cu de trei ori taxele datorite, din această dispozițiune, însă, nu se pôte deduce că dânsa pôte forma un motiv de casare contra hotărîrii de respingerea ei ca nefind făcută pe timbru legal, în cas când n'a justificat înaintea tribunalului cum că a plătit acea amendă, sau că s'a oferit cel puțin a o plăti, și cu tôte acestea tribunalul 'i-a refusat cererea. Cas. I 230|94. Bul. pag. 680.

e) Pentu depunerea amendei întreită, prevădută de art. 41 din legea timbrului de la 19 Martie 1886, judecătorul pôte acorda

părții un termen ca să justifice plata ei Cas. I 338/94 Bul. pag. 1063.

f) Înțelesul art. 41 adițional al legii timbrului din 1886, este că dacă o cerere în judecată, apel etc., a fost făcută din eroare, fără a se fi achitat integral taxele speciale la care sunt supuse, acea cerere sau apel nu sunt nule de drept, ci urmează ca judecătorul să acorde părții un termen în care să depună acea amendă de trei ori taxa întreită. Așa dar, este casabilă hotărîrea judecătorului de fond care declară neadmisibil apelul pentru că partea n'a fost în stare ca imediat în ziua înfățișării, să depună amenda întreită, fără să i' acorde termenul ce dînsa cerea pen-

tru acésta. Cas. I 91/95 Bul. pag. 162; Cas. I. 167/95 Bul. pag. 328 Cas. I. 212/96 Bul. pag. 820,

g) Asemănat art. 21 alin. 7, din legea timbrului din 1881, combinat cu art. 1 alin. 6 din aceeași lege modificată în 1881, opozițiunile contra decisiunilor curților de apel următoarea să fi făcute pe hârtie timbru fix de 10 lei, plus o taxă specială de 35 lei. Iar dacă oponentul nu depune acea taxă sau depune o taxă nesuficientă e dator, conform art. 41 din legea timbrului din 1886, în ziua înfățișării să justifice plata unei amende egală cu de trei ori taxele datorite sub pedepsă de a i' se declara neadmisibilă opoziția. Cas. I 167/95 Bul. pag. 326.

LEGE

PENTRU AUTENTIFICAREA ACTELOR

*Prom. și publ. în M. Of. No. 121 din
1 Septembrie 1886.*

CAPITOLUL I

Funcționarii publici competenți.

Art. 1. Autoritățile competente pentru a legalisa actele sub semnătură privată și a autentifica actele pentru cari legea cere forma autentică, sunt:

a) Tribunalele de județ

în mod general și fără restricțiune;

b) Judecătoriile de ocol;

c) Judecătoriile comunale, și

d) Polițaii și comisarii de poliție, numai în mod excepțional și după distincțiunile prescrise la vale.¹⁾

2. Tribunalele de județ sunt competente a lega-

¹⁾ a) Directorii de poliție, ca ajutori ai polițailor, sunt competenți a legalisa procurele pentru reprezentarea părților înaintea

autorităților administrative și judecătorești. Cas. II. 171|89 Bul. pag. 1082.

lisa sau investi cu forma autentică ori-ce acte, de ori-ce natură și valoare, și între ori-ce persoane domiciliuate sau nu în coprinsul circumscripțiunii lor.

3. Judecătoriile de ocóle nu pot legalisa sau investi cu forma autentică de cât actele următoare, și numai când părțile sau una din ele cel puțin 'și are domiciliul sau reședința în coprinsul acelei judecătorii:

a) Tóte actele a căror legalizare sau autentificare le este deferită prin legea lor organică sau prin o lege specială;

b) Contractele constatând obligațiuni personale sau convențiuni asupra bunurilor mobiliare până la valórea de lei 3000 inclusiv;

c) Ori-ce alte acte de asemenea natură a căror valóre s'a determinat de părți, sau al căror obiect intră în competența diselor judecătorii pentru a fi judecate în prima sau ultima instanță;

d) Procurele pentru a reprezenta și sta în justiție, ori-care ar fi valórea și natura litigiului, când partea care dá procura lo-cuesce în coprinsul aceluí ocol;

e) Tocmelile sau contractele incheiate în têrguri și bâlciuri, independent de ori-ce condițiune de domiciliu sau reședință a părților contractate.¹⁾

4. Judecătoriile comunale sunt asemenea competente a legalisa sau autentifica actele următoare, dacă părțile sau una din ele 'și are domiciliul sau reședința în acea comună:

a) Tóte actele locuitorilor sătení a căror legalizare le este deferită prin legi speciale;

b) Ori-ce alte acte constatând obligațiuni personale sau convenții asupra bunurilor mobiliare până la valórea de lei 300 inclusiv;

c) Procurele pentru a se înfățișa și sta în judecată înaintea ori-căror instanțe judecătorești, când

¹⁾ a) Judecătorii de ocol sunt competenți d'a autentifica precurile prin care se dá autorizațiune de a face apel; prin ur-

mare este valabil apelul făcut în virtutea unei asemenea procuri. Cas. I. 283|91 Bul. pag. 738.

partea care dă procura și are domiciliul său reședința în acea comună;

d) Tocmelile sau contractele încheiate în târguri și bâlciuri, dacă valoarea lucrului nu trece peste lei 300, independent de oricare condițiune de domiciliu sau reședință.

5. Se exceptează din competența judecătoriilor comunale și de ocóle testamentele și actele translativ de proprietate imobiliară sau constitutive de drepturi reale asupra imobilelor, cari rămân exclusiv de competența tribunalelor de județ, chiar când valoarea obiectului ar intra în competența acelor judecătoria. ¹⁾

6. Faptul domiciliului sau reședinței într-o comună, sau în coprinsul unei judecătoria de ocol, se constată prin cunoștința personală a judecătorului sau primarului, care autentifică actul, atestată în procesul verbal de autentificare, sau, în cas de a

nu fi partea cunoscută, prin certificatul primăriei unde partea și are acel domiciliu sau reședință.

Acest certificat se va menționa prin numărul și data sa și arătarea autorității de la care emană, în procesul-verbal de legalizare, și se va păstra la dosar.

7. (Mod. ast-fel. L. 1 Ian. 1887). Competința polițailor și comisarilor de a legalisa acte, în orașele unde sunt asemenea autorități polițienești, se menține numai în cât se atinge de următoarele acte:

a) Procurele de orice natură pentru a represinta înaintea autorităților administrative și judecătorești, afară de casurile în cari legea cere o procură autentică.

b) Procurele pentru a primi pensii sau lefuri și chitanțele constatând aceste primiri, precum și biletele pentru vânderi de vite;

c) Compturie și facturile

¹⁾ a) Comite un exces de putere președintele unui tribunal care delegă pe un jude de ocol a da autenticitatea unui testament.

Judecătorul de ocol nefiind competente a instrumenta, rezoluțiunea președintelui e isbită de nulitate. Cas. I 198/91 Bul. pag. 577.

pentru furnitură de orice natură și până la orice sumă ;

d) Certificatele medicale.

În aceste cazuri, autoritatea polițienescă, incredințându-se de identitatea părții, certifică din josul actului că semnătura este a persoanei subscrise în act.

CAPITOLUL II

Forma actelor.

§ 1. *Actele autentice proprii
dise.*

S. Când părțile vor să investescă cu forma autentică un act al lor, pentru care legea cere această formă sub pedepsă de nulitate, ele trebuie să se prezinte în persoană dinaintea funcționarului public competent, în pretoriul tribunalului, judecătoriei de ocol sau a judecătoriei comunale, și să alătore în dublu exemplar actul ce

vor să autentifice, pe lângă o cerere de autentificare subscrise de părți.

Unul din cele două exemplare poate să fie pe hârtie liberă și se va prezenta nesubscrise de părți.

Președintele, judecătorul de ocol sau primarul, primind petițiunea, vizază amândouă exemplarele actului pentru neschimbare, pune pe părți să subscrie în prezența sa exemplarul nesubscrise și ordonă înregistrarea cererei.

Dacă părțile se prezintă prin procuratori, aceștia trebuie să aibă procură autentică și specială, dacă legea cere asemenea procură pentru acel fel de act.

Procura se va menționa în procesul-verbal de autentificare, prin numărul, data ei și prin arătarea autorității de la care emană, și copie după ea, scosă cu cheltuiala părții

¹⁾ a) Directorii de poliție, ca ajutoari ai polițailor, sunt competenți a legaliza procurile pentru reprezentarea părților înaintea autorităților administrative și judecătorești. Cas. II 171/89. Bul. pag. 1082.

b) Asemănat art. 7, ultimul alineat, din legea de autentificare,

este destul ca, în legalizarea ce autoritatea polițienescă dă actelor deferite competenței sale, să certifice în josul actului că semnătura este a persoanei subscrise în act, fără a fi ținută de a mai face mențiune despre identitatea persoanei. Cas. II 269/95. Bul. pag. 1482.

și certificată conformă cu originalul de chiar funcționarul care dă autenticitatea, se va păstra la dosar; iar originalul procurii se va încredința părții interesate dimpreună cu actul autenticat. ¹⁾

9. Părțile pot să-și redacteze singure actul ce are a se legaliza sau a se investi cu autenticitatea legală. Când însă ele vor recurge la luminile altei persoane pentru confecționarea actului, acest act va trebui, când se va prezenta la legalizare sau autentificare, să poarte pe lângă semnăturile părților și semnătura persoanei care l'a redactat. ²⁾

10. Orî de câte orî este

a se autentifica un act, funcționarul care instrumentează și dă autenticitatea, se încredințează de identitatea părților, le citește actul în auzul lor, le întreabă dacă cele cuprinse în act sunt cu consimțământul lor, și dacă unul din cele două exemplare este subscris de dânsule; pune pe părți să subscrie pe cel de al doilea exemplar în prezența sa; ia act de declarațiunea părților și constată toate acestea într'un proces-verbal pe care-l transcrie din josul actului pe ambele exemplare și-l subscrie atât el cât și grefierul, sau acela care-i ține locul. ³⁾

¹⁾ a) Viđa ce președintele o pune pe cererea de autentificare nu este supusă la formalitățile cerute pentru procesul verbal de autentificare. Cas. I 119/92. Bul. pag. 242.

b) In materie de autentificarea actelor și în special chiar aceea a unui testament, viđa cerută de art. 8, alin. II din legea de autentificări poate fi pusă de președintele tribunalului sau judecătorul ce-i ține locul, chiar atunci când dânsul delegă pe un alt judecător să ia consimțământul părții la domiciliu și să îndeplinească acesta formalitățile autentificării. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1313.

²⁾ In materie de autentificare actelor, și anume când actul este scris de o altă persoană, constatarea identității acestui scriitor prescrisă de art. 16 din legea de autentificări, este cerută numai atunci când partea nu scie carte, iar nu și atunci când dânsa scie carte. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1313.

³⁾ a) Oficierul instrumentator al unui act autentic poate fi chemat ca martor, dacă chemarea lui nu este cerută spre a depune peste sau contra conținutului actului. Cas. I 119/95 Bul. pag. 242.

b) In materie de autentificarea actelor, și anume când actul este scris de o altă persoană, consta-

11. Îndeplinirea formalităților pentru autentificarea actelor la tribunalele de județ se va putea face și de un singur judecător; el va trebui însă neapărat să fie asistat de grefier, care va contrasemna procesul-verbal de autentificare, atât pe minută (concept), cât și pe ambele exemplare ale actului.

La tribunalele cari au o secțiune specială de notariat, autentificările nu se pot face de cât la aceea secțiune.

La judecătoriile de ocóle, autentificarea se face de judecător sau de ajutorul său, asistat de scriitorul care ține loc de grefier; iar la judecătoriile comunale, de primar asistat de notar.

Contrasemnarea scriitorului său a notarului în act este cerută, ca și aceea a grefierului, sub pedepsă de nulitate.

Dacă în vre-o comună

rurală se întâmplă ca primarul să nu scie carte, atunci legalizarea actului nu se poate face la primărie. Părțile se vor adresa în asemenea cas la judecătoria de ocol respectivă.¹⁾

12. Formalitățile autentificării fiind îndeplinite, unul din cele două exemplare ale actului, și anume cel pe hârtie timbrată, se remite părților cari, subscriu pe petițiune de primirea lui; iar cel-alt exemplar se păstrează la dosarul tribunalului și se trece în substanță într'un repertoriu alfabetic, spre a se putea găsi dosarul cu înlesnire la tribuință.

Părțile interesate pot obține copii legalisate după acest act, cu cheltuiala lor.

Certificarea conformității copieii cu originalul păstrat la dosar se face de judecător sau primar d'impreună cu grefierul său acela ce 'i ține locul.

13. (Mod. astfel L. 1 Ian.

tarea identității acestui scriitor prescrisă de art. 16 din legea autentificării, este cerută numai atunci când partea nu scie carte, iar nu și atunci când dânsa scie carte. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1313.

¹⁾ a) Este nulă autentificarea

actelor ce se fac de primari în comunele rurale, unde primarii sciu carte, când se adevereză numai de dânsii, fără să se contrasemneze și de notari. Cas. II. 378/88. Bul. pag. 772.

1887). Identitatea, fie a părților sau procuratorilor lor fie a martorilor, se constată prin unul din următoarele mijloce :

a) Prin cunoscința personală a funcționarului public chemat a adevări, și care o declară în act.

b) Prin declarația a două martori cunoscuți aceluși funcționar;

c) Printr'un certificat de identitate liberat de autoritatea comunală sau polițienescă în resortul căreia partea și are domiciliul sau reședința de fapt;

d) Prin carta de alegător coroborată cu chitanțele de contribuțiuni pe anul curent;

e) Prin pașport sau ori ce alt act ținând loc de pasport, când este vorba de streinî.

Acelaș mod de probațiune se poate întrebuița și de Români aflători în streinătate, înaintea consulatelor sau legațiunilor noastre în acea țară.

f) În fine, pentru persoanele fără știință de carte, identitatea se mai poate constata printr'o adresă a autorității comunale sau polițienesci a do-

miciului său a reședinței părții, către judecătoria chemată a adevări, și în care se va arăta trebuința pentru care acea parte vine înaintea acelei judecătoriai.

Acastă adresă, care va ține loc de bilet de identitate, se va da chiar la mâna părții și se va pune la dosarul adevărirei.

La cas când judecătorul ar avea îndoială asupra sincerității actului din care rezultă identitatea, sau asupra persoanei că ar fi cea arătată în act, el se poate îndoi de adevăr prin ori-ce alt mod legal de probațiune.

14. (Ad. L. 1 Ian. 1887). Certificatul de identitate sau actul care îi ține locul vor arăta cu precizie;

a) Numele, pronumele și profesiunea părții la mâna căreia s'a dat;

b) Locul unde locuiește, adică satul sau cătunul, dacă este vorba de o comună rurală, suburbia, strada și numărul casei, dacă este vorba de comună urbană;

c) Ori-ce alte semne caracteristice ale părții, dacă are;

d) Numele autorității

care a liberat acel act, data eliberării și numărul lui de ordine:

e) Subscrierea funcționarului public care l'a eliberat și sigiliul acelei autorități:

f) Semnătura părții dacă ea scie să subscrie, sau alestarea dacă nu scie să subscrie, dacă ea nu scie.

Procesul verbal de adevărare trebuie să menționeze actul pe temeiul căruia s'a constatat identitatea și să arată autoritatea de la care emană, data lui și numărul de ordine ce poartă.

15. (Ad. L. 1 Ian. 1887). Funcționarul public care ar libera un act de identitate fals sau acela care s'ar servi cu asemenea certificate sau cu un certificat care nu este al său, se va pedepsi conform art. 135 din codul penal.

¹⁾ a) De și procesul-verbal de autentificare a unui act trebuie să conțină declarațiunea scriitorului actului că el a redactat acel act dupe cererea părților, însă cum art. 18 din legea autentificării actelor, care prevede că sunt formalitățile a căror neîndeplinire atrag nulitatea actului, nu prevede între aceste formalități și pe aceea ca să trecă în procesul-verbal de autentificare

16. Autentificarea actelor acelor ce nu știu carte și cari sunt subscribe prin punere de deget sau prin aplicarea unui sigiliu (pecete) se fac întocmai după regulile prescise mai sus, cu deosebire numai că actul trebuie să fie scris de acela care a servit de scriitor, și pe lângă părți să compare și el înaintea judecătoriei.

Procesul-verbal de autentificare trebuie în acest cas să constate, atât declarațiunea părților că nu știu sau nu pot subscrie, cât și pe aceea a scriitorului, că el a redactat acel act după cererea părților.

Scriitorul actului poate servi în acest cas și drept martor pentru dovedirea identității.¹⁾

17. Scriitorul sau martorii cari se vor dovedi că au făcut o declarație falsă

că scriitorul actului a declarat că el a scris actul dupe cererea părților, netrecerea acestei formalități în procesul-verbal nu afrage nulitatea actului autentificat. Cas. I 313/92. Bul. pag. 959.

b) În materie de autentificarea actelor, și anume când actul este scris de o altă persoană, constatarea identității acestui scriitor prescise de art. 16 din legea autentificării este cerută numai a

se vor pedepsi ca martori mincinoși, conform art. 288 din codul penal, fără prejudiciul altor daune interese către părți și chiar altor pedepse mai grave, în cas când faptul lor ar însuși și elementele delicteului de falș în acte publice.

18. Constatarea identității părților, a martorilor și a scriitorului actului, a presintărei lor înaintea funcționarului care a dat autenticitatea, a citirei actului în auzul tuturor și a declarației părților că actul este făcut cu consimțământul lor și scris de dânsule. sau că ele nu știu subscris, în cas când actul se află subscris prin punere de deget sau sigiliu, toate acestea sunt cerute

sub pedepsă de nulitate a actului.

Procesul-verbal de autentificare va constata asemenea, sub pedepsă de nulitate că exemplarul păstrat la dosar s'a subscris de părți în chiar prezența judecătorului său funcționarului public care a instrumentat. ¹⁾

19. În cas de bătă constatăată, care ar împiedica pe vre-una din părți a veni înaintea autorității publice competente, judecătorul poate fi delegat și este ținut să instrumenteze la domiciliu, dacă acea parte se găsește chiar în orașul său comuna de reședință a tribunalului său judecătorei. Dacă nu se află în acest oraș sau comună, se

---

tunci când partea nu știe carte, iar nu și atunci când dânsa știe carte. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1314.

¹⁾ a) De și procesul verbal de autentificare a unui act trebuie să conțină declarațiunea scriitorului actului că el a redactat acel act dupe cererea părților, însă, cum art. 18 din legea autentificării actelor, care prevede că sunt formalitățile a căror neîndeplinire atrage nulitatea actului, nu prevede între aceste formalități și pe aceea ca să se trecă în procesul verbal de autentificare, că scriitorul actului a de-

---

clarat că el a scris actul dupe cererea părților, netrecerea acestei formalități în procesul-verbal nu atrage dupe sine nulitatea actului autentificat. Cas. I 342/92. Bul. pag. 959.

b) În materie de autentificarea actelor, și anume când actul este scris de o altă persoană, constatarea identității acestui scriitor prescrisă de art. 16 din legea de autentificări, este cerută numai atunci când partea nu știe carte, iar nu și atunci când dânsa știe carte. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1313.

va putea delega judecătorul de ocol respectiv.

În acest caz procesul verbal de autentificare trebuie să constate atât cazul de bătă cât și locuința unde s'a instrumentat. ¹⁾

20. Actele autentificate conform dispozițiilor legii de față, sunt esecutorii din momentul esigibilității lor.

Formula esecutorie se va pune pe dănsule de aceeași autoritate care le a investit cu forma autentică și în același mod ca și pentru hotărârile judecătorești.

Asupra actelor autentificate de vre-o judecătorie comunală, formula esecutorie nu se va putea pune de cât de judecătoria de ocol respectivă sau de tribunalul de județ.

21. Omisiunea vre-uneia din aceste formalități substanțiale supune pe func-

ționarul public, din vina căruia s'a anulat actul, la pedeapsa destituirii, fără prejudiciul altor despăgubiri către părți, dacă este loc.

22. Actul nul ca act autentic, pentru vre-un viciu sau lipsă de formă, poate valora ca act sub semnătură privată legalizat, sau ca act cu dată certă sau ca început de dovadă scrisă, dacă însușește condițiunile cerute pentru unul sau altul din aceste acte.

23. Instrucțiunile ministeriale vor determina modul conservării actelor autentice în arhivele tribunalelor sau judecătoriilor. ²⁾

§ 2.— *Legalizarea actelor sub semnătura privată.*

24. Funcționarii publici competenți sunt datorii dacă părțile o cer, să investescă cu forma auten-

¹⁾ a) Din combinațiunea art. 33 cu art. 19 din legea autentificării și din totă economia acestei legi rezultă că formele autentificării testamentelor se pot îndeplini și de un singur judecător, fie la tribunal, fie la locuința testatorului, în cas de bătă constatată, fără de a mai fi trebuință și de un alt proces-verbal sau

de verii un raport făcut la tribunal, dupe cum prevede art. 862 și 867 din codul civil. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1313.

²⁾ a) Cu drept cuvânt, tribunalul respinge pe un avocat, când constată că procura sa nu este investită cu formalitățile autentificării. Cas. II 130/87. Bul. pag. 933.

fică nu numai actele pentru cari această formă este cerută sub pedepsă de nulitate, dar și ori-ce alte acte pentru validitatea cărora legea nu cere asemenea forme.

În acest caz însă părțile pot cere ca actul să fie adevărat sau legalizat numai întru cât se atinge de veracitatea semnăturilor.

25. În caz de simplă legalizare a semnăturilor, procesul-verbal trebuie să constate, în acelaș mod ca și pentru actele autentice proprii și, cele următoare:

1° Presintarea părților în persoană sau prin procurator înaintea judecătoriei și identitatea lor;

2° Declarațiunea lor că actul este subscris cu propria lor semnătură;

3° Subscrierea în de față funcționarului public a e-

semplărilor păstrate la dosar.

26. Pentru cei-ce nu știu carte sau nu pot subscrie, procesul verbal de legalizare trebuie să constate în acest caz:

1° Presintarea părților și a scriitorului actului înaintea judecătoriei sau primăriei și identitatea lor;

2° Citirea actului din cuvânt în cuvânt în auzul tuturor;

3° Declarațiunea părților sau uneia din ele că nu știe sau nu poate subscrie;

4° Declarațiunea părții care nu știe subscrie că actul ce i s'a citit este făcut cu consimțământul său și că voesce să se legalizeze. ¹⁾

27. Actele sub semnătură privată, sau subscrise prin punere de deget, ast-

1) a) Potrivit art. 26 din legea autentificării actelor, pentru ca legalizarea actelor făcute de persoanele ce nu știu carte sau nu pot subscrie să fie valabilă, se cere ca în procesul-verbal de legalizare să se constate presintarea părților și a scriitorului actului, înaintea funcționarului competent, identitatea părților, citirea actului din cuvânt în cuvânt în auzul lor, declarațiunea părților că nu pot subscrie și, în fine, de-

clarațiunea că actul ce s'a citit este al lor și că voesce să se legalizeze.

Ast-fel, când în procesul-verbal de legalizarea procurei unei persoane ce nu știe carte, comisarul polițienesc, funcționar competent a legaliza asemenea acte, nu se ved îndeplinite aceste formalități, acea procură se consideră ca neexistentă. Cas. I 225/95. Bul. pag. 949.

fel legalisate, aŭ aceiași forță probantă ca și actele autentice, pentru tot ce funcționarul public competent constată că i s'a declarat de părți, sau că s'a petrecut înaintea sa.

28. Ceî-ce nu sciū carte și cari subscriu prin punere de deget sau prin aplicarea unui sigiliu nu se pot obliga sub semnătură privată de cât până la concurența de 150 lei.

În acest cas, pentru ca înscrisul să fie valabil, el trebuie să fie scris de scriitorul lui și să se arate într'ânsul numele, profesiunea și domiciliul a două martori cari aŭ fost față la încheierea convențiunei și facerea înscrisului.

29. Dacă legalizarea actelor celor ce nu sciū carte este vițiosă sau incompletă, existența sau validitatea obligațiunei se poate combate de dânsi pe toate căile de drept.

CAPITOLUL III.

Despre darea datei certe și certificarea copiilor dupe acte și registre.

30. Tribunalele de județ, judecătoriale de ocóle și comunale sunt datore când li se va face asemenea cerere, să dea dată certă actelor sub semnătură privată.

Acésta se face înregistrându-se petițiunea în registrul de intrare și certificându-se în josul actului de judecător sau de primar că acel act s'a prezentat judecătoriei sau primăriei la data cutare și că s'a înregistrat la numărul cutare al registrului din acea zi, lună și an. Acésta certificare pe act se va contrasemna de grefier sau notar, după natura autorității de la care emană.

Nu se derógă prin acésta la dispozițiunile art. 1182 și 1188 din cod civil și nici la regulile speciale prescrise în materie de drept comercial.¹⁾

¹⁾ a) Contractele de locațiune făcute pe termen mai lung de trei ani, dar netrecute în registrul de transcriptiuni, conform art. 724 din procedura civilă, nu sunt nule în

ce privește pe cei al treilea pentru întreg termenul locațiunei, ci numai reductibile la trei ani. Cas. I 270|97. Bul pag. 859.

31. Tribunalele de județ vor avea și competența de a libera copii legalizate după actele ce li se vor prezenta de părți, fie sub semnătură privată fie legalizate sau emantate de la vre-o altă autoritate română.

Tribunalul trebuie, în asemenea caz, pe de o parte, să vizeze în acest scop actul după care liberază copie și, pe de altă, să păstreze la dosarul cauzei o copie identică legalizată, scosă cu cheltuiela părții.¹⁾

32. Tribunalele de comerț și, în orașele unde nu sunt asemenea tribunale, tribunalele civile vor avea căderea a certifica esactitatea copiilor estrase din registrele comerciale, menționându-se în certificare dacă aceste registre sunt sau nu ținute în confor-

mitate cu prescripțiunile legii comerciale.

CAPITOLUL IV

Dispozițiuni interpretative privitoare la forma unor testamente.

33. Dispozițiunile prescise în art. 859 și următoarele din codul civil, în privința formei testamentelor, nu se ating în nimic prin prezenta lege.

Pentru curmarea însă a îndoelilor ce s'au ivit în practica judecătorească asupra unora din acele formalități, se dispun pentru viitor cele ce urmeză :

1° Delegațiunea pentru a instrumenta la locuința testatorului să poată da prin simpla rezoluțiune a președintelui său a judecătorului care 'i ține locul, pusă pe petițiunea prin care s'a cerut delegațiunea ;

¹⁾ a) Legea nu cere ca judecătorul delegat pentru autentificarea actelor, să fie însoțit de grefier, de cât pentru actele judecătorești emantate de la o curte sau tribunal, nu și pentru acele grațioase făcute afară din aceste autorități de către un judecător delegat.

Legea din 27 Iulie 1886, pentru autentificarea actelor, la art. 31, cerând sub pedepsă de nulitate asistența grefierului, nu dis-

pune de cât pentru viitor, Cas. I 227/87. Bul. pag. 557.

b) Președintele tribunalului are drept a refusa, în virtutea art. 31 din legea autentificărilor, legalizarea unor copii prezentate de părți, când acestea nu au produs o altă copie identică care să se păstreze la dosarul cauzei, și când copiile prezentate nu sunt făcute pe timbrul legal. Cas. I 343/94. Bul. pag. 1042.

2° Judecătorul delegat trebuie să constate în procesul verbal cazul de bătă și să indice cu precizie locuința unde a instrumentat;

3° Formele autentificării se pot îndeplini de un singur judecător, fie la locuința testatorului, fie la tribunal. Și într'un cas și într'altul însă, el trebuie să fie asistat de greșier, care va contrasemna în act;

4° Judecătorul va trebui neapărat să constate identitatea testatorului în pro-

cesul verbal de autentificare.

5° Regulile prescrise la art. 13 din prezenta lege pentru constatarea identității se vor aplica și la testamente.

Tóte cele ce preced se vor observa sub pedepsă de nulitate a procesului-verbal de autentificare.¹⁾

Dispozițiune finală.

34. Consulatele și legațiunile române în străinătate vor continua a exercita atribuțiunile ce le sunt date prin lege și regula-

1) a) Formele autentificării unui testament se pot îndeplini de un singur judecător, fie la locuința testatorului, fie la tribunal. Cas. I 196/91. Bul. pag. 576.

b) Ordinul ce dă președintele și prin care se delegă magistratul însărcinat spre a da autenticitatea unui testament, constituie un act judecătoresc susceptibil de recurs părții interesate, când conține un exces de putere sau e făcut fără competență. Cas. I 198/91. Bul. pag. 577.

c) Delegațiunea unui judecător al tribunalului pentru a lua consimțământul testatorului se poate da prin simpla rezoluțiune a președintelui său a judecătorului ce ține locul și formalitatea autentificării testamentului se poate îndeplini de un singur judecător, fie la locuința testatorului, fie

la tribunal. Cas. I 347/91. Bul. pag. 961.

d) Din combinațiunea art. 33 și 19 din legea autentificării și din totă economia acestei legi rezultă că formele autentificării testamentelor se pot îndeplini și de un singur judecător, fie la tribunal, fie la locuința testatorului, în cas de bătă constatată, fără a mai fi trebuință și de un alt proces-verbal sau de ver-y-un raport făcut la tribunal, dupe cum prevede art. 862 și 867 din Codul Civil. Cas. I 458/95. Bul. pag. 1313.

e) Formele autentificării unui testament se pot îndeplini de un singur judecător, fie la locuința testatorului, când acesta este în imposibilitate de a se prezenta la tribunal, fie la tribunal. Cas. I 92/96. Bul. pag. 216.

mentele astă-dî în ființă în ce privesce autentificarea saŭ legalizarea actelor ce li s'ar presinta.

Ele vor observa însă pe viitor formele prescise prin presenta lege pentru ambele categorii de acte.

L E G E

pentru

LEGALISAREA ACTELOR DE ÎMPRUMUTURȚI ALE CREDITELOR AGRICOLE

*Prom. și publ. în Monit. Of. No. 121 din
1 Septembrie 1886.*

Art. unic. Legea din 27 Iunie 1886, privitoare la autentificarea și legalizarea actelor, se aplică și la împrumuturile creditelor agricole cu deosebirele următore:

a) Când actul este redactat pe un formular tipărit, dat de casa creditului, locurile în alb se umplu saŭ de însuși împrumutatul, dacă scie să scie, saŭ de autoritatea chemată a adeveri actul,

în cazul când împrumutatul nu scie să scie.

Mențiune despre acēsta se va face în procesul-verbal de legalizare saŭ autentificare.

b) Infățişarea Creditului înaintea autorităței chemate a adeveri actul nu este obligatorie. Actul se pôte adeveri și numai în presenta celui ce voesce să se împrumute, în care cas funcționarul public îndeplinesce formele numai

față cu dânsul, luând act de declarațiunile lui, conform legei;

c) In cas când primarul comunei unde domiciliază împrumutatul nu scie să scrie și să citască, adevărarea actului se va face, după cererea părții, saũ de judecătoria ocolului în care domiciliază împrumutatul, saũ de judecătoria de ocol de reședință a casei creditului agricol;

d) Dispozițiunile legei speciale a caselor de credit agricol, privitoare la întabularea convențiunilor de împrumuturi cu amanet, rămân în vigóre și se

vor observa și pe viitor;

e) Dispozițiunile acestei legi și a legei din 27 Iunie 1886, nu vor deveni obligatorii pentru casele de credit agricol de cât după trei luni de la promulgarea legei din 27 Iunie 1886, pentru autentificarea și legalizarea actelor.

Până atunci actele de împrumut vor fi valabile în forma în care s'a usitat a se face și până acum.

f) Dispozițiunile prezentei legi vor face parte integrantă din legea organică a caselor de credit agricol.

LEGEA ȘI REGULAMENTUL
PORTĂREILOR

(taxa actelor de procedură)

L E G E
asupra
P O R T Ă R E I L O R
(9 Iulie 1865)
Articolele în vigóre

Art. 87. Se institue pe lângă fie-care curte saũ trib. de județ agenți judecătorești numiți portărei.

Numărul acestor portărei, pe lângă fie-care curte saũ trib. se va hotări după trebuințele fie-căria localității.

Ei se numesc prin decret Domnesc, după recomandarea Ministeriului Justiției.

Unul din portărei fie-

căruĩ trib. și fie-cărei curți se va numi capul portăreilor aceluĩ trib. saũ curte.

88. Portărei se vor numi dintre persoanele cunoscute prin bunele purtări și cu ore-care învățatură, preferându-se acei cari vor fi avut serviciuri în justiție.

93. Portărei atașați pe lângă curți și trib. vor face toate actele câte se impun de legi, agenților judecătorești.

Vor face somațiunile, comandamentele și urmăriirile, vor executa mandatele de arestare, de depunere sau de aducere.

Vor indeplini protesturile de polițe, de bilete și la ordine. Vor executa sentințele, decisiunile și alte titluri executorii. Ei vor putea fi însărcinați de președinte și cu chemarea părților în judecată, cu semnificarea hotărârilor și cu comunicarea actelor între părți.

94. Portăreii sunt puși sub ordinele și privegherea președintelui de trib. sau curte.

95. Capul portăreilor de curți, ca cap al portăreilor din ocolul curței, are dreptul de control și disciplină asupra lor.

96. Portăreii nu sunt retribuiți, ei vor primi de la părți pentru actele de procedură și de executare ce fac o taxă hotărâtă, care se va fixa prin un regulament special de administrațiune publică.

Aceste taxe și cheltueli de judecăți se vor plăti cu privilegiu.

97. Portăreii de tribunale vor opera numai în

ocolul județului lor, portăreii de curți vor opera în tot ocolul curței.

Cu toate acestea la cas de trebuință sau când este lipsă de portărei într'un județ, capul portăreilor curței respective poate însărcina pe un portărel de județ ca să opereze și în alte puncturi ale ocolului curței.

98. Portăreii fac actele de procedură ori de executare, sau după misiunea directă ce a primit de la părți, sau după însărcinarea specială ce li se dă de președinte. Ei se vor conforma în lucrarea lor cu regulile prescrise de procedurile speciale.

99. Când un portărel de la curte este însărcinat cu un act de procedură, de urmărire sau de executare în ocolul curței, el va face acésta, sau transportându-se însuși la fața locului, sau însărcinând cu acésta lucrare pe un portărel al trib. respectiv.

100. Portăreii sunt răspunzători de actele și documentele ce li se vor încredința de părți și pentru care ei vor da chitanță, la înăpoierea lor ei vor

lua chitanțe de primire. | incredințază.

101. Portăreii vor avea o cameră deosebită unde vor lucra actele lor și vor conserva hârtiile ce li se

102. Un regulament special va regula mai pre larg atribuțiunile și modul împlinirei datorțiilor.

REGULAMENT ¹⁾

asupra

TRIBUȚIUNILOR PORTĂREILOR

*Prom. și Publ. în M. Of. No. 264 din
23 Noembre 1865.*

Art. 1. Toți portăreii vor avea același caracter, aceleși atribuțiuni și dreptul de a opera fie-care d'o potrivă în lucrările atribuite de legi agenților judecătorești, fără distincțiune de natura și caracterul actelor. (L. Org. Jud. art. 93, 97, 98, 99).

2. Portăreii trebuie să aibă vârsta de 25 ani.

3. Portăreii sunt obli-

gați a face jurământul prescriș prin art. 107 din legea Organisării Judecătorești.

4. Portăreii nu vor fi admiși a depune jurământul cerut de articolul de mai sus și a intra în lucrarea funcțiilor lor, de nu vor produce mai întâiu chitanță de depunerea cauțiuneii prescrișă de art. 8.

5. Ei pot fi revocați și

¹⁾ Acest Regulament este decretat în basa art. 102 din vechia

lege asupra organisării judecătorești, din 9 Iulie 1865,

destituiri de ministerul justiției după ce va lua avisul președintelui respectiv. (Legea Org. Jud. art. 87, 88).

6. Portăreii nu sunt agenți ai guvernului de categoria celor ce se pot urmări în virtutea unei decizii a Consiliului de Stat, după art. 492 din procedura cod. penal.¹⁾

7. Funcțiunile de portărel sunt incompatibile cu profesiunea de avocat și cu oricare altă funcțiune salariată. Ei sunt opriri a exercita oricare comerț și mai cu seamă de a ține cârciume, oteluri sau cafenele chiar nici sub numele soțiilor lor, afară numai de vor fi specialmente autorizați întru aceasta.

8. La intrarea lor în funcțiune, portăreii sunt supuși la un caucionament de una mie galbeni. Greșierii sunt obligați a depune o cauciune de 500 galbeni, și nu vor fi admisi a jura și a intra în funcțiune, de nu vor pro-

duce mai întâi dovadă de depunerea garanției.

9. Portăreii sunt ținuți, sub pedepsă de destituire, a avea domiciliul lor în orașul de reședință a curții sau a tribunalului pe lângă care exercită funcțiunile lor.

10. Ei vor purta uniforma ce se va determina de ministerul justiției.

11. Pe lângă fiecare tribunal și curtea de apel se va institui un număr de portărei, proporțional cu trebuințele serviciului, acest număr se va defige de ministerul justiției, luându-se mai întâi avisul curței sau al tribunalului unde urmează a fi așezați. (L. Org. Jud. art. 87).

12. Capul portăreilor de tribunal va exercita asupra portăreilor din ocolul tribunalului, aceleași atribuțiuni date de art. 95 din organizațiunea judecătorească, capului de portărei pe lângă curți.

13. Este interzis portăreilor a se amesteca în

¹⁾ În urma Constituțiunii din 1866, care desființează consiliul de

Stat, acest art. a rămas fără nici o aplicare.

vândări ce sunt de competența impiegaților vamali și altor agenți ai administrațiilor publice.

14. În materie criminală sau corecțională, portăreii nu pot funcționa în afară din resortul circumscripțiunii lor fără un mandat expres al judecătorului de instrucțiune sau al procurorului respectiv.

15. Când la executarea ver unei decisiuni sau sentințe ar nasce vr'o împedecare de cele prevădute de lege, portăreleul însărcinat cu lucrarea va suspenda esecutarea și va raporta președintelui respectiv.

16. Portăreii vor ține un registru șnuruit și parafat, împărțit în colóne, în care se vor înscrie pe fie-care di, după ordinea înregistrării lor, tóte actele ministerului lor; se vor trece în acest registru, data și natura actului, numele, pronumele și domiciliul părților; o colónă va fi rezervată pentru a se însemna costul fie-cărui act. Omisiunea acestor formalități va fi pedepsită cu o amendă de 10 până la 150 lei.

17. La fie-care trei luni portăreii vor fi datorii a presenta acest registru, sub pedépsă de o amendă de 30 lei, președintelui reședinței lor, care'l va controla și viza. Vizatul va coprinde numărul actelor însemnate.

18. Portăreii sunt supuși la răspundere către părți pentru nulitățile actelor și greșalele ce ar comite în esercițiul funcțiunilor lor, din eróre sau neglijență. (L. Org. Jud. art. 100).

19. Contestațiunile reciproce, ce ar nasce între portăreii, se vor regula de capul lor, cu recurs către președintele respectiv

Contestațiunile acestora cu justițiabili, rămân a se judeca după dreptul comun.

20. Actele ce sunt chemați a face ca agenți judecătorești se vor îndeplini de către ei însuși, fără a delega alte persoane, sub pedépsă, de la 100—500 lei, de suspendare de la 1—3 luni și daune interese către părți.

21. Data actelor se va înscrie în litere, iar nu în cifre. Aceste acte, pe lingă

numele și pronumele portărelului, vor cuprinde și matricula lui, adică tribunalul său curtea pe lângă care funcționează.

22. Aplicarea pedepșelor de amendă se va face de tribunal sau curtea respectivă.

23. Portăreii nu pot opera pentru sau contra rudelor lor sau afini până la al patrulea grad inclusiv.

24. Președintele de tribunal sau de curte va alege pentru serviciul interior dintre portăreii pe aceia ce îi va crede demni de încredere sa.

Ei se vor numi portăreii de ședință.

25. Ei vor face pe rând serviciul interior, atât în ședințe cât și la anchete sau alte comisiuni.

26. Portăreii de ședințe se vor afla în localul ședințelor cu o oră înaintea deschiderii audienței; vor lua de la grefă extractul cauzelor ce au a chema; vor priveghia spre a nu se introduce nimenea în camera de chibzuire mai înainte de a se fi anunțat, cu excepțiune de membrii tribunalului său curții; vor menține sub ordinile pre-

ședințelului poliția audiențelor.

27. (Ad. Reg. 27 Maiu 1870). *Art. 1.* Decisiunile camerei de punere supt acușățiune, actul de acușățiune al ministerului public și listele juraților, marturilor, prevădute de art. 237, 284 și 340 din codicele de procedură criminală, vor fi comunicate și semnificate acușăților, prin mijlocul portăreilor.

28. (Ad. Reg. 27 Maiu 1870). *Art. 2.* Să obligă portăreii a face, fără prealabilă despăgubire, comunicarea acestor acte. Ei vor forma însă un compt de cheltuelile făcute după tarifa legală, care se va supune curței la timp, spre a se face lichidațiunea pentru toate cheltuelile făcute în sentința ce va pronunța.

Urmărirea pentru recuperarea acestor taxe, se va face conform dispozițiunilor legale privitoare la cheltuelile făcute în materii criminale.

29. (Ad. Reg. 27 Maiu 1870). *Art. 3.* Portăreii cari, de aci înainte, vor intra în esercițiul funcțiunei lor, sunt datorii a depune o ca-

uțiune după distincțiunile următoare:

Una mie galbeni, acei de lângă curți, precum și ai tribunalelor de Ilfov și Iași, sau lei noi 11,750;

Opt sute galbeni, acei de la toate tribunalele de clasa întâia, sau lei noi 9,400;

Șase sute galbeni, acei de la toate tribunalele de clasa a doua, sau lei noi 7,050.

Președinții de curți și tribunale, cari vor permite

să funcționeze unui portărel, fără a depune cautiunea, vor fi răspunzători de toate pagubele ce vor proveni din acesta.

30. (Ad. Reg. 27 Maiu 1870). *Art. 4.* Acest regulament se va pune în aplicațiune de la 1 a viitoare luni Iunie.

31. (Ad. Reg. 27 Maiu 1870). *Art. 5.* Orice dispozițiuni ale regulamentului anterior, contrare acestui regulament, sunt și rămân abrogate.

REGULAMENT ¹⁾

pentru

Tarifa actelor de procedură și executare ale portăreilor

*Prom. și publ. în Monit. Of. No. 65 din
22 Martie 1866.*

TITLUL I

Numerul și ordinea portăreilor

Art. 1. Numărul portă-

reilor ce se vor așeza pe lângă fie-eare curte și tribunal va fi:

Pentru curtea de apel din Bucuresci, 7 portărei.

¹⁾ Acest Regulament, decretat în baza Art. 96 din vechia lege a Organizării Judecătorești, din 9 Iulie 1865, a fost modificat, în

parte, prin *Decret. 3 Decembrie 1867* «Pentru reducerea taxei portăreilor». (M. Of. No. 271).

Pentru fie-care din cele-
alte curți din țară câte 5
portărei.

Pentru fie-care trib. ce
are o singură secție câte
trei portărei.

Pentru fie-care trib. ce
are 2 secții câte 5 portărei.

Pentru trib. din Bucu-
rești. 9 portărei.

Pentru trib. diu Iași 7
portărei.

Pentru trib. din Craiova
6 portărei.

Unul dintre portăreii
fie-cărui trib sau curte,
va fi numit capul portă-
reilor dn la trib. sau
curte.

2. Numărul portăreilor
de lângă tribunale și curți
nu se va putea adăoga sau
scădea de cât sub formă
de regulament de admi-
nistrațiune publică.

3. Portăreii fie-cărui trib.
vor forma un corp spe-
cial, având fie-care corp
câte o casă comună, în
care se vor vërsa tôte
sumele adunate de fie-care
portărel pentru plata ac-
telor sale.

În orașele de reședință
ale curței de apel portă-
reii curței, precum și ai
tribunalului din acel oraș
vor avea o singură și co-

mună casă, în care se vor
vërsa sumele adunate.

Capul portăreilor de la
curte, va îndeplini formele
prescrise la vale pentru
adunarea, consemnarea și
împărtirea sumelor.

4. Fie-care portărel va
avea un registru portativ,
visat de președintele res-
pectiv și de capul portă-
reilor, în care se va trece
în dublu cu matcă, felul
operațiunei și numele păr-
ților, precum și suma pri-
mită de portărel.

Cedula se va rupe de
portărel din acest registru
și se va da părței îndată
ce i-a numerat prețul după
tarifă, spre a i servi ca
dovadă spre constatarea
cheltuelilor; érá matca se
va conserva în registru
spre a servi de dovadă
pentru suma primită de
portărel.

Capul portăreilor sau
locoțiilorul său, primind
suma de la portărel și
vërsând-o în casa comună,
va viza în josul matcei
de primirea sumei.

Când însuși capul por-
tăreilor va avea să verse
în casă sume primite de
dênsul, el va face a i se
viza matca sa de un alt

portărel și de grefier.

Omisiunea acestor formalități, va fi pedepsită cu amendă de la 10—150 lei.

5. Casa se va afla sub îngrijirea și răspunderea capului portăreilor.

În cas de lipsă a sa, el va putea însărcina cuastă grijă pe un alt portărel, care asemenea va fi răspundător pentru casă.

Un registru al casei vizat și parafat de președinte și de capul portăreilor, va cuprinde pe fiecare și toate sumele câte intră în casă, și anume de la cine, precum și toate câte es.

6. Fie-care portărel va fi dator a vărsa în casa comună sumele ce posedă, îndată ce le primește, și fără a putea să le conserve în compensațiune de cheltueli ori sume datorite lui,

7. Se vor plăti din casa comună toate cheltuelile de care corpul portăreilor de lângă fie-care tribunal sau curte poate avea trebuință, precum copiști, oameni de serviciu și alte cheltueli de cancelarie.

Portăreii vor putea ține

cu cheltuiala lor comună și unul sau mai mulți aproși facultativi, pentru trebuința serviciului lor special.

Cheltuelile de drum și de transport ce va trebui să se facă de un portărel în interesul serviciului, în cas când nu se vor fi plătit de părți, se vor putea avansa din casa comună până la răfuirea lor de către cine se cuvine.

Portărelul ce va primi aceste avansuri, va da chitanță de primirea lor.

8. (Abr. prin Decret. 3 Dec. 1867).

9. Când un portărel de curte, va opera împreună cu un portărel de la un alt tribunal de județ în ocolul curței, taxele plătite se vor împărți de o potrivă între ambii portăreii, subscriind amândouă în matcă și cedulele registrului lor respectiv.

10. Asemenea când capul portăreilor de la curte va însărcina pe un portărel de la tribunalul din ocolul curței, ca să opereze în alt județ al ocolului curței de cât județul în care se află tribunalul, taxa plătită se va

împărți pe din două între portăreii tribunalului și portăreii curței.

Spre acest sfârșit, portărelul ce a operat va face înscrierea în registrul său pe o îndoită cedulă și va trimite capul portăreilor de la curte atât jumătatea sumei convenită lui, cât și una din cedule, subscrisă de partea ce a plătit sau indicând partea ce are a plăti.

11. Portăreii de ședințe și vor face serviciul lor cu rândul așa în cât să nu sufere serviciul public. Acesta se va regula de președinte în înțelegere cu capul portăreilor.

Când capul portăreilor va fi presinte și acolo unde se află numai o secțiune, numai este nevoie de un alt portărel de serviciu.

Dacă vor fi mai multe secțiuni de curte sau tribunal, va fi destul câte un singur portărel de serviciu pentru fie-care secțiune.

12. În ordinea erarhieii și demnității, portăreii sunt egali cu greșierii respectivi.

Portăreii de ședințe mențin poliția audiențelor sub ordinele președintelui; în-

să pentru esecutarea acestei poliții, portărelul ședinței va putea avea și el sub ordinele sale pe aprozi sau ómenii de serviciu.

13. Președintele nu va putea distrage pe un portărel de la îndeplinirea actelor sale pentru alte servicii streine competenței sale.

Asemenea portăreii nu vor putea fi obligați să asiste la anchete sau comisiuni cari se fac afară din localul tribunalului său curței.

14. Fie-care portărel va opera după ce mai întâiu va preveni și se va înțelege cu capul său respectiv.

Capul portăreilor fie-căruia trib. și curte va regula ordinea după care fie-care portărel, alipit pe lângă trib. sau curte are să opereze, așa în cât serviciul să se facă cu iuteală și esactitatea convenită și să nu se întâmple nulități de procedură din cauza vișului serviciului lor.

Președintele și procurorul vor avea asemenea dreptul de priveghere asupra regularității acestui serviciu.

15. Capul portăreilor curței va avea privileghearea asupra tuturor portăreilor din ocolul curței și va denunța tribunalului respectiv pe aceia cari se abat de la datoriile lor spre a'i supune la amendă sau muștrări.

La cas de trebuință el va putea, prin Ministrul justiției, să provoace destituirea unui portărel abătut.

16. Amendele la care portăreii pot fi condamnați, se vor vărsa în casa comună a corpului respectiv de portărei, spre a se împărți între cei-alți portărei neabătuți.

17. Portăreii din ocolul fie-cărei curți vor putea să formeze un regulament de serviciu pentru alte amănunte ale serviciului și disciplinei, fără a putea să contravie la dispozițiunile regulamentului de față.

Acel regulament după ce se va delibera și de curtea respectivă, se va trimite Ministeriului Justiției și va deveni obligatoriu, după ce se va aproba de dânsul cu modificările ce va crede de cuviință.

TITLUL II

Actele de procedură

18. Portăreii vor face toate actele de procedură în materie civilă și comercială, sau pe sîma și socotela părții civile în materii penale, cu o plată după tarife fixe sau gradate așa cum se regulează la vale.

19. Termenul înfățișării, regulându-se de președinte, el va da petițiunea și alte acte trebuincioase portărelului pentru ca acesta să formeze citațiunea.

Citațiunea formată se va subscrie de președinte.

20. Portărelul va comunica citațiunile părților conform regulilor prevăzute prin procedură.

Portărelul va transmite citațiunea părților sau prin el însuși sau prin un aprod.

Aprodul va lucra sub ordinele și răspunderea portărerului, conform art. 77 din procedură.

21. Portărelul sau aprodul ce lucrează sub ordinele sale se va transporta la însuși domiciliul ori reședința părților, spre a preda citațiunea, sau în

cas de lipsă a împlini formele prescrise de art. 74 din Procedură.

22. Dacă una sau mai multe din părți locuiesc în alt județ, de cât aceia unde residază portărelul, acesta va trimite prin poștă citațiunea portărelului din acel județ, pentru ca el să procedeze la darea citațiunei, conform cu cele prescrise la art. 20 și 21.

23. Portărelul va comunica președintelui despre predarea citațiunei, dându-i și dovezile luate sau procesele verbale încheiate cu ocaziunea dăreii citațiunei.

24. Taxa citațiunilor va fi :

a) Pentru portăreii din București și Iași câte 2¹/₂ lei vechi sau 92 bani de fie-care citațiune.

b) Pentru portăreii din cele-alte județe câte 4 lei vechi sau 1 leu și 48 bani de fie-care citațiune.

Dacă într'una și aceeași cauză figurează mai multe persoane și va fi trebuință a se face mai multe citațiuni, taxa va fi pe jumătate pentru fie-care din cele-alte citațiuni; cetele

moșnenilor au a se privi ca o singură parte.

25. Dacă va fi trebuința ca agentul să se transporte în alt loc de cât orașul reședinței sale, spre a preda citațiunea, i se va plăti indemnitatea transportului după tarifa în materii criminale adică :

Câte 6 lei vechi sau 2 lei 22 bani pentru fie-care miriametru.

Indemnitatea se va regula pe miriametru și jumătate miriametru. Fracțiunile nu se socotesc.

26. Când citațiunea se trimite în alt județ, spre a se comunica părții prin agentul d'acolo, nu se va plăti altă indemnitate de drum de cât aceia a agentului din acel județ, dacă el se va transporta în colul județului său.

27. Când se va face o citațiune unei persoane ce ce se află în țară streină și care nu are un procurator cunoscut, atunci, pe lângă taxa citațiunei, se va mai plăti agentului 20 lei pentru publicarea prin *Monitor* conform art. 75, § 7 din procedură.

28. Dacă pentru predarea citațiunei în lipsa păr-

teii se va încheia procesul verbal, prescris de art. 74 din Procedură, se va mai plăti agentului de către partea ce a lipsit o taxă de 1 leu 25 parale sau 60 bani, pentru redactarea procesului verbal.

29. Suma taxelor pentru citațiune, transport sau publicarea în Monitor, se va da agentului de către partea reclamantă de odată cu darea petițiunii sale.

30. Noile citațiuni ce se vor mai face părților într-o cauză începută înaintea aceleiași instanțe judecătorești, nu vor mai da loc la nici o altă plată în favoarea portăreilor de cât indemnitatea de transport.

Când însă aceste noi citațiuni se vor face din cauza unei suspendări, taxa citațiunilor și indemnitățile de drum se vor plăti de către partea din a cărei cauză s'a suspendat judecata, conform art. 253, 254 și 256 din Procedură.

Asemenea se va urma în cas de revisuirea unei hotărâri.

31. Dacă martorii garanții sau expertii se vor

chema cu citațiune prin mijlocirea unui portărel, se vor plăti pentru citațiune tot taxele însemnate mai sus; această plată se va face de către partea care a invocat chemarea garanților, ori a martorilor sau de către aceia în favoarea căreia se face expertisa.

32. Comunicarea actelor cari însoțesc cererea făcută de odată cu citațiunea nu dă loc la nici o taxă:—când copii se vor lua după aceste acte sau ori-care altele prin mijlocirea portăreilor, aceste copii se vor plăti, pentru fie-care pagină de 30 rânduri de la 16 până la 18 silabe într'un rând, câte 22¹/₂ parale sau 20 bani.

Tote aceste copii se vor viza de greșier; ele se vor legalisa de președinte de va fi trebuință.

33. Semnificarea copiilor de hotărâri, prevădută prin art. 137 din procedură, se va face părților prin portăreii tot în modul prevădută prin art. 20, 21, 22 și 26 din acest regulament.

Greșierul va încredința portărelului hotărârile a

căror copii trebuiesc comunicate.

34. Pentru comunicarea copiilor de hotărîri se va plăti de fie-care parte:

Pentru București și Iași câte 7 lei vechi și 20 parale sau 2 lei 77 bani.

Pentru portăreii din cele alte județe câte 9 lei vechi sau 3 lei 33 bani.

Cetele moșnenilor se socotesc ca o singură parte.

Cheltuelile de transport se vor plăti conform art. 25

35. Dacă în cazul prevedut de art. 151 din Procedura Civilă, se va face o a doua citare din cauza lipsei uneia din părți, cheltuelile făcute cu această a doua citațiune vor fi în sarcina aceuia ce a lipsit.

36. Când partea ce s'a condamnat în lipsă s'a judecat asupra opozițiunei, comunicarea hotărîreii acelei noui, nu mai este supusă la nici o taxă, afară de indemnitate de transport, de va fi trebuință.

37. Comunicarea actelor făcute prin portăreii, va fi supusă la aceeași taxă ca și comunicarea semnificării hotărîrilor.

Această taxă se va plăti

de către partea căreia se face comunicarea.

38. Comunicarea unei hotărîri dată asupra unei cereri de revizuire, va fi supusă la aceeași taxă ca și hotărîrea primitivă.

39. Hotărîrile arbitrilor, cari se vor comunica părților prin portăreii, vor fi supuse la aceeași taxă ca și hotărîrile tribunalelor.

40. Portăreelul ce a făcut semnificarea unei hotărîri, sau comunicarea unui act va face îndată cunoscut președintelui, prin greșier rezultatul lucrărilor sale și arătarea de ziua și locul primireii, numele și calitatea părților, etc

41. Protesturile polițelor sau biletelor la ordine, făcute prin mijlocirea portăreilor, vor da drept în favoarea lor la următoarea taxă:

Pentru o poliță sau bilet până la 3703 lei 70 bani, 7 lei și 20 parale, sau 2 lei 77 bani.

De la 10000 lei vechi sau 3703 lei 70 bani în sus, 16 lei vechi sau 5 lei 92 bani.

42. Orî-cine s'ar afla în stare de scăpătăciune, în

cât să nu p^otă plăti taxele deschiderii unui proces, precum nici cele-alte acte de procedură, va fi dator, de odată cu petițiunea de intentarea procesului, să presinte dovadă încredințătoare de pozițiunea sa.

Acastă dovadă pe lângă legalizare, va cuprinde și declarațiunea expresă a primăriei locului că cunoște că în adevăr petiționarul este lipsit de orice mijloce de achitarea acestor taxe.

La asemenea cas, trib. sau curtea va încheia un proces-verbal prin care va constata starea de scăpălăciune, și 'l va comunica portărelului însărcinat cu executarea actelor de procedură.

Acesta va ține socotélă exactă de costul fie-căruia din aceste acte, spre a o supune la timp tribunalului sau curței respective și a se prevedea în dispoșitivul hotărîrii că, la cas de a se ameliora în urmă pozițiunea rēmasului din judecată ce se află în stare de scăpătăciune, va respunde t^ote cheltuelile procesului.

TITLUL III

Actele de esecutiune

43. Acela care va avea se facă o esecutiune silită în virtutea unei hotărîri judecătorești sau titlu esecutor se va adresa, conform art. 372 din procedură, la curtea sau tribunalul respectiv. După autorisarea specială a curței sau trib. portărelul va procede la esecutarea silită, îndeplinind actele necesarii prescise de legi și procedură, spre a ajunge la îndeplinirea dreptului celui ce posedă titlu esecutor.

Somațiunî și comanda- mente.

44. T^ote somațiunile și comandamentele în materii civile și comerciale, se vor face prin mijlocirea portăreilor. Spre acest sfirșit ei vor redacta somațiunea sau comandamentul, conform prescripțiunei legilor speciale și declarațiunea înscris a părței în favoarea căreia se face somațiunea sau comandamentul.

Actul de somațiune sau comandament se va face în

dublu exemplar, din care unul va rămânea portăre-lului și altul se va lăsa în mâna părții, în contra că-rei se face somațiunea saŭ comandamentul.

45. Se va plăti pentru fie-care somațiune saŭ co-mandament, de către par-tea în favoarea căreia se face, următoarea taxă:

Pentru portăreii din Bu-curești și Iași 5 lei vechi saŭ 1 leu 85 bani.

Pentru portăreii din cele alte județe 6 lei vechi saŭ 2 lei 22 bani.

Dacă va fi trebuință a se transporta afară din o-rașul reședinței sale, por-tărelul va mai primi și i-demnitatea de transport, conform art. 25.

46. Dispozițiunea art. 21, 22 și 26 de la citațiuni se aplică și la somațiuni saŭ comandamente.

47. Portăreii vor fi în drept a face cu aceiași plată însemnată mai sus, nu nu-mai somațiunile cari pre-ced o execuțiune silită, ci și ori-ce alte somațiuni de a face saŭ a nu face un act, de a îndeplini o obli-gațiune, de a satisface în fine un drept ce cine-va ar pretinde că are, mai

înainte de ajunge la o ese-cuțiune saŭ chiar la ju-decată.

Aceste somațiuni se vor face după cererea înscrisă a părții adresată către portărel.—Aceste le va re-dacta, în scurt, cu termenii cuviincioși, și tot în dublu exemplar sub-scris fie-care exemplar de portărel și parte.

48. Dacă hotărîrea saŭ titlu executoriu nu s'a în-cunosciințat debitorului, portăre'ul va procede mai întâiŭ la această comuni-care, priimind pentru dinsa plata regulată la art. 34.

Asemenea se va urma și în cazul prevădut de art. 398 din Procedură.

Urmărirea bunurilor mobile

49. Facerea unui pro-ces-verbal pentru urmări-rea unor mobile, formarea unuiŭ inventariŭ, punerea pecetilor de către un por-tărel se vor plăti de către partea în favoarea căreia se face lucrarea în modul următor:

În București și Iași pen-tru fie-care două ore de lucru câte 5 lei vechi saŭ 1 leu 85 bani.

In celelalte județe cite 6 lei vechi sau 2 lei 22 bani.

Fracțiunea de o oră se va plăti pe jumătate.

Fracțiunile mai mici de o oră nu se vor ține în seamă.

Dacă portărelul va trebui să se transporte afară de orașul reședinței sale, i se va plăti indemnitatea de transport, conform art. 25.

50. Portărelul va primi de la debitor jumătate taxa pentru copia procesului verbal ce va lăsa la mână sa și pentru lista de obiectele urmărite ce va lăsa în mână custodelui, conform art. 425 din procedură.

51. In cazul prevăzut de art. 426 și 428 din procedură, portărelul va primi pe lângă indemnitatea de transport, de va fi cazul, și taxa prevăzută la art. 49.

52. Pentru publicațiunile vinderei obiectelor mobile se va plăti portărelului 15 lei vechi sau 5 lei 55 bani.

Acastă sumă se va înainta portărelului de către creditorul său persóna

ce cere vindarea în socotela obiectelor urmărite.

53. Dacă portărelul, spre a efectua vindarea, va trebui să se transporte în altă localitate, de cât orașul reședinței sale, i se va plăti și indemnitatea transportului, conform art. 25.

54. Dacă licitațiunea sau vindarea obiectelor nu a avut loc, din cauză că debitorul a executat obligațiunea sa, sau din cauza oricăreia alte împedcări legale care suspendă vindarea, portărelul va avea drept a primi taxa fixă pentru procesele verbale ce va fi încheiat după tarifa prevăzută la art. 49 precum și indemnitatea de transport.

55. Dacă licitațiunea sau vindarea obiectelor s'a urmat, portărelul va primi din sumele adunate după obiectele vindute, afară de taxele fixe, o plată proporțională după următoarea tarifar :

Până la 1500 lei vechi sau 555 lei 55 bani, 30 parale sau 27 bani la sută:

Asupra sumei ce trece de la 1500 lei vechi sau 555 lei 55 bani la 6000 lei

vechi sau 2222 lei 22 bani, 20 parale sau 18 bani la sută.

Asupra sumei ce trece peste 6000 lei vechi, sau 2222 lei 22 bani indefinit, 10 parale sau 9 bani la sută.

Acastă taxă însă portărelul o va lua numai din sumele ce reprezintă creanța cu a cărei lichidare el s'a însărcinat.

56. Dacă o licitare a cădută și va trebui să se facă o alta nouă, portărelul se va plăti numai o nouă taxă, pentru publicațiunile ce are să facă.

57. Pentru poprirea obiectelor mobili ale debitorului în mâna celor d'al treilea, conform art. 455 din procedură, creditorul reclamant va plăti portărelului ce face poprirea, o taxă de 7 1/2 lei vechi sau 2 lei 77 bani, afară de cele-lalte taxe de citațiuni sau transport de va cere casul.

Acastă poprire se va constata printr'un proces-verbal în dublu exemplar, din cari unul se va lăsa la cel poprit și cel alt va rămânea în mâna portărelului.

Urmărirea veniturilor imobilelor.

58. Procesul verbal ce se va face pentru urmărirea fructelor prinse de rădăcinii se va plăti după tarifa prescrisă prin art. 49.

59. Vinđarea acestor fructe va mai da loc în favoarea portărelului la plata proporțională prevădută prin art. 55.

Pentru publicațiunea acestor vinđeri se va plăti portărelului 7 1/2 lei vechi sau 2 lei 77 bani.

60. Dispozițiunile art. 52, 53, 54 și 56 se aplică și la urmărirea fructelor prinse de rădăcinii.

61. Dispozițiunile art. precedinți 58, 59 § 1, 60 se aplică și când va fi vorba de urmărirea sau secuestrarea veniturilor unui imobil.

Publicațiunile pentru aceste urmăriri se vor plăti cu 15 lei vechi sau 5 lei 55 bani, conform celor diuse la art. 52.

62. Dacă mobilele secuestrate sunt în diverse localități, darea în cunoștință a secuestrului către chiriași sau arendași va

da loc la taxa prevădută pentru citațiunii prin art. 24, 25, 26.

Urmărirea imobilelor.

63. Procesul verbal ce se va încheia de portărel, pentru urmărirea unui imobil se va plăti după tarifa coprinsă la art. 49.

64. Afiptele și publicațiunile pentru urmărirea imobilelor se vor plăti portărelului cu 20 lei vechi sau 7 lei 41 bani, dacă originalul lor va cuprinde două pagine de câte 30 rânduri fiecare, având fiecare rând de la 16 la 18 silabe,

Dacă va fi mai mult de două pagine, se va plăti în mai mult pentru fiecare rând câte 1 leu vechi sau 37 bani.

Dacă afiptele aș să se lipescă în localități diverse și cari nu sunt tot în orașul reședinței portărelului, se va plăti încă pentru această lipire taxa prevădută pentru citațiunii conform art. 24.

Aceiași taxă a citațiunilor se va plăti și pentru încunoscințarea pu-

blicațiunii către debitor, precum și pentru depunerea ei la procurorul tribunalului și la conservatorul registrului (grefieri) de ipotecă, conform art. 509 și 511 din procedură.

65. În cas de amânarea adjudecațiunii, afiptele și publicațiunile cele noi se vor plăti din nou după tarifa arătată mai sus.

66. Asupra adjudecării definitive a unui imobil și din prețul plătit, portărelul urmăritor pe lângă taxele fixe, va mai primi pe séma sa :

Până la 10,000 lei vechi sau 3703 lei 70 bani, 20 parale sau 18 bani la sută.

Asupra sumei ce trece : de 10,000—50 000 lei vechi sau 3703 lei 70 bani până la 18518 lei 52 bani, 9 parale sau 9 bani la sută.

Asupra sumei ce trece : de 50,000—100000 lei vechi sau 18518 lei 52 bani, până la 37037 lei 3 bani, 5 parale sau 4 bani la sută.

Asupra sumei ce trece : peste 100,000 lei vechi sau 37037 lei 3 bani indefinit 2 ½ parale sau 2 bani la sută.

Acastă taxă se va lua

însă numai din sumele ce reprezintă creanța cu a cărei lichidare portărelul s'a însărcinat,

67. Dacă o nouă adjudecare s'a făcut, din cauza neîndeplinirii obligațiunei primului adjudecător nu se va ține în seamă nici o taxă pentru adjudecarea cădută, ci portărelul va primi plata din prețul dat de definitivul adjudecător.

Predarea silită a mobilelor și imobilelor.

68. Pentru predarea silită a unor mobile, agentul judecătoresc va percepe aceeași taxă pentru somațiuni, procese-verbale și transport ca cea prevădută pentru urmărirea mobilelor în general.

Dacă portărelul va fi silit a se ajuta cu alți agenți ai puterii administrative din cauza nesupunerei celui condamnat, acesta va plăti încă odată aceeași taxă în favoarea acelor agenți.

69. Pentru predarea silită a imobilelor se va plăti portărelului câte 5 lei vechi sau un leu 85 bani, pentru fie-care proces-verbal ce

va încheia cu ocaziunea executărei, afară de plata somațiunei și cheltuelilor de transport.

Pe lângă această tarifă fixă, portărelul va mai primi 5 parale sau 4 bani la sută din venitul constat al imobilului pe anul din urmă, dacă acest venit se urcă până la suma de 50,000 lei vechi sau 18518 lei 52 bani; de la această sumă până la 100,000 lei vechi sau 37037 lei 3 bani se va mai adăoga încă câte 2¹/₂ parale sau 2 bani la sută pentru venitul ce se va urca; peste această din urmă sumă nu i se va mai da nici o plată.

Când va fi vorba pentru executarea unei hotărâri privitoare la hotare sau călcări, venitul se va calcula numai pentru partea de pământ călcat sau întorsă în posesiunea legitimului său proprietar.

70. Dacă portărelul a trebuit să se ajute în operația sa de executare cu agenți polițienesci sau militari, el va plăti de la sine fie-cărui dintr'acești agenți câte lei vechi 2 sau 74 bani pe di.

71. Dacă va fi vorba de

esecutarea unei hotărâri, care are de obiect strângerea de fructe, împliniri de sume sau predarea de o stare, sau de o colectivitate de obiecte mobile, sau de obiecte mobile sau imobili în același timp, portărelul, pe lângă tarifele fixe, însemnate la art. 68 și 69, va avea dreptul de a percepe în favoarea sa taxa proporțională din art. 69, pentru venitul pe anul din urmă al mobilelor sau imobilelor.

72. Dacă hotărîrea va obliga pe cel condamnat a face un act, precum a desființa o împrejmuire, a dărâma un zid, a închide o feréstră, a ridica orî a înjosi un zăgaz, etc., portărelului i se va plăti de către cel condamnat, pe lângă tarifele proceselor verbale și somațiunilor, câte 30 lei vechi sau 11 lei și 11 bani, pentru fie care di. ce va întrebuița spre a termina lucrarea în socotéla condamnatului, sau spre a se începe lucrarea de către însuși condamnatul.

Sechestrul asigurător

73. Orî-ce sechestrul a-

sigurător se împlinesce de portărel după aceleași forme și reguli ca și urmărirea asupra mobilelor conform art. 618 din procedură.

Portărelul va avea prin urmare dreptul de a percepe, pentru efectuarea acestei lucrări și pentru actele ce se va face, aceleași taxe însemnate pentru urmărirea imobilelor.

Esecutări asupra persoanei

74. Pentru esecutarea fie-căruî mandat de arestare, de depunere sau de aducere, se va plăti portărelului de către partea interesată, însă în sarcina condamnatului, taxa de 20 lei vechi sau 7 lei 41 bani, afară de cheltueli de transport. În materii penale, această esecutare se va putea face prin portărei numai după cererea părței civile.

Dispozițiuni comune la orî-ce esecutare

75. Hotărîrile judecătorilor de plăși se vor esecuta prin mijlocirea unui portărel de tribunal sau curle, însă numai după cererea uneia din părți.

Cheltuelile de executare vor fi aceleași ca și pentru hotărârile tribunalelor și curților, însă ele vor fi numai în sarcina părții ce a cerut executarea prin portărel.

76. Punerea pecetilor se va putea face, în ori-ce cas, de către portărel, însă numai după delegațiunea expresă ce va primi de la președintele tribunalului competente.

Pentru această operațiune se va da portărelului plata prescrisă prin art. 49.

Portărelul va depune în-dată la tribunal procesul-verbal ce va încheia de punerea acestor peceti.

77. Ori-ce procese-verbale, inventare sau vind. rî ivite cu ocaziunea deschiderii unei succesiuni, sau împărțirea unei indivisiuni ori comunități, ce se va face prin mijlocirea unui portărel, vor da loc, în favoarea sa, și în socotela părților interesate, tot la aceleași taxe pre-crise pentru execuțiunea silită.

TITLUL IV.

Lichidarea cheltuelilor

78. Portăreii vor primi plățile cuvenite lor după tarifa prescrisă de acest regulament, și cu dreptul și privilegiile ce li se acordă de codicele de procedură.

79. Portăreii sunt oprîți de a lua o plată mai mare de cât cea fixată prin acest regulament; la din contra, ei vor fi supuși, afară de alte pedepse disciplinari, a restitui părții o sumă îndoită de cât ceia-ce a primit.

80. În cas de contestațiune asupra taxei sau de opunere de plată, tribunalul său curtea pe lângă care este alipit portărelul va regula aceste cheltueli, chemând pe părți în termen scurt și fără plată de taxă.

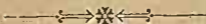
Acastă judecată va fi executorie provisoriu, cu tot dreptul de opozițiune sau de apel.

81. Tribunalele sau curțile vor regula asemenea în hotărârile lor de către cine are să fie plătite în definitiv cheltuelile ce au costat operațiunile portă-

reilor.

Partea condamnată este
admisă a discuta și a com

bate cifra acestor cheltu-
eli, conform art. 147 din
procedura civilă.

VERIFICAT
2007

VERIFICAT
2007

VERIFICAT
2017

TABLA GENERALĂ DE MATERII

	<i>Pagina</i>
I.—Indexul alfabetic al «Procedurii civile»	IX—XL
II.—„Codul de procedură civilă”, adnotat	I—302
III.—Regulamentul de cheltueli pentru experti, martori și transporturi.	303—306
IV.—Regulamentul taxelor publicațiilor.	307—308
V.—Proc. civ.: Convenții diplomatice	315—318
VI.— <i>Indexul alfabetic al «Legei Judecătoriailor de pace»</i> (I—XVII)	319—320
VII.— <i>Legea Judecătoriailor de pace</i> , adnotată.	321—406
VIII.—Regulamentul Legii Judec. de pace.	407—414
IX.—Circulări ministeriale la Legea Judec. de Pace.	415—422
X.—Legea Tocmelilor agricole	423—432
XI.— <i>Indexul alfabetic al «Legei Timbrului»</i>	433—462
XII.— <i>Legea Timbrului</i> , adnotată	463—532
XIII.— <i>Legea autentificării actelor</i> , adnotată	533—548
XIV.—Legea și Regulamentul Portărilor (taxa actelor de procedură)	549—573

